

ئىنسانىيەتنىڭ قايغۇسى

(فانتازىيىلىك ھەربىي ئىشلار رومانى)

ئاپتورى: غەزەپلەنگەن ئەجدىھاننىڭ گۈركۈشى

تەرجىمان: ئىدا

مۇقەددىمە

بۇ دەۋرى، قويۇق ئورمانلىقتا بىر غايەت زور بروننوزاۋور يۇمران يوپۇرماقلارنى ئىشتاھا بىلەن يەۋاتقان بولۇپ، ئۇ ئۆزىنىڭ ھازىرلا باشقىلارنىڭ بىر ۋاخ ئېسىل غىزاسىغا ئايلىنىپ قالىدىغانلىقىنى قىلچىمۇ سەزمىگەندەك قىلاتتى. بىرنەچچە تراننوزاۋور ئېتىلىپ بېرىپ، تازا بىر تويۇنۇپ غىزالانماقچى بولۇۋاتقاندا، قاپقاراڭغۇ كېچە ئاسمىنى توساتتىن يالتىدە يورۇپ كەتتى. قاتتىق گۈلدۈرلىگەن ئاۋاز ئۇلارنى ئاسمانغا قاراشقا مەجبۇر قىلدى، ئاسماندا غايەت زور بىر ئوت شارى قۇياشتىنمۇ كۈچلۈك يورۇقلۇق چىقىرىپ ئۇلارغا قاراپ ئېتىلىپ كەلمەكتە ئىدى.

يۇقىرى ھارارەت بۇ بىر نەچچە نەس باسقان دىنوزاۋور ۋە ئەتراپتىكى ئورمانلىقنى كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە كۈلگە ئايلىنىدۇرۇپ قويدى. ئوت شارىنىڭ يەر يۈزىگە سوقۇلۇشىدىن چاچرىغان ئۇچقۇننى ئاي شارىدا تۇرۇپمۇ كۆرگىلى بولاتتى. بىر دەمدىلا، بارلىق يانار تاغلار شىددەت بىلەن تەڭ پارتلاشقا باشلىدى، ئېتىلىپ چىققان ماگمىلار بىردەمدە ئوت شارى يەرگە سوقۇلغاندا پەيدا بولغان ئازگالنى تىندۈرۈپ قويدى. ۋاقىت ئاستا - ئاستا ئۆتۈپ، شۇ قېتىملىق ئاپەتنىڭ ئىزنالىرىنى سۈپۈرۈپ تاشلىغان ئىدى. شۇ قېتىملىق ئاپەتنىڭ باش سەۋەپچىسىمۇ يەر ئاستىدا نەچچە ئون مىڭ يىللىق ئۇيقۇغا غەرق بولغان ئىدى.

1 - باب ئەڭ يۇقىرى مەخپىيەتلىك

1984 - يىلى 8 - سېنتەبىر شىنجاڭدىكى بىر گېئولوگىيەلىك قېدىرپ تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ چېدىرى. 50 نەچچە ياشلار چامىسىدىكى كۆزەينەكلىك بىر پروفېسسور ھاياجانلانغان ھالدا سۆزلىمەكتە:

— كۆپچىلىك، ئەگەر ماتېرىياللىمىزدا نۇقسان بولمىسا، پۈتمىزنىڭ ئاستىدا ئىنتايىن مول

تۆمۈر كان بايلىقى كۆمۈلۈپ ياتماقتا! زاپىسى جەھەتتە پۈتۈن مەملىكىتىمىز، ياق، دۇنيا بويىچە بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ!

ئوخشاش ھاياجانلانغان ئەمما چىرايىدا چىرايىدا ئانچە - مۇنچە تەشۋىش ئىپادىلىنىپ تۇرغان بىر ياش ئورنىدىن سۆزلەشكە باشلىدى:

— لىۋ پروفېسسور، بۇ يەرنىڭ تۆمۈر زاپىسىنى دۇنيا بويىچە بىرىنچى دېيىشكە بولىدۇ، 1200 مېتر يەر ئاستىدا كۆمۈكلۈك تۇرسا، ئېچىپ پايدىلىنىش بەك تەسكىن!

يەنە بىر ئەر گۇمانلانغان ھالدا:

— شياۋ جاڭنىڭ دېگىنى پۈتۈنلەي توغرا، ئەمما مەن يەنە بىر مەسلىنى ئېيتاي، نېمىشقا بۇ تۆمۈر كانى شۇنچە چوڭقۇرغا كۆمۈلگەن؟ بىز تەسادىپىي كولاپ چىقارغان قەدىمىي جانلىقلارنىڭ تاش قاتمىسىمۇ بۇنچە چوڭقۇرغا كۆمۈلمىگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە تەكشۈرۈش ئەسۋابى ناھايىتى ئاجىز رادىئاستىيىنى سەزدى. شۇڭا بۇنداق ئالدىراپ خۇلاسى چىقارمىساق ياخشى بولاتتى!

لىۋ پروفېسسور بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— لاۋلى، مېنىڭچە بىز تەكشۈرۈش دوكلاتى ۋە ئەۋرىشىكىنى ئالدى بىلەن يۇقىرىغا يوللاپ تۇرايلى، بۇ ئىشقا دۆلەت چوقۇم مەبلەغ سالىدۇ. ۋاقتى كەلگەندە بىز ئۈزۈل - كېسىل تەكشۈرۈپ چىقايلى.

كۆپچىلىك بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن، بىردەك:

— بولىدۇ، بۇ ئىش مۇشۇنداق بولسۇن،— دېيىشتى.

— 1984 يىلى 10 سېنتەبىر، جۇڭنەنخەي يىغىن زالى. بىر نۇسخا شىنجاڭ رايونىنىڭ كان بايلىقلىرى تەكشۈرۈش دوكلاتى خۇ رەئىسنىڭ ئالدىغا قويۇلغان ئىدى! دوكلاتنى بىردەم ئوقۇغاندىن كېيىن، خۇ رەئىس سۆز باشلىدى:

— كۆپچىلىك، ئەگەر دوكلاتتا خاتالىق بولمىسا، بىز پولات - تۆمۈر بايلىقىمىز كەمچىل بولۇشتەك مۈشكۈل شارائىتتىن دەرھال قۇتۇلۇپ، تۆمۈر ماتېرىياللىرىنى ئىمپورت قىلىدىغان دۆلەتتىن تۆمۈر ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتكە ئايلىنالايمىز! ئەمما تېخى بېكىتكىلى بولمايدۇ، بۇ 64 مىليون پۇلنى بىز ئاجرىتامدۇق - قانداق؟

مۇنازىرە قىزغىن باشلىنىپ كەتتى، بەزىلەر: «بۇ پۇلنى ئىسراپ قىلغانلىق! 1200 نەچچە مېتىر! ! بۇنى قانداق قازىمىز؟ ئەگەر خاتا بولۇپ قالغان بولسۇنمۇ؟» دېيىشتى، يەنە

بەزىلەر: «دوكلاتنى يوللىغانلار ئۆزىنىڭ نامىنى چىقىرىش ياكى پۇل ئۈندۈرۈۋېلىش ئۈچۈن مۇشۇنداق بىمەنە دوكلاتنى يوللىغان» دېيىشتى. بىراق يەنە خېلى نۇرغۇنلار مەبلەغ ئاجرىتىشقا قوشۇلدى، دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ تۆمۈر كان بايلىقى تۇرسا، كىمىڭمۇ ئالغىسى يوق دەيسىز؟!

رەئىس ئۈستەلگە پاققىدە بىرنى ئۇرۇپ :

— بولدى، تالاشماڭلار. بىز بېلەت تاشلاپ قارار قىلايلى! 1 - بېلەتنى مەن تاشلاي، مەن ئۇلارنىڭ خاتالاشمىغانلىقىغا دو تىكىمەن! — دېدى.

ئەڭ ئاخىرىدا، بېلەت تاشلاش ئارقىلىق ھۆكۈم چىقىرىلدى: 23 ئاۋازنىڭ قوللىشى، 14 ئاۋازنىڭ قارشىلىقى، 4 ئاۋازنىڭ ھوقۇقىدىن ۋاز كېچىشى بىلەن 43 مىليون مەبلەغ ئاجرىتىلدى.

— 1984 يىلى 13 - نويابىر، شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك قېدىرپ تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئىشخانىسى (مۇئەللىپتىن: 43 مىليون، ھەر قانچە دېگەندىمۇ يەنىلا چېدىردا ياتماس!) . 50 نەچچە ياشلاردىكى ھېلىقى ليۇ پروفېسسور سۈرلۈك قىياپەتتە سۆزلىمەكتە:

— تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە يەر ئاستىدا غايەت زور بىر ئۆڭكۈر بار ئىكەن! تەبىئىي شەكىللەنگەندەك قىلمايدۇ، قارىغاندا مېتروئىتنىڭ سوقۇلىشىدىن شەكىللەنگەندەك قىلىدۇ. ھازىرقى ئۆلچەشلەرگە قارىغاندا ئۆڭكۈرنىڭ ئېگىزلىكى 700 مېتىر، چوڭلۇقى 30 نەچچە پۇتبول مەيدانىدەك كېلىدىكەن، بۇ پەقەت ھازىرچە ئېگىلىگەن سانلىق مەلۇمات، ئەمەلىي چوڭلۇقى قانچىلىك بۇ تېخى ئېنىق ئەمەس.

بىر ياش ئالىم ئىشەنمىگەن ھالدا:

— 7~700 نەچچە مېتىر؟ 30 نەچچە پۇتبول مەيدانىچىلىك؟ بۇ مۇمكىن ئەمەستۇ؟ يەرئاستىدا 1200 مېتىر چوڭقۇرلۇقتا، فىزىكا ئىلمىگە ئاساسلانغاندا، يەر يۈزىنىڭ ئېغىرلىقى ئۆڭكۈرنى بېسىپ تىندۈرۈۋېتىدىغان تۇرسا! — دېدى.

پروفېسسور چۈشەندۈرۈپ:

— ئۆڭكۈرنىڭ ئۆرۈلۈپ چۈشمەسلىكىدىكى سەۋەپ ئۆڭكۈردىكى نۇرغۇن جايلىرىنىڭ سۈنئىي ھالدا كۆتۈرۈلۈپ، ئۆڭكۈرنى كۆتۈرۈپ تۇرغانلىقىدا. — دېدى.

بىر ئايال پروفېسسور:

— سۈنئىي ھالدا كۆتۈرۈلۈپ؟

پروفېسسور:

— شۇنداق، نۇرغۇنلىغان كۆتۈرۈلۈپ چىققان جايلار ئۆلچەملىك كۋادرات شەكىلدە ئىكەن، ئازراق رادىئاتسىيە ۋە كاشىلا ئېلېكتىر دولقۇنى بولغانلىقتىن، تەكشۈرۈپ ئۆلچەش مۇمكىن

بولمىدى .

— كاشلا ئېلېكتىر دولقۇنى؟؟؟ سىزنىڭچە 1200 مېتىر چوڭقۇرلۇقتا ئېلېكتىر دولقۇنى بارمىكەن؟ خاتالاشمىغانسىز؟ — كۆپچىلىك تەئەججۇپ بىلەن پروفېسسورغا قارىدى .
پروفېسسور ۋەزىمىنلىك بىلەن:

— قەتئىي خاتا ئەمەس! — دېدى . ئۆي ئىچى بىردىنلا چىۋىن ئۇچسا ئاڭلانغۇدەك جىمىپ كەتتى . بۇ جىمجىتلىقنى ئاخىرى ھېلىقى ئايال پروفېسسور بۇزدى:

— ليۇ پروفېسسور ، سىزدىن سوراپ باقاي ، بىزنىڭ يەنە قانچىلىك مەبلەغىمىز قالدى؟
— جىق قالدى ، 10 مىليوندەك قالدى . يۇقىرىدىن بىزدىن دوكلاتنى سۈيلەۋاتىدۇ ، سىزنىڭ قانداق ئاماللىرىڭىز بار؟

ئايال پروفېسسور بىر ئۇلۇغ - كىچىك تىنىپ:

— بىز مۇشۇ پۇل بىلەن ئاشۇ ئۆڭكۈرگە بارىدىغان بىر تونېل قېزىپ ، ئۇ يەردە زادى نېمە بارلىقىنى كۆرۈپ باقايلى .

ليۇ پروفېسسور ھايرانلىق بىلەن ئۇنىڭغا قاراپ:

— نېمە دېدىڭىز؟ تونېل قازىمىزما؟ 1200 مېتىر چوڭقۇرلۇقتا تۇرسا! ئەگەر ھېچنېمە تاپالمىساق قانداق قىلىمىز؟

— ھازىر يەنە داۋاملىق تەكشۈرۈشكە ئامال يوق تۇرسا ، بىز مۇشۇنداق ساقلانغان بىرەمدۇق؟
مۆھلەت توشۇشقا يەنە بىر يىل قالدى ، سىزنىڭ باشقىچىرەك بىرەر ياخشى ئاماللىرىڭىز بارمۇ -
يا؟

بىر ئاز جىمجىتلىقتىن كېيىن ليۇ پروفېسسور كۆپچىلىككە:

— سىلەر قوشۇلامسىلەر؟ — دېدى . چېچى بىر ئاز قالمايىمقان بىر ئەر:

— بولىدۇ ، بۇ يەردە ئۆلگەندىن ياخشىراق! — دېدى . 20 نەچچە ياشلار چامىسىدىكى بىر قىز ئوقۇغۇچى:

— مەنمۇ قوشۇلمەن . يەر ئاستىدا زادى قانداق مەخپىيەتلىك بار ، مەن كۆرۈپ باقاي —
دېدى . ئۇزۇن ئۆتمەي ھەممەيلەن قوشۇلدى . ليۇ پروفېسسور (بۇندىن كېيىن ليۇ پ دەپ ئالاي ، نىدا:)

— لاۋ تاڭ ، بىر دەم تۇرۇپ مەن سىزگە بىر پارچە خەت يېزىپ بېرەي ، سىز ئۇنى خۇرەئىسنىڭ ئالدىغا ئاپىرىپ ، بۇنى ليۇ خەييۈەن يازغان دەپ تاپشۇرۇپ بېرىڭ .

لاۋ تاڭ ئۇنىڭغا ھەيران بولغان ھالدا قاراپ ، مۇنداق دېدى:

— ليۇ پ ، سىز رەئىسنى تونۇيدىغاندەك قىلىسىز - ھە!

— 32 يىل ئاۋال بىز ساۋاقداش ئىدۇق . ئويلىمىغانكەنمەن ، سىنىپتىكى نەتىجىسى ئەڭ ناچار

ئۇ گۇي رەئىس بولۇپ كەتتى! سىنىپ باشلىقى بولغان مەن بۇ يەرگە «سەرسان» بولۇپ كېلىپ قالدىم!

- 1984 يىلى 15 - نويابىر، جۇڭنەنخەيدىكى ئىشخانا. خۇ رەئىس 40 نەچچە يىل ئاۋالقى كونا ساۋاقدىشىنىڭ خېتىنى ئوقۇماقتا. خەتتە مۇنداق يېزىلغان ئىدى: «لاۋخۇ، مەن ئالدىنقى قېتىم شىنجاڭنى تەكشۈرۈشكە يۆتكىۋېتىلگەندىن بۇيانقى 13 يىلدا سىزگە خەت يېزىپ باقمىغانلىقىم ھېلىمۇ ئېسىڭىزدىمۇ، ئۇزۇن گەپنى قىسقا قىلاي. بۇ قېتىملىق شىنجاڭنى گىئولوگىيىلىك قېدىرپ تەكشۈرۈشكە سىزنى 43 مىليون مەبلەغ ئاجراتقۇزدۇم. ئەسلىدە دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ تۆمۈر كېنىنى بايقىدۇق، بۇنىڭ بىلەن دۆلتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ياخشىلىيالايمىز دەپ ئويلاپتىكەنمەن، ئەمما بۇ ئارزۇيۇم ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئوخشايدۇ. بەلكىم سىزمۇ مېنى ساراپ بوپتۇ دەپ ئويلىشىڭىز مۇمكىن، يەر ئاستىغا 1200 مېتىرلىق بىر تونېلنى قازماقچىمەن، مەن بۇ دونى تىكىپ قويدۇم، بۇ دو بەكمۇ چوڭ بولۇپ كەتتى. ئەگەر ئۆتتۈرۈپ قويسام، پارتىيىدىن قوغلانساممۇ، تۈرمىدە ياتساممۇ، ھەتتا ئېتىلىپ كەتسەممۇ مەن رازى! ئەگەر يېڭىۋالسام، مەن شۇنى ھۆددە قىلالايمەنكى، دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ تۆمۈر كېنىدىنمۇ قىممەتلىكرەك بىر نەرسىنى بايقىغان بولىمىز! لاۋخۇ، مەن سىزنىڭ ماڭا ياردەم قىلىپ، ۋاقىتنى بىر ئاز كېچىكتۈرۈپ بېرىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن، بىر يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە مەن چوقۇم سىزنى رازى قىلالىق جاۋاپتىن بىرنى بېرىمەن. مەن سىزگە ئۆزەمنىڭ كومپارتىيە ئەزاسلىق شەرەپلىك نامىدىن كاپالەت بېرىمەن. ھۆرمەت بىلەن: ليۇ خەييۈەن»

كۆرۈپ بولغاندىن كېيىن، خۇ رەئىسنىڭ كۆز چاناقلىرى قىزىرىپ كەتتى. 32 يىل ئاۋال ھەر ئىككىلىسىنىڭ تازا قىران ۋاقىتلىرى ئىدى، ئۇ چاغ جۇڭگو ئازات بولغاندىن كېيىنكى ئەڭ قىيىنچىلىق مەزگىللىرى ئىدى! ھەتتا يەيدىغان نەرسىلەرمۇ نورمىلىق تەمىنلەنمەيتتى، دائىم ئەتىگەنگە تاپسا كەچكە يوق بولاتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە چاشپەن ئۇرۇشى پارتلاپ بۇ قىيىنچىلىقنى ئوت ئۈستىگە ياغ چاچقان دەك تېخىمۇ ئېغىرلىتىۋەتتى. ئۇ ئىككىسى شۇ چاغدىلا دۆلتىمىزنى قودرەت تاپقۇزۇشقا، مەڭگۈ باشقىلارنىڭ بوزەك قىلىشىغا ئۇچراتماسلىققا بەل باغلاشقان ئىدى. ئۇ ھۆكۈمەت ئىشلىرى بىلەن ھەپلىشىشكە، ليۇ خەييۈەن بولسا ۋەتەننىمىزگە زور مىقداردا كان بايلىقى تېپىپ بېرىشكە ئىرادە تىكلەنگەندى. ھەش - پەش دېگۈچە 32 يىل ئۆتۈپ كېتىپتۇ. ئۆزى دۆلەت رەئىسى بوپتۇ، ئۇ بولسا جۇڭگو گېئولوگىيە ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى بوپتۇ. داۋاملىق سىرتتا ئايلىنىپ يۈرىدىغان، 50 نەچچىگە كىرىشىمۇ تېخى توي قىلمىغان بۇ قېرى يىگىت زادى نېمىنى كۆزلەيدۇ؟ ئۇنىڭ قىلغانلىرى

يوللىمايدۇ، بۇ ئىشتا ئۇمۇ يالغان ئېيتىشقا جۈرئەت قىلالمايدۇ! ھە راست، ئايروپىلاندىن چۈشكەندىن كېيىن، سىز بۇ تېلېگراممىنى دەرھال كۆيدۈرۈۋېتىڭ! ھەي، لاۋلىيۇ! لاۋلىيۇ! سىز ھەقىقەتەن مېنى ئۈمىدسىزلەندۈرمىدىڭىز! — دېگىنىچە تېلېگراممىنى چىڭگىدە بىرنى سۆيۈپ قويدى.

تاڭ سەھەر 2:30 دا غايەت زور يولۇچىلار ئايروپىلانى ئۈرۈمچى خەلقئارا ئايروپورتىغا قوندى. ئۇ يەردە ئون نەچچە ھەربىي ئاپتوموبىل ۋە يەتتە ھەربىي تىك ئۇچار ساقلاپ تۇرغان ئىدى. بىر پولكوۋنىك ئالدىغا چىقىپ:

— خۇ رەئىس، مەن شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئارمىيىنىڭ باش قوماندانى پولكوۋنىك ۋاڭ چىڭخۇ! بىز جىددىي بۇيرۇقنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن، ئۈرۈمچى ئايروپورتىنى قامال قىلدۇق، ھېچقانداق خەۋەر سىرتقا چىقىپ كەتمىدى! — دېدى. رەئىس ئالمان — ئالمان:

— ياخشى! ئېسىڭىزدە بولسۇن، بۈگۈنكى ئىشنى قەتئىي مەخپىي تۇتۇڭ! چۈشەندىڭىزمۇ؟ — دېدى. مەيداندىكى بارلىق ھەربىيلەر بىردەك:

— خوپ!

ئۈچ سائەتتىن كېيىن يەتتە تىك ئۇچارنىڭ ھەممىسى ئۈرۈمچىنىڭ جەنۇبىدىكى تارىم ئويمانلىقىنىڭ مەلۇم بىر يېرىدىكى ۋاقىتلىق قۇرۇلغان ھەربىي بازىغا قوندى. بۇ يەرگە ئاللىقاچان نۇرغۇن ھەربىي قىسىم ۋە تەتقىقاتچى خادىملار يىغىلغان بولۇپ، ھەر خىل لازىمەتلىكلەر ھەربىي ماشىنىلاردا ئۈزۈلمەي توشۇپ كېلىنىۋاتاتتى. «يول بېرىڭلار، يول بېرىڭلار، رەئىس كەلدى». رەئىس ئالتە قوغدىغۇچىسى ۋە گېنېرال جاڭ جىڭتاۋنىڭ ھەمراھلىقىدا غايەت زور بىر يەرئاستى ئۆيىگە كىردى! سان — ساناقسىز تەتقىقاتچىلار بۇ يەردە كىرىپ — چىقىپ يۈرۈشۋاتاتتى. ھەممىسىنىڭ ئاغزىدا: «راستىنلا ئىشەنگىلى بولمايدۇ، ۋاي خۇدايىم» دېگەندەك گەپلەر ئىدى. بۇ تەتقىقاتچىلار گويا يېنىدا دۆلەت رەئىسى بارلىقىنى ئۇنتۇپ قېلىشقان ئىدى. بۇ يەردە رەئىس ئايرىلغىلى 32 يىل بولغان ساۋاقىدىشى ليۇ خەييۈەننى كۆردى.

رەئىس ھاياجانلانغان ھالدا:

— لاۋلىيۇ! لاۋلىيۇ! سىزنى كۆپ ساقلىتىۋەتتىم!

ليۇ خەييۈەن رەئىسنى كۆرۈپ، كۆز ياشلىرىنى ئاققۇزغىنىچە، رەئىسنىڭ قولىنى چىڭ سىقىپ، ھاياجانلانغان ھالدا:

— رەئىس، پېقىر ليۇ سىزنى ئۈمىدسىزلەندۈرمىگەندىمەن! بۇ دودا مەن ئۇنتۇم!

— نېمە ئۇ رەئىس، پەئىس دېگەن! لاۋلىيۇ، بۇ ئىش راستمۇ؟

— ئەلۋەتتە راست، بومىسا مەن سىزنى بۇ يەرگە دەرھال كېلىڭ دەپ نېمە قىلاتتىم! ھە راست،

بۇ ياق كىم بولىدۇ؟

خۇ رەئىس ئۆزىنىڭ جاڭ جىڭتاۋ گېنرالنى چەتكە قايرىپ قويغىنىنى ھېس قىلىپ، دەرھال: — ھوي، بۇ ياق ھازىرقى دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى گېنرال جاڭ جىڭتاۋ، جاڭ گېنرال، بۇ ياق جۇڭگو گېئولوگىيە تەتقىقات ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى ليۇ خەييۈەن پروفېسسور. — ليۇ خەييۈەن پروفېسسور ياخشىمۇسىز! — جاڭ گېنرال ئۆلچەملىك ھەربىيچە سالام بەرگەندىن كېيىن، دوستانە قولىنى ئۇزاتتى. ليۇ خەييۈەن دەرھال جاڭ جىڭتاۋنىڭ قولىنى سىقىپ:

جاڭ جىڭتاۋ گېنرال، ياخشىمۇسىز! — دېدى. رەئىس:

— خەييۈەن، بىزنى دەرھال سىزنىڭ زور بايقىشىڭىزنى كۆرسەتكىلى ئاپىرىڭە!

— ماقۇل، قېنى بۇ ئارقامدىن مېڭىڭلار.

كۆپچىلىك بىر كىيىم يۆتكەش ئۆيىگە كىرىشتى. خۇ رەئىس ھەيران بولغان ھالدا:

— سىز بىزنى بۇ يەرگە باشلاپ كېلىپ نېمە قىلىسىز؟

ليۇ خەييۈەن بىر تەرەپتىن كىيىم يەڭگۈشلىگەچ:

— كىيىم يەڭگۈشلىۋېلىڭلار! يەر ئاستىدىكى ھېلىقى ئۆڭكۈرنىڭ ئەڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرىسىمۇ نۆلدىن تۆۋەن 43 گرادۇس، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوكسىگېنمۇ يوق، شۇڭا ئوكسىگېنلىق نىقاب تاقاپ، ئىسسىق ساقلاش كىيىمى كىيىگەندىلا ئۇ يەرگە بارغىلى بولىدۇ.

بىر ئازدىن كېيىن كۆپچىلىك كىيىملىرىنى يەڭگۈشلەپ، بىر مەخپىي لېفىتنىڭ ئىچىگە كىرىشتى، لېفىتنىڭ ئاستىدىكى تونېلنىڭ تېگىنى كۆرگىلى بولمايتتى، خۇددى دوزاققا سوزۇلۇپ باردىغاندەك قىلاتتى! كۆپچىلىك پەقەت لېفىتتىلا بىر يېرىم سائەتتىن ئارتۇق ئولتۇرغاندىن كېيىن، ئاران تېگىگە چۈشتى. لېفىت ئىشكى ئېچىلىش بىلەنلا بىر سوغۇق ئېقىم يۈزىگە گۆپپىدە ئۇرۇلدى، كۆپچىلىك چۈشكۈرۈپ كېتىشتى. بوئىن تېپلىق ئايروپىلان پاتقۇدەك كەڭ بىر تونېلدىن ئۆتكەندىن كېيىن، پۈتكۈل ئۆڭكۈر توساتتىن ئالاھىدە چوڭىيىپ كەتكەندەك بىلىندى. گەرچە يورۇتۇش چىرىقى يورۇتۇلغان بولسىمۇ، ئۆڭكۈر تورۇسىنى كۆز بىلەن كۆرگىلى بولمايتتى. يىراققا قارىغاندا پەقەت نۇرغۇنلىغان ئاجىز يورۇق نۇقتىلاردىن شەكىللەنگەن بىر تۈز سىزىقنى كۆرگىلى بولاتتى، تۈز سىزىقنىڭ بېشىدا يوغان بىر تاغقا ئوخشاش قارا كۆلەڭگىنى كۆرگىلى بولاتتى!

جاڭ جىڭتاۋ ھەيران بولغان ھالدا:

— يەر ئاستىدا تاغ باردەك قىلامدۇ - نېمە؟

ليۇ خەييۈەن سىزىق قىلىپ:

— بۈگۈن مەن سىلەرنى مۇشۇ تاغنى كۆرسىتىش ئۈچۈن ئەكەلگەن! قېنى ماشىنىغا چىقىڭلار! —

دېدى. رەئىس ھەربىي ئاپتوموبىلنى كۆرسەتكىنىچە:

— لاۋلىيۇ، سىز بىزنى مۇشۇ ماشىنىغا چىقىرامسىز؟— دېدى. ليۇ خەييۈەن:

— كەچۈرۈڭلار، بۇنىڭ ئاستىدا مۇشۇنداق يۈك ئاپتوموبىلىدىن باشقا ماشىنا يوق، سىلەرنى قىيناپ قويدىغان بولدۇم!

كۆپچىلىك ئاپتوموبىلغا ئولتۇرغىنىچە تاغ تەرەپكە قاراپ يۈرۈپ كېتىشتى. تاغقا يېقىنلاشقانسىرى ئەتراپنىڭ ھاۋاسى مۇزلاشقا باشلىدى. ئىسسىق ساقلاش كىيىمى كىيىۋالغانلارمۇ سوغۇقتىن تىترەپ، چىشلىرى كاسىلداشقا باشلىدى. تاغ قاپتىلىغا يېتىپ بارغاندىن كېيىن، بۇ يەردە نۇرغۇن قۇرۇلۇش قىسمى ۋە يەر كولاش ماشىنىسىنىڭ تۇرۇپ كەتكىنى كۆرۈشتى، تۆت ئەتراپتىكى يورۇتۇش چىراغلىرى بۇ يەرنى ئاپئاق يورۇتۇۋەتكەندى. ئاز بولمىغان ئەسكەرلەر تىترەشكىنىچە قوراللىرىنى تۇتۇپ تۇرۇشقا، بەزىلىرى ھەتتا قوراللىرىنىڭ چۈشۈپ كەتكىنىمۇ تۇيۇشىمىغان ئىدى.

ماشىنىدىن چۈشۈش بىلەنلا ليۇ خەييۈەن ھاياجانلانغان ھالدا قوراللىرىنى شىلتىپ سۆزلەشكە باشلىدى:

— كۆپچىلىك قاراڭلار! مانا بۇ بىز ئىنسانلار تارىخىدىكى ئەڭ ئەڭ قالتىس زور بايقاش! ئۇ ماشىنىدىكى بىللە كەلگەنلەرنىڭ ئاللىقاچان كۆز ئالدىدىكى نەرسىگە قاراپ ھاڭۋېقىپ قالغانلىقىنى قىلچىمۇ سەزمىگەن ئىدى. نۇرغۇن جەڭلەرنى باشتىن كەچۈرگەن جاڭ جىڭتاۋنىڭ ئېچىلغان ئاغزىغا ئىككى تۇخۇم بولسىمۇ پېتىپ كېتەتتى، پالاقىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن بىللە كەلگەن ئالتە قوغدىغۇچىنىڭ ئىككى ھۇشىدىن كېتىپ يەرگە يىقىلدى! گەرچە تېلېگراممىدا خەۋىرىنى بىلگەن بولسىمۇ خۇ رەئىس يەنىلا ھاياجاندىن توختىماي تىترەيتتى، نەپىسىمۇ بارغانسىرى تېزلىشىپ كەتكەن ئىدى! پالاقىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ ئۇمۇ يەرگە يىقىلدى.

— 1985 يىلى 27 - دېكابىر چۈشتىن بۇرۇن سائەت ئون، جۇڭنەنخەيدىكى مەخپىي يىغىن زالىنىڭ سىرتىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان مەركىزىي قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ خادىملىرى توشۇپ كەتكەندى. ھەر ئۈچ قەدەمدە بىر پوست، ئون قەدەمدە بىر قاراۋۇلخانا تەسىس قىلىنغانىدى! ماشىنا توختىتىش مەيدانىدا رەتلىك تىزىلغان ماشىنىلار 16 قېتىم بىخەتەرلىك تەكشۈرىشىدىن ئۆتكۈزۈلدى، تۆت ئەتراپ يەنە ئېلېكترونلۇق كاشلا قىلغۇچ بىلەن يىغىن مەيدانى قورشالدى! بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە مۇھىملىقى تولۇق ئىپادىلەنگەن ئىدى! ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان قوغدىغۇچىلار پەقەت بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ جىددىي مەخپىي ئېچىلىدىغانلىقىنى، يىغىن مەزمۇنىنىڭ مەخپىيلىكىنىلا بىلەتتى، ھەمدە مەخپىي ئېچىلغان بۇ يىغىننى قەتئىي مەخپىي تۇتۇش كېرەكلىكى توغرىسىدا بۇيرۇق تاپشۇرۇلغان ئىدى. يىغىن

مەيداندا دۆلەت رەئىسى، ج ك پ باش سېكرىتارى خۇياۋباڭ، ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى گېنرال جاڭ جىڭتاۋ، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى (ھۆكۈمەت رەئىسى) ۋاڭ جىشياڭ، سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۇيجيې، خەلق قۇرۇلتىيى رەئىسى جياڭ خەي ھەمدە ئازاتلىق ئارمىيە باش شتاب باشلىقى گېنرال دېڭ جىيەنگو قاتارلىق ئالتىلا ئادەم بار ئىدى.

يىغىن باشلىنىش بىلەنلا ھۆكۈمەت رەئىسى ۋاڭ جىشياڭ ۋالاقشىدى:

— رەئىس! سىز بۈگۈن باۋگاڭغا تەكشۈرۈشكە بارماي، بىزنى بۇ يەرگە تۇيۇقسىز چاقىرتىپ نېمە قىلىسىز؟

رەئىس ۋەزىمىن ھالدا:

— ئالدى بىلەن كۆپچىلىكتىن سوراپ باقاي، ھەر قايسىلارنىڭ يۈرىكىڭلاردا چاتاق بارمۇ - يوق؟— دېدى. رەئىسنىڭ بۇ گېپىدىن ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى ھەيرانلىق ھېس قىلىشتى. شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگو ھەيرانلىق بىلەن:

— رەئىس، گېپىڭىز بولسا تۈز دېمەمسىز! خاتىرجەم بولۇڭ، ئاسمان ئۆرۈلۈپ چۈشمىمۇ بىزنى قورقتالمايدۇ!— دېدى. جياڭ خەي:

— شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك قېدىرپ تەكشۈرۈش ئىشى ئەمەستۇ؟— دېدى. رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ:

— سىز تېپىۋالدىڭىز!

جياڭ خەي:

— نېمە؟ تېپىلدىما؟

رەئىس بېشىنى لىگىشتى، جياڭ خەي خۇشاللىق بىلەن چاۋاڭ چېلىپ قويۇپ دېدى:

— ھەي، بالدۇرراق دېمەمسىز، نېمانچە سىزلىقلار تۇرۇپتۇسىز! مەن تېخى قانداق چوڭ ئىشكىن دەپتىمەن!

بۇ چاغدا خۇ رەئىس سۈرلۈك ھالدا:

— ھەر قايسىلار جۇڭگونىڭ تۈۋرۈكلىرى، ھەممىڭلارنىڭ دۆلەتنى سۆيىدىغان سادىق بىر تال يۈرىكىڭلار بار، پۈتۈن پارتىيە ئىچىدە مەن ئەڭ ئىشىنىدىغان ئادەملەر! ماڭا جاۋاب بېرىڭلار، بۇ ئىشتا سىلەر ھەممىڭلار مەخپىيەتلىكنى چوقۇم ياخشى ساقلاڭلار، ماقۇلمۇ؟— دېدى. بىرنەچچە يىلەن ھەيرانلىق بىلەن رەئىسكە قاراپ چوقۇم چوڭ بىر ئىش چىققىنى بىلىپ سوراشتى:

— رەئىس، سىز بۈگۈن نېمە بولدىڭىز؟ بۇ گەپلەرنى دەپ نېمە قىلىسىز؟

— شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك قېدىرپ تەكشۈرۈش ئەترىتى ھەقىقەتەنمۇ پۇل سەرپ قىلدى،

تاپقىنى پۈتۈن دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ تۆمۈر كېنى ئەمەس، بەلكى پۈتۈن دۇنيادىكى بارلىق تۆمۈر كانلىرىنىڭ قىممىتىدىن تۈمەن ھەسسە قىممەتلىك نەرسە!!! كۆپچىلىك، مەن ھەرقايسىگاھلارغا بىر پارچىدىن ماتېرىيال تارقىتىپ بېرىمەن، بۇ ماتېرىيال پۈتۈن دۆلەت بويىچە ئاران ئالتە نۇسخا، بۇنى پەقەت ئۆزۈڭلار كۆرۈڭلار!— دېدى رەئىس ئېغىر بېسىقلىق بىلەن. يېرىم سائەت ئۆتۈپ كەتتى، بىر سائەت ئۆتۈپ كەتتى. پۈتكۈل يىغىن زالى يەرگە يىڭنە چۈشۈپ كەتسە ئاڭلانغۇدەك جىمىپ كەتكەن ئىدى، خۇ رەئىس ئاستاغىنە سورىدى:

— كۆپچىلىك كۆرۈپ بولدۇڭلارمۇ؟

ھېچكىم جاۋاب بەرمىدى. رەئىس يەنە ئۈنلۈك ئاۋازدا سورىدى:

— كۆپچىلىك كۆرۈپ بولدۇڭلارمۇ؟

يەنە ھېچكىم جاۋاب بەرمىدى. ئەڭ ئاخىرىدا گېنرال جاڭ جىڭتاۋ ئەڭ زور كۈچى بىلەن ۋارقىرىدى:

— سىلەر ھوشۇڭلارنى يىغىڭلار!

بۇ ۋارقىراش بىلەن كۆپچىلىك ئەسلىگە كېلىشكە باشلىدى! دېڭ جىيەنگو ھاسىرىغىنچە:

— كە... كە چۈرۈڭ... رەئىس، بۇ... بۇ راستما؟

رەئىس كۈلۈمسىرىگەن ھالدا:

— ئىشەنگۈسىز دەرىجىدە، شۇنداقمۇ؟ مەنمۇ خەۋەرنى يېڭى بىلگەن چاغدا ئىشەنمىگەن ئىدىم! ئەمما مەن ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم، بۇ ھەقىقەتەنمۇ راست!— دېدى. چېن رۈيچىيى كېكەشلىگەن ھالدا:

— مە... مە... مەن ھازىرلا شىنجاڭغا بىر بېرىپ كېلەي!— دېدى. رەئىس ئۇنىڭغا قاراپ:

— ھازىر بولمايدۇ! بىز ئالدىمىز ھازىرلا شىنجاڭغا ماڭساق، چوقۇم باشقىلارنىڭ دىققىتىنى قوزغاپ قويمىز! مەن چوقۇم ۋاقىت ئورۇنلاشتۇرۇپ بېرىمەن، ئالدىمىز شىنجاڭغا مەخپىي بېرىپ كېلىمىز! بۇ قېتىم مەن ئالدى بىلەن 200 مىليارد پۇل ئاجرىتىپ تەتقىقات مەبلەغى قىلىمەن! بۇندىن كېيىن داۋاملىق كۆپەيتىمەن! كۆپچىلىك سىلەرچە قانداق؟

خەلق قۇرۇلتىيى رەئىسى جياڭ خەي ئورنىدىن تۇرۇپ يۇقىرى ئاۋازدا:

— ھېلىغۇ 200 مىلياردكەن، 100 تىرلىيۇن بولسىمۇ مەن قوشۇلمەن!— دېدى. ھەممەيلەن توختىماستىن باش لىڭشىتىشى. رەئىس بۇنى كۆرگەندىن كېيىن، تېخىمۇ سۈرلۈك قىلىپ:

— بولدى، بۇ ئىشنى مۇشۇنداق بېكىتەيلى! تەپسىلىي تەتقىقات پىلانىنى كېيىنچە يەنە سۆزلىشەرمىز. بۇ ئىش بىز جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تەقدىرىنى ئۆزگەرتىدىغان چوڭ ئىش!

ھازىرچە كۆپ ئاشكارىلىمايلى! مەخپىي قىلايلى! بىلىڭلارمۇ؟— دېدى. بەشەيلەن بىرلىكتە:

— خوپ! بىلدۇق!— دېيىشتى. رەئىس مەنۇنىيەت بىلەن بېشىنى لىڭشىتىپ مۇنداق دېدى:

— بولدۇ! بۇ ئىشنى دۆلەتنىڭ ئەڭ يۇقىرى! ياق، ئەڭ ئەڭ ئەڭ يۇقىرى مەخپىيەتلىكى قىلىپ بېكىتەيلى!

2 - باب تۆت تەرەپتىن كەلگەن دەرد - ئەلەم

2009 - يىلى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ تىرىشچانلىقى ئاستىدا جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلدى، بولۇپمۇ 2006 - يىلى، سۈپەتسىز قۇرۇلۇش بولۇپ قالغانلىقتىن بېيجىڭ يەرئاستى تۆمۈر يولىنى ئۆگتۈرۈلۈپ كېتىپ، 104 ئادەم ئۆلۈپ 300 نەچچە ئادەم يارىلانغانلىقىدەك ئەڭ چوڭ قۇرۇلۇش ۋەقەسىدىن كېيىن، جۇڭگو ھۆكۈمىتى «قىزىل ئىنقىلاپ» ناملىق چىرىكلىككە قارشى ئۇرۇشنى قوزغىدى، بۇ قېتىملىق ھەرىكەتتە زور تۈركۈمدە چىرىك ئۇنسۇرلار تۇتۇلدى، يېزا - بازارلىق ھۆكۈمەتتىن تارتىپ مەركىزىي ھۆكۈمەتكىچە بىر ھەپتىنىڭ ئىچىدە 728 ئادەم ئېتىلدى. پۈتۈن دۇنيا بۇ ئىشتىن ھەيران بولدى! بۇ قېتىملىق تۈزەشتىن كېيىن جۇڭگونىڭ پارىخورلۇق مەسلىسى كۆرۈنەرلىك ھەل قىلىندى، جۇڭگو ئىقتىسادىدىكى زور تۈركۈم كۆپۈكچىلەرنى تازىلاپ، ئىقتىسادنى تېز ھەم مۇقىم تەرەققىي قىلدۇردى دېيىشكە بولىدۇ. زور تۈركۈم چەتئەل مەبلىغى كىرگۈزۈلدى، تاشقى سودا ئېكسپورت كەسپى خەلق ئىگىلىكىنىڭ 38% نى ئىگىلىدى، خەلق ئىگىلىكى ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 3 تىرليون 500 مىليارد ئامېرىكا دوللىرىلىق تارىخىي رېكوردنى ياراتتى. جۇڭگو دۇنيادىكى ئامېرىكا ۋە ياپونىيىدىن قالسىلا ئۈچىنچى چوڭ ئىقتىسادىي دۆلەتكە ئايلاندى.

بىراق خەلقئارادا جۇڭگو يەنىلا مۇستەقىل قامال ھالىتىدە تۇراتتى، بولۇپمۇ دۇنيادىكى 3 - چوڭ ئىقتىسادىي دۆلەت بولغاندىن كېيىن، ئامېرىكا جۇڭگوغا بولغان قامال قىلىشنى كۈچەيتتى، كۆرۈنۈشتە جۇڭگونىڭ تەيۋەن مەسلىسىدىكى مەيدانىنى قوللىغاندەك قىلغان بىلەن، ئاستىرىتتىن يادرو بومبىسى بىلەن ئاۋىئاتىكىدىن باشقا ھەرقانداق قوراللارنى تەيۋەنگە سېتىپ بېرىپ، تەيۋەننى تېزراق مۇستەقىل بولۇشقا كۈشكۈرتتى. ياپونىيىنىڭ يېڭى باش ۋەزىرى (藤泽雄次) تېڭزې شيوڭيى (نېمە دەپ تەرجىمە قىلىشنى بىلەلمىدىم، بىلىدىغانلار ئۇچۇر بېرىۋېتەرسىلەر، نىدادىن) تەختكە چىققاندىن كېيىن، ئامېرىكىنىڭ ئاستىرىتتىن قوللىشى ئاستىدا تەلۋىلەرچە ئەسكەر كۆپەيتىپ، دىياۋيۇ ئارىلى بولغان

مۇداخلىسىنى بارغانسېرى كۈچەيتتى، تەيۋەن مەسلىسىدىمۇ ئامېرىكا تەرەپتە تۇردى. فىلىپپىنمۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئاگاھلاندىرۇشلىرىغا پىسەنت قىلماي، نۇرغۇن نەنشا ئاراللىرىنى زورلۇق بىلەن ئىگىلىۋالدى، ئۆز مەيلىچە خەلقئارا نېفىت گورۇھى بىلەن توختام ئىمزالاپ، مەملىكىتىمىزنىڭ دېڭىزدىكى نېفىتلىرىنى تەلۋىلەرچە بۇلاپ قازدى. ۋېيتنام ۋە تىنىمىز بىلەن جۇڭگو - ۋېيتنام قۇرۇقلۇق چېگرا سىزىقى توختامنامىسىنى ئىمزالىغىنى بىلەن، باشتىن - ئاياغ دېڭىز چېگرا توختامنامىسىنى ئىمزالىغىلى ئۇنىماي، ئۈزلۈكسىز ھالدا دېڭىز، ھاۋا ئارمىيىسىنى كېڭەيتىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ دېڭىز كان مەھسۇلاتلىرىنى بۇلاش مەقسىتىدە بولدى. جۇڭگونىڭ ياپونىيە ۋە ئامېرىكىدىن باشقا يەنە بىر چوڭ دۈشمىنى ھىندىستان بولۇپ، ئۇ مەملىكىتىمىزنىڭ زور زېمىنىنى قانۇنسىز بېسىۋېلىپلا قالماستىن، يەنە دالاي لامانى كۈشكۈرتۈپ، شىزاڭ مۇستەقىللىقىنى كۆتۈرۈپ چىقتى، بولۇپمۇ 1998 - يىلى يادرو بومبىسىنى ياسىغاندىن كېيىن، تېخىمۇ ھاكاۋۇرلىشىپ كەتتى. ھىندىستان - پاكىستان چېگرىسىدا ئۈزۈلدۈرمەي توقۇنۇش پەيدا قىلدى، بۇندىن بىرنەچچە يىل بۇرۇن ئاۋىئاتىكسىنى سۇغا چۈشۈرگەندىن كېيىن، ھەربىي كۈچىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتتى. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، ئامېرىكا ۋە ياپونىيىدىن قالسىلا، مەملىكىتىمىزگە تەھدىتى ئەڭ زور بولغان دۆلەت بولۇپ قالدى. شۇنداق قىلىپ مەملىكىتىمىز تۆت ئەتراپتىن غەم قىلىدىغان ھالغا چۈشۈپ قالدى.

ھالبۇكى جۇڭگونىڭ بۇ ئىشلارغا بولغان پوزىتسىيىسى ئىلمان بولدى، ئەڭ كۆپ بولغاندىمۇ قاتتىق ئاگاھلاندىرۇش ۋە نازارلىق بىلدۈرۈش بولدى، خالاس. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، جۇڭگونىڭ تاشقى دىپلوماتىيىسىدە يۇمشاقلىق كۆرۈلدى. تورا بولسا، جۇڭگو تور خۇمارلىرى جۇڭگونىڭ يېقىنقى ئىقتىساد جەھەتتىكى تەرەققىياتىنى كۆزدە تۇتمىغان بولسا، ئاللىقاچان جۇڭگو ھۆكۈمىتىنى تىللاپ ۋە تۈەرىكىنى چىقىرىۋەتكەن بولاتتى. ھازىر دۇنيا بويىچە 3 - ئىقتىسادىي دۆلەت بولۇپ قالغان جۇڭگونىڭ ھەربىي جەھەتتە بولسا بىچارە ھالەتتە ئىدى، ئادەم كۆپتە! شۇنداق، جۇڭگونىڭ ئارمىيىسىنىڭ ئادەم سانى كۆپ!! ھەربىي چىقىمى 460 مىليارت ئەتراپىدا بولۇپ، ئامېرىكىنىڭ 960 مىليارت، ياپونىيىنىڭ 740 مىليارت، ھەتتا تەيۋەننىڭمۇ 600 مىليارت ئىدى. نۇرغۇنلىغان دۆلەتلەرنىڭ تاراتقۇلىرى (ئاخبارات ۋاسىتىلىرى) جۇڭگونى تېشى پال - پال، ئىچى غال - غال دەپ مەسخىرە قىلىشتى! 3 - ئىقتىسادىي دۆلەت تۇرۇپمۇ ئۆزىنىڭ بىرەر تال ئاۋىئاتىكسى يوق، ھەربىي چىقىمىمۇ ئاز بولغانلىقتىن، ئۈزلۈكسىز ئادەم قىسقارتىۋاتىدۇ، جۇڭگونىڭ پۇلى زادى نەگە كېتىۋاتقاندۇ!! بەزى تاراتقۇلار ھەتتا: «جۇڭگو بىلەن ئۇرۇشۇش ئىنتايىن ئاسان، پەقەت

جۇڭگونىڭ ئۆزىنىڭ ئارمىيىلىرىنى قىسقارتىپ بولۇشنى كۈتسەلا كۇپايە!» دېيىشتى .

- 2008 يىلى ھەم خۇشاللىنارلىق ھەم قايغۇلۇق بىر يىل بولدى ، جۇڭگو بۇ يىلدا ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنى ئەڭ غەلبىلىك ئۆتكۈزدى ھەمدە 43 ئالتۇن مېدال ، 36 كۈمۈش مېدال ، 27 مىس مېدال بىلەن دۇنيا بويىچە 1 - لىكىنى ئالدى ، لېكىن بۇنىڭلىق بىلەن جۇڭگو خەلقى خۇشاللىق ھېس قىلالىدى ، چۈنكى مۇشۇ يىلى تەيۋەن مۇستەقىللىقىنى تەرغىپ قىلغۇچى ئۇنسۇر چېن شۈيبېن جۇڭگونىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنى ئۆتكۈزۈۋاتقان ۋاقىتتا تەيۋەننىڭ مۇستەقىل بولغانلىقىنى ، «تەيۋەن دېمۇكراتىك جۇمھۇرىيىتى» قۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى . ئامېرىكىمۇ ساختا نىقابىنى يىرتىپ تاشلاپ ، «تەيۋەن دېمۇكراتىك جۇمھۇرىيىتى» ئېتىراپ قىلىدىغانلىقىنى ئېلان قىلىپ ، تەيۋەنگە زور تۈركۈمدە ئىلغار قوراللارنى سېتىپ بەردى ، ھەمدە TNND باشقۇرۇلدىغان بومبا سىستېمىسىنى ئورناتتى ، بىر تەرەپتىن تەيۋەننى قوشۇۋېلىشنى تەلەپ قىلدى ! بۇ ئىش ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن جۇڭگونىڭ «قىزىل خاككېر» لىرى ئاچچىقىدا تەيۋەن ۋە ئامېرىكىنىڭ تور بېكەتلىرىنى قالايمىقان قىلىپ بۇزىۋەتتى (ئۇنتۇپ قالماڭ ، جۇڭگولۇقلار كومپيۇتېر سىستېمىسىغا ھۇجۇم قىلىپ كىرىش جەھەتتە دۇنيادا تەڭداشسىز ! بولمىسا نەدىمۇ بۇنداق جىق ئويۇنلارنىڭ ساختىلىق قىلغۇچىسى بولسۇن !). تەيۋەن ۋە ئامېرىكىنىڭ خاككېرلىرىمۇ بوش كەلمىدى ، ئىككى تەرەپ قاتتىق جەڭ قىلىشتى ، ئەمما جۇڭگو تەرەپنىڭ چىقىمى تەيۋەن ۋە ئامېرىكىنىڭكىدىن ئاز بولدى ! ھالبۇكى جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى قىسقىلا قىلىپ مۇنداق بايانات ئېلان قىلدى : « بىز تەيۋەننىڭ بۇ ھەرىكىتىدىن ئەپسۇسلىنىدىغانلىقىمىزنى بىلدۈرمىز ، قارىغاندا ئىككى قىرغاقتىكى قېرىنداشلار بىر تۇتۇشمىسا بولمايدىغان ئوخشايدۇ . بىز ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنى مەزگىلىدە جەڭ قىلمايمىز ، بولمىسا ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ مۇقەددەسلىكى بۇزۇلۇپ كېتىدۇ . تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ كۆپرەك ئويلىشىپ ، بۇ ئىشنى دىپلوماتىيە يولى بىلەن ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلىمىز ! شۇنداقلا ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ خاتا يولدا داۋاملىق ئىچكىرىلەپ مېڭىۋەرمەسلىكىنى ئۈمىد قىلىمىز !»

جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بۇ باياناتى ھەقىقەتەنمۇ ئامېرىكا ۋە تەيۋەننىڭ پەرىزىدەك چىقىمىغان ئىدى ! ئۇلار جۇڭگونى چوقۇم ھەربىي خىراجەتنى جىددىي كۆپەيتىپ ، ھەربىي قوشۇننى كېڭەيتىپ ، تەيۋەنگە جەڭ ئېلان قىلىدۇ ، مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ «جۇڭگو تەھدىتى نەزەرىيىسى» نى كۆتۈرۈپ چىقىپ ، جۇڭگوغا ئىقتىسادىي ئىمبارگۇ يۈرگۈزۈپ ، جۇڭگو ئىقتىسادى ۋەيران بولغاندىن كېيىن ، جۇڭگوغا كەڭ كۆلەمدە ھۇجۇم قوزغايىمىز دەپ ئويلاشقان ئىدى ، ئەمما جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بۇ باياناتى بۇ

پىلاننى سۇغا چىلىۋەتتى! ئامېرىكا ئامالسىز بايانات ئېلان قىلىپ، جۇڭگونىڭ كەڭ قورساقلىقىنى ماختىدى، تەيۋەنگە قورال سېتىپ بەرگەنلىكىنى پەقەت تەيۋەننىڭ ئۆزىنى قوغدىشى ئۈچۈن ئىكەنلىكىنى ، باشقا مەقسەتى يوقلۇقىنى، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى! بۇ چاغدا ب د ت دېمىنى رۇسلىۋېلىپ، ئىككى تەرەپنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ، دېپلوماتىيە ۋاسىتىسى ئارقىلىق مەسلىنى ھەل قىلىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى! ياپونىيىدە بولسا، جۇڭگونىڭ بۇ خىل ئادەمنى ئەجەپلەندۈرىدىغان سەۋر قىلىش پوزىتسىيىسى بىر قىسىم ئارمىيە پەرەس تەلۋىلەرنى تېخىمۇ ھەددىدىن ئاشۇرۇۋەتتى، ياپونىيىدىكى تەلۋە ياشلار كۆپ قېتىم دىياۋيۇ ئارىلىغا چىقىپ، دىياۋيۇ ئارىلىنىڭ ياپونىيىنىڭ زېمىنى ئىكەنلىكىنى، جۇڭگولۇقلارنىڭ ياپونىيىنىڭ مۇقەددەس زېمىنىدىن چىقىپ كېتىشىنى جاكارلىدى.

- 2009 يىلى 13 - يانۋار، جۇڭنەنخەي جۇخۇا سارىيى مەجلىس خانىسى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى قوشۇمچە ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى گېنرال جوۋتەنخۇا قاقشىماقتا: - بۇ نېمە قىلىق؟ پەقەت ياپونىيە، ئامېرىكا ۋە تەيۋەنلا ئەمەس، ھەتتا فىلىپپىنمۇ بويىنىمىزغا مىنگىلى تۇردى، دۆلىتىمىزنىڭ جەنۇبىي دېڭىزىدا كۆپ قېتىم بېلىقچىلىرىمىزنى يارىلاندى! ئەجەبا بىز ئېتىراز بىلدۈرۈشتىن باشقىنى بىلمەمدۇق؟

رەئىس لى شياڭ تەمكىنلىك بىلەن:

- لاۋ جوۋ، سىز ئاۋال ئولتۇرۇپ، سەل تېنچلىنىۋېلىڭ! - دېدى. جوۋتەنخۇا ئاڭلىغاندىن كېيىن تېخىمۇ ئاچچىقلاپ:

- تېنچلىنىۋېلىڭ؟ بۇ ۋاقىتتا مەن قانداق تېنچلىنىمەن؟؟ ھازىر باشقىلار بىزنىڭ گەجگىمىزگە مىنىپ چىقىپ قويغىلى تۇردى! ئۆتكەن يىلى تەيۋەن مۇستەقىللىق ئېلان قىلغاندا، بىزنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرىنىڭ باياناتى ھەرقايسى شەھەرلەردىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ نامايىش قىلىپ كۈچ كۆرسىتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى! سىزنى تاس قالدۇرۇۋەتەن ساتقۇچ خائىن دەپ تىللىغىلى! سىزنىڭچە مەن يەنە ئۆزەمنى قانداق بېسىۋالىمەن؟ - دېدى. لى رەئىس بىر خۇرسىنىپ قويغاندىن كېيىن:

- سىزنىڭچە قانداق قىلىمىز؟ - دېدى. جوۋتەنخۇا ئاچچىقلانغان ھالدا:

- ھەربىي خىراجەتنى كۆپەيتىپ، ئارمىيىنى كېڭەيتىپ، تەيۋەنگە جەڭ ئېلان قىلىمىز!

لى رەئىس كۈلۈپ قويۇپ:

- باشقىلار ئاللىقاچان TNND سىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بولدى، تۆت ئەتراپتا ئامېرىكا ۋە ياپونىيە بار، سىزنىڭ بۇنداق قىلغىنىڭىز ئۆزىنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرگەنلىكىڭىز؟ - دېدى.

جوۋتيةنخۇا:

— ئىشقىلىپ بۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئۆلۈمنى كۈتكەندىن ياخشىراق، ئۆلۈپ كەتسەممۇ ئامېرىكىلىق ۋە ياپونىيىكلەرگە جۇڭگو قوشۇنىنىڭ يامانلىقىنى كۆرسىتىپ قويىمەن!

لى رەئىس بوشقىنە:

— سىزنىڭچە مەن بۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئۆلۈمۈمنى كۈتمۈۋېتىپتىمەن - دە؟ ھازىرچە پەقەت پۇرسەت پىشىپ يېتىلمىدى!— دېدى. جوۋتيةنخۇا قايتۇرۇپ سورىدى:

— ئۇنداقتا قاچان پىشىدۇ؟

لى رەئىس جوۋتيةنخۇاغا بىر قارنۇەتكەندىن كېيىن، سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۇيجيېگە ئىشارەت قىلدى، چېن رۇيجيې ئورنىدىن تۇرۇپ ئوقۇشقا باشلىدى: «جوۋتيةنخۇا، ئەر، خەنزۇ، سىچۈەن چېڭدۇ شەھىرىدىن، 1962 - يىلى 1 - ئاۋغۇست تۇغۇلغان، ھازىر 47 ياش، 1984 - يىلى پارتىيىگە كىرگەن، ھازىر جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى ۋەزىپىسىنى ئۆتەۋاتىدۇ، قىزىل ئىنقىلاپ ھەرىكىتىدە زور تۆھپە قوشقان، گەرچە مەجەزى قوپال بولسىمۇ، لېكىن تۈز، ئاقكۆڭۈل، دىيانەتلىك، پارتىيىنى، خەلقنى قىزغىن سۆيىدۇ، باشتىن - ئاياغ مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالانىپ كېلىۋاتىدۇ.» جوۋتيةنخۇا ھەيرانلىق بىلەن سورىدى:

— سىز بۇلارنى دەپ نېمە قىلىسىز؟

لى رەئىس ئورنىدىن تۇرۇپ ئولتۇرغان ھەممەيلەنگە:

— كۆپچىلىك، گېنرال جوۋتيةنخۇانىڭ سالاھىيىتى بارمىكەن؟— دېدى. ئازاتلىق ئارمىيە باش شتاب باشلىقى گېنرال دېڭ جىيەنگو:

— ئاشۇ جۈملە سۆز بويىچە، ئۆلۈپ كەتسەممۇ ئامېرىكىلىق ۋە ياپونىيىكلەرگە جۇڭگو قوشۇنىنىڭ يامانلىقىنى كۆرسىتىپ قويىمەن! مېنىڭچە ئۇنىڭ سالاھىيىتى توشىدۇ، جوۋ گېنرالنىڭ پارتىيە ئىچىدىكى ئىپادىسىنى دېمىسەممۇ كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسىگە ئايان!— دېدى. كۆپچىلىك بىردەم مۇنازىرلەشكەندىن كېيىن، ھەممىسى باش لىگىشتىشى، لى رەئىس بۇنى كۆرگەندىن كېيىن:

— ياخشى! جوۋتيةنخۇا مەن سىزنىڭ ئۆزىڭىزنىڭ بىر پارتىيە ئەزاسىلىق سالاھىيىتىڭىز بىلەن قەسەم بېرىشىڭىزنى، بۇ ئىشنى چوقۇم مەخپىي تۇتۇشىڭىزنى تەلەپ قىلىمەن، شۇنداقلا سىزگە زادى قاچان پۇرسەتنىڭ پىشىپ يېتىلىدىغانلىقىنى كۆرسىتىپ قويىمەن!— دېدى. جوۋتيةنخۇا ھەيرانلىق بىلەن كۆپچىلىككە قارىنۇەتكەندىن كېيىن:

— سىز ماڭا نېمە ئىشلىقنى بىلدۈرۈپ قويايسىز؟— دېدى. لى رەئىس بېشىنى چايقاپ:

— بولمايدۇ، بۇ دېگەن دۆلەتنىڭ ئەڭ يۇقىرى مەخپىيەتلىكى! سز ماڭا قانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىي نەزەر بۇ مەخپىيەتلىكنى ساقلاشقا كاپالەت بېرەلسىڭىزلا بولىدۇ. — دېدى. جوۋتېيەنخۇا بىر تىنىۋالغاندىن كېيىن:

— بولىدۇ! مەن جوۋ فامىلىلىك قانداق چوڭ ئىشلارنى كۆرمىگەن؟ مەن ئۆزەمنىڭ پارتىيە ئەزاسىلىق شەرەپلىك سالاھىيىتىم بىلەن قەسەم بېرىمەنكى، مەيلى قانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىي نەزەر، مەن جوۋتېيەنخۇا چوقۇم دۆلەتنىڭ ئەڭ يۇقىرى مەخپىيەتلىكىنى چوقۇم ساقلايمەن، قىلچىلىك شەپسىنىمۇ ئاشكارىلىمايمەن!! — دېدى. لى رەئىس بېشىنى لىڭشىتىپ تۇرۇپ:

— ناھايىتى ياخشى! ئايروپىلان تەييارلاڭلار، مەن جوۋتېيەنخۇاغا ھەمراھ بولۇپ، شىنجاڭغا بىر بېرىپ كېلەي! ئۇنىڭغا بىزنىڭ پىلاننىمىزنى كۆرسىتىپ قوياي! — دېدى، ئاندىن تاماكىسىنى بىر شوربۇەتكەندىن كېيىن:

— 1985 - يىلى مەملىكىتىمىزدە يۈز بەرگەن ئەڭ چوڭ بىر ئىش ئېسىڭىزدىمۇ؟ — دەپ سورىدى. جوۋتېيەنخۇا بىردەم ئويلىنىۋەتكەندىن كېيىن:

— ئاشۇ قېتىمدىكى رەئىس خۇياۋباڭنىڭ تۆمۈر كېنى تاپتۇق دەپ، 40 مىليوننى شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك قېدىرىپ تەكشۈرۈش ئەترىتىگە بېرىپ، ئاقىۋەتتە ھېچنەمە تاپالمىغان ئىشقا! ئاشۇ ئىشتا خەلقئارادا دۆلىتىمىز تازا مەسخىرىگە ئۇچرىدى، ئامېرىكا بىر مەزگىل تازا كۆرەڭلەپ كەتكەن ئىدى! — دېدى. لى رەئىس بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن:

— شۇنداق! تۆمۈر كېنى تېپىلمىغىنى بىلەن تۆمۈر كېنىدىنمۇ قىممەتلىك باھاسىز گۆھەر تېپىلدى، ئەمەسمۇ! — دېدى. جوۋتېيەنخۇا ئاڭلىغاندىن كېيىن ھاياجانلىنىپ، ئالدىراش سورىدى:

— نېمە نەرسە ئۇ؟

رەئىس لى كۈلۈپ تۇرۇپ:

— نېمە ئالدىرايسىز؟ بىردەم تۇرۇپ كۆرگەندە ئايلىنىپ قالماڭ، جۇمۇ! — دېدى.

بۇ ۋاقىتتا ئايروپىلان تارىم ئويمانلىقىغا قاراپ تۆۋەنلىگەن ئىدى، تۇيۇقسىز يەر يۈزىدىن ناھايىتى كەڭ بىر ئېغىز ئېچىلىپ، قونۇش يولى يەر ئاستىدىن كۆتۈرۈلۈپ چىقىشقا باشلىدى، ئايروپىلان قونۇش يولىغا قونۇۋالغاندىن كېيىن، يولنىڭ باش تەرىپىدىكى بىر ئۆڭكۈرگە كىرىپ كەتتى! قونۇش يولىمۇ يەر ئاستىغا كىرىپ كەتتى، يەر يۈزىمۇ ئەسلى ھالەتكە قايتىپ، سىرتتىن قارىغاندا ھېچقانداق ئالامەتنى كۆرگىلى بولمايتتى.

ئايروپىلان توختاش بىلەنلا، غەلىتە كىيىنگەن بىر ئەترەت ئەسكەر ئايروپىلاننى قورشاپ

تۇردى، لى رەئىس تېخىغىچە ھاڭۋېقپ تۇرغان جوۋتېيەنخۇانى تارتىپ:
— ھاڭۋېقپ تۇرۇۋەرمەي، تېز ئايروپىلاندىن چۈشۈڭ!— دېدى. ئىككىيلەن ئايروپىلاندىن
چۈشكەندىن كېيىن، گېنرال جوۋتېيەنخۇا بۇ ئۆڭكۈرگە ئون نەچچە بوئىن ئايروپىلاننىڭ
قونۇقلۇق تۇرغانلىقىنى بايقىدى، بىر نەچچە ھەربىي ئاپتوموبىلمۇ بۇ چاغدا بۇ يەرگە يېتىپ
كەلدى، بىر ئەسكەر ماشىنىدىن چۈشۈپ:

— لى رەئىس، جوۋ گېنرال ماشىنىغا چىقىڭلار!— دېدى. يول بويى يەرئاستى بازىنىڭ ئىنتايىن
قاتتىق قوغدىلىۋاتقانلىقىنى كۆرگىلى بولاتتى. ماشىنا بىر تامنىڭ بېشىدا توختىدى، ئىككى
ئەسكەر ئىككى كارتىنى تامنىڭ ئىككى تەرىپىدىكى ماشىنىغا سالىدى - دە، بىرلا ۋاقىتتا
مەخپىي شىفر كىرگۈزدى، تام ئاستا - ئاستا كۆتۈرۈلۈشكە باشلىدى. لى رەئىس تېخىغىچە
ئېسىگە كېلەلمەيۋاتقان جوۋتېيەنخۇانىڭ قولىنى تارتىپ تۇرۇپ:

— نېمانداق ئەس - ھۇشكىزنى يوقىتىپ كېتىسىز، كەينىدە تېخىمۇ كۆپ تېخى!— دېدى.
تۆت نەپەر قوغدىغۇچىنىڭ ھەمراھلىقىدا ئىككىيلەن لېفىتقا ئولتۇرۇپ ئاستىنقى قەۋەتكە
چۈشۈپ، زاۋۇتقا ئوخشايدىغان بىر چوڭ زالغا كىرىشتى. جوۋتېيەنخۇا ساراڭدەك ھاڭۋېقپ
قالدى، قوراللىق بەش تېرورچىغا يالغۇز قارشى تۇرۇپ، قىلچىمۇ قورقمىغان، بەدىنىگە يەتتە
يەرگە ئوق تەگكەن بولسىمۇ، يەنىلا ئۇچىنى بوغۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئىككىسىنى تىرىك تۇتقان
ئالاھىدە دەرىجىلىك جەڭ قەھرىمانى ئاشۇ جايدا ھاڭۋېقپ تۇرغىنىچە مىدىراپمۇ قويمايتتى،
پەقەت كۆزلىرىنى يوغان ئاچقىنىچە ئالدىدىكى بارلىق نەرسىلەرگە قاراپ قالغانىدى. كۆز
ئالدىدىكى ماشىنا غايەت زور زاپچاسلارنى بىر - بىرلەپ ناھايىتى تېزلىكتە فانتازىيە
فىلىملىرىدىكىدەك ماشىنا ئادەم قىلىپ قۇراشتۇرۇپ چىقىۋاتاتتى. قوللىرىغا غايەت زور قورال
تۇتقان ماشىنا ئادەملەر يەتكۈزۈش تاسمىسىدا باشقا بىر ئۆيگە يۆتكىلىۋاتاتتى! لى رەئىس
پەقەت جىمجىتلىق قاراپ قويغاندىن كېيىن، ئاۋازمۇ چىقارمىدى! بىردەمدىن كېيىن
جوۋتېيەنخۇانى تارتىپ:

— ماڭايلى! يەنە بىر جايغا بېرىپ كۆرەيلى! بۇ يەردە تۇرۇۋەرمەڭ!— دېدى.
يول بويى بۇنداق زاۋۇتلاردىن بىر نەچچىسى ئۇچرىدى، ھەممىسى دەقىقىمۇ توختىماي
ئىشلەۋاتاتتى، بىردەمدىن كېيىن ئۇلار بىر كەڭرى ئۆيگە كىرىشتى، ئۆينىڭ ئوتتۇرىسىدا
بايىقى زاۋۇتتا ئىشلەنگەن ماشىنا ئادەمدىن بىرى تۇراتتى، بىر چەتتىكى قوماندانلىق
مۇنارىدا بىر نەچچە ئالىم ماشىنا ئادەمنىڭ سانلىق مەلۇماتىنى سىناۋاتاتتى. «لى رەئىس،
جوۋ گېنرال، ياخشىمۇسىلەر!» ئوفېتسىپىلاردا كىيىنىۋالغان بىرەيلەن ئىككىيلەنگە ئۆلچەملىك
چاس بەردى. جوۋتېيەنخۇا قايتۇرۇپ چاس بەرگەندىن كېيىن، رەئىس لى شياڭ ئوفېتسىپىغا
قاراپ:

— باشلساڭلار بولىدۇ!— دېدى. مەيدانغا تۆت تانكا كىردى. جوۋتەنخۇا قاراپلا بۇلارنىڭ ئامپىرىكا ئەمدىلا تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان ئەڭ ئىلغار «ئەبلامۇس II» تىپلىق جەڭ تانكىسى ئىكەنلىكىنى تونۇۋالدى، بۇ تانكىنىڭ سىرتقى قوغداش قەۋىتى ئەڭ يېڭى چابام تىپلىق بىرىكمە برونە ئىدى. قوراللىرى بولسا 140 مىللىمېتىرلىق سىپىرلىغۇچى زەمبىرەكتىن بىر، 7.62 مىللىمېتىرلىق ئوقداش پىلموتتىن ئىككى، 12.7 مىللىمېتىرلىق ۋە 7.62 مىللىمېتىرلىق ھاۋا مۇداپىئە پىلموتىدىن بىردىن، ئىس-تۈتەك قويغۇچىدىن ئىككى (زەمبىرەكنىڭ ئىككى يېنىدا بىردىن)، گېنراتورلۇق ئىس-تۈتەك قويغۇچ سىستېمىسىدىن بىرى بار ئىدى. ماشىنا ئادەمنىڭ قولىدىكى تانكا ئاتارغا ئوخشاش يوغان مىلتىق ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرىنى قارىغا ئالدى. بۇ چاغدا رادىئو كانىيىدىن دىكتورنىڭ تونۇشتۇرغان ئاۋازى ئاڭلاندى:

— جوڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى تەتقىق قىلىپ ياسىغان غايەت زور تىپلىق برونەۋىك «كېڭەيگۈچى» نى سىناش باشلاندى، ھازىرقى قورالى «ھاماقەت ئالۋاستى مىنامىوتى». ياندىكى ئوفېتسىپنىڭ «ئېتىڭلار!» دېگەن بۇيرۇقى بىلەن تۆت تانكا بىلەن كېڭەيگۈچى تەڭلا ئوق ئېتىشتى، گۈمبۈرلىگەن ئاۋازدىن كېيىن، تۆت دانە ئەبلامۇس تانكىدىن بىر دانىسى ئاللىقاچان پارچە-پۇرات تۆمۈر دۆۋىسىگە ئايلىنغان ئىدى، كېڭەيگۈچى قىلچىمۇ زىيان-زەخمەتكە ئۇچرىمىغان ئىدى. «ھازىر سىنىلىدىغىنى <ئوۋچى> پىلموتى»، ئاۋاز ئاخىرلىشىپ بولغۇچە، كېڭەيگۈچى دۈمبىسىدىن يەنە بىر قورالنى چىقاردى، ئېشىپ قالغان ئوچ دانە تانكا بىر تۈز سىزىق ھاسىل قىلغانىدى، «ئېتىڭلار!» دېيىش بىلەنلا، قورالدىن ئوق ئېتىلىشقا باشلىدى، كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچە ئوچ دانە تانكا ھەرە ئۇۋىسىدەك ئۆتمە-تۆشۈك بولۇپ كەتكەن ئىدى، ئەڭ يېڭى چابام تىپلىق بىرىكمە برونەمۇ بۇ قورالنىڭ ئالدىدا نېپىز قەغەزگە ئوخشاپ قالغانىدى!

سنىق ئۆيىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن جوۋتەنخۇا زادىلا چىداپ تۇرالماي، لى رەئىستىن بىرمۇنچە سۇئاللارنى سورىۋەتتى:

— بۇ... بۇ نەرسىلەرنى قاچاندىن باشلاپ تەتقىق قىلىپ ياسىغان؟ نېمىشقا مەن بىلمەيمەن؟ بۇ زادى نېمە ئىش؟

رەئىس جاۋاپ بەرمىدى، بىللە كەلگەنلەر بىلەن كىيىم يۆتكەش ئۆيىگە كىرگەندىن كېيىن: — كىيىم ئالماشتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، مەن سىزنى باشلاپ بېرىپ بىر نەرسىنى كۆرسىتىمەن، شۇندىلا سىزگە ھەممە ئىشنى دەپ بېرىمەن.

ئىككىيلەن يېرىم سائەت تېز سۈرئەتلىك لېفىتتا ماڭغاندىن كېيىن، يەر ئاستىدىكى بىر كەڭ ئۆڭكۈرگە يېتىپ كەلدى، ئۆڭكۈرنىڭ تېمپىراتۇرىسى ئىنتايىن تۆۋەن، كۆلىمىنىڭ چوڭلۇقى

كشنى ھەيران قىلاتتى. بۇ يەر بىر چوڭ ھەربىي بازىغا ئوخشاش بولۇپ، تۆت ئەتراپتا تەجرىبە بىنالىرى بار ئىدى، ئۇ يەرگە نۇرغۇن تەتقىقاتچىلار كىرىپ - چىقىپ تۇرۇشاتتى. ھەممە ناھايىتى ئالدىراش ئىدى! ئىككىيلەن بىر تىك ئۇچارغا ئولتۇرغاندىن كېيىن، يىراقتىكى غايەت زور قارا سايىگە قاراپ تۇچۇپ كېتىشتى. لى رەئىس ھاياجانلانغان ھالدا:

— باياتىن بېرى سىزگە بۇلارنى كۆرسىتىشىم سىزنىڭ بىردەم تۇرۇپ ئايلىنىپ قالماسلىقىڭىز ئۈچۈن — دېدى. قارا سايىگە يېقىنلاشقاندىن كېيىن، گېنرال جوۋتېيەنخۇا ئۆزىنىڭ ھاياجانلىق ھېسسىياتىنى زادىلا كونترول قىلالىدى، پۈتۈن بەدىنى ھاياجاندىن تىترەيتتى، ھەتتا كۆز ياشلىرىمۇ تاراملاپ ئېقىشقا باشلىدى. يورۇتۇش چىرىقىنىڭ يورۇقىدا ھېلىقى قارا سايە ئاخىرى ئۆزىنىڭ ئەسلى ھالىتىنى ئاشكارىلىدى!! جەڭ كېمىسى!! جەڭ كېمىسى!! فانتازىيە كىنولىرىدەك غايەت زور بىر جەڭ كېمىسى يەر يۈزىدە ياتاتتى!! پۈركۈش ئېغىزىنى كۆرگەندىن كېيىن ئۆزلىرىنىڭ بۇ جەڭ كېمىسىنىڭ قۇيۇقىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلىشتى، كۆز ئالدى قاپقارا سايە ئىدى، شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، خاسىيەتلىك ئەجدىھاننىڭ قۇيۇقىنى كۆرۈپ بېشىنى كۆرگىلى بولمايتتى(مۇۋاپىق تەمسىل تاپالمىدىم، بولمىسا بۇ جۈملىنىمۇ راۋۇرۇس تەرجىمە قىلىپ قويايتتىم، نىدادىن)!! تىك ئۇچار ئايروپىلان بىلەن بۇ جەڭ كېمىسى خۇددى بوئىن 747 بىلەن چىۋىن بىر يەرگە كەلگەندەك كۆرۈنەتتى! لى رەئىس ئۇنىڭ ھاياجانلانغان ھالىتىگە قاراپ بىر تىنىۋالغاندىن كېيىن، كۈلۈپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— بولدى، ئەمدى مەن سىزگە بارلىق ئىشلارنىڭ تېگى - تەكتىنى دەپ بېرەي!

3 - باب غەزەپلەنگەن ئەجدىھان پىلانى

بېيجىڭغا قايتىۋاتقان ئايروپىلاندا، جوۋتېيەنخۇا بىر تەرەپتىن قولدىكى ماتېرىيالنى كۆرگەچ، بىر تەرەپتىن لى رەئىسنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرىنى ئاڭلاۋاتاتتى:

— 1985 - يىلى، شىنجاڭنى تەكشۈرۈش ئۆمىكى شىنجاڭ تارىم ئويمانلىقىنىڭ يەرئاستىدىكى 1200 مېتىر چوڭقۇرلۇقتىكى ئۆڭكۈردىن بۇ جەڭ كېمىسىنى تېپىپتۇ! مەركەز ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، دەرھال بۇ ئىشنى دۆلەتنىڭ ئەڭ يۇقىرى مەخپىيەتلىكى قىلىپ بېكىتىپ، بارلىق خەۋەرلەرنى قامال قىپتۇ، ھازىر پۈتۈن مەركەزدە سىز ۋە مېنى قوشقاندا، ئاران 23 ئادەم بۇ ئىشنى بىلىدۇ. شۇ ۋاقىتتا دۆلەت 200 مىلياردىن قېزىش ۋە تەتقىق قىلىشقا ئاجراتقان، شۇندىن كېيىن ھەر يىلى دۆلەت كىرىمىنىڭ زور قىسمى مۇشۇ جەڭ كېمىسىنى

تەتقىق قىلىشقا ئىشلىتىلگەن. مانا بۇ دۆلىتىمىزنىڭ 3 - ئىقتىسادىي دۆلەت تۇرۇقلۇقىمۇ، مەبلەغىنىڭ يېتىشمەسلىكىنىڭ سەۋەبى. دۆلەتنىڭ يىللاردىن بۇيانقى رەھبەرلىرى بۇ ئىشنى ناھايىتى مەخپىي ساقلىغان، سىرتقا ئازراقمۇ شەپسىنى چىقىرىۋەتمىگەن! جەڭ كېمىسىنىڭ تۆت ئەتراپىدىكى قىيا تاش قاتلىمىدىن بۇ كېمىنىڭ بور دەۋرىدە يەر شارىغا چۈشۈپ كەتكەنلىكىنى بىلىشكە بولىدۇ!

— چۈشۈپ كەتكەن؟ — جوۋتايەنخۇا سورىدى. رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ: — شۇنداق! جەڭ كېمىسىنىڭ سىرتىدىكى بىرنەچچە يارا ئىزىدىن باشقۇرىلىدىغان بومبا ياكى زەررەچە زەمبىرىكى بىلەن ئېتىلغانلىقىنى بىلىۋېلىشقا بولىدۇ! — دېدى. جوۋتايەنخۇا: — ئۇنداقتا تاشقى پىلانت ئادەملىرى ئالەمدە جەڭ قىپتىكەن - دە! — يەنە بىر ئىش بىزنى تېخىمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ! جەڭ كېمىسىدىن تاشقى پىلاننىڭ جەسىدىنى تاپتۇق، ئۆڭكۈرنىڭ تېمپېراتۇرىسى بەكمۇ تۆۋەن بولغانلىقتىن، جەسەتلەرمۇ ناھايىتى مۇكەممەل ساقلىنىپتۇ! بىراق جەسەتكە قانداق قارىساقمۇ يەنىلا بىز ئىنسانلار بىلەن ئوپمۇ - ئوخشاش تۇرىدۇ!

— نېمە؟ سىز ئۇلارنى بىز ئىنسانلار بىلەن ئوخشاش ئىنسان دېمەكچىمۇ؟ — توغرا DNA! تىزىلىشى ۋە ھۈجەيرە قۇرۇلمىسىدىن قارىغاندا ئۇلار %94 بىز ئىنسانلارغا ئوخشاشكەن! سىز بۇ سۈرەتلەرگە قاراپ بېقىڭ.

جوۋتايەنخۇا سۈرەتلەرنى كۆرۈشكە باشلىدى، سۈرەتتە تۈز تاختىغا قارا دۇبۇلغا - ساۋۇت كىيگەن بىر جەسەت ياتقۇزۇپ قويۇلغانىدى، جەسەتنىڭ باش تەرىپىدىن بۇ جەسەتنىڭ ئەزىمەتلىكىنى بىلىشكە بولاتتى! دۇبۇلغا - ساۋۇتتا كۆرۈنەرلىك بىر يارا بار بولۇپ، يارا ئەتراپى قىپقىزىل قان بىلەن بويالغانىدى. يارا يانتۇ تۈز سىزىق شەكىلدە بولۇپ، ئۆتكۈر قېلىچ بىلەن چېپىلغاندەك كۆرۈنەتتى! يەنە بىر سۈرەتتە جەسەت ئىككى پارچە قىلىۋېتىلگەندى، پۈتۈن بەدىنى پىچاق ئىزى ۋە ئۆتكۈر نەشتەر سانچىلغان قانلىق تۆشۈك بىلەن تولغانىدى، ئېگىلىپ كەتكەن يۈزىدىن ئۇلارنىڭ ناھايىتى قورقۇنچلۇق دۈشمەنگە يولۇققانلىقىنى بىلىشكە بولاتتى. لى رەئىس بىر ئوتلام سۇ ئىچىۋالغاندىن كېيىن، مۇنداق دېدى:

— بېيجىڭغا بارغاندىن كېيىن، مەن سىزگە بىزنىڭ ئۇلۇغ پىلاننىمىزنى سۆزلەپ بېرەي!
— 2009 يىلى 23 - ئىيۇل، جۇڭگو جۇڭخەنخەيدىكى مەخپىي يىغىن زالىدا لى رەئىس مۇنبەرگە چىقىپ، گېلىنى قىرىپ قويۇپ سۆز باشلىدى:

— كۆپچىلىك! تەيۋەن مۇستەقىللىق ئېلان قىلغاندا دۆلىتىمىز دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتى خەلقىمىزنىڭ پارتىيىمىزگە كۈچلۈك نارازىلىقىنى قوزغاپ قويدى! بىراق ئۇ چاغدا مەنمۇ ئامالسىز ئىدىم، چۈنكى يېنى ئۇزۇن قويۇۋېتىپ، بېلىقنىڭ چوڭىنى تۇتۇش ئۈچۈن،

چوقۇم پۇرسەتنىڭ پىشىپ يېتىلىشىنى كۈتۈش لازىم ئىدى!
ئازاتلىق ئارمىيە قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ باش قوماندانى گېنرال تاۋچىڭشى ئازراق
ئاچچىقلانغان ھالدا سورىدى:

— ئۇنداقتا بىز قايسى چوڭ بېلىقنى تۇتىمىز؟ تەيۋەن، ياپونىيە ياكى ئامېرىكىمۇ؟
لى رەئىس كۈلۈپ قويۇپ دېدى:

— ھېچقايسى ئەمەس! بۇلار بەك كىچىك، بىزنىڭ تۇتىدىغىنىمىز پۈتۈن دۇنيادىن ئىبارەت
چوڭ بېلىق!

دوڭگىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ ھاۋا ئارمىيە باش قوماندانى گېنرال ۋاڭ خەيتىن رەئىسنىڭ
سۆزىدىن ھەيران قېلىپ يەرگە يىقىلىپ چۈشتى، ھېچكىم ئۇنىڭغا كۈلمىدى، چۈنكى ھەممە
ئادەم لى رەئىسنىڭ بۇ سۆزىگە ھەيران قېلىشقان ئىدى! جۇڭگو ھازىر تۆت تەرەپتىن زەربىگە
ئۇچراپ، ئۆزىنىمۇ قوغدىيالمايۋاتقان ھالەتتە، پۈتۈن دۇنيانى بويسۇندۇرامىش! بۇ چاقچاق
بەك ھەددىدىن ئېشىپ كەتتى. دە! رەئىس ھاڭۋېقىپ جىم تۇرغانلارغا قاراپ:

— سىلەر بىردەم تۇرۇپ بۇ ماتېرىياللارنى كۆرۈپ بولغاندىن كېيىن، بىزنىڭ قىلالايدىغان
ياكى قىلالمايدىغانلىقىمىزنى بىلەلەيسىلەر!— دېدى. چوڭ پروپېكسىيە ئاپاراتىدا
شىنجاڭدىكى يەرئاستىدىكى جەڭ كېمىسىنىڭ تارتىلغان سۈرىتى
كۆرسىتىلدى، چۈشەندۈرگۈچى بۇ جەڭ كېمىسىنىڭ 1985 - يىلى تېپىلغاندىن تارتىپ ھازىرقى
شىنجاڭ يەر ئاستى مەخپىي ھەربىي بازا بولغانغا قەدەر ئىشلارنى كۆپچىلىككە چۈشەندۈردى.
جەڭ كېمىسىدىن نۇرغۇن قورالغا ئائىت ماتېرىياللار ۋە نۇرغۇن رودا تېشى تېپىلغان ئىدى.
تېپىلغان ماتېرىياللارغا ئاساسەن يېڭىدىن ئىجاد قىلىنغان قوراللار تونۇشتۇرۇلۇشقا باشلىدى.
پىيادە قىسىملارغا:

AT63 لازېرلىق مىلتىق، ئىشلىتىدىغىنى كىچىك تىپتىكى يادرو ئېنېرگىيىلىك باتارىيە، يادرو
يىغىلىش ئارقىلىق 2800 گرادۇسلۇق لازېر نۇرى چىقىرىپ، 30 مېتىر قېلىنلىقتىكى پولات
تاختىنى تېشىپ ئۆتەلەيدۇ، ئېتىش ئارىلىقى 1000 مېتىر، ھەر بىر باتارىيەدە 1600 پاي
ئاتقىلى بولىدۇ، ئېتىش تېزلىكى ھەر سېكۇنتتا ئۈچ پاي.

قىزىل يۇلتۇز زەربە مىلتىقى، ئىشلىتىدىغىنى يەنىلا مېتال ئوق، بىراق ئايلىنىما ئوق
تېخنىكىسى ئاپتوماتىك ئوققا ئىشلىتىلگەچكە، ھازىرقى ھەرقانداق ئوقتىن مۇداپىئەلىنىش
كېيىمنى تېشىپ ئۆتۈپ كېتىدۇ، ھەر بىر ئوق دىسكىسىغا 80 پاي ئوق پاتىدۇ، ئېتىش
ئارىلىقى 1800 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى سېكۇنتتا 14 پاي.

قىزىل يۇلتۇز ئېلىپ يۈرۈشكە ئەپلىك زەمبىرەك، ئىشلىتىدىغىنى كىچىك تىپتىكى چاچما
زەمبىرەك ئوقى، ئېتىلغاندىن كېيىن بەش تال ئوققا پارچىلىنىدۇ، ئاسما زەمبىرەك پىرىنسىپىدىن

پايدىلىنىپ ئېتىلسا، كەڭ كۆلەمدە پىيادە ئەسكەر، قۇرۇلۇش ۋە برونىۋىك قىسىملارنى يوقىتىۋالدى، ھەر قېتىمدا 8 پاي ئوق قاچىلاشقا بولىدۇ، ئېتىش مۇساپىسى 2600 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى ھەر ئىككى سېكۇنتتا بىر پاي.

قىزىل چاقماق - 8 يالغۇز ئەسكەر ئېلىپ يۈرەلەيدىغان ئەپچىل ھاۋاغا قارشى مىنامىوت، ئىشلىتىدىغىنى لازېرلىق بومبا، مىنامىوتنىڭ بىر پاي ئېتىپ، بىر پاي ئوق قاچىلايدىغان كەمچىلىكىنى ئۈزۈل - كېسىل ئىسلاھ قىلغان، بىر قېتىمدا ئۇدا ئاتقىلى بولىدۇ، ھەر قېتىمدا ئالتە پاي لازېرلىق بومبا قاچىلىغىلى بولىدۇ، ئېتىش مۇساپىسى 12000 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى ھەر ئىككى سېكۇنتتا بىر پاي.

سىماپ زەربە مىلتىقى، ئىشلىتىدىغىنى قاتۇرۇلغان سىماپ، بۇ خىل مىلتىق سىماپنى كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە قاتۇرۇپ، سىماپ تاياقچىسىغا ئايلاندۇرالايدۇ، تېز سۈرئەتتە ئېتىپ، دۈشمەننى يىقتالمايغان تەقدىردىمۇ، سىماپنىڭ ئۆتكۈر زەھىرى نەچچە سېكۇنتتا نىشاننى ئۆلتۈرەلەيدۇ، ھەر بىر ئوقدانغا 8 پاي قاچىلىغىلى بولىدۇ، ئېتىش مۇساپىسى 2400 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى ھەر تۆت سېكۇنتتا بىر پاي.

DK4 زەربە تاپانچىسى، ئىشلىتىدىغىنى مېتال ئوق، بۇ تاپانچىغا لازېرلىق قارىغا ئالغۇچ سەپلەنگەن، ئارقىغا تېپىش كۈچى كىچىك، قارىغا ئېلىش ئوڭاي، ئەڭ ياخشى ئۆزىنى قوغداش قورالى، ھەر بىر ئوقدانغا 10 پاي ئوق سىغىدۇ، ئېتىش مۇساپىسى 800 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى يوق. (سىز قانچىلىك تېزلىكتە تەپكىنى باسسسىڭىز، شۇنچىلىك تېزلىكتە ئېتىلىدۇ!)

يەر يۈزى برونىۋىك قىسمى:

«كېڭەيگۈچى» برونىۋىك، سانى ھازىرچە پەقەت 432 دانە، جەڭ كېمىسىنىڭ ئىچىدىن تاپقان رودا تېشى بىلەن ئادەتتىكى رودىنى ئارىلاشتۇرۇپ تاۋلاپ چىققان، ئېگىزلىكى 28 مېتىر، ئېغىرلىقى 32 توننا (ناھايتى ئاددى، رودىدىن تاۋلاپ چىققان برونە ھەم قاتتىق، ھەم يېنىك)، 80 مېتىر ئېگىزلىكتە ئۇچالايدۇ، قوراللىرىدىن «ھاماقەت ئالۋاستى مىنامىوتى» ۋە «ئوۋچى پىلموتى»، يەر يۈزى قىسىملىرىنىڭ كۈشەندىسى دېيىشكە بولىدۇ، ھاۋادىكى تانكىغا قارشى تىك ئۇچارغا قارشى تۇرالايدۇ!

«قارام ئەجدىھا» تانكا، 2 دانە 140 مىللىلىق زەمبىرەك، ئېتىش مۇساپىسى 6000 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى يەتتە سېكۇنتتا ئىككى پاي، 4 دانە ئېغىر تىپلىق پىلموتى بار، قۇيرۇق قىسمىغا 6 دانە ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىدىغان باشقۇرىلىدىغان بومبا ئورۇنلاشتۇرۇلغان! يوغانلىقى تەخمىنەن تۆت دانە 98 تىپلىق تانكىدەك چوڭلۇقتا، ئېغىرلىقى 84 توننا. يەر يۈزىدىكى تەڭداشسىز ھۆكۈمران دېيىشكە بولىدۇ، ئالاھىدە قېلىن برونىسى برونە تەشكۈچ

ئوقنىڭ ھۇجۇمىدىن ئوڭاي مۇداپىئەلىنەلەيدۇ، گەرچە سۈرئىتى ئاستا بولۇشتەك بىردىنبىر كەمچىلىكى بولسىمۇ، ئومۇمىي جەھەتتىن يەنىلا ياخشى.

«يەر تەشكۈچ ئەجدىھا» ئەسكەر توشۇش ماشىنىسى، يېنىك تىپتىكى زەمبىرەك ۋە ئېغىر تىپلىق پىلىموتتىن بىر دانىدىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان، ماشىنا بېشىدا غايەت زور ئۆشكىسى بولۇپ، ئالماسنىمۇ ناھايىتى تېشىۋېتەلەيدۇ، يەر يۈزىدىن 400 مېتىر چوڭقۇرلۇقتا تېز سۈرئەتتە يۆتكىلەلەيدۇ. 14 ئادەمنى توشۇيالايدۇ، ئىنقىرا نۇرلۇق تەكشۈرگۈچ ۋە رادارغا قارشى قۇرۇلما ئورنىتىلغان، ئالاھىدە ۋەزىپە ئورۇنلاش ئۈچۈن مەخسۇس ياسالغان.

«دوزاخ ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرەك، يۇقىرى تېمپىراتۇرىلىق برونە تەشكۈچ كۆيدۈرگۈچ بومبا سەپلەنگەن، ئېتىلغاندىن كېيىن برونۇلك قىسىملارنى يوقىتىپلا قالماستىن، يەنە كەڭ كۆلەمدىكى ئوت يالقۇنى پەيدا قىلىپ، پىيادە ئەسكەرلەرگە يوقىتىش خاراكتېرلىك زەربە بېرىدۇ، ئېتىش مۇساپىسى 8000 مېتىر، ئېتىش تېزلىكى توققۇز سېكۇنتتا بىر پاي، بىراق چوقۇم ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش قىسىملىرىنى قوغدىشى بولۇشى لازىم.

ھاۋا ئارمىيىسى جەھەتتە:

قارابوران 2 تىپلىق كۆرەشچى ئايروپىلان، سائىتىگە 3437 كىلومېتىر تېزلىكتە ئۇچالايدۇ، ئۇچۇش مۇساپىسى 9300 كىلومېتىر، بىراق ئۇچۇش تېزلىكىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ناھايىتى نېپىز برونە قاپلانغان، سەپلەنگەن قوراللاردىن لازىملىق زەمبىرەك ۋە «توقۇمىچى قىز يولتۇزى» بومبىسى ئورۇنلاشتۇرۇلغان، بارلىق ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ كۈشەندىسى.

«پەلەك ئەجدىھاسى» بومباردىمانچى ئايروپىلان، «ئاسماندىكى چاقماقلىق بۇلۇت» پارتلىغۇچى بومبىنى ئېلىپ يۈرىدۇ، ئەڭ يۇقىرى ئۇچۇش تېزلىكى سائىتىگە 1234 كىلومېتىر، ئۇچۇش مۇساپىسى 19200 كىلومېتىر، رادارغا قارشى سىستېما ئورنىتىلغان، رودا برونىسى ئىشلىتىلگەچكە، بىۋاسىتە ئاتموسفېرا قاتلىمىدا ئۇچالايدۇ.

«مېگا» تۆۋەن بوشلۇق زەربىدار ئايروپىلان، يۇقىرى بېسىملىق كۆيدۈرگۈچ بومبا سەپلەنگەن، كىچىك ھەم چاققان بولۇپ، سائىتىگە 1829 كىلومېتىر تېزلىكتە 400 مېتىرلىق تۆۋەن بوشلۇقتا بومباردىمان قىلالايدۇ، ئۇچۇش مۇساپىسى 14300 كىلومېتىر، يەر يۈزى قىسىملىرى ۋە دېڭىز ئارمىيە قىسىملىرىغا زەربە بېرەلەيدۇ، بولۇپمۇ ئاۋىئاتىكغا ئەجەللىك زەربە بېرەلەيدۇ.

1-ZXJ پىلانلار ئارا كۆرەشچى ئايروپىلان، مەخسۇس ئالەم بوشلۇقىدا جەڭ قىلىشتا ئىشلىتىلىدۇ، مۇزلىتىلغان لازېرلىق زەمبىرەك ۋە «پادىچى يىگىت يۇلتۇزى» بومبىسى ئورۇنلاشتۇرۇلغان، ئۇچۇش تېزلىكى سائىتىگە 2389 كىلومېتىر، ئۇچۇش مۇساپىسى 11700 كىلومېتىر، رادارغا قارشى سىستېما ۋە باشقۇرۇلدىغان بومبىغا كاشلا پەيدا قىلغۇچ سىستېما سەپلەنگەن، ھازىر جۇڭگونىڭ 1- تۈركۈمدىكى ئالەم جەڭ ئايروپىلانى.

بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە، شىنجاڭدىكى يەرئاستى ئالەم كېمىسىگە تەقلىد قىلىپ ياسالغان چوڭ تىپتىكى ئالەم ئايروپىلانى، قايتۇرما ئېغىرلىق كۈچى ئۇچۇش ئۇسۇلى قوللىنىلغان، 40 نەچچە لازېرلىق زەمبىرەك ۋە نۇرغۇن ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىدىغان پىلىموت سەپلەنگەن، ئىچىگە «پەلەك ئەجدىھاسى» بومباردىمانچى ئايروپىلاندىن 40 نى، قارابوران 2 تىپلىق كۆرەشچى ئايروپىلاندىن 90 نى قاچىلىغىلى بولىدۇ، ياردەم بولمىغان ئەھۋالدا ئۇدا بەش ئاي جەڭ قىلالايدۇ، 8300 خادىمى بار. (ئىككىسى ھازىر %86 ياسىلىپ بولدى).

جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمە، قايتۇرما ئېغىرلىق كۈچى ئۇچۇش ئۇسۇلى قوللىنىلغان، 180 دانە لازېرلىق قويۇقلاشتۇرۇلغان زەمبىرەك، «يىراق يۇلتۇز» تىپلىق ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىدىغان باشقۇرۇلدىغان بومبا ۋە كېمە بېشىدىكى ماگنىتلىق زەررىچە زەمبىرىكى ئورۇنلاشتۇرۇلغان، ماگنىتلىق زەررىچە زەمبىرىكى ئارقىلىق پىلانلارنىڭ سىرتقى يۈزىگە زەربە بەرگىلى بولىدۇ، 4200 خادىمى بار. (تۆتى ھازىر %78 ياسىلىپ بولدى). بۇندىن كېيىن بىردەك ھاۋا ئارمىيىسىگە سەپلەپ بېرىلىدۇ.

دېڭىز ئارمىيىسى جەھەتتە:

جۇڭخۇا «دېڭىز ئەجدىھاسى» ئاۋىئاتىكىسى، ھازىر 8 دانىسى مەخپىي ھالدا ياسىلىپ بولدى، چىڭداۋ، گۇاڭجۇ، خەينەنداۋ، شياڭگاڭ رايونلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

Z081 يادرو سۇ ئاستى كېمىسى، يادرولۇق تورپىدا ۋە «قىزىل ئوقيا6» تىپلىق سۇ ئاستى ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش باشقۇرۇلۇدىغان بومبا سەپلەنگەن، 8000 مېتىر چوڭقۇرلۇققا چۆكەلەيدۇ، ئەڭ تېز تېزلىكى سائىتىگە 340 ك م غا يېتىدۇ.

چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى، كۈچلۈك پارتلايدىغان تورپىدا ۋە ئېغىر پىلىموت سەپلەنگەن سۇ ئاستى موتۇرلۇق قېيىق قىسمى، تېز سۈرئەتتە جەڭ كېمىسى، سۇ ئاستى كېمىسى ۋە پاقا ئادەم قىسىملىرىغا زەربە بېرەلەيدۇ.

دەرىجىدىن تاشقىرى زامانىۋىي قوراللارنى كۆرگەندىن كېيىن، زالىدىكى كىشىلەر بىردەم جىمىپ كەتكەندىن كېيىن، قايناۋاتقان قازاندىكى ۋاراقشىپ، پۈتۈن زال چاۋاك ساداسى بىلەن

توشتى. ھېلىلا قىيىنچىلىقتا قالغانلار بىردەمدىلا جاھاننى بويسۇندۇرىدىغان قوراللارغا ئىگە بولدى، بۇنداق 180 گرادۇسلۇق ئۆزگىرىش كىمىنى ھاياجانلاندىرمايدۇ؟ بىراق بەزىلەر يەنە ئەندىشە قىلىپ: «ئەگەر پۈتۈن دۇنيادىكى دۆلەتلەرنىڭ يادرو زەربىسىگە ئۇچرىساق قانداق قىلىمىز؟ جۇڭگونىڭ بۇنداق قوراللىرى بولسىمۇ، لېكىن تەڭ كېلەلمەيمىزمىكىن؟» دېيىشتى. لى رەئىس كۈلۈپ قويۇپ:

— بۇ مەسىلىنى ياخشى سورىدىڭلار، كۆپچىلىك بىز ئالەم كېمىسىنى تەتقىق قىلىش جەريانىدا بايقىغان ئەڭ قالتىس نەرسىگە قاراڭلار. — دېدى. چوڭ ئېكراندا غايەت زور قاچا كۆرۈندى، قاچىدا نامەلۇم بىر مەخلۇق توختاۋسىز مىدىرلاۋاتاتتى. بۇ چاغدا تونۇشتۇرغۇچى سۆز باشلىدى:

— بۇ مەملىكىتىمىز ئالەم كېمىسىنى قېزىش جەريانىدا بايقىغان ئەڭ قالتىس نەرسە «گېن كومپيۇتېرى»، بۇ كومپيۇتېر تور ئارقىلىق ۋىروس تارقىتىپ، پۈتۈن دۇنيادىكى بارلىق كومپيۇتېر سىستېمىلىرىغا كىرەلەيدۇ، ئائىلىدە ئىشلىتىدىغان خۇسۇسىي كومپيۇتېردىن تارتىپ دۆلەت مۇداپىئەسىدە ئىشلىتىلىدىغان مەخسۇس كومپيۇتېرغىچە ھەممىسىنى پۈتۈنلەي كونترول قىلالايدۇ، بۇ پۈتۈن دۇنيادىكى بارلىق يادرو بومبىسى، باشقۇرۇلىدىغان بومبا ۋە مۇداپىئەلىنىش سېستىمىسى قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى مەملىكىتىمىزنىڭ كونتروللىغىدا تۇرغانغا بارابەر، بۇ خىل ۋىروسنىڭ يوشۇرۇنۇشچانلىقى ناھايىتى ياخشى، ۋىروسقا قارشى پروگراممىلارغا ئاساسەن ئاپتوماتىك ئۆزىنى ئۆزگەرتىپ يازالايدۇ، تېرىمىنلار پروگراممىسىدىن باشقا ھېچقانداق ئامال ئۇنى ئۆچۈرۈۋېتەلمەيدۇ.

گېنرال جوۋتېيەنخۇا ھاڭۋېقپ قالغان كۆپچىلىككە قاراپ:

— ھازىر ئاسىيا، ياۋروپا ۋە ئافرىقا بىزنىڭ كونتروللىقىمىزغا ئۆتۈپ بولدى، يەنە ئۈچ ئايدىن كېيىن پۈتۈن دۇنيادىكى بارلىق كومپيۇتېر سىستېمىلىرى كونتروللىقىمىزغا ئۆتدۇ، ۋاقتى كەلگەندە ئامېرىكىنىڭ ئۆزىنىڭ يادرو بومبىسى بىلەن ئۆزىنى ئاتىمىز! — دېدى. لى رەئىس ھەم ھاياجانلانغان ھەم سۈرلۈك ھالدا:

— بۇ پىلاننى ئورۇنلاشتۇرغىلى 20 يىل بولدى، غەلبە قازانسا قالا جۇڭخۇا مىللىتى ھازىرقى مۈشكۈل ئەھۋالدىن قۇتۇلالايدۇ، يەنە تېخى بىز دۇنيادىكى بارلىق مىللەتلەرنىڭ ئەڭ ئالدىغا مەڭگۈ تىزىمىمىز، دۇنيا تارىخى بىز جۇڭخۇا مىللىتى تەرىپىدىن ئۆزگەرتىپ يېزىلىدۇ! پىلاننىڭ نامى «غەزەپلەنگەن ئەجدىھاننىڭ ھۆركىرىشى»! — دېدى.

كۆپچىلىك يىغىن زالىدىن ئايرىلغاندىن كېيىنمۇ، قەلبىنى بۇ ئەسەبىي پىلان ئىگىلىۋالدى، «دۇنيانىڭ تارىخىنى بىز ئۆزگەرتىپ يازىمىز!» دېگەن بۇ جۈملە ھەر بىر ئادەمنىڭ قەلبىگە چوڭقۇر ئورناپ كەتتى! ھازىر ئۇلارنىڭ بىردىنبىر بىلىدىغىنى جۇڭخۇا مىللىتىنى دۇنيادىكى

بارلىق مىللەتلەرنىڭ چوققىسىغا چىقىرىش ئىدى!

4 - باب جىننىڭ قەستى شاپتۇلدا

- 2009 يىلى 1 - ئاۋغۇست ئارمىيە بايرىمى مەزگىلىدە جۇڭگو ھۆكۈمىتى پۈتۈن دۇنياغا «تەيۋەن دېمۇكراتىك جۇمھۇرىيىتى» نىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ئېتىراپ قىلمايدىغانلىقىنى، قوشۇن ئەۋەتىپ تەيۋەندىكى تېررورچىلار ۋە بۆلگۈچىلەرنى يوقىتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى! بۇ بايانات ئېلان قىلىنىشى بىلەن دۇنيادا زور تەسىر قوزغىيالىمىدى، تەيۋەن مۇستەقىللىق جاكارلىغاندىن تارتىپ، پۈتۈن دۇنيا جۇڭگونىڭ تەيۋەن! ياق! ئامېرىكا بىلەن جەڭ قىلىدىغانلىقىنى بىلەتتى. دۆلەت ئىچىدە نۇرغۇن كىشىلەر بۇ جەڭدە ئامەتتىن ئاپەتنىڭ كۆپ بولىدىغانلىقىنى ھېس قىلىشتى، چۈنكى جۇڭگونىڭ نەچچە يىلدىن بېرىقى ھەربىي چىقىمى ناھايىتى ئاز بولدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە شۇنچىۋالا يىللاردىن بۇيان تېنچ دەۋردە ياشىغاچقا، نۇرغۇنلىغان جەڭچىلەر ھەممىسى يېڭى ھەم جەڭ قىلىپ باقمىغان، ھازىر ھەربىي چىقىمى ئاشۇرغان بىلەنمۇ كېچىكتى، ئىشقىلىپ بۇ جەڭ دۆلەت ئىچى - سىرتىدا بەك زور ئىنكاس قوزغىيالىمىدى!

- 2009 يىلى 3 - ئاۋغۇست، ئامېرىكا ئەلباشى كىچىك بوش ئاقسارايدا يىغىن ئاچتى، يىغىنغا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رامۇس فېلدى، شتاب بىرلەشمە رەئىسى گېنرال مېرس، دۆلەت مۇداپىئە كاتىپى رىچارد ۋە مەركىزىي ئاخبارات ئىدارە باشلىقى تېنتلار قاتناشتى. يىغىننىڭ مەقسىتى جۇڭگونىڭ جەڭ قىلىش باياناتىغا نىسبەتەن قوللىنىلىدىغان كېيىنكى ھەرىكەتنى بېكىتىش ئىدى.

ئەلباشى كىچىك بوش سۆز باشلىدى:

- ئەپەندىلەر، قارىغاندا جۇڭگو ھۆكۈمىتى چىداپ تۇرالمىغان ئوخشايدۇ، بىزنىڭ قىلتىقىمىزغا چۈشۈشكە باشلىدى.

دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رامۇس فېلدى ئۆزىنىڭ كۆز قارىشىنى ئوتتۇرىغا قويدى:

- ئەلباشى جاناپلىرى، بىخەستىلىك قىلساق بولمايدۇ. تەيۋەن مۇستەقىللىق ئېلان قىلغاندا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ باياناتى بىزنىڭ پىلانىمىزنى بىر قېتىم بەربات قىلىۋەتتى، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تەيۋەن مۇستەقىللىق ئېلان قىلغاندا جەڭ ئېلان قىلماي، ھازىرغىچە ئارقىغا تارتىشنىڭ چوقۇم بىرەر سەۋەبى باردۇ؟

دۆلەت بىخەتەرلىك كاتىپى رىچارد بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ:

شۇنداق، بۇ بەكلا غەلتە بولدى. تېنت ئەپەندى سىز بۇ قېتىم ياخشى خەۋەر ئېلىپ كەلدىڭىزمۇ - يوق؟ - دېدى. مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ باشلىقى تېنت سۆزلەشكە باشلىدى:

— ئىنتايىن ئەپسۇس، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قېتىمقى غەلتە ھەرىكىتىگە نىسبەتەن بىز ھېچقانداق ئۇچۇر ئالالمىدۇق، نۇرغۇن كىشىلەر جۇڭگونىڭ تەيۋەن مۇستەقىللىق ئېلان قىلغاندا جەڭگە چۈشمەسلىكىنىڭ ئۆلچىمى يىغىننىڭ ئېلىپ بېرىلىشىنى بۇزماسلىق ئۈچۈندۈر دەپ ئويلايدىكەن. ئەمما بىر نۇقتىغا كۆپچىلىك دىققەت قىلغايلىقى، جاسوسلىرىمىز ئىگىلىگەن ئاخباراتلارنىڭ ئانالىزىدىن قارىغاندا، جۇڭگونىڭ بۇ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان باج كىرىمى ۋە تاشقى پرىۋوت كىرىمىنىڭ كۆپ قىسمىنىڭ نەگە كەتكەنلىكىنى بىلگىلى بولمايدۇ، بۇ پۇللارنى يىغساق 14 تىرليون ئامېرىكا دوللىرىلىق قارا ھېساب بولىدۇ، بۇ پۇللار ھېچقايسى قىسىملار ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلمىگەن.

كۆپچىلىكنىڭ كەيپىياتى بىردىنلا جىددىيلەشتى، كىچىك بوش ئۇلاپلا سۆزلەشكە باشلىدى: — بۇ پۇللارغا نەچچە يۈز ئاۋىئاتىكا ئەترىتىنى قۇرغىلى بولىدۇ، بىز جۇڭگونىڭ بۇ پۇللاردىن پايدىلىنىپ ھەربىي كۈچىنى مەخپىي كېڭەيتىدىغانلىقىنى چەتكە قاقساق بولمايدۇ.

دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رامۇسفىلد كۈلۈپ قويۇپ سۆز باشلىدى:

— جۇڭگو بۇ پۇللاردىن پايدىلىنىپ مەخپىي ھەربىي قىسىم قۇرغان بىلەنمۇ، ئۇلار ياخشى نەرسە ياسيالمايدۇ. ھازىر ئاسىيادا جۇڭگو، چاۋشىيەندىن باشقا ئاسىيا رايونى ئاساسىي جەھەتتىن بىزنىڭ كونتروللىقىمىزدا. جۇڭگو بۇ قىسىملىرىنى يۆتكەشكە جۈرئەت قىلسا، بىز دەرھال ئەنگىلىيە قىسىملىرى بىلەن بىرلىشىپ، ياپونىيە، ھىندىستان، فىلىپپىن ۋە ۋېيتنامنى كۈشكۈرتۈپ، ئوخشىمىغان تۆت تەرەپتىن ئۇلارغا ھۇجۇم قوزغايىمىز، جۇڭگونىڭ قىسىملىرى قانچە كۆپ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، بۇلارغا تەڭ كېلەلمەيدۇ.

كىچىك بوش رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى لىگىشتىپ:

— ياخشى! بىزنىڭ ھازىر قىلىدىغىنىمىز جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ 3 - ئىقتىسادىي دۆلەتنى ئاغدۇرۇپ تاشلاش، بۇ جەھەتتىن پايدىلىنىپ جۇڭگوغا ئىقتىسادىي ئىمبارگو يۈرگۈزۈمىز، بۇ جەھەتتىن ئامالنىڭ بېرىچە ئاسىيا رايونىدا ۋاقىتنى قانچە كەينىگە سوزساق شۇنچە ياخشى، ياپونىيە ۋە ھىندىستاننى بۇ جەھەتتە سۆرەپ كىرسەك تېخىمۇ ياخشى، ۋاقتى كەلگەندە بۇ سېرىق تەنلىكلەر ئۆز ئارا سوقۇشۇپ، ھالسىزلانغاندا بىراقلا... ھەي، ھەي!!! بۇنى كۆپچىلىككە دېمەسمۇ بولار؟ - دېدى. شتاب بىرلەشمە رەئىسى گېنرال مېرسى باشمالتىقىنى چىقىرىپ:

— ياخشى ئامال، ئەلباشى بولۇشقا مۇناسىپسىز - دە! ئاشۇ چاغقا كەلگەندە بىز ئىراققا ئوخشاش جۇڭگوغىمۇ بىرەر جىنايەتنى ئارتساقلا بولىدۇ. — دېدى. كىچىك بوش كۈلۈپ تۇرۇپ:

— بىز بۇ زور ئەجدىھانى سولاپ تۇرالساقلا بولىدۇ. ۋاقتى كەلگەندە مەن سىلەرنى بۇ نازۇ - نېمەت دۆلىتىگە ئاپىرىپ تازا مېھمان قىلىمەن! — دېدى.

بۇ چاغدا تەيۋەن تەيىبىدىكى «ئەلباشى مەھكىمىسى» دە تەيۋەن دېمۇكراتىك جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئەلباشى چېن شۈيىيەن جىددىي يىغىن ئېچىپ، جۇڭگوغا قانداق تاقابىل تۇرۇشنى مەسلىھەتلىشىۋاتاتتى. چېن شۈيىيەن:

— ھەممىڭلارغا ئايان، جۇڭگو بىزگە جەڭ ئېلان قىلدى، سىلەرچە بۇ ئىشقا قانداق تاقابىل تۇرساق بولار؟ — دېدى. دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى خۇاڭ جىنگۈي:

— بىزدە ھازىر ئامېرىكا ئورۇنلاشتۇرغان TNND باشقۇرۇلىدىغان بومبىدىن مۇداپىئەلىنىش سىستېمىسى بار، نەچچە يىلدىن بېرى ئامېرىكىدىن سېتىۋالغان ئىلغار قوراللارنى ۋە ئامېرىكىنىڭ نېمىس ئاۋىئاتىكا ئەترىتىنى قوشساق، جۇڭگونىڭ ھازىرقى ئەبگا قوشۇنلىرى بىزگە ھەرگىز تەڭ كېلەلمەيدۇ. ئەلباشى جانابلىرى خاتىرجەم بولسلا، جۇڭگولۇق چوشقىلار تەيۋەنگە ھەرگىز بىر قەدەممۇ باسالمايدۇ. — دېدى. مالىيە مىنىستىرى ما چاڭشېڭ ئۇلاپلا دېدى:

— ئامېرىكا تەرەپمۇ بىزگە ئۇقتۇردى، جەڭ باشلىنىش بىلەنلا، ئۇلار دەرھال ب د ت دىن جۇڭگوغا ئىقتىسادىي ئىبارگۇ يۈرگۈزۈشنى تەلەپ قىلىدىكەن، بىز تەيۋەننى نەچچە كۈن ساقلاپ تۇرالساقلا، جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى بۇ جەڭگە بەرداشلىق بېرەلمەيدىكەن، ياپونىيە تەرەپمۇ جەڭ باشلىنىش بىلەنلا بىزگە بار كۈچى بىلەن ياردەم قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بۇ خەۋەرلەرنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، چېن شۈيىيەن ئازراق يېنىكلەپ:

— بىز تېخى چوڭ قۇرۇقلۇققا قايتۇرما ھۇجۇم قىلىمىزمۇ تېخى، بۇ چاغدا جياڭ ۋېيۋەنجاڭنىڭ ئارزۇسى ئەمەلگە ئاشاتتى! ھا... ھا... ھا... دەپ كۈلدى.

ئۈچ ئارمىيىنىڭ باش شتاب باشلىقى ۋاڭ تېيخېڭ ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— مېنىڭچە ئامېرىكىلىقلار بىزدىن پايدىلىنىۋاتىدۇ، جەڭ باشلانسا، زىيان تارتىدىغىنى يەنىلا بىز بولىمىز! ئۇلار بىزدىن ئىبارەت بۇ پىچاقتىن پايدىلىنىپ جۇڭگوغا زەربە بېرىپ، ئاخىرىدا جۇڭگونى ئىشغال قىلماقچى بولىۋاتىدۇ! — دېدى. خۇاڭ جىنگۈي ئازراق خاپا بولغان ھالدا دېدى:

— ۋاڭ شتاب باشلىقى، سىز ئارتۇقچە ئويلىنىپ كېتىپسىز، ئامېرىكا ھازىر بىزنىڭ ئەڭ چوڭ

يۆلەنچۈكمىز، ئۇ بىزدىن پايدىلانغان تەقدىردىمۇ، بىزنىڭ ھازىرقى ئەڭ مۇھىم ۋەزىپىمىز ئۇلارنىڭ ياردىمىدە كوممۇنىستلارنىڭ ھۇجۇمىدىن ساقلىنىش. پېقىر تەيۋەننى پارتلىتىپ دېڭىزغا چۆكتۈرۈۋېتىشكە رازىكى، ھەرگىزمۇ جۇڭگولۇق چوشقىلارغا بېرىشكە رازى ئەمەس! — بىراق، — ۋاڭ تېيخېڭ تېخى سۆزلەپ بولمايلا، چېن شۈيىيەن ئۇنىڭ گېپىنى ئۈزۈۋەتتى: — بولدى، ئىككىڭلار تالاشماڭلار! ۋاڭ شتاب باشلىقى، سىزنىڭ گېپىڭىزنىڭمۇ داۋلىسى بار، بىراق كوممۇنىستلارنىڭ ھۇجۇمىنى چېكىندۈرۈش بىزنىڭ ھازىرقى مۇھىم ۋەزىپىمىز، ئۇلارنى چېكىندۈرمەكچى بولىدىكەنمىز چوقۇم ئامېرىكىدەك ئىتتىپاقداشلىرىمىزنىڭ ياردىمىگە تايىنىشىمىز لازىم! بىلىدىڭىزمۇ؟

ۋاڭ تېيخېڭ ئازراق ئاچچىقلانغان ھالدا:

— ئەلباشى، جەڭ قىلساق بىزنىڭ يۇقىتىدىغىنىمىز ئەڭ كۆپ بولىدۇ، ئۆلىدىغانلارنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ تەيۋەنلىكلەر بولىدۇ! — دېدى. چېن شۈيىيەن ئاچچىقلانغان ھالدا: — بولدى، سۆزلىمەڭ! ۋاڭ شتاب باشلىقى، زىياننى ئويلاشقچە، كوممۇنىستلارنىڭ ھۇجۇمىنى قانداق چېكىندۈرۈشنى ئويلاشقىنىڭىز ياخشىراق، مۇشۇنداق قىلساق بىزنىڭ زىيىنىمىز ئازراق بولمامدۇ؟ — دېدى. ۋاڭ تېيخېڭ ئائىلاج: — خوپ! ئەلباشى! — دېدى.

— 2009 يىلى 9 - ئاۋغۇست، شيامېن ۋە فۇجۇغا يىغىلغان جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى شەرقىي دېڭىز كېمە ئەترىتى يولغا چىقىشقا تەييارلىنىۋاتقاندا، ئەسلى جايىدىن مەدبىرىلىماي، كېيىنكى يوليورۇقنى ساقلاش توغرىسىدا بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالدى. شەرقىي دېڭىز فلوتىنىڭ قوماندانى ئازراق نارازى بولغان ھالدا غودۇڭشىدى:

— نېمە شۇملۇق بولۇۋاتىدۇ؟ ئەمدى بىر راسا تۇتىشىدىغانغا تەييارلانغاندا بىزنى ئەسلى جايىدا بۇيرۇق كۈتۈڭلار دەيدىغۇ!

گەرچە خۇشال بولمىسىمۇ، بۇيرۇققا يەنىلا بويسۇنماي ئىلاج يوق - تە. 9 - ئاۋغۇست كەچتە، Z081 تىپلىق يادرولۇق سۇ ئاستى كېمىسىدىن بىرسى شيامېن پورتىدىن غىپىدە تەيۋەنگە قاراپ يولغا چىقتى.

— 2009 يىلى 11 - ئاۋغۇست، جۇڭگو جۇڭنەنخەيدىكى يىغىن زالى، دېڭىز ئارمىيە باش قوماندانى تاڭ لوڭخەي ھەيران بولغان ھالدا سورىدى:

— رەئىس، 9 - چېسلا كۈنى نېمىشقا تۇيۇقسىز بىزنى ئۆز جايىمىزدا بۇيرۇق كۈتۈشكە بۇيرۇيسىز؟ ئىشخانام جەڭ قىلىش ئىلتىماسى بىلەن توشۇپ كەتتى، ئولتۇرغۇدەك يەرمۇ قالمىدى!

لى رەئىس كۈلۈمسىرىگىنىچە:

— چۈنكى ئىشلاردا ئۆزگىرىش بولدى، جەڭ قىلمىساقمۇ تەيۋەننى قايتۇرۇۋالدىغان بولدۇق. — دېدى. دۆلەت ۇداپئە مىنىستىرى جوۋتەنخۇا تاڭ لۇڭخەيگە بىر ھۆججەتنى سۇنۇپ:

— ئۆزىڭىز كۆرۈپ بېقىڭ! — دېدى. تاڭ لۇڭخەي ھۆججەتنى بىردەم كۆرگەندىن كېيىن، چىرايى بىردىنلا خۇشاللىقتىن ئېچىلىپ، ئارقىدىنلا خاپىلىقتىن تۈرۈلۈشكە باشلىدى!

جوۋتەنخۇا كۈلۈپ تۇرۇپ سورىدى:

— قانداق، خۇشال بولدىڭىزمۇ ياكى خاپا بولدىڭىزمۇ؟

تاڭ لۇڭخەي خۇشاللىق بىلەن:

— ئىككىلىسى بار، خۇشال بولدىڭىزمۇ جەڭ قىلمايلا تەيۋەننى قايتۇرۇۋالدىغان بوپتۇق، خاپا بولدىڭىزمۇ يېڭى قوراللارنى سىناق قىلىدىغان سىناق نىشانى تېپىلمايدىغان بولدى. — دە. — دېدى.

— 2009 يىلى 16 - ئاۋغۇست، دېڭىز ئارمىيىمىزنىڭ ناگاساكى ترانسپورت ئەترىتى ئەمدىلا تەيۋەن بوغۇزىغا كىرىشكە تەييارلىنىۋاتقاندا «دەرھال قايتىڭلار!» دېگەن بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالدى. 16 - ئاۋغۇست كەچتە، خۇشال ۋارقىراشقان ئاۋاز بېيجىڭنىڭ جىمىت كېچە ئاسمىنىدا ياڭرىدى، ئەمدىلا ئۇخلاشقا تەرەددۇتلىنىۋاتقان كىشى بېشىنى چىقىرىپ ۋارقىرىدى:

— بوشراق، ئادەمنى ئۇخلىتامسىلەر - يوق؟

ئۇنىڭغا جاۋابەن قايتقىنى پەقەت بارغانسېرى كۈچىيىۋاتقان ۋارقىرىغان ئاۋاز بولدى. دوڭ! دوڭ! دوڭ! بىردەملىك ئىشىك چېكىلگەن ئاۋازدىن كېيىن، خوشنىسى قاتتىق ۋارقىرىدى:

— شياۋلى، تېزدىن تېلېۋىزورغا قارىڭ! تەيۋەن بىلەن جۇڭگو بىرلىككە كەلدى!

تېلېۋىزور ئېچىلغاندىن كېيىن مەلۇم بولدىكى، ھەممە قانالدىكى دىكتورلار كۆز ياشلىرىنى ئېقىتىشچە مۇنداق دېيىشمەكتە ئىدى:

— تەيۋەن ھۆكۈمىتى بۈگۈن سەھەر 2:00 دە جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقى بىلەن تېنچ بىرلىككە كەلگەنلىكىنى جاكارلىدى، ۋەتەنمىزدىن ئايرىلغىنىغا 40 يىل بولغان تەيۋەن ئارىلى ئاخىرى ۋەتەنمىزنىڭ قوينىغا قايتىپ كەلدى!

كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى بارلىق شەھەرلەر گۈلدۈرۈس ئالقىش سادالىرىنى ياڭراتتى، كېسەل كارىۋىتىدا سەكراتتا ياتقان بىر بوۋاي تىترەۋاتقان ئىككى قولىدا «مەملىكىتىمىزنىڭ تاغ - دەريالىرى بىر تۇتاش قىزىل» ناملىق پوچتا ماركىسىنى تۇتقىنىچە، ھاياجانلانغان ھالدا:

— ياخشى بولدى، كېچە - كۈندۈز كۈتۈۋاتقان بۇ ئىش ئاخىرى ئەمەلگە ئاشتى! مەن

ئۆلسەممۇ كۆزۈم ئوچۇق كەتمەيدىغان بولدى! — دېگىنىچە ، كۈلۈمسىرىگەن ھالدا مەڭگۈلۈك كۆز يۈمدى . ئالقىش سادالىرى تاڭ سەھەر 2:00 دىن 7:30 غىچە داۋاملاشتى !

دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر ھاڭۋاڭقىنىچە تۇرۇپلا قېلىشتى ، جۇڭگو تەيۋەنگە جەڭ ئېلان قىلغاندىن كېيىن ، بىرپاي زەمبىرەكمۇ ئاتماي تۇرۇپ تەيۋەننى قايتۇرۇۋالدى! بۇ ، بۇ ھەقىقەتەنمۇ ئىشەنگۈسىز ئىش بولدى! خەلقئارادا ، جۇڭگو بىلەن دوستانە مۇناسىۋەت ئورناتقان دۆلەتلەر ئارقا - ئارقىدىن تەبرىك تېلېگراممىلىرىنى يوللاپ ، جۇڭگونىڭ تەيۋەننى تېنچ قايتۇرۇۋالغانلىقىنى تەبرىكلىدى! ھالبۇكى ، ياپونىيە ھۆكۈمىتى تەيۋەن ھۆكۈمىتىنىڭ تەسلىمچىلىكىنى كۈچلۈك ئەيىپلىدى ، چۈنكى تەيۋەن بىلەن جۇڭگونىڭ بىرلىشىشى ئۇلارنىڭ تەيۋەنگە قىلغان ياردىمىنى يوق قىلىۋەتتى ، تەيۋەن جۇڭگوغا قايتقاندىن كېيىن ، ئۇلارمۇ تەيۋەنگە ئېرىشەلمەيدىغان بولدى! ئامېرىكىمۇ ساراڭدەك تۇرۇپلا قالدى ، جاسۇسلىرىنى ئەۋەتىپ بۇ ئىشنى ئېنىقلاشقا باشلىدى . ئەگەر ئالدىنقى قېتىملىق ئىش ئۇلارنىڭ پىلانىنى سۇغا چىلاشتۇردى دېيىلسە ، بۇ قېتىمقى ئىش ئۇلارنىڭ پىلانىنى ئۈزۈل - كېسىل بىتچىت قىلدى! جۇڭگو ھۆكۈمىتىمۇ تۆمۈرنى قىزىقىدا سوقۇپ ، جۇڭگو نۇۋا ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنى تەيۋەنگە ئەۋەتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى ، بۇ ئىش دۇنيا مۇنازىرىسىگە ئېغىر تىپلىق بومبا تاشلىدى . جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى شۇندى ئېتىبارەن ئاۋېئاماتكىسى بولماسلىقتەك تارىخقا خاتىمە بېرىپ ، دۇنيادىكى ئىلغار دېڭىز ئارمىيىسىلىك ئورنىغا قاراپ بىر چوڭ قەدەم تاشلىدى . كىشى قەلبىنى ھاياجانلاندىرىدىغان خەۋەرلەر ئارقىمۇ - ئارقىدىن جۇڭگو خەلقىنىڭ ئالدىغا قويۇلدى ، جۇڭگونىڭ پوجاڭزا بازىرى قىزىرىپ كۆكرىپ كەتتى! ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتى ئەتىدىن - كەچكىچە پوجاڭزا سەۋەبىدىن كەتكەن ئوتنى ئۆچۈرۈش بىلەن ئالدىراش بولۇپ كەتتى! ئامېرىكا ھۆكۈمىتى خەلقئارا مۇنبەردە «جۇڭگو تەھدىتى» نەزەرىيىسىنى پەيدا قىلىپ ، ب د ت دىن جۇڭگونى جازالاشنى تەلەپ قىلىش بىلەن ئالدىراش بولۇپ كەتتى . بىراق بۇ قېتىم ئۇلار قالايمىقان جۆيلىمىگەندى ، جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ ئويغانغان زور ئەجدىھا راستىنلا دۇنياغا «تەھدىت» سېلىۋاتاتتى!

5 - باب غەزەپلەنگەن ئەجدىھاننىڭ ئويغىنىشى

ئامېرىكا ئاقساراي ، ئامېرىكا ئەلباشى كىچىك بوش جاسۇسلارنىڭ تەيۋەندىن ئەۋەتكەن خەۋىرىنى كۆرمەكتە . تەيۋەننىڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتى بىلەن تېنچ بىرلىككە كېلىشىشنىڭ

ئاساسلىق سەۋەبى — تەيۋەن ئۈچ ئارمىيە باش شتاب باشلىقى گېنرال ۋاڭ تىيخېڭ. ئەسلىدە، گېنرال ۋاڭ تىيخېڭ يىغىندىن قايتىپ، جىنمېنغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، كۆڭلى ناھايىتى بىئارام بولدى. ۋاڭ تىيخېڭنىڭ ئاتىسى ئەسلىدە گومىنداڭنىڭ 1-دەرىجىلىك گېنرال بولۇپ، ئەينى يىلى گومىنداڭنىڭ ھەرقايسى گېنراللىرى تەيۋەنگە قاچقاندا، ۋاڭ تىيخېڭنىڭ ئانىسى چوڭ قۇرۇقلۇقتا قېلىشتا چىڭ تۇردى. ئەينى چاغدا ۋاپادارلىق يۈزىدىن ۋاڭ تىيخېڭ ئاتىسى بىلەن تەيۋەنگە بىللە كەلگەندى، ئارىدىن 40 نەچچە يىل ئۆتۈپ كەتتى، ئانىسى تۆت يىل بۇرۇن ئۆلۈپ كەتتى. ئۆزىمۇ تەيۋەننىڭ ئۈچ ئارمىيە باش شتاب باشلىقى بولۇپ قالدى، ئۇ باشتىن - ئاياغ ئۆزى ۋە چوڭ قۇرۇقلۇقتىكىلەر ئوخشاشلا جۇڭگولۇق، ھامان بىر كۈنى تەيۋەن خەلقىنى باشلاپ چوڭ قۇرۇقلۇققا قايتىمەن دەپ ئويلايتتى. ئەمما لى دېڭخۇي ۋە چېن شۇيىيەن «ئارال» سېتىش ھېسابىغا شۆھرەتكە ئېرىشىش ئۈچۈن ئۆزلىرىنى ياپونلۇق دەپ ئېلان قىلغاندا، ۋاڭ تىيخېڭنىڭ كۆڭلىدە ئۇلارنى ئاغدۇرۇش ئويى پەيدا بولغانىدى، ئەمما بۇنىڭغا مۇناسىپ پۇرسەت تېپىلمىغانىدى. ئۇ ماشىنا دەرىزىسىدىن سىرتقا قاراپ كوچىدا قالايمىقانلىشىپ كەتكىنى كۆردى، نۇرغۇن ماشىنىلار ئايروپورت ۋە پورتلارغا قاراپ كېتىپ باراتتى، ھەممە كىشى تېزراق بۇ نەس باسقان جايدىن كېتىشنى ئويلايتتى. جەڭ باشلىنىپ قالسا نۇرغۇن كىشى ئۆلۈپ كېتىدۇ - دە! بۇلارنى ئويلاپ ۋاڭ تىيخېڭ ئامالسىز ئۇلۇغ كىچىك تىنىپ قويدى. ماشىنا ئايروپورتقا ئاز قالغاندا، تۆت ساقچى ماشىنىسى قوغداپ ماڭغان پىكاپ ئايروپورت تەرەپكە قاراپ كەتتى، ۋاڭ تىيخېڭ ئالدىراپ:

— ئارقىغا بۇرۇل، ئاۋۇ ماشىنىغا ئەگەشكىن! ئۇلار بىزنى سېزىپ قالمىسۇن، — دەپ توۋلىدى شوپۇرغا. بىردەمدىن كېيىن جىنمېن ئايروپورتىغا يېتىپ كېلىشتى. پىكاپتىن چاقلىق ئورۇندۇققا ئولتۇرغان بىر ئايال چۈشتى، ۋاڭ تىيخېڭ بىر قاراپلا ئۇنىڭ چېن شۇيىيەننىڭ خانىمى ۋۇشۈجېن ئىكەنلىكىنى توندى! ۋۇشۈجېن ئايروپورتقا كىرىشى بىلەنلا، ۋاڭ تىيخېڭ ھەربىي فورمىسىنى سېلىۋېتىپ، ئايروپورت زالىغا ئەگىشىپ كىردى. بۇ يەر ئادەم دېڭىزىغا ئايلانغانىدى، نۇرغۇن ھەربىي - ساقچىلار بۇ يەردە شەھەر خەلقىنىڭ ئايروپىلانغا چىقىشىنى توسۇپ تۇراتتى. ۋاڭ تىيخېڭ ۋۇ شۈجېننىڭ ئايروپىلان ساقلاش ئۆيىگە كىرىپ كەتكىنىنى كۆردى، كەينىدىن ئەگىشىپ كىرىپ دېيىشىگە، بىر ئەسكەر ئالدىنى توسۇپ:

— ئارقىغا قايت، بۇ يەرگە كىرىشكە بولمايدۇ - دېدى. ۋاڭ تىيخېڭ يانچۇقىدىن كېنىشكىسىنى چىقىرىپ ئاچچىقىدىن كۆكەرگىنچە دېدى:

— مەن تەيۋەن دېموكراتىك جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئۈچ ئارمىيە باش شتاب باشلىقى گېنرال ۋاڭ تىيخېڭ، مەن ھازىر بۇ يەرگە كىرمەكچى، پىكىرنىڭ يوقتۇ؟

ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ئەسكەر شۇ چاغدىلا ئالدىدا تۇرۇۋاتقان بۇ كىشىنىڭ ھەربىي قىسىم ئىچىدە

يۈكسەك دەرىجىدە تەرىپلىنىۋاتقان شتاب باشلىقى ۋاڭ تىپخېڭ ئىكەنلىكىنى بىلگىنىدە ،
قورققىنىدىن ئالمان - تالمان:

— كەچۈرۈڭ ، ۋاڭ شتاب باشلىقى! — دېدى . ۋاڭ تىپخېڭ ئەتراپتىكى كىشىلەر توپىغا قاراپ
قويۇپ سورىدى:

— نېمىشقا مېڭىشقا يول قويمىسىلەر؟ جەڭ باشلىنىشقا ناز قالغانلىقىنى بىلمەمسىلەر؟
— ئەلباشى بۇيرۇق چۈشۈرگەن ، كوممۇنىستلارنىڭ قالايمىقانچىلىقتىن پايدىلىنىپ تەيۋەنگە
كىرىۋېلىشىنىڭ ئالدىنى ئالماقچى بولغان ئىكەن .

ۋاڭ تىپخېڭ بوش ئاۋازدا تىللىۋەتتى:

— ئاناڭنى! چېن فامىلىلىك ، سەن قانچىلىك ئادەمنى قەستلەپ ئۆلتۈرمەكچىدىك؟
ئايروپىلان كۈتۈش ئۆيىگە كىرگەندىن كېيىن ، ۋاڭ تىپخېڭ دەرىزىدىن ۋۇ شيۇجېننىڭ
ئالدىراش ھالدا بىر يولۇچىلار ئايروپىلانغا چىقىپ كەتكىنى كۆردى . ۋاڭ تىپخېڭ كەينىگە
قاراپمۇ قويماستىن ئايروپورتتىن قايتىپ چىقىپ ئۆيىگە كەتتى ، ئۇ چېن شۈيبىيەنى قۇتقۇزغىلى
بولمايدىغانلىقىنى بىلگەندى . ئەتسى ، ئۇ بىر نەچچە يېقىن سىرداشلىرىنى چاقىرتىپ يىغىن
ئاجىتى ، بۇلار جىنمېن قوغداش قوماندانى ، ھاۋا ئارمىيە باش قوماندانى ، قۇرۇقلۇق ئارمىيە
شتاب باشلىقى ، زاندارما باشلىقى قاتارلىقلار ئىدى . ۋاڭ تىپخېڭ گەپنىڭ پوسكاللىسىنى
دېدى:

— كۆپچىلىك ، جەڭ بىزگە بارغانسېرى يېقىنلاپ كېلىۋاتىدۇ ، سىلەرنىڭ قانداق ئويۇڭلار بار؟
يىغىنغا قاتناشقانلار بىردەك:

— باش شتاب باشلىقى ، سىز نېمە دېسىڭىز شۇ ، بىز سىز ئوتقا دېسىڭىز ئوتقا ، سۇغا دېسىڭىز
سۇغا كىرىشكە تەييارىمىز! — دېيىشتى . ۋاڭ تىپخېڭ ئۇلارغا بىر قاراپ قويغاندىن كېيىن
خۇرسىنىپ قويۇپ:

— بۇرادەرلەر ، مېنىڭ بۇ جەڭنى قىلغۇم يوق! پېقىر ۋاڭ تىپخېڭ ئۆلۈمدىن قورقىدىغان
ئۆلۈمتۈك ئەمەس!! مەن تەيۋەندىكى 20 مىليون قېرىنداشىمنىڭ كوممۇنىستلارنىڭ بومبىسىدا
ئۆلگىنىنى كۆرۈشنى پەقەت خالىمايمەن!! سىلەر بىلەمسىلەر؟ بىزنىڭ چېن ئەلباشىمىز تۆنۈگۈن
ئۆزىنىڭ ئۇرۇق - تۇققانلىرى بىلەن بايلىقلىرىنى چەتئەلگە يولغا سالدى . يېڭىۋالسا ، ئۇ يەنە
داۋاملىق ئەلباشى بولۇپ تۇرىۋېرىدۇ ، يېڭىلسە ، ئۇ ئوخشاشلا چەتئەلدە بايۋەچچە بولۇپ
ياشاۋېرىدۇ . — دېدى . ھاۋا ئارمىيە باش قوماندانى ھەيرانلىق بىلەن سورىدى:

— باش شتاب باشلىقى ، پۇخرالارنىڭ يارىلىنىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئۇلارنى
چەتئەلگە يولغا سېلىۋەتسەكلا بولاتتىغۇ؟ بۇنىڭ ئۈچۈن تەسلىم بولۇشنىڭ ھاجىتى يوقتىغۇ؟
ۋاڭ تىپخېڭ ئاچچىقىدا تىللىۋەتتى:

— تۇففي! سىلەر تېخى بىلمەمسىلەر؟ مېنىڭ بىلىشىمچە چېن دېگەن ساراڭ ئامېرىكىلىقلارنىڭ دېيىغا ئۇسۇل ئويىناپ، پۇخرالارنى قالغان قىلماقچى، پۇخرالارنىڭ چەتئەلگە قېچىشىنى مەنئىي قىپتۇ! ئۇ ئۆلمەكچى بولسا مېنىڭ پىكىرىم يوق، ئەمما مەن 20 مىليون قېرىنداشىمنىڭ ئۇنىڭ بىللە ئۆلۈشىنى كۆرۈشىنى خالىمايمەن!!

كۆپچىلىك بىردەم جىمجىت ئولتۇرغاندىن كېيىن، بىردەك سوراقتى:

— باش قوماندان، سىزنىڭ مەقسىدىڭىز قوزغىلاڭمۇ؟!

ۋاڭ تېپخېڭ:

— توغرا، مەن چوڭ قۇرۇقلۇقتىكىلەر بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئىككى كۈندىن كېيىنكى يىغىندىن پايدىلىنىپ، چېن شۈيبىيەن ۋە ئاشۇ ئۇرۇشخۇمارلارنى قولغا ئېلىپ، چوڭ قۇرۇقلۇق بىلەن سۈلھى قىلماقچى! ۋاقتى كەلگەندە مەن سىلەرگە چوقۇم چىقىش يولى تېپىپ بېرىمەن. مېنىڭ بۇرۇنلا چوڭ قۇرۇقلۇقتىن خالىي جايدىن بىرنى تېپىپ ئاخىرقى ئۆمرۈمنى تېنچ ئۆتكۈزۈش نىيىتىم بار ئىدى. كۆپچىلىك، ئەگەر مەن بىلەن بىرلىكتە ئىش قىلىشنى ئويلايدىغانلار بولسا بۇ يەردە قېلىڭلار، قىلىشنى خالىمايدىغانلار بولسا كەتسەڭلار بولىدۇ، سىلەرنى زورلىمايمەن!— دېدى. كۆپچىلىك بىر بىرىگە بىر قارىشىۋەتكەندىن كېيىن، بىردەك:

— باش قوماندان، ئۇنتۇپ قالدىڭىزمۇ؟ بىز سىز ئوتقا دېسىڭىز ئوتقا، سۇغا دېسىڭىز سۇغا كىرىشكە تەييارىمىز!— دېيىشتى. ۋاڭ تېپخېڭ ياشلىرىنى ئېقىتىپ تۇرۇپ دېدى:

— ياخشى، بۇرادەرلەر! ئۇنداقتا مەن چوڭ قۇرۇقلۇق بىلەن مەخپىي ئالاقىلىشىپ، بۇ ئىشلارغا تەييارلىق قىلاي.

ئىككى كۈندىن كېيىن، تەيۋەن ئەلباشى مەھكىمىسى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق ئاساسىي چوڭ باشلىقلارنىڭ ھەممىسى يىغىلغان ئىدى. يىغىندا چېن شۈيبىيەن ئاندىن دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى خۇاڭ جىنگۈي بىرلىكتە تەيۋەن ئارمىيىسىنىڭ قاتتىق تەڭداشسىز ئىكەنلىكى، كوممۇنىستلارنىڭ تەيۋەنگە بىر قەدەممۇ باشلىمايدىغانلىقى قاتارلىقلارنى ئاغزىدىن كۆپۈك قاينىغۇچە ماختاپ ئۇچۇرۇشتى. يىغىن ئاخىرلىشاي دېگەندە، ۋاڭ تېپخېڭ:

— ئەلباشى، سىزنىڭ نەچچە كۈن ئاۋال تۇيۇقسىز پۇخرالارنىڭ چەتئەلگە چىقىشىنى مەنئىي قىلغىنىڭىز نېمىسى؟— دەپ سورىدى. چېن شۈيبىيەن:

— ئۇلارنىڭ ھەممىسى تەيۋەن دېمۇكراتىك جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۇخرالىرى. دۆلەت قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەندە، ئۇلار ئەلۋەتتە قېلىپ دۆلەتنى قوغدىشى كېرەك. تە!— دېدى. ۋاڭ تېپخېڭ ئاچچىقلاپ:

— دۆلەتنى قوغداش؟ ئەجەب، سىز ئۇلارنى بۇ يەردە قالدۇرۇپ كوممۇنىستلارنىڭ بومبىسىدا

بومباردىمان بولۇشقا تاشلاپ بەرمەكچىمۇ؟— دېدى. چېن شۈيبىيەن:
— ياق! بۇ بىر ھىيلە، خالاس. ئەگەر كوممۇنىستلار پۇخرالارنى بومباردىمان قىلسا،
خەلقئارادا ئۇلار پەگاغا چۈشۈپ قالدۇ، ب د ت ئۇلارنى جازالىسا، بۇ جەھدە بىز غەلبە
قىلىمىز. ئۇنىڭ ئۈستىگە تەيۋەن ھازىر مۇداپىئەنى مۇستەھكەملەپ بولدى، كوممۇنىستلارنىڭ
ئۇچقۇ(ئايرىپىلان)لىرى تەيۋەن ئارىلىنىڭ ئۈستىگە ئۇچۇپ كېلەلمەيدۇ!— دېدى. ۋاڭ
تېپخېڭ ئاچچىقىدىن بېشىنى چايقىغىنچە:

— ساراڭ بولدىڭىزمۇ؟ پۇخرالارنى قالدۇرماقچىمۇ؟ سىز، سەن، سەن ئادەم
ئەمەسكەنەن!— دېدى. خۇڭ جىنگۈي تىللاپ چۈشتى:

— ئاناڭنى! سەن ئەلباشنى تىللاشقا پىتىندىڭمۇ؟

ۋاڭ تېپخېڭ قايتۇرۇپ دېدى:

— شۇنداق، سەن ۋە ئۇنىڭغا ئوخشاش ئادەم قېلىپىدىن چىققان ھايۋاننى تىللىدىم!

چېن شۈيبىيەن ۋارقىردى:

— ۋاڭ فامىلىلىك! سەن كۆزۈمگە خېلى بۇرۇنلا سىغمايۋاتاتتىڭ، مەن سېنى ۋەزىپەڭدىن
قالدۇردۇم! كېلىڭلار!!

سۆز ئاياقلاشماي تۇرۇپلا، بىر توپ تولۇق قوراللانغان ئەسكەرلەر ئېتىلىپ كىردى!

— ۋاڭ تېپخېڭنى باغ...— ئاياقلاشماي تۇرۇپلا، چېن شۈيبىيەن ئەسكەرلەرنىڭ جۇڭگو
ئالاھىدە قىسىملىرىدەك كىيىنىگىنى بايقىدى. ۋاڭ تېپخېڭ ئالدىرىماي:

— بۇ ساراڭنى تۇتۇڭلار، ماۋۇ مۇناپىق خۇاڭ جىنگۈينىمۇ قوشۇپ تۇتۇڭلار!— دېدى. چېن
شۈيبىيەن ئورۇندۇقتا لەسسەدە بوشۇشۇپ ئولتۇرۇپ قالدى، ۋاڭ تېپخېڭنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ:
— سەن! سەن خائىن! سەن چوڭ قۇرۇقلۇق بىلەن بىرلىشىپسەن، سەن... دەپ بولماي
تۇرۇپلا، ۋاڭ تېپخېڭنىڭ تېپكىدىن يەرگە دۇملاپ چۈشۈپ چىقىراپ كەتتى. ۋاڭ تېپخېڭ
زەردە بىلەن دېدى:

— سەن خېلى بۇرۇنلا كۆزۈمگە سىغمايۋاتاتتىڭ، دۆلەتنى سېتىپ شۆھرەت تاپماقچى بولدۇڭ!
خەلقنىڭ ئۆلۈك - تىرىكى بىلەن كارىڭ بولمىدى! ئۆز ئۇرۇق - تۇققانلىرىڭنى چەتئەلگە
ئەۋەتىۋېتىپ، بىزنى بۇ يەردە ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرمەكچى بولدۇڭ!

ئەتراپتىكى ئادەتتە ھەيۋە بىلەن يۈرىدىغان تەيۋەن ئەمەلدارلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ قولغا
كويۇلغان بولۇپ، قورققىنىدىن شۈمىشىپ تىتىرىشىپ كېتىشكەندى. بۇ چاغدا
ژاندارما باشلىقى كېلىپ:

— باش قوماندان، ھەر قايسى قىسىملاردىن تەيۋەن مۇستەقىللىق تەرەپدارلىرىنىڭ ھەممىسى
قولغا چۈشتى، بۇيرۇق كۈتۈۋاتىمىز!— دېدى. ۋاڭ تېپخېڭ رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى

لىگىشتىپ، ئەتراپتىكى جۇڭگو ئالاھىدە قىسىملىرىغا قاراپ:
— سىلەرگە رەھمەت! مەن ھازىر چوڭ قۇرۇقلۇققا ئۇختۇرۇپ، ئۇلار بىلەن تېنچلىق سۆھبىتى قىلىمەن!— دېدى. جۇڭگو ئالاھىدە قىسىمىنىڭ باشلىقى ۋەن شيۇڭفېي:
— نەدىكىنى، بىز سىزگە كۆپ رەھمەت دېسەك بولىدۇ،— دېدى.
ئۈچ سائەتتىن كېيىن، جۇڭنەنخەي جۇخۇا سارىيىدىكى تېلېفون جىرىڭلىدى. ئاللىقاچان سەۋر قاقچىسى توشۇپ قالغان لى رەئىس قاتارلىقلار دەرھال تېلېفوننى ئالدى:
— ۋەي! مەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى لى شياڭ!
— لى رەئىس، ياخشىمۇسىز! مەن تەيۋەنگە ئەۋەتىلگەن جۇڭگو ئالاھىدە قىسىملىرىنىڭ باشلىقى ۋەن شيۇڭفېي، بىز ۋەزىپىنى غەلبىلىك ئورۇنلىدۇق، چېن شۈيبېيەن ۋە خۇاڭ جىنگۈي قاتارلىق تەيۋەن مۇستەقىللىق ئۇنسۇرلىرى تۇتۇلدى!
لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ، ئەتراپتىكىلەرگە قاراپ قويۇپ دېدى:
— يولداشلار، جاپا چەكتىڭلار! مەن پارتىيە ۋە خەلققە ۋاكالىتەن سىلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن!
— رەھبەرنىڭ كۆڭۈل بۆلگىنىگە رەھمەت! تەيۋەن ئۈچ ئارمىيە باش شتاب باشلىقى گېنرال ۋاڭ تىپخېڭ سىز بىلەن سۆزلەشمەكچى.

ۋاڭ تىپخېڭ تېلېفوننى ئالغاندىن كېيىن:

— لى رەئىس، تەكەللۇپ گەپلىرىنى كۆپ قىلماي، نەچچە كۈندىن كېيىن ئۆزەم شەخسەن چوڭ قۇرۇقلۇققا بېرىپ تېنچ بىرلىككە كېلىشكە مۇناسىۋەتلىك ئىشلارنى سۆھبەتلىشىمەن،— دېدى.

— 2009 يىلى 17 - ئاۋغۇست، گېنرال ۋاڭ تىپخېڭ قاتارلىقلار چۈشكەن مەخسۇس ئايروپىلان بېيجىڭغا قوندى. لى رەئىس، ئازاتلىق ئارمىيە باش شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگو ۋە جىڭ پى مەركىزىي سېكىرتارىياتىنىڭ سېكىرتارى بۇ يەردە ساقلانغان تۇرغىلى خېلى بولغانىدى. ۋاڭ تىپخېڭ لى رەئىس ۋە دېڭ گېنرال قاتارلىقلارنىڭ شەخسەن كۈتۈۋالغىلى چىققىنى كۆرۈپ، ھاياجانلانغاندىن ئۆلچەملىك ھەربىيچە چاس بەرگەندىن كېيىن، لى رەئىسنىڭ قولىنى مەھكەم قىسقىنىچە:

— لى رەئىس، مەغلۇپ گېنرال ۋاڭ تىپخېڭ سىزنىڭ شەخسەن كۈتۈۋېلىشىڭىزغا ئەرزىمەيتتى!— دېدى. لى رەئىس خۇشال كۈلۈپ:

— ۋاڭ گېنرال، سىز جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئۈچۈن زور ياخشى ئىش قىلدىڭىز، مەن قانداقمۇ ئالدىڭىزغا چىقماي تۇرالايمەن! مەن پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە ۋاكالىتەن سىزگە رەھمەت ئېيتىمەن!— دېدى. ئاندىن ۋاڭ گېنرالغا ئازاتلىق ئارمىيە باش شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگو قاتارلىقلارنى تونۇشتۇردى، ئاخىرىدا ھەممەيلەن ماشىغا چىقىپ جۇڭنەنخەيگە يۈرۈپ

كېتىشى .

جۇڭنەنخەيدىكى يىغىن زالى ، لى رەئىس خۇشاللىق بىلەن:

— ۋاڭ گېنرال ۋە ئولتۇرغان ھەر قايسىگىزلار ئەۋلاتتىن ئەۋلاتقا تۆھپە قالدۇغان زور ياخشى ئىشتىن بىرنى قىلىپ ، ئىككى قىرغاقتىكى قېرىنداشلارنى جەڭ ئاپىتىدىن ساقلاپلا قالماستىن ، جۇڭگو خەلقىنى ھەقىقىي ئىتتىپاقلاشتۇردۇڭلار ، جۇڭگو خەلقى سىلەرگە رەھىمەت ئېيتىدۇ! سىلەر جۇڭخۇا سەركەردە بولۇپ تارىخقا ئۆچمەس قالدۇردىڭلار! — دېدى . گېنرال ۋاڭ تېپىخېڭ ھاياجانلانغان ھالدا:

— لى رەئىس ، سىز ئارتۇقچە ماختىۋەتتىڭىز ، بىز پەقەت ئۆزىمىز قىلىشقا تېگىشلىك ئىشنى قىلدۇق . بىز تەيۋەننىڭ جەڭ ئوتىدا ۋەيران بولۇشنى خالىمايمىز ، ئىككى قىرغاقتىكى قان - قېرىنداشلارنىڭ ئۆز ئارا قىرغىن قىلىشىنى كۆرۈشنى خالىمايمىز . ھازىر تەيۋەن مۇستەقىللىق قالدۇق كۈچلىرى ھەممە يەردە بۇزغۇنچىلىق قىلىۋاتىدۇ ، بىز ئازاتلىق ئارمىيىنىڭ قوشۇن ئەۋەتىپ ، تەيۋەننىڭ ھازىرقى ۋەزىيەتنى مۇقىمدىشىغا ياردەم بېرىشنى ئۈمىد قىلىمىز . — دېدى . لى رەئىس:

— بۇ بەك زۆرۈر ، دېڭ شتاب باشلىقى ، سىز جوۋ گېنرال بىلەن مەسلىھەتلىشىپ بىرلىكتە قارار چىقىرىڭلار . بۇ ئىشنى تاماملىغاندىن كېيىن ، بىز ئاندىن تەيۋەن ھۆكۈمىتىنى قايتىدىن تەشكىللەش ئىشىنى مەسلىھەتلىشەيلى ، — دېدى . دېڭ جىيەنگو:

— 16 - پاراشوت ئارمىيىسىنىڭ ئىككى دېۋىزىيىسىنى تەيىبىگە ، يەنە باشقا ئىككى دېۋىزىيىنى تەيۋەننىڭ جەنۇبىغا چۈشۈپ ، قالدۇق تەيۋەن مۇستەقىللىق كۈچلىرىنى باسۇرۇشقا تەييارلاپ قويدۇم . نەنجىڭ ۋە چېڭدۇ ھەربىي رايونىنىڭ ئىككى ئارمىيىسى (جىتۈەنجۈنى) ئايرىم - ئايرىم ھالدا خۇاليەن ۋە گاۋشيۇڭلاردىن تەيۋەنگە كىرىدۇ . شىمالىي دېڭىز فلوتى ، شەرقىي دېڭىز فلوتى (كېمە ئەترىتى) ۋە جەنۇبىي دېڭىز فلوتى (ئۇيغۇرسوفت لوغىتىدە فلوت دەپ ئاتىتىكەن ، مېنىڭچە بۇ چەتئەلدىن كىرگەن سۆز بولسا كېرەك ، شۇڭا مەن باشتا كېمە ئەترىتى دەپ ئالغان ، ھازىر قىسقارتىپ فلوت دەپ ئالاي دەپ ئويلىدىم ، نىدادىن)نى ئامېرىكا ۋە ياپونىيىنىڭ دىياۋيو ئارىلى ئەتراپىدىكى فلوتىنى نازارەت قىلىشنى بۇيرۇدۇم . — دېدى . لى رەئىس رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى لىگىشتىپ:

— بىزمۇ تۆمۈرنى قىزىقىدا سوقۇپ ، نۇۋا ئاۋىئاتىكا ئەترىتىنى چىقىرىپ ، ئۇلارنى قورقۇتۇپ قويايلى ، — دېدى . ۋاڭ تېپىخېڭ ھەيرانلىق بىلەن لى رەئىسكە قانداق تۇرۇپ:

— سىلەرنىڭ ئاۋىئاتىكاڭلار بارمۇ؟ — دەپ سورىدى . لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ئاللىقاچان بار ئىدى ، جەڭگە ئاتاپ قويغاندۇق! — دېدى . ۋاڭ تېپىخېڭ كۆڭلىدە: « ھېلىمۇ ئۇلار بىلەن جەڭ قىلماپتىمىز ، بولمىسا جۇڭگو يەنە قانچىلىك ھەربىي كۈچىنى

يۈشۈرۈپ قويغانكىن، تاڭ!» دەپ ئويلىدى.

2009 يىلى 19-سېنتەبىر، ساناقسىز پاراشوتچى ئەسكەرلەر ھاۋادىن يەرگە چۈشۈپلا، تەيۋەننىڭ ھەرقايسى مۇھىم شەھەرلىرىگە قاراپ يۈرۈپ كەتتى، تەيۋەن قىسىملىرى ئاللىقاچان جۇڭگو قىسىملىرى تەيۋەنگە چىققاندا ئوق چىقارماسلىق توغرىسىدا بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالغانىدى. دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ دەرۋازىسى ئالدىدا تۇرغان تەيۋەن ھاۋا ئارمىيە باش قوماندانى چېڭدۇ ھەربىي رايون قوماندانى خۇاڭ يۈنلوڭغا سالام بەرگەندىن كېيىن، قىزىقارلىق قىلىپ:

— خۇاڭ قوماندان، تېخى نەچچە كۈن ئاۋال ئىككىمىز رەقپىلەردىن ئىدۇق، مانا بۈگۈن ئورۇق - تۇققان بولۇپ قالدۇق،— دېدى. خۇاڭ يۈنلوڭ ھاياجانلانغان ھالدا: — شۇنداق، تەيۋەن ۋە تىنىمىزدىن ئايرىلغىلى بەك ئۇزۇن بولغانىدى، بۈگۈن ئاخىرى ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلدى!— دېدى.

ئارقىدىنلا شەھەرگە كىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى، جۇڭگو خەلق ئازاتلىق ئارمىيىسى چېڭدۇ ۋە نەنجىڭ ھەربىي رايونلىرى ئارمىيىلىرىنىڭ ئەسكەرلىرى رەتلىك قەدەم تاشلاپ تەيىپىگە كىرىشكە باشلىغاندا، تەيىپى خەلقى ھەيرانلىقتىن تۇرۇپلا قېلىشتى، نەدىمۇ خەۋەرلەردە دېگەندەك بىر تېپىككە يارىمايدىغان قوشۇن بولسۇن، شۇنداق ھەيۋەتلىك، شۇنداق مەغرۇرانە، نەدىمۇ تەيۋەننىڭ خام قايماقتەك يۇمشاقباشلىرىغا ئوخشاسسۇن؟ «قارام ئەجدىھا» تېپىلىق تانكا كوچىدا كۆرۈنگەندە، تېنچلىق ساقلاۋاتقان تەيۋەن ھەربىي - ساقچىلىرى ھەيران بولۇپ قېتىپ قېلىشتى، نېمىدېگەن يوغان تانكا بۇ! ماڭىدىغان بولسا ئازراقمۇ شاۋقۇن يوق، قوش ستۈۋوللۇق زەمبىرەك، ھەتتا تانكىنىڭ قۇيرىقىدىمۇ ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىدىغان باشقۇرىلىدىغان بومبا بار ئىكەن، ھېلىغۇ ئېتىشكەن، ھەتتا قورقۇتۇپمۇ ئۆلتۈرۈپ قويغۇدەك! ياندا تۇرغان قوماندان چۈشەندۈرۈشكە باشلىدى: «قارام ئەجدىھا <جۇڭگو ئۆزى تەتقى قىلىپ ياسىغان، يادرو باتارىيىسىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى قىلىدۇ، ئۇدا 3400 كىم ماڭالايدۇ، سىرتىدىكى بىرونىسىنى بىرونىۋىك تەشكۈچى بومبىمۇ تېشەلمەيدۇ».

جۇڭگو قىسىملىرى تەيۋەننى قايتۇرۇپلاۋاتقاندا، پۈتۈن دۇنيادىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ غايەت زور ئەجدىھانىڭ ئۇلارنىڭ بوغۇشىدىن قۇتۇلۇپ، ئويغىنىشقا باشلىغانلىقىنى، ئۇلار پەقەت بۇ ئەجدىھانى چوقۇم ئامال قىلىپ داۋاملىق ئۇخلىتىشقا بولىدىغانلىقىنى، ھەرگىزمۇ ئۇنى ئويغىتىۋەتسە بولمايدىغانلىقىنى بىلىشكەن ئىدى.

6 - باب ئوت ئېچىشقا تەييارلىنىش

شەھەرگە كىرىش مۇراسىمى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، گېنرال ۋاڭ تېپىخېڭ تەيۋەنلىق قېرىنداشلارغا مۇراجىئەتنامە ئېلان قىلدى. مۇراجىئەتنامىدا مۇنداق دېيىلگەندى: «مەن تەيۋەندىن ئىبارەت بۇ يۇرتىمىزنىڭ جەڭ ئوتىدا ۋەيران بولۇشنى كۆرۈشنى خالىمايمەن، ئىككى قىرغاقتىكى قان - قېرىنداشلارنىڭ ئۆزئارا قىرغىن قىلىشىنى كۆرۈشنى تېخىمۇ خالىمايمەن. سابىق ئەلباشى چېن شۈببەن دۆلەتنى سېتىش ھېسابىغا شۆھرەت تاپماقچى بولغان، ھەتتا ۋىجدان - غورۇرنى يوقىتىپ، كۆپچىلىكنىڭ ھاياتى بەدىلىگە بۇ جەڭدە غەلبە قىلىشنى خام خىيال قىلغانىدى. ئۇنىڭغا نەسبەت كار قىلمىغان شارائىتتا، مەن دۆلەت ساتقىنى، خائىن قاتارلىق گۇناھلارنى ئۆز ئۈستۈمگە ئېلىشقا رازى بولۇپ، سىياسىي ئۆزگىرىش قوزغىدىم، چوڭ قۇرۇقلۇق بىلەن تېنچ بىرلىككە كېلىشنى سۆھبەتلەشمەكچى، ھەر قايسى تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، ماڭا ئىشىنىڭلار، مەن چوقۇم تەيۋەنگە ئەڭ زور مەنپەئەت يەتكۈزۈشكە تىرىشىمەن.»

بۇ چاغدا، بىرلىككە كېلىش تەرەپدارلىرى خۇشاللىقتىن ئاغزىنى يۇمالماي قېلىشتى، تەيۋەن مۇستەقىللىق تەرەپدارلىرى چەتئەلگە قېچىپ بېرىپ ئاتالمىش «تەيۋەن دېمۇكراتىك جۇمھۇرىيىتى» سەرگەردان ھۆكۈمىتىنى تەشكىللەپ، تەيۋەن خەلقىگە داۋاملىق رەھبەرلىك قىلىپ، تەيۋەننى ئازات قىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. نەچچە كۈندىن كېيىن، تەيۋەننىڭ ۋەزىيىتى مۇقىملاشتى، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئاستا - ئاستا ئەسلىگە كەلدى. گەرچە دەسلەپتە ئاز بولمىغان ئادەملەر نامايىش قىلىپ كۈچ كۆرسەتكەن بولسىمۇ، ئەمما بىر مەزگىلدىن كېيىن بارا - بارا بۇلارمۇ بېسىقتى.

بەش كۈندىن كېيىن، تەيۋەن بىلەن چوڭ قۇرۇقلۇق كېلىشىم ھاسىل قىلدى:

بىرىنچى، تەيۋەن شياڭگاڭ، ئاۋمېنلارغا ئوخشاش جۇڭگونىڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى بولۇپ، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش يولىغا قويۇلدى. ئالاھىدە رايون باشلىقىنى تەيۋەن خەلقى سايلاپ بېكىتىدۇ، ۋاقتىنچە كاپىتالىزم تۈزۈمى يولىغا قويۇلدى، كېيىن ئەھۋالغا قاراپ ئۆزگەرتىلىدۇ.

ئىككىنچى، يۈكسەك دەرىجىدە ئاپتونومىيە ھوقۇقىغا ئىگە بولىدۇ، 30 ئارمىيىسى بولىدۇ، نامى جۇڭگو تەيۋەن ئۆلكىسى ئارمىيىسى بولىدۇ. ھەر قايسى ئوفېتسىر - ئەمەلدارلار تەيۋەنلىكلەردىن بولىدۇ، تەيۋەن ھەربىي رايون قوماندانلىق شتابى قوماندانلىق قىلىدۇ، چوڭ قۇرۇقلۇق ھېچقانداق سىياسىي خادىملارنى ئەۋەتمەيدۇ.

ئۈچىنچى، چوڭ قۇرۇقلۇقنىڭ تەيۋەندە تۇرۇشلۇق ئارمىيىسى 80 مىڭ ئەسكەرلىك قۇرۇقلۇق

ئارمىيىسى، بىر ھاۋا ئارمىيىسى دېۋىزىيىسى ۋە نوۋا ئاۋىئاتىكا ئەترىتى قاتارلىقلار بولۇپ، بۇلار بىرلىكتە تەيۋەننىڭ قوغداش ئىشلىرىغا مەسئۇل بولىدۇ.

تۆتىنچى، تەيۋەن ئارمىيىسى ۋە تەيۋەندە تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ تەمىناتىنى مەركىزىي ھۆكۈمەت تەمىنلەيدۇ.

بەشىنچى، (قالدۇرۇلدى، بۇنداق يېزىۋەرسە تۈگىمەيدىكەن).

تەيۋەن تېنچ يول بىلەن جۇڭگو ھۆكۈمىتى بىلەن بىرلىككە كەلدى، دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى جۇڭگولۇقلار خۇشال تەبرىكلەشتى. ھالبۇكى بۇچاغدا ياپونىيە باش ۋەزىرى تېڭزى شيوڭسى بىلەن ئەنگىلىيە باش ۋەزىرى بلايپر ئامېرىكىغا مەخپىي ئۇچۇپ بېرىپ، ئامېرىكا ئەلباشى كىچىك بوش بىلەن جۇڭگوغا قانداق تاقابىل تۇرۇشنى مەسلىھەتلىشىۋاتاتتى. ئامېرىكا ئەلباشى كىچىك بوش ئەنسىرىگەن ھالدا دېدى:

— ئەپەندىلەر، جۇڭگونىڭ بۇ نىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى تەرەققىيات سۈرئىتى بىزنىڭ ئويلىغىنىمىزدىن ئېشىپ كەتتى، بولۇپمۇ بىر نەچچە كۈن ئاۋال جۇڭگو تېنچ يول بىلەن تەيۋەننى قايتۇرۇۋالغاندىن كېيىن، جۇڭگونىڭ كوممۇنىزىمى بىزنىڭ ئەركىن دۇنيارىمىزنىڭ تېنچلىقى ۋە مەنپەئەتىگە خىرىسى قىلىشقا باشلىدى.

ياپونىيە باش ۋەزىرى تېڭزى شيوڭسى:

— بۇ قېتىم بىز ياپونىيىنىڭ زىيىنى بەك زور بولدى، بارلىق ياردەم قىلغان ماددىي بويۇملارنى قايتۇرۇپ كەلگىلى بولىمىدى، گەرچە جۇڭگولۇقلار ئاۋىئاتىكا ياسىغان بولسىمۇ، بىراق بۇ قېتىم تەيۋەننى قايتۇرۇۋېلىشتا پۈتۈنلەي ۋاڭ تىپىخېڭدىن ئىبارەت بۇ ساتقىننىڭ بولغىنى سەۋەبىدىن بولدى. ئەگەر راستىنلا ئۇرۇشقان بولساق، جۇڭگولۇقلارنىڭ دېڭىز ئارمىيىسى بىزنىڭ بۈيۈك ياپون ئىمپېرىيىسىنىڭ دېڭىز ئارمىيىسىگە ھەرگىز تەڭ كېلەلمەيتتى، — دېدى.

كىچىك بوش بېشىنى لىڭشىتىپ تۇرۇپ:

— راست! ھازىر بىزنىڭ قىلىدىغىنىمىز دەرھال بۇ يوچۇقنى ئېتىپ، جۇڭگونى بۇ قامال قىلىش سىزىقىدىن چىقارماسلىق! — دېدى. ئەنگىلىيە باش ۋەزىرى بلايپر:

— ۋاڭ تىپىخېڭنىڭ سىياسىي ئۆزگىرىشىدىن پايدىلىنىپ، تەيۋەن ۋە جۇڭگوغا ئىقتىسادىي ئىمبارگۇ يۈرگۈزەيلى، ئۇندىن باشقا جۇڭگونىڭ ئىككى يېرىدىكى قوغدىنىشنى ئاجىز، بىرى شىنجاڭ، يەنە بىرى شىزاڭ. بىز شەرقىي تۈركىستان تەشكىلاتىنى كۈشكۈرتۈپ، شىزاڭنى بۆلسەك، ھىندىستانلىقلارمۇ بۇ ئىشقا ئارىلىشىدۇ، — دېدى. كىچىك بوش بلايپرغا قاراپ

كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى:

— بلايپر ئەپەندى، سىزنىڭ بۇ ئامالغىز بەك قالتىسكەن! ھازىر جۇڭگونىڭ ئارقا تەرىپىدە ئازراق قالايمىقانچىلىق پەيدا قىلىپ، ئىقتىسادىي ئىمبارگۇ ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىنى

ۋەيران قىلساق، تەيۋەنمۇ قايتا مۇستەقىل بولىدۇ! ھەممە ئىشتا ئۈمىد تۇغۇلىدۇ!
ياپونىيە باش ۋەزىرى تېگىزې شيوگىسى ئەنسىرىگەن ھالدا دېدى:
— ئەلباشى ئەپەندى، بىزنىڭ ھازىرقى ئەڭ چوڭ سودا دۆلىتىمىز جۇڭگو، ئەگەر جۇڭگونىڭ
ئىقتىسادى ۋەيران بولسا، بىزمۇ تەسەرگە ئۇچرايمىز!
كىچىك بوش:

— باش ۋەزىر تېگىزې شيوگىسى، سىز خاتىرجەم بولۇڭ، بىز ئامېرىكا چوقۇم سىلەرگە ياردەم
بېرىمىز! سىلەر ياپونلۇقلار بۇرۇندىن تارتىپ ئىلغار مىللەت بولۇپ كېلىۋاتىسىلەر! جۇڭگولۇقلار
ئۇنداق مەمۇرىيلىق جايدا ياشاشقا ماس كەلمەيدۇ، سىز پەقەت سىزنىڭ خەلقىڭىزنى
چىداپ تۇرۇشقا دەۋەت قىلىشىڭىزلا، سىلەر ناھايتى تېزلا قايتىدىن ئاشۇ سىلەرگە تالىق
مۇنبەت تۇپراققا قايتىسىلەر!— دېدى.

كىچىك بوشنىڭ بۇنداق كۈشكۈرتىشى بىلەن، بۇ ئەسەبىي ئوڭ قانات ئۇنسۇر ھاياجانلانغان
ھالدا مۇنداق دېدى:

— شۇنداق، ئەلباشى ئەپەندى. جۇڭگولۇقلاردەك ئۇنداق ناچار مىللەت بىلەن سودا
قىلغانلىقىڭىزنىڭ ئۆزى بىر خىل ھاقارەت، مەن خەلقىمنى بۇ قېتىملىق ئىقتىسادىي جازادا
بەرداشلىق بېرىشكە چاقىرىق قىلىمەن، ۋاقتى كەلگەندە بىزنىڭ چوقۇم قايتا «بۈيۈك شەرقىي
ئاسىيا ئورتاق گۈللىنىش چەمبىرىكى» نى قۇرۇپ چىقالايمىز. بىراق بىز تەيۋەننىڭ خائىنلىق
ھەرىكىتىدىن ئۆچ ئېلىشىمىز، بولۇپمۇ ۋاڭ تىپىخېڭ دېگەن ھېلىقى خائىندىن ھېساب ئېلىشىمىز
لازم!

— 2009 يىلى 25- ئاۋغۇست، شىنجاڭ يەرئاستى مەخپىي بازىدىكى بىر تەجرىبىخانا، ئاق
خالات كىيىۋالغان پروفېسسور ھاياجانلانغان ھالدا:

— غەلبە قازاندۇق، ئەگەر تاشقى پىلانلىقلارنىڭ بۇ پىرىنسىپىدىن پايدىلانسا، بىزمۇ
يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئېنىرگىيە مەنبەسى ياساپ چىقالايمىز،— دېدى. يەنە بىر پروفېسسورمۇ
خۇسالىق بىلەن مۇنداق دېدى:

— 10 يىل بولدى، بۈگۈن ئاخىرى غەلبە قازاندۇق! بىز دەرھال بۇ خۇشخەۋەرنى يۇقىرىغا
يوللايلى!

— 2009 يىلى 26- ئاۋغۇست، لى شياڭ رەئىس دوكلات تاپشۇرۇۋالدى: « يۇقىرى ئۈنۈملۈك
قۇياش كىرىستال ئېنىرگىيە مەنبەسى تەتقىق قىلىنىپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى، بۇ خىل
ئېنىرگىيە مەنبەسى قۇياشنىڭ يورۇقلۇق ۋە ئىسسىقلىقىنى يىغىپ كىرىستالغا ئوخشاش قاتتىق
ئېنىرگىيە مەنبەسىگە ئايلاندۇرۇش ئارقىلىق ياسىلىدۇ، ئۇنىڭ ئۈنۈمى نېفىت ۋە يادرو
ئېنىرگىيىسىنىڭكىدىنمۇ يۇقىرى! ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ خىل ئېنىرگىيە مۇھىتىنى بۇلغىمايدۇ،

بىخەتەر، ئەڭ زور ئاتۇقچىلىقى بولسا ئالسا - ئالسا تۈگىمەيدۇ، تەننەرقى نۆل، پەقەت كۈن نۇرى بولسلا، قانچىلىك ئالماقچى بولسا شۇنچىلىك ئالغىلى بولىدۇ. بۇ خىل ئېنىرگىيە مەنبەسىنى ماشىنا، ئۇچقۇ(ئايرىپىلان)، كېمىلەرنىڭ يېقىلغۇسى قىلىشقا بولىدۇ! توك چىقىرىشقا، ھەتتا ئادەتتىكى ئائىلىدە ئىشلىتىدىغان يۇقىرى ئۈنۈملۈك باتارىيە ئورنىدا ئىشلىتىشكىمۇ بولىدۇ».

بۇ خەۋەرنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، لى رەئىس بۇيرۇق چۈشۈرۈپ، بۇ خىل ئېنىرگىيە مەنبەسىنى زور مىقداردا ئىشلەپچىقىرىشنى، بارلىق كىشىلەرگە بۇ خىل ئېنىرگىيە مەنبەسىنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى بىلدۈرۈپ، ئەڭ تېز سۈرئەتتە پۈتۈن جەمئىيەتكە ئومۇملاشتۇرۇشنى بۇيرىدى. بۇ خۇشخەۋەرنى تاپشۇرۇۋالغاندا، شۇمخەۋەرمۇ بىللە كەلدى، شىزاڭ ۋە شىنجاڭدىكى شەرقىي تۈركىستان ئۇنسۇرلىرى يەنە جانلىنىشقا، ھىندىستانمۇ قىمىرلاشقا باشلىغانىدى.

جۇڭنەنخەيدىكى يىغىن زالى، گېنرال جوۋتېيەنخۇا تېلېگراممىنى ئوقۇۋاتاتتى:

— شىنجاڭ ئۈرۈمچىدە ئىككى قېتىملىق پارتلىتىش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، 37 ئادەمنىڭ ئۆلۈشى، 103 ئادەمنىڭ يارىلىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى، شۇندىن كېيىن ئايروپورت ئەتراپىدىن بىر نەچچە تېرورچى ئۇنسۇر تۇتۇلدى، تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ شەرقىي تۈركىستان تېرورچى ئۇنسۇرلىرى ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى. ئاندىن 6000دىن ئارتۇق شەرقىي تۈركىستان ئۇنسۇرلىرى ئۆزلىرىنى شەرقىي تۈركىستان مۇقەددەس ئارمىيىسى دەپ ئاتىۋېلىپ، تارىم دەريا يېنىدىكى ئارال(مەنبەدە 阿拉丰 دەپ ئاتىتىكەن، مەن ئۆزگەرتىپ ئالدىم، ئىدادىن) شەھىرىنى ئىگىلىۋالدى، ھىندىستانمۇ شىزاڭ چېگرىسىدا ۋەقە پەيدا قىلىپ، بىزنىڭ بىر نەچچە چېگرا مۇداپىئە جەڭچىمىزنى يارىلاندى.

لى رەئىس ئاستاغىنە:

— گېن كومپيۇتېرى ئارقىلىق ھىندىستان دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ كومپيۇتېرىنى تەكشۈرۈشىمىزچە، ئامېرىكا ھىندىستاننىڭ ئارقا تېرىكى بولۇپ، بىزنىڭ ئارقا تەرىپىمىز قالايمىقان ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، ئالدى تەرەپتىن قىسىپ ھۇجۇم قىلماقچىكەن،— دېدى.

ئازاتلىق ئارمىيە شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگو:

— ئالدى بىلەن تەيۋەن تەرەپكە كۈرەش تەييارلىقىنى ياخشى قىلىشنى ئۇقتۇرۇپ قويايلى، ئەگەر ئۇلار ئالدى تەرەپتىن ھۇجۇم قىلىپ قالسا، تۇنجى نىشانى تەيۋەن بولىدۇ،— دېدى.

لى رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ:

— شىنجاڭدىكى شەرقىي تۈركىستان ئۇنسۇرلىرىنى ۋاقىتدا بىرتەرەپ قىلىۋېتەيلى، ئارال شەھىرى تارىم ئويمانلىقىغا بەك يېقىن. بىزنىڭ مەخپىي يەرئاستى بازىمىز ئاشۇ يەردە،—

دېدى. قۇرۇقلۇق ئارمىيە قوماندانى كى شۇگېن:

— رەئىس، خاتىرجەم بولۇڭ! مەن ئەڭ تېز سۈرئەتتە شەرقىي تۈركىستان ئۇنىۋېرسىتېتىنى يوقىتىمەن،— دېدى. جوۋ تىيەنخۇا ئەسكەرتىپ:

— ئەگەر يېڭى تىپتىكى قوراللارنى ئىشلەتسىڭىز، ئەڭ ياخشىسى بىرىنچى تىرىك قالدۇرماڭ! «غەزەپلەنگەن ئەجدىھا» پىلانى يەنە بىر ئاز ۋاقىتتىن كېيىن ئاندىن ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ بولىدۇ. شۇڭا ھازىر بەك كۆپ ئاشكارىلىنىپ كەتسە بولمايدۇ!

لى شۇگېن ھەربىيچە چاس بەرگەندىن كېيىن:

— گېنرال خاتىرجەم بولۇڭ، مەن ھوقۇم سىزنىڭ يوليورۇقىڭىز بويىچە ۋەزىپىنى ئورۇندايمەن،— دېدى. گېنرال جوۋ تىيەنخۇا سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— لەنجۇ ۋە سىچۈەن ھەربىي رايونلىرىدىن ئىككى قىسىمنى شىزاڭغا ياردەمگە ئەۋەتىپ، ھىندىستان ھەربىي قىسىمىنىڭ مۇددىئاسىنى زەن قويۇپ كۆزىتىلى، دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ Z081 تىپلىق يادرو سۇ ئاستى پاراخوتى داۋاملىق ياپونىيە، ئامېرىكا ئارمىيىلىرىنىڭ ھەرىكىتىنى قاتتىق كۆزەتسۇن، ئەگەر ئازراقلا ئۆزگىرىش بولسا، دەرھال دوكلات قىلسۇن!

لى رەئىس يىغىندىكىلەرگە كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى:

— سىلەر يېڭى قوراللارنى سىناق قىلىدىغان نىشان تاپالماي غەم قىلىۋاتماستىڭلار؟ ھازىر ياخشى بولدى، 6000 ئاق چاشقان ئالدىمىزغا سوۋغا بولۇپ كەلدى!

7- باب ئاۋال مۇش كۆتۈرۈش

— 2009 يىلى 28- ئاۋغۇست، جۇڭگو دۇنياغا بايانات ئېلان قىلىپ، شىنجاڭ رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن، شىنجاڭ رايونىدىكى شەرقىي تۈركىستان تېررورچى ئۇنىۋېرسىتېتىغا قەتئىي زەربە بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. دەل شۇ چاغدا، جۇڭگونىڭ شىزاڭ چېگرىسىدىكى توپچى قىسىم ۋە تىنىمىز تۇپرىقىغا بېسىپ كىرگەن ھىندىستان چېگرا چارلاش ئەترىتىگە كۈچلۈك زەربە بېرىۋاتاتتى! نەق مەيداندا ھىندىستان ئارمىيىسىدىن 13 ئادەم ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەندى. جەنۇبىي دېڭىز دېڭىز تەۋەلىكىدىكى فىلىپپىن ۋە خەلقئارا نېفىت تەشكىلاتى ياسىغان نېفىت بۇرغىلاش سۇپىلىرى مەجبۇرىي بۇزۇپ تاشلاندى. بۇ ئىشلار خەلقئارادا غولغولا قوزغىدى! جۇڭگو ھۆكۈمىتى نېمە بولغاندۇ؟ نەچچە ئون يىلدىن بېرى يۇمشاقباش دەپ ئاتىلىپ كېلىۋاتقان جۇڭگو بىردىنلا 180 گرادۇس ئۆزگىرىپتۇ! خەلقئارادىكى جۇڭگوغا قارشى تەشكىلات بۇنى «جۇڭگو ئىمپېراتورلىقى» نىڭ ماھىيىتى ئاشكارىلاندى،

دەپ ئاتىدى. پۈتۈن دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەردىن جۇڭگو ئىمپىراتورلىقىنى ئاغدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى!

ب د ت دا، فىلىپپىن بىلەن ھىندىستان ۋەكىلى كېلىش بىلەنلا ئىككى سائەتتىن ئوتۇق سۆزلىدى! جۇڭگو ھۆكۈمىتىنى ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا تاجاۋۇز قىلدى، ھەربىي قىسىملىرىنى سەۋەپسىزلا ئۆلتۈرگەنلىكى بۇ دۆلەتلەرگە قىلغان قوراللىق ئىغۋاگەرچىلىك، پۈتۈن دۇنيانىڭ تېنچلىقىنى دەپسەندە قىلغانلىق دەپ ئەيىپلىدى! ئاخىرىدا، جۇڭگو جىنايەتنىڭ مەنبەسى بولۇپ قالدى دەپ شەرھىيلىدى. فىلىپپىن ۋە ھىندىستان ۋەكىللىرى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن، جۇڭگونىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق ۋەكىلى بەخىرامان ھالدا:

— ۋەتىنىمىزدىكى شىزاڭدا يۈر بەرگەن توپچى قىسىملىرىمىزنىڭ ھىندىستان چارلاش قىسىملىرىنى ئاتقانلىقى، بۇ پۈتۈنلەي تەسادىپىيلىق، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھىندىستان ھۆكۈمىتى بارلىق مەسئۇلىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. جەنۇبىي دېڭىزدا بىزنىڭ ئۆز دېڭىز تەۋەلىكىمىزدىكى نېفىت بۇرغىلاش سۇپىلىرىنى بۇزغانلىقىمىزنىڭ فىلىپپىن ھۆكۈمىتىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا تاجاۋۇز قىلغانلىقى بىلەن قانداق مۇناسىۋىتى باركىن؟ مەن تېخى سىلەرنى مەملىكىتىمىزنىڭ تۇپرىقىغا ھۇجۇم قىلغان، دۆلىتىمىزنىڭ رۇخسىتىنى ئالماي تۇرۇپ، خەلقئارا نېفىت تەشكىلاتى بىلەن ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن كېلىشىم ئىمزالاپ، قانۇنسىز ھالدا نېفىت بۇرغىلاش سۇپىلىرىنى ياساپ، دۆلىتىمىزنىڭ نېفىتىنى ئوغرىلىغان دەپ ئەرز قىلماقچى! سىلەرنىڭ بۇنداق قىلغانلىقىڭلارنىڭ قاراقچىلار بىلەن قانداق پەرقى بار؟— دېدى.

دەل شۇچاغدا، ب د ت دىكى ھەرقايسى ئەللەر ئۆز قۇلاقلىرىغا ئىشەنمەيلا قالدى، بۇ خىل تەلەپپۈزدىكى سۆزلەر باشقىلارنى جەڭ قىلىشقا كۈشكۈرتكەنلىك بىلەن بارابەر ئىدى. فىلىپپىن ۋەكىلى ئاچچىقىدىن سۆزمۇ قىلالماي قالدى! ھىندىستان ۋەكىلى غەلۋە قىلىشقا باشلىدى: — سىلەر ئاۋال ئوق ئېتىپ بىزنىڭ قىسىملىرىمىزنى ئۆلتۈرگەن تۇرۇقلۇق، بىزنى بارلىق مەسئۇلىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئالىدۇ، دەپسەلەرغۇ؟ سەن! سەنلەرنىڭ بۇ قىلغىنى يولسىز غوۋغا قىلغانلىق!

جۇڭگو ۋەكىلى زەردە بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ دېدى:

— يولسىز غوۋغا قىلىۋاتقىنى سەنلەر! بىزنىڭ توپچى قىسىملىرىمىز زەمبىرەكلىرىنى سەنلەرنىڭ دۆلەت تەۋەلىكىڭلەرگە ئاتقىنى يوق، كىم سەنلەرنىڭ چارلاش ئەترىتىڭلارنى چېگرىدىن ئۆتسۈن دەپتۇ! ئۆلگەن بولسا خوپ بوپتۇ!!!

شۇنىڭ بىلەن جۇڭگو ۋەكىلى بىلەن ھىندىستان ۋەكىلى نەزەرىيە سۆزلەشتىن تەدرىجىي جاڭجاللىشىشقا ئۆزگەردى، ب د ت نىڭ رەئىسى ئامالسىز، بۈگۈنكى يىغىننىڭ ۋاقىتلىق توختىغانلىقىنى، ئىككى كۈندىن كېيىن داۋاملىق ئېچىلىدىغانلىقىنى جاكارلاشقا مەجبۇر

بولدى .

باشقا دۆلەتلەرمۇ ئارقا - ئارقىدىن بايانات ئېلان قىلىشقا باشلىدى ، ئامېرىكا ، ئەنگىلىيە ۋە ياپونىيىلەر جۇڭگو ھۆكۈمىتىنى باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا تاجاۋۇز قىلدى ، بارلىق مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش لازىم دەپ ئەيىپلىدى . ئەمما پاكىستان قاتارلىق 3 - دۇنيا ئەللىرى جۇڭگو بۇرۇنراق مۇشۇنداق قىلىشى كېرەك ئىدى دەپ قارىدى ! تورا جۇڭگو ، ھىندىستان ، فىلىپپىن ئۈچ دۆلەتنىڭ قارا مېھمانلىرى ئۆز ئارا جەڭ قىلىشىپ كەتتى ! جۇڭنەنخەيدە شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگو مۇنداق دېدى :

— شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرى ئارال شەھرىدە ئاتالمىش «شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى» نى قۇرغانلىقىنى جاكارلىدى ، ئەسكەرلىرىنى 17 مىڭ ئەتراپىغا يەتكۈزدى . ھىندىستانمۇ چېگرىغا قوشۇنلىرىنى توپلىشقا باشلىدى ، فىلىپپىنمۇ بىزنىڭ بېلىقچى كېمىلىرىمىزگە توختاۋسىز ھۇجۇم قىلىۋاتىدۇ ، ئامېرىكا يەنە بىر ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنى تېنچ ئوكيانغا ھەيدەپ كەلدى .

جوۋتېيەنخۇا تاماكىسىنى بىر شورىۋېتىپ :

— رەئىس ، بىر قېتىمدا شۇنچىۋالا دۈشمەننى قىزىقتۇرۇشنىڭ زۆرۈرىيىتى بارمۇ ؟ — دېدى . لى رەئىس :

— ئەلۋەتتە ! بىزنىڭ بىرىنچى بولۇپ قىلىدىغىنىمىز ئالدى بىلەن ئەتراپتىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ، ئامېرىكا ۋە ياپونىيەمۇ قالايمىقانلىشاي دەپ قالدى ، ئۇلارنىڭ بىزنى باشقۇرغۇدەك چولپىسى قالمايدۇ . ھازىر بىزنىڭ گېن كومپيۇتېرىمىز ھىندىستان ۋە فىلىپپىننىڭ بارلىق كومپيۇتېر سىستېمىلىرىنى كونترول قىلىپ بولدى ، بىز بىرلا بۇيرۇق چۈشۈرسەك ، ھىندىستاننىڭ يادرو بومبىلىرى فىلىپپىنگە قاراپ ئۇچىدۇ ، — دېدى . سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۇيجىي :

— ياپونىيە باش ۋەزىرى بىلەن ئامېرىكا ئەلباشىنىڭ سۆھبىتىگە ئاساسلانغاندا ، ئۇلار ئىككى كۈندىن كېيىن ب د ت يىغىنىدا بىزگە ئىقتىسادىي ئىمبارگۇ يۈرگۈزۈشنى قارار قىپتۇ ، — دېدى . لى رەئىس سوغۇق كۈلۈمسىرەپ :

— ھىم ! مەن ئۇلارنىڭ جازالىشىنى كۈتۈۋاتاتتىم ! جازا باشلىنىدىكەن ، مەن دەرھال ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىنى ۋەيران قىلىپ ، كۆتىنى ئېچىپ قويىمەن ! ھە راست ! گېنرال لى شۇگېن ، شەرقىي تۈركىستان تەرەپنىڭ تەييارلىقلىرىنى قانداقراق قىلىدىڭىز ؟ — دېدى . لى شۇگېن :

— ئۇلار كىرىۋالغان شەھەر ئارالدا نوپۇس كۆپرەك بولغانلىقتىن ، بىز ئۇ يەرنى بومباردىمان قىلساق بولمايدىكەن ، شۇڭا بىز كۆرۈنۈشتە چېكىنگەن بولۇپ ، ئۇلارنى شەھەر سىرتىغا چىقىرىپ ئاندىن يوقاتماقچى ، شۇڭا ئۇلار يەنە بىر نەچچە كۈن كۆرەڭلەپ يۈرۈۋالسۇن ، —

دېدى. لى رەئىس بىر تىننۇپلىپ:

-- ئامال بار تېزراق بولۇڭلار، ھىندىستان ۋە فىلىپپىنگە ئۇرۇش باشلاشتىن بۇرۇن ئۇلارنى

يوقىتىڭلار! -- دېدى. لى شۇگېن:

-- خوپ، ۋەزىپىنى ئورۇنداشقا كاپالەت بېرىمەن! -- دېدى.

يەرلىك خەلقنىڭ ئىشەنچسى ۋە قوللىشى ئاستىدا، شەرقىي تۈركىستان كونتروللۇقىدىكى يەرلەر بىرقەدەر مۇقىم ھېسابلىناتتى. بىنانىڭ دەرىزىسى ئالدىدا تۇرغان شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنىڭ ئەڭ ئالىي قۇماندانى ئابات ئالدىدىكى كۆز يەتكۈسىز زېمىنغا تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى، ئابات بولسا سابىق شەرقىي تۈركىستاننىڭ مۇھىم ئۇنسۇرلىرىدىن بىرى ئابباسنىڭ ئوغلى بولۇپ، ئابباس نەچچە يىل ئاۋال قولغا ئېلىنغاندىن كېيىن ئۆلۈم جازاسى بېرىلگەنىدى. شۇ ۋاقىتتىن باشلاپ ئۇنىڭ كۆڭلىگە ئىنتىقام ئېلىش چوڭقۇر ئوناشقان ئىدى، نەچچە يىلدىن بېرى ئۇ شەرقىي تۈركىستاننىڭ ئەڭ ئالىي قۇماندانى بولدى، ئۇنىڭ پۈتۈن ئەس - يادى دادىسى ئۈچۈن ئىنتىقام ئېلىپ، بېيجىڭغىچە ھۇجۇم قىلىپ بېرىپ، خەنزۇلارنى جۇڭگودىن قوغلاپ چىقىرىش ئىدى، ھازىر پۇرسەت پىشىپ يېتىلدى، ھىندىستان، ئامېرىكا ۋە ياپونىيىنىڭ ئىلھاملاندۇرۇشى ئاستىدا، ئۇ شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى ھەمدە جۇڭگونىڭ كەينى تەرەپىدە قالايمىقانچىلىق پەيدا قىلماقچى بولدى، ئامېرىكا، ئەنگىلىيە، ياپونىيىلەرمۇ پەقەت ئۇ ئۆزلىرىگە ماسلىشىپ جۇڭگونى ئاغدۇرۇشۇپ بەرسە، بۇندىن كېيىن شىنجاڭ ۋە شىزاڭنى ئۇنىڭ باشقۇرۇشىغا بېرىدىغان بولدى. جۇڭگو قىسىملىرى ئويلىغىنىدىنمۇ ئاجىزكەن، رەقىبىنىڭ ئۆزىدىن كۆپ ئىكەنلىكىنى بىلىپ تۇرسىمۇ، زەمبىرەك ئېتىلىشى بىلەنلا، جۇڭگو قىسىملىرى ساراڭدەك ئۆلەر - تىرىلىشىگە قارىماي قېچىپ كەتتى، جۇڭگو ئۇزۇندىن بۇيان جەڭ قىلمىغاچقا، جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ ئىلگىرىكى ئۆلۈمدىن قورقمايدىغان جەڭگىۋارلىقى قالمىپتۇ.

ئويلاپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، ئۇ تۇيۇقسىز كۆز ئالدىدا كۆزنى قاماشتۇرىدىغان بىر ئاق نۇرنىڭ يالت قىلىپ ئۆتكىنىنى كۆرگەندەك بولدى، ئارقىدىنلا سېزىمى غۇۋالىشىغا باشلىدى. شەرقىي تۈركىستاننىڭ ئەڭ ئالىي قۇماندانى ئابات سىمابلىق ئوۋ مىلتىقىنىڭ ئوقىدا ئۆلگەن تۇنجى ئادەم بولۇپ قالدى. ئۇ ھەتتا ئاۋازىنىمۇ چىقىرالماستىن كىرىسلودا مەڭگۈلۈك يېتىپ قالدى، ئالاقچى ئاخباراتنى كۆتۈرۈپ كىرىپ، دوكلات قىلىۋېتىپ ئۇنىڭ ئۆلگەنلىكىنى بايقىدى، ئەينەكتە كىچىككىنە ئوق تەشكەن تۆشۈك بولۇپ، تۆشۈكنىڭ ئەتراپىدىكى ئەينەكتە قىلچىلىك يېرىمۇ كۆرۈنمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن شەرقىي تۈركىستان مۇقەددەس ئارمىيىسى بازىسىنىڭ قالايمىقانلىشىپ كەتتى، ئۇلار دەرھال شەھەرنى قامال

قىلىپ، كەڭ كۆلەمدە ئىزدەشكە كىرىشىپ كېتىشتى، بىراق جۇڭگو ئالاھىدە قىسىمىنىڭ ئەسكىرى ئاللىقاچان ئۇ يەردىن كېتىپ بولغانىدى، گۇمبۇرلىگەن ئاۋاز بىلەن تەڭ، شەرقىي تۈركىستان قىسىمىنىڭ قوماندانلىق بىناسى لاۋۇلداپ كۆيۈشكە باشلىدى، بىردەمدە خارابىيلىققا ئايلىنىپ قالدى. «جۇڭگو قىسىملىرى!» بىر ئەسكەر ساراھىدەك توۋلاشقا باشلىدى. نۇرغۇن 98 تىپلىق جەڭ تانكىلىرى ھېچقانداق قوغداش تەدبىرى بولمىغان شارائىتتا ئۇدۇل ئارال شەھىرىگە كېلىشكە باشلىدى، شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرى ناھايىتى تېزلا ئىستېھكام تۈزەپ بولدى، تانكىغا قارشى مىنمىوتلار تەييارلىنىپ بولغان بولۇپ، تانكىلارنىڭ ئېتىش دائىرىسىگە كىرىشىنى ساقلاۋاتاتتى. ئېتىش ئارلىقىغا نەچچە ئون مېتىر قالغاندا تۇيۇقسىز كەينى تەرەپتىن پىلىموت ئاۋازى ئاۋازى ئاڭلاندى، بەزى شەرقىي تۈركىستان ئۇنسۇرلىرى نېمە بولغىنىنى ئاڭقىرىپ بولغۇچە ھەرە تۆشۈكىگە ئايلىنىپ قالغانىدى. نۇرغۇن «يەر تېشەر ئەجدىھا» تىپلىق ئەسكەر يۆتكەش ماشىنىلىرى كەينى تەرەپتىكى يەر ئاستىدىن ئېتىلىپ چىقىۋاتاتتى، ئۇلاردىن نۇرغۇن ئەسكەرلەر چۈشۈپ، شەرقىي تۈركىستان ئەسكەرلىرىگە ئوت ئېچىۋاتاتتى. كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچە شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنىڭ ئىستېھكامى قالايمىقانلىشىپ كەتتى، ئالدى تەرەپتىكى تانكىلارمۇ مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ باستۇرۇپ كەلدى، شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنىڭ ئارال شەھىرىدە ئورۇنلاشتۇرغان مۇداپىئە سېپى پۈتۈنلەي بىتچىت بولدى، ئۇدۇلدىكى قىسىملىرى پۈتۈنلەي يوقىتىلدى، قالدۇق قىسىملارمۇ بىر مەزگىللىك كۇچا ئۇرۇشىدىن كېيىن تەلتۆكۈس يوقىتىلدى. بارلىق جەڭگە پەقەت 5 سائەت 48 مىنۇت ۋاقىتلا كەتتى.

بۇلار تېخى بەختلىككەن، كۇچا شەھىرىگە(ئۆزىڭىز خەرىتىگە قاراپ بېقىڭ، چوقۇم بار!) قاراپ ئىلگىرىلەۋاتقان شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرى دەرھال كەينىگە قايتىپ ياردەم بېرىش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋېلىپ، تارىم دەرياسى بويىغا كەلگەندە، ئۇ يەردە ئۆزلىرىنى ساقلاۋاتقان 23 تانكا دېۋىزىيىسى ۋە ئىككى پىيادە ئەسكەرلەر دېۋىزىيىسى ۋە ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئەزرائىل «كېڭەيگۈچى»نى ئۇچراتتى، پۈتكۈل رايون ئېلېكترونلۇق كاشلا قىلغۇچ بىلەن قامال قىلىندى، جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ ئالاھىدە ئالاقىلىشىش ئۈسكۈنىلىرىدىن باشقا ھېچقانداق ئۇچۇر سىرتقا چىقالمايتتى. «كېڭەيگۈچى»نىڭ ياردىمى ئاستىدا، بۇ جەڭ پۈتۈنلەي بىر تەرەپنىڭ قىرغىنىغا ئوخشاپ قالدى، «ھاماقەت ئالۋاستى» راکىتاسىنىڭ ئالدىدا ئاجىز «مىكاۋا» تانكىلىرى بىر-بىرلەپ پارچە-پۇرات تۆمۈر-تەسەككە ئايلىنىشقا باشلىدى، شەرقىي تۈركىستاننىڭ ئەسكەرلىرى غايەت زور برونىۋىكىنىڭ ئالدىدا جېنى ئېلىپ قېچىشتەك تەبىئىي ئىقتىدارىنىمۇ يوقىتىپ، ھاڭۋېقىپ تۇرغىنىچە بۇ ھەيۋەتلىك ئۆلۈمنى كۆرۈۋاتاتتى. يۈزدىن ئارتۇق تانكا تۆت سائەت بومباردىمان قىلىنغاندىن كېيىن توختىدى،

يەر يۈزى نەچچە مېتىر كولىنىپ كەتكەندى، جەسەتلەرچۇ؟ بىر تالمۇ جەسەت قالمىغان بولۇپ، ھەتتا بىرەر چىشلەم گۆشنىمۇ تاپقىلى بولمايتتى، شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلۇپ 43 سائەتتىن كېيىن تامامەن تۈگەشتى.

جۇڭگو قىسىملىرى شىنجاڭ رايونىدىكى 12 مىڭدىن ئارتۇق شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنى يوقاتتى، ئۆزىدىن پەقەت 53 ئادەم، يەتتە تانكا چىقىم بولدى، ھاۋا ئارمىيىسى ئىشقا سېلىنمىدى. بۇ جەڭ نەتىجىسى سىرتقا ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن پۈتۈن دۇنيا ھەيرانۇ - ھەس قالدى!

جۇڭگو شىنخۇاشى: «ئارمىيىمىز شىنجاڭ رايونىدا شەرقىي تۈركىستان تېررورچى ئۇنسۇرلىرى بىلەن بولغان جەڭدە غايەت زور نەتىجىگە ئېرىشتى، بۇ مەملىكىتىمىزنىڭ ۋەتەن تۇپرىقىنىڭ بىر پۈتۈنلىكىنى قوغداش جەھەتتىكى ئىرادىسىنى نامايەن قىلدى! ھەرقانداق ئەخمىقانە تاجاۋۇز قىلىش ھەرىكىتى مۇشۇنداق بەدەل تۆلەيدۇ!»

روسىيە گېزىتى: «جۇڭگو دۇنيادىكى 1-قۇرۇقلۇق ئارمىيە دېگەن نامغا ھەقىقەتەن مۇناسىپكەن، دۇنيادا تەڭداشسىز قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى دېگەن رىۋايەت قارىغاندا بۇزۇلمىغۇدەك، بىز جۇڭگو بىلەن بولغان ھەربىي ئالاقە ۋە تېررورلۇققا قارشى ھەمكارلىقنى كۈچەيسەك بولىدىغاندەك قىلىدۇ.»

ياپونىيە گېزىتى: «بۇ قېتىمقى جۇڭگو قۇرۇقلۇق قىسىمىنىڭ غەلبىسى دېڭىز ئارمىيىسى ۋە ھاۋا ئارمىيىسىنىڭمۇ ئوخشاشلا كۈچلۈكلىگە ۋەكىللىك قىلامدۇ، قانداق؟»
ئامېرىكا خەۋەر ئاگېنتلىقى: «يېقىنقى نەچچە يىلدىن بۇيان جۇڭگونىڭ ھەربىي چىقىمى ناھايىتى ئاز بولغان ئەھۋالدا مۇشۇنداق جەڭ نەتىجىسىگە ئېرىشىشى ھەقىقەتەنمۇ ئادەمنى ھەيران قالدۇرىدۇ، قۇڭگونىڭ ھەربىي ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى كىشىنى ئەندىشىگە سالىدۇ.»

ئەنگىلىيە تايىمپىس ئاگېنتلىقى: «ھاۋا ئارمىيىسىنى ئىشقا سالىمىغان ئەھۋالدا بۇنداق نەتىجىگە ئېرىشىش، جۇڭگو ئاسىيا رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىغا تەھدىت ئېلىپ كېلەمدۇ، قانداق؟»

ھىندىستان ۋە فىلىپپىن ھۆكۈمىتىمۇ ئىككى كۈندىن كېيىنكى سۆھبەتتە تەلەپپۇزىنى ھۆرمەتلەشكە ئۆزگەرتىشنى ئويلاشتى.

8- باب داغلىق سەرگەردىلەرنىڭ ئىچىدىكى گۈل

ئىككى كۈندىن كېيىنكى ب د ت نىڭ يىغىنىدا ، جۇڭگو ۋەكىلى يىغىن زالىغا كىرىۋاتقاندا ، ھەرقايسى دۆلەتلەر ۋەكىللىرىنىڭ ئىككى كۈن ئاۋالقى كۆزگە ئىلماسلىق نەزىرى ئۆزگەرگەندى ، بۇ دۇنيادا ئاقىدىغىنى كۈچىگە تايىنىپ سۆزلەش ، ئاجىزلارنىڭ دىپلوماتىيە ھوقۇقى بولمايدۇ . يىغىن باشلىنىش بىلەنلا ئامېرىكا ۋە ئەنگىلىيە ۋەكىللىرى ئاۋال سۆزگە چىقىپ ، جۇڭگونىڭ ئاسىيا رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىنى بۇزغانلىقىنى باھانە قىلىپ ، جۇڭگونىڭ پۈتۈن دۇنياغا تەھدىت ئېلىپ كېلىدىغانلىقىنى ، ب د ت دىن جۇڭگوغا ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزۈشنى تەلەپ قىلدى . ئەمما جۇڭگو ۋەكىلى ئادەتتىكىدەك كەسكىن تالاش - تارتىش قىلمايلا ، جايدا جىمجىت ئولتۇرغىنىچە ئامېرىكا ۋەكىلىنىڭ شالنى چىچىپ سۆزلەشلىرىگە سوغۇق كۈلۈپ قويغىنىچە قۇلاق سېلىپ ئولتۇردى . ئامېرىكا ۋە ئەنگىلىيە ۋەكىللىرى كۆرەڭلىكىگىچە سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن ، جۇڭگو ۋەكىلى پەقەت قىسقا بىر جۈملە سۆز قىلدى :

— سىلەرنىڭ بۇنداق قىلغانلىقىڭلار ئۆزىڭلارنىڭ پۈتۈن ئۆزى پالتا چاپقانلىق .

بېلەت تاشلاش باشلانغاندىن كېيىن ، ياپونىيە باش ۋەزىرى تۇنجى بولۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ يۇقىرى ئاۋازدا :

— جۇڭگو ئاسىيا رايونىغا مۇشۇنداق زور تەھدىت ئېلىپ كەلگەنىكەن ، بىز ياپونىيە ھۆكۈمىتى بۇنىڭغا قول قوۋۇشتۇرۇپ قاراپ تۇرالمايمىز ، مەن باش بولۇپ تۇنجى بېلەتنى جۇڭگونى جازالاشنى قوللاش تەرەپتە تۇرۇپ تاشلايمەن ، — دېدى . ئامېرىكا ۋەكىلى بۇنى كۆرۈپ رازىمەنلىك بىلەن باش لىگىشتىپ قويۇپ ، ئۆزىنىڭ بېلىتىنىمۇ تاشلىدى . بىراق بۇ قېتىم باشقا دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى بېلەتنى تاشلاشتىن بۇرۇن جۇڭگو ۋەكىلىگە بىر قاراپ قويۇپ ئاندىن تاشلىدى ، بېلەتنىڭ ئىستاتىستىكا نەتىجىسى كىشىلەرنىڭ ئويلىغىنىدەك چىقىمىدى ، 28 ئاۋاز قوللىغان ، 17 ئاۋاز قارشى تۇرغان ، 93 ئاۋاز ھوقۇقىدىن ۋاز كەچكەن ، ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئاننانمۇ ھاڭۋېقىپ قاراپ ئولتۇرۇپ قالدى ، بۇ قېتىمقى بېلەت تاشلاش بەلكىم ب د ت تارىخىدىكى ۋاز كەچكەن بېلەت سانى ئەڭ كۆپ بولغان بىر قېتىملىقى بولسا كېرەك . بىراق ئاخىرىدا يەنىلا جۇڭگونى جازالاش قارار قىلىندى ، باش كاتىپ ئاننان جازالاش لايىھىسىنى جاكارلىدى :

بىرىنچى ، ئىقتىسادىي جازا : ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگونىڭ ھەرقانداق تاۋارلىرىنى ئىمپورت قىلىشى چەكلىنىدۇ ، جۇڭگودىكى بارلىق مەبلەغىنى (شەخسىيەلەر سالغان مەبلەغىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ئېلىپ چىقىپ كېتىشلىرى كېرەك ؛

ئىككىنچى، ھەربىي جازا: ھەرقانداق دۆلەتنىڭ جۇڭگوغا ھەرقانداق قورال-ياراق سېتىپ بېرىشى ياكى جۇڭگودىن سېتىۋېلىشى مەنئىي قىلىندۇ، جۇڭگونىڭ ئۇچقۇللىرىنىڭ مەيلى ھەربىي ياكى خەلق ئىشلىرىدا ئىشلىتىدىغىنى بولسۇن، باشقا دۆلەت زېمىنىدىن ئۇچۇپ ئۆتۈشى مەنئىي قىلىندۇ؛

ئۈچىنچى، بايلىق مەنبەسىنى توشۇشنى چەكلەش: ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگوغا ھەرقانداق كان مەھسۇلات بايلىقلىرىنى ئېكىسپورت ياكى ئىمپورت قىلىشى چەكلەندۇ؛ تۆتىنچى، تەنتەربىيە جازاسى: جۇڭگونىڭ ھەرقانداق خەلقئارالىق مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىشى چەكلەندۇ.

يۇقىرىقى جازالار 2009-يىلى 1-سېنتەبىردىن باشلاپ كۈچكە ئىگە، مۇددىتى بەش يىل، مۇددىتى توشقاندىن كېيىن ئەھۋالغا قاراپ بېكىتىلىدۇ. جۇڭگونىڭ شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن رايونلىرى جۇڭگو قۇرۇقلۇقىدىن مۇستەقىل ئىقتىسادىي گەۋدىگە مەنسۇپ بولغانلىقتىن، بۇ قېتىمقى جازالاش دائىرىسىگە كىرگۈزۈلمەيدۇ.

ئاننان قارنى ئوقۇپ بولغاندىن كېيىن، جۇڭگو ۋەكىلى ئورنىدىن تۇرۇپ:

— خانىملار، ئەپەندىلەر، بۇ قېتىمقى جۇڭگوغا قارىتىلغان جازاغا نىسبەتەن ئەپسۇسلىنىدىغىنىمنى بىلدۈرمىەن! بىراق بىزنىڭ جۇڭگو خەلقى ئىشكىنى ئېتىۋەتكەنلىك بىلەن تۈگەپ كەتمەيدۇ، جۇڭگومۇ ۋەيران بولۇپ كەتمەيدۇ! مەن بۇ يەردە سىلەرگە بىر خۇشخەۋەرنى جاكارلىماقچىمەن، بىزنىڭ جۇڭگو ئالقاقچان يېڭى تىپتىكى بىرخىل يۇقىرى ئۈنۈملۈك سۈنئىي ئېنېرگىيە مەنبەسىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقتى، ئۇنىڭ ھازىرقى ھەرقانداق ئېنېرگىيە مەنبەسىدىن ئۈنۈمى نەچچە ھەسسە يۇقىرى، ئۇنىڭ ئۈستىگە مۇھىتىنى بۇلغىمايدۇ، ئالسا-ئالسا تۈگىمەيدۇ، باھاسى ھازىرقى نېفىت، كۆمۈرلەردىن كۆپ تۆۋەن. كۆپچىلىك ئەگەر بۇنىڭغا قىزىقساڭلار ئاۋمېن، شياڭگاڭ، تەيۋەنلەرگە بېرىپ ئېكىسكۇرسىيە قىلساڭلار بولىدۇ،— دېگىنىچە تېخىغىچە غولغۇلا قىلىۋاتقان كىشىلەر ئارىسىدىن يىغىن زالىدىن چىقىپ كەتتى، ھېچكىم ئامېرىكا، ياپونىيە ۋەكىللىرىنىڭ چىرايىنىڭ ئاچچىقتىن كۆكرىپ كەتكەنلىكىگە دىققەت قىلمىدى. دەل مۇشۇ چاغدا، بېيجىڭ خەلق سارىيىدا جۇڭگو رەئىسى لى شياڭ بۇ قېتىم شەرقىي تۈركىستان جېڭىدىكى تۆھپىكار سەركەردىلىرىگە زىياپەت بېرىۋاتاتتى! لى رەئىس خۇشاللىق بىلەن:

— كۆپچىلىك، بۇ قېتىم ئارمىيىمىزنىڭ شەرقىي تۈركىستانچىلار بىلەن بولغان جېڭىدىكى غەلبىسى ۋە ئامېرىكا ۋە ياپونىيىنىڭ سۈيقەستىنى بىتچىت قىلىنغانلىقى ئۈچۈن كۆتۈرەيلى!— دېدى. كۆپچىلىك خۇشال ھالدا بىرلىكتە:

— كۆتۈرەيلى!— دېيىشتى. رۇمكا قۇرۇقدالغاندىن كېيىن جۇۋتېيەنخۇا:

— بۇ قېتىم ئارمىيىمىزنىڭ شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرى ئۈستىدىن تولۇق غەلبىگە ئېرىشىشىدە لى گېنرالنىڭ تۆھپىسى ئاز ئەمەس — ھە! — دېدى. لى شۇ گېن كۈلۈپ تۇرۇپ: — نەدىكىنى! بۇ ئاشۇ ئالدىنقى سەپتە جەڭ قىلغان جەڭچىلىرىمىزنىڭ تۆھپىسى، ئۇلارنىڭ تۆھپىسى زور، — دېدى. دېڭ جىيەنگو كۈلۈپ تۇرۇپ:

— لى گېنرال، بەك كەمتەركەنسز، بۇ قېتىمقى جەڭدە سىز بىزنى قوراللار توغرىسىدىكى نۇرغۇن قىممەتلىك سانلىق مەلۇماتلار بىلەن تەمىنلىدىڭىز. ھە راست! بۇ قېتىمقى قوماندان كىم؟ ئۇ ناھايىتى ياخشى قوماندانلىق قىلدى! يېڭى تىپتىكى قوراللارنى ئىشلىتىش جەھەتتە ئۇ يېڭىياچىلاردەك ئەمەس، خۇددى ئىشلىتىپ كۆنگەن كونا كەسپ ئەھلىلىرىدەك قىلىدۇ، — دېدى. لى شۇگېن:

— ھە، ئۇنى ئالدىنقى قارار قۇرۇقلۇق ئارمىيە باش قوماندانى تاۋچىڭشى گېنرال ماڭا تەۋسىيە قىلغان، ئۇنىڭ ئىسمى لىن خەييۈن، 1-ئاۋغۇست كەلگۈسى ھەربىي ئىشلار ئىنستىتوتىنى ئەمدىلا پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى، بۇ يىل ئاران 21 ياش، — دېدى.

لى رەئىس ھەيران بولغان ھالدا:

— 21 ياش؟ مۇشۇنچىۋالا كىچىكما؟! مەن ئۇنىڭ تەققى - تۇرقىنى كۆرۈپ باقسام بوپتىكەن! — دېدى. لى شۇگېن بىر ئۇلۇغ كىچىك تىنىپ قويۇپ، سېغىنغان ھالدا: — خاتىرجەم بولۇڭ، ئۇنىڭ كېلىشىگە ئاز قالدى! ئەينى چاغدا سابىق قۇرۇقلۇق ئارمىيە قوماندانى تاۋچىڭشى گېنرال ئۇنى ماڭا تونۇشتۇرغاندا ئۇنى ھەقىقەتەن بىر ھەربىي ئىشلاردىكى تۇغما تالانت ئىگىسى، ھەتتا ئۇزۇن يىل جەڭ قىلغان ئۆزىنىڭمۇ جەڭ تاكتىكىسىنى ئىشلىتىش جەھەتتە ئۇنىڭغا يېتىشەلمەيدىغانلىقىنى دېگەندى. گەرچە خېلىدىن بېرى ئۇ قەغەز يۈزىدە جەڭ قىلىپ يۈرگەن بولسىمۇ، ئەمما بۇ قېتىملىق جەڭدە يۈزىنى ئېچىۋالغاندىن كېيىن، ئۇنى بىر يازاملىق گېنرال بولۇپ يېتىشىپ چىقتى دېيىشكە بولىدۇ، — دېدى.

بۇ چاغدا سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۈيجىي كېلىپ دېدى:

— رەئىس، تەيۋەندىكى ۋاڭ تىپخېڭ گېنرال تېلېگرامما ئەۋەتىپ ئارمىيىمىزنىڭ بۇ قېتىمقى جەڭدە غەلبە قازانغانلىقىنى تەبرىكلەپتۇ، يەنە دۆلىتىمىزنىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق ۋەكىلى تېلېگرامما ئەۋەتىپ، ئامېرىكا ۋە ياپونىيىنىڭ قىلتاققا ئىلىنغانلىقىنى ئېيتىپتۇ.

لى رەئىس خۇشاللىقتىن گۈللەنەن ئېچىلغان ھالدا دېدى:

— ناھايىتى ياخشى! قۇياش كىرىستاللىق ئېنىرگىيە مەنبەسىدىن قانچىلىك ئىشلەپچىقىرىلدى؟

چېن رۈيجىي جاۋاب بېرىپ:

— ھازىرغا قەدەر 17 مىليون توننا ئىشلەپچىقىرىلدى، ئارمىيىنىڭ تانكا، ئۇچقۇلىرى يېڭى تىپتىكى ئېنېرگىيە مەنبەسىنى ئىشلىتىدىغان قىلىپ ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلدى، خەلق ئىشلىرىغا ئىشلىتىدىغانلىرىغا ئومۇميۈزلۈك ئومۇملاشتۇرۇلۇۋاتىدۇ،— دېدى. لى رەئىس رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى لىگىشتىپ:

— قۇياش كىرىستاللىق ئېنېرگىيە مەنبەسى بىزنىڭ مەغلۇبىيەتتىن غەلبىگە ئېرىشىدىن كۆزىمىز، ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى چوقۇم مەخپىي تۇتۇڭلار!— دېدى. چېن رۇيجىيى: — رەئىس خاتىرجەم بولۇڭ! ھە راست، يېقىندىن بۇيان چىرىكلىك مەسىلىلىرى قايتا باش كۆتۈرۈپ قالدى،— دېدى. لى رەئىس ئاڭلاپلا ئاچچىقىدىن تىللاشقا باشلىدى: — ئاناڭنى، قارىغاندا ئۇلار «ئۆلۈم» خېتىنىڭ قانداق يېزىلىدىغانلىقىنى يەنە ئۇنتۇپ قېلىشقان ئوخشايدۇ!

چېن رۇيجىيى سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— ئالدىنقى قېتىملىق قىزىل رەڭلىك ئىنقىلاپ ۋە ئومۇميۈزلۈك ئىسلاھاتتىن كېيىن چىرىكلىك مەسىلىسى بىر مەزگىل كۆرۈنەرلىك تىزگىنلەنگەندى، بىراق ھازىر ئاز بولمىغان بىر قىسىم ئادەملەر ئاستىرتتىن مەخپىي ھالدا پارا بېرىپ ياكى ئېلىپ كېلىۋېتىپتۇ. لى رەئىس كەسكىن قىلىپ:

— پارىخورلۇق ۋە چىرىكلىك مەيلى قايسى دەۋردە ياكى قايسى دۆلەتتە بولسۇن ھەممىسىدە بار مەسىلە، شۇنداقلا ئادەمنىڭ بېشىنى ئاغرىتىدىغان مەسىلە. چىرىكلىك مەسىلىسىگە نىسبەتەن چوقۇم قاتتىق زەربە بېرىپ، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ پاكلىكنى تەشەببۇس قىلىش خىزمىتىنى ياخشى قانات يايدۇرۇش كېرەك. بولۇپمۇ، مائارىپ ساھەسىدە، ئوقۇتقۇچى — ئىنسان روھىنىڭ ئېنېرگىيىسى، چوقۇم چىرىكلىك شامىلىنىڭ سىڭىپ كىرىشىنى قەتئىي توسۇش كېرەك، بىلىدىڭىزمۇ؟— دېدى.

ئەمەلىيەتتە جۇڭگو چىرىكلىك ۋە ئىشسىزلىق مەسىلىسى ئەڭ كىچىك دۆلەت ئىدى، قىزىل رەڭلىك ئىنقىلاپ ۋە چوڭ ئىسلاھات ئارقىلىق چىرىكلىك مەسىلىسى كۆرۈنەرلىك تىزگىنلەنگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە يېڭىدىن قۇرۇلغان ھەر خىل زاۋۇتلار بولۇپمۇ قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيە مەنبەسى ئىشلەپچىقىرىش زاۋۇتى زور تۈركۈمدىكى ئىشسىزلارنىڭ مەسىلىسى ھەل قىلغانىدى. قۇرۇقلۇق ئارمىيە قۇماندانى لى شۇگېن يۈگۈرەپ كېلىپ، دەرۋازىنى كۆرسەتكىنىچە:

— لى رەئىس، سىز كۆرۈشنى ئۈمىد قىلغان ئادەم كەلدى،— دېدى. لى رەئىس ئۇ كۆرسەتكەن تەرەپكە قاراپ، ئۇچىسىغا ھەربىي فورما كىيگەن قاپقارا ئۇزۇن چاچلىرى دۈمبىسىنى ياپقان،

ئەمما يۈزىدە گۈدەكلىك ئىپادىلىنىپ تۇرغان بىر قىزچاقنىڭ ئۆزلىرى تەرەپكە كېلىۋاتقىنى كۆردى، كۆزىدىن چاتاق چىقىمۇ ياكى چىراق نۇرى سەۋەبىدىنمۇ قىزچاقنىڭ قاپقارا چاچلىرى ھامان ئازراق كۈمۈش رەڭ نۇر قايتۇراتتى. قىزچاق كېلىپ ھەربىيچە دالام بەرگەندىن كېيىن دېدى:

— لى رەئىس، مەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شىنجاڭ رايونىدىن قوماندانى پودپولكوۋنىكى لى خەييۈن.

لى شۇگېن لى رەئىسنىڭ يېرىم كۈنگىچە جاۋاپ قايتۇرمىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى بوشقىنە چىمداپ قويدى. بۇ چاغدا لى شياڭ دەرھال ئېسىگە كېلىپ، ئالدىراشلىق بىلەن:

— ۋوي! ۋوي! پودپولكوۋنىك لى خەييۈن، ئالدىڭىزدا ئەدەپسىزلىك قىلىپ قويدۇم، ئەپۇ قىلىڭ. ودىپولكوۋنىك لى خەييۈن بۇنچە ياش تۇرۇپ شۇنچىۋالا قابىلىيىتىڭىز بارىكەن، كىشىنى ھەقىقەتەنمۇ قايىل قىلىدىكەنسىز،— دېدى. لى خەييۈن كۈلۈمسىرەپ:

— لى رەئىس، ئاشۇرۇۋەتتىڭىز،— دېدى. لى شۇگېن سۈرلۈك ھالدا:

— 20 نەچچە مىنۇت كېچىكتىڭىز، ھەربىي ئىنتىزامنى ئۇنتۇماڭ،— دېدى. لى خەييۈن بىئارام بولغان ھالدا:

— كەچۈرۈڭ، لى گېنرال، ئايروپورتتا ئازراق ھادىسە چىقىپ كېچىكىپ قالدىم،— دېدى. لى شۇگېن ھەيرانلىق بىلەن:

— نېمە ھادىسە؟

لى خەييۈن سۇسقىنە:

— بىر نەچچە شىنجاڭنى مۇستەقىللىق ئۇنسۇرلىرى ئايروپورتتا بومبا پارتلاتماقچى ئىكەن، تەلىمىزگە ۋاقتىدا بايقاپ قاپتۇق، چوڭ ۋەقە يۈز بەرمىدى، شۇڭا ئازراق ھايال بولۇپ قالدىم،— دېدى. لى شۇگېن كۆڭۈل بۆلگەن ھالدا:

— ھېچ بولمىغان بولسا ياخشى بوپتۇ، قارىغاندا شىنجاڭ تەرەپتە شىنجاڭ مۇستەقىللىق ئۇنسۇرلىرىغا بولغان زەربىنى يەنەمۇ كۈچەيتسەك بولغۇدەك،— دېدى. لى رەئىسمۇ بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ:

— ھىم! توغرا. بىراق ھازىر بىزنىڭ بۈگۈنكى باش پېرسۇناتىمىز كەلدى، باشلايلى،— دېدى. لى رەئىس مۇنبەرگە چىقىپ، گېلىنى قىرىپ قويۇپ:

— كۆپچىلىك، بۈگۈن مەن سىلەرگە بىر زەربە بىلەنلا شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنى تەلتۆكۈس يوقاتقان قوماندان پودپولكوۋنىك لى خەييۈننى تونۇشتۇرۇپ قوياي،— دېگىنىچە قولدا كەينىدىكى پودپولكوۋنىك لى خەييۈننى كۆرسەتتى.

پودپولكوۋنىك لى خەييۈن ئورنىدىن تۇرۇپ ئالدىغا چىقىپ، پەستە ئولتۇرغانلارغا ھەربىيچە

سالام بەردى . پەستىكىلەر ھاڭۋاقتىنچە تۇرۇپ قالدى ، ئۇلار بىر كۈندىلا 12مىڭدىن ئارتۇق شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنى يوقاتقان قوماندانىڭ مۇنچىۋالا ياش ھەم گۈزەل قىزچاق ئىكەنلىكىنى ئويلاپمۇ باقمىغانىدى . سۈرلۈك ھەربىي فورما ئۇنىڭ ئۇچىسىدا تۇرۇپ ، ئۇنىڭ گۈزەللىكىگە قىلچىمۇ نۇقسان يەتكۈزەلمەيلا قالماستىن ، ئەكسىچە بىر خىل سالاپەتلىك ھۆسۈن قوشقاندى . شۇنچىۋالا گۈزەل قىزچاقنىڭ قان پۇراپ تۇرىدىغان جەڭ مەيدانىغا كىرىشى ئۇ قىزغا كىشىنىڭ ئىچىنى ھەقىقەتەنمۇ ئاغرىتاتتى . جوۋ تىەنخۇا ئۇلاپلا سۆز قاتتى : — پودپولكوۋنىڭ لىن خەييۈن شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرى بىلەن بولغان جەڭگە قاتتىس قوماندانلىق نۇرغۇن ئازاتلىق ئارمىيە جەڭچىلىرىمىزنىڭ قىممەتلىك ھاياتىنى قوغداپ قالدى ، تۆھپىسى زور ، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ بېكىتىشى ئارقىلىق ، بۇ يەردە ئۇنى پودپولكوۋنىڭلىقتىن مايور گېنراللىققا ئۆستۈرۈش ئالاھىدە قارار قىلىندى . تۆۋەندە گۈلدۈراس ئالقىش سادالىرى يىغىردى ، شۇنچىۋالا ياش تۇرۇپ مايور گېنرال بولدى ! نېمىدىگەن تەستە ئېرىشىدىغان شەرەپ - ھە ! ئۇنىڭ ئىستىقبالى چوقۇم ناھايىتى پارلاق ! زىياپەتتىن كېيىن كۆپچىلىك خەلق سارىيىدىن چىقىۋاتقاندا ، سىرتتا ساقلىغىلى ئۇزۇن بولغان مۇخبىرلار بەس - بەستە ئوراپ كېلىشتى ، گەرچە مۇھاپىزەتچىلەر توساپ تۇرۇۋاتقان بولسىمۇ ، لېكىن يەنە ئاز بولمىغان زېرەك مۇخبىرلار بۇ قېتىمقى ئاساسىي پېرسۇناژ لىن خەييۈننى بىر قاراپلا تونۇۋېلىشتى . چۈنكى ھەقىقەتەنمۇ كۆزگە كۆرۈنەرلىك ئىدى ، ئايال گېنراللار ئىچىدە ئەڭ ياش بىرسى ئىدى ، يەنىلا پودپولكوۋنىڭلىك ھەربىي فورمىسى كىيىملىك تۇراتتى ، بىراق ئەتىلا مايور گېنراللىق فورمىغا ئالمىشاتتى ! مۇخبىرلار دەرھال بارلىق ئاپارات ۋا كامېرالىرىنى مايور گېنرال لىن خەييۈنگە توغرىلاپ بەس - بەستە سۈرەتكە ئېلىشقا باشلىدى ، چاقماق لامپىلار لىن خەييۈننى ئامالسىز كۆزنى توشۇشقا مەجبۇر قىلدى . ئەتىسى تور دۇنياسى قىزىپ كەتتى ، گېنرال لى خەييۈننىڭ سۈرىتى ھەر قايسى تور بېكەتلەردە «ئەڭ ياش تالانتلىق ئايال مايور گېنرال — لىن خەييۈن» دېگەن تېمىدا ئېلان قىلىندى ، ئېلان قىلىنىش بىلەنلا ھەر قايسى تور بېكەتلەرنىڭ مۇھىم خەۋەرلىرىنىڭ چېكىلىش نىسبىتى ب د ت نىڭ جۇڭگونى جازالاشقا قوشۇلغانلىق خەۋىرىنىڭكىدىنمۇ ئېشىپ كەتتى ، كىشىلەر غەلبىدىن ئېسەنكەرەپ قېلىشتى ، جازالامدۇ - جازالامدۇ ھېچكىمنىڭ كارى بولمىدى ، ئىشقىلىپ تېلېۋىزوردىكى خەۋەردە : « جۇڭگونىڭ بۇ يىللىق ئىقتىسادتا ئېشىش نىسبىتى جازالانىش بىلەن تۆۋەنلەپ كەتمەيدۇ ، داۋاملىق ئاشدۇ » دېيىلدى .

تۆۋەندىكىلىرى توردىكى تورداشلارنىڭ قالدۇرغان سۆزلىرى : (ئەگەر IP نومۇرى ئوخشاپ قالسا ، بۇ پۈتۈنلەي تەسادىپىيلىق)

سوخلۇق تورداش «ياشسۇن جۇڭگو» يوللىغان ۋاقتى : 2009 - يىل 31 - ئاۋغۇست

17:03 تە IP نومۇرى: * 224.64.35

ئاستىنقى قەۋەتتىكى تورداشنىڭ سۆزىنى قوللايمەن ، جۇڭگولۇق بولمىساڭ تېز يوقال! بۇ يەر سېنى قارشى ئالمايدۇ!

سوخۇلۇق تورداش يوللىغان ۋاقتى: 2009-يىل 31-ئاۋغۇست 17:03 تە IP نومۇرى: * 218.91.55

64.81.23* قارىغاندا سەن جۇڭگولۇق ئەمەسكەنەن ، تەيۋەن مۇستەقىللىق ئۇنسۇرى بولمىساڭلا ، شىزاڭ مۇستەقىللىق ئۇنسۇرى! تېز يوقال!

سوخۇلۇق تورداش يوللىغان ۋاقتى: 2009-يىل 31-ئاۋغۇست 17:03 تە IP نومۇرى: * 64.81.23

قانخور ئايال ، پەرىشتىنىڭ چىرايى بىلەن ئالۋاستىنىڭ ئەپتى - بەشىرىسىنى نىقابلىۋالغان ، جۇڭگونىڭ جاھانگىرلىكى بىلەن ئوخشاش ، كۆپچىلىك جۇڭگو جاھانگىرلىكىنى يوقىتايلى! سوخۇلۇق تورداش يوللىغان ۋاقتى: 2009-يىل 31-ئاۋغۇست 17:02 تە IP نومۇرى: * 61.53.176

چىرايلىقكەن! ئۇ راستىنلا 12مىڭدىن ئارتۇق شەرقىي تۈركىستان ئەسكەرلىرىنى يوقاتقان قوماندانمۇ؟ مەن تېخى ئۇنى دۇنيا گۈزىلى مۇسابىقىسىگە قاتناشقان گۈزەلمىكىن دەپتىمەن! سوخۇلۇق تورداش يوللىغان ۋاقتى: 2009-يىل 31-ئاۋغۇست 16:45 تە IP نومۇرى: * 218.58.202

قارىغاندا بىزنىڭ جۇڭگونىڭ يېڭى بىر ئەۋلات گېنراللىرىنىڭ ساپاسى ياخشىكەن! ياشسۇن جۇڭگو!

سوخۇلۇق تورداش يوللىغان ۋاقتى: 2009-يىل 31-ئاۋغۇست 16:44 تە IP نومۇرى: * 218.24.55

سەتەڭ ھىيلىسى ، شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنىڭ تەڭدىن تولسىنىڭ ئەينى چاغدا بۇرىندىن قان كېتىپ ئۆلگەن! ھەي! بىر ئۇچۇم پاهىشۋازلار!

سوخۇلۇق تورداش يوللىغان ۋاقتى: 2009-يىل 31-ئاۋغۇست 16:43 تە IP نومۇرى: * 163.14.58

ئىچكى جەھەتتىنلا ئەمەس ، ھەتتا سىرتقى كۆرۈنىشىدىنمۇ بىز جۇڭگولۇقلارغا شەرەپ كەلتۈرىدىكەن!

تور بەتنىڭ تېگىدە يەنە بىر پارچە خەۋەر بار ئىدى! شىنجاڭ ئۈرۈمچى ئايروپورتىدا بىر نەچچە شىنجاڭ مۇستەقىللىق ئۇنسۇرلىرى پارتلىتىش ۋەقەسىنى پەيدا قىلىشنى پىلانلىغان! تەلىمىمىزگە پودپولكوۋنىڭ لىن خەييۈن بايقاپ قېلىپ ، نەق مەيداندا ئۈچ ئادەمنى يوقىتىپ ، بىر

قېتىملىق ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئالغان! ئۈچ نەپەر جىنايەتچى ھازىر قولغا ئېلىندى، ج خ تارماقلىرى پۈتۈن كۈچى بىلەن بۇ ئىشنى تەكشۈرۈۋاتىدۇ، ئۈرۈمچى ئايروپورتى يېرىم سائەت تاقالدى!

9 - باب سەرگەردىنى ئاتساڭ ئاۋال ئېتىنى ئات

2009 يىلى 1 - سېنتەبىر، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن ئايروپورتلىرى زىيادە ئالدىراش بولۇپ كەتتى، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ تەكشۈرۈش ئۆمەكلىرى ساراڭدەك بۇ يەرگە يوپۇرۇلۇپ كەلمەكتە ئىدى، جۇڭگونىڭ ب د ت يىغىنىدا بەرگەن ئېلانى ئېنىرگىيە ئىمپورت قىلىشقا ئېھتىياجلىق نۇرغۇنلىغان كىچىك دۆلەتلەرنى ئۆزىگە جەلپ قىلغانىدى! ھەتتا فرانسىيە، گېرمانىيە، ئىتالىيە قاتارلىق غەربتىكى دۆلەتلەرمۇ يۈگرەپ كېلىپ قىزىقچىلىق كۆرمەكتە ئىدى. شياڭگاڭ، تەيۋەن رايونلىرىدىكى بارلىق مېھمانخانىلارنىڭ ھەممىسى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ مۇتەخەسسسلەر گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن كۆتۈرە ئېلىۋېلىنغان بولۇپ، شەخسىي شىركەتلەرنىڭ تېخنىكا گۇرۇپپىلىرى ئامالسىز كىچىك مېھمان كۈتۈشلەرگە ئورۇنلاشقان ئىدى.

نەچچە كۈندىن كېيىن، خەۋەر ئېلان قىلىندى! جۇڭگونىڭ قۇياش كىرىستال ئېنىرگىيە مەنبەسى ھازىرقى يادرو ئېنىرگىيىسىدىنمۇ يۇقىرى ئۈنۈملۈك، بىخەتەر ھەم مۇھىتنى بۇلغىمايدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئالغانغا تۈگمەيدۇ، ئەڭ مۇھىمى باھاسى ھازىرقى نېفىت باھاسىنىڭ يېرىمىغىمۇ يەتمەيدۇ. بارلىق كىشىلەر دۇنيا ئېنىرگىيە مەنبەسىنىڭ بىر قېتىملىق يېڭى ئىنقىلابى يېتىپ كەلگەنلىكىنى ھېس قىلىشتى. جۇڭگو ھۆكۈمىتىمۇ بايانات ئېلان قىلىپ، يېقىلغۇ كەمچىل بولۇپ، بىرقەدەر ئارقىدا قالغان ئاسىيا ئەللىرى ھەممىدىن ئاۋال شياڭگاڭ، تەيۋەن رايونلىرى ئارقىلىق سېتىۋالسا بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. شۇنىڭ بىلەن، زاكاس تالونلىرى قار ئۇچقۇنلىرىدەك ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى، نامراتلىقتىن ساراڭ بولغان كىچىك دۆلەتلەر ب د ت نىڭ جازاسىغىمۇ قارىماي مەنپەئەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويدى! بىر قىسىم غەربتىكى دۆلەتلەرنىڭ خەلقلىرى ھۆكۈمىتىنى ئاقىنچى دەپ تىللاشقا باشلىدى، نېمىشقا؟ چۈنكى جۇڭگو يېڭى ئېنىرگىيە مەنبەسىنى ئېلان قىلىشتىن بۇرۇن، نۇرغۇن خام نېفىت ۋە كۆمۈرنى خەلقئارا بازار باھاسىدىن سەل تۆۋەن باھادا تۆكمە قىلىپ سېتىشقان ئىدى، ئامېرىكا ۋە ياپونىيە ئەڭ كۆپ سېتىۋالغان دۆلەتلەردىن ئىدى. بولۇپمۇ ياپونىيە بۇ بىرنەچچە يىلدىن بېرى ئارمىيىنى كېڭەيتكەنلىكتىن نېفىتكە بولغان ئېھتىياجى ئېشىپ كەتكەن

ئىدى، ئۇلار ئۆزلىرىچە پايدا ئالدۇق دېيىشكەن ئىدى، ئەمدى خوپ بولدى! چۈنكى يېڭى ئېنېرگىيە مەنبەسىنىڭ پەيدا بولۇشى نېفىت باھاسىنى شىددەت بىلەن تۆۋەنلىتىشكە باشلىدى، ياپونىيىنىڭ بۇ بىرنەچچە يىلدىن بۇيان ئارمىيە كېڭەيتكەنلىكتىن ئىقتىسادى چېكىنىشكە باشلىغان بولۇپ، ھازىرقى ئەھۋال ئوت ئۈستىگە ياغ چاچقان دەك ئۇنىڭ ئەھۋالىنى تېخىمۇ بەتتەرلەشتۈرۈۋەتتى. نېفىت پايچىكى تارىختىكى ئەڭ تۆۋەن نۇقتىغا چۈشتى! نۇرغۇنلىغان كىشىلەرنىڭ نۇرغۇن يىللىق قان - تەرى كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچە يوقاپ كەتتى، بۇ كىچىك ئىقتىساد كىرىزىسى ئامېرىكا، ياپونىيە ۋە ئاز بىر قىسىم غەربتىكى دۆلەتلەرگە ھۇجۇم قىلىپ ئۆتتى. دەل مۇشۇ ئىقتىساد كىرىزىسى تۈپەيلىدىن ب د ت دا بېلەت تاشلىغان دۆلەتلەرنىڭ شەخسىي كارخانىلىرىمۇ ئاستىرىتىن قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيە مەنبەسىنى ئىمپورت قىلىشقا باشلىدى، مۇشۇنداق بولغانلىقتىن نۇرغۇنلىغان دۆلەتلەرنىڭ خەلقى ب د ت نى جۇڭگوغا بولغان جازانى بىكار قىلىشقا ياكى قايتىدىن بېلەت تاشلاشقا دەۋەت قىلىشقا باشلىدى. ب د ت بىر تەرەپتىن ھەر قايسى ئەللەر خەلقىنى ب د ت نىڭ قاندا - تۈزۈملىرىگە رىئايە قىلىشقا دەۋەت قىلىپ، ئەمدىلا باشلىغان جازانى بىردەملىك مەنپەئەت ئۈچۈن بىكار قىلغىلى بولمايدىغانلىقىنى، بولمىسا ب د ت نىڭ نېمە رولى قالدىغانلىقىنى چۈشەندۈرسە، يەنە بىر تەرەپتىن ب د ت ئېنېرگىيە تەشكىلاتى جۇڭگونى: «ئىنسانلار ئۈچۈن بىر تۈرلۈك ئەڭ زور تۆھپە قوشتى! قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيە مەنبەسىنىڭ پەيدا بولۇشى ئىنسانلارنىڭ بايلىق مەنبەسى كەمچىل بولۇشتەك مەسىلىسىنى مەڭگۈلۈك ھەل قىلىپ، دۇنيا ئېنېرگىيە تارىخىدا 3 - قېتىملىق زور ئىنقىلابنى قوزغىدى!» دەپ ماختىدى.

جۇڭگونىڭ تەيۋەن، شىياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرى ۋە ئۆز تۇپرىقىدىكى 1600دىن ئارتۇق قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان زاۋۇتلىرى 24 سائەتلەپ توختىماستىن ئىشلىسىمۇ خەلقئارا بازارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىيۇراتتى. بۇنىڭ بىلەن ئىشسىزلىق مەسىلىسى ھەل بولۇپلا قالماستىن، زاپاس بايلىقىمۇ دۆلەت خەزىنىلىرىنى بىر - بىرلەپ توشقۇزماقتا ئىدى. جۇڭگومۇ كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە بىر سەكرەپلا، ياپونىيە، ئامېرىكىلارنىڭ ئالدىغا ئۆتۈپ، دۇنيادىكى بىرىنچى ئىقتىسادىي دۆلەت تەختىگە ئولتۇردى! ئىقتىسادىي جازا، ئەكسىچە، جۇڭگونى جازالىغانسىرى كۈچەيتىپ بارماقتا ئىدى. جۇڭگو يانپاشلىغىنىچە پۇل دۆۋىسىدە يېتىپ پۇل ساناۋاتقان دەل مۇشۇ پەيتتە ئاۋارىچىلىقلارمۇ بىر - بىرلەپ چىقىشقا باشلىدى، دۇنيانىڭ ھەرقايسى دۆلەتلىرىنىڭ جاسوسلىرى چېكەتكىلەردەك جۇڭگوغا يوپۇرۇلۇپ كېلىشكە باشلىدى، پەقەت بىر ھەپتە ئىچىدىلا مەملىكەتنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن چېگرا سىرتىغا قوغلانغانلار 200 ئادەمدىن ئېشىپ كەتتى!

جۇڭنەنخەي، لى رەئىس كۆپچىلىككە:

— ھازىر ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى! بىزنىڭ تاشقى پىرىۋوت زاپىسىمىز كۆپىيىپ چىكىگە يەتتى! ئامېرىكا ۋە ياپونىيە ھازىر ئىقتىسادىي كرىزىس ھالىتىدە تۇرۇۋاتقاچقا، بىز بىلەن ھەپلىشىشكە ۋاقتى يەتمەيدۇ، ھازىر بىز كېيىنكى قەدەمدىكى ھەرىكىتىمىزنى پىلانلىۋالايمىز، — دېدى. دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى گېنرال جوۋ تىەنخۇئا:

— مېنىڭچە كېيىنكى قەدەمدە بىز ئافرىقىغا يۈرۈش قىلىپ، كۆچمەنلەرنى تەشكىللەپ ئاپىرىپ، ئامالنىڭ بېرىچە ئافرىقىنى ياپونلۇقلارنىڭ قولىدىن تارتىۋېلىپ، بىزنىڭ ئەڭ چوڭ ھەربىي ۋە ئېنېرگىيە ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقايلى، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىنى ئۈزۈل - كېسىل ۋەيران قىلىۋېتەيلى، — دېدى. لى رەئىس قوشۇلغان ھالدا:

— مېنىڭمۇ مۇشۇنداق ئويۇم بار ئىدى، بىراق ھىندىستان ۋە فىلىپپىننىڭ مەسلىسى بەك كەينىگە تارتىلىپ كەتتى، شۇڭا ئامال بار بۇلارنى تېزراق بىرتەرەپ قىلىۋېتىپ، كېيىنكى پۇشايماننىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم، — دېدى. سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۈيجىي:

— رەئىس! بىز ھازىر جازالىنىش ھالىتىدە تۇرۇۋاتىمىز، ئارتۇقچە ھەرىكەت بىزگە پايدىسىز بولارمىكەن، — دېدى. لى رەئىس كۈلۈپ كېتىپ:

— سىز خاتىرجەم بولۇڭ! نەچچە ئون دۆلەت بىز دىن بىزگە بولغان جازانى بىكار قىلىشنى مۇراجىئەت قىلىشقا باشلىدى، مېنىڭچە ئۇزۇنغا قالماي بۇ ئىشىمۇ ھەل بولىدۇ، — دېدى. لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— يېقىندىن بۇيان چەتئەل جاسۇسلىرىنىڭ مەملىكىتىمىزگە سىڭىپ كىرىشى تەدرىجىي كۆپىيىپ قالدى، چوقۇم تەدبىر قوللىنىش كېرەك، — دېدى.

بۇ چاغدا بىر پارچە جىددىي تېلېگرامما ئېلىپ كېلىندى، لى رەئىس كۆرگەندىن كېيىن چىرايى بىر قىسىم بولۇپ كەتتى:

— ھىندىستاندا توپىلاڭ يۈز بېرىپتۇ، جۇڭگولۇقلارغا قارىتىلغان توپىلاڭمىكەن!
كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئاچچىقلانغان ھالدا رەئىستىن دەرھال مۇھاجىرلارنى قايتۇرۇپ كېلىپ، ھىندىستان ھۆكۈمىتىنى توپىلاڭنى تىنچىتىپ، جۇڭگولۇقلارغا زىيانكەشلىك قىلغان توپىلاڭچىلارنى تۇتۇشقا ئاگاھلاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىشتى. جوۋ تىەنخۇئا بېشىنى چايقاپ:

— بۇ ئېنىقلا ھىندىستان ھۆكۈمىتىنىڭ ئاستىرتتىن كۈشكۈرتكىنىڭ نەتىجىسى، بولمىسا پەقەت جۇڭگولۇق مۇھاجىرلارغا زىيانكەشلىككە ئۇچراپ، باشقا دۆلەت مۇھاجىرلىرىنى نېمىشقا زىيانكەشلىككە ئۇچرىمايدۇ؟ مېنىڭچە بىۋاسىتە ئەسكەر چىقارساق بولاتتى، — دېدى. لى رەئىس ئەپسۇسلانغان ھالدا:

— قۇياش كرىستال ئېنىرگىيىسىنىڭ پەيدا بولۇشى بىلەن، ئاشۇ ئاچكۆز چېلبۆرلەرنىڭ شۆلگىيىنى ئاقتۇرۇپ ھەرىكەتلەندۈرۈشكە باشلىدى، فىلىپپىنمۇ سۇنى لېيىتپ بېلىق تۇتماقچى بولۇپ يۈگۈرەپ كېلىپ، جەنۇبىي دېڭىزدا ئوچۇق-ئاشكارە ھالدا بىزنىڭ چارلاش پاراخوتىمىزنى توپقا تۇتتى، ۋېيتناممۇ يۇۋاش تۇرمايۋاتىدۇ،— دېدى. جوۋ تىپەنخۇا:

— ھەببەللى! بىز تېخى ئۇلاردىن ھېساب ئېلىشقا تەييارلىنىۋاتاتتۇق، ئويلماپتۇق، ئۇلار ئۆزى ئىشىك تۈۋىگە ئىزدەپ كەپتۇ، ئەمەسمۇ!— دېدى.

— ئەگەر دوستلىرىمىز كەلسە ئۇلارنى كۈتۈۋالدىغان ئېسىل ھاراقلىرىمىز بار، ئەگەر چېلبۆرلەر كەلسە ئۇلارنى كۈتۈۋالدىغان ئوۋ مىلتىقىمىز بار!— دېدى لى رەئىس بىردەم ئويلنىۋالغاندىن كېيىن.

بۇ ئىش جۇڭگودا غولغولا قوزغىۋەتتى، نۇرغۇن كىشىلەر ھۆكۈمەتتىن ھىندىستانغا ئەسكەر چىقىرىپ شۇ يەردىكى جۇڭگولۇق مۇھاجىرلارنىڭ ھاياتىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداشنى تەلەپ قىلدى، توردا ھىندىستان خاككېرلىرى جۇڭگو «قىزىل مېھمان» لىرىنىڭ ھەيۋىسىنىڭ تەمىنى ئۈزۈل - كېسىل تېتىدى، بارلىق تور بېكەتلەر مەيلى چوڭ - كىچىك ياكى شەخسىيلەرنىڭ بولسۇن، ھەممىسى پۈتۈنلەي بۇزۇۋېتىلدى، ھىندىستان تورى ئامالسىز جۇڭگو تورىدىن ئۈزۈۋېتىلدى. نەچچە كۈندى كېيىن ب د ت دىكى يىغىندا، جۇڭگونىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق ۋەكىلى ھىندىستانغا ئەسكەر چىقىرىپ ئۇ يەردىكى جۇڭگولۇق مۇھاجىرلارنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداشنى كۈچلۈك تەلەپ قىلدى! ھالبۇكى، ھىندىستان، ياپونىيە ۋە ئامېرىكا ۋەكىللىرى جۇڭگونىڭ تېخى جازالىنىش دەۋرىدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى، شۇڭا جۇڭگونىڭ ئۆزىنى بېسىۋېلىشىنى تەلەپ قىلدى. ئۇلار جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغانلىقىغا ھېسداشلىق قىلىدىغانلىقىنى، بىراق جۇڭگو ھۆكۈمىتىدىن ھىندىستان ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ توپىلاڭنى تىنجىتىپ، ھىندىستاندىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلالايدىغانلىقىغا ئىشىنىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى. جۇڭگو ۋەكىلى بۇنى ئاڭلاپ، ئاچچىقلاغان ھالدا:

— ئۆزىنى بېسىۋېلىش! ئەجەبا، بىز مۇشۇنداق ئۆز قېرىنداشلىرىمىزنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىشىغا بىر چەتتە يەڭ قوۋۇشتۇرۇپ قاراپ تۇرساق بولامدەكەن! ھىندىستان ھۆكۈمىتى ھېچقانداق قىسىم ئەۋەتىپ توپىلاڭ رايونىنىڭ تەرتىپىنى قوغدىغىنى يوق، ھەتتا بىرەر ساقچىمۇ يوق، بىز يەنە قانداقمۇ ئۇلارنىڭ توپىلاڭنى تىنجىتالايدىغانلىقىدىن ئۈمىد كۈتەلەيمىز! توپىلاڭنىڭ تىنجىشىنى ساقلىساق، ھىندىستاندا بىرمۇ جۇڭگولۇق قالمىغۇدەك!— دېدى.

جۇڭگو ۋەكىلىنىڭ مەردانە باياناتى نۇرغۇنلىغان يىغىن ۋەكىللىرىنىڭ ھېسسىداشلىقى ۋە

قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى ھەمدە غەربتىكى بىرقىسىم جۇڭگونىڭ جازاغا ئۇچرىشى سەۋەبىدىن سودىسى ئۈزۈلگەن دۆلەتلەر ئامېرىكىغا قارشى تەتۈر مۇقام توۋلاپ، ب د ت دىن جۇڭگوغا بولغان جازانى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلدى! گەرچە ئامېرىكا، ئەنگىلىيە، ياپونىيە، ھىندىستان، فىلىپپىننىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق ۋەكىللىرى قاتتىق قارشىلىق قىلىپ توسىغان بولسىمۇ، كۆپچىلىكنىڭ كۈچلۈك تەلپى ئاستىدا، ب د ت نىڭ رەئىسى ئەڭ ئاخىرىدا قايتىدىن بېلەت تاشلاپ جۇڭگوغا بولغان جازانى بىكار قىلىش ياكى قىلماسلىقىنى قارار قىلىشنى جاكارلىدى. دېمىسەكمۇ بولار! بېلەت تاشلاش نەتىجىسى شۇ بولدىكى، 98 ئاۋاز قوللاپ، 13 ئاۋاز قارشى چىقىپ، 4 ئاۋاز ھوقۇقىدىن ۋاز كېچىپ، جۇڭگو كۈچلۈك ئەۋزەللىك بىلەن بېسىپ چۈشۈپ غەلبە قىلدى! ب د ت باش كاتىپى ئاننان جۇڭگوغا بولغان بارلىق جازانىڭ بىكار قىلىنغانلىقىنى جاكارلىغاندىن كېيىن، چىرايىدا بىر خىل ئاچچىق كۈلۈمسىرەش ئىپادىلەندى، ھەر قايسى دۆلەت ۋەكىللىرى بەس-بەستە جۇڭگو ۋەكىلىگە ئۆز تەبرىكلىرىنى بىلدۈرۈشتى، ھالبۇكى، ئامېرىكا، ئەنگىلىيە، ياپونىيە ۋەكىللىرىنىڭ چىرايىنىڭ ئىشىك قىسىۋەتكەندەك سەتلىشىپ كەتكەنلىكىنى تىل بىلەن ئىپادىلەپ بەرگىلى بولمايتتى. دۇنيا تارىخىدىكى ئەڭ قىسقا ۋاقىتلىق ئىقتىسادىي جازا بىر ئاي ئىككى كۈندىن كېيىن مۇشۇنداق ئاخىرلاشتى!

خەۋەر كەلگەندىن كېيىن، جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقى ۋە ئۈچ ئالاھىدە رايون(شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن كېيىن ئۈچ ئالاھىدە رايون دەپ ئاتالدى) خەلقى خۇشاللىقتىن تەنتەنە قىلىشتى، ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ قۇياش كرىستال ئېنىرگىيىسى زاكاسلىرى بۇرۇنقىدىن نەچچە ھەسسە كۆپەيدى!

- 2009 يىلى 1-ئۆكتەبىر، جۇڭگو ھىندىستان ھۆكۈمىتىنىڭ توپىلاشچىلارنىڭ جۇڭگو مۇھاجىرلىرىغا زىيانكەشلىك قىلىشىغا سۈكۈت قىلغانلىقىنى سەۋەپ قىلىپ، ھىندىستانغا جەڭ ئېلان قىلدى!

10 - باب ئۇرۇشنىڭ باشلىنىشى

ھىندىستان جەنۇبىي ئاسىيانىڭ ئىككىنچى چوڭ قۇرۇقلۇقى — ھىندى ئوكيان يېرىم ئارىلىغا جايلاشقان، غەرب، شەرق، جەنۇبىي دېڭىزغا تۇتىشىدۇ. كۆلىمى 2مىليون 970مىڭ كۋادرات كلومېتىر، نوپۇسى 800مىليون ئەتراپىدا، پايتەختى يېڭى دېھلى. شىمالدا نىپال ۋە مەملىكىتىمىزنىڭ شىزاڭ بىلەن تۇتىشىدۇ. جۇڭگو ھەربىي قىسىملىرى چېڭدۇ ھەربىي رايونى

14 تانكا دېۋىزىيىسىنى شىزاڭدىكى جۇڭگو-ھىندىستان چېگراسىغا ئاتلىنىشقا ئورۇنلاشتۇردى، بېرما ھۆكۈمىتىمۇ ئۆز يېرىدە مەملىكىتىمىزنىڭ ۋاقىتلىق ئەسكەر تۇرغۇزۇشىغا قوشۇلدى، بېيجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ 23- ۋە 38- جىتۈەنجۈن (كوللىكتىپ ئارمىيە) لىرى بۇتانغا ئاتلاندى! پەقەت بۇتان ۋە بېنگال ئارىسىدىكى ھىندىستان شىرگۈل (西里古里) شەھىرىنى ئالالساقتا، بېرما رايونىدىكى ھىندىستان ئارمىيىسىنى يالغۇز قالدۇرغىلى بولاتتى. دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ تۆت دانە «جۇڭخۇا دېڭىز ئەجدىھاسى» تىپلىق ئاۋىئاتىكىسى ۋە ئىككى فلوتى بېنگال قولتۇقىغا قاراپ ئاتلاندى، Z081 تىپلىق يادرولۇق سۇ ئاستى كېمىسى ۋە چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى ياپون دېڭىزى رايونى ۋە فىلىپپىن ئەتراپىدىكى ئامېرىكا دېڭىز فلوتىنى كۆزىتىش ھەمدە ھىندىستاننىڭ ھەرقايسى ھەربىي پورتلارغا تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىش ئۈچۈن ئالدىنلا يۈرۈپ كەتتى. تەيۋەن قىسىملىرى ئامېرىكا قىسىملىرىدىن قوغدىنىشقا دىققەت قىلىش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالدى.

ھىندىستاننىڭ ئومۇمىي ئەسكەرىي كۈچى 2مىليون 170مىڭ ئادەم (ھەربىيلىكتە تۇرۇۋاتقانلىرى).

قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى ئەسكەرىي كۈچى 1مىليون 480 مىڭ ئادەم. تانكا ۋە برونىۋىكىلىرى تەخمىنەن 5880 دانە (بۇنىڭ ئىچىدە تانكا تەخمىنەن 4103 دانە، برونىۋىكىلىرى 1677 دانە). ھەر خىل زەمبىرەكلىرى تەخمىنەن 9610 دانە، يېقىن ئارىلىققا يەردىن يەرگە ئېتىلىدىغان باشقۇرىلىدىغان بومبا ئېتىش قۇرۇلمىسى تەخمىنەن 5 دانە، ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش باشقۇرىلىدىغان بومبىسى 2195 دانە، قۇرۇقلۇق تىك ئۇچارلىرى تەخمىنەن 300 دانە، تانكىلىرى ئاساسلىق روسىيىنىڭ T-90 تانكىسى.

دېڭىز ئارمىيىسى ئەسكەرىي كۈچى 250مىڭ ئادەم. ھەر خىل پاراخوتلىرىدىن 234 دانە (ئۇنىڭ ئىچىدە سۇ ئۈستىدە جەڭ قىلغۇچى پاراخوتتىن 98 دانە، ئادەتتىكى سۇ ئاستى پاراخوتى 34 دانە)، دېڭىز ئارمىيە ئۇچقۇلىرى 312 دانە (ئۇنىڭ ئىچىدە كۈرەشچى ئۇچقۇلىرى 180دانە).

ھاۋا ئارمىيىسى ئەسكەرىي كۈچى 440مىڭ ئادەم. ھەر خىل ئۇچقۇلىرىدىن 2689 دانە (ئۇنىڭ ئىچىدە كۈرەشچى ئۇچقۇلىرى 1231 دانە بولۇپ، كۆپچىلىكى مېگا تىپلىق)، ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىدىغان باشقۇرىلىدىغان بومبا قويۇپ بېرىش قۇرۇلمىسى 380 دانىدىن ئارتۇق. زاپاس ئەسكەرىي كۈچى 528مىڭ 400 ئادەم.

يول قويۇلىدىغان ھەربىي قىسىم ئەسكەرىي كۈچى 1مىليون 90مىڭ ئادەم، ئۇچقۇ 32 دانە، چارلاش پاراخوتى 35 دانە.

ھىندىستاندىكى ھەر قايسى ئايروپورتلاردا توشۇغۇچى ئۇچقۇلار ئالدىراش ئۇچۇپ

قونۇشاتتى، دېڭىزدىكى ئەسكەر توشۇغۇچى پاراخوتلارمۇ كېلىپ كېتىپ تۇرۇشاتتى، ھەممە يەر قاينام - تاشقىنلىققا چۆمگەندى. ھىندىستان ئىككى دېۋىزىيىسىنى گېربا(格尔巴)غا ئەۋەتىپ، جۇڭگو - ھىندىستان شىزاڭ رايونىدىكى ئەسكەرىي كۈچىنى كۈچەيتتى، شىرگۈلدەك مۇھىم ئۆتكەلدىكى مۇداپىئەنىمۇ كۈچەيتتى. ئامېرىكا ئۆزىنىڭ 72-دالا ئارمىيە دېۋىزىيىسىنى ھىندىستان كەشمىر سىزىقىغا ئورۇنلاشتۇردى، دېڭىز ئارمىيىسىمۇ مادراس پورتىغا ئورۇنلاشتى، ئەنگلىيە ئارمىيىسىمۇ ئۆزىنىڭ 4-برونىۋىك دېۋىزىيىسىنى نىپالدىكى چېگرىغا ئورۇنلاشتۇرۇپ، دۇنياغا ئۆزلىرىنىڭ بۇ رايوننىڭ مۇقىملىقىنى قوغدايدىغانلىقىنى، جۇڭگو - ھىندىستان ئۇرۇشىغا قاتناشمايدىغانلىقىنى جاكارلىدى! ئامېرىكىدەك بۇنداق چوڭ يالغانچى دۆلەتنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلگىلى بولمايتتى، بۇ خىل يالغان سۆزلەرگە بەلكىم ئەخمەقلارلا ئىشىنەرمىكىن.

- 2009 يىلى 3- ئۆكتەبىر، جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ Z081 يادرو سۇ ئاستى كېمىسى ۋە چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى سونارغا قارشى قۇرۇلمىسىنى ئېچىپ، ھىندىستاندىكى ئەڭ چوڭ ئىككى ھەربىي پورت - بومباي ۋە مادراسقا قاراپ ئاستاغىنە ئىلگىرىلىمەكتە ئىدى، دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ «پەلەك ئەجدىھاسى» بومباردىمانچى ئۇچقۇرلىرى ئاتموسفېرانىڭ قوغدىشى ئاستىدا ئۇ يەرگە قاراپ ئۇچماقتا ئىدى. كەچكى بېنگال قولتۇقى بەكمۇ تېنچ ئىدى، ھەربىي پورتتىكى چىراقلار ۋاللىدايتتى، تېخىغىچە يەپ-ئىچىپ ئويناپ يۈرگەن ھىندىستان ئەسكەرلىرى تېخىغىچە ئۆزلىرىگە زور بالا-قازانىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى خەۋەرسىز ئىدى. بىر ھىندىستان دېڭىز ئارمىيە ئوفىتسىرى كاپىتان بۆلمىسىدىن پالۇبىغا چىقىپ، چەكسىز دېڭىزغا قارىماقتا ئىدى. ئۇ سوغۇق كۈلگىنىچە ئىچىدە ئويلىماقتا: «جۇڭگو بىلەن قىلىدىغان بۇ جەڭ قىلىشقا ئەرزىمدۇ؟ گەرچە ئامېرىكا ئاستىرتتىن ياردەم بەرمىمۇ، ئەمما ئۆلىدىغىنى يەنىلا ھىندىستانلىقلار - دە!» ئۇ قايغۇرغان ھالدا ئېغىر خۇرسىنىپ قويدى! ئۇ تۇيۇقسىز ئاسماندا بىر دانە يۇلتۇزنىڭ بارغانسېرى يورۇپ، بارغانسېرى چوڭلاپ، ئۇدۇل مۇشۇ يەرگە ئۇچۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى بايقاپ قالدى! «ئۇچقۇ!» ئۇنىڭ كۆڭلىگە بىرىنچى ئۇچقۇ كەلدى، «ئەجەب جۇڭگونىڭ ئۇچقۇلىرىمىدۇ؟» ئۇ ئەمدىلا مۇشۇنى ئويلاپ تۇرۇشىغا يورۇق نۇقتا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى، «ئاسماندىكى چاقماقلىق بۇلۇت» پارتلىغۇچى بومبىلىرى بىر-بىرلەپ تاشلىنىشقا باشلىدى! بىردەمدىلا مادراس پورتى ئوت دېڭىزغا ئايلاندى. تېخىغىچە ئۇخلاۋاتقان بىر قىسىم ھىندىستان ئەسكەرلىرى شۇ پېتى تېپتىنچ ھالدا ئەزرائىل بىلەن كۆرۈشتى، «ھاۋا ھۇجۇمى!!!» ھىندىستان ئوفىتسىر - ئەسكەرلىرى ئالاقزادىلىك ئىچىدە ۋارقىراشقا باشلىدى! دېڭىز يۈزىدىكى ئىلگىرى ھىندىستان دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ پەخرى بولغان «ۋېكرا (维克拉)» ئاۋىئاتىكسى غايەت زور پارتلاش ئاۋازىدىن كېيىن، ھىندىستان

ئوڧىتىسر - ئەسكەرلىرىنىڭ كۆز ئالدىدىلا ئاستا - ئاستا دېڭىزغا چۆكۈپ كەتتى!
جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى قىسىملىرى مادراسقا كەلگەندە،
«ۋېكرا» ئاۋېئاماتكىسىنىڭ بۇ يەردە تۇرغانلىقىنى ھەم ھەيرانلىق ھەم خۇشاللىق ئىلكىدە
بايقىدى، بۇ لوق گۆش ئۇلارنىڭ كۆزىنى قىزارتقۇدەتتى، 40 نەچچە تۈرپىدا ئۇنىڭغا قاراپ
ھۇشۇلداپ ئۈزۈپ كەتتى! كېيىن كەلگەن Z081 يادرو سۇ ئاستى كېمىسى لوق گۆشنىڭ
باشقىلار تەرىپىدىن يېيىلىپ بولغىنىنى كۆرۈپ، شورپىسىنى بولسىمۇ ئىچىشكە باشلىدى!
ھىندىستان بايرىقى ئېسىلغانلىكى پاراخوت بولسا ھەممىسىنى پارتلىتىپ سۇغا غەرق قىلىشقا
باشلىدى. ھاۋا ئارمىيىسى بىلەن دېڭىز ئارمىيىسى خىزمەتنى تەقسىملەپ ھەمكارلىشىپ،
ناھايىتى ياخشى ماسلاشتى. يەر يۈزى ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن بومباردىمان قىلىنىپ كەندىر
يېگەن توخۇدەك پاتپاراق بولۇپ پۈتۈنلەي پېتىراپ كېتىشتى. دېڭىز يۈزىدىكى
كېمە - پاراخوتلار چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى ۋە سۇ ئاستى كېمىسى تەرىپىدىن ھېچقانداق
قارشىلىقسىزلا چۆكتۈرۈۋېتىلدى! بومبار ئىشلىتىلىپ بولاي دېگەندە، ھىندىستان ھاۋا
ئارمىيىسى ۋە دېڭىز ئارمىيىلىرى ساراڭ بولغاندەك بۇ يەرگە يوپۇرۇلۇپ كېلىشتى، «پەلەك
ئەجدىھاسى» بومباردىمانچى ئۇچقۇنلىرى دەرھال يۇقىرى ئۆرلەپ، ئاتموسفېرا قاتلىمىغا كىرىپ
قايتىشقا باشلىدى، چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى ۋە Z081 يادرو سۇ ئاستى كېمىلىرى ئۆزىنىڭ
ھەرىكاتچانلىقى ۋە چۆكۈش چوڭقۇرلۇقىغا تايىنىپ ئوت دېڭىزغا ئايلانغان مادراستىن
ناھايىتى تېزلا ئايرىلدى، ھىندىستان ئۇچقۇنچىلىرى ئوت دېڭىزغا ئايلانغان مادراس پورتىنى
كۆرگىنىدە، ئاچچىقىدىن يىغلىۋېتىشتى.

ئىستاتىستىكىلاپ باققاندا، مادراستىكى ھاۋا ھۇجۇمىدا جەمئىي 17 جەڭ پاراخوتى ۋە بىر
ئاۋېئاماتكا (ۋېكرا) چۆكتۈرۈۋېتىلگەن، باشقا جەڭ پاراخوتلىرىدىن پەقەت ئىككى ئامېرىكا
جەڭ پاراخوتى قېپىپ كەتكەننى ھېسابقا ئالمىغاندا ھەممىسى ئېغىر يارىلانغان ئىدى،
مادراس پورتى بومباردىمان قىلىنىپ خارابىيلىققا ئايلانغان ئىدى! بومباينىڭ ھالىمۇ
بۇنىڭدىن ياخشى ئەمەس ئىدى، 21 جەڭ پاراخوتى چۆكتۈرۈۋېتىلگەن ئىدى، قالغان جەڭ
پاراخوتلىرىنىڭ بۇزۇلغان جايلىرىنى ئوڭشاشقا توغرا كەلسە، رېمونت ھەققىگە ئازراق پۇل
قوشۇلسا يېڭى بىرنى سېتىۋالغىلى بولاتتى! ئىستاتىكا نەتىجىسىدە ھىندىستاننىڭ جەمئىي
37 جەڭ پاراخوتى ۋە بىر ئاۋېئاماتكىسى چۆكتۈرۈۋېتىلگەن، ئىككى دېڭىز پورتى پۈتۈنلەي
خارابىيلىققا ئايلانغان، ئۆلگەن ئەسكەر سانى 6200 دىن ئارتۇق، يارىلانغانلار 2100 دىن
ئارتۇق ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى!

گەرچە ئامېرىكا ۋە ھىندىستان پۈتۈن كۈچى بىلەن خەۋەرنى قامال قىلغان بولسىمۇ، بىراق
شامال ئۆتمەيدىغان تام يوق، خەۋەر تارقالغاندىن كېيىن، دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەرنى

زىلزىلىگە سالدى! جەڭ باشلىنىپ بىر كۈن بولۇپلا ھىندىستان دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ چىقىمى ئىنتايىن ئېغىر، ئىككى ھەربىي پورتى پۈتۈنلەي ۋەيران بولۇپتۇ! بۇنىڭدىن گۇمان تۇغۇلدى: «جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى قانداق قىلىپ شۇنچە ياخشى قامال قىلىنغان بېنگال قولتۇقى ۋە ئەرەپ دېڭىزىدىن ئۆتەلگەندۇ؟ ھاۋا ئارمىيىسى قانداق قىلىپ بۇ ئىككى پورتتا تۇيۇقسىز پەيدا بولۇپ قالدۇ؟ نېمىشقا ھىندىستان ۋە ئامېرىكىنىڭ رادارلىرى بايقىيالمىغاندۇ؟» بۇ ئىشەنگۈسىز مەسىلىلەرگە پەقەت جۇڭگولۇقلار ئۆزىلا جاۋاب بېرەلىشى مۇمكىن.

بۇ چاغدا، ھىندىستان دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى فېرنەندىس يىغىندا ئاغزىنى بۇزۇپ تىللىماقتا ئىدى:

— بىر ئۇچۇم ھارام تاماقلار! چوشقىلار! جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى ۋە ھاۋا ئارمىيىسى قانداق قىلىپ مۇداپىئە سىزىقنىڭ ئىچىگە ئۆتەلدى؟ تۇنجى جەڭدىلا بىزنىڭ دېڭىز ئارمىيىمىزنىڭ چىقىمى بۇنداق ئېغىرلاپ كەتتى! كېيىن يەنە سوقۇشامدۇق قانداق؟

بىر ئوفېتسىر ئېھتىياتچانلىق بىلەن:

— گېنرال، بۇ قېتىم جۇڭگونىڭ ھاۋا ھۇجۇمى ھەقىقەتەنمۇ تۇيۇقسىز بولۇپ قالدى! بىزنىڭ رادارلىرىمىز جۇڭگو ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ پەيدا بولغىنىنى بايقىيالمىدى، سونارلىرىمىزمۇ ھېچقانداق ئىنكاس قايتۇرمىدى، ھەتتا ئامېرىكىنىڭ سۈنئىي ھەمراھ رازۇپىتكا سىستېمىسىمۇ ھېچقانداق ئىزنى بايقىماپتۇ،— دېدى.

فېرنەندىس ئاچچىقلانغان ھالدا:

— چاقچاق قىلىۋاتامسىز! جۇڭگونىڭ دېڭىز ۋە ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ رادارغا قارشى ئۇنچىۋالا ئىلغار تېخنىكىسى يوق، ئاسماندىن چۈشۈپ قالغان بولمىسىلا!— دېدى.

باشقا بىر گېنرال ئورنىدىن تۇرۇپ:

— گېنرال، بىز بۇ قېتىم بىخەستىلىك قىلىپ، جۇڭگونىڭ ھەربىي پورتلىرىمىزغا ئوغرىلىقچە ھۇجۇم قىلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردۇق، بىراق بۇ جەڭدە بۇنچىلىك چىقىم تارتساق ئۇتتۇرغان بولمايمىز! بىزنىڭ ھاۋا ئارمىيىمىز ۋە يەر يۈزى قىسىملىرىمىز جۇڭگو بىلەن تېخى تۇتۇشمىدى، بۇ جەڭدەمۇ ئۇتۇش-ئۇتتۇرۇشنى تېخى بەلگىلىگىلى بولمايدۇ،— دېدى.

فېرنەندىس بېشىنى چايقاپ تۇرۇپ:

— شۇنداق، بۇ قېتىمقى جەڭدە بىز تېخى ئۇتتۇرمىدۇق! لېكىن جەڭگىۋارلىق روھىمىزنى يوقاتساق يېڭىلىمىز! ھازىر پۈتكۈل قىسىمنىڭ جەڭگىۋارلىق روھى چۈشكۈن، كەشىمىز رايوندىكى پاكىستان ئارمىيىسىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئۈستۈن، تارتتۇرۇپ قويغان بىرمۇنچە ئىستېھكاملىرىنى قايتۇرۇۋالدى!— دېدى.

بۇ چاغدا بىر ئەسكەر كىرىپ كەلدى ۋە فېرنەندىسكە بىر پارچە تېلېگراممىنى تاپشۇردى.
فېرنەندىس تېلېگراممىنى كۆرۈپ قاقاھلاپ كۈلگىنىچە:

— ھا...ھا...ھا...! توغرا! توغرا! بىز تېخى ئۆتۈرمىدۇق! جۇڭگولۇقلار ئۆز ئوۋاللىقلار
ئۆزەڭلارغا،— دېدى.

ئىككىنچى كۈنى، دۇنيا جامائەت پىكىرىگە ئېغىر تېپلىق بومبا تاشلاندى! ئامېرىكا جۇڭگوغا
جەڭ ئېلان قىلدى! سەۋەبى بولسا جۇڭگو ھىندىستان پورتىنى بومباردىمان قىلغاندا ئىككى
دانە ئامېرىكا پاراخوتىنى پارتلىتىۋەتكەندى، ئامېرىكا جۇڭگونىڭ ئاستىرىتتىن قوشۇن
كېڭەيتىپ، ئاسىيا ۋە دۇنيانىڭ تېنچلىقىغا تەھدىت سېلىشىغا قاراپ تۇرالمىدى! بۇ خەۋەر
ئېلان قىلىنىشى بىلەن، دۇنيا ھەيرانلىققا چۆمدى! ئامېرىكىدىن ئىبارەت دۇنيادىكى بىرىنچى
چوڭ ھەربىي دۆلىتى جۇڭگودىن ئىبارەت بىرىنچى چوڭ ئىقتىسادىي دۆلەتكە جەڭ ئېلان
قىلغانىدى، ئۈچىنچى دۇنيا ئۇرۇشى باشلاندى! ب د ت ۋە ھەر قايسى دۆلەتلەر قورققىنىدىن
پېتىراپ كېتىشتى، دۆلەت باشلىقلىرى بىردەم جۇڭگوغا بىردەم ئامېرىكىغا زىيارەتكە بېرىشتى،
ئاننانمۇ توختىماستىن ھەممە يەرگە قاتراپ يۈردى! دۇنيا جامائەتچىلىك پىكىرىمۇ جۇڭگو
تەرەپكە ئېغىشقا باشلىدى، ھەتتا فرانسىيە، گېرمانىيە، ئىتالىيە قاتارلىق غەرب دۆلەتلىرىمۇ
ئامېرىكىنى ئارتۇق ئىشقا ئارىلاشتى دەپ تىللاشقا باشلىدى! ئەڭ مۇھىمى يەنىلا ئامېرىكا دېڭىز
فلوتى جۇڭگو دېڭىز تەۋەلىكىنى قامال قىلغانلىقىنى ئېلان قىلىپ، بۇنىڭ جۇڭگو دېڭىز
ئارمىيىسىنى ئوغرىلىقچە ھۇجۇم قىلىشتىن ساقلىنىش ئىكەنلىكىنى ئېيتتى، شۇنداقلا جەڭگە
قاتناشقان دۆلەتلەردىن باشقا ھەرقانداق دۆلەت پاراخوتلىرى جۇڭگو دېڭىز تەۋەلىكىگە
كىرسىلا بىردەك ھۇجۇم نىشانى دەپ قارىلىدىغانلىقىنى ئېلان قىلدى. ئەمدىلا قۇياش
كىرىستال ئېنىرگىيىسىنىڭ تەمىنى تېتىغانلار ئەلۋەتتە بۇنىڭغا ئۈنمىدى!

دۇنيادىكى ھەر قايسى كىچىك لۆكچەك دۆلەتلەر ئۆز چوڭاملىرىنىڭ ئاچچىقلانغىنىنى كۆرۈپ،
دەرھال كېلىپ ھەيۋە كۆرسىتىشكە باشلىدى! ئامېرىكا جۇڭگوغا جەڭ ئېلان قىلغاندىن كېيىن،
ياپونىيەمۇ جۇڭگوغا جەڭ ئېلان قىلدى ۋە ئامېرىكا بىلەن بىرلىكتە رەزىل جۇڭگونى يوقىتىپ،
تەيۋەن خەلقىنى ئازات قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى! فىلىپپىن، ۋېيتناملارمۇ بۇنداق ياخشى
پۇرسەتنى كۆرگەندىن كېيىن، كېلىپ سۆڭەك تالاشتى! جەنۇبىي دېڭىزدا بىزنىڭ بېلىقچى
كېمىلىرىمىزنى زورلۇق بىلەن تۇتۇپ قېلىپ، دۆلىتىمىزگە جەڭ ئېلان قىلدى! روسىيە ئۆزىنىڭ
بىتەرەپلىكىنى، بىراق جۇڭگو بىلەن نورمال سودا ئالاقىسىنى ساقلاپ قالىدىغانلىقىنى
بىلدۈردى! چاۋشيەن قورال كۈچى بىلەن ئۆزىنى قوغدايدىغانلىقىنى جاكارلىدى! ھازىر
پۈتكۈل ئاسىيا! ياق! پۈتكۈل ئىنسانىيەتنىڭ كۆڭلى ئالاقزادە ئىدى!

ئەمما پۈتۈن دۇنيانى غەلتىلىك ھېس قىلدۇرىدىغىنى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ قىلچىمۇ

قورقمىغانلىقى ئىدى! جۇڭگو ھۆكۈمىتى پەقەت: «جۇڭگو قورال كۈچى ئارقىلىق ئۆزىنىڭ ئىززەت - ئابرويىنى قوغدايدۇ» دېگەن بىر جۈملە سۆزىنىلا قىلغانىدى!
جۇڭگو دۇچ كېلىدىغان ئەڭ چوڭ كىرىزىسنىڭ ئاخىرى پەردىسى ئېچىلدى!

11 - باب ئوت ئىچىدىكى غەزەپلەنگەن ئەجدىھا

جۇڭگو، كىشىلەر ئامېرىكا ۋە باشقا ئاسىيادىكى دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگوغا جەڭ ئېلان قىلغانلىقىنى ئۇققاندىن كېيىن، كۆپچىلىك كىشىلەرنىڭ تاللىغىنى «سوقۇشۇش» بولدى! شۇ تاپتا كىشىلەر ئەينى چاغدىكى كۈچلۈك دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگونى تالان - تاراج قىلغان چاغدىكى ھېسسىياتىنى ھېس قىلىشقانىدى، ئامېرىكىلىقلار جەڭ قىلىپ بېسىپ كىرىپ قالسىلا، مەنچىڭ ۋاقتىدىكى كونا چۈش قايتا ئەسكە چۈشەتتى! بولۇپمۇ ياپونىيە جۇڭگوغا جەڭ ئېلان قىلغاندىن كېيىن، تەيۋەن خەلقىنى ئازات قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى! يالغۇز چوڭ قۇرۇقلۇقتىكىلەرلا ئەمەس، ھەتتا تەيۋەن خەلقىمۇ ياپونىيىنى ئاغزىنى بۇزۇپ تىللاشقا باشلىدى! تور بېكەتلەردە بىر قىسىم لەقۇلار ئامېرىكىنىڭ ھەققانىيەتچىلىرى كېلىپ جۇڭگودىكى جەۋرى - زۇلمەت ئىچىدە ياشاۋاتقان جۇڭگو خەلقىنى قۇتقۇزىدۇ دەپ داۋراڭ سالغاندا، بەزىلەر IP ئادرېسىغا ئاساسەن ئۇلارنى ئىزدەپ تېپىپ، ئۇلارنى دوختۇرخانىدا بىرەر ئاي ياتقۇزۇپ قويدى!

ھەر قايسى دۆلەت تاراتقۇلىرى بۇ ئەسەردىكى ئەڭ چوڭ خەۋەرنى نۇقتىلىق تۇتۇپ خەۋەر قىلىپ، زىيارەت قىلىش ئارقىلىق جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ سۆڭەكلىك گۆشنىڭ ئامېرىكىنىڭ گېلىغا راۋۇرۇس بىر قىسىلماقچى بولغانلىقىنى بىلىشتى! جۇڭگو خەلقىنىڭ تۇرمۇش رېتىمى بۇ قېتىملىق جەڭ سەۋەبىدىن قالايمىقانلىشىپ كەتمىگەنىدى، ئەكسىچە تېخىمۇ تەرتىپلىك ئايلىنىشقا باشلىدى! ھەتتا ھەر قايسى جايلاردىكى ئوغرى - قاراقچىلار بايانات ئېلان قىلىپ، جەڭ ئاخىرلاشقانغا قەدەر خىزمەت توختىتىپ دەم ئالىدىغانلىقىنى، ھەتتا ئۆزگىچە قىلىپ: «جەڭدىن كېيىن ئوغرىلىغىنىمىزنىڭ يەنىلا بىز جۇڭگولۇقلاردىن بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز» دەپ ئېلان قىلىشتى، بۇ ئېلان ۋاراقچىلىرىنى ساقچىخانلارنىڭ ئىشىكىگە چاپلاپ قويۇپ، ئىچىدىكى ساقچىلارنى يىغلاي دېسە تېخى، كۈلەي دېسە تېخى بىر خىل قاتمال ھالەتكە چۈشۈرۈپ قويۇشتى!

خەلق سارىيى، لى رەئىس مەخپىي جىددىي يىغىن ئاچماقتا، مەركەزدىكى بارلىق ئاساسىي ئەمەلدارلارنىڭ ھەممىسى قاتناشقان ئىدى. لى رەئىس سۈرلۈك تەلەپپۇزدا:

— كۆپچىلىك، ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا چوڭ قوشۇننىڭ كېلىشىگە ئاز قالدى! ئەمەلىيەتتە بۇنداقمۇ ئەمەس، ئامېرىكىنىڭ دەۋاتقان جەڭگە قاتنىشىشى بولسا، پەقەتلا ئاسىيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر بىلەن دۆلىتىمىزنى ئۇرۇشقا سېلىپ قويۇپ، بىز ھالىسىرىغاندا، سۇنى لېيىتېپ بېلىق تۇتماقچى، ئاسىياغا ئەۋەتكەن ئىككى ئاۋېئاماتكىسى بولسا پەقەت ھەيۋە كۆرسىتىشكە ئېلىپ كېلىنگەن، بىز پەقەت ئامېرىكىغا قاقشاتقۇچ زەربە بېرەلسەكلا، باشقا دۆلەتلەر چوڭ مەسىلە ئەمەس، ئۇلار ئامېرىكا ئارقا تېرەك بولۇۋاتىدۇ دەپ قارايدۇ، شۇڭا ئامېرىكا غولاپ چۈشىلا، ئۇلارمۇ تەڭ غولاپ چۈشىدۇ،— دېدى.

دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋتېيەنخۇا ئورنىدىن تۇرۇپ:

— ئامېرىكا ھازىر فىلىپپىن، ياپونىيە، ھىندىستاندىن ئىبارەت ئۈچ رايوندا ئەسكەر تۇرغۇزدى، فىلىپپىننىڭ كۆزلىكىنى بىزنىڭ جەنۇبىي دېڭىز، ھىندىستاننىڭ كۆزلىكىنى بىزنىڭ شىزاڭ ۋە شىنجاڭ، ۋېيتنامنىڭ كۆزلىكىنى بىزنىڭ يۈننەن رايونىمىز، ھالبۇكى ئاسىيانىڭ رايونى ھۈجەيرىسى بولغان ياپونىيەنىڭ كۆزلىكىنى بولسا پۈتكۈل ئاسىيا! ئۇلار كەلمەكچىكەن، ئۇنداقتا بىز ئۇلارنى راسا كۈتۈپ قويايلى!— دېدى.

ئازاتلىق ئارمىيە شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگو:

— ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ قىلغانلىقى سەۋەپلىك بىز بىلەن سودا قىلىۋاتقان نۇرغۇنلىغان دۆلەتلەر ئىنتايىن نارازى بولماقتا، بىز مۇشۇ نارازىلىق كەيپىياتىدىن پايدىلىنىپ ئامېرىكىغا قارشى ئۇرۇش ئاچساق بولىدۇ! چاۋشىيەن، روسىيەلەرگىمۇ ئالاھىدە دىققەت قىلىمىساق بولىدۇ، ھالقىلىق پەيتتە ئۇلار بۇزغۇنچىلىق قىلسا چاتاق بولىدۇ،— دېدى.

لى رەئىس:

— ھازىر ھەر قايسىسىڭلار ھەر قايسى ھەربىي رايونلارنىڭ ئەھۋالى ۋە ھازىرقى جەمئىيەتنىڭ ئىنكاسىنى دوكلات قىلساڭلار قانداق؟— دېدى.

دېڭىز، قۇرۇقلۇق، ھاۋا ئارمىيىلىرىنىڭ ئۈچ باش قوماندانى خۇشال ھالدا دوكلات قىلىشتى: «بارلىق جەڭچىلەرنىڭ تاقىتى تاق بولدى! دېڭىز، ھاۋا ئارمىيىلىرىنىڭ ئالدىنقى قېتىملىق ھىندىستاننى ئوغرىلىقچە بومباردىمان قىلىشتا خۇمارى بېسىقمىغاچقا، قوللىرى قىچىشىپ كېتىپ بارىدۇ. جەمئىيەت يەنىلا بىرقەدەر مۇقىم، زوراۋانلىق جىنايەتلىرىنىڭ (كۆپچىلىك نېمىشقىلىقنى بىلىسەلەر) ئازراق كۆپىيىپ قالغانلىقىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، بارلىق ئىشلار تېنچ-ئامان! خەلق بار-يوقنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ چىقىپ بولسىمۇ بۇ جەڭنى تاماملاشنى خالايدۇ!» لى رەئىس رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى لىگىشتى:

— ناھايىتى ياخشى! مېنىڭ ھازىر تېخى خەلققە دەيدىغان بىر ئېغىز گېپىم بار،— دېدى.

— 2009 يىلى 5-ئۆكتەبىر كەچ 7:00 بىلەن جۇڭگودىكى بارلىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى لى

رەئىسنىڭ تېلېۋىزىيە نۇتقىنى تارقىتىشى، لى رەئىس مۇنداق دېدى:

— سۆيۈملۈك قېرىنداشلار، جۇڭخۇا مىللەتلىرى يەنە بىر قېتىم ھايات-ماماتلىق مۇھىم ئۆتكەلگە دۇچ كەلدى، كۆپچىلىككە ئايان، ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى خەلقئارادىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر ئامېرىكىنىڭ رەھبەرلىكىدە بىزگە جەڭ ئېلان قىلدى! جۇڭگو 5000 يىلدىن ئارتۇق تارىخقا ئىگە مەدەنىيەتلىك قەدىمىي دۆلەت، 19- ئەسىرنىڭ ئاخىرى، 20- ئەسىرنىڭ باشلىرىدا غەربتىكى كۈچلۈك دۆلەتلەرنىڭ تالان-تاراج قىلىشىغا ۋە ئېزىشىگە ئۇچرىدى، ئەمما بىز بۇنىڭ بىلەن يېڭىلىپ قالماستىن، ئەكسىچە ئورنىمىزدىن دەس تۇردۇق! ھازىر ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر يەنە بىر قېتىم جۇڭگونى تالان-تاراج قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ! بىزنىڭ ئەجداتلىرىمىز يېڭىلىمىگەنىكەن، بىزمۇ ھەم يېڭىلىمىمىز! قېرىنداشلار، بىز ئىتتىپاقلىشىپ بىرلىكتە ئۇلارنىڭ رەزىل سۈيىقەستىنى بىتچىت قىلالىمىز!

گەرچە قىسقىلا بىر نەچچە جۈملە سۆز بولسىمۇ، لېكىن تېلېۋىزور ئالدىدىكى ھەر بىر جۇڭگولۇق (خائىنلار بۇنىڭ سىرتىدا) كۆزلىرىگە لىق ياش ئېلىشتى! پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر قايسى ئۆلكە-شەھەرلەرنىڭ باشلىقلىرى بەس-بەستە مەركەزىنىڭ قارارنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى، ئۈچ ئاھىدە رايوندىكى خەلقىمۇ بار كۈچى بىلەن ئىچكى قۇرۇقلۇقنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى! دۆلەت سىرتىدىكى مۇھاجىر قېرىنداشلار ۋە ئوقۇغۇچىلار ھەر خىل يوللار ئارقىلىق ۋەتەنگە قايتىشىپ، ھەر قاچان جەڭگە ئاتلىنىشقا تەييارلىنىشتى!

دۇنيا جامائەتچىلىكىمۇ قايناپ كېتىشتى! پەقەت جۇڭگونىڭ ئەلپازىدىن قارىغاندىمۇ بۇ قېتىمقى جەڭنىڭ ئافغانىستان، ئىراقلاردىكى جەڭدىن دەھشەت بولىدىغانلىقىنى بىلىشكە بولىدۇ! ئامېرىكىنىڭ يېڭىشى بەك تەسكە توختايدىغاندەك قىلىدۇ. ب د ت ۋە دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى ئەڭ زور دەرىجىدە تىرىشچانلىق كۆرسەتكەندىن كېيىن، ئامالسىزلىقتىن ئىككى تەرەپنىڭ ھەر قانداق يادرو قوراللىرىنى ئىشلەتمەسلىكىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى! ياپونىيە ۋە ئامېرىكا تۇپرىقىدا كۈچ كۆرسىتىش نامايىشى بولدى! ئامېرىكىلىقلار ھۆكۈمەتنىڭ ئىقتىساد چېكىنىپ كەتكەندە يەنە جەڭ قوزغىغانلىقىنى، خەلقنىڭ ئۆلۈش-تىرىلىشى بىلەن كارى بولمىغانلىقىنى تىللاشتى! ئىشىنىشلار ئەگەر ساقچىلار قوغدىمىغان بولسا، ئاق ساراينى چېقىۋەتكۈدەك دەرىجىدە ئاچچىقلىنىشتى! دېمۇكراتىكلار پارتىيىسىنىڭ ئادەملىرىمۇ كىچىك بوشنى «جەڭ سارنى» دەپ تىللاشتى، پارلامېنتتىن ئۇنىڭ ۋەزىپىسىنى ئېلىپ تاشلاشنى تەلەپ قىلىشتى! ياپونىيىدىمۇ كۈچ كۆرسىتىش نامايىشى بولدى، ھەتتا ئۇزۇن يىل مىلتاتىزىمىنىڭ تەربىيىسىدە بولغان نۇرغۇنلىغان جەڭخۇمارلار غالجىرلىق بىلەن جۇڭگونىڭ پايتەختىگىچە جەڭ قىلىپ بېسىپ كىرمەكچى بولۇشتى، ئوڭ قانات ئۇنسۇرلار تېخىمۇ كۆرەڭلىگىنىچە ئاشكارا سورۇنلاردا: «جۇڭگو دېگەن چىنا، پەس

ئىرقىتىكىلەر ئۇنداق باي تۇپراقنى ئىگىلىۋالسا بولمايدۇ، بەلكى ئىلغار ئىرقىتىكىلەرگە بۇ تۇپراقنى بوشۇتۇپ بېرىشى كېرەك!» دېيىشتى.

ياپونىيە، توكيو، باش ۋەزىر تېگىزې شيوگىسى (藤泽雄次) ھاياجانلانغان ھالدا:

— كۆپچىلىك، بۈگۈن بىز ئاخىرى يەنە بىر قېتىم چىناغا كىرىش پۇرسىتىگە ئىگە بولدۇق، بىز بۇ قېتىم چوقۇم ئەجداتلىرىمىزنىڭ ئاشۇ يىللاردا تاماملىيالمىغان مۇقەددەس جېگىنى تاماملاپ، ئاشۇ يىللاردىكى نومۇسنى يۇيۇشىمىز لازىم،— دېدى.

قوغدىنىش ۋازارتىنىڭ باشلىقى جۇگىويۈەن (中谷元) مۇ تەلۋىلەرچە:

— ئەينى يىلى رەزىل ئامېرىكىلىقلار بىزگە ئارقىمىزدىن ھۇجۇم قىلمىغان بولسا، چىنا ئاللىقاچان بىزنىڭ بولغان بولاتتى!— دېدى. تېگىزې شيوگىسى سوغۇق كۈلۈمسىرىگىنچە: — توغرا! ئاشۇ يىللاردا ئەگەر ئامېرىكىلىقلار بولمىغان بولسا، بىز داخى مىللىتى ئاللىقاچان دۇنيانىڭ خوجىسىغا ئايلانغان بولاتتۇق! 50 يىل ئاۋال چىنالىقلار ئامېرىكىلىقلارنىڭ ياردىمىدە تەلىيى ئوڭدىن كېلىپ بىزنى يېڭىۋالدى، بىراق بۇ قېتىم ئۇلارغا ھېچكىم ياردەم قىلمايدۇ!— دېدى.

ئامېرىكا تېنچ ئوكيان فلوتىنىڭ «لېكستون» ناملىق ئاۋىئاتىكا ئەترىتى دۇنيانىڭ يەنە بىر چېتىدىكى ئاسىياغا قاراپ ئىلگىرىلىمەكتە! قوماندان گېنرال دېراكس چاۋشىيەن ئۇرۇشىدىكى بىر ئاددىي ئەسكەردىن ھازىرقى گېنراللىق ئورنىغا جەڭ قىلىپ چىققان بولۇپ، ئامېرىكىنىڭ ھەر قايسى گېنراللىرى يېڭىچە كۆزدە قارايدىغان گېنرال ئىدى! بۈگۈن ئۇ جەڭ قىلىش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالدى، نىشان ئەينى يىللاردا چاۋشىيەن جەڭ مەيدانىدا ئامېرىكا ۋە ئۆزىنى مەغلۇپ قىلغان جۇگىسى ئىدى! چاۋشىيەن ئۇرۇشى دېكراس بۇ ئۆمرىدە مەڭگۈ ئۇنتالمايدىغان بىر ئىش ئىدى. چاۋشىيەن ئۇرۇشىنى ئەسلىسىلا، جۇگىسى ئارمىيىسى ئۇنىڭغا ئالۋاستىدەك بىلىنەتتى! ئۇ بىر جۇگىسى ئەسكىرىنىڭ بومبا خالىتىسىنى قوچاقلىغىنچە ئۇلارغا ئېتىلىپ كەلگىنىنى، ئون نەچچە مىللىتتىن ئۇنىڭغا توختىماي ئوق ئېتىلىشىمۇ، ئۇ خۇددى ئۆلمەيدىغان غەلتە مەخلۇقتەك ئۆزلىرىنىڭ ئىستېھكامىغا بىسپىپ كىرىپ بومبىنى پارتلاتقىنىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەنىدى! چاۋشىيەن ئۇرۇشىدىن قايتىپ كەلگەن نۇرغۇن ئامېرىكا ئەسكەرلىرى جۇگىسىنىڭ ئالۋاستى قىسىملىرى بىلەن ئېلىشىمايدىغانلىقىنى توغرىسىدا قەسەم قىلىشقانىدى. جۇگىسى بولسا ئامېرىكىنى مەغلۇپ قىلغان بىردىنبىر دۆلەت ئىدى، بۈگۈن ئاخىرى ئۇنىڭغا شەرقتىكى بۇ زور ئەجدىھا بىلەن يەنە بىر قېتىم جەڭ قىلىش پۇرسىتى كەلگەنىدى! گەرچە بەش بۇرجەكلىك بىنانىڭ بۇيرۇقىدا يۈزتۇرانە جەڭنى ياپونىيە، ھىندىستان، فىلىپپىنلەرگە تاماملىشىغا تاپشۇرۇلغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ كۆڭلىدىكى كۈچلۈك ھېسسىياتىنى بېسىۋالالماي قالدى، ئامېرىكا بۈركۈتىنى چوڭ زىيان تارتقۇزغان شەرقتىكى بۇ زور ئەجدىھانى قانداقمۇ بۇ

ئەخلەتلەر يېڭەلسۇن! جۇڭگو - ھىندىستان ئۇرۇشىنىڭ نامىنى ئەسلى جۇڭگو - ئامېرىكا ئۇرۇشى دەپ ئۆزگەرتىش كېرەك!

ھالبۇكى، بۇ چاغدا جۇڭگونىڭ چىڭداۋ، شاڭخەي، دالىيەن ۋە تەيۋەن قاتارلىق مۇھىم مۇداپىئە لېنىيىلىرىدە ساناقسىز «دوزاق ئوتى» ناملىق ئۆزى يۈرەر زەمبىرەكلەر تەييارلىنىپ بولۇنغانىدى، دېڭىزدا جۇڭگونىڭ سەككىز ئاۋېئاماتكا ئەترىتىمۇ تەييارلىنىپ بولۇنغانىدى، شىزاڭ ۋە ۋېيتنام چېگرىسىدا «قارام ئەجدىھا» ناملىق تانكىلار ئاللىقاچان تەييارلىنىپ بولۇشقان بولۇپ، پەقەت دۈشمەن ئارمىيىسىنىڭ پەيدا بولۇشىنى ساقلاۋاتاتتى. جۇڭگو ھازىر ھەرگىزمۇ ئەينى يىللاردىكى بۇ يەردە بىر پاي ئوق ئېتىپ، ئۇ يەرگە يۆتكىلىپ يۈرىدىغان پارتىزانلار ئەترىتى ئەمەس ئىدى! بۇ قېتىم دۈشمەن بىلەن تىغىمۇ - تىغ جەڭ قىلىشىمۇ دۇنياغا جۇڭگونىڭ ھەرگىزمۇ ئەينى يىللاردىكى ھەممە بوزەك قىلىدىغان جۇڭگو ئەمەسلىكى بىلدۈرۈپ قويۇش ئۈچۈن ئىدى!

- 2009 يىلى 7 - ئۆكتەبىر، جەڭنىڭ تۇنجى پاي ئوقى ئېتىلدى، بۇ ئوقنى ئاتقنى بولسا جۇڭخۇا مىللىتى بىلەن ئۆلىسىمۇ پۇرچىقى بىللە پىشمايدىغان ياپونىيە ئىدى! تاڭ سەھەردە تەيۋەن ھاۋا مۇداپىئە سىگنالى سايرىدى، راداردىن مەلۇم بولۇشىچە ياپونىيە تۇپرىقىدىن ئۇچقان 40 دانە بومباردىمانچى ئۇچقۇ ۋە نۇرغۇن جەڭ ئۇچقۇلىرى ئامېرىكىنىڭ فىلىپپىن ئايرو پورتىدا تۇرۇشلۇق B1 ، B2 بومباردىمانچى ئۇچقۇلىرى بىلەن بىرلىكتە تەيۋەن ۋە جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقىغا قاراپ ئۇچۇراتاتتى! تەيۋەن ھاۋا ئارمىيىسى ئۇلارنىڭ ئالدىنى توسۇش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋېلىپ، جۇڭگونىڭ «قارا بوران 2» تىپلىق ئۇچقۇلىرى ئاللىقاچان دۈشمەن ئۇچقۇلىرى تەرەپكە ئۇچۇپ كېتىشكەن ئىدى! ئامېرىكا «نېمىس» ئاۋېئاماتكىسىدىكى يىراق مۇساپىلىق راداردىن بايقىلىشىچە ئۇچقۇلار جۇڭگودىن ئۇچقاندى، سېكۇنتىغا 3000 نەچچە مېتىر تېزلىكتە بۇ ياققا ئۇچۇپ كېلىۋاتاتتى! بىر ئوفېتسىر ۋارقىرىۋەتتى:

— بۇ مۇمكىن ئەمەس! ئۇچقۇلار بۇنداق تېز ئۇچالمايدۇ، راكېتا بولسا ئەجەپ ئەمەس!

رادار تەكشۈرگۈچى دۇدۇقلىغىنىچە:

— با... با... باشلىق، خاتا ئەمەس، سېكۇنتىغا 3000 نەچچە مېتىر! — دېدى، ئەمەلىيەتتە ئۇ ئۆزى ئىشىنەلمەيۋاتاتتى.

— دەرھال ئۇلارغا دۈشمەن ئۇچقۇلىرىنىڭ ھۇجۇمىدىن ساقلىنىشنى ئېيت! — دېدى ئوفېتسىر ۋارقىرىغىنىچە. بومباردىمانچى ئۇچقۇدىكى ياپونىيىلىك ئۇچقۇچى بۇ ۋاقىتتا تېخىغىچە كۈلكە - چاقچاق قىلىشىپ ئولتۇرۇشاتتى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ تۇنجى تۈركۈمدىكى بۇيرۇققا بىنائەن چىننى بومباردىمان قىلىدىغان ئۇچقۇچى بولالىغانلىقىدىن شەرەپ ھېس قىلىدىغانلىقىنى سۆزلىشىۋاتاتتى! راداردا تەيۋەن ئارمىيىسىنىڭ «ئېزىتقۇ 2000 - 5»

تېپلىق جەڭ ئۇچقۇسى پەيدا بولدى، ئامېرىكىنىڭ F-35 تېپلىق جەڭ ئۇچقۇلىرى دەل ۋاقتىدا ئېتىلىپ بېرىپ تەيۋەن ھاۋا ئارمىيىسى بىلەن جەڭ قىلىشقا باشلىدى! تەيۋەن ئارمىيىسى تۆت دانە بومباردىمانچى ئۇچقۇ ۋە 17 دانە ياپونىيە جەڭ ئۇچقۇسىنى ئېتىپ چۈشۈرگەندىن كېيىن تەڭ كېلەلمەي قېلىشقا باشلىدى، ياپونىيە ئۇچقۇچىلىرى بۇ داخىيە مىللىتىگە خائىنلىق قىلغان خائىنلار بىلەن چىنالىقلارنى بىرلىكتە تەلتۆكۈس ئۆلتۈرۈۋېتىلغانلىقى توغرىسىدا داۋراڭ سېلىشۋاتقاندا، تەيۋەن ھاۋا ئارمىيە ئۇچقۇچىلىرى چېكىنىش ئويىدىن ۋاز كېچىشتى، «ئاناڭنى، ئۆلسەكمۇ سىلەر پەسلىرى بىلەن بىللە ئۆلىمىز!» بۇ ھەر بىر ئۇچقۇچىنىڭ كۆڭلىدە ئويلىغىنى ئىدى! ئەمدىلا چىققان تاڭ قوياشى ئالدىدا، سان-ساناقسىز ئوت ئۇچقۇلىرى توختاۋسىز ھالدا قوياش نۇرى ئاستىدا پارتلايتتى. بومباردىمانچى ئۇچقۇلار تەيۋەنگە يېقىنلاشقاندا جۇڭگونىڭ «قارا بوران 2» تېپلىق ئۇچقۇلىرى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان سۈرئەتتە ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن ئۇچۇپ ئۆتۈپ كېتىشتى!

ئامېرىكىنىڭ بىر F-35 ئۇچقۇچىسى ھەيران بولغان ھالدا:

— بۇ نېمە نەرسە؟— دەپ ۋاقىرىۋەتتى. «قارا بوران 2» نىڭ ئۇچقۇچىسى ئۈزلۈك ھالدا: — بۇرادەرلەر، ئۇچۇپ ئۆتۈپ كېتىپتۇق! دەرھال كەينىمىزگە قايتايلى!— دېدى. ئۇچقۇچى

A:

— ھوي! بۇ سۈرئەت دەھشەتكەن!— دېدى. ئۇچقۇچى B:

— توغرا، پۇل بولسا بۇنىڭدىن بىرنى سېتىۋالسا بولغۇدەك!— دېدى .

20 نەچچە سىرتقى كۆرۈنىشى غەلىتە ئۇچقۇلار ئىككى ئارمىيەگە قاراپ ئېتىلىپ كەلدى، تەيۋەن ئۇچقۇچىلىرى دەسلەپتە بۇلارنى ئامېرىكىنىڭ مەخپىي قوراللىرىمىكىن دەپ قالغان بولسىمۇ، ئەمما ئۇلار ئامېرىكا جەڭ ئۇچقۇلىرىنىڭ ئالاقزادىلىك ئىچىدە ئامالسىز قالغان ھالىتىنى، ئۇنىڭ ئۈستىگە 20 نەچچە ئۇچقۇنىڭ قۇيرۇقىدىكى قىزىل ئەجدىھاننىڭ بەلگىسىنى كۆرگەندىن كېيىن، بۇنىڭ ئىچكى قۇرۇقلۇق ئۇچقۇلىرىنىڭ ئۆزلىرىگە ياردەمگە كەلگەنلىكىنى بىلىشتى. گەرچە ئاران 20 دانە بولسىمۇ، بۇ ئۇچقۇلارنىڭ ئۇچۇش سۈرئىتى ۋە فانتازىيىلىك كىنولاردىكى جەڭ ئۇچقۇلىرىدەك سىرتقى قىياپىتى بىلەن ئۇلارنى بۇ ئۇچقۇلارنىڭ چوقۇم ئامېرىكا-ياپونىيە ئىككى ئارمىيىسىنىڭ ئۇچقۇلىرىنى تەلتۆكۈس يوقىتالايدىغانلىقىغا ئىشەندۈردى! دېگەندەكلا، كۆك رەڭلىك لازېر نۇرلۇق زەمبىرەكلەر ھاۋادا تال-تال چىرايلىق نۇر سىزىقنى ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، ئامېرىكىنىڭ F-35 ئۇچقۇلىرى يامغۇر ياغقاندا كەپتىكىگە قاراپ چۈشۈپ كېتىشكە باشلىدى! بىر ياپونىيە جەڭ ئۇچقۇسى قالايمىقانچىلىقتا ئامېرىكىنىڭ B1 بومباردىمانچى ئۇچقۇسىغا سوقۇلۇپ كەتتى، ھالبۇكى ئامېرىكىمۇ

ئۆزلىرىنىڭ ئىلغار ئەنئەنىسى — «خاتا بومباردىمان قىلىش» نى جارى قىلدۇرۇشقا باشلىدى، باشقۇرىلىدىغان بومبىلار «قارا بوران 2» غا قاراپ ئۇچۇپ كەلگەندە، «قارا بوران 2» نىڭ پۈركۈش ئېغىزىدىن كۆك نۇر ئېتىلىپ چىقىپ، ئۇچقۇننىڭ سۈرئىتى بىردەمدىلا باشقۇرىلىدىغان بومبىدىنمۇ تېزلىشىپ كېتەتتى. دە، باشقۇرىلىدىغان بومبىنىڭ باشقۇرۇش سىستېمىسى دەرھال رولىنى يوقىتاتتى، بىكارغا كەتمىگەن تەقدىردىمۇ ئۆز ئۇچقۇنلىرىغا سوقۇلاتتى. «نېمىس» ئاۋىئاتىكىدا قوماندان ھاڭۋاقتىنچە ئۆز ئۇچقۇنلىرىنىڭ خۇددى چىۋىن ئۆلتۈرگەندەك بىر- بىرلەپ ئېتىپ چۈشۈرۈلۈۋاتقىنىنى كۆرگىنىدە، زادىلا چىدىيالماي قالدى: — دەرھال ئۇلارغا ئېيت، ئۇلار چېكىنسۇن، تېز چېكىنسۇن!

تەيۋەنگە يېقىن دېڭىز تەۋەلىكىدىكى ئامېرىكا ئارمىيىسى ئۇچقۇنچىلىرى ئۆمرىدىكى بۇ ئەڭ ياخشى خۇشخەۋەرنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، دەرھال قۇيرۇقنى خادا قىلىپ تىكىۋېتىشتى. جۇڭگو ھاۋا ئارمىيىسى، ئەلۋەتتە، بۇ سۇغا چۈشكەن ئىتنى تازا ئۇرىدىغان پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويغۇسى كەلمىگەنلىكتىن، ئوق- دورىسى تۈگىگچە قوغلاپ بېرىپ ئېتىپ ئاندىن قايتتى، ياپونىيە- ئامېرىكا ئىككى ئارمىيىنىڭ ھاۋا ئارمىيىلىرى ئۆزلىرىنىڭ بازىسىغا قايتقاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ يەريۈزى ئارقا سەپ خادىملىرى ئۆزلىرىنىڭ كۆزلىرىگە ئىشەنمەيلا قالدى! ئەتىگەندە تېخى يولغا چىققان زور قوشۇن ئاران ئون نەچچە لەپپەڭشىپ قالغان ئەبجەق ئۇچقۇ بولۇپ قايتىپ كەلگەندى.

ھىندىستاننىڭ شىرگۈلمۈ جۇڭگونىڭ يەريۈزى قىسىملىرى تەرىپىدىن ئىشغال قىلىندى، پاكىستان قىسىملىرى جۇڭگو ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ ھېمايىسىدە پۈتۈن كەشمىر رايونىنى ئىشغال قىلدى! ئامېرىكا ۋە ياپونىيە ھاۋا ئارمىيىلىرى ئېغىر يارىلاندى! ئامېرىكا ئۇچقۇنلىرىنىڭ بومباردىمانچى ئۇچقۇنلىرى بىرەر تال بومبىنىمۇ تاشلىيالماي چېكىنىپ كېتىشتى! بۇ خەۋەر دۇنيادىكى نۇرغۇن ھەربىي ئىشلار ئوبزورچىلىرىنىڭ يۈرەك كېسىلىنى قوزغىتىپ دوختۇرخانىدا ياتقۇزۇپ قويدى! ئەسلىدە ئامېرىكىنىڭ جەڭگە قاتنىشىشى جۇڭگونىڭ تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى توختىتىپ قويدىغاندەك قىلغانىدى، ئەمما ئويلىمىغان يەردىن ھەتتا ئامېرىكىمۇ جۇڭگونى توسۇشقا ئامالسىز قالدى! دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر ئامېرىكىنىڭ ھازىر ئىقتىسادىي جەھەتتىنلا ئەمەس، ھەتتا ھەربىي جەھەتتىنمۇ تەختنى جۇڭگوغا تارتقۇزۇپ قويغانلىقىنى بىلىشتى! ئامېرىكىنىڭ دۇنياغا ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان دەۋرى ئۆتكەن ئىدى! دۇنيا جۇڭگونىڭ غەلبىسىدىن ھەيرانلىق ھېس قىلىۋاتقاندا، شىنجاڭ يەر ئاستى بازىسىدىن كەلگەن بىر پارچە تېز تېلگرامما جۇڭگەنەخەيگە يەتكۈزۈلدى!

12- باب كۈتۈلمىگەن جەڭ

كەشمىر رايونىدىكى پاكىستان ئارمىيىسى جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ غەلىبە پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ ھىندىستان قوشۇنلىرىغا قوغلاپ زەربە بەرمەستىن، ئەكسىچە تارىم ئويمانلىقىغا چېكىنگەنلىكىنى ھەمدە شىنجاڭ رايونىدا تېخىمۇ كۆپ قىسىملىرىنىڭ يىغىلىۋاتقانلىقىنى بايقىدى. ئەمما پاكىستان ئوفېتسىرى جۇڭگونىڭ كەشمىر رايونىنىڭ پاكىستاننىڭ زېمىنى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلغانلىقىنى بىلەتتى، جۇڭگو خەلقئارادا ئىشەنچلىك دۆلەتلەرنىڭ بىرى ھېسابلىناتتى، ئەگەر ئۇلار بۇ قىسىملىرى بىلەن پۈتۈن كۈچ بىلەن ھىندىستانغا ھۇجۇم قىلسا، بۇنىڭدىنمۇ ياخشى ئىش بولمايتتى. بىراق قارىغاندا جۇڭگونىڭ بۇنداق قىلغۇسى يوقتەك قىلاتتى، پەقەت قوشۇننى يىغقاندىن كېيىن مىدىرلاتمايۋاتاتتى!

ئامېرىكا، كىچىك بوش تىت-تىت بولغىنىدىن قىزىق قازاندىكى چۆمۈلگە ئوخشاپ قالغانىدى، ئۇ جۇڭگونىڭ ھەربىي ئىشلار تېخنىكىسىنىڭ بۇنچىۋالا ئىلغارلىقىنى قىلچىمۇ ئويلاپ باقمىغانىدى B1. بومباردىمانچى ئۇچقۇلارنىڭ ھەممىسى تېنچ ئوكيانغا چۈشۈپ كەتتى، بىرەرسىمۇ ئۇچۇپ قايتىپ كېلەلمىدى F-35! جەڭ ئۇچقۇلىرىمۇ جۇڭگونىڭ ئاۋازدىن تېز سۈرئەتلىك ئۇچقۇلىرى(قارا بوران 2)نىڭ ئالدىدا بىر تېپىككىمۇ يارىمىدى، ھىندىستان يەر يۈزى قىسىملىرىمۇ پولات تاختىغا تېپىۋالغان بولۇپ، شىرگۈل رايونىدا جۇڭگو قۇرۇقلۇق ۋە ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى تەرىپىدىن تېرى - پىرەن قىلىندى! ئىگىلىگەن سانلىق مەلۇماتلاردىن قارىغاندا، جۇڭگونىڭ ھەربىي ئىشلار تېخنىكىسىنى كەلگۈسى 200 يىلدىن كېيىنكى سەۋىيىگە يەتتى دېيىشكە بولاتتى. تەيۋەندىكى جەڭدە مەغلۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ قوللاش نىسبىتى ئاران %7گە چۈشۈپ قالدى، دېمۇكراتىكلار پارتىيىسىنىڭ ئادەملىرىمۇ پارلامېنتتا ئۇنى سۆكۈشكە باشلىدى! ھازىر بۇ مەغلۇبىيەتلىك ئاقۋەتتىن قۇتۇلىدىغان بىردىنبىر ئامال بولسا جۇڭگونى قايتا راۋۇرۇس بىر ئېغىر مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىش ياكى جۇڭگونىڭ نېمىشقا بۇنداق تۇيۇقسىز دۇنيا تېخنىكىسىدىن ھالقىپ كېتىشىدىكى شۇنچىۋالا كۆپ سەۋەپلەرنى تېپىپ چىقىش ئىدى! جۇڭگونى ئېغىر مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىش؟ قارىغاندا مۇمكىن ئەمەسكەن! ھازىر پەقەت ئامالنىڭ بېرىچە جۇڭگونىڭ مەخپىيەتلىكىنى تېپىپ چىقىشلا قالدى.

بۇ چاغدا مەركىزى ئاخبارات ئىدارىسىدىكى تېنت كىرىپ كەلدى، كىچىك بوش قۇتقازغۇچى پەرىشتىگە يولۇققانداك ئالمان - تالمان سورىدى:

— سۆيۈملۈك تېنت ئەپەندى، خەۋەر بارمۇ؟

— ئەلباشى ئەپەندى، بىزنىڭ جاسوسلىرىمىز چوڭقۇرلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق، جۇڭگونىڭ قارا ھېساباتىنىڭ قارىغاندا شىنجاڭ رايونىغا ئېقىپ كەتكەنلىكىنى بىلىپتۇ،— دەپ بېشىنى لىگىشتى تېنت. كىچىك بوش ھەيران قالغان ھالدا:

— شىنجاڭ؟ بىراق بىز بۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان شىنجاڭ رايونىدا ھېچقانداق ئۆزگىرىش بولغىنىنى بايقىمىدۇقۇ؟— دېدى. تېنت سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— توغرا، شىنجاڭ رايونىنىڭ سىرتقى كۆرۈنىشى ھېچقانداق ئۆزگەرگىنى يوق. ئەگەر ئۇلار ئاستىرتتىن ئىش كۆرگەن بولسا بۇنىڭغا بىر نېمە دېمەك تەس، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىزنىڭ سۈنئىي ھەمىرلىرىمىز جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونىدىكى قىسىملىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ تارىم ئويمانلىقىغا يىغىلغانلىقىنى بايقىدى، مەن جۇڭگونىڭ شىنجاڭدا چوقۇم چوڭ ئىشتىن بىرسى چىققانلىقىغا كاپالەت بېرەلەيمەن،— دېدى. كىچىك بوش چوڭقۇر ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— توغرا، ئامالنىڭ بېرىچە بىر قىسىم جاسوسلارنى كۆپرەك ئەۋەتىپ، شىنجاڭدا زادى قانداق مەخپىيەتلىك بارلىقىنى چوقۇم ئېنىقلاپ چىقىڭلار. تېزراق! چوقۇم دېمۇكراتىكلار پارتىسىدىكى ئاشۇ ئادەملەر تېخى پۈتۈنلەي قالايمىقانچىلىق چىقىرىشتىن بۇرۇن ئېنىقلاپ بولۇڭلار!— دېدى. تېنت:

— خوپ! ئەلباشى ئەپەندى!

جۇڭگونىڭ غەلىتە ھەرىكىتى 2009-يىلى 6-ئۆكتەبىر باشلانغانى، جۇڭگو شىنجاڭدىكى يەرئاستى مەخپىي بازا، بىر توپ تەتقىقاتچىلار قوغدىغۇچىلارنىڭ ھەمراھلىقىدا تاشقى پىلانت جەڭ كېمىسىدىكى غايەت زور بىر تۆمۈر ئىشكىنى ئېچىۋاتاتتى، غايەت زور تۆمۈر ئىشك تۆت دانە لازىم نۇرلۇق توك ھەرە بىلەن كېسىپ ئېچىلىشى بىلەنلا، جۇڭگولۇقلاردەك تېرە رەڭگىگە ئىكە، ئەمما ئازراق روسلارغا ئوخشاۋراق كېتىدىغان ئوتتۇرا ياشلىق بىرى ئەترەتنى باشلاپ ئىچىگە كىرىپ كەتتى، بۇ ئوتتۇرا ياشلىق ئادەم ليۇ چىشۈن ئىدى. ئۇنىڭ دادىسى جۇڭگولۇق، ئانىسى روس ئىدى. 15 يىل ئاۋال ليۇ چىشۈننىڭ ئۇستازى بولسا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ پروفېسسورى ئىدى، ئەينى يىللاردا ئۇنىڭ ئۇستازى تۇيۇقسىز يۆتكىلىپ كەتكەندىن كېيىن ئازراقمۇ خەت-خەۋىرى بولمىدى، ئاخىرى بىر كۈنى ئۇ ئۈستىسىدىن كەلگەن بىر پارچە خەتنى تاپشۇرۇۋالدى، خەتتە ئۇنىڭدىن بۇ يەرگە خىزمەتكە كېلىشىنى خالايدىغان-خالىمايدىغانلىقى، ئۆزىنىڭ ھازىر پۈتۈن دۇنيانى ھەيران قالدۇرىدىغان بىر تۈرلۈك پەن-تەتقىقاتقا قاتنىشىۋاتقانلىقى، ئۆزىنىڭ ئەڭ پەخىرلىنىشكە ئەرزىيدىغان ئوقۇغۇچىنىڭ ئۇ ئىكەنلىكى، ئۆزىنىڭ ئۇ بۇ تەتقىقات تېمىسىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ھەرگىزمۇ ئۈمىدىسىزلىنمەيدىغانلىقىغا كاپالەتلىك بېرەلەيدىغانلىقى، بىراق بۇ يەرگە كەلسە، تاشقى دۇنيادىن پۈتۈنلەي ئالاقىسى ئۈزۈلىدىغانلىقى، ھەمدە بۇ يەردىن مەڭگۈ ئايرىلسا

بولمايدىغانلىقى قاتارلىقلار يېزىلغانىتى. ئەينى چاغدا ليۇ چشۈن ناھايىتى گاڭگىراپ قالغانىتى، بىراق ئاخىرىدا قىزىقىش ھېسسىياتى گاڭگىراش ھېسسىياتىنى بېسىپ چۈشتى! ئۇ بۇ بازىغا كەلگەندىن كېيىن ئۆزىنىڭ تاللىشىنىڭ توغرا بولغانلىقىنى ھېس قىلدى، ئۇستازى ئىككى يىل ئاۋال ئۆلۈپ كەتتى، ئۇ ئۆزىمۇ بۇ يەردە يەر ئاستىدا ئىشلىگىلى ئالتە يىل بولۇپ قالدى.

بىر كەڭرى ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن كۆز ئالدىدىكى مەنزىرە ھەممەيلەننى ھاڭۋاقتۇرۇپ قويدى، گەرچە ئۇلار بۇ يەردە ھەر خىل ئويلاپمۇ يەتكىلى بولمايدىغان غەلتە مەنزىرىلەرنى كۆرۈپ ئادەتلەنگەن بولسىمۇ، بىراق بۇ ئۆيدىكى نەرسىلەر يەنىلا ئۇلارنى ھەيران قالدۇردى. كۆز ئالدىدىكى بولسا قاتار-قاتار رەتلىك تىزىلغان ماشىنا ئادەملەر ئىدى، بەش مىنۇت 32 سېكۇنت ئۆتكەندىن كېيىن ئۇلار ئاخىرى ھۇشغا كېلىشتى، ۋاقىت بۇ يەردىكى ھەر بىرەيلەنگە نىسبەتەن ئىنتايىن قىممەتلىك ئىدى. ساندىن قارىغاندا بۇ يەردە يۈز نەچچە ماشىنا ئادەم بارىتى، ھەر بىر ماشىنا ئادەم ئىنسانلاردىن ئازراقلا ئېگىز ئىدى، تۆت ئەتراپتا جەڭ بولغانلىق ئالامىتى كۆرۈنمەيتتى، بۇنىڭ ئالدىدا كىرگەن ئۆيدە كۆرگەن تۇنجى نەرسە — قان ئىزى ۋە پارچىلىنىپ كەتكەن جەسەتكە سېلىشتۇرغاندا بۇ يەر خېلىلا ياخشى ئىدى. ليۇ چشۈن ئاستا مېڭىپ بىر ماشىنا ئادەمنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭغا تەپشلىپ قاراشقا باشلىدى، ماشىنا ئادەمنىڭ پۈتۈن بەدىنى برونە بىلەن قاپلانغان بولۇپ، ئىككى مېتىردىن ئېگىز رەڭگى، قولدا ھېچقانداق قورال كۆرۈنمەيتتى، مەيدىسىدىكى برونغا سامان يولى سىستېمىسىغا ئوخشاپ كېتىدىغان بىر بەلگە ئويۇقلۇق ئىدى.

ليۇ چشۈن بەلگىنى ئاستاغىنە سىلىشىغا، ماشىنا ئادەمنىڭ ئېلېكتىر كۆزى تويۇقسىز يورۇپ كەتتى. بىر قاراۋۇل ئالدىراش ۋارقىرىۋەتتى: « ليۇ پروفېسسور، ئاۋايلاڭ!» ليۇ چشۈن ئاڭقىرىپ بولغۇچە، ماشىنا ئادەم ئۇنىڭ كېكىرتكىدىن تۇتۇپ، بوينىنى تولغاشقا باشلىدى، ليۇ چشۈن پۈتۈن كۈچى بىلەن تىرىكشىگەن بولسىمۇ، ئەمما ماشىنا ئادەم قولىنى قىلچە بوشاتماستىن تېخىمۇ چىڭ سىقىشقا باشلىدى، بىر نەچچە قوغدىغۇچى ماشىنا ئادەمگە ئېتىلىپ كەلدى، ماشىنا ئادەم بېشىنى بۇراپ قوغدىغۇچىغا قارىدى، يېشىل رەڭلىك ئېلېكتىر كۆزى شۇئان قىزىل رەڭگە ئۆزگەردى، ماشىنا ئادەم قولىنى كۆتۈرۈپ، قوغدىغۇچىغا قارىتىپ تەڭلىدى، ھەش-پەش دېگۈچە ئۇنىڭ قولى مىلتىق سىتېۋولغا ئۆزگەردى، لازېر نۇرى كىشىلەر توپىغا قاراپ ئېتىلدى، بىردەمدىلا ئۆي ئىچىنى قىيا-چىيا قاپلىدى، ليۇ چشۈننى تۇتۇۋالغان قولىمۇ بىردىنلا چىڭ سىقىلدى! سىرتتىكى كارىدوردا مۇھاپىزەتچىلىك قىلىۋاتقان قوغدىغۇچىلار نالە ئاۋازىنى ئاڭلاپ دەرھال يۈگۈرۈپ كىرىشتى، ئىشىك ئالدىغا ئەمدىلا كېلىشىگە ئۇ يەردە بىر توپ ماشىنا ئادەمنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆرۈشتى، ئەسكەرلەر ھۇشنى

تېپىپ بولغۇچە ، بارلىق ماشىنا ئادەملەر ئەسكەرلەرگە قارىتىپ ئوق ئېتىشتى . لازىم نۇرنىڭ ئالدىدا ئوقتىن ساقلىنىش كىيىمى قىلچىمۇ كارغا كەلمىدى ، بۇ يەردىكى ئەسكەرلەر قاتتىق چېنىقىشتىن ئۆتكەن بولغاچقا ، ئۇلار ناھايىتى تېزلا ھۇشنى تېپىپ قايتۇرما ھۇجۇمغا ئۆتۈشتى! بىر ئەترەت باشلىقى يۇقىرى ئاۋازدا ۋارقىردى: «دەرھال گۈدۈك (ئاگاھلاندىرۇش سېگنالى) چېلىڭلار! تېز!» بىردەمدە يەرئاستى بازىسىدىكى بارلىق گۈدۈكلەر چىقىرىشقا باشلىدى ، «جىددىي ئەھۋال يۈز بەردى! جەڭگىۋار قىسىمدىكىلەردىن باشقا بارلىق خادىملار دەرھال قەڭ كېمىسىدىن ئايرىلىڭلار!» نۇرغۇن ماشىنا ئادەملەر ناھايىتى تېزلا ئوق تورنى بۇزۇپ ئۆتۈپ ، جەڭ كېمىسىنىڭ سىرتىغا چىقىۋالدى! يول بويى ئۇلار ئادەم ئۇچرىسا ئۆلتۈرەتتى ، جەڭ كېمىسىنىڭ ئىچى جەسەتلەر بىلەن تولدى ، قىپقىزىل قانلار پۈتكۈل كارىدورنى بويدى .

تاشقى پىلان تەجەڭ كېمىسى سىرتىدىكى قوغدىغۇچىلار مۇداپىئە جازىلىرىنى تىكلەپ ، قوراللىرىنى چىقىش ئىشكىگە چەنلەپ بولغانى ، ئون نەچچە «قارام ئەجدىھا» تانكىلىرىمۇ لېفىت ئارقىلىق يەر ئاستىغا ئېلىنىپ كېلىندى ، نۇرغۇن ئەسكەرلەر توختىماستىن لېفىتتىن چۈشۈۋاتتى ، تەتقىقاتچىلار بولسا تۈركۈملەپ يەر ئۈستىگە يۆتكىلىۋاتتى . بىر قوماندان ئەسكەرلەرگە: «ئۇلار چىقىشى بىلەنلا بىرلىكتە ئوت ئېچىڭلار! ئامالنىڭ بېرىچە ئۇلارنى جەڭ كېمىسىنىڭ ئىچىدە تۇتۇپ تۇرۇڭلار» دېدى قوماندانلىق قىلغاچ . «خوپ!» بارلىق ئەسكەرلەر بىردەك جاۋاب بېرىشتى ، گەرچە ئۆڭكۈرنىڭ ئىچىنىڭ تېمپېراتۇرىسى بەكمۇ تۆۋەن بولسىمۇ ، بىراق تەر سۈيى ئۇلارنىڭ ئالقىنىنى ھۆل قىلىۋەتتى! تۇنجى ماشىنا ئادەم جەڭ كېمىسىدىن چىقىشى بىلەنلا نەچچە يۈز AT63 تىپلىق لازىرلىق مىلتىق ۋە «قىزىل يۇلتۇز» زەربە مىلتىقى ئۇنىڭغا قارىتىپ تەڭلا ئوت ئاچتى ، ماشىنا ئادەمنىڭ پۈتۈن بەدىنىدە ئۇچقۇنلار پارچىلىشقا باشلىدى ، ئەمما ئۇ سەنتۇرۇلگىنىچە بىر قەدەم - بىر قەدەمدىن ئۇلارغا قاراپ يېقىنلىشىشقا باشلىدى ، «بۇ مەخلۇق نېمىدىن ياسالغان بولغۇيتتى؟» ئاز بولمىغان تەتقىقاتچىلار كۆزەتكۈچتىن ئۇنىڭغا ھاڭۋاققىنىچە تۇرۇپ قېلىشتى . بىر «قارام ئەجدىھا» تانكىسى ماشىنا ئادەمگە قارىتىپ ئىككى پاي ئاتتى ، غايەت زور پارتلاش كۈچى ۋە زەربە كۈچى ئۇ ماشىنا ئادەمنى قاڭقىتىپ ئۇچۇرۇپ ، قورام تاشقا زەربە بىلەن سوقتۇرۇۋەتتى ، ئەمما ئۇ بىر قولى بىلەن تەسلىكتە تىرەجەپ ئورنىدىن تۇردى ، يەنە بىر ئۇزۇۋۇپتىلگەن بىلىكىدە كۆك رەڭلىق ئۇچقۇنلار پارچىرايتتى ، ئۇنىڭ ئېلېكتىر كۆزى تۇيۇقسىز ناھايىتى كۈچلۈك يورىدى ، ئاندىن بىردىنلا ئۆچۈپ قالدى . ئۇ يەرگە يىقىلىپ قايتا ئورنىدىن تۇرمىدى . بۇ چاغدا جەڭ كېمىسىنىڭ چىقىش ئېغىزىغا ئوپمۇ - ئوخشاش يۈز نەچچە ماشىنا ئادەم يىغىلىپ ، مۇداپىئە سېپىگە قاراپ ھۇجۇم قىلىپ كەلدى! «تېز ئېتىڭلار!» قوماندان بارلىق كۈچى بىلەن

ۋارقىرىدى، ماشىنا ئادەملەرنى قولى ئوت كۈچى تورنىڭ تەسىرىدە بىردەمدە مىللىققا ئايلىنىدى! بىردەمدە ئىككى تەرەپ قالايمىقان ئېتىشىپ كەتتى، لېكىن ئەسكەرلەرنىڭ تېنى قان ۋە گۆشتىن پۈتكەن بولغاچقا، قانداقمۇ ھېچقانداق ئاغرىش سېزىمى بولمىغان ماشىنا ئادەملەرنىڭ رەقىبى بولالامدۇ؟ ماشىنا ئادەملەر بىر نەچچە ھەمراھنى چىقىم تارقاندىن كېيىن، مۇداپىئە سېپىگە بۆسۈپ كىردى، يېقىن ئارىلىققا كېلىپ قالغانلىقتىن «قارام ئەجدىھا» مۇ ئوق ئېتىشىغا ئامالسىز قالدى. قۇچاقلاشما جەڭدە ئامەت پۈتۈنلەي ماشىنا ئادەملەرنىڭ بولدى، نەيزە ۋە پىچاقلار بىلەن ئۇلارنى چاپسا ئازراق ئۇلار ھەتتا زېدىمۇ بولمايتتى، ماشىنا ئادەملەرنىڭ ھەممىسىنىڭ قولى كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچقا ئۆزگەردى، قولىنى شۇنداقلا شىلتىسا بەدىنىڭنى پارچىلاپ، پۈت - قوللىرىڭىز ھاۋادا ئۇچۇپ، قېقىزىل قانلار ھەممە يەرنى بويىتتى. جەڭچىلەر بۇ قىلچىمۇ ھېسسىياتى يوق قاتىل ماشىنا ئادەملەر ئالدىدا جېنىنى تىكىپ جەڭ قىلاتتى، ئۇلارنى قۇچاقلىغىنىچە گراناتنى پارتىلاتتى ياكى ئاپتوماتى ماشىنا ئادەملەرنىڭ مېڭىسىگە بېسىپ تۇرۇپ ئاتاتتى. بىراق گرانات پارتلىغاندىن كېيىن ماشىنا ئادەملەر يەنىلا ئازراق قارىدىغاندىن باشقا ھېچنەمە بولماي ئىس - تۈتەك ئىچىدىن مېڭىپ چىقاتتى، مېڭىسىگە ئاتقان بىلەنمۇ ئۇلار بېشىنى لىڭشىتىپ قويايتتى، خالاس. بىر ماشىنا ئادەم كەينىگە چېكىنىۋاتقان «قارام ئەجدىھا» نى كۆرۈپ، دەرھال ئۇچۇپ تاقلاپ تانكا ئۈستىگە چىقىۋالدى، قېلىن برونە خۇددى لاي توپىغا ئوخشاش كۆك رەڭلىك نۇر قېلىچ تەرىپىدىن ئىككى پارچە قىلىندى! ئىچىدىكى شوپۇر ماشىنا ئادەمنىڭ بروننى ئىككى پارچە قىلىۋاتقىنى كۆرۈپ، چىشىنى چىشلەپ تۇرۇپ ئۆزىنى يوقىتىش قۇرۇلمىسىنى ئاچتى! غايەت زور پارتلاش بىلەن تەڭ ماشىنا ئادەم پارچە - پارچە بولۇپ كەتتى!

بىر ئەسكەر شىنجاڭ يەرئاستى بازىسىنىڭ باش قوماندانى يۆ چېڭلۇڭغا دوكلات قىلدى:

— يەرئاستى مۇداپىئە سېپىمىزمۇ بەرداشلىق بېرەلمەي قالدى، ئارمىيىمىزدىن ئۆلۈش - يارىلىنىش بەك ئېغىر!

يۆ چېڭلۇڭ يۇقىرى ئاۋازدا تاپىلدى:

— يەر ئاستى قىسىملارنىڭ ھەممىسى چېكىنىسۇن، يەر ئاستى 23 - نومۇرلۇق تەتقىقات بازىسىدا يېڭىدىن مۇداپىئە سېپى قۇرسۇن، يەر يۈزىگە تۇتىشىدىغان يولنى قامال قىلسۇن! ئەگەر ئۇلار سەپنى بۆسۈپ ئۆتسە دەرھال لېفىتنى پارتلىتىۋەتسۇن، ھەرگىزمۇ ئۇلارنى يەر يۈزىگە چىقارمىسۇن. يەنە دەرھال مەركەزگە دوكلات قىلىپ، ياردەم تەلەپ قىلىڭلار!

— 2009 يىلى 7 - ئۆكتەبىر مەركەز دوكلاتنى تاپشۇرۇۋالدى! ئەينى چاغدا لى رەئىس بەكمۇ ھەيران قالدى! ئەگەر بۇ ماشىنا ئادەملەر يەر يۈزىگە چىقىۋالسا، بارلىق پىلانلار بىراقلا ئاشكارا بولۇپ قالاتتى. گېنرال جوۋ تىەنخۇا دەرھال تۆت بىرلەشمە ئارمىيىنى شىنجاڭغا ئەۋەتتى،

ئۇلاردىن ھەرقانداق بەدەلدىن قورقماي ماشىنا ئادەملەرنى توسۇشنى تەلەپ قىلدى! ئاكادېمىيىدىكى كىشىلەرمۇ ئالدىراشچىلىقتىن باش قاشلىغۇدەك ۋاقت چىقىرالماي قېلىشتى، ھەممەيلەن بۇ تەڭداشسىز دۈشمەنگە تاقابىل تۇرۇشنىڭ چارىسىنى ئىزدەشتى، ئېلېكتىر ماگنىتلىق بومبىنى ئىشلەتسىمۇ ماشىنا ئادەمگە كار قىلمايتتى، ئەكسىچە ئۆزىمىزنىڭ بىر قىسىم قوراللىرىمىز ماگنىت دولقۇنى سەۋەبىدىن بۇزۇلۇپ كېتەتتى! لازېرلىق زەمبىرەك گەرچە كارغا كەلسىمۇ، لېكىن ئېنىرگىيە قاچىلاش ۋاقتى بەك ئۇزۇن ئىدى، ماشىنا ئادەملەر بىر قېتىم زىيان تارتقاندىن كېيىن، ئىككىنچى قېتىمدا لازېرلىق زەمبىرەكنى كۆرگەندىن كېيىن، ئوت كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ھەممىسى بىرلىكتە ئېتىلىپ كەلدى! بۇلار بۇ ماشىنا ئادەملەرنىڭ ئىنتايىن يۇقىرى ئەقلى ئىقتىدارغا ئىگە ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرەتتى، ئۇلار ھەمراھلىرىغا ماسلىشىپلا قالماي، يەنە تېخى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ھەر خىل ھۇجۇم ئۇسۇللىرىنى ئويلاپ چىقاتتى! بىرىنچى قېتىملىق ئېلىشىشتىن كېيىن، ماشىنا ئادەملەر 2- قېتىملىق ھۇجۇمدا قالغان كۆتۈرۈپ ھۇجۇم قىلىپ چىقتى. بەزىلىرى ھەتتا ئۆزىنى قوشۇپ پارتىلىتىش تاكتىكىسىنى ئىشلىتىشتى! قىسقىسى، ئادەم ئۆلتۈرەيلىدىغان بارلىق ئاماللارنىڭ ھەممىسىنى ئىشلىتىشتى، شىنجاڭ يەرئاستى بازىسىدىكى ئەسكەرلەرنىڭ ھەممىسى ھازىر ھەددىدىن زىيادە جىددىيلىشىپ كەتكەنتى، ماشىنا ئادەملەر كېچە - كۈندۈز دېمەي ھۇجۇم قىلاتتى، ھەتتا ئىككى جەڭ ئارىلىقىدا دەم ئالغۇدەكمۇ پۇرسەت بەرمىدى! يەر يۈزى تانكا پارچىلىرى ۋە جەسەتلەر بىلەن تولدى! بۈگۈن ئۇلارنىڭ 12 قېتىملىق ھۇجۇمى چېكىندۈرۈلدى، ئەمما بىزدىنمۇ زور چىقىم بولدى، ھەر كۈنى يارىلانغان ئەسكەرلەر يەر يۈزىگە توشۇلاتتى! ئىستاتىستىكا قىلىنىشىچە، 2000دىن ئارتۇق ئادەم ئۆلۈپ، 147 ئادەم يارىلانغان ئىدى.

ھازىر جۇڭگونىڭ دۇنيا جەڭ مەيدانىدىن تۇيۇقسىز توختىشى دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەرنىڭ گۇمانىنى قوزغىدى! جۇڭگەنەخەيدە لى رەئىس جىددىيەلەشكەندىن جايدا چۆرگىلەيتتى! ھازىرقى مۇشۇنداق ياخشى پەيتتە ئامېرىكىنى ئوبدانراق ياساپ قويسىلا، ئامېرىكا ئەلباشى تەختتىن چۈشەتتى، بىراق مۇشۇنداق چاغدا باشنى ئەڭ ئاغرىتىدىغان ئىش چىقتى! بۇ ماشىنا ئادەملەرگە تاقابىل تۇرۇش ئون ئامېرىكىغا تاقابىل تۇرۇشتىنمۇ تەسكەن. مۇشۇ چاغدا جوۋ تىيەنخۇا كىرىپ كەلدى:

— لى رەئىس، ماشىنا ئادەملەرنىڭ ھۇجۇمى بارغانسېرى كۈچلۈكلەشپ كېتىپ بارىدۇ، تۆت بىرلەشمە ئارمىيىمۇ ئۇلارنى يوقىتالمىغۇدەك.

لى رەئىس بېشىنى چايقىغىنىچە ئۇھ تارتىپ:

— ئەجەب بىز راستىنلا بۇ تاشقى پىلانت ماشىنا ئادەملىرىنىڭ قولىدا تۈگىشەرمىزمۇ؟ — دېدى.

جوۋ تېەنخۇا:

— مېنىڭ پەممىچە، شىزاڭ رايونىدىكى لىن خەييۈن گېنرالنىڭ قىسىملىرىنى شىنجاڭغا يۆتكەسەكمىكىن، پاكىستان قىسىملىرىغا بىر قىسىم ماددىي ياردەم بېرىپ، ئۇلار ئارقىلىق ھىندىستان قىسىملىرىنى تۇتۇپ تۇرساق بولىدۇ!— دېدى. لى رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ: — بولىدۇ! ھازىر پەقەت ئاشۇ ماشىنا ئادەملەرنى يوقىتالسا قىلالا بولىدۇ!— دېدى. جۇڭگونىڭ شىزاڭدىكى قىسىملىرى جەڭ رايونىدىن چېكىندى، ھىندىستان تەرەپ جۇڭگونىڭ قۇرۇق شەھەر ھىيلىسىگە ئالدىنىشتىن قورقۇپ ھۇجۇم قىلىپ كىرىشكە پىتىنالمىدى، ئەكسىچە پاكىستان قوشۇنلىرى ئىنتايىن خۇشال ھالدا زور تۈركۈمدىكى ھەربىي ئۈسكۈنىلەرنى (پەقەت ئادەتتىكى ئۈسكۈنىلەر، يېڭى تىپتىكى قوراللار يوق) تاپشۇرۇۋېلىپ، قايتۇرما ھۇجۇمغا ئۆتۈشكە باشلىدى، جۇڭگو ھەربىي ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتە پاكىستانغا ياردەم بېرىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە قىلدى. خەلق ئازراق نارازى بولغان بولسىمۇ، لېكىن ئىشنى بەكمۇ چوڭايتىۋەتمىدى، چۈنكى جۇڭگو ئۇلارغا نۇرغۇنلىغان تۇيۇقسىز خۇشاللىقلارنى بەرگەنتى، ئەلۋەتتە. ياپونىيە، فىلىپپىن، ۋېيتناملار جۇڭگونىڭ غەلتە ھەرىكىتى ۋە ئامېرىكا بىلەن ياپونىيەنىڭ ئېغىر مەغلۇبىيىتىنى كۆرگەندىن كېيىن، يېنىكلىك بىلەن ئىش كۆرۈشكە جۈرئەت قىلالىدى، ب د ت مۇ مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ جەڭ توختىتىشقا مۇراجىئەت قىلىشقا باشلىدى.

شىنجاڭغا ئۇچقان مەخسۇس ئۇچقۇدا گېنرال لىن خەييۈن جىمغىنە ئولتۇرۇپ دەرىزە سىرتىدىكى مەنزىرىنى تاماشا قىلماقتا، ئۇ جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ غايەت زور ئەجدىھاننىڭ ئىچكى قالايمىقانچىلىق تۈپەيلىدىن قەدىمىنى توختاتقانلىقىنى، ئەمما بۇنىڭ پەقەت ۋاقىتلىق ئىكەنلىكىنى بىلەتتى!

13 - باب كۈتۈلمىگەن ئولجا

گېنرال لىن خەييۈن بازىغا كەلگەندە، ماشىنا ئادەملەر ھۇجۇم قىلىۋاتاتتى! كۆزەتكۈچ ئېكرانىدىن زور تۈركۈمدىكى جۇڭگو ئارمىيىسىنىڭ 100 نەچچە ماشىنا ئادەم تەرىپىدىن قىلچىمۇ قول ياندۇرغىدەك كۈچى يوق تۇرغانلىقىنى، پۈتكۈل يەرئاستى بازىسىنىڭ ئاللىقاچان قان دېڭىزىغا ئايلانغانلىقىنى، ھەممە يەردە ئۈزۈپ تاشلانغان قول-پۇتلارنىڭ تولۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرگىلى بولاتتى! لىن خەييۈن ۋارقىراپ تاپىلدى:

— قىسىملار دەرھال يەر يۈزىگە چېكىنىپ چىقسۇن ، يەر ئاستى مۇداپىئە سېپىنى بىكار قىلسۇن ، زاپاس قىسىملار كىرىش - چىقىش ئېغىزىدا جەڭ تەييارلىقىنى ياخشى قىلسۇن!
يۆ چېڭلۇڭ ئەنسىرىگەن ھالدا:

— بۇنداق قىلساق بولارمۇ؟ بازىنىڭ ئىچكى قىسمى بەكمۇ تار ، ئۇ يەردە سەپ تۈزىڭلى بولمايدۇ! «قارام ئەجدىھا» مۇ رولىنى جارى قىلدۇرالمىدۇ!— دېدى . لىن خەييۈن بېشىنى لىڭشىتىپ:

— ياق ، ھەر قايسى كىرىش - چىقىش ئېغىزلىرىدا لازىملىق زەمبىرەك ئورۇنلاشتۇرىمىز ، تار كارىدور ئىچىدە ئۇلار ھەرگىزمۇ قاچالمىدۇ! بىز يەر شەكلىدىن پايدىلىنىپ ئۇلارنى تۇتۇپ تۇرىمىز ، ئەسكەرلەرنىڭ ھاياتى ۋە ئۇلارنىڭ جان تىكىپ ئېلىشىغا يەنە تايىنۇرەسەك بولمايدۇ،— دېدى . يۆ چېڭلۇڭ دەرھال بېشىنى لىڭشىتىپ:
— خوپ! چۈشەندىم!— دېدى .

يەر ئاستى جەڭ مەيدانىدىكى قىسىملار بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دەرھال يەر يۈزىگە قايتتى ، ماشىنا ئادەملەرمۇ ئەگىشىپ چىقتى ، چىقىش - كىرىش ئىشىكىدە ئاللىقاچان لازىملىق زەمبىرەكلەر تەقلىنىپ بولغانى ، ماشىنا ئادەملەر كۆرۈنىشى بىلەنلا ، كۆك رەڭلىك لازىم نۇر دەستىسى ئۇلارنى بىر دۆۋە تۆمۈر سۈيىگە ئايلاندۇرۇپ قويدى . ماشىنا ئادەملەرنىڭ نەچچە قېتىملىق ھۇجۇمى چېكىندۈرۈلگەندىن كېيىن ، ماشىنا ئادەملەر يەر ئاستىغا چېكىندى ، شىنجاڭدىكى بازىدىكى جەڭ ئاخىرى ۋاقىتلىق بولسىمۇ پەسەيدى .

جۇڭنەنخەيدە لى رەئىس دوكلات ئاڭلىماقتا ، جوۋ تىەنخۇا سۆزلىمەكتە:

— شىنجاڭ بازىسىدىكى ماشىنا ئادەملەر ئىككى كۈن بولدى ھۇجۇم قىلمىدى ، ھازىر شىنجاڭدىكى جەڭ ئەھۋالى مۇقىملىشىپ بولدى . ئەمما خەلقئارادىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر بىزنىڭ شىنجاڭ بىلەن ئالدىراش تۇرغانلىقىمىزدىن پايدىلىنىپ يەنە قۇتراشقا باشلىدى ، ئامېرىكىنىڭ 7 - فلوتى تېنچ ئوكيانغا كېلىپ بولدى ، ۋېيتنام دۆلىتىمىزنىڭ تېخىمۇ كۆپ دېڭىز تەۋەلىكىنى بېسىۋالدى!

— شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى تېخى يېتەرلىك ئەمەس ، ماشىنا ئادەملەرنى چوقۇم تەلتۆكۈس يوقىتىش كېرەك! خەلقئارادىكى ئىشلارغا قارىتا مېنىڭ سىلەرگە دەيدىغان بىر خۇشخەۋىرىم بار! ئىككى دانە بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە پۈتتى ، بىز مۇشۇنىڭدىن پايدىلىنىپ ئۇلارغا پوپوزا قىلىپ قويساق بولىدۇ!— دېدى لى رەئىس .

— 2009 يىلى 14 - ئۆكتەبىر تاڭ سەھەر 3:00 ، شىنجاڭدىكى يەرئاستى بازىسى ، بىر كۈلەڭگە ئاستاغىنە يەر ئاستىغا چۈشىدىغان لېفىتقا چىقتى ، يەر ئاستىغا ئادەملەرنىڭ كىرىشى چەكلەنگەنتى ، نۇرغۇن ماشىنا ئادەملەر ئۇ يەردە توپلىشىپ تۇراتتى ، ئۇ يەرگە چۈشسە تىرىك

چىقىپ كېتىشىنى ئويلىمىسا بولاتتى . لېفىت تۆۋەنلەشكە باشلىدى ، كۆلەڭگە شەكلى غەلىتە بىر تاپانچىنى چىقاردى ، كۆلەڭگە تېخى جۇڭگونىڭ ھەربىي كىيىمىنى كىيىۋالغانىتى . يەر ئاستىغا كەلگەندىن كېيىن لېفىت ئىشكى ئېچىلىش بىلەنلا ئۇ يەردە بىر ماشىنا ئادەمنىڭ تۇرغانلىقى كۆرۈندى ، ماشىنا ئادەم ئەمدى ئوق ئاتاي دەپ تۇرۇشىغا بىر تال يېشىل نۇر سىزىقى ئۇنىڭغا تەڭدى! ئادەتتە تانكا زەمبىرىكىمۇ زەخمىلەندۈرەلمەيدىغان ماشىنا ئادەمنىڭ ئېلېكتىر كۆزى شۇ ھامان ئۆچۈپ ، يەرگە يىقىلدى . كۆلەڭگە لېفىتتىن چىققاندىن كېيىن ، قورام تاشلارنىڭ ئارىسىدىن ئاستاغىنە جەڭ كېمىسىگە قاراپ يۈرۈپ كەتتى ، يولدا نۇرغۇن ماشىنا ئادەم ئۇچرىدى ، گەرچە ئۆڭكۈرنىڭ تېمپراتۇرىسى ناھايىتى تۆۋەن بولسىمۇ ، لېكىن پەقەت ئادەتتىكى ھەربىي فورما كىيىۋالغان كۆلەڭگە ئازراقمۇ پەرۋا قىلمىغاندەك ئىدى! ئىككى سائەتتىن كېيىن ئاخىرى جەڭ كېمىسىنىڭ كىرىش ئېغىزىغا كەلدى ، كۆلەڭگە ئاستاغىنە بېشىنى كۆتۈرۈپ ئەتراپقا قارىدى ، ئىشك ئالدىدا تۆت ماشىنا ئادەم مىدىرلىماستىن تۇراتتى ، كۆلەڭگە بىر تىنىۋالدى ، يانچۇقىدىن بىر دانە كىچىك شارچىنى چىقىرىپ ئاتتى ، ماشىنا ئادەملەر ئىنكاس قايتۇرۇپ بولغۇچە ، كىچىك شارچە كۆك رەڭلىك توك ئېقىمى چىقاردى! كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچە ماشىنا ئادەملەر ئىنتايىن ئازاپلانغىنىچە بېشىنى قاماللاپ يەرگە يىقىلدى ، كۆلەڭگە سەكرەپ چىقىپ ئۇلارغا قارىتىپ ئوق ئۈزدى ، ئەتراپتىكى ماشىنا ئادەملەر بۇنى سېزىپ قالدى ، سانسىزلىغان لازېر نۇرى ئۇنىڭغا قاراپ ئۇچۇپ كەلدى ، كۆلەڭگە كۈلۈپ تۇرۇپ: «كەچۈرۈڭلار ، سىلەر بىلەن بۇ يەردە ئوينىغۇدەك ۋاقىتم يوق!» دېگىنىچە ، جەڭ كېمىسى ئىچىگە يۈگۈرۈپ كىرىپ كەتتى .

«توك!» قىلغان ئاۋاز بىلەن بىر ماشىنا ئادەمنىڭ ئېلېكتىر كۆزى ئۆچكەندىن كېيىن يەرگە يىقىلدى . كۆلەڭگە بىر چوڭ ئىشكىنىڭ ئالدىغا كېلىپ قارىۋەتكەندىن كېيىن يېنىك بىر تىنىۋېلىپ ، ئىشك يېنىدىكى ئېلېكتىر قۇلۇپقا ناھايىتى پىششىق ھالدا مەخپىي نومۇرنى كىرگۈزدى ، ئىشك ئاستا - ئاستا ئېچىلدى! ئىچىدە غايەت زور بىر گېن كومپيۇتېرى بار ئىدى ، بۇنىڭ جۇڭگونىڭ گېن كومپيۇتېرىدىن قانچە ھەسسە چوڭلۇقىنى بىلىپ بولمايتتى . كۆلەڭگە كىرىپ ئەتراپقا قارىۋەتكەندىن كېيىن ، كۆزلىرىدىن تاراملاپ ياش تۆكۈلدى! ئەمدىلا كونتروللىغۇچىنىڭ يېنىغا كېلىشىگە ، تورۇستىن ئىككى ئاپتومات ساڭگىلاپ چۈشۈپ ، ئۇنى قارىغا ئالدى! بىر غەلىتە تىلدىكى ئاۋاز ياڭرىدى ، كۆلەڭگە بىر پارچە كارتىنى چىقىرىپ ، ماشىنىغا تىقتى ، گېن ماشىنىسىغا قاراپ نەچچە جۈملە غەلىتە تىلدا سۆزلىگەندىن كېيىن ، قاپقاراڭغۇ جەڭ كېمىسى تۇيۇقسىز يورۇپ كەتتى! ياندىكى كۆزەتكۈچتىن ماشىنا ئادەملەرنىڭ ئۇنىڭغا قاراپ كېلىۋاتقانلىقى كۆرۈندى . كۆلەڭگە بۇنىڭغا پىسەنت قىلماستىن: «بارلىق تاقاقلار تاقالسۇن ، ئۇلارنى توسۇڭلار» دېدى . بىر نەچچە ئېغىر نەرسىنىڭ چۈشكەن ئاۋازى

ئاڭلاندى، ماشىنا ئادەملەر جېنىنىڭ بېرىچە تاقاقلارغا سوقۇلۇۋاتاتتى. كۆلەڭگە ئۇنىڭغا قاراپ: «ئۇلارنى بىردەم بولسىمۇ توسۇپ تۇرغىلى بولار، بولدى! مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ پروگراممىنى ئۆزگەرتىۋالاي» دېدى.

شىنجاڭدىكى بازىدا بىر ئەسكەر يۈگۈرۈپ كەلگىنىچە دوكلات قىلدى:

— قوماندان، يەرئاستىدىكى جەڭ كېمىسى ھەرىكەتكە كەلدى.

— نېمە دېدىڭ؟— يۆ چېڭلۇڭ كارىۋاتتىن چاچراپ تۇرۇپ كەتتى. ئەسكەر سۆزىنى تەكرارلىدى:

— يەرئاستىدىكى جەڭ كېمىسى ھەرىكەتكە كەلدى.

يۆ چېڭلۇڭ بۇنى ئاڭلاپ، كىيىمىنىمۇ كىيمەستىن يۈگرەپ چىقىپ كەتتى! قوماندانلىق ئۆيىگە كىرىپ ئۇ يەرگە گېنرال لىن خەييۈننىڭ ئاللىقاچان كېلىپ بولغانلىقىنى كۆردى، يۆ چېڭلۇڭ ھاسىرىغىنىچە:

— ئە... ئە... ئەھۋال قانداق بولدى؟— دېدى. لىن خەييۈن بېشىنى بۇراپ سوغۇققىنە:

— يەر ئاستىدىكى ماشىنا ئادەملەرنىڭ ھەممىسى نېمە سەۋەپتىن جەڭ كېمىسىنىڭ ئىچىگە يىغىلىۋالدىكىن؟ ھوي، يۆ قوماندان، زۇكامداشتىن ئېھتىيات قىلىڭ!— دېدى. يۆ چېڭلۇڭ تۇرۇپلا قالدى، بېشىنى ساڭگىلىتىپ قاراپ ئۆزىنىڭ پەقەت ئاسما مايكا ۋە كالتە تامبال بىلەنلا تۇرغانلىقىنى كۆردى! بىردەمدىلا يۆ چېڭلۇڭنىڭ يۈزى مايىمۇنىڭ قوڭمىدەك قىزىرىپ كەتتى، ئالدىراپ:

— كەچۈرۈڭ-ھە! ئابايامقى ئىش بەك تەسادىپى بولدى، كىيىم يەڭگۈشلەشنى ئۇنتۇپ قاپتىمەن،— دېگەچ، ئەسكەر سۇنۇپ بەرگەن كىيىمنى كىيىشكە باشلىدى، كۆڭلىدە: «گۈزەل قىزنىڭ ئالدىدا يۈزۈم بەك چۈشۈپ كەتتى، ھەقىقەتەنمۇ مەن يۆ چېڭلۇڭنىڭ پۈتۈن ئۆمرىدىكى ئەڭ چوڭ سەۋەنلىكى بولدى،» دەپ ئويلىدى.

جەڭ كېمىسى ئىچىدە كۆلەڭگە پۈتۈن بەدىنى تەرگە چۆمۈلگەن ھالدا:

— ئەسلىدە مۇنداقكەن-دە، ئالەم ئاتلاپ ئۇچقاندا پروگرامما ئالەم ماگنىت ئېقىمىنىڭ تەسىرىدە قالايمىقانلىشىپ كېتىپتەكەن! ھازىر ئىسسىقلىق ئېنىرگىيە ئىنكاسى بولغان جانلىقلارنى بايقىسىلا ئۆلتۈرىدىغان ماشىنىغا ئايلىنىپ قاپتۇ، ئۆزگەرتىپ ئەسلىگە كەلتۈرمەك ھەجەپمۇ ئاۋارىچىلىقكەن! ھۇ، بالدۇرلا پېنسىيىگە چىقىشقا تېگىشلىك تۆمۈر پارچىلىرى!— دېدى.

ماشىنا ئادەملەر 6- ئىشكىنىمۇ بۇزۇپ كىرىپ كېلىشتى، ھازىر ئۇلارنىڭ ئالدىدا پەقەت ئەڭ ئاخىرقى بىرلا ئىشك قالغانىتى. «توڭ! توڭ! توڭ!» ئىشككە ئۇرۇلغان ئاۋازلار كېلىشكە باشلىدى، كۆلەڭگە تەرلىرىنى سۈرتىۋەتكەچ:

— مېنىڭ ئويلغىنىمدىنمۇ تېزغۇ، بىراق مۇشۇ يەرگىچە بولسۇن، — دېگىنىچە قىزىل رەڭلىك كونۇپكىنى باستى، بارلىق ماشىنا ئادەملەرنىڭ ھەممىسى توختاپ قالدى، ئېلېكتىر كۆزلىرى توختاۋسىز لاپىلداشقا باشلىدى! بىردەمدىن كېيىن، قىزىل رەڭلىك ئېلېكتىر كۆزلىرى يېشىل رەڭگە ئۆزگەردى، كۆلەڭگە بۇنى كۆرگەندىن كېيىن بىرنى تىنىۋالدى، ئىشكىنى ئېچىپ سىرتقا چىقتى! ماشىنا ئادەملەرگە قاراپ ئۈنلۈك قىلىپ:

— ھەممىڭلار بىر رەت بولۇپ تىزىلىڭلار، — دېدى، سۆزى ئاخىرلاشماي تۇرۇپلا بارلىق ماشىنا ئادەملەر رەتلىك بىر رەت بولۇپ تىزىلدى. كۆلەڭگە بۇنى كۆرۈپ كۈلۈپ قويۇپ:

— ناھايىتى ياخشى، ئاڭلاپ تۇرۇڭلار! ھازىردىن باشلاپ سىلەر قۇياش سىستېمىسىدىكى يەرشارىدىكى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىسمىغا تەۋە بولدۇڭلار! مەندىن باشقا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى لى شياڭ ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىەنخۇانىڭ بىۋاستە قوماندانلىقىدا بولسىلەر، بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالماي تۇرۇپ ھەرقانداق ئادەمنى زەخمىلەندۈرۈشكە رۇنەت يوق! بىلىڭلارمۇ؟ — دېدى. بارلىق ماشىنا ئادەملەر دەرھال بېشىنى لىگىشتىشتى، كۆلەڭگە رازىمەنلىك بىلەن:

— ھازىر سىلەرنىڭ قىلىدىغىنىڭلار مېنى قوغداپ بۇ يەردىن ئېلىپ چىقىپ كېتىش، — دېدى. شىنجاڭدىكى بازىدا بىر تەتقىقاتچى ئۈنلۈك ئاۋازدا:

— ماشىنا ئادەملەر تېلېگرامما كودى ئارقىلىق ئۇچۇر ئەۋەتىپ، ئۆزلىرىنىڭ تەسلىم بولغانلىقىنى بىلدۈردى! — دېدى. يۆ چىڭلۇڭ غەلىتىلىك ھېس قىلىپ:

— نېمە؟ ئۇلار تەسلىم بولماقچىمىكەن؟ سىز جەزىمەلەشتۈرەلەمسىز؟ — دېدى. تەتقىقاتچى ئېكرانغا قارىۋەتكەندىن كېيىن جەزىمەلەشتۈرگەن ھالدا:

— خاتاسى يوق، ئۇلار ھەقىقەتەن تەسلىم بولماقچى، — دېدى. يۆ چىڭلۇڭ ئەنسىرىگەن ھالدا:

— بۇ قىلتاق ئەمەستۇ؟ — دېدى. لىن خەييۈن ئۇنى ئۇرۇپ قويۇپ:

— مەن چۈشۈپ قاراپ باقايۇمۇ - يە؟ — دېدى. يۆ چىڭلۇڭ بېشىنى چايقاپ:

— بولمايدۇ، سىز قىز بالا تۇرسىڭىز، ئۇ يەرگە چۈشىڭىز ئەگەر بۇ قىلتاق بولۇپ قالسا چاتاق بولىدۇ، مەن چۈشەي! — دېدى. لىن خەييۈن ئۇنىڭغا قاراپ قويۇپ:

— بوپتۇ! خالىغىنىڭىزچە بولسۇن! مېنىڭچە بۇنىڭدا چاتاق يوق، — دېدى.

— 2009 يىلى 15 - ئۆكتەبىر، شىنجاڭدىن كەلگەن جىددىي تېلېگرامما جۇڭنەنخەيگە يەتكۈزۈلدى، لى رەئىس ئۈنلۈك ئاۋازدا كۆپچىلىككە ئوقۇپ بېرىشكە باشلىدى:

— شىنجاڭ رايونىدىكى ماشىنا ئادەملەرنىڭ توپىلىڭى بېسىقتۇرۇلدى، كىشىنىڭ ئەقلىگە سىغمايدىغىنى شۇكى بارلىق ماشىنا ئادەملەر ھەممىسى تەسلىم بولدى، ھەمدە ئۆزلىرىنىڭ

بىزنىڭ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قوماندانلىقىغا بويسۇنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى!
تۆۋەندە بەس - بەستە غولغولا بولۇپ كەتتى ، جوۋ تىەنخۇا قاقاھلاپ كۈلۈپ:
— بۇ ھەقىقەتەنمۇ تەستە ئېرىشىدىغان بىر سوۋغات بولدى - ھە، — دېدى . ئازاتلىق ئارمىيە
باش قوماندانى دېڭ جىيەنگو يەنە ئازراق گۇمانسىرىغان ھالدا:
— بىراق ئۇلار نېمىشقا تۇيۇقسىز تەسلىم بولىدىكەن؟ ئالدىنقى كۈنى تېخى تەلۋىلەرچە بىزگە
ھۇجۇم قىلىۋاتاتتى! — دېدى . لى رەئىس سۈرلۈك ھالدا:
— بىزنىڭ تەكشۈرۈشمىزچە لېفىت تاڭ سەھەردە ئىشلىتىلىپتەكەن ، ھەمدە يەر ئاستىدا يېڭى
ئاياق ئىزى بايقالدى، — دېدى . جوۋ تىەنخۇا ھەيران بولغان ھالدا:
— ئەجەب جەڭ كېمىسىنىڭ ئىچىدە يەنە ھايات قالغان تاشقى پىلانت ئادىمى بارمىدۇ؟ —
دېدى . لى رەئىس بېشىنى چايقاپ:
— مېنىڭچە ئۇنداق ئەمەس! لېفىت پەقەت بىرلا قېتىم ئىشلىتىلگەن ، يەنى تاشقى پىلانت
ئادىمى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە چۈشكەن ، چۈشكەندىن كېيىن قايتىپ چىقىمىغان! شۇنى
جەزمەلەشتۈرۈشكە بولىدۇكى ، تاشقى پىلانت ئادىمى جەڭ كېمىسى ئىچىدىكى ھايات قالغۇچى
ئەمەس ، بەلكى ئالەمدىن كەلگەن . بىراق ئۇلار نېمىشقا بىزگە ياردەم بېرىدۇ ، بۇنى بىز
بىلمەيمىز، — دېدى . كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ، بىردەم ئويلىنىپ تۇرۇپ قېلىشتى!
دېڭ جىيەنگو:
— رەئىس ، مەن تۇيۇقسىز ئۆزىمىزنىڭ بەكمۇ كۈلكىلىك ئىكەنلىكىمىزنى ھېس قىلىپ
قالدىم، — دېدى .
— نېمىشقا؟ — سورىدى لى رەئىس ھەيران بولۇپ . دېڭ جىيەنگو بىرنى ئۇھ تارتىپ قويۇپ ،
ئاستا - ئاستا سۆزلەشكە باشلىدى:
— ھازىر بىز بىز ئىنسانلاردىنمۇ قالتىس ئىرقنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى بىلىۋالدۇق! ھالبۇكى بىز
ئىنسانلار ئازراقمۇ ئىناق ئەمەسكەنمىز ، توختىماي سوقۇشىدىكەنمىز ، ئاتوم بومبىسى بولسىلا
ھەممە يەردە باشقىلارغا ھەيۋە قىلىدىكەنمىز ، باشقىلارنىڭ بايلىقىنى تارتىۋالدىكەنمىز ، يەنە
تېخى ئۆزىمىزنىڭ ئەڭ ئىلغار مىللەت دەپ ھېس قىلىدىكەنمىز! ئەمما بىز باشقا ئىرق ئارىسىدا
ھېچنىمىگە ئەرزىمەيدىكەنمىز ، تېخىنىكىدا باشقىلارغا يەتمەيدىكەنمىز ، پەزىلەت جەھەتتىمۇ
ئۇلارغا يەتمەيدىكەنمىز! بۇ قېتىملىق جەڭ بىزنىڭ قىلىشىمىزغا ئەرزىمىدۇ؟
لى رەئىس ئاڭلىغاندىن كېيىن قوشۇلغان ھالدا:
— بەرھەق ، سىز دېگەندەك بىز ھەقىقەتەنمۇ بەك ئەخمەككەنمىز! بىراق بىز بۇ مەيدان جەڭنى
تاماملىشىمىز لازىم! ئەگەر بىز پۈتۈن دۇنياغا ھۆكۈمرانلىق قىلالىساق ، پۈتۈن دۇنيانى بىرلا
ھۆكۈمەتنىڭ باشقۇرۇشىغا بويسۇندۇرالىساق ، ئۇ چاغدا ، سىياسىي مەنىدىكى دۆلەت

چېگرسىنى تامامەن يوقىتىش مۇمكىن، خەلقئارادىكى تالىشىش ۋە ئىقتىساد جەھەتتىكى تەڭپۇڭسىزلىق ئەھۋالىمۇ مەۋجۇت بولمايتتى! بىز ئىنسانلارنىڭ توختىماستىن جەڭ قىلىشىدىكى سەۋەپمۇ دەل ئىنسانلارنى ئۆزىنى چاغلانغا مەجبۇرلىيالايدىغان جانلىقنىڭ يوقلۇقىدا، شۇڭا ئىنسانلار ئۆزىنىڭ قىلالمايدىغان نەرسىسى يوق دەپ چاغلانغان، بىراق بۇلار پەقەت يەرشارىدا ئەسقاتدۇ، خالاس! بىز ئۇلارنى ئۆزلىرىنىڭ بۇ چەكسىز ئالەمدىكى نۇرغۇنلىغان مىللەتلەر ئارىسىدا ھېچنىمىگە ئەرزىمەيدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ قويساقلا، ئىنسانلار ئۆزلىرى نېمىنىڭ ئىتتىپاقلىق ئىكەنلىكىنى بىلىۋالالايدۇ!— دېدى.

شىنجاڭ رايونى، كۆلەڭگە لى رەئىسنىڭ سۆزىنى كۆرگەچ، خۇشال ھالدا چاۋاك چېلىپ: — ياخشى، ناھايىتى ياخشى سۆزلىدىڭ! ئىنسانلار سېنىڭدەك ئاڭغا ئىگە ئادەملەرگە مۇھتاج! قارىغاندا بىز ئادەمنى خاتا تاللىمىغان ئوخشايمىز، بىراق سىلەرنىڭ تېزراق بولۇشۇڭلارنى ئۈمىد قىلىمىز، ۋاقىت قالمىدى،— دېدى.

14 - باب يامان سۈپەتلىك ئۆسمە

— شىنجاڭدىكى ماشىنا ئادەملەر توپىلىڭى بېسىقتۇرۇلدى، شىنجاڭغا يۆتكەلگەن ھەر قايسى قىسىملارمۇ قايتىشقا باشلىدى، بازىنى رېمونت قىلىش خىزمىتىمۇ ئىشلىنىۋاتىدۇ! 4241دىن ئارتۇق جەڭچى قۇربان بولدى، 432 جەڭچى يارىلاندى،— جوۋ تىەنخۇا دوكلاتىنى ئوقۇپ بولۇپ ئۇھ تارتىپ قويدى! لى رەئىس چوڭقۇر ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— بۇ 4241 نەپەر جەڭچىنى ئىنقىلابىي قۇربان دەپ ئەنگە ئېلىپ، ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋاباتلىرىغا نەپقە پۇلى بېرىپ، بۇندىن كېيىن ئۇلارنىڭ پەرزەنتلىرىنىڭ ئوقۇش پۇلى، داۋالىنىش راسخوتلىرىنى پۈتۈنلەي كۆتۈرۈۋېتىلى، ئۇلارنىڭ روھىنىڭ خاتىرجەم بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن!— دېدى. جوۋ تىەنخۇا بېشىنى لىگىشتىپ:

— ھەي! ھازىر قولىمىزدىن كېلىدىغىنى پەقەت مۇشۇلا، جەڭچىلىرىمىز خاتىرجەم كەتسۇن!— دېدى. لى رەئىس داۋاملاشتۇرۇپ:

— بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە ئىككى كۈندىن كېيىن ئۇچىدۇ، بىز شىنجاڭغا بىر بېرىپ كەلگەچ، ئاشۇ ماشىنا ئادەملەرنى كۆرۈپ كېلەيلى!— دېدى. جوۋ تىەنخۇا: — بولىدۇ!— دېدى.

— 2009 يىلى 16 - ئۆكتەبىر، شىنجاڭ تارىم ئويمانلىقى تەكلىماكان قۇملۇقى، بىر ياش بىر دالا

ئاپتوموبىلىنى ئۇچقاندەك ھەيدەپ ماڭماقتا! ئۇنىڭ كەينىدە بەش دانە «تۈز9» قوراللىق تىك ئۇچار قوغلىماقتا. بۇ ياشنىڭ ئىسمى پاۋلو ئاير بولۇپ، ئامېرىكا مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ قابىل جاسوسى بولۇپ، ئۇ ئامېرىكىغا كۆچۈپ كەتكەن جۇڭگولۇق ئىدى! بۇ قېتىم جۇڭگوغا شىنجاڭ رايونىنى رازۇپىدا قىلىشقا ئەۋەتىلگەن بولۇپ، سىرتقى قىياپىتى ۋە تىل جەھەتتىكى ئالاھىدىلىكى بىلەن ئاسانلا جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونىغا سوقۇنۇپ كىرىۋالغانى. پىلىموت ئوقلىرى ئۇنىڭ باش ئۈستىدىن ئېتىلغان پېتى ئۆتۈپ كەتتى، پاۋلو ئاير بىر تەرەپتىن ماشىنا ھەيدىگەچ، يەنە بىر تەرەپتىن ئىسرائىلىيىدە ئىشلەنگەن «قۇملۇق بۈركۈتى» تاپانچىسى بىلەن قايتۇرما ھۇجۇم قىلدى، ئۇ ئۆمرىدە كۆرۈپ باقمىغان نەرسىنى كۆردى، بىراق ئۇنىڭ بۇنى باشقىلارغا ئېيتقۇدەك پۇرسىتى يوقتى. باشقۇرىلىدىغان بومبىدىن بىرى ئۇنىڭغا قاراپ ئۇچۇپ كەلدى، پاۋلو ئاير بۇنى كۆرۈپ ئۇچقاندەك كېتىۋاتقان ماشىنىدىن يەرگە سەكرەپ قاتتىق يىقىلىپ چۈشتى، بومبا ماشىنىغا تەككەندىن كېيىن كۈچلۈك پارتلاپ ئۇنى ئاسمانغا ئۇچۇرۇۋەتتى. پاۋلو ئاير ئورنىدىن تۇرۇپ «ئەبلەخ!» دەپ تىللىۋەتتى - دە، ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ قېچىشقا باشلىدى، بىراق ئادەم قانداقمۇ تىك ئۇچاردىن قېچىپ قۇتۇلالسۇن؟ «تۈز9» قوراللىق تىك ئۇچارنىڭ بىرىدە گېنرال لىن خەييۈن ئۇنىڭغا سوغۇققىنە قاراپ دېدى:

— ئۇنى ئۆلتۈرمەڭلار! بىز ئۇنىڭ قانچىلىك مەخپىيەتلىكىنى بىلىۋالغانلىقىنى، بۇنى باشقىلارغا ئېيتقان - ئېيتمىغانلىقىنى بىلىۋېلىشىمىز كېرەك، بىلىدىڭلارمۇ؟
ئۇچقۇچى سۆزلەشكۈ ئارقىلىق بارلىق ئۇچقۇلارغا خەۋەر قىلدى، شۇنداق قىلىپ نەچچە ئۇچقۇ خۇددى چاشقان قوغلىغانغا ئوخشاش ئۇنى قوغلاپ ئويۇن قىلماقتا ئىدى. لىن خەييۈن پاۋلونىڭ يۈگرەپ ھالى قالمىغانلىقىنى كۆرگەندىن كېيىن:

— ئوۋ مىلتىقىنى ماڭا بېرىڭلار! - دېدى. لىن خەييۈن مىلتىقىنى ئالغاندىن كېيىن، پاۋلونى قارىغا ئالدى! پاۋلومۇ ئۆزىنى بىراۋنىڭ قارىلاۋاتقانلىقىنى سېزىپ قالدى - دە، دەرھال تاپانچىسىنى كۆتۈرۈپ ئۇچقۇ بۆلۈمچىسىنىڭ ئىشىكىدە تۇرغان لىن خەييۈنگە قاراپ نەچچە پاي ئوق ئۈزدى. «تاڭ! تاڭ!» ئىككى پاي ئوق تىك ئۇچارنىڭ قونۇش جازىسىغا تەگدى!
ئۇچقۇچى دەرھال:

— لىن گېنرال، پەخەس بولۇڭ! - دېدى ۋارقىراپ. لىن خەييۈن پىسەنت قىلماي، پاۋلو قايرىلىپ يۈگرەۋاتقاندا، ئۇنىڭ يوتىسىغا قارىتىپ بىر پاي ئوق ئاتتى. «ۋاي!!!!» پاۋلو ئېچىنىشلىق ۋاقىرىغىنىچە جايغا يىقىلدى. لىن خەييۈن بۇنى كۆرۈپ:
— چۈشۈڭلار، ئۇنى تۇتۇڭلار، - دېدى.

بەش دانە «تۈز9» قوراللىق تىك ئۇچار يەرگە قوندى، بىر توپ ئەسكەرلەر ئۇچقۇدىن سەكرەپ

چۈشۈپ، يەنە قاچماقچى بولۇپ تۇرغان پاۋلۇنى يۈگۈرۈپ بېرىپ تۇتۇپ، لىن خەييۈننىڭ ئالدىغا يالاپ ئاپاردى! پاۋلو ئالدىدىكى بۇ قىزچاققا قاراپ، ئۇنىڭ بۇنچە ياش تۇرۇپ گېنراللىققا ئېرىشكەنلىكىگە ھەقىقەتەنمۇ ئىشىنەلمەي قالدى! گەرچە ئۇنىڭ سۈرەتلىرىنى كۆرگەن بولسىمۇ، لېكىن ئەمەلىيەتتىكى ئۇ سۈرەتتىكىدىن نەچچە ھەسسە چىرايلىق ئىدى! لىن خەييۈن پاۋلوغا ھېسسىياتسىز قارىغىنىچە:

— ئۇنى ئېلىپ قايتىڭلار، مەيلى ئۇنىڭغا قانداق ئۇسۇل ياكى قانداق دورا ئىشلەتمەڭلار، بىر سائەت ئىچىدە مەن ئۇنىڭ بىزنىڭ قانچىلىك مەخپىيىتىمىزنى بىلىۋالغانلىقىنى، شېرىكلىرىمىزنىڭ بار-يوقلۇقىنى بىلىشىم كېرەك!— دېدى. ئەسكەر سالام بەرگەندىن كېيىن ئۇنلۇك ئاۋازدا: «خوپ!» دېدى. لىن خەييۈن ئاڭلىغاندىن كېيىن كەينىگە قاراپمۇ قويماستىن، تىك ئۇچارغا چىقىپ كەتتى. پاۋلو شۇندىلا نېمىنىڭ مۇزچىراي گۈزەل دېيىلىدىغانلىقىنى بىلدى، ئۆزىنى قانداق تەقدىرنىڭ كۈتۈپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلمەيتتى. شىنجاڭدىكى يەر ئاستى بازىغا قايتقاندىن كېيىن، پاۋلو بىر ئورۇندۇققا باغلاندى. بىر ستارشى لېيىنات كىرىپ كېلىپ: — ياخشىمۇسىز، ئامېرىكا مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ جاسوسى پاۋلو ئەپەندى،— دېدى. پاۋلو ئۇنىڭغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن:

— قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ، ئۆلتۈرسەڭ ئۆلتۈرمەمسەن!— دېدى. ستارشى لېيىنات كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ئۇنداق ھاياجانلانماڭ، مېنىڭ ئىسمىم خۇاڭ ۋېن. پاۋلو ئەپەندى، مەن سىزنىڭ شۇنى بىلىۋېلىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن، ئەگەر سىز تەن جازاسىغا ئۇچراشنى خالىمىسىڭىز، ئەڭ ياخشىسى مېنىڭ سۇئاللىرىمغا يۇۋاشلىق بىلەن جاۋاب بېرىڭ!— دېدى. پاۋلو سوغۇق كۈلۈپ: — ئاندىن كېيىن مېنى ئۆلتۈرمەمسەن؟— دېدى. خۇاڭ ۋېن قولىنى شىلتىپ:

— No!No!No! ئەگەر سىز يۇۋاشلىق بىلەن جاۋاب بەرسىڭىزلا، مەن سىزنىڭ ھاياتىڭىزنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەت بېرىمەن!— دېدى. پاۋلو يەرگە بىرنى تۈكۈرۈپ: — كەچۈر، مەن سىلەرگە ئىشەنمەيمەن!— دېدى. خۇاڭ ۋېن ئەپسۇسلانغان ھالدا بىر تىنىۋېلىپ:

— ئۇنداقتا بەك ئەپسۇسلانارلىق ئىش بولىدىكەن، بۇنى ئۆزىڭىز تاپقان بالا جۇمۇ،— دېگىنىچە، ئۇنىڭ يۈزىگە بىر مۇش سالىدى. شۇ ھامان پاۋلونىڭ ئاغزى - بۇرندىن ئوقتەك قان كەتتى. ئورۇندۇق ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ بولغۇچە، خۇاڭ ۋېن ئۇنىڭ چاپىنىدىن تۇتۇپ ئۇنى تارتىۋالدى. خۇاڭ ۋېن كۈلۈمسىرىگىنىچە:

— پاۋلو ئەپەندى، سىز داۋاملىق تاياق يەمسىز ياكى ئېيىتىپ بېرەمسىز؟— دېدى. پاۋلو ھۇشىغا كەلگەندىن كېيىن خۇاڭ ۋېنغا قاراپ بىرنى تۈكۈردى، خۇاڭ ۋېن ناھايىتى چاققانلىق

بىلەن ئۆزىنى قاقچۇرۇپ، بېشىنى چايچاق تۇرۇپ، ئۇنىڭ قورسىقىغا قاتتىق بىر مۇش سالغىنىچە:

— پاۋلو ئەپەندى، مەن سىزنىڭ سىز ۋە مېنىڭ ھەر ئىككىمىزنىڭ قارا چاچ، سېرىق تەنلىك جۇڭگولۇق ئىكەنلىكىمىزگە دىققەت قىلىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن، سىزنىڭ ئامپىرىكىلىقلارغا جېنىڭىزنى سېلىپ بېرىشىڭىزنىڭ نېمە ھاجىتى!— دېدى. پاۋلو ھاسىرىغىنىچە ئالدىرىماي جاۋاب بەردى:

— چۈنكى مەن سىزگە ئوخشاش جۇڭگولۇق بولۇپ قالغىنىمدىن نومۇس قىلىمەن! خۇاڭ ۋېن ئاڭلىغاندىن كېيىن ئاچچىقلىغىنىچە ئۇنىڭ ئاغزىغا بىرنى تەپتى، تېپىك زەربىسىدىن ئۇنىڭ ئاغزىدىن ئوقتەك قان كېلىپ، بىر نەچچە چىشى چۈشۈپ كەتتى. خۇاڭ ۋېن بىر تەرەپتىن ئۇرغاچ، بىر تەرەپ ئۇنىڭغا دېدى:

— مەن بۈگۈن سېنىڭ ئەجدادىڭغا ۋاكالىتەن سەندەك ۋەتەن خائىنىنى ئوبدانراق ئەدەپلەپ قويماي.

40 مىنۇتتىن كېيىن، خۇاڭ ۋېن چىلىق-چىلىق تەرلىگىنىچە چىقىپ كەلدى، لىن خەييۈن سورىدى:

— قانداق؟ ئۇ ئېيتتىمۇ؟

خۇاڭ ۋېن تەرلىرىنى سۈرتكىنىچە:

— كەچۈرۈڭ! گېنرال لىن خەييۈن، بۇ گۇي ئويلغىنىمدىنمۇ بەك جاھىلكەن! ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇ دورىغا قارشى مەشقلەنگەنچە، ئىقرار قىلدۇرۇش دورىسىمۇ ئۇنىڭغا ئانچە كار قىلمايدىكەن،— دېدى. لىن خەييۈن:

— يەنىلا ئۆزەم قىلاي،— دېگىنىچە، خۇاڭ ۋېن بىلەن بىللە كىرىپ كەتتى. ئۇ يەردىكى ئەسكەر ئۇلارنى كۆرۈپ سالام بەردى، لىن خەييۈن ھۇشسىز ياتقان پاۋلوغا قارىۋېتىپ، يېنىغا بېرىپ، بىر نەچچىنىڭ ئىچىدىن بىر نەچچە تال ئىنچىكە ئۇزۇن يىڭىنى ئېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا زوڭزىيىپ، پاۋلونىڭ بويىغا سانجىدى. پاۋلو بىردىنلا ھۇشىغا كەلدى، ئاغزىدىن كۆپۈك يېنىپ، بۈدۈن بەدىنى توختىماي تىترەشكە باشلىدى، لىن خەييۈن ئورنىدىن تۇرۇپ، پاۋلونىڭ قۇلقىغا ئاستا پىچىرلىدى:

— پاۋلو ئەپەندى، مەن سىزنىڭ قانچىلىك مەخپىيەتلىكىنى بىلىدىغانلىقىڭىزنى بىلمەكچىمەن! باشقىلارغا ئېيتتىڭىزمۇ-يوق؟ شېرىكلىرىڭىز قەيەردە؟

پاۋلو بوغۇق ئاۋازغا ئۈزۈپ-ئۈزۈپ دېدى:

— مەن... مەن جۇڭگونىڭ مەخپىي بازىسى... بارلىقىنى بىلىمەن، تې... تېخى... تېخى باشقىلارغا دېمىدىم، ھەمراھلىرىمنىڭ ھەممىسى

ئۇ...ئۇ...ئۇرۇمچىنىڭ.***

لىن خەييۈن ئاڭلىغاندىن كېيىن، خۇاڭ ۋېنغا قاراپ:

— خاتىرىلىۋالدىڭىزمۇ؟— دېدى. خۇاڭ ۋېن بېشىنى لىڭشىتتى. لىن خەييۈن پاۋلونىڭ بويىدىكى يىڭنەلەرنى تارتىپ چىقىرىۋالدى، پاۋلو يەنە ھۇشدىن كەتتى.

— لىن گېنرال، ئىشلەتكىنىڭىز قانداق يىڭنە ئۇ؟ بىردەمدە ئۇنى سۆزلىتىۋەتتىغۇ؟— دەپ سورىدى خۇاڭ ۋېن. لىن خەييۈن يېنىك كۈلۈمسىرەپ:

— پەقەت ئادەتتىكى يىڭنە خالاس، ئۇنىڭ بويىدىكى پەللىگە سانچىغاندىن كېيىن ئۇ تەبىئىيلا ئېيتىپ بېرىدۇ، بۇنى ماڭا يۈنەنلىك بىر يىڭنە بىلەن داۋالاش ئۈستىسى ئۆگىتىپ قويغان. مەن پاۋلونىڭ بۇنچە قاتتىق ئىرادىسى بارلىقىغا بولغان ھۆرمەت يۈزىسىدىن ئۇنىڭغا بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە قويۇپ بېرىلىشىنى كۆرۈپ بولغاندىن كېيىن ئېيتىپ ئۆلتۈرۈلۈش مۇكاپاتى بېرىمەن، ئۇنى بۇلارنى كۆرگەندىن كېيىن ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى دۆلىتىنىڭ قانچىلىك كۈچلۈكلىكىنى كۆرۈپ، ئۆز دۆلىتىگە ئاسىيلىق قىلغىنىغا پۇشايمان قىلدۇرىمەن،— دېدى.

— 2009 يىلى 17- ئۆكتەبىر، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى لى شياڭ، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىەنخۇا، سىياسىي كېڭەش ھەيئىتى چېن رۇيجىبىلەر شىنجاڭدىكى يەرئاستى بازىغا مەخپىي ھالدا يېتىپ كەلدى. بازىدىكى يارىدارلاردىن ھال سورىغاندىن كېيىن، لى رەئىس كۆپچىلىكنى قايغۇنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، جۇڭگونىڭ ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن داۋاملىق تۆھپە قوشۇشقا چاقىردى. تاشقى پىلانلىقلارنىڭ ماشىنا ئادەم قىسمىمۇ لى رەئىسكە ئۆزلىرىنىڭ كۈچىنى كۆرگەزمە قىلدى، لى رەئىس بۇ دەرىجىدىن تاشقىرى قوراللارنى كۆرۈپ، كۆڭلى خۇددى بەش خىل تەملىك سۇيۇقلۇقنى تۆككەندەك بولدى، چۈچۈك، تاتلىق، قىرتاق، ئاچچىق... زادى نېمە تەملىكىنى بىسپ بولمايتتى. چۈشتىن بۇرۇن سائەت 10:00، بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە دەل ۋاقتىدا ئۇچتى. يۆشۈرۈنۈش ۋە رادارغا قارشى سىستېمىسىنى قوزغاتقان بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمەغا يەت زور ئاۋاز چىقىرىپ كۆك ئاسمانغا ئۇچۇپ كەتتى، نەق مەيداندىكى ھەر بىر ئادەم خۇددى قۇشقاچلاردەك خۇشال ۋىچىرىلىشىپ كېتىشتى. بىراق پەقەت بىرلا ئادەم تاراملاپ ياش تۆكۈۋاتاتتى، ئۇ دەل پاۋلو ئىدى! لىن خەييۈن ئۇنى بازىنىڭ جەنۇبىدىن بەش كىلومېتىر يىراقلىقتا توشۇغۇچى كېمىنىڭ ئۇچۇشىنى كۆرۈشكە ئورۇنلاشتۇرغان بولۇپ، كېمە ئۇنىڭ كۆرۈش دائىرىسىدىن يوقىغاندا، تاپانچا ئاۋازى ئاڭلاندى! ئامېرىكا مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ جاسوسى پاۋلو ئاير پۇشايمان ۋە ھاياجىنىنى ئالغىنىچە بۇ دۇنيادىن ئايرىلدى، ھەر نېمە بولسا ئۇ ئۆز يۇرتىدا ئۆلگەن ئىدى.

توسالغۇ قۇرۇلمىسىدىن پايدىلىنىپ دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ سۈنئىي ھەمراھلىرىدىن ئەگىپ ئۆتكەندىن كېيىن، نۇردىن تېز سۈرئەتتە بىردەم ئۇچقاندىن كېيىن، بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە ئاينىڭ يېنىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۇچۇپ باردى، «ئېغىرلىق كۈچىگە قارشى سىستېما پۈتۈنلەي نورمال!»، «قۇياش ئېنىرگىيىسى گېنراتور تاختىسىنىڭ خىزمىتى نورمال!»، «ئېغىرلىق بېسىمى كونترول قۇرۇلمىسى نورمال!»..... خەۋەرلەر توختىماي دوكلات قىلىنىپ تۇراتتى، يەر يۈزىدىكى خادىملار خۇشاللىنىپ كېتىشتى. لى رەئىس قاقاھلاپ كۈلگىنىچە:

— بۇ قېتىم جىيەنگونى ئەكەلمىدۇق، قايتقاندىن كېيىن ئۇ چوقۇم بىزنى قاتتىق تىللايدۇ، — دېدى. جوۋ تىيەنخۇا مۇھاپىزاتچىسىغا ھاياتلىقنىڭ ھالىدا:

— ھېچقىسى يوق، ئىككىنچى كېمە ئۇچقاندا، بىز مۇ چىقىپ ئۇنىڭغا ئولتۇرۇپ، بىر قېتىم ئالەم ئۇچقۇچىسى بولايلى! — دېدى. لى رەئىس قاقاھلاپ كۈلگىنىچە:

— ھا... ھا... ھا... بولدى! ۋاڭ تېيخېڭ گېنرالنىمۇ بىللە ئېلىۋالمايمىزمۇ؟ ئۇمۇ بىز بىلەن بۇنداق كىشى كۆڭلىنى ھاياتلىق سالىدىغان ئىشلاردىن بىللە ھوزۇرلانسۇن، — دېدى. جوۋ تىيەنخۇا كۈلگىنىچە:

— مېنىڭمۇ مۇشۇنداق ئويۇم بار ئىدى! — دېدى.

بېيجىڭغا قايتقاندىن كېيىن، لى رەئىس گۈلشەنلەر ئېچىلغىنىچە جۇڭخۇا ئىچكى ئىشقا چىكىپ جىيەنگو ۋە دېڭىز، قۇرۇقلۇق، ھاۋا ئارمىيە باش قوماندانى بىلەن بۈگۈنكى توشۇغۇچى كېمىنىڭ ئۇچۇش ئەمەلىي ئەھۋالى توغرىسىدا پاراڭلىشىۋاتاتتى! دېڭىز جىيەنگو قاتارلىقلار بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن تازا پۇشايمان قىلىشتى! لى رەئىس كۈلگىنىچە:

— يەنە بىر بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە ئۇچىدىغان چاغدا، بىز ئۇنىڭغا ئولتۇرساق قانداق؟ — دېدى. كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن خۇشال ھالدا:

— ھەجەپ ياخشى بولدى! بۇرۇنلا ئالەم بوشلۇقىغا بىر چىقىشنى ئارزۇ قىلاتتۇق، — دېيىشتى. جوۋ تىيەنخۇا سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— ماشىنا ئادەملەرنىڭ توپىلىشى ھەل بولغاندىن كېيىن، بىزنىڭ جەڭ ئىشلىرىمىزمۇ ئۆز يولىغا قايتتى، قارىغاندا ئامېرىكا ئەلباشى كىچىك بوشنىڭ ۋەزىپىسى ئېلىۋېتىلمىسە بولمايدىغان ئوخشايدۇ! ب د ت مۇ بىز تەرەپكە ئېغىشقا باشلىدى، پاكىستان قوراللىرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ھىندىستان بىلەن قاتتىق جەڭ قىلىشىۋاتىدۇ، فىلىپپىن بىلەن ۋېيتنام ئامېرىكىنىڭ يىقىلغىنىنى كۆرۈپ، بىز بىلەن تېنچلىق سۆھبىتى قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ، پەقەت ياپونىيىلا ئادەمنى زېرىكتۈرۈۋاتىدۇ، تېخى بىز بىلەن جەڭ قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ، — دېدى. دېڭىز جىيەنگو سوغۇق كۈلۈمسىرىگىنىچە:

— مەن بۇنى تىلەپمۇ تاپالمايۋاتاتتىم! ياپونىيىنىڭ زادى تايىقى كام!— دېدى. كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىڭشىتىشتى، دۇرۇس! بۇ دۆلەت تا پەيدا بولغاندىن تارتىپ جۇڭگوغا تەھدىت سېلىپ كەلدى، ئەگەر جۇڭگو تەرەققىي قىلماقچى بولىدىكەن، چوقۇم ياپونىيىدىن ئىبارەت بۇ يامان سۈپەتلىك ئۆسىمىنى كېسىپ تاشلىشى لازىم! بىر قوغدىغۇچى يۈگۈرۈپ كىرىپ كەلدى. دە، لى رەئىسكە بىر پارچە تېلگراممىنى ئۇزاتتى، لى رەئىس تېلگراممىنى كۆرۈپ، چىرايى شۇ ھامان ئۆزگەردى! ئۇ: — تەيۋەندىكى ۋاڭ تىيخېڭ گېنرال قەستكە ئۇچراپتۇ، ھازىر ھاياتى خەۋپلىككەن، ئىككى نەپەر قاتىل نەق مەيداندا ئۆلتۈرۈلۈپتۇ، تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا ياپونىيىنىڭ قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ ئادەملىرىكەن،— دېدى.

15 - باب قانغا قان ، جانغا جان

تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ گېنرالى ۋاڭ تىيخېڭ تەيۋەن جىنمېن ئايروپورتىنى كۆزدىن كەچۈرۈۋاتقاندا، ئىككى نەپەر ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ ئادىمى كىشىلەر توپىغا قارىتىپ ئىككى دانە گرانات تاشلىدى، قالايمىقانچىلىقتىن پايدىلىنىپ گېنرال ۋاڭ تىيخېڭغا قارىتىپ ئالتە پاي ئوق ئۈزدى، گېنرال ۋاڭ تىيخېڭغا تۆت پاي ئوق تېگىپ، ھاياتى خەۋپ ئاستىدا قالدى. قارا ئەجدىھا گورۇھى بولسا، ياپونىيىدىكى قارا گورۇھ تۈسىنى ئالغان تەشكىلات ئىدى! شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، بۇ گورۇھ ياپونىيە ھۆكۈمىتى پۇل چىقىرىپ يۆلەيدىغان قاتىللىق تەشكىلاتى ئىدى، ئۇلار ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ پۇلىنى ئېلىپ، ھۆكۈمەت ئۈچۈن ھەر قايسى دۆلەتنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى ۋە مۇھىم سىياسىي ئەربابلىرىنى ئۆلتۈرەتتى! ھازىر ياپونىيىدىكى ئەڭ چوڭ قارا گورۇھ بولۇپ، يېقىنقى نەچچە يىلدىن بېرىقى ھەر قايسى دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ قەستكە ئۇچرىشى ئۇلار بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىدى! جۇڭگو ئەلباشى(دۆلەت رەئىسى) لى شياڭ ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىيەنخۇا شەخسەن تەيۋەنگە كېلىپ ۋاڭ تىيخېڭنى يوقلىدى، تەيۋەن تەيىپى دوختۇرخانىسىدا تېخىغىچە ھۇشسىز ياتقان ۋاڭ تىيخېڭنى كۆرۈشتى، لى ئەلباشى ئاچچىقى بىلەن تىللىدى: — ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ ئادەملىرى تەيۋەنگە قانداق سوقۇنۇپ كىرىۋالغاندۇ؟ تەيۋەنلىك بىر ئەمەلدار ئېھتىياتچانلىق بىلەن: — بىزنىڭ تەكشۈرۈشىمىزدىن قارىغاندا، بىر قىسىم قالدۇق تەيۋەن مۇستەقىللىق ئۇنسۇرلىرى

بىلەن ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ ئادەملىرى ئىچى - سىرتىدىن ماسلىشىپ سوقۇنۇپ كىرىۋاپتۇ، ھازىر بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئۇلارنى ئىزدەپ قولغا ئېلىۋاتىمىز، - دېدى. لى ئەلباشى ئاڭلىغاندىن كېيىن، بېشىنى بۇراپ ۋاڭ تېپىخېڭغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن: - ۋاڭ گېنرالنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى قانداقراق؟ - دېدى. بىر نەپەر مەسئۇل مەسئۇل دوختۇر: - ۋاڭ گېنرالنىڭ ئەھۋالى ياخشى ئەمەس، بىر پاي ئوق ئۇنىڭ ئۆپكەسىدە تۇرۇپ قاپتۇ، ئورنى بەكمۇ ئالاھىدە، قىيىنلىق دەرىجىسى بەكمۇ يۇقىرى بولغاچقا، ھېچقانداق دوختۇر بۇنىڭغا تەۋەككۈل قىلىشقا پىتىنالىمايۋاتىدۇ! ئەگەر ئوقنى تېزراق چىقىرىۋەتمەسەك، ھاياتى خەۋپكە ئۇچرىشى مۇمكىن، - دېدى. لى ئەلباشى بىر تىنۋەتكەندىن كېيىن، چوڭقۇر ئويلىنىۋەتكەندىن كېيىن:

- ئۇنداقتا ۋاڭ گېنرالنى ئىچكى قۇرۇقلۇققا ئاپىرايلى، بىزنىڭ ئوقنى ئالدىغانغا ئاماللىرىمىز بار، - دېدى. مەسئۇل دوختۇر گۇمانسىرىغان ھالدا:

- راستما؟ بىراق بىز نۇرغۇن ئامال ئويلاپ، بۇ ئورۇندىن ئوقنى ئېلىشتا ئۆپكەنى زەخمىلەندۈرمەسلىكنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى بىلگەنتۇق، - دېدى. لى ئەلباشى:

- بىزنىڭ بۇنىڭغا ئاماللىرىمىز بار! ۋاڭ گېنرالنىڭ بۇ يەردە ئۆلۈمنى كۈتۈپ ياتقىنىدىن كۆرە، بىزنىڭ سىناپ باقتىمىز ياخشىراق، - دېدى. مەسئۇل دوختۇر لى ئەلباشىنىڭ تەمكىن چىرايىنى كۆرۈپ، بېشىنى لىگىشتى. بېيجىڭغا قايتىۋاتقان ئۇچقۇدا جوۋ تىەنخۇا سورىدى: - لى ئەلباشى، سىزنىڭ راستىنلا ئىشەنچىڭىز بارمۇ؟

- يېرىم ئىشەنچىم بار، ئالدىنقى قېتىم ماشىنا ئادەملەر توپىلىڭى بېسىققاندىن كېيىن، تەسلىم بولغان ماشىنا ئادەملەرنىڭ ياردىمىدە تاشقى پىلاننى جەڭ كېمىسىدىكى تەتقىقات خىزمىتى ئىلگىرىكىدىن كۆپ تېز ئىلگىرىلىدى. بىز ئۇ يەردە بىر قىسىم داۋالاش ئەسۋاپلىرىنى بايقىدۇق، تاشقى پىلانلىقلارنىڭ پەن - تېخنىكىسى بىلەن ئۇلار چوقۇم بۇ خىل جاراھەتنى ياخشى داۋالىيالايدۇ، - دېدى لى ئەلباشى بېشىنى لىگىشتىنچە.

جوۋ تىەنخۇا ئەنسىرىگەن ھالدا:

- بىز ئىشلىتەلمەيدۇق؟ - دېدى. لى ئەلباشى كۈلگىنچە:

- بىز ئىشلىتەلمەيمىز، ئەمما ئاشۇ ماشىنا ئادەملەر ئىشلىتەلەيدۇ، - دېدى. جوۋ تىەنخۇا ئاڭلىغاندىن كېيىن بېشىنى لىگىشتى، لى ئەلباشى ئۇلاپلا:

- ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىغا قارىتا بىز چوقۇم ئۇلارنىڭ ئەدبىنى راۋۇرۇس بىر بېرىپ قويمايلى، - دېدى. جوۋ تىەنخۇا:

- ھازىر بىز ھىندىستان ۋە ۋېيتنام بىلەن سوقۇشۋاتىمىز، گەرچە پاكىستان بىزگە ياردەملىشىپ ھىندىستاننى تۇتۇپ تۇرۇۋاتقان بولسىمۇ، بىراق ئالدىنقى قېتىملىق

توپلاڭدىن كېيىن، قىسىم تېخى پۈتۈنلەي ئەسلىگە كەلگىنى يوق! ب د ت تا بولسا ياپونىيە بۇ ئىشنى قىلچىمۇ بويىغا ئالمىدى،— دېدى. لى ئەلباشى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن غەزەپلەنگەن ھالدا:

— ئۇنداق بولسا بىزمۇ زەھەرنى زەھەر بىلەن قايتۇرايلى!— دېدى.

— 2009 يىلى 20- ئۆكتەبىر، جۇڭگو لىيەنيۇنگاڭ، بىر توپ ئالاھىدە قىسىم جەڭچىلىرى Z081 يادرو سۇ ئاستى كېمىسىگە چىققاقتا! كەچ سائەت 11:30، ئىككى دانە يۈك ماشىنىسى توكيو قولتۇقىدىكى ئايلانما يولى بويلاپ، توكيوغا قاراپ ماڭماقتا، ئۇ ماشىنىلاردا ئولتۇرغىنى دەل جۇڭگو ئالاھىدە قىسىمىنىڭ 21- تارماق ئەترىتى ئىدى، ئەترەت باشلىقى ۋەن شيوڭفېي بىر تەرەپتىن قوراللىرىنى تەييارلىغاچ، يەنە بىر تەرەپتىن سۆزلىمەكتە:

— بۇ قېتىمقى ھەرىكەتنىڭ ئەسلى مەقسىتى ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ باشلىقى چۈەنكو شياڭيىنى يوقىتىش! ئەمما مەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈشنى تەلەپ قىلىمەن، ئۇلاردىن بىرىمۇ تىرىك قالمىسۇن، بىلىدىڭلارمۇ؟

بارلىق ئەسكەرلەر بېشىنى لىگىشتىشتى، ئۇلارنىڭ ئاللىقاچان ئالغانلىرى قىچىشىپ، راسا سوقۇشقۇسى كېلىپ تۇراتتى! چاقىرغۇدىن ئاۋاز كەلدى:

— ئەترەت باشلىقى، ئالدىمىزدا قاتناش ساقچىسى ماشىنىنى توختىتىپ تەكشۈرۈشنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ!

ۋەن شيوڭفېي سوغۇق كۈلگىنىچە:

— ھىم! توختىتىڭلار! ئۇلار تەكشۈرۈۋالسۇن،— دېدى.

بىر دەمدىن كېيىن ماشىنا توختىدى. ماشىنا سىرتىدىن ياپونچە سۆزلىگەن ئاۋاز ئاڭلاندى، ئىككى ساقچى ماشىنا كەينىگە مېڭىپ كېلىپ، شوپۇردىن كوزۇپنى ئېچىشنى تەلەپ قىلدى، كوزۇپ ئېچىلىشى بىلەنلا ئىككى ساقچى ساراڭدەك ھاڭۇقۇپ قالدى، ئۇلار تېخى ھۇشنى تېپىپ ئاۋازىنى چىقىرىپ بولغۇچە، يەرگە پالاقىدە چۈشۈپ ئىككى جەسەتكە ئايلاندى. ئەترەت باشلىقى ۋەن شيوڭفېي:

— كارىڭلار بولمىسۇن، تېز ماڭايلى!— دېدى.

يۈك ماشىنىسى بىردەمدىلا توكيونىڭ داجىڭ بەيگە مەيدانىنىڭ يېنىغا كېلىپ توختىدى، بىر بىنانىڭ ئۈستىدە ئىككى ئەسكەر ئېنىفرا قىزىل نۇرلۇق دۇربۇن بىلەن ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ كاتتېبېشى چۈەنكو شياڭيىنىڭ ئۆيىنى كۆزىتىۋاتاتتى:

— قالتىس ھەشەمەتلىككەنغۇ!— دېدى بىر ئەسكەر سوغۇق كۈلۈمسىرىگىنىچە. يەنە بىرى ئۇنى شاپىلاقلىغىنىچە:

— دۇرۇس! ئۇ ئۆزى ئۈچۈن گۆر كولاۋاتىدۇ، ئاناڭنى، ياپون چوشقىسى!— دېدى. ۋەن

شيوڭفېي بىر تەرەپتىن بولكىنى چىشلەپ يېگەچ، يەنە بىر تەرەپتىن دوكلات ئاڭلىماقتا:
— ئوھوي! 60 نەچچە قوغدىغۇچى، بۈگۈن چوشقا كاۋپى زىياپىتى ئۆتكۈزسەك بولغۇدەك .
A گۇرۇپپا سىلەر ئاۋال سىرتتا چارلاۋاتقانلارنى جايلىۋېتىڭلار، B گۇرۇپپا A گۇرۇپپىدىكىلەر
ئىشنى تۈگەتكەندىن كېيىن، «قىزىل يۇلتۇز» ئەپلىك زەمبىرەك بىلەن تازا بومباردىمان
قىلىڭلار! نېمە؟ قالايىمقانچىلىق چىقىشتىن قورقىدىكەنمىز؟ ئەگەر ساقچىلار كەلسە ئۇلارنىمۇ
بومباردىمان قىلىڭلار، C گۇرۇپپا مەيداننى تازىلىۋېتىڭلار!
قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ كاتتىبېشى چۈەنكو شياڭيىنىڭ ئۆيىدە چوڭ زىياپەت بولۇۋاتاتتى!
چۈەنكو شياڭيى ھاراقىتى بىر يۇتۇم ئوتلىۋەتكەندىن كېيىن:
— كۆپچىلىك، بۇ قېتىمقى داخى مىللىتىگە ئاسىيلىق قىلغان خائىننى قەستلەش بەكمۇ
غەلبىلىك بولدى، ئاخباراتقا قارىغاندا ۋاڭ تېخېڭ ئۇزاق ياشىيالمىغۇدەك،— دېدى.
ئورۇنباسار كاتتىباش شياۋتيەن يۈەنلوۋ بىر ياپونلۇق ئۇسۇلچى پاهىشىنى قۇچاڭلىغىنىچە:
— ھۆكۈمەت يەنە تارتۇق بەردى، بۇ قېتىمقى نىشان چىنانىڭ ھېلىقى ئايال گېنرال،—
دېدى. چۈەنكو شياڭيى شەھۋەتلىك كۈلۈپ:

— ھوي! سېنىڭ دېڭىنىڭ شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنى تېرىپىرەن قىلىۋەتكەن ھېلىقى
چىنالىق ئايال گېنرالمۇ؟ ھەي، ھەي! كاساپەت بەكمۇ چىرايلىقتى، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتسەك
ئازراق ئەپسۇسلىنارلىق بولىدىكەن! پۇرسەت بولسا ئۇنىڭغا بىز بۆيۈك ياپونىيە ئەرلىرىنىڭ
كۈچىنى كۆرسىتىپ تازا تېتىتىپ قويساق بولاتتى!— دېدى. مەيداندىكىلەرنىڭ ھەممىسى
پىخىلداپ كۈلۈشۈپ كېتىشتى.

تام سىرتىدىكى قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ بىر كۆزەتچىسى تاماكىدىن بىرنى تۇتاشتۇرۇپ
چېكىشكە باشلىدى، تۇيۇقسىز بىر قول ئۇنىڭ ئاغزىنى ئېتىۋالدى، ئارقىدىنلا خەنجەر ئۇنىڭ
دۈمبىسىدىن سانجىلدى! ئۇنىڭ نەپىسى ئۈزۈلگەندىن كېيىن، جۇڭگو ئالاھىدە قىسىمىنىڭ
جەڭچىسى شەرەتلىدى، بىر توپ ئەسكەر دەرھال يېتىپ كەلدى! ئاسماندا بىر نەچچە تال
كۈمۈش رەڭلىك نۇر دەستىسى چاقنىغاندىن كېيىن، تام سىرتىدىكى قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ
ئادەملىرى ئاۋازىنىمۇ چىقىرالماي سىماپلىق مەرگەن مىللىتى تەرىپىدىن يەر چىشلىتىلدى. ۋەن
شيوڭفېي مەنۇن بولغان ھالدا بۇلارغا قاراپ:

— بولدى B! گۇرۇپپا راسا ئېتىڭلار! ماڭمۇ بىر سىلىق سىتۈۋوللۇق زەمبىرەك بېرىڭلار، مەنمۇ
خۇماردىن چىقىۋالاي،— دېدى. كۈچلۈك ئاۋازدىن كېيىن، قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ بىر
ئادىمى ئاسمانغا قارىدى، چۈنكى بىر دانە قارا شارچە ئۇچۇپ كېلىۋاتاتتى! كۈچلۈك
پارتلاشتىن كېيىن، ئۇ شۇ يەردىلا پارتلاپ پارچە-پارچە بولۇپ كەتتى! 20 نەچچە سىلىق
سىتۈۋوللۇق زەمبىرەك توختىماستىن ئوق ئېتىشقا باشلىدى، قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ

كاتتېبېشنىڭ تۇرالغۇسى بىر پارچە ئوت دېڭىزى ئىچىدە قالغانى، قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ نۇرغۇن ئادەملىرىنى بۇ ئوت دېڭىزىدىن جېنىنىڭ بېرىچە ئۆزىنى قۇتۇلدۇرماقچى بولۇشىۋاتاتتى، بىراق ئەڭ ئاخىرىدا ئۇلارنى كۈتۈۋاتقنى پەقەت ئۆلۈم ئىدى! چۈەنكى شياڭيى ئۆزىنىڭ بىر قىسىم يېقىن قوغدىغۇچىلىرى بىلەن يەر ئاستىغا يۆشۈرۈنۈۋېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ تەڭرىسىگە دۇئا قىلىۋاتاتتى، يىراقتىكى بەزىبىر ئاھالىلەر پارتلاش ئاۋازىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، دەرھال ساقچىغا تېلېفون قىلىشتى، توكيو ساقچى ئىدارىسى تېلېفوننى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بۇنىڭغا ئىشەنمىدى، قايسى گورۇھ ياپونىيىدىكى ئەڭ چوڭ قارا گورۇھقا چېقىلىشقا پىتىنالىسۇن! ئەمما ئۆزۈلمەي كەلگەن ئوخشاش تېلېفوندىن كېيىن، ئون نەچچە ساقچى ماشىنىسى غوڭۇلدىغىنىچە داجىڭ بەيگە مەيدانىغا قاراپ يولغا چىقتى. ۋەن شيوڭفېي 17 پاي ئوق ئېتىپ بولغاندىن كېيىن:

— بولدى، توختىتايلى C! گۇرۇپپا كىرىپ تازىلىغاچ ئۆلمەي قالغانلار بارمۇ قاراپ بېقىڭلار،— دېدى. بىر گۇرۇپپا ئوقتىن مۇداپىئەلىنىش كىيىمى كەيگەن ئەسكەرلەر قىزىل يۇلتۇز زەربە مىللىتىنى كۆتۈرگىنىچە كىرىپ كېتىشتى، نەپىسى ئۈزۈلمىگەنلىرىنى كۆرسە نەچچە پاي ئوق ئېتىپ جەھەننەمگە يولغا سېلىپ قويۇشتى ياكى خەنجەرنى تىقىپ ئاستا-ئاستا جېنىنى ئالدى! پۈتۈن ئۆي ئىچى خۇددى دوزاققىلا ئوخشاپ قالدى، ئېچىنىشلىق ۋاقىرىغان ئاۋازلار توختىماستىن ئاڭلىنىشقا باشلىدى! ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ خۇشاللىقتىن يېنىدىكى ئەسكەرگە دېدى:

— ئەگەر بۇ ئاۋازلارنى ئۇنىڭغا ئېلىۋېلىپ، ھەر كۈنى كەچتە ئۇخلاشتىن بۇرۇن ئاڭلايدىغان بولساڭ، چوقۇم گۈزەل چۈش كۆرسەن!
ئەسكەر بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن قاقاھلاپ كۈلۈپ كەتتى! دەل شۇ چاغدا چاقىرغۇ جاراڭلىدى:

— باشلىق، ساقچىلار توكيو 1-نومۇرلۇق راۋان يولىنى بويلاپ سىلەرگە قاراپ كېلىشكە باشلىدى.

— ھەببەللى! ئۇلارغا بىر نەچچە پاي مىنامىوت بېرىڭلار،— دېدى ۋەن شيوڭفېي. توكيو راۋان يولىدا ئۇچقاندەك كېلىۋاتقان ساقچى ماشىنىلىرى تۆت كوچا ئېغىزىغا كەلگەندە، قالىپ كەيگەن موتوسكىلىتلىق بىر ئادەم ئۇدۇلدىن چىقىپ كەلگىنىچە، كېلىۋاتقان ساقچى ماشىنىسىغا قارىتىپ بىر پاي مىنامىوت ئاتتى، كۈچلۈك پارتلاش ساقچى ماشىنىسىنى ئاسمانغا ئۇچۇرۇپ، كەينىدىن كېلىۋاتقان ساقچى ماشىنىسىنىڭ ئۈستىگە چۈشۈردى، كەينىدىكى ماشىنا تورمۇزلاشقا ئۈلگۈرمەيلا ئۇلارغا ئۈسسۈۋالدى، موتوسكىلىتلىق ئادەم بۇنى كۆرۈپ دەرھال بۇرۇلىپ قېچىپ كەتتى، ياپونىيە ساقچىلىرى ئەمدىلا ماشىنىدىن ئۆمىلەپ چىقىشىغا،

كەينىدىن يەنە ئۈچ موتۇسكىلىت كەلدى! ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى بىرى بۇلارغا قارىتىپ بىر پاي مىناميوت ئاتتى، قالغان ئىككىسى پىلموت تۇتقىنچە ساقچىلارنى قالايمىقان ئوققا تۇتۇشقا باشلىدى، قول ياندۇرۇشقا ئۆلگۈرەلمىگەن ساقچىلار ئېچىنىشلىق چىقىراپ يەرگە يىقىلىشقا باشلىدى، قىپقىزىل قانلار يولنى بويىۋەتتى! ئوقنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىن ئۈچ ئادەم موتۇسكىلىتلىرىنى مىنىپ بۇ يەردىن قېچىپ كېتىشتى!

ئىككىنچى كۈنى، ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ كاتتېبېشى چۈەنكو شياڭيىنىڭ بېشى ياپونىيە توكيو ساقچى ۋازارتىنىڭ دەرۋازىسى ئالدىغا تاشلاپ قويۇلدى، تاراتقۇلاردا بۇ ياپونىيە يۈز بەرگەن ئەڭ ئېغىر تېرورلۇق ۋەقەسى دەپ خەۋەر قىلىندى! تېرورچىلار ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ باش شتابىنى بومباردىمان قىلغان بولۇپ، قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ ھەممە ئادەملىرى ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن، توكيو ساقچى ۋازارتىنىڭ ساقچىلىرى بۆكتۈرمىگە ئۇچراپ، 23 ئادەم ئۆلگەن ئىدى، تېرورچىلار مىناميوت قاتارلىق ئېغىر تىپتىكى قوراللارنى ئىشلەتكەن ئىدى! ياپونىيە ھۆكۈمىتى پۈتكۈل شەھەرنى قامال قىلىپ تېرورچىلارنى ئىزدەشنى باشلىغانى!

سۇ ئاستى كېمىسىدە ئولتۇرغان ۋەن شيوڭفېي غالىپلارچە كۈلۈپ بۇ خەۋەرلەرنى كۆرۈۋاتاتتى، ئۇ بۇ قېتىمقى ئۆچ ئېلىشنىڭ تېخى ئەمدىلا باشلانغانلىقىنى بىلەتتى!

16 - باب پىلتە

— بۇ قانچىنچى ساقچى ماشىنىسى؟ — دەپ سورىدى ۋەن شيوڭفېي .
— ئالتىنچىسى، — پەس ئاۋازدا جاۋاپ بەردى بىر ئەسكەر . — ئالتىنچىسى، — پەس ئاۋازدا جاۋاپ بەردى بىر ئەسكەر .

ۋەن شيوڭفېي بىر قەپەس قاقاھلاپ كۈلۈۋەتكەندىن كېيىن:
— بۇ ياپون پاكىرلىرى كىچىك ئىشنى بەك چوڭايتىۋېتىدىكەن! بىزنىڭ پەقەت قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ باش شتابىنى پارتلاتقانغا، بىر نەچچە ساقچىنى ئۆلتۈرۈۋەتكىنىمىزگە قورقۇپ بۇنداق بولۇپ كېتىپتۇ! — دېدى .

ياپونىيە توكيو، باش ۋەزىر شىيوسى فۇجىزاۋا (藤泽雄次) نى توردىن ئاقتۇرسام، ئېنىڭلىزچە ئوقۇلۇشى تەخمىنەن مۇشۇنداقراق بولىدىكەن) ئاچچىقىدىن ۋاقىراپ تىللاۋاتاتتى:
— ھايۋان! نېمە تېرورچى دېگەن؟ بۇ ئوچۇق چىنالىقلارنىڭ ئۆچ ئالغىنى تۇرمامدۇ! سىلەر

دەڭلارچۇ ، چىنالىقلار ياپونىيىگە قانداق كىرگەن؟ ئۇلار قانداقسىگە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ باش شىتابىنى پارتلىتىۋېتەلدى! ھۇ، بىر ئۇچۇم ھارامتاماقلا!
قوغدىنىش ۋازارىتىنىڭ باشلىقى موناكا(خەنزۇچىسىدىكى ياپونچە ئىسىملارنىڭ ھەممىسى ئويدۇرۇلۇپ چىقىرىلغان ئىسىملار بولغاچقا، تەرجىمە قىلىشتا خەتلەرنىڭ ئوقۇلۇش ئاھاڭى بويىچە تەرجىمە قىلىندى، ئەسلى ياپونچە ئىسىملار ئېنگىلىزچىغا تەرجىمە قىلىنغاندىمۇ ئوقۇلۇش ئاھاڭى بويىچە تەرجىمە قىلىناتتىكەنتۇق، نىدادىن)مۇ ئاغزىنى بۇزۇپ تىللاشقا باشلىدى:

— مىشىۋ بانوھ سىزنىڭ ساقچىلىرىڭىز نەدە پوق يەپ يۈرىدۇ؟
توكىۋ ساقچى ۋازارىتىدىكى مىشىۋ بانوھ تىترىگىنچە ئورنىدىن تۇرۇپ:
— بىز ساقچىغا مەلۇم قىلغان تېلېفوننى تاپشۇرۇۋېلىپلا ئادەم چىقاردۇق! بىراق يېرىم يولدا چىنالىقلارنىڭ بۆكتۈرمىسىگە ئۇچرىدۇق! ئۇلاردا مىناميوت، پىلموت قاتارلىق ئېغىر تىپتىكى قوراللار باركەن، ساقچىلارغا سەپلەپ بېرىلگەن قوراللار ئۇلارغا تاقابىل تۇرالمىغۇدەك! موکوباجىما، سىزنىڭ ئاخبارات تارماقلىرىڭىز بىزگە خاتا مەلۇمات بېرىپ بىزنى ئېغىر تالاپەتكە ئۇچراتتى!— دېدى. موکوباجىما ئورنىدىن تۇرۇپ ۋارقىردى:
— بۇنى مەندىن كۆرگىلى بولمايدۇ! چىنالىقلارنىڭ بۇ قېتىم جاسوسلىقتىن ساقلىنىش تەدبىرى بەك كۈچلۈككەن، بىزنىڭ جۇڭگودىكى بىر نەچچە تارماق بۆلۈملىرىمىزنىڭ ھەممىسى چىنالىقلار تەرىپىدىن يوقىتىلدى.

ياپونىيىنىڭ ئەمەلدارلىرى تازا قالايمىقان تالىشىۋاتقان ۋاقىتتا، ئىشىك ئېچىلدى. كىرگىنى دەل كاتاسېكىخارا ئىدى. كۆپچىلىك ئۇنى كۆرۈپ روھلىنىپ كېتىشتى! كاتاسېكىخارا بولسا ياپونىيىدىكى ئۇچىغا چىققان ئوڭ قانات ئۇنسۇر ۋە جۇڭگوغا قارشى زات ئىدى، ئۇ ناھايىتى بۇرۇنلا ئاممىۋىي سورۇندا جۇڭگونى چىنا دېگەن ئىدى! جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇنىڭغا نارازىلىق بىلدۈرگەندە، ئۇ تېخىمۇ ھەددىدىن ئېشىپ:

— سىلەرنى چىنالىقلار دېمەي، چىنالىق چوشقىلار دېسەك قانداق؟— دېگەنتى. شۇندىن كېيىن جۇڭگولۇقلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ تېرىسىنى سويۇۋېلىشنى ئارزۇ قىلىشاتتى، كاتاسېكىخارا گەرچە ياپونىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى بولمىسىمۇ، بىراق ياپونىيە پادىشاھىنىڭ قەدىرلىشىگە ئېرىشكەنتى! سورۇندىكىلەر كاتاسېكىخارانىڭ كىرگىنىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا 90 گرادۇس ئېگىلىپ تازىم قىلىشتى، كاتاسېكىخارا ئولتۇرغاندىن كېيىن:

— كۆپچىلىك، سىلەر بۆيۈك ياپونىيە ئېمپېرىيىسىنىڭ تۇۋرۇكلىرى، بۇنداق ۋاقىتتا ئۆزئارا نىزالاشساڭلار قانداق بولىدۇ؟ بىزنىڭ بۆيۈك ياپونىيە ئېمپېرىيىمىزنىڭ بۈگۈنكىدىدەك كۈنگە ئېرىشىشى پۈتۈنلەي بىزنىڭ ئۆز ئارا ئىتتىپاقلىشىپ، بىر ياقىدىن باش، بىر يەڭدىن قول

چىقارغانلىقىمىزدىن، چىنالىقلارنىڭ ئاشۇنداق ئېچىنىشلىق مەغلۇپ بولۇشى ئۇلارنىڭ ئىتتىپاقسىزلىقىدىن بولغان ئەمەسمۇ! — دېدى. كۆپچىلىك ئۇنىڭ سۆزىگە باش لىگىشتىشى، كاتاسېكىخارا ئۇلارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— چىنالىقلارنىڭ بىزدىن ئۆچ ئالغىنىنى مەن ئاللىقاچان بىلىۋالدىم، چىنالىقلارنىڭ بۇ قېتىم ياپونىيىگە كېلىپ قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ كاتتېبېشىنى ئۆلتۈرگىنى پەقەت بىر باشلىنىش، ئۇلارنىڭ كېيىنكى نىشانى چوقۇم بىزنىڭ ياپونىيە ئادەملىرىنىڭ مەنئۇي تۈۋرىكى — ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرى، كۆپچىلىك، سىلەرگە ئايان، بىزنىڭ ياپون ئېپىرېيىمىزنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى بىلەن ئامېرىكىنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى تەيۋەندىكى ھاۋا جېڭىدە ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى، ئامېرىكىلىقلار ئەزەلدىن ئىشەنچسىز، ھازىر ئامېرىكا ئەلباشى ئالدىغىمۇ — كەينىگىمۇ ماڭالمىدىغان چەكلەنگەن رايونغا كىرىپ قالدى، ئۇلارنىڭ تېنچ ئوكيان فلوتىمۇ پەقەت قۇرۇق زىننەت بويۇمى، خالاس. ھالبۇكى چىنالىقلار ئۇزۇندىن بۇيان بىزنى كۆزىگە قالدالغان مىخ دەپ ھېساپلاپ كېلىۋاتىدۇ. بۇ قېتىم ئۇلارنىڭ ئالاھىدە قىسىم ئەۋەتىشىدە چوقۇم بىزنىڭ مەنئۇي تۈۋرىكىمىزنىڭ پارتلىتىپ يوقىتىش غەربى بار، ئۇلار مۇشۇ ئارقىلىق ئۆز خەلقىنىڭ مىللىي قىزغىنلىقىنى ئەڭ يۇقىرى چەككە كۆتۈرۈپ، بىزگە ھۇجۇم قوزغاشنى قوللىشىغا ئېرىشمەكچى.

باش ۋەزىر شىيوسى فۇجىزاۋا ئۇنىڭ سۆزىنى قۇۋۋەتلەپ:

— ئۇستازىمىز كاتاسېكىخارانىڭ ئېيتقانلىرى ناھايىتى توغرا، گېنرال مونىكا، سىز چوقۇم دېڭىز، ھاۋا ئىككى ئارمىيىنىڭ قوغدىنىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەڭ، بۆيۈك ياپونىيە ئېپىرېيىسىنىڭ كەلگۈسى ئۈچۈن، بىز بۇ قېتىم ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنى چوقۇم ياخشى قوغدىشىمىز كېرەك، چىنالىقلارنىڭ مەينەت قولى ھەرگىزمۇ ئۇنىڭغا تەگمىسۇن! — دېدى. ھەممەيلەن قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلگەن ھالدا:

— ھايت! — دەپ جاۋاپ بېرىشتى. كاللىسى قىزىپ بېشى ئايلانغانلار ئۆينىڭ بىز بۇلۇڭىدىكى بىر كىچىككىنە پاشىغا — بىر كۆزدىن قىزىل نۇر چاقناپ تۇرغان بىر پاشىغا دىققەت قىلىشىمىغانتى!

Z081 يادرو سۇئاستى پاراخوتىغا ئولتۇرغان ۋەن شىوڭفېي چاي ئىچكەچ كۆزەتكۈچكە قاراپ ئولتۇرغاچ چىشلىرىنى غۇچۇرلاتقىنىچە سۆزلەشكە باشلىدى:

— كاتاسېكىخارا دېگەن ئۆلمەيدىغان قېرى ئالۋاستى، غوجاكاڭ سېنىڭ كۆرگۈلىكىڭنى كۆرسىتىدۇ! ئەگەر مەن سېنى تۇتۇۋالدىغان بولسام، ئاۋال بىر نېمەنى يېگۈزۈپ ئۆلتۈرىمەن، ئاندىن سېنى چوشقا قوتىنىغا تاشلاپ مىكجىن بىلەن جۈپلەشتۈرىمەن..... توختا! مەن يەنە نېمىشقا چوشقىنى كەمسىتمەن! ياق، ياق، ياق... يەنىلا سېنىڭ

قورسقىڭنى يېرىپ، ئۈچەي - باغرىڭنى چۇۋۇپ چىقىرىپ، بويىڭغا يۆگەپ بار كۈچۈم بىلەن
بىرنى تارتسام، ۋاي - ۋۇي!!! تىلىڭ ساڭگىلاپ چىققاندا قىغراق بىلەن چانسام!!!! دۇنيا
جىمغاندىن كېيىن، ئەڭ ئاخىرىدا يەنە سېنىڭ قورسقىڭغا كىسلاتا قۇيسام!!! ئاناڭنى!
بىر ئەسكەر ئۇنىڭ كەينىدە تۇرۇپ سوغۇق تەرلىگىنىچە:

— ئەترەت باشلىقى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىدىن تېلگرامما كەلدى، — دېدى. ۋەن
شىوڭفېي شۇنداقلا ئېسىنى يىغىپ:

— سەن..... سەن قاچان كىرگەنتىڭ؟ — دېدى، ئەسكەر ئاستاغىنە:

— سىز «كاتاسېكىخارا دېگەن ئۆلمەيدىغان قېرى ئالۋاستى» دەۋاتقاندا كىرگەنتىم، — دېدى.
ۋەن شيوڭفېي:

.....

ئەسكەر ۋەن شيوڭفېينىڭ ئىنكاس قايتۇرمىغىنى كۆرۈپ سۆزىنى قايتىلدى:

— ئەترەت باشلىقى! مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ تېلگراممىسى.

— بولدى، مەن بىلدىم، سەن چىقىپ كەتسەڭ بولىدۇ، — دېدى. ئەسكەر چىقىپ كەتكەندىن
كېيىن، ۋەن شيوڭفېي تېلگراممىنى ئاستاغىنە كۆرۈشكە باشلىدى! كاتاسېكىخارانىڭ
پەرىزىدەك، جۇڭگو دەل ئۇلارنىڭ ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنى پارتلاتقان ۋاقتىدىن
پايدىلىنىپ ياپونىيىگە ئومىيۈزلۈك ھۇجۇم قوزغىماقچى ئىدى! بارلىق ھاۋا ئارمىيىسى
تەييارلىنىپ بولغان بولۇپ، ئۇلاردىن ئۆكتەبىر ئىچىدە چوقۇم تاماملاشنى، قايسى كۈنى
بولسا بولۇپ بىرىدىغانلىقى تەلەپ قىلىنغانىتى! غەلبە قىلسىلا، ھاۋا ئارمىيىسى دەرھال
ياپونىيىنىڭ ھەر قايسى ھەربىي بازىلىرى ۋە پورتلىرىنى گېلەم شەكىلدە بومباردىمان قىلاتتى،
دېڭىز ئارمىيىسىمۇ دەرھال كېلىپ ئۇلارغا ھەمدەم بولاتتى، مەركەز ئىككى ئالاھىدە ئەسكەرنى
ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىگە ياردەملىشىشكە يۆتكەپ كەلگەنتى. ئەمدىلا كۆرۈپ تۈگىتىشىگە ۋەن
شىوڭفېينىڭ كەينىگە باشتىن - ئاياق قاپقارا كىيىنگەن ئىككى ئەسكەر كەلدى، قارا پەلتۇ، قارا
ئاياق، قارا پەلەي، قارا كۆزەينەك (قۇرۇق گەپ!)، قارا دۈبۇلغا، پۈتۈن بەدىنى مەھكەم
ئورالغان ئىدى، ئىسسىمامدىغاندۇ! ۋەن شيوڭفېي ئۇ ئىككىسىگە بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن،
كۆڭلىدە ئويلىدى:

— ئاناڭنى! نېمە يەپ چوڭ بولغان نېمىلەردۇ! ئىككى مېتىردىن ئېگىزگەن.

ئالىملاردەك ياسىنىۋالغان بىرى كىرىپ كېلىپ سۆزلەشكە باشلىدى:

— ۋەن ئەترەت باشلىقى، بۇ ئىككىسى جۇڭگو مەخپىي قىسمىدىن، ئۇلارنىڭ بۇ قېتىمقى
ھەرىكىتى مۇتلەق مەخپىي بولىدۇ، ھەرگىزمۇ سىرتقا خەۋىرى چىقىپ كەتمسۇن!

ۋەن شيوڭفېي خۇشياقمىغان ھالدا:

— ئۇنداقتا بۇ ماڭا ئىككى ئېغىر يۈكنى ئارتىپ قويغانلىقىڭەنغۇ! — دېدى. ئالىم كۈلگىنىچە:
— ياق! ۋەن ئەترەت باشلىقى، سىز بۇلارنى قىلچىمۇ چۈشەنمەيسىز، ئۇلار جەڭگاھتىكى ئەڭ
قورقۇنچلۇق قورال! — دېدى. ۋەن شيوڭفېي چىرايىنى پۈرۈشتۈرگىنىچە:
— بۇلار دۆلىتىمىز ئىشلەپچىقارغان «بىئوخىمىيىلىك كىرىزىس» تىكى قوغلاپ يوقاتقۇچىلار
ئەمەستۇ، ئۇلار گەپمۇ قىلىپ قويمايدىغۇ؟ — دەپ سورىدى. ئالىم بېشىنى چايقىغىنىچە:
— ھا... ھا... ھا! ۋەن ئەترەت باشلىقى، سىز كومپيۇتېر ئويۇنىنى بەك جىق ئويىناپ
كېتىپسىز، «بىئوخىمىيىلىك كىرىزىس» تىكى قوغلاپ يوقاتقۇچىلارنىڭ بۇلارنىڭ ئالدىدا
كىچىك بالغا ئوخشاش قىلچىمۇ قارشىلىق كۈچى يوق، ئۇلارنىڭ سۆزلىشىنىڭ ھاجىتى يوق،
سىز پەقەت ئۇلارغا بۇيرۇق چۈشۈرسىڭىزلا بولىدۇ. بۇ قېتىم ياپونىيە ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار
مازىرىغا قىلىدىغان ھەرىكەتنىڭ مەقسىتىمۇ ئۇلارنىڭ ئىقتىدارىنى سىناپ بېقىشتۇر، — دېدى.
ۋەن شيوڭفېي كۈلۈمسىرىگىنىچە قاراپ تۇرغان ئالىمغا قارىۋەتكەندىن كېيىن، يەنە ھېلىقى
ئىككى گەپمۇ قىلمايدىغان قارا كىيىملىك غەلىتە ئادەملەرگە قاراپ، پۈتۈن بەدىنى سوغۇق
تىترەپ كەتتى.

— 2009 يىلى 23 - ئۆكتەبىر، جۇڭگو جۇڭخەنخەي، جوۋتېيەنخۇا ھەر قايسى جەڭ
لېنىيىلىرىدىن كەلگەن دوكلاتلارنى ئوقۇماقتا، دۆلەت رەئىسى لىشىياڭ ۋە ئۈچ ئارمىيىنىڭ باش
قوماندانلىرى بىر چەتتە جىمجىت ئولتۇرۇپ تىڭشىماقتا. جوۋ تېيەنخۇا گەپ باشلىدى:
— ھىندىستان تەرەپتە بىز ۋە پاكىستاننىڭ بىرلەشمە ھۇجۇمى ئاستىدا قوشۇنلىرىمىز يېڭى
دېھلىغا بېسىپ كىرىپ دەپ قالدى، بېرىمغا يېقىن جايدىكى ھىندىستان زېمىنى ئاللىقاچان
پۈتۈنلەي ئىشغال قىلىنىپ بولۇندى، سىلەر ھىندىستان ۋەكىلىنىڭ ب د ت يىغىنىدىكى
چىرايىنى كۆرۈپ باقساڭلار بولاتتى، ھا... ھا... ھا! ۋېيتنام بىلەن فىلىپپىن ئامېرىكا ۋە
ياپونىيە ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ ئېچىنىشلىق مەغلۇبىيىتىنى كۆرگەندىن كېيىن، بەزىبىر ئىچكى
سىياسىي ئىشلار مىنىستىرلىرى بىز بىلەن بولىدىغان تېنچلىق سۆھبىتىنى ئويلىشىشقا باشلىدى!
ئامېرىكىنىڭ ئىككى ئاۋېئاماتكا فلوتى يەنىلا ياپونىيە ۋە فىلىپپىندە ساقلانغاندۇ، ئىراق
زۇڭتۇڭى سادامۇ (توغرا چۈشەنگەيسىلەر، بۇ رومان 2003 - يىلى يېزىلغاچقا، مەنمۇ شۇ پېتى
تەرجىمە قىلىۋەردىم.) ئامېرىكىنىڭ تەيۋەندىكى جەڭدە ئېچىنىشلىق مەغلۇپ بولۇپ، ئىچكى
جەھەتتە سىياسىي قالايمىقانچىلىق چىقىۋاتقان مۇشۇنداق پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، قايتۇرما
جەڭ قىلىشقا باشلىدى، ھازىر ئامېرىكا يەنە ئىككى دېۋىزىيىسىنى ئىراققا ئەۋەتتى!
لى رەئىس چاۋاڭ چىلىپ، كۈلگىنىچە:

— ياخشى! ئەمدى بىزنىڭ ياپونىيىنى جايلايدىغان ۋاقتىمىز كەڭتاشا بولدى، ئالاھىدە
قىسىمنىڭ سىگنالغىلا قاراپ قالدۇق، — دېدى. جوۋ تېيەنخۇا قوشۇلغان ھالدا:

— ياپونىيە... ھەم! ئەگەر جۇڭگو تەرەققىي قىلماقچى بولىدىكەن، ياپونىيىدىن ئىبارەت بۇ يامان سۈپەتلىك ئۆسىمىنى چوقۇم كېسىپ تاشلىشى لازىم! ھوي، راست! مەن بىر ئىشنى ئۇنتۇپ قاپتىمەن، بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە ھازىر ئاي شارنىڭ يۈزىگە قوندى، بىزنىڭ ئاينىڭ ئىچىدىكى بازا قۇرۇش خىزمىتىمىزمۇ باشلاندى،— دېدى. لى رەئىس سۈرلۈك ھالدا:

— بۇ ئىشنى مەخپىي تۇتۇڭلار، كېلەر يىلى 1- ئۆكتەبىردىن بۇرۇن تاماملاشقا تىرىشىڭلار، ۋاقتى كەلگەندە بىز ئاۋامنى بىر ھەيران قالدۇرايلى!— دېدى. جوۋ تىەنخۇا بېشىنى لىگىشتىپ دېدى:

— رەئىس خاتىرجەم بولۇڭ.

— 2009 يىلى 27- ئۆكتەبىر، نۇرغۇنلىغان ياپونلار ئەتىگەندىلا ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرنى تاۋاپ قىلىشقا ماڭغانى، ياپونىيىنىڭ VR ئالاھىدە قىسمىمۇ نەچچە كۈن ئىلگىرىلا كىشىلەر توپىغا سوقۇنۇپ كىرىپ ئورۇنلىشىپ بولغانى! بىر پىشقىدەم ياپون ئەسكىرى نەۋرە قىزىنىڭ يۆلىشى بىلەن بىر قەدەم— بىر قەدەمدىن مېڭىپ تاۋاپخانغا كېتىپ باراتتى، بىر چەتتە ئون نەچچە ئوڭ قانات ئۇنسۇرلار يۇقىرى ئاۋازلىق ياڭراتقۇدا مىلتاتىم ئىدىيىسى ۋە جۇڭگوغا قارشى سۆزلەرنى تەشۋىق قىلىۋاتاتتى! بوۋىسىنى يۆلىۋالغان قىزچاق سورىدى:

— بوۋا، سىز نېمىشقا ھەر كۈنى بۇ يەرگە كېلىپ تاۋاپ قىلىسىز؟

بوۋاي كۈلۈپ كېتىپ جاۋاب بەردى:

— بۇنىڭ ئىچىگە بىزنىڭ ياپون دۆلىتىنىڭ قەھرىمانلىرى كۆمۈلگەن، ئەينى يىللىرى ئۇلار بىزنى ئاشۇ بىپايان زېمىندا ئۆي— ماكانلىق قىلىشقا ئاز قالغانى.

قىز چۈشسە— چۈشەنمەيلا بېشىنى لىگىشتى:

— سىزنىڭ سۆزلىگەنلىرىڭىز ھەجەپمۇ يېقىملىق جۇمۇ!

ئۇلار كىرىپ كەتكەندىن كېيىن، ئازادە كىيىنىۋالغان بىر ئەر ئۇلارغا قارىغىنچە سوغۇق كۈلۈپ قويدى. ئۇ ئەر ئەتراپقا قارىۋەتكەندىن كېيىن ئۆز— ئۆزىگە سۆزلەشكە باشلىدى:

— ئاناڭنى! ئون ئادەمنىڭ ئىچىدە ئالتىسى ساقچىكەنە.

ئۇ ئەتراپقا يەنە بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، تاۋاپخانغا قاراپ ماڭدى! دەل شۇچاغدا ئىككى ئادەم ئۇنىڭغا قاراپ كېلىپ، ئىككى بېقىندىن ئۇنى قىستاپ كەلدى، ئارىدىن بىرى ساقچى

كېنىشكىسىنى چىقىرىپ دېدى:

— بىز ساقچى، بىز بىلەن مېڭىڭ!

ھېلىقى ئەر ئاۋال بىردەم تۇرۇۋەتكەندىن كېيىن، ياپون تىلىدا راۋان سۆزلىدى:

— چاتاق يوق.

سۆزى تۈگەش بىلەنلا، ئىشتان يانچۇقىدىن بىر تاپانچىنى چىقاردى، «چىنالىقلارنىڭ ئا.....»، سۆزى تۈگىمەي تۇرۇپلا، ئىككى ئادەم جەسەتكە ئايلىنىپ يەرگە يىقىلدى! بۇ ئالاھىدە قىسىم ئەسكىرى دەرھال يانچۇقىدىن گراناتتىن بىرنى ئېلىپ كىشىلەر توپىغا قارىتىپ ئاتتى! نەق مەيداندا سەككىز ئادەم پارتلاپ ئۆلدى. زىيارەتچىلەرنىڭ قورقۇنچلۇق توۋلىغان ئاۋازلىرى ئارىسىدا، كىشىلەر توپىغا يۆشۈرۈنۈۋالغان ئالاھىدە قىسىم جەڭچىلىرى بەس - بەستە قوراللىرىنى چىقىرىپ، ئادەم كۆرسىلا ئېتىشقا باشلىدى! تۇيۇقسىز بىر پاي ئوق بىر ئەسكەرنىڭ پېشانىسىنى تېشىپ ئۆتتى، «پەخەس بولۇڭلار، مەرگەن باركەن!»، بىر ئالاھىدە قىسىم جەڭچىسى يۇقىرى ئاۋازدا ۋاقىرىدى، زىيارەتچىلەردەك ياسىنىۋالغان ياپونىيە VR ئالاھىدە قىسىم ئەسكەرلىرىمۇ قوراللىرىنى ئېلىشىپ جۇڭگو ئەسكەرلىرىگە قارىتىپ ئوق ئېتىشقا باشلىدى، تاۋاپخانغا ئىچىدىكى راھىبپلارمۇ قوللىرىغا تاپانچا تۇتقان ھالدا ئېتىلىپ چىقىشتى.

— باشلىق، ئۇلار قىلتاققا چۈشتى، — دېدى بىر ياپونىيە جاسوسى ئېكرانغا قارىغىنىچە كۈلۈپ تۇرۇپ VR. ئالاھىدە قىسىمنىڭ قوماندانى فۇجى ياماموتو:

— ياخشى! ئۇلاردىن ئازراقنى يوقىتىڭلار، ئەمما بىر نەچچىسىنى تىرىك تۇتۇڭلار، بىز ئۇلاردىن پايدىلىنىپ، جۇڭگىنىڭ يۈزىگە قارا سۈركىمىسەك بولمايدۇ، — دېدى. «بىر ئادەم غەلبىلىك ئېتىۋېتىلدى!»، «بۇ يەردە بىزنىڭ بىر ئادىمىمىز يارىلاندى» دېگەن سۆزلەر چاقىرغۇدىن ئاڭلىنىشقا باشلىدى! ياماموتو جۇڭگو ئالاھىدە قىسىم جەڭچىلىرىنىڭ بىر - بىرلەپ ئېتىپ ئۆلتۈرۈلۈۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ سوغۇققىنە كۈلۈپ قويدى: «ئەگەر بۇ ئادەملەرنى دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرگە كۆرسەتسەك، جۇڭگونىڭ مەخپىي ھالدا تېرورىزمنى قوللىغانلىق جىنايىتىگە پاكىت بولىدۇ، شۇ ۋاقىتتا كۆرەرمىز، جۇڭگو قانداق قىلالايتىكى! بىراق مۇشۇ ئادەملەرگە تايىنىپ جارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ باش شتابىنى پارتلىتىۋەتكەنلىكى زادىلا كىشىنىڭ ئەقلىگە سىغمايدۇ!»

ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنىڭ ئىچىدە ئېتىشىش تازا قىزىغان پەيتتە، ياپونىيە ساياھەت كوپپراتىپىنىڭ بىر ماشىنىسى كىرىپ كەلدى، مازار سىرتىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ساقچىلار دەرھال ئۇنى توسۇۋالدى، بىر ساياھەت يېتەكچىسى كۈلگىنىچە ماشىنىدىن چۈشۈپ كەلدى، تۆت ساقچى ئۇنىڭغا قاراپ:

— مازار بۈگۈن تاقالدى، زىيارەت قىلىشقا بولمايدۇ، سىلەر تېز كېتىڭلار، — دېدى. يېتەكچى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئالمان - تالمان:

— ھەي! ھەي! مان، بىز ھازىرلا كېتىمىز! — دېدى. يېتەكچى ماشىنىغا قايتىپ كېلىشى بىلەنلا، پىلىموت ئاۋازى ئاڭلىنىشقا باشلىدى! دەرۋازا سىرتىدا كۆزەتچىلىك قىلىۋاتقان

ساقچىلار تاپانچىلىرىنى چىقىرىشقا ئۆلگۈرمەيلا، يەرگە يىقىلىشقا باشلىدى! ۋەن شيوڭفېي ئالدىغا قارىغىنىچە:
— مازار ئىچىدىكىلەر بەرداشلىق بېرەلمىگىلى تۇردى، ئۇلارغا دەرھال ياردەمگە بارايلى،—
دېدى.

17 - باب قىساس جېڭى

فۇجى ياماموتونىڭ چاقىرغۇسى سايرىدى:

— باشلىق، جۇڭگو ئالاھىدە قىسمى بىر ئاپتوبۇسنى ھەيدىگىنىچە سىرتتىن بېسىپ كىردى.
— نېمە دېدىڭ؟ ئاناڭنى! قىلتاققا چۈشكىنى بىزكەنمىز،— فۇجى ياماموتو ھەيران بولغان ھالدا توۋلىۋەتتى. دەل شۇ پەيتتە جۇڭگو ئالاھىدە قىسىم جەڭچىلىرى ئولتۇرغان ئۆزگەرتىلگەن ئاپتوبۇس ساقچى ماشىنىلىرىدىن شەكىللەنگەن مۇداپىئە لېنىيىسىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىغا بۆسۈپ كىردى VR! ئالاھىدە قىسىمنىڭ سېپى قالايمىقانلىشىپ كەتتى، ئاپتوبۇسنىڭ ھەر بىر كۆزىدىكى قىساس ئوتلىرى ئېتىلىپ چىقىۋاتاتتى! ۋەن شيوڭفېي ۋاقتىدا:

— ھەممىڭلار زەھەردىن ساقلىنىش نىقابى تاقاڭلار، ياش ئاققۇزۇش بومبىسى ئېتىپ ئۇلارنى تارقاقلاشتۇرۇڭلار، 1- نومۇر بىزنى قوغدا! كۆپچىلىك دەرھال ماشىنىدىن چۈشۈڭلار!
ئون نەچچە ياش ئاققۇزۇش بومبىسى ئېتىلدى، ئىس تۈتەك پۈتكۈل مازارنى قاپلىدى!
«ئۆھھۆ! ئۆھھۆ!» ئىس- تۈتەك ئارىسىدا VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ ئادەملىرى توختىماي ھۆتلىشكە باشلىدى، VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ بىر ئەترەت باشلىقى ئاغزىنى بۇزدى:

— ھايۋانلار! قالايمىقانلاشماڭلار، دەرھال زەھەردىن ساقلىنىش نىقابىنى تاقىۋېلىڭلار!
ئۇ ئەمدىلا سۆزىنى تۈگىتىشىگە بىز غايەت زور قارا قول ئۇنىڭ گېلىدىن بوغۇپ تولغىدى، يەنە بىر قول بىر مۇش بىلەنلا ئۇنىڭ كۆكرىكىنى تېشىپ ئۆتۈپ يۈرىكىنى يۇلۇۋالدى. دەل شۇ چاغدا ئوق ئاۋازى ئاڭلىنىشقا باشلىدى، جۇڭگو ئالاھىدە قىسىم جەڭچىلىرى ئىس- تۈتەكنىڭ دالدىسىدا تاۋاپخانغا ھۇجۇم قىلىپ كىردى، تاۋاپخاندىكى تاپانچا تۇتۇۋالغان ساقچىلار قانداقمۇ پىلىموتنىڭ دۈشمىنى بولالسىۇن؟ بىردەملىك پىلىموتنىڭ تاتاتلىغان ئاۋازىدىن كېيىن، بىر نەچچە يىلەن پۈتۈن بەدىنىدىن قان تامچىلىغان ھالەتتە يەرگە يىقىلدى! ۋەن شيوڭفېي تۇنجى بولۇپ، ئىشىك تۈۋىدىن تارتىپ پىلىموتنى كۆتەرگىنىچە نەنجىڭنى ئىشغال

قىلغان ياپونىيە ئەسكەرلىرىنىڭ ھەيكەللىرىنى ئوققا تۇتۇپ كۆكۈم - تالقان قىلىۋەتتى .

فۇجى ياماموتو قوماندانلىق ماشىنىسىدا سەكرىگىنچە ۋاقتىدى:

— دەرھال ئۇلارنى توسۇڭلار، ئۇلار ھەرگىزمۇ تاۋاپخاننى بۇزۇۋەتمەسۇن!

VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ جەڭچىلىرىمۇ مىلتاتىزىم ئىدىيىسى بىلەن سۇغۇرۇلغان جەڭچىلەر بولغاچقا، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئىززىتى ۋە ئابرويىنىڭ ۋەيران قىلىنىۋاتقىنىنى كۆرۈپ، دەرھال ئورنىدىن تۇرۇشۇپ تاۋاپخانغا يۈگۈرۈپ كىرىشتى، بىراق ئىس - تۈتەك ئارىسىدا بىر غايەت زور قارا كۆلەڭگە تۇيۇقسىز ئۇلارنىڭ يولىنى توسۇۋالدى، VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ جەڭچىلىرى ئاۋال بىردەم تېڭىرقاپ تۇرۇپ قالغاندىن كېيىن، دەرھال قوللىرىدىكى MP - 5 ۋە AUG تىپلىق قوراللىرىنى ئېلىپ ئۇنىڭغا ئېتىشقا باشلىدى، قارا كۆلەڭگە قىلچىمۇ قورقماستىن ئوق يامغۇرى ئارىسىدا ئۇلارغا ئېتىلىپ كەلدى، بىر مۇش بىلەنلا بىر VR جەڭچىسىنىڭ مېڭىسىنىڭ قېتىقى يەنە بىرىنىڭ يۈزىگە چاچرىدى، يۈزىگە مېڭە قېتىقى چاچرىغان جەڭچى ئەسەبىيلەشكەن ھالدا تەپكىنى كۈچەپ باستى. قارا كۆلەڭگە بىر قولىدا ئۇنىڭ مۆرىسىنى تۇتۇپ، يەنە بىر قولىدا ئۇنىڭ بېشىنى بۇردى، ئىسسىق قانلار ئۈزۈلگەن بويۇندىن فونتانىدەك ئېتىلىپ چىقىشقا باشلىدى! بىر VR ئەسكىرى قورققىنىدىن ئەس - ھۇشىنى يوقىتىپ قويدى، قارا كۆلەڭگىنىڭ يېنىدىكى سەپدىشىغىمۇ قارىماستىن، مىنمىوتتىن قارا كۆلەڭگىگە قارىتىپ بىرنى ئاتتى. قارا كۆلەڭگە ئۆزىگە ئۇچۇپ كېلىۋاتقان مىنمىوت ئوقىنى دەرھال بىر قولىدا كاپىدە تۇتۇۋالدى، «گومباڭ» قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ پارتلىغان ئوت يالقۇنى قارا كۆلەڭگىنى يالىمۇۋەتتى، ھېلىقى ئەسكەر جىددىيلەشكىنىدىن غەلىتە كۈلۈپ:

— ئۆلەرسەن! غەلىتە مەخلۇق! — دېدى. ئوت يالقۇنى بىر ئاز ئۆچكەندىن كېيىن، قارا كۆلەڭگە ئوت يالقۇنى ئارىسىدىن VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ برونىۋىكى تەرەپكە قاراپ ئېتىلدى، مىنمىوت ئوقى پەقەت ئۇنىڭ كىيىمىنىلا ئازراق كۆيدۈرەلگەن بولۇپ، مىنمىوتنى تۇتۇۋالغان قولى مېتالدىك پارقرايتتى .

فۇجى ياماموتو ئاغزىنى ئېچىپ ھاڭۋاقتىنچە VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ ئىستېھكامىغا بېسىپ كىرىپ قىلچىمۇ رەھىم قىلماستىن سەپداشلىرىنى ئېچىنىشلىق ئۆلتۈرۈۋاتقان بۇ ئۆلمەس تېنى بار غەلىتە مەخلۇققا قاراپ قالغاننى VR ئالاھىدە قىسىمنىڭ ئەسكەرلىرىنىڭ كاللىسىنى پۈتۈنلەي قورقۇنۇچ ۋە ئەسەبىيلەش ھېسسىياتى چۇلغىۋالغان ئىدى، بەزىلىرى قورالنى ئېلىپ ئازراق قارشىلىق قىلىپلا تېنى پارچىلىنىش تەقدىرىگە دۇچار بولدى، يەنە بەزىلىرى بالدۇرلا قوراللىرىنى تاشلاپ جېنى ئېلىپ قېچىشقا باشلىغان ئىدى! ھاۋا ئىسسىق قانلار چاچرايتتى، يەر يۈزىنى بولسا ئۈزۈلگەن قول - پۇت، پارچە گەۋدىلەر قاپلىغان ئىدى، پۈتۈن بەدىنى قاپقارا بۇ گىگانت ئادەم (شىنجاڭدىكى توپىلاڭدىن كېيىنكى تاشقى پىلانلىقلارنىڭ ماشىنا ئادىمى)

خۇددى دوزاختىن كەلگەن ئەزرائىلدەك ئۇلارنىڭ ھاياتىنى ئەسەبىيلەرچە ئاخىرلاشتۇراتتى!
جۇڭگو ئالاھىدە قىسمى ئازراق قارشىلىققا ئۇچرىغاندىن كېيىن تاۋاپخانغا بۆسۈپ كىردى، بۇ
يەردە جۇڭگولۇقلارنىڭ نومۇسى ساقلانغانىدى! بۇ يەرگە كىرگەندىن كېيىن بارلىق
جەڭچىلەرنىڭ قەلبىدىن غەزەپ دولقۇنلىرى ئوخچۇشقا باشلىدى! ۋەن شيوڭفېي ياپونىيىنىڭ
2- دۇنيا ئۇرۇشىدىكى ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىنىڭ ھۆرمەتلىنىپ ئېسىپ قويۇلغان سۈرەتلىرىگە
غەزەپلىنىپ قارىغىنىچە :

— مۇشۇ يەر شۇ، ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنىڭ مەۋجۇتلۇقى بىز جۇڭگولۇقلارنىڭ
يۈزىگە تۈكۈرگەن بىلەن ئوخشاش! ئاناڭنى! ياپون پاكىرلىرى! — دېگىنىچە ئوت
پۈركۈگۈچى ئېلىپ، بۇ ئالۋاستىلارنىڭ سۈرەتلىرىگە قارىتىپ قىساس يالقۇنلىرىنى پۈركۈشكە
باشلىدى!

— خۇمپەر، نېمە قىلىۋاتىسەن! — بىر كۆزگە ئانچە چېلىقمايدىغان بۇرچەكتىن كىچىك بىر
قىزچاقنى قۇچاقلىغىنىچە بىر بوۋاي ئاغزىنى بۇزۇپ تىللىغىنىچە چىقىپ كەلدى. بوۋاينىڭ
غەزەپتىن چىرايى قىزىرىپ كەتكەن ئىدى :

— تىللاۋاتقىنىم دەل سەن چىنالىقلار، مانا مەن پىشقەدەم ياپون ئەسكىرى! كېلىشە! جەڭ يەنە
باشلاندى، كېلىشە، ئېتىشە!

قىزچاق بوۋاينى مەھكەم تۇتقىنىچە يىغلاۋاتاتتى :

— بوۋا! بوۋا!

ۋەن شيوڭفېي ئوت پۈركۈگۈچىنى تاشلاپ ئۇنىڭغا قاراپ ئاستا مېڭىپ كەلدى، يېنىدىن
تاپانچىنى چىقىرىپ بوۋاينىڭ پاقالچىقىغا قارىتىپ بىرنى ئاتتى! قىزچاق چىقىرىغىنىچە
بوۋاينى مەھكەم قۇچاقلاپ ۋاقتىدى :

— سىلەردىن ئۆتۈنۈپ قالاي، بوۋامنى ئۆلتۈرمەڭلار!

ۋەن شيوڭفېي يەردە ۋايىجانلاپ ياتقان بوۋايغا سوغۇققىنە قارىغىنىچە ياپون تىلىدا :

— بۇ بىر پاي ئوق سېنىڭ ۋە تىنىمنى ھاقارەتلىگىنىڭ ئۈچۈن ئېتىلدى! مەن سېنى
ئۆلتۈرمەيمەن، مەن ساڭا جەڭدە مەغلۇپ بولۇشنىڭ تەمىنى يەنە بىر تېتىتىپ قويماي، ھۇ،
ياپونلۇق ئالۋاستى، — دېدى.

ياپونىيە قوغدىنىش ئەترىتى ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنىڭ جۇڭگو ئالاھىدە قىسمى
تەرىپىدىن ھۇجۇمغا ئۇچرىغانلىق خەۋىرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، دەرھال بۇيرۇققا
بىنائەن ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىغا قاراپ ياردەمگە مېڭىشتى! جۇڭگولۇقلارنىڭ
ئالدىنقى قېتىمقىدەك يېرىم يولدا توسۇپ ھۇجۇم قىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، پۈتكۈل
توكيودا قاتناش قامال قىلىندى! ئىككى ساقچى ماشىنىسىنىڭ يول باشلىشى بىلەن ياپونىيە

قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ پىيادە ئەسكەرلەرنى توشۇغۇچى ماشىنىسى ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىغا قاراپ ئۇچقاندەك كېتىۋاتاتتى، مازارغا ئاز قالغاندا، پۈتۈنلەي قاپقارا كېيىنگەن بىر گېگانت ئادەم تامنى تېشىپ چىقىپ، ماشىنىنىڭ ئۈستىگە سەكرەپ چىقىۋالدى! ماشىنىنىڭ ئوقتىن مۇداپىئەلىنىش دەرىزىلىرى بىر مۇش بىلەنلا چۆل - چۆل بولۇپ كەتتى، قارا گېگانت ئادەم شوپۇرنى تۇتۇپ كەپنىكىدىن تارتىپ چىقىرىپ، رولنى قاتتىق بىر بۇردى، ماشىنا ئوڭغا قىيىسىپ يولنىڭ ئوتتۇرىسىغا ئۆرۈلدى، كەينىدىكى ماشىنا دەرھال تورمۇز تۇتۇپ ئاران دېگەندە توختىۋالدى! ئۆرۈلگەن ماشىنىدىكى ئەسكەرلەر ھۇشغا كەلگەندە، ئۆزلىرىنى ئۇچۇۋاتقاندەك ھېسى قىلىشتى! سىرتتىكى قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ ئەسكەرلىرى قارا رەڭلىك گېگانت ئادەمنىڭ پىيادە ئەسكەرلەرنى توشۇش ماشىنىسى ماشىنىسىنى كۆتۈرۈۋېلىپ بار كۈچى بىلەن بۇ ياققا ئاتقىنىنى كۆرۈپ قورققىنىدىن تۇرۇپ قېلىشتى! «تېزراق قاچايلى.» ئەسكەرلەر چىقىرىغىنىچە تۆت ئەتراپقا قېچىشتى! ئۇچۇپ كەلگەن جەڭ ماشىنىسى يەنە بىر جەڭ ماشىنىسىنىڭ ئۈستىگە چۈشتى، پارتلاشتىن پەيدا بولغان ئوت يالقۇنى يولنى بىر ئالدى، ياپونىيە قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ نۇرغۇن ئەسكەرلىرى ئوت يالقۇنى ئىچىدە ئېچىنىشلىق چىقىراپ يەرگە يىقىلدى .

بۇ چاغدا ياماموتونىڭ چاقىرغۇسى يەنە سايىراشقا باشلىدى:

— ياماموتو جاناپلىرى! قوغدىنىش ئەترىتى يېرىم يولدا ھۇجۇمغا ئۇچرىدى! سىز تەرەپتىكى ئەھۋاللار قانداق؟ ياماموتو جاناپلىرى جاۋاب قايتۇرۇڭ، ياماموتو جاناپلىرى! ياماموتو.....

سۆز ئاخىرلاشماي تۇرۇپلا چاقىرغۇ دەسسىلىپ مېجىۋېتىلدى، بۇ چاغدا ياماموتو ئاللىقاچان يەردە قانغا مىلىنىپ ياتاتتى، ئۇنىڭ بېشى دەسسىلىپ يانچىۋېتىلگەن ئىدى! ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىدىكى ئوت ئاسمان - پەلەككە تۇتىشىپ كۆيۈۋاتاتتى، تاۋاپخاننىڭ سىرتىدا VR ئالاھىدە قىسىم ئەسكەرلىرىنىڭ جەستى دۆۋىلىشىپ كەتكەنتى، ئۇ يەردە پەقەت بىر قارا گېگانت ئادەم ئۆرە تۇراتتى! ۋەن شيوگىفېي بىلەن بىر ئەسكەر ھېلىقى بوۋاي ۋە قىزچاقنى يالاپ ئېلىپ كېلىۋاتاتتى، ئۇ ئەتراپقا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، ماشىنا ئادەمگە قاراپ:

— بولدى، سىگنال بەرسەك بولىدۇ!— دېدى. ئارقىدىنلا ئۇ چاقىرغۇنى ئېلىپ:

— 2 - نومۇر، بولدى ئويناۋەرمە، تېزراق بىز بىلەن ئۇچراشقىن،— دېدى. بوۋاي ئەتراپقا لىق تولغان جەسەتكە قارىغاچ، پۈتۈن بەدىنى قىپقىزىل قان بىلەن بويالغان قارا گېگانت ئادەمنى كۆرۈپ ھۇشدىن كەتتى! ئۇ بۇنچىۋالا ئادەمنى مۇشۇ بىرلا ئادەمنىڭ ئۆلتۈرۈۋەتكىنىگە قانداق قىلىسىمۇ ئىشەنمەيتتى. ۋەن شيوگىفېي ھۇشدىن كەتكەن بوۋايغا بىر قارىۋەتكەندىن

كېيىن:

— مەن بايىقى ۋە دەمگە ئەمەل قىلىمەن، سىلەرگە ھايات چېغىڭلاردا جەڭدە مەغلۇپ بولۇشنىڭ تەمىنى تېتىتىپ قويمەن! 1-نومۇر، ئۇلارنىڭ بۈگۈنكى خاتىرىسىنى يۇيۇۋەتكىن،— دېدى. (ماشىنا ئادەم توك ئېقىمى چىقىرىپ ئادەم مېڭىسىگە تەسىر قىلىپ، ئادەمگە خاتىرىسىنى يوقاتقۇزاتتى.) ھۇشىدىن كېتىپ يىقىلغان بوۋاي بىلەن قىزچاقنى قالدۇرۇپ، ئۇلار ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىدىن چىقىشتى. دەل شۇ چاغدا تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ بىر تىك ئۇچارى ئۇچۇپ كەلدى. تىك ئۇچاردىكى مۇخبىر يۇقىرى ئاۋازدا سۆزلەۋاتاتتى:

— تېلېۋىزور ئالدىدىكى كۆرۈمەنلەر، ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرى ھازىر ئوت دېڭىزغا ئايلىنىپتۇ! تېرورچىلار مازارنى پارىلتىۋېتىپتۇ، بىزنىڭ قوغدىنىش ئەترىتىدىكىلەر، بىزنىڭ قوغدىنىش ئەترىتىدىكىلەر نەگە كەتتى!! توختاڭلار! پەستە بىر توپ ئادەملەر تۇرغاندەك قىلىدۇ، ئۇلار تېرورچىلاردەك قىلىدۇ! ھوي! ئاۋۇ نېمىدۇ؟

بىر قارا نەرسە يەر يۈزىدىن ئۇلارغا قاراپ ئۇچۇپ كەلدى، ناھايىتى يېقىنلاشقاندىلا مۇخبىر ئاندىن ئۇنىڭ بىر ساقچى ماشىنىسى ئىكەنلىكىنى پەرق ئېتەلدى! تىك ئۇچارغا ساقچى ماشىنىسى تېگىپ پاچاقلىنىپ كەتتى. ۋەن شيوڭفېي ئاسمانغا قارىغىنىچە:

— يارايىسەن 1-نومۇر! دەل مەركىزىگە تەگدى، ھىم! ئادەمنى زېرىكتۈرىدىغان چىۋىن،— دېدى.

بۇ چاغدا پۈتكۈل ياپونىيە ئۆزلىرىنىڭ ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنىڭ تېرورچىلار تەرىپىدىن پارىلتىۋېتىلگەنلىكىنى بىلىشتى. نەچچە كۈن ئىچىدە ياپونىيىدە شۇنچىۋالا كۆپ چوڭ ئىشلار يۈز بەردى! ئاۋال قارا ئەجدىھا گورۇھى باش شتابى پارىلتىۋېتىلدى، ساقچىلار بۆكتۈرمىگە ئۇچرىدى! ھازىر يەنە ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرى پارىلتىۋېتىلدى، ھەتتا قوغدىنىش ئەترىتىمۇ ھوجۇمغا ئۇچرىدى. دەسلەپتە قارا ئەجدىھا گورۇھى پارىلتىۋېتىلگەندە ھۆكۈمەت ئۇنى تېرورچىلار قىلغان دېۋىدى، ئۇلار ئىشەندى! بىراق ھازىر ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىمۇ پارىلتىۋېتىلدى، كىم بۇنداق ئىشنى قىلىدۇ؟ ئەلۋەتتە، پەقەت ياپونىيىدە ئۆچى بار دۆلەتلا بۇنداق ئىشنى قىلىدۇ! ئۇنىڭ ئۈستىگە نەچچە كۈن ئاۋال ياپونىيە ۋە ئامېرىكا ھاۋا ئارمىيىسى جۇڭگو تەرىپىدىن ئېغىر چىقىمدار قىلىندى، بۇنداق ئىشنى قىلالايدىغانلاردىن جۇڭگودىن باشقا يەنە كىم بار؟ پۈتكۈل ياپونىيە بىردەمدىلا قالمايىقانلىشىپ كەتتى، «چىنالىقلار ھۇجۇم قىلىپ كېلىدىغان بولدى!»

ياپونىيە قوغدىنىش ۋازارىتىدە رادارچى ھەيرانلىقتىن ئامالسىز ھالدا:

— گېنرال موناكا، جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ ئىككى ئاۋبىئاتكا فلوتى بىزگە قاراپ تېز

سۈرئەتتە كېلىۋاتىدۇ، ئوساكا، خوككايدو، ناگويا قاتارلىق رايونلاردىكى ئايروپورتلار بومباردىمان قىلىندى! — دېدى. موناكا ئاچچىقىدىن يېرىلغۇدەك بولۇپ قاتتىق ۋاقىردى: — ئۇلار قانداق كېلىۋالدى؟ ھاۋا ئارمىيىسى نېمە قىلىۋاتىدۇ؟ رادارچى كېكەچلىگەن ھالدا:

— مە... مەن... مەنمۇ بىلىمەيمەن، تۇيۇقسىزلا جىندەك پەيدا بولۇپ قالدى، — دېدى. يەنە بىر رادارچى:

— گېنرال، رىۋكىيۇ تاقىم ئاراللىرى جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى پاراخوتلىرىنىڭ توپ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، جۇڭگو قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى رىۋكىيۇ تاقىم ئاراللىرىغا چىقىۋاتىدۇ! توكىيۇ دېڭىز پورتى جۇڭگو سۇ ئاستى كېمىلىرىنىڭ تۇيۇقسىز ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، «باياشات باھار»، «باھار يامغۇرى»، «ۋاجرا» قاتارلىق باشقۇرىلىدىغان بومبىلىق قوغلىغۇچى پاراخوتلار چۆكتۈرۈۋېتىلدى! — دېدى. بۇ ئىككى شۇم خەۋەردىن كېيىن، بىر ئالاقچى ئەسكەر كىرىپ كېلىپ دوكلات قىلدى:

— شىكوكۇ ۋە كىۋىيۇ ئاراللىرىنىڭ يېنىدا جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى ۋە... ۋە چاۋشىيەن دېڭىز ئارمىيىلىرى بايقالدى، چاۋشىيەن بىزگە جەڭ ئېلان قىلمايلا ھۇجۇمغا ئۆتتى!

موناكا بۇلارنى ئاڭلاپ ئورۇندۇقتا لاسسىدە ئولتۇرۇپ قالدى! ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرى پارتىلىتىۋېتىلگەنلىك خەۋىرى تارقالغاندىن كېيىن، جۇڭگو ۋە ئاسىيادىكى ھەر قايسى ئەللەردە خۇشاللىق تەنتەنىلىرى ياڭرىدى، جۇڭگو پۇقرالىرى تېخى جۇڭگودىن ياپونىيىگە دەرھال قوشۇن تارتىشنى تەلەپ قىلىشتى، 2-دۇنيا ئۇرۇشىدىكى ئاداۋەت ئۇچقۇنلىرى شۇ تاپتا يالقۇنچاپ گۈلخانغا ئايلانغان ئىدى! توردىكى جۇڭگو قىزىل مېھمانلار ئوت ئۈستىگە ياغ چاچقانداك ئۇدا بىر ھەپتە ھۇجۇم قىلىپ، ياپونىيىدىكى بارلىق تور بېكەتلەرنى ۋەيران قىلىۋەتتى، ياپونىيىنىڭ پۈتكۈل تور سىستېمىسى پالەچلەندى! جۇڭگو قىزىل مېھمانلىرىنىڭ بۇنچە كۈچىيىپ كېتىشىدىكى سەۋەپ بولسا، بىرىنچىسى، مىللىي ھېسسىياتنىڭ پارتىلىشى بارلىق چوڭ-كىچىك قىزىل مېھمانلارنى بىرلەشتۈردى، ئىككىنچىسى، جۇڭگولۇقلارنىڭ ئەزەلدىنلا تور مۇداپىئە سىستېمىسىغا ھۇجۇم قىلىش كۈچى ناھايىتى كۈچلۈك، ئۈچىنچىسى، جۇڭگودىكى گېن كومپيۇتېرنىڭ ياردىمىدە ياپونىيە تورىنىڭ مۇداپىئە كۈچىنى ئاجىزلاشتۇردى!

بىراق چاۋشىيەننىڭ جەڭگە قاتنىشىشى دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەرنى ھەيران قالدۇردى، چاۋشىيەن قورال كۈچى ئارقىلىق ئۆزىمىزنى قوغدايمىز دېگەنغۇ؟ نېمىشقا تۇيۇقسىز غەيرەتلىنىپ جەڭ ئېلان قىلمايلا ئۇرۇشقا قاتنىشىدۇ؟

18 - باب ئۆسمىنى يوقىتىش

جۇڭگو ياپونىيە تۇپرىقىغا كەڭ كۆلەملىك ھۇجۇم باشلىغاندىن كېيىن، چاۋشيەنمۇ بىرلا ۋاقىتتا كېمە ئەترىتى چىقىرىپ ياپونىيىگە جەڭ ئېلان قىلمايلا ئۇرۇش قوزغىدى! ب د ت دا ياپونىيە ۋەكىلى جۇڭگونىڭ تېررىتورىيەسىنى قوللاپ، ياپونىيىدە بۇزغۇنچىلىق ئېلىپ بارغانلىقىنى كۈچلۈك ئەيىپلىدى، جۇڭگو ۋەكىلى بولسا ئەينى چاغدا ياپونىيىنىڭ قارا ئەجدىھا گورۇھىغا يوليورۇق بېرىپ، ۋاڭ تېيخېڭنى قەستلىگەنلىك مەسئۇلىيىتىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ قىلغان سۆزلىرىنى ئۆز پېتى ئۆزىگە قايتۇرۇپ بەردى، بۇنىڭ بىلەن ياپونىيە ۋەكىلى گامچىلىشىپ تۇرۇپ قالدى. ئاسىيادىكى ياپونىيىدە ئۆچى بار دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى ياپونىيىنىڭ قارىغۇلارچە تۆھمەت قىلغانلىقىنى بىرەر قۇر ئەيىپلىدى، غەرب ياۋروپا دۆلەتلىرىمۇ ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنى ئىشقا سېلىپ يۆشۈرۈن قاتىللىق قىلغاچقا، تەيۋەن ۋە جۇڭگودىكى بىر قىسىم قىزىققان كىشىلەر ياپونىيىدىن ئۆچ ئالدى دەپ قاراشتى. بۇنىڭ سەۋەبى بەكمۇ ئاددى ئىدى، چۈنكى جەڭ مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇلارنىڭ جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ ئەڭ چوڭ سودا بازىرىدىن ئەڭ ئەرزان يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئېنېرگىيە مەنبەسىنى سېتىۋېلىشى تەسىرگە ئۇچرىغان ئىدى! شىنجاڭدىكى ماشىنا ئادەملەرنىڭ توپىلىشى سەۋەبىدىن جۇڭگونىڭ غەلبىسى ھۇجۇم قىلىپ قوغلاپ زەربە بەرمەستىن، ئەكسىچە قوشۇن قايتۇرۇپ مۇداپىئەگە ئۆتكەنلىكى، دۇنيادىكى نۇرغۇنلىغان دۆلەتلەرنى جۇڭگونىڭ ئۇرۇشقىسى يوق دېگەن خىيالغا كەلتۈرۈپ قويغانى، شۇڭا ب د ت مۇ مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ بۇ ھەرىكىتىنى ماختىدى (چۈنكى ئۇلار ئىشنىڭ ھەقىقىي سەۋەبىنى بىلمەيتتى، ئەلۋەتتە). ئۇرۇش قىلىۋاتقان ئىككى تەرەپنىڭ ئۇرۇشنى توختىتىپ تېنچ سۆھبەتلىشىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. غەرب ئەللىرى جەڭ ناھايىتى تېزلا ئاخىرلىشىدۇ، سودا ناھايىتى تېزلا ئەسلىگە كېلىدۇ دەپ قارىغان ئىدى، ئەمما دەل شۇ چاغدا ياپونىيە قارا ئەجدىھا گورۇھىنىڭ جۇڭگو تەيۋەندىكى گېنرال ۋاڭ تېيخېڭنى قەستلىگەنلىك خەۋىرى تارقالدى، بۇ خەۋەر دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەرنىڭ ئارزۇسىنى بىردىنلا كۆپۈككە ئايلاندۇردى، گەرچە ياپونىيە ھۆكۈمىتى بار كۈچى بىلەن بۇ ئىشتا قولى يوقلۇقىنى ئىسپاتلاشقا ئۇرۇنغان بولسىمۇ، ئەمما بارلىق دۆلەتلەر بۇ ئىشنى بىلىپ بولۇشقان ئىدى. ياپونىيە ۋەكىلى يېرىم كۈنچە تىلنى چايناپ بىر نېمىلەرنى دېگەن بولسىمۇ، ئېرىشكىنى پەقەت باشقىلارنىڭ سوغۇق نەزىرى بولدى، بەزى ۋەكىللەر قەستەن ئاڭلىمىغان بولۇۋېلىشتى! ئامېرىكا ۋە ئەنگىلىيە ۋەكىللىرى ياپونىيىنىڭ ھۇجۇمغا ئۇچرىغان ئىشى بىلەن كارى بولماي، بارلىق زېھنى كۈچىنى چاۋشيەننىڭ ئىشىغا

قاراتتى! چاۋشيەننىڭ ئۇرۇش ئېلان قىلمايلا جەڭگە قاتناشقانلىقىنى كۈچەپ ئەيىپلىدى. ئامېرىكا، ئەنگىلىيە ۋە كىلىلىرى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن، چاۋشيەن ۋەكىلى ئورنىدىن تۇرۇپ سۆز باشلىدى:

— جاناپلار، بىزنىڭ چاۋشيەننىڭ جەڭ ئېلان قىلمايلا جەڭگە قاتنىشىشىمىزدىكى سەۋەپ بولسا، بىزنىڭ چاۋشيەن 2009-يىلى 30-ئۆكتەبىردىن باشلاپ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن بىرلەشتى، دۇنيادا چاۋشيەن دېگەن بۇ دۆلەت قالماي، پەقەت جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ چاۋشيەن ئۆلكىسىلا قالدى. ئەگەر سىلەرنىڭ باشقا سۇئاللىرى بولسا، جۇڭگو ۋەكىلىدىن سوراڭلار.

تاراڭگىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ كورىيە ۋەكىلى ھۇشىدىن كېتىپ ئورۇندۇققا يىقىلدى، بىراق بۇنىڭغا ھېچكىم دىققەت قىلمىدى، پۈتكۈل مەيدان تېپىپىنچ بولۇپ كەتتى. بىردەمدىن كېيىن ئاندىن كورىيە ۋەكىلىنىڭ ھۇشىدىن كەتكەنلىكىنى بايقاشتى، ب د ت رەئىسى يىغىننىڭ ۋاقىتلىق يېپىلغانلىقىنى جاكارلاشقا مەجبۇر بولدى! ھەر قايسى ئەللەر ۋەكىللىرى روھىي ھالىتى بىنورمال ھالدا چىقىپ كېتىشتى. دۇنيا تاراتقۇلىرى بىردىنلا قىزىپ كەتتى، جۇڭگولۇقلارنىڭ ھاياجىنى تەسۋىرلەشكە تىل ئاجىزلىق قىلىۋاتاتتى! (تەرلەپ كېتىپ بارىمەن.) بەزىلەر دۈمبىسىگە يېڭىدىن نەشردىن چىققان جۇڭگو خەرىتىسىنى چېكىۋېلىپ، تىيەنئەنمېنى چۆرىدەپ قېيىلىڭاچ يۈگرەپ، «جۇڭگو ياشسۇن!» دەپ ۋاقىرلىق باشلىدى، ئەگەر بۇرۇنقى ۋاقىتلار بولغان بولسا ئاللىقاچان تۇتۇلۇپ ساراڭلار دوختۇرخانىسىغا سولاپ قويۇلاتتى! نۆۋەتچى ساقچىلارمۇ ئۇنىڭغا ئىككى ئېغىز تەنبە بېرىپ قويغان بولدى، ساقچىلارمۇ كۆڭلىدىكى خۇشاللىقىنى بېسىۋالمايۋاتاتتى، ئەگەر ئۆزلىرى ساقچى بولمىغاندا ئىدى، ئۆزلىرىمۇ شۇنداق قىلغان بولاتتى!

چاۋشيەن تەرەپتە قوللىغانلارمۇ، قارشى چىققانلارمۇ بولدى، بىراق يەنىلا بىر قەدەر تېنچ بولدى! ئەگەر جۇڭگو كەلسە، بۇنىڭدىن پايدىلىنىپ ئۆزلىرىنىڭ ئىقتىسادىي سەۋىيىسىنى ئاشۇرالايتتى، يەنە تېخى ئامېرىكا ۋە كورىيەگە بوزەك بولمايتتى. قارشى چىققانلار بولسا جۇڭگونىڭ چاۋشيەننى كەمسىتىشىدىن قورقۇشتى، يەنە بەزىبىر ئامېرىكا ياللىغان جۇڭگوغا قارشى ئۇنسۇرلار ئۇ يەرلەر پوق - سۈيدۈكلىرىنى ئېقىتىشتى، بىراق ناھايىتى تېزلا تۈرمىگە يول ئالدى!

كىم جۇڭسان(ئەمدى كورىيەلىكلەر بىلەن چاۋشيەنلىكلەرنىڭ ئىسمىنى تەرجىمە قىلىش باش قېتىنچىلىقى كېلىپ چىقتى) 😊! مۇ بايانات ئېلان قىلىپ، ئۆزى ۋە باشقا نۇرغۇن چاۋشيەن يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ جۇڭگو بىلەن بىرلىشىشكە بىردەك قوشۇلغانلىقىنى ئېيتتى، بۇ چاغدا كىم جۇڭساننىڭ ئازراقمۇ ھۆكۈمرانلىق سالاپىتى قالمىغانى، ئەكسىچە

دۆلەت - خەلق ئۈچۈن ئۆزىنى بېغىشلاشتەك تۇرقى ئىپادىلىنىپ تۇراتتى، كىم جۇڭسان سۆزىدە ئامېرىكىنىڭ يولسىز قامال قىلغانلىقى ۋە شەكلى ئۆزگەرگەن ئىمبارگوسى سەۋەبىدىن چاۋشيەننىڭ ئىقتىسادىي ئىنتايىن چېكىنىپ كەتكەنلىكىنى، ئامېرىكا جاھانگىرلىكى ئەتىگەندىن كەچكە يولۋاستەك ھۆرپىيىپ چاۋشيەنگە قادىلىپ چىشىنى بىلەپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى، ئۆزىنىڭ چاۋشيەن خەلقىنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن بارلىقىدىن كېچىشكە رازى ئىكەنلىكىنى، ئامېرىكا جاھانگىرلىكىنىڭ قامىلى ۋە ھەيۋىسىنى سۇندۇرۇش ئۈچۈن، قېرىنداش دۆلەت جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن بىرلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى! چاۋشيەنلىكلەر ساراڭدەك تۇرۇپ قالدى، دۇنيادىكى ئەللەرمۇ ساراڭدەك تۇرۇپ قالدى! بۇ ئاشۇ قېرى جاھىل كىم جۇڭسانمۇ؟ ئامېرىكا بۇ كىم جۇڭساننىڭ ئۆزى ئەمەس دەپ داۋراڭ سالدى، بىراق كىم جۇڭسان ئەڭ ئاخىرىدا چاۋشيەن خەلق ئارمىيىسىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى قېتىملىق پاراتتىن ئۆتۈشىنى كۆرىدىغانلىقىنى ئېلان قىلغاندا، ئامېرىكىمۇ گەپ قىلالماي قالدى.

نېمە سەۋەپ كىم جۇڭساننى بۇنچىۋالا ئۆزگەرتىۋەتتى؟ بۇنى ئېھتىمال پەقەت ئەڭ چوڭ پايدا ئالغۇچى دۆلەت - جۇڭگولا بىلەتتى. ئەينى چاغدا جۇڭگونىڭ گېن كومپيۇتېرى ئەمدىلا بارلىققا كېلىپ ئۇزاق ئۆتمەي، چاۋشيەننىڭ مەخپىي ھالدا يادرو قورالى ياساۋاتقانلىقى بايقالدى، ئەگەر چاۋشيەن يادرو قورالىغا ئىگە بولسا، بۇ ئېنىقكى، جۇڭگو ئۈچۈن غايەت زور تەھدىت ئىدى! جۇڭگو ئەينى چاغدا گەرچە ئانچە قورقۇپ كەتمىگەن بولسىمۇ، بىراق شىنجاڭدىكى ماشىنا ئادەملەر توپىلىڭى ئاياقلاشقاندىن كېيىن، جۇڭگونىڭ تاشقى پىلانت كېمىسى تەتقىقاتىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى، ئۇنىڭ ئىچىدە ئىنسانلارمۇ ئىگە بولغان كلونلاش تېخنىكىسىغا ئوخشاش بىر تېخنىكا بولۇپ، تاشقى پىلانتلىقلارنىڭ بۇ تېخنىكىسى ئىلغارراق ئىدى. ئىنسانلار بولسا بالا ھەمىيىنى يۆتكەش ئارقىلىق كلونلايدىغان بولۇپ، بۇ كلون ئادەم بوۋاق ۋاقتىدىن باشلاپ ئاستا - ئاستا چوڭ بولاتتى، ئەمما تاشقى پىلانتلىقلارنىڭ تېخنىكىسىدا بولسا بىرتال چاچ ۋە ئازراق تېرىسى بولسىلا بىر پۈتۈن ئادەمنى ئۆز پېتى كلونلاپ چىققىلى بولاتتى! كلونلاپ چىقىش ئۈچۈن پەقەت بىر نەچچە ئايلا ۋاقىت كېتەتتى، ئۇنىڭ تەقلىد قىلىش دەرىجىسى ئەسلىدىكى ئادەم بىلەن %99 ئوخشاش ئىدى، ئەقلى، ئادىتى، خاتىرىسى پۈتۈنلەي ئوخشاش ئىدى. پەقەت ئوخشىمايدىغان بىردىنبىر تەرىپى كلون ئادەم ئاران بىر ئايلا ياشىيالايتتى، بىر ئاي توشقاندىن كېيىن، كلون ئادەمنىڭ پۈتۈن بەدىنى بىرلا ۋاقىتتا ئۆز ئىقتىدارىنى يوقىتىپ پۈتۈنلەي ئۆلۈپ كېتەتتى. بۇ تېخنىكىغا ئېرىشكەندىن كېيىن، مەركەز كىم جۇڭساننى يوقىتىپ، ئۇنىڭ ئورنىغا كلون ئادەم قويۇشنى قارار قىلدى. تەكرارلاشنىڭ زۆرۈرىيىتى يوق، كىم جۇڭساننىڭ «ئۆزى» نىڭ رەھبەرلىكىدە، چاۋشيەنگە

كىرىش ناھايىتى ئاسانلاشتى . ۋەزىپە تاماملانغاندىن كېيىن يەنە بىر تۈركۈم چاۋشىيەن يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىمۇ بۇ قېتىمقى ئويۇنغا ماسلىشىش ئۈچۈن كلونلاندى ، خالاس .

چاۋشىيەن جۇڭگو بىلەن بىرلەشكەندىن كېيىن ، گەرچە دەسلەپتە ئازراق قارشىلىق نامايىشى بولغان بولسىمۇ ، ئەمما چاۋشىيەن ئىقتىسادىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ ، بۇ قارشىلىقلارمۇ ئۆزلىكىدىن يۇقالدى . ياپونىيە بۇنىڭ ئەكسىچە جاپالىق ئۇرۇش قاينىمىغا غەرق بولدى ، ئامېرىكا ئەلباشى ئالدىغىمۇ - ئارقىغىمۇ ماڭالمىدىغان بىر قىيىنچىلىققا دۇچ كەلدى ، ياپونىيىگە ياردەم قىلسا ، باشقا پارتىيە - گۇرۇھلار تەيۋەندىكى مەغلۇبىيەتنى تەگەپ ئۇنىڭغا قارشى چىقاتتى ، ياردەم قىلمىسا ، ياپونىيە بۇ جەڭدە ئۆتتۈرۈپ قوياتتى . ھازىر دۇنيا جامائەتچىلىكى پۈتۈنلەي جۇڭگو تەرەپكە ئېغىپ كەتكەن ئىدى ، جۇڭگو قىستالغاقچىلا ياپونىيىگە ئومۇميۈزلۈك ھۇجۇم قوزغىدى ، دەپ قارايتتى .

ياپونىيىنىڭ ھەر قايسى ھەربىي پورتلىرى «چوڭقۇر دېڭىز جەڭچىسى» نىڭ تۇيۇقسىز ھۇجۇمغا ئۇچرىغاندىن كېيىن ، جەڭ كېمىلىرىنىڭ يېرىمدىن كۆپرەكى زىيانغا ئۇچرىدى ! ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ جەڭگىۋارلىقىمۇ تېخى ئەسلىگە كېلەلمىگەنتى ، ئەسلىگە كەلگەن تەقدىردىمۇ جۇڭگونىڭ «قارا قۇيۇن» جەڭ ئۇچقۇسىنىڭ ھەرگىزمۇ رەقىبى بولالمايتتى . جۇڭگونىڭ «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرىكى توكىيۇ قولتۇقىنى بومباردىمان قىلىپ ئوت دېڭىزغا ئوخشىتىپ قويدى ، ياپونىيىنىڭ دېڭىز ساھىلىدىكى ئىستېھكاملىرى ئازراق قارشىلىق كۆرسىتىپلا ساناقسىز زەمبىرەك ئوقىنىڭ ھۇجۇمغا بەرداشلىق بېرەلمىدى . توكىيۇ جېڭىدە جۇڭگو قىسىملىرى «قارام ئەجدىھا» تانكىسىنى زەربىدار ھۇجۇمچى قىلدى ، ئۇنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇم ۋە قوغدىنىش كۈچى ئالدىدا ياپونىيىنىڭ 90 تىپلىق تانكىلىرى ھەرگىزمۇ رەقىب بولالمايدى ، بىر زەمبىرەك بىلەنلا 90 تىپلىق تانكا پاچاقلىنىپ تاشلاندى ياكى بىراقلا تانكىنى بېسىپ يانچىپ ئۆتۈپ كېتەتتى ! تانكىنىڭ ياردىمىدىن ئايرىلغان ياپون ئەسكەرلىرى ئامالسىز تانكىغا قارشى مىنامىوت ۋە ئۆزىنى قوشۇپ ئۆلتۈرۈۋېلىش شەكلىدە ھۇجۇم قىلدى ، تانكىغا قارشى مىنامىوت «قارام ئەجدىھا» نىڭ برونسىنى ئازراق ماكچايتىپ قويايدى ، خالاس . ئۆزىنى قوشۇپ پارتلاتماقچى بولغانلار تېخى تانكىنىڭ يېنىغا كېلىپ بولالمايلا ، تانكىنىڭ كەينىدە كېلىۋاتقان جۇڭگو ئەسكەرلەر تەرىپىدىن يەر چىشلىتىلدى . «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرەك بۇ قېتىم بەكمۇ ئەسقاتتى ، ئۇنىڭ ئوقلىرى پەيدا قىلغان ئوت يالقۇنى ئاكوپلارغا يۆشۈرۈنۋالغان نۇرغۇن ئەسكەرلەرنى كۆيدۈرۈپ كاۋاپ قىلىۋەتتى . جەڭ ئاياقلاشقاندىن كېيىن ھەممە يەردە كۆيۈپ قارىداپ كەتكەن جەسەتلەرنى ئۇچرىتىشقا بولاتتى ، بۇ كۆرۈنۈش نۇرغۇن جەڭچىلەرنىڭ كۆڭلىنى ئېلەشتۈرۈپ توختىماستىن قۇستۇرۇۋەتتى !

توكيو قولدىن كەتكەندىن كېيىن، ياپونىيە باش ۋەزىرى ۋە نۇرغۇن ئالىي دەرىجىلىك ئەمەلدارلار ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشتى، ئەگەر مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى پۇقرالارنى ئۆلتۈرۈشكە بولمايدىغانلىقىنى قايتا - قايتا تەكىتلىمىگەن بولسا، بەلكىم توكيو دا بىر مۇ تىرىك جان قالمىغان بولاتتى! توكيو دىكى چوڭ قىرغىنچىلىق ھەربىر جەڭچىنىڭ قەلبىدە ئۇزۇندىن بۇيان ئويلاپ يۈرگەن ئارزۇسى ئىدى. شەھەردىكى كوچا ئۇرۇشىدا مىلتاتىزىم ئىدىيىسى بىلەن سۇغۇرۇلغان ياپون ئەسكەرلىرى جېنىنىڭ بېرىچە قارشىلىق قىلىۋاتاتتى، كوچا ئۇرۇشىغا جۇڭگو ئەسكەرلىرى بەكمۇ ماھىر ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە يېڭى تىپتىكى قوراللار ۋە دوۋۇلغا - ساۋۇت سەپلەپ بېرىلگەچكە، جۇڭگو قىسىملىرى ناھايىتى تېزلا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىدى، پۈتكۈل ياپونىيە قولغا چۈشەي دەپ قالغاندا، جۇڭگو ئەسكەرلىرى تۇيۇقسىز ئاغرىپ يىقىلىشقا باشلىدى! «بىئوخىمىيىلىك قورال!» پۈتۈن دۇنيا ھەيرانلىقتا توۋلىدى: «ياپونىيە مەخپىي ھالدا بىئوخىمىيىلىك قوراللارنى تەرەققىي قىلدۇرۇپتۇ!» بۇ خەۋەر تارقالغاندىن كېيىن، دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر ھەيران قالدى! جۇڭگو ۋەكىلى ب د ت دا ياپونىيىنىڭ مەنئىي قىلىنغان قوراللارنى ئىشلەتكەنلىكىنى كۈچلۈك ئەيىبلەپ، ياپونىيىنىڭ ئىنسانىيەتكە قارشى ھۆكۈمىتىنى يوقىتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى! شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ب د ت دىن تەكشۈرۈش ئۆمىكى ئەۋەتىپ ئىسپات ئېلىشنى تەلەپ قىلدى! ب د ت مۇ ناھايىتى تېزلا قوشۇلۇپ، 32 دۆلەتتىن تەركىپ تاپقان تەكشۈرۈش ئۆمىكىنى ياپونىيىگە ئەۋەتتى، ئامېرىكا بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاۋازىنى چىقارمىدى، پەقەت ب د ت نىڭ بۇ ئىشنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ ئاممىغا ئاشكارىلاشنى، ئىككىلا تەرەپكە ئۇۋال قىلماسلىقىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئەمەلىيەتتە ياپونىيىدە بىئوخىمىيىلىك قوراللارنىڭ بارلىقىنى جۇڭگو ئاللىقاچان بىلىپ بولغانى، گېن كومپيۇتېرى ئارقىلىق ياپونىيە بىئوخىمىيىلىك قوراللار تەتقىقاتخانىسىغا سىڭىپ كىرىپ، ناھايىتى بۇرۇنلا ۋاكسىنا ياساپ چىققان ئىدى، ياپونىيىنىڭ بۇ قېتىمقى ھەممىدىن كېچىپ قىلغان بىئوخىمىيىلىك جېڭى جۇڭگونى چېكىندۈرەلمەيلا قالماستىن، ئەكسىچە جۇڭگونىڭ ياپونىيە بىلەن سوقۇشىغا تېخىمۇ كۆپ باھانە تېپىپ بەردى. جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ قوغدىشى ئاستىدا، ب د ت نىڭ تەكشۈرۈش ئۆمىكى ياپونىيىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن يەتتە بىئوخىمىيىلىك قورال تەجرىبىخانىسى، سەككىز يادرو بومبىسى قويۇپ بېرىش قۇدۇقى ۋە نۇرغۇن تەييار يادرولۇق ئوق بېشى تېپىلدى، بىئوخىمىيىلىك قوراللاردا دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرگە ئاتالغان ئوخشىمىغان ۋىروس ياسالغان ئىدى، ھەتتا ياپونىيىگە ياردەم بېرىۋاتقان ئامېرىكىغىمۇ ئايرىم قورال ياسالغان ئىدى! ياپونىيە پۈتكۈل ئىنسانىيەتنى يوقىتىش ئۈچۈن بىئوخىمىيىلىك ئۇرۇش ئېلىپ بارماقچى بولغانى. بۇ خەۋەر

تارقالغاندىن كېيىن ، دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر ياپونىيە ھۆكۈمىتىنى بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى تىللاشقاندىن كېيىن ، ياپونىيىگە جەڭ ئېلان قىلدى! 74 دۆلەتتىن تەركىپ تاپقان بىرلەشمە ئارمىيە ياپونىيىگە قاراپ كېلىشكە باشلىدى ، بىراق بۇ چاغدا ياپونىيىنىڭ %63 جۇڭگو تەرىپىدىن ئىشغال قىلىنىپ بولۇنغانى. كېيىن ياپونىيە كومپارتىيىسى تەسلىم بولغانلىقىنى جاكارلىدى ، كېڭىشىش ئارقىلىق ، ياپونىيىدە 38 دۆلەتنىڭ بىرلەشمە ئارمىيىسى تۇرغۇزۇلىدىغان ۋە ياپونىيىنى باشقۇرىدىغان ، ياپونىيە ھەر قانداق ئارمىيە تەشكىللىمەيدىغان ، ئاساسىي ساقچى قىسىمىنىلا ساقلاپ قالىدىغان ، ھەر يىلى ب د ت نىڭ چوڭ كۆلەملىك تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىدىغان بولۇپ بېكىتىلدى . جۇڭگو بۇ قېتىمقى جەڭدە ئەڭ چوڭ غەلبە قىلغۇچى دۆلەت بولۇش سۈپىتىدە 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدىكىگە ئوخشاش ياپونىيىدىن تۆلەم تەلەپ قىلىماستىن ، پەقەت ياپونىيىدىن دياۋىو ئارىلى ۋە رېوكيو تاقىم ئاراللىرىنى جۇڭگوغا قايتۇرۇپ بېرىشنى ئۆتۈندى! ياپونىيىدە قوشۇن تۇرغۇزۇلمايدىغانلىقىنى ئاڭلىغان جۇڭگو پۇقرالىرى ئاچچىقىدا تىللاشتى:

— 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدىكى ساۋاقلار يەتمىدىمىكەن! ياپونلۇقلاردەك بۇنداق مىللەتكە سىز ياخشىلىق قىلىسىز ، ئەكسىچە كېلىپ سىزنى قەستلەيدۇ ، سىز ئۇنى ئۇرۇپ قورقۇتسىز ، ئاندىن ئۇ ئالدىڭىزدا تىزلىنىپ سىزنى شالايدۇ! جۇڭگو ھۆكۈمىتىدىن ياپونىيىدە قوشۇن تۇرغۇزۇشنى كۈچلۈك تەلەپ قىلىمىز!

بىراق ئەڭ ئاخىرىدا جۇڭگو يەنىلا ياپونىيىدە قوشۇن تۇرغۇزمىدى ، تۆلەم ئالمىدى ، پەقەت ياپونىيىدىن زېمىننى قايتۇرۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى .
بىر يەھۇدى:

— جۇڭگولۇقلار بەك ئالىيجاناپكەن ، بەك كەڭ قورساقكەن! — دېدى . جۇڭگونىڭ بۇنداق قارارى دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ماختىشىغا سازاۋەر بولدى .
روسىيە:

— جۇڭگولۇقلار قەدىمدىن تارتىپ ئالىيجاناپ مىللەت ، 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدا ياپونىيە شۇنچىۋالا چوڭ جىنايەت سادىر قىلىسمۇ جۇڭگو ئۇنى كەچۈرۈۋەتتى ، ياپونىيە جۇڭگوغا رەھمەت ئېيتمايلا قالماستىن ، ئەكسىچە ئاينىپ يەنە جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلدى ، بىراق بۇ قېتىم جۇڭگو يەنە بىر قېتىم ياپونىيىنى كەچۈرۈۋەتتى .
گېرمانىيە:

— ياپونىيە ئەگەر يەنە پۇشايمان قىلىپ ئۆزگەرمىسە ، ئۇنداقتا ھەقىقەتەنمۇ يىلتىزىدىن قۇرۇتۇۋېتىشكە تېگىشلىك بولۇپ قالدۇ .
جۇڭگو:

— ياپونىيەنىڭ بىئوخىمىيەلىك قوراللارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى ئۇنىڭ ھۆكۈمىتىنىڭ خاتالىقى، ياپونىيە خەلقى بىلەن مۇناسىۋەتسىز! ياپونىيەنىڭ ئىلگىرىكى خاتالىقلىرىنى ئۈزۈل-كېسىل ئۆزگەرتىشىنى، جۇڭگو-ياپونىيە دوستلۇقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

فرانسىيە:

— ئەگەر دۇنيادىكى بارلىق مىللەتلەر جۇڭگولۇقلاردەك مۇشۇنداق ئەپۇچان بولىدىغان بولسا، دۇنيادا نۇرغۇن جەڭ ئازايغان بولاتتى!

ئەرەب:

— جۇڭگولۇقلار ھەقىقەتەن قالىتسكەن! بەزىبىر لۈكچەك دۆلەتلەرگە ھەقىقەتەنمۇ بىغەرەز بولۇپ كېتىپتۇ، ئۇلار جۇڭگودىن ياخشىراق ئۆگەنسە بولغۇدەك.

ياپونىيە جېڭى ئاخىرلاشقاندا ئاللىقاچان 2009 يىلى 27-دېكابىر بولۇپ قالغانى. ياپونىيە تەرەپتىن 10 مىليوندىن ئارتۇق ئادەم چىقىم بولغانى، دېڭىز ۋە ھاۋا ئارمىيىلىرى پۈتۈنلەي تۈگەشكەنتى! جۇڭگودىن 2423 ئادەم ئۆلۈپ، 4752 ئادەم يارىلانغان ئىدى! زىيانغا ئۇچرىغان ئۇچقۇ 43 دانە (ئاساسىي جەھەتتىن SU-27 ۋە قىرغۇچى -10)، برونە قىسمىدىن 117 برونۇنك (ئاساسلىق 98 تىپلىق تانكا ۋە بەزىبىر پىيادە قىسىم برونلىرى) ئىدى. ياپونىيە بىئوخىمىيەلىك ئۇرۇش قوزغىغانلىقتىن، ئامېرىكىدا دېمۇكراتلار پارتىيىسى جۇمھۇرىيەت پارتىيىسىنى قاتتىق تىللىدى:

— قاراڭلار! مانا بۇ بىزنىڭ ھازىرقى ھۆكۈمىتىمىز، بىزنىڭ ھۆكۈمىتىمىز قاراپ تۇرۇپ پۈتۈن دۇنيانى يوقاتماقچى بولغان تېرورچى دۆلەتنى قوللاۋېتىپتۇ! ئەلباشى كىچىك بوش ئاق سارايدا تۇرماستىن تۇرمىگە تاشلىنىشى كېرەك.

نەچچە كۈندىن كېيىن، ئامېرىكا ئەلباشى كىچىك بوش تەختتىن چۈشكەنلىكىنى جاكارلىدى، يەنە تېخى ئامېرىكا ئالىي تەپتىشى تەرىپىدىن قولغا ئېلىندى! بۇ ۋاقىتتا جۇڭگو خەلق سارىيىدا لى رەئىس يىغىن ئېچىۋاتاتتى، لى رەئىس مۇنداق دېدى:

— بۇ قېتىم بىز ياپونىيىدە ئەسكەر تۇرغۇزۇش ۋە تۆلەم ئېلىشنى تەلەپ قىلىمدۇق، نەتىجىدە كۆپچىلىكنىڭ نارازىلىقىنى قوزغاپ قويدۇق! بىراق دۆلىتىمىز خەلقئارادا ناھايىتى ياخشى بىر ئوبراز تىكلدى، بىز دۇنيادا يەنىلا ياخشىچاق بولۇۋالمىساق بولمايدۇ، بىز تېخى يەنە دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ قوللىشىغا مۇھتاج! فىلىپپىندە توپىلاڭ يۈز بېرىپ، سابىق ئەلباشى ئالويۇ تەختتىن چۈشتى! ۋەزىپىگە ئولتۇرغان يېڭى ئەلباشى بىز بىلەن تېنچلىق سۆھبىتى قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ھەمدە مەڭگۈ جەنۇبىي دېڭىز دېڭىز تەۋەلىكىگە تاجاۋۇز قىلمايدىغانلىقىغا كاپالەت بەردى! ۋېيتنامدىمۇ ئىچكى قالايمىقانچىلىق بولۇشقا باشلىدى،

ھازىر دەرەخ ئۆرۈلۈپ مايمۇنلار تارقاشتى (مۇۋاپىق ماقال - تەمسىل تاپالمىدىم)! گېنرال ۋاڭ تېپىۋېتىشنىڭ يارىسىمۇ ساقىيىي دەپ قالدى ، ئۇ ھۇشغا كەلگەندە بىزنىڭ جۇڭگونىڭ يەنە بىر پارچە زېمىننىڭ كۆپەيگەنلىكىنى بايقايدىغان بولدى .

جوۋ تېنخۇا كۈلگىنىچە:

— بۇ مەيدان 3- دۇنيا ئۇرۇشى ئاخىرلاشتى ، ئاخىرلىشىشى ناھايىتى تېز بولدى! تېزلىكتە كىشىنى بىر ئاز ھەيران قالدۇرىدۇ ، بىز بۇ قېتىمقى جەڭدە زادى نېمىلەرگە ئېرىشتۇق ، قاراپ باقايلى:

1- جۇڭگوغا تەھدىت سېلىپ كېلىۋاتقان ياپونىيە ئۈزۈل-كېسىل تىز پۈكتى ، جۇڭگو ئامېرىكىنىڭ دۇنياغا زومىگەر بولىدىغان ۋەزىيەتنى تۈگىتىپ ، دۇنيادىكى 1- ھەربىي ۋە ئىقتىسادىي چوڭ دۆلەتكە ئايلاندى .

2- چاۋشيەن بىز بىلەن بىرلىشىپ دۆلىتىمىزنىڭ دۇنيادىكى ئىناۋىتىنى ئاشۇردى .

3- قۇياش كرىستال ئېنىرگىيىسى ئېكسپورتى دۆلىتىمىزنى تاشقى پرىۋوتقا لىق توشقۇزدى ، ئېنىرگىيە كرىزىسىنى ھەل قىلدى .

4- شىنجاڭدىكى ماشىنا ئادەملەر توپىلىڭى بىزنى بىر تۈركۈم دەرىجىدىن تاشقىرى قوراللارغا ئىگە قىلىپلا قالماستىن ، بىزنىڭ تاشقى پلانت تېخنىكىسى تەتقىقاتىمىزنى زور دەرىجىدە تېزلىتى .

5- تاشقى پلانتلىقلارنىڭ تېخنىكىسى ئارقىلىق ، دۆلىتىمىزنىڭ نۇرغۇن مەھسۇلاتلىرى دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ مونوپۇل قىلىشىنى يوقىتىدۇ .

6- ئايدىكى بازار قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ ، تۆت دانە جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىمۇ پۈتۈپ بولدى ، — دېدى . دېڭ جىيەنگو ئورنىدىن تۇرۇپ ھاياجانلانغان ھالدا:

— يەنە بىر خۇشخەۋەر بار ، بىز تاشقى پلانت جەڭ كېمىسىنىڭ بوشلۇق تاقلاش تېخنىكىسىدا ناھايىتى زور بۆسۈش ھاسىل قىلدۇق! كائىناتنىڭ چېكى يوق ، نۇردىن تېز سۈرئەتتە ئۇچۇشقىلا تايانماق يەنىلا يەتمەيدۇ ، ھالبۇكى تاشقى پلانتلىقلارنىڭ بوشلۇق ھالقىش تېخنىكىسى بىزگە بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىپ بەردى ، ھازىر بىز پلوتۇنغا بارماقچى بولساق پەقەت 20 مىنۇت بولسلا يېتىدۇ! گەرچە بوشلۇق ھالقىش ئېنىرگىيىنى ناھايىتى خورىتىپ ، بىر قېتىملىق بوشلۇق تاقلاشتا %47 ئېنىرگىيىنى ئىشلەتسىمۇ ، ئەمما بۇ ئەرزىيدۇ ، — دېدى .

لى رەئىس بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن خۇشاللانغان ھالدا:

— تاشقى پلانتلىقلار بىلەن ئالاقىلىشىش خىزمىتىنى قانداقراق ئىشلىدىڭلار؟ — دېدى . جۇڭگو

ئاي شارى بازىسى قوماندانى جوۋيۇ:

— 23 دانە تەكشۈرگۈچ قويۇپ بەردۇق، ئەمما تا ھازىرغىچە ھېچقانداق ئۇچۇرغا ئېرىشەلمىدۇق،— دېدى. لى رەئىس ئۇھ تارتىپ قويۇپ:

— ئۇلارنىڭ نېمىشقا شىنجاڭدا ماشىنا ئادەملەر توپىلىڭى يۈز بەرگەندە بىزگە ياردەم قىلىپ، ھازىر تېخىغىچە جاۋاپ قايتۇرمىغانلىق سەۋەبىنى ھەقىقەتەنمۇ بىلگىلى بولمايدۇ،— دېدى. جوۋيۇ:

رەئىس، مېنىڭ سىزگە كۆرسىتىدىغان يەنە بىر نەرسەم بار،— دېدى. جوۋيۇ:
— بىز ماركىنى تەكشۈرۋاتقان ۋاقىتتا ئامېرىكىلىقلار ماركىغا تاشلاپ قويغان تەكشۈرگۈچى ماشىنا ئادەمنى تېپىۋالدىق،— دېدى. لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ كەتتى:
— ھا... ھا... ھا! بىز بۇنى ئۇلارغا قايتۇرۇپ بەرسەك ئۇلارنىڭ چىرايى قانداق بولۇپ كېتەر- ھە!

كۈلكىدىن كېيىن لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:
— ھازىر بىز ئۆز پلانىمىزدىكى ئىشلارنى ئاساسەن بىر ياقلىق قىلىپ بولدۇق، ھازىر مۇھىم نۇقتىنى تاشقى پلانىنى ئېچىشقا قارىتايلى.

جۇڭگونىڭ مەلۇم بىر بۇرجىكىدە، جۇڭگو ھەربىيلەرنىڭ كىيىمىنى كىيگەن بىر قارا كۆلەڭگە كۆزەتكۈچكە قاراپ، لى رەئىسنىڭ سۆزىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۇلۇغ- كىچىك تىنىپ قويۇپ:

— ناھايىتى ئەپسۇس! باشقا پلانىلارنى ئېچىش ئەمەس، ئۆز پلانىڭلاردىن قوغلاپ چىقىرىلمىساڭلارلا ياخشى بولغىنى،— دېدى.

19 - باب خەقنىڭ قولى بىلەن ئادەم ئۆلتۈرۈش

— 2009 يىلى 28 - دېكابىر، پاكىستان ئارمىيىسى جۇڭگو ئارمىيىسىنىڭ ماسلىشىشى بىلەن ھىندىستاننىڭ پايتەختى يېڭى دېھلىغا ھۇجۇم قىلىپ كىردى، ھىندىستان ئەلباشى نارايانان (纳拉亚南) ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىر فېرنەندىس (费尔南德斯) ھەمدە ھىندىستاننىڭ بىر تۈركۈم يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ ھەممىسى ھىندىستاننىڭ ناگپۇر (那格浦尔) شەھىرىگە چېكىندى! ھىندىستان دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى فېرنەندىس ناگپۇر شەھىرىدە جىددىي يىغىن چاقىردى، يىغىندا بىر ئەمەلدار ھازىرقى ئەھۋالنى دوكلات قىلماقتا ئىدى:

— پاكستاننىڭ بىرىنچى پىيادىلەر دېۋىزىيىسى ۋە جۇڭگو ئارمىيىسىنىڭ 21- بىرونۋىك گورۇپپىۋى ئارمىيىسى 28- دېكابىر يېڭى دېھلى شەھىرىگە ھۇجۇم قىلىپ كىردى، بىز تەرەپتىن قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ %64 چىقىم بولدى، دېڭىز ئارمىيىسى جۇڭگونىڭ سۇئاستى كېمىلىرىنىڭ قىمات قىلغانلىقى سەۋەبلىك ئۆزىنىڭ رولىنى جارىي قىلدۇرالمىدى، ھاۋا ئارمىيىسىنىڭمۇ يېرىمدەكى چىقىم بولدى، ئامېرىكىنىڭ سابىق ئەلباشى تەختتىن چۈشكەنلىك سەۋەبىدىن ئۇلار بىزگە بېرىدىغان ياردىمىنى توختاتتى، بېرما ئەتراپىدىكى زېمىنمىز پۈتۈنلەي جۇڭگو تەرىپىدىن ئىگەللەشۈپلىندى، نۆۋەتتە بىزنىڭ جەڭگە قاتنىشالايدىغان قىسىملىرىمىز ئاران.....

— بولدى! سۆزلىمە،— فېرنەندىس غەزەپ بىلەن گەپنى بۆلۈۋەتتى. بىردەمدىن كېيىن فېرنەندىس ئازاپلانغان ھالدا:

— ئەجىبا، ئالدىمىزدا بىزنىڭ تەسلىم بولۇشتىن باشقا يولىمىز قالدىمۇ؟— دېدى. بىر گېنرال ئورنىدىن تۇرۇپ:

— ياق، گېنرال، بىزنىڭ ھىندىستان ئەزەلدىن تەسلىم بولۇشنى بىلمەيدۇ! بىزنىڭ يەنە يادرو قورالىمىز بار، بىز تېخى ئۆتتۈرمىدۇق،— دېدى.

— بى... بىراق بىز يادرو قورالى ئىشلىتىدىغان بولساق، دۇنياغا جەڭ ئېلان قىلغانلىق بولمامدۇ! سىز ياپونىيىنىڭ ھازىرقى ئېچىنىشلىق ھالىتىنى بىزدىمۇ كۆرۈلسۇن دەمسىز!— دېدى فېرنەندىس ھەيرانلىق بىلەن.

— گېنرال، بۇ قېتىمقى جەڭ بىزنىڭ ھىندىستان خەلقىنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك! ئەگەر بىز تەسلىم بولساق، بىزنىڭ ھىندىستان مەڭگۈ ئورنىدىن دەس تۇرالمايدۇ! بىز مەغلۇپ بولغان تەقدىردىمۇ رەزىل پاكىستانلىقلار بىلەن جۇڭگولۇقلارغا ئېغىر بەدەل تۆلەتمەسەك بولمايدۇ!— دېدى ھېلىقى گېنرال ھاياجانلانغان ھالدا.

— ھەرىكەتلىنەيلى، گېنرال، بىزنىڭ ھىندىستان خەلقى ئۆلۈمدىن قورقمايدۇ!— دېيىشتى ئەتراپتىكى بارلىق ئەمەلدارلار ئورنىدىن دەس تۇرۇپ تىزىلىپ. فېرنەندىس چىپىلداپ سوغۇق تەرلىگىنىچە ئالقانلىرىنى سىلاپ:

— بولىدۇ! بىز ئۆتتۈرگەن تەقدىردىمۇ پاكىستان ۋە جۇڭگونى بەدەل تۆلتەيلى!— دېدى. — 2009 يىلى 30- دېكابىر، ھىندىستان ئاركولا (阿科拉) ئەتراپىدىكى يادرو بومبىسى قويۇپ بېرىش بازىسى.

— بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالدۇق! يادرو ئوق بېشىنى قاچىلاڭلار، تۆت دانە «دەھشەتلىك ئوت3» تىپلىق يادرو بومبىسىنى قويۇپ بېرىشكە تەييارلىنىڭلار. قوماندان:

— مەخپىي نومۇرىدا خاتالىق يوق .

قوماندان:

— ئاۋاز شىفرى تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى .

قوماندان:

— نىشان جۇڭگونىڭ بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ، چىڭدۇ .

ھىندىستان قۇملۇقىدىكى يەر ئاستى يادرو بومبىسى قويۇپ بېرىش قۇدۇقى .

— بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالدۇق! يادرو ئوق بېشىنى قاچىلاڭلار، ئۈچ دانە «دەھشەتلىك ئوت3»

تېپلىق يادرو بومبىسىنى قويۇپ بېرىشكە تەييارلىنىڭلار .

قوماندان:

— مەخپىي نومۇرىدا خاتالىق يوق .

قوماندان:

— كۆز قارىچۇقى تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى .

قوماندان:

— نىشان جۇڭگونىڭ شياڭگاڭ، ئاۋمېن، چاڭجياڭ سەنشيا ئېلېكتر ئىستانسىسى .

ھىندىستان ناگار (نەگر) ئەتراپىدىكى يادرو بومبىسى قويۇپ بېرىش قۇدۇقى .

— بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالدۇق! يادرو ئوق بېشىنى قاچىلاڭلار، ئۈچ دانە «دەھشەتلىك ئوت3»

تېپلىق يادرو بومبىسىنى قويۇپ بېرىشكە تەييارلىنىڭلار .

قوماندان:

— مەخپىي نومۇرىدا خاتالىق يوق .

قوماندان:

— بارماق ئىزى تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى .

قوماندان:

— نىشان پاكىستاننىڭ ئىسلامئاباد، كەشمىر، كاراچى .

بىر گېنرال دوكلات قىلدى:

— بارلىق نىشانلار قارىغا ئېلىنىپ بولۇندى، پەقەت سىزنىڭ بۇيرۇقىڭىزنىلا كۈتۈپ قالدۇق .

فېرنەندىس قاپقارا كېچە ئاسمىنىغا قارىغىنچە بىر خۇرسىنىۋېتىپ دېدى:

— ئەلباشقا ئېيتىپ قويۇڭلار، بۇ قېتىمقى يادرو ھۇجۇمى مەن فېرنەندىس بىر ئادەمنىڭ

چارىسى، مەن ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن قويۇپ بېرىش شىفرىنى ئوغۇرلىغانلىقىمدىن كەچۈرۈم

سورايمەن، مەن فېرنەندىس ئۆلۈمۈم بىلەن بۇ گۇناھىمنى يۈيمەن!

— گېنرال! — ھىندىستان ئەمەلدارلىرى ھەيرانلىق بىلەن فېرنەندىسكە قاراشتى . فېرنەندىس:

— بولدى، قويۇپ بېرىش شېفىرى *****، — دېدى.

قوماندان:

— شېفىر قوبۇللاندى، توغرىلىقى جەزملەندى! قويۇپ بېرىشتىن ئىلگىرىكى 10 سېكۇنت تەتۈر

ساناق!

قوماندان:

— 10، 9، 8، 7، 6، ..... .

فېرنەندىس جىددىيلەشكەن ھالدا ئېكرانغا قاراپ تۇراتتى، قول ئالقانلىرى سوغۇق تەرلەپ

كەتكەن ئىدى! تەتۈر ساناپ 4 كە كەلگەندە، قوماندان ئالاقزادە بولغان ھالدا دوكلات

قىلدى:

— جۇڭگو نىشانلانغان ئىككى دانە ئاتوم بومبىسى قويۇپ بېرىش قۇدۇقى ئۆزلۈكىدىن

يېپىلىۋاتىدۇ.

فېرنەندىس جىددىيلەشكەن ھالدا تىللىدى:

— ئەبلەخ! دەرھال قويۇپ بېرىش قۇدۇقىنىڭ ئاغزىنى ئېچىش!

— ئې... ئېچىشقا ئامالسىز قالدۇق، كومپيۇتېر بۇيرۇقىنى قوبۇللاشنى رەت قىلىۋاتىدۇ، —

دېدى قوماندان. فېرنەندىس ئاڭلىغاندىن كېيىن ئورۇندۇقتا لاسسىدە ئولتۇرۇپ قالدى،

چاقىرغۇدىن ئاسمان - پەلەككە ياڭرىغان غايەت زور ئاۋاز ئاڭلىنىپ جىمىپ قالدى. بىردەمدىن

كېيىن يەنە بىر خەۋەر كەلدى:

— گېنرال! پاكىستانغا ئېتىلغان ئۈچ دانە ئاتوم بومبىسىنىڭ بىرى ئۆز نىشانىنى ئۆزگەرتتى،

نىشانى دۆلىتىمىزنىڭ بومباي شەھىرى.

قوماندان:

— دوكلات گېنرال، بارلىق يادرو بومبىسى قويۇپ بېرىش پروگراممىلىرى ئۆزلۈكىدىن

قوزغىلىپ تەتۈر ساناشقا باشلىدى! ئېتىشكە ئامال بولمىدى، — دېدى. بىر ئېچىنىشلىق

چىقىرىغاندىن كېيىن، فېرنەندىس كۆپچىلىكنىڭ ئالدىدا تاپانچىسىنى چىقىرىپ ئۆزىنىڭ

چېكىسىگە تەڭلىگىنىچە بىر پاي ئوق ئۇزدى! ئوق ئاۋازى بىلەن تەڭ ئاق ۋە قىزىل رەڭلىق

سۇيۇقلۇقلار ئەتراپقا چاچرىدى!

بۇ چاغدا پۈتۈن دۇنيادىكى جۇڭگوغا قارشى ئەللەر پاتپاراق بولۇپ كېتىشتى، چۈنكى

ھىندىستاننىڭ باشقۇرىلىدىغان بومبىلىرى ئۇلارغا قاراپ ئۇچۇپ كېلىۋاتاتتى! ۋېيتنام ئىككى

دانىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك توسۇيالىغىنى بىلەن، ئەڭ ئاخىرقى بىر دانىسى ئۇدۇل خۇجىمىڭ

شەھىرىگە چۈشتى! بەختكە يارىشا، بۇ يادرو ئوق بېشى يوق باشقۇرىلىدىغان بومبا بولغاچقا،

700 نەچچە ئادەم ئۆلدى. پاكىستان بۇ ۋاقىتتا «قۇتقۇزۇڭلار!» دەپ ۋاقىرپ كەتتى،

جۇڭگومۇ جېنىنىڭ بېرىچە تىركەشكەن بولۇپ، ئۇلارغا ياردەملىشىپ پايتەختنى نىشانلىغان يادرو لۇق باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى ئېتىپ چۈشۈرۈپ بەردى، بىراق كەشمىرنى نىشانلىغان يادرو لۇق باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى قەستەن ئېتىپ چۈشۈرەلمىدى، گەرچە كەشمىر رايونىدا ئۇرۇش ئەمدىلا ئاياقلاشقانچا ئاھالىلەر ئانچە كۆپ ئەمەس، پەقەت ئاز ساندىكى پاكىستاننىڭ كەشمىردە تۇرغۇزغان قىسىملىرى (جۇڭگو قىسىملىرى ئاللىقاچان ئۇ يەردىن يېڭى دېھلىغا بېرىۋالغان ئىدى) بولمىسىمۇ، ئەمما ئۆلۈم-يېتىم ئىشلىرى چوڭ بولمىدى، بىراق كۈچلۈك يادرو رادىئاتسىيىسى پۈتكۈل كەشمىر رايونىنى قاپلىدى!

ھىندىستاننىڭ ئەھۋالى ئېچىنىشلىق بولدى، بارلىق يادرو بومبىلىرى قويۇپ بېرىلىش ۋاقتىدا بارلىق قويۇپ بېرىش قۇدۇقلىرى ئۆزلۈكىدىن ئېتىلىپ قالدى، پەقەت ئاز ساندىكى يادرو ئوق بېشى سەپلەنمىگەنلىرىلا ئۇچۇپ چىقتى (يەنىلا يەر شارىنىڭ بەكمۇ ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىمىغىنى ياخشى)، ھىندىستاننىڭ %70 يادرو لۇق باشقۇرۇلىدىغان بومبا قويۇپ بېرىش بازىلىرى تولۇق تۈگەشتى، ھىندىستاننىڭ ئەڭ چوڭ پورت شەھىرى بومبايغا چۈشكەن يادرو بومبىسى بۇ شەھەرنى تۈپتۈز قىلىۋەتتى. مالايشىيا، نىكاراگۇئا ۋە ئىلگىرى تەيۋەن بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان بىر قىسىم ئافرىقا دۆلەتلىرىمۇ ئاتوم بومبىسىدىن بىر نەچچىنى يەۋىلىشتى، بارلىق ئاتوم بومبىلىرى ئۇلارنىڭ ئاھالىلەر ئەڭ زىچ ئولتۇراقلاشقان شەھەرلىرىنى نىشانلىغان ئىدى.

ئامېرىكا ئاقساراي، ۋەزىپىگە ئولتۇرغىلى ئۇزۇن بولمىغان يېڭى ئەلباشى فۇبۇس (福布斯) نىڭ تېخى قوڭغى ئىسسىماي تۇرۇپلا بەش بۇرجەكلىك بىنادىن كەلگەن خەۋەرنى تاپشۇرۇۋالدى:

— ھىندىستاننىڭ ئالتە دانە قىتئەلەر ئارا ئۇچىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبىسى ئامېرىكىنىڭ ۋاشىنگتون، نيۇيورك، خىيۇستون، فىلادېلفىيە، ئالياسكا، چىكاگو قاتارلىق شەھەرلەرنى نىشانلاپ ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى.

خەۋەرنى تاپشۇرۇۋالغان فۇبۇس ئەمدىلا ئىچىۋاتقان قەھۋەسىنى ئالدىدا تۇرغان كاتىپقا پۈركۈۋەتتى، ھىندىستان ئامېرىكىغا باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئېتىشقا پېتىنپتۇ! ئۇنداقتا سۇۋەرەكلەر پۈتكۈل ئىنسانىيەتنى بويسۇندۇرالغۇدەك. ئامېرىكىمۇ بىر ھەربىي چوڭ دۆلەت ھېسابلانغاچقا، باشقۇرۇلىدىغان بومبىدىن مۇداپىئە كۆرۈش سىستېمىسىنىڭ ياردىمىدە، 78 دانە ھەر خىل تىپتىكى باشقۇرۇلىدىغان بومبا ۋە 20 نەچچە دانە F-29 تىپلىق جەڭ ئۇچقۇسى ئارقىلىق ئاران تەستە بۇ ئالتە دانە قىتئەلەر ئارا ئۇچىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى ئېتىپ چۈشۈرەلدى. ئەنگلىيىمۇ ئۆزلىرىگە ئۇچۇپ كېلىۋاتقان تۆت دانە باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى غەلبىلىك توسۇيالىدى، ئەمما يەنىلا بىر دانىسى دېڭىزغا چۈشۈپ،

ئۆزلىرىنىڭ بىر پاراخوتىنى چۆكتۈرۈۋەتتى! دۇنيادىكى جۇڭگوغا قارشى دۆلەتلەرنىڭ ھەممىسى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانلانغان ئىدى! ھالبۇكى جۇڭگومۇ قەستەن تۆت دانە يادرولۇق ئوق بېشى يوق باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى ئۆزلىرىگە قارىتىپ قويۇۋەتتى، ئاندىن ئۇلارنى غەلبىلىك توسۇۋالدى.

بۇ قېتىملىق باشقۇرۇلىدىغان بومبا قارابورنى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر ھۇشىنى تېپىشقا باشلىدى. جۇڭگو ئېغىز ئاچماي تۇرۇپلا، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر غەزەپلەنگەن ھالدا ھىندىستاننى يوقتىۋېتىش توغرىسىدا چار سالدى! ھىندىستان ۋەكىلى ب د ت يىغىنىدا تىل - ھاقارەت يامغۇرىدا قالدى، ئەگەر مۇھاپىزەتچىلەر قوغداپ تۇرمىغان بولسا، ھىندىستان ۋەكىلى مېڭىپ چىقىمىدىن، نوسۇلكىدا ئېلىپ چىقىلغان بولاتتى. ھىندىستان ۋەكىلى يىغلاي دېسە يېشى چىقمايۋاتاتتى، نېمە دېسە بولار؟ ئۆزلىرىنىڭ قويۇپ بېرىش پروگراممىسى كونتروللۇقنى يوقاتتى دېسە بولماس! شۇنداق دېگەن تەقدىردىمۇ ھەممىسىنىڭلا شۇنداق بولۇشى مۇمكىن ئەمەستە! جۇڭگولۇقلار باشقۇرۇۋالدى دېسۇنمۇ؟ ئۇنداقتا جۇڭگوغا ئۇچقان تۆت دانە باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى نېمە دېگۈلۈك؟ ھازىر مەيداندىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر ۋەكىللىرى ئۇنى چىشلەپ يەۋالغۇدەك بولۇپ تۇراتتى!

تىل - ھاقارەت ئاۋازلىرى ئىچىدە جۇڭگو ۋەكىلى ئورنىدىن تۇردى، بۇنى كۆرگەن بارلىق ئادەملەر دەرھال جىمىشتى! جۇڭگو ۋەكىلى كەسكىنلىك بىلەن:

— ھىندىستان ۋەكىلى، سىزدىن شۇنى سوراڭىز باقاي! سىلەرنىڭ ئەلباشىڭلار نارايانان قويۇپ بېرىشى تەستىقلىغانمۇ؟ — دەپ سورىدى. بۇ جۈملە سۆز ھىندىستان ۋەكىلىگە بىر يوپۇق تېپىپ بەردى، ھىندىستان ۋەكىلى ئالمان - تالمان:

— ياق، ياق! دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى گېنرال فېرنەندىس بۇيرۇق چۈشۈرگەن! ئۇ ئۆز مەيلىچە قويۇپ بېرىش شېئىرىنى ئوغرىلاپ بۇيرۇق چۈشۈرگەن ھەمدە ئەلباشىغا خەۋەر قىلىمىغان، — دېدى. جۇڭگو ۋەكىلى گۇمانسىرىغان ھالدا:

— راستمۇ؟ — دەپ سورىدى. ھىندىستان ۋەكىلى ئالدىراشلىق بىلەن بېشىنى تازا لىگىشتى، جۇڭگو ۋەكىلى ئولتۇرۇۋالغاندىن كېيىن ئاچچىقلانغان قىياپەتتە:

— ئۇنداقتا فېرنەندىس ھازىر قەيەردە؟ — دەپ سورىدى. ھىندىستان ۋەكىلى ئالاقىزادىلىك بىلەن:

— گېنرال فېرنەندىس قويۇپ بېرىلگەن كۈنىلا تاپانچا بىلەن ئۆزىنى ئېتىپ ئۆلۈۋالدى، — دەپ جاۋاب بەردى. جۇڭگو ۋەكىلى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، بىر نېمىلەرنى دېمەكچى بولدى - يۇ، بىراق دەرھال بوغۇزىغا كەلگەننى يۈتۈۋالدى. يالغاندىن ئامالسىز قىياپەتتە:

— گەرچە ھىندىستان ھۆكۈمىتى پېتىن دۇنياغا قارىتىپ زور مىقداردىكى باشقۇرۇلدىغان بومبىنى قويۇپ بەرگەن بولسىمۇ، ئەمما بۇنىڭ ھەممىسى ھىندىستان ھۆكۈمىتىنىڭ سەۋەنلىكى، ھىندىستان خەلقى بىلەن مۇناسىۋەتسىز! ھازىر ھىندىستان تەۋەلىكىدە زور مىقداردا يادرو رادىئاتسىيىسى ساقلنىۋاتىدۇ، ھازىرقى ئەڭ جىددىي ۋەزىپە ھىندىستاندىكى يادرو بۇلغىنىشىنى تۈگىتىپ، ئەڭ زور چەكتە ھىندىستان خەلقىنى قۇتقۇزۇش. مۇشۇ يەردە ئولتۇرغان ھەر قايسى ئىنسانپەرۋەرلىك مەسلىسىدە بىر كىشىلىك كۈچ چىقىرىشىنى ئۈمىد قىلىمەن،— دېدى. جۇڭگو ۋەكىلىنىڭ بۇ كەڭ قورساقلىق بىلەن دېگەن گېپى ناھايىتى زور تەسىر قوزغىدى، فرانسىيە ۋەكىلى:

— مەن جۇڭگو ۋەكىلىنىڭ پىكىرىگە قوشۇلمەن، بۇ قېتىملىق جەڭدىكى خاتالىق ھىندىستان ھۆكۈمىتىدە، ھىندىستان خەلقى بىلەن مۇناسىۋەتسىز،— دېدى. گېرمانىيە ۋەكىلى:

— جۇڭگو ۋەكىلى، مەن سىلەر جۇڭگولۇقلارنىڭ رەھىمدىل ۋە ئاقكۆڭۈللۈكلىكىڭلارغا ھەقىقەتەنمۇ قايىل، مەن سىزنىڭ سۆزىڭىزگە قوشۇلمەن،— دېدى. پاكىستان ۋەكىلى:

— بوپتۇ، جۇڭگو ۋەكىلىنىڭ يۈزىنى قىلىپ بىزمۇ سىلەرنىڭ گۇناھكارلىرىنى سۈرۈشتۈرمەيلى، بىراق ھىندىستان ھۆكۈمىتى چوقۇم بىزنىڭ زىيىنىمىزنى تۆلەپ بېرىشى لازىم،— دېدى. بىردەمدىن كېيىن، يىغىنغا قاتناشقان ھەر قايسى ئەللەر ۋەكىللىرى بىردەك پىكىر ھاسىل قىلىشتى، ھىندىستانغا داۋالاش گۇرۇپپىسى ۋە خىمىيىلىك تازىلاش خادىملىرىنى ئەۋەتىدىغان، ئالدى بىلەن ھىندىستاننىڭ يادرو رادىئاتسىيىسىنى تۈگىتىۋېتىپ، ئاندىن ھىندىستاننىڭ تەقدىرىنى بېكىتىدىغان بولۇشى، ھىندىستان ۋەكىلى تەسىرلەنگىنىدىن قاتتىق يىغلاپ كەتتى! بىراق دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر بۇ ئىشنى ھەرگىز بىكارغا قىلىپ بەرمەيتتى، ئەلۋەتتە. دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر كۆڭلىدە ئۆز ئالدىغا چوت سوقۇۋاتاتتى.

20 - باب مەخپىي جايلاشتۇرۇش

ھىندىستاندا بۇ جەڭدە 8 مىليوندىن ئارتۇق ئادەم ئۆلگەن ئىدى، كېيىن يەنە يادرو بومبىسى پارتلىغانلىق سەۋەبىدىن 10 مىليوندىن ئارتۇق ئادەم ئۆلۈپ كەتتى! ھازىر پۈتكۈل ھىندىستان تەۋەلىكىنىڭ %46 نى كۈچلۈك يادرو رادىئاتسىيىسى قاپلىغان بولۇپ، ھەر كۈنى يۈزلىگەن ئادەم ئۆلۈپ تۇراتتى. قىزىل كىرىست جەمئىيىتى ۋە ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ قۇتقۇزۇش ئەترەتلىرى، خىمىيىلىك تازىلاش گۇرۇپپىلىرى ھىندىستانغا

كەلگەندە ، بۇ يەر خۇددى ھوللۇۋۇدنىڭ قىيامەتنى تەسۋىرلەيدىغان كىنو ئىشلەش مەيدانىغا ئوخشاپ قالغان ئىدى . ئونمىڭلىغان ئادەملەر يادرو رادىئاتسىيىسىدە قالغان ئىدى ، يەنە بەزىلەر يادرو رادىئاتسىيىسى تەسىرىدىن بەدىنىدە تۇيۇقسىز ئۆزگىرىش يۈز بەرگەن ئىدى! ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ بۇ يەرگە كەلگەن قۇتقۇزۇش ئەترەتلىرى كەلگەن تۇنجى كۈنى يېرىم كۈن گاڭگىراپ قېلىشتى ، يەنە يېرىم كۈن قۇسقاندان كېيىن خىزمەت قىلماي تۇرۇپلا نېرۋىسىدىن كېتىشكە باشلىدى! ئەينى چاغدىكى قۇتقۇزۇش خادىملىرىدىن بىرى ئىش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ، شۇ ۋاقىتتىكى ئىشلارنى ئەسلەپ مۇنداق دېدى:

— ئەينى چاغدا ئۇ يەردىكى يادرو رادىئاتسىيىسىنىڭ كۈچلۈكلىكى كىشىنى ھەيران قالدۇراتتى . بىز ھەممىمىز چوقۇم نەچچە جىڭ ئېغىرلىقتىكى قوغدىنىش كىيىمىنى كىيگەندىن كېيىنلا ئاندىن رادىئاتسىيە رايونىغا كىرەلەيتتۇق! مىڭلىغان ئادەم يەردە جان تالىشىپ ئىگرايتتى ، قۇتقۇزۇش خىزمىتى باشلانغاندىن كېيىنمۇ ھەر كۈنى نۇرغۇنلىغان ئادەملەر ئۆلۈپ كېتەتتى . ئازاپلىق ئىگرايغان ئاۋازلار ، ياردەم تەلەپ قىلغان نالە ئاۋازلىرى ھەممە تەرەپتىن توختاۋسىز ئاڭلىناتتى! ئۇ يەر خۇددى بەئەينى دوزاخقىلا ئوخشاپ قالغان ئىدى ، پەقەت كىنولاردىلا كۆرەلەيدىغان كۆرۈنۈشلەر كۆز ئالدىمىزدا تۇراتتى!

ھىندىستاندىكى قۇتقۇزۇش خىزمىتى باشلانغاندىن كېيىن ، جۇڭگو ئوتتۇرىغا چىقىپ چوڭام بولۇۋالدى ، قايسى دۆلەت قايسى رايوننىڭ قۇتقۇزۇش ۋە تىنچلىق ساقلاش خىزمىتىنى ئىشلەيدۇ دېگەندەك خىزمەت تەقسىماتىنىڭ قوماندانلىقىغا مەسئۇل بولدى . قۇتقۇزۇش جەريانىدا گەرچە ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش قىسمى ۋە جۇڭگو - پاكىستان تىنچلىق ساقلاش

قىسىملىرى تىنچلىق ساقلاۋاتقان بولسىمۇ ، لېكىن ھىندىستاندىكى بىر قىسىم ئۇچىغا چىققان ئۇنسۇرلار يەنىلا توختىماستىن قالايمىقانچىلىق پەيدا قىلىپ تۇردى! دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر تېلېگرامما يوللاپ جۇڭگونىڭ قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە قاتنىشىشنى ياكى تىنچلىق ساقلاش قىسمى ئەۋەتىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى ، ئەمما جۇڭگو بۇلارنى رەت قىلمىدى! نەچچە كۈندىن كېيىن ، ھىندىستان ئەلباشى نارايانان بېسىم بەك كۈچلۈك بولغانلىقتىن تۇيۇقسىز كېسەل بولۇپ ئالەمدىن ئۆتتى ، بۇنىڭ بىلەن ھىندىستان سىياسىي ۋەزىيىتى بىردىنلا قالايمىقانلىشىپ كەتتى! نۇرغۇنلىغان پارتىيە - گورۇھلار ھوقۇق تالىشىشقا باشلىدى ، ئۇلار بۇنىڭ ئۈچۈن ئۆزلىرىگە يۆلەنچۈك تېپىشتى!

يېڭىدىن قۇرۇلغان ھىندىستان قايتا گۈللىنىش پارتىيىسى رادىئاتسىيە ئازراق رايون شىرگۈل

شەھىرىنىڭ يېنىدا مۇستەقىللىق ئېلان قىلىپ، «شەرقىي ھىندىستان دۆلىتى» نىڭ قۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇنىڭ بىلەن قىزىق ياغقا ئوت كەتتى! ھەر قايسى پارتىيە - گورۇھلار بەس - بەستە ئۆز تەسىر كۈچى دائىرىسىدە مۇستەقىللىق ئېلان قىلىشتى، ھىندىستان بىردىنلا چاڭ - چېكىدىن بۆلۈنۈپ، تۆت دۆلەتكە پارچىلاندى! رادىئاتسىيىنىڭ داۋاملىق مەۋجۇتلۇقى سەۋەبىدىن، ھەر قايسى مۇستەقىل دۆلەتلەر قۇتقۇزۇش ئەترەتلىرىنى داۋاملىق ئۆزلىرىگە رادىئاتسىيىسىنى تازىلاپ بېرىشكە تەكلىپ قىلىشتى، ئاللىبۇرۇن ھىندىستاننى بۆلۈشۈۋېلىشنى ئويلاپ يۈرگەن بۇ دۆلەتلەر دەرھال ماقۇل بولۇشتى، ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان جايدىكى دۆلەتنى ئېتىراپ قىلىشقا باشلىدى ھەمدە تېنچلىق ساقلاشنى باھانە قىلىپ ھىندىستاندا ئەسكەر تۇرغۇزۇشقا باشلىدى! جۇڭگونىڭمۇ ئۆز ئالدىغا سوقۇپ قويغان چوتى بار ئىدى، جۇڭگو بۇ ئىشقا ئارىلاشمايدىغانلىقىنى، پەقەت ھىندىستاندىن قانۇنسىز ئىگىلىۋالغان 90 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر زېمىننى قايتۇرۇپ بېرىشنى تەلەپ

قىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. جۇڭگو بىلەن پاكىستان ئاستىرتتىن سودىلىشىپ، كەشىمىر رايونىنى جۇڭگو ئالدىغان، ھىندىستاننىڭ شىمالىي قىسمى بىلەن كارى بولمايدىغان، قالغان يەرلەرنى پاكىستانغا بېرىدىغان بولدى! پاكىستانمۇ بۇنى ئويلاپ بېقىپ، كەشىمىر بەربىر رادىئاتسىيە تەسىرىدە تۇرۇۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆزلىرىنىڭ ئۇ يەرنى تازىلىغۇدەك ئۇنچىۋالا كۆپ پۇلى ۋە تېخنىكىسى يوق، جۇڭگومۇ ئۆزلىرىگە ياردەملىشىپ ھىندىستاننىڭ شىمالىدىكى رادىئاتسىيىنى پاكىزە تازىلاپ بېرىشكە كاپالەت بەرگەندىن كېيىن كەشىمىرنى بەرسەك بېرەيلى دېگەن نىيەتكە كەلدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە يەنىلا جۇڭگو بىلەن مۇناسىۋەتنى ياخشى ساقلاش ئەڭ دۇرۇس بولاتتى، ياخشىسى يەنىلا دۇنيادىكى چوڭ دۆلەتنىڭ ئاچچىقىنى كەلتۈرمىگەن تۈزۈك! بەربىر ئۆزلىرى كەشىمىرنى بەرگەن بىلەن بۇنچىۋالا كۆپ زېمىنغا ئىگە بولغاندىن كېيىن، پۇقرالارنىڭمۇ باشقىچە پىكىرى بولمايدۇ!

ئامېرىكىنىڭ ئارىلاشمايلىقىدىكى سەۋەپ بولسا، ئۇلارنىڭ ئارىلىشىشنى خالىمىغانلىقىدا ئەمەس، بەلكى ئارىلىشىشتىن قورققانلىقىدا ئىدى! ھىندىستانلىقلارنىڭ ھەممىسى

ئامېرىكا ئۇلارنىڭ ھۆكۈمىتىگە زىيانكەشلىك قىلىپ، بۇ قېتىمقى ئۆزىنى زىيانغا ئۇچرىتىدىغان ئۇرۇشنى قىلدۇردى، ئامېرىكا بولسا بىرىنچى جەڭدە مەغلۇپ بولۇپلا قېچىپ

كەتتى، ئۇلارنى جۇڭگو بىلەن تىغمۇ - تىغ يالغۇز ئېلىشىشقا تاشلاپ قويۇپ، ئاخىرىدا ئۆزلىرىنى مۇشۇنداق ئازاپقا دۇچار قىلدى، ھالبۇكى جۇڭگو نەچچە كۈن ئاۋال دۈشمەن

بولغان بولسا، ھازىر ئەۋەتكەن قوتقۇزۇش خادىملىرى ئەڭ كۆپ، ئۈنۈمى ئەڭ يۇقىرى دۆلەت بولۇپ قالدى دەپ قارىشاتتى! ۋېيتنام ئامېرىكا، ھىندىستان، ياپونىيە، فىلىپپىن قاتارلىق

دۆلەتلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ تەسلىم بولغىنىنى كۆرگەندىن كېيىن، جۇڭگو بىلەن تېنچلىق

سۆھبىتى قىلىشنى تەلەپ قىلىشقا باشلىدى! جۇڭگو ھازىر ئالەم بوشلۇقىنى ئېچىش بىلەن ئالدىراش بولغاچقا، ۋېيتنامنىڭ تەلپىگە ماقۇل بولدى! كېڭىشىش ئارقىلىق، ۋېيتنام بۇ قېتىملىق جەڭدە جۇڭگوغا كەلتۈرگەن زىيىنىنى تۆلەپ بەردى ھەمدە جۇڭگو بىلەن جۇڭگو - ۋېيتنام دېڭىز چېگرىسى شەرتنامىسى ئىمزالدى!

بۇ قېتىملىق 3- دۇنيا ئۇرۇشى ئاياقلاشقاندا 2010- يىل 7- يانۋار بولۇپ قالغان ئىدى، قىسقىغىنە نەچچە ئاي ۋاقىت ئىچىدە دۇنيادا ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىش بولدى، ئامېرىكىنىڭ دۇنياغا زومىگەرلىك قىلىدىغان ئورنى جۇڭگو تەرىپىدىن ئىگىلىۋېلىندى! ب د ت مۇ ئامېرىكىنىڭ كونتروللىقىدىن جۇڭگوغا ئۆتتى، ئامېرىكىنىڭ دۇنيادىكى 1- چوڭ دۆلەتلىك ئورنى قالمىدى! جۇڭگو تەيۋەننى قايتۇرۇۋالدى، چاۋشيەن بىلەن بىرلەشتى، ياپونىيە ئېچىنىشلىق مەغلۇپ بولدى، ھىندىستان پارچىلىنىپ كەتتى، ۋېيتنام ۋە فىلىپپىنلەر تەسلىم بولدى! شەرقتىكى بۇ غايەت زور ئەجدىھا پۈتۈنلەي ئويغاندى، جۇڭگوغا قارشى دۆلەتلەرنىڭ ئاسىيادىكى قامىلىدىن بۆسۈپ چىقتى! دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگونىڭ ئامېرىكىنىڭ ئورنىنى ئالغانلىقىغا نىسبەتەن ھېچقانداق نارازىلىق ۋە قارشى تۇرۇش كەيپىياتى بولمىدى، جۇڭگو ئۆزى بىر نەچچە مەيدان ئويۇن ئويناپ دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر خەلقىگە ناھايىتى ياخشى تەسىر قالدۇردى! ئۇنىڭ ئۈستىگە جۇڭگو يېڭى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيىسى دۇنيانىڭ ئېنېرگىيە كىرىزىسىنى ھەل قىلدى، ياخشىلانغان ئۆسۈملۈك سورتى ئارقىلىق بىر قىسىم ئەرەپ دۆلەتلىرىنىڭ قۇملۇقنى تىزگىنلەش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا ياردەم بەردى، پۈتۈن دۇنياغا يۇقىرى سەھىيە تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى. جۇڭگونىڭ ئىناۋىتى بۇرۇن بولۇپ باقمىغان يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈلدى! «مەن جۇڭگولۇق بولغىنىمدىن پەخىرلىنىمەن!» دېگەن بۇ بىر جۈملە سۆز بۇرۇن دېيىلسە، كىشىلەر بەلكىم: «جۇڭگونىڭ نەرى سېنى پەخىرلەندۈرىدۇ؟» دەپ سورىشى مۇمكىن ئىدى، بۇ سۆزنى ئاڭلىسىڭىز سىز بەلكىم نېمە دېيەلىشىڭىز مۇمكىن؟ بىراق ھازىر ئەگەر كىشىلەر بۇنى سورىسا، ھەر قانداق بىر جۇڭگولۇق توختىماستىن بىرەر كۈن سۆزلىيەلەيدۇ!

2010- يىلى 14- يانۋار، جۇڭگو جۇڭگەنخەي، ئازاتلىق ئارمىيە باش قوماندانى دېڭ جىيەنگو سۈرلۈك ھالدا:

— لى رەئىس، بىزنىڭ گېن كومپيۇتېرىمىز دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ بارلىق كومپيۇتېر سىستېمىلىرىنى كونترول قىلىپ بولدى، ھازىر ھەممە تەييارلىق پۈتۈپ بولدى! پەقەت سىز بىر بۇيرۇق قىلىسىڭىزلا، بىز دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرگە دەرھال جەڭ ئېلان قىلالايمىز!— دېدى.

— ھا... ھا... ھا... جوۋ تىيەنخۇا، مەن نېمە بولغىنىمنى زادىلا بىلەلمىدىم! غەزەپلەنگەن

ئەجدىبا پىلاننى پۈتۈنلەي ئورۇنلاشتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، مەن يەنە ئۇرۇش قىلىشنى ئويلىمىس بولۇپ قالدىم، — دېدى لى رەئىس بىر تىنئۈتە تىكەندىن كېيىن كۈلگىنچە. جوۋ تىيەنخۇمۇ ماقۇللىغان ھالدا:

— شۇنداق! ھازىر بىزنىڭ جۇڭگو دۇنيا تەرەپىدىن ئەڭ ئىلغار، تېنچلىقنى ئەڭ قىزغىن سۆيىدىغان مىللەت دەپ ئېتىراپ قىلىندى، ئەگەر ئۇلار بىزنىڭ بەزىبىر رەزىل ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ 3- دۇنيا ئۇرۇشىدا يەڭگەنلىكىمىزنى بىلسە ھەمدە ھازىر تۇيۇقسىز ئۇلارغا جەڭ ئېلان قىلساق، مەن ئۆزەممۇ ھەقىقەتەن يۈزۈم تۆكۈلگەندەك ھېس قىلىمەن، ھەقىقەتەنمۇ ئەجداتلىرىمىزغا ئازراق يۈز كېلەلمەيمىز! — دېدى. دېڭ جىيەنگومۇ قوشۇلغان ھالدا:

— شۇنداق! ئەينى يىلى بىز تۆت تەرەپتىن دەرد- ئەلەمگە ئۇچرىغان چاغدا، بۇ تەلۋىلەرچە پىلاننى ئويلاپ تاپتۇق! بىراق تېخى پىلاننى يۈرگۈزمەي تۇرۇپلا بىز قامالنى بۆسۈپ چىقتۇق! ھازىر يەنە بۇنى يۈزگۈزگىمىز كەلمەيۋاتىدۇ، نېمىشقىلىقىنى مەنمۇ بىلەلمىدىم، — دېدى. لى رەئىس چوڭقۇر ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— ئەينى يىلى بىز تۆت تەرەپتىن دەرد- ئەلەم تارتقان چاغدا كاللىمىز قىزىپ قېلىپ، پەقەت جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈشنىلا ئويلىدۇق! ھازىر دۇنيا بىز جۇڭگولۇقلارنى كۆزگە ئىلماسلىققا جۈرئەت قىلالمايدۇ. ھازىرقى ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى، دۇنيادا بىزگە تەھدىت سالالايدىغان كۈچ قالمايدى، مەن نۇرغۇن ئوماق بالىلارنىڭ ئۇ يەردە ئويناۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىمدە، ئۆز ئۆزەمدىن سوراپ باقمىمەن، ئەجەبا ھازىرقى ھالەت يەنە ياخشى ئەمەسمۇ؟ ئۇرۇش ئاللىقاچان سىلەردىن يىراقلاشتى، سىلەر تېنچلىقنى قوبۇل قىلماي قان تۆكۈلۈشنى تاللىماقچىمۇ؟ مەن ئەينى چاغدا زادىلا ئامالسىز قالدىم، ئەگەر بىز ئۇرۇش قىلساق چوقۇم يېڭىمىز، بىراق نۇرغۇن گۇناھسىز كىشىلەر بۇ يېڭى ئۇرۇشتا ئۆلۈپ كېتىدۇ! بىز بۇنداق قىلساق ئاشۇ ئۇرۇش تەلۋىلىرىدىن پەرقىمىز قالامدۇ؟ بىز ئىنسانلارنىڭ تارىخى پۈتۈنلەي ئۇرۇش تارىخى، چىن شىخۇاڭنىڭ ئالتە دۆلەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتە تايانغىنىمۇ ئۇرۇش! گېتلىپرۇم ئۆز دۆلىتىنى ئۇرۇشتا مەغلۇپ بولغاندىن كېيىنكى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئۇنىڭ تاللىغىنىمۇ ئۇرۇش! ماۋزېدۇڭ بىزنىڭ جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن تاللىغىنى يەنىلا ئۇرۇش! ئەجەب بىر يېڭى دەۋرنى ئېچىش ئۈچۈن چوقۇم ئۇرۇشۇش كېرەكمۇ؟ — دېدى. سۆزلەپ ئاخىرىغا كەلگەندە، لى رەئىس ۋاقىراپ تاشلىدى! مەيداندا تۇرغانلار چوڭقۇر سۈكۈت ئىچىدە گەپ- سۆز قىلىشىمىدى. لى رەئىس ئۇلارغا بىر قارۋەتە تىكەندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— كەچۈرۈڭلار! مەن بىر ئاز ھاياجانلىنىپ قالدىم! مەن بۇنداق نەس بېسىپ كېتىۋېرىدىغانلىقىغا ئىشەنمەيمەن، مەن بىزنىڭ چوقۇم جەڭ قىلغاندىلا ئاندىن پۈتۈن

دۇنيانى بىرلىككە كەلتۈرىدىغانلىقىمىزغا ئىشەنمەيمەن! غەزەپلەنگەن ئەجدىھا پىلاننى مۇشۇ يەردە ۋاقىتلىق توختىتىپ تۇرايلى، مەن تېنچلىق شەكلى ئارقىلىق پۈتۈن دۇنيانى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئويلىشىۋاتىمەن! بىز ئىقتىسادىي جەھەتتىن باشقا دۆلەتلەرنى كونترول قىلساق بولىدۇ، بىزگە يېقىن تۇرغان ھۆكۈمەتلەرنى يۆلسەك بولىدۇ. تاشقى پىلانت جەڭ كېمىسىدىكى كلون تېخنىكىسى بىزگە ئەڭ ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بەردى، مەن مۇشۇ يەردە ئولتۇرغانلارنىڭ مۇشۇ تېخنىكىدىن تېخىمۇ ياخشى پايدىلىنىپ، دۇنيانى جىمجىتتىقنە بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن، مەن بىز ئىنسانلارنىڭ يەنە ئۆز ئارا سوقۇشۇشنى كۆرۈشنى خالىمايمەن.

— مەن سىزنىڭ گېپىڭىزگە قوشۇلىمەن! مەن تاشقى پىلانلىقلارنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى بىلگەندىن كېيىن، مېنىڭمۇ بىز ئىنسانلارنىڭ ئۇ يەردە تەلۋىلەرچە ئۆز ئارا سوقۇشۇشنى كۆرگۈم كەلمەيدىغان بولۇپ قالدى! بىزنىڭ ھازىر ئۇرۇشقا خوراتقۇدەك ئۈنچۈۋالا كۆپ زېھنىمىز ۋە ۋاقتىمىز قالمىدى، ھازىر بىز زېھنىمىزنى ئاساسلىق تاشقى ئالەمنى ئىزدەش ۋە ئېچىشقا قارىتىشىمىز قارىتىشىمىز لازىم! تۇنجى بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە ئاي شارىغا توشۇپ بارغان ماددىي بويۇملارنى ئىشلىتىلىپ بولغىلى تۇردى، ئىككىنچىسىنى قويۇپ بېرىپ تەمىنات تولۇقلىمىساق بولمايدۇ،— دېدى جوۋ تىەنخۇا. دېڭ جىيەنگو بۇنى ئاڭلاپ:

— لى رەئىس، سىز ئۇنتۇپ قالماڭ، بۇ قېتىم بىزمۇ كېمىگە ئولتۇرۇپ ئاي شارىغا چىقىپ كۆرۈپ باقايلى،— دېدى. لى رەئىس بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن كۈلگىنىچە دېدى:

— ئەلۋەتتە، مەن قانداقمۇ ئۇنتۇپ قالاي! گېنرال ۋاڭ تېيخېڭنىمۇ بىللە ئېلىۋالساق قانداق؟ جوۋ تىەنخۇا چاقچاق ئارىلاش:

— رەئىس! ۋاڭ گېنرال ھۇشىغا كەلگەندە چاۋشيەننىڭ بىز بىلەن بىرلەشكىنىنى ئاڭلاپ خۇشاللىقىدىن كارۋاتتىن سەكرەپ چۈشۈپ كەتتى! ئەگەر ئۇنىڭغا بىزنىڭ جۇڭگونىڭ ئۆزىنىڭ ئالەم قىسمى بارلىقىنى بىلدۈرسەك، ئۇ قانداق بولۇپ قالار؟— دېدى. لى رەئىس كۈلگىنىچە:

— ھا... ھا... ھا! بۇ ھەقىقەتەن كىشىنى بىرئاز بىتاقەت قىلىدۇ. ھە،— دېدى.

— 2010 يىلى 3-فېبرال، جۇڭگو ب د ت دىن تېنچ ئوكياننىڭ ئوچۇق دېڭىز تەۋەلىكىدە تۇنجى چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسىنى قۇرۇپ، دېڭىز-ئوكيان بايلىقىنى قوغداشنى تەتقىق قىلىشنى ئىلتىماس قىلماقچى بولدى! بارلىق دۆلەتلەر جۇڭگونىڭ تېنچ ئوكيان دېڭىز تېڭىدە تەجرىبىخانا قۇرماقچى بولغانلىقىنى ئاڭلىغان چاغدا، ھەممىسى قورقۇپ كېتىشتى! جۇڭگو ۋەكىلى:

— تەجرىبىخانىنى جۇڭگو مەبلەغ چىقىرىپ سالىدۇ، پۈتكەندىن كېيىن دۇنيادىكى ھەر قانداق

بىر دۆلەتنىڭ دېڭىز-ئوكيان تەتقىقاتچىلىرى ئۇ يەرگە كىرسە بولىدۇ، چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسى ھېچقانداق بىر دۆلەت ياكى شەخسكە تەۋە بولمايدۇ ھەم قەتئىي ھەربىي ئىشلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ، پۈتۈنلەي دېڭىز-ئوكيانلارنى ئىزدىنىش ۋە تەتقىق قىلىشقا ئىشلىتىلىدۇ!- دەپ جاكارلىدى. جۇڭگو ۋەكىلىنىڭ قىياپىتىگە قاراپ، ھەر قايسى دۆلەتلەر بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن تەلەپكە قوشۇلدى، ئۇلار جۇڭگونىڭ مۇشۇنداق ئىقتىدارى بار-يوقلۇقىنى كۆرۈپ باقماقچى بولۇشتى!

- 2010 يىلى 23-مارت، روسىيە چېچىنىدىكى تېرورچىلارنىڭ كاتتېبىشى روسىيە-جۇڭگو بىرلەشمە ئارمىيىسى تەرىپىدىن ئېتىپ تاشلاندى! چېچىنىيە تېرورچىلىرى شۇنىڭدىن كېيىن روسىيە-جۇڭگو بىرلەشمە ئارمىيىسىنىڭ ئەجەللىك زەربىسىگە ئۇچرىدى! چېچىنىيە تېرورچىلىرى دۇنيادىن يوقالغانلىقىنى جاكارلىدى. روسىيە ئەلباشى جۇڭگونىڭ پۈتۈن كۈچى بىلەن ياردەملەشكەنلىكىگە رەھىمىتىنى بىلدۈردى! شۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگو ب د ت دا دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنى تېرورچىلارغا زەربە بېرىشكە چاقىردى ھەمدە يېڭى قانۇن لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ب د ت دىكى بەش خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئەزا دۆلەتنىڭ بىر بېلەت بىلەن بىكار قىلىش ھوقۇقىنى بىكار قىلىپ، سايلام ئارقىلىق باشقا ئەزا ئەمەس دۆلەتلەرنىڭمۇ قاتنىشىشىنى، تېرورچىلارنى قوللىغان دۆلەتنى ب د ت دىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر بىرلەشمە قوشۇن چىقىرىپ تېرورچىلارنى ئۇۋىسى بىلەن قوشۇپ يوقىتىشىنى، ئۇرۇشتىن كېيىنكى قۇرۇلۇش خىزمىتىنى ئاشۇ دۆلەت خەلقى ئۆزى ئۆزلىرىگە ياردەم بېرىدىغان دۆلەتنى تاللاپ قىلسا بولىدىغانلىقىنى، ھەر قانداق دۆلەتنىڭ ماقۇللۇققا ئېرىشىمگەن شارائىتتا ئۇ دۆلەتكە كىرسە بولمايدىغانلىقىنى، ب د ت تېنچلىقنى ساقلاش قىسمىنىڭ تېنچلىق تەرتىپ ساقلاش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدىغانلىقىنى، ھەر قانداق دۆلەتنىڭ ئۇ يەردە قوشۇن تۇرغۇزسا بولمايدىغانلىقىنى ماقۇللىدى!

- 2010 يىلى 28-مارت، تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ گېنېرالى ۋاڭ تېيخېڭ رەئىس لى شياڭ بىلەن ئۇچقۇغا ئولتۇرۇپ شىنجاڭدىكى يەر ئاستى بازىغا مەخپىي ئۇچۇپ كەتتى.

21- باب تەقدىرنىڭ ھۆكۈمى

- 2010 يىلى 29-مارت، شىنجاڭدىكى يەرئاستى بازا بۈگۈن بەكمۇ ئالدىراش بولۇپ كەتتى، چۈنكى بۈگۈن جۇڭگونىڭ بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمىسى ۋە تۆت دانە جۇڭخۇا

دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىسى قويۇپ بېرىلىدىغان كۈن! ھالبۇكى بۇ چاغدا رەئىس لى شياڭ جىددىيەلەشكەندىن جايدا پىقراپ كېتىۋاتاتتى، چۈنكى بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمە قويۇپ بېرىلەيلا دەپ قالدى، ئەمما تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ گېنېرالى ۋاڭ تېيخېڭنىڭ نەگە كەتكەنلىكىنى تاپقىلى بولمايۋاتاتتى. بىر خوجۇلۇق ئەسكىرى يۈگۈرۈپ كىرىپ كەلدى:

— رەئىس، يەنە ئىككى سائەتتىن كېيىن كېمە ئۇچىدۇ.

— بىلىدىم، دەرھال بېرىپ ۋاڭ گېنېرالى تېپىپ كېلىڭلار، — دېدى رەئىس بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن.

— خوپ!

ۋاقىت سېكونت-مىنوتلاپ ئۆتۈۋاتاتتى، ئۇچۇشقا يەنە بىر سائەتلا ۋاقىت قالغاندا، جوۋ تېيەنخۇا ۋاڭ تېيخېڭنى باشلاپ كىردى:

— لى رەئىس، ۋاڭ گېنېرال تېپىلدى، بىز دەرھال كېمىگە چىقايلى!

لى رەئىس بىر تىنۋەتكەندىن كېيىن:

— ۋاڭ گېنېرال، ئۇچايلا دەپ قالدۇق، سىز نەلەردە يۈرىسىز؟ — دېدى. ۋاڭ تېيخېڭ ئوڭايلىرىلانغان ھالدا:

— كەچۈرۈڭ، مەن ھەقىقەتەنمۇ بەك ھاياجانلىنىپ كېتىپتەمەن. سىلەر ئاۋال ماڭا چاۋشيەن بىلەن بىرلەشكەنلىكىمىزنى ئېيتىڭلار! بۇ مېنى ھاياجانلاندۇرۇپ ئىككى كۈنلۈك ئۇيقۇمنى ھارام قىلدى. ھازىر تۇيۇقسىز يەنە ئالەم كېمىسى پەيدا بولۇپ قالدى، مەن ھەقىقەتەنمۇ ھەيرانلىقىمنى بېسىۋالالمايدىم! — دېدى. لى رەئىس ئاڭلىغاندىن كېيىن كۈلگىنىچە:

— ھا... ھا... مەن سىزنىڭ ھېسسىياتىڭىزنى چۈشىنىمەن. مەنمۇ تۇنجى قېتىم بۇ يەرگە كەلگەندە پۈتكۈل بازىنىڭ ھەممە يېرىدە ئالا قويماي چىقىپ چىققان ئىدىم، — دېدى. دېڭ جىيەنگو ئەسكەرتىپ:

— رەئىس، بىز تېزراق ماڭايلى. ئۇچىدىغان ۋاقىت بولۇپ قالدى، — دېدى. لى رەئىس:

— ھوي، راست! مەن گېپىمنى بىردەم تۇرۇپ دەي، ئاۋال جەڭ كېمىسىگە چىقايلى، — دېدى. ھەپسەپەرلەر قوغدىغۇچىلارنىڭ ھېمايىسى ئاستىدا بېيجىڭ دەرىجىلىك توشۇغۇچى كېمىگە چىقتى، دەل چۈش سائەت 12:00 دە كېمە ھاۋاغا كۆتۈرۈلدى. بۇ جۇڭگونىڭ ئىككىنچى قېتىملىق توشۇغۇچى كېمە قويۇپ بېرىشى بولۇپ، يەنە تۆت دانە جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىمۇ بىللە ئۇچقان ئىدى، ئۇلارنىڭ ئاساسلىق مەقسىتى ئاي شارىغا ماددىي بويۇملارنى توشۇش ئىدى! بىللە ئۇچقانلاردىن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى لى شياڭ، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تېيەنخۇا، ئازاتلىق ئارمىيە باش قوماندانى دېڭ جىيەنگو، سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۇيجىي ھەمدە تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ باش

قوماندانى ۋاڭ تېپىخېڭ قاتارلىقلار بار ئىدى. غايەت زور جەڭ كېمىسى ئاتموسفېرادىن ئايرىلغاندىن كېيىن قاپقاراڭغۇ ئالەم بوشلۇقىغا كىردى. لى رەئىس قاتارلىق سەپەرداشلار ئىنتايىن ھاياجانلىنىپ كېتىشكەن ئىدى، چۈنكى ئىنسانلار ئارزۇ قىلىۋاتقان ئالەمدىكى باشقا پىلانلارنى بويسۇندۇرۇش ئارزۇسى بۈگۈندىن باشلاپ ئەمەلگە ئاشقان ئىدى!

ئالەم بوشلۇقى، ئىنسانلار ھازىرغىچە بىلىدىغان ئەڭ سىرلىق ئالەم چېتىنىڭمۇ نېرىسىدىكى ئالەمنىڭ ئەڭ چەت يېرى، ساناقسىز كېمىلەر بىر يېشىل پىلاننىڭغا ئۇچۇپ كىرىۋاتاتتى! بۇ پىلاننىڭ ئاتموسفېراسىغا كىرگەندىن كېيىن، كۆز ئالدىدا نامايەن بولىدىغىنى ئەزەلدىن كۆرۈپ باقمىغان غايەت زور چوڭ بىر شەھەر ئىدى. ئاسماندا ساناقسىز ئۇچقۇنلار ھەر تەرەپكە ئۇچۇشۇپ يۈرەتتى، يەر يۈزىدە ئادەملەر مېڭىپ يۈرۈشەتتى، شەھەر ناھايىتى ئاۋات كۆرۈنەتتى. شەھەر ئوتتۇرىسىدىكى بىر غايەت زور بىنادا بىر يىغىن ئېچىلىۋاتاتتى! بۇ يىغىن قۇياش سىستېمىسىدىكى يەر شارىنىڭ تەقدىرىنى بەلگىلەيدىغان يىغىن ئىدى.

ئازادە زالدا خىلمۇ-خىل ئادەملەر ئولتۇرغان بولۇپ، ئەگەر ئۇلارنى يەرشارىلىقلار كۆرۈپ قالسا، تۇنجى بېرىدىغان تەسىرى «جىن-شاياتۇنلار كۆرگەزمىسى» بولاتتى!

— سىلەر ئۇلارغا يەنە بىر قېتىم پۇرسەت بەرسەڭلار بولاتتى! — ئىنسانلارغا ئويۇمۇ-ئوخشاش بىرى سۆز باشلىدى. زالدىكى تولۇق تەسۋىرلىك پروېكسىيە ئاپاراتىدا غوزەككە ئوخشايدىغان بىر نەرسە غەلىتە ئاۋازدا جاۋاب بەردى:

— يارپىس مارشال، بىز ھېلىمۇ ئۇلارغا ناھايىتى نۇرغۇن قېتىم پۇرسەت بەردۇق، بىراق ئۇلارنىڭ ھازىرقى ھالىتى يەنىلا بارغانسېرى ئوساللىشىپ كېتىپ بارىدۇ! ئىنسانلارغا ئوخشايدىغان گېنرال:

— بىزنىڭ يەرشارىغا ئەۋەتكەن ئالاھىدە خادىمىمىزنىڭ ئاخباراتىغا قارىغاندا، يەرشارىنىڭ ئەھۋالى ئاللىقاچان ياخشىلىنىشقا باشلاپتۇ! يەرشارىدا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دەپ ئاتىلىدىغان بىر دۆلەت ئاشۇ پىلاننىڭدا تېنچ بىرلىككە كېلىش ئىشقا ئاشۇرۇشقا تۇتۇنۇپتۇ، سىلەر ئۇلارغا ئازراق ۋاقىت بېرىشىڭلار كېرەك، — دېدى.

— تېنچلىق؟ بىزنىڭ ئۇ پىلاننى 400 نەچچە يىلدىن ئارتۇق كۆزىتىشىمىزدىن قارىغاندا، ئۇلاردا ئەزەلدىن تېنچلىق بولغان ئەمەس! يېقىنقى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان ئۇلار گەرچە تېنچلىقنى تەشەببۇس قىلغان بولسىمۇ، لېكىن بۇلارنىڭ ھەممىسى مەككالىق، ساتقىنلىق، قەستلەش قاتارلىقنى نىقاپلاش ئۈچۈن ئويدۇرۇپ چىقىرىلغان چىرايلىق يېپىنچا خالاس، ئۇلارنىڭ تېنچلىقنىڭ ئالدىنقى شەرتى ئۇرۇش، — دېدى غوزەك. ھېلىقى گېنرال ۋاقىرىدى:

— بىراق بۇ قېتىمقى بۇ مىللەت ئەزەلدىن تېنچلىقنى قىزغىن سۆيىدۇ ھەمدە دوستانە ۋە ئىناق مىللەت. ئالاھىدە خادىمىنىڭ ماتېرىيالىدىن قارىغاندا، ئۇلارنىڭ باشلىقلىرىمۇ ئۆزلىرىدە

ساقلىنىۋاتقان ئۇرۇشنىڭ بويۇنتۇرۇقىنى بۇزۇشنى تىلغا ئاپتۇ، چوڭ كۆلەملىك ئۇرۇش قىلمايلا ئۆز پىلانىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئويلىشىۋېتىپتۇ! ئەگەر ئۇلار غەلبە قازانسا، ئۇلار ھەرگىزمۇ بۇرۇنقىدەك ئۆزئارا قىرغىن قىلىشمايدۇ!

— كەچۈرۈڭ! سىلەرنىڭ ماتېرىياللىرى بىزنىڭكىدەك كۆپ ئەمەسكەن. سىز دېگەن بۇ مىللەت ئۆز تارىخىدا باشقا مىللەتلەرگە تاجاۋۇز قىلغان، ئۇلار سۇلالە ۋاقتىدىلا باشقا مىللەتلەرگە زور كۆلەملىك تاجاۋۇز قىلغان! گەرچە كېيىن ئۇلار مەغلۇپ بولغان بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ھەممىسىدە ئۇرۇشقا قىزىق گېن زەنجىرى بار. ئۇلارنىڭ باشلىقىمۇ ئەڭ دەسلەپتە سىلەر قالدۇرۇپ قويغان ئىلغار قورال ۋە تېخنىكىلار ئارقىلىق ئۆزلىرىنىڭ پىلانىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئويلىمىدىمۇ؟ پەقەت سىلەرنىڭ ئالاھىدە خادىملىرىنىڭ ئىشارىسى ئاستىدا بۇرۇنقى پىلانىنى تاشلاپ قويۇپ، باشقا بىر شەكىلگە ئۆزگەرتتى! ئۇلار تۇرۇۋاتقان پىلانت ناھايىتى تەستە ئېرىشىدىغان باياشاتچىلىق پىلانت، بىراق ئۇلار بۇ پىلانتنى قىلچىمۇ ئاسرىمىدى! ئۇ پىلانتنىڭ بايلىقىنى تەلۋىلەپ خوراتتى، ئاشۇ ئەخمىقانى ئۇرۇشنى توختىماي قوزغاپ تۇردى، بۇنىڭدىكى مەقسىتى ئۇلارنىڭ شەخسىي ئارزۇسىنى قاندۇرۇش، گەرچە ئۇلار ئۆزلىرىنى ئەڭ ئىلغار مىللەت دەۋالغان بولسىمۇ!— دېدى غوزەك. ھېلىقى گېنرال بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن بېشىنى ساڭگىلاتقىنىچە، يېرىم كۈنگىچە گەپمۇ قىلالماي قالدى. غوزەك سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— مېنىڭچە بۇ يەردىكى ھەر بىر مىللەتنىڭ ۋەكىللىرىنىڭ ھەممىسىگە شۇ ئايانكى، بۇ يەردىكى خالىغان بىر مىللەت ئۇلاردىن كۆپ ئىلغار. روھىي جەھەتتە ئۇلار پولاتوسلاردەك كۈچلۈك ئەمەس، ئۆز بەدەن ئېنېرگىيىسى جەھەتتە ئۇلار تاقاسلاردەك كۈچلۈك ئەمەس، ئۇلارنىڭ بەدنىمۇ بەك ئاجىز، ئۇلارنىڭ بىردىنبىر پەخىرلىنىشكە ئەرزىيدىغان يېرى ئۇلار ئەقىل ئىشلىتىپ ياراتقان پەن-تېخنىكىسى، بىراق ئۇلار دەۋالغان پەن-تېخنىكا ھەتتا سىلەرنىڭ مىڭدىن بىرىگىمۇ توغرا كەلمەيدۇ، شۇنداقمۇ؟ يارپىس مارشال.

پۈتكۈل يىغىن زالى بىردەم جىمىپ كەتتى، بەدىنىدىن كۆك نۇر چاقناپ تۇرىدىغان پولاتوسلارنىڭ ۋەكىلى ئورنىدىن تۇرۇپ:

— يارپىس مارشال، مەن يەر شارلىقلارنىڭ سىلەر بىلەن ناھايىتى بەك ئوخشىشىدىغانلىقىنى بىلىمەن. سىلەر ئۇلارنىڭ يىلتىزىدىن يوقىلىدىغان تەقدىرگە دۇچ كېلىشىنى كۆرۈشنى خالىمايسىلەر، بىراق كېلىشىمگە بويسۇنمىغان بىلەن بولمايدۇ،— دېدى. سۆزى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئۇ يەنە پروپېكسىيە ئاپاراتىغا قاراپ:

— سىلەر راستىنلا ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى يوقىتىۋەتمەكچىمۇ؟— دەپ سورىدى.

— شۇنداق، ئۇلارنىڭ تېنچلىق بىلەن بىرلىككە كېلىشى مۇمكىن ئەمەس! ئەگەر ئۇلار ئورتاق

بىر دۈشمەنگە توغرا كەلسە ئاندىن ئىتتىپاقلىشىش مۇمكىن، ئەمما ئۇلارنىڭ ئورتاق دۈشمىنى يوقىتىلغاندىن كېيىن ئۇلار يەنە ئۆز ئارا ئېچىنىشلىق قىرغىن قىلىشىدۇ، ئەگەر ئۇلار ئۆزلىرىدەك كۈچلۈك ئەمەس مىللەتكە يولۇقسا، ئۇنداقتا ئۇلار بۇ مىللەتنى قۇل قىلىدۇ ۋە ئېچىنىشلىق قىرغىن قىلىدۇ! ئۇلار ھەتتا باشقا مىللەتنى ئەمەس، ئۆز قېرىنداشلىرىنىمۇ ئۆلتۈرۈۋېتەلەيدۇ! ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار بىزنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىمىزدىكەن، بۇلاردەك كېرەكسىز مىللەتنى بىز كېلىشىمىنىمىگە ئاساسەن يوقىتىۋېتىشكە ھوقۇقلۇق، ئەگەر سىلەر كېلىشىمگە خىلاپلىق قىلساڭلار، بىز دەرھال بارلىق كېلىشىملەرنى ئىجرا قىلىشتىن چېكىنىپ، يېڭىباشتىن جەڭ باشلايمىز، — دېدى غوزەك. بۇ گەپ چىقىشى بىلەنلا پۈتۈن يىغىن ئەھلى دەرھال قىمىرلاشقا باشلىدى، ھەر قايسى مىللەت ۋەكىللىرى قورققىنچە ئېكرانغا قاراپ تۇرۇپ قالدى.

پولوتوسلارنىڭ ۋەكىلى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن بەدىنىدىكى كۆك نۇرنى كۈچلۈك بىر چاقنىتۋەتكەندىن كېيىن:

— ئۇنداقتا مەن پولوتوسلارغا ۋاكالىتەن سىلەرگە بىر تەكلىپ بېرىمەن، سىلەر ئىككى تەرەپنىڭ تەكلىپىنى قانائەتلەندۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن، — دېدى. يارىس مارشال بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئازراق ئۈمىد ئۇچقۇننى كۆرگەندەك بولدى، ئېكراندىكى غوزەك مۇسلىكىنى قويدى. پولوتوسلارنىڭ ۋەكىلى سۆزنى داۋاملاشتۇردى:

— ئەگەر سىلەر ئاشۇ پىلاننىدىكى مىللەتنى يوقىتىۋېتىشتە چىڭ تۇرساڭلار، مارشال يارىس تەۋە بولغان بېكېتلەر بىلەن ئۇلارنىڭ ئوخشاشلىقىنى نەزەرگە ئېلىپ، ئۇلارنىڭ بىر قىسىم ئادەملىرىنى قويۇۋېتىڭلار، ئۇلارنى ئۆزلىرىنىڭ پىلاننىدىن ئايرىلىپ بېكېتلەر تەۋە يۇلتۇزلار سىستېمىسىغا كۆچۈپ كېلىشىگە يول قويۇڭلار.

— ..... سىز بۇ تەكلىپكە قوشۇلامسىز؟ — دەپ سورىدى غوزەك. مارشال يارىس بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— مۇشۇنداق بولسۇن، بۇمۇ بىردىنبىر يولغا قويغىلى بولىدىغان چارىكەن، — دېدى ئامالسىز ھالدا.

— مەن بىلىدىم، ئۇلاردىن قانچىلىكى ئۇ پىلاننىدىن ئايرىلالسا، مەن شۇنچىلىكىنى قويۇۋېتەي، — دېدى غوزەك. سۆزى ئاخىرلىشىپلا غوزەك ئېكراندىن يوقىدى. ھەر قايسى مىللەت ۋەكىللىرى بىر ئۇھ تارتىۋېتىپ يېنىكلىۋالغاندىن كېيىن يىغىن مەيداندىن تارقىلىشتى. پولوتوسلارنىڭ ۋەكىلى مارشال يارىسنىڭ يېنىغا كېلىپ:

— ناھايىتى ئەپسۇس، بىزنىڭ قىلالايدىغىنىمىز ئاران مۇشۇنچىلىككەن، ئەگەر قايتا ئۇرۇش پارتلايدىغان بولسا ئاقىۋىتىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدۇ، — دېدى. يارىس بىر ئۇلۇغ

كېچىك تىنىۋېتىپ:

— ياق، مەن تېخى سىلەرنىڭ بىزنى پۈتۈن كۈچۈڭلار بىلەن قوللىغىنىڭلارغا رەھمەت ئېيتىمەن. راست! ھېچكىمنىڭمۇ ئۇلار بىلەن سوقۇشقىسى يوق. پەقەت ئېچىنىشلىقى يەرشاردىكى بىزگە ئوخشاش مىللەت، ئۇلارنىڭ قانچىلىك ئادىمى ئۇلار دۇچ كېلىۋاتقان بۇ ئەڭ ئاخىرقى قېتىمقى جەڭدە ھايات قالار؟— دېدى.

يەرشاردىكى تەقدىرىگە ھۆكۈم ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى لى شياڭ قاتارلىقلار جۇڭگونىڭ ئاي شاردىكى بازىسىغا يېتىپ كېلىشتى، ئاي شارى بازىسىدىكى قوماندان جوۋيۇنىڭ ھەمراھلىقىدا پۈتكۈل بازىنى زىيارەت قىلىپ چىقىشتى. ئاي شارى بازىسى يەر ئاستىدىكى 1500 مېتىر چوڭقۇرلۇققا ياسالغان بولۇپ، ئون نەچچە قەۋەتكە بۆلۈنگەن ئىدى! ھەر بىر قەۋەتنىڭ ئۆز ئالدىغا رولى بار ئىدى، ئەڭ ئاستىقى بىر قەۋەتتە بولسا قۇياش كرىستال ئېنىرگىيىسىدىن پايدىلىنىپ ئالاھىدە زور گېنراتورلار گۇرۇپپىسى ھەرىكەتلەندۈرۈلەتتى. پارنىكتا يېتىشتۈرۈش رايونى، قۇياش كرىستال ئېنىرگىيىسى زاۋۇتى ۋە قورال زاۋۇتى قاتارلىقلار تېخى ياسىلىۋاتاتتى. پۈتكۈل بازىغا ھازىر 3678 ئادەم ئورۇنلاشقان بولۇپ، ZXJ-1 يۇلتۇزلار ئارا ئۇچىدىغان جەڭ ئۇچقۇسىدىن 140 ى بار ئىدى.

لى رەئىس قاتارلىقلار ھاياجانلانغان ھالدا بازىنى زىيارەت قىلغاندىن كېيىن، ئاي شاردىكى يۈزىدە مېڭىپ باقماقچى بولۇشتى. بىر چوڭ ئاي ئازگىلىدىن كېچىكىگە بىر چىقىش ئېغىزى ئېچىلدى، بىر نەچچە ئايدا ماڭىدىغان دالا ماشىنىسى چىقىپ كەلدى، ئاي شاردىن يەر شارىغا قارىسا نېمىدىگەن گۈزەل. ھە! يەر شارى، بەلكىم سۇ شارى دېسە تېخىمۇ مۇۋاپىق بولارمىكىن. %78 دېڭىز-ئوكيان بولغان كۆك رەڭلىك پىلانت، بىز بارلىق ئىنسانلارنىڭ ئورتاق ئائىلىسى! جوۋيۇ يەر شارىغا قاراپ تۇرۇپ كەتكەن لى رەئىسكە بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن:

— رەئىس! ئامېرىكىنىڭ ئاپولو ئاي شارىغا قونغاندا، ئۇ يەرگە قويۇپ قويغان نەرسىنى كۆرۈپ كېلەمدۇق، قانداق؟— دەپ سورىدى. لى رەئىس دەرھال ئېسىگە كېلىپ:

— ئەلۋەتتە، ناھايىتى ياخشى،— دېدى. بىر ئازدىن كېيىن، ماشىنلار بىر بايراقنىڭ ئالدىغا كېلىپ توختىدى. بۇ ئامېرىكا بايرىقى ئەينى يىلى ئاپولو ئايغا قونغاندا بۇ يەرگە قاداڭ قويۇلغان بايراق ئىدى. شۇنچە يىل ئۆتسىمۇ بۇ بايراق ئەينى يىلى مۇشۇ يەرگە قاداڭ قويۇلغاندىكىدەك ئازراقمۇ ئۆزگەرمىگەن ئىدى. لى رەئىس بايراققا قارىغىنىچە سۆزلىدى:

— ئامېرىكىلىقلار تۇنجى بولۇپ غەلىبىلىك ھالدا ئايغا چىقتى، ھازىر مەنمۇ بىزنىڭ جۇڭگوغا ۋاكالىتەن ئىككىنچى قېتىم ئايغا چىققانلىقىمىزنىڭ خاتىرىسى ئۈچۈن (بىزنىڭ مۇشۇنداق بولۇشىمىزنى چىن دىلىمىزدىن ئارزۇ قىلىمەن!!!) بىزنىڭ دۆلەت بايرىقىمىزنى بۇ يەرگە قاداڭ

قويمەن .

سۆزى تۈگەش بىلەنلا ، لى رەئىس ئۆزىگە سۇنۇلغان بەش يۇلتۇزلۇق قىزىلبايراقنى ئامېرىكىنىڭ يۇلتۇز-سىزىقلىق بايرىقىنىڭ يېنىغا قاندى ، مەيداندىكى بارلىق كىشىلەر ھاياجانلانغىنىدىن بەشىۈلتۇزلۇق قىزىلبايراققا قاراپ سالام بەردى . يەر شارى جۇڭگو تەۋەلىكى .

— ناھايىتى ئەپسۇس ، بىزنىڭ قىلالايدىغىنىمىزمۇ مۇشۇنچىلىككەن! زېڭېرنىڭ تۇنجى تۈركۈمدىكى قىسىملىرى بۇ پىلانغا قاراپ يولغا چىقتى ، ھازىر ئۈمىد سېنىڭ كۆپرەك ئادەمنى قۇتقۇزالىشىڭدا قالدى .

قارا كۆلەڭگە بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئازاپلانغان ھالدا دېدى:

— كېلىدىغانلار يەنىلا كەپتۇ . 6 مىليارد ئادەم! ھا . . . ھا . . . ھا! ئوندىن بىرى ھايات قالسا قالتىس ئىش ھېساپلىنىدۇ .

22 - باب خەۋپنىڭ بىشارىتى

يەر شارىنىڭ تەقدىرى بەلگىلەنگەندىن كېيىن ، زېڭېرنىڭ قىسىملىرى بوشلۇق ئاتلاش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ يەر شارىغا قاراپ كۆپلەپ كېلىشكە باشلىدى . بۇ چاغدا يەر شارىدىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر نېمە قىلىۋاتقاندۇ؟ جۇڭگونىڭ چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك ياساپ پۈتكۈزۈلدى ، ئۇنىڭ ياسىلىش شەكلى ۋە پايدىلىنىلغان تېخنىكىلىرى دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنى ھاڭ- تاڭ قالدۇردى . تېنچ ئوكياننىڭ دېڭىز ئاستىدىكى 4763 مېتىر چوڭقۇرلۇقىغا ياسالغان 12مىڭ ئادەمنى سىغدۇرالايدىغان بۇ زور كۆلەملىك تەتقىقات بازىسىغا جۇڭگو ئوتتۇرىغا قويغان شەرت بويىچە ھەر قايسى دۆلەت ئالىملىرى تەجرىبىخانىغا كىرىشكە ھوقۇقلۇق بولۇپ ، پۈتۈنلەي دېڭىز- ئوكيان بايلىقىنى تەتقىق قىلىشقا ئىشلىتىلەتتى ، قوغداش ۋە ئېچىش ھېچقانداق ھەربىي مەقسەد ئۈچۈن ئىشلىتىلمەيتتى .

چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسىنىڭ قۇرۇلۇشى دۇنيا يېشىل تېنچلىق تەشكىلاتىنىڭ يۈكسەك دەرىجىدە ماختىشىغا سازاۋەر بولدى! دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەت باشلىقلىرى بەس- بەستە تەبرىك تېلگراممىسى ئەۋەتىپ ، جۇڭگونىڭ چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەشتى ھەمدە تۇنجى تۈركۈمدىكى ئالىملىرىنى ئەۋەتىپ تەجرىبىخانىدا تۇرغۇزۇشنى

خالايدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى، ھالبۇكى، ئامېرىكا ۋە ئەنگىلىيە بولسا بايانات ئېلان قىلىپ، جۇڭگو ياسىغان چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسىنىڭ دېڭىز-ئوكيان مۇھىتىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشىدىن ئەنسىرەيدىغانلىقلىرىنى، ئەمما ئالىملارنى ئەۋەتىپ دېڭىز-ئوكيان سىرىنى ئورتاق ئېچىشنى خالايدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى. جۇڭگونىڭ ھەممە جايى قاينام- تاشقىنلىققا چۆمگەن ئىدى، توردىمۇ توختىماي تەبرىكلىنىۋاتاتتى!

- 2010 يىلى 27- ماي، تېنچ ئوكيانغا جايلاشقان چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسى ئۆزىنىڭ تۇنجى تۈركۈمدىكى مېھمانلىرىنى كۈتۈۋالدى، دۇنيادىكى 17 دۆلەتتىن كەلگەن دېڭىز- ئوكيان تېخنىكىلىق تەكشۈرۈش ئەترىتى يېتىپ كەلدى. سۇ ئاستى كېمىسىنىڭ تەجرىبىخانىغا يېقىنلىشىغا ئەگىشىپ، پەقەت فانتازىيە فىلىملىرىدىلا كۆرگىلى بولىدىغان كۆرۈنۈشلەر كۆپچىلىكنىڭ كۆز ئالدىدا نامايەن بولدى. قاپقاراڭغۇ دېڭىز تەكتىدە غايەت زور قۇرۇلۇش سوزۇلۇپ ياتاتتى، چاقناپ تۇرغان سانسىز چىراق نۇرلىرى دېڭىزنىڭ سىرلىقلىقىنى تېخىمۇ گەۋدىلەندۈرۈۋەتكەن ئىدى. سۇ ئاستى كېمىسى قۇرۇلۇشنىڭ ئاستى قىسمىدىكى بىر كىرىش- چىقىش ئېغىزىدىن كىرىپ سۇ يۈزىگە لەيلەپ چىقتى، سۇ ئاستى كېمىسىدىن چۈشكەن ئالىملار مۇناسىپ ياتاقلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇ ۋاقىتتا دەل چۈش بولغاچقا، چۈشلۈك غىزا ۋاقتىدا ھەر قايسى دۆلەت ئالىملىرى ئىشتاھا بىلەن ئۆز يۇرتلىرىنىڭ تەمىدىكى تائاملارنى يېيىشكە ئىدى. بىر گېرمانىيىلىك ئالىم بىر ئاز غىزالانغاندىن كېيىن، باشمالتىقىنى چىقىرىپ:

- بەكمۇ تەملىككەن! سىلەر چوقۇم ئەلا سۈپەتلىك گۆش ئىشلەتتىڭلارغۇ دەيمەن؟- دېدى. ياندىكى مۇلازىم كۈلۈپ قويۇپ:

- سىز خاتالاشتىڭىز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئەمەلىيەتتە لەيلىمە جانلىقلاردىن ئارىلاشتۇرۇپ ياسالغان،- دېدى. بىر فرانسىيىلىك ئالىم ئالدىدىكى قېلىن توغراغان كالا گۆشىگە قاراپ ھەيران بولغان ھالدا:

- لەيلىمە جانلىق؟ سېنىڭ دەۋاتقىنىڭ دېڭىز يۈزىدە لەيلەپ يۈرىدىغان مىكرو جانلىقلارمۇ؟- دەپ سورىدى. مۇلازىم بېشىنى لىگىشتى، فرانسىيىلىك ئالىم بۇنى كۆرگەندىكى كېيىن ئارقا يانچۇقىدىن بىر لوپا ئەينەكنى ئېلىپ، قېلىن توغراغان كالا گۆشىگە كۆزىنىمۇ چىمچىقلاتماستىن قاراشقا باشلىدى. بىر كورىيىلىك ئالىم:

- ئەجەب، بۇ گۈرۈچمۇ لەيلىمە جانلىقتىن ياسالغانمىدۇ؟- دەپ سورىدى. مۇلازىم بېشىنى لىگىشتى:

- شۇنداق، سىلەر يەۋاتقان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئەمەلىيەتتە لەيلىمە جانلىقلاردىن بىرىكتۈرۈلۈپ ياسالغان،- دېدى.

بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مەيداندىكى ھەممەيلەن قوللىرىدىكى غىزا قوراللىرىنى تاشلاپ، تەخسىلەردىكى غىزالارنى قوللىرىغا ئېلىپ خۇددى گۆھەر تېپىۋالغاندەك ئۆرۈپ-چۆرۈپ قاراشقا باشلىدى.

— ئادەمنىڭ ئەقلى يەتمەيدۇ! قانداق قارىساق خۇددى راستەكلا تۇرىدۇ،— دېدى فرانسىيىلىك ئالىم ۋە سۆزنى تۈگىتىپ كالا گۆشىنى ئېغىزىغا سېلىپ چايناشقا باشلىدى. بىر ئايال ئالىم ھەيران بولغان ھالدا:

— سىلەر بۇ تائاملارنى قانداق ياساپ چىقىشىڭلار؟— دەپ سورىدى. مۇلازىم ئاچچىق كۈلگىنىچە:

— بۇ مەسىلىنى مەن بىلمەيدىكەنمەن، ئېھتىمال سىز جۇڭگولۇق ئالىملاردىن سوراپ باقسىڭىز، شۇلار بىلەرمىكىن؟— دەپ جاۋاب بەردى.

چوڭقۇر دېڭىز تەجرىبىخانىسى قۇرۇلۇپ 2 كۈن بولۇپلا ئاجايىپ نەرسە — بىرىكمە يېمەكلىكنى ئىشلەپ چىقاردى! گەرچە ھازىر نۇرغۇنلىغان بىرىكمە يېمەكلىكلەر بولسىمۇ، ئەمما نۇرغۇنلىرى پەقەت تەملىكلا بولۇپ ئازراقمۇ ئوزۇقلۇق قىممىتى يوق ئىدى، ھەتتا سالامەتلىكىمۇ زىيىنى بار ئىدى. ھالبۇكى جۇڭگو ياسىغان بىرىكمە يېمەكلىكنى ھەقىقىي يېمەكلىككە سېلىشتۇرغاندا تەمى ھەتتا ئوزۇقلۇق قىممىتى جەھەتتىمۇ ھېچقانداق پەرق يوق ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇنىڭ خام ئەشياسى لەيلىمە جانلىقلارنى يېتىشتۈرۈش ناھايىتى ئاسان ئىدى. بۇ خەۋەر تارقالغاندىن كېيىن، يالغۇز جۇڭگولۇقلار خۇشال بولۇپلا قالماستىن، پۈتۈن دۇنيا خەلقى خۇشاللىققا چۆمۈلدى! ب د ت نىڭ رەئىسى خۇشال ھالدا:

— يەنە بىر نەچچە يىل ئۆتسە، دۇنيادا ئاشلىق قىسى بولۇش مەسىلىسى مەۋجۇت بولمايدۇ، ئەكسىچە ئاشلىقنىڭ كۆپلىكىدىن قويۇدىغان جاي تېپىلماي قالىدۇ! جۇڭگولۇقلار بەك ئۇلۇغكەن، بىز ئۈچۈن ئېنېرگىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىپلا قالماستىن، يەنە ئاشلىق مەسىلىسىنىمۇ ھەل قىلىپ بەردى!— دېدى.

جۇڭگو ھۆكۈمىتىمۇ مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ئافرىقىغا كۆچمەن يۆتكەشكە باشلىدى، ئاۋال ئاشلىق ئەڭ قىس بولغان ئافرىقىغا ھەقسىز ئاشلىق ياردەم قىلماقچى بولدى، ئافرىقىدىكى بىر قىسىم رەھبەرلەر جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ياردىمىگە ئىنتايىن رەھمەت ئېيتىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى، ئەمما يەنە بىر قىسىم دۆلەت رەھبەرلىرى جۇڭگونىڭ ئافرىقىغا كۆچمەن يۆتكىشىنى ئۈمىد قىلمايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى. ئافرىقا! ھازىرقى يەر شارىدىكى ئەڭ نامرات يەر بولۇپ، گەرچە ئافرىقىدا مول تەبىئىي بايلىقلار بولسىمۇ، ئەمما ھەر خىل سەۋەپلەر تۈپەيلىدىن ھازىرغىچە ئېچىلمىغان ئىدى. ياپونلۇقلار — ئۆزىنى دۇنيادىكى ئەڭ ئىلغار مىللەت ھېسابلايدىغان مىللەت، پۈتكۈل ئاسىيانى بويسۇندۇرۇش خام خىيالىنى

سۈرەتتى. ئەمما ئۆزى جۇڭگو، روسىيە ۋە ئامېرىكا تەرىپىدىن كىچىك ئارالدا قامال قىلىنغاچقا، ئافرىقا ئۇلار ئۈچۈن ئاسىيانى بويسۇندۇرۇشتىكى بايلىق تەمىنلەش ئورنى ئىدى. ناھايىتى بۇرۇنلا ياپونلۇقلار ئافرىقاغا يۆشۈرۈن كۆچمەن يۆتكەشكە باشلىغان بولۇپ، ئافرىقنى ئۆزلىرىنىڭ ئەڭ چوڭ زاپخوز پونكىتى قىلىۋېلىشنى ئويلايتتى. ياپونىيىنىڭ ئەڭ ئېسىل ماللىرى ياۋروپا - ئامېرىكا دۆلەتلىرىگە توشۇلاتتى، ئىككىنچى دەرىجىلىك ماللىرىنى ئۆزلىرى ئىشلىتەتتى، ئەڭ ناچار ماللىرىنى ئافرىقا ۋە ئاسىيادىكى بىر قىسىم دۆلەتلەرگە توشۇيتتى (ياپون ماللىرىنى چەكلەيلى - ئەسلى ئاپتونىڭ گېپى جۇمۇ، بۇ). ئەڭ ناچار ماللار بولغان تەقدىردىمۇ ئافرىقىدەك نامرات يەردە ياشاۋاتقانلار ئۈچۈن ئەڭ ئېسىل ماللار ھېسابلىناتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ياپونىيىنىڭ ئافرىقاغا قىلغان ئازغىنە ئىقتىسادىي ياردىمى بىلەن ئافرىقىدىكى بىر قىسىم دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى ياپونلۇقلارنى ئۆزلىرىنى قۇتقازغۇچى شاپائەتچىدەك ھېسابلىشاتتى، پەقەت ياپونلۇقلارلا ئافرىقنىڭ تەرەققىياتىنى سىلجىتالايدۇ دەپ ئويلىشاتتى. ياپونىيىنىڭ سابىق ھۆكۈمىتى ئالدىنقى قېتىملىق جەڭدە غولاپ چۈشكەن بولسىمۇ، لېكىن يەنىلا بىر قىسىم ئوڭ قانات ئۇنسۇرلار ۋە سابىق ھۆكۈمەتنىڭ بىر قىسىم ئەمەلدارلىرى ئافرىقاغا قېچىپ كېلىپ، ئۇ يەردە قايتىدىن باش كۆتۈرۈشكە تەمىنلەش ئاتاتتى! جۇڭگو بولسا گېن كومپيۇتېرى ئارقىلىق ئۇلارنىڭ بۇ مەقسىدىنى بىلىۋالغان بولۇپ، مەركەز بۇ زەھەرلىك ئۆسۈمنى ئۈزۈل - كېسىل يوقىتىشنى قارار قىلىپ، ئافرىقنى ياپونلۇقلارنىڭ قولىدىن تارتىۋالماقچى بولدى. بۇ قېتىم ئافرىقاغا يۆتكەلگەن كۆچمەن ئەترىتىدىكىلەر ئەمەلىيەتتە ئىنتايىن تەپسىلىي تاللاشتىن ئۆتكەن بولۇپ، ئافرىقىلىقلاردا ياخشى بىر ئوبراز تىكلەشنى مەقسەد قىلغان ئىدى. ياپونلۇقلارمۇ، ئەلۋەتتە، جۇڭگولۇقلارنىڭ بۇ مەقسىدىنى بىلگەن بولۇپ، ئۆزلىرى ئىقتىسادىي ياردەم بېرىۋاتقان دۆلەتلەردىن جۇڭگو كۆچمەنلىرىنى چەكلەشنى تەلەپ قىلدى! گەرچە بىر قىسىم دۆلەتلەر جۇڭگو كۆچمەنلىرىنى رەت قىلغان بولسىمۇ، ئەمما يەنە خېلى كۆپ دۆلەتلەر جۇڭگو كۆچمەنلىرىنى قوبۇل قىلىشنى خالايدىغانلىقىلىرىنى بىلدۈرۈشتى.

گەرچە جۇڭگو كۆچمەنلىرى ئافرىقاغا بارغىلى ئاران بىر ئايلا بولغان بولسىمۇ، بىراق نۇرغۇن ئافرىقىلىقلار ئالدىدا ئۆزلىرىنىڭ ياخشى بىر ئوبرازنى تىكلەپ بولغان ئىدى. جۇڭگولۇقلار ئېلىپ بارغان ھەر خىل ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىلىرى ياپونىيىنىڭكىدىن كۆپ ئىلغار، ئۇنىڭ ئۈستىگە پوزىيىستە جەھەتتە جۇڭگولۇقلار ياپونلۇقلاردەك مەنمەنچى، مەغرۇر، قوپال ئەمەس ئىدى. بىر قىسىم چۈشەنمىگەن جايلارنى جۇڭگولۇقلار قولمۇ - قول ياردەم قىلىپ، تاكى بىلىۋالغۇچە ئۆگىتىپ قوياتتى، بۇ خىل پوزىتسىيە نۇرغۇن ئافرىقىلىقلارنىڭ ماختىشىغا سازاۋەر بولدى. ناھايىتى تېزلا جۇڭگولۇقلار ئافرىقىدىكى قەدىمىنى پۇختىلىۋېلىپ، ياپونلۇقلار بىلەن

بىر مەيدان ئىس - تۈتەكسىز جەڭ قىلىشقا تەييارلىنىپ بولۇشتى .

جۇڭنەنخەيدە لى رەئىس دوكلاتتىن كېيىن:

— ئافرىقىغا مەھكەم دەسسەپ بولدۇق ، ھازىر تېخىمۇ كۆپ مەبلەغ ۋە ئادەم كۈچىنى كىرگۈزسەكلا بولىدۇ . ئاي شارى بازىسى جەھەتتە قۇرۇلۇش ئومۇمىيۈزلۈك تاماملاندى ، مەن مەبلەغ ئاجرىتىپ تېخىمۇ كۆپ جەڭ كېمىسى ياساشقا باشلىدىم ، بۇ بۇندىن كېيىنكى ئالەم ئېچىش ئىشلىرى ئۈچۈن ئاساس سېلىش ئۈچۈندۇر،— دېدى . جوۋ تىەنخۇا بۇنى ئاڭلاپ:

— مەن قوشۇلمەن ، بۇندىن كېيىنكى جەڭ ئالەم بوشلۇقىدا بولىدىغان جەڭدۇر ، ئالەم جەڭ كېمىسىنىڭ سانى ئۇرۇشتا غەلبە قىلىش ياكى مەغلۇپ بولۇشقا مۇناسىۋەتلىكتۇر،— دېدى .

لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ:

— دۇرۇس ، ئەمما بىز ئىنسانلار بىرلىككە كەلگەندىن كېيىن يەنە كىم بىلەن جەڭ قىلىمىز؟— دېدى .

جوۋ تىەنخۇا مۇنداق دېدى:

— بۇ ئۇرۇشنى بىز ئۆزىمىز قىلمايمىز ، بىراق بىز باشقا پىلانلاردىكىلەردىن ئېھتىيات قىلىمىساق بولمايدۇ ، شۇنى بىلىشىمىز كېرەككى ، ھازىرقى ئالەمدە يالغۇز يەرشارىدىلا ئادەم بار ئەمەس! گۈللىنىش ۋە مۇقىملىقنىڭ ھەممىسى كۈچلۈك ھەربىي كۈچ بىلەن كاپالەتلەندۈرۈشكە مۇھتاج .

دېڭ جىيەنگو كۈلۈپ تۇرۇپ:

— لاۋ جوۋنىڭ دېگىنى توغرا ، كۈچلۈك ھەربىي كۈچ بولمايدىكەن ، سەن ھەر قانچە باي - قۇدرەتلىك بولساڭمۇ بەربىر باشقىلارنىڭ نەزىرىدىكى بىر پارچە لوق گۆش خالاس . ھىم . . . . . يەنە بىر ئىشنى سورىۋالاي ، گېنرال لىن خەييۈننى تۇنجى تۈركۈمدىكى ئالەم قىسمىنىڭ قوماندانى قىلساق بولارمۇ؟— دېدى . بۇ مەسىلە ئوتتۇرىغا قويۇلغاندىن كېيىن ،

لى رەئىس بىردەم ئويلىغاندىن كېيىن:

— خاتىرجەم بولۇڭ ، مەن لىن خەييۈن بىلەن پاراڭلاشقان . ئۇ ئالەم بوشلۇقىدا جەڭ قىلىشقا بەك قىزىقىدىكەن ، گەرچە بىز يۈزەكى پاراڭلاشقان بولساقمۇ ، بىراق ئۇنىڭ بىر قىسىم ئالەم قوراللىرىنى ئىشلىتىش ، جەڭ تاكتىكىسى جەھەتلەردە تۇغما تالانتى باركەن ، ئۇ ماڭا بۇندىن كېيىنكى ئۇرۇشتا ئالەم جەڭ كېمىسىنىڭ يېڭىش - يېڭىلىشتىكى مۇھىم ھالقا ئىكەنلىكىنى دېدى . ئۇنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرى ئىنتايىن ئورۇنلۇق ، ئۇنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرى بولغاچقىلا مەن تېخىمۇ كۆپ ئالەم جەڭ كېمىسىنى ياساشنى قارار قىلدىم ، نۇرغۇن پىشقەدەم گېنراللارمۇ ئۇنى بۇندىن كېيىن تەستە ئېرىشىدىغان ھەربىي ئىشلار تۇغما تالانتلىق ئادەم دەپ پەرەز قىلىشىۋاتىدۇ،— دېدى .

جۇڭگونىڭ بىر جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسى يۇپىتېرنىڭ يېنىدا ئۇچۇپ كېتىپ باراتتى، گەرچە ھازىر ئاران كەچ سائەت 8:00 بولغان بولسىمۇ، ئەمما قاراڭغۇلۇقتىكى ئالەم بوشلۇقى نۇرغۇن خىزمەتچىلەرنى ئىنتايىن ھاردۇرۇۋەتكەن ئىدى، ئۇلار خىزمەتنى تاماملاپ بولۇپلا كارۋاتقا دۈم چۈشۈپ خورەك تارتىشقا باشلىغان ئىدى. لىن خەييۈن ھازىر جۇڭگونىڭ تۇنجى تۈركۈمدىكى ئالەم قىسىملىرىنىڭ قوماندانى بولۇپ، ئۇ كۈچلەندۈرۈلگەن ئەينەكتىن مۈگىدىگەن ھالدا قاپقاراڭغۇ ئالەم بوشلۇقىغا قاراپ تۇراتتى.

— باشلىق، تېخى ئۇخلىمىدىڭىزمۇ؟

جەڭ كېمىسى شوپۇرى پودپولكوۋنىڭ چېن جىكۈن قەھۋە دەملەپ كىرىپ كەلدى. لىن خەييۈن بېشىنى بۇراپ ئاستاغىنە:

— سىز نېمىشقا ئۇخلىمىدىڭىز؟— دەپ سورىدى. چېن جىكۈن بىر ئىستاكقان قەھۋەنى تەڭلەپ:

— بۈگۈن مەن دىئورنى، شۇڭا ئۇخلىمىدىم.

لىن خەييۈن قەھۋەنى ئېلىپ بىر ئوتلىۋەتكەندىن كېيىن:

— رەھمەت! مەنمۇ ئۇخلىيالمىدىم، شۇڭا ئۇچقۇچىلار بۆلمىسىگە كېلىپ قاراپ باقتىم،— دېدى. چېن جىكۈن كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ئەرزىمەيدۇ! ھوي..... بىزنىڭ ئۇچۇش لېنىيىمىز ئازراق چاتاقمۇ نېمە؟ بۇ يەرگە قاراڭ، ئازراق ئۆزگەرتىلگەندەك قىلىدۇ،— دېدى. لىن خەييۈن سوغۇققىنە:

— شۇنداق، مەن ئۆزگەرتكەن، بۇ لېنىيە تېخىمۇ ياخشى،— دېدى. چېن جىكۈن كۈلگىنىچە:

— گەرچە سىز گېنرال بولسىڭىزمۇ، بىراق ئالەم كېمىسى بىلەن ئۇچراشقىنىڭىزغا ئاران بىر ئاي ۋاقىت بولدى، بۇ جەھەتتە مەندىن كۈچلۈك دەپ قارايمەن،— دېدى. لىن خەييۈن كۈلۈپ قويۇپ، ئاستاغىنە:

— تەكشۈرۈپ باقسىڭىز بولىدۇ،— دېدى. چېن جىكۈن ئاڭلىغاندىن كېيىن، كونتروللىغۇچىنىڭ ئالدىغا كېلىپ:

— لىن گېنرال، ئەمەلىيەتتە مەن ئۇزۇندىن بېرى ناھايىتى...

لىن خەييۈن بېشىنى بۇراپ ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلۈۋەتتى:

— گەپنى بۇرمىاڭ! مېنىڭ قىلغىنىم توغرىمىكەن؟

چېن جىكۈن بىردەم تۇرۇۋەتكەندىن كېيىن، ئۈسكۈنىلەرگە بىر قارىۋېتىپ:

— توغرا، توغرا، سىزنىڭ توغرىكەن! بۇ ئەڭ ياخشى لېنىيە،— دېدى. لىن خەييۈن كۈلگىنىچە:

— ئابايام سىز ئۇزۇندىن بېرى نېمىنى ئىنتايىن دېمەكچىدىڭىز؟

چېن جىكۈن مېڭىپ كېلىۋېتىپ:

— ھە... گېنرال، مەن ئۇزۇندىن بېرى سىزگە ئىنتايىن قايىل ئىدىم، — دېدى. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ، ئەجەپلەنگەن ھالدا:

— ماڭا قايىلمىتىڭىز؟ — دېدى. چېن جىكۈن قەھۋەدىن بىر ئوتلاپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى: — شۇنداق، لىن گېنرال، سىزنىڭ تالانتىڭىز ئۇرغۇپ-تېشىپ تۇرۇپلا قالماستىن، شۇنچە ياش تۇرۇپلا گېنرال بولالىدىڭىز، يەنە ئىنتايىن ئەقىللىقكەنسز، قىسقىغىنە نەچچە ھەپتىدىلا ئالەم كېمىسىنى ھەيدەشنى ئۆگىنىۋالدىڭىز. ئۇنىڭ ئۈستىگە سىز شۇنچە چىرايلىق تۇرسىڭىز، سىزنى قوغلىشىدىغانلار ناھايىتى نۇرغۇندۇ، ھە قاچان؟

لىن خەييۈن بۇ گەپنى ئاڭلاپ يۈزى ۋىلىدە قىزىرىپ كەتتى، ئاندىن كۈلگىنىچە: — مەن ئەمدى تۇنجى قېتىم باشقىلارنىڭ مېنى چىرايلىق دېگىنىنى ئاڭلىدىم، — دېدى. چېن جىكۈن كۆڭلىدە:

— ئۇنداق ئەمەستۇ؟ ئۇنىڭ ئەتراپىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى قارىغۇ ئەمەستۇ؟ — دەپ ئويلىدى. لىن خەييۈن ئۇنىڭ يېرىم كۈنگىچە جىمجىت تۇرغىنىنى كۆرۈپ، ئۇنى تۈرتكىنىچە: — سىزگە ھېچنەمە بولمىغاندۇ؟ — دېدى. چېن جىكۈن شۇندىلا ئېسىنى يىغىپ، ئالمان-تالمان:

— كەچۈرۈڭ، گېنرال، بايام سەت ئىش بولدى!..... ئەمەلىيەتتە مەن خېلى بۇرۇنلا، گېنرال، سىزگە ئىخلاس قىلىپ يۈرەتتىم، تۇنجى قېتىم خەۋەردىن سىزنىڭ شەرقىي تۈركىستان قىسىملىرىنى تارمار قىلغىنىڭىزنى كۆرگەن ۋاقىتتىن باشلاپلا، مەن سىزگە مەپتۇن بولۇپ يۈرەتتىم..... ئاھ! كەچۈرۈڭ، گېنرال، مەن غەلتە گەپلەرنى قىلىپ كەتتىم، سىز مېنىڭ نېمە دېمەكچى بولغانلىقىمنى چۈشەنگەنسز، لىن گېنرال؟ — دېدى. لىن خەييۈن ئۇنىڭغا قارىۋەتكەندىن كېيىن، چىرايى ئازراق قىزارغىنىچە:

— ياق، مەن نېمە دېمەكچى بولغىنىڭىزنى چۈشەنمىدىم، — دېدى. ئىككىيلەن بىر-بىرىگە لەپىدە قاراپ قويۇشتى! تۇيۇقسىز ئالەم كېمىسى يېنىكىگە تەۋرەپ كەتتى، ئۈستەلگە تۈز قويۇلغان قەھۋەمۇ قىڭغىيشقا باشلىدى. ئىككىيلەن بىر-بىرىدىن كۆزىنى ئېپىقچىشىپ، قەھۋەگە قاراشتى. لىن خەييۈن قوشۇمىسىنى تۈرگىنىچە: — يېنىمىزدا ماگىنت مەيدانى باركەن، — دېدى. چېن جىكۈن ئورنىدىن تۇرۇپ، ياردەمچى لېۋتچىك ئورنىدا ئولتۇرۇپ:

— سىكاننېرنى ماڭغۇزۇڭلار، تەكشۈرۈڭلار، — دېدى. جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىنىڭ كاپىتانى كارۋاتتىن چۈشۈپ، ئولتۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئېكرانغا قاراپ: — چېن جىكۈن، نېمە ئىش بولغانلىقىنى دوكلات قىلىڭ، — دېدى.

— بىزنىڭ ئوربىتىمىزدا نامەلۇم ئۇچار جىسىمدىن بىرى بىزگە تېز سۈرئەتتە يېقىنلىشىۋاتىدۇ.
لىن خەييۈن ئەسۋاپلارغا قارىۋەتكەندىن كېيىن:
— ئىزنا تەسۋىرىدىن قارىغاندا، بىر كىچىك سەييارىدەك قىلىدۇ،— دېدى. سۆزنىڭ تۈگىشىگە
ئەگىشىپ، كۆز بىلەنلا ھېلىقى كىچىك سەييارىنى كۆرگىلى بولىدى، چېن جىكۈن قارىغىنىچە
ھاڭۋېقىپ تۇرۇپ قالدى:
— بۇنى قانداقمۇ سەييارە دېگىلى بولىسۇن؟ جۇڭخۇا دەرىجىلىك كېمىدىن نەچچە ھەسسە
چوڭكەن، ئەگەر ئۇنىڭغا سوقۇلۇپ كېتىدىغان بولساق، جۇڭخۇا دەرىجىلىك كېمە
پاچاقلىنىپ ئۇۋىلىپ كېتەر!
پۈتكۈل كېمە ئىچىدە تروۋگا ئاۋازى ياڭرىدى! كومپيۇتېر بىرىكمە ئاۋازى ياڭراشقا باشلىدى:
— سوقۇلۇش ئاگاھلاندىرۇشى! ئالتە سېكۇنتتىن كېيىن ئۆزئارا سوقۇلىمىز!

23 - باب بالا - قازا

— سوقۇلۇشقا ئالتە سېكۇنتلا قالدى! دەرھال چەتكە تارتىڭلار!
جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىنىڭ كاپىتانى (كېمە باشلىقى) بۇ گەپنى دەپ بولۇپلا
دەرھال ئۇچقۇچىلار بۆلمىسىگە يۈگۈردى، لىن خەييۈن چېن جىكۈننىڭ ئالدىغا بېرىپ:
— مەن ھەيدەي!— دېدى. چېن جىكۈن بۇ چاغدا جىددىيلەشكىنىدىن قول-پۇتلىرى
كالۋالىشىپ كەتكەن ئىدى، بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئۆزىمۇ تۇيمايلا دەرھال ئورنىنى بوشىتىپ
بەردى. لىن خەييۈن دەرھال ئولتۇرۇپ، كېمىنى مېتروئىتنىڭ ئوڭ تەرىپىگە ئەگىتىپ
ھەيدىدى. چېن جىكۈن جىددىيلەشكەن ھالدا:
— يەنە 3 سېكۇنت، 2 سېكۇنت، 1 سېكۇنت قالدى! قوزغىتىڭ!— دېدى. لىن خەييۈن دەرھال
رولىنىڭ يېنىدىكى قىزىل رەڭلىك كونۇپكىنى باستى، كېمىنىڭ قۇيرۇقىدىكى تۆت دانە
ئىتتىرگۈچ دەرھال كۈچلۈك كۆك نۇر چىقاردى. (دىققەت: ئېغىرلىق كۈچىگە قارشى سىستېما
پەقەت كېمىنى يۇقىرى ئۆرلىتەلەيدۇ. ئالدى-كەينىگە، ئوڭ-سولغا ھەيدەشتە يەنىلا
ئىتتىرگۈچكە تايىنىلىدۇ.) كېمە بىردىنلا سۈرئىتىنى تېزلەتتى. دە، مېتروئىتنىڭ ئوڭ تەرىپىنى
بويلاپ ئۇچۇپ كەتتى. بۇ چاغدا، چېن جىكۈن كۆزلىرىنى يوغان ئېچىپ، ئالاقزادىلىك
بىلەن مېتروئىتقا قاراپ تۇراتتى، ئۇنىڭ ئەكسىچە لىن خەييۈن ناھايىتى سالماق ئىدى.
ئايلىنىپ ئۆتۈپ كېتەيلا دەپ قالغاندا، كېمە قۇيرۇقىدىكى بىر ئىتتىرگۈچ مېتروئىتقا قاتتىق

سوقۇلدى، ئىتتىرگۈچ شۇ زامان بۇزۇلدى، كېمە گەۋدىسى كۈچلۈك تەۋرىنىپ كەتتى. لىن خەييۈن بۇنى كۆرۈپ ۋاقتىدى:

— دەرھال 78-نومۇرلۇق ئىشكنى تاقاڭ.

چېن جىكۈن دەرھال ھۇشنى يىغىپ، 78-نومۇرلۇق ئىشكنىڭ جىددىي ئېتىش كۈنۈپكىسىنى باشتى. جۇڭخۇا دەرىجىلىك كېمە قۇيرۇقىدىن ئىس چىقارغىنىچە مېتروئىتنىڭ ئوڭ يېنىدىكى ئۇچۇپ ئۆتۈپ كەتتى، بۇ چاغدا كاپىتان ۋە بىر قىسىم خىزمەتچى خادىملار ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ كىردى. كاپىتان كىرگەندىن كېيىن سورىدى:

— ئەھۋال قانداقراق؟

— ھەر ھالدا ياخشى، پەقەت قۇيرۇق قىسمىدىكى 2-نومۇرلۇق ئىتتىرگۈچ چۈشۈپ قاپتۇ، تەلپىمىزگە ئادەملەردە ئۆلۈم-يېتىم كۆرۈلمىدى. مۇشۇنداق تۇرۇقلۇق ھايات قالغانلىقىمىز بىزنىڭ پېشانىمىزنىڭ ئوڭلۇقىدىن!— دېدى بىر خىزمەتچى. كاپىتان ليۇتچىكلار ئورنىدا ئولتۇرغان لىن خەييۈن بىلەن چېن جىكۈننى كۆرۈپ كۈلۈپ قويۇپ داۋاملىق سورىدى:

— بۇ مېتروئىت قەيەردىن كېلىپ، قەيەرگە ئۇچۇپ كېتىپ بېرىپتۇ؟

چېن جىكۈن رادارغا بىر قارىۋېتىپ دېدى:

— كومپيۇتېرنىڭ تەھلىلىدىن قارىغاندا، پلوتۇندىن ئۇچۇپ كېلىپتۇ، ئۇنىڭ ئوربىتىسىدىن قارىغاندا، نىشانى.....

چېن جىكۈن گەپ قىلمىغاندىن كېيىن، كاپىتان كوچىلاپ سورىدى:

— نېمە بولدى؟ تېزراق دېمەمسەن.

چېن جىكۈن دۇدۇقلىغىنىچە دېدى:

— نىشانى يە... يە... يەرشارى.

كاپىتان ئاڭلاپ چۆچۈپ كەتتى، دەرھال ۋاقتىدى:

— دەرھال ئاي شارى بازىسى بىلەن ئالاقىلىشىڭلار، ئۇلارغا بىر مېتروئىتنىڭ ئۇلارنىڭ تەۋەسىگە كىرىدىغانلىقىنى ئېيتىڭلار.

ئاي شارى بازىسى خەۋەرنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، دەرھال مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىغا ئۇقتۇردى. رەئىس لى شياڭ ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، دەرھال قالغان ئۈچ دانە جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىلەرنىڭ ھەممىسىنى دەرھال ئاي شارى ئوربىتىسىغا قاراپ ئۇچۇپ، ماگنىت زەررىچىسىدىن پايدىلىنىپ مېتروئىتنى ئېتىپ پارچىلىۋېتىشنى بۇيرىدى. لى رەئىس جۇڭنەنخەيدە مەجلىس ئەھلىگە قاراپ:

— مېتروئىتنىڭ چۈشۈش ئورنى كانادا ۋە ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا قىسمى تۇتاشقان پاسلىكەن، مەن قالغان ئۈچ دانە جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىلەرنى ئۇ مېتروئىتنى يوقىتىشقا

بۇيرۇق چۈشۈردۈم، قالغان بىر دانە يارىلانغان جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىمۇ ئاي شارى بازىسىغا قاراپ ئۇچۇپ قايتىۋاتىدۇ، — دېدى.

جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىنى ياسىغان ئاساسلىق ئىنژېنېر خاۋ جېڭرەن ئەسكەرتىپ مۇنداق دېدى:

— رەئىس، ئەگەر جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىنىڭ ماگنىت زەررىچە زەمبىرىكىنى ئىشقا سالساق، ئۇنداقتا ئۇنىڭ نۇرغۇن كونترول ئۈسكۈنىلىرىنى ئېتىۋەتكەندىلا ئاندىن زەمبىرىكىنى ئاتقۇدەك ئېنېرگىيىگە ئىگە بولالايمىز، بۇنداق قىلغاندا دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ سۈنئىي ھەمراھلىرى بىزنى بايقاپ قالىدۇ.

لى رەئىس بىز خۇرسىنىپ قويۇپ:

— بۇنى مەنمۇ بىلىمەن، بىراق بىز ئامېرىكا ۋە كانادادىكى 400مىليوندىن ئارتۇق ئادەمنىڭ ئۆلۈپ كېتىشىگە قاراپ تۇرساق بولمايدۇ. — دە! — دېدى. جۇۋ تىەنخۇا ئەنسىرىگەن ھالدا:

— مېنىڭ ئەنسىرەيدىغىنىم، ئەگەر دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر بىزنىڭ مەخپىي ھالدا ئالەم قىسمىنى قۇرغىنىمىزنى بىلسە بۇ ئىشقا قانداق قارار؟ ئالىمادىس ئامېرىكا بىلەن ئەنگىلىيە ئوتقۇيرۇقلۇق قىلىپ، ئۇرۇش ئېچىپ قالسا ئاۋازچىلىق بولىدۇ، — دېدى. لى رەئىس ئۇنى بەزلىگەن ھالدا:

— مېنىڭچە چوڭ چاتاق يوق، بىز ئالەم قىسىملىرىنى يۆشۈرۈن قۇرساق ئۇلار قانداق قىلالايتتى؟ بىز بۇ قىسىملارنى ئىشلىتىپ ئامېرىكىنى بىر قېتىم قۇتۇلدۇرۇپ قالماقچىغۇ؟ ئەگەر بۇ مېتروئىت چۈشۈپ كېتىدىغان بولسا، يالغۇز ئامېرىكا ۋە كانادالا تالاپەتكە ئۇچرىمايدۇ، ئامېرىكىنىڭ ھازىر ئۇرۇش قوزغىغۇدەك يۈرىكى قالمىدى، — دېدى. جۇۋ تىەنخۇا بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ قويۇپ:

— شۇنداق بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن، — دېدى.

— 2010 يىلى 4-ئىيۇن، جۇڭگونىڭ ئاي شارى بازىسىنىڭ ئەتراپى، ئۈچ دانە جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمە ئاللىقاچان بۇ يەرگە كېلىپ تەخ تۇرغان ئىدى، مېتروئىت ئىنتايىن تېز سۈرئەتتە يەر شارىغا قاراپ ئۇچۇپ كەلمەكتە. كەچ سائەت 6:10 ئۆتكەندە مېتروئىت ئامېرىكىنىڭ يەرشارىدىكى ئالەم قاتناش ئىدارىسىنىڭ رادارىغا چۈشتى، ئامېرىكا ئاقسارايىدىكى ئەلباشى فۇبۇس بىر دانە غايەت زور مېتروئىتنىڭ يەرشارىغا ئۇچۇپ كېلىۋاتقانلىقى، چۈشۈش ئورنى ئامېرىكا ۋە كانادانىڭ ئوتتۇرا قىسمى تۇتاشقان جاي ئىكەنلىكى خەۋىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، قوللىرى تىترىگەن ھالدا بۇ دوكلاتنى ئوقۇپ چىقتى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رامۇسفىلىد (باشقا ئىسمىنى ئويلاپ تاپالماي يەنىلا كونا ئىسمىنى ئىشلەتتىم دەپتۇ ئاپتور) ئۇنىڭ يېنىدا تېۋىش چىقارماي ئۆرە تۇراتتى. فۇبۇس

سوردى:

— ئەجەبا بىزنىڭ بۇ ئاپەتنى توسۇۋالغۇدەك ھېچقانداق ئاماللىرىمىز قالمىدىمۇ؟

رامۇسفىلىد خۇرسىنغان ھالدا بېشىنى چايقىدى:

— ئەپۇ قىلىڭ ئەلباشى ئەپەندى، مېتروئىتنىڭ ھەجىمى بەك چوڭكەن، يادرو بومبىسىنى ئىشلەتكەن تەقدىردىمۇ ئۇنى پۈتۈنلەي پارتىلىتىۋەتكىلى بولمايدىكەن، سىز تېزراق بۇ يەردىن چېكىنىڭ ئەلباشى ئەپەندى.

فۇبۇس تىترىگەن ھالدا:

— ياق، مەن ئامېرىكىنىڭ ئەلباشى! ئەگەر خۇدا راستىنلا بىزنى يوقىتىۋەتمەكچى بولغان بولسا، مۇشۇ يەر مېنىڭ ئەڭ ياخشى قەبرەم بولالايدۇ، — دېدى.

فۇبۇسنىڭ سۆزى ئاياقلىشىپلا دۇنيادىكى ھەر قايسى رەسەتخانىلارنىڭ ھەممىسى يەرشارىغا قاراپ كېلىۋاتقان بۇ مېتروئىتنى بايقىدى، دۇنيادىكى دۆلەتلەر پاتپاراق بولۇپ كېتىشتى، بەزىلەر يىغلايتتى، بەزىلەر تەنتەنە قىلاتتى! ئامېرىكا بىلەن كانادا پۈتۈنلەي قالايمىقانلىشىپ كەتتى، مىليونلىغان كىشىلەر قايغۇرغان ھالدا يىغلىشاتتى، چېركاۋلاردىكى پوپلا مۇخلىسلىرىنى ئەگەشتۈرگىنىچە بىر تەرەپتىن ياش تۆككەچ بىر تەرەپتىن مۇناجات ئوقۇشاتتى. كوچىلاردىكى سانسىزلىغان لۈكچەكلەر ماگىزىنلارنى بۇلاشقا، ماشىنىلارنى چېقىشقا باشلىدى، ساقچىلارمۇ ياش تۆككەنچە بىر تەرەپتە بۇنىڭغا زوڭىيىپ قاراپ ئولتۇرۇشتى، بارلىق ئايروپورتلار پۈتۈنلەي كونتروللىقنى يوقاتتى، ھەممە ئادەمنىڭ ئۆزلىرىنىڭ قېچىپ قۇتۇلالمايدىغانلىقىغا كۆزى يەتكەندى. ئامېرىكا ئەلباشى قىسقىغىنە تېلېۋىزىيە نۇتقى ئاڭلاتتى، تېلېۋىزوردا ئامېرىكا ئەلباشى فۇبۇس يىغلاپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— ھەر قايسى ئامېرىكىلىق قېرىنداشلار، ھازىر ھەممىمىزنىڭ كۆز ئالدىمىزغا قويۇلغىنى، كۆپچىلىككە ئايان، بىر دانە مېتروئىت ئىنتايىن تېز سۈرئەتتە بىزنىڭ بۇ يەرگە كېلىۋاتىدۇ، ھازىر ئۇنىڭ كېلىشىنى توسىدىغان ھېچقانداق ئامال قالمىدى، بۇ بەلكىم مېنىڭ سىلەرگە ئەڭ ئاخىرقى قېتىم قىلغان سۆزۈم بولۇپ قالار، خۇدانىڭ بىزگە ھەمراھ بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. سۆزلەپ بولۇپلا ئامېرىكا ئەلباشى فۇبۇس مۇنبەردە يېتىپ يىغلاشقا باشلىدى! ب د ت يىغىندا، ب د ت رەئىسى دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر ۋەكىللىرى ۋە خىزمەتچى خادىملارغا قاراپ مۇنداق دېدى:

— كۆپچىلىك، بىز ناھايىتى تېزلا تارىخقا ئايلىنىمىز، پەرەزگە ئاساسلانغاندا، مېتروئىت يەرگە سوقۇلغاندا پەيدا بولغان زەربە دولقۇنىنىڭ زەربىسى نيۇيوركىگىچە كېلىدىكەن، ھازىر دەرھال ئۇچقۇغا چىقىپ ئۇچقان تەقدىردىمۇ ئۆلگۈرەلمەيدىكەنمىز، كۆپچىلىك بىلەن شۇنچە يىلدىن

بېرى ئىشلارنى ئورتاق كېڭەشكىنىمىدىن ئىنتايىن خۇشالمەن .

ئۇنىڭ سۆزى تۈگىشىچە بەزىلەرنىڭ كۆز چاناقلىرىدىن ياشلار تاراملاشقا باشلىدى ، بىر نەچچە خىزمەتچى يەرگە يۈكىنىپ يىغلاشقا باشلىدى ، بىراق پەقەت جۇڭگو ۋەكىلىلا ئۇ يەردە ھېچنەمە بولمىغاندەك ئۆرە تۇراتتى .

- 2010 يىلى 4 - ئىيۇن كەچ سائەت 7:10 ، شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى بارغانسېرى يوغىناپ كېلىۋاتقان قارا شارنى كۆرەلدى ، دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەل خەلقى شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى خەلق ئۈچۈن دۇئا - تىلاۋەت قىلىۋاتقان چاغدا ، ھەر قايسى دۆلەت رادارلىرىدا ئالەم بوشلۇقىدا ئاي شارنىڭ يېنىدا غايەت زور ئۈچ دانە جىسىمنىڭ پەيدا بولغانلىقى كۆرۈندى ، ئالەم بوشلۇقىدىكى ئاي شارنىڭ يېنىدىكى جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى كېمىلەر نۇرغۇن كونترول ئۈسكۈنىلىرى ۋە قورال سىستېمىسىنى ئېتىۋەتكەندىن كېيىن ، كېمىدىكى ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكى قېنىق كۆك رەڭلىك نۇر يىغىشقا باشلىدى . «كۈچى ئەڭ زور چەككە يەتتى .» ئاي شارى بازىسىنىڭ باش قوماندانى جوۋ يۈ بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئۈنۈك توۋلىدى :

— مېتروئىتنىڭ مەركىزىگە توغرىلاپ ئۈچ ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنى ئېتىڭلار!
بۇيرۇق چۈشۈشى بىلەنلا ، كېمە بېشىدىن كۆك رەڭلىك نۇر دەستىسى ئېتىلىپ چىقتى ۋە مېتروئىتنىڭ مەركىزىگە تەگدى! يەر شارىدا ئۆلۈمنى كۈتۈۋاتقان كىشىلەر قاپقاراڭغۇ ئاسماننىڭ بىردىنلا يورۇپ كەتكىنىنى ، ئاندىن يەنە قاراڭغۇلاشقىنىنى كۆردى . مېتروئىت ئۈچ دانە نۇر دەستىسىنىڭ زەربىسىدە چوڭ - كىچىكلىكى ئوخشىمىغان نۇرغۇنلىغان پارچىلارغا پارچىلىنىپ كەتكەن ئىدى ، بەزى پارچىلىرى توختىماستىن يەر شارىغا قاراپ ئۇچۇپ كېتىشتى . دۇنيادىكى ھەر قايسى ەڭلەر رادارلىرىدا ئۈچ دانە نامسىز ئالەم كېمىسى كۆرۈندى ، ئاندىن مېتروئىت پارتلاپ سانسىز پارچىلارغا پارچىلىنىپ كەتتى . پۈتۈن دۇنيا بۇ ئىشتىن ھەيران بولۇپ تۇرغىنىدا ، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئۇچۇرىنى تاپشۇرۇۋالدى ، ئۇنىڭدا ئۇلاردىن دەرھال يادرو بومبىسىنى قويۇپ بېرىپ ، يەر شارىغا ئۇچۇپ كېلىۋاتقان كىچىك مېتروئىت پارچىلىرىنى يوقىتىش تەلەپ قىلىنغان ئىدى . ھەر قايسى دۆلەت باشلىقلىرى دەرھال ھۇشنى تېپىشتى ، يۈزلىگەن يادرو بومبىلىرى ئاتموسفېرا قاتلىمىغا ئۇچۇپ كىرگەن مېتروئىت پارچىلىرىغا قاراپ ئۇچۇپ كېتىشتى! بىر دەمدىن كېيىن ، يەر شارى ئاسمىنىدا نۇرغۇنلىغان موگۇسىمان بۇلۇتلار كۆرۈندى ، بىراق يەنىلا بىر قىسىم پارچىلار يەر يۈزىگە چۈشتى ، تەلەپكە يارىشا ، بۇلار ئادەمسىز قۇملۇق رايونلار ۋە دېڭىز - ئوكيانلارغا چۈشكەن ئىدى .

- 2010 يىلى 5 - ئىيۇن ، پۈتكۈل دۇنيا بۇ قېتىمقى بالا - قازادىن كېيىن ھۇشنى تېپىشقاندىن كېيىن تەنتەنە سادالىرىغا چۆمۈلدى ، ئامېرىكا ، كانادا ، مېكسىكا قاتارلىق شىمالىي ئامېرىكا

قىتئەسىدىكى ئاساسلىق دۆلەتلەرنىڭ خەلقى كوچىلارغا يوپۇرۇلۇپ چىقىپ خۇشاللىقتىن چىقىرىشىپ كېتىشى، نۇرغۇنلىغان كىشىلەر بۇ قېتىمقى ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇپ قالغانلىقىنى ئۈچۈن ھاياجان ياشلىرىنى تۆكۈشتى. دۇنيا تەنتەنە سادالىرىدىن ئەسلىگە كەلگەن ۋاقىتتا، كۆزلىرىنى ئالەمدىكى ئۈچ دانە نامەلۇم جەڭ كېمىسىگە تىكىشتى. «تاشقى پىلانلىقلار بىزنى قۇتقۇزىۋالدى!» بەزىبىر دۆلەت خەلقى ۋاقىراشقا باشلىدى.

دۇنيا تاراتقۇلىرى ئىلگىرى بولۇپ باقمىغان تېمىنى تۇتۇپ خەۋەر تارقىتىشقا باشلىدى، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەردىكى ئۇچار تەخسە ھەۋەسكارلىرى بىر يەرگە يىغىلىپ ۋاقىراشتى، ئۇلار بۇ «تاشقى پىلان» لىقلارنىڭ جاۋابغا ئېرىشىشىنى ئۈمىد قىلىشتى. دۇنيادا كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە تاشقى پىلانلىقلار قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى، ھەر قايسى دۆلەتلەر ئوخشىمىغان ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ بۇ «تاشقى پىلان» لىقلار بىلەن ئالاقىلىشىشكە ئۇرۇنۇشتى، بارلىق ھەربىي قىسىملار بىرىنچى دەرىجىلىك ئۇرۇش تەييارلىق ھالىتىگە كىردى. خۇشال بولۇشقا تېگىشلىك بىردىنبىر ئىش شۇ بولدىكى، بىدئەتلىك ئىشتىن چۈشتى، بىدئەت تەشكىلاتلار ھېلىلا مېتروئىت يەرشارىغا سوقۇلسا زامانە ئاخىر بولىدۇ، دەپ بىلجىرلاشقان ئىدى، ئەمما «تاشقى پىلان» لىقلار پەيدا بولۇشى بىلەنلا ئۇلار جىمىپ قېلىشتى. ناھايىتى تېزلا «تاشقى پىلان» لىقلار نەزەرىيىسىمۇ ئامېرىكا ئالەم قاتناش ئىدارىسى تەرىپىدىن بۇزۇپ تاشلاندى، چۈنكى بارلىق ئالەم جەڭ كېمىلىرىگە قېپقىزىل بەش يۇلتۇزلۇق قىزىلبايراق مۆھۈرلەنگەن ئىدى!

قاراڭغۇ چۈشۈشى بىلەن، دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ئادەمسىز رايونلارغا چۈشكەن مېتروئىت پارچىلىرىدىن غەلتە مەخلۇقلار ئۆمىلەپ چىقىشقا باشلىدى، ئۇلار يىراقلىرىغا قاراپ چىرىلداشقا باشلىدى.

24 - باب ئالۋاستى قىسىم

«ئالەم بوشلۇقىدىكى ئالەم جەڭ كېمىسىنى بىزنىڭ جۇڭگولۇقلار ياساپتۇ!» دېگەن خەۋەر تارقالغاندىن كېيىن، جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقىدا قاتتىق زىلزىلە قوزغىدى، جۇڭگو دۆلەت رەئىسى لى شياڭمۇ قىسقىغىنە تېلېۋىزىيە نۇتقى ئېلان قىلىپ، ئالەم بوشلۇقىدىكى ئۈچ ئالەم كېمىسىنىڭ ھەقىقەتەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئىكەنلىكىنى جاكارلىدى. بۇ خەۋەر دۇنيا جامائەتچىلىكىنى تۈمەنلىگەن ئاتوم بومبىسى پارتلىغاندەك قاتتىق ھەيران قالدۇردى!

جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقىمۇ يەنە نەچچە ئۇيغۇسز كېچىنى كۈتۈۋالدى، كىشىلەر كۆزلىرىدىن ياش ئېقىتىنچە تەنتەنە قىلىشاتتى!

- 2010 يىلى 13- ئىيۇن، بېيجىڭ پايتەخت ئايروپورتى بەك ئالدىراش بولۇپ كەتتى، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ھەممە مۇخبىرلىرى دېگۈدەك بۇ يەرگە يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتاتتى، مەركەز ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىن زالى لىق توشقان ئىدى، يەنە نۇرغۇن مۇخبىرلار ئامالسىز يىغىن زالىنىڭ ئارىلىقىدىكى ئۆتۈشىدىغان يوللاردىلا تۇرۇۋېلىشقان ئىدى. جۇڭگونىڭ بايانا تېچىسى يىغىن زالىغا كىرىش بىلەنلا، مەيداندىكى مۇخبىرلار ئۇنىڭ سۆزىنى كۈتمەيلا ئۇنىڭغا سۇئاللارنى ياغدۇرۇۋەتتى. فرانسىيە ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى سورىدى:

- ئالەم بوشلۇقىدىكى ئۈچ دانە ئالەم كېمىسى راستىنلا سىلەرنىڭ جۇڭگونىڭمۇ؟
- شۇنداق، ئالەم بوشلۇقىدىكى ئۈچ دانە ئالەم كېمىسى راستىنلا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ.

ئامېرىكا بىرلەشمە ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى گۇمانسىرىغان ھالدا سورىدى:
- ئەمما سىلەرنىڭ پەن- تېخنىكاڭلار ئامېرىكىدىن جىق قالاق تۇرسا، سىلەرنىڭ بۇنداق ئالەم كېمىسى ياساپ چىقىشىڭلار مۇمكىن ئەمەسمۇ؟

- بىز سىلەر ئامېرىكىلىقلارغا ئوخشىمايمىز، يېڭى بىر نەرسە ياساپ چىقىپلا ئۇنى دۇنياغا داۋراڭ قىلمايمىز، بىز تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان نەرسىلەرنى سىلەر بارلىق گېزىت- ژورناللىرىڭلارغا بېسىپمۇ تۈگىتەلمەيسىلەر.

ئامېرىكا بىرلەشمە ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى گەپ قىلالماي قالدى، رۇسىيە ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى سورىدى:

- سىزدىن شۇنى سوراپ باقاي، جۇڭگونىڭ بۇ قېتىم مەخپىي ھالدا ئالەم قىسمىنى ئورۇنلاشتۇرغانلىقى باشقا دۆلەتلەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە تەھدىت ئېلىپ كېلمەيدۇ قانداق؟
- سىلەر بىزدىن خاتىرجەم بولۇڭلار، بىزنىڭ ئالەم قىسمىنى ئورۇنلاشتۇرۇشىمىز پۈتۈنلەي جۇڭگونىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ئۈچۈندۇر، ھەرگىزمۇ باشقا دۆلەتلەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە تەھدىت ئېلىپ كەلمەيدۇ.

روسىيەنىڭ مۇخبىرى يەنە سورىدى:

- مەن يەنە سوراپ باقاي، سىلەرنىڭ جۇڭگو مۇنچىۋالا ئىلغار قوراللارغا ئىگە بولۇپ تۇرۇقلۇق، يەنە نېمىشقا بۇلارنى ئۇرۇشتا ئىشلەتمىدىڭلار؟

- كۆپچىلىككە ئايان، بۇ قوراللارنىڭ كۈچى ھەقىقەتەنمۇ بەك زور، ئەگەر ئالەم كېمىسىدىكى قوراللارنى ئىشلىتىپ ھۇجۇم قىلساق، يەر شارىغا ناھايىتى زور بۇزغۇنچىلىق پەيدا قىلىدۇ، بىزنىڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇنداق ئىشنىڭ يۈز بېرىشىنى كۆرۈشنى خالىمايدۇ.

روسىيىنىڭ مۇخبىرى يەنە نېمىلەرنىڭ سورىماقچى ئىدى، ئەمما ئەنگىلىيە ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلۈۋەتتى:

— سوراپ باقاي، جۇڭگونىڭ بۇ ئۈچ دانە ئالەم كېمىسىدىن باشقا يەنە قانداق ئالەم قىسىملىرى بار؟ مەسىلەن: ئالەم پونكىتى، تاشقى پىلاننىڭ بازىسى دېگەندەك. بۇلار ئەسلىدە جۇڭگو پۈتۈنلەي قىمال قىلغان خەۋەرلەر ئىدى، بىراق باياناچى قىلچە يوشۇرمىغان ھالدا ھەممىنى ئاشكارىلىۋەتتى:

— شۇنداق، پەقەت بۇ ئۈچ دانە ئالەم كېمىسىلا بار ئەمەس، بىز ئاللىقاچان ئاي شارىدا بازا قۇرۇپ بولدۇق، بازىنىڭ ۋەزىپىسى ئالەم كېمىلىرىنى توختىتىش ۋە تەمىنات تولۇقلاش. ماركىنىڭ يېنىدىكى پىلانلار ئارا كېمە توختىتىش مەيدانىمۇ پۈتەي دەپ قالدى.

باياناچىنىڭ سۆزى ئاخىرلىشىشى بىلەنلا ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يوغان بىر ئىكران ئاستا-ئاستا چۈشۈرۈلدى. بۇ چاغدا يىغىن ئەھلى ئۆزىنى خۇددى فانتازىيىلىك كىنو كۆرۈۋاتقاندەك ھېس قىلىشىپ، ئېكرانغا مەجنۇنلارچە قېتىپ قاراپ قېلىشقان ئىدى! ئاي شارىدىكى ئالدىراش بازا، قۇرۇلۇۋاتقان پىلانلار ئارا ئۆتەڭگە توختىماستىن بويۇملارنى توشۇۋاتقان ئالەم كېمىلىرى! بارلىق مۇخبىرلار بۇنى بىردەم كۆرگەندىن كېيىن، دەرھال قوللىرىغا كامېرا (بۇ يەنىلا ئېنگىلىزچە بولۇپ قالغۇدەك، يەنىلا سىنئالغۇ دەپ ئالسام بولغۇدەك) لىرىنى ئېلىپ، جېنىنىڭ بېرىچە بۇ كۆرۈنۈشلەرنى سىنغا ئېلىشقا باشلىدى. بىردەمدىن كېيىن باياناچى سۆزلىدى:

— ئالەم بولسا بارلىق ئىنسانلارنىڭ ئورتاق بايلىقى، بىز ئالەم بوشلۇقىنى يالغۇز ئىگىلەشنى خالىمايمىز، بارلىق دۆلەتلەرنىڭ بىز بىلەن بىرلىكتە ئالەم بوشلۇقىنى ئېچىشنى خالايمىز! بىزنىڭ جۇڭگو ئالەم كېمىسى ياساشقا ۋە ھەرخىل ئالەم ئۈسكۈنىلىرىنى ياساشقا ئائىت بارلىق ماتېرىياللارنى چىقىرىپ، دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنىڭ بىز بىلەن بىرلىكتە ئىزدىنىپ ئالماشتۇرۇشىنى خالايدۇ.

باياناچىنىڭ بۇ سۆزى شۇ كۈنىلا دۇنيانىڭ بۇلۇڭ-پۇچقاقلرىغىچە ئاڭلىتىلدى، پۈتكۈل دۇنيا تەۋرەپ كەتتى! بولۇپمۇ ئامېرىكا بەكرەك ھەيران بولدى، ئامېرىكا خېلىدىن بۇيان ئۆزىنىڭ ئالەم قىسمىنى قۇرۇش خام خىيالىنى قىلىپ يۈرەتتى، بىراق ئۆزىنىڭ ئالەم قىسمىنى قۇرۇش ئىشى ئەمدىلا باشلانغان بولۇپ، باشقىلار ئاللىقاچان ئاي شارىغا ئۇچۇپ چىقىپ بازا قۇرۇپ بولغان ئىدى، ھازىرقى ئامېرىكىلىقلار ئۆز ھۆكۈمىتىنى تىلغا ئالسىلا بىر تالاي قورساق كۆپۈكنى تۆكۈپ بېرەتتى. دۇنيادىكى بىر قىسىم جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر دەسلەپتە توختىماستىن ئېلىختە يوللاپ، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنى جۇڭگونىڭ قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيىسىنى ئىشلەتمەسلىكىنى، جۇڭگونىڭ ئالەم قىسىملىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇشى ئالەمنى يالغۇز ئىگىلەش ئىكەنلىكىنى، شۇڭا جۇڭگودىن قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيىسىنى

ئىمپورت قىلىپ جۇڭگونىڭ قارا نىيىتىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا ياردەم بەرمەسلىككە چاقىرىغان ئىدى! ئەمما جۇڭگو دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەر بىلەن تېخنىكىدىن ئورتاق پايدىلىنىشنى جاكارلىغاندا، بۇنداق ئېلخەتلەرمۇ ئۆزلىكىدىن يوقاپ كەتتى.

روسىيە ئاگېنتلىقى:

بۇ قېتىمقى جۇڭگونىڭ ئالەم قىسمىغا ئىگە بولغانلىق خەۋىرى بەك تۇيۇقسىز بولدى، قىزىل جۇڭگو دۇنيادىكى 1- چوڭ دۆلەتكە پۈتۈنلەي ئايلىنىپ بولدى، ئامېرىكا ئەمدى ھەرگىز ئۇنىڭدىن ئېشىپ كېتەلمەيدۇ. بىزنىڭ روسىيە جۇڭگو بىلەن بولغان ئالەم تېخنىكىسى ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ جۇڭگونىڭ تەرەققىيات قەدىمىگە يېتىشىۋېلىشى كېرەك.

گېرمانىيە ئاگېنتلىقى:

بىر يىلدىن بۇيان دۇنيادا شۇنچىۋالا كۆپ ئالەمنى مالەم قىلغۇدەك ئۆزگىرىشلەر بولدى، جۇڭگو! بىر يىل ئىلگىرى تېخى پۈتۈنلەي قامال قىلىنغان دۆلەت ئىدى، بىر يىلدىن كېيىنكى جۇڭگو بولسا قامالنى پۈتۈنلەي بۆسۈپ چىقىپ، دۇنيادىكى تۇنجى ئالەم قىسمىغا ئىگە دۆلەتكە ئايلاندى، چاۋشىيەنمۇ جۇڭگوغا قوشۇلغاندىن كېيىن ئىقتىسادى ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلدى. ھالبۇكى بۇ بىر يىلدىن بۇيان ئامېرىكا بىلەن بولغان ھەربىي ئىشلار جەھەتتىكى ھەمكارلىق كەلتۈرۈپ چىقارغان زىيان خەلقنىڭ نارازىلىقىنى قوزغىدى، ئۇلار بەس-بەستە ئامېرىكا بىلەن بولغان ھەربىي ئىشلار جەھەتتىكى ھەمكارلىقنى توختىتىشنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ. بۇ ھازىر ھۆكۈمىتىمىزنىڭ بېشىنى ئاغرىتىۋاتقان بىر مەسىلە بولۇپ قالدى.

ئامېرىكا ئاگېنتلىقى:

ئىنسانلارنىڭ ھازىر ئالەم قىسمىنى قۇرۇشى زۆرۈر ئەمەس، ئالەم قىسمى جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىنى ۋەيران قىلىدۇ، نەتىجىدە جۇڭگو پارچىلىنىپ كېتىدۇ.

فرانسىيە ئاگېنتلىقى:

جۇڭگو ھۆكۈمىتى يەنە بىر قېتىم چوڭ دۆلەتلەردە بولۇشقا تېگىشلىك سالاپىتىنى نامايەن قىلدى! پەن-تېخنىكىسىنى دۇنيا بىلەن ھەقسىز بەھىرلىنىشكە تەقدىم قىلىپلا قالماستىن، يەنە شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى نۇرغۇن خەلقنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قالدى. مۇشۇنداق تۇرۇقلۇق، ئامېرىكىنىڭ يەنىلا جۇڭگو بىلەن دۈشمەنلىشىشىنى زادىلا چۈشەنگىلى بولمايدۇ، بۇنداق دۆلەت راستىنلا ئىلگىرىكى دۇنيانىڭ تېنچلىقىنى قوغدىغان دۆلەتمىدۇ؟

جۇڭگونىڭ نەتىجىلىرىنى دۇنيا بىلەن ئورتاق بەھىرلىنىشنى خالايدىغانلىقى دۇنيادىكى نۇرغۇنلىغان چوڭ دۆلەتلەرنى غىدىقلىدى، ئۇلار بەس-بەستە تېخنىكا گۇرۇپپىلىرىنى جۇڭگوغا ئەۋەتىشكە باشلىدى، ئۇلار ئالەم تېخنىكىسىدىن بىر كىشىلىك نېسىۋە ئېلىشقا ئالدىرايتتى. دۇنيادىكى بىر قىسىم دۆلەتلەر بۇنىڭدىن گۇمانسىراشقا باشلىدى، بۇنداق

ئىلغار پەن - تېخنىكىنى نېمىشقا ئاممىغا ئېلان قىلىدۇ؟ بۇ راستىنلا جۇڭگو دېگەندەك بارلىق دۆلەتلەر بىلەن ئالەمنى ئورتاق ئېچىش ئۈچۈندۇ؟ ياكى جۇڭگونىڭ باشقا غەربى بارمىدۇ؟ بۇ پەرەزلەرنى روسىيە ئەلباشى گروزنىمۇ ئويلاۋاتاتتى: « جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇ قېتىم ئالەم تېخنىكىسى جەھەتتىكى ئالماشتۇرۇشتا بىز روسىيە بىلەن بولغان ھەمكارلىققا بەكرەك ئەھمىيەت بەردى، بۇ قېتىم جۇڭگونىڭ رەئىسى ئۇنى جۇڭگوغا زىيارەتكە تەكلىپ قىلغاندا بۇنىڭ جاۋابى تېپىلارمۇ؟ »

نەچچە سائەتتىن كېيىن، روسىيە ئەلباشى گروزنى جۇڭغۇنەخەيگە يېتىپ كەلدى، رەئىسى لى شياڭ ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىنخۇا، ئازاتلىق ئارمىيە باش قوماندانى دېڭ جىيەنگو، سىياسىي كېڭەش رەئىسى چېن رۇيجىي، جۇڭگونىڭ ئۈچ خىل ئارمىيە، ھوي، ياق! تۆت خىل ئارمىيىنىڭ باش قوماندانلىرىدىن لى شۇلياڭ، ۋاڭ خەيتىيەن، تاڭ لوڭخەي، لىن خەييۈن، تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى ۋاڭ تىيخېڭ ھەمدە جۇڭگونىڭ بىرقىسىم مۇھىم رەھبىرىي كادىرلىرى ئاللىقاچان ئۇ يەردە ساقلاپ تۇرۇشقان ئىدى. گروزنى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۇنى كۆرۈپ ھەيران قېلىشتى، «نېمىدېگەن ھەيۋەتلىك سورۇن بۇ؟ جۇڭگونىڭ رەئىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق مۇھىم ئەمەلدارلىرىنىڭ ھەممىسى بۇ يەردە بار ئىكەن. »

لى رەئىسى گروزنى يېتىپ كەلگەندىن كېيىن، كۈلۈپ تۇرۇپ سۆز باشلىدى:
— سىزنى كۆرگىنىمدىن ئىنتايىن خۇشالمەن، ئەلباشى گروزنى جاناپلىرى.

گروزنىمۇ كۈلۈپ تۇرۇپ، خەنزۇ تىلىدا ئىنتايىن راۋان ھالدا جاۋاب قايتۇردى:
— ياخشىمۇسىز، رەئىسى لى شياڭ!

لى رەئىسى گروزنىغا مەيداندىكىلەرنى بىرمۇ - بىر تونۇشتۇرۇپ چىققاندىن كېيىن، سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— ئەلباشى گروزنى، مەن بۇ قېتىم تەكەللۇپ سۆزلىرىنى جىق قىلماي. مېنىڭ بۇ قېتىم سىزنى چاقىرىپ كېلىشىمنىڭ سەۋەبى ئىنتايىن جىددىي بىر ئىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىدىن.
— نېمە ئىش بۇنچە جىددىي؟ ئاسمان ئۆرۈلۈپ چۈشمەيدىغاندۇ؟ - دەپ ئالدىراپ سورىدى
گروزنى لى رەئىسىنىڭ سۈرلۈك چىرايىغا قاراپ. لى رەئىسى بىر خۇرسىنىپ قويۇپ جاۋاب بەردى:
— ئاسمان ئۆرۈلۈپ چۈشكەندىنمۇ مۇھىم.

جۇڭغۇنەخەيدىكى يىغىن زالىغا كىرگەندىن كېيىن، لى رەئىسى گروزنىغا ھەمراھ بولۇپ ئولتۇرغاندىن كېيىن:

— ئەلباشى گروزنى، سىز بۇ سىن لېنتىسىنى كۆرۈپ بولغاندىن كېيىن ھەممىنى بىلىسىز، - دېدى. سۆزى تۈگىشىگىلا ئۆي ئىچىدىكى چىراقلار غۇۋالىشىپ، ئىكراندا فىلىم قويۇلۇشقا باشلىدى، يۈزلىگەن غايەت زور ئالەم كېمىلىرى ئالەم بوشلۇقىدا ئۇچماقتا، سانسىزلىغان

شەكلى غەلتە جەڭ ئۇچقۇلىرى ئالەم كېمىسىنى ئوراپ تۇراتتى. گروزىن كۆزلىرىنى چەكچەيتكىنىچە بىردەم كۆرگەندىن كېيىن سورىدى:

— بۇ سىلەر جۇڭگونىڭ قىسىملىرىمۇ؟

لى رەئىس بېشىنى چايقاپ:

— بۇلار بىزنىڭ جۇڭگوغا تەۋە بولمايلا قالماستىن، ئەزەلدىن پۈتكۈل ئىنسانىيەتكە تەۋە بولغانمۇ ئەمەس، — دەپ جاۋاب بەردى. گروزىن تىترىگىنىچە يەنە نېمىلەرنىدۇ سورىماقچى بولۇپ تۇراتتى، لى رەئىس:

— سىز ئاۋال بۇ فىلىمنى كۆرۈپ بولۇپ ئاندىن سوراڭ، — دەپ ئۇنى توختىتىپ قويدى. بىردەمدىن كېيىن كۆرۈنۈش ئالەم كېمىسىنىڭ ئىچىگە يۆتكەلدى، «ئىنسانلار!» گروزىن ھەيرانلىقتىن توۋلىۋەتتى. فىلىمدە كۆرۈنگەن ئۇيان-بۇيان مېڭىپ يۈرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ھەقىقەتەنمۇ يەرشارىلىقلارغا ئوپمۇ-ئوخشاش ئىدى، ئۇلارنىڭ چىرايىدىن جىددىيلەشكىنى چىقىپ تۇراتتى، خۇددى چوڭ بىر دۈشمىنىگە يولۇققانداق قىلاتتى. بىردەمدىن كېيىن ئالەم كېمىسى ئىچىدە تۇيۇقسىز قۇلاقنى پاڭ قىلغۇدەك تروۋگا ئاۋازى ئاڭلاندى، فىلىمدىكى بارلىق ئادەملەر بىردىنلا جىددىيلەشپ ۋاقىراپ كېتىشتى، گەرچە ئۇلارنىڭ نېمە دېگىنىنى بىلگىلى بولمىسىمۇ، ئەمما چوقۇم بىر چوڭ ئىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى بىلگىلى بولاتتى، دەرۋەقە كۆرۈنۈش ئالەم كېمىسىنىڭ سىرتىغا يۆتكەلدى، سانسىزلىغان ياپپىشىل نۇر چاقناپ تۇرغان غايەت زور جىسىملار ئالەم كېمىسى تەرەپكە ئۇچۇپ كەلمەكتە ئىدى، ئالەم كېمىسىگە تەككەن نۇرلۇق جىسىملار ئاۋال قېنىق كۆك رەڭلىك نۇر دەستىسىنى چىقاردى، كېيىن تېخىمۇ كۆپ نۇرلۇق جىسىملار ئالەم كېمىسىگە تەككەندىن كېيىن، كۆك نۇر بارغانسېرى ئاجىزلاپ ئەڭ ئاخىرى نۇرلۇق جىسىم ئالەم كېمىسىگە تەككەندىن كېيىن كۈچلۈك پارتلاشنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

— ئۇلار يوشۇرۇن زەربىگە ئۇچرىدى، — دەپ چۈشەندۈردى لى رەئىس. نۇرغۇن «ئىنسان»لار پارتلاشتىن كېلىپ چىققان يۇقۇقنىڭ ۋاتوكومنىڭ سۈمۈرۈشى تەسىرىدىن ئالەم بوشلۇقىغا ئۇچۇرۇلۇپ چىقىپ كەتتى، ئۇن نەچچە ئالەم كېمىسى پۈتۈنلەي پارتلىغاندىن كېيىن، يېشىل رەڭلىك نۇرلۇق جىسىم توختىدى، قالغان ئالەم كېمىلىرىدىنمۇ بىردىن چىقىش ئېغىزى ئېچىلدى، سانسىزلىغان جەڭ ئۇچقۇلىرى كېمىدىن ئايرىلدى، بۇ كۆرۈنۈش بەكمۇ ھەيۋەتلىك ئىدى. بىراق تېخىمۇ ھەيۋەتلىك كۆرۈنۈش تېخى ئارقىدا ئىدى، توپ-توپ قارا بۇلۇتلار ئەتراپقا كېڭىيىپ كېلىشكە باشلىدى، قارا بۇلۇت يېقىنلاشقاندا گروزىن ھۇشىدىن كېتەيلا دەپ قالغان ئىدى، بۇ قارا بۇلۇتلارنىڭ ھەممىسى نۇرغۇنلىغان غەلتە نەرسىلەر بولۇپ، خۇددى فانتازىيىلىك فىلىملەردىلا كۆرۈنىدىغان غەلتە مەخلۇقلارغا ئوخشايتتى. بارلىق ئالەم

كېمىلىرى زور مىقداردا باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئاتتى، سانسىزلىغان لازېرلىق زەمبىرەكلەر جېنىنىڭ بېرىچە قارشىلىق كۆرسىتەتتى، ئالەم بوشلۇقىنىڭ ھەممە يېرىدە غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ پارچىلىنىپ كەتكەن جەسەتلىرى لەيلەپ يۈرەتتى، بىراق يامان يولۋاسمۇ بۆرە توپىغا تەڭ كېلەلمىگەندەك، غەلىتە مەخلۇقلار ئۆلۈمگە پەرۋا قىلماي يوپۇرۇلۇپ كەلمەكتە ئىدى، ئالەم كېمىسىنىڭ ھەممە يېرىنى ئۇلار پۈركىگەن ياپ-يېشىل سۇيۇقلۇقلار قاپلىدى، بىردەمدىلا برونە ئېرىپ ئازراقمۇ ساق يېرى قالمىدى، ھېلىلا ئۇچۇپ چىققان جەڭ ئۇچقۇلىرىمۇ قارا بۇلۇپ ئارىسىدا كۆزدىن غايىپ بولۇشقا باشلىدى، نۇرغۇنلىغان سېمىز ئۇچار مەخلۇقلار بۇ غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ھېمايىسىدە ئالەم كېمىسىگە يېقىنلاشتى، قورسىقىدىن نۇرغۇن نەيچىلەرنى چىقىرىپ، ئالەم كېمىسىگە چاپلىدى، نەيچىلەردىن چىققان سۇيۇقلۇق ئالەم كېمىسىنىڭ برونىلىرى پۈتۈنلەي ئېرىتىشكە باشلىدى.

نۇرغۇنلىغان ياچۋەككە ئوخشايدىغان غەلىتە مەخلۇقلار ئالەم كېمىسىنىڭ ئىچىگە ئېتىلىپ كىردى، ئاز بولمىغان ئەسكەرلەر قوللىرىغا قورال ئېلىپ جېنىنىڭ بېرىچە قارشىلىق كۆرسەتمەكتە ئىدى، غەلىتە مەخلۇقلار پۈتۈن بەدىنىدىن ياپىيېشىل سۇيۇقلۇقلار ئاققىنىچە يىقىلىپ ئۆلۈۋاتقان بولسىمۇ، ئەمما ئۇلارنىڭ ھۇجۇم سۈرئىتى ھېچ ئاستىلايدىغاندەك ئەمەس ئىدى، ئۇلار ئۆز ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلۈكىگە دەسسگىنىچە «ئىنسان»لارغا ھۇجۇم قىلاتتى، يېقىنلىشىپ بېرىپلا ئورغاققا ئوخشاش بېلەكلىرىنى شىلتىدى، ئالدىدا تۇرغان ئەسكەر ئوتتۇرىدىن ئىككى پارچىگە بۆلۈنۈپ، ئىچ-باغرى تېشىغا ئېتىلىپ چىقتى. يەنە بىر ئەسكەرمۇ بىر غەلىتە مەخلۇق تەرىپىدىن يەرگە بېسىۋېلىنغان بولۇپ، غەلىتە مەخلۇق ئورغاققەك بېلەكلىرىنى ئېچىنىشلىق ۋاقىراۋاتقان ئەسكەرگە سانجىدى، سانسىزلىغان غەلىتە مەخلۇقلار كىشىلەر توپىغا قاراپ ئېتىلىپ كەتتى، كېسىلگەن پۇت-قوللار ھاۋا ئۇچۇشقا باشلىدى، ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار توختىماستىن ئاڭلىنىشقا باشلىدى، ئېكراندا كۆرۈنىۋاتقانلىرىنىڭ ھەممىسى غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ھەر قايسى ئالەم كېمىلىرىدە «ئىنسان»لار قوغلاپ ئۆلتۈرىۋاتقان كۆرۈنۈشلەر ئىدى! گروزىن بۇ چاغدا زادىلا بولالمىدى، ھەدەپ قەي قىلىپ ياندۇرۇشقا باشلىدى. بۇ مەيدان قىرغىنچىلىق ئاياقلاشقاندىن كېيىن، ئىكراندا بىر ئالەم خەرىتىسى كۆرۈندى، ئاشۇ غەلىتە مەخلۇقلارغا ۋەكىللىك قىلىدىغان قىزىل سىزىق يەنە بىر پىلاننىغا قاراپ يۆتكەلدى، كۆرۈنۈش چوڭايتىلغاندىن كېيىن، بۇ كۆك رەڭلىك پىلاننىڭ يەر شارى ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى.

25 - باب ئۆلۈم ۋە ھەممىسى

ئېكراندا بۇ ئالۋاستى قىسىملىرىنىڭ كېيىنكى نىشانى يەر شارى ئىكەنلىكى كۆرسىتىلگەندىن كېيىن، گروزىن بوشاشقىنىدىن ئورۇندۇقتا لاسسىدە ئولتۇرۇپ قالدى، رەئىس لى شياڭمۇ گروزىننىڭ مۇشۇنداق بولىدىغىنىنى ئاللىقاچان پەملىگەچكە، ئورۇندۇقتا ئولتۇرغىنىچە گروزىننى ساقلىدى. بىر دەمدىن كېيىن گروزىن ئەسلىگە كەلدى، پۈتۈن بەدىنى چېپ - چېپ تەزلىگەن ھالدا جالاقلاپ تىترەپ تۇرۇپ سورىدى:

— بۇ نېمە ئىش؟ ئەجەبا بۇلارنىڭ ھەممىسى راستما؟

لى رەئىس بېشىنى لىگىشتى:

— شۇنداق، ئىشەنگۈسىز دەرىجىدە! ئەلباشى گروزىن، مەن بۇ ئۇچۇرنى تاپشۇرۇۋالغان ۋاقىتتىمۇ ھەقىقەتەن ئىشەنەلمىگەن ئىدىم.

— سىلەر بۇ ئۇچۇرغا قانداق ئېرىشتىڭلار؟— ھەيران بولۇپ سورىدى گروزىن.

— ئەمەلىيەتتە مەنمۇ ئېنىق ئۇقمايمەن، بۇ ماتېرىياللار بار ئوپتىك دىسكا (نۇر دىسكا دېسەك مۇۋاپىق بولارمىكىن) ئىككى كۈن ئاۋال خەلق سارىيىنىڭ يىغىن زالىدا تۇيۇقسىز پەيدا بولۇپ قالدى، خۇددى ئۇ يەردىن تۇيۇقسىز ئۈنۈپ چىققان دەكلا،— دېدى لى رەئىس. گروزىن ھۆكۈردى:

— سىلەر جۇڭگولۇقلار زادى قانچىلىك ئىشنى يوشۇردۇڭلار؟

لى رەئىس ئىلاجىسىز ھالدا سۆز باشلىدى:

— ئەمدى بۇ چاغقا كەلگەندە، بوپتۇ، مەن سىزگە ھەممىنى ئېيتىپ بېرىمەن.

لى رەئىس گروزىنغا جۇڭگونىڭ شىنجاڭدىن ئالەم كېمىسىنى قېزىپ چىققانلىقىنى ھەمدە ماشىنا ئادەملەر توپىلىشى ۋە توپىلاشدا تاشقى پىلانلىقلارنىڭ جۇڭگوغا ياردەم بەرگەنلىكى قاتارلىقلارنى سۆزلەپ كېلىپ، نەق مەيدانغا بىر ماشىنا ئادەمنى چاقىرتىپ كەلدى. گەرچە گروزىنغا غەزەپلەنگەن ئەجدىھا پىلاننى سۆزلەپ بەرمىگەن بولسىمۇ، بىراق بۇ چاغدا گروزىن ئاللىقاچان ھۇشدىن كېتىپ يىقىلىپ قالاي دېگەن ئىدى.

گروزىن بۇلارنى ئاڭلاپ ئىچىدە بىرنېمىلەرنى غودۇرئۇەتكەندىن كېيىن، بېشىنى كۆتۈرۈپ سورىدى:

— بىز ھازىر قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ ئۇلار بىلەن ئاخىرىغىچە قانلىق جەڭ قىلىشىمىز؟

لى رەئىس ئۇھ تارتىپ قويۇپ، بېشىنى چايقىغىنىچە:

— ئۇلار بىلەن جەڭ قىلىش مۇمكىن ئەمەس، ئابايىقى كۆرۈنۈشلەردىكى تاشقى پىلانلىقلارنىڭ

تېخنىكىسى بىزدىن نەچچە ھەسسە ئۈستۈن تۇرۇپمۇ ئۇلارنى يېڭەلمىگەن تۇرسا، بىز بۇ غەلتە مەخلۇقلار بىلەن قاتتىق تىرىكەشسەك، بۇ ئۆزىمىزنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرگەنگە ئوخشاش! — دېدى. گروزىن ئاھ ئۇرغان ھالدا يەنە سورىدى:

— ئەجەبا، بىز پەقەت بۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئۆلۈمىمىزنىڭ كۈتمىزمۇ؟
لى رەئىس يىغلىغىنىچە دېدى:

— ياق! تاشقى پىلانلىقلار بىزگە كۆرسەتمە بەردى.

ئۇ بۇ ۋاقىتتا بىر ۋاراقچىنى ئېلىپ كۆرسەتتى، ۋاراقچىدا سىياھ قەلەم بىلەن «تېز قېچىڭلار، قانچە يىراق بولسا شۇنچە ياخشى» دەپ يېزىلغان ئىدى. ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:
— بۇ ۋاراقچە نۇر دىسكىغا باسۇرۇلۇقكەن، تاشقى پىلانلىقلار بىزگە ياردەم بېرىپ بىزگە يول كۆرسەتتى، ئۇلار بىزنى يەرشارىنى تاشلاپ ئالەمنىڭ ئىچىگە قېچىشقا دەۋەت قىلدى.
گروزىن بۇنى ئاڭلاپ كۆز چاناقلىرى قىزىرىپ كەتتى، ئۇ توختىماستىن بېشىنى چايقىغىنىچە سۆزلەشكە باشلىدى:

— ياق! ياق! يەر شارى بىز ئىنسانلارنىڭ ماكانى، بىز ھەرگىز ئۇنى تاشلاپ كەتمەيمىز، بىزنىڭ روسىيىلىكلەر ئۆلۈپ كېتىشكە رازىكى ھەرگىز قېچىپ كەتمەيدۇ، ئۆلسەكمۇ ئۇلارنى ئېچىنىشلىق بەدەل تۆلىتىپ ئۆلىمىز، قاچىدىغان ئىش بولسا سىلەر قېچىڭلار.

— سىلەر بىز جۇڭگولۇقلارنى 5000 يىلدىن بۇيان بىزنى بېقىپ ئۆستۈرگەن بۇ تۇپراقنى تاشلاپ كېتىدۇ دەمسىلەر؟ مەنمۇ قىيالىمايمەن! مېنىڭچە بولسىمۇ بۇنداق جان ساقلىغاندىن جەڭ قىلىپ ئۆلگەن ياخشىراق! بىراق بىزنىڭ خەلقىمىز گۇناھسىز-دە! ئەجەبا، سىز ئۆز خەلقىڭىزنىڭ بۇ غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈلۈشىنى كۆرۈشىنى خالايدىغان ئوخشىماسىز؟— دېدى لى رەئىس ياشلىرىنى ئېقىتىنىچە. گروزىن گەپ قىلالماي قالدى، لى رەئىس ئۆزىنى بىردەم تېنچلاندۇرۇۋالغاندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— كۈچلۈك دۈشمەن ئالدىمىزدا تۇرۇپتۇ. بىز ئىنسانلارنىڭ 6 مىلياردتىن ئارتۇق ئادەمنىڭ ھەممىنى ھېكىندۈرگۈدەك ئۇنچىۋالا كۆپ ئالەم كېمىمىز يوق، بارلىق ئىنسانلار ھازىردىن باشلاپ بىر دەقىقىمۇ توختىماي خىزمەت قىلغان تەقدىردىمۇ ئۆلگۈرەلمەيمىز!
جوۋ تىيەنخۇا بۇ چاغدا سۈرلۈك قىياپەتتە سۆز قىستۇردى:

— بىز بىر قىسىم جۇڭگولۇقلارنىڭ يەرشارىدىن قېچىشىنى قارار قىلدۇق، بىز قالغانلارنى باشلاپ بارلىق كۈچىمىز بىلەن بۇ تاجاۋۇزچىلارغا قارشى تۇرىمىز، ئەگەر يېڭەلسەك بۇنىڭدىنمۇ ياخشى ئىش بولمايدۇ، يېڭىلىپ قالغان تەقدىردىمۇ بىز يەرشارىقلارنىڭ ئالەمدىكى قانداشلىقىنى ساقلاپ قالالايمىز.

گروزىن بىردەم ئويلىنغاندىن كېيىن:

— ماڭا ئويلىنىشقا بىر ئاز ۋاقىت بەرسەڭلەر بولامدۇ؟ مەن روسىيىلىك باشقا ئەمەلدارلارنىڭمۇ پىكرىنى ئاڭلاپ باقمىسام بولمايدۇ،— دېدى.

— ئەلۋەتتە، سىز دۆلىتىڭىزگە قايتقاندا بۇلارنىمۇ ئېلىۋېلىڭ، بۇ بىر نەچچە كۆپەيتىلگەن نۇر دىسكىسىدا بۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە تۈرى تەپسىلىي تونۇشتۇرۇلغان، بۇلار كېيىن بىزگە ئەسقاتىدۇ. مەيلى قېچىش ياكى جەڭ قىلىشىڭلاردىن قەتئىينەزەر بۇ مەخپىيەتلىكنى چوقۇم ياخشى ساقلاڭ، بىز دۇنياغا پاراكەندىچىلىك ئېلىپ كېلىشنى خالىمايمىز،— دېدى لى رەئىس. گروزىن لى رەئىس سۇنغان نۇر دىسكىلارنى ئېلىپ يىغلىغىنىچە دېدى:

— رەھمەت! لى رەئىس، مەن بىز روسىيىلىكلەرگە ۋاكالىتەن سىلەرگە رەھىمىمىزنى بىلدۈرمىەن!

— 2010 يىلى 29 - ئىيۇن، روسىيە ئەلباشى گروزىن جىددىي يىغىن ئاچماقتا، ئەلباشى گروزىن نۇر دىسكىنى قويۇپ بارلىق سەۋەپلەرنى چۈشەندۈرگەندىن كېيىن، پۈتكۈل مەجلىس ئەھلى سۇغا چۈشكەن تاشتەك جىمىپ كېتىشتى، ھەممىسى باشلىرىنى ساڭگىلاتقىنىچە بىرنېمىلەرنى ئويلايتتى، بىردەمدىن كېيىن گروزىن سورىدى:

— كۆپچىلىك، بىز ھازىر قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ قېچىش كېرەكمۇ ياكى قەپ قېلىپ داۋاملىق جەڭ قىلىش كېرەكمۇ؟

يىغىن مەيدانى قايناپ كەتتى، بەزىلەر روسىيىنىڭ زور مىقداردا يادرو بومبىلىرى بار تۇرسا، قەپ قېلىپ تاشقى پىلانلىق غەلتە مەخلۇقلار بىلەن تىغىمۇ - تىغى ئېلىشىش كېرەك دەپ قارايتتى، يەنە بەزىلەر بۇ پۈتۈنلەي ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغان بىلەن ئوخشاش، يەڭگەن تەقدىردىمۇ يەرشارىدا مۇشۇ ئۇرۇش سەۋەپلىك بىر تال گىياھمۇ ئۈنمەيدىغان بولۇپ قالىدۇ دەپ قارايتتى. بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن بەزىلەر رەددىيە بېرىپ:

— ۋەيران بولغان يەرشارىنى ئېلىشقا رازىمىزكى، ھەرگىزمۇ تاشقى پىلانلىق غەلتە مەخلۇقلارغا بېجىرىم تۇرغان يەرشارىنى بەرمەيمىز،— دېيىشتى.

يىغىن ئەھلى بىر - بىرىگە گپ بەرمەي تالىشىۋاتقان پەيتتە، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى سېرگىيى ياش تۆككىنىچە:

— ئەلباشى ئەپەندى، مېنىڭ قارىشىمچە بىز پەقەت جۇڭگولۇقلارنىڭ ئامالنى قوللانماق بولىدىغان ئوخشايدۇ. بارلىق كۈچىمىز بىلەن ئالەم كېمىسى ياساپ، بىر تۈركۈم روسىيىلىكلەرنى ئالەمگە ماڭدۇرۇشىمىز لازىم، مەن بۇ يەردە قېلىپ بۇ غەلتە مەخلۇقلار بىلەن ئاداققىچە جەڭ قىلىشنى خالايمەن!— دېدى. بۇنى ئاڭلاپ گروزىن بېشىنى لىگىشتىكىنىچە دېدى:

— شۇنداق، مەنمۇ شۇنداق ئويلىغان، گەرچە ئانچە خالاپ كەتمىسەممۇ، ئەمما مۇشۇنداق قىلماي باشقا چارە يوق. كۆپچىلىك، كىمىنىڭ بۇنىڭدىنمۇ ياخشىراق ئامالى بار؟ كۆپچىلىك جىمىپ قېلىشتى، گروزىن ئۇلارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— ياخشى! ئۇنداقتا مۇشۇنداق بېكىتتۇق. بۈگۈنكى يىغىننى ئەڭ يۇقىرى مەخپىيەتلىك قىلىپ بېكىتتۇق. ك گ ب بۇ ئىشنى مۇتلەق مەخپىي تۇتسۇن! مەن ئالەم كېمىسى ياساشقا مەبلەغ ئاجرىتىمەن.

جۇڭگو روسىيىنىڭ ئەۋەتكەن ئۇچۇرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، بىر تۈركۈم ئالىملىرىنى ئەۋەتىپ روسىيىنىڭ ئالەم كېمىسى ياساشقا ياردەم بەردى ھەمدە روسىيىنىڭ قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيىسىنى ئىمپورت قىلىش باھاسىنى تۆۋەنلىتىپ بەردى. ئامېرىكا گەرچە ئاغزىدا جۇڭگونىڭ ئالەم كېمىسى قۇرۇلۇشىغا قارشى تۇرسىمۇ، ئەمما ئاستىرىتتىن ئالەم كېمىسى ياساشقا كىرىشتى، جۇڭگومۇ خەلقئاراغا ئالەم كېمىسىگە ئىشلىتىلىدىغان قۇياش كىرىستال ئېنېرگىيىسىنىڭ باھاسىنى تۆۋەنلەتكەنلىكىنى جاكارلىدى، بىراق بۇنداق تۆۋەن باھادىن پەقەت ئالەم كېمىسى ياسايدىغان دۆلەتلەرلا بەھرىلەنەلەيتتى. ئىش ئاشكارىلىنىپ بولغاچقا، جۇڭگونىڭ ئاي شارى بازىسى يەر ئاستىدا قۇرۇلۇش قىلىشتىن يەر ئۈستىدە قۇرۇلۇش قىلىشقا ئۆزگەردى، ئاساسلىق ھەر خىل پىلانلار ئارا زەمبىرەك مۇنارى ياسايدىغان بولۇپ، كېيىنكى جەڭ ئۈچۈن تەييارلىنىۋاتاتتى، گەرچە جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر مۇشۇنى بىلىپ قىلىپ خېلى قۇتراتقۇلۇق قىلغان بولسىمۇ، ئەمما بارلىق دۆلەتلەر ئالەمنى ئېچىشنىڭ ھەلەكچىلىكىدە بۇنىڭدىن ئەنسىرەيدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ قويۇشۇپلا باشقا بىرنەمە دەپمىدى، ھەر قايسى دۆلەت باشلىقلىرىغا ئالەم بوشلۇقىنى كىم كونترول قىلالسا يەرشارىنىمۇ شۇ كونترول قىلىدىغانلىقى ئايان ئىدى.

قۇياش سىستېمىسىنىڭ سىرتىدا زېگېرنىڭ قىسىملىرى ئاللىقاچان تەييارلىنىپ بولۇشقان ئىدى، بىراق ئۇلار ھۇجۇمغا ئالدىرىماي خۇددى بىر نېمىگە تەييارلىق قىلىۋاتقانداك جىمجىت ئولتۇرۇپ، بۇ پىلاننىڭ تەرەققىياتىنى كۆزىتىۋاتاتتى.

— 2010 يىلى 24 - ئاۋغۇست، يەرشارى ئافرىقىدىكى چوڭ يايلاق، تۆت دانە جېپ ماشىنا تېز سۈرئەتتە ماڭماقتا. بىر يۈزىدە ئۇزۇن تارتۇق بار بىر ئەر تاپانچىسىنى سۈرتكىنىچە سۆزلىمەكتە:

— پەخەس بولايلى، يېقىندىن بۇيان چارلىغۇچىلار كۆپىيىپ قالدى.
— بىلدۇق خوجايىن، مۇشۇنداق بولغاچقىلا پىل چىشىنى شۇنچە قىممەت ساتقىلى بولىدۇ، ئەمەسمۇ! — دېدى پايىنەكباش بىرى.

— ھا...ھا...ھا...! — ماشىنىدىكىلەر كۈلۈشۈپ كەتتى. بىر ئازدىن كېيىن ماشىنىلار بىر كۆلچەكنىڭ يېنىدا توختاشتى، كۆلچەك بويىدا بىر توپ پىل ئارام ئالغاچ يۇيۇنۇۋاتاتتى، ئۇلار ئەزرائىلنىڭ يېنىغا كېلىپ قالغىنىنى تېخى بىلىشىمگەن ئىدى. تارتۇق يوغان بىر پىلنى نىشانلىغاندىن كېيىن يېنىدىكىلەرگە دېدى:

— ئاۋۇ چوڭنى نىشانلاپ توختىماستىن ئېتىڭلار، بىلىڭلارمۇ؟

— بىلدۇق، خوجايىن! — دېيىشتى باشقىلار. نەچچە پاي ئوق ئاۋازىدىن كېيىن، ھۈركۈپ كەتكەن پىل توپى تەرەپ-تەرەپكە چېپىپ تاراپ كېتىشتى. پايىنەكباش بىر نەچچە ئادەمنى باشلاپ يەردە يىقىلىپ ياتقان يوغان بىر پىلنىڭ ئالدىغا كېلىپ، توك ھەرىسى بىلەن پىلنىڭ چىشىنى ھەرىدەشكە باشلىدى، تارتۇق بۇ كۆرۈپ:

— ھىم، بۈگۈنكى ئولجىمىز يامان ئەمەس، بولدى، بۇرادەرلەر پىل چىشىنى قاچىلاڭلار، بىز ماڭايلى، — دېدى. ماشىنىلار مېڭىشتى، يەردە بىر نەچچە پىلنىڭ ئۆلۈكى سۇنايلىنىپ ياتاتتى، قىپقىزىل قان ھەممە يەرنى بويىغانىدى.

كەچتە تارتۇق چېدىردا ئولتۇرغىنىچە ئاشۇ پىل چىشلىرىنىڭ قانچە پۇلغا يارايدىغانلىقىنى ھېسابلاۋاتاتتى، باشقىلارمۇ خۇشال ھالدا ھاراق ئىچىشىپ پۇلنى ئالغاندىن كېيىن قانداق خەلەيدىغانلىقىنى دېيىشىۋاتاتتى. تەبرىكلەش ئاياقلاشقاندىن كېيىن، بىر نەچچە يەرنى كېچىلىك كۆزەتكە قويۇپ، قالغانلار ماشىنا ۋە چېدىرلاردا شېرىن ئۇيقۇغا كېتىشتى. يېرىم كېچىدە بىرەيلەن تاماكا چەككەچ يېنىدىكى يەنە بىرسى بىلەن پاراڭلىشىۋاتاتتى، ئىككىيلەن تازا قىزغىن پاراڭلىشىۋاتقاندا، بىرى تۇيۇقسىز گەپ قىلماي كۆزلىرىنى چەكچەيتكىنىچە ئۇدۇلدىكىسىنىڭ كەينىگە قاراپ قېتىپ قالدى.

— ھەي، سەن نېمە بولدۇڭ؟ — ھەمراھى گەپ قىلمىغاندىن كېيىن، ئۆرۈلۈپ كەينىگە قاراپ، غايەت زور بىر قارا كۆلەڭگىنى كۆردى، ئارقىدىنلا بارگاھتىن ئىنتايىن ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋاز ۋە تاپانچا ئاۋازى ئاڭلاندى.

ئىككىنچى كۈنى سەھەردە بىر توپ چارلىغۇچىلار بارگاھقا يېتىپ كېلىشتى، بىر چارلىغۇچى كۆڭلى ئاينىپ قۇسقان ھالدا:

— بۇ مۇشۇنىڭ بىلەن 8-قېتىملىقى، — دېدى. ئۇنىڭ كۆز ئالدىدىكى بارگاھتا پارچىلىنىپ كەتكەن جەسەتلەر دۆۋىلىشىپ كەتكەن ئىدى، ھەممەي يەردىن گۈپۈلدەپ سېسىق قان ھىدى دىماققا ئۇرۇلاتتى. يەنە بىرى بېشىنى لىڭشىتقان ھالدا:

— شۇنداق! ھەر قېتىم مۇشۇنداق، بىر ئادەممۇ تىرىك قالمايدۇ. يەردىكى مۇنچىۋالا كۆپ قورال ۋە مىشەكلەر ھەم ئۇلارنىڭ پۈرۈشكەن چىرايىغا قارىغاندا، ئۇلار چوقۇم ناھايىتى قورقۇنچىلۇق نەرسىگە ئۇچراپ قالغان، — دېدى. شۇ ئەسنادا، ئەترەت باشلىقىدەك بىرى

مېڭىپ كېلىپ دېدى:

— ئىككىڭلار نېمىگە ساراڭدەك ھاڭۋېقىپ تۇرىسىلەر، دەرھال كېلىپ ياردەملەشمەمسىلەر!

ئىككىسى يۈگۈرۈپ بېرىپ ئىشقا تۇتۇندى، بىرى سورىدى:

— باشلىق، ئۇلارنى قانداق ھايۋان ھۇجۇم قىلىپ ئۆلتۈرگەندۇ؟

ئەترەت باشلىقى بېشىنى چايقىغىنىچە:

— تېخىغىچە بىلگىلى بولمايۋاتىدۇ. ئالدىنقى بىر قانچە قېتىملىقىغا ئوخشاشلا، بۇ قېتىمىمۇ

ھايۋان چىشلەپ ئۆلتۈرگەندەك قىلمايدۇ، ئۆتكۈر قېلىچ بىلەن چېپىپ ئۆلتۈرۈلگەندەك

قىلىدۇ!— دېدى. ئۇ سۆزلىگەچ بېشىنى كۆتۈرۈپ يىراقلارغا قارىغىنىچە سۆزىنى

داۋاملاشتۇردى:

— يايلاققا چوقۇم ئالۋاستى كەلدى.

ئىككى چارلىغۇچى بۇنى ئاڭلاپ پۈتۈن بەدىنى سوغۇق تەرلەپ تىترەپ كەتتى!

26 - باب ئەڭ ئاخىرقى پارات

جۇڭگو بىلەن رۇسىيەنىڭ ھەمكارلىقى باشلانغاندىن كېيىن، يەر شارى ئۆزىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى

بىر مەزگىللىك تېنچ ۋاقىتلىرىنى ئۆتكۈزۈشكە باشلىدى، 2010 - يىلى 1 - ئۆكتەبىر، جۇڭگو

61 ياشلىق تۇغۇلغان كۈنىنى كۈتۈۋالدى. «جۇڭگونىڭ رەئىسى لى شياڭ تىيەننەنمېن

مەيدانىدا داغدۇغىلىق پارات ئۆتكۈزۈمەكچى، جۇڭگونىڭ يېڭىدىن ياسالغان ئالتە دانە ئالەم

كېمىسىمۇ بۇ قېتىمقى پاراتتىن ئۆتكۈزۈلىدۇ،» دېگەن بۇ خەۋەر دۇنيادىكى ھەر قايسى

دۆلەتلەرنىڭ بۇ قېتىمقى پاراتقا بولغان دىققىتىنى تارتتى. 1 - ئۆكتەبىر سەھەردە تىيەننەنمېن

مەيدانىغا كىشىلەر لىق تولغان ئىدى، نۇرغۇنلىغان كىشىلەر تۆنۈگۈن ئاخشامدىن باشلاپلا بۇ

يەردە تۈنەپ مەيداندا ساقلاپ تۇرۇشقان ئىدى. سائەت 9 دا، دۆلەت بايرىقى مۇھاپىزەت

ئەترىتى جەڭچىلىرى رەتلىك ھالدا جىنشۈي كۆۋرۈكىدىن ئۆتۈپ، ھەيۋەتلىك دۆلەت گىمىنى

ساداسى ئىچىدە تەنتەنلىك ھالدا بەشىۈلتۈزلۈك قىزىل بايراقنى چىقاردى، دۆلەت بايرىقى

چىقىرىلىۋاتقان شۇ پەيتتە، نۇرغۇن كىشى ئىختىيارسىز ھالدا قولىنى كۆتۈرۈپ، دۆلەت

بايرىقىغا سالام بەردى. بايراق چىقىرىش مۇراسىمى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، لى رەئىس

تىيەننەنمېن راۋىقىدا تۇرۇپ، گېلىنى قىرىپ قويۇپ سۆز باشلىدى:

— بۈگۈن بىزنىڭ ئۇلۇغ ۋەتىنىمىز ئۆزىنىڭ 61 ياشلىق تۇغۇلغان كۈنىنى كۈتۈۋالدى، بۇ

61 يىل جەريانىدا پارتىيىمىزنىڭ دانا رەھبەرلىكىدە، بىز تەيۋەن، رېوكتۇ تاقىم ئاراللىرىنى قايتۇرۇۋالدىق، كوممۇنىزىمنىڭ پارلاق نۇرى ئاستىدا دۆلىتىمىز دۇنيادىكى بىرىنچى ئىقتىسادىي ۋە ھەربىي چوڭ دۆلەتكە ئايلاندى. بۇ 61 يىلدا بىز قەتئىي باش ئەگمەستىن ئاخىرى قەد كۆتەردۇق، دۇنيادىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەرنىڭ بىزگە بولغان قاتمۇ-قات قامىلىنى بۆسۈپ تاشلاپلا قالماستىن، يەنە دۇنيادىكى تۇنجى ئالەم قىسمىنى قۇرۇپ چىقتۇق. كەلگۈسىگە نەزەر سالىساق، ئىنسانلار ھامان ئالەم بوشلۇقىغا قاراپ كېڭىيىدۇ! بىزنىڭ ئالەم قىسىملىرىمىز ھەر بىر جۇڭگولۇقنى ئېلىپ ئالەمنىڭ ئىچكىرىسىگە ئېلىپ بارىدۇ، بىز جۇڭگولۇقلارنىڭ ئاياق ئىزى ئالەمنىڭ ھەممە بۇلۇڭ-پۇچقاقلرىغىچە يېتىپ بارىدۇ. مەن سۆزۈمنى بىر ئېغىز گەپكە يىغىنچاقلىسام: بىزنىڭ جۇڭگوغا چىقىلىشقا پېتىنغانلارنى يوقاتماي قويمايمىز!! مەن ھازىر پاراتتىن ئۆتۈش مۇراسىمىنىڭ رەسمىي باشلانغانلىقىنى جاكارلايمەن. جىجىت تىيەننەنمېن مەيدانى بىردىنلا گۈلدۈراس ئالقىش سادالىرىغا چۆمۈلدى، لى رەئىسنىڭ كۆڭلىگە بۇ قېتىمقى پاراتنىڭ تىيەننەنمېن مەيدانىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئەڭ ئاخىرقى پارات ئىكەنلىكى ئايان ئىدى.

بۈگۈنكى پارات يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيان ئۆتكۈزۈلگەن 6-قېتىملىق پارات ئىدى، پاراتقا قاتناشقان قىسىملاردىن قۇرۇقلۇق، دېڭىز، ھاۋا ۋە ئالەم قىسىملىرىدىن بولۇپ تۆت خىل ئارمىيە قاتناشقان ئىدى، شۇنداقلا قوراللىق ساقچى، خەلق ئەسكەرلىرى، زاپاس قىسىملاردىن بولۇپ 40 مىڭ ئوفېتسىر-ئەسكەر، 3000 برونىۋىك، تانكا ھەمدە ھەر خىل زەمبىرەك، باشقۇرۇلدىغان بومبا ماشىنىلىرى، 32 پىيادە ئەسكەرلەر چاسا ئەترىتى، 26 ماشىنا چاسا ئەترىتى ئاللىقاچان چاڭئەن كوچىسىدا تەق بولۇپ تۇراتتى، ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرىمۇ شىمالىي جۇڭگو ۋە شەرقىي شىمال ئايروپورتلىرىدا تەق بولۇشقان ئىدى، يېڭىدىن ياسالغان 6 دانە ئالەم كېمىسىمۇ ھەر ۋاقىت مەيدانغا قونۇشقا تەييارلىنىپ بولغان ئىدى. بۇ قېتىمقى پاراتنىڭ كۆلىمى جەھەتتە ئىلگىرىكى ھەر قانداق بىر قېتىمقىدىنمۇ چوڭ ئىدى. ھەيۋەتلىك پىدائىيلار مارشى ساداسى ئىچىدە، قۇرۇقلۇق ئارمىيە قىسىملىرى رەتلىك قەدەم تاشلاپ تىيەننەنمېنگە كىرىپ كەلدى، غايەت زور «قارام ئەجدىھا» تانكىسى قاتتىق ئاۋاز چىقىرىپ ھەيۋەت بىلەن ئۆتۈشكە باشلىدى. مەيداندىكى ئاممىنىڭ قىزغىنلىقى ئەڭ ئەۋجىگە كۆتۈرۈلگەن پەيتتە، قارا سايە پۈتكۈل مەيداننى قاپلىدى، 6 دانە ئالەم كېمىسى ئاستا-ئاستا ھاۋادىن تۆۋەنلەشكە باشلىدى. دە، ئاستا-ئاستا تىيەننەنمېن مەيدانىدىن ئۆتۈشكە باشلىدى، غايەت زور گەۋدىسىدىكى بەشىۈلتۈزلۈك قىزىل بايراق، ئاسماننى توسۇۋالغۇدەك يوغان گەۋدىسى! بۇ ۋاقىتتا جۇڭگو ھاۋا ئارمىيىسى قىسىملىرىمۇ ئىككى قۇرغا بۆلۈنۈپ، ئالەم كېمىسىنىڭ ئوڭ-سول ئىككى تەرىپىدىن ئۇچۇپ ئۆتۈشكە باشلىدى، باياتىن بېرى قىزغىن

ئالغىش سادالىرى ياغراۋاتقان مەيدان جىمىپ قالدى ، ھەممەيلەن ھەيرانلىق بىلەن بۇ كىشى كۆڭلىنى لەرزىگە سالدىغان كۆرۈنۈشلەرنى كۆرمەكتە ئىدى ، نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ كۆزلىرىدىن ھاياجان ياشلىرى ئېقىشقا باشلىدى ، ئالەم كېمىلىرى مەيدان ئوتتۇرىسىغا كەلگەندىن كېيىن ، ئاستى تەرەپتىكى ئىشىكنى ئاچتى! «كېڭەيگۈچى» ناملىق برونە ئۇچقۇلار ئىشىكتىن ئۇچۇپ چىقىشىپ ، ئالەم كېمىسىنىڭ ئەتراپىنى چۆرىدەپ ئۇچۇشقا باشلىدى . جەڭ ئۇچقۇلىرى ۋە برونىلارنىڭ چۆرىدەپ ئۇچۇشى تەسىرىدە ئالەم كېمىسى تەڭداشسىز قۇدرەتلىك كۆرۈنەتتى ، مەيدان بىردەم جىمىپ كەتكەندىن كېيىن ، جاھاننى تىترەتكۈدەك گۈلدۈرۈس ئالغىش سادالىرى ياغرىدى ، شەپكە ، ئاياق ، كىيىملەر توختىماستىن ھاۋاغا ئېتىلىشقا باشلىدى . پۈتۈن مەملىكەتتىكى ، ياق پۈتۈن دۇنيادىكى بۇ پاراتنى كۆرۈۋاتقان بارلىق كىشىلەرنىڭ قەلبى قاتتىق زىلزىلىگە كەلدى!

جۇڭگولۇقلار تېخى تەنتەنە خۇشاللىقىدىكى ۋاقىتتا ، ئامېرىكا ئەكسچە جىمىپ كەتكەن ئىدى . ئامېرىكا ئەلباشى فۇبۇس بىر ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىڭ تۇيۇقسىز جىمجىتلا ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ ، خۇددى يەرشارىدىن پارغا ئايلىنىپ كەتكەندەك يوقاپ كەتكەن ئىدى . گەرچە پۈتۈن كۈچ بىلەن بۇ خەۋەرنى قامال قىلغان بولسىمۇ ، ئەمما تارقىلىپ كەتسە ، ئۆزىمۇ سابىق ئەلباشىنىڭ كەينىدىن مېڭىپ قالاتتى . مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ باشلىقى تېنت بۇ ۋاقىتتا كىرىپ كەلدى ، فۇبۇس ئالدىراش سورىدى:

— تېنت ئەپەندى ، خەۋەر بارمۇ؟

— كەچۈرۈڭ ، ئەلباشى ئەپەندى ، بىز ھېچقانداق خەۋەرگە ئېرىشەلمىدۇق! ۋەقە چىققان دېڭىز تەۋەلىكىنى بىز ئون نەچچە قېتىم ئىزدىدۇق ، ئەمما بىرەر تال سۆڭەك پارچىسىمۇ ئۇچرىمىدى ،— دېدى تېنت بېشىنى چايقىغىنچە .

فۇبۇس بۇ چاغدا كۆزلىرى قىزارغانچە كىرىسلىدا ئولتۇرۇپ ، تورۇسقا قاراپ بىچارىلەرچە قالدى! «بۇ دۇنياغا زادى نېمە بولغاندۇ؟» فۇبۇس كۆڭلىدە ئويلايتتى: «2008-يىلىدىن باشلاپ جۇڭگو تۇيۇقسىز ئۆزگىرىپ كەتتى! قاتمۇ-قات قامال قىلىنغان بىر دۆلەتتىن قىسقىغىنە 2 يىل ئىچىدە بۈگۈنكى دۇنيادىكى بىرىنچى چوڭ دۆلەتكە ئايلاندى ، ھالبۇكى ئامېرىكا بولسا ئىلگىرىكى بىرىنچى چوڭ دۆلەتتىن ئاجىزلاشقا باشلىدى ، كىچىك بۇش ئامېرىكىنى ئۆزىگە تاشلاپ بەرگەندىن كېيىن كۈنسېرى ھالى خاراپىلىشىشقا باشلىدى ، ئاۋال مېتروئىت يەرشارىغا سوقۇلماقچى بولغاندا جۇڭگو قۇتقۇزۇۋالدى ، ئارقىدىنلا جۇڭگونىڭ ئالەم قوشۇنى پەيدا بولدى ، ئەمدىلىكتە ئۆزلىرىنىڭ ئاۋېئاماتكا ئەترىتى تۇيۇقسىز غەلىتە يوقاپ كەتتى! ئەڭ ئاخىرىدا ئامېرىكا زادى قانداق بولار؟»

يوقاپ كەتكەن ئاۋېئاماتكا ئەترىتى بولسا ئامېرىكا 7-تېنچ ئوكيان كېمە ئەترىتىنىڭ

ئاۋېئاماتكىسى بولۇپ، 2010-يىلى 27-سېنتەبىر يوقاپ كەتكەن ئىدى. ئەسلىدە تېنچ ئوكياندىن قايتىپ كېلىۋاتقان ئاۋېئاماتكا ئەترىتى تۇيۇقسىز ئۆزلىرىنىڭ نامەلۇم جىسىم تەرىپىدىن ھوجۇمغا ئۇچرىغانلىقىنى دوكلات قىلغاندىن كېيىن، ئالاقە ئۇزۇلۇپ قالغان ئىدى! ھازىرغىچە تېخى ھېچقانداق ئىز-دېرىكى يوق ئىدى، ئەڭ ئاخىرقى قېتىمقى ئالاقە سىگنالى تارقاتقان ئورۇنغا ئاساسەن، شۇ دېڭىز تەۋەلىكى ئون نەچچە قېتىم ئىزدەلگەن بولسىمۇ، لېكىن يەنىلا ھېچنېمە تېپىلمىغان ئىدى، بىر يوغان ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىڭ بىرەر تال پارچىسىمۇ تېپىلمىغانلىقى ئۈچۈن، خۇددى دۇنيادىن تۇيۇقسىز يوقاپ كەتكەندەك تۇيۇلاتتى. فۇبۇس ئەمەلىيەتتە باشقا بىر قانچە دۆلەت دېڭىز ئارمىيە قىسىملىرىنىڭمۇ ئوخشاش قىسمەتكە دۇچار بولغىنىنى بىلمەيتتى، ئۇ دۆلەتلەر ئاشكارىلىنىپ قېلىشتىن ئەنسىرەپ، بارلىق خەۋەرلەرنى قامال قىلغان ئىدى. بەلكىم دېڭىز تېڭىگە يۇشۇرۇنۇۋالغان زېڭىرنىڭ قىسىملىرىلا نېمىشقىلىقىنى بىلىشى مۇمكىن ئىدى، ئەگەر بىرەرسى 7000 مېتىردىن چوڭقۇر دېڭىز تەكتىگە چۆككەن بولسا، قورققىنىدىن ئىشتىنغا چىقىرىۋەتكەن بولاتتى! بۇ يەردە ئەسلىدىكى گۈزەل مەنزىرىلەر پۈتۈنلەي يوقىلىپ، سانسىزلىغان غەلتە قۇرۇلۇشلار قەد كۆتۈرگەن ئىدى، ھەممە يەرنى خىلمۇ-خىل غەلتە مەخلۇقلار قاپلىغان ئىدى! بۇ يەر خۇددى كېمىلەرنىڭ قەبرىگاھىغا ئايلانغان ئىدى، سانسىزلىغان يەنجىۋېتىلگەن پاراخوتلار دېڭىز تېڭىدە ياتاتتى، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ھەتتا ئامېرىكا 7-تېنچ ئوكيان كېمە ئەترىتىنىڭ ئاۋېئاماتكىسىمۇ بار ئىدى، سانسىزلىغان غەلتە جانلىقلار بىر خىل يېشىل يېپىشقا سۇيۇقلۇق چىقىرىپ، دېڭىز تەكتىنى چىرتىۋاتاتتى! تېخىمۇ كۆپ جانلىقلار بۇ ۋاقىتتا سۇ يۈزىگە لەيلەپ چىقىشقا باشلىدى، 2010-يىلى 3-ئۆكتەبىر، ئامېرىكىنىڭ «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكا ئەترىتى ئادەتتىكىگە ئوخشاش ياپون دېڭىزى ئەتراپىدا چارلاۋاتاتتى، كېمىدە بەزىلەر ئۆزئارا قىزىق پاراڭلىشىۋاتاتتى، نۇرغۇنلىرى بۇ قېتىمقى جۇڭگونىڭ پاراتىن ئۆتۈش مۇراسىمى توغرىسىدا پاراڭلىشىۋاتاتتى! پەقەت گېنېرال پولكوۋنىڭ دراكسىلا يالغۇز ئەنسىرەپ ئولتۇراتتى، ئۆزىنىڭ كونا دوستى لېيتېنانت گېنېرال رۇيسىنىڭ ئاۋېئاماتكا ئەترىتى تۇيۇقسىز يوقاپ كەتكەنلىكى ئۇ گېنېرال پولكوۋنىڭ بولۇش سالاھىيىتى بىلگەن ئىدى، دراكسى ئۆز ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىڭ ئىلگىرى بەلكىم جۇڭگولۇقلارغا نىسبەتەن قورقۇنچلۇق چۈش بولغان بولسا، ھازىر ھېچنېمە ئەمەس ئىدى! ئويلاپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە كاپىتان بۆلمىسىدىكى خۇشال كۈلكىلەر تۇيۇقسىز ھەيرانلىق تەرىپىدىن ئۈزۈۋېتىلدى، «گېنېرال، كېلىپ بۇنى كۆرۈپ بېقىڭ!» دېدى بىر رادار خادىمى ھەيران بولغان ھالدا توۋلاپ. دراكسى دەرھال قوماندانلىق ئۆيىگە يۈگۈرۈپ كىرىپ كەلدى، راداردا ئۆزىنىڭ ئاۋېئاماتكىسىنىڭ سانسىزلىغان نۇر توچكىلىرى تەرىپىدىن قورشاۋغا ئېلىنغانلىقى كۆرۈنۈپ تۇراتتى، بۇ نۇر توچكىلىرى سۇ ئاستىدا نامەلۇم

بىر جىسىمنىڭ كىشىنى ھەيران قالدۇرغۇدەك سۈرئەتتە ئۆزلىرىگە يېقىنلىشىۋاتقانلىقىنى بىلدۈرەتتى، دراكسى رادارغا قاراپ بىرەر مىنۇت بولمايلا رادار تۇيۇقسىز ئۆچۈپ قالدى، جەڭ كېمىسىدىكى بارلىق ئالاقىلىشىش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ ھەممىسى رولىنى يوقاتقان ئىدى! ئاۋېئاماتكىدىكى ئادەملەر ئالاقىزادە بولۇشقا باشلىدى، دراكسى تەجرىبىسىگە ئاساسەن تاپىلاشقا باشلىدى:

— بارلىق جەڭ كېمىلىرى كەينىگە قايرىلىپ پورت تەرەپكە قاراپ قورشاشنى بۆسۈپ چىقسۇن، ئۇچقۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇچسۇن، تورپىدا بىلەن بىر يول ئېچىلسۇن.

دراكسى رۇيسنىڭ ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىڭ مۇشۇ نەرسىلەر تەرىپىدىن يوقتىۋېتىلگەنلىكىنى بىلدى، گەرچە بۇ نەرسىلەرنىڭ نېمىلىكىنى بىلگىلى بولمىسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ كېلىشى ياخشىلىقتىن دېرەك بەرمەيتتى. تورپىدالار دېڭىزدا ئالدىغا قاراپ ئۆزۈپ كېتىشتى، پارتلىغان سۇ گۈللىرى ھاۋاغا چاچرىدى، لېكىن رادارلار رولىنى يوقاتقانلىق سەۋەپلىك نەتىجىسىنىڭ قانداق بولغانلىقىنى بىلگىلى بولمايتتى، ئۇچۇپ كەتكەن ئۇچقۇلار ھاۋاغا كۆتۈرۈلگەندىن كېيىن ئۇچقۇننىڭ رادارلىرىنىڭ ئەسلىگە كەلگەنلىكىنى دوكلات قىلىشتى، راداردىن غايەت زور بىر جىسىمنىڭ تېز سۈرئەتتە ئاۋېئاماتكا ئەترىتىگە قاراپ يېقىنلىشىۋاتقانلىقىنى كۆرگىلى بولاتتى. دوكلات دەل مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، جىمجىت دېڭىز يۈزىدە تۇيۇقسىز دولقۇن كۆتۈرۈلدى، غايەت زور بىر قارا كۆلەڭگىنىڭ ياندىكى بىر چارلىغۇچى كېمىگە قاراپ ئۆزۈپ كەتكەنلىكىنى كۆز بىلەنمۇ كۆرگىلى بولاتتى! سۈرئىتى تېز چارلىغۇچى كېمىمۇ ئۆزىنى ئېلىپ قېچىشقا ئۈلگۈرەلمىدى، غايەت زور ئاۋازدىن كېيىن، چارلىغۇچى كېمە «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكىدىكىلەرنىڭ كۆز ئالدىدا ئوتتۇرىدىن ئىككى پارچە بولۇپ سۇنۇپ چۆكۈشكە باشلىدى، دراكسى ھەقىقەتەنمۇ نۇرغۇن جەڭلەرنى باشتىن كەچۈرگەن سەركەردە بولۇشقا مۇناسىپ ئىدى، تۇنجى بولۇپ ھەيرانلىقتىن ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ ۋاقىرلىققا باشلىدى:

— ئۇ يەردە ھاڭۋېقىپ تۇرۇۋەرمەڭلار، دەرھال سۇغا چۈشۈپ كەتكەن جەڭچىلەرنى قۇتقۇزۇڭلار!

بىراق بۇ بۇيرۇق ئىجرا قىلىنمىدى، «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكىدىكىلەر سۇغا چۈشۈپ كەتكەن جەڭچىلەرنىڭ سۇغا چۆكۈپ كەتكەندىن كېيىن، بىرىنىڭمۇ لەيلەپ چىقىمىغىنىنى كۆرۈشكەن ئىدى، دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ جەڭچىلىرى سۇ ئۈزۈشنى بىلمەسمۇ؟ ياق، ئۇنداق ئەمەس! سۇغا چۈشۈپ كەتكەن بارلىق ئەسكەرلەر خۇددى سۇ ئاستىدا بىرى ئۇلارنى پەسكە تارتىۋاتقان دەك چۆكۈپ كېتىپ باراتتى، بىر دەمدىن كېيىن سۇ يۈزىگە لەيلەپ چىققان قانلار دېڭىز سۈيىنى قىپقىزىل بويىۋەتتى. دراكسى بۇ چاغدا ھاڭۋېقىپ قالدى، غايەت زور قارا كۆلەڭگە كېمە ئەترىتى ئوتتۇرىسىدا ئۇيان - بۇيان ئۆزۈپ يۈرەتتى، ھەر بىر غايەت زور ئاۋاز

بىر جەڭ كېمىسىنىڭ دېڭىز ئاستىغا چۆپ كەتكەنلىكىدىن بىشارەت بېرىپ تۇراتتى، تورپىدالار قويۇپ بېرىلىۋاتقان بولسىمۇ، ئەمما ئازراقمۇ رولى بولمايۋاتاتتى، قارا كۆلەڭگىنىڭ ھەرىكىتى بەك چاققان بولغاچقا، تورپىدالار ئۇنىڭغا تەگمەيۋاتاتتى، دراكسى قارا كۆلەڭگىنىڭ ئۆز كېمە ئەترىتىدە خالىغانچە قىرغىن قىلىشىغا ئامالسىز قاراپ تۇراتتى، تۇيۇقسىز بىر ئۇچقۇ ئاتقان تورپىدا قارا كۆلەڭگىگە تەگدى، ياق، توغرىسىنى ئېيتقاندا، ئۇنىڭ يېنىدا پارتلىدى، قارا كۆلەڭگىگە يارىلانغاندەك بولۇپ سۇ يۈزىگە لەيلەپ چىقىشقا باشلىدى. ئۇنىڭ لەيلەپ چىقىشى «لېكستون» ناملىق ئاۋىئاتىكا ئەترىتىدىكى جەڭچىلەرنىڭ جەڭ ئىرادىسىنى پۈتۈنلەي بەرباد قىلدى، ئۇلارنىڭ دۈشمىنى بىر تال غەلتە شەكىلدىكى كىت ئىدى، ياق، بۇنى كىت دېيىشكە بولمايتتى، ئۇنىڭ دۈمبىسىدە بىر تال ئۆتكۈر دۈمبە پالاقچىسى ئۆسكەن بولۇپ، خۇددى بىر دانە ئۆتكۈر قېلىچقا ئوخشايتتى، دەل مۇشۇ ئۆتكۈر دۈمبە پالاقچىسى جەڭ كېمىلىرىنى قاپ بەلدىن ئىككى پارچە قىلىپ بۆلۈۋەتكەن ئىدى، ئىككى تال قىپقىزىل كۆزلىرى غەزەپ - نەپرەتكە تولغان ھالدا «لېكستون» ناملىق كېمىدىكى جەڭچىلەرگە تىكىلدى، بۇ چاغدا كېمىدىكى بارلىق جەڭچىلەر سوغۇق تىترەپ كەتتى. غەلتە بېلىق سۇغا باشچىلاپ شۇغىغاندىن كېيىن، نۇرغۇن جەڭچىلەر يىغلاشقا باشلىدى، جەڭچىلەرنىڭ جەڭگىۋارلىقى پۈتۈنلەي تۈگەشكەن ئىدى! «ۋايجان!» ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋاز ئالاقزادىلىككە چۆمگەن جەڭچىلەرنىڭ نەزىرىنى پالوبىغا ئاغدۇردى، ئۇ يەردە قاچانلاردىمۇ پەيدا بولغان نۇرغۇنلىغان غەلتە مەخلۇقاتلار تۇرۇشاتتى، نۇرغۇنلىغان غەلتە مەخلۇقاتلار شورغۇچ تەخسىگە ئوخشايدىغان قوللىرىنى كېمە گەۋدىسىگە چاپلاپ يامىشىپ چىقىشقا باشلىدى. دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ M-16 مىللىتى سايىرىشقا باشلىدى، گەرچە ئەڭ ئالدىدا ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقاتلار تۈركۈملەپ يىقىلىشقا باشلىغان بولسىمۇ، ئەمما تېخىمۇ كۆپ غەلتە مەخلۇقاتلار توختىماستىن يامىشىپ چىقىشىۋاتاتتى، «لېكستون» ناملىق كېمىگە يىراقتىن قارىغاندا بىر توپ قارا رەڭلىق جىسىملار تەرىپىدىن ئوربۇلنىغان ئىدى. خۇددى ئۆلمەيدىغاندەك يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقاتلار يۈزلىگەن M-16 مىللىتىدىن چىقىۋاتقان ئوت ئۇچقۇنلىرىغا پەرۋا قىلماستىن ئەسكەرلەرگە كېلىشىۋاتاتتى، يېقىنلىغانسىرى M-16 مۇ كار قىلمايۋاتاتتى، ئادەملەر بىلەن بۇ غەلتە مەخلۇقاتلار يەكمۇ - يەك ئېلىشىۋاتامۇ؟ پەقەت ئەخمەقلەرلا مۇشۇنداق قىلىشى مۇمكىن، نۇرغۇنلىغان ئامېرىكا دېڭىز ئارمىيىسى ئەسكەرلىرى قوللىرىدىكى قوراللىرىنى تاشلاپ كېمە بۆلمىسىگە قاراپ قېچىشقا باشلىدى، بىر قىسىم ئوفىتسىر - ئەسكەرلەر بارلىق ئەسكەرلەرنىڭ تولۇق چېكىنىپ كېلىشىنى كۈتمەيلا قېلىن تۆمۈر ئىشىكىنى تاقاشقا باشلىدى، ئىشىك سىرتىدىكى ئەسكەرلەر تۆمۈر ئىشىكىنى ئەسەبىيلەرچە ئۇراتتى، ئىچىدىكىلەرنى قاغايتتى، بىر دەملىك ئېچىنىشلىق

چىقىرىغان ئاۋازلاردىن كېيىن، پەقەت ئىشىككە توختىماي ئۇرۇلۇۋاتقان ئاۋازلا قالدى!
— بۇ ئىشىك ئۇلارنى ئۇزاق توسۇپ تۇرالمىدۇ! — دېدى بىر ئەسكەر ئۈمىدسىزلەنگەن ھالدا.
نۇرغۇنلىغان ئەسكەرلەر پىلىموتلارنى تىكلەپ، ئوت ئېچىشقا تەييارلىنىپ بولۇشقان ئىدى،
تۆمۈر ئىشىكىنىڭمۇ سوقۇلغان ئاۋازغا ئەگىشىپ بارغانسېرى شەكلى ئۆزگىرىۋاتاتتى. دراكسى
ئۈمىدسىزلەنگەن ھالدا ئۇھ تارتىپ قويدى، ئامپىرىكا دۇنيادىكى ئەڭ ئىلغار قوراللار بىلەن
قوراللانغان دەپ ماختىنىدىغان دېڭىز ئارمىيىسى بۇ سوغۇق قوراللارغا تايىنىدىغان غەلتە
مەخلۇقلار تەرىپىدىن مەغلۇپ بولۇۋاتقان ئىدى. ئۇچقۇلار بۇ چاغدا يەنە خەۋەر ئەۋەتتى:
— تېخىمۇ كۆپ نامەلۇم جىسىملار دېڭىز يۈزى ۋە ھاۋادىن بۇ تەرەپكە قاراپ كېلىۋاتىدۇ.
دراكسى پۈتۈنلەي ئۈمىدسىزلەندى، قارىغاندا ئۇ ناھايىتى تېزلا ئۆزىنىڭ كونا دوستى بىلەن
كۆرۈشكۈدەك! خۇدانىڭ دەرگاھىدا كۆرۈشەيلى!

27 - باب چىرىتىش

ئامپىرىكا «لېكستون» ناملىق ئاۋىئاتىكا ئەترىتى غەلتە مەخلۇقنىڭ خالىغانچە قىرغىن
قىلىشىغا ئۇچراۋاتقاندا، ئۇچقۇلاردىكى راداردا تېخىمۇ كۆپ نامەلۇم جىسىملارنىڭ بۇ ياققا
قاراپ كېلىۋاتقانلىقى مەلۇم بولدى، دراكسىنىڭ ئۈمىد يېپى پۈتۈنلەي ئۈزۈلدى! ھازىرقى
ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئۇلار بىرەر سائەتمۇ بەرداشلىق بېرەلمەيتتى، ئەگەر يەنە بىر مۇنچىسى
كەلسە قانچىلىك بەرداشلىق بېرەلىشى نامەلۇم ئىدى، ئامپىرىكا ئەڭ بەك پەخىرلىنىدىغان ھاۋا
ئارمىيىسى بۇ يەردە ئۆز رولىنى جازىي قىلدۇرالمىۋاتاتتى، ئاستىدا تۇرۇۋاتقىنى ئۆزلىرىنىڭ
كېمە ئەترىتى، بىرەر تال بومبا تاشلىسا، ئۆز ئادىمى زىيانغا ئۇچرايتتى، جەڭ ئۇچقۇلىرىمۇ
ئامالسىز تۆۋەن بوشلۇقتا ئۇچۇپ، پىلىموت بىلەن ئوققا تۇتۇپ ھۇجۇم قىلدى. جەڭ
ئۇچقۇلىرىنىڭ ليۇتچىلىرى خۇشال ھالدا ئۇ غەلتە مەخلۇقلارغا يېقىن ئارىلىقتىن قاتتىق
ھۇجۇم قىلىۋاتقاندا، يەنە بىر تۈركۈم يېڭى غەلتە مەخلۇقلار پالوبىغا يامىشىپ چىقىپ
بولغان ئىدى، ئۇلارنىڭ يېرىلغان قاسراقلىرى ئارىلىقىدىن ئېتىلىپ چىققان يېشىل رەڭلىك
سۇيۇقلۇقلار جەڭ ئۇچقۇلىرىغا چاچرىدى. بۇ يېشىل سۇيۇقلۇقلار ئۇچقۇ برونسىگە
چاپلىشىپلا، ئۇنى ئېرىتىشكە باشلىدى، بىر ليۇتچىك ئۆز ئۇچقۇسىنىڭ سول قانتىنىڭ
ئاستا - ئاستا چىرىپ بىر تۆشۈك ئېچىلىپ قالغانلىقىغا ھەيرانلىق بىلەن قاراپ تۇرۇپ قالغاندىن
كېيىن، دەرھال ۋاقىرىدى:

— ئۆلگۈر، كۆپچىلىك بۇ نەرسىدىن ئېھتىيات قىلىڭلار، ئۇنىڭ كىسلاتالىق خۇسۇسىيىتى باركەن.

ئۇنىڭ سۆزى ئاياقلاشماي تۇرۇپلا تېخىمۇ كۆپ سۇيۇقلۇق ئۇنىڭ ئۇچقۇسىغا چېچىلدى، ئۇچقۇلاردىن ئىس پۇرقىرىغىنىچە بىر-بىرلەپ دېڭىزغا چۈشۈپ كېتىشكە باشلىدى.

غەلتە مەخلۇقلارنى توسۇپ تۇرۇۋاتقان تۆمۈرئىشىكىمۇ سۇيۇقلۇقنىڭ تەسىرىدە ئاستا-ئاستا ئېرىشكە باشلىدى، بۇ «لېكىستون» ناملىق ئاۋبئاماتكىدىكى ئوفېتسىر-ئەسكەرلەرگە خۇددى دوزاقنىڭ ئىشىكى ئېچىلىپ كېتىپ بارغاندەك كۆرۈنۈشكە باشلىدى، سانسىزلىغان غەلتە مەخلۇقلار قىستىلىشقىنىچە كېمە بۆلمىسىگە ئېتىلىپ كىرىشتى، 16-M نىڭ كونا كېسىلى تۇتۇشقا باشلىدى، مىلتىق قىزغانسىرى توختىماستىن مىشەك قىسىلىپ قالاتتى، بىراق ئالدىراش ئېتىشىۋاتقان ئەسكەرلەرنىڭ قورال-ياراق سودىگەرلىرىنى تىللىغۇدەك چولسى يوق ئىدى، تار كېمە بۆلمىسىدە ئوت پۈركۈگۈچ ئۆز رولىنى ناھايىتى ياخشى جارى قىلدۇردى، بىراق بەزىبىر قورقۇپ ئېسىنى يوقاتقان ئەسكەرلەر قالمايىقان ئوت پۈركۈشكە باشلىدى، بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ نۇرغۇن سەپداشلىرى غەلتە مەخلۇقلار بىلەن تۇتۇشماي تۇرۇپلا ئۆز ھەمىيى تەرىپىدىن كۆيدۈرۈلۈپ ئۆلۈپ كېتىشتى. ئۇچقۇلاردىكى ليۇتچىكلەر ھاۋادا تۇرۇپ، ئۆز كېمە ئەترىتىنىڭ غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن ئاستا-ئاستا يالماپ قۇرۇتۇلۇپ كېتىپ بارغانلىقىنى كۆرگىنىدە يىغلاي دېسىمۇ كۆزلىرىدە ياش قالمىغان ئىدى. ئۆزلىرى تەلىي ئوڭىدىن كېلىپ بۇنىڭدىن قۇتۇلۇپ قالغىنى بىلەن يېقىلغۇ بازىغا ئۇچۇپ قايتىشقا يەتمەيتتى. بۇ ۋاقىتتا بىر باشقۇرۇلدىغان بومبا «لېكىستون» ناملىق ئاۋبئاماتكا ئەترىتىنىڭ ئۈستىدە پارتلىدى، باشقۇرۇلدىغان بومبىغا پارتلاتقۇچ دورا قاچىلانغان بولماستىن، ئەكسىچە بىر خىل كۆك رەڭلىك گاز قاچىلانغان ئىدى. بىراق بۇ ئىس-تۈتەكلەر «لېكىستون» ناملىق ئاۋبئاماتكا ئەترىتىنىڭ ئۈستىنى قاپلىغاندىن كېيىن، ئەترەتنىڭ رادار سىستېمىسى ئەسلىگە كەلدى، دراكىس ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە كىچىككىنە ئۈمىد نۇرىنى كۆردى! چۈنكى رادار سىستېمىسى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن، يېڭىدىن ئۇچۇپ كېلىۋاتقان نامەلۇم جىسىملارنىڭ جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ بىرلەشمە جەڭ ئەترىتى ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى، جۇڭگونىڭ «تۈزۈۋ» قوراللىق تىك ئۇچىرى بىلەن روسىيىنىڭ K-50 ئۇچقۇسى ئەڭ ئالدىدا ئۇچۇپ كەلگەن ئىدى! ئىككى دۆلەت تېخنىكا ئالماشتۇرغاندىن كېيىن، جۇڭگو تاشقى پىلانلىقلارنىڭ تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ ياسالغان بىرىكمە تاختا ۋە ماتور ئىككى دۆلەتنىڭ ئۇچقۇلىرىنى ناھايىتى زور دەرىجىدە ياخشىلىغان ئىدى، جۇڭگونىڭ «دېڭىز ئەجدىھاسى» ئاۋبئاماتكىسىغا ئۇچقۇ قويۇلغان بولماستىن، «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرەك ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئىدى، غەلتە مەخلۇقلار بۇنى كۆرۈش بىلەن يېرىمىدىن كۆپرەكى جۇڭگو-روسىيە بىرلەشمە كېمە ئەترىتىگە

قاراپ ئۇزۇپ كېتىشتى! «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرەك دەرھال ئالدى تەرەپكە قارىتىپ شىددەت بىلەن ئوق ئېتىشقا باشلىدى، پۈتكۈل دېڭىز يۈزى ئوت يالقۇنى بىلەن قاپلاندى، غەلتە مەخلۇقلار ئامالسىز ھەممىسى سۇ ئاستىغا چۆكۈشكە باشلىدى. «لېكستون» ناملىق ئاۋىئاتسىيە ئىنژىنېرى يۈكى خېلىلا يېنىكلەپ قالدى، ئىلغار بولغان ھەرىكەتچانلىق ۋە قوغدىنىشچانلىق خۇسۇسىيىتىگە ئىگە بولغان جۇڭگو-روسىيە تىك ئۇچارلىرى پالوبىدىكى خېلى كۆپ غەلتە مەخلۇقلارنى يوقاتتى، قاپقارا كېيىنگەن بىر توپ ئەسكەرلەر ئۇچقۇلاردىن سەكرەپ چۈشۈپ، ئېشىپ قالغان غەلتە مەخلۇقلارنى يوقىتىشقا باشلىدى. دراكس ھەيرانلىق ئىچىدە جۇڭگو كېمە ئەترىتى ئەۋەتكەن ئۇچۇرنى تاپشۇرۇۋالدى:

— گېنرال دراكس، مەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شىمالىي دېڭىز فلوتىنىڭ قوماندانى ياۋۋىن بولمەن، ھازىر سىزگە ياردەمگە كەلدىم، سىلەرنىڭ ئەھۋالىڭلار قانداق؟
دراكس ھايجانلانغان ھالدا:

— مەن «لېكستون» ناملىق ئاۋىئاتسىيە ئىنژىنېرىنىڭ قوماندانى دراكس گېنرال بولمەن، بىز ھازىر 3-نومۇرلۇق كېمە بۆلمىسىگە قامىلىپ قالدۇق! ئەتراپىمىزدىكى غەلتە مەخلۇقلار بەك كۆپكەن، بىز بەرداشلىق بېرەلمەي قالدۇق!— دېدى.

— سىلەر يەنە بىر ئاز بەرداشلىق بېرىپ تۇرۇڭلار، بىزنىڭ قىسىملىرىمىز ھازىرلا سىلەرنى قۇتقۇزىدۇ،— دېدى ياۋۋىن. ئۆلۈمدىن قۇتۇلغان دراكس تاراملاپ ياش تۆككىنىچە:

— بىز بىلدۇق، بىز چوقۇم بىر ئاز چىداپ تۇرىمىز، سىلەرگە رەھمەت،— دېدى. دوكلات تاماملانغاندىن كېيىن، ياۋۋان يېنىدىكى رادار خادىمىدىن سورىدى:

— ئەھۋال قانداقراق؟

— قىسىملىرىمىز «لېكستون» نىڭ پالوبىسىغا چۈشۈپ بولدى، روسىيە تەرەپ بارلىق كۈچى بىلەن غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمىنى توساۋاتىدۇ، ئەمما ئۇلار ئۇزاق بەرداشلىق بېرەلمەيدۇ!

— ۋەن شيوڭفېيغا ئېيتىپ قوي، چاققانراق بولسۇن، ماشىنا ئادەملەر قىسمىنىڭ ھېمايىسىدە ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ چىقىپ چېكىنسۇن!

بۇ چاغدا «لېكستون» دىكى جۇڭگو ئالەم قىسمىنىڭ ئەسكەرلىرى بارلىق كۈچى بىلەن ھەرىدەك ئولشىپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقلار بىلەن ئېلىشىۋاتاتتى! ۋەن شيوڭفېي بىر غەلتە مەخلۇقنىڭ كاللىسىنى ئېتىپ پارتلىتىۋەتكەندىن كېيىن ۋاقتىدى:

— ئا ئەترەت بىزنى قوغداپ تۇرۇڭلار، ب ئەترەت مەن بىلەن كېمە بۆلمىسىگە كىرىڭلار.
— خوپ! باشلىق!

بىر نەچچە پاي زەمبىرەك ئېتىلغاندىن كېيىن، ۋەن شيوڭفېي ب ئەترەتنى باشلاپ كېمە

بۆلمىسىگە ئېتىلىپ كىردى! كېمە بۆلمىسىدىكى مەنزىرە بەكمۇ ئېچىنشىلىق ئىدى، قىپ-قىزىل قان بىلەن ياپ-يېشىل سۈيۈقلۈقلەر ئارىلىشىپ بەش سانتىمېتىردىن ئارتۇق دۆۋىلىنىپ كەتكەن ئىدى، پارچىلىنىپ كەتكەن جەسەتلەر قىپ-قىزىل قان ئىچىدە دۆۋىلىشىپ يېتىپ، بۇ يەرنى بەئەينى دوزاخقىلا ئوخشىتىپ قويغان ئىدى. بۇ چاغدا بۆلمە ئىچىدىكى بىرمۇنچە غەلىتە مەخلۇقلار ۋەنشىوگىفپىلارنىڭ كىرگىنى كۆرۈپ ئۇلارغا ئېتىلدى، «ئۇلارنى بوغۇزلىۋېتىڭلار!» ۋەن شىوگىفپى غەزەپ بىلەن ۋاقتىدى. بىر دەملىك ئوت يالقۇنى لەپىلىدىگەندىن كېيىن، يەر يۈزىدە يەنە بىرمۇنچە جەسەتلەر كۆپەيدى، ۋەن شىوگىفپى ماڭاي دەپ تۇرۇشىغا دەلدۈگىنىپ كەتتى. ئۇ بېشىنى تۆۋەن سېلىپ پەسكە قارىدى، يېرىمى قالغان غەلىتە مەخلۇق ئۇنىڭ سول پاچىقىغا ئېسىلىۋالغان ئىدى، ۋەن شىوگىفپى دەرھال قورالنى ئېلىپ ئۇنىڭ كاللىسىدىن تۆشۈك ئاچتى. 3-نومۇرلۇق كېمە بۆلمىسىگە قامىلىپ قالغان ئامېرىكا ئەسكەرلىرىمۇ غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمىنىڭ ئاجىزلاپ قالغانلىقىنى ھېس قىلىشتى، بىردەمدىن كېيىن غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ئارقا تەرىپىدىن مىلتىق ئاۋازى ئاڭلاندى، ئامېرىكا ئەسكەرلىرى بۇ چاغدا ھايات قېلىش ئىستىكىدە قايتۇرما ھۇجۇمىنى كۈچەيتتى، بىر دەمدىن كېيىن خۇددى ئىلمىي فانتازىيىلىك كىنولاردىلا كۆرگىلى بولىدىغان ئەسكەرلەر ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا پەيدا بولدى، ۋەن شىوگىفپى تېخىغىچە ئېسىگە كېلىپ بولالمىغان ئامېرىكا ئەسكەرلىرىگە قاراپ ئېنگىلىز تىلىدا سۆزلىدى:

— ئەنسىرىمەڭلار، بىز جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ئالاھىدە قىسمى، ھازىر سىلەر قۇتۇلدۇڭلار.

— ياشسۇن! خۇدا ساقلىدى!

ئامېرىكا ئەسكەرلىرى بىردەملىك جىمجىتلىقتىن كېيىن خۇشال تەنتەنە قىلىشقا باشلىدى. ۋەن شىوگىفپى بۇلارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن:

— كىم گېنېرال دراكسى بولىدۇ؟ — دەپ سورىدى. بېلىكىنى داكا بىلەن ئورنىۋالغان، كىيىملىرى رەتسىز بىر ھەربىي ئالدىغا چىقتى:

— مانا مەن گېنېرال دراكسى بولىمەن.

ۋەن شىوگىفپى 60 ياشتىن ھالقىغان بۇ گېنېرالغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن:

— ياخشىمۇسىز، مەن جۇڭگو ئالاھىدە قىسمىنىڭ ئەترەت باشلىقى ۋەن شىوگىفپى، دراكسى گېنېرال، ھازىر ئەھۋال جىددى، سىلەر دەرھال ئەسلى ئورنۇڭلارغا قايتىپ كېلىشىڭلار، ھەيدەڭلار، بىز سىلەرگە ياردەملىشىپ قورشاۋنى بۆسۈپ چىقىمىز! — دېدى.

— بىلىدىم، سىلەرگە رەھمەت سۆزىنى بىردەم تۇرۇپ ئېيتاي. يارىلانمىغانلار دەرھال ئۆز ئورنۇڭلارغا قايتىپ، ئاۋىئاتىكىنى ھەرىكەتلەندۈرۈڭلار، بىر قىسىمىڭلار قېلىپ يارىدارلاردىن

نەۋەر ئېلىڭلار، — دېدى دراكسى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن. ۋەن شيوڭفېي سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— كۆپچىلىك دەرھال تارقىلىپ ئۇلارنى قوغداڭلار، تېزراق ھەرىكەتلىنىڭلار.

— خوپ، — ئەسكەرلەر بىردەك جاۋاپ بېرىشتى. ۋەن شيوڭفېي چاقىرغۇغا قاراپ سۆزلىدى:
— مەن ۋەن شيوڭفېي، گېنرال دراكسىنى تاپتىم، ئا ئەترەت سىلەرنىڭ ئەھۋالىڭلار قانداق؟
ئا ئەترەت! ئا ئەترەت!

چاقىرغۇدىن سادا كەلمىگەندىن كېيىن، ۋەن شيوڭفېي تىللىۋەتتى:
— ئاناڭنى! خۇمىسى!

چاقىرغۇنىڭ دولقۇنىنى تەڭشىگەندىن كېيىن ئۇ يەنە سۆزلىدى:
— ياۋۋېن، ئا ئەترەت قۇربان بوپتۇ، بىز ياردەمگە مۇھتاج، بىر ئەترەت ماشىنا ئادەم
ئەۋەتىڭلار!

— كەچۈر بۇرادەر، مەنمۇ بەك قىيىنلىۋاتىمەن، ئەڭ كۆپ بولغاندا ئالتىسىنى بېرەلەيمەن، —
دېدى ياۋۋېن.

— بولىدۇ، بولىدۇ! تېزراق! — دېدى ۋەن شيوڭفېي ئالدىرىغان ھالدا.

«لېكستون» نىڭ پالوبىسىدىكى غەلىتە مەخلۇقلار ۋاقىتلىق تەلتۆكۈس يوقىتىلغاندىن
كېيىن، ناھايىتى تېزلا قايتا يەنە غەلىتە مەخلۇقلار قاپلاپ كەتتى، بۇنى كۆرۈپ ياۋۋېن
مۇنداق دېدى:

— روسىيە كېمە ئەترىتى بىزنى قوغداپ بەرسۇن، «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرەك بىلەن
پالوبىنى ئوققا تۇتسۇن.

روسىيە كېمە ئەترىتىنىڭ قوماندانى براگ ۋېشنىسكى ياۋۋېننىڭ بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن
كېيىن:

— بارلىق كېمىلەر يۆنۈلۈشنى بۇراپ، جۇڭگو كېمە ئەترىتىنى قورشىسۇن، تورپىدا بىلەن يول
ئېچىڭلار، — دېدى. بۇ چاغدا بىر ئەسكەر يۈگۈرۈپ كېلىپ دېدى:

— قوماندان، ئاۋۇ غەلىتە مەخلۇقلار بەك كۆپكەن، بىز ئۇزۇن بەرداشلىق بېرەلمەيمىز.
براگ ۋېشنىسكى خۇرسىنىپ تۇرۇپ:

— بىلىمەن، كۆپچىلىككە دېگىن، بىر ئاز چىداپ تۇرسۇن، — دېدى. ئەمەلىيەتتە بۇ براگ
ۋېشنىسكىنىڭ تۇنجى قېتىم بۇنداق جەڭگە قاتنىشىشى ئىدى، گەرچە يولغا چىقىشتىن بۇرۇن
ئۆزىنىڭ بۇ قېتىمقى رەقىبىنى بىلگەن بولسىمۇ، بىراق سىن ماتېرىيالىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا
ئەمەلىيەتتىكىسى كۆپ قورقۇنچىلىق ئىدى. «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرەك ھۇشقىۋىتۈپ
تۇرۇپ «لېكستون» نىڭ ئۇچۇش پالوبىسىنى ئوققا تۇتتى، كۈچلۈك ئوت يالقۇنى ئىچىدە

نۇرغۇنلىغان غەلتە مەخلۇقلار كۆيۈپ كۈلگە ئايلاندى، تېخىمۇ كۆپى دەرهال دېڭىزغا سەكرەپ چۈشۈۋالدى، جۇڭگو ماشىنا ئادەم قىسمى ئىتتىرگۈچى راكتادىن پايدىلىنىپ پالوبغا قوندى، ئوت يالقۇنىدىن ئامان قالغان غەلتە مەخلۇقلار دەرهال ئۇلارغا قاراپ ئېتىلىپ كەلدى، ئۇلار چاچقان سۇيۇقلۇقلار ماشىنا ئادەملەرنىڭ برونلىرىگە ئانچە كار قىلمىدى، غەلتە مەخلۇقلار يېقىن ئارىلىقتا جەڭ قىلىشتا ئۆزلىرىنىڭ توغما ئۇچلۇق تىكەن ۋە ئۆتكۈر بارماقلىرىغا تايىناتتى، بىراق بۇلار ماشىنا ئادەملەرنىڭ نۇر پىچاق ۋە لازىرلىق تاپانچىلىرى ئالدىدا ھېچنىمىگە ئەرزىمىدى. «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتىكا ۋەنشىوگىفېنىڭ يول باشلىشى بىلەن ئامېرىكا ئەسكەرلىرى تەرىپىدىن قايتىدىن ھەرىكەتلەندۈرۈلدى، غەلتە مەخلۇقلار ئاۋېئاماتىكىنىڭ ھەرىكەتلەنگىنى كۆرۈپ، ھۇجۇم قىلىۋاتقان جۇڭگو-روسىيە كېمە ئەترىتىنى تاشلاپ، ھەممىسى ئاۋېئاماتىكا تەرەپكە قاراپ ئېتىلىپ كەتتى. پۈتكۈل دېڭىز يۈزىنى قاپقارا غەلتە مەخلۇقلار قاپلىغان ئىدى، بۇنى كۆرۈپ ئاۋېئاماتىكىدىكىلەرنىڭ جەڭ ئىرادىسى بىردەمدىلا سۇندى، ئاز بولمىغان ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ، شۇ يەردىلا لاغىلداپ تىترەشكە باشلىدى. «بۇ قېتىم پۈتۈنلەي تۈگەشتۇق!» دېدى ۋەنشىوگىفې ئاچچىق كۈلۈمسىرەپ. ئاۋېئاماتىكىغا يېقىنلىشاي دېگەندە، بارلىق غەلتە مەخلۇقلار خۇددى بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالغاندەك سۇغا شۇڭغۇپ كۆزدىن غايىپ بولدى، قانغا بويالغان دېڭىز يۈزى تېپتىنچ بولۇپ قالدى. يېرىم سائەت چامىسىدا ھاڭۋېقىپ تۇرغاندىن كېيىن، جۇڭگو، ئامېرىكا، روسىيە ئۈچ دۆلەتنىڭ جەڭ كېمىسىدىكى ئوفېتسىر-جەڭچىلەر گۈلدۈراس ئالغىش سادالىرىنى ياڭراتتى، بىر روسىيە ئەسكىرى يەنە بىر ئامېرىكا ئەسكىرىنى قۇچاقلغىنىچە توۋلايتتى، سەكرەيتتى، ئاۋۇ ئامېرىكا ئەسكىرى بولسا ھاياجانلانغىنىدىن يىغلايتتى.

— بىز قۇتۇلدۇق!،— دېدى ياۋۇپىن بىردەم خۇشال بولۇپ،— تېز! تېز قايتايلى، ئۇلارنىڭ قاچان قايتىپ كېلىدىغىنىنى بىلگىلى بولمايدۇ.

جۇڭگو جۇڭنەنخەي، روسىيە ئەلباشى ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى، لى رەئىس، گېنرال جوۋ تىدەنخۇالار سۈرلۈك ھالدا ئالدىدىكى ئېلخەرتىگە (ئېلېكترونلۇق خەرىتىنى مۇشۇنداق قىسقارتتىم) قارىشىپ تۇراتتى! بىر ئەسكەر كىرىپ كەلدى:

— دوكلات! بىز ئامېرىكىنىڭ «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتىكا ئەترىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك قۇتقۇزۇپ چىقتۇق، ئۇلار ھازىر چىڭداۋ پورتىغا كېلىۋاتىدۇ.

لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ، بىر يېنىك تىنىۋالغاندىن كېيىن:

— ياخشى، مەن بىلىدىم،— دېدى. ئۇ بېشىنى بۇراپ روسىيە ئەلباشى گىروسىغا قاراپ:

— ئەھۋال چاتاق، ئافرىقا، ياۋروپا، ئاسىيا، ئوكيانىيەلەرنىڭ ھەممىسىدە ئۇلارنىڭ ئىزىنى

ئۇچراتقىلى بولىدۇ،— دېدى. گىروسىن بېشىنى لىڭشىتىپ، مۇنداق دېدى:

— شۇنداق! چىگراق تۇرمىساق، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنىنى چىقارماي تۇرۇپلا، مۇشۇ ۋاقىتلىق تەشكىللىگەن قىسىملىرى بىلەنلا بىزنى تەلتۆكۈس يوقىتىۋەتكىدەك.

28 - باب نامەلۇم زېمىن

ئامېرىكا تېنچ ئوكيان كېمە ئەترىتىدىكى «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكا ئەترىتىدە بۇ ۋاقىتتا پەقەت ھەممە يېرى ئۆتمە - تۆشۈك بولۇپ كەتكەن ئاۋېئاماتكا بىلەن ئىككى دانە جەڭ كېمىسىلا قالغان بولۇپ، ئۇلار جۇڭگو - روسىيە كېمە ئەترىتىگە ئەگىشىپ چىڭداۋ پورتىغا قايتتى. كېمىدىكى باشلىق - ئەسكەرلەر تېخىغىچە قورقۇنچتىن قۇتۇلمىغان ئىدى! پۈتكۈل چىڭداۋ پورتى پۈتۈنلەي قامال قىلىنغان بولۇپ، ئەمدىلا كېمىدىن چۈشكەن ئامېرىكا ئوفىتسىر - ئەسكەرلىرى دەرھال قۇتقۇزۇش ماشىنىسىغا سېلىنىپ نېرۋىسى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلدى، تازىلاش ئەترىتى ئاۋېئاماتكىغا چىققاندىن كېيىن، تۇنجى قىلغان ئىشى توختىماستىن قۇسۇش بولدى، ئاۋېئاماتكىنىڭ ھەممە يېرى قىپ - قىزىل قان ۋە جەسەتلەر بىلەن بولغان ئىدى، بۇ كۆرۈنۈشنى بەلكىم قانۇن دوختۇرلىرى كۆرسىمۇ ئۇزاق چىدالماس ئىدى، گەرچە ھەممە يېرى ھىم ئېتىلىگەن قوغدىنىش كىيىمى كىيىۋالغان بولسىمۇ، ھەر بىر خادىم قولىنى بەش سانتىمېتىردىن ئېگىز قان سۈيى ئىچىگە تىقىپ، جەسەتلەرنى كۆتۈرگەندە، ھەممىسى كۆزلىرىنى يۇمۇۋېلىشقا تىقتى. «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكىنىڭ پالوبىسىدىكى ئۇچۇش يولى جۇڭگونىڭ «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرىكى تەرىپىدىن ئىشلەتكىلى بولمايدىغان قىلىۋېتىلگەن ئىدى. بارلىق ئۇچقۇلار جۇڭگو ۋە روسىيە ئاۋېئاماتكىلىرىغا توختىتىپ قويۇلغان ئىدى. ۋەن شيوڭفېي ئاۋېئاماتكىدىن چۈشكەندىن كېيىن، ياۋۋېننى ئىزدەپ تېپىپ سورىدى:

— ھەي! ياۋۋېن، ئۆلۈش يارىلىنىش ئەھۋالى قانداق؟

— بىزدىن 127 جەڭچى قۇربان بولدى، روسىيىلىكلەردىن 243 ئۆلدى! ئامېرىكىنىڭ ئەھۋالى تېخىمۇ ناچار، پەقەت 454 ئادىملا ھايات قالدى، يارىلانغانلىرى كۆپ ئەمەس، ئەمما نېرۋىسى بىنورماللار بىر تالاي، — دېدى ياۋۋېن بېشىنى بۇراپ. ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ قايغۇرغان ھالدا:

— نېمىدېگەن ئېچىنىشلىق! بۇ قېتىم قاتتىق زىيان تارتتۇق، — دېدى.

— شۇنداق، مەن تېخىغىچە قورقۇپ تۇرۇۋاتىمەن، — دېدى ياۋۋېن.

ئامېرىكا بەش بۇرجەكلىك بىناسى قايناپ كەتكەن ئىدى! نەچچە كۈن ئاۋال بىر ئاۋېئاماتكا ئەترىتى يوقاپ كەتكەن ئىدى، ئەمدىلىكتە «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكا ئەترىتىمۇ سىرلىق ھالدا يوقاپ كەتتى! ئەگەر بۇ خەۋەر تارقىلىپ كەتسە، ۋەزىپىدىن ئىستىپا بېرىپلا قۇتۇلغىلى بولمايتتى، ئاق سارايدىكى كۆزلىرى قىپ-قىزىل، چىرايى ئاقىرىپ، كالىپۇكى قارىداپ كەتكەن ئۆلۈك! ھوي! ياق! ئەسلى ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس توختىماستىن ئۇياق-بۇياققا مېڭىپ يۈرەتتى، «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىڭ يوقاپ كەتكەنلىك خەۋىرىنى ئاڭلىغاندىن بۇيان، ئۇ ئىككى كۈندىن بېرى كۆز يۇممىغانىدى. بۇ ۋاقىتتا تېنت يۈگۈرۈپ كىرىپ كەلدى:

— ئەلباشى ئەپەندى، خەۋەر كەلدى.

— تېز! تېز دەڭ! ئاۋېئاماتكا نەدىكەن؟! — فوبۇس خۇددى تېپىلماس گۆھەر تېپىۋالغاندەك ئالدىراپ سورىدى.

تېنت بىردەم ئىككىلىنىپ تۇرۇۋېتىپ:

— «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكا ئەترىتى ھازىر جۇڭگونىڭ چىڭداۋ پورتىدا توختاپتۇ، جۇڭگو تەرەپتىن ئاۋېئاماتكىنىڭ يېرىم يولدا چوڭ چاتاق چىققانلىقتىن جۇڭگودا ۋاقىتلىق توختاپ تۇرغانلىقى توغرىسىدا ئۇچۇر كەلدى، — دېدى. فوبۇس بۇنى ئاڭلاپ ئاغزىنى بۇزدى:

— ئەبلەخ! مەن ئەزەلدىن بىرەر ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىڭ بىرەر چوڭ مەسلىگە ئۇچرىغىنىنى ئاڭلاپ باقمىغان، بۇنداق يالغان گەپكە پەقەت ئەخمەق ئادەملا ئىشىنىدۇ! جۇڭگو چوقۇم بىرەر رەزىل ھىيلە ئىشلىتىپ، بىزنىڭ ئاۋېئاماتكىمىزنى تۇتۇپ تۇرۇپ، بىزنى قىستىماقچى. تېنت ئالمان-تالمان:

— جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئاۋېئاماتكىنى بىزگە مەخپىي قايتۇرۇپ بېرىشىنى خالايدىغانلىقىنى ئېيتتى، ئۇلار ھېچقانداق تەلەپ قويمىدى، بىراق، ئەلباشى ئەپەندى، سىزنىڭ شەخسەن جۇڭگوغا بىر كېلىپ-كېتىشىڭىزنى تەلەپ قىلدى، — دېدى. فوبۇسنىڭ بۇنى ئاڭلاپ چىرايى تۈرۈلدى، ئەمما ئىشنىڭ يامىنى بولۇپ قالسا، ئىككىلا ئاۋېئاماتكا ئەترىتى جۇڭگوغا ئەسەرگە چۈشۈپ قالاتتى، ئۇلارنى قۇتقۇزمايمۇ بولمايتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئۇلارنى قايتۇرۇپ بېرىدىغانلىقىنى ئېيتتى، بىر تىيىن پۇل تەلەپ قىلمىدى، پەقەت ئۆزىنىڭ جۇڭگوغا بىر كېلىپ-كېتىشىنى تەلەپ قىلدى، ئۇنداق بولغاندىن كېيىن، سىرتقا جۇڭگوغا زىيارەتكە بارىدىغانلىقىنى ئېلان قىلسىلا بولىدۇ، ئەمەسمۇ! بۇنداق بولغاندا، جۇڭگومۇ ئوچۇق-ئاشكارە بىرەر ئىش قىلالمايدۇ. فوبۇس بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن دېدى:

— بىلىدىم، جۇڭگوغا مېنىڭ ئۇلارنىڭ تەلپىگە قوشۇلغانلىقىمنى يەتكۈزۈڭ.

- 2010 يىلى 5 - ئۆكتەبىر، جۇڭگو بېيجىڭ شەھىرىدىكى XXX دوختۇرخانىسى، لى رەئىس قاتارلىقلار گېنرال دراكسىنى يوقلاپ كەلگەن ئىدى، يولدا جوۋ تىەنخۇا گەپ قىستۇردى:
- فوبۇس بىزنىڭ تەلپىمىزگە ماقۇل بولدى، ئۇ يەنە نەچچە كۈندىن كېيىن زىيارەتكە كېلىدۇ.

لى رەئىس رازىمەنلىك بىلەن باش لىگىشتى:

- گېنرال دراكسىنىڭ ئەھۋالى قانداقراق؟

بىللە كېلىۋاتقان دوختۇر جاۋاپ بەردى:

- گېنرال دراكسىنىڭ سول بېلىكىنىڭ سۆڭىكى سۇنغان ۋە باشقا سۈرۈلۈپ كەتكەن تاشقى يارىلىرىدىن باشقا ھەممە يېرى ساق - سالامەت، روھىم جەھەتتىنمۇ ئىنتايىن نورمال، ساراڭ بولۇپ قالمايدۇ.

لى رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ:

- ئۇنداقتا ياخشى، بولمىسا فوبۇس كەلگەندە بىزگە گۇۋاھلىق بېرىدىغان ئادەم قالمايدۇ، - دېدى. بىر كېسەلخانغا كىرگەندىن كېيىن، سۈزۈك ئەينەكتىن كارۋاتتا ياتقان گېنرال دراكسى كۆرۈندى، بىر نەچچە تىببىي خادىم ئۇنى تەكشۈرۈۋاتاتتى! دراكسى قارىماققا بەكمۇ ئاجىز كۆرۈنەتتى، ئۇ جانسىز قىياپەتتە كۆزلىرىنى تورۇسقا تىكىپ بىر نېمىلەرنى ئويلاۋاتاتتى.

- گېنرال دراكسى، خېلى ياخشى بولۇپ قالغاندەك تۇرامسىز؟ - دەپ سورىدى لى رەئىس دەرىزىدىن قاراپ. دراكسى بىردەم تۇرۇۋېتىپ، بېشىنى بۇراپ كەلگەنلەرگە قاراپ، ھەيرانلىق بىلەن سورىدى:

- سىز، سىز... جۇڭگونىڭ رەئىسى لى شياڭ بولامسىز؟

لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ بېشىنى لىگىشتىپ:

- شۇنداق! دراكسى ئەپەندى، خېلى ئوڭلىنىپ قالغاندەك تۇرامسىز؟ - دەپ سورىدى. دېاكسى ئاچچىق كۈلۈپ جاۋاپ بەردى:

- كۆپ ياخشى بولۇپ قالدىم، ئەمەلىيەتتە يارام ئانچە ئېغىر ئەمەس ئىدى، مەن بىر نەرسىنى سوراپ باقاي، ھېلىقى غە... .

لى رەئىس ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلۈۋەتتى:

گېنرال دراكسى، سىز ھازىر ئوبدانراق ئارام ئېلىپ داۋالنىڭ! نەچچە كۈندىن كېيىن مەن سىزگە بارلىق ئىشلارنى دەپ بېرىمەن .

دراكسىنىڭ يەنە نېمىلەرنىڭ دېگۈسى بار ئىدى، ئەمما لى رەئىسنىڭ چىرايىغا قاراپ، بوغۇزىغا كېلىپ قالغان گەپنى يۈتۈۋەتتى، ئامالسىز بېشىنى لىگىشتى! لى رەئىس سۆزىنى

داۋاملاشتۇردى:

— بولدى، سىزنىڭ دەم ئېلىشىڭىزغا دەخلى قىلمايلى!

لى رەئىس قاتارلىقلار كېسەلخانىدىن ئايرىلدى. ئۇلار باشقا كېسەلخانىدىكىلەرنى يوقلىغاچ ماڭدى، ياتاقتىكى ئامېرىكا ئەسكەرلىرىدىن پىسخىك قوبۇل قىلىش كۈچى ياخشىراقلىرى كارىۋاتتا ياتقىنىچە جىمجىت خىيال سۈرەتتى، ناچارراقلىرى توختىماستىن يىغلايتتى، ھەتتا ساراڭدەك توۋلايتتى. لى رەئىس ئېغىر خۇرسىنىپ قويۇپ سۆز باشلىدى:

— قارىغاندا ئەھۋال بىزنىڭ ئويلىغىنىمىزدىنمۇ بەتتەررەككەن، بىراق ھېچبولمىغاندا بىز بەزىبىر كېرەكلىك نەرسىلەرگە ئىگە بولدۇق.

بىر دەمدىن كېيىن ئۇلار بىر لېفىتنىڭ ئالدىغا كەلدى، دوختۇرخانىنىڭ يەر ئاستى بىر تەجرىبىخانا ئىدى. نۇرغۇنلىغان ئالىملار ئۇيەردە توختىماستىن غەلتە مەخلۇقلارنىڭ جەسەتلىرىنى تىزىپ تەتقىق قىلىۋاتاتتى، لى رەئىس بېرىپ ئۇلاردىن سورىدى:

— قانداق ئىلگىرىلەش بار؟

— ئاق خالات كىيىۋالغان بىر ئالىم ھەيران بولغان ھالدا كېلىپ جاۋاب بەردى:

— ھېچ ئەقلىم يەتمەيۋاتىدۇ، بىزنىڭ تەكشۈرمىزچە بۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ گېنىغا يەر شارىدىكى نۇرغۇن جانلىقلارنىڭ گېنى ئارىلاشكەن، چوڭى شىر، يولۋاس، قاپلان، ئادەمسىمان مايۋىنلاردىن تارتىپ، كىچىكى چۆمۈلە، ئۆمۈچۈك، ھەتتا باكتېرىيىگىچە باركەن. ئىچىدە ھەتتا بىز ئادەملەرنىڭمۇ گېنى باركەن، بىراق بەزى گېنلارغا، بىز كېسىپ ئېيتالايمىزكى، يەر شارىدىكى جانلىقلاردا بۇنداق گېن يوق، بارلىق گېنلار شۇنداق بىرىكىپ كەتكەنكى، شۇنداق مۇكەممەل دېيىشكە بولىدۇ، ئازراقمۇ ئۆز-ئارا يەكلەش ئالامىتى يوق. لى رەئىس بىر ئەينەك شېشىگە قاقچىلاپ قويۇلغان جەسەت يېنىغا كېلىپ قارىغاچ سورىدى:

— ئۇلارنى يوقىتىشنىڭ ئامالى بارمۇ؟ مەن دەيمەن، ئۇلارنى چوڭ كۆلەمدە يوقاقتۇدەك قوراللار، مەسىلەن: ۋىروس دېگەندەك نەرسىلەر.

ھېلىقى ئالىم بېشىنى چايقىغىنىچە:

— بۇ ئامالنى بىزمۇ ئويلاپ باققان، ئەمما مېنىڭچە بۇ مۇمكىن ئەمەس! رەئىس، سىز كېلىپ بۇنى كۆرۈپ بېقىڭە،— دېدى. لى رەئىس قاتارلىقلار ئۇنىڭغا ئەگىشىپ بىر ئېكران ئالدىغا كەلدى، ئېكراندا نۇرغۇنلىغان ھۈجەيرىگە ئوخشاش نەرسىلەر توختىماستىن لۆمۈلدەپ بۆلۈنۈۋاتاتتى. ھېلىقى ئالىم تونۇشتۇرۇپ:

— بۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ تەرەققىي قىلىپ ئۆزگىرىشى بەك تېزكەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھۈجەيرە قۇرۇلمىسى بىز ئويلىغاندىنمۇ بەك مۇرەككەپكەن، بىز بىر قېتىم ۋىروس كىرگۈزسەك، يەنە بىر قېتىمدا ئۇنىڭغا تەسىرى بولمايدىكەن، ئۇلار ئوخشىمىغان ۋىروسلارغا قارىتا

ئوخشىمىغان ئانتىتېلا ئىشلەپچىقىرايدىكەن، ۋىروس بىلەن ئۇلارغا تاقابىل تۇرۇشنىڭ ھېچقانداق رولى بولمايدىكەن، — دېدى. لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ قايغۇرغان ھالدا ئۇھ تارتىپ قويدى، ھېلىقى ئالىم سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— بىز ئۇلارنىڭ مۇھىم بىر ئالاھىدىلىكىنى بايقىدۇق، ئۇلارنىڭ مۇستەقىل ئىدىيىسى بولمايدىكەن، شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، بۇ جەھەتتە ئۇلار چۆمۈلە، ھەسەل ھەرىلىرىگە ئوخشاش توپلىشىپ ياشايدىغان جانلىقلارغا ئوخشايدىكەن ھەم بىر باشلىق بۇيرۇق قىلىدىكەن.

جوۋ تىەنخۇا سۆز قىستۇردى:

— دېمەكچىكى، ئۇلار بەكمۇ دۆتكەن، ئۇرۇشتا ھەر بىر جەڭچىنىڭ ئەھۋالغا قاراپ ئوخشىمىغان رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك، «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتىكىدىكى كۆزەتكۈچتىن قارىغاندا، ئۇلارنىڭ ھەممىسى قارىغۇلارچە ئۆلۈمگە ئۆزىنى تۇتۇپ بېرىدىكەن. ھېلىقى ئالىم بۇنى ئاڭلاپ قوشۇمىسىنى پۈرۈشتۈرۈپ قويۇپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— مۇشۇنداق دېيىشكىمۇ بولىدۇ، بىراق بۇ خىل مۇتلەق ھۆكۈمرانلىق قىلىش ئۇسۇلىنىڭمۇ باشقىچە ياخشى تەرەپلىرى بار، مەسىلەن: ئىچكى توقۇنۇش، نەپسانىيەتچىلىك بولمايدۇ، ھەممە ئادەم كۈچىنىڭ بېرىچە ئىشلەيدۇ، جەڭدە بۇنداق ھەر بىر جانلىقنىڭ ھەممىسى بىر ئۆلۈمدىن قورقماس جەڭچىگە ئايلىنىدۇ! ئۇلار...

لى شياڭ ئەجەپلەنگەن ھالدا سورىدى:

— ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ بۇ قېتىم نېمىشقا تۇيۇقسىزلا چېكىنگەنلىكىنى بىلگىلى بولارمۇ؟

— بۇنى... بىزمۇ تازا بىلەلمىدۇق، بەلكىم ئۇلارنى تېخىمۇ قىزىقتۇرغان بىرەر نەرسە تېپىلغانلىقتىن، ئۇلار بىزگە قىلغان ھۇجۇمدىن ۋاز كەچكەن بولۇشى مۇمكىن، — دېدى ئالىم دۇدۇقلاپ.

كۆپچىلىك ئالىمنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرىنى ئاڭلاۋاتقاندا، بىر ئەسكەر ئالدىراش يۈگۈرۈپ كەلدى:

— رەئىس! جىددىي تېلېگرامما.

لى شياڭنىڭ چىرايى بىردىنلا قارىداپ كەتتى، ئۇ بىر ئۇھ تارتىۋەتكەندىن كېيىن ئاستاغىنە دېدى:

— مەن ئۇلارنىڭ نېمىشقا چېكىنگەنلىكىنى بىلدىم، دېڭىز ئاستىدىكى تەجرىبىخانا بىلەن بولغان ئالاقىمىز ئۈزۈلۈپ قالدى، قارىغاندا بۇنىڭدا خۇشاللىقتىن قايغۇنىڭ بىشارىتى كۆپرەك.

بىللە كېلىۋاتقانلارنىڭ ھېچقايسىسى زۇۋان سۈرمىدى، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ كۆڭلىگە دېڭىز

ئاستى تەجرىبىخانىدىكى ئىككى - تۆت تال مۇھاپىزەتچى قوشۇنغا تايىنىپ ئۇلارنىڭ ھۇجۇمغا تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغانلىقى ئايان ئىدى .

— توغرا! پۈتۈنلەي توغرا! — دېدى ھېلىقى ئالىم قولىنى پاقىدە بىرنى ئۇرۇپ جىمجىتلىقنى بۇزۇپ، — دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىدا نۇرغۇنلىغان جانلىقلارنىڭ ھۈجەيرە ئەۋرىشىكىسى بار، بۇلاردەك باشقا جانلىقلارنىڭ گېنىغا تايىنىپ ئۆزىنى ئۆزگەرتىدىغان جانلىقلارغا نىسبەتەن ئۇ يەر چوقۇم بىر چوڭ غەزىنە بولىدۇ .

29 - باب زورلانغان ھەمكارلىق

— 2010 يىلى 7 - ئۆكتەبىر، ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس ئەمدىلا جۇڭگوغا كېلىشىگە، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرگە دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسى بىلەن ئالاقىلىشىۋالغانلىق خەۋىرى تارقالدى، جۇڭگو رەئىسى لى شياڭ ۋە روسىيە ئەلباشى گروزىن ئالدىراشچىلىقتىن باش قاشلىغۇدەك چول تاپالماي قالدى، ئۇلار ھەر قايسى دۆلەتلەرنى ئالاقىزادە بولماسلىققا ۋە دەرھال قۇتقۇزۇش ئەترىتى تەشكىللەپ تەكشۈرۈشكە ئەۋەتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى، ئەمما ئۇلارنىڭ كۆڭلىگە ئۇ يەردە ھايات ئادەم قالمايدىغانلىقى ئايان ئىدى .

— 2010 يىلى 8 - ئۆكتەبىر، فوبۇس جۇڭگۇنىڭ خەۋىرىدە قىلغىلى ئىش تاپالماي زېرىكىپ ئولتۇراتتى، 20 مىنۇتلاردىن كېيىن لى رەئىس ھاسىراپ كىرىپ كەلدى . فوبۇس ئاچچىقلانغان ھالدا:

— ۋاي - ۋوي، يېقىندىن بۇيان قارىغاندا بەك ئالدىراشكەنسز - ھە! — دېدى . لى رەئىس تەرلىرىنى سۈرتكەچ دېدى:

— ئەلباشى فوبۇس ئەپەندى، بۈگۈن تۈزۈت گەپلىرىنى مەنمۇ كۆپ سۆزلىمەي! بىز گەپنىڭ پوسكاللىسىنىلا دېيىشەيلى .

فوبۇس سوغۇق كۈلۈمسىرىگىنىچە:

— ياخشى! مەنمۇ دەل شۇنى ئويلاپ تۇراتتىم، — دېدى . ئىككىيلەن ئەمدى ئولتۇرۇشقا لى رەئىس سۆز باشلىدى:

— بىز پەقەت سىلەرنىڭ ئامېرىكا تېنچ ئوكيان فلوتىنىڭ «لېكستون» ناملىق ئاۋېئاماتكا ئەترىتىنىلا قۇتقۇزالدىق، سىلەرنىڭ يۈتۈپ كەتكەن يەنە بىر ئاۋېئاماتكا ئەترىتى بىز بىلەن مۇناسىۋەتسىز .

فوبۇس ئاچچىقىنى ئاران بېسىپ:

— ئۇنداقتا، مەن سىزدىن سوراپ باقاي، سىلەر بىلەن مۇناسىۋىتى بولمىسا، ئۇنداقتا، سىلەر خەۋەرگە قانداق ئىگە بولدۇڭلار؟— دەپ سورىدى. لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى:

— دۆلىتىڭىزلارنىڭ گېنېرالى دراكس بىزگە ئېيتىپ بەرگەن!

فوبۇس بۇنى ئاڭلاپ ئاچچىقى بىر ئاز يانغان ھالدا:

— ئۇنداقتا مەن سىزدىن يەنە بىر مەسىلىنى سوراپ باقاي، ئاۋبئاماتكا ئەترىتىدىن قانداق چوڭ مەسىلە چىقسا جىددىي قۇتقۇزۇشقا ئېھتىياجلىق بولىدۇ؟— دېدى. لى رەئىس:

— بۇ دەل سىزنى چاقىرتىپ كېلىشىمدىكى سەۋەپ، بىراق مەن دېسەم سىز ئىشەنمەسلىكىڭىز مۇمكىن، شۇڭا مەن بىر نەچچە گۇۋاھچىنى چاقىرتىپ كېلىپ ئىسپاتلاپ بېرەي،— دېدى.

ئۇنىڭ سۆزى تۈگىشىگىلا روسىيە ئەلباشى گروزىن ۋە گېنېرال دراكس كىرىپ كەلدى.

دراكس فوبۇسنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۆلچەملىك ھەربىيچە چاس بەردى، ئۇ ئەسلىدە بىر نېمىلەرنى دېمەكچى بولۇپ، بىراق نېمىشقىدۇر بوغۇزىغا كەلگەن گەپنى يۈتۈۋەتتى. روسىيە

ئەلباشى گروزىن ئولتۇرغاچ سۆز باشلىدى:

— ياخشىمۇسىز، ئەلباشى فوبۇس، بۇ بىزنىڭ تۇنجى قېتىم كۆرۈشىشىمىزغۇ دەيمەن.

فوبۇس سوغۇق كۈلۈپ قويدى:

— تۈزۈت گەپلىرىنى تولا قىلمايلى، سىلەر نېمىنى ئىسپاتلىماقچى؟— دەپ سورىدى. لى رەئىس:

— سىلەرنىڭ ئىككى قېتىملىق ئاۋبئاماتكا ۋەقەسىنىڭ بىز بىلەن قىلچە ئالاقىسى يوقلۇقىنى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ قېتىم سىزنىڭ كېلىشىمگە تەكلىپ قىلىشىمنىڭ بىرىنچىدىن سىزنى

مەجبۇرلىغانلىقى، ئىككىنچىدىن سىلەرنىڭ ئامېرىكىنىڭ يۈزىنى تۈكۈش نىيىتىمنىڭ يوقلۇقىنى ئىسپاتلىماقچى، ھازىر ئامېرىكىنىڭ ھەر قانداق بىر نەرسىسىگە بىز قىزىقمايمىز، ھازىر دۇنيادا

شۇنچىۋالا زور ئىشلار بولۇۋاتىدۇ، بۇلارغا ئارىلىشىش نىيىتىمۇ يوق،— دېدى. فوبۇس بۇنى ئاڭلاپ:

— سىلەر زادى نېمە دېمەكچى؟— دەپ سورىدى. دراكس بۇ ۋاقىتتا ئېغىز ئاچتى:

— ئەلباشى ئەپەندى، بۇ قېتىم ئاۋبئاماتكىسى يوقاپ كەتكەن يالغۇز بىزلا ئەمەس، دۇنيادىكى نۇرغۇن دۆلەتلەرمۇ مۇشۇنداق ئىشقا ئۇچرىدى، ھەتتا جۇڭگو ۋە روسىيەمۇ بۇنىڭ

سىرتىدا ئەمەس.

فوبۇس ھەيران بولغان ھالدا سورىدى:

— ئەجەبا كىمىنىڭ شۇنچىۋالا قاپتەك يۈرىكى باركىنا، پۈتۈن دۇنيادىكى كېمىلەرنى

ئوغرىلايدىغان؟ تاشقى پىلانلىقلارمۇ - يە؟

— بەك يامانكەنسز، ئەلباشى فوبۇس ئەپەندى، سز بىردەمدە تېپىۋالدىڭىز، — دېدى چاۋاك ئۇرغىنچە لى رەئىس. فوبۇس بۇنى ئاڭلاپ ھەيران بولغان ھالدا لى رەئىسكە قاراپ قالدى. لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— بىز ئىككى دۆلەت دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن باشلاپلا باشتىن-ئاخىر دۈشمەنلىشىپ كەلدۇق، بۇ خىل ئەھۋال ھازىرغىچە 60 يىلدىن ئارتۇق دۋام قىلدى، ھازىر بۇ خىل ئەھۋالنى ئوڭشايدىغان ۋاقىت كەلدى، چۈنكى ھازىر بىزنىڭ ئورتاق بىر دۈشمىنىمىز بار بولدى. ئۇنىڭ سۆزى ئاياقلىشىشىغا تامدىن بىر ئىكران چۈشتى، لى رەئىس دېدى:

— سىز ئوبدانراق كۆرۈڭ، بۇلار دەل يېقىندىن بۇيان دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ كېمىلىرىگە ھۇجۇم قىلغان ھەقىقىي قاتىل.

ئېكراندا ئاۋاز بېرىلىپ بۇ كۆرۈنۈشلەرنىڭ «لېكستون» ناملىق ئاۋېئوماتىكىدىن تارتىلغان كۆرۈنۈشلەر ئىكەنلىكى چۈشەندۈرۈلگەن كۆرۈنۈشلەر كۆرۈندى، كۆرۈنۈشلەر قويۇلغاندىن كېيىن، فوبۇس ھاڭۋېقىپ قالدى، ھالبۇكى دراكسى ئېكراندىكى كۆرۈنۈشلەرنى كۆرۈپ قورققىنىدىن ئازراق تىترەشكە باشلىدى. جەمئىي 30 نەچچە مىنۇت قويۇلغان بولسىمۇ، ئەمما فوبۇسقا نىسبەتەن نەچچە ئەسەر ئۆتكەندەك بىلىندى، كۆرۈنۈشلەردە غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئىشىكلەرنى بۇزۇپ «لېكستون» ناملىق ئاۋېئوماتىكىنىڭ ئىچىگە كىرەتتى، ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ ئاجىز قارشىلىقىدىن كېيىن چوڭ قىرغىنچىلىق باشلىناتتى. تۈگىگەندىن كېيىن فوبۇس زادىلا ئىشىنەلمەي قالدى، دۇنيادىكى ئەڭ كۈچلۈك دېڭىز ئارمىيىسى دەپ تەرىپلىنىۋاتقان ئامېرىكا ئارمىيىسى بۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئالدىدا بىر پەشۋاغىمۇ يارىمايتتى، بۇنداق كۆرۈنۈشلەرنىڭ ھوللىۋودنىڭ داڭلىق رېژىسورلىرىمۇ سۈرەتكە ئالمايتتى. لى رەئىس فوبۇسنىڭ بىرئاز تېنچلانغىنىنى كۆرگەندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— مەن پەقەت بۇلارنىڭ ھەقىقىي ئىكەنلىكىنىلا سۆزلىمەكچى، ئىشىنىش-ئىشەنمەسلىك ئۆزىڭىزدىن. دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسى بىلەن ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالغانلىقىنى سىزمۇ بىلگەنسز! مېنىڭچە، دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسى ئاللىقاچان بۇ مەخلۇقلار تەرىپىدىن بۇزۇۋېتىلدى.

سۆزلەپ بولۇپ، ئىككى ئالىمغا ئالاھىتە غەلتە مەخلۇقنىڭ جەستى سېلىنغان پېچەتلەنگەن قاچىنى ئەكەلدۈردى. فوبۇس قاچىدىكى جەستەننىڭ فىلىمدىكى غەلتە مەخلۇقلار بىلەن ئوپىمۇ-ئوخشاشلىقىنى كۆرگەندىن كېيىن، خۇرسىنىپ قويۇپ:

— قارىغاندا، مەن بۇ قورقۇنچىلۇق ئەمەلىيەتنى قوبۇل قىلمىسام بولمايدىغاندەك تۇرىدۇ، بىز ھازىر قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ دۇنيادىكى ھەممە دۆلەت بىرلىشىپ ئۇلارنى يوقىتىشىمىزمۇ؟—

دەپ سورىدى .

— شۇنداق ، بىراق بۇ ئىشنى چوقۇم قەتئىي مەخپىي تۇتۇشىمىز كېرەك ، سىز دۆلىتىڭىزنىڭ قالايمىقانچىلىققا پېتىپ كېتىشىنى خالىمايدىغانسىز- ھە؟— دېدى لى رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ . فوبۇس ئاقەتسىزلەنگەن ھالدا دېدى :

— ئەلۋەتتە ، قارىغاندا بىز ئىككى رەقىپ دۆلەت بۇ قېتىم چوقۇم بىر قېتىم زورلاپ ھەمكارلىشىدىغان ئوخشايىمىز .

— بۇ ئىش تارقالغاندىن كېيىن ، دۇنيادىكى جۇڭگوغا قارشى ۋە ئامېرىكىغا قارشى كۈچلەر قانداق ئويلا- ھە؟ نېمە دېسەك بولار؟ ئەمەلىيەتتە مېنىڭ ئامېرىكىلىقلار بىلەن ھەمكارلاشقۇم يوق ، ھازىرقى ئەھۋال مېنى مۇشۇنداق قىلىشقا زورلاۋاتىدۇ ،— دېدى گروزىن . فوبۇس كۈلۈپ تۇرۇپ :

— سىزنىڭچە مەن ناھايىتى خالارمەنمۇ؟ مەنمۇ سىلەر روسىيىلىكلەر بىلەن ھەمكارلىشىشنى خالىمايمەن تېخى!— دېدى . لى رەئىس خۇلاسىە سۆزى قىلدى :

— مانا بۇ بىز ئىنسانلارنىڭ ئەسكى ئادىتى ، ئوت كىرىپكىمىزگە تۇتاشقانداق ئاندىن ئىتتىپاقلىشىمىز (ياخشىراق ماقال- تەمسىل تاپالمىدىم ، قارىغاندا سۆز بايلىقىم بەكمۇ كەمچىلكەن ، نىدادىن) ، خۇددى 2- دۇنيا ئۇرۇشىدا سىلەر ئامېرىكىقلار روسىيىلىكلەر بىلەن بىرلىشىپ گېرمانىيىگە تاقابىل تۇرغىنىڭلاردەك ، بىز جۇڭگولۇقلارنىڭ كۆپچىلىكىمىز سىلەرنى بەكمۇ يولسىز دەپ قارايمىز ، سىلەر ئامېرىكىلىقلار بىز تەرەققىي قىلساق سىلەرگە تەھدىت سالىدۇ دەپ قارايسىلەر . بىز ئۆز- ئارا بىر- بىرىمىزنى ئەخمەق دەپ ئەيىبلەۋاتقاندا ، باشقا مىللەتنىڭ نەزىرىدە ھەر ئىككىلىمىز ئەخمەق دەپ قارىلىمىز . بولدى! بىز ھەمكارلاشماقچىكەنمىز ، ئۇنداقتا مەن سىزگە ھازىرقى ئەھۋالىمىزنى ئېيتىپ بېرەي!

سۆزلىگەچ بىر ئېلخەرىتىنى ئۈستەلگە قويدى . لى رەئىس ئېلخەرىتىدىكى كۆك رەڭلىق جايلارنى كۆرسەتكەچ :

— بۇ جايلار تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ غەلىتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن ئىگىلىۋېلىنغانلىقى جەزىملەنگەن جايلار ، بۇ جايلار دەل ئالدىنقى قېتىم مىتروئىت ۋە قەسىدە مىتروئىت پارچىلىرى چۈشكەن جايلار ، ھەممىسى چۆل- قاقاس ، ئادەم ياشىمايدىغان جايلار ،— دېدى . فوبۇس ھەيران بولغان ھالدا سورىدى :

— سىز بۇ مېتروئىتنىڭ جەنۇبىي ئامېرىكا سوقۇلىشىنى ئۇلار كەلتۈرۈپ چىقارغان دېمەكچىمۇ؟ — شۇنداق! بىز بۇ غەلىتە مەخلۇقلارنى بەكمۇ سەل چاغلانچۇق ، ئەينى چاغدا ئۇلار مىتروئىتتىن پايدىلىنىپ ، ئۇنىڭ ئىچىگە يۇشۇرۇنۇپ كېلىپتىكەن ئەمەسمۇ ، ئۇلار يەرگە چۈشۈش بىلەنلا شۇ يەردىكى جانلىقلار بىلەن ئاسسىمىلياتسىيە بولۇپتۇ ۋە زور مىقداردا

كۆپىيىپتۇ، ئۇلار ئەڭ بەك چىرىتقان جاي دېگىزكەن! بۇ غەلتە مەخلۇقلارمۇ ئەمەلىيەتتە بىر خىل ئىرقكەن، بىزگە ئوخشاشلا مۇنتىزىم قوشۇنى باركەن، ئۇلار پەقەت ئۆزلىرىنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنلىرىنى ئىشلىتىشنى خالىمىغاندەك قىلدۇ، ئۇلار يەر شارىدىكى جانلىقلاردىن پايدىلىنىپ بىزنى يوقاتماقچىكەن،— دېدى لى رەئىس باش لىگىشتاقچى. فوبۇس بۇلارنى ئاڭلاپ سوغۇق تەرلەپ كەتتى، دراكىس سۆز قىلدى:

— بىزنىڭ كېمە ئەترىتىمىز ھۇجۇمغا ئۇچرىغاندا، ئۇلارنىڭ ئىچىدە غايەت زور بىر شەكلى ئۆزگەرگەن بېلىق توختىماستىن بىزگە ھۇجۇم قىلدى، ئۇ بېلىقنىڭ شەكلىدىن قارىغاندا ئۇ بىر كۆك كىتتەك قىلدۇ، كېمىگە چىققان غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھەممىسى ئادەمسىمان مايپۇن، ئورانگوتاننى ئاساس قىلغان ئۆزگەرگەن مەخلۇقلاركەن.

فوبۇس سوغۇق تەرلىگىنىچە خەرىتىگە قاراپ:

— مەن ئۆزەمنى خۇددى فانتازىيىلىك فىلىم ئىشلەۋاتقاندەك ھېس قىلىۋاتىمەن،— دېدى لى رەئىس ئوخشاش ھېسسىياتتا باش لىگىشتاپ:

— ئەمەلىيەتتە بىز ئۇزاق بەرداشلىق بېرەلمەيمىز، گەرچە ئۇلارنىڭ يەرشارىدىكى قىسىملىرىنى يوقىتالىغان تەقدىردىمۇ. بىراق ئۇلارنىڭ ئۆز زېمىنىدىن چىققان قوشۇنلىرى بىزنى كۆزنى يومۇپ— ئاچقۇچە يەرشارىدىن يوقىتىۋېتەلەيدۇ، بىزنىڭ ئالەم كېمىسىنى ياساش ئۇسۇلىنى ئېلان قىلىشىمىزمۇ دەل ئۆزىمىزگە بىر ھاياتلىق يولى تېپىش ئۈچۈندۇر،— دېدى. گورزنىمۇ سۆز قىستۇردى:

— ھازىرغا قەدەر بىز باشتىن— ئاخىر ھۇجۇمغا ئۇچرايدىغان پاسسىپ ھالەتتە تۇرۇۋاتىمىز، بىزمۇ ئۇلارغا ئۆزىمىزنى تېتىپ قويىمىساق بولماس، مەن لازىم بولغاندا بارلىق يادرو قوراللىرىنى ئىشقا سېلىشنى قارار قىلدىم.

لى رەئىس ئافرىقىنى كۆرسەتكەن ھالدا:

— دېگىزدىكىگە بىز ھازىرچە چېقىلالمايمىز، بىراق بۇ يەر ئۇلارنىڭ قۇرۇقلۇقتىكى ئەڭ چوڭ ئۇۋىسى، بىز چوقۇم بۇ يامان سۈپەتلىك ئۆسۈمنى قۇرۇقلۇقتىن يوقىتىشىمىز لازىم، گەرچە ئەڭ ئاخىرىدا بىزىڭگە تەقدىردىمۇ ئۇلارنى ئېغىر چىقىمدار قىلمىساق بولمايدۇ،— دېدى. فوبۇس قوشۇلغان ھالدا دېدى:

— مەن ياردەملىشىشنى ناھايىتى خالايمەن، بىراق سىلەرمۇ بىلىسىلەر، سابىق ئەلباشى كىچىك بوش ئافغانىستان، ئىراق ئۇرۇشلىرى ھەمدە بۇلتۇرقى تەيۋەندىكى مەغلۇبىيەت سەۋەپلىك تەختتىن چۈشتى، ھازىر ئامېرىكىلىقلار ئۇرۇشنىڭ گېپىدىن جاق تويدى، ئەگەر ئۇلار بىزنىڭ ئىككى ئاۋىئاتىكا ئەترىتىنى يۈتتۈرگەنلىكىمىزنى ئاڭلىسا، مەن تەختتىن چۈشمەي قالمايمەن.

لى رەئىس:

— بۇنىڭ ھەممىسى سىلەر ئامېرىكىلىقلارنىڭ ئۆزەڭلارنى ماختاپ كۆككە كۆتۈرگىنىڭلاردىن بولدى! ئامېرىكىلىقلار ھازىرغىچە ئۆزلىرىنىڭ ئارمىيىسىنى تەڭداشسىز دەپ ئىشىنىدۇ. سىلەر ھەقىقەتەنمۇ ئەڭ ئىلغار قوراللار بىلەن قوراللانغان، ئەمما جاسارىتىڭلار بەك ئاجىز، بىر تېپىككىمۇ يارىمايدۇ، ئۆزەڭلار ئازراق زىيان تارتىپ قالساڭلار قورقۇپ بولالماي قالسىلەر! ئىككى ئاۋىئاتىكا ئەرتىنىڭ ئىشىنى چوقۇم مەخپىي تۇتۇڭ، ئافرىقىغا ئەسكەر چىقىرىشنى بىز بىلەن بىر قېتىملىق بىرلەشمە ھەربىي مانىۋېر قىلىمىز دەپ ئېلان قىلىڭ، ئافرىقىدىكى دۆلەتلەرنى بىز ياپونىيىنىڭ قولىدىن تارتىۋالدىق، ئۇلارغا پەقەت ئىقتىسادىي جەھەتتىن ئازراق ياردەم بېرىپ قويساقلا، ئۇلار بىزنىڭ ئۇ يەردە ۋاقىتلىق قوشۇن تۇغۇزۇشىمىزغا قوشۇلىدۇ، ئافرىقىدىكى غەلتە مەخلۇقنىڭ ئۇۋىسىنى يوقاتقاندىن كېيىن، بىز ھەقىقىي ئەھۋالنى جاكارلايمىز، ئۇ چاغدا خەلقئارا جامائەتچىلىك ھەرگىز بىزنى ئەيىبلەيدۇ! سىزگە قارشى تۇرغانلارمۇ سىزنى ھېچنېمە قىلالمايدۇ!— دېدى. فوبۇس بېشىنى لىگىشتىپ:

— بىلدىم، بىز ئامېرىكا ئارمىيىسى يەنە ئازراق تەييارلىق قىلىۋالماق بولمايدۇ، سىلەر بۇ غەلتە مەخلۇقلار بىلەن ئېلىشىپ باقتىڭلار، ئەمما بىزنىڭ ئامېرىكا ئەسكەرلىرىمىزنىڭ تېخى پىسخىك بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى يوق،— دېدى.

— ئاساسلىق جەڭنى بىز روسىيە بىلەن جۇڭگو قىلىمىز، سىلەر ۋاقىتنىچە جەڭگە قاتناشمايسىلەر، بىزگە ياردەملىشىپ ئارقا سەپنى قوغداپ بەرسەڭلارلا بولىدۇ! تەپسىلىي پىلاننى بىز يەنە تەتقىق قىلىپ باقمىساق بولمايدۇ،— دېدى گروزىن.

— 2010 يىلى 8-ئۆكتەبىر كۈنى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان بىر خەۋەر تارقالدى، جۇڭگونى زىيارەت قىلىۋاتقان ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس جۇڭگو رەئىسى لى شياڭ، روسىيە ئەلباشى گروزىنلار بىلەن مەڭگۈلۈك ھەربىي ھەمكارلىق ئورناتتى! ئۇچىلا دۆلەت ئۆز-ئارا قوشۇن ئەۋەتىپ يەنە بىر دۆلەتتە قوشۇن تۇرغۇزۇشقا قوشۇلدى. بۇ خەۋەر بىردىنلا دۇنيانى زىلزىلىگە سالدى! دۇنيادىكى ئەڭ كۈچلۈك ئۈچ دۆلەت بىرلەشتى، ئەمما بۇ ئۈچ دۆلەت تېخى نەچچە ئاينىڭ ئالدىدىلا ئۆز-ئارا رەقەپلەردىن ئىدى. دۇنيادىكى نۇرغۇن سىياسىئونلار كەسىپ ئۆزگەرتىپ چوشقا گۆشى ساتىدىغان قاسساپ بولۇپ كېتىشتى، ئەنگلىيە، كورىيە، ئاۋسترالىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ باشلىقلىرى بۇ خەۋەر تارقالغاندىن كېيىن ئۆزلىرىنى چۈش كۆرۈۋاتقان دەك ھېس قىلىشتى، ب د ت رەئىس بۇ ئىش سەۋەپلىك ھەددىدىن زىيادە ھاياجانلىنىپ كېتىپ، ھۇشىدىن كېتىپ يىقىلدى، جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەت خەلقىمۇ غوۋغا كۆتۈردى. جۇڭگونىڭ تور بېكەتلىرىدە قالدۇرۇپ قويۇلغان سۆزلەرنىڭ تولىسى «مەن ئايلىناي»، «ھوشۇمدىن كەتتىم»، «بۇ چوقۇم يامان چۈش»، «قىيامەت قەيىم

بولغۇدەك» دېگەندەك سۆزلەر ئىدى. بۇ خەۋەر ھەقىقەتەنمۇ كىشىنىڭ ئىشەنگۈسىنى كەلتۈرمەيتتى، ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس جۇڭگودا يەنە بىر نەچچە كۈن ئارتىق تۇرىدىغانلىقىنى ھەمدە ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى راموسفېلدىنڭ جۇڭگوغا كېلىشىنى تەلەپ قىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

30 - باب قىل ئۈستىدە قېلىش

جۇڭگو، ئامېرىكا، روسىيە ئۈچ دۆلەت مەڭگۈلۈك ھەربىي ئىشلار توختىمى ئىمزالاپ، پۈتكۈل دۇنيانى ھەيران قالدۇرغاندىن كېيىن، دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىغا ماڭغان قۇتقۇزۇش ئەترىتى دۇنيانى يەنە بىر قېتىم ھەيران قالدۇرىدىغان خەۋەر يوللىدى: دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىدىكى 10764 نەپەر ھەر قايسى دۆلەت خىزمەتچى خادىملىرىنىڭ ھەممىسى ئاپەتكە ئۇچراپ بىرىمۇ ھايات قالمىغان ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بەكمۇ ئېچىنشىلىق ئۆلگەن بولۇپ، كىشى قاراشقىمۇ جۈرئەت قىلالمايتتى، تەجرىبىخانىدىكى بارلىق جانلىقلار ئەۋرىشكىلىرىنىڭ ھەممىسى ئوغرىلانغان بولۇپ، ئۆسكۈنىلەرنىڭ ھەممىسى بۇزۇۋېتىلگەن ئىدى! بۇ خەۋەر دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنى ساراڭ قىلدى، كىممۇ مۇشۇنداق تەلۋىلەرچە قاتىللىق قىلىپ، بىرىمۇ ئادەمنى تىرىك قويىمىغاندۇ؟ ب د ت دىكى ھەر قايسى ئەللەر ۋەكىللىرى بەس-بەستە تالىشىپ، بۇنى پۈتكۈل جاھانغا بۆلگۈنچىلىك قىلغانلىق دەپ ۋاقىراپ كېتىشتى! ئەمما كىمىنىڭ قىلغىنىنى بىلەلمىدى. جۇڭگو ۋەكىلى بۇ ئىشنى چوقۇم بارلىق كۈچى بىلەن تەكشۈرۈپ، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرگە ئېنىق چۈشەنچە بېرىدىغانلىقىنى ئېيتتى! ھەر قايسى دۆلەت ۋەكىللىرى شۇندىلا پەسكويغا چۈشتى، ھېچكىم جۇڭگودىن گۇمانلانمىدى، چۈنكى جۇڭگونىڭ خەلقئارادىكى ئىناۋىتى يۇقىرى ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ قېتىملىق چوڭ قىرغىنچىلىقتا ھەممىدىن بەك زىيان تارتقىنى جۇڭگو ئىدى.

2010 يىلى 12 - ئۆكتەبىر، جۇڭنەنخەي، لى رەئىس ھاسىرىغىنچە كىرىپ كەلدى، ئەلباشى فوبۇس سورىدى:

— دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىنىڭ ئىشلىرى قانداق بولۇۋاتىدۇ؟

لى رەئىس ئولتۇرۇۋالغاندىن كېيىن:

— ھازىرچە يۇشۇرۇپ ئۆتۈپ كەتتۇق، ئەمما بۇمۇ پەقەت بىردەمچىلىك، مەڭگۈگە ئالداپ ئۆتكىلى بولمايدۇ! ھوي، راست، راموسفېلدى ئىشەنچلىكمۇ؟ مۇبادا ئۇ قايتىپ كەتكەندىن

كېيىن خەۋەرنى ئاشكارىلاپ قويسا چاتاق بولىدۇ! — دېدى. فوبۇس بېشىنى لىگىشتىنچە:
— خاتىرجەم بولۇڭ، جان ھەلقۇمغا يېتىپ قالغاندا، ھېچكىم نام — ئاتاق قوغلاشمايدۇ، —
دېدى. لى رەئىسىمۇ قوشۇلغان ھالدا بېشىنى لىگىشتىپ:

— دۇرۇس، مەنمۇ بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغاندا، بارلىق ئارزۇ — ئارمانلىرىم يوققا چىققاندى! پەقەت
بىزنىڭ قانداق قىلغاندا، ئاندىن ھايات قالايدىغانلىقىمىزنىلا ئويلىغان ئىدىم، دېڭىز ئاستى
تەجرىبىخانىسىنىڭ ئىشىدا مەن بىر ياخشى ئامال ئويلاپ تاپتىم، — دېدى. فوبۇس دەرھال
سورىدى:

— قانداق ئامال؟

لى رەئىسى فوبۇسنىڭ ھاياجانلانغان تۇرقىغا قاراپ:

— مەن ئالدى بىلەن سىزنى بىر كىشى بىلەن كۆرۈشتۈرەي، سىز ئۇ ئادەم بىلەن كونا
تونۇش، — دېدى. فوبۇس ئەجەپلىنىپ تۇرغاندا، ئاقساقاللىق بىرى كىرىپ كەلدى، فوبۇس
كۆزلىرىنى ئۇۋۇلىۋەتكەندىن كېيىن، ھەيران بولغان ھالدا كۆز ئالدىدىكى بۇ بوۋايغا قاراپ
ئىشىنەلمىگەن ھالدا دېدى:

— بىن... بىن... بىن لادىن! ئۇ بۇ يەردە نېمە ئىش قىلىدۇ؟

لى رەئىسى كۈلۈمسىرىگەن ھالدا:

— سۆزلەپ كەلسەڭ گەپ تولا! لادېن بۇرادەر سىلەرنىڭ قوغلاپ تۇتۇشۇڭلاردىن قېچىپ
ئافرىقىغا يۇشۇرۇنۇۋاپتۇ ۋە ئافرىقىدا باشقا بازا تەشكىلاتلىرىغا ئاستىرىتتىن ئىزچىل
قوماندانلىق قىلىپ كەپتۇ! بىراق بىر قېتىم ئۇ ۋە قول ئاستىدىكىلىرى ئافرىقا يايلاقلىرىغا
ئىچكىرىلەپ كىرىپ كېتىپ، ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھوجۇمىغا ئۇچراپتۇ، دەل شۇ
چاغدا بىزنىڭ ئافرىقا رايونىدىكى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھەرىكىتىنى كۆزىتىۋاتقان
قىسىملىرىمىزغا ئۇچراپ قېلىپ قۇتۇلۇپ قاپتۇ! شۇ ئىشتىن كېيىن لادىن بۇنداق ئىشتىن قول
ئۈزۈشنى قارار قىلدى، بىزنىڭ قىسىملىرىمىز ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلىرىنى قوشۇۋېلىپ،
رازۇپىدا ئەترىتى تەشكىللەپ، ئافرىقا رايونىدىكى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھەرىكىتىنى
كۆزىتىۋاتىدۇ، — دېدى. فوبۇس بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئىشىنەلمىگەن ھالدا باش
لىگىشتى، لى رەئىسى بۇرۇلۇپ لادېنغا قاراپ:

— سېنى بىزگە ياردەملىشىپ ۋاقتىنچە ناھەقچىلىق تارتىپ تۇرۇشقا ئاۋارە قىلىدىغان بولىدۇق،
ئافرىقا رايونىدىكى غەلتە مەخلۇقلار بىلەن بولغان جەڭ ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، مەن
شەخسەن سېنى ئاقلايمەن، — دېدى. لادېن بېشىنى لىگىشتىپ:

— ھېچقىسى يوق، ھېلىمۇ ئادەم ئۆلتۈرۈش، ئوت قويۇشتەك يامان بەك جىق قىلدىم، بىر قېتىم
ياخشى ئىش قىلىپ، ئاللاھنىڭمۇ مېنى ئازراق كەچۈرۈۋېتىشىنى ئۈمىد قىلىمەن، — دېدى.

فوبۇس بۇنى ئاڭلاپ:

— بۇنداق قىلساق بولامدۇ؟ ئەگەر دۇنيادىكى ئەللەر ئۇقۇپ قالسا، بىز بېشىمىزغا چوڭ بالا تېرىۋاليمىز!— دېدى. لى رەئىس سوغۇق كۈلۈمسىرەپ:

— بالا- قازا ئاللىقاچان يېتىپ كەلدى، ئەجەبا، بۇنىڭدىن قورقماسىز؟— دېدى. فوبۇس ئۇھ تارتىپ قويۇپ:

— ئەمەلىيەتتە سەن بىز بارلىق ئامېرىكىلىقلارنىڭ دۈشمىنى ئىدىك، بىراق ھازىرقى ئەھۋالدا بۇنداق قىلىشقا قوشۇلمىسام بولمايدىغان ئوخشايدۇ! ئافرىقا ئۇرۇشى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، مەنمۇ شەخسەن سېنى ئاقلايمەن! ئەمما سېنىڭ ئىلگىرى بىز ئامېرىكىلىقلار ئالدىدا قىلغان گۇناھلىرىڭنى ھەرگىز كەچۈرەلمەيمەن،— دېدى. لى رەئىس:

— بولدى، شەخسىي ئۆچ- ئاداۋىتىڭلارنى كېيىن ئاستا- ئاستا دېيىشىۋېلىڭلار! بۇ ئىشنى ئاستىرىتتىن ئورۇنلاشتۇرۇۋالايلى، باشقىلار ھەرگىز يۇچۇق بايقاپ قالمىسۇن،— دېدى. — 2010 يىلى 14- ئۆكتەبىر، بىن لادېن ۋە ئۇنىڭ بازا تەشكىلاتى بايانات ئېلان قىلىپ، دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىدىكى قىرغىنچىلىققا مەسئۇل بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى، لادېن سىنئالغۇ لېنتىسىدا شەخسەن بايانات ئېلان قىلىپ:

— جۇڭگومۇ ئامېرىكىغا ئوخشاش رەزىل دۆلەتكە ئايلاندى، تەجرىبىخانىغا ئالىم ئەۋەتكەن ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ھەممىسى ئالۋاستىنىڭ قول- چومىقى!— دېدى. لادېن يەنە تېخىمۇ كۆپ ھۇجۇم قوزغاپ، ئامېرىكا ۋە جۇڭگودەك رەزىل دۆلەتلەرنى ئېغىر بەدەل تۆلىتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بايانات ئېلان قىلىنىپ 2- كۈنى پۈتكۈل جاھان تەۋرەپ كەتتى، قۇتقۇزۇش ئەترىتى يەنە تەجرىبىخانىدىن AK-47 نىڭ مىشەكلىرىنى بايقىغانلىقىنى، دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان قوغدىنىش قىسىملىرىغا AK-47 سەپلەنمىگەنلىكىنى ئېلان قىلدى! بۇنىڭ بىلەن جاھاندىكى ھەر قايسى ئەللەر بۇ

ئىشنى راستىنلا لادېننىڭ قىلغانلىقىنى جەزىملەشتۈردى، ب د ت مۇ بىن لادېننى جەنۇە (日 内瓦) ئەھدىنامىسىدە قوغدايلىدىغان ئىنسانىيەتكە قارشى تەشكىلاتلار تىزىملىكىگە كىرگۈزدى. جۇڭگو، ئامېرىكا، رۇسىيەلەرمۇ بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، رادىئو دولقۇنىنىڭ ئافرىقا رايونىدىكى تارقىتىلغانلىقىنى، پۈتكۈل جاھاننىڭ تېنچ ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن ئافرىقاغا ئەسكەر چىقىرىپ، بىن لادېن ۋە ئۇنىڭ بازا تەشكىلاتىنى يوقىتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. دۇنيا جامائەتچىلىكى غولغولا قىلىشىپ كەتتى، بەزى تاراتقۇلاردا مۇنداق ئوبزور ئېلان قىلىندى: «10 يىل ئىلگىرى دۇنيادىكى 1- نومۇرلۇق تېرورچى بىن لادېن ئامېرىكىغا ھۇجۇم قوزغاپ، دۇنيانى زىلزىلىگە سالغان '11- سېنتەبىر' ۋەقەسىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى، ئامېرىكا ئەينى چاغدىكى ئەڭ چوڭ دۆلەت سۈپىتىدە بىر قېتىملىق زور كۆلەملىك تېرورلۇققا قارشى

ھەرىكەت قوزغىدى ، ئەمما ئۈنۈمى تۆۋەن بولدى . 10 يىلدىن كېيىن بىن لادېن يەنە بىر قېتىم دۇنيانى زىلزىلىگە سالدىغان ئېچىنىشلىق ۋەقە پەيدا قىلدى ، يېڭىدىن دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ دۆلەت بولغان جۇڭگو ئوخشاشلا داغدۇغىلىق ھالدا تېررورلۇققا قارشى جەڭ باشلىدى ، جۇڭگو بۇ بىر يىلدا ئۇدا غەلبە قىلىپ كەلدى! بەلكىم ئۇلار بۇ قېتىم دۇنياغا زىيان سالدىغان بۇ يامان سۈپەتلىك ئۆسمىنى كېسىپ تاشلاپ ، ئامېرىكا تاماللىيالمىغان ۋەزىپىنى تاماملىيالىشى مۇمكىن .» ئەنگىلىيە ۋە باشقا بىر قىسىم دۆلەتلەر تېررورلۇققا قارشى جەڭگە قاتنىشىشنى ئارزۇ قىلىشتى ، ئەمما جۇڭگو ، ئامېرىكا ، رۇسىيە قاتارلىق ئۈچ دۆلەت ئۇلارنى قەستەن باشقا يەرگە ئەۋەتىۋەتتى .

- 2010 يىلى 16 - ئۆكتەبىر ، ئامېرىكا بەش بۇرچەكلىك بىنا دا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رامۇس فېلدى ئورۇندۇقتا ئۈچ تارتىپ ئولتۇراتتى ، ئامېرىكا ئەينى چاغدا جۇڭگو ، رۇسىيەلەر بىلەن مەڭگۈلۈك ھەربىي ئىشلار ھەمكارلىق توختىمى تۈزگەندە ، دۆلەت ئىچىدە غولغولا قوزغالدى ، ئۆكتەبىر پارتيە بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ، ئەلباشى فوبۇسقا ئەسەبىيلەرچە تىل - ئاھانەت ياغدۇرۇۋەتتى ، ئۇنى ئامېرىكىنىڭ يۈزىنى چۈشۈردى دەپ قارىدى! ئۆزىمۇ ئۇ چاغدا بەك ئەجەپلەنگەن ئىدى ، بىراق جۇڭگوغا بارغاندىن كېيىن ئۆزۈمۇ بۇ ھەمكارلىقنىڭ مۇھىملىقىنى بىلدى ، بۇ قېتىم ئافرىقىغا قوشۇن ئەۋەتىپ ، «تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش»قا خەلق ھەرگىز قوشۇلمىدى ، ئەسكەرلەرمۇ بېرىشنى خالىمىدى! ئەگەر مەغلۇپ بولسا ، ئەلباشى ۋە ئۆزۈمۇ تەختتىن چۈشمەي بولمايدۇ ، ئەگەر غەلبە قىلسا ، بارلىق قارشى تۇرۇش سادالىرى مەڭگۈلۈك بېسىقلىق ، يېڭىش - يېڭىلىشنى ئۆزۈمۇ بەربىر كۆڭلىگە ئېلىپ كەتمەيدۇ! ھازىر پۈتكۈل ئىنسانىيەتنىڭ ئۆزىنىڭ جېنىنى ساقلاپ قېلىشىمۇ تەس ، ئاۋۇ ئۆكتەبىر پارتيەلەر توختىماستىن غەلۋە قىلىپ ، ئادەمنى زېرىكتۈرۈۋېتىپ بارىدۇ ، ئۇلارچە ئەلباشلىق بۇ ئورۇنغا ئولتۇرۇش ئاسان ئوخشايدۇ ، ئەگەر ئىشنىڭ ھەقىقىتىنى بىلسە ، كۆرۈپ باقاي ، كىممۇ بۇ يەردە ئولتۇرۇشقا جۈرئەت قىلالايدىكىن!

- 2010 يىلى 23 - ئۆكتەبىر ، جۇڭگو ، روسىيە قىسىملىرى سەئۇدى ئەرەبىستان ئارقىلىق ئافرىقا رايونىغا كىردى ، ئەمما ئامېرىكا ئارمىيىسى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ دېڭىزدا ئوغرىلىقچە ھۇجۇم قىلىشىدىن قورقۇپ كەتكەنلىكتىن ، ھەممە قىسىمىنى ھاۋا ئارقىلىق ئافرىقا رايونىغا يۆتكىدى ، جۇڭگو ، روسىيە ، ئامېرىكا قاتارلىقلار مىسىر ، سۇدان ۋە گىنۇنىيە قاتارلىق بىر نەچچە دۆلەتكە نەپ بەرگەندىن كېيىن ، قىسىملىرى ۋاقىتلىق تۇرغۇزۇلدى . ئامېرىكا قىسىملىرىغا تەقسىملەنگەن ۋەزىپە بولسا ئارقا سەپ تەمىنلەش لېنىيىسىنى قوغداش ئىدى ، ئەسلىدىنلا كېلىشىنى خالاپ كەتمىگەن ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنى بۇنى كۆرۈپ ھېچنەمە دېمىدى ، ئۆزلىرى ئالدىنقى سەپكە بارمىسىلا ، ھەممە نەرسە ئۇلارغا بەربىر ئىدى . ئەمما بىر نەچچە كۈن

ئۆتكەندىن كېيىن، بەزى ئامېرىكا ئەسكەرلىرى بۇ قېتىمقى ئۇرۇشنىڭ تېررورلۇققا قارشى ئۇرۇشتەك ئاددىي ئەمەسلىكىنى بايقىدى، جۇڭگو، روسىيە ئەۋەتكەن قوشۇننىڭ سانى كىشىنى چۆچۈتەتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە قوراللىرى مەيلى سىرتقى كۆرۈنۈش جەھەتتىن بولسۇن، ئۆزلىرىنىڭ قوللىرىدىكى M-16 دىن نەچچە ھەسسە ئىلغارلىقىنى بىلگىلى بولمايتتى، ھەممىسى دوپۇلغا-ساۋۇتتەك كىيىملەرنى كىيىۋالغان ئىدى، چىرايى سۈرلۈك ھەم سوغۇق بولۇپ، ئادەمنى كۈچلۈك دۈشمەنگە دۇچ كەلگەندەك ھېس قىلدۇراتتى. جۇڭگونىڭ «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرىكى، «قارام ئەجدىھا» تانكىسى، «كېڭەيگۈچى» برونسى ۋە زور بىر تاركۇم ئاساسىي جەڭ تانكىسى، زەمبىرەك، تىزگىن بومبىلىرى ئافرىقا رايونىغا زىچ ئورۇنلاشتۇرۇلدى، روسىيەنىڭ تۆت برونە دېۋىزىيىسىمۇ بۇ يەرگە قاراپ يولغا چىقتى، ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ ھاۋا ئارمىيىسىمۇ تەييارلىنىپ بولدى.

جۇڭگو دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىەنخۇا، روسىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى سېرگىيوف، ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رامۇسفىلىد ھەمدە لادېننىڭ پارتىزان ئەترىتىگە قارار قىلىدىغان ۋاقىتنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكى ئايان ئىدى! بۇ جەڭدە غەلبە قىلىشقا بولاتتىكى، مەغلۇپ بولۇشقا بولمايتتى. دۇنيادىكى ئالدىنقى ئۈچ كۈچلۈك دۆلەتنىڭ قىسىملىرىنىڭ تەييارلىقى پۈتكەندىن كېيىن، دۇنيادىكى ئەللەرمۇ بۇ قېتىمقى جاھاننى زىلزىلىگە سالغان جەڭگە دىققەت قىلدى. ئافرىقاغا يۇشۇرۇنغان غەلبە مەخلۇقلارمۇ بۇ جەڭنىڭ يېتىپ كېلىدىغىنىنى ئاللىقاچان بىلگەندەك دۇنيادا ئۆمۈلدەك ھەرىكەت قىلىشقا باشلىدى، جەڭنىڭ باشلىنىشى قىل ئۈستىدە قالدى!

31 - باب ھەر كىم ئۆز ھۆنرىنى كۆرسىتىش

ئافرىقىدىكى ھەرىكەت باشلىنىپ تۆت كۈندىن كېيىن، ئافرىقىدىكى چوڭ يايلاقتا سانسىزلىغان تىك ئۇچارلار كېچە - كۈندۈز توختىماي چارلاشقا باشلىدى، گەرچە مۇشۇنداق بولسىمۇ، بىراق جىمجىت يايلاقتا يۈگرەپ يۈرگەن كالا توپى ۋە ئويۇنچى پىللارنىلا كۆرگىلى بولاتتى. ھەممە يەر ئىناق، جىمجىت كۆرۈنەتتى، ھېچقانداق گۇمانلىق ئەھۋال بايقالمىدى! ئافرىقا چوڭ يايلىقىنىڭ چېتىدىكى رايوندا بىر ۋاقىتلىق ھەربىي بازى قۇرۇلدى، بىر ھەربىي چېتىدا جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ ئافرىقىدا تۇرۇشلۇق قوماندانى ليۇ جىبو زېرىككەن ھالدا: - ئۆلگۈر! بىز بۇ يەرگە كەلگىلى تۆت كۈن بولدى، ئاۋۇ غەلبە مەخلۇقلارنىڭ سايسىمۇ

كۆرۈنمەيدىغۇ؟— دېدى. روسىيە قىسىملىرىنىڭ قوماندانى مالشكوف:

— سىز بۇ يەردە ئاچچىقلانسىڭىزمۇ بىكار، بىز ھازىر ئوۋچى، ئوۋچى دېگەن سەۋرچان بولۇشى كېرەك، بەك ئالدىراقسان بولسا بولمايدۇ،— دېدى. ليۇ جىبو بىر ئوتلاپ سۇ ئىچىپ:

— مەنمۇ بىلىمەن، ئەمما بۇ قېتىمقى ھەربىي ھەرىكەت بەك مۇھىم! ئەگەر ئاشۇ غەلتە مەخلۇقلار مۆكۈنۈۋېلىپ چىقماي، ۋاقىتنى كەينىگە سوزسا، بىز قانداق قىلىمىز؟— دېدى.

مالشكوف ئېڭىكىنى سىلىغىنىچە ئويلىنىپ تۇرۇپ:

— ھىم! دۇرۇس، بۇمۇ بىر چوڭ مەسلىكەن..... مېنىڭچە، بىر نوچى ئوۋچى ئوۋنى ئىزدىمەستىن، ئوۋنى قىزىقتۇرۇپ چىقىرىدۇ،— دېدى. ليۇ جىبو سورىدى:

— ئۇلارنى چىقىرىمىز؟ سىزنىڭچە ئۇلار نېمىگە قىزىقىدىغاندۇ؟

— ئېسىڭىزدىمۇ؟ بىز بۇ يەرگە ئەمدىلا كەلگەن چاغدا، بەزىلەر بىزگە بۇ يەردىكى يايلاقتا ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارنىڭ ئۆلتۈرۈلگەنلىك ۋەقەسىنى دەپ بەرگەنتىغۇ؟— دېدى مالشكوف.

— ئەلۋەتتە..... توختاڭ! توختاڭ! سىزنىڭ دېمەكچى بولغىنىڭىز بىز ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارنىڭ قىياپىتىگە كىرىۋېلىپ، ئۇلارنى قىزىقتۇرۇپ چىقىرىشكەن. دە،— دېدى ليۇ جىبو بېشىنى لىگىشتىپ.

— دېگىنىڭىز توغرا، مەن دەل بىرقىسىم ئادەملەرنى ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلاردەك ياساپ، ئۇلارنى قىزىقتۇرۇپ چىقارماقچى،— دېدى مالشكوف بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ.

— چاقچاق قىلىمىگە! ئەگەر ئاشكارىلىنىپ قالسا، دۇنيا جامائەتچىلىكىگە قانداق چۈشەندۈرىمىز؟ ئۇنىڭ ئۈستىگە بىز ھەربىي، ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچى ئۇنسۇز ئەمەس. تە!— دېدى ليۇ جىبو بېشىنى چايقاپ.

— ئۇنداقتا، سىزنىڭ قانداق ياخشى چارىڭىز بار؟ ئۇلار قەستەن بىزنىڭ چوڭ قوشۇنىمىزدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارنى ئاستىرىتتىن ئۆلتۈرۈپ بىزگە ھەيۋە قىلىۋاتىدۇ. ئەگەر ئۇلارنى قىزىقتۇرۇپ چىقارماقچى بولساق، پەقەت مۇشۇ چارىلا بار! ئەجەب، سىزنىڭ بىزنىڭ بۇ يەردە ھاڭۋېقىپ تۇرۇشىمىزنى كۆرگىڭىز بارمۇ؟— دېدى مالشكوف. ليۇ جىبو خالىمىغان ھالدا:

— ئەگەر بۇ چارىنى بولىدۇ دېسەكمۇ، مېنىڭ قول سېلىشقا رايىم يوق! ھازىرغا قەدەر ئافرىقا يايلىقىدىكى غەلتە مەخلۇقلار پەقەت ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارغا ھۇجۇم قىلىپ، ياۋايى ھايۋانلارنى چوڭ كۆلەملىك قىرغىن قىلغىنى يوق! ئۇلار تېخى يەر شارىنىڭ سىرتىدىكى مەخلۇق تۇرسا، ئۇنى ئۈستىگە بىز ئەزەلدىن يەر شارىدا ياشاۋاتقان جانلىق تۇرۇپ، ئۇلارنى مەغلۇپ قىلىش ئۈچۈن، ئۆزىمىز بىلەن بىر پىلاندا ياشاۋاتقان جانلىقلارنى قۇربان قىلىمىساق

بولمامدۇ؟— دېدى. مالشكوف بېشىنى ساڭگىلىتىپ، بىردەم ئويلانغاندىن كېيىن:
— دېگەنلىرىڭىز توغرا، بۇنداق قىلساق بىزنىڭ ھەقىقەتەنمۇ ئادىمىيلىكىمىز قالمايدىكەن!
ئەمما، قوماندان، ئېسىڭىزدە بولسۇن، جەڭ مەيدانىدا غەلبە ۋە مەغلۇبىيەتلا بولىدۇ،
ئادىمىيلىك بولمايدۇ!— دېدى. ليۇ جىبو بېشىنى چايقىغىنىچە دېدى:
— كەچۈرۈڭ، مەن قىلالمايمەن! ئەگەر سىز قىلماقچى بولسىڭىز، ئۆزىڭىزنىڭ قىسىملىرىنى
ئەۋەتىپ قىلىڭ.

ئىككىيلەن توختىماي تالىشىۋاتقاندا بىر ئەسكەر كىرىپ دېدى:
— دوكلات! ئەزەلدىن كۆرۈپ باقمىغان زور بىر تۈركۈم غەلىتە مەخلۇقلار بەييۇتا (拜尤达)
يايلىقىدا كۆرۈنۈپ، تېز سۈرئەتتە بىزگە يېقىنلىشىۋاتىدۇ.
ئىككىيلەن تالىشىشتىن توختاپ، ليۇ جىبو ھەيران بولغان ھالدا سورىدى:
— نېمە دېدىڭ؟ بەييۇتا يايلىقىنى بىز ئون نەچچە قېتىم چارلىغانغۇ؟ ئۇلار قانداق پەيدا
بولۇپ قالدى؟

ھېلىقى ئەسكەر جىددىيلەشكەن ھالدا جاۋاب بەردى:
— ئۇلار خۇددى يەردىن ئۈنۈپ چىققان دەكلال پەيدا بولدى.
مالشكوف تەكىتلىگەن ھالدا:

— ھازىر ئۇلارنىڭ قانداق پەيدا بولغانلىقىنى تالىشىدىغان ۋاقىت ئەمەس، قىسىملارغا
ھۇجۇمغا تەييارلىنىش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلدى،— دېدى.
بەييۇتا يايلىقىنىڭ جەنۇبىدىكى ئېفىئوپىيە تەۋەسىدە جۇڭگو ۋە رۇسىيەنىڭ ئاساسىي جەڭ
تانكىلىرى تىزىلىپ بىر پولات سېپىل پەيدا قىلدى، بۇ سېپىلنىڭ ئالدىدا زور بىر تۈركۈم پىيادە
ئەسكەرلەر پىلىموتلىرىنى تىكلەپ سەپ تۈزدى. بۇ چاغدا تۈن پەردىسى يېپىلغان ئىدى، تۈن
قاراڭغۇسىدا ئافرىقا يايلىقى تېخىمۇ سىرلىق كۆرۈنەتتى!

— ئاۋۇ يەرگە قاراڭلار!— دېدى بىر ئەسكەر ئالدى تەرەپنى كۆرسىتىپ، ئۇ كۆرسەتكەن
تەرەپتىكى تۇمان ئارىسىدىن سانسىزلىغان غەلىتە مەخلۇق چوڭ قوشۇنى بۇ سېپىلگەن قاراپ
ئەسەبىيلەرچە ئېتىلىپ كەلمەكتە ئىدى، خۇددى تۆمۈر تاپىنى بىلەن ھەممە نەرسىنى دەسسەپ
چەيلىۋېتىدىغاندەك قىلاتتى! نۇرغۇنلىغان جەڭچىلەرنىڭ ئالقىنىدىن ئىختىيارسىز سوغۇق تەر
چىقىپ كەتتى. قوماندانلىق ئۆيىدە ليۇ جىبو ۋە مالشكوف جىددىيلەشكەن ھالدا كىشىنى
ھەيران قالدۇرىدىغان بۇ مەنزىرىگە قاراپ تۇراتتى، قۇرۇقلۇقتىكى بۇ غەلىتە مەخلۇقلار
دېڭىزدىكى غەلىتە مەخلۇقلارغا پۈتۈنلەي ئوخشىمايتتى. دېڭىزدىكى غەلىتە مەخلۇقلار تاشقى
كۆرۈنۈش جەھەتتە ئادەملەردىن كۆپ پەرقلەنمەيتتى، ھالبۇكى بۇ يەردىكى غەلىتە مەخلۇقلار
قۇرت-قوڭغۇز ۋە ھايۋانلارغا بەكرەك ئوخشايتتى! چۇقان-سۈرەن ئاۋازى بارغانسېرى

كۈچەيدى، مالىشكوف ھەيران بولغان ھالدا:

— بۇ ئەبلەخلەرنىڭ كاللىسى يوقمىدۇ؟ ھەجەپ بۇ خىل ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشتەك ھۇجۇم

ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپتۇ،— دېدى. ليۇ جىبو:

— ھاۋا ئارمىيىسى بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇلارغا قوراللىق تىك ئۇچارلارنى ئەكەلدۈرەيلى،

ئالىمادىس بىرەر ئىش بولۇپ قالمىسۇن،— دېدى. مالىشكوف بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ:

— قوشۇلمەن، سىزنىڭچە ئۇلار بىزنىڭ مۇداپىئە سېپىمىزنى بۆسۈپ ئۆتەلەرمۇ؟— دېدى. ليۇ

جىبو جەزىملەشتۈرگەن ھالدا جاۋاپ بەردى:

— ئەگەر ئۇلارنىڭ ئۆلمەيدىغان جېنى بولمىسلا، ھەرگىز بۆسۈپ ئۆتەلمەيدۇ، پەقەت

ئۇلارنىڭ سانى بىزنىڭ ئوقلىرىمىزنى پۈتۈنلەي تۈگىتىۋەتمىسلا!

بىراق ليۇ جىبونىڭ كۆڭلىدە يەنىلا بىر تۈگۈن بار ئىدى، نېمىشقا نەچچە كۈن ئۇلارنى

ئىزدەپمۇ تاپالمىغان، ئەمما بۈگۈن ئۇلار تەشەببۇسكارلىق بىلەن بىزگە ھۇجۇم قىلىدۇ؟

جەڭ مەيدانىدىكى بىر قوماندان چاقىرغۇغا قاراپ توۋلىدى:

— ئۇلار ئېتىش دائىرىسىگە كىردى، ئوت زەمبىرەكلىرى ئېتىڭلار!

تانكىلارنىڭ كەينىگە ئورۇنلاشتۇرۇلغان 400 دىن ئارتۇق روسىيىنىڭ ئېغىر تىپتىكى

زەمبىرەكلىرى قۇلاقنى يارغۇدەك گۈمبۈرلەشكە باشلىدى، جەڭچىلەرنىڭ كۆز ئالدىدىكى

تۇماننىڭ ئورنىغا دەرھال ئوت يالقۇنى ئالماشتى، بىر تۈركۈم غەلىتە مەخلۇقلار يىقىلغاندىن

كېيىن، كەينىدىن بىر تۈركۈم غەلىتە مەخلۇقلار دەرھال ھېچنىمىدىن قورقماي ئوت دېڭىزىغا

بۆسۈپ كىرىپ ھۇجۇم قىلىپ كەلدى. جۇڭگو-روسىيە قوشۇنلىرىنىڭ ئىستېھكاملىرىدىكى

بارلىق تانكىلار بىرلا ۋاقىتتا ئوت ئاچتى، ئەڭ ئالدىدا ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان غەلىتە

مەخلۇقلار دەرھال پارتلاشتىن پەيدا بولغان ئوت يالقۇنى تەرىپىدىن يۈتۈۋېتىلدى، پەقەت بىر

قىسىم ئاقساق-چولاق غەلىتە مەخلۇقلار ئوت دېڭىزىدىن بۆسۈپ ئۆتۈپ كەلدى. ئەمدىلىكتە

نۆۋەت ئەڭ ئالدىدا تۇرغان پىيادە ئەسكەرلەرگە كەلگەن ئىدى، ئىككى قېتىملىق زەمبىرەك

ھۇجۇمىدىن كېيىن كېيىنكى بۆسۈپ كەلگەن غەلىتە مەخلۇقلار ئاللىقاچان ئېغىر يارىلانغان

ئىدى، سانسىزلىغان پىلىموتلارنىڭ ئالدىدا ئۇلار تىترىگىنىچە يەر چىشلەشكە باشلىدى! گەرچە

بۇ قېتىمقى جەڭگە قاتناشقان جۇڭگو، روسىيە ئەسكەرلىرى بۇ قېتىمقى ۋەزىپىنى بىلگەن ھەمدە

ئۇزۇن مۇددەتلىك پىسخىك بەرداشلىق بېرىش مەشقىنى قوبۇل قىلغان بولسىمۇ، بىراق كۆز

ئالدىدىكى مەنزىرە يەنىلا ئۇلارنى بەك ھەيران قالدۇردى، ئۇلار ئۆزلىرىنى فانتازىيىلىك كىنودا

تۇرۇۋاتقان دەك ھېس قىلاتتى، كۆز ئالدىدىكى سانسىزلىغان غەلىتە مەخلۇقلار قوشۇنغا قاراپ

كاللىسى ئاللىقاچان قىزىپ كەتكەن ھەم قاتتىق ۋاقىرىغىنىچە خۇددى ماشىنىغا ئوخشاش

ئىختىيارسىز ھالدا تەپكە باساتتى، ئوق قاچىلايتتى. كەينىدىكى زەمبىرەكچى قىسىمىمۇ

ئالدىراشچىلىقتىن قىزىپ كەتكەن ئىدى .

— دەرھال ئوق سېلىڭلار، داۋاملىق ئېتىڭلار، توختاپ قالماڭلار! — دەپ ۋاقىرىدى بىر ستارشى لېيپتېنانت . زەمبىرەكچى ئەسكەرلەرگە چەنلىمىسىمۇ بولىدىغاندەك بىلىنەتتى ، بەربىر زەمبىرەك ئوقنى قىسىمنىڭ ئالدى تەرىپىگە ئاتسالا ، چوقۇم بىر توپ غەلتە مەخلۇقلارنى ئۆلتۈرەلەيتتى! بىردەمدىن كېيىن ئالدىنقى سەپتىكى ئەسكەرلەرنىڭ پۈتىنىڭ ئاستى مىشەك بىلەن توشتى ، كۆز ئالدىدىكى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكى تاغدەك دۆۋىلىشىپ كەتتى! بىراق تېخىمۇ كۆپ غەلتە مەخلۇقلار ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلۈكىنى دەسسەگىنىچە داۋاملىق كۈچلۈك ھۇجۇم قىلىپ كەلدى ، بىر قىسىم جەڭچىلەر ئاللىقاچان ئۆزلىرىگە بۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ بارغانسېرى يېقىنلاپ قالغانلىقىغا دىققەت قىلىشقا باشلىدى .

ليۇ جىبو جىددىيلەشكەن ھالدا ئېكرانغا قاراپ:

— ئەبلەخ ، تىك ئۇچار نېمىشقا تېخىغىچە كەلمەيدۇ؟ تېزراق بولمىسا ئۇلار بۆسۈپ كېلىدۇ ، — دېدى . مالىشكوفى ھەيران بولغان ھالدا ئېكرانغا قاراپ:

— بۇ ئەبلەخلەر ئۆلۈمدىن قورقمايدىغاندۇ؟ ھازىر ئۇلارنىڭ ئۆلۈم - يېتىم ئەھۋالى ئاللىقاچان بىزنىڭكىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى! ئۇلارنىڭ قوماندانى نېمىلەرنى ئويلاۋاتقاندۇ؟ — دېدى . ئالدىنقى سەپتىكى ئىستېھكامدىكى ئوت يالقۇنى پەلەككە يەتكەن ئىدى ، غەلتە مەخلۇقلارنىڭ بارغانسېرى يېقىنلاپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرگەن ئەسكەرلەرنىڭ پىسخىك بېسىمىمۇ بارغانسېرى كۈچىيىشكە باشلىدى! بۇ ۋاقىتتا كۈچلۈك شامال چىقىشقا باشلىدى ، ئاسماندا نۇرغۇنلىغان جۇڭگونىڭ «تۈز 11» قوراللىق تىك ئۇچارلىرى ۋە روسىيىنىڭ K-60 تىك ئۇچارلىرى ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى ، ئۇلارنىڭ ئىچىدە يەنە ئامېرىكىنىڭ بىر نەچچە «ئاپاچ» ۋە «كېمەنچ» قوراللىق تىك ئۇچارلىرىمۇ بار ئىدى . ئامېرىكا تىك ئۇچارلىرىنىڭ ليۇتچۇنلىرى بۇنداق مەنزىرىنى تۇنجى قېتىم كۆرۈۋاتقاچقا ، ھەيرانلىقتىن گەپمۇ قىلالماي قالغان ئىدى . جۇڭگو - روسىيە قوشۇنلىرىنىڭ ئەسكەرلىرى ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ ياردەمگە كەلگىنىنى كۆرۈپ خۇشاللىقتىن ۋاقىرىۋېتىشتى! غەلتە مەخلۇقلار ھەيران بولغان ھالدا تىك ئۇچارلارغا قاراپ قالغان چاغدا ، تانكىغا قارشى مىنمىوتلار يەر - جاھاننى قاپلاپ ئۇچۇپ ، غەلتە مەخلۇقلار توپىغا قاراپ چۈشۈشكە باشلىدى . سان - ساناقسىز پۇت - قوللار ھاۋادا ئۇچۇشقا باشلىدى . بۇنى كۆرگەن ھېلىلا ھېچنىمىدىن قورقىغان غەلتە مەخلۇقلار ئارقىغا قاراپ قېچىشقا باشلىدى .

قوماندانلىق ئۆيىدە بىر ئەسكەر سورىدى:

— قوماندان ، ئۇلار چېكىنىشكە باشلىدى ، قوغلاپ زەربە بېرەمدۇق؟

مالشكوفى ئېھتىيات قىلغان ھالدا:

— بەلكىم توزاق بولۇشى مۇمكىن ، ئەڭ ياخشىسى قوغلىماڭلار، — دېدى . ليۇ جىبو قوشۇلغان ھالدا:

— مەن قوشۇلمەن ، بىراق ئۇلارنىڭ بۇ قېتىم قېچىپ نەگە مۆكۈۋالدىغانلىقىنى بىلگىلى بولمايدۇ! مېنىڭچە بىر قىسىم تىك ئۇچارلار داۋاملىق ئۇلارغا قوغلاپ زەربە بەرسۇن ، يەر يۈزى قىسىملىرى قوغلىسا بەك خەتەرلىك ، يەنىلا ئەسلى جايدا بۇرۇق كۈتسۇن . ئۇلارنىڭ قايتۇرما ھۇجۇم قىلىشىدىن ئېھتىيات قىلايلى، — دېدى .

بايۇتا يايلىقىدا ئۇخلاۋاتقان بىر توپ شىرلار تۇيۇقسىز ئويغىنىپ كەتتى ، يىراقتىكى توپا - چاڭنى كۆرۈپ قېچىشقا باشلىدى! سانسىزلىغان غەلتە مەخلۇقلار ئوتلاقتا ئەسەبىلەرچە يۈگۈرۈپ كېلىۋاتاتتى ، يول پۈتۈنلەي غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكى بىلەن توشۇپ كەتكەن ئىدى ، ئاسماندا قوراللىق تىك ئۇچارلار ئېغىر تېپلىق پىلىموت ئارقىلىق قىلچىمۇ قارشىلىق كۈچى بولمىغان غەلتە مەخلۇقلارنى ئۆلتۈرەتتى . تۇيۇقسىز غەلتە مەخلۇقلار چېچىلىپ ، ھەر تەرەپكە قاراپ يۈگۈرۈشكە باشلىدى ، تىك ئۇچارلارمۇ دەرھال ھەر تەرەپكە چېچىلىپ قوغلاپ ئۆلتۈرۈشكە باشلىدى . تېخى پۇخادىن چىققۇدەك ئاتىمىغان ليۇتچۇك تۇيۇقسىز چىققان سوغۇق شامالدىن ھەيران بولۇپ تۇرۇپ قالدى ، بېشىنى كۆتۈرۈپ دەرەزىگە قاراپ ، ئۇنىڭدا ياپ - يېشىل سۇيۇقلۇقلارنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆردى ، بۇ سۇيۇقلۇقلار ئوقتىن ساقلىنىش ئەينىكىنى تېز سۈرئەتتە ئېرىتىۋېتىپ باراتتى .

— تېز قايتىڭلار! ھاۋاغا قارشى غەلتە مەخلۇقلار باركەن، — ئۇنىڭ سۆزى ئاخىرلاشماي تۇرۇپلا ، يەر ئاستىدىن تېخىمۇ كۆپ غەلتە مەخلۇقلار تېشىپ چىقىپ ، سانسىزلىغان يېشىل سۇيۇقلۇقلارنى ئاسمانغا پۈركىدى .

ئاق نىل دەرياسىنىڭ بويى ، بۇ يەردە نۇرغۇنلىغان ئامېرىكا ئەسكەرلىرى ۋە ئازراق جۇڭگو ، روسىيە ئەسكەرلىرى چۈشكۈن قىلغان ئىدى ، ئۇلار بۇ يەردە ئۈچ دۆلەت ئارمىيىسىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ماددىي ئەشياىلىرىنى قوغدايتتى . ئۇلارنى بۇ يەرگە ئەۋەتىشتە ماددىي ئەشياىلارنى توشۇشقا ياردەملىشىش ۋە قوغداشتىن باشقا قىلغۇدەكمۇ ئىش يوق ئىدى . بىر ئامېرىكىلىق ئەسكەر M - 16 مىلتىقىنى تۇتقىنىچە بىكارچىلىقتىن بىر تال تاماكا تۇتاشتۇرۇپ چېكىشكە باشلىدى:

— بۇ يەرگە كېلىپ ھەجەپ زېرىكتىم ، مۇقەددەس ئاق ش قىسىملىرى بۇ يەردە ترانسپورت ئەترىتى بولۇپ قالدى .

تۇيۇقسىز ئۇ يەر يۈزىنىڭ كۈچلۈك تەۋرەنگەنلىكىنى ھېس قىلدى ، يەر يۈزى يېرىلىپ غايەت زور يېرىق پەيدا بولۇپ ، سانسىزلىغان غەلتە مەخلۇقلار يوپۇرۇلۇپ چىقىشقا باشلىدى! بۇ ۋاقىتتا ئامېرىكا ئەسكەرى جايدا قىمىرلىماي كۆز ئالدىدىكى بۇ مەنزىرىگە ھاڭۋېقىپ قاراپ

قالدى .

— دۈشمەن ھۇجۇم قىلدى! — جۇڭگو، روسىيە ئەسكەرلىرى ۋاقىرىشىپ كەتتى .

32 - باب جاھانغا جاكارلاش

ئىستراتىگىيەلىك ماددىي ئەشيانى قوغدايدىغان قىسىملارنىڭ ئادەم سانى كۆپ بولسىمۇ ، ئەمما تۇيۇقسىز ھۇجۇم ئالدىدا تەمتەرەپ نېمە قىلىشنى بىلمەي قېلىشتى . بىر قىسىم ئامېرىكا ئەسكەرلىرى «خامپېر» ماشىنىنىڭ تۈستىگە ئورۇنلاشتۇرۇلغان پىلىموت ۋە تانكىغا قارشى مىنامىوتلارنى ئېتىپ ، جۇڭگو ، روسىيە ئەسكەرلىرى بىلەن بىرلىكتە جېنىنىڭ بېرىچە تىركەشمەكتە ئىدى ، بىراق تېخىمۇ كۆپ ئامېرىكا ئەسكەرلىرى ئاللىقاچان قوللىرىدىكى قوراللارنى تاشلاپ قېچىشقا باشلىدى! بىراق پۈتكۈل قىسىم غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمىدا چېچىلىپ كەتكەچكە ، ئۈنۈملۈك قايتۇرما زەربە بېرەلمىدى . غەلتە مەخلۇقلارمۇ يېرىقتىن ئۈزۈلدۈرمەي چىقىشقا باشلىدى ، ھەممە يەرنى ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار قاپلىدى! «گۇمباڭ!» قىلغان غايەت كۈچلۈك پارتلاش ئاۋازى ئاڭلاندى . ئەسلىدە بىر قىسىم ئوق - دورىلار غەلتە مەخلۇقلار پۈركىگەن كىسلاتالىق سۇيۇقلۇق تەسىرىدە پارتلىغان ئىدى . پۈتكۈل تەمىنات بازىسى بىردىنلا ئوت يالقۇنى ئىچىدە قالدى . ئوت يۇرۇقىدا غەلتە مەخلۇقلار خۇددى دوزاختىن چىققان ئالۋاستىلاردەك كۆرۈنۈپ كەتتى ، نۇرغۇنلىغان ئەسكەرلەرنىڭ كاللىسى توختاپ قالدى . گەرچە ئۇلارنىڭ ھەممىسى جەڭگە چىقسا ھەر ۋاقىت ئۆلۈمگە دۇچ كېلىدىغىنىنى بىلىسىمۇ ، ئەمما ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدىكى رەقىبى ئۆزىگە ئوخشاش ئىنسانلار بولۇپ ، ئىلگىرىكى ئوققا قارشى كېلىدىغان ئۆلۈمدىن قىلچىمۇ قورقمايدىغان غەلتە مەخلۇقلارغا ئوخشىمايتتى . كۈچلۈك كىسلاتا بەدەنگە چېچىلىش بىلەنلا دەرھال بەدەننى چىرىتىپ يوغان تۆشۈك ئېچىپ قوياتتى ، ئەمما بۇ ۋاقىتتا ئادەم تېخى ئۆلمەيتتى ، ئورغاققا ئوخشايدىغان بېلەك بىر پۇلاڭشىش بىلەنلا ، ئادەم پارچە - پارچە بولۇپ كېتەتتى . يەر يۈزى پۈتۈنلەي غەلتە مەخلۇق ۋە ئادەملەرنىڭ جەستى بىلەن توشقان بولۇپ ، ئۇلار قىزىل ، يېشىل ئارىلاشقان قان سۇيۇقلۇقىغا چىلىشىپ ياتاتتى!

— ئەبلەخ! — بەيۇتا يايلىقىدىكى روسىيە قىسىملىرىنىڭ قوماندانى مالىشكوف دوكلاتنى ئېلىپ ئۈستەلگە بىرنى ئۇردى ، — خاتالىشىپ قالمىغاندۇ؟ ئارقا سەپ بازىسىدىن بىر كۈن ئىچىدە ئۈچى يوقىتىۋېتىلدى! بىز يەنە سوقۇشامدۇق - يوق!

ليۇ جىبو خۇرسىنىپ قويۇپ:

— ھەي! بىز بەك بىخەستىلىك قىپتۇق! ھېلىمۇ ياخشى 23 - دېۋىزىيە بىلەن 2 - گۇرۇپپىۋوي ئارمىيىسى قۇتقۇزۇش سىگنالىنى تاپشۇرۇۋېلىپلا ۋاقتىدا ئۆلگۈرۈپ بېرىپتۇ، بولمىسا ھازىر بىز يوتقان - كۆرپىمىزنى يىغىشتۇرۇپ ئۆيگە قايتاتتۇق! جەڭدە غەلبە ۋە مەغلۇبىيەت بولۇپ تۇرىدىغان ئىش، بەك كۆڭلىڭىزگە ئېلىپ كەتمەڭ، — دېدى. مالىشكوف بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ:

— توغرا! ھازىر بىز ۋاقتىنچە پەقەت چېكىنىپ تۇرۇپ، جەڭ سېپىمىزنى مۇستەھكەملىدۇق، دۆلەت ئىچىدىكىلەرمۇ بىزنىڭ ھۇجۇمغا ئۇچرىغىنىمىزنى بىلىپ، قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشياسىنى توشۇپ ئەكىلىشكە باشلىدى، بۇ ئەبلەخلەر بىلەن جەڭ قىلىش راستىنلا ئاۋارىچىلىقتەن، — دېدى. ليۇ جىبو بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن:

— بىزنىڭ جۇڭگونىڭ قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشياسىمۇ توشۇپ كېلىنىۋاتىدۇ، ماددىي ئەشياسىلار توشۇپ كېلىنىشتىن بۇرۇن بىزنىڭ يەنە قىلىدىغان بىرمۇنچە ئاۋارىچىلىق ئىشلىرىمىز بار! ھۇجۇمغا ئۇچرىغاندىن كېيىن نۇرغۇن ئامېرىكا ئەسكەرلىرى دۆلەتكە قايتىمىز دەپ غەلۋە قىلىۋاتىدۇ، پەقەت %23 كە يەتمىگەن ئەسكەرلەرلا بىزنىڭ چۈشەندۈرۈشىمىزنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، قەپ قېلىپ داۋاملىق جەڭ قىلىشقا ماقۇل بولدى، — دېدى. مالىشكوف بۇنى ئاڭلاپ، ئورۇندۇقتا بېشىنى قاماللاپ ئولتۇرۇپ بىردەم ئويلىغاندىن كېيىن:

— ئۇلارنىڭ كەتكۈسى بولسا كېتىۋەرسۇن، بەربىر ئۇ ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنىڭ ئۇرۇش قىلغۇدەك ئىرادىسىمۇ قالمىدى، ئۇلارنى مەجبۇرىي ئېلىپ قالساق بىزگە يۈك بولىدۇ، ئەگەر توپىلاڭ كۆتۈرسە تېخىمۇ چاتاق بولىدۇ، — دېدى. ليۇ جىبو بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ دېدى:

— قوشۇلمەن. ئەتە مەن ئۆزەم بېرىپ كېلەي.

ئافرىقىدىكى ئۇرۇش تەرەققىياتى ئويلىمىغان يەردىن توشقۇنلۇققا ئۇچرىغاندا، خەلقئارادىمۇ بىر نەچچە چوڭ ئىش يۈز بەردى! جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەت ئافرىقىغا ئەسكەر چىقىرىپ نەچچە كۈن ئۆتمەيلا، ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ئۇرۇش توختىتىپ ئىككى يىلدىن كېيىن يەنە ئۇرۇشتى! سەۋەبى بولسا ئىسرائىلىيە پەلەستىنلىكلەرنى «ئىسرائىلىيە چېگرىسى ئىچىدە كۆپ قېتىم پارتلىتىش ۋە قەسى پەيدە قىلدى، پەلەستىنلىكلەر يەنە ئىسرائىلىيىدىكى بىر شەھەردە كىچىك تىپتىكى تاكتىكىلىق يادرو بومبىسىنى پارتلىتىپ 200 نەچچە ئادەمنىڭ ئۆلۈشىدەك ئېغىر ۋەقەنى كەلتۈرۈپ چىقاردى» دەپ ئەيىپلىدى، پەلەستىن ئىسرائىلىيىنى «ئۆزىگە تۆھمەت قىلدى، ئىسرائىلىيە چېگرىسى ئىچىدە يۈز بەرگەن بىر قاتار پارتلىتىش ۋەقەلىرىنىڭ ھەممىسىنى تېرورچىلار كەلتۈرۈپ چىقارغان، پەلەستىن بىلەن قىلچە مۇناسىۋىتى يوق!» دەپ ئەيىپلىدى. ھەر ئىككىسى «قاغا بالام ئاپئاق، كىرىپە بالام يۇمشاق» دېگەندەك

ئۆزلىرىنىڭ گېپىنى راست قىلاتتى، ئىككى دۆلەت ئاخىرى تىل ئۇرۇشىدىن ھەربىي ئۇرۇشقا تەرەققىي قىلىشتى! پەلەستىن - ئىسرائىلىيە چېگرىسىدا ئۆزئارا نەچچە ئون پاي زەمبىرەك ئېتىشتى، ئىسرائىلىيە بۇرۇنقىغا ئوخشاش تىك ئۇچار چىقىرىپ پەلەستىن بازىسىنى بومباردىمان قىلدى، پەلەستىننىڭ ئادەم بومبىلىرىمۇ ئىسرائىلىيىگە قەدەم تەشرىپ قىلىپ تۇردى، بىراق ئۇزۇن ئۆتمەي ئىككىسىلا بېسىق قالدى، چۈنكى جۇڭگو رەئىسى لى شياڭ، روسىيە ئەلباشى گروزىن، ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس بىرلەشمە بايانات ئېلان قىلىپ، ئىككى دۆلەتتىن ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ، ئىشنى تېنچلىق شەكلى بىلەن ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى! ب د ت بۇ ئىشنى تەكشۈرۈشكە مەسئۇل بولدى. تەكشۈرۈش نەتىجىسى چىقماي تۇرۇپ، ئىككى دۆلەتنىڭ چوڭ كۆلەملىك ھەربىي توقۇنۇش پەيدا قىلىشى چەكلەندى! بۇ بايانات ناھايىتى تېزلا ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى!

- 2010 يىلى 29 - ئۆكتەبىر جۇڭگو جۇڭگەنخەي، دۆلەت رەئىسى لى شياڭ سىنلىق تېلېفوندا روسىيە ئەلباشى گروزىن ۋە ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس بىلەن ئافرىقىدىكى ھەربىي ھەرىكەت ۋە ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىننىڭ زىددىيىتىنى قانداق ھەل قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىۋاتاتتى. يىغىندا لى رەئىس فوبۇسقا قاراپ:

- ئافرىقىدىكى قىسىملارنىڭ ئارقا سېپى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ چىقىم ئېغىر بولدى، بىز ماددىي ئەشيا لارنى كۆپەيتىپ ئەۋەتتۇق، بىراق كۆپ سانلىق ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنىڭ جەڭ قىلىش ئىرادىسى قالمىدى. ھەممىسى دۆلەتكە قايتىشنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ، بۇ بىر ئاۋارىچىلىق بولدى. مېنىڭچە ئۇلارنى دۆلەتكە قايتۇرۇۋەتسەك ياخشى بولغۇدەك، - دېدى. فوبۇس ئۇھ تارتىپ قويۇپ:

- بۇنى ئۇلاردىن كۆرگىلى بولمايدۇ، بىز ھەقىقىي ئەھۋالنى ئۇلاردىن يۇشۇرۇپ ئۇلارنى ئەۋەتتۇق، ئەمەسمۇ؟ - دېدى. لى رەئىس بېشىنى لىگىشىتىپ تۇرۇپ:

- توغرا ئوتنى پاختىنىڭ ئىچىدە ساقلىغىلى بولىمىغىندەك، بۇ ئىشىمۇ ئاشكارىلىنىپ قالىدىغان ئوخشايدۇ. يەنە ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىننىڭ ئىشىنىمۇ تەكشۈرۈپ بولدۇق، ئىسرائىلىيىدە پارتلىتىش ۋە قەسنى پەيدا قىلغان ھېلىقى پەلەستىنلىك ئەمەلىيەتتە ئاللىقاچان ئۆلۈپ كېتىپتەكەن، ئۇنىڭ مېڭىسىنى بىر پارازىت قۇرت ئىگىلىۋېلىپ، ماڭالايدىغان جەسەتكە ئايلاندۇرۇپ قويۇپتۇ، بىز ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ قەستەن دۇنياغا بۆلگۈنچىلىك سېلىپ، ئۇرۇش قوزغاپ، بىزنى پاراگەندە قىلماقچى بولغانلىقىنى جەزىملەشتۈردۇق، - دېدى. روسىيە ئەلباشى ئاچچىقىدىن تىللىۋەتتى:

- ئەبلەخ! رەزىل چاكنىلار!

ئىراق تەرەپتە سابىق ئەلباشى سادام ئىراقنىڭ قالدۇق قىسىملىرىغا رەھبەرلىك قىلىپ باغداققا

قىستاپ كەلدى، بىز چوقۇم بىر قىسىم ئەسكىرىي كۈچ ئاجرىتىپ ئۇ تەرەپكە ئەۋەتمەسكە بولىمايدۇ،— دېدى ئەلباشى فوبۇس ئاچچىقىدىن قىزارغىنىچە. لى رەئىس ئويلنىۋالغاندىن كېيىن:

— ئەمەلىيەتتە، ئەلباشى كىچىك بوشنىڭ ئىراق جېڭىنى قوزغىغانلىقىنىڭ ئۆزىلا خاتا ئىدى! دەسلەپتە ئۇ ئىراقتا زور كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللار بار دېۋىدى، نەتىجىدە يوق بولۇپ چىقتى، ئۆرۈلۈپلا ھاكىمىيەتنى ئاغدۇرغۇچى بولۇۋالدى. ئۇ بۇنداق قىلسا ئىراقلىقلارنىڭ قانداق ئويلايدىغانلىقىنى ئويلاپمۇ باقمىدى. ئاخىرىدا باشقىلار تەرىپىدىن مايىمۇندەك ئەخمەق قىلىندى!— دېدى. گروزىن بېشىنى لىگىشىتىپ تۇرۇپ دېدى:

— مانا بۇ نېمىشقا ئىراقنىڭ ھازىرغىچە ئىچكى ئۇرۇش مالىمانچىلىقىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنىڭ سەۋەبى، ئىراق خەلقى سادامغا ئۆچ، ئەمما ئۆزلىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋالغان ئامېرىكىغا تېخىمۇ ئۆچ!

فوبۇس قوشۇلغان ھالدا دېدى:

— مەنمۇ بىلىمەن، بىراق ھازىر بۇ پاتقاققا پېتىپ قالدۇق، مېنىڭمۇ ئامالىم يوق. لى رەئىس چوڭقۇر ئويلنىۋالغاندىن كېيىن دېدى:

— مېنىڭ ئامالىم بار، ئەمما سىز قوشۇلامسىز. قوشۇلامسىز بىلىمدىم!
فوبۇس ئازراق ئۈمىد ئۇچقۇنىنى كۆرگەندەك بولۇپ:

— سۆزلىگە، ئاڭلاپ باقاي،— دېدى. لى رەئىس ئالدىرىماي سۆزلەشكە باشلىدى:

— ھېلىلا سۆزلەپ ئۆتكىنىمدەك ئۇلار سىلەر ئامېرىكىلىقلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ، سادامنىمۇ ياخشى كۆرمەيدۇ، بولمىسا بىز مۇنداق قىلالىلى، بايانات ئېلان قىلىپ سابىق ئەلباشى كىچىك بوشنىڭ ئىراقتا كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللار بار دېگەن سۆزىنى ئاغدۇرۇپ تاشلايلى، ئەمما سادامنىڭ مۇستەبىت ھۆكۈمرانلىقىنى ئاغدۇرۇشنى ساقلاپ قالايسىز! ھازىر سادام قايتىپ كەلمەكچى بولغانكەن، ئۇنداقتا بىز ئىراق خەلقىنىڭ پىكىرىنى ئاڭلاپ باقايلى، ئۇلار سادامنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنى خالامدۇ. خالمامدۇ كۆرۈپ باقايلى. ئەگەر ئىراق خەلقى خالامسا، بىزنىڭ جۇڭگو ئارمىيىسى يەنە بىر قېتىم ئۇنى يەنە بىر قېتىم ئاغدۇرۇپ تاشلىسۇن، ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ ھەممىسى ئىراقتىن چېكىنسۇن! ھەمدە جەڭدىن كېيىنكى ئىراقنىڭ تېنچلىقىنى ساقلاش خىزمەتلىرىنىڭ ھەممىسىنى ب د ت ئۆتكۈزۈۋېلىپ بېجىرسۇن. بۇ گەپلەرنى بۇرۇن بولسا فوبۇسنى ئېتىۋەتسىمۇ قوشۇلمايتتى، بىراق ھازىر مىللەت يوقىلىش تەھدىتىگە دۇچ كەلگەن فوبۇس نام-ئاتاق، مەنپەئەت، ھوقۇققا قىلچىمۇ قىزىقمايتتى! ئۇنىڭ بىردىنبىر قىزىقىدىغىنى بولسا يەر شارىغا تەھدىت سالغان غەلىتە مەخلۇقلارنى قانداق قىلىپ يوقىتىش ئىدى، شۇڭا ئۇ ناھايىتى تېزلا خۇشاللىق بىلەن جاۋاب بەردى:

— چاتاق يوق ، بىراق مەن خەلقنىڭ دىققەت نەزىرىنى بۇرايدىغان بەزىبىر ئىشلارنى قىلمىسام بولمايدۇ! دېمۇكراتىك پارتىيىدىكىلەر مېنى ھاقارەتلەيدىغان بۇنداق پۇرسەتنى ھەرگىز قولدىن بەرمەيدۇ .

لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ تۇرۇپ:

— بۇ ياخشى چارە! دۆلىتىڭلارنىڭ قۇياش ئېنېرگىيىسى كرىستالنى ئىمپورت باھاسىنى مەن ئاستىرىتتىن تەننەرخ باھاسىغا چۈشۈرۈپ بېرەي ھەمدە سىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىڭلارغا ھوقۇق بېرەي . ئۆلۈپ كەتكەن جەڭچىلەرنىڭ نەپقە پۇلىنى مەن ئەلباشى گروزىن بىلەن مەسلىھەتلىشىپ ، ئىككى دۆلەت بىر بۆلۈك مەبلەغ بىلەن تەمىنلەيلى ، ئامالنىڭ بېرىچە ئەسكەرلەرنىڭ دەپنە ئىشلىرى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەيلى!— دېدى . فوبۇس ئاۋازى ئازراق پۈتكەن ھالدا سۆزلىدى:

— سىلەرگە كۆ... كۆپ رەھمەت ، سىلەرگە قانداق رەھمەت ئېيتىشنى بىلەلمەيۋاتىمەن!

لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ يېنىكىگە ئۇھ تارتىپ قويۇپ:

— ئەزىمەيدۇ ، مەن راستىنلا ئازراق قايغۇرۇۋاتىمەن! ئۆتكەن يىلى بىز تېخى رەقپىلەردىن بولۇپ ، مەنپەئەت ئۈچۈن توختىماي ئۇرۇشقان تۇق ، ھازىر ئۆلۈمگە يۈزلەنگەندىلا ئاندىن ئىتتىپاقلىشىشنى بىلدۈرۈپ ،— دېدى . لى رەئىسنىڭ بۇ بىر جۈملە سۆزى يىغىن ئەھلىنى سۈكۈتكە چۆمدۈردى ، لى رەئىس دەرھال ئېسىنى يىغىپ:

— كەچۈرۈڭلار ، باياتىن ئۆزەمنى تۇتۇۋالالماپتىمەن!— دېدى . گروزىن كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ھېچقىسى يوق ، بۇمۇ بىر ھەقىقەت . بىزنىڭ ھازىرغا قىلىشقا تېگىشلىك ئىشىمىز بولسا ئاشۇ تاجاۋۇزچىلارنى يوقىتىش! يالغۇز بىز ئۈچ دۆلەتنىڭ كۈچىگە تايانساقلا بولمايدۇ ، بىز چوقۇم دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەر بىلەن بىرلىشىشىمىز لازىم!— دېدى .

— 2010 يىلى 3- نوپابىر ، جۇڭگو ، ئامېرىكا ئىككى دۆلەت ئىراق جېڭىگە قارىتا بايانات ئېلان قىلغاندىن كېيىن ، جۇڭگونىڭ بۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى ياخشى ئاتىقى سەۋەبىدىن نۇرغۇنلىغان ئىراقلىقلارنىڭ قولىشىغا ئېرىشتى! لى رەئىسنىڭ ئويلىغىنىدەك ئىراقلىقلار سادامنىمۇ ، ئۆز ئىشىغا يولىسىز ئارىلاشقان ئامېرىكىلىقلارنىمۇ ياخشى كۆرمەيتتى ، ئەمدىلىكتە ئامېرىكىنىڭ بارلىق قوشۇنى ئىراقتىن چېكىنىپ ، ئورنىغا جۇڭگو قوشۇنى ئالماشتى! گەرچە بۇ ئىش ئامېرىكىدا ئۆكتىچى پارتىيىنىڭ ئەلباشى فوبۇسنىڭ ئامېرىكىنىڭ يۈزىنى چۈشۈردى دەپ تەنقىت قىلىشىغا سەۋەبچى بولغان بولسىمۇ ، ئەمما ئاللىقاچان بۇ ئۇرۇشتىن زېرىككەن ئامېرىكا قوشۇنى ئائىلە- تاۋاباتلىرى بۇنى زور كۈچ بىلەن قوللىدى ، ئۇنىڭ ئۈستىگە جۇڭگو ، روسىيە ئىككى دۆلەتنىڭ ئامېرىكىغا قىلغان ئىقتىسادىي ياردىمى ئاخىرى تۆۋەنلەۋاتقان ئامېرىكا ئىقتىسادىنى ئۆزلىتىشكە باشلىدى ، بۇنىڭ بىلەن ئۆتچى پارتىيىمۇ ئاغزىنى يۇمدى!

جۇڭگو قىسىملىرى تۇرۇۋاتقان ئىراقتا ھۇجۇم قىلىش ۋەقەلىرى يۈز بېرىپ تۇرسىمۇ، لېكىن كۆپ قىسىم ئىراقلىقلار بۇرۇنقىدەك قول قوۋۇشتۇرۇپ تۇرمىدى، ناھايىتى تېزلا نۇرغۇن ئىراقلىقلار ئۆزلىكىدىن چارلاش ئەترىتى تەشكىللەپ جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ چارلىشىغا ياردەملەشتى، سادامنىڭ قوشۇنىمۇ قايتىدىن ئىراقتىن شىمالغا چېكىندۈرۈلدى! جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەتمۇ ئامېرىكىنىڭ ئافرىقىدىكى قوشۇنلىرى دۆلىتىگە قايتقاندىن كېيىن، دەرھال ب د ت يىغىنى ئېچىپ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن ئىشىنى جاكارلاشنى قارار قىلدى!

يەر شارىدىكى ھەر بىر ئادەم ئۆز ھالى بىلەن قالغاندا، قۇياش سىستېمىسىنىڭ پلۇتون يېنىدا زور بىر تۈركۈم زېگېرنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنى توختاپ تۇراتتى. بىر نەچچە مېڭە قۇرتى يىغىن ئېچىۋاتاتتى، مېڭە قۇرتى: A

— يەر شارىدىكى جانلىقلارنىڭ ئۆزگىرىش تەتقىقات خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى، ئۇ پىلاننىڭ جانلىقلار نىسبەتەن بەك ئاجىز بولغانلىقتىن، بەك چوڭ نەتىجە چىقىمىدى،— دېدى. مېڭە قۇرتى: B

— قوشۇلمەن، بىز ئۇلارغا ئاللىقاچان تولۇق تەييارلىق قىلىشقا ئۇزاقراق ۋاقىت بەردۇق، ئۇلاردىن بىر قىسىملىرى كېتىپ بولغاندۇ! بۇنداق بولغاندا بېكىتىلەرنىڭ يەنە دېگۈدەك گېپىمۇ قالمايدۇ، ھازىر كەڭ كۆلەملىك ھۇجۇم قىلىشىمىز كېرەك،— دېدى. مېڭە قۇرتى: C

— توختاپ تۇرۇڭ! مەن تەسادىپىي ئۇ پىلاننى ئىلگىرى ياشىغان بەزىبىر كۈچلۈك جانلىقلارنى بايقىدىم، مەن بۇ خىل جانلىقلارنى ئۆزگەرتىپ بېقىشنى ئويلاۋاتىمەن،— دېدى. مېڭە قۇرتى: A

— بىزمۇ بىلىمىز، بىراق ئۇ جانلىقلارنىڭ پەقەت جەستىلا قالدى، ئۇ پىلاننى ئاللىقاچان نەسلى قۇردى!— دېدى. مېڭە قۇرتى: C

— ھېچقىسى يوق، بىز ئۇلارنىڭ گېنىنى كۆپەيتسەكلا، ئۇ جانلىقلارنى يېڭىباشتىن ياساپ چىقالايمىز. گەرچە ئۇلارنىڭ مېڭىسى ئانچە تەرەققىي قىلمىغان بولسىمۇ، بىراق بەدىنى ناھايىتى كۈچلۈك. يەر شارىدا ھازىرقى ھېچقايسى جانلىق ئۇلارغا تەڭ كېلەلمەيدۇ، بىز بەلكىم مول ھوسۇل ئېلىشىمىزمۇ مۇمكىن،— دېدى. مېڭە قۇرتى: B

— ..... بولىدۇ، بەزىبىر بىزنىڭ ۋاقتىمىز يېتىپ ئاشقۇچە بار، يەنە ئازراق كەينىگە سۈرسەكمۇ ھېچقىسى يوق! ھېلىقى جانلىقلارنىڭ ئىسمى نېمىكەن؟— دېدى. مېڭە قۇرتى: C

— مەن پەقەت ھېلىقى ئىنسانلارنىڭ ئۇلارنى دىنوزاۋور دەپ ئاتايدىغانلىقىنىلا بىلىمەن،— دېدى.

باب بىر ئىسىم - 33

2010 يىلى 5 - نوپابىر، مىسىر قاھىرە خەلقئارا ئايروپورتىدىن ئۇچقان توشۇغۇچى ئۇچقۇدا ئافرىقا ئالدىنقى سېپىدىن قايتقان ئەسكەرلەر ئولتۇراتتى، بۇ ئەسكەرلەر ئۇچقۇدا غەلىتىلا جىمجىت ئولتۇرۇشاتتى، يۈزلىرىدىن ئىشىنەلمىگەندەك ھېسسىيات ئىپادىلەنەتتى. بۈگۈن يەنە جۇڭگونىڭ پۈتۈن كۈچ بىلەن قىلغان ياردىمى ئاستىدا روسىيىنىڭ تۆت دانە ئالەم كېمىسى پۈتۈپ، جۇڭگودىن كېيىنكى ئالەمگە يۈرۈش قىلغان 2 - دۆلەت بولۇپ قالدى. روسىيە ئەلباشى گروزىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو دۆلەت رەئىسى لى شياڭ ۋە ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇسلا روسىيە پايتەختى موسكۋانىڭ شىمالىدىكى ئالەم كېمىسى قويۇپ بېرىش بازىسىغا كېلىپ، ئالەم كېمىسىنىڭ قويۇپ بېرىلىشىنى كۆردى. بازىنىڭ ئەتراپىغا ئادەملەر لىققىدە توپلىشىپ كېتىشكەن ئىدى. نۇرغۇن روسىيىلىكلەر تۆنۈگۈن كەۋەتنى باشلاپلا بۇ يەردە ئىزچىل كۈتۈپ، بۈگۈنكى ئالەم كېمىسىنىڭ قويۇپ بېرىلىشىنى كۆردى! دەل چۈش سائەت 12 دە روسىيە ئەلباشى گروزىن، جۇڭگو رەئىسى لى شياڭ، ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس قاتارلىقلار دەل ۋاقتىدا بازىغا كەلدى. ئۈچ دۆلەت رەھبەرلىرى قىسقىغىنە سۆز قىلغاندىن كېيىن مۇراسىم رەسمىي باشلاندى. 12:40 تا تۆت دانە ئالەم كېمىسى بازىدىن ئاستا - ئاستا كۆتۈرۈلدى. «1، 2، 3، 4، 5، ئۇچسۇن!» دېگەن بۇيرۇق بىلەنلا، تۆت دانە ئالەم كېمىسى يەردىن ئايرىلىپ ئالەم بوشلۇقىغا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى، مەيداندىكى روسىيىلىكلەرنىڭ ئالقىش سادالىرى پەلەككە ياڭرىدى! بىر دەم ئۇچقاندىن كېيىن ئالەم كېمىلىرى جۇڭگونىڭ ئاي شارى بازىسىغا يېتىپ كەلدى. ئاي شارى بازىسىدىكى خادىملار ئاللىقاچان كۈتۈۋېلىش تەييارلىقىنى پۈتتۈرگەن ئىدى. روسىيە ئالەم كېمىلىرى بىخەتەر يېتىپ كەلدى!» دېگەن خەۋەر ئاي شارى بازىسىدىن كەلگەندىن كېيىن، لى رەئىس باش بولۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ چاۋاڭ چالدى. گەرچە روسىيىدە ھازىر سوغۇق قىش پەسلى بولسىمۇ، ئەمما نۇرغۇن روسىيىلىكلەر خۇشاللىقتىن پەلتۇ، شىلەپلىرىنى ئاسمانغا ئېتىشتى. قىشنىڭ سوغۇقى كىشىلەرنىڭ قىزغىن كەيپىياتى ئىچىدە بىلىنىدى، مۇراسىمدىن كېيىنكى كەچلىك زىياپەتتە لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ قەدەھ سۆزى قىلدى:

— مەن بارلىق جۇڭگو خەلقىگە ۋاكالىتەن دۆلىتىڭىزلارنىڭ ئالەم كېمىلىرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك قويۇپ بېرىلگەنلىكىنى تەبرىكلەيمەن!
گروزىن ۋە فوبۇسلا خۇشال ھالدا قەدەھ كۆتۈرۈشتى، ئۈچەيلەن رۇمكىنى بىر قېتىمدىلا قۇرۇقىدەۋەتتى، گروزىن كۈلۈپ تۇرۇپ:

— بۇ قېتىم بىز روسىيە بەش ئايغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە تۆت ئالەم كېمىسىنى پۈتتۈردۈق ، بۇنىڭدا ، ئەلۋەتتە ، سىلەر جۇڭگونىڭ پۈتۈن كۈچۈڭلار بىلەن ياردەم بەرگەنلىكىڭلارغا كۆپ رەھمەت ئېيتىمىز ،— دېدى . لى رەئىس :

— بۇلار تېخى يەتمەيدۇ ، بىز ئىككى دۆلەتنىڭكىنى قوشساق ئاران 12 ئالەم كېمىسى بولىدۇ ، ئەڭ كۆپ بولغاندىمۇ 84000 دىن كۆپرەك ئادەم سىغىدۇ ، بۇ تېخى يەتمەيدۇ ، بىز يەنە تېخىمۇ كۆپ ئالەم كېمىلىرىنى ياسىمىساق بولمايدۇ!— دېدى جاۋابەن .

— دېمۇكراتىك پارتىيىسىنىڭ توسقۇنلۇقى سەۋەبىدىن مەن ئاجراتقان مەبلەغە ئاران ئىككىلا ئالەم كېمىسى ياسىغىلى بولىدۇ ، ئاشۇ ئەبلەخلەر ھازىرغىچە كىرىسىنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكىنى بىلمەي ، ھوقۇق - مەنپەئەت تالىشىۋاتىدۇ ، بىز خەۋەرنى جاكارلىغاندىن كېيىن ئۇلارنىڭ يەنە قانداق گەپ قىلىدىغانلىقىنى كۆرۈپ باققۇم بار،— دېدى فوبۇس ماقۇللىغان ھالدا . لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— ھازىر ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنى توشۇغان ئۇچقۇلار بەلكىم ئامېرىكىغا بېرىپ بولغاندۇ ، ئەتە بىز خەۋەرنى خەلققە جاكارلايمىز ، سىلەر تەييارلىنىپ بولىدۇڭلارمۇ ؟
گروزىن بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ :

— ئاللىقاچان تەييارلىنىپ بولىدۇق ، مەملىكىتىمىزنىڭ ھەر قايسى رايونلىرىدا قالمايىقانچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ بولىدۇق ، ھۆكۈمەت ئاپاراتلىرىمۇ زور بىر تۈركۈم مەبلەغ يۆتكەپ ، پۇل مۇئامىلە مەسلىسىگە تاقابىل تۇرۇشقا تەييارلىنىپ بولدى ،— دېدى . فوبۇسۇمۇ بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ :

— ب د ت نىڭ باش شتابىنىڭ قوغدىلىشى كۈچەيتىلدى ، مەن خەۋەر ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن ، ئەگەر كىم غەلتە مەخلۇقلارنىڭ تاجاۋۇز قىلغانلىقى خەۋىرىدىن پايدىلىنىپ زوراۋانلىق ۋە باشقا قانۇنسىز ۋاسىتىلەردىن پايدىلىنىشقا جۈرئەت قىلىدىكەن ، بىردەك ئۆلۈم جازاسى بېرىلىدىغانلىقى توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردۈم . ھازىر بىز يەنە ئىچكى ئۇرۇش قىلىشساق بولمايدۇ!— دېدى . سۆز ئاخىرلىشىپ ئۈچەيلەن جىمىپ كېتىشتى ، ئەتە دۇنيا قانداق بولۇپ كېتەر ؟

ئافرىقا رايونىدىكى ئالدىنقى سەپ جەڭ مەيدانىدا ئېتىشىش قىزىپ كەتكەن ئىدى .
— سول يېنىڭلاردىن ئېھتىيات قىلىڭلار ، ئۇلار ھوجۇم قىلىپ كېلىۋالماستۇن!— ئالدىنقى سەپتىكى بىر قوماندان بىر تەرەپتىن ئاتقاچ ۋاقتىدى . بىز غەلتە مەخلۇق بىر برونىۋىكىنى ئۆرۈۋەتكەندىن كېيىن سەكرەپ كەلدى . ئۆتكۈر پىچاقتەك بېلىكى بىلەن بىر ئەسكەرنىڭ سول قولىغا شىلتىدى ، ئىسسىق قان كېسىلگەن بېلەكتىن ئېتىلىپ چىقتى . بىر نەچچە ئەسكەر دەرھال پىلىموت بىلەن غەلتە مەخلۇقنى ئېتىپ ھەرە كۆنىكىدەك قىلىۋەتتى ۋە يارىلانغان

ئەسكەرنى تارتىپ ئەكىلىۋالدى .

— دوختۇر! تېز كەلگىن! — بىر جەڭ دوختۇرى بۇنى ئاڭلاپ يۈگۈرۈپ كېلىپ ، ئۇنى ئاددىيغىنە تېڭىپ قويۇپلا يەنە بىر يارىدارنىڭ يېنىغا يۈگۈرۈپ كەتتى . ئاسماندا تىك ئۇچارلار پەيدا بولغاندا ، بارلىق غەلىتە مەخلۇقلار ئەسكەرلەرنى تاشلاپ چېكىنىپ قېچىشقا باشلىدى . يەردە پەقەت جەسەت ۋە قانلارلا قالغان ئىدى . تىك ئۇچارلاردىكى ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ يىغلىۋەتكىلى تاس قالدى . ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆزلىرى قېچىپ كەتكەن غەلىتە مەخلۇقلارنى قوغلىماسلىق توغرىسىدا بۇيرۇق تاپشۇرۇۋالدى ، بىراق ئۇ غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆز ھەمراھلىرىنى ئەسەبىيلەرچە قىرغانلىقىنى ، ئۆزلىرىنىڭ يېتىپ كەلگەندە ئۇلارنىڭ ناھايىتى تېز قېچىپ سايىسىمۇ كۆرۈنمىگەنلىكىنى كۆرۈپ ناھايىتى ئاچچىقلىنىشتى! بەزى تىك ئۇچار لىۋتچىلىرى بۇيرۇقنى قارىماستىن جېنىنىڭ بېرىپچە ھېلىقى غەلىتە مەخلۇقلارنى قوغلاپ زەربە بەرگەن بولسىمۇ ، بىراق بىرىمۇ تىرىك قاپتىپ كەلمىدى ، ئەڭ ئاخىرىدا يايلاقنىڭ ئىچكىرىسىدە ئۇلارنىڭ چىرىگەن جەستى ۋە بىلەن ئۇچقۇلارنىڭ پارچىلىرى تېپىلدى .

ئارقا سەپ قوماندانلىق ئۆيىدە لىۋ جىبو تىتىلدىغىنىدىن ئۇيان - بۇيان مېڭىپ يۈرەتتى ، چۈنكى بۇ بىرنەچچە كۈندە غەلىتە مەخلۇقلار توختىماستىن پاراكەندىچىلىك سېلىپ ھۇجۇم قىلىپ ، بۇ يەردىكىلەرنى ھەر كۈنى ئاران ئۈچ سائەتتىن ئارتۇق ئارام ئالغۇزمىدى . مالشكوف كىرىپ كېلىپ :

— ئۇلار چېكىندى ، بىز ھازىر مۇداپىئە سېپىمىزنى مۇستەھكەملەۋاتىمىز ، — دېدى . لىۋ جىبو ئولتۇرغاندىن كېيىن سورىدى :

— بۈگۈن ئۇلار قانچە قېتىم ھۇجۇم قىلدى ؟

— بۇنىڭدەك پاراكەندىچىلىك جېڭىدىن ئالتە قېتىم بولدى ، بۇنداق كېتىۋەرسەك ، ئۇلار ئۆلتۈرۈۋەتمىگەن تەقدىردىمۇ ، جەڭچىلىرىمىز ھېرىپ ئۆلىدۇ! — دېدى مالشكوف خۇرسىنىپ تۇرۇپ . لىۋ جىبو بېشىنى تۇتقىنچە بىر دەم ئويلاغاندىن كېيىن :

— ھېلىقى نەرسىلەر بومباردىمانچى ئۇچقۇلارنى كۆرسىلا دەرھال قېچىپ قارىسىنىمۇ كۆرسەتمەيۋاتىدۇ ، ھەممە يەردە بىزنىڭ تەمىنات بازىلىرىمىزغا ھۇجۇم قىلىۋاتىدۇ! ماۋ رەئىسنىڭ «دۈشمەن ھۇجۇم قىلسا چېكىنىمىز ، دۈشمەن توختىسا بىز پاراكەندە قىلىمىز ، دۈشمەن ھارسا بىز ئۆلتۈرىمىز ، دۈشمەن چېكىنسە بىز قوغلايمىز» دېگىنىنى ئۇلار تېڭى . تەكەدىن جارىي قىلدۇردى ، — دېدى . مالشكوف كۈلۈپ قويۇپ :

— بىراق بىزمۇ ئۇلار بىلەن ئوينىشىپ بولدۇق . بۇ بىر نەچچە قېتىملىق ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق ، مەن ئۇلارنىڭ ئۇۋىسىنىڭ چوقۇم بىزنىڭ پۇت ئاستىمىزدا ئىكەنلىكىگە ئىشىنىمەن ، يەنىلا ئوت كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئۇلارنىڭ ئۇۋىسىنى يوقىتىپ ، ئاندىن

ئاستا - ئاستا قالغان قالدۇقلىرىنى يوقتايلى، - دېدى. ليۇ جىبو بۇنى ئاڭلاپ :
- يەر ئاستىدا دېدىڭىزما؟ جەزىمەلەشتۈرەلەمسىز؟ - دېدى. مالىشكوف بېشىنى لىڭشىتىپ
تۇرۇپ :

- پۈتكۈل ئافرىقىنى ئىزدەپ قېزىۋەتتۇق، بىردىنبىر بارمىغان يېرىمىز يەر ئاستى! - دېگەچ بىر
دوكلاتنى ئۇزاتتى. ليۇ جىبو ئېلىپ بىردەم كۆرگەندىن كېيىن :
- ئەگەر دوكلاتتا خاتالىق بولمىسا ئۇلار يەر ئاستىدىكى 600 نەچچە مېتىر چوڭقۇرلۇققا
يۇشۇرۇنۇۋاپتۇ. يەر ئاستى ئۆڭكۈرگە كىرىپ ئۇلارنى يوقتىشى ئاۋارىچىلىققەن! قارىغاندا
پەقەت «يەر تېشەر ئەجدىھا» ئەسكەر توشۇش ماشىنىسى بىلەن چۈشسەك بولىدىغان
ئوخشايدۇ! - دېدى .

جۇڭگو مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئافرىقا قىسىملىرىنىڭ غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ
ئافرىقىدىكى ئۇۋىسىنىڭ بايقالغانلىقى، زور بىر تۈركۈم «يەر تېشەر ئەجدىھا» ئەسكەر توشۇش
ماشىنىسىغا ئېھتىياج ئىكەنلىك خەۋىرىنى تاپشۇرۇپ ئالدى! روسسىمۇ زور بىر تۈركۈم كىچىك
تېپتىكى تاكتىكىلىق يادرو بومبىلىرىغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىك خەۋىرىنى تاپشۇرۇۋالدى .

- 2010 يىلى 6 - نويابىر، ئافرىقا ئالدىنقى سېپىدىن ۋەتەنگە قايتقان ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنىڭ
بايانىغا ئاساسەن، غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەنلىك خەۋىرى بىر قىسىم
تاراتقۇلار ئارقىلىق دۇنيانىڭ ھەر قايسى چوڭ - كىچىك كۆچىلىرىغا تارقالدى، بۇ خەۋەر
دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر خەلقىنىڭ تاماقتىن كېيىن دېيىشىدىغان گېپىگە ئايلاندى.
مۇخبىرلار بولسا ۋەتەنگە قايتقان ئەسكەرلەرنىڭ تۇرالغۇسىنى تەرەپ - تەرەپتىن قورشىۋالدى،
يەرلىك ساقچىلار ئامالسىز بىر بۆلۈك ساقچى كۈچى ئاجرىتىپ تەرتىپ ساقلىدى. ب د ت نىڭ
باش شتابى بىناسىنىڭ ئاستىدا زور بىر تۈركۈم پارتلاشتىن ساقلىنىش قىسىملىرى يىغىلىپ
تەرتىپ ساقلاپ، بارلىق مۇخبىرلارنىڭ ھەممىسىنى ئىشك سىرتىدا توسۇۋالدى. بۇ قېتىمقى
يىغىن سەل ئالاھىدىرەك ئىدى، چۈنكى ئەمدىلا مەڭگۈلۈك ھەربىي ھەمكارلىق توختىمى
تۈزگەن ئۈچ دۆلەتنىڭ رەھبەرلىرى شەخسەن ئۆزى يىغىن مەيدانىغا كەلگەن ئىدى، ئۇنىڭ
ئۈستىگە ئۇلار بىرلەشمە بايانات ئېلان قىلىپ، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر ۋەكىللىرىنىڭ
چوقۇم يىغىنغا قاتنىشىشىنى ئۈمىد قىلىشقان ئىدى. بۇ بۇ يىغىننى تېخىمۇ
سىرلىقلاشتۇرۇۋەتكەن ئىدى. يىغىندا لى رەئىس تۇنجى بولۇپ ئېغىز ئاچتى :

- مېنىڭچە بۇ يەردە ئولتۇرغان ھەممىڭلار سىرتتا تارقىلىپ يۈرگەن غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ
تاجاۋۇز قىلغانلىقى خەۋىرىنى ئاڭلىدىڭلارغۇ دەيمەن، شۇنداق، خاتاسى يوق، بۇ ھەقىقەت!
لى رەئىسنىڭ بۇ گېپى بىلەن پۈتۈن يىغىن مەيدانى يېرىم سائەتتەك جىمىپ كەتتى، يىغىن
مەيدانىدىكى ھەممەيلەن خۇددى تاشقى پىلانلىقلارغا قارىغاندەك لى رەئىسكە قاراپ

قېلىشقان ئىدى، بىر دەمدىن كېيىن يىغىن مەيدانى قايناپ كەتتى. لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— بۇ ھەقىقىي ئىشقا ئىشىنىلمەيۋاتىسىلەر، بىراق بۇ ئىش ھەقىقەتەنمۇ راست . سۆزى تۈگەش بىلەنلا تامدىن بىر ئىكران چۈشتى، ئىكراندا ئافرىقا جەڭ مەيدانىدىكى قىسىملارنىڭ غەلتە مەخلۇقلار بىلەن جەڭ قىلىۋاتقان كۆرۈنۈشى ۋە ئامېرىكا «لېكستون» ناملىق ئاۋبىئاتىكسىنىڭ ھۇجۇمغا ئۇچرىغاندىكى كۆرۈنۈشلىرى كۆرۈندى، ئاندىن گلوبۇسنىڭ تەسۋىرى يىغىن زالىنىڭ ئوتتۇرىدا كۆرۈندى، گروزىن گلوبۇستىكى يېشىل رەڭلىك جايلارنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ تولۇقلىما بەردى :

— بۇ يېشىل رەڭلىك جايلار غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن ئىگىلىۋېلىنغان جايلارنى ئىپادىلەيدۇ .

ئۇ رايوندىكى دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى گۈررىدە ئورنىدىن تۇرۇپ كېتىشتى، برازىلىيە ۋەكىلى بىر نېمىنى ئېسىگە ئالغاندەك بولۇپ :

— توغرا، بىزنىڭ دېڭىز بويى رايونلىرىدا كېمىلەرنىڭ يوقاپ كېتىشى ۋەقەسى دائىم بولۇپ تۇرىدۇ، نۇرغۇن يەرلىك بېلىقچىلارنىڭ ھەممىسى دېڭىزدا ئالۋاستى كۆرگەنلىكىنى ئېيتقان ئىدى،— دېدى. برازىلىيە ۋەكىلىنىڭ بۇ گېپى بارلىق يىغىن ئەھلىنى سوغۇق تىترىتتۈۋەتتى! لى رەئىس ئارقىدىنلا :

— ھەرقايسىلار ئالدىنقى قېتىم دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىنىڭ قىرغىنچىلىققا ئۇچرىغانلىقى ۋەقەسىنى بىلىسىلەرغۇ دەيمەن، ئەمەلىيەتتە ئۇنى تېرورچىلار پەيدا قىلماستىن، مۇشۇ غەلتە مەخلۇقلار پەيدا قىلغان،— دېدى. ئەنگىلىيە ۋەكىلى ئورنىدىن تۇرۇپ سورىدى :

— ئۇنداقتا، سىلەر نېمىشقا ئىشنىڭ ھەقىقىتىنى يۇشۇرۇپ، يالغاننى ئويدۇرۇپ چىقىرىپ، دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنى ئالدايسىلەر؟ سىلەرنىڭ نېمە غەزىنىڭلار بار؟ ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس ئاچچىقلانغان ھالدا :

مېنىڭ دېمەكچى بولغىنىم، ئەگەر ئاشۇ چاغدا راستىنى دېسەك، جەمئىيەتنىڭ داۋالغۇشى ۋە ئالاقزادىلىك كېلىپ چىقاتتى، بىزمۇ دۈشمەننى بەك ئاجىز چاغلانغان، پەقەت بىز ئۈچ دۆلەتنىڭ كۈچىگە تايىنىپلا يەر شارىدىكى غەلتە مەخلۇقلارنى يوقىتالايمىز دەپ ئويلاپتىمىز، بىراق ئۇلارنىڭ كۈچى بىزنىڭ تەسەۋۋۇرىمىزدىكىدىن ئېشىپ كېتىپتۇ. مېترۇئىتنىڭ يەر شارىغا سوقۇلۇش ئىشىنىمۇ ئاشۇلار كەلتۈرۈپ چىقارغان، ئەينى چاغدا تېخى بىز بىلەن دۈشمەن ھالىتىدە تۇرغان جۇڭگو بىزنىڭ ئامېرىكىدىكى 100 مىليوندىن ئارتۇق ئادەمنى قۇتقۇزۇپ قالغان ئىدى. ئەينى چاغدا ئۇلارنىڭ بىز بىلەن كارى بولمىسىمۇ پۈتۈنلەي بولاتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار خەۋەرگە ئېرىشكەندىن كېيىن، ئالەم كېمىسى ياساش ئۇسۇلىنى ئېلان قىلىپ،

بىزنىڭ ئاشۇ غەلىتە مەخلۇقلارغا قارشى تۇرۇشىمىزغا ياردەملەشتى، مېنىڭچە، ھازىر بىزنىڭ ئىچكى بۆلگۈنچىلىك قىلىدىغان ۋاقتىمىز ئەمەس! — دېدى. يىغىن ئەھلىنىڭ بەلكىم ئامېرىكا ئەلباشىنىڭ بۇنچىلىك ئاچچىقلانغانلىقىنى تۇنجى قېتىم كۆرۈشى بولۇشى مۇمكىن. ئەنگىلىيە ۋەكىلىمۇ جايدا لاسسىدە ئولتۇرۇپ قالدى. لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— كۆپچىلىك، بۇرۇن قانداق ئىش يۈز بەرگەنلىكىدىن قەتئىينەزەر، بىز ئىنسانلارنىڭ شەخسىي ئۆچ-ئاداۋىتى بۈگۈندىن باشلاپ تۈگسۇن، بىزنىڭ ھازىر دۇچ كەلگىنىمىز بىز بارلىق ئىنسانلارنى يوقىتىشنى ئويلايدىغان دۈشمىنىمىزدۇر، ئەجەبا، ھازىرغا كەلگەندىمۇ بىز يەنە ئۆز ئارا قىرغىن قىلىشامدۇق؟

ھەممەيلەن بۇ گەپنى ئاڭلاپ، يېنىدىكى باشقا دۆلەت ۋەكىلىگە قاراپ قويۇپ سۈكۈتكە چۆمدى، لى رەئىس ئاستا-ئاستا سۆزلەشكە باشلىدى:

— بىز ئىنسانلارنىڭ 5000 يىلدىن ئارتۇق تارىخىنى باشقىلار ئۇرۇش تارىخى دەيدىكەن. كىچىككىنە مەنپەئەت، ھوقۇق ھەتتا دۆلەت تەۋەلىكى، دىنىي ئېتىقادى قاتارلىقلارنىڭ ئوخشىماسلىقى سەۋەبىدىن ئۆز ئارا قىرغىن قىلىشتۇق، بۇ ئەرزىمدۇ؟ بىر قىسىم ئۇچىغا چىققان ناتىسىت ئۇنسۇرلار ئۆزلىرىنى ئىلاھ تاللىغان مىللەت، باشقا رەڭلىق ئىرقىكى ئادەملەرنىڭ ھەممىسى ئۆلتۈرۈلۈشى كېرەك دەۋالدى، ئەمما ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بۇ غەلىتە مەخلۇقلار ئالدىدا نېمە ئىكەنلىكىنى ئويلاپ باقتىمۇ؟ بىز بىر شەھەرنى ۋەيران قىلغۇدەك قورالغا ئىگە بولۇپ، ئەتراپىمىزدىكى باشقىلارغا تەھدىت سېلىۋاتقان چېغىمىزدا، ئالەمنىڭ ئىچكىرىسىدىكى باشقا مىللەتلەرنىڭ نەزىرىدە بۇ پەقەت بىر ئويۇنچۇق خالاس. بىز ئىنسانلار باشقا جانلىقلارنى يوقىتىپ يەرشارىغا ھۆكۈمرانلىق قىلغاندا ئۆزىمىزنى تەڭداشسىز دەپ قارايمىز، بۇ بەك كۈلكىلىك. ھازىر ئالەمنىڭ ئىچكىرىسىدىكى بىزدىن كۈچلۈك مىللەتلەرنىڭ سانىنى بىلگىلى بولمايدۇ، بىز يەنە ئۆزىمىزنىڭ كۆزىمىزنى ئۆزىمىز ئېتىپ يۈرسەك بولمايدۇ!

گروژىن ۋاقتىدى:

— بىز ئۆزىمىزنىڭ ئاشۇ ئەخمىقانە چېڭىمىزنى توختىتىشىمىز كېرەك، ئەگەر بۇ يەردە ئولتۇرغانلاردىن ئۆز دۆلىتىنىڭ ئارمىيىسىنى كۈچلۈك دەپ قارايدىغانلار بولسا، ئاشۇ غەلىتە مەخلۇقلار بىلەن بىر سوقۇشۇپ باقسۇن، سىلەرنىڭ ئىلغار دەۋالغان قوراللىقلارنىڭ باشقىلارنىڭ ئالدىدا بىر تېپىككىمۇ يارىمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ باقاي!

بىر دەملىك سۈكۈتتىن كېيىن، ئەنگىلىيە ۋەكىلى جىمجىتلىقنى بۇزدى:

— مەن باش ۋەزىرىمىزنىڭ قوشۇلىدىغان-قوشۇلمايدىغانلىقىنى بىلمىسەممۇ، ئەمما مەن روسىيە ئەلباشىنىڭ سۆزىگە قوشۇلمەن، مېنىڭچە بىز جەڭنى توختىتىشىمىز لازىم.

بەزىلەرنىڭ پىلتىگە ئوت يېقىشى بىلەن، باشقا دۆلەت ۋەكىللىرى بەس-بەستە قوللىرىنى

قوشلاپ كۆتۈرۈشتى ، پەلەستىن ۋە ئىسرائىلىيە ۋەكىللىرى ئۆزئارا قارىشىۋەتكەندىن كېيىن ، بىر ئۇھ تارتىشىۋېتىپ ، قوللىرىنى كۆتۈرۈشتى . ب د ت باش كاتىپى بۇنى كۆرۈپ ھاياجانلىنىپ يىغلاپ كەتتى! پۈتۈن دۇنيا! شۇنداق! پۈتۈن دۇنيا ۋەكىللىرىنىڭ ھەممىسى ئىككىلا قولنى كۆتۈرۈشتى ، ئىنسانلار تۇنجى قېتىم بىرلىككە كەلدى! ئەمما كىشىنى قايغۇرتىدىغىنى شۇكى ، بىز ئۆلۈم ئالدىدىلا ئاندىن بىرلىككە كەلگەن ئىدۇق .

ئۈچ دۆلەت باشلىقلىرى بۇ مەنزىرىنى كۆرۈپ ، ھاياجانلانغىنىدىن مۇنبەرگە چىقىپ سۆزلىدى :

— بىز ئىنسانلار 5000 يىلدىن ئارتۇق قانلىق تارىخنى باشتىن كەچۈرۈپ ، بۈگۈن ئاخىرى بۇ تارىخقا خاتىمە بەردۇق! يەر شارىدا بىزنىڭ رەڭ ، دۆلەت ، ئىرق پەرقىمىز قالمايدى . بىز بۇندىن كېيىن ھەرگىز ئۆزئارا قىرغىنچىلىق قىلمايمىز ، بىزنىڭ بىرلا ئورتاق ئىسمىمىز بار ، ئۇ بولسىمۇ يەرشارىلىقلار!

باب ئىنسانىيەتنىڭ ئىززەت - ئابرويى -34

- 2010 يىلى 6 - نوپابىر ، يەرشارىدىكى بارلىق دۆلەتلەر بىرلىككە كەلدى . يىغىن ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ، بىر كۈن ئۆتۈپلا ، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئۇرۇش توختاتقانلىقىنى جاكارلىدى ، كىشىنىڭ ئويلىغىنىدەك ، پەلەستىن ۋە ئىسرائىلىيە ئىككى دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلەپ ئۆزئارا ئەپۇ سوراقتى . ب د ت ياپونىيىگە بولغان ھەربىي جازانى بىكار قىلىپ ، ئۇنىڭ پەقەت كىچىك كۆلەملىك قوغدىنىش ئەترىتىگە ئىگە بولۇشىغا يول قويدى ، ياپونىيىنى نازارەت قىلىۋاتقان ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ ياپونىيىدە تۇرۇشلۇق قوشۇنى ۋاقتىنچە چېكىندۈرۈلمەيدىغان بولدى . دۇنيانىڭ نۇرغۇن رايونلىرىدىكى ھەربىي توقۇنۇشلار تىنچىدى ، ھەرقايسى دۆلەتلەردە زور تۈركۈمدە ئالەم كېمىسى ياساش شامىلى كۆتۈرۈلدى . جۇڭگو ، روسىيە ، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەت ھەرقايسى ئەللەرگە ئالەم ۋە تېخنىكىلارنى ئەۋەتىپ ، ئۇلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى ، دۇنيا خەلقى ئۈنچە ھەيران قالغاندەك ئەمەس ئىدى ، چۈنكى بۇ بىر يىلدا كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئىشلار بەك كۆپ بولۇپ كەتكەن ئىدى !

- 2010 يىلى 9 - نوپابىر كەچ ، بېيجىڭ شەھىرىدە نۇرغۇن شەھەر خەلقى تېلېۋىزور ئالدىدا ئولتۇرۇپ ، ئادىتى بويىچە سائەت 7 دە بېرىلىدىغان خەۋەرلەر پروگراممىسىنى (مەملىكەت

خەۋەرلىرى ۋە خەلقئارا خەۋەرلەر بولسا كېرەك، نىدادىن) كۆرمەكچى بولۇپ تۇراتتى، ئەمما بۈگۈنكى دىكتور قاينۇرغان قىياپەتتە قىسقىغىنە بىر نەچچە ئېغىز سۆز قىلدى :
— بۈگۈن ئالاھىدە بىر خەۋەرنى ئاڭلىتىمىز، دۆلەت رەئىسى لى شياڭ پۈتۈن مەملىكەن خەلقىگە مۇھىم بىر ئىشنى ئۇقتۇردى .

تېلېۋىزور ئالدىدا ئولتۇرغانلار بۇنى ئاڭلاپ جىددىيلىشىشكە باشلىدى :
— يەنە ئۇرۇش قىلمايدىغاندىمىز؟— دەپ ئويلىدى بىر شەھەر ئاھالىسى . بىر دەمدىن كېيىن ئېكراندا خەلق سارىيىدىكى مۇنبەردە لى رەئىسنىڭ سۆزلەۋاتقان كۆرۈنىشى كۆرۈندى :
— پۈتۈن مەملىكەتتىكى بارلىق قېرىنداشلار، بۈگۈن مەن سىلەرگە ھەم خۇشخەۋەر، ھەم شۇم خەۋەر ئېلىپ كەلدىم . خۇشخەۋەر بولسا ئىنسانلار ئۇرۇش توختاتتى، جاھان ئۇرۇشى دېگەن بۇ سۆز لۇغەتتىن مەڭگۈلۈك ئۆچۈرۈلدى . بۇنىڭدىن مەن ئىنتايىن خۇشاللىنىۋاتىمەن ھەم ھاياجانلىنىۋاتىمەن! بىراق شۇم خەۋەر بولسا تاشقى پىلان ئادەملىرى بارمۇ- يوق؟ دېگەن سۇئالغا ئېنىق جاۋاب تېپىلدى، بىزنىڭ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ماركسىستىكى ئالەم كېمىسى پونكىتىنىڭ يېنىدىكى بىر ئالەم كېمىسىنىڭ قايتۇرغان ئۇچۇرىدىن قارىغاندا، باشقا تاشقى پىلانلىقلار تەرىپىدىن زېڭىر دەپ ئاتىلىدىغان بىر خىل ئېرىق پلۇتونىڭ يېنىدا تۇرۇپتېتىۋ . بەختكە قارشى، ئۇلارنىڭ بىزنىڭ قۇياش سىستېمىمىزغا كېلىشى ھەرگىزمۇ تېنچلىق ئۈچۈن بولماستىن، بەلكى بىزنى يۇرت- ماكانىمىزدىن قوغلاپ چىقىرىپ، پۈتكۈل يەرشارىنى مۇستەقىل ئىگىلەش ئىكەن !

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە لى رەئىسنىڭ ئاۋازى چىقماي قالدى . بۇ ۋاقىتتا پۈتكۈل بېيجىڭ شەھىرى، ياق، پۈتكۈل جۇڭگو جىمىپ قالدى! كىشىلەر ئىشەنمىگەن ھالدا تېلېۋىزور ئىكرانغا قاراپ قالغان ئىدى .

— ھازىر خەۋەرلەر پروگراممىسى بېرىلىدىغان چاغ ئىدىغۇ!— بىر قىسىم شەھەر ئاھالىلىرى ئۆزلىرىدىن قانالى خاتا يۆتكەپ فانتازىيلىك فىلىم كۆرۈۋاتامدىم . قانداق؟ دەپ گۇمانلىنىپ قېلىشتى . لى رەئىس بىردەم سۈكۈتتە تۇرغاندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :
— ئەمەلىيەتتە ئالدىنقى قېتىمدىكى مېتروئىتنىڭ يەرشەرىغا سوقۇلۇش ۋەقەسىنىمۇ ئاشۇلار كەلتۈرۈپ چىقارغان . شۇنىڭدىن باشلاپ ھەر قايسى دۆلەتلەردە كېمىلەرنىڭ يوقاپ كېتىشى ۋەقەلىرى، ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارنىڭ ئېچىنىشلىق ئۆلتۈرۈلۈش ۋەقەسى يۈز بېرىپ تۇردى، ئەمەلىيەتتە دېڭىز ئاستى تەجرىبىخانىسىدىكى خادىملارنىڭ قىرغىنچىلىققا ئۇچراش ۋەقەسىنى ھەرگىزمۇ تېرورچىلار كەلتۈرۈپ چىقارمىغان، ھەممىسىنى زېڭىرلار بىر قوللۇق كەلتۈرۈپ چىقارغان . ئافرىقا جېڭىنىڭ ئاساسلىق مەقسىدى دەل يەرشارىدىكى زېڭىرنىڭ قوشۇنلىرىنى يوقىتىش، بىز ئەمەلىيەتنى قەستەن يۇشۇرمىدۇق، كۆپچىلىكنىڭ پات- پاراق بولۇپ

كېتىشىنى كۆرۈشنى خالىمىدۇق، لېكىن ھازىر بالا-قازا قاش بىلەن كىرىپكىنىڭ ئارىلىقىدا قالدى، شۇڭا مەن بۇلارنى دېمىسەم بولىمىدى.

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، تېلېۋىزور كۆرۈۋاتقانلارنىڭ يېرىمى ئاللىقاچان ھۇشسىز كېتىپ يىقىلغان ئىدى. جىددىي قۇتقۇزۇش ماشىنىلىرىنىڭ ئاۋازى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ جىمجىتلىقىنى بۇزغان ئىدى. لى رەئىس سۆز ئۇرانىنى كۈچەيتىپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى: — بىز جۇڭخۇا خەلقى ئەزەلدىن تەھدىتتىن قورققان ئەمەس، ھەم قورقمايمىز! جاھاندىكى ھەر قايسى دۆلەت خەلقلەرىمۇ ھەم قورقمايدۇ! ھەر قانداق ئەخمىقانه تاجاۋۇزچىلىق بىزنىڭ غەزەپلىك قايتۇرما زەربىمىزگە ئۇچرايدۇ! بىز ئىنسانلار قورال كۈچىگە تايىنىپ ئۆزىمىزنىڭ ئىززەت-ئابرويىمىزنى قوغدايمىز! بىز جۇڭخۇا خەلقى تېنچلىقنى سۆيىدىغان مىللەت، خەق بىزگە چېقىلمىسا، بىزمۇ خەققە چېقىلمايمىز، ئەگەر خەق بىزگە چېقىلىدىكەن، بىزمۇ ئۇنىڭغا چېقىلىمىز! بىز ئىنسانلار ھازىر ئالەم ئارا ساياھەت قىلالايدىغان بولدۇق، بىزنىڭ پەن-تېخنىكىمىزمۇ كۈنسېرى تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ! زېگېر مىللىتى تەڭداشسىز، ئۆلمەس ئەمەس. بىزنىڭ قوراللىرىمىز ئۇلارنىڭ بەدىنىنى تېشىپ ئۆتۈپ، ئۇلارغا ئۆز بەدىنى ئارقىلىق بىزنىڭ غەزىپىمىزنى تېتىتىپ قويالايدۇ! قېرىنداشلار! بۇ قېتىم يالغۇز بىز جۇڭخۇا مىللەتلىرىلا تەھدىتكە ئۇچراپ قالماي، دۇنيادىكى باشقا دۆلەت خەلقلەرىمۇ تەھدىتكە ئۇچرىدى! بىز بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، زېگېرلارغا ئورتاق تاقابىل تۇرۇپ، ئۇلارنى ئەخمىقانه تاجاۋۇزچىلىقى ئۈچۈن ئېغىر بەدەل تۆلتەيلى!

سۆز تۈگەش بىلەنلا، سۈكۈتكە تولغان جۇڭگو زېمىنىدىن يەر-زېمىنى لەرزىگە كەلتۈرگەن «زېگېر مىللىتىنى يوقىتىپ، ئۇلارغا بىزنىڭ يامانلىقىمىزنى بىلدۈرۈپ قويمايلى!»، «ئىنسانىيەتنىڭ ئىززەت-ئابرويىنى ئۇلارغا خالىغانچە ئاياق ئاستى قىلدۇرۇشقا بولمايدۇ!» دېگەن شۇئارلار ياڭرىدى! خەلقنىڭ كەيپىياتى ئەسلىدىنلا بۇ بىرنەچچە يىلدىن بۇيانقى ئۇرۇش سەۋەبىدىن قىزغىن ئىدى، لى رەئىسنىڭ بۇ سۆزى ئوت ئۈستىگە ياغ چاچقاندىكە بولدى!

دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر باشلىقلىرى ئارقا-ئارقىدىن زېگېرلارنىڭ ھۇجۇمىغا تاقابىل تۇرۇش توغرىسىدا نوتۇق سۆزلەشتى، پۈتۈن دۇنيا خەلقى قىزىپ كېتىشتى، ئەسلىدە ئىنسانلارمۇ بىر ئىتتىپاق مىللەت ئىدى! بۇ تاش قوراللار دەۋرىدىلا ئۆز ئىپادىسىنى تاپقان ئىدى، ئاشۇ چاغلاردا ئىنسانلار تېخى بەكمۇ ئاجىز ئىدى، تەبىئەتكە تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن ئۇلار ئىتتىپاقلاشقان ئىدى، كېيىنچە ئىنسانلار يەرشارىدىكى باشقا جانلىقلارنى بويسۇندۇرۇپ، يەرشارىغا ھۆكۈمران بولغاندىن كېيىن، ئىنسانلار ئۆزىنى چوڭ چاغلارغا باشلىدى، رىقابەت ئېڭى باشلاندى، باشقىلارنىڭ ئۆزىدىن ئېشىپ كېتىشىگە چىدىماستىن،

ھامان باشقىلاردىن ئېشىپ كېتىشنى ئويلاشقا باشلىدى. بۇ خىل رىقابەت ئېڭى جەمئىيەت تەرەققىياتىنى تېزلەتتى، ئەمما بەدەل شۇ بولدىكى، ئىنسانلار ئىتتىپاقلاشماس بولۇۋالدى، ئۆز مەنپەئەتى ئۈچۈن ئۆزئارا سوقۇشۇشقا باشلىدى. ھازىر زېڭىرلارنىڭ كېلىشى ئىنسانلارنى يەنە بىر قېتىم ئاشۇ دەۋەرلەرگە — ئاشۇ ئۆزى ئاجىز دەۋەرلەرگە قايتۇرغاندەك بولدى، ھايات قېلىش ئۈچۈن ئۇلار يەنە بىر قېتىم ئىتتىپاقلاشماي بولمايتتى! ئامېرىكىنىڭ داۋجىنىس كۆرسەتكۈچى بىر ئاز تۆۋەنلىگەندىن كېيىن، ھۆكۈمەتنىڭ بۇرۇنلا تەييارلىقى بولغانلىقى سەۋەبىدىن، ناھايىتى تېزلا ئەسلىگە كەلدى. بىر قىسىم توپىلاشچىلار بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، تۆمۈرنى قىزىقىدا سوقماقچى بولغان ئىدى، ئەمما ئۇلارنى كۈتۈۋالغىنى بۇرۇنلا ئۇلارغا تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن مەشقلەنگەن ساقچىلار بولدى، بىدئەت تەشكىلاتلارنىڭمۇ ئەلۋەتتە بۇ پايدىلىق پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ توپىلاشماي تۇرۇش ئۈچۈن بار ئىدى، شۇڭا قىيامەت نەزەرىيىسىنى تەشۋىق قىلىشقا باشلىدى، ئۆزلىرىنى دۇنيانىڭ قۇتقازغۇچىسىدەك كۆرسىتىپ، خەقنى ئالداپ پۇل تاپماقچى بولۇشتى! ئەمما ناھايىتى تېزلا ھەر قايسى ئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ زەربە بېرىپ يوقىتىشى ئۈچۈندى، مەسىلەن: ئامېرىكىنىڭ مۇقەددەس قەسىر دىنى، ياپونىيىنىڭ ئوم ھەقىقەت دىنى، ئەنگىلىيىنىڭ قۇياش مۇقەددەس قەسىر دىنى قاتارلىقلار! جەمئىيەت ھەر قايسى ھۆكۈمەتلەر تەرىپىدىن ناھايىتى ياخشى كونترول قىلىندى، بەك كۆپ قالايمىقانچىلىق چىقىماستىن، ئەكسىچە تېخىمۇ تەرتىپلىك ئايلىنىشقا باشلىدى. بىر مۇخبىر جەمئىيەت تەكشۈرۈپ، يەتتە ياشلىق بىر بالىنى زىيارەت قىلدى، ئۇ بالا تېخى ئۆزىنىڭ چوڭ بولغاندا يەرشارىنى قوغداپ رەزىل تاشقى پىلانلىقلار بىلەن ئۇرۇش قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى، ياشلار ئارىسىدا، ئۇلار مودا كىيىملەر بىلەن چوقۇنغۇچىلىرىنىڭ گېپىنى دېيىشمەيدىغان بولدى، ئۆزلىرىنىڭ ھەربىي سەپكە كىرگەن - كىرمىگەنلىكىنى بەكرەك سۆزلىشىدىغان بولدى، ئەگەر كىمكى بۇ چاغدا ئۆزىنىڭ قورقۇۋاتقانلىقىنى، يۇشۇرۇنۇۋالماقچى بولغانلىقىنى دېسە، ئۇنداقتا ئۇ باشقىلارنىڭ ئالايىپ قارىشىغا ئۇچرايتتى. دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەل باشلىقلىرى بۇ شۇم خەۋەرنى ئېلان قىلغاندىن كېيىن، جۇڭگونىڭ كىنوچىلىق ئىشلىرى ئاخىرى ياخشىلىنىشقا باشلىدى، چۈنكى ھېچكىم ئاشۇنداق كونا زاماننىڭ كىنولىرىنى ئىشلىمەيتتى. زېڭىر مىللىتى ھەققىدىكى مۇنازىرىلەر پۈتۈن دۇنيا خەلقىنىڭ تاماقتىن كېيىن قىلىشىدىغان سۆز تېمىسىغا ئايلاندى.

ئافرىقا رايونىدىكى جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا قىسىملىرى دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ياردىمىدىن، ماددىي ئەشياغا ئۈزۈلمەي ئىگە بولۇپ تۇردى، ھەر قايسى ئەللەر قىسىملىرى جۇڭگو ھۆكۈمەتىنىڭ قومانداىلىقى ئاستىدا تۆت تەرەپتىن ئافرىقىنى قورشاپ يۈتۈش ئۇسۇلىدا ئاستا - ئاستا مۇھاسىرە چەمبىرىكىنى كىچىكلىتىپ، ئافرىقىدىكى زېڭىر

قىسىملىرىنى يوقىتىشقا باشلىدى ، بىرقىسىم ئافرىقا دۆلەتلىرىمۇ پۈتۈن كۈچى بىلەن ھەر قايسى ئەل قوشۇنلىرىنى قوللاشقا باشلىدى . زېگېرنىڭ قىسىملىرىنىڭ جەڭ تاكتىكىسىغا پىششىق بولمىغانلىقتىن ، 1- قېتىم جەڭگە قاتناشقان دۆلەتلەرنىڭ چىقىمى ئېغىر بولدى ، ئۇلار ئۆزلىرىچە ئۆزلىرىنىڭ سەرخىل قوراللىرى ۋە سۈنئىي ھەمراھلىق ئورۇن بەلگىلەش سىستېمىسىغا ھەم سوغۇق قوراللىرى ، يېقىن ئارىلىقتىن يەكمۇ- يەك ئېلىشىدىغان قىسىملىرىغا تايىنىپ جەڭ قىلساق چوقۇم يۈزدە- يۈز غەلبە قىلالايمىز دەپ قارايتتى . بىراق زېگېر قىسىملىرىنى ئۇلارنى ئالداپ مۇھاسىرىگە ئالغاندىن كېيىن ، ئۇلار شۇنداقلا نېمىنىڭ كۆپ چۆمۈلىنىڭ پىلىنى چىشلەپ ئۆلتۈرۈشى ئىكەنلىكىنى بىلدى! يەر- جاھاننى قاپلىغان غەلبە مەخلۇقلارنىڭ چىقارغان چىقىراق ئاۋازلىرى ئەسكەرلەرنىڭ گەۋدىسىنى يىقىتماي تۇرۇپلا روھىنى يىقىتتى ، دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر ئافرىقىغا ئەسكەر چىقارغاندىن كېيىن ، ئافرىقا قارغىشقا كەتكەن بىر پارچە زېمىنغا ئايلاندى ، ھەر كۈنى نۇرغۇنلىغان ئەسكەرلەر يات تۇپراقتا يىقىلاتتى . ئافرىقىنىڭ باۋچى يايلىقىدىكى جۇڭگونىڭ 24- بىرونە گۇرۇپپىسى ئارمىيىسى (جىتۈەنجۈنى) ۋە ئەنگىلىيىنىڭ ئىككى پىيادىلەر دېۋىزىيىسى زېگېر قوشۇنلىرى تەرىپىدىن يايلاقنىڭ ئىچكىرىسىگە ئالداپ ئېلىپ كىرىلدى ، بۇ يەردە ئىككى دۆلەت ئەسكەرلىرى ئاخىرى قوغلاپ تۇتۇلۇشنىڭ تەمىنى تېتىدى! شىردىن ئۆزگەرگەن زېگېرنىڭ نۇرغۇن غەلبە مەخلۇقلىرى بىر سۇ كۆلچىكىنىڭ بويىدا قورشالغاندىن كېيىن ، ئىككى سائەت قارشى تۇرۇپ ، ئاخىرى زېگېر قوشۇنلىرى قورشاۋىنى بۆسۈپ چىقتى ، خۇددى دوزاختىكىدەك ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار يايلاقتىكى سۇ كۆلچىكى ئاسمىندا ياغرىدى ، كۆل سۈيىمۇ قىپقىزىل بولۇپ كەتتى! جۇڭگونىڭ «مېگا» تۆۋەن بوشلۇق بومباردىمانچى ئۇچقۇنلىرى بۇيرۇققا بىنائەن بۇ يەرگە كەلگەندە ، بارلىق ئەسكەرلەر ئۆزىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن خەنجەرلىرىنى چىقىرىپ تىغمۇ- تىغ ئېلىشىۋاتاتتى ، يەر ئۈستىدە تانكا- برونىلارنىڭ قالدۇق پارچىلىرى چېچىلىپ ياتاتتى ، يېقىن ئارىلىققا كېلىش بىلەنلا زېگېر قوشۇنلىرى ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەيتتى ، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىلغار قوراللىرى ھېچنىمىگە ئىشلىمەيتتى . پەستىكى جان تىكىپ ئېلىشىۋاتقان ئەسكەرلەرنى كۆرۈپ ، لىۋتچىكلارنىڭ رول تۇتقان قولىرى تىترەپ كېتىشتى ، پەستە ئۆز قېرىنداشلىرى بىلەن ئاۋۇ غەلبە مەخلۇقلار گىرەلەشمە جەڭ قىلىشىۋاتاتتى ، ئەگەر بومبا تاشلانسا ، ئۆلىدىغانلار ئارىسىغا ئۆز ئادەملىرىمۇ قوشۇلۇپ قالاتتى! بىراق ھاۋاغا قارشى تېخىمۇ كۆپ مەخلۇقلار ھاۋاغا ئەجەللىك كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلارنى پۈركۈشكە باشلىدى ، ئۇچقۇننىڭ چاققانلىقىغا تايىنىپ بارلىق لىۋتچىكلار جېنىنىڭ بېرىچە تىركىشىپ ھېچ كەتكۈسى كەلمەيتتى !

— نېمىگە ھاڭۋېقىپ تۇرىسىلەر؟ بىز بىلەن كارىڭلار بولمىسۇن! بومبا تاشلاڭلار! — ئۇچقۇچى

بۆلمىسىدىكى چاقىرغۇدىن جەڭ مەيدانىدىكى قوماندان شىسىدىرنىڭ ۋاقتىغا ئاۋازى ئاڭلاندى! ليۇتچىكلار بۇنى ئاڭلاپ چىشىنى چىشلەپ، كۆزىنى يۇمۇپ، كۈنۈپكىنى بېسىشتى! يەر-جاھاننى زىلزىلىگە سالغان پارتلاش ئاۋازىدىن كېيىن، يەر يۈزىنى كۆيۈپ ياتقان جەسەتلەر قاپلىدى، ئۇنىڭ ئىچىدە كۆپرەكى زېگېر قىسىملىرىنىڭ ئۆلۈكى ئىدى .

ئافرىقا رايونىدىكى جەڭ ئىشلىرى ئاشكارىلاندى، 2- كۈنى دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر بۇ شۇم خەۋەرنى تاپشۇرۇۋالدى، جۇڭگونىڭ 24- برونە گۇرۇپپىۋوي ئارمىيىسى بىلەن ئەنگىلىيىنىڭ ئىككى پىيادىلەر دېۋىزىيىسىدىكى جەمئىي 8769 ئادەم باۋچى يايلىقىدا قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان ئىدى، زېگېر قىسىملىرىدىن ئۆلگەن، يارىلانغانلارنىڭ سانىنى مۆلچەرلىگىلى بولمايتتى. جۇڭگو دۆلەت رەئىسى لى شياڭ شەخسەن قۇربان بولغانلارنى ئىنقىلابىي قۇربان ۋە ئالاھىدە قەھرىمان دەپ ئېلان قىلدى ھەم بايراق يېرىم چۈشۈرۈلۈپ ماتەم تۇتۇلدى. ئەنگىلىيە ئايال پادىشاھى ئالاھىتەن قۇربان بولغانلارنىڭ ماتەم مۇراسىمىغا قاتناشتى، ئەنگىلىيەمۇ بايراقنى يېرىم چۈشۈرۈپ تەزىيە بىلدۈردى. ھەتتا ب د ت نىڭ باش شتابىدىمۇ بايراق يېرىم چۈشۈرۈلدى، جەڭگە قاتناشمىغان باشقا دۆلەتلەرمۇ بەس-بەستە بايراقنى يېرىم چۈشۈرۈپ تەزىيە بىلدۈرۈشتى، چۈنكى بۇ قۇربان بولغان ئەسكەرلەر يالغۇز بىر دۆلەت ئۈچۈنلا جەڭ قىلغان بولماستىن، بەلكى دۇنيادىكى پۈتكۈل ئىنسانىيەت ئۈچۈن جەڭ قىلغان ئىدى! ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇسنىڭ داۋاملىق ئافرىقىغا ئەسكەر چىقىرىش قارارى نۇرغۇن ئامېرىكىلىقلارنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى، چۈنكى نۇرغۇن ئادەملەر بىردەملىك قاجالغان بىلەن مەڭگۈلۈك قۇتۇلغىلى بولمايدىغاندىغانلىقىنى بىلگەن ئىدى، ئەڭ ئاخىرى ئۆكتەبىر پارتىيە ئۈزۈل-كېسىل مەغلۇپ بولۇپ، فوبۇس داۋاملىق ئەلباشلىققا سايلاندى، يېڭىدىن تەربىيەلەنگەن بىر بۆلۈك ئامېرىكا قىسىملىرى ئافرىقىغا ئەۋەتىلىپ، بۇ يەردىكى ئۇرۇشقا ھەمدەمدە بولدى. ئىنسانلار بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ زېگېرلار بىلەن ئۇرۇش باشلىغاندىن كېيىن، زېگېرلارنىڭ قايتا يۇشۇرۇنۇۋالغۇسى كەلمىگەندەك، كەڭ كۆلەمدە دۇنيادىكى ئەللەرنىڭ ھەربىي بازىلىرىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھۇجۇم قوزغاشقا باشلىدى .

- 2010 يىلى 17- نويابىر، ب د ت جىددىي يىغىن چاقىرىپ نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتكە تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن، ئەڭ ئاخىرىدا جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەتنىڭ ھەر قايسى ئەللەرنىڭ خىلانغان ئالاھىدە قىسىملىرىدىن زەربىدار قوشۇن تەشكىللەپ يەر ئاستىغا چۈشۈپ زېگېرلارنىڭ ئافرىقىدىكى ئۇۋىسىنى يوقىتىش تەكلىپىنى قوبۇل قىلىشنى قارار قىلدى.

2010- يىلى 19- نويابىر سەھەر، ئافرىقا بەييۇتا يايلىقىدا جۇڭگونىڭ يۈزلىگەن «يەر تېشەر ئەجدىبا» ئەسكەر توشۇغۇچى ماشىنىلىرى رەتلىك تىزىلغان ئىدى، ھەر قايسى ئەللەرنىڭ ئالاھىدە قىسىملىرىمۇ بىر ياندا رەتلىك تىزىلىپ تۇراتتى! جۇڭگو ئالاھىدە قىسىملىرىنىڭ

باشلىقى ۋەن شيوڭفېي ئورنىدىن تۇرۇپ سۆزلىدى :

— ھەر قايسىڭلار ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ئالاھىدە قىسىملىرىدىن خىلانغان ئەڭ مۇنەۋۋەر ئەسكەرلەر، مەن سەت گەپنى باشتا دەۋالاي، بۇ قېتىمقى ھەرىكەتتە ھايات قېلىش نىسبىتى ئىنتايىن تۆۋەن، ئەگەر كىمكى بېرىشنى خالىمىسا، ھازىر دەرھال ئالدىغا چىقسۇن، بىز ئۇنى دۆلىتىگە دەرھال قايتۇرىمىز .

پۈتۈن قىسىمدىن بىرمۇ ئادەم قىمىرلاپمۇ قويمىدى، ۋەن شيوڭفېي چوڭقۇر بىر تىنىۋېتىپ :
— ناھايىتى ياخشى . كۆپچىلىككە ئايان، يەرشارى بىزنىڭ بىردىنبىر ئانا ماكانىمىز، بىزنىڭ ماڭغۇدەك چېكىنىش يولىمىز يوق، بىز پەقەت جاننى تىكىپ ئېلىشىمىز لازىم، ھەممىڭلار باتۇرلار، بۇ قېتىمقى ھەرىكەتتە بىز غەلبە قىلالىساق زېڭىر قىسىملىرىنى ئافرىقىدىن مەڭگۈلۈك يوقىتالايمىز! بىز ئۆلگەن تەقدىردىمۇ ئۇلارنى ئېغىر بەدەل تۆلىتىشىمىز لازىم!!!— دېدى .
بارلىق ئەسكەرلەر قوللىرىدىكى قوراللىرىنى كۆتۈرۈپ ۋاقىراشتى، ۋەن شيوڭفېي بۇنى كۆرۈپ ھاياجانلانغان ھالدا :

— ناھايىتى ياخشى، ھەممىڭلار ماشىنىغا چىقىڭلار! ھەرىكەتلىنەيلى!— دېدى.

باپ يەر ئاستىدىكى ئاجايىبات-35

ماشىنا ئىشىكى يېپىلغان پەيتتە ۋەن شيوڭفېي ئەمدىلا چىققان قۇياشقا چوڭقۇر مېھرى بىلەن قاراپ قويدى، ئۇ كۆڭلىدە بۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئاخىرقى قېتىملىق قۇياشنى كۆرۈشى بولۇپ قېلىشى مۇمكىنلىكىنى ئويلىدى! ماشىنا ئىشىكى يېپىلغاندىن كېيىن غايەت زور ئۈشكە تېز سۈرئەتتە ئايلىنىپ يەرنى تېشىپ كىرىشكە باشلىدى. بۇ «يەر تېشەر ئەجدىھا» توشۇغۇچى ماشىنىلار ئالاھىدە ئۆزگەرتىلگەن بولۇپ، يەر ئاستى 800 مېتىر چوڭقۇرلۇقتىمۇ بىمالال يۈرەلەيتتى، ئادەتتىكىلىرى بولسا پەقەت 400 مېتىر چوڭقۇرلۇقتىلا يۈرەلەيتتى. كاپىنىكىدا ۋەن شيوڭفېي ئەترەت ئەزالىرى بىلەن ئۆزلىرىنىڭ قورال-ياراغلىرىنى تەكشۈرۈۋاتاتتى، جۇڭگو ئۆزى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان ئەسكەرلەرنىڭ قورال-ياراغلىرى جەڭگە قاتناشقان دۆلەت ئەسكەرلىرىنىڭ ياقتۇرۇشىغا ئېرىشتى، بۇ قورال-ياراغلار قوغدىنىش جەھەتتە ئادەتتىكى ئوق ئۆتمەس كىيىملەردىن كۈچلۈك بولۇپلا قالماستىن، يەنە كۆپ يېنىك ھەم ئەپچىل ئىدى. قالپاقتىكى كۆز قوغداش ئەينىكىدە ئېنىق قىزىل نۇر ۋە كىچىك تىپتىكى رادار ئىقتىدارى بولغاندىن سىرت، يەنە قالپاقتا سىمىز ئالاقىلاشقۇ، ئوكسىگېن ماسكىسىمۇ بار

ئىدى. قوراللاردىن «قىزىل يۇلتۇز» زەربە مىلىتى ۋە AT63 لازېرلىق مىلىتى، قوغدىنىشقا ئىشلىتىلىدىغان تاپانچا، خەنجەر، كۆيدۈرگۈچ بومبا، يەنە بىر قىسىم زۆرۈر كىچىك تىپلىق تاكتىكىلىق يادرو ئوق بېشى بار ئىدى. بەزى ئەسكەرلەردە يەنە ئېلىپ يۈرۈشكە ئەپلىك سېپىرلىما زەمبىرەكمۇ بار ئىدى! بۇ قېتىمقى ھەرىكەتكە جەمئىي 1876 ئادەم قاتناشقان بولۇپ، ھەممىسى ھەر قايسى دۆلەت ئالاھىدە قىسىملىرىدىكى ئەڭ سەرخىل ئەسكەرلەردىن ئىدى! ۋەزىپە بولسا زېڭىرنىڭ يەر ئاستىدىكى ئۇۋىسىنىڭ ئەتراپىغا 56 جايغا كىچىك تىپتىكى يادرو ئوق بېشىنى ئورنىتىپ پارتلىتىش ئىدى، 200 مېتىر چوڭقۇرلۇققا يەتكەندە ماشىنىلار ئوندىن بولۇپ تۆت تەرەپكە ئايرىلىپ مېڭىشتى.

قورال - ياراقلارنى تەكشۈرۈپ بولغاندىن كېيىن، ماشىنىدىكىلەر زېرىكىدىن قارت ئويناشقا چۈشۈپ كەتتى، ئۇلار ئەلۋەتتە، قوللىرىدىكى ئوقلىرىنى دو تىكىشكەن ئىدى! بىردەمدىن كېيىن ماشىنىنىڭ سۈرئىتى ئاستىلاپ قالدى، شوپۇر بۇ يەردىكى قورام تاشلارنىڭ ئالماستىنمۇ قاتتىق ئىكەنلىكىنى، تېشىنىڭ بەك تەس ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. بىرەر سائەتلەردىن كېيىن ماشىنا تويۇقسىز تەۋرىنىپ كەتتى، ئارقىدىنلا ئاسماندىن چۈشۈپ كەتكەندەك يەرگە قاتتىق چۈشتى، ۋەن شيوڭفېي ئورنىدىن تۇرۇپ:

— نېمە ئىش بولدى؟ بىزنى ئۆلتۈرەي دەمسەن؟— دېدى. شوپۇر كەينىگە بۇرۇلۇپ:

— بىز يەر ئاستىدىكى 600 مېتىر چوڭقۇرلۇقتىكى ئۇۋىغا يېتىپ كەلدۇق،— دېدى. ھەممەيلەن بۇنى ئاڭلاپ بەس-بەستە ماشىنىدىن چۈشۈشكە باشلىدى، ھىم ئېتىلگەن ماشىنىدىن چۈشۈپلا ئۇلار قوللىرىدىكى ئۆلچىگۈچتىن بۇ يەردىكى ھاۋادا نەپەسلىنىشكە بولىدىغانلىقىنى، ھاۋا سۈپىتىنىڭ يەر يۈزىدىكىدىنمۇ ياخشىلىقىنى بىلدى. ئىنقىرا قىزىل نۇرنى ئېچىپ قالغان بىر نەچچە ماشىنىنىڭمۇ چۈشكەنلىكىنى كۆرۈشتى، باشقا دۆلەت ئالاھىدە قىسىم ئەسكەرلىرىمۇ بىر-بىرلەپ ماشىنىدىن چۈشۈۋاتاتتى. بېشىنى كۆتۈرۈپ ھەممەيلەن ھەيران قېلىشتى، ئۆڭكۈر تەخمىنەن 30 مېتىردىنمۇ ئېگىز ئىدى!! تەلپىگە ماشىنىلار تورۇستىن چۈشمەستىن، تۆت تەرەپتىكى ئانچە ئېگىز بولمىغان جايدىن چۈشۈپ كەتكەن ئىدى. قارىماققا ئادەتتىكى ئۆڭكۈرگە ئوخشاپ كەتسىمۇ، ئەمما كەڭ يەر يۈزىدىن بىر قاراپلا كولاپ ياسالغانلىقىنى، تەبىئىي ياسالغانلىقىنى بىلگىلى بولاتتى. ۋەن شيوڭفېي ئالدىغا بېرىپ ئۇلار بىلەن كۆرۈشتى. ھەممەيلەن قوراللىرىنى بىرەر قۇر تەكشۈرۈۋەتكەندىن كېيىن ئادەملىرىنى ساناشقا باشلىدى، جۇڭگو ئالاھىدە قىسىملىرىدىن ۋەن شيوڭفېي باشچىلىقىدا 38 ئادەم، ئامېرىكا «دېڭىز يىلپىزى» زەربىدار ئەترىتىدىن ۋىتتىك باشچىلىقىدا 41 ئادەم، فرانسىيە ئالاھىدە قىسىملىرىدىن ئاندىرنۇ باشچىلىقىدا 37 ئادەم، يەنە دوختۇر ۋە شوپۇرلاردىن بولۇپ جەمئىي 152 ئادەم بار ئىدى، باشقا دۆلەت ئالاھىدە قىسىملىرىمۇ نىشانغا

يېتىپ بېرىپ ھەرىكەت باشلىغان ئىدى! كۆپچىلىك ماشىنىغا ئولتۇرۇپ ھۇشيارلىق بىلەن ئەتراپنى كۆزەتكەچ ئاستا-ئاستا ئىلگىرىلەشكە باشلىدى، چىراق ياقسا زېڭىرنىڭ قىسىملىرىنىڭ بايقاپ قېلىشىدىن ئەنسىرەپ، چىراق ياقماي، كېچىدە كۆرۈش ئەينىكى ۋە ئېنېرژىيە قىزىل نۇردىن پايدىلىنىپ مېڭىشقا باشلىدى. ۋەن شيوڭفېي بولسا ئامېرىكا، فرانسىيە ئىككى دۆلەت ئالاھىدە قىسىملىرىنىڭ باشلىقلىرى بىلەن كاپىنىدا ئولتۇرۇپ چاقچاقلىشىپ، قىزغىن پاراڭلىشىپ مېڭىۋاتاتتى. پاراڭلىشىش جەريانىدا ۋەن شيوڭفېي ئامېرىكا ئالاھىدە قىسىملىرى باشلىقى ۋىتكنىڭ بۇ يىل 48 ياشقا كىرگەنلىكىنى، ئۇرۇش تەجرىبىسىگە مول كونا ئەسكەر ئىكەنلىكىنى، بۇرۇن يامايكىدىكى زەھەر ئەتكەسچىلىرىنى يوقىتىش ھەرىكىتىگە قاتنىشىپ، ئۆزى يالغۇز ئورمانلىقتا دۈشمەننىڭ 27 ئادىمىنى يوقاتقانلىقىنى، فرانسىيەلىك ئاندىرېۋنىڭ بۇ يىل 37 ياشقا كىرگەنلىكىنى، تېررورچىلارنىڭ بىر قېتىملىق ئامېرىكا ئەلچىخانىسىغا ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسىدە گۆرۈگە ئېلىنغۇچىلارنى مۇۋەپپەقىيەتلىك قۇتقۇزۇپ، بارلىق تېررورچىلارنى يوقاتقانلىقىنى، ھەر دائىم ھەر بىر ئەسكەرنىڭ ئادەم ئىكەنلىكىنى ئەستە تۇتۇپ، ھامان ئىنچىكىلىك بىلەن پىلان تۈزۈپ ئورۇنلاشتۇرىدىغانلىقىنى، ھەرگىزمۇ قارىغۇلارچە قول ئاستىدىكىلەرنى جەڭگە سالمايدىغانلىقىنى، شۇڭا قول ئاستىدىكىلەرنىڭ ياخشى كۆرۈشىگە سازاۋەر بولغانلىقىنى بىلدى. ۋەن شيوڭفېي بۇ يىل 29 ياشقا كىرگەن بولۇپ، يېشى كىچىك بولسىمۇ، ئەمما ناھايىتى قابىلىيەتلىك ئىدى، ھامان قاپ يۈرەكلىك بىلەن جەڭ تاختىسى جەھەتتە يېڭىلىق يارىتىشنى ياخشى كۆرەتتى. ياپونىيە ئەلنى تېنچلاندۇرغۇچىلار مازىرىنى يوقىتىش ۋە ئامېرىكىنىڭ «لېكستون» ناملىق ئاۋىئاتىكسىنى قۇتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىغان ئىدى! ئۈچەيلەن بىر ئاز پاراڭلاشقاندىن كېيىن، ۋىتكن دەرىزىنى ئېچىپ سىرتقا بىر قارۋەتكەندىن كېيىن، ھەيران بولغان ھالدا دېدى:

— ئەتراپ بارغانسېرى يورۇپ كېتىپ بارىدۇ .

ۋەن شيوڭفېي كۈلۈپ كېتىپ :

— ھا...ھا...ھا... بۇ يەر يەر يۈزىدىن 600 مېتىردىن ئارتۇق چوڭقۇر تۇرسا، كۆزىڭىز تولىشىپ قالمىغاندۇ؟— دېدى. بۇ چاغدا بىر ئەسكەر بۇرۇلۇپ :

— ئەترەت باشلىقى ۋىتكنىڭ سۆزى راست، ئەسۋاپلارغا قارىغاندا يەر ئاستىنىڭ يورۇقلۇق دەرىجىسى راستىنلا ئېشىۋاتىدۇ،— دېدى .

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ، ئالدى تەرەپتىكى قاراڭغۇلۇققا ئىنچىكىلىك بىلەن قاراشقا باشلىدى. ئالدى تەرەپ راستىنلا يورۇۋاتاتتى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئالدى تەرەپتىن كىچىك يورۇق نۇقتا كۆرۈندى. ناھايىتى ئېنىقكى، ئۇ بۇ ئۇزۇن ئۆڭكۈرنىڭ چىقىش ئېغىزى

ئىدى. «يەرئاستى 600 مېتىر چوڭقۇرلۇقتا قانداقمۇ كۈن نۇرى بولسۇن، ھېلىقى غەلىتە مەخلۇقلار ئېلىپكىتىر لامپىسى ياساشنى بىلەمدىغاندۇ؟» بۇ ھەممەيلەننىڭ ئورتاق ئويى ئىدى. ۋەن شيوڭفېي كېچىدە كۆرۈش ئەينىكىنى تاقاپ ئەتراپقا قاراپ ھېچقانداق بىنورماللىقنى بايقىمىدى، شوپۇرنى ئازراق ئىتتىكرەك مېڭىشقا شەرەتلىدى. يورۇق نۇقتا بارغانسېرى چوڭلىغانسېرى كۆپچىلىكمۇ بارغانسېرى جىددىيلىشىشكە باشلىدى، ئەڭ ئاخىرىدا 14 ماشىنا قاراڭغۇلۇقتىن يورۇقلۇققا چىقتى، شوپۇر ماشىنىنى جىددىي تۇرمۇزلىۋىدى، ھەممەيلەن يىقىلىپ چۈشتى. بەزى ئەسكەرلەر شوپۇرنى تۆۋەن ئاۋازدا تىللىۋەتكەچ ماشىنىدىن چۈشۈپ، كۆز ئالدىدىكى مەنزىرىگە قاراپ ھەيران قېلىشتى، ھەتتا ئۇزۇن يىللىق كۆرەش تەجرىبىسىگە ئىگە ۋىتىكمۇ ھاڭ-ئاڭ قالغان ئىدى!

— بۇ يەر يەر ئاستىمۇ؟

كۆز ئالدىدا كۆرۈنگىنى بىر پارچە قويۇق ئورمانلىق ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاسماندا پىتېروزاۋرلار ئۇچۇپ يۈرەتتى! ۋەن شيوڭفېي ھەيران بولغان ھالدا غودۇڭشىدى:

— مېنىڭ «يۇرا دەۋرى» دېگەن فىلىمنى سۈرەتكە ئالغۇم يوق!

بىر ئاز ئۆتكەندىن كېيىن، بارلىق ئەسكەرلەر ئېسىگە كېلىشتى، بەس-بەستە مۇنازىرىگە چۈشۈپ كېتىشتى! ئاندىن ئەتراپقا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، قىسىمنىڭ بىر داۋاندا تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلدى، دۇربۇننى ئېلىپ ئالدىغا قاراپ ئۆڭكۈر تېمىنى ئاران ئىلغا قىلالىدى. ئۈستىگە قاراپ ئۆڭكۈر تورۇسنى كۆرەلدى، تورۇس قۇياشقا ئوخشاش غەلىتە پاقىراپ تۇراتتى. پۈتكۈل ئورمانلىق ھايۋاناتلار باغچىسىدىكى يوغان بىر قەپەزگە ئوخشايتتى. ئاندىن ماشىنىغا چىقىپ رادارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن سورىدى:

— يادرو ئوق بېشىنى قويدىغان جايغا بارىدىغان ئىككى يول باركەن، بىرى ئورمانلىقنى كېسىپ ئۆتىدىكەن، بۇ يول قىسقىراق، ئەمما ناھايىتى خەتەرلىككەن. يەنە بىرى قىيا تاشنى بويلاپ ماڭىدىكەن. بۇ يول گەرچە ئۇزۇن، ئايلىنىپ ماڭىدىغان بولسىمۇ، ئەمما خەتەرگە ئۇچرىغان ھامان دەرھال قىيا تاشنى تېشىپ كىرىۋالغىلى بولىدىكەن! بىز قايسىسىدا ماڭىمىز؟

— ۋەن شيوڭفېي مۆرىسىنى قىسىپ قويۇپ:

— مەن ئۇزۇن يولنى ئايلىنىپ مېڭىشقا رازىكى، دىنوزاۋرلار بىلەن ھەپلىشىشنى خالىمايمەن،— دېدى. كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلاپ دەرھال «يۇرا دەۋرى» فىلىمىدىكى قورقۇنچلۇق كۆرۈنۈشلەرنى ئەسكە ئېلىشىپ، بېشىنى لىڭشىشتى. بىر ئۇزۇن بويۇن دىنوزاۋور (长龙) كەنتۇق، لۇغەتتە يوقكەن، مەن مۇشۇنداق ئېلىۋەردىم، نىدادىن قىيا تاشنى بويلاپ ئالدىغا مېڭىشقا باشلىدى، بارلىق ئەسكەرلەر مىلتىقلىرىنى بەتلەپ بولۇشقان

ئىدى. گەرچە قىيا تاشنى بويلاپ مېڭىشقان بولسىمۇ، ئەمما يول بويى نۇرغۇن دىنوزاۋورلار ئۇچرىدى. بەزىبىر كىتابلار ياكى تور بەتلەردىلا كۆرگەن دىنوزاۋورلار، مەسىلەن: ئۇ يەردە ئۇخلاۋاتقان سېتگوزاۋر، غەمىسىز ھالدا دەرەخ يوپۇرماقلىرىنى يەۋاتقان يوڭچۈەن دىنوزاۋورى (永川龙)، لۇغەتتىمۇ يوقكەن، نىدادىن)، يەنە بىر قىسىم ئىسمىنىمۇ بىلمەيدىغان دىنوزاۋورلار، يۇرا دەۋرى، بور دەۋرلىرىدىلا بار بولغان بارلىق دىنوزاۋورلارنىڭ ھەممىسىنى بۇ يەردە كۆرگىلى بولاتتى! تەلەپكە يارىشا، يول بويى گۆشخور دىنوزاۋورلار ئۇچرىدى، بەزى يۈرەكلىككە ئەسكەرلەر تېخى كامپىرالىرنى چىقىرىپ، ھاياجانلانغان ھالدا سىن ئېلىشقا باشلىدى. بىر يوغان يىڭناغۇچ ماشىنىنىڭ ئالدىدىن ئۇچۇپ ئۆتتى، ئارقىدىنلا يوغان بىر قۇش ھېلىقى يىڭناغۇچنى تۇتۇۋېلىپ يېيىشكە باشلىدى. بىر ئامپىرىكىلىق ئەسكەر ھەيران بولغان ھالدا:

— بۇ بوۋىنقۇشغۇ؟ ۋاي خۇدايىم! مەن تىرىك بوۋىنقۇشنى كۆرۈۋالدىم!— دېدى. ئورمانلىقتىن ئۆتكەندىن كېيىن ماشىنىنىڭ ئالدى تەرىپىدە قويۇق توپا-چاڭ كۆرۈندى، سۈرئەتنى تېزلىتىپ مېڭىپ بېرىپ، بىر توپ ئورنىتومىمىد (似鸟龙)، ئەسلى قۇشسىمان دىنوزاۋور دەپ ئالاي دەپ يەنىلا لۇغەتتىكىنى ئالدىم، نىدادىن)لارنىڭ تېز سۈرئەتتە يۈگرەۋاتقانلىقىنى كۆرۈشتى. ئورنىتومىمىدلارمۇ بۇ ناھايىتى تېز يۈگرەيدىغان تۆمۈر مەخلۇقلارنى، ئۇلارنىڭ ئۈستىدىكى غەلتە جانلىقلارنىڭ ئۆزلىرىگە قاراپ ۋاقىراۋاتقانلىقىنى (ئۇلارنىڭ ئويلىشىچە) بايقاپ بەس-بەستە ئوراپ كېلىشكە باشلىدى. ماشىنا ئەترىتى توختىدى، چۈنكى ئۆڭكۈر تورۇسىدىكى يورۇقلۇق ئاستا-ئاستا ئاجىزلاشقا باشلىغان ئىدى، قوللىرىدىكى سائەتكە قاراپ، ئاللىقاچان كەچ سائەت ئالتىدىن ئاشقانلىقىنى كۆرۈشتى. چۈنكى باياتىن بېرى دىنوزاۋورلارنى بايقاپ بەك ھاياجانلانغانلىقتىن، قورساقلىرىنىڭ بۇنچىۋالا ئېچىپ كەتكەنلىكىنى تۇيۇشمىغان ئىدى. ماشىنىدىن چۈشۈپ كۆپچىلىك ھېلىقى ئورنىتومىمىدلارنىڭ 20 دىن ئارتۇق ئىكەنلىكىنى بىلىشتى. ۋەن شيوڭفېي ئاندىرىۋدىن سورىدى:

— بۇرادەر، بۇلار ئوتخورمۇ، گۆشخورمۇ؟ بىزنى يەپ قويمايدىغاندۇ؟

ئاندىرىۋ ئورنىتومىمىدلارغا قارىۋېتىپ، كۈلگىنچە ۋەن شيوڭفېيغا قاراپ:

— ئۇلار ئارىلاش ئوزۇقلىنىدىغان دىنوزاۋورلار، گۆشلۈك-گۆشسىز دەپ ئايرىماي يەۋىرىدۇ، خاتىرجەم بولۇڭ! ئۇلار بەك مۇلايىم، ئۇلارنى چۆچۈتۈۋەتمىسە كالا ھېچ ئىش بولمايدۇ،— دېدى. ۋەن شيوڭفېينىڭ يېنىدىكى بىر ئەسكەر بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ كەتتى. بىر جۇڭگولۇق ئەسكەر قېزىدىن (火腿肠)، سۈرلەنگەن چوشقا سېنى قېزىسى دەپ تولۇق ئالسام بەك ئۇزىراپ كەتكىدەك، نىدادىن) بىرتال چىقىرىپ، پىچاقتا ئوتتۇرىدىن بۆلۈپ ئېھتىياتچانلىق بىلەن بىر ئورنىتومىمىدنىڭ ئالدىغا ئاپىرىپ پۇلاڭلاتتى، ئۇ ئورنىتومىمىد بىردەم قاراپ تۇرۇپ، ئاندىن

پۇراپ بېقىپ، كاپىدە چىشلىدى، ھېلىقى ئەسكەر قورقۇپ كەتكىنىدىن قېزىنى يەرگە تاشلىۋەتتى! ھېلىقى ئورنىتومىمىد يەردىكى قېزا پارچىسىنى بىر يالماپلا يۇتۇۋەتتى، قالغان ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ بەس-بەستە پەمەكلىكلەرنى چىقىرىشىپ ئورنىتومىمىدلارنى بېقىپ ئوينىشىغا باشلىدى. ۋەن شيوڭفېيمۇ خاسىڭ مېغىزنى چىقىرىپ بىر ئورنىتومىمىد بالىسىنى باققاچ :

— ھەي! بەك جىق بېقىۋەتمەڭلار، بىز كېيىن يەنە يېمىسەك بولمايدۇ!— دېدى. ئىش تەقسىماتى بەك ياخشى بولدى، ئەسكەرلەر يېيىشنى ياقتۇرمايدىغان كەرەپشە بىلەن مايلىق گۆشلەرنى ئورنىتومىمىدلار پاك-پاكىز يەۋەتتى. ھېلىقى ئورنىتومىمىدلار بىر نەرسە يېگەندىن كېيىن گازارمىدىن كېتىشكە ئېرىنىپ ئەسكەرلەر بىلەن ئوينىشىغا باشلىدى. ئەسكەرلەردىن بىر نەچچىسىنى پوستقا ئورۇنلاشتۇرۇلغاندىن باشقا بارلىق ئەسكەرلەر ئۆزلىرىنىڭ نەتەر ئىچىدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى ئۇنتۇشۇپ ئورنىتومىمىدلار بىلەن ئوينىشىغا باشلىدى. ئاندىرېۋ يەردە ئولتۇرۇپ قويندا ئۇخلاۋاتقان ئورنىتومىمىد بالىسىنى ئاستاغىنە سىلغاچ، بىر تەرەپتىن باشقا ئەسكەرلەرگە ئورنىتومىمىدلارغا ھۇجۇم قىلماسلىقىنى تاپىلايتتى، يەنە بىر تەرەپتىن ۋەن شيوڭفېي، ۋىتىكلەر بىلەن بۇ دىنوزاۋورلارنىڭ نەدىن پەيدا بولغانلىقىنى مۇنازىرىلىشەتتى. ئاخىرى ئۈچەيلەن بۇ دىنوزاۋورلارنى زېڭىلارنىڭ پەيدا قىلغان دېگەن ئورتاق تونۇشقا كەلدى. نېمىشقىلىقىغا نىسبەتەن، چوقۇم دىنوزاۋورلاردىن پايدىلىنىپ ئىنسانلار بىلەن جەڭ قىلىش دەپ بىلىشتى! ئاندىرېۋ قويندا ئۇخلاۋاتقان ئورنىتومىمىدغا قاراپ، ئازاپلانغان ھالدا :

— ئەگەر بىز يەر ئاستىدىكى قۇرتنىڭ ئۇۋىسىنى پارتلاتساق، بۇ يەرمۇ گۆمۈرۈلۈپ چۈشسۇن، بۇ دىنوزاۋورلارمۇ تىرىك پېتى كۆمۈلۈپ كېتىدۇ،— دېدى. ۋىتىك قەھۋەدىن بىر ئوتلاپ : — مەن سىزنىڭ ھېسسىياتىڭىزنى چۈشىنىمەن، بىراق بىز نېمە قىلالايمىز؟ بۇ دىنوزاۋورلارنىڭ ھەممىسىنى يەر ئۈستىگە ئېلىپ چىقىپ كېتەلمەيمىز، ئېلىپ چىقىپ كەتكەن تەقدىردىمۇ ئۇلار قانداق ياشايدۇ؟ ھەر كۈنى ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارنىڭ مىلتىقىغا توغرىلىنىپمۇ؟ ۋە ياكى ھايۋاناتلار باغچىسىغا سولىنىپ ئادەملەرنىڭ تاماشا قىلىشىغا قويۇلۇپمۇ؟ ۋە ياكى ئەۋرىشىگە ئايلىنىپ كۆرگەزمىگە قويۇلۇپمۇ؟— دېدى. ئاندىرېۋ بۇنى ئاڭلاپ بېشى تېخىمۇ ساڭگىلاپ كەتتى. ۋەن شيوڭفېي ئۇلارغا بىر قارىۋېتىپ قولىدىكى پېچىنى بىر چىشلىۋېتىپ دېدى :

— لاۋ ۋېي! سىز داۋاملىق ئادەمنى ئۈمىدسىزلەندۈرىدىغان گەپلەرنى قىلىمىسىڭىز بولمامدۇ! لاۋ ئەن سىزمۇ بەك ئازاپلىنىپ كەتمەڭ، ئەگەر سىز بۇ ئورنىتومىمىدىنى بەك ياخشى كۆرسىڭىز ئۇنى ئېلىپ كەتسىڭىزلا بولمىدىمۇ؟

ئىككىيلەن :

— لاۋۋېي؟ لاۋ ئەن؟— دېيىشتى. ۋەن شيوگىڧېي بېشىنى لىگىشتىپ :
— ئىككىڭلارنىڭ ئىسمىنى دېمەك بەك تەسكەن ، بۇنداق بولسا ئاسانراق بولىدىكەن!—
دېدى. سۆزى ئاخىرلىشىپ بولغۇچە كۆزى قاراڭغۇلىشىپ يەرگە يىقىلدى .
— بىز شۇنچىۋالا قېرىما؟— دېدى ئىككىيلەن ئاچچىقلانغان ھالدا مۇشتۇملىرىنى سۈرتۈپ .
بىردەمدىن كېيىن ۋەن شيوگىڧېي دەلدەڭشىگىنىچە ئورنىدىن تۇردى. بىر ئەسكەر يۈگۈرۈپ
كېلىپ دېدى :

— باشلىق ، يەر يۈزى قوماندانلىق شتابى بىلەن ئالاقلاشتۇق !
ۋەن شيوگىڧېي بۇنى ئاڭلاپ دەرھال يۈگۈرۈپ كەتتى ، بىر ماشىنىدا بىرمۇنچە ئەسكەرلەر
سۈنئىي ھەمراھ قوبۇللاش سىستېمىسى بىلەن ھەپلىشىۋاتاتتى ، بىردەمدىن كېيىن ئېكراندا
سۈرەت كۆرۈندى. يەر يۈزىدىكى ئافرىقا بەييۇتا يايلىقىدىكى ۋاقىتلىق ھەربىي بازىدا
ئالاقچى خۇشال ھالدا دېدى :

— قوماندان ، يەرئاستى ئالاھىدە قىسىملىرى 27- تارماق ئەترىتى بىلەن ئالاقىلىشىۋالدى .
ئامېرىكا قىسىملىرى قوماندانى رۇسلاڭ خۇشال ھالدا :

— ياخشى ، دەرھال كۆرۈنۈشنى ئۇلاڭلار!— دېدى. سۆزى تۈگەش بىلەنلا ئەتراپتىكى
قوماندان ۋە ئەسكەرلەر توپلىشىپ ئېكراننى ئورنىۋېلىشتى. بىردەمدىن كېيىن ئېكراندا ۋەن
شيوگىڧېي ، ئاندىرېۋ ۋە ۋىتىكلار كۆرۈندى. ئۈچەيلەن ئۆلچەملىك ھەربىيچە چاس بەردى ، يەر
يۈزىدىكى قوماندان بۇنى كۆرۈپ قايىتۇرۇپ سالام قىلدى. جۇڭگو قوماندانى ليۇ جىبو ھەيران
بولغان ھالدا سورىدى :

— ۋەن شيوگىڧېي ، سىزنىڭ كۆزىڭىزگە نېمە بولدى؟ ئىشىپ مۈشۈك ئېيىققا ئوخشاپ
قاپسىزغۇ؟

ۋەن شيوگىڧېي بۇنى ئاڭلاپ دۇدۇقلىغىنىچە :

— بۇ...بۇ... بۇنىڭ ئالاھىدە سەۋەبى بار ، ھە ، راست! بىز يەر ئاستىدا كىشىنىڭ ئىشەنگۈسى
كەلمەيدىغان مەنزىرىنى بايقىدۇق!— دەپ ئالدىراش سۆز تېمىسىنى بۇردى. سۆزى
تۈگىگەندىن كېيىن ئاتايىتەن ئاندىرېۋنى ئورنىتومىمىد بالىسىنى قۇچاقتىپ ئېكران ئالدىغا
ئەكەلدى ، ئورنىتومىمىد بالىسى كۈچلۈك چىراق نۇرىدىن ئويغىنىپ بوشقىنە چىقىراپ قويدى .
يەر يۈزىدىكى قوماندان ۋە ئەسكەرلەرنىڭ ھەممىسى ئېغىزلىرىنى يوغان ئاچقىنىچە كۆز
ئالدىدىكى ئىشەنگۈسىز كۆرۈنۈشكە قاراپ دۇدۇقلىغىنىچە سۆزلەشتى :

— دى...دى... دىنوزاۋور... دىنوزاۋور ، بۇ دىنوزاۋور ئەمەسمۇ؟

ۋەن شيوگىڧېي كۆزلىرىنى يوغان ئاچقان گېنراللارغا قارىغىنىچە ، ئورنىتومىمىد بالىسىنى

ئەركىلىتىپ :

— كېلە ، ئاۋۇ بوۋىلىرىڭ بىلەن كۆرۈشكىن!— دېدى .

— ئەستايدىلراق بولۇڭ ۋەن شيوڭفېي!!! بۇ يەردە كىم بوۋاي؟؟؟— ئېكراندىن ليۇ جىبونىڭ ئاچچىقىدىن ۋاقتىدىن ئاۋازى ئاڭلاندى ،— سەن گۇي تىرىك قايتىپ كەلسەڭ ، سېنى چوقۇم رىجىمغا ئالىمەن !

باشقا دۆلەت قوماندانلىرىنىڭمۇ ئاچچىقى كېلىپ ئۇنى ئۇرغىسى كېلىپ كەتتى!! ۋەن شيوڭفېي ليۇ جىبونىڭ ئاچچىقلانغان ھالىتىنى كۆرۈپ ، قولىنى سىلكىگىنىچە :

— بولدى ، بولدى! مەن ئەستايدىلراق بولاي! بىز ھازىر يەر ئاستى 623 مېتىر چوڭقۇرلۇقتا ، بىز بۈگۈن تەخمىنەن 870 كىلومېتىر ئەتراپىدا يول يۈردۈق! نىشانغا يەنە 3200 كىلومېتىر يول بار ، بىز بۇ يەردە ۋاقىتلىق دەم ئالدۇق ، ھازىرغىچە زېڭپىرنىڭ قىسىملىرىنى بايقىمىدۇق ، ئەكسىچە بۇ دىنوزاۋور باغچىسىنى بايقىدۇق!— دېدى . ئارقىدىنلا ئۈچەيلەن يەر ئاستى ئۆڭكۈرنىڭ ئەھۋالى ۋە بۇ ئورمانلىقنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنىنى دوكلات قىلىشتى . قوماندانلىق شتابمۇ جەڭ قىلىش پىلانىنى يەنە بىر قېتىم قايتىدىن ئورۇنلاشتۇردى . ئالاقە ئاياقلاشقاندىن كېيىن ليۇ جىبو ئالاقىچىغا قاراپ :

— تېز! دەرھال بۇ ئىشنى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىغا دوكلات قىل!— دېدى . باشقا دۆلەت قوماندانلىرىمۇ ئالدىراش ھالدا دۆلىتىگە بۇ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان خەۋەرنى دوكلات قىلىشتى !

يەر ئاستىدا ، نۆۋەتچىلىكنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن ، بىر قىسىم ئەسكەرلەر ئۇخلاش خالىتىدا تاتلىق ئۇيقۇغا كېتىشتى ، يۈرەكلىكەرەكلىرى ئورنىتومىمىدلارنىڭ ئىسسىق بەدىنىگە يۆلەنگىنىچە ئۇخلاپ كېتىشتى! ئۇلار بەك تاتلىق ئۇخلاپ كەتكەنلىكتىن ، يىراقتا بىرمۇنچە قېپقىزىل كۆزلۈك غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆزلىرىگە بىردەم قارىلىپ قاراپ تۇرغاندىن كېيىن ، يۈگرەپ كېتىپ قېلىشقانلىرىغا دىققەت قىلىشىمىدى .

---

36 - باب ھەممە تەرەپتىن خەۋىپتە قېلىش -

پلۇتون يېنىدىكى زېڭپىرنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنلىرىدا ئۈچ مېڭە قۇرۇتى يىغىن ئېچىۋاتاتتى .
داس :

— شاس ، سىز نېمىشقا ھېلىقى ئىنسانلارنى دىنوزاۋور يېتىشتۈرۈش بازىسىغا كىرگۈزدىڭىز؟ ئۇ

يەر بىز ئۈچۈن بەك مۇھىم!— دېدى. ھېلىقى شاس دېگەن مېگە قۇرۇتى :
— كەچۈرۈڭ، ئۇلار بىر نەچچە يولغا بۆلۈنۈپ يەر ئاستىغا كىرگەچكە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە
قوغلاپ ھۇجۇم قىلىش مۇمكىن بولمىدى. مەن دەرھال قوشۇن يۆتكەپ ئۇلارنى يېتىشتۈرۈش
بازىسىدىن تازىلاپ چىقىرىۋېتەي،— دېدى. مادېس :
— توختاپ تۇرۇڭ شاس، ئۇلار يېتىشتۈرۈش بازىسىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن ئۇلارغا ھۇجۇم
قىلىڭ. مەن بىزنىڭ قىممەتلىك تەجرىبە بۇيۇملىرىمىزنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىشىنى
خالىمايمەن، يەنە چوقۇم يەر ئاستى باكتېرىيە سىناق ئورنىنى ياخشى قوغداڭ، بىلىدىغىزمۇ؟—
دېدى .

— خوپ! مادېس مېگە قۇرۇتى، مەن دەرھال بېجىرەي!— دېدى. مادېس :
— داس، ئىنسانلار بىزگە كەڭ كۆلەملىك ھۇجۇم قوزغىدى، پىلاندا ئۆزگىرىش بولدى! جۇڭگو
دېگەن دۆلەتنى ئاۋال ۋەيران قىلايلى، جۇڭگو تۈگەشسىلا باشقا ئىنسانلار بىم تەلەڭگە قۇمغا
ئوخشاپ قالىدۇ،— دېدى. داس :

— چۈشەندىم، مادېس مېگە قۇرۇتى!— دېدى. مادېس بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن كۆز
ئالدىدىكى تام جېنى باردەك مىدىرلاشقا باشلاپ، ئاستا-ئاستا بىر پارچە دۇنيا خەرىتىسىگە
ئۆزگەردى، مادېس بۇنى كۆرۈپ (كۆردىمۇ-كۆرمىدىمۇ مەنمۇ ئېنىق دىيەلمەيمەن، پەقەت
مىدىرلاپ قويغىنىلا بىلىمەن، ئاپتوردىن :)

— جۇڭگونىڭ دېڭىز تەۋەلىكىنىڭ يېنىدا بىر نەچچە ئارال باركەن. بىزنىڭ ھۇجۇم بازىسى
قىلىشىمىزغا ماس كېلىدىكەن، ئۇلارنىڭ ئىچىدە چوڭراق بىر ئارالدا ئانچە كۆپ قوشۇن
يوقكەن، ئاۋال ئۇ يەرنى ئاستىرىتتىن ئىشغال قىلايلى! يەنە نەچچە كۈندىن كېيىن يەر
شارىدىكى تۇنجى ئۇچار قوشۇن ئۆزگىرىپ بولىدۇ، سىز ئۇلارنى ئوبدانراق ئىشلىتىڭ،—
دېدى .

يەر ئاستى ئورمانلىقتا ئۆڭكۈر تورۇسى يەنە يورۇشقا باشلىدى، بارلىق ئەسكەرلەر بەللىرىنى
رۇسلاپ ئورنىدىن تۇرۇشتى! ۋەن شيوڭفېي ئورنىدىن تۇرۇپ كۆزلىرىنى ئوۋلىغىنىچە :
— كۆپچىلىك، دەرھال ئورنۇڭلاردىن تۇرۇڭلار، نەرسە-كېرەكلىرىڭلارنى يىغىشتۇرۇپ، تاماق
يەۋالغاندىن كېيىن دەرھال يولغا چىقىڭلار، بۈگۈن بىزنىڭ قىلىدىغان يەنە نۇرغۇن ئىشلىرىمىز
بار،— دېدى. كۆپچىلىك دىنوزاۋرلار بىلەن بىللە بىر ۋاخ غىزالانغاندىن كېيىن، ماشىنىنى
ھەيدەپ داۋاملىق ئالغا ئىلگىرىلىدى. ھېلىقى ئورنىتومىمىدلار ئارقىدىن خېلى ئۇزاققىچە
ئەگىشىپ كېلىپ، يېتىشەلمىگەندىن كېيىن توختاپ، ماشىنا ئەترىتىگە قاراپ ھەسرەتلىك
چىقىراپ قالدى. بىر قىسىم ئەسكەرلەر ئۇلارغا خېلىغىچە قاراپ، ئۇلارنى كۆرەلمىگەندىن
كېيىنلا ئاندىن ئۇھ تارتىپ قويۇپ بېشىنى ئالدىغا بۇراشتى. ۋەن شيوڭفېي تاپانچىسىنى

سۈرتۈپ تۇرۇپ سورىدى :

— لاۋ، ھوي، ياق! ئاندىرېۋ سىز ھېلىقى ئورنىتىمىد بالىسىنى ئېلىۋالدىڭىزمۇ؟

ئاندىرېۋ كۆزلىرى قىزارغان ھالدا :

— ئېلىۋالدىم، ئۇنىڭ يەنىلا ئاتا-ئانىسى بىلەن بىللە تۇرغىنى ياخشىراقكەن،— دېدى.
سۆزى تۈگەش بىلەنلا بوشقىنە چىقىرىغان ئاۋاز ئاڭلاندى، ۋىتىك بېشىنى بۇراپ، ھېلىقى
ئورنىتىمىد بالىسىنىڭ ئاندىرېۋنىڭ كەينىدە تۇرغانلىقىنى كۆردى، ئاندىرېۋ ئۇنى كۆرۈپ
ھەيران بولغان ھالدا دېدى :

— سەن قاچان قېچىپ كېلىۋالدىڭ؟ مەن سېنى قويۇۋەتكەنمۇ؟

بالا دىنوزاۋور ئاندىرېۋنى كۆرۈش بىلەنلا ئۇنىڭ قوينىغا ئۆزىنى ئېتىپ چىقىراپ قويدى. ۋەن
شيوڭفېي خۇشال ھالدا :

— قارىغاندا ئۇنىڭ سىزگە ئەگەشكىنى ئەگەشكەنكەن، ھازىر بىز كەينىمىزگە قايتالمايمىز، سىز
ئۇنى ئېلىۋېلىڭ!— دېدى ئاندىرېۋ ۋەن شيوڭفېينىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، قوينىدا خۇشال
چىقىراۋاتقان دىنوزاۋور بالىسىغا قاراپ بېشىنى لىگىشتى، دىنوزاۋور بالىسىنى قۇچاقلاپ،
خۇشاللىقتىن ئۇنى يېنىكىگە بىرنى سۆيۈپ قويدى! ماشىنا ئىچىدىكى كەيپىياتمۇ مۇشۇ
سەۋەپلىك كۆتۈرۈلدى، ۋەن شيوڭفېي كۈلۈپ تۇرۇپ :

— ھا...ھا...ھا... ئاندىرېۋ سىزنى تەبرىكلەيمەن، راستىنى ئېيتقاندا، ئىككىڭلار ئازراق
ئوخشىشىپ قالدىكەنسىلەر،— دېدى. ئاندىرېۋ كۈلۈپ تۇرۇپ :

— ھا...ھا...ھا... سىزنىڭ دېگىنىڭىزگە قاراپ، مەن بىزنىڭ ئازراق.....— سۆزى تۈگىمەي
تۇرۇپلا ئاندىرېۋنىڭ ئىككى مۇشى ۋەن شيوڭفېيغا قاراپ ئېتىلدى .

دەل مۇشۇ چاغدا، ياپونىيە تېنچ ئوكيان دېڭىز تەۋەسىدە بىر كىت ئوۋلايدىغان كېمىدە،
نەچچە ياپونلۇق كېمىچىلەر تۇتۇۋالغان كىتنى كېمىگە تارتىپ چىقىرىۋاتاتتى. بىر چەتتە بىر
قېرى ماتروس غاڭزىسىنى چىشلىگىنىچە تاماكىسىنى چېكىپ ياندىكى ئالدىراش ئىشلەۋاتقان
كېمىچىلەرگە پەرۋامۇ قىلماي تۇراتتى. تۇيۇقسىز قېرى ماتروس ئورنىدىن سەكرەپ تۇرۇپ
كەتتى، ئۆزىنىڭ كۆپ يىللىق ماتروسلۇق تەجرىبىسىگە ئاساسلىنىپ، چوقۇم قورقۇنچلۇق
ئىشنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىنى ھېس قىلدى .

— دېڭىزغا قاراڭلار!— بىر ماتروس ھەيران بولغان ھالدا توۋلاشقا باشلىدى، ئالدى تەرەپتە
كۆپكۈك دېڭىز سۈيى ئاستا-ئاستا قارا دولقۇن تەرىپىدىن يالمنىپ يوقاۋاتاتتى! بۇنى كۆرگەن
بارلىق ماتروسلار ھەيرانلىقتىن قوللىرىدىكى قىلىۋاتقان ئىشلىرىنى تاشلاپ ھاڭۋاقىنىچە قاراپ
قېلىشقان ئىدى، قاپقارا دولقۇن يېقىنلاشقاندا ھېلىقى ماتروسلار ھەيرانلىقتىن ھاڭۋېقىپ
قېلىشتى، زېڭىرنىڭ سانسىزلىغان دېڭىز مەخلۇقلىرى زور قوشۇن تەشكىللەپ ئۇلارغا قاراپ تېز

سۈرئەتتە ئۈچۈپ كېلىۋاتاتتى ، ماتروسىلارنىڭ چىقىرىغان ئاۋازلىرى ئىچىدە كىت ئوۋلايدىغان كېمە قاپقارا دولقۇن تەرىپىدىن يۇتۇۋېتىلدى . كەچ سائەت 10:12 دا ياپونىيە خەۋەرلىرىدە بۇ كىت ئوۋلاش كېمىسىنىڭ ياپونىيە دېڭىزىدا يوقاپ كەتكەنلىك خەۋىرى بېرىلدى ، ياپونىيىنىڭ يېڭىدىن قۇرۇلغان دېڭىز مۇداپىئە ۋازارىتى كىت ئوۋلاش كېمىسىنىڭ قىرغاقتىن بەك يىراقلاپ كەتكەنلىكتىن زېڭىرنىڭ قىسىملىرىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ يوقاپ كەتكەن دەپ قارىدى ، چۈنكى ئىلگىرىمۇ بىر نەچچە كېمە قىرغاقتىن بەك يىراقلاپ كەتكەنلىكتىن ھۇجۇمغا ئۇچراپ چۆكۈپ كەتكەن ئىدى ، شۇڭا ياپونىيە تەرەپ كېمىلەرنى بۇنىڭدىن ساۋاق ئېلىپ ، قىرغاقنى بويلاپ يۈرۈشنى ، دېڭىزغا بەك ئىچكىرىلەپ كەتمەسلىككە دەۋەت قىلىپ قويۇپلا بولدى قىلدى ، كەچتە خوككايدۇ ، ئوساكا ، يوكوخاما قاتارلىق دېڭىز بويىدىكى ئادەمسىز رايونلاردا ، زېڭىرنىڭ نۇرغۇن قوشۇنى دېڭىزدىن چىقىپ ، چىراق يۇرۇقى پاقىراۋاتقان شەھەرگە قاراپ مېڭىشقا باشلىدى .

يەر ئاستىدا ، ۋەن شيوڭفېيلار ئورمانلىقتىن ئايرىلغاندىن كېيىن ، يەنە قاپقاراڭغۇ ئۆڭكۈرگە كىردى ! يول بويى ۋەن شيوڭفېيلار ناھايىتى جىددىيلىشىپ كەتتى ، سەۋەبى نىشانغا خېلى يېقىنلاپ قالغان بولسىمۇ ، بىراق تا ھازىرغىچە تېخى بىرەر مۇ دۈشمەن ئۇچرىمىغان ئىدى ، ۋىتىك ئۇلارنى ئاگاھلاندۇرۇپ ، ھەرىكەت قانچە ئوڭۇشلۇق بولغانىسىرى شۇنچە پەخەس بولۇشنى جېكىلىگەن ئىدى . بىر ئاز ماڭغاندىن كېيىن ماشىنىنىڭ سۈرئىتى ئاستىلىدى ، چۈنكى قاپقاراڭغۇ ئۆڭكۈرنىڭ نېرىقى تەرىپىدىن يەنە يورۇق نۇقتا كۆرۈنگەن ئىدى . بىراق بۇ قېتىم بۇ يورۇق نۇقتا يېشىل پاقىرايتتى . يورۇق نۇقتىغا ئاستا - ئاستا يېقىنلاشقانىسىرى ئەسۋاپلار چىقىرىشقا باشلىدى . ئاندىن ئەسۋاپلارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن ، سوغۇق بىر تىنىپ قويۇپ :

— نېمىدېگەن غەلىتە ! ئالدىمىزدىكى يادرو رادىئاتسىيىسىنىڭ قويۇقلۇقى دۇنيا رېكوردىنى بۇزغۇدەك ! ئەسۋاپلار شۇنچە يىراقتىنلا سېزىۋالالدى ، تەلىيمىزگە بۇ ماشىنىلار رادىئاتسىيىدىن ساقلىنالايدۇ ! — دېدى .

بۇ قېتىمقى ھەربىي ھەرىكەتتىن بۇرۇن ھەرقايسى دۆلەتلەر يۈز بېرىش ئېھتىماللىقى بار بولغان مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىشقان بولۇپ ، شۇڭا قوغدىنىش كىيىمىمۇ ئاللىقاچان تەييارلاپ قويۇلغان ئىدى . كۆپچىلىك قوغدىنىش كىيىمىنى كىيىپ ، ماشىنىدىن چۈشۈشتى . ئاندىن تېخى دېنوزاۋور بالىسىغىمۇ ئارتۇق قوغدىنىش كىيىمىنى كىيدۈرۈپ قويدى ، دىنوزاۋورمۇ ئاندىن كۆڭلىنى چۈشەنگەندەك كىيىمنىڭ ئىچىگە بىر كىرىپ كەتكىنچە ، قالايىمقان مىدىراپمۇ قويمىدى . بەزىلەر ماشىنىدىن چۈشكەندىن كېيىن ماشىنىغا ئەگەشكىنچە ئاستا - ئاستا يورۇق نۇقتىغا قاراپ ماڭدى ، يېقىنلاشقانىسىرى ئۆسكۈنىلەرمۇ شۇنچە ئۈزلۈك

چىقرايتتى. بىردەمدىن كېيىن قوشۇن قاراڭغۇلۇقتىن مېڭىپ يېشىل يورۇقلۇق ئىچىگە كىردى. كۆز ئالدىدىكى مەنزىرىگە قاراپ كۆپچىلىك سوغۇق تەرلەپ كېتىشتى، ئالدى تەرەپتىكى يولدا ھەممە يەردە ياپ-يېشىل رەڭلىك سۇيۇق يادرو ئەخلەتلىرى چېچىلىپ ياتاتتى، بىر نەچچە دات باسقان يوغان تۇڭلار بىر تەرەپتە ياتاتتى، يېشىل رەڭلىك سۇيۇقلۇقلار دەل ئاشۇ يوغان تۇڭلاردىن ئېقىپ چىقىۋاتاتتى. ۋەن شيوڭفېي ۋە بىر نەچچە ئەسكەر ئېھتىياتچانلىق بىلەن بىر يوغان تۇڭغا يېقىنلاشتى، داتلىشىپ كەتكەن تۇڭ يۈزىدىكى بىرنەچچە خەتنى ناھايىتى تەستە ئوقۇپ چىقتى، بىر دەمدىن كېيىن ۋەن شيوڭفېي تىللاپ كەتتى:

— ئاناڭنى، ئۆلگۈر ياپون ئالۋاستىلىرى! بۇ نەرسىلەرنى قارىغاندا ئۇلارنىڭ ئافرىقىغا قېچىپ كەلگەن ئوڭ قانات ئۇنسۇرلىرى تاشلاپ قويۇپتۇ، قارىغاندا ئۇلار ئافرىقىدا يادرو قوراللىرىنى ياسىماقچىكەن!

مەيداندىكى جۇڭگولۇق ئەسكەرلەرنىڭ ھەممىسى ئاغزىنى بۇزۇپ تىللاپ كېتىشتى، ھەتتا ھېلىقى ئوڭ قانات ئۇنسۇرلارنىڭ ئون سەككىز ئەۋلادىنىمۇ قوشۇپ تىللاپ كېتىشتى! ۋىتىك: — بولدى، بىز دەرھال بۇ نەس باسقان جايدىن كېتەيلى، دەرھال ۋەزىپىنى تۈگىتىپ يەر يۈزىگە قايتايلى! — دېدى. ھەممەيلەن ئېھتىياتچانلىق بۇ بۇلغانغان يەردىن مېڭىپ ئۆتۈشكە باشلىدى، دەل شۇ چاغدا ئۆڭكۈر تورۇسىدىن بىر تاش تۇۋرۇك غولاپ چۈشتى، ئاندىن بۇنى كۆرۈپ دەرھال ۋاقىردى:

— پەخەس بولۇڭلار، تېز قېچىڭلار!

كۆپچىلىك بۇنى كۆرۈپ دەرھال تۆت تەرەپكە قېچىشتى، ئۆڭكۈر تورۇسىدىن تاش تۇۋرۇكلەر بىردىنلا يامغۇر ياغقان دەك توختىماي چۈشۈشكە باشلىدى، بىر ماشىنا ئۇياق-بۇياققا ئۆزىنى ئېلىپ قېچىپ، ئاخىرى يەنىلا ئوتتۇرىدىن ئىككى پارچە بولۇپ يانچىۋېتىلدى. شوپۇر ۋە ماشىنىدىكى ئىككى ئەسكەر نەق جايدا قۇربان بولدى. تېخى ھەممەيلەن ئېسىنى يىغىپ بولماي تۇرۇپلا، بەدىنىدە قاسراقچىلار ئۆسكەن چايانغا ئوخشاش قۇيرۇقى بار بىر توپ غەلىتە مەخلۇقلار ئۆڭكۈر دىۋارىنى بويلاپ ئۆمىلەپ كېلىشكە باشلىدى. بىر فرانسىيىلىك ئەسكەر قولىدىكى پىلموتنى كۆتۈرۈپ ئۇلارنى ئېتىشقا باشلىدى، بىراق ئۇ غەلىتە مەخلۇقلار ناھايىتى چاققانلىق بىلەن نۇرغۇن ئوقلاردىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئېتىلىپ كېلىپ چېكىنىپ كېتىۋاتقان ھېلىقى ئەسكەرنىڭ ئالدىغا كېلىپ، قوللىرىنى شىلتىدى، ھېلىقى ئەسكەر چىقىراشقىمۇ ئۆلگۈرمەي بېشى يەرگە دۇمىلاپ چۈشتى. تېخىمۇ كۆپ غەلىتە مەخلۇقلار توختىماستىن ئۆمىلەپ كېلىشكە باشلىدى. ۋەن شيوڭفېي قولىدىكى پىلموتنى ئېلىپ بىر دىسكا ئوقنى يېقىنلاپ كېلىۋاتقان بىر غەلىتە مەخلۇققا قارىتىپ ئاتتى، ئۇ چاقاندەك بارغان ئوقلار ئۇنىڭ

بەدىنىگە تەگكەندىن كېيىن مېتال سۈركەلگەندەك ئوت ئۇچقۇنى چىقاردى، بىراق ھېلىقى غەلتە مەخلۇقنىڭ قاتتىق قاسرىقى ئۇنى قوغداپ تۇرغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇزۇنغا بارمايلا ئالدىراش قېچىپ كەتتى. ۋىتىك بىلەن ئاندىرېمۇ جىددىي ئېتىشىپ كەتكەن ئىدى، ۋىتىك ئەمدى بىر غەلتە مەخلۇقنىڭ مېڭىسىنى چۇۋۇۋېتىپ تۇرۇشىغا، كەينىدىن بىر ئۆتكۈر پەنجە ئۇچۇپ كەلدى، ۋىتىك دەرھال يەرگە يېتىۋالدى، ھېلىقى غەلتە مەخلۇق بۇنى كۆرۈپ، ئۆرۈلۈپلا چايانغا ئوخشاش قۇيرۇقنى سانجىدى، ۋىتىك يەردىلا دۇمىلاپ ئۆزىنى قاچۇردى، قۇيرۇق يەرگە سانجىلىپ يوغان تۆشۈك پەيدا قىلدى، ۋىتىك ئورنىدىن تۇرۇپ قورققىنىدىن سوغۇق تەرلەپ كەتتى، ئىچىدە ئەگەر بەدىنىگە سانجىلغان بولسا بەدىنىدىن يوغان تۆشۈك ئېچىلىپ قالىدىغانلىقىنى ئويلىدى. ئاندىرېمۇ ئۆزىنىڭ مەرگەنلىكىگە تايىنىپ، بىردەمدىلا بىرمۇنچە غەلتە مەخلۇقنى يوقاتتى، ھەممىسىنىڭ مېڭىسىنى چۇۋۇۋەتكەن ئىدى! ۋەن شيوڭفېي بىر تەرەپتىن ئاتقاچ، بىر تەرەپتىن يۈگۈرۈپ كېلىپ ئۇنىڭغا دېدى:

— بۇ مەخلۇقلارنى ئېتىپ تۈگەتكىلى بولىمايدىغان ئوخشايدۇ، بۇلار بىلەن ئېتىشىۋەرمەي تېزراق كېتەيلى!

— قوشۇلمەن!— دېدى ئاندىرېمۇ. ئىككىيلەن بارلىق جەڭچىلەرنى دەرھال ماشىنىغا چىقىپ چېكىنىشكە بۇيرىدى، ۋىتىك بىر تەرەپتىن ئوق ئېتىپ قوغدىغاچ، بىر تەرەپتىن ئەسكەرلەرنىڭ ماشىنىغا چىقىشىغا قوماندانلىق قىلدى، ئىككى ماشىنا ئاۋال يولغا چىقتى، ۋىتىك ماشىنىغا چىققاندىن كېيىن، بىر ئەسكەر ئەمدى چىقاي دەپ تۇرۇشىغا غەلتە مەخلۇقنىڭ قۇيرۇقى دۈمبىسىگە سانجىلدى، ۋىتىك دەرھال چاچما ئوقلۇق تاپانچىسىنى چىقىرىپ ھېلىقى قۇيرۇققا قارىتىپ ئېتىپ، قۇيرۇقنى ئىككى پارچە قىلىۋەتتى، غەلتە مەخلۇقنىڭ ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازى ئىچىدە ھېلىقى ئەسكەرنى ماشىنىغا تارتىپ چىقىرىۋالدى. ماشىنا ئەترىتى ئوت كۈچىنىڭ ھېمايىسىدە تېز سۈرئەتتە يەنە بىر قاپقاراڭغۇ ئۆڭكۈرگە كىرىپ كەتتى. ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلار قىيا تاشلارغا يامشىپ توختىماي قوغلاپ كېلىۋاتاتتى، ئۆڭكۈر ئىچى ناھايىتى قاراڭغۇ بولۇپ، بارلىق ئەسكەرلەر پەقەت ئوق ئاتقاندا چىققان ئوت ئۇچقۇنىغا تايىنىپ ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئورنىنى تەخمىنەن پەرەز قىلىشاتتى، شۇڭا ناھايىتى تەستە جەڭ قىلىۋاتاتتى! ۋەن شيوڭفېي بىر دىسكا ئوقنى ئېتىپ بولۇپ، تۇيۇقسىز ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ كۆزىنىڭ ئىلگىرىكى قىزىل رەڭدىن نۇرلۇق پاقىراشقا باشلىغانلىقىنى بايقىدى، ئۇ دەرھال ماشىنىغا كىرىپ، ماشىنىدىن بىر مىنۇت ئالدى، ئاندىرېمۇ بۇنى كۆرۈپ ۋاقىرىدى:

— ئاتماڭ! پارتلاش ئۆڭكۈرنى غولتىۋېتىدۇ!

سۆزى ئەمدى ئاخىرلىشىپ تۇرۇشىغا ۋەن شيوڭفېي ۋاقىرىدى:

— ھەممىڭلار كۆزۈڭلارنى يۇمۇۋېلىڭلار!

ئارقىدىنلا مىنامىيوت ئېتىلدى، پارتلاش يۈز بەرمىدى، ئەكسىچە ئورنىغا كۆزنى قاماشتۇرىدىغان ئاق نۇر چاقىندى، ئاندىن كۆزنى ئەتكىنچە غودۇردى :

— يورۇتقۇچ بومبا؟

ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلار كۆزلىرىنى يۇمغى نىچە يەرگە يىقىلىشتى، قىسىم مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ قېچىپ كەتتى! ماشىنىدا ئاندىن سوردى :

— سىز ئۇلارنىڭ يۇرۇقلۇقتىن قورقىدىغانلىقىنى قانداق بىلىسىز؟

ۋەن شيوڭفېي بىر تىنىۋېلىپ :

— كۆزىدىن!— دېدى. ئاندىن ھەيران بولۇپ سوردى :

— كۆزىدىن؟

ۋەن شيوڭفېي بېشىنى لىگىشتى :

— شۇنداق، باياتىن ھېلىقى يادرو ئەخلىتى بار ئۆڭكۈردە ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ كۆزى تۇتۇق قىزىل ئىدى، بىراق قاپقاراڭغۇ جايغا كەلگەندە دەرھال پاقىراشقا باشلىدى، ئۇلارنىڭ كۆزى خۇددى تەڭشىگىلى بولىدىغان كېچىدە كۆرۈش ئەينىكىگە ئوخشايدىكەن، ئۇلارنىڭ كۆزى قاراڭغۇ جايغا كەلگەندە پاقىرىغانلىقى ئۇلارنىڭ يورۇقلۇق دەرىجىسىنى ئەڭ چوڭ قىلىپ تەڭشىگەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ، يورۇتقۇچى ئوق ئېتىلغاندىن كېيىن خۇددى كېچىدە كۆرۈش ئەينىكى تاقاپ چىڭقى چۈشتىكى قۇياشقا قارىغاندەك بولىدۇ، ئۇلار ئەلۋەتتە چىدىيالىمايدۇ!

ئاندىن بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ قويۇپ، ۋەن شيوڭفېينىڭ ئەقلىگە قايىل بولماي تۇرالىدى. بۇ ۋاقىتتا بىر نەچچە ئەسكەر ئاغرىقتىن يىغلاشقا باشلىدى! ئەسلىدە ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ قۇيرۇقىدا زەھەر بار ئىدى، ۋىتىك قۇتقۇزۇۋالغان ھېلىقى ئەسكەرنىڭ پۈتۈن بەدىنىگە زەھەر تارقاپ، كۆپچىلىكنىڭ كۆز ئالدىدا ئاستا-ئاستا ئۆلۈپ كەتتى، ھەرخىل زەھەر قايتۇرۇش دورىلىرىمۇ بۇ زەھەرگە قىلچىلىك كار قىلىمىدى، كۆپچىلىكنىڭ ھېلىقى ئەسكەرنىڭ ئازاپلىنىپ ئۆلۈپ كېتىشىگە قاراپ تۇرماقتىن باشقا ھېچقانداق ئامالى بولمىدى. ۋىتىك بۇنى كۆرۈپ كۆزلىرىنىڭ چۆرىسى ئازراق قىزارغىنىچە، بىر تەرەپتىن ئولتۇرغاچ، بىر تەرەپتىن چوڭقۇر ئويغا چۆكتى. ئۇزۇن يىللىق ئۇرۇش ئۇنىڭ كۆز ياشلىرىنى ئاللىقاچان قۇرۇتقان بولۇپ، ئېشىپ قالغىنى پەقەت غەزەپ-نەپرەت ئىدى! كىچىك دىنوزاۋورمۇ ئەتراپقا قاراپ ئازاپلىق چىقىراپ قويدى .

ماشىنا ئەترىتى يەنە بىر قايرىلىدىغان دوقمۇشتىن ئۆڭكۈرگە كىرگەندىن كېيىن، كۆپچىلىك كۆز ئالدىدىكى مەنزىرىدىن ھەيران قالدى. ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا تەبىئىي شەكىللەنگەنلىكى

ياكى كېسىپ ياسالغانلىقىنى بىلگىلى بولمايدىغان بىر تاش كۆۋرۈك تۇراتتى، تاش كۆۋرۈكنىڭ ئەتراپىدىكى قىيا تاش پارچىلىرى زەھەرلىك ماددىلار تەرىپىدىن ئېغىر بولغان ئىدى. كۆۋرۈك ئاستىدا بولسا كىشىنىڭ كۆڭلىنى ئېلىشتۇرىدىغان رايك پەيدا قىلغۇچى يۇندا كۆلچىكى بار ئىدى. كۆلچەكتە يادرو ئەخلىتى تۇڭلىرى ۋە ئورگانىك زەھەرلىك ماددىلار قالايمىقان چېچىلىپ ياتقان بولۇپ، ھەر خىل زەھەرلىك ماددىلار ھاۋاغا توختاۋسىز تارقىلاتتى! يېنىدا بىر نەچچە ئادەتتىكى چاپانلار بۇ يۇندىنى ئىچىۋاتاتتى، يەنە ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلارغا قارماققا ئوخشاپ كەتسىمۇ، بىراق جۇغى كىچىكرەك بىر نەچچە جانلىقلار كۆلچەكتە ئۈزۈپ يۈرەتتى، بىر نەچچە ئابايىقىدەك غەلتە مەخلۇقلار يادرو ئەخلىتى تۇڭىنى قۇچاقلاپ كۆتۈرۈپ كېلىپ، تۇڭىنى كۆلچەككە تاشلىدى .

نۇرغۇن ئەسكەرلەر ماشىنىدىلا قۇسۇشقا باشلىدى، ۋىتىك خۇرسىنىپ تۇرۇپ :

— ھەي! قارىغاندا بۇ مەخلۇقلارنى بىز ئىنسانلار ئۆزىمىز بىر قوللۇق پەيدا قىلىپتەكەنمىز!—

دېدى .

37- باب ھايات - ماماتلىق بىر ئېلىشىش

ئالدىدا ھەر ۋاقىت ئۆرۈلۈپ كېتەي دەپ قالغان تاش كۆۋرۈك تۇراتتى، كۆۋرۈك ئاستىدا جان ئالغۇچى يۇندا كۆلچىكى بار ئىدى، توققۇز ماشىنىدىكى ئەسكەرلەرنىڭ ھەممىسى ماشىنىدىن چۈشكەندىن كېيىن، ماشىنىلار بىر - بىرلەپ ئاستا - ئاستا ئۆتۈشكە باشلىدى. يول بويى تاش پارچىلىرى توختىماي غولاپ چۈشۈشكە باشلىدى، بارلىق ئەسكەرلەرمۇ ئاۋايلاپ ئۆتۈشكە باشلىدى. ئاخىرى ئەترەت پۈتۈنلەي ئۆتۈپ بولدى. ۋەن شيوڭفېي مېڭىش ئالدىدا كامپىرا ئارقىلىق بىر قىسىم كۆرۈنۈشلەرنى سىنغا ئالغاندىن كېيىن، ئىككى دانە گىراناتنى ئېلىپ ئاتقاندىن كېيىن :

— سىلەرگە سوۋغام، قوبۇل قىلىڭلار!— دېدى. پارتلىغان ئوت يالقۇنى يۇندا كۆلچىكىدىكى سۇغا تۇتۇشۇپ، دەرھال كۈچلۈك ئوت ئالدى، سانسىزلىغان غەلتە مەخلۇقلار ئوت دېڭىزىدا ئازاپلىق تىركەشمەكتە ئىدى .

قوشۇن ئىلگىرىلەش سۈرئىتىنى تېزلەتتى، ھەممەيلەن ھازىر پەقەت ۋەزىپىنى تېزراق تۈگىتىپ بۇ نەس باسقان جايدىن كېتىشىنىلا ئويلايتتى. نىشانغا ئاز قالغاندا مىلتىق ئاۋازى ۋە ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار ئاڭلاندى، جىجىت يەر ئاستىدا بۇ ئاۋازلار تېخىمۇ جاراڭلىق ۋە قورقۇنچلۇق ئاڭلىناتتى! بۇنى ئاڭلىغان ھەر بىرەيلەن قوللىرىدىكى مىلتىقلىرىنى تېخىمۇ

چىڭ تۇتۇشتى، ئاندىن چاقىرغۇنى ئېلىپ سورىدى :

— بىز 23- ئەترەت، سىلەر قانچىنچى ئەترەت؟

بىردەمدىن كېيىن چاقىرغۇدىن جاۋاب قايتتى :

— بىز 17- ئەترەت، بىز ھۇجۇمغا ئۇچرىدۇق، ئەھۋالىمىز بەك ناچار! بىزنى تېز قۇتقۇزۇۋېلىڭلار!

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ قوشۇنغا پۈتۈن سۈرئەت بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەش بۇيرۇقى بەردى . نىشانغا بارغانسېرى ئاز قېلىۋاتاتتى، ۋەن شيوڭفېي كېچىدە كۆرۈش ئەينىكىنى تاقاپ، ئالدى تەرەپتە بىر توپ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ بىر قاتار بولۇپ يولدىن ئۆتۈۋاتقانلىقىنى كۆردى . — ئۇلارنى ئوتتۇرىدىن ئۈزۈۋېتىڭلار!— دەپ ۋاقتىدى ۋەن شيوڭفېي . بىر نەچچە غەلتە مەخلۇق بۇ بىر توپ يېڭى كەلگەن چاقىرىلمىغان مېھمانلارنى بايقاپ چىقىرىغىنىچە ئېتىلىپ كەلدى، بىراق ناھايىتى تېزلا ھەرە كۆنىكىدەك ئۆتمە- تۆشۈك بولۇپ يەرگە يىقىلدى .

بىر نەچچە سېپىرلىما زەمبىرەكنىڭ يول ئېچىشى بىلەن، ئەسكەر توشۇغۇچى ماشىنىلار بۇ كەلكۈننىڭ ئوتتۇرىدىن بۆسۈپ ئۆتتى. ئەسكەرلەر ماشىنىنىڭ ئۈستىدە بىر تەرەپتىن چېكىنگەچ بىر تەرەپتىن توختىماي ئاتاتتى، ئانچە كۈچىمەيلا يەر يۈزى جەسەت بىلەن توشتى. تار يەر ئاستى يولىدا بۇ جەسەتلەر توسالغۇ پەيدا قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھۇجۇم يولىنى توساپ قويدى! چېكىنىش جەريانىدا بىر ئەسكەر ئېھتىياتسىزلىقتىن يېرىم جان غەلتە مەخلۇق تەرىپىدىن قارنى يېرىۋېتىلدى، يەنە بىر ئەسكەرنىڭ بويىنى ئۈزۈۋېتىلدى. ئارقا سېپى قورشىۋادا قالغان 17- ئەترەتمۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمىنىڭ ئاجىزلاپ قالغانلىقىغا دىققەت قىلدى، بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئۇلار ئەڭ ئاخىرقى مىنۇتقا ئېلىپ قويغان «شەرەپ بومبىلىرى» (بىللە ئۆلۈشكە تەييارلاپ قويغان گراناتلار) نىڭ ھەممىسىنى ئېتىشىپ، بىر قانلىق يول ئاچقاندىن كېيىن، ئاخىرى 23- ئەترەت بىلەن ئۇچراشتى. 17- ئەترەتتىكى 100 نەچچە ئادەمدىن بۇ چاغدا پەقەت 37 ئادەملا قالغان ئىدى. ئېغىر چىقىم تارتقان 17- ئەترەتنى كۆرگەن ۋەن شيوڭفېي چېكىلدى :

— سىلەر ئاۋال سول تەرەپتىكى ئاچا يولدىن چىققاچ تۇرۇڭلار، بىز كەينىڭلاردىن بارىمىز! روسىيە ئالاھىدە ئەترىتىنىڭ باشلىقى جىشىروف :

— بىلدىم، سەن ئۆزەڭنىڭ ۋەدىسىنى ئۇنتۇپ قالما سولتەك!— دېدى ۋەن شيوڭفېيغا. ۋەن شيوڭفېي بىر دىسكا ئوقنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىن ئاچچىقلانغان ھالدا :

— سېنى ئاگاھلاندۇرۇپ قوياي، مەن سولتەك ئەمەس!!!— دېدى. جىشىروف بۇنى ئاڭلاپ قول ئاستىدىكىلىرىگە دېدى :

— بولدى، تەلۋىلەر! بىز ماڭايلى!

سۆزى تۈگەش بىلەنلا ۋەن شيوگىفيلارنىڭ قوغدىشى ئاستىدا ئەسكەر توشۇش ماشىنىسىنى ھەيدەپ تېز سۈرئەتتە بۇ يەردىن ئايرىلىشتى .

ئۇلار ئۇزاق كەتكەندىن كېيىن ۋەن شيوگىفېي دىققىتىنى قايتىدىن كۆز ئالدىدىكى رەھىمسىز مەنزىرىگە قاراتتى . راستىنى ئېيتقاندا ، ئەگەر ۋەن شيوگىفېيلار يەر شەكلى ئەۋزەللىكىگە ئېرىشىپ ، غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكىنى توسالغۇ قىلمىغان بولسا ، ئۇلار ئاللىقاچان بىرەر يۈز قېتىمچە ئۆلۈپ بولغان بولاتتى . غەلتە مەخلۇقلار ئۆزۈلمەي چىقىۋاتاتتى ، قانچە ئاتسىمۇ تۈگىمەيۋاتاتتى ، ئەگەر ئۇلارنىڭ ئوت كۈچى يوقالسا غەلتە مەخلۇقلار دەرھال ھۇجۇم قىلىپ كېلىپ ئۇلارنى پارچىلىۋېتەتتى . كۆپچىلىك بۇ يەردە ئۇلار بىلەن داۋاملىق قاتتىق تىرىكەشسە بولمايدىغانلىقىنى بىلەتتى ، چۈنكى ئۆزلىرىنىڭ ئوقى تۈگىمەس ئەمەستە! ۋىتىك يېنىدىكى قاپقارا تەرگە چۆمگەن ئەسكەرگە قاراپ قويۇپ ، ۋەن شيوگىفېيغا :

— سىلەر ئاۋال مېڭىڭلار ، مەن ئادەم باشلاپ سىلەرنى ھېمايە قىلىپ تۇراي!— دېدى . ۋەن شيوگىفېي ۋە ئاندىرېۋ ۋىتىكقا بىر نېمە دېمەكچى بولغان بولسىمۇ ، ئەمما ۋىتىكنىڭ قەتئىيلىك نۇرى چاقناپ تۇرغان كۆزلىرىگە قاراپ ، ئاغزىغا كەلگەن گېپىنى يۈتۈۋېتىشتى . ۋىتىك :
— سىلەر قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ ، دەرھال مېڭىڭلار! بىز كىنو ئىشلىمەيۋاتىمىز!— دېدى . ۋەن شيوگىفېي بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ :

— بولىدۇ ، كۆپچىلىك ماشىنىغا چىقىڭلار ، بىز بۇ يەردىن كېتەيلى!— دېدى . سۆزى تۈگەش بىلەنلا ئاندىرېۋ بىر دانە گىرانتىنى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئوتتۇرىسىغا تاشلىدى ، غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھوجۇمىنىڭ پارتلاشتىن بولغان ۋاقىتلىق كېچىكىشىدىن پايدىلىنىپ ، فرانسىيە ، جۇڭگو ئىككى دۆلەتنىڭ ئەسكەرلىرى يۈگرەپ ماشىنىغا چىقىۋالدى . ۋەن شيوگىفېي ماشىنىنى قوزغىغاندىن كېيىن ، غەلتە مەخلۇقلار بىلەن جەڭ قىلىشقا تەييارلىنىۋاتقان ۋىتىك ۋە ئامېرىكا ئەسكەرلىرىگە ۋاقرىدى :

— لاۋ ۋېي ، مېنىڭ پەقەت بىر جۈملە سۆز دەپ قويغۇم كېلىۋاتىدۇ ، مەن ئۈچۈن تىرىك قايتىپ كېلىڭلار !!

ۋىتىك بۇنى ئاڭلاپ ۋەن شيوگىفېيغا بۇرۇلۇپ ئاچچىق كۈلۈپ قويدى . ئوت كۈچى بىردىنلا كۆپ ئاجىزلاپ كەتتى ، نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار ئوت تورىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ ، قىرغىنچە يېقىنلاشقا باشلىدى . ۋىتىك ئەسكەرلەرگە قوماندانلىق قىلىپ ، بىر تەرەپتىن چېكىنگەچ بىر تەرەپتىن قايتۇرما زەربە بېرىشكە باشلىدى . ئۆلۈم-يېتىم بارغانسېرى كۆپەيدى ، ئۇلار بەرداشلىق بېرەلمىگىلى تۇردى! ۋىتىك راكتالىق زەمبىرەكنى ئېلىپ ئۆڭكۈر تورىسىغا ئېتىپ ، ئۆڭكۈرنى ئاغدۇرۇپ ئۆڭكۈر ئاغزىنى ئەتتى . بارلىق كۈچى بىلەن كەينىگە يۈگۈرۈپ قېچىشقا باشلىدى! بىراق ئېتىۋېتىلگەن ئۆڭكۈر ئاغزى ناھايىتى تېزلا غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن

كولاپ ئېچىۋېتىلدى، ئالۋاستىغا ئوخشاش ئۇلارنى قوغلاپ ئۆلتۈرەتتى، ئادەملەرنىڭ بىر جۈپ پۇتى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ تۆت پۈتدەك تېز يۈگرەلمەيتتى، بىر قىسىم ئەسكەرلەر ئۆزلىرىنىڭ قېچىپ كېتىشىگە كۆزى يەتمەي، ئىختىيارسىزلا قوللىرىدىكى پىلموننى ئېلىپ غەلتە مەخلۇقلارغا قارىتىپ سېپىرىپ ئېتىشقا باشلىدى، بىراق ناھايىتى تېزلا ئۇلار قارا رەڭلىك غەلتە مەخلۇقلار دولقۇنى تەرىپىدىن يۇتۇۋېتىلدى! ۋىتىكىنىڭ كۆڭلىگە ئۇلارنىڭ قولغا چۈشۈشى پەقەت بىردەمچىلىك ۋاقىت مەسىلىسى ئىكەنلىكى ئايان ئىدى، بىراق «قارىغۇنى كۆزدىن ئايرىغان خۇدايىم ھاسسىدىن ئايرىماپتۇ» دېگەندەك، ئالدىدىن بىر ناھايىتى كىچىك ئۆڭكۈر ئاغزى كۆرۈندى!

— ئاۋۇ ئۆڭكۈرگە كىرىڭلار!— دەپ ئۈنلۈك بۇيرۇق قىلدى ۋىتىك. ئامپىرىكىلىق ئەسكەرلەر بۇنى ئاڭلاپ دەرھال يۆنۈلۈشنى ئۆزگەرتىپ يۈگرەپ كىرىپ كېتىشتى. ئۆڭكۈر ئىچى بەكمۇ تار بولۇپ، ئاران بىرلا غەلتە مەخلۇق پاتاتتى، ئەسكەرلەر مۇشۇ يەر شەكلى ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، كىرگەن غەلتە مەخلۇقلارغا زەربە بېرىپ، ھەمراھلىرىنىڭ چېكىنىشىنى ھېمايە قىلىۋاتاتتى! ئۈچ پىلموننىڭ ئوت كۈچىدە غەلتە مەخلۇقلار باشتىن—ئاخىر ئۇلارغا يېقىنلىشالمىدى، ئوق بەتلەۋاتقان بىر ئەسكەرنىڭ كۆڭلى تۇيۇقسىز شۈركىنىپ كەتتى، بىر غەلتە مەخلۇق ئۆڭكۈر تورۇسىدىكى ئارىلىقتىن ئۆمىلەپ كىرىپ كەلدى، ھېلىقى ئەسكەر ئوق چىقىرىپ ئۆلگۈرمەيلا، قولىنى بىر شىلتىپلا ئەسكەرنى يەرگە يىقىتتى! ئۆتكۈر چىشى ھېلىقى ئەسكەرنىڭ بوغۇزىغا چىشلەندى! ۋىتىكلەر كىرگەن ئۆڭكۈر تەرەپ—تەرەپكە تۇتاشقان بولۇپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بەك مۇرەككەپ ئىدى، ھەممە يەردە ئاچا يول ئېغىزلىرى بار ئىدى. غەلتە مەخلۇقلار ھەر تەرەپتىن قوغلاپ كېلىپ ئۇلارنى گاڭگىرىتىپلا قويدى! ئېنىقرا قىزىل نۇرلۇق تەكشۈرگۈچ ئەسۋاپنىڭ ياردىمىدە ۋىتىك ۋە ئۇنىڭ ئامپىرىكىلىق ئەسكەرلىرى بۇ ئۆلۈم پۇراپ تۇرغان سىرلىق ئوردىدا ھەر تەرەپكە قاچاتتى! ھەر بىر چىقىرىغان ئاۋاز ئۇلارنىڭ بىر سەپىدىشىدىن ئايرىلغانلىقىدىن دېرەك بېرەتتى. بىر ئەسكەر جەڭ جەريانىدا بەختكە قارشى سول پۇتى كېسىلىپ يەرگە يىقىلدى، ئۇ بىر گراناتنى ئېلىپ، ئۆزىگە قاراپ شىلتىنىۋاتقان ئورغاقتەك قولغا قارىغىنچە گراناتنى پارتلاتتى، پارتلاشتىن چىققان ئوت يالقۇنى يولنى بىر ئالدى!

ۋىتىكلەر جېنىنىڭ بېرىچە قېچىۋاتقاندا، ۋەن شيوڭفېيلارنىڭ كۈنىمۇ ياخشى ئەمەس ئىدى! نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار ھەر تەرەپتىن قىرغىنچە ھۇجۇم قىلىپ كەلمەكتە ئىدى، ۋەن شيوڭفېيلارنىڭ قوللىرىدىكى قوراللار ئوق ئېتىشتىن بىردەمىمۇ توختىمايتتى! ماشىنا ئۆڭكۈر يولىدا ماڭماقتا. تۇيۇقسىز ئالدى تەرەپتىكى سول تەرەپ ئۆڭكۈر تېمى ئۆرۈلۈپ، جۇغى بروننوزاۋردەك كېلىدىغان بىر چوڭ غەلتە مەخلۇق ئۆمىلەپ چىقىپ، ئۇلارغا قارىتىپ يېشىل

سۇيۇقلۇق پۈركىدى. ئەڭ ئالدىدا كېتىۋاتقان ماشىنا بىردەمدىلا قايماقتەك ئېرىپ بىر دۆۋە يېشىل سۇيۇقلۇققا ئايلاندى. ئاندىن بۇنى كۆرۈپ پۈتۈن بەدىنى سوغۇق تىترەپ كەتتى، ياندا تۇرغان ۋەن شيوگىفېي سېپىرلىما زەمبىرەكنى ئېلىپ، ھېلىقى غەلتە مەخلۇق 2-قېتىم سۇيۇقلۇق پۈركىمەكچى بولۇپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ باش ئۈستىگە قارىتىپ بىر پاي ئوق ئاتتى، غولاپ چۈشكەن تاش غەلتە مەخلۇقنىڭ بېشىغا تېگىپ، يېشىل سۇيۇقلۇقلار ياندىكى قورام تاشقا چاچرىدى. مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ۋەن شيوگىفېيلارنىڭ ماشىنىسى غەلتە مەخلۇقنىڭ ئاستىدىن ئۆتۈپ كەتتى، بىر مۇنچە سېپىرلىما زەمبىرەك ۋە گراناتلار غەلتە مەخلۇقلار توپىغا قارىتىپ ئېتىلدى، كۈچلۈك پارتلاش ئۆڭكۈر تورۇسىنى ئۆڭتۈرۈۋەتتى، بىرمۇنچە قورام تاشلار غەلتە مەخلۇقلارنى كۆمۈپ تاشلىدى. بۇنى كۆرۈپ ۋەن شيوگىفېي ئاخىرى بىر ئۆھ تارتىۋالدى!

دەل مۇشۇ چاغدا ياپونىيىنىڭ ئوساكا رايونىدىكى بىر ئېلېكتر ئىستانسىسىدا بىر نەچچە قاراۋۇل چوڭ بىر ئۆينىڭ سىرتىدا قوغداپ تۇراتتى. بۇ ئۆي دەل ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ ئاساسىي گېنراتور ئۆيى ئىدى! ئۆينىڭ ئىچى پۈتۈنلەي باشقىچە ئىدى، ئەگەر بىر كىم بۇ يەردىكى مەنزىرىنى كۆرسە چوقۇم ھەيران قالاتتى! چۈنكى ئۆي ئىچىدە غايەت زور غوزەكسىمان مەخلۇق گېنراتور ئۈستىدە يېتىپ توكنى سۈمۈرۈۋاتاتتى، يان تەرىپىدە ساناقسىز كىچىك غوزەكسىمان مەخلۇقلار يۈرەتتى. ئىستانسا سىرتىدىكى بىرنەچچە ماشىنا ئىستانسىدىن ئايرىلدى، بۇ ماشىنىلارنىڭ ھەممىسى مەلۇم بىر تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ ماشىنىلىرى ئىدى، ئۇلار ئەسلىدە ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالىنى زىيارەت قىلماقچى ئىدى، ئەمما قاراۋۇللار ئۇلارنى پەقەت كىرگۈزمىدى، ماشىنىدىكى مۇخبىرلار بەك ئەپسۇسلاندى. ئەسلىدە ئۇلار بۇ يەرنىڭ مەسئۇلى بىلەن بۈگۈن زىيارەت قىلىشنى كېلىشىپ قويغان ئىدى، نەچچە كۈن ئۆتمەيلا بۇ يەرنىڭ مەسئۇلى ئۆزگىرىپ ئۇلارنى پەقەت كىرگۈزمىدى!

توكيو كوچىسى، بۇ يەردە ھېلىمۇ جەڭ ئىزنالىرى كۆرگىلى بولاتتى، بىر ئەر كوچىدا كېتىۋاتاتتى. ئۇنىڭ تۇرقى بەكمۇ سوغۇق ئىدى، ئەگەر ئۇنىڭ مېڭىۋاتقىنىنى ھېسابقا ئالمىسا، كىشىلەر بەلكىم ئۇنى ئۆلۈكمىكىن دەپ قالاتتى. تۇيۇقسىز ۋاقىرىغان ئاۋازلار ئاڭلاندى، ئەسلىدە بىر نەچچە ياپونىيە ئوڭ قانات ئۇنسۇرلىرىنىڭ قالدۇق كۈچلىرى ئۇ يەردە تەشۋىق ۋەرەقىسى تارقىتىۋاتاتتى. «ياپونىيىدىكى ب د ت قىسىملىرىنى قوغلاپ چىقىرايلى!» دەپ جار سېلىشىۋاتاتتى. بىر نەچچە ساقچى ۋە ئەسكەر دەرھال يۈگۈرۈپ كېلىپ ئۇلارنى تۇتتى. ئېلىپ كېتىلىۋاتقاندا ئۇلار ئۇ يەردە تېخىغىچە «بۆيۈك ياپونىيە ئېمپېرىيىسى ياشسۇن!» دەپ ۋاقىراۋاتاتتى. جەڭدىن كېيىنكى ھازىرقى ياپونىيە ئاساسىي قانۇنىدا

ھەرقانداق سورۇندا مىلتارىزم ئىدىيىسىنى تەشۋىق قىلىش قانۇنغا خىلاپ جىنايەت دەپ بەلگىلەنگەن ئىدى. ھېلىقى ئەر بۇ قالايمىقانچىلىقنى كۆرۈپ، بىر كوچىغا كىرىپ بىر يەرئاستى سۈيى قۇدۇق قاپقىنىنى ئېچىپ سەكرەپ چۈشتى، ئاندىن ھېلىقى ئەر يەرگە يىقىلىپ، ئۇنىڭ كىيىمىدىن بىر غەلتە قۇرۇت ئۆمىلەپ چىقتى - دە، تېز سۈرئەتتە قاپقاراڭغۇ يەر ئاستى يۇندا يولىنىڭ ئىچكىرىسىگە كىرىپ كەتتى .

2-كۈنى ياپونىيە گېزىتلىرىگە بىر خەۋەر بېسىلدى: « بىر ياپونلۇق ئەر توكيو كوچىسىدىكى يەر ئاستى يۇندا يولىدا ئۆلگەن، نۆۋەتتە ساقچىلار ئۇنىڭ ئۆلۈش سەۋەبىنى ئېنىقلاۋاتىدۇ. شۇ كۈنى يەنە بىر نەچچە ئوڭ قانات ئۇنسۇرلار كوچىدا مىلتارىزم ئىدىيىسىنى تەشۋىق قىلغانلىقتىن قولغا ئېلىندى!»!

---

38 - باب تاشقى پىلاننىڭ قۇتۇلدۇرۇشى

يەر ئاستىدا پارتلىتىش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىۋاتقان ئالاھىدە قىسىملارنىڭ ھەر قايسى تارماقلىرى بۇ بىر نەچچە كۈندە ئەجەللىك ھۇجۇمغا ئۇچرىدى، ۋەن شيوڭفېيىلار زېڭپىلارنىڭ قوغلاپ زەربە بېرىشى سەۋەبىدىن نىشاندىن خېلىلا چەتنەپ كەتتى، ھازىر ئۇلار 17 - ئەترەتنىڭ قالدۇق قىسىملىرى بىلەن بىللە بىر مەخپىي ئۆڭكۈرگە كىرىۋالدى، بىر نەچچە كۈنلۈك توخماي جەڭ قىلىش نەتىجىسىدە بۇ ئەسكەرلەر روھىي ۋە جىسمانىي جەھەتلەردىن جىق چارچىغان ئىدى. كىچىك دىنوزاۋور ئاندىرىۋغا ئەگىشىپ قىسىملارنى بىر ئايلىنىپ چىقتى. ماشىنا ئىچىدە ياتقان يارىدارلار ۋە بىر چەتتە ئالدىراش يۈرگەن دوختۇرلارغا قاراپ ئاندىرىۋ ئىختىيارسىز ئۇھ تارتىپ قويدى. كىچىك دىنوزاۋورمۇ ئۇنىڭ ھېسسىياتىنى چۈشەنگەندەك قايغۇلۇق ھالدا بىر نەچچىنى چىقىراپ قويدى. بىر ماشىنىنىڭ يېنىغا كەلگەندە ماشىنىدىن مۇنازىرىلەشكەن ئاۋاز ئاڭلاندى، ۋەن شيوڭفېي بىلەن جىشوروف كېيىنكى قەدەمدە قانداق ھەرىكەتلىنىش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىۋاتقاندا ئاندىرىۋ كىرىپ كەلدى، ئاندىرىۋنىڭ كىرگىنىنى كۆرۈپ ۋەن شيوڭفېي سورىدى :

— ئۆلۈم - يېتىم ئەھۋالى قانداقراقكەن؟

ئاندىرىۋ ئۇلۇغ كىچىك تىنىپ قويۇپ :

— ئانچە ياخشى ئەمەس، نۇرغۇنلارنىڭ يارىسى بەك ئېغىركەن! دورا ۋە ئوزۇق - تۈلۈكلەر ئالدىنقى بىر نەچچە قېتىملىق جەڭدە خېلى جىق چۈشۈپ قاپتۇ، ھازىر بىر قىسىم ئەسكەرلەر

روھىي كېسەلگە گىرىپتار بوپتۇ، ئەسكەرلەرنىڭ پىسخىك بېسىمغا بەرداشلىق بېرىش دەرىجىسىمۇ چېكىگە يەتتى، — دېدى. ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى ئىككى قوللاپ قاماللىغىنچە بىردەم ئويلانغاندىن كېيىن :

— ئاۋال بۇنى قويۇپ تۇرۇپ تۇرايلى، ۋىتىك ۋە ئۇنىڭ ئامېرىكا قىسىملىرىنىڭ خەۋىرى بارمۇ؟— دېدى. ئاندىن بۇ بېشىنى چايقاپ قايغۇرغان ھالدا :

— ئازراقمۇ خەۋىرى يوق، ئۇلاردىن ئايرىلغىلى نەچچە كۈن بولدى، ئېھتىمال... ئېھتىمال... پەقەت ئەڭ ناچار ئېھتىماللىققا تەييارلىق قىلساق بولىدىغان ئوخشايدۇ، — دېدى. دەل شۇ چاغدا پۈتكۈل ئۆڭكۈر تورۇسى يېنىكىدە تەۋرىنىشكە باشلىدى، نۇرغۇن ئەسكەرلەر دەرھال قوراللىرىنى ئېلىپ، تۆت ئەتراپقا دىققەت بىلەن سەپ سېلىشقا باشلىدى، تەۋرىنىش تېزلا توختىدى! ئەتراپ يەنە جىمجىتلىققا چۆكتى، ۋەن شيوڭفېي دەرھال ئۈسكۈنىلەرنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ بىردەم قاراپ تۇرغاندىن كېيىن :

— يەنە بىر نىشان پارتلىتىۋېتىلدى، قايسى ئەترەت تاماملىغاندۇ؟— دېدى. ئاندىن ئۇ ئورنىغا قايتىپ بېرىپ ئولتۇرۇپ، بىردەم ئويلانغاندىن كېيىن :

— بىز نىشاندىن قانچىلىك چەتنەپ كەتتۇق؟— دەپ سورىدى .

— 765 كىلومېتىر، ئەترەت باشلىقى، — دەپ جاۋاب بەردى بىر ئەسكەر. جىششروف ئورنىدىن تۇرۇپ ماشىنىنى قاتتىق بىرنى ئۇرغاندىن كېيىن :

— بۇ يەردە تېخى تەمىناتمۇ يوق، مۇشۇنداق كېتىۋەرسەك ئاخىرى بىر كۈنى مۇشۇ يەردە قامىلىپ ئۆلىمىز! بىز بىراقلا تاغنى كېسىپ بارايلى، ئەڭ تېز سۈرئەتتە نىشانغا بېرىپ ئۇ يەرنى پارتلىتىپ ۋەزىپىنى تاماملايلى!— دېدى. ئاندىن بۇ قارشى تۇرۇپ :

— مەن قارشى، ھازىر ئۆلۈم-يېتىم بەك ئېغىر، مەن... دەرھال يەر يۈزىگە چېكىنىپ چىقىش تەكلىپىنى بېرىمەن، — دېدى .

— مۇشۇنداقلا كەتسەك يۈزىمىز چۈشۈپ كەتمەمدۇ؟ ئەگەر بۇنداق بولسا مەن مۇشۇ يەردە ئۆلۈشكە رازى، كېتىدىغان ئىش بولسا ئۆزىڭز كېتىڭ!— دېدى جىششروف .

— سىز مېنى قورقۇپتۇ دەمسىز؟ مەن ئەسكەرلەرنىڭ بىكاردىن ئۆلۈپ كېتىشىنى كۆرۈشنى خالىمايمەن!— دېدى ئاندىن بۇ. جىششروف بۇنى ئاڭلاپ، تۇيۇقسىز ۋەن شيوڭفېيغا بۇرۇلۇپ سورىدى :

— ۋەن شيوڭفېي، سىز بۇ يەردە قېلىپ داۋاملىق سوقۇشامسىز ياكى چېكىنەمسىز؟

— بۇ...بۇ...— دېدى ۋەن شيوڭفېي ئىككىسىگە قاراپ. بۇلارنىڭ بىرى ئۆلۈم-يېتىمنى يەنە كۆپەيتىشنى خالىمايتتى، يەنە بىرى شەرەپ بىلەن جەڭ قىلىپ ئۆلۈشتە چىڭ تۇراتتى، ھەر ئىككىسىنىڭ سۆزىنىڭ داۋىلىسى بار ئىدى! ۋەن شيوڭفېي ئۇلارغا قاراپ قانداق جاۋاب بېرىشىنى

ھەقىقەتەنمۇ بىلەلمەي قالدى .

— لاۋۋېي، سىز بولسىڭىز قانداق قىلاتتىڭىز؟— كۆزنى يۇمغىنىچە خۇرسىنىپ قويدى ۋەن شيوڭفېي .

ۋىتىك، ئامېرىكا ئالاھىدە قىسىملىرىنىڭ باشلىقى، ۋەن شيوڭفېيلارنىڭ چېكىنىشىنى ھېمايە قىلىش جەريانىدا زېڭىر قىسىملىرى تەرىپىدىن ئېزىقتۇرۇۋېتىلدى! بۇ ئىنسانلارنىڭ كېلىشى مەنئىي قىلىنغان يەر ئاستىدا، ئېزىقىپ قالغانلارنى كۈتۈۋاتقىنى ئۆلۈمدىن باشقا نەرسە ئەمەس ئىدى، بەلكىم خۇدانىڭ بۇ 48 ياشلىق ئامېرىكىلىق قېرى ئەسكەرنى ساقلاپ قالغۇسى كەلگەن بولسا كېرەك، ۋىتىك كۆزنى ئاچقاندا ئۆزىنى كۆپكۆك دېڭىز سۈيىگە چىلىشىپ ياتقاندەك ھېس قىلدى :

— مەن قەيەردە؟ نېمە ئىش بولۇپ كەتتى؟

تېخى ئېسىنى تولۇق يىغىپ بولالمىغان ۋىتىك ئورنىدىن تۇرۇشقا تەمشەلدى، ئەمما تىرىكەشكەننىڭ ھېچنېمىگە پايدىسى بولمىدى، ئۆزىنى خۇددى ئېغىرلىقنى يوقاتقان بوشلۇقتا تۇرغاندەك ھېس قىلدى. بىردەمدىن كېيىن ئۇ تىرىكەششتىن ۋاز كەچتى-دە، جىمجىت ياتقىنىچە بولغان ئىشلارنى ئەسلەشكە تىرىشتى :

— توغرا، مەن ۋەن شيوڭفېيلاردىن ئايرىلغاندىن كېيىن، ھېلىقى غەلىتە مەخلۇقلار توختىماي قوغلاپ كەلدى، كېيىن مەن ...

كۆرۈنۈشلەر خۇددى كىنو لېنتىسىدەك ئۇنىڭ كۆز ئالدىدىن بىر-بىرلەپ ئۆتۈشكە باشلىدى، ئۇنىڭ قول ئاستىدىكىلىرى بىر-بىرلەپ يەرگە يىقىلىشقا باشلىدى، غەلىتە مەخلۇقلار خۇددى سەلدەك باستۇرۇپ كەلمەكتە ئىدى! ئۆزىنىڭ پۈتۈن بەدىنى قانغا مىلانغان ھالدا قولىدىكى M-16 نى تۇتقىنىچە جېنىنىڭ بېرىچە ئاتماقتا ئىدى، ئارقىدىنلا كۆز ئالدىدا كۆپكۆك نۇر چاقنىدى :

— توغرا..... كۆك نۇر، كۆك نۇردىن كېيىن مەن ھېچنېمىنى بىلەلمىدىم .

— ئۇ ھۇشغا كەلدى !

غەلىتە ئاۋاز ئۇنىڭ قۇلاق تۈۋىدە جاراڭلىدى، خۇددى مېڭىسىدە ئەكس ئەتكەندەك تۇيۇلدى .

— ئېنىڭلىز تىلى، بۇ چوقۇم ئېنىڭلىز تىلى، مەن قەيەردە؟

ۋىتىك تۇيۇقسىز كۆپكۆك سۇنىڭ سۈزۈلۈشكە باشلىغانلىقىنى بايقىدى. ئۇ شۇ چاغدىلا ئۆزىنىڭ بىر ئېدىش ئىچىدە ياتقانلىقىغا دىققەت قىلدى، سىرتتا كۆزلىرىدىن كۆك نۇر چاقناپ تۇرغان بىر «ئادەم» ئۆزىگە دىققەت قىلىپ قاراپ تۇراتتى .

— سەن كىم؟ مېنى دەرھال چىقىرىۋەت!— ئاچچىقىدىن ۋاقىرىدى ۋىتىك. ھېلىقى غەلىتە ئاۋاز

يەنە ئۇنىڭ مېڭىسىدە ئەكس ئەتتى :

— ئەنسىرىمەڭ، بىز سىزگە زىيانكەشلىك قىلمايمىز! بەدىنىڭىزدىكى يارىلار تېخى پۈتۈنلەي ساقايغىنى يوق، ھازىر چىقىشىڭىز بولمايدۇ!

— كارىم يوق، دەرھال مېنى چىقىرىۋەت!— تېخىمۇ بەك ۋاقتىدى ۋىتىك. ھېلىقى «ئادەم» بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ مېڭىسىدە ئاۋاز يەنە ئەكس ئەتتى :
— بولىدۇ، ئەگەر سىز چىڭ تۇرۇۋالسىڭىز .

ۋىتىكنىڭ ئەتراپىدىكى كۆك رەڭلىك سۇيۇقلۇق ئاستا-ئاستا ئازىيىشقا باشلىدى، ئۆزى سۇيۇقلۇقنىڭ ئازىيىشىغا ئەگىشىپ تۆۋەنلەشكە باشلىدى، ئېدىش تېگىگە تېگىش بىلەنلا ۋىتىك دەرھال ئورنىدىن تۇردى، ئويلىمىغان يەردىن ئۇنىڭ بەدىنى سۇيۇقلۇقتىن ئايرىلىش بىلەنلا قاتتىق ئاغرىشقا باشلىدى، ئاغرىق دەستىدىن ئۇ سۇيۇقلۇققا يىقىلدى، قاتتىق ئاغرىق دەرھال يوقالدى .

— مەن سىزگە ئېيتقان، سىز چىقىشىڭىز بولمايدۇ، سىزنىڭ بەدىنىڭىزدىكى ھەر بىر يارا ئەجەللىك يارىكەن، ھازىر ئاران تەستە ئازراق ساقايدى! بۇ خىل سۇيۇقلۇق ئاغرىقنى توختىتىپ، ھۈجەيرىلەرنىڭ ئەسلىگە كېلىشى سۈرئىتىنى تېزلىتىدۇ، سىز يەنە بۇ يەردە بىر مەزگىل ياتمىسىڭىز بولمايدۇ!

— سىز كىم؟ مەن ھازىر قەيەردە؟— سورىدى ۋىتىك بۇنى ئاڭلاپ .

— مەن پولوتۇس ئادىمى، ئىسىمىم لو كېست، سىز ھازىر نېپتون يېنىدىكى كىچىك سەييارىلەر بەلبېغىدىكى پولوتۇسلارنىڭ ئالەم جەڭ كېمىسىدە،— دېدى ھېلىقى «ئادەم» جاۋاپ بېرىپ .
ۋىتىك بۇنى ئاڭلاپ ھەيران بولغان ھالدا داۋاملىق سورىدى :

— سىلەر نېمىشقا مېنى قۇتقۇزسىلەر؟

— سىز ھازىر يەنىلا داۋاملىق ئۇخلاڭ، بۇ مەسىلىگە بىردەمدىن كېيىن چوقۇم بىرسى كېلىپ سىزگە جاۋاپ بېرىدۇ،— دەپ جاۋاپ بەردى لو كېست بۇنى ئاڭلاپ .
ۋىتىك بۇنى ئاڭلاپ سەزگۈلىرى دەرھال خىرەلىشىشكە باشلىدى، ئاستا-ئاستا قاتتىق ئۇيقۇغا كەتتى .

— ئۇ ئۇخلىدىمۇ؟— جۇڭگونىڭ ھەربىي فورمىسىنى كەيگەن بىرى سورىدى بۇ ۋاقىتتا كىرىپ كېلىپ . لو كېست بېشىنى بۇراپ دېدى :

— شۇنداق، ھازىر ئۇنىڭ بەدىنىمۇ خېلى ئەسلىگە كېلىپ قالدى، يەنە نەچچە كۈندىن كېيىن پۈتۈنلەي ساقىيدۇ .

ھېلىقى ئادەم بۇنى ئاڭلاپ كۆك رەڭلىك كارىدورنى بويلاپ مېڭىپ يەنە بىر ئۆيگە كىردى، بۇ يەردە نۇرغۇن داۋالاش ئېدىشلىرى بار بولۇپ، بىر نەچچە ئامېرىكا ئەسكىرى بۇ ئېدىشلاردا

چىلىنىپ ئۇخلاۋاتاتتى. بىر نەچچە پولاتۇس ئادىمى ئالدىراش ھالدا بۇ ئەسكەرلەرنىڭ يارىلىرىنى تەكشۈرۈۋاتاتتى، بىردەم قاراپ تۇرغاندىن كېيىن ھېلىقى ئادەم كەينىدىن ئەگىشىپ كەلگەن لوگېستىن سورىدى :

— قانچە ئامېرىكا ئەسكىرىنى قۇتقۇزالدىڭلار؟

— ئابايىقى ئادەمنى قوشقاندا ئاران جەمئىي يەتتە ئادەمنى قۇتقۇزالدىم، سىزنىڭ شەخسەن بۇ يەرگە كېلىپ بۇ ئامېرىكىلىق ئەسكەرلەرنى يوقلايدىغانلىقىڭىزنى ئويلىماپتۇق، — دەپ جاۋاپ بەردى لوگېست. ھېلىقى ئادەم بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ قويۇپ دېدى :

— دېگىنىڭىز توغرا، مەن تېزراق قايتىمىسام بولمايدۇ، سىلەرگە رەھمەت! شۇنچىۋالا يىراقتىن ئىككىلەمچى بوشلۇقتىن پايدىلىنىپ ئۇلار يەتتە ئادەمنى يەتكۈزۈپ كېلىپ قۇتقۇزۇشۇڭلار ھەقىقەتەنمۇ ئاسان ئەمەس .

لوگېست بەدىنىدىكى كۆك نۇرنى ئازراق چاقىتىپ قويۇپ جاۋاپ بەردى :

— ئەگەر يەنە ئازراق يېقىنلىشىلىغان بولساق ئۇلارنىڭ تېخىمۇ كۆپ ئادىمىنى قۇتقۇزالايتتۇق، بىراق زېڭىرلارنىڭ رازۇپتىكىسى بەكمۇ قاتتىقكەن، يېقىنلىشىش ئاسانغا توختىمىدى. ئەڭ ئالىي كېڭەشمۇ زېڭىرلاردىن نارازى بولۇشقا باشلىدى، بىزنىڭ بۇ يەرگە كېلىشىمىزمۇ بۇيرۇققا بىنائەن زېڭىرلارنىڭ جەڭ قىلىش ئەھۋالىنى كۆزىتىش ئۈچۈندۇر !

ھېلىقى ئادەم چوڭقۇر تىنىپ قويدى .

يەر شارى، ئافرىقا يەر ئاستى، ۋەن شيوڭفېيلار نىشانغا قاراپ تېز سۈرئەتتە ئىلگىرىلىمەكتە ئىدى، كېڭىشىش ئارقىلىق ئاندىرېۋ ئاخىرى ھايات-ماماتلىق بىر ئېلىشىشقا قوشۇلدى، نۇرغۇن ئەسكەرلەرمۇ ئۆلۈشكە رازىكى چېكىنىشنى خالىمايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى، پەقەت ئاز بىر قىسىملىرىلا چېكىنىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى، ۋەن شيوڭفېيلار ئۇلارنى زورلاپ ئېلىپ قالماستىن، ئۇلارنى بىر دانە ئەسكەر توشۇش ماشىنىسىغا سېلىپ يەر يۈزىگە قايتۇرۇۋەتتى. بۇ قېتىمقى ھەرىكەت ئويلىمىغان يەردىن بەكمۇ تېنچ بولدى، يول بويى پەقەت ئاز ساندىكى زېڭىر قىسىملىرى بىلەن ئۇچرىشىپ قالمىغانى ھېساپقا ئالمىغاندا، سەلدەك يوپۇرۇلۇپ كېلىپ ھۇجۇم قىلىدىغان ئىشلار بولمىدى. نىشانغا ئاز قالغاندا، يول بويىدا نۇرغۇن قۇرۇق غايەت زور غوزەكلەر ئۇچرىدى، غوزەكلەرنىڭ چوڭلۇقىدىن قارىغاندا، غوزەك ئىچىدىكى غەلىتە مەخلۇقنىڭ زورلۇقى كىشىنى ئىنتايىن ھەيران قالدۇراتتى .

— كەلدۇق، بىراق بەك ئوڭۇشلۇق بولدى! — دېدى ئاندىرېۋ ئەنسىرىگەن ھالدا .

— ئاۋۇ يەرگە قاراڭلار! — دېدى بىر ئەسكەر ھەيران بولغان ھالدا. ۇ كۆرسەتكەن تەرەپتە بىر توپ خىلمۇ-خىل ھايۋانلار تىرىك پېتى يۈرەتتى! كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغىنى شۇكى، بىر شىر تۆتنى تۇغدى، تۆت شىر بالىسى ئانا شىرنىڭ قورسىقىنى چىشلەپ يىرتىپ تۇغۇلۇپ

چىقتى، تۇغۇلغان شىر بالىلىرىمۇ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان سۈرئەتتە تېز چوڭىيىپ،
دەرھال ئابايىقىدەك شەكىلدە يەنە تۆت دانە شىرنى كۈچۈكلدى. ئاندىن بۇنى كۆرۈپ
ھەيران بولغىنىدىن ئاغزىنى يۇمالماي قالدى. جىشروف ھەيران بولغان سۆزلىدى :
— بۇ...بۇ... بۇ شىرمۇ؟ بۇنى كۆپەيدى دېگەندىن كۆرە، ھۈجەيرىلەرنىڭ بۆلۈنۈشى دېگەن
تۈزۈككەن !

ۋەن شيوڭفېي قۇسۇۋېتەي دەپ قالغان ھالدا :

— تېز...تېز، بۇ جىن ئۇرغان يەرنى پارتلىتىۋېتەيلى! — دېدى .

ئەسكەرلەر بۇنى ئاڭلاپ دەرھال كىچىك تىپتىكى يادرو بومبىلىرىنى ئەتراپتىكى قورام تاشلىققا
ئورۇنلاشتۇرۇشقا باشلىدى .

يەر يۈزىدىكى جەڭ ئەھۋالى يەر ئاستىنىڭ نېمىشقا بۇنداق جىمجىت بولۇپ كەتكەنلىكىنى
چۈشەندۈرۈپ بېرەلەيتتى، زېڭىرنىڭ يېڭىدىن ئۆزگەرگەن غايەت چوڭ غەلىتە مەخلۇقلىرىنىڭ
ياردىمىدە زېڭىر قىسىملىرى بىر كۈن ئىچىدە ئايرىم-ئايرىم ھالدا ئالتە مۇداپىئە لېنىيىسىگە
ھۇجۇم قىلدى، ھەمدە بەش سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى بىتچىت
قىلدى! ھەر قايسى دۆلەت قىسىملىرى بىردەمدىلا بۇ كۈچلۈك ھۇجۇمدىن گاڭگىراپ قېلىشتى،
پۈتۈن كۈچى بىلەن مۇداپىئە لېنىيىلىرىنى قايتىدىن مۇستەھكەملەشكە باشلىدى. ب د ت
جىددىي يىغىن ئېچىپ تاقابىل تۇرۇش تاختىكىلىرىنى كېڭەشتى، تېخىمۇ كۆپ دۆلەت
باشلىقلىرى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئافرىقىدىكى جەڭ ئىشلىرىغا ياردەم بېرىدىغانلىقىنى
بىلدۈرۈشتى .

يەر ئاستى، يادرو بومبىلىرى بىر-بىرلەپ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشقا باشلىدى، ھەمدە ئىككى
سائەتتىن كېيىن پارتلايدىغان قىلىپ تەڭشەلدى! ۋەن شيوڭفېيلار چېكىنىشكە
تەييارلىنىۋاتقاندا، زور بىر توپ زېڭىر قىسىملىرى تۆت ئەتراپتىن ئۇلارنى قورشاشقا ئالدى،
ئۇلارنى مۇشۇ يەردىلا ئۇجۇقتۇرۇۋەتمەكچى بولغاندەك قىلاتتى .

— جاننىڭ بېرىپچە ئېتىڭلار، كۆپچىلىك قورشاشنى بۆسۈپ چىقايلى!

39- باب ئۈمىد ئۇچقۇنى

سانسىزلىغان ئوت ئۇچقۇنى مىلتىقلارنىڭ ئاغزىدىن چاقنىدى، ئەڭ ئالدىدا كېلىۋاتقان بىر تۈركۈم غەلىتە مەخلۇقلار يەرگە يىقىلدى .

— تېز، ماشىنىغا چىقىڭلار! — بۇيرۇق قىلدى ئاندىرېۋ بىر نەچچە غەلىتە مەخلۇقنىڭ بېشىنى پارتلىتىۋەتكەچ . بىر نەچچە قارا كۆلەڭگە ئۇنىڭ باش ئۈستىدىن تېز سۈرئەتتە ئۇچۇپ ئۆتتى . ئاندىرېۋ ئەمدى مىلتىقىنى توغرىلاپ بولغۇچە كۆلەڭگە ئۇنى يەرگە بېسىۋالدى، ئۆتكۈر چىشلار بىلەن تولغان بىر يوغان ئېغىز ئۇنىڭ بويىنى چىشلىمەكچى بولۇپ سوزۇلدى .

— ئەترەت باشلىقى! — بىر ئەسكەر ھەيران بولۇپ توۋلىۋەتتى ۋە يېنىدىن خەنجىرىنى چىقىرىپ ھېلىقى غەلىتە مەخلۇققا تىقتى! جان ھەلقۇمغا كەلگەندە ئاندىرېۋ قوش قوللاپ بار كۈچى بىلەن غەلىتە مەخلۇقنىڭ بويىدىن ئىتتىرىپ تۇتۇۋالدى، كىچىك دىنوزاۋور ئاندىرېۋنىڭ غەلىتە مەخلۇقنىڭ ئاستىدا قالغانلىقىنى كۆرۈپ، سەكرەپ بېرىپ غەلىتە مەخلۇقنىڭ بېلىكىنى كۈچەپ چىشىلدى . ئاندىرېۋ بولالماي قالغاندا، بىر خەنجەر غەلىتە مەخلۇقنىڭ بويىغا ئۇرۇلدى، خىقىرىغان ئاۋاز ئاڭلىنىش بىلەن، ئاندىرېۋ غەلىتە مەخلۇقنى كۈچەپ بىر تېپىپ يىقىتتى! ھېلىقى غەلىتە مەخلۇق يەرگە يىقىلغاندا دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇنى ئېتىپ ھەرە كۆنىكىدەك قىلىۋەتتى . ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار ئاڭلاندى، ھېلىقى ئادەمسىمان چايانلار قورام تاشلارغا يامىشىپ قىرغىن قىلغىنىچە ئۆمىلەپ كېلىشكە باشلىدى . ئۆزلىرىنىڭ سۈرئىتى ۋە چاققانلىقىغا تايىنىپ قىسىمنىڭ سەپ شەكلىنى ناھايىتى تېزلا قالايمىقان قىلىۋەتتى، غەلىتە مەخلۇقلار بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ تۈركۈملەپ ئېتىلىپ كېلىشكە باشلىدى . كۆز ئالدىدىكى سەلدەك يامراپ كېلىۋاتقان قاپقارا دولقۇننى كۆرۈپ جەڭچىلەرنىڭ تېنى شۈركىنىپ كەتتى! ھايات قېلىش ئىستىكىنىڭ تۈرتكىسىدە ئۇلار ئىختىيارسىز ھالدا كەينىگە قاراپ قېچىشقا باشلىدى .

— ئەبلەخ! كۆپچىلىك ھۇدۇقماڭلار، ئۇلارنى توسۇپ دەرھال ماشىنىغا چىقىڭلار! — كۆز ئالدىدىكى قالايمىقانچىلىقنى كۆرۈپ ۋاقىرىدى ۋەن شيوڭفېي . تۇيۇقسىز يېشىل رەڭلىك سۇيۇقلۇق چاچرىدى، بىر نەچچە ئەسكەر ئۆزىنى قاقچۇرۇشقا ئۈلگۈرەلمەي، چىقىرىغان ئاۋازىنىمۇ چىقىرالماستىن، بىردەمدىلا ئېرىپ بىر دۆۋە قىزىل، يېشىل ئارىلىشىپ كەتكەن سۇيۇقلۇققا ئايلاندى !

— ياق! — بىر ئەسكەر ئۆز سەپىدىشىنىڭ كۆز ئالدىدا ئېرىپ كەتكىنىنى كۆرۈپ ئەسەبىيلەشتى!

يېنىدىكى بارلىق گراناتلارنى چىقىرىپ، غەلىتە مەخلۇقلارغا قارىتىپ تەلۋىلەرچە ئاتتى، ئۆڭكۈر تورۇسىدىن پارتلاشتىن پەيدا بولغان تەۋرىنىش تەسىرىدە يېرىق پەيدە بولدى. ئاندىن جىددىيەلەشكەن ھالدا ۋاقتىدى :

— قولۇڭنى تارت، سەن كۆپچىلىككە زىيانكەشلىك قىلىپ قويسەن !
ئۇنىڭ سۆزى ئاياقلىشىپ بولغۇچە ئېتىلىپ كەلگەن بىر غەلىتە مەخلۇق ھېلىقى ئەسكەرنىڭ كۆكسىنى تېشىۋەتتى، ئەسكەر قان ئىچىگە يىقىلدى! ھەممەيلەن بىر تەرەپتىن ئوق ئېتىپ ھېمايە قىلغاچ، يەنە بىر تەرەپتىن ماشىنىغا چىقىشقا باشلىدى، شۇنداقتىمۇ ئادەملەر توختىماستىن قاپقارا دولقۇن ئارىسىدا يەرگە يىقىلاتتى. ۋەن شيوڭفېي ئەڭ ئاخىرقى بىر دىسكا ئوقنى ئېتىپ بولۇپ، كۆپچىلىكنىڭ ئاساسەن ماشىنىغا چىقىپ بولغىنىنى كۆرۈپ، قولىدىكى مىلتىقنى تاشلاپ ماشىنىغا ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ چىقىۋالدى، ماشىنا ئىشكىنى ياپماي تۇرۇپلا ۋەن شيوڭفېي توساتتىن دۈمبىسىنىڭ ئوت كۆيگەندەك ئېچىشقانلىقىنى ھېس قىلدى، ئۇنىڭ دۈمبىسىدىكى ساۋۇت كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقتا ئېرىپ كېتىۋاتاتتى، باشقا ئەسكەرلەر ئالمان - تالمان ئۇنىڭغا ياردەملىشىپ ساۋۇتنى سېلىشىپ بەردى، ئەمدىلا يەرگە ئېتىشىغا ساۋۇت پۈتۈنلەي ئېرىپ كەتتى، بۇنى كۆرۈپ ھەممە ئەسكەرلەرنىڭ بەدىنى تىكەنلىشىپ كەتتى. ماشىنىنىڭ ئالدىدىكى چوڭ ئۈشكە تېز سۈرئەتتە ئايلىنىشقا باشلىدى، قورام تاشلارنى بۇرغىلاپ تېشىپ يەر يۈزىگە قاراپ مېڭىپ كېتىشتى! نۇرغۇن چايانسىمان غەلىتە مەخلۇقلار قىسمىنى توختىماي قوغلاپ كېلىشكە باشلىدى، ئەڭ ئاخىرىدا كېلىۋاتقان بىر ماشىنىغا غەلىتە مەخلۇقلار لىققىدە يامىشىپ چىقىۋالدى، بىر غەلىتە مەخلۇق قولى بىلەن ماشىنىنىڭ برونسىنى يىرتىپ ئېچىپ، ماشىنا ئىچىگە سەكرەپ چۈشتى، ماشىنا ئىچىدىن بىردىنلا ئوق ئاۋازى ياڭرىدى، ماشىنا توختاپ قالدى ۋە لۆمۈلدەپ كېلىۋاتقان قارا دولقۇن ئارىسىدا قالدى، ۋەن شيوڭفېي ئارام ئېلىشقىمۇ ئۈلگۈرمەي، دەرھال يەنە بىر «قىزىل يولتۇز» زەربە پىلىموتىنى ئېلىپ باشقىلار بىلەن بىرلىكتە ھېلىقى غەلىتە مەخلۇقلارنى ئېتىشقا باشلىدى، ئوقلار خۇددى يامغۇردەك ئېتىلىشقا باشلىدى، غەلىتە مەخلۇقلار توختىماستىن خۇددى دوزاخقا ئوخشاش قاپقارا ئۆڭكۈرگە چۈشۈپ كېتىشكە باشلىدى. تۇيۇقسىز ئەڭ ئالدىدىكى ماشىنىنىڭ ئىلگىرىلەش سۈرئىتى ئاستىلاپ قالدى، ۋەن شيوڭفېي چاقىرغۇنى ئېلىپ ۋاقتىدى :

— ئالدىدا نېمە بولدى؟

— بۇ قورام تاشلار بەك قاتتىقكەن، تېشىشكە ئازراق ۋاقىت كەتكۈدەك! — جاۋاب قايتتى چاقىرغۇدىن. ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ، ئىلاجىسىز ھالدا :

— ئۆلگۈر، جىشروفي ئىككىيلەننىڭ ئەترىتى بار كۈچىمىز بىلەن ئۇلارنىڭ ئىلگىرىلىشىنى توسايلى! ئاندىن قىسمىنىڭ ئىلگىرىلىشىگە قوماندا نلىق قىلسۇن، — دېدى .

كۈچلۈك ئوت يالقۇنى مىلتىق ئېغىزلىرىدىن ئېتىلىپ چىقىشقا باشلىدى، ئەمما بۇ سانى نۇرغۇن غەلتە مەخلۇق قوشۇنغا سېلىشتۇرغاندا ھېچنېمىگە ئەرزىمەيتتى. جۇڭگو، روسىيە ئىككى دۆلەت قوشۇنلىرى بىر تەرەپتىن جەڭ قىلىپ يەنە بىر تەرەپتىن چېكىنىشىمۇ، يەنىلا بۇ قارا دولقۇن تەرىپىدىن يۇتۇۋېتىلەيلا دەپ قالدى، نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار بىر نەچچە ماشىنىنىڭ ئۈستىگە يامىشىپ، ئۆتكۈر قوللىرى بىلەن ماشىنىنى يىرتىپ ئېچىپ ماشىنا ئىچىگە سەكرەپ چۈشۈشتى، ئىسسىق قانلار ماشىنا ئىچىدىن چاچراپ چىقىشقا باشلىدى. ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار قۇلاق - مېڭىنى يېگۈدەك قاتتىق مىلتىق ئاۋازىنىمۇ بېسىپ كەتتى. ھازىر ھەممەيلەن ئۆز جېنىنىڭ كويىدا قالغان بولۇپ، ھېچكىم ئۇلارغا دىققەت قىلمىدى. كۆز ئالدىدىكى جەڭنىڭ پايدىسىز بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، بەزى ئەسكەرلەر سىيرىلما زەمبىرەكنى ئېلىپ، ئۆڭكۈرنىڭ گۆمۈرۈلۈپ چۈشۈش خەۋپىگىمۇ قارىماستىن، غەلتە مەخلۇقلارغا قارىتىپ نەچچە ئون پاي ئوق ئاتتى! يېشىل رەڭلىك سۇيۇقلۇقلار بىلەن قول - پۇتلار ھاۋادا ئۇچۇشقا باشلىدى، ئۆڭكۈر تورۇسى تىترەپ، نۇرغۇن تاش پارچىلىرى توختىماستىن چۈشۈشكە باشلىدى، تەلەپكە يارىشا، ئۆڭكۈر گۆمۈرۈلۈپ چۈشمىدى، ئەمما ئۈستىدە يېرىقلار كۆپىيىشكە باشلىدى، ئۆڭكۈرنىڭ گۆمۈرۈلۈپ چۈشۈشى پەقەت ۋاقىت مەسىلىسى بولۇپ قالدى، خالاس. ئۆڭكۈر ئۆرۈلۈپ چۈشمىگەن تەقدىردىمۇ، يادرو بومبىسى پارتلايدىغانغا ئاران 40 مىنۇتقىمۇ يەتمىگەن ۋاقىت قالغان ئىدى، يەنە مۇشۇنداق كېتىۋەرسە ئۆلتۈرۈلمىگەن تەقدىردىمۇ، يادرو بومبىسىنىڭ زەربىسىگە ئۇچراپ ئۆلەتتى. ھەممەيلەن ئۆزىنى قوغداشقا تەييارلاندى، قورقۇنۇچ ۋە ئالاقىزادىلىك ئۇلارنىڭ ئىچىنى ئاستا - ئاستا قاپلاپ، ھەربىرەيلەننىڭ نېرۋىسى پۈتۈنلەي تومۇزلىنىپ قالدى، پەقەت مېخانىك ھالدا ئوق ئېتىپ، ئوق سېلىپ، يەنە ئوق ئېتىشىلا بىلەتتى!

ئاندىن ئۇ ئەڭ ئالدىدىكى قىسىملارنىڭ ئىلگىرىلىشىگە قوماندانلىق قىلىۋاتاتتى، ئۇ كەينىدىكى قالايمىقانلىشىپ كەتكەن قىسىملارغا قاراپ، چاقىرغۇنى ئېلىپ، ھەربىرەيلەنگە قاراپ سۆزلىدى:

— كۆپچىلىك، بەرداشلىق بېرىڭلار، ئۈمىدسىزلەنمەڭلار! يامغۇردىن كېيىن ھامان ھاۋا ئېچىلىدۇ، بۇ يەردىن ئايرىلغاندىن كېيىن بىز چوقۇم يەنە بىر قېتىم قۇياشنى كۆرەلەيمىز!!! — كۆپچىلىك، ئۇلارغا جېنىمىزنى تىكەيلى! — ۋاقتىدى جىششورۇق .

يەر شارىدىكى ھەر قايسى دۆلەتلەر ھازىر ئۆزلىرىنىڭ خەۋپكە دۇچ كەلگەنلىكىنى بىلىشتى، ھېلىقى ئۆزلىرىنى ئىلغار قوراللار ۋە تەڭداشسىز كۈچلۈك قىسىملارغا ئىگە دەۋالغان دۆلەتلەر زېڭىرنىڭ چوڭ قوشۇنى ئالدىدا بىر تېپىككىمۇ يارىمىدى! ئىنسانلار بۇ چاغدا ئۆزلىرى ئۆستۈرگەن ئاچچىق مېۋىنى تېتىدى (ئۆزلىرى تېرىغان بالانى تېتىدى)، پۇشايمان قىلىشىمۇ

ئۆلگۈرەلمىدى !

ئەرەپ رايونى، زېگېرنىڭ غەلتە مەخلۇق چوڭ قوشۇنىنىڭ ھۇجۇمىدا ئىلگىرى بىر مەزگىل گۈللەنگەن شەھەرلەر ئاستا- ئاستا ئالۋاستىنىڭ ماكانغا ئايلاندى، بۇ يەرلەردە قۇم بورنى رەھىمسىزلەرچە ئۇچۇپ يۈرەتتى، يولنىڭ ھەممە يېرىدە چىرىگەن جەسەتلەر ۋە ئىسكىلىتلەر چېچىلىپ ياتاتتى، ئۆرۈلگەن بىنالار ۋە كۆيۈۋاتقان ماشىنىلار بۇ يەرنىڭ ئىنسانلارنىڭ كېلىشى مەنئىي قىلىنغان يەنە بىر رايونغا ئايلانغانلىقىدىن دېرەك بېرىپ تۇراتتى! كۈچلۈك تەۋرىنىش بۇ يەرنىڭ جىمجىتلىقىنى بۇزدى، خۇددى بروننوزاۋردەك چوڭ بىر غەلتە مەخلۇق قۇيقۇرۇق يولدا مېڭىپ كېلىشكە باشلىدى، ھەر بىر قەدەم ماڭسا، يەردە يوغان بىر ئاياق ئىزى قالاتتى! بىر تاشلاندىق بىنادا جىددىيەلىشىشكەن ۋە قورققان جۈپ كۆزلەر بۇ يوغان مەخلۇققا تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى .

— بوۋا، ئۇ كەتتىمۇ؟— ئەرەپلەردەك كىيىنىۋالغان بىر كىچىك بالا يېنىدىكى بوۋايدىن سورىدى .

— ھۇش...! بوشراق، شىرىق، يەنە ئازراق ساقلايلى!— بوۋاي بالىنىڭ ئاغزىنى تۇتۇۋالغىچ بوش ئاۋازدا جاۋاب بەردى .

بۇ غەلتە مەخلۇق مېڭىپ تۆت يول دوقمۇشقا كەلگەندە، بىر ئەر قولىدىكى پارتلاتقۇچنى باستى! ھېلىقى غەلتە مەخلۇقنىڭ پۇت ئاستىدىن كۈچلۈك پارتلاش پەيدا بولۇپ، غەلتە مەخلۇق چىقىرىغان ھالدا ئاستا- ئاستا يەر ئاستىغا چۆكۈشكە باشلىدى، ئەسلىدە بۇ يەر ئاللىبۇرۇن كولاپ قويۇلغان ئازگال ئىدى، ئازگالدا نۇرغۇن سېرىق رەڭلىك شىلمىسىمان نەرسىلەر لىققىدە تۇراتتى! بۇ شىلمىلارغا چاپلاشقان غەلتە مەخلۇق خۇددى سالىق كۆزىگە چۈشۈپ قالغاندەك قانچە كۈچسىمۇ مىدىرلىيالمىۋاتاتتى .

— ياخشى، غەلبە قىلدۇق!— بىردەمدىلا تۆت ئەتراپتىن نۇرغۇن ئادەملەر يۈگۈرۈشۈپ كېلىشتى، ئەر- ئايال، قېرى- ياش ھەممىسى ئازگالغا چۈشۈپ كەتكەن بۇ غەلتە مەخلۇقنى چۆرىدەپ ئۇنى قاغماقتا ئىدى .

— ئۆلگۈر ھايۋان !

— تەڭداشسىز مەخلۇقنىڭمۇ ئامالى قالماپتۇ- دە !

ھېلىقى ئوغۇل بوۋايغا ئەگىشىپ كىشىلەر توپى ئالدىغا كېلىپ، ئازگالدا تىرىكشىۋاتقان غەلتە مەخلۇققا قاراپ، ئەجەپلەنگەن ھالدا بوۋايدىن سورىدى :

— بوۋا، نېمىشقا بىز ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتمەيمىز؟

بوۋاي غەلتە مەخلۇققا قاراپ، ئىلاجسىز ھالدا :

— بۇ مۇمكىن ئەمەس، شىرىق، قولىمىزدىكى قوراللار بۇ غەلتە مەخلۇقنى ئۆلتۈرەلمەيدۇ! بۇ

يەر ھۇجۇمغا ئۇچرىغاندىن كېيىن، ئۇلارنى مىدىرلاتماسلىقنىڭ ئۆزى بىزنىڭ قىلالايدىغان بىردىنبىر ئىشىمىز بولۇپ قالدى!— دېدى. بوۋاينىڭ سۆزىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، بالا ئازگالدا تىرىكشىۋاتقان غەلتە مەخلۇققا يەنە بىر قاراپ قويۇپ، ھېچنېمە دېمەستىن بوۋايغا ئەگىشىپ كېتىپ قالدى .

— كۆپچىلىك، دورا ۋە يېمەكلىكلەرنى تېزراق يۆتكەپ چىقايلى، تېز بولايلى! ھېلىقى غەلتە مەخلۇقلار كەلمەستە كۆپرەك يۆتكەپ چىقىۋالايلى!— بىر ئەر كىشىلەر توپىغا قوماندانلىق قىلىپ، يان تەرەپتىكى بىنادىن ساندۇق - ساندۇقلاپ دورا ۋە يېمەكلىكلەرنى ئېلىپ چىقتى. قوللىرىدا AK-47 تۇتقان بەزى ئەرەپ ئەرلەر ئەتراپىنى كۆزىتىپ باشقا غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھەرىكىتىگە دىققەت قىلىپ تۇراتتى .

ھېلىقى ئوغۇل باشقىلار ئۇزاتقان بولكىنى ئېلىپ يېيىشكە باشلىدى، نەچچە چىشلەم يەپلا توختاپ ئويلىنىشقا باشلىدى! بىر ھەپتە ئاۋال ھەممەيلەن ئۇخلاۋاتتى، بىر توپ غەلتە مەخلۇقلار يەر ئاستىدىن تۇيۇقسىز يوپۇرۇلۇپ چىقىپ، قىلچىمۇ تەييارلىقى بولمىغان كىشىلەرنى رەھىمسىزلەرچە قىرىشقا باشلىدى! ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار شەھەر ئاستىدا ياڭرىدى، غايەت زور غەلتە مەخلۇقلار شەھەردە ئادەملەرنى دەسسەپ چەيلەشكە باشلىدى. كىشىلەر ئېگىسىز ھالدا تەرەپ-تەرەپكە قاچاتتى. ساقچى ۋە ئارمىيىمۇ ناھايىتى تېزلا بۇ غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن بىرمۇ ئادەم قالماي قىرىپ تاشلاندى. بۇ يەردە ھېچكىم بۇ قىرغىنچىلىقنى توسۇپ قالالمىدى! ئاتا-ئانىسى ئۇنى ئېلىپ بۇ ئېچىنىشلىق دوزاختا ھەر تەرەپكە قاچاتتى، كىشىلەر توپى ئارىسىدا ئۇ ئاتا-ئانىسى بىلەن ئازغىشىپ ئايرىلىپ كەتتى. بۇ غەلتە مەخلۇقلاردىن قېچىپ ئۇ بىر يەر ئاستى سۇ يولىدا توپ-توغرا بىر كۈن مۆكۈنۈپ تۇردى، ئۇستىدىن توختىماي قىپقىزىل قان سىرىغىپ چۈشەتتى، ئۇنىڭ توڭلىغىنىدىن پۈتۈن بەدنى تىترەيتتى، ئاخىرى ھەممە تىنجىغاندىن كېيىن، ئۇ سۇ يولىدىن ئۆمىلەپ چىقىپ، قارا باسقاندىلا ئاندىن كۆرىدىغان قاباھەتلىك مەنزىرىنى كۆردى، تاغدەك دۆۋىلىشىپ كەتكەن جەسەتلەردىن بۇرۇننى ئېچىشتۇرىدىغان سېسىق پۇراق پۇرايتتى، ئۇ توپ-توغرا بىر كۈن قۇستى، ھەر كۈنى توختىماستىن مۆكۈنۈپ قېچىپ يۈردى، بۇ كۈنلەر ئاخىرى قىرغىنچىلىقتىن ئامان قالغانلار بىلەن ئۇچراشقاندىن كېيىنلا ئاخىرلاشتى!

بوۋاي بىر بوتۇلكا سۇ ئېلىپ كەلدى، ئۇ ئاسمانغا قاراپ تۇرغان بالىنى كۆرۈپ يېنىكىدە ئۇھ تارتىپ قويدى!

40- باب دوزاختىن قۇتۇلۇش

قورام تاشتىن غايەت زور بىر ئۈشكە تېشىپ چىقتى .

— بىز تېشىپ چىقتۇق ، كەينىدىكىلەر تېزراق كېلىڭلار، — ئاندىن بۇ چىلىققىدە تەرلىگەن ھالدا توۋلىدى ، كەينىدىكى غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ توسۇپ تۇرغان قىسىملار بىر تەرەپتىن جەڭ قىلغاچ ، يەنە بىر تەرەپتىن چېكىنىشكە باشلىدى .

— ئۈستىگە دىققەت قىلىڭلار! — ۋاقتىدى بىر ئەسكەر . ئۆڭكۈر تورۇسىدىكى بىر يېرىقتىن سانسىزلىغان غەلىتە مەخلۇقلار قارا يامغۇردەك چۈشۈشكە باشلىدى ، ئەسكەرلەر تېخى مىلتىقلىرىنى توغرىلاپ بولمايلا ئۇلارنى كۆمۈۋەتتى . ھەر بىر ئەسكەرنى ئون نەچچە غەلىتە مەخلۇق بېسىپ تۇرۇپ ، ئۆتكۈر پىچاقتەك قوللىرىنى ئەسەبىيلەرچە ئەسكەرلەرگە شىلتىپ ، بىردەمدە ئۇلارنى دۆۋە-دۆۋە گۆش قىيمىسىغا ئايلاندۇرۇپ قويدى! تېخىمۇ كۆپ غەلىتە مەخلۇقلار باشقا ئەسكەرلەرگە قاراپ يوپۇرۇلۇپ كەتتى ، قىسىمنىڭ ئۆلۈم-يېتىم ئەھۋالى ئۇنىڭسىزمۇ بەك ئېغىر ئىدى ، بۇ قېتىمقى تۇيۇقسىز ھۇجۇم قوشۇلۇپ ئوت كۈچى پۈتۈنلەي تارقاقلىشىپ كەتتى ، بىر پىلىمۇتنىڭ ئوت كۈچى ئۇلارغا ھېچنېمە ئەمەس ئىدى ، ئۇلار ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلۈكىگە دەسسەپ ئوققا پىسەنت قىلماي كۈچلۈك ھۇجۇم قىلىپ كەلدى !

بىر نەچچە سېپىرلىما زەمبىرەك ئوقى بۇ ئۆلۈمگىمۇ پىسەنت قىلمايدىغان بۇ غەلىتە مەخلۇقلارغا قاراپ ئېتىلدى ، كۈچلۈك پارتلاش ئۇلارنى ۋاقىتلىق توسۇپ قالدى . زەمبىرەك ئاتقان ئەسكەرلەر قوللىرىدىكى قوراللارنى تاشلىدى ، ئۇلار بۇنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر نەچچە پاي ئوق ئىكەنلىكىنى بىلەتتى! ۋاقىت مەنۇت-سېكۇنتلاپ ئۆتمەكتە ، يادرو ئوق بېشىدىكى ۋاقىت خاتىرىلىگۈچتە 30 مەنۇتقىمۇ يەتمىگەن ۋاقىت قالغان ئىدى . ئۇلارنىڭ ھازىرقى ئورنىغا يادرو بومبىسى پارتلىغاندا پەيدا بولغان دولقۇن يېتىپ كېلىپ ئۇلارنى ئۆلتۈرۈۋېتەلەيتتى . بىر توپ غەلىتە مەخلۇقلار ئەڭ ئالدىدا يول ئېچىپ كېلىۋاتقان قىسىملارنىڭ ئالدىغا يوپۇرۇلۇپ كەلدى ، بۇنى كۆرۈپ ئەسكەرلەرنىڭ ھەممىسى شۈركىنىپ كەتتى .

— مەن بۇنداق جىن ئۇرغان يەردە ئۆلۈشنى خالىمايمەن، — بىر تەرەپتىن ئاتقاچ ئويلىدى جىششوروف . ئىنسانلارنىڭ ھايات قېلىش ئىستىكى ئۇنىڭ مېڭىسىدە ئەكس ئېتەتتى ، ئۇ ھازىر يەر يۈزىگە يەنە بىر قېتىم قايتىپ چىقىشنى ، قېپقىزىل قۇياش نۇرىنى ، ئۆيدىكىلىرىنى ، دوستلىرىنى يەنە بىر قېتىم كۆرۈشنى شۇنچىلىك ئويلايتتى .

ۋەن شيوڭفېي پۈتۈنلەي تۈگەشكەن قىسىمغا قاراپ ، زادى نېمە قىلىشنى بىلەلمەي قالدى-دە ، ئاچچىق كۈلۈپ قويدى . ئۇنىڭ پۇشايىمىنى يوق ئىدى! بەربىر يادرو بومبىسىنى

ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى، ئۆزى ئۆلۈپ كەتكەن تەقدىردىمۇ «ئىنقىلابىي قۇربان» دېگەن نامى قالاتتى! ئۆز سەپداشلىرىنى قىرىپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقلارغا قاراپ، ئۇ غەزەپلەنگەن ھالدا ۋاقىردى :

— بۇرادەرلەر، بەربىر بىز بىر قېتىم ئۆلىمىز، ئۆلگەن تەقدىردىمۇ بۇ مەخلۇقلارغا بىز ئىنسانلارنىڭ يامانلىقىنى تېتىتىپ قويايلى !

سۆزلەپ بولۇپ، يەردىن يەنە بىر مىلتىقنى ئېلىپ، ئىككى قولىدا ئىككى مىلتىقنى تۇتقىنىچە غەلتە مەخلۇقلارنى غەزەپ بىلەن ئوققا تۇتتى، سانسىز ئوقلار ئوت يالقۇنى چىقىرىپ ئۇچاتتى، يېشىل سۇيۇقلۇقلار بۇ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ بەدىنىدىن چاچراپ چىقاتتى، ئەتراپتىكى جەڭچىلەرمۇ ئۇنىڭ بىلەن چۆرىدىشىپ بىر چەمبىرەك ھاسىل قىلىپ، پۈتۈن كۈچى بىلەن قارشىلىق كۆرسەتمەكتە ئىدى! ئەگەر ئادەتتىكى جەڭدە ھەرقانداق بىر دۆلەتنىڭ ئارمىيىسى بولسا بۇ خىل كەيپىياتتىن ھەيران بولۇپ توختاپ قالاتتى، ئەمما ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدىكى دۈشمەن بولسا پەقەت ئۆلتۈرۈشنىلا بىلىدىغان، باشقا ھېچقانداق ھېسسىياتى يوق مەخلۇقلار ئىدى، ئىنسانلارنىڭ جېنىنىڭ بېرىچە تىرىكشىشى ئەكسچە ئۇلارنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇۋەتتى، كىشىنىڭ تېنىنى تىكەنلەشتۈرۈۋېتىدىغان چىقراق ئاۋاز چىقارغىنىچە قىسىمغا قاراپ شىددەتلىك ھۇجۇم قىلىپ كەلدى! ئەگەر يىراقتىن قارايدىغان بولسا پۈتكۈل قىسىم خۇددى قاپقاراڭغۇلۇق بىلەن قورشالغان كىچىككىنە ئۇچقۇنغىلا ئوخشايتتى، بارلىق ئەسكەرلەر كۆز ئالدىدىكى بارلىق نەرسىدىن ساراڭ بولاي دېگەن ئىدى، ئۇلارنىڭ كۆڭلىدە ئويلايدىغىنى پەقەت دۈشمەننى كۆپرەك ئۆلتۈرۈشلا ئىدى. ئوق - دورا بارغانسېرى ئاز قېلىۋاتاتتى، كىسلاتالىق سۇيۇقلۇق چىرىتىپ ئۆزگىرىپ كەتكەن جەسەتلەر يەرگە يىقىلاتتى، ئۇلار خۇددى ئەزرائىل ئاللىقاچان ئاللىقىغا ئېلىپ، ئازراق مېجىسىلا مېجىلىپ ئۆلىدىغان جېنىنىڭ بېرىچە تىرىكشىۋاتقان ئادەملەرگە ئوخشاپ قالغان ئىدى، يادرو بومبىسىمۇ ئەڭ ئاخىرقى 10 سېكۇنتلۇق تەتۈر ساناقنى كۆرسىتىۋاتاتتى! ئۈزۈلمەي كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇق چوڭ قوشۇنى ۋەن شيوڭفېيلارنىڭ مۇداپىئەسىنى بۇزۇۋەتكەن ئىدى، دەل مۇشۇ چاغدا يادرو بومبىسى يەر - جاھاننى تىرتىتىپ پارتلىدى! يېقىن ئەتراپتىكى تەلۋىلەرچە كۆپىيىۋاتقان شىرلار ۋە زېڭىرنىڭ باكتېرىيە قۇرۇلۇشلىرى ئوت يالقۇنى ۋە دولقۇن زەربىسىدە كۈلگە ئايلاندى، خۇددى ئىنسانىيەتنىڭ غەزەپ - نەپرىتىنى بىردىنلا پۈتۈنلەي چىقارغاندەك ئوت يالقۇنى ئۆڭكۈر يوللىرىنى بويلاپ ھەر تەرەپكە يامراشقا باشلىدى، ئۆتكەنلا يەرنى كۆيدۈرۈپ قاپقارا قىلىپ كېتەتتى، ۋەن شيوڭفېيلار قارا دولقۇن كەينىدىكى غايەت زور ئوت يالقۇنىنى كۆردى، رەھىمسىز ئوت ئەسەبىيلەرچە بۇ غەلتە مەخلۇقلارنى يالماپ يۇتاتتى، ھېچكىم بۇنىڭدىن قورقمىدى، ئەكسچە تېنچلىنىپ جىمجىتلىق بۇ سەلتەنەتلىك ئۆلۈمدىن

ھوزۇرلاندى، سەزگۈلىرى بارغانسېرى خىرەلىشىشكە باشلىدى، ھېچقانداق سەزگۈ قالماي دېگەندە، كۆز ئالدىدىكى قىزىل يورۇقلۇق بىردىنلا كۆزنى قاماشتۇرىدىغان كۆك نۇرغا ئالماشتى .....

يەر يۈزى، دۇنيا بىرلەشمە ئارمىيىسى ئافرىقا رايونى قوماندانلىق ئۆيى، ھەر قايسى ئەل قوماندانلىرى پۈتۈن دىققىتى بىلەن ئېكرانغا قاراپ تۇراتتى، نىشانغا ۋەكىللىك قىلىدىغان قىزىل توچكىدىن يەنە بىرى يوقالدى! لىۋ جىبو بۇنى كۆرۈپ خۇشال بولماستىن، ئەكسىچە دېمى ئىچىگە چۈشۈپ كەتتى، ئۇ بېشىنى بۇراپ سورىدى :

— 23- ئەترەتتىن خەۋەر بارمۇ؟

— تېخىغىچە ھېچقانداق خەۋەر ئالمىدۇق، باشلىق!— دېدى بىر ئالاقىچى بېشىنى چايقىغىنىچە. لىۋ جىبو غەمكىن خۇرسىنىپ قويدى، مالىشكوف كېلىپ ئۇنىڭ مۆرىسىگە شاپىلاقلىغىنىچە دېدى :

— مەن ئەيىپلىك، بۇرادەر، ئۇلارنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئورنىدىن قارىغاندا، ئۇلارنىڭ ھايات قېلىشىدىن ئۈمىد يوق .

— بىلىمەن، ئۇلار ياخشى قىلدى! ئەڭ ئاخىرىدا يەنە ھاياتى بەدىلىگە ۋەزىپىنى تاماملىدى!— دېدى لىۋ جىبو بېشىنى بۇراپ. مالىشكوف بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتى .

ئافرىقا جەڭ رايونىدىكى يەر ئاستى زېڭىرنىڭ ئۇۋىسىغا قارىتا ئېلىپ بېرىلغان ھەربىي ھەرىكەتتە ھازىرغىچە 56 نىشاندىن 43ى يوقىتىلدى، پۈتكۈل ئافرىقا رايونىدىكى زېڭىرنىڭ يەر ئاستى بازىلىرى پۈتۈنلەي دېگۈدەك ئەجەللىك زەربىگە ئۇچرىدى! بىراق دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەرنىڭ نۇرغۇن رايونلىرى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زېڭىر قىسىملىرىنىڭ تەلۋىلەرچە ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، پۈتۈن دۇنيادىكى نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ شەھەرلىرىدىكى ئۆلگەنلەرنىڭ سانى 20 نەچچە مىليوندىن ئېشىپ كەتتى! جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەت باشچىلىقىدىكى ب د ت قوشۇنلىرى ئافرىقا رايونىدىكى جەڭ ئۆزگىرىشىنى كۆزدە تۇتۇپ، بىر قىسىم ئەسكەر كۈچىنى ئاجرىتىپ، جاھاننىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى زېڭىر قىسىملىرى بىلەن جەڭ قىلىشقا ئەۋەتتى. بۇ چاغدا دۇنيادىكى ھەممە دۆلەت جەڭگە قاتناشتى، يەر شارىدىكى ھەممە ئادەم ئۆزىنى قوغداشقا ئاتلاندى !

جۇڭگو جۇڭنەنخەيدە دۆلەت رەئىسى لى شياڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىيەنخۇا قاتارلىقلار بىلەن بىرلىكتە سىنىق تېلېفون ئارقىلىق روسىيە ئەلباشى گروزىن، ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس ۋە دۇنيادىكى باشقا دۆلەت باشلىقلىرى بىلەن تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرىنى كېڭىشۋاتاتتى! ھەرقايسى دۆلەت رەھبەرلىرى قارىماققا خېلىلا قېرىپ كەتكەندەك كۆرۈنەتتى، ھەممەيلەننىڭ چىرايىدا خۇرسىنىش ۋە غەم-قايغۇ غىل-پال ئەكسى ئېتىپ

تۇراتتى .

ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس ئاۋال ئېغىز ئاچتى :

— دۆلتىمىزنىڭ سەككىز دانە ئالەم كېمىسى پۈتتى ، بىر ھەپتىدىن كېيىن قويۇپ بېرىلدى ،
ھەر قايسىسىنىڭ دۆلتىمىزگە كېلىپ قويۇپ بېرىش مۇراسىمىغا قاتنىشىپ بېرىشىڭلارنى
ئۈمىد قىلىمەن !

لى رەئىس كۈلۈپ تۇرۇپ :

— بولدى ، بىز ھازىر مۇشۇنداق يۈرەك كۈچەيتكۈچ ئوكۇلغا ئېھتىياجلىق ، مەن ھەر
قايسىسىڭلاردىن سوراپ باقاي ، سىلەرنىڭ ئالەم كېمىسى قۇرۇلۇشۇڭلار قانداق بولۇۋاتىدۇ؟—
دېدى . فرانسىيە ئەلباشى شراك :

— دۆلتىمىزنىڭ ئالتە ئالەم كېمىسى يەنە ئۈچ ئايدىن كېيىن پۈتتى ، — دېدى . ھەر قايسى
دۆلەت باشلىقلىرى بەس - بەستە ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ ئالەم كېمىسىنىڭ پۈتۈش ئەھۋالىنى بايان
قىلىشتى ، لى رەئىس بىلەن ئۆز دۆلەتتىكى ھازىرقى جەمئىيەت ئەھۋالى توغرىسىدا
سۆھبەتلىشىشتى . بەزى دۆلەتلەر تېخىمۇ بىر قەدەر تېنچ ئىدى ، گېرمانىيىلىكلەرنىڭ قېنى
قىزىغان ھالدا ئەسكەرلىككە قاتنىشىش ئۈچۈن بېرىن شەھەر مەركىزىگە لىق تولغان ئىدى!
ھالبۇكى ئافرىقىدىكى بەزى دۆلەتلەردە قالايمىقانچىلىق تۈگمەيۋاتاتتى ، كىشىلەر ئالاقىزادە
يۈرۈشەتتى . جۇڭگونىڭ دۆلەت ئىچى بىر قەدەر مۇقىم بولۇپ ، ئەسكەرلىككە قاتناشماقچى
بولغانلارنىڭ سانى ئۆزلۈكسىز ئاشماقتا ئىدى ، نۇرغۇن ياشلار ياخشى خىزمەت ئورنىدىن
كېچىپ ، بەس - بەستە ئەسكەرلىككە قاتنىشىپ ئالدىنقى سەپكە ئاتلاندى .

— بىز ھازىرقى جەڭ ۋەزىيىتىگە قاراپ باقايلى ، ئافرىقا رايونىدىكى زېڭېرنىڭ ئۇۋىسى ھەر
قايسى ئەل ئالاھىدە قىسىملىرىمىز تەرىپىدىن ئەجەللىك زەربىگە ئۇچرىدى ، نەچچە كۈندىن
بۇيانقى ئۇلارنىڭ ھۇجۇم كۆلىمى بۇرۇنقىغا زادىلا يەتمەيدۇ! بىزنىڭ بىرلەشمە قىسىملىرىمىز
قايتۇرما ھۇجۇمغا ئۆتۈشكە باشلىدى ، بارا - بارا بۆلۈپ - بۆلۈپ ئۇ يەردىكى قالدۇق
دۈشمەنلەرنى يوقىتىشقا باشلىدى ، ئالدىنقى سەپتىن كەلگەن دوكلاتقا قارىغاندا ، يەر
ئاستىدىكى 56 نىشاندىن قالغان 13مۇ پارتلىتىۋېتىلدى! شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى ، ھازىر
بىز زېڭېرنىڭ ئافرىقىدىكى ئەسكەر مەنبەسىنى ئۈزۈۋەتتۇق! — دېدى دۆلەت مۇداپىئە
مىنىستىرى جوۋ تىيەنخۇا . سۆزلەپ مشۇ يەرگە كەلگەندە ئۇ ئازراق ئازاپلانغان ھالدا دېدى :
— بىراق بەدەل شۇ بولدىكى ، بىز 1674 نەپەر مۇنەۋۋەر ئەسكىرىمىزدىن ئايرىلدۇق ، پەقەت
202 ئادەملا ھايات قالدى ، بۇ بىر غايەت زور چىقىم !

ھەممەيلىن بىردەم سۈكۈتكە چۆمدى ، جوۋ تىيەنخۇا سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— ئەرەپ رايونى بولۇپمۇ ، قۇرۇلغىلى ئۇزۇن بولمىغان ئىراق زېڭېرنىڭ كەڭ كۆلەملىك

ھۇجۇمغا ئۇچرىدى، ئەسلىدە ئۇ يەردە ئۇزۇن مەزگىل ئۇرۇ بولغانلىقتىن، ھەربىي كۈچلەرنىڭ جەڭگىۋارلىقى تۆۋەن ئىدى، شۇڭلاشقا پۈتكۈل دۆلەت دېگۈدەك زېڭىرلار تەرىپىدىن ئىگىلىۋېلىندى، پەقەت ئاز ساندىكى كىشىلەر يەنىلا ئۇ يەردە قارشىلىق كۆرسىتىۋاتىدۇ، ئىراقنىڭ يېڭىدىن قۇرۇلغان ھۆكۈمىتى ئۇچۇر ئەۋەتىپ، بىزنىڭ ياردەم بېرىشىمىزنى ئۆتۈنۋاتىدۇ .

— ئىراقتىن ئايرىلىپ قالساق بولمايدۇ، ئەرەپ رايونىنى 2- ئايرىقا قىلىپ قويۇشقا تېخىمۇ بولمايدۇ! بىزنىڭ ئامېرىكىنىڭ دېڭىز تەۋەلىكى زېڭىرلار تەرىپىدىن قامال قىلىنغانلىقتىن، دېڭىز ئارمىيىمىزنىڭ رولى بولمايۋاتىدۇ، پەقەت ھاۋا ئارمىيىمىزگىلا تايىنىپ ماددىي ۋە ھەربىي ياردەم بەرسەك ھەقىقەتەنمۇ قىيىن قالىدىكەنمىز!— دېدى فوبۇس بېشىنى لىڭشىتىپ تۇرۇپ. روسىيە ئەلباشى گروزىن ئۇھ تارتىپ قويۇپ دېدى :

— توغرا، دېڭىزنى كونترول قىلىش ھوقۇقىنى بىز قايتۇرۇۋالمىساق بولمايدۇ! بولمىسا بىز داۋاملىق پاسسىپ ھالدا ھۇجۇمغا ئۇچراش تەقدىرىدىن قۇتۇلالمايمىز، ھېلىقى جىن تەككۈر نەرسىلەرمۇ يامانكەن، كېلىپلا بىزنىڭ ئاساسلىق قاتناش يولىمىزنى ئۈزۈپ قويدى !
— دېڭىز- ئوكيانلار بولسا بىز ئىنسانىيەتنىڭ يەر شارىدا تېخى ئېچىپ بولالمىغان بىر رايون، ئۇنىڭ ئۈستىگە يەر شارى كۆلىمىنىڭ %72 نى ئىگىلەيدۇ. ئۇنى قايتۇرۇۋېلىش ھەقىقەتەنمۇ ..... ھەقىقەتەنمۇ تەس!— دېدى لى رەئىس .

— توغرا، بىز تېخى ئەڭ كۈچلۈك دېڭىز ئارمىيىمىز بار دەۋالغان بىلەن، نەتىجىدە باشقىلارنىڭ ھۇجۇمغا ئۇچراپ ئىشكىتىن چىقىشىمۇ جۈرئەت قىلالمايۋاتىمىز! بەك سەت بولدى،— دېدى فوبۇس ھېسسىداشلىق ئاھاڭدا بېشىنى لىڭشىتقاچ. گروزىن بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن :
— قارىغاندا، بىز ئالەمگە ئەۋەتكەن ئالەم كېمىلىرىدىن بىر نەچچىنى قايتۇرۇپ كېلىپ، ھەربىي قىسىم ۋە ماددىي ئەشيانى توشۇساق بولغۇدەك،— دېدى. لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ قويۇپ دېدى :

— بەللى! بۇ ئامال بولىدىكەن، بىز ھېچ بولمىغاندا ھاۋانى كونترول قىلىش ھوقۇقىنى قايتۇرۇۋالالغۇدەكمىز !

يۇپىتېر ئوربىتىسىغا يۇشۇرۇنۇۋالغان پولوتۇسلارنىڭ جەڭ كېمە ئەترىتىدە بۇ چاغدا تروۋگا سىگنالى چېلىندى :

— زېڭىر قىسىملىرى بىزگە قاراپ تېز سۈرئەتتە كېلىۋاتىدۇ، كېمىمىز دەرھال ئالەم ھالقىپ سەكرىمىسە بولمايدۇ، ھەر قايسى خادىملار تەييارلىنىڭلار !

ۋىتىك ۋە ئۇنىڭ ئامېرىكا ئەسكەرلىرىگە قاراۋاتقان پولوتۇس ئادىمى لوكېست كېلىپ ئۇلارغا دېدى :

— زېگېرنىڭ چارلىغۇچى قىسىملىرى بىزنى بايقاپ قالدى، بىز ھازىر بۇ يەردىن دەرھال ئايرىلمىساق بولمايدۇ، بولمىسا زېگېر قىسىملىرىغا تۇتۇلۇپ قالغىمىز، سىلەرنى ئازراق ئۇۋالچىلىققا قويدىغان بولدۇق، پىلانلار بىرلەشمىسىنىڭ ئانا يۇلتۇزىغا ۋاقىتلىق بىر بېرىپ كېلىدىغان بولدۇڭلار، بىز پۇرسەت تېپىپ سىلەرنى ئەكىلىپ قويىمىز!

ۋىتىك ۋە ئۇنىڭ ئامېرىكا ئەسكەرلىرى ئىنتايىن ھەيران قالدى، گەرچە نەچچە كۈندىن بېرى ئۇلار پۈتۈن بەدىنىدىن كۆك نۇر چاقناپ تۇرىدىغان بەستلىك پولاتۇسلار بىلەن تونۇشقان بولسىمۇ، بىراق تۇيۇقسىز ئۇلار بىلمەيدىغان ئالەمگە ئېلىپ بېرىلىدىغان بولغاچقا، ئۇلار بەك جىددىيلىشىپ كېتىۋاتاتتى. ۋىتىك ئۆزلىرىگە بىر ئالەم كېمىسى بېرىشنى، ئۆزلىرىنىڭ ئامال قىلىپ يەر شارىغا قايتىدىغانلىقىنى تەلەپ قىلدى، بىراق لوگېست رەت قىلدى. چۈنكى پولاتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىسى ۋە جەڭ كېمىلىرىنى كۈچلۈك زېھنىي كۈچ بولغاندىلا ئاندىن ھەيدىگىلى بولاتتى، ئىنسانلارنىڭ زېھنىي كۈچىگە تايىنىپ ھەرگىز ھەيدىگىلى بولمايتتى. لوگېست ئۈمىدسىزلەنگەن ۋىتىككە قاراپ:

— بىز ھېلىلا سىلەرنىڭ بىر تۈركۈم ئادىمىڭلارنى قۇتقۇزىۋالدىق، سىز بېرىپ قاراپ بېقىڭ، بەلكىم سىز ئۇلارنى تونۇشىڭىز مۇمكىن!— دېدى.

قايقارا بۇلۇتتەك يامراپ كېلىۋاتقان زېگېر قىسىملىرى نېپتۇن يېنىدا توختىغان پولاتۇسلارنىڭ ئالتۇنرەڭ ئالەم كېمىسىگە يوپۇرۇلۇپ كەلدى، بىراق ئۇلار يېقىنلاپ بولغۇچە، ئالەم كېمىسىنىڭ ئالدىدا بىر كۆك رەڭلىك نۇر ئېغىزى ئېچىلدى، ئالەم كېمىسى پۈتۈن سۈرئەتتە نۇر ئېغىزىغا ئۇچۇپ كىرىپ كەتتى، ئارقىدىنلا نۇر ئېغىزى غايىپ بولۇپ، پەقەت زېگېرنىڭ قايقارا قىسىملىرىلا قېلىپ قالدى.

— ئۇلار كەتتىمۇ؟— دەپ سورىدى پلۇتوندىكى زېگېرلارنىڭ كېمىسىدىكى مېڭە قۇرۇتى مادېس. مېڭە قۇرۇتى داس جاۋاپ بەردى:

— شۇنداق، مېڭە قۇرۇتى مادېس، تەكشۈرۈشكە قارىغاندا ئۇلار پىلانلار بىرلەشمىسىنىڭ ئانا يۇلتۇزىغا قايتىپ كەتتى!

مادېس بىردەم چوڭقۇر ئويلىغاندىن كېيىن:

ئىزچىل جىمجىت تۇرۇۋاتقان پولاتۇسلار بۇ قېتىم ئويلىمىغان يەردىن ھاياجانلىنىپ ئالەم كېمىسىنى جەڭ رايونىغا ھەيدەپ كېلىپ بىزنى نازارەت قىلدى، بۇ ئىشنى دەرھال باش مېڭە قۇرۇتىغا دوكلات قىلايلى! ئۇلارنىڭ كەتكىنىمۇ ياخشى بولدى، ئەمدى يەر شارىدىكى جۇڭگو بىلەن بولىدىغان جەڭدە ھېچكىم بىزگە دەخلى قىلمايدۇ!!— دېدى.

41- باب ئەڭ ئەسكى قوشنا

ئافرىقا، بۇ چوڭ قۇرۇقلۇق ھازىر كىشىلەر تەرىپىدىن قارغىش كەتكەن زېمىن دېيىلىدىغان بولدى! ھەر كۈنى ئون مىڭ توننىلاپ بومبىلار بۇ يەرگە تاشلىناتتى، تۈمەنلىگەن قىسىملار بۇ يەرگە توختىماستىن توشۇلاتتى، قىپقىزىل قانلار بۇ زېمىننى بويىغان ئىدى! كۈچلۈك پارتلاش ئاۋازى ئىچىدە ئىنسانلارنىڭ قايتۇرما ھۇجۇمى باشلاندى، پۈتكۈل يايلاقتا ساناقسىز تانكا ۋە بىرونىۋىكىلار سەپ تۈزۈپ پولات ئەجدىھادەك سوزۇلۇپ مېڭىپ كەلمەكتە. ئۇلارنىڭ كەينىدە پىيادىلەر زور قوشۇنى كېلىۋاتاتتى، ھاۋادا مىڭلىغان قوراللىق تىك ئۇچارلار قوغداپ كەلمەكتە ئىدى. زېڭىرنىڭ يەر ئاستى ئۇۋىسى پارتلىتىۋېتىلگەندىن كېيىن، نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار يەر يۈزىگە چىقىۋېلىشقا مەجبۇر بولدى! ھەر قايسى دۆلەت ھاۋا ئارمىيىلىرى بۇ ياخشى پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ھەر كۈنى توختىماي گېلەم شەكىلدە بومباردىمان قىلىپ، يەر يەزنى بىر مېتىردىن ئارتۇقراق ئاغدۇرۇۋەتتى. ھەممە يەرنى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكى قاپلىدى، ئېشىپ قالغان ئاقساق - چولاق غەلتە مەخلۇقلار تانكا ۋە پىيادە ئەسكەرلەرنىڭ پىلىموت ئوقىدا يەردىكى جەسەتلەرنىڭ قاتارىغا قوشۇلدى. بىراق غايەت زور غەلتە مەخلۇقلارنى يوقىتىش ئانچە ئاسانغا چۈشىمىدى، تېرىسى قاتتىق، گۆشى قېلىن بولغانلىقتىن، «قارام ئەجدىھا» تانكىنىڭ زەمبىرەك ئوقىمۇ ئۇنى ئانچە يارىلاندىرالمىدى. تەلەپكە يارىشا، ھەر قېتىم ھاۋا ئارمىيىسى ئالدىن ئاگاھلاندىرۇپ، قوراللىق تىك ئۇچارلار ئۇلارنى چالا ئۆلۈك قىلىپ قويغاندىن كېيىن، قۇرۇقلۇق قىسىملىرى بېرىپ ئۇلارنىڭ ئۇۋىسىنى مۇھاسىرىگە ئالدى! ئىنسانلارنىڭ تەبرىكلىشىگە ئەرزىيدىغىنى شۇكى، تا ھازىرغىچە تېخى زېڭىرنىڭ ئۇچالايدىغان قىسىملىرى ئۇچرىمىغان ئىدى، ئىنسانلار ھاۋادا مۇتلەق ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىگەن ئىدى! زېڭىر قىسىملىرىنىڭ ئاساسلىق تايانغىنى يەر يۈزىدە يېقىن ئارىلىقتا روبرو ئېلىشىش ئىدى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ سان جەھەتتىكى كۆپلىكىگە تايىنىپ غەلبە قىلاتتى، گەرچە ھاۋاغا قارشى قىسىملىرى بولسىمۇ، ئۇلار پەقەت قوراللىق تىك ئۇچارلارنى ئازراقلا زەخمىلەندۈرەلەيتتى، چوڭ تىپتىكى بومباردىمانچى ۋە قىرغۇچى ئۇچقۇلار كەلسە، ئۇلار پەقەت ئۆلتۈرۈلۈشتىن نېسىۋېلىنەتتى! ئەلۋەتتە، زېڭىرلار ھاۋانىڭ مۇھىملىقىنى بىلەتتى، ئامازون ئورمانلىقىدىن ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار غوزەكلىرىدىن تۈركۈملەپ ئۆمىلەپ چىقىشقا باشلىدى، بەدەن شەكلى يىڭناغۇچقا ئوخشاش بولۇپ، قوللىرى ئىنتايىن ئۆتكۈر ئىدى، مۇرەككەپ كۆزلىرىدە ئەتراپقا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، غايەت زور قاننىنى

كەرگىنچە بۇلۇت ئارىسىغا ئۇچۇپ كىرىپ كېتىشتى. ياۋروپا، ئاسىيا، شىمالىي ئامېرىكا قىتئەلىرىدىن ئوخشىمىغان تۈردىكى ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار ھاۋاغا تۈركۈملەپ كۆتۈرۈلۈپ، خۇددى چېكەتكىلەردەك شەرققە قاراپ ئۇچۇشقا باشلىدى!

جۇڭگو ھازىر ئىنسانلارنىڭ زېگېرنىڭ تاجاۋۇزچىلىقىغا قارشى تۇرۇشىدىكى يولباشچىغا ئايلانغان ئىدى. ئافرىقىدىكى جەڭ ئىشلىرى ياخشىلىنىشقا باشلىغاندىن كېيىن، جۇڭگو ئافرىقىدىن بىر بۆلۈك ئەسكىرىي كۈچنى ئاجرىتىپ، ئۆزىنىڭ زاپاس قوشۇنىغا قوشۇپ، ئەرەب رايونىدىكى جەڭگە ياردەمگە ئەۋەتتى، ئۆزىنىڭ بېشىغا چوڭ بىر بالا-قازاننى كېلىۋاتقانلىقىدىن قىلچىمۇ بىخەۋەر ئىدى! جۇڭگونىڭ يېنىدا بىر كونا قوشنىسى بار بولۇپ، بىراق تارىختىن بۇيان دۈشمەنلىشىپ كەلگەن كونا قوشنا ئىدى، ياپونىيە! جۇڭگونىڭ ياپونىيە بىلەن قىلغان ئۇرۇشىدا ياپونىيە بىئوخېمىيىلىك قوراللارنى ئىشلەتكەنلىكتىن، ياپونىيە ھەربىي ئىمبارگوغا ئۇچرىغان ئىدى، ھەرقانداق ئارمىيەگە ئىگە بولسا بولمايتتى، پەقەت ئاساسىي ساقچى كۈچىگىلا تايىنىپ جەمئىيەت تەرتىپىنى ساقلاشقا يول قويۇلاتتى، بىراق زېگېرقىسىملىرى يەر شارغا يېتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئورتاق دۈشمەنگە تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن بىر تەرەپتىن جازانى بىر ئاز بوشاشتۇردى، ياپونىيەنىڭ ئاز مىقداردا ھەربىي كۈچكە ئىگە بولۇپ ئۆزىنى قوغدىشىغا يول قويدى! زېگېرلارنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگو بىلەن جەڭ قىلىشتا تاللىغان ئارقا سەپ بازىسى جۇڭگوغا ئەڭ يېقىن ياپونىيە ئىدى! زېگېرلار بەكمۇ ئەتراپلىق ئويلىغان ئىدى، ياپونىيەنىڭ تۆت ئەتراپى دېڭىزغا تۇتاشتاتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە دېڭىزنى كونترول قىلىش ھوقۇقىنى ئۇلارنىڭ چوڭقۇر دېڭىز غەلتە مەخلۇقلىرى چاڭگىلىغا ئېلىۋالغان ئىدى، جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرالمىۋاتاتتى! دېڭىز ئارمىيىسى رولىنى يوقاتسا، قۇرۇقلۇق قىسىملىرىنى پەقەت ھاۋادىن توشۇپ ياپونىيەگە جەڭ قىلىشقا ئاپىرىشقا توغرا كېلەتتى، ھالبۇكى، بۇ قېتىمقى ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار دەل جۇڭگونىڭ ھاۋا ئارمىيىسىگە تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن تەييارلانغان ئىدى! ئادەتتىن تاشقىرى تۆۋەن بوشلۇقتا ئۇچۇشقا تايىنىپ، زېگېرنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى 2011-يىلى 13-يانۋار ئاسىيانىڭ تېنچ ئوكيان دېڭىز تەۋەسىگە يېتىپ كەلدى. ئۇلار يېتىپ كېلىشىگىلا ياپونىيە تەۋەسىگە يۇشۇرۇنۇۋالغان غەلتە مەخلۇقلار دەرھال ھەرىكەتلىنىشكە باشلىدى. بىرىنچى قەدەمدە ئىگىلىۋالغان ياپونىيە ئېلېكتىر ئىستانسىسىنى ۋەيران قىلدى، پۈتكۈل ياپونىيەنىڭ %87 رايونىدا توك توختىدى، توكيو، ئوساكا، خوككايدو، كوبې، كيۇسيۇ قاتارلىق مۇھىم شەھەرلەرنىڭ شەھەر ئەتراپىدا نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار يەرنى تېشىپ چىقتى - دە، قالايمىقانلىشىپ كەتكەن شەھەرلەرگە ھۇجۇم قىلىپ كەتتى. توكيو شەھەر ئىچى قاپقاراڭغۇ بولۇپ، ئىلگىرىكىدەك پايتەختنىڭ ئاۋات مەنزىرىسى پۈتۈنلەي يوقالغان ئىدى،

بارلىق كوچىلاردا ساناقسىز ماشىنىلار قىستىلىشىپ تۇراتتى، كوچىلار بەكمۇ قالايمىقان بولۇپ، چەتئەلنىڭ ياپونىيەدە تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنىڭ نۇرغۇن ئەسكەرلىرى ئالدىراش قوماندانلىق قىلىپ قاتناشنى راۋانلاشتۇرۇۋاتاتتى. توكيو بىلەن يوكوخامانى تۇتاشتۇرىدىغان يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ ھەق ئېلىش پونكىتىدا بىر نەچچە خادىم بىكارچىلىقتىن قىلغىلى ئىش يوق ئولتۇراتتى، تۇيۇقسىز بىرنەچچە ماشىنىنىڭ ئارقا-ئارقىدىن تەتۈر يۈنۈلۈشتە تەلۈلەپ چىقىشى سۈرئەتتە قايتىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈشتى. ئۇلار تېخى نەچچە ئېغىز تىللاپ ئۆلگۈرمەيلا، قۇلاقنى يارغۇدەك ئاۋاز ئاڭلاندى! بىر نەچچە خادىم پونكىتتىن چىقىپ يىراققا قاراشتى، سان-ساناقسىز غايەت زور قارا سايىلەر توپا-چاڭ تۈزۈتىنىچە خۇددى دولقۇندەك يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتاتتى .

— ۋاي ئانىمەي! ماڭايلى!— بۇنى كۆرگەن خىزمەتچى خادىملار ئالمان-تالمان بىر ماشىنىغا سەكرەپ چىقىشىپ، ماينى دەسسگىنىچە كېتىپ قېلىشتى .
توكيو ئويگاۋا پورتى، قاپقارا چوڭقۇر دېڭىز مەخلۇقلىرى بۇ يەرگە ھۇجۇم قىلىپ كېلىشكە باشلىدى .

— غەلىتە مەخلۇقلار باركەن، كۆپچىلىك، قوراللىرىڭلارنى تېز ئېلىڭلار!— ۋاقىرىدى بىر ئامېرىكىلىق قوماندان. ئەسكەرلەرنىڭ ئالدىراش ئاياق ئاۋازى ۋە قورقۇپ ۋاقىرىغان ئاۋازلىرى ئىچىدە، بىر نەچچە جەڭ پاراخوتى دەرھال زەمبىرەكلىرىنى يىراقتىكى دېڭىز يۈزىگە توغرىلاشتى .

— ئېتىڭلار!— ئاۋاز تاماملىنىپ بولغۇچە زەمبىرەكلەر بىرلا ۋاقىتتا ئېتىلدى، سۇ يۈزىدە دەرھال پارتلاشتىن غايەت زور سۇ تۇۋرۇقلىرى پەيدە بولدى. ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ قوللىرىدىكى M-16لاردىن ئوق ئۇچقۇنلىرى چىقىشقا باشلىدى، دېڭىز يۈزى بىر نەچچە مىنۇتقا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ قېنى بىلەن ياپ-يېشىل بويۇلۇپ كەتتى، نۇرغۇن قول-پۇتلار دېڭىز يۈزىدە لەيلەپ يۈردى! قوماندان قوماندانلىق ئۆيىگە ئالدىراش كىرىپ كەلدى-دە، مەخسۇس لېنىيلىك تېلېفوننى ئېلىپ :

— دەرھال قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى بىلەن ئالاقىلىشىڭلار، ئۇلار تېزراق ياردەمگە كەلسۇن!— دېدى. بىراق تېلېفوندىن قايتقان جاۋاب بۇ قومانداننىڭ تېنىنى شۈركەندۈرۈۋەتتى، پۈتكۈل ياپونىيە تەۋەسىدە غەلىتە مەخلۇقلار پەيدا بولغان بولۇپ، قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى قىسىملىرى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئۇلارغا تاقابىل تۇرۇۋاتقاچقا، ياردەمگە كېلەلمەيتتى. بۇنى ئاڭلاپ قومانداننىڭ قولىدىكى تېلېفون تۇرۇپكىسى يەرگە چۈشۈپ كەتتى !

توكيو شەھەر ئىچىدە ھازىر جەڭ قىزىپ كەتكەن ئىدى، شەھەر ئاھالىلىرى چىقىرىشقىنىچە قېچىشاتتى، ساناقسىز غەلىتە مەخلۇقلار يەردىكى جەسەتلەرنى دەسسگىنىچە ئەسەبىيلەرچە

قىرغىن قىلاتتى! مەيلى ئەر-ئايال، قېرى-ياش بولسۇن، غەلتە مەخلۇقلار پەقەت ئۆلتۈرۈشنىلا بىلەتتى! قالايىمقان ئادەملەر توپى ئارىسىدا قىسىملار زادىلا ئۈنۈملۈك قايتۇرما زەربە بېرەلمەيۋاتاتتى. بىر نەچچە ئوت كۈچى نۇقتىسى ناھايىتى تېزلا غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن بىر-بىرلەپ يوقىتىلدى. بىر غەلتە مەخلۇق بىر ئوتتۇرا ياش ئەرنى ئىككى پارچە قىلىپ، بىر «خامپېر» ماشىنىنىڭ ئەينىكىگە ئاتتى، ماشىنا بىردىنلا كونتروللىقنى يوقىتىپ ياندىكى بىر ئاشخانىغا ئۈسسۈپ كىردى، بالا-قازا قوش كەپتۇ دېگەندەك، كۈچلۈك سوقۇلۇش ئاشخانا ئىچىدىكى گاز تۇڭنىڭ كۈچلۈك پارتلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى! بۇ يەردە نېمىنىڭ قانىنىڭ دەريا بولۇپ ئاققانلىقىنى ھەقىقىي ھېس قىلغىلى بولاتتى، يەردە جەسەتلەر تاغدەك ئېگىز دۆۋىلىنىپ كەتكەن ئىدى! ئويگاۋا پورتىدا ئاران 40 نەچچە مىنۇتلۇق تىرىكشىش ئارقىلىق، نۇرغۇن چوڭقۇر دېڭىز غەلتە مەخلۇقلىرى ئون ھەسسە بەدەل ھېسابىغا قىسىملارنىڭ مۇداپىئە لېنىيىسىنى بۆسۈپ ئۆتتى، توكىو خەلقئارا ئايروپورتىدا ئادەملەر سەلدەك يامراپ يۈرەتتى، ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن نۇرغۇن شەھەر ئاھالىلىرى بۇ يەرگە ئەسەبىيلەرچە يوپۇرۇلۇپ كېلىپ، بۇ قانلىق قىرغىنچىلىق بولۇۋاتقان جايدىن كەتمەكچى بولۇۋاتاتتى، كەينىدىكى ئېچىنىشلىق چىقىراۋاتقان ئاۋازلار بارغانسېرى كۈچىيىۋاتاتتى، غەلتە مەخلۇق چوڭ قوشۇنى قىلچىمۇ قارشىلىق كۈچى بولمىغان ئاددى پۇقرالارنى قىرغىنچە بۇ يەرگە قەدەممۇ-قەدەم قىستاپ كېلىۋاتاتتى، بىراق نۇرغۇن چەتئەللىك ئەسكەرلەر ئاللىبۇرۇن ئۇچقۇلارغا چىقىۋالغان بولۇپ، ياپونىيە شەھەر ئاھالىلىرىنى سىرتتا توسۇپ تۇراتتى! سېمىز كەلگەن بىر ئوتتۇرا ياش ئادەم بىر ساندۇق ئالتۇننى چىقىرىپ، ئىشىكىنى ساقلاۋاتقان ئەسكەرگە ئۈزىتىپ، ھېلىقى ئەسكەردىن ئۆزىنى ئۆتكۈزۈۋېتىشنى ئۆتۈندى، ھېلىقى ئەسكەر ئۇنىڭغا بىر قاراپ قويۇپ، بىر تېپىپلا ئۇنى كەينىگە ئۆرۈۋەتتى، ھېلىقى ئەر جېنىنىڭ بېرىچە تىرىكشىپ ئالدىغا قىستىلىپ كەلدى، ھېلىقى ئەسكەرنىڭ بىردىنلا ئاچچىقى كېلىپ، قولىدىكى پىلموتنى ئېلىپ ئۇنىڭ مېڭىسىنى چۇۋۇۋەتتى! ھازىر ئىكزلىرى بۇ نەس باسقان جايدىن كېتىۋالسىلا، ياپونىيەدە قانچىلىك ئادەمنىڭ ئۆلۈشى ئۇلار ئۈچۈن بەربىر ئىدى. تۇيۇقسىز ئالدىدا تۇرغان ئەسكەرلەرنىڭ ھەممىسى قوللىرىدىكى قوراللىرىنى ئېلىپ، ئەڭ ئالدىدا كېلىۋاتقان ئادەملەر توپىنى كۈچلۈك ئوققا تۇتتى، ئادەملەر توپى خۇددى بۇغداي ئورنىغاندەك يەرگە يىقىلىشقا باشلىدى، ئادەملەر توپى دەرھال ھەر تەرەپكە قاراپ قېچىشقا باشلىدى. بىر نەچچە ئەسكەر بۇنى كۆرۈپ دەرھال ئايروپورت ئىچىگە يۈگۈرۈپ كىرىۋالدى-دە، دەرۋازىنى تاقىۋالدى. نۇرغۇن ئادەملەر دەرۋازىنى ئەسەبىيلەرچە تەپكىنچە ئۇلارنى قارغاپ تىللاۋاتاتتى، بىراق نەچچە مىنۇتقا بارمايلا قارغىش ئاۋازلىرىنى ئورنىنى چىقىرىغان ئاۋازلار ئالدى. ئاسماندىن غۇچچىدە قاپقارا بۇلۇتلار يامراپ چۈشتى، نۇرغۇن

كسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار چاچراپ چۈشتى، پەستە دەرھال چوشقا ئۆلتۈرگەندەك چىقىرىغان ئاۋازلار ياڭرىدى! بەزى ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار بىراقلا يەرگە چۈشۈپ قىرغىن قىلىشقا باشلىدى! يىراقتىن يەر-جاھاننى زىلزىلىگە سالىدىغان كۈچلۈك پارتلاش ئاۋازى ئاڭلاندى! ئەڭ ئاخىرىدا ئۇچقان ئۇچقۇم ھۇجۇمغا ئۇچراپ چۈشۈپ كەتكەن ئىدى. ھايۋاناتلار باغچىسىدا غەلتە مەخلۇقلار قەپەزلىرىنى ئېچىپ، بۇ يەرگە قامالغان ياۋايى ھايۋانلارنى قويۇپ بېرىپ، ئۇلارنى ئۆزلىرى ئۆتكۈزگەن بۇ زىياپەتكە تەكلىپ قىلدى. مەكتەپ مەيدانىنىڭ ھەممە يېرىدە غەلتە مەخلۇقلار ۋە جەسەت پارچىلىرى تۇراتتى، بەزى ئوقۇغۇچىلار سىنىپقا كىرىۋېلىپ جېنىنىڭ بېرىچە ئىشىكىنى تىرەپ تۇرىشى تىپى. بىراق غايەت زور غەلتە مەخلۇق كەلگەندىن كېيىن، ئۇ پۈتكۈل ئوقۇتۇش بىناسىنى ئىتتىرىپ ئۆرۈۋەتتى، ئاندىن باشقا غەلتە مەخلۇقلار بىر-بىرلەپ ھايات قالغانلارنى ئۆلتۈرۈشكە باشلىدى. ساقچى ئىدارىسىدە بىر مۇ ھايات ئادەم قالمىغان ئىدى، بۇنداق جايلار غەلتە مەخلۇقلار ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدىغان جاي ئىدى! ياپ-يېشىل چىملىقلارنى قانلار قىپ-قىزىل رەڭگە بويناغان ئىدى، ھەممە يەردە ساقچىلارنىڭ جەستى قالايمىقان چېچىلىپ ياتاتتى، يەرگە يەنە قورال ۋە مىشەكلەرمۇ چېچىلىپ كەتكەن ئىدى! قايقاراڭغۇ بىنادا پەقەت تىنىقتىن توختىغان جەسەتلەر ۋە مېڭىپ يۈرگەن غەلتە مەخلۇقلارلا بار ئىدى! شەھەردە ئادەملەرنىڭ چىقىرىغان ئاۋازلىرى ئاللىقاچان توختىغان ئىدى، پەقەت ئوتنىڭ چاراسلاپ كۆيگەن ئاۋازى ۋە غەلتە مەخلۇقلارنىڭ غەلبىسىنى تەبىرىكلەپ چىقارغان چىقىراق ئاۋازلىرىلا قالغان ئىدى، ھەتتا قاراڭغۇ يۇندا يوللىرىغا مۆكۈۋالغان چاشقانلارمۇ خالىغانچە چىقىپ بۇ ئۆلۈم زىياپىتىگە قاتنىشىشقا جۈرئەت قىلالمىدى!

قىرغىنچىلىق ياپونىيىنىڭ ھەممە جايلىرىدا ئېلىپ بېرىلىۋاتاتتى، ھايات قالغانلار تاغ ئىچىگە ۋە شەھەر سىرتىغا قېچىشقا باشلىدى، بىراق بۇ يەردە ئاللىقاچان نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار «كۆتەك تۈۋىدە توشقان كۈتۈۋاتاتتى»، پەقەت ئادەملەرنىڭ كېلىشىنىلا ساقلاۋاتاتتى! قىرغىنچىلىق توپ-توغرا بىر كېچە داۋاملاشتى، پەلەككە تاقاشقان ئوت يالقۇنى قايقاراڭغۇ كېچە ئاسمىنى قىزارتۋەتكەن ئىدى! تاڭ ئاتقاندىن كېيىن، ياپونىيىدىن ئىبارەت ئىلگىرى دۇنيادىكى 2-چوڭ ئىقتىسادىي چوڭ دۆلەت دەپ ئاتالغان جاي ھېچنېمىگە ئەرزىمەس بىر پارچە يەرگە ئايلانغان ئىدى، بۇ يەر ئۆلۈكلەر دۆلىتى — ئىنسانلارنىڭ كېلىشى مەنئىي قىلىنغان رايونغا ئايلانغان ئىدى، نۇرغۇن غەلتە مەخلۇقلار ئۆزلىرىنىڭ ئەسەبىلىكىنىڭ نەتىجىسىدىن كېيىنكى نەرسىلەرنى تازىلاشقا باشلىدى، ئەخلەت زاۋۇتى ئۇلارنىڭ ئۆلۈكلەرنى بىر تەرەپ قىلىدىغان ئەڭ ياخشى سورۇنغا ئايلانغان ئىدى، ئۆلۈكلەر دۆۋىلەنگەندىن كېيىن، ئۇلار ئالاھىدە تازىلاش سۇيۇقلۇقىنى چېچىپ بىر مىنۇتقا يەتمەيلا پاك-پاكىزە يوقتۇرۇۋەتتى!

ئاسماندا ئۇچۇۋاتقان غەلتە مەخلۇقلار توختىماستىن ئايلىنىپ ئۇچۇپ، پەستكى توختىماي ئۆزلەۋاتقان باكتېرىيە قۇرۇلۇشلىرى ۋە يېشىللىققا ئۆزگىرىۋاتقان زېمىنلارغا قاراۋاتاتتى! ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ جەڭ ئولجىسىدىن بەكمۇ رازى ئىدى، بىراق ئۇلارنىڭ تېخىمۇ بەكرەك ئارزۇ قىلىدىغىنى بولسا دېڭىزنىڭ قارشى تەرىپىدىكى ئاشۇ يەرنى مۇشۇنداق ھالەتكە كەلتۈرۈش ئىدى!

ياپونىيە ئىلگىرى كۆرۈلمىگەن ھۇجۇمغا ئۇچرىغاندىن كېيىن، ئۆلگەنلەرنىڭ سانى 48 مىليوندىن ئېشىپ كەتتى! دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى بەس-بەستە كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان بۇ خەۋەرنى ئېلان قىلدى! پۈتۈن جاھان بىردىنلا تەۋرەپ كەتتى، ب د ت باش كاتىپى ئاننانمۇ زىيادە ھايجانلىنىپ كەتكەنلىكتىن تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلىگىچە دۇدۇقلاپ قالدى! ئامېرىكا باياناتچىسى ھايجانلانغان ھالدا سۆزلىدى: — بۇ مۇشۇ ئەسەردىن بۇيانقى ئىنسانلار ئۇچرىغان ئەڭ ئېچىنچىلىق ئىش، بىز بۇ ھەقىقەتكە زادىلا ئىشىنەلمەيۋاتىمىز، بىزنىڭ ئامېرىكا ھۆكۈمىتىمىز شۇنداق قەسەم قىلىدۇكى، بۇ تاجاۋۇزچىلارنى چوقۇم بەدەل تۆلىتىمىز!

— بۇ ئىنسانلار ئۇچرىغان ئەڭ زور كىرىزىس! ياپونىيەنىڭ قارشى تەرىپىدىكى جۇڭگو، كورىيە ئىككى دۆلەت چوقۇم ياپونىيە رايونىدىكى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھەرىكىتىگە دىققەت قىلىپ، بۇنداق تىرادىگىيەنىڭ قايتا يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك! بىز ئىنسانلار دۇچ كەلگەن ئورتاق دۈشمەنگە روسىيە خەلقى ئاخىرىغىچە ئۇلار بىلەن قانلىق جەڭ قىلىدۇ!— دېدى روسىيە باياناتچىسى .

— بىز بۇ ھەقىقەتكە زادىلا ئىشىنەلمەيۋاتىمىز، ياپونىيەدىكى ئۆلگەنلەرنىڭ سانى 48 مىليوندىن ئېشىپ كەتتى! بۇ ئەرەپ رايونىدىكى قىرغىنچىلىققا ئوخشاش زېڭىرلارنىڭ بىز ئىنسانلارغا بوغۇلغان يەنە بىر قېتىملىق قان قەرزى!— دېدى جۇڭگو باياناتچىسى .

جۇڭگو ھۆكۈمىتىمۇ زېڭىرلارنىڭ كېيىنكى نىشانى دەل ئۆزى ئىكەنلىكىنى ناھايىتى ئېنىق بىلەتتى، بىراق جۇڭگو ئىچىدە ناھايىتى چوڭ بىر ئاۋازچىلىق يۈز بەردى! بىر يېڭى تىپتىكى يۇقۇملۇق كېسەل تېز سۈرئەتتە جۇڭگو تەۋەسىدە يامراۋاتاتتى، تا ھازىرغىچە بۇ كېسەلگە دورا تېپىلمايۋاتاتتى، ھەر كۈنى ھەر قايسى شەھەرلەردە نەچچە مىڭلىغان ئادەم ئۆلۈپ كېتىۋاتاتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆلگەنلەرنىڭ سانى توختىماستىن كۆپىيىۋاتاتتى!

ئالەم بوشلۇقىدا ئۈچ مېڭە قۇرۇتى ناھايىتى قىزىققان ھالدا بۇ ئىشلارنى كۆرۈپ تۇرۇۋاتاتتى، مادېس:

— شاس، سىز ناھايىتى ياخشى قىلىدىڭىز! ھازىر ھېلىقى ئارالنى ئىشغال قىلىپ بولدۇق، ئەمدى كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئۇلارغا ھۇجۇم قىلايلى!— دېدى .

— خوپ، مادېس مېڭە قۇرۇتى! راستنى ئېيتقاندا، بۇ ئىشتا ھېلىقى ئارالدىكى ئىنسانلارغا رەھمەت ئېيتساق بولىدۇ، بىز ئافرىقا رايونىدا جەڭ قىلغاندا تەسادىپىي ھالدا ئۇلارنىڭ بىر تەجرىبىخانىسىنى بايقىدۇق، ئۇ يەردە پۈتۈنلەي ئوخشىمىغان رايونلاردىكى ئىنسانلارغا قارىتىلىپ يېتىشتۈرۈلگەن گېن ۋىروسى باركەن، مەن بۇ ۋىروسلار ئاساسىدا ئازراق پىششىقلاپ ئىشلەپ، بۇ خىل ۋىروسلارنى ئەسلىدىكىدىن تېخىمۇ كۈچلۈك رول ئوينايدىغان قىلىپ چىقتىم، خالاس!— دېدى شاس .

— ھا...ھا...ھا... بىز راستىنلا ئۇلارغا رەھمەت ئېيتساق بولغۇدەك، ئۇلار بىزگە ياردەملىشىپ ئەڭ ياخشى ئارقا سەپ بازىسى بىلەن تەمىنلەپلا قالماستىن، بەلكى يەنە بىزگە بۇنچىۋالا كۆپ ياخشى نەرسىلەرنى بەردى!— دېدى مادېس .

42- باب كەينىدىن كەلگەن دۈشمەن

— بېيجىڭ شەھەر ئاھالىلىرى دىققەت! ھازىر شەھەر ئىچىدە يۇقۇملۇق كېسەل تارقالدى، ئامالنىڭ بېرىچە سىرتقا چىقماڭلار! ئەگەر بېشى قايغان، پۈتۈن بەدىنى قىزىرىپ ئىشىشىغان ئالامەتلەر كۆرۈلگەنلەر بايقالسا دەرھال 120 گە تېلېفون قىلىڭلار!

ئادەمسىز كوچىلاردا ئۇچقاندەك كېتىپ بارغان قۇتقۇزۇش ماشىنىلىرى توختىماستىن تەشۋىق قىلاتتى، پۈتكۈل بېيجىڭ شەھىرىدە يۇقۇملۇق كېسەل تارقالغانلىقتىن، ئىلگىرىكىدەك ئاۋات مەنزىرىدىن ئەسەرمۇ قالمىغان ئىدى. يولدا يېرىم كۈنگىچىمۇ بىرە ئادەمنى ئۇچراتقىلى بولمايتتى، پەقەت قۇتقۇزۇش خادىملىرى ۋە ماشىنىلىرى توختىماي مىكروپ يوقىتىش دورىسى چاچاتتى!

بارلىق دوختۇرخانىلار ئايرىپ تاشلانغان ئىدى، بارلىق تىببىي خادىملارنىڭ ھەممىسى ھىم ئېتىلگەن خىزمەت كىيىمى كىيىۋېلىشقان ئىدى. چۈنكى بۇ خىل كېسەلنىڭ تارقىلىش يولى ھاۋا، سۇ مەبەسى بولۇپلا قالماستىن، ھەتتا تېرىنىڭ تېگىشى ئارقىلىقمۇ يۇقالاتتى. ئەمدىلا باشلانغاندا باش قېيىپ، زۇكامغا ئوخشاش ئالامەتلەر كۆرۈلەتتى، نەچچە كۈن ئۆتمەيلا پۈتۈن بەدەن قىزىرىپ ئىشىشىپ كېتەتتى، ئەڭ ئاخىرىدا پۈتۈن بەدەن ئورۇقلاپ خۇددى مومياغا ئوخشاپ قالاتتى، مېڭە قۇرۇتلاپ ئۆلۈپ كېتەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ خىل كېسەل پەقەت ئىنسانلار ئۈچۈنلا تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىلغان ئىدى، بېيجىڭ ھاياۋاناتلار باغچىسىدىكى ھېچقانداق بىر خىل ھاياۋانمۇ يۇقۇملانمىغان ئىدى. ۋىروسنىڭ تۈرى

ئافرىقىدىكى ئىپورا (依博拉) ۋىروسىنىڭ توساتىن ئۆزگەرگەن تۈرىگە ئوخشاپ قالاتتى، بىراق كېسەللىك ئالامىتى پۈتۈنلەي ئوخشىمايتتى. جۇڭگو تاشقى پىلانت ئالەم كېمىسىدىكى تىببىي تېخنىكا ئىگە بولغاندىن كېيىن، ئەيزىسەن (爱兹餐) ۋە ئىپورا بۇ ئىككى خىل كېسەل داۋالىغىلى بولمايدىغان كېسەل ھېسابلانمايدىغان بولدى، ئەمما ھازىر بۇخىل ۋىروس ئالدىدا پۈتۈن جۇڭگو ھەتتا پۈتكۈل جاھانمۇ ئامالسىز قالدى! بۇ خىل ئەھۋالدا دوختۇرخانىلاردىكى دوختۇرلارنى كېسەلنى داۋالىدى دېگەندىن كۆرە، كېسەلنىڭ ئۆلۈشىگە قاراپ تۇردى دېگەن ياخشىراق ئىدى!

جۇڭنەنخەيدىكى مەجلىس خانى تاماكا ئىسى بىلەن لىق تولغان ئىدى! لى رەئىس بىلەن جوۋ تىەنخۇا ئىچ پۇشۇقنى تاماكدىن چىقىرىۋاتاتتى، كېسەل تارقالغاندىن بۇيان، بۇ ئىككىيلەن ئۆيىگە بىرەر قېتىممۇ قايتىپ باقمىغان ئىدى، ھەر كۈنى كامىدا ئۈچ قېتىم سالامەتلىكى تەكشۈرۈلەتتى! سىرتتا ھەر كۈنى توختىماي ئادەم ئۆلۈپ تۇراتتى، پۈتۈن جەمئىيەت تەرتىپى پۈتۈنلەي قالايمىقانلىشىپ كەتكەن ئىدى! ئالدىنقى سەپتە جەڭ قىلىۋاتقان جەڭچىلەرمۇ جۇڭگودا كېسەل تارقالغانلىق سەۋەبىدىن ئۇرۇش جەڭگىۋارلىقى قالمىغان ئىدى، تېخىمۇ يامان بولغىنى شۇكى، سۈنئىي ھەمراھنىڭ كۆرسىتىشىچە زېڭبىرلار ياپونىيە رايونىدا ئۆزلۈكسىز قوشۇن كېڭەيتىۋاتاتتى، ناھايىتى ئېنىقكى، كېيىنكى نىشان جۇڭگو ئىدى، بۇ قانداقمۇ ئىككىيلەننىڭ كۆڭلىنى بىئارام قىلمىسۇن! دەل شۇ چاغدا بىر خىزمەتچى كىرىپ لى رەئىسكە بىر پارچە تېلېگراممىنى سۈندى، لى رەئىس تېلېگراممىنى كۆرۈپ قوشۇمىلىرى تۈرۈلۈپ كەتتى - دە، غەمكىن ھالدا دېدى:

— پۈتكۈل كورىيە دېڭىز بويى رايونلىرى كۈچلۈك ھۇجۇمغا ئۇچراپتۇ، ئۇنىڭغا قوشۇلۇپ چىڭداۋ، شاڭخەي، نىڭبو، تەيۋەن، شياڭگاڭ قاتارلىق دېڭىز بويىدىكى شەھەر-رايونلار ھۇجۇمغا ئۇچراپتۇ!

— كېلىدىغانلار راستىنلا كەپتۇ، بىزنىڭ پەرزىمىزدىكىدەكلا بوپتۇ، ئۇ يەرلەر ئاللىقاچان جەڭ تەييارلىقنى قىلىپ بولغان ئىدى! ئەگەر پەقەتلا تاقابىل تۇرالمىسا، ئالەم بوشلۇقىدىكى ئىككى جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالىم كېمىسى دەرھال جەڭگە قاتنىشىدۇ، روسىيىنىڭ بىر ئالەم كېمىسىمۇ بىزگە ياردەم بېرىدۇ!— دېدى جوۋ تىەنخۇا ئۇھ تارتىپ قويۇپ.

— بىلىمەن! بىراق يۇقۇملۇق كېسەل ھازىرقى ئەڭ مۇھىم مەسىلە، ئەگەر تېزراق ھەل قىلىنمىسا، ئەسكەرلەرنىڭ جەڭگىۋارلىقىغا بەكمۇ چوڭ زەربە بولىدۇ!— دېدى لى رەئىس تاماكىسىنى بىر شوراپ قويۇپ. جوۋ تىەنخۇا يېنىدىكى خىزمەتچىدىن سورىدى:

— تىببىي ئىنىستىتوتتىن خەۋەر بارمۇ؟
— تىببىي ئىنىستىتوتتىن كەلگەن خەۋەرگە قارىغاندا، بۇ خىل ۋىروس ئىلگىرى زادىلا ئۇچراپ

باقمىغان تۇيۇقسىز ئۆزگەرگەن ئىپورا ۋىروسى ئىكەن! ئۇنىڭ ئۈستىگە پۈتۈنلەي بىز ئىنسانلارنىڭ گېنىغا قارىتا تەتقىق قىلىپ ياسالغان ئىكەن، ھازىرغىچە تېخى ھېچقانداق داۋالاش ئۇسۇلى تېپىلماپتۇ! پەرەزگە ئاساسلانغاندا، بۇ خىل كېسەلنى داۋالاش ئۈچۈن بىزنىڭ تېخنىكىمىز يەنە 30 يىل تەرەققىي قىلمىسا بولمىغۇدەك!— دېدى خىزمەتچى .

— 30 يىل؟ ھازىرقى مۇشۇ ئەھۋالدىن قارىغاندا يەنە ئىككى يىلدىلا بىز ئۆلۈپ تۈگەيمىز!— دېدى لى رەئىس ئاچچىق كۈلۈپ .

جەڭ بولۇۋاتقان ئالدىنقى سەپ، ھەر قايسى دېڭىز بويى شەھەرلىرىدە فانتازىيە نۇسخىسىدىكى «نورماندىيىدىن قۇرۇقلۇققا چىقىش» بولۇۋاتاتتى! ئىستېھكاملاردىكى ئېغىر پىلىموت ۋە زەمبىرەكلەر بىر دەقىقىمۇ توختىماي ئوق ئاتاتتى، ئارقا تەرەپتىن تىزگىن بومبىلار توننىلاپ دېڭىزغا ئېتىلاتتى، ئېھتىمال ئۇ يەرنىڭ دېڭىز تەۋەسىدە 10 يىلغىچىمۇ بىرەر تال بېلىق ياشىيالماسلىقى مۇمكىن! تۇنجى تۈركۈمدىكى ھۇجۇم قىلىپ كەلگەن غەلتە مەخلۇقلارنى كۆمۈپ قويۇلغان مىنالار بىر تەرەپ قىلىۋەتتى، تېخىمۇ كۆپ غەلتە مەخلۇقلار ئوققىمۇ قارىماستىن ئۆز بەدىنىگە تايىنىپ كېلىۋەرگەن بولسىمۇ ئۆتمە - تۆشۈك بولۇپ كەتتى، ئىستېھكام ئالدىغا غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكى دۆۋىلىش كەتتى! بەزى غەلتە مەخلۇقلار ئىستېھكام ئاستىغا ھۇجۇم قىلىپ كەلدى، بىراق ئۇلار 50 نەچچە مېتىر ئېگىزلىكتىكى تىك دۆڭگە ياماشمىسا بولمايتتى! بىر توپ ئەسكەرلەر ئاللىقاچان ئۇ يەردە تەييارلىنىپ بولۇشقان ئىدى، شۇڭا ناھايىتى جاپادا يامىشىپ چىققان غەلتە مەخلۇقلارنى ئوق بىلەن قارشى ئالدى. جەڭ باشلانغاندىن تارتىپ تا ھازىرغىچە ئالتە سائەتتىن ئېشىپ كەتتى، غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمى بىردەمىمۇ ئۈزۈلۈپ قالماستى، قۇملۇق ساھىل پۈتۈنلەي غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكى بىلەن كۆمۈلگەن بولۇپ، ئازراقمۇ ئالا يەر قالمىغان ئىدى. ئەسكەرلەر ھەم ھارغان ھەم ئاچقان ئىدى، پىلىموت - زەمبىرەكلەرمۇ قىزىپ كەتكەنلىكتىن، نەچچە قېتىم ئالماشتۇرۇلۇپ بولۇنغان ئىدى! كۈچلۈك ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقلار تۇيۇقسىز توختاپ قالدى، بارلىق ئەسكەرلەر ۋاقىتلىق ئارام ئېلىۋېلىشتى، بىراق ئۇلارنىڭ بۇنىڭ پەقەت كۈچلۈك ھۇجۇم ئالدىدىكى ۋاقىتلىق جىمجىتلىق ئىكەنلىكىنى، تېخىمۇ كۈچلۈك ھۇجۇمنىڭ ھازىرلا باشلىنىدىغانلىقىنى بىلەتتى! ھەممەيلىن يېڭىدىن سەپ تۈزۈپ، قورال - ياراقلارنى سەپلەپ، يارىدارلارنى توشۇپ، پۇت ئاستىدا دۆۋىلىشىپ كەتكەن مىشەكلەرنى تازىلاش بىلەن ئالدىراش ئىدى. ئويلىمىغان يەردىن يېرىم سائەت ئۆتمەيلا، ئەسكەرلەرنىڭ كۆزلىرى ھەيرانلىق ئىلكىدە بۇ يەرگە بېسىپ كېلىۋاتقان ھاۋادىكى قاپقارا بۇلۇتقا تىكىلدى. ئارقا تەرەپتىكى ھاۋا مۇداپىئە پىلىموت ۋە زەمبىرەكلىرى دەرھال تىكىلىنىپ، ئاسمانغا چەنلەندى، ھەر قايسى ئايروپورتلاردىكى جەڭ ئۇچقۇنلىرى ھاۋاغا جىددىي كۆتۈرۈلدى!

— ئېتىڭلار! — قومانداننىڭ بۇيرۇقى بىلەن بىردەم جىمىغان مىلىتىقلار قايتىدىن سايراشقا باشلىدى! ئاسماندىمۇ ئوت تۇرى شەكىللەندى، ئاسماندىكى غەلتە مەخلۇقلار دەرھال يامغۇردەك تورۇكلاپ چۈشۈشكە باشلىدى، تېخىمۇ كۆپ غەلتە مەخلۇقلار كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلارنى پۈركۈشكە باشلىدى! بەزى ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار ھەتتا ئوق ئېتىۋاتقان ئىستېھكام ئىچىگە بۆسۈپ كىرىپ، ئۆز بەدىنى ئارقىلىق ئوق ئېتىۋاتقان ئېغىر پىلىموتنىڭ ئالدىنى توسۇۋالدى! ئىچىدىكى ئەسكەرلەر قوللىرىدىكى «قىزىل يۇلتۇز» زەربە مىلىتىنى ئېلىپ، بۇ ئۆلۈمدىنمۇ قورقمايدىغان غەلتە مەخلۇقلارنى ئېتىشقا باشلىدى، ئۈستى تەرەپتىكى ئوت كۈچى بولمىغاچقا، پەستكى غەلتە مەخلۇقلار دەرھال ئۇۋىسى چۇۋۇلغان ھەرىلەردەك دۆڭگە ئېتىلىپ بېرىپ، يۇقىرىغا يامىشىشقا باشلىدى، دۆڭدە مۇداپىئەدە تۇرۇۋاتقان ئەسكەرلەر ئەمدى ئىككى تەرەپتىن دۈشمەنگە دۇچ كەلدى، ئاز بولمىغان ئەسكەرلەر كىسلاتالىق سۇيۇقلۇق ئىچىگە يىقىلدى، يەنە ئاز بولمىغان ئەسكەرلەر ھاۋادا ئۇچۇپ كەلگەن غايەت زور مەخلۇقلار تەرىپىدىن پارچىلىنىپ تاشلاندى. كۆپ ئۆتمەيلا غەلتە مەخلۇقلار يامىشىپ چىقتى، قارا رەڭلىك دولقۇن بۇ يەرنى يۇتۇشقا باشلىدى. ھەممەيلەن مەجبۇرەن ئاستا-ئاستا ئارقىغا چېكىنىشكە باشلىدى، ئىككى بروننۇك گورۇپپىۋوي ئارمىيىنىڭ «دوزاق ئوتى» ئۆزى يۈرەر زەمبىرىكى ۋە تانكىلىرى يېتىپ كەلدى. دە، ھاۋا مۇداپىئە ئوت كۈچى نۇقتىلىرىدا يەنە بىر قېتىم مۇداپىئە لېنىيىسى تۈزۈپ، كۈچىنىڭ بېرىچە بۇ يەردىكى يۇچۇقنى ئەتتى .

ئاسماندا 100 نەچچىدىن ئارتۇق «قارا قۇيۇن» تىپلىق جەڭ ئۇچقۇلىرى ۋە 60 دانە SU-27 تىپلىق جەڭ ئۇچقۇلىرى تېز سۈرئەتتە جەڭ مەيدانىغا قاراپ ئۇچۇپ كېلىۋاتاتتى، راداردا ئالدى تەرەپتە ئاز دېگەندىمۇ مىڭدەك غەلتە مەخلۇق ھاۋا ئارمىيىسى بارلىقى كۆرۈندى .

— تىزگىن بومبىنى تەييارلاڭلار! بىز ئۇلار بىلەن ئوبدانراق ئەھۋاللىشىپ قويايلى! — دەپ بۇيرۇق قىلدى ئەترەت باشلىقى ليۇ خۇا. ئېتىش دائىرىسىگە كىرگەندىن كېيىن 300 دىن ئارتۇق تىزگىن بومبىنىڭ ھەممىسى ئېتىلدى، ئانچە ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئالدى تەرەپتىكى ھاۋا بوشلۇقىدا ئوت يالقۇنى پەلەكنى بىر ئالدى! شۇنداق، ئاشۇ دەقىقىدە ئۇ يەردىكى غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ھەممىسىنىڭ كۈلى كۆككە سورۇلدى! بەزى ليۇتچىكلار خۇشاللىقىدىن ۋاقىرىشىپ كەتتى، ليۇ خۇا سۈرلۈك ھالدا :

— بەك ئالدىراپ خوش بولۇپ كەتمەڭلار، يەنە بىر توپ كەلدى! كۆپچىلىك دەرھال تارقىلىپ ئۆزەڭلارغا نىشان تېپىڭلار، راسا قىرىڭلار! — دېدى .

ھاۋا بوشلۇقىدا ئوت گۈللىرى ئېچىلىشقا باشلىدى، ھەرخىل ئىقتىدار جەھەتتە ئۈستۈنلۈكنى

ئىگىلىگەن «قارا قۇيۇن 2» تىپلىق جەڭ ئۇچقۇلىرى ئاسمانغا لىق تولۇپ ئۇچۇپ كېلىۋاتقان غەلىتە مەخلۇقلار ئالدىدا يەنىلا ئازراق ئاجىز كېلىپ قالغاندەك قىلاتتى، ئەگەر ئۇچقۇننىڭ مۇشۇ سۈرئىتىدە بۇ نەرسىلەرگە سوقۇلسا چوقۇم تۈگىشەتتى! بۇ غەلىتە مەخلۇقلار ئۆلۈمدىن پەقەت قورقمايتتى، ئەگەر ئۇلار «قارا قۇيۇن 2» گە يېتىشەلمىگەن بولسا، چوقۇم باشچىلاپ سوقۇلاتتى. تىزگىن بومبا تۈگىگەندىن كېيىن، لازىرلىق زەمبىرەكلەر ئېتىلىشقا باشلىدى، بىراق ئۇلار قانچە ئاتسىمۇ بۇ غەلىتە مەخلۇقلار ھېچ ئازلىغاندەك قىلمايتتى. تېخىمۇ كۆپ غەلىتە مەخلۇقلار ئۈزۈلمەي جەڭگە قوشۇلۇپ تۇراتتى! ئاسماننى لىق قاپلىغان كىسلاتا بومبىسى 18 دانە «قارا قۇيۇن 2» ۋە 24 دانە SU-27 نىڭ قۇيرۇقىدىن ئىس چىقىرىپ موللاق ئاتقۇزۇپ چۈشۈرۈۋەتتى. لىۇ خۇا كۆز ئالدىدىكى ھەممە يەردە لىق ئۇچۇپ كېلىۋاتقان غەلىتە مەخلۇقلارنى كۆرۈپ نېمىنىڭ كۆپ چۈمۈلىنىڭ پىلىنى چىشلەپ ئۆلتۈرۈشى ئىكەنلىكىنى ھەقىقىي ھېس قىلدى. تۇيۇقسىز بىر غەلىتە مەخلۇق ئۇنىڭغا سوقۇلغىلى كەلدى. لىۇ خۇا دەرھال سولغا قايرىلدى، ھەرھالدا پەقەت ئۇچقۇننىڭ قانىتىلا ئازراق سۈرۈلۈپ كەتتى!

— ئەبلەخ! ئۆلسەممۇ سەنلەر بىلەن بىللە ئۆلمەن! — ۋاقتىدى ئۇ .

كورىيە ھۆكۈمىتى جوڭگوغا ياردەم ئۆتۈنۈشى ئەۋەتتى، چاۋشيەن ئۆلكىسىدىكى جوڭگو ئارمىيىسى كورىيىگە كىرىپ، كورىيە قىسىملىرى بىلەن بىللە جەڭ قىلىشقا باشلىدى! ئامېرىكا، فرانسىيە، ئەنگىلىيە قاتارلىق غەربتىكى بەزى دۆلەتلەر دېڭىز قامال قىلىنغانلىقتىن، توختىماستىن ھاۋا ئارمىيىسى ئەۋەتىپ ئۇچالايدىغان غەلىتە مەخلۇقلار بىلەن جەڭ قىلىپ، پۈتۈن كۈچى بىلەن بۇ بىردىنبىر قاتناش لېنىيىسىنى ساقلاپ قېلىشقا تىرىشاتتى! ھەرقايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىگە ئەگەر بۇ ئەڭ ئاخىرقى لېنىيىمۇ ئۈزۈپ تاشلانسا، كۆپچىلىكنىڭ پەقەت ئۆلۈمنى كۈتمەكتىن باشقا چارىسى قالمايدىغانلىقى ئايان ئىدى!

ئالەمنىڭ ئىچكىرىسىدىكى پىلانلار بىرلەشمىسىنىڭ پورتى، ماددىي ئەشيانلار ئالەم كېمىلىرىگە تۈركۈملەپ توشۇلماقتا! باش قوماندان ئۆيىدە مارشال يارپىس ئۇچۇشقا تەييارلىنىۋاتقان كېمە ئەترىتىگە قاراپ تۇراتتى. بۇ قېتىم توشۇلىدىغىنى يەر شارلىقلارنىڭ ھاياتىنى ساقلاپ قېلىشقا ئىشلىتىلىدىغان ۋاكسىنا ۋە دورىلار ئىدى! ئەسلىدە بۇرۇن زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلغاندا زېڭىرلار داۋاملىق مۇشۇنداق ھىيلە ئىشلىتەتتى، ھېلىمۇ ياخشى يەر شارغا ئەۋەتكەن خادىم ۋىروس ئەۋرىشىكىسىنى ئەۋەتىپ بەرگەن بولۇپ، بولمىسا يەر شارىدىكى تېخنىكا سەۋىيىسى ھەرگىزمۇ بۇنىڭغا ئامال قىلالمايتتى .

يارپىس جەڭ كېمىلىرىنىڭ قارىسى كۆرۈنىمگۈچە ئۈزۈتىپ قاراپ تۇرغاندا بىر ئەسكەر كىرىپ كەلدى :

— مارشال ، بىر نەچچە قۇتقۇزۇپ قېلىنغان يەر شارلىقلارنى پولۇتۇسلار ئېلىپ كەپتۇ !
— ناھايىتى ياخشى ، مەن ئەتە ئۇلار بىلەن ئايرىم كۆرۈشەي! — دېدى يارپىس بېشىنى
لىگىشتىپ تۇرۇپ .

43- باب ئىشنىڭ باش-ئاينى

— كۆپچىلىك ماڭا ئەگىشىپ مېڭىڭلار ، مارشال يارپىس سىلەرنى ساقلاۋاتىدۇ ، — دېدى بىر
ئەسكەر ۋەن شيوڭفېيلارغا قاراپ . كەڭرى كارىدوردا ۋەن شيوڭفېي ، ۋىتىك ، ئاندىرېۋلار
ھەيران بولغان ھالدا كۆز ئالدىدىكى ھەممە نەرسىگە قاراپ تۇرۇشاتتى . پولۇتۇسلار تەرىپىدىن
قۇتقۇزۇۋېلىنغاندىن كېيىن ، ئۇلار پىلانلار بىرلەشمىسى ئانا يۇلتۇزغا ئېلىپ كېلىندى ، بۇ يەر
يەر شارىنىڭ مۇھىتىغا ئاساسەن ئوخشىشىپ كېتىدىغان يېشىل رەڭلىك پىلان تىدى . كۆز
ئالدىدىكى بۇ يول باشلاپ كېتىۋاتقان تاشقى پىلانلىققا قاراپ ئۆز كۆزىگە ئىشىنىشىمۇ
جۈرئەت قىلالىدى ، ئۇلارغا قانداق قارىسىمۇ ئۆزلىرىگە ئوخشاش ئىنسانلاردەك كۆرۈنەتتى .
بۇ يەرگە يېڭى ئېلىپ كېلىنگەندە تېخى ئۆزلىرىنى يەر شارىغا قايتتۇقمىكىن دەپ قالغان
ئىدى !

بىر كەڭرى ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن ھەربىيچە كىيىنگەن بىر ئادەم دەرىزە ئالدىدا تۇرۇپ
دەرىزە سىرتىغا قاراۋاتاتتى . ئەسكەر ھۆرمەت بىلەن چاس بېرىپ دېدى :
— مارشال ، يەر شارلىقلار كەلدى .

ھېلىقى ئادەم بېشىنى بۇردى ، گەرچە ياشنىپ قالغان بولسىمۇ ، بىراق پۈتۈن بەدىنىدىن
ياشلاردەك تېتىكلىك ئىپادىلىنىپ تۇراتتى . نۇر يېغىپ تۇرغان يۈزلىرىدىكى بىر جۈپ سېپىرلىك
كۆزلىرى بىلەن ۋەن شيوڭفېي ئۈچىگە باشتىن- ئاياق بىر سەپ سالدى . ۋەن شيوڭفېي كۆز
ئالدىدىكى بۇ مارشالغا كۆزىنى ئۈزمەي قاراپ تۇراتتى !

— ئۇ بېكىتلەرنىڭ مارشالىكىن . دە! ھەقىقەتەنمۇ سالاپەتلىككەن! پۈتۈن بەدىنىدىن شاھلارغا
خاس سالاپەت تۆكۈلۈپ تۇرىدىكەن ، مېنىڭ ئويلىغىنىمدەك گالۋاڭلاردىن ئەمەسكەن . يېشى
ئېھتىمال 50 نەچچىلەردە بولسا كېرەك ، بەلكىم ئۇنىڭدىنمۇ قېرىراق بولۇشى مۇمكىن! — دەپ
ئويلىدى ئاندىرېۋ ئۇ ئادەمگە قاراپ . يارپىس ئۈچەيلەنگە قارىۋەتكەندىن كېيىن :

— قالتىس ، ئۇلار ئۈچىنىڭ ئىنتايىن مۇنەۋۋەر ھەربىيلەردىن ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالغىلى
بولدىكەن! ئوتتۇرىدىكىسى تېخى بۇنچە ياشكەن ، ناھايىتى قالتىسكەن! — دەپ ئويلىدى .

يارېس كۈلۈمسىرەپ قويۇپ، يول باشلاپ كىرگەن ئەسكەرگە :

— بولدى، سەن چىقىپ تۇرغىن، — دېدى .

— خوپ، مارشال! — ئەسكەر چىقىپ كەتتى، يارېس گەپنى ئۇدۇللا باشلىدى :

— تۈزۈت گەپلىرىنى كۆپ قىلغۇم يوق، سىلەرمۇ بىلىسىلەر، سىلەرنىڭ پىلانېتتىڭلار زېگېرلارنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراۋاتىدۇ! مېنىڭ بۈگۈن سىلەرنى ئىزدىشىمىدىكى مەقسىدىمۇ سىلەر بىلەن ھەل قىلىش چارىسىنى كېڭىشىش!

يارېسنىڭ سۆزى ئۈچەيلەننى ھەيران قالدۇردى، ۋىتىك سورىدى :

— مەن بىر ئىشنى سورىۋالاي، سىلەرنىڭ زېگېرلار بىلەن قانداق مۇناسىۋىتىڭلار بار؟

يارېس سوغۇق كۈلۈپ قويۇپ دېدى :

— مۇناسىۋەت؟ مەنمۇ ئېنىق بىلمەيمەن، بەلكىم سىلەر ئىنسانلارغا ئوخشاش دۆلەت بىلەن دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتى بولسا كېرەك!

يارېس بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— مەن يەنىلا زېگېرلارنىڭ كېلىپ چىقىشى بىلەن بىزنىڭ ھەقىقىي مۇناسىۋىتىمىزنى سىلەرگە ئېيتىپ بەرسەم بولغۇدەك .

ئۇ كرىسلودا ئولتۇرغاندىن كېيىن، ۋەن شىوگېفنى ئۇچى ئايرىم-ئايرىم ياندىكى ئورۇنلاردا ئولتۇرۇپ، ئىشنىڭ باش-ئاپىغىنى ئاڭلاشقا باشلىدى .

مارشال يارېسنىڭ چىرايىدىن ئىنتايىن ئازاپلانغانلىقى چىقىپ تۇراتتى، ئۇ ئاستا سۆزلەشكە باشلىدى :

— كۆرۈۋاتقىنىڭلاردەك بىزنىڭ پىلانېتلار بىرلەشمىسى 67 ئوخشىمىغان پىلانېتلاردىكى ئىرقىلاردىن تەشكىل تاپقان، خۇددى سىلەرنىڭ يەر شارىدىكى ب د ت غا ئوخشاش . ھالبۇكى زېگېرلار بولسا بىزدىن 800 نەچچە مىليون نۇر يىلى يىراقلىقتىكى يۇلتۇزلار تۈركۈمىدىن كەلگەن ئىرق، ئۇلار پارازىت قۇرۇتلاردىن ئۆزگەرگەن ئىرق، ئۇلار باشقا جانلىقلارنىڭ مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسىدا پارازىتلىق بىلەن ياشاپ، ئۇلارنىڭ گەۋدىسىگە تايىنىپ ھەرىكەت قىلىدىغان ۋە تەرەققىي قىلىدىغان پارازىت جانلىق، ئۇزۇندىن بۇيان ئۇلار ھەر خىل كۈچلۈك جانلىقلارنى ئۈزۈلدۈرمەي سۈمۈرۈپ، ئۆزلىرىنى ئىزچىل ئەڭ ئالدىدا تەرەققىي قىلدۇرۇپ كەلدى! ئاستا-ئاستا بۇ جانلىقلاردا بىز ۋە سىلەرگە ئوخشاش ئۆزلۈك ئېڭى پەيدا بولدى، ھەمدە ھۆكۈمرانلىق قىلىش ۋە ھۆكۈمرانلىق قىلىنىش تۈزۈمىنى بارلىققا كەلتۈردى، بارلىق زېگېرلارنى بىر ئەڭ ئالىي ئاساسىي مېڭە قۇرۇتى باشقۇرىدۇ، بىز ئادەتتە ئۇنى ئاساسىي مېڭە قۇرۇتى دەپ ئاتايمىز! زېگېرلارنىڭ سانىنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، ئاساسىي مېڭە قۇرۇتى يەنە نۇرغۇن مېڭە قۇرۇتلىرىنى پەيدا قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئىرقىنى باشقۇرۇشقا ياردەملەشتۈردى!

ئۇلارنىڭ بەدىنىدە بىر خىل ئالاھىدە گېن بولۇپ، باشقا مېگە قۇرۇتلىرى قانداق تەرەققىي قىلمىسۇن، ھېلىقى گېن ئۇلارنى ئەڭ ئالىي مېگە قۇرۇتىنىڭ بۇيرۇقىغا خىلاپلىق ۋە قارشىلىق قىلغۇزمايدۇ، بۇ خىل كۈچلۈك بۇيرۇق سىستېمىسى پۈتكۈل زېگېرلار جەمئىيىتىنى باشتىن - ئاخىر ئەڭ ئۈنۈملۈك ھالەتتە تۇرغۇزۇۋاتىدۇ .

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە يارىس توختاپ، ھاڭۋېقىپ قالغان ۋەن شيوگېي قاتارلىقلارغا قاراپ قويدى. بىردەمدىن كېيىن ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— زېگېرلار ئۆز يېرىدىكى بارلىق جانلىقلارنى سۈمۈرۈپ بولغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ مېگە قۇرۇتى قانائەتلىنىشىنىڭ ئۆلۈمدىن دېرەك بېرىدىغانلىقىنى چۈشىنىپ يېتىپ، بىر بۆلۈك زېگېرلارنى ئۇلارنىڭ ئانا يۇلتۇزىدىن ئالەم بوشلۇقىغا ئەۋەتىشكە باشلىدى. ئالەمنى قېدىرىش جەريانىدا ئۇلار پىلانېتلارنى بىر - بىرلەپ ۋەيران قىلىشقا باشلىدى، ئۇلار پەقەت ئەڭ كۈچلۈك جانلىقلارنىلا سۈمۈرۈپ، ئۆزلۈكسىز تېز سۈرئەتتە تەرەققىي قىلىپ كەلدى، يول بويى زېگېرلار جەڭدە غەلبە قىلماي قالدى، سان ۋە ئەمەلىي كۈچ جەھەتتە ئۆزلۈكسىز كۈچىيىۋاتىدۇ! زېگېر قىسىملىرىنىڭ رەھىمسىزلىكى ۋە ئۇلارنىڭ ئۆز مېگە قۇرۇتىغا بولغان قارىغۇلارچە ئۆزىنى بېغىشلاش روھى ئۇلارنى ئالەمدىكى ھەر قانداق بىر ئىرق كۆرسە بەدىنى تىكەنلىشىپ كېتىدىغان ھالغا كەلتۈردى، بۇ ھالەت تاكى ئۇلار بىزنىڭ پىلانېتلار بىرلەشمىسىگە ئۇچراشقانغا قەدەر داۋاملاشتى! ئۇ چاغدا بىزدە جەمئىي 87 ئىتتىپاقداش ئىرق بار ئىدى! زېگېرلار بىزنى بايقاپ ئىنتايىن خۇشال بولدى، چۈنكى بىزنىڭ بۇ يەردە نۇرغۇنلىغان ئوخشىمىغان ئىقتىدارغا ئىگە ئىرقلار توپلانغان ئىدى، ئۇلار دەرھال نۇرغۇن قوشۇن توپلاپ بىزگە ھۇجۇم قىلىشقا تەييارلاندى! بۇ غەلتە مەخلۇقلارغا قارىتا، بىز دەسلەپتە دوستانە پوزىتسىيىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ كۆپچىلىكىنىڭ ئاڭسىز جانلىقلار ئىكەنلىكىنى بايقىدۇق، بىز ئەڭ كۈچلۈك ئەقلىي ئىقتىدارغا ئىگە پولوتۇسلارنى ئۇلار بىلەن ئالاقىلىشىشكە ئەۋەتتۇق! ئىككى تەرەپ ھېسسىيات ئالماشتۇرۇش بىلەنلا ئۇلارنىڭ كېلىش مۇددىئاسىنى بىلدۈرۈپ. جەڭ مۇشۇنداق باشلاندى!

— نەتىجە قانداق بولدى؟ سىلەر يەڭدىڭلارمۇ؟— دېدى ۋەن شيوگېي چوڭقۇر نەپەس ئېلىپ قويۇپ. يارىس بېشىنى چايقىدى :

— دەل ئۇنىڭ ئەكسىچە، بىز يېڭىلدۇق دېسەكمۇ بولىدۇ! جەڭ باشلىنىش بىلەنلا بىز ئۆزىمىزنىڭ ئىلغار قوراللىرىغا تايىنىپ ناھايىتى ئاسانلا قارىماققا ئىنتايىن ئىپتىدائىي كۆرۈنىدىغان بۇ جانلىقلار ئۈستىدىن غەلبە قىلىمىز دەپ ئويلاپتىكەنمىز، بىراق بىزنىڭ پەرىزىمىز پۈتۈنلەي خاتا بوپتۇ! زېگېرلارنىڭ تۇغما ئۆتكۈر قوللىرى ۋە بەدىنىدىكى قاتتىق قاسرىقى ھەمدە ھەر خىل بومبا، كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلىرى بىزنىڭ ھەر قانداق ئىلغار

قوراللىرىمىزدىن قېلىشمايدىكەن! جەڭ جەمئىي 100 نەچچە يىل داۋاملاشتى، جەڭ ئىنتايىن قاتتىق بولدى، ھەر ئىككى تەرەپتىن ئۆلۈم-يېتىم ئېغىر بولدى، چۈنكى ئۇ جەڭدە ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ سەككىز ئىرقنىڭ نەسلى قۇردى! بىز جېنىمىزنىڭ بېرىچە زېگېرلارنىڭ ھۇجۇمىغا قارشىلىق كۆرسەتتۇق، ھەم كۆپ قېتىم ئۇچۇر تارقىتىپ جەڭ توختىتىشنى ئۈمىد قىلدۇق، ئەمما ھېچقانداق جاۋاب بولمىدى. جەڭدە زېگېرلار باشتىن-ئاخىر ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىدى. ئۇ چاغدا بىز ھەقىقەتەن ھەيران قالدۇق، 87 ئىرق بىرلىشىپ بىر ئىرقنىمۇ يېڭەلمىدۇق! بىز شۇ چاغدا نەسلى قۇرۇتۇلۇشنىڭ ئىدىيىۋىي تەييارلىقىنى قىلىپ قويغان ئىدۇق، بىراق بىز چوقۇم زېگېرلار بىلەن ئەڭ ئاخىرقى بىر ئادەم قالغۇچە قانلىق جەڭ قىلىشقا قەسەم قىلغان ئىدۇق. ئويلىمىغان يەردىن زېگېرلارنىڭ ئەڭ ئالىي باش مېڭە قۇرۇتى بىزگە ئۇرۇش توختىتىپ تېنچلىق سۆھبىتى قىلىش تەلپىنى ئەۋەتتى!

— نېمىشقا؟— چۈشەنمىگەن ھالدا سورىدى ئاندىرىۋ. يارىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— زېگېرلارنىڭ باش مېڭە قۇرۇتۇغا ئايانكى، ئۇلار بۇ جەڭنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرەلەيتتى، بىراق غەلبە قىلغان تەقدىردىمۇ بۇ مەغلۇبىيەتكە يېقىن غەلبە ئىدى. بىز ئىككى تەرەپ توپ-توغرا يەتتە يىل سۆھبەتلىشىپ كېلىشىم تۈزدۇق. بىزنىڭ پىلانېتلار بىرلەشمىسى جەنۇبتا، زېگېرلار شىمالدا تۇرىدىغان، ئىككى تەرەپ ئەسلىدىكى جەڭ چېگرىسىنى پاسىل قىلىپ، ئۆزئارا ھۇجۇم قىلىشمايدىغان بولدى! مانا مۇشۇنداق ئىككى تەرەپ جىمجىتلىق ئىككى ئەسىر بىرگە تۇردۇق، بىراق شىمالدىكى زېگېرلار ئىنتايىن تېز سۈرئەتتە ئەسلىگە كېلىپ، ناھايىتى تېزلا جەڭدىن ئاۋاللى ھالىتىگە كەلدى. ئۇلار ئۆز تەۋەسىدە باشقا پىلانېتلارنى خالىغانچە قىرغىن قىلىپ، باشقا ئىرقلارنىڭ نەسلىنى قۇرۇتتى. بىز بۇنىڭغا زادىلا قاراپ تۇرالماي، ئۇلار بىلەن قايتىدىن بىر قېتىم سۈلھى تۈزۈپ، ئەڭ ئاخىرىدا بىر كېلىشىم ھاسىل قىلدۇق، ئۇلار ئىلگىرىكىدەك ھەممە يەرگە تاجاۋۇز قىلمايدىغان، بەزى ئۇرۇشقا ئىرقلارنىڭلا نەسلىنى قۇرۇتىدىغان، بىراق بەزى يۇشۇرۇن كۈچكە ئىگە ئىرقلارغا ھۇجۇم قىلسا بولمايدىغان بولدى! بۇ كېلىشىم ھاسىل قىلىنغاندىن كېيىن زېگېرلار ئۇنىڭغا ئىنتايىن بەك رىئايە قىلدى، ئۇلار ئىلگىرى قاراقچىلىق بىلەن جان كەچۈرىدىغان تۇرانلار ۋە ئېرىكلارنىڭ نەسلىنى قۇرۇتتى، ئېرىكلار ئۆز پىلانېتىنى ئاسرىماي، بايلىقلىرىنى خورىتىپ بولغاندىن كېيىن باشقا پىلانېتلارغا كۆچتى، بىرسىنى قۇرۇتۇپ يەنە بىر پىلانېتقا كۆچتى. شۇنداق قىلىپ پىلانېتلارنى بىر-بىرلەپ قاقاسلىققا ئايلاندۇرۇپ تاشلاپ قويدى! ئەڭ ئاخىرىدا زېگېرلار تەرىپىدىن نەسلى قۇرۇتۇلۇش تەقدىرىگە ئۇچرىدى، ئەمما تېخىمۇ كۆپ ئىرقلار مۇشۇ كېلىشىم سەۋەپلىك ئامان قالدى!

ئۈچەيلەن بۇنى ئاڭلاپ سوغۇق تەرلەپ كەتتى، ئۇلار ئۆز رەقىبىنىڭ بۇنچىۋالنى قورقۇنچىلۇق

ئەمەلىي كۈچكە ئىگە ئىرق ئىكەنلىكىنى ئويلاپمۇ باقمىغان ئىدى! يارېسنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ ئۈچەيلەننىڭ قەلبى ئۈمىدسىزلىككە تولدى .

— بىز ھەرگىز ئۇلارنى يېڭەلمەيمىز!— ئۈچەيلەن بۇ بىر نۇقتىنى بىردەك ئويلاپ يەتكەن ئىدى . يارېس ئۈچەيلەنگە قاراپ قويۇپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— كېيىن زېگېرلار سىلەر يەر شارلىقلارنى بايقىدى، ئەڭ دەسلەپتە بىزگە پۈتۈنلەي ئوخشايدىغان ئىرقنى كۆرۈپ، زېگېرلار يېنىكلىك بىلەن ھەرىكەت قىلىشقا پىتىنالمىدى، بىزگە خەۋەر قىلدى! بىزمۇ ئىنتايىن ھەيران قېلىپ دەرھال تەكشۈرۈش ئەترىتى ئەۋەتتۇق، نەتىجىدە سىلەرنىڭ پىلانېتىڭلارنىڭ بىزنىڭ مۇھىتىمىزغا پۈتۈنلەي ئوخشايدىغانلىقىنى، شۇنداقلا بىزگە ئوخشاش ئىرقنىڭ شەكىللەنگەنلىكىنى بىلدۈرۈش! ئۇ چاغدا سىلەر ئۇرۇش قىلىۋېتىپتىكەنسىلەر، مېنىڭ ئېسىمدە قېلىشىچە، ئۇ سىلەر 2- جاھان ئۇرۇشى دەۋالىغان چوڭ ئۇرۇشقا دەيمەن !

يارېس سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ئېڭىكىنى تۇتقىنچە ئويلىنىپ تۇرۇپ دېدى :

— ئۇ چاغدا گېرمانىيە نۇرغۇن يەھۇدىلارنى قىردى، ياپونىيىمۇ جۇڭگو تەۋەسىدە كەڭ كۆلەمدە قىرغىنچىلىق قىلدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇرۇشنىڭ مۇھىتقا بولغان بۇزغۇنچىلىقى ئىنتايىن ئېغىر بولدى. زېگېرلار شۇ چاغدا سىلەرنىڭ نەسلىڭلارنى قۇرۇتۇش تەلپىنى ئوتتۇرىغا قويدى، بىراق بىز سىلەرنىڭ بىزگە ئوخشايدىغانلىقىڭلارنى كۆزدە تۇتۇپ، بىز زېگېرلارنىڭ تەلپىنى پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن رەت قىلدۇق. بۇ جەڭنىڭ نەتىجىسىنى دو تىكىپ، زېگېرلارنىڭ يەنە بىر مەزگىل كۈتۈشىنى ئۈمىد قىلدۇق، بۇ قىماردا ئەگەر گېرمانىيە، ئىتالىيە، ياپونىيە باشچىلىقىدىكى فاشىستلار ئىتتىپاقداشلىرى غەلبە قىلسا زېگېرلار دەرھال سىلەرنى يوقىتىدىغان، بىراق ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى ئىتتىپاقداش ئارمىيە غەلبە قىلسا زېگېرلار دەرھال ھەرىكىتىنى توختىتىپ، سىلەرگە يەنە بىر پۇرسەت بېرىدىغان بولىدۇ .

ئۈچەيلەن بۇنى ئاڭلاپ تەرلىرىنى سۈرتتى، شۇ چاغدا ھېلىمۇ ياخشى ئىتتىپاقداش ئارمىيە غەلبە قىپتۇ، بولمىسا شۇ چاغدىلا ئىنسانلار تۈگىشەتتىكەنتۇق! يارېس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— سىلەرمۇ نەتىجىسىنى بىلىسىلەر، بىز بۇ قىماردا ئۇتتۇق! زېگېرلارمۇ ھەرىكىتىدىن ۋاقىتلىق ۋاز كەچتى، بىراق سىلەر ساۋاقنى ئازراقمۇ قوبۇل قىلمىدىڭلار، جەڭدىن كېيىنكى ۋەزىيەت ئازراقمۇ خۇشاللىنارلىق بولمىدى، قىسمەن دائىرىلىك توقۇنۇشلار ئۈزۈلمىدى! ئىرقىي كەمسىتىش، ئېكولوگىيىلىك بۇزغۇنچىلىق ھەمدە جۇڭگو- ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدىكى ھەر ۋاقىت پارتلاش ئېھتىماللىقى بولغان ئۇرۇشنىڭ ھەممىسى بىزنى سىلەر ئۈچۈن تەرلەتتى. بىز بىر ئالاھىدە خادىمىمىزنى ئەۋەتىپ سىلەرنى يۇشۇرۇن يېتەكلىدىكەن، ئەمما كېيىن تەيۋەن

ئۇرۇشى يەنىلا پارتلىدى ھەم ئاستا - ئاستا 3 - جاھان ئۇرۇشىغا ئۆزگەردى! گەرچە سىلەرنىڭ جۇڭگو بىزنىڭ ئەينى چاغدا زېڭىرلار بىلەن بولغان جەڭدە ئۇ يەرگە چۈشۈپ كەتكەن ئالەم كېمىمىزدىكى تېخنىكىغا تايىنىپ بۇ ئۇرۇشنى ناھايىتى بالدۇرلا ئاياقلاشتۇرغان بولسىمۇ، بىراق زېڭىرلار مۇشۇ مۇشۇ پۇرسەتنى تۇتۇۋېلىپ سىلەرنى يوقىتىشنى يەنە بىر قېتىم تەلەپ قىلدى ھەمدە بىزنى كېلىشىمگە ئەمەل قىلىمىدى دەپ، قايتىدىن ئۇرۇش قوزغاپ بىزنى قىستىدى، باشقا ئىرقىلارمۇ زېڭىرلار بىلەن ئۇرۇش قىلىشنى خالىمىغاچقا، ئامالسىز ماقۇل بولدۇق! مانا بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ باش - ئايىغى!

ئۈچەيلەن بۇنى ئاڭلاپ يىغلاپ تاشلاشتى، بۇ ھەقىقەتكە ھېچ ئىشەنگۈسى كەلمەيتتى! بۇ چاغدا بىر ئەسكەر كىرىپ:

— مارشال، زېڭىرلارنىڭ باش مېڭە قۇرۇتى بىلەن ئالاقىلىشالدىق!— دېدى. يارىس ئورنىدىن تۇرۇپ بېشىنى لىگىشتىنچە ئۈچەيلەنگە دېدى:

— بولدى، ھازىر سىلەر زېڭىرلارنىڭ ئەڭ ئالىي مېڭە قۇرۇتى بىلەن پاراڭلىشىپ بېقىڭلار! ئۇنى قايىل قىلىپ، سىلەرگە بولغان ھۇجۇمىنى ئەمەلدىن قالدۇرالمىسىلەر - يوق، قاراپ باقايلى!

---

44 - باب قەسەمىيات

2011 يىلى 15 - فېبرال، جۇڭگونىڭ ھەر قايسى چوڭ شەھەرلىرىدە بىنالارنىڭ ئۆگزىسىگە ھاۋا مۇداپىئە پىلىموتلىرى ئورنىتىلغان ئىدى! يوللاردا بىرونىۋىنكلار چارلاپ مېڭىپ يۈرەتتى، خۇددى ئالدىدا كۈچلۈك دۈشمەن باردەك مەنزىرە شەكىللەنگەن ئىدى. شۇنداق! يېرىم ئايدىن كۆپرەك ئالاھىدە قارشىلىشىشتىن كېيىن، شاڭخەي، تەيۋەن، چىڭداۋ قاتارلىق جايلار ئۇرۇش سەۋەبىدىن خارابىيلىققا ئايلانغان ئىدى! ھەر كۈنى ئاز بولمىغان ئۇچالايدىغان غەلىتە مەخلۇقلار ئىچكى قۇرۇقلۇققا كىرىپ مالىمان قىلاتتى، شەھەر ئىچىدە ھەممە يەردە ھاۋا مۇداپىئە ئىستېھكاملىرى ياسالغان ئىدى، بىراق جۇڭگو ھۆكۈمىتىنى خۇشال قىلىدىغان بىردىنبىر ئىش بولسا يۇقۇم ئەھۋالى ئۈنۈملۈك كونترول قىلىندى! بىراق غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ ھۇجۇمى بارغانسېرى كۈچىيىۋاتاتتى، ئالدىنقى سەپتە ئۆلۈم - يېتىم ناھايىتى ئېغىر بولۇپ، ئارقا سەپتە يۇقۇملۇق كېسەل تارقالغانلىق سەۋەبىدىن تولۇقلاش ناھايىتى تەس كېلىۋاتاتتى، بۇ ئەھۋال جۇڭگوغا نىسبەتەن ھەقىقەتەنمۇ خۇشاللىق ئىدى!

برازىلىيە دېڭىز بوغۇزىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا بىر دانە غايەت زور جۇڭخۇا دەرىجىلىك

چارلىغۇچى ئالەم كېمىسى تۇراتتى، پۈتكۈل ئالەم كېمىسى نۇرغۇن ھاۋا مۇداپىئە پىلىمۇتلىرى شەكىللەندۈرگەن ئوت تورى بىلەن قاپلىنىپ تۇراتتى. سانسىزلىغان غەلتە مەخلۇقلار ئالەم كېمىسىگە ئۈزۈلدۈرمەي ھۇجۇم قىلىپ بۇ ئوت تورىنى بۆسۈپ ئۆتمەكچى بولاتتى. ئالەم كېمىسىدە تۇرغان «كېڭەيگۈچى» برونلارنىڭ قوللىرىدىكى قىرغۇچى پىلىمۇتلار توختىماستىن ئوق ئېتىپ ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقلارنى توساتتى. كېمە پالوبىسىغا پىلىمۇتلار ئېتىپ مېيىپ قىلىۋەتكەن غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئۆلۈكى دۆۋىلىنىپ كەتكەن ئىدى! تەيۋەن ۋە چوڭ قۇرۇقلۇقتىن ئۇچقان جەڭ ئۇچقۇلىرى جەڭ بولۇۋاتقان ھاۋا بوشلۇقىغا كەلگەندە، بىر بۆلۈك غەلتە مەخلۇقلار دەرھال ئالەم كېمىسىگە قورشاپ ھۇجۇم قىلىشنى تاشلاپ ئۇچقۇلار توپىغا قاراپ ئېتىلدى!

تەيۋەن جىنپىن، نۇرغۇن چوڭقۇر دېڭىز مەخلۇقلىرى سۇدىن چىقىپ بەس-بەستە قىرغاققا قاراپ ئۈزۈشكە باشلىدى. جىنپىن دېڭىز ساھىلىدىكى ئىستېھكاملاردا بىردىنلا تروۋگا (ئاگاھلاندىرۇش) سىگنالى ياغراشقا باشلىدى. غەلتە مەخلۇقلار تېخى قىرغاققا ئۈزۈپ چىقماي تۇرۇپلا توپچى ئەسكەرلەر ئاز دېگەندىمۇ بىرەر يۈز پاي توپ ئوقى ئاتتى. قۇملۇق ساھىلىدىكى سىم تورلار ۋە مىنالار، ئاكوپلاردىكى ئېغىر تىپلىق پىلىمۇتلار ئۆز ئارا ماسلىشىپ غەلتە مەخلۇقلارنىڭ ئىلگىرىلىشىنى ئۈنۈملۈك توستى. يىراقتىكى ئېگىزلىكتە بىر ئادەم دۇربۇن بىلەن بۇ جەڭنى تەپسىلىي كۆزىتىۋاتاتتى. بۇ ئادەم دەل تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى ۋاڭ تىپخېڭ ئىدى. گەرچە غەلتە مەخلۇقلار بىلەن جەڭ باشلانغاندىن بۇيان ئۇ كۆپ قېتىم غەلتە مەخلۇقلارنىڭ سۈرەت ۋە ماتېرىياللىرىنى كۆرگەن بولسىمۇ، بىراق بۇ قېتىم ئۆزى ئالدىنقى سەپكە كېلىپ ئۆز كۆزى بىلەن تۇرى قورقۇنچلۇق بۇ غەلتە مەخلۇقلارنى كۆرۈپ، كۆڭلىدە ئاز-تولا قورقۇنۇپ پەيدا بولدى. ئوق غەلتە مەخلۇقلارنىڭ تېنىنى تېشىپ ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ ئالدىدا چىقىرىغاندا، ۋاڭ تىپخېڭنىڭ كۆڭلىدە بىر تەرەپتىن بۇ خىل جانلىقلارنىڭ كۈچلۈك ئىرادىسىغا نىسبەتەن ھەيرانلىق پەيدا بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن بۇ خىل ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشقا ئوخشاپ كېتىدىغان ھەرىكەتتىن ئىنتايىن ئەخمىقانلىقنى ھېس قىلدى! بۇ قېتىمقى ھۇجۇمنىڭ كۆلىمى ئالدىنقى نەچچە قېتىمدىكى زور ۋە كۈچلۈك ئەمەسلىكىنىڭ نېمىشقىلىقىنى بىلىپ بولمايتتى، بىراق نەچچە مىنۇت ئۆتمەيلا، ئۇلار بۇنىڭ سەۋەبىنى بىلدى، ئاسماندا لىپمۇ-لىق قاپقارا بۇلۇت بۇياققا يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتاتتى!

— ھاۋاغا قارشى جەڭگە تەييارلىنىڭلار! — دەپ بۇيرۇق قىلدى ۋاڭ تىپخېڭ. ھاۋا مۇداپىئە پىلىمۇتلىرى ۋە تىزگىن بومبىلار ھاۋادىكى قارا بۇلۇتقا توغرىلاندى، قارا بۇلۇت ئېتىش دائىرىسىگە كىرگەندىن كېيىن، ھەممەيلەن ھاڭۋېقىپ قالدى، ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدىكىسى قورقۇنچلۇق ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار بولماستىن، خۇددى ھەسەل ھەرىلىرىدەك

چوڭلۇقتىكى قۇرۇتلار ئىدى! سىز پىلىمۇت بىلەن ئۇچۇپ كېلىۋاتقان ھەسەل ھەرىسىنى ئاتالامسىز؟ جاۋابى چوقۇم ياق. ئۇچۇپ كېلىۋاتقان ھەرىلەر توپى ھەيرانلىقتا ئىلاجىسىز قالغان ئەسكەرلەرگە ئېتىلىپ كېلىپ، خۇددى بۇرۇلايدىغان ئوقلاردەك ئىنتايىن تېز سۈرئەتتە ئەسكەرلەرنىڭ بەدىنىنى تېشىپ كىردى. سانسىزلىغان ئەسكەرلەر ئېچىنىشلىق چىقىرىغىنىچە ئۇچۇپ كېلىۋاتقان ھەرە توپىنى ئەسەبىيلەرچە شاپىلاقلايتتى، ئۇنىڭغا ئۇلىشىپلا ئۆتمە - تۆشۈك بولۇپ كەتكەن جەسەتلەر بىر - بىرلەپ يەرگە يىقىلىشقا باشلىدى .

— ئۆلگۈر! — ۋاڭ تېپىخېڭ ئاغزىنى بۇزۇپ تىللىدى .

ساھىلدىكى ئىستېھكاملار قالايمىقان بولۇپ كەتكەندە، قۇملۇق ساھىلغا ھەر خىل غەلىتە مەخلۇقلار لىق تولۇپ كەتتى. تانكىلار زەمبىرەك سىتېۋوللىرىنى توغرىلاپ بولغۇچە، ئاسمانغا لىق تولۇپ ئۇچۇپ كېلىۋاتقان يېشىل رەڭلىك كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار ھەش - پەش دېگۈچە ئۇلارنى يوقىتىۋەتتى !

— بارلىق قىسىم چېكىنسۇن، دەرھال ئوت پۈركۈگۈچى ئېلىپ كېلىڭلار! — ۋاقىراپ قوماندانلىق قىلدى ۋاڭ تېپىخېڭ. بىراق غەلىتە مەخلۇقلار ئۇلارغا بۇ ۋاقىتنى بەرمىدى، نۇرغۇن زەھەرلىك ھەرىلەر قىلچىمۇ رەھىم قىلماستىن چېكىنىۋاتقان ئەسكەرلەرنى قوغلاپ ئۆلتۈرۈشكە باشلىدى! چوڭقۇر دېڭىز مەخلۇقلىرى ئېگىزلىككە ھۇجۇم قىلىپ چىقتى - دە، جاننى ئالغۇچى كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلارنى ئادەملەر توپىغا پۈركىدى، جەڭ ۋەزىيىتىدە بىردىنلا بۇرۇلۇش يۈز بەردى !

پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ ئانا يۇلتۇزىدا ۋەن شيوڭفېي، ۋىتىك، ئاندىرېۋ ئۈچەيلەن يارىپسقا ئەگىشىپ بىر يوغان مەجلىسخانغا كىرىپ كەلدى. ئۈچەيلەن كىرىپلا ھەيران قالدى، تۆت ئەتراپتا خىلمۇ - خىل تاشقى پىلانېتلىقلار لىققىدە ئولتۇراتتى، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۇلارنى قۇتقۇزۇۋالغان پولۇتۇسلارمۇ ئولتۇراتتى. يارىپسنىڭ كىرگىنىنى كۆرۈپ، بارلىق ۋەكىللەرنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇنىڭغا سالام بەردى، يارىپس جاۋاب سالام قايتۇرۇپ بولۇپ ئورنىدا ئولتۇردى. ۋەن شيوڭفېي ئۈچىمۇ يارىپسنىڭ يېنىدا ئولتۇردى، يارىپس ئۇلارغا پىچىرلىدى :

— بىر ئازدىن كېيىن باش مېڭە قۇرۇتى بىلەن سۈلھىيلەشكەندە ئۆزەڭلار دېگەن ھەر بىر جۈملە سۆزگىمۇ چوقۇم دىققەت قىلىڭلار، ئۆزەڭلارنىڭ كىم بىلەن سۆزلىشىۋاتقىنىڭلار كۆڭلۈڭلەردە ئايان بولسۇن، بىلىدىڭلارمۇ؟

ئۈچەيلەن بېشىنى لىگىشتى .

بىردەمدىن كېيىن مەجلىسخانا ئوتتۇرىسىدىكى تولۇق تەسۋىرلىك ئېكران قوزغالدى. بىر غايەت زور غوزەك قېپى مەجلىسخانا مەركىزىدە پەيدا بولدى، بۇنى كۆرۈپ مەجلىسخاندىكى

بارلىق ۋەكىللەر بىسەرەمجان ھالدا مىدىراپ قويۇشتى . ۋەن شيوڭفېيىلار پۈتۈن بەدىنى كۈلرەڭ كارشىنىۋاي كەلگەن بۇ چوڭ غوزەككە قاراپ ئىختىيارسىز ھالدا شۆلگىيىنى يۈتۈپ قويۇشتى . غوزەك مىدىراپ ، غوزەك يېنىدىن ئىنسانلارنىڭكىگە ئوخشىشىپ كېتىدىغان بىر باش كۆرۈندى . بۇنى كۆرۈپ ۋەن شيوڭفېيىنىڭ قۇسقۇسى كېلىپ كەتتى! غوزەكتىكى باش بۇرۇلۇپ قىلچىمۇ ئاچچىقلانمىغان ھالدا كۆزلىرىنى يارىسىنىڭ يېنىدا ئولتۇرغان ئۈچەيلەنگە تىكىپ سورىدى :
— سىلەر يارىسى دېگەن يەر شارلىقلارمۇ؟

بۇ غاراڭ-غۇرۇڭ غەلىتە ئاۋازنى ئاڭلاپ ۋەن شيوڭفېيى ئۈچەيلەن جىددىيلەشكەن ھالدا بېشىنى لىگىشتىشتى . غوزەك سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— سىلەر مەندىن نېمىشقا سىلەرنىڭ پىلانېتىڭلارغا تاجاۋۇز قىلغانلىقىمنى سورىماقچىمۇ؟ مېنىڭچە ، يارىسى ئاللىقاچان بۇنىڭ سەۋەبىنى سىلەرگە دەپ بېرىپ بولدى ، سىلەر يەنە نېمىنى سورىماقچى؟

بۇنى ئاڭلاپ ۋەن شيوڭفېيى ئورنىدىن تۇرۇپ ۋاقىراپ سۆزلەشكە باشلىدى :

— بىز يەرشارلىقلارنىڭ كەمچىلىكى ئاز ئەمەس ، ئۇنداقتا سىلەر بەك مۇكەممەلمۇ؟ مەن بىزنىڭ ئۆز پىلانېتىمىزغا ئىنتايىن زور بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىمىزنى ئېتىراپ قىلىمەن! ئەمما سىلەرمۇ دائىم باشقىلارنىڭ پىلانېتىسىغا تاجاۋۇز قىلىسىلەرغۇ؟
غوزەكتىكى يۈز ئېغىز ئاچتى :

— بىز پىلانېتلار بىرلەشمىسى بىلەن سۈلھى تۈزگەندىن باشلاپ ، كېلىشىمگە بويسۇنۇپ ، شۇ بويىچە تاللاپ ، ئاندىن باشقا پىلانېتلارغا ھۇجۇم قىلدۇق ، ئىقتىدارلىق ، يارىتىش كۈچى مول ، بىزگە خەۋپ يەتكۈزمەيدىغان ئىرقىلارغا ھۇجۇم قىلىمدۇق .
ۋىتىك قاقاھلاپ كۈلۈپ تۇرۇپ :

— ئۇنداقتا سىلەر نېمىشقا ئۆزەڭلارنى يوقاتمايسىلەر؟ مېنىڭچە بۇ يەردىكى ھەممەيلەن سىلەردىن ئىنتايىن بەك قورقىدۇ ، چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى سىز ۋە سىلەرنىڭ ئىرقىڭلارنىڭ ئۆزلىرىنى يوقىتىۋېتىشىدىن قورقىدۇ! سىز ۋە سىلەرنىڭ ئىرقىڭلارمۇ بۇ ئالەمگە بۇنچە كۆپ خاتىرجەمسىزلىك ئېلىپ كەلدىڭلارغۇ! ئەگەر سىز دېگەندەك تەھدىت سالغۇچى ئىرقىلارنى يوقىتىدىغان ئىش بولسا ، ئۇنداقتا سىلەر بىرىنچى بولۇپ يوقىتىلىشىڭلار كېرەك ،— دېدى .
باشقا پىلانېتلار ۋەكىللىرى بۇنى ئاڭلاپ غولغولا قىلىشقا باشلىدى ، ئۇلارنىڭ نەزىرىدە بۇ بىرنەچچەيلەن ھەقىقەتەنمۇ ئۆزىنى بىلەلمەيۋاتاتتى ، تېخى مۇشۇنداق تەلەپپۇزدا زېڭىرلارنىڭ باش مېڭە قۇرۇتىغا گەپ قىلىشقا پېتىنىۋاتاتتى! غوزەكتىكى يۈز بۇنى ئاڭلاپ ئاچچىقلانمايلا قالماستىن ، ئەكسىچە قاقاھلاپ كۈلۈپ كەتتى ، كۈلكىسى ئادەمنىڭ تېنىنى شۈركەندۈرۈۋېتەتتى! بىردەمدىن كېيىن ئۇ سۆزلىدى :

— يەر شارلىقلار! سىلەرنىڭ پىلانېتىڭلاردا ئىلگىرى سىلەرنىڭ دۆلىتىڭلارمۇ ئۆز كۈچۈڭلارنىڭ كۈچلۈكلىكىگە تايىنىپ ھەممە يەردە باشقىلارنىڭ ئىشىغا چات كېرىپ يۈرمىدىمۇ؟ (ئامېرىكىنى كۆزدە تۇتۇپ) سېنىڭ دۆلىتىڭ سېنى ئاتالمىش تېرورچى دۆلەتلەرنىڭ باشلىقلىرىنى يۇشۇرۇن ئۆلتۈرۈش ياكى ئەسلىمەلەرگە بۇزغۇنچىلىق قىلىشقا بۇيرۇق قىلغاندا، سەندە ئۆزەڭنى ئەيىبلەش ھېسسىياتى پەيدا بولغانمۇ؟ سەن ئۆزەڭنىڭ باشقىلارغا تەھدىت پەيدا قىلغانلىقىنى ئويلاپ باقتىڭمۇ؟

ۋىتىك بۇنى ئاڭلاپ دۇدۇقلاپ جاۋاب بېرەلمەي قالدى. غوزەك يۈز سۆزىنى داۋاملاشتۇردى: — مەن دېگەندەك بىزنىڭ خاراكتېرىمىز ئوخشاش، ئەمما ۋاستىمىز ئوخشىمايدۇ، بىراق بىز ھېچبولمىغاندا بىز ئىمزالىغان كېلىشىمگە ئەمەل قىلدۇق، ئەمما سىلەرنىڭ دۆلىتىڭلار دائىم ئەمەل قىلمايدىغۇ؟ سىلەرنىڭ پىلانېتىڭلاردىكى ئاتالمىش ب د ت ئىلگىرى سىلەرنىڭ دۆلىتىڭلار تەرىپىدىن تىزگىنلىنەتتى، ئاتالمىش دۇنيانىڭ تېنچلىقىنى قوغداش بولسا رەزىل سۈيىقەستىڭلارنى يۇشۇرىدىغان چىرايلىق بىر تون، خالاس. ھەمدە ...

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە غوزەك يۈز بىردەم تۇرۇپ قالدى:

— جەڭ جەريانىدا مېنىڭ ئىرقىم بىرەرمۇ گۇناھسىز جانلىققا زىيان يەتكۈزمەيدۇ، بۇنى سىلەر قىلالامسىلەر؟ ئېسىمدە قېلىشچە، سىلەرنىڭ ئاتالمىش خاتا بومباردىمانىڭلاردا ھازىرغىچە ئاز دېگەندىمۇ نەچچە ئون مىليون ئادەم پارتلاپ ئۆلدىغۇ؟

غوزەك يۈز سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە يەنە قاقاھلاپ كۈلۈشكە باشلىدى!!! ئاندىن بۇ ئاچچىقىدىن بوغۇلۇپ:

— بىرسىڭمۇ زىيان يەتكۈزمەيمىز؟؟ سىلەرنىڭ يەر ئاستى ئۇۋاڭلاردا ئۆلگەن ھايۋانلارچۇ؟ ئۇلار سىلەر بىلەن بىزنىڭ ئوتتۇرىمىزدىكى جەڭ ئۈچۈن ئۆلگەنمۇ؟— دېدى. غوزەك يۈز ئاستا-ئاستا سۆزلەشكە باشلىدى:

— شۇنىسى سەمىڭلاردا بولسۇن! ئۇلارنى سىنىغان ۋە گېنىنى ئۆزگەرتكەن چاغدا، مېنىڭ مېڭە قۇرۇتلىرىم ئۇلارنىڭ پىكىرىنى ئالدى، سىلەر ئىنسانلار ئۇزۇن مۇددەت ئۇلارنى ئوۋلاپ ئۆلتۈرگەنلىكىڭلار سەۋەپلىك ئۇلار ناھايىتى بۇرۇندىن باشلاپلا سىلەرگە ئۆچ ئىكەن، بىز ئۇلارغا ئۇلارنى ئۆزگەرتىپ سىلەر بىلەن ئۇرۇشقا سېلىش تەلپىنى قويغاندا، ئۇلار دەرھال ماقۇل بولدى، بۇنىڭ ھەممىسى سىلەرنىڭ تۆھپەڭلار ئەمەسمۇ!

يارىپس ئورنىدىن تۇرۇپ بىر نېمىلەرنى دېمەكچى بولۇشقا، ۋەن شيوڭفېي ئۇنى بېسىپ قويۇپ، ئورنىدىن تۇرۇپ، غوزەك يۈزگە قاراپ دېدى:

— توغرا! سىز دېگەندەك بىز سىلەرگە يېتەلمەيمىز، ئەمما ھېچبولمىغاندا بىر جەھەتتە سىلەر بىزگە يېتەلمەيسىلەر!

بۇ گەپ چىقىشى بىلەنلا مەجلىس ئەھلىنىڭ ھەممىسى ۋەن شيوڭفېيغا قانداق دى، غوزەك يۈزمۇ گۇمانلانغان ھالدا ئۇنىڭغا قارىدى. ۋەن شيوڭفېي ئۈزلۈك ۋاقىراپ سۆزلىدى :

— بىزنىڭ ھېچبولمىغاندا ئۆزىمىزنىڭ تەپەككۈر ھېسسىياتىمىز بار، خۇشاللىق، غەزەپ، قايغۇ، شادلىقىمىز بار! سىلەرنىڭ ئىرقىڭلارغا ئوخشاش قىلچىمۇ ئۆزلۈك ئېڭى يوق قورچاق ئەمەسمىز!

غوزەك يۈز سوغۇق كۈلۈپ قويۇپ دېدى :

— سىلەرنىڭ ئاتالمىش ھېسسىياتىڭلار بار، بۇ نۇقتىدا مەن ئىقرار قىلماي تۇرالمىمەن، گەرچە مېنىڭ ئىرقىم سىلەرگە ئوخشىمىسىمۇ، بىراق بىزنىڭ ھۆكۈمرانلىق شەكلىمىز مېنىڭ ئىرقىمنى ئىزچىل ئەڭ ئۈنۈملۈك ھالەتتە ساقلايدۇ! سىلەرگە ئوخشاش ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىپ، ئۆز مەنپەئەتى ۋە ھوقۇقى ئۈچۈن تىنىمىسىز جەڭ قىلمايدۇ!

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ قاقاھلاپ كۈلۈپ كەتتى، غوزەك يۈز ئاچچىقلانغاندەك بولۇپ سورىدى :

— نېمىگە كۈلسەن؟

ۋەن شيوڭفېي كۈلكىسىنى توختىتىپ دېدى :

— مەن سىزنىڭ ئىرقىڭىزنىڭ ھەقىقەتەنمۇ بەك بىچارلىكىگە كۈلۈۋاتىمەن، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ باشقىلارنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدىكى تىرىك جەسەتلىكىنى بىلمەيدىكەن، بەلكىم بىزنىڭ ئاتالمىش ھېسسىياتىمىز بىزگە نۇرغۇن ئاۋارچىلىقلارنى ئېلىپ كەلگەندۇ! بىراق بىز ئۇنىڭدىن نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگىنەلەيمىز، باشقىلار بىلەن ئۆز خۇشاللىقىمىزنى ئورتاقلىشىشنى ئۆگىنىۋالالايمىز، جەڭ مەيدانىدا سىزنىڭ ئەسكەرلىرىڭىزگە ئوخشاش پەقەت ئۆلۈمگە ئۆزىنى تۇتۇپ بېرىشنىلا ئەمەس، ئەكسىچە ھاياتلىقنى قەدىرلەشنى بىلىمىز! مۇھەببەت ئۈچۈن بىز مۆجىزە يارىتالايمىز، بۇلار سىلەر مەڭگۈ قىلالمايدىغان ئىشلار!

بۇ سۆزلەر مەجلىس ئەھلىنى ھاياجانلاندىرۇۋەتتى، نۇرغۇن ۋەكىللەر بەس-بەستە ۋەن شيوڭفېيغا قايىللىق نەزىرى بىلەن بېقىشتى، ھەتتا يارىپسىمۇ كۈلۈپ كەتتى، ئىچ-ئىچىدىن ۋەن شيوڭفېينىڭ بۇ سۆزلىرىگە قايىل بولدى! غوزەك يۈز قارىماققا ئىنتايىن ئاچچىقلانغاندەك قىلاتتى. ئۇ غەزەپ بىلەن ۋاقىردى :

— بۇلار بولسا نېمە بوپتۇ؟ شۇنى ئۇنۇتمىغىنىكى، مەن ھازىر بىرلا بۇيرۇق قىلسام سىلەر يەر شارلىقلار دەرھال بۇ ئالەمدىن يوقىلىسىلەر! سىلەرنىڭ ئاتالمىش ھېسسىياتىڭلار بۇلارنى ئۆزگەرتەلەمدۇ؟

— ياق!— ۋەن شيوڭفېي بوش ئاۋازدا جاۋاب بەردى. ئاندىن تۇيۇقسىز ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ :
— بىراق بىز سىلەر بىلەن ئەڭ ئاخىرقى بىر ئادىمىمىز قالغۇچە جەڭ قىلىمىز، بىز مەغلۇپ

بولغان تەقدىردىمۇ سىلەرنى ئېغىر بەدەل تۆلىتىمىز! — دېدى. غوزەك يۈز بۇنى ئاڭلاپ ھەيران قالدى، بىردەمدىن كېيىن ئۇ بەدبەشەرە ھالەتكە ئۆزگىرىپ غەزەپ بىلەن ۋاقتىدى :
— قىزىق! بىز سىناپ باقايلى، سىلەرنىڭ ھېسسىياتىڭلار مېنى ئېغىر چىقىمدار قىلالامدۇ — يوق!
سۆزى تۈگەپلا ئېكراندىكى غوزەك غايىپ بولدى.

45- باب بوران - چاپقۇن كەلمەكتە

ئېكراندىكى غوزەك يوقىلىشى بىلەنلا پۈتۈن مەجلىس خانا قايناپ كەتتى، باشقا ئىرقلارنىڭ ۋەكىللىرى ۋەن شيوڭفېيغا قارىغىنچە باشلىرىنى يېقىن ئەكىلىپ پىچىرلاپ تاللىشىشقا باشلىدى!
بەزىلەر ئۇلار ئۈچۈن ئاھ ئۇرسا، بەزىلەر ئۇلارنىڭ بىلىمسىزلىكىنى مازاق قىلاتتى، بىراق تېخىمۇ كۆپ ۋەكىللەر ئۇلارغا قايىللىق نەزىرى بىلەن قارىشاتتى. يارىس يەلكىسىدىن بىر چوڭ تاغنى ئېلىپ تاشلىغاندەك بولۇپ يېنىكلەپ، چوڭقۇر بىر ئۆھ تارتىپ قويۇپ، يۈزلىرىگە كۈلكە يۈگۈردى، قايتىش يولىدا ئۇ ۋەن شيوڭفېيغا قاراپ :

— قالتىس، بىز زېڭىرلار بىلەن ئۇرۇش توختاتقاندىن بۇيان بۇنداق گەپنى ئاڭلاپ باقمىغان ئىدىم، — دېدى ۋە سورىدى :

— بىراق سىز بىلەمسىز؟ سىزنىڭ ئاشۇ سۆزلىرىڭىز سىزنىڭ بارلىق قېرىنداشلىرىڭىزغا زىيانكەشلىك قىلىپ قويۇشى مۇمكىن .

ۋەن شيوڭفېي يارىسنىڭ سۆزلىرى ئاڭلاپ قوشۇمىسىنى قاتتىق تۈرۈپ قويۇپ، يارىسقا قاراپ :
— بۇ... بۇنى مەنمۇ بىلىمەن، ئابايام ھەقىقەتەن بەك غەزەپلىنىپ كەتكەنلىكتىن كۆڭلۈمدىكى گەپلەرنىڭ بەرنى سۆزلىۋېتىپ قاپتىمەن! — دېدى. يارىس بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ دېدى :

— بىلىدىم، ھازىر بىز ئېھتىياجلىق بولۇۋاتقىنى دەل سىزگە ئوخشاش غەزەپلەنگەن ئادەم!
ئاندىن ئېيتىشىپ مېڭىپ كېلىپ دېدى :

— مارشال يارىس، سىزمۇ ئاڭلىدىڭىز، زېڭىرلار بىزنىڭ پىلانېتىمىزغا ئومۇميۈزلۈك ھۇجۇم قوزغاپ كەتكەن، يەر شارلىق بولۇش سۈپىتىم بىلەن مەن بىزنىڭ پىلانېتىمىزغا قايتىپ ئۆز ماكانىمىزنى قوغداش ئۈچۈن جەڭ قىلىشنى ئويلايمەن!

ئاندىن بۇ سۆزى دەرھال ۋەن شيوڭفېي بىلەن ۋىتكنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. يارىسنىڭ

ئۇلارنى بەكمۇ ئېلىپ قالغۇسى بار ئىدى، بىراق ئۇلارنىڭ كەيپىياتىغا قاراپ بۇنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى بىلدى، ئۇ كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى :

— بىلدىم، مەن دەرھال قوشۇن ئاجرىتىپ سىلەرنى يولغا سېلىپ قويماي !
ئىككى كۈندىن كېيىن ۋەن شيوڭفېي، ۋىتىك، ئاندىرېۋ ۋە بارلىق ئەسكەرلەر (ھېلىقى كىچىك دىنوزاۋورمۇ بار) ئۆز يۇرتىغا قايتىدىغان ئالەم كېمىسىگە چىقتى. يارىس ئالاھىتەن كېلىپ ئۇلارنى ئۈزۈپ قويدى، ئالەم كېمىسى ئۈچىدىغان چاغدا يارىس دېدى :
— دېگەن سۆزىڭىزنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ، سىلەردە زېڭىرلاردا يوق ھېسسىيات قورالى بار، سىلەر ئەڭ مۇنەۋۋەر ھەربىيلەر .

ۋەن شيوڭفېيلار بۇنى ئاڭلاپ يارىسقا باشمالتىقنى چىقىرىپ قويدى، يارىس كۈلگىنىچە جاۋاب سالدى بەردى. ئۇلار ئايرىلغاندىن كېيىن، يارىس بېشىنىمۇ بۇرمىستىن :
— بولدى، سىز ئەمدى چىقىشىڭىز بولىدۇ!— دېدى. سۆزى ئاخىرلىشىپلا يارىسنىڭ كەينىدە كۆك نۇر چاقناپ، بىر ئادەمنىڭ كۆلەڭگىسى پەيدا بولدى! يارىس ئۇنىڭغا قاراپ :
— قانداق، سىلەرنىڭ ئەڭ ئالىي كېڭىشىڭلارنىڭ نەتىجىسى قانداق بولدى؟— دەپ سورىدى. كۆك نۇر ئەسلىدە بىر پولۇتۇس ئادىمى بولۇپ، ئۇ جاۋابەن :
— بارلىق كېڭەش باشلىقلىرى سىزنىڭ تەلپىڭىزگە ماقۇل بولدى، ئۇندىن باشقا يەنە 43 ئىرق پۈتۈن كۈچى بىلەن بىزنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى !
يارىس رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى لىگىشتىپ :

— ھەببەللى، ناھايىتى ياخشى! ھېلىقى يىگىتنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، مەن ئاخىرى ھۇشۇمنى تاپتىم، يەر شارلىقلار! بىر ناھايىتى ئاجىز مىللەتمۇ زېڭىرلارنىڭ ھۇجۇمىغا جان تىكىپ قارشىلىق قىلىۋاتقان يەردە، بىزدەك شۇنچىۋالا چوڭ ئىتتىپاقداشلار تېخى زېڭىرلاردىن بۇنچىۋالا قورقۇپ كېتىپتىمىز، بۇ ھەقىقەتەنمۇ قاملاشماپتۇ. ئۇزۇندىن بۇيان بىز زېڭىرلارنىڭ باستۇرۇشىغا ئۇچراۋەرگەچكە، ئۇلار بىلەن جەڭ قىلىشقا پېتىنالىمايماي بۈگۈنكىدەك ھالغا قاپتۇق، ئەينى چاغدا زېڭىرلارنىڭ نېمىشقا بىز بىلەن ئۇرۇش توختاتقانلىقىنىڭ سەۋەبىنى ئويلاپ باقماپتۇق!— دېدى. ھېلىقى پولۇتۇس ئادىمى بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ :

— شۇنداق! مەنمۇ زېڭىرلارنىڭ نېمىشقا بۇ مىللەتنى يوقاتماقچى بولغانلىقىنى بىلىمەن، چۈنكى ئۇلار يەر شارلىقلارنىڭ كېيىن بىزدەك تەرەققىي قىلىپ كېتىشىدىن قورقۇدۇ.....
ئەمەلىيەتتە زېڭىرلار ئۇلارنى تۇنجى بايقىغاندا، ئەينى چاغدىكى ئۇرۇش سەۋەپلىك يەر شارلىقلارنىڭ تاجاۋۇزچىلىققا قارشى تۇرۇش روھى ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا نامايەن بولغان، شۇندىن بۇيان ئۇلار يەر شارلىقلارنىڭ بىزگە ئوخشاش ئۆزگىرىشىدىن ئىنتايىن قورققان!

راستىنى ئېيتقاندا، ئەگەر جۇڭگو ئالەم كېمىسىنى بايقىماي، يەر شارى ئىلگىرىكىدەك قالايىمقانچىلىق ئىچىدە تۇرغان بولغان بولسا، مېنىڭچە، زېڭىرلار بەلكىم ئۇلارنىڭ بارلىق ئادەملىرىنى قويۇپ بېرىشى مۇمكىن ئىدى!— دېدى .

يارېس بېشىنى كۆتۈرۈپ، كۆپكۆك ئاسمانغا قاراپ قويدى. بىردەمدىن كېيىن ئۇ يېنىدىكى كۈنۋوئىدىن سورىدى :

— تەييارلىق ئەھۋالى قانداقراق؟

— بەش زەربىدار ئالەم كېمە ئەترىتى تەييارلىنىپ بولدى، ئۇندىن باشقا يەنە 200 چوڭ تىپتىكى چارلىغۇچى ئالەم كېمىسى، 120 توشۇغۇچى كېمە، 300 تەمىنات تولۇقلىغۇچى كېمە ۋە 600 قوغدىغۇچى كېمە ھەمدە پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇلىرى ئالدىنقى سەپكە ماڭدى، ئۇلار ھەر ۋاقىت يەر شارىغا ياردەملىشىپ جەڭ قىلىشقا تەييار! پولۇتۇسلارنىڭ ئالدىن يۈرەر قىسىملىرىدىن جەمئىي 400 مىڭ ئالەم ئاۋىئاتىكسى يولغا چىقىپ، ئارقا سەپتىكى جەڭگە تەييارلىنىپ بولدى.....— دېدى كۈنۋوئى. دوكلاتنى ئاڭلاپ بولۇپ، يارېس ئاستا-ئاستا مېڭىپ سەيلى قىلىشقا باشلىدى. ئۇ بىردەم ماڭغاندىن كېيىن :

— ناھايىتى تېزلا بىر مەيدان قاتتىق بوران-چاپقۇن بولىدۇ، بىر مەيدان ئاسمان-زېمىننى لەرزىگە سالدىغان بوران-چاپقۇن بولىدۇ،— دېدى. ئۇ تۇيۇقسىز مېڭىشتىن توختاپ كەينىدىن كېلىۋاتقان كۈنۋوئىغا دېدى :

— زېڭىرلار يەر شارىغا ئومۇمىي ھۇجۇم قوزغىغاندا بىزنىڭ ئالدىن يۈرەر قىسىملىرىمىز ھەرگىز دەرھال جەڭگە قاتناشمىسۇن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ۋەن شيوڭفېي دېگەندەك قىلالامدۇ-يوق! ئەڭ ئاخىرقى بىر ئادىمى قالغۇچە جان تىكىپ ئېلىشىش جۈرئىتى بارمۇ-يوق! ئۇلارنى كۆزىتىپ باقسۇن .

كۈنۋوئى بېشىنى لىڭىشتىپ، بىر نېمىلەرنى ئويلىغاندەك بولۇپ سورىدى :

— مارشال، يەر شارلىقلارنى دەپ زېڭىرلار بىلەن قايتىدىن جەڭ قىلىشىمىز ئەرزىمدۇ؟

— ئەلۋەتتە ئەرزىيدۇ!— دېدى يارېس ئۇلۇغ-كىچىك تىنىپ،— زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلغاندا بىزنىڭ بىرلەشمىمىزدىكى بارلىق جەڭچىلىرىمىز قىلچىمۇ قورقمايدىغان روھىنى كۆرسىتىپ، ئۆزلىرى دۇچ كەلگەن تاجاۋۇزچىلىققا قاتتىق قارشىلىق كۆرسەتتى، بىراق ئۇرۇش توختىغاندىن كېيىن، تېنچلىق مەزگىلىدە بۇ خىل روھ يوقاپ كېتەيلا دەپ قالدى، زېڭىرلارغا بەكمۇ يول قويۇۋەتتۇق! ئەينى يىللاردا بىز دەل مۇشۇنداق جان تىكىپ ئېلىشىش روھىمىزغا تايىنىپلا زېڭىرلارنى تەسلىم قىلالىغان ئىدۇق، ئەمما ھازىر.....

يارېس سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە چىرايى بەك ئۆزگىرىپ كەتتى، ئۇ بىردەم توختىۋېلىپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى :

— مۇشۇنداق كېتىۋەرسە زېگېرلار بىرەر ئەسكىرىنىمۇ ئىشلەتمەي بىزنى يوقىتىۋەتكۈدەك، چوقۇم ئاشۇ ياستۇقنى قىرلاپ غەمسىز ياتقانلارغا ھەقىقەتنى بىلدۈرۈش لازىم .

يەر شارىدا زېگېرلار جۇڭگوغا كەڭ كۆلەملىك ھۇجۇم قوزغىغاندىن كېيىن جۇڭگو قىسىملىرىنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا ئۇچرىدى . زېگېر قىسىملىرىنىڭ كۈندۈزى نۇرغۇن چىقىم تارتىپ ئىگىلىگەن ئىستېھكاملار كېچىسى جۇڭگو قىسىملىرى تەشكىللىگەن كېچىلىك زەربىدە قايتۇرۇۋېلىنىۋاتاتتى! ئىككى تەرەپ دائىم ئاللىقاچان خارابىلىققا ئايلانغان بىرەر شەھەر ئۈچۈن نەچچە ئون قېتىملاپ جەڭ قىلىشاتتى، جۇڭگو قىسىملىرى ئىستېھكامنى قاتتىق ساقلاپ، جەڭ سېپىنى ئىزچىل دېڭىز بويى رايونلىرىدىلا ساقلاپ كەلدى! پلۇتۇن يېنىدىكى مېڭە قۇرۇتى مادېس ئىككى تەرەپنىڭ جېڭىنى كۆزىتىپ تۇرۇۋاتاتتى، ئادەم ۋە قۇرۇتلار قوشۇنى ئۆزئارا قىرغىن قىلىشاتتى، زېگېر قىسىملىرى ئۆلۈمدىن قورقمايتتى! جۇڭگو قىسىملىرى بولسا بىر قەدەر زېمىننىمۇ جان تىكىپ قوغدىغاچقا بۇ جەڭ بەكمۇ كەسكىن بولۇۋاتاتتى .

— سەن بىزنىڭ مادېس مېڭە قۇرۇتىنى ئىزدە! — بىر غايەت زور غوزەك ئاستا - ئاستا ئۆرلەشكە باشلىدى .

— شاس، جۇڭگوغا ھۇجۇم قوزغىغىلى شۇنچە ئۇزاق بولدى، بىز يەنىلا سىرتتا توسۇلۇپ قالدۇق! سىزنىڭ ھېسابىڭىزچە بىز يەنە قانچىك ۋاقىتتا ئاندىن ھۇجۇم قىلىپ كىرەلەيمىز؟ — دېدى مادېس .

— مەن ئەيىپلىك، مېڭە قۇرۇتى مادېس! بۇ ئىنسانلارنىڭ قارشىلىقى بىزنىڭ ئويلىغىنىمىزدىنمۇ كۈچلۈك چىقىپ قالدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار بېكىتىلەرنىڭ بۇرۇنقى بەزى قوراللىرى بىلەن قوراللىنىپتۇ، شۇڭا بىزنىڭ ھۇجۇمىمىز شۇنچىۋالا كۈچلۈك قارشىلىق ئۇچرىدى . مەن سەرخىل ئەسكىرىي كۈچىمىزنى توپلاپ، چوڭ قۇرۇقلۇق يېنىدىكى ئارالنى (تەيۋەن) ئاۋال ئالماقچى، بۇ ئارقىلىق ياپونىيە ۋە موڭغۇلىيە رايونىغا يۇشۇرۇنۇۋالغان قىسىملار بىلەن ماسلىشىپ ئۇچ تەرەپتىن ئۇلارنى قىسىماقچى . پۈتكۈل جەريانغا بىرەر ئايچە ۋاقىت كېتەر، — جاۋاب بەردى شاس .

ئۇنىڭ سۆزى تۈگەپ تۇرۇشىغا يەنە بىر مېڭە قۇرۇتى داسمۇ كەلدى :

— مېڭە قۇرۇتى مادېس، نېمە ئىش بار ئىدى؟

— داس، سىزنىڭ شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى جەڭ ئەھۋالىڭىز قانداقراق؟ — سورىدى مادېس .

— شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى ئاساسلىق قارشىلىق ئامېرىكا ۋە كانادادىن ئىبارەت بۇ ئىككى دۆلەتتىن كېلىۋاتىدۇ، بىزنىڭ قىسىملىرىمىز مېكسىكا بىلەن گرىنلاندا (دانىيە) نى ئىگىلەپ بولدى، ھازىرلا ئامېرىكا بىلەن كاناداغا ھۇجۇم قوزغايىمىز، — دېدى داس .

— بولدى، مەن باش مېڭە قۇرۇتىنىڭ بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالدىم، بۇ ئىنسانلار بىلەن بۇنداق ئوينىشىۋەرمەيدىغان بولدۇق، — دېدى مادېس بۇنى ئاڭلاپ .

— نېمىشقا؟ — قالغان ئىككى مېڭە قۇرۇتى چۈشەنمىگەندەك سورىدى .

— مەنمۇ بىلمەيمەن، پىلانېتلار بىرلەشمىسى مەجلىسگە قاتناشقاندىن كېيىن، باش مېڭە قۇرۇتى قارىماققا ئىنتايىن غەزەپلەنگەندەك قىلدۇ، ئۇ ئىككى گۇرۇپپوۋوي ئارمىيىنى ئەۋەتپتۇ، ئۇلار كېلىشى بىلەنلا دەرھال ئومۇميۈزلۈك ھۇجۇم قوزغايىمىز! باش مېڭە قۇرۇتىنىڭ يەنە بىر بۇيرۇقى بار، يەر شارىغا پاراكەندىچىلىك سالىدىغان بۇنداق ھۇجۇمنى توختىتىدىكەنمىز، قالغان يەر شارىلىقلارنى بىزنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنلىرىمىز كېلىپ يوقىتىدىكەن. يەر شارىدىكى ۋاقىتلىق قىسىملاردىن دېڭىز-ئوكيان رايوندىكىلىرىدىن باشقىلىرىنىڭ ھەممىسى ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالسۇن! — دەپ جاۋاپ بەردى مادېس .

— خوپ، مېڭە قۇرۇتى مادېس! — ئىككى مېڭە قۇرۇتى تەڭلا جاۋاپ بەردى .

— بولدى، بىز ھازىر دەرھال بۇ يەردىن ئايرىلىپ يۇپىتېر يېنىغا كېتىپ، چوڭ قوشۇننىڭ كېلىشىگە تەييارلىنايلى، — مادېسنىڭ بىر بۇيرۇقى بىلەن نۇرغۇن زېڭىرلار ئارمىيىسى قۇياش سىستېمىسىنىڭ ئىچكىرىسىگە قاراپ ئاتلاندى!

46- باب تۇيۇقسىز كەلگەن ئۆزگىرىش

تەيۋەن، پۈتكۈل ئارال زېڭىرلارنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇمىغا ئۇدا ئۇچراپ، دېڭىز بويى شەھەرلىرىدىن كۆپ قىسىملىرى قولىدىن كەتتى، ئارال پۈتۈنلەي زېڭىرلارنىڭ قاتمۇ-قات مۇھاسىرىسىدە قالدى. ئەگەر جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى ئالەم كېمىسى دەرھال جىددىي ياردەمگە كەلمىگەن بولسا، تەيۋەن ئارىلى ئاللىقاچان ئىشغال قىلىنىپ بولۇناتتى. تەيۋەن شەھىرىدە ۋاڭ تىپخېڭ تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ بىر قىسىم ئوفىتسېرلىرى بىلەن كېيىنكى قەدەملىك ھەربىي ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈستىدە مەسلىھەتلىشىۋاتاتتى. يىغىندا ھەر قايسى ھەربىي ئەمەلدارلار توختىماستىن تالىشاتتى، بەزىلەر ئەگەر تەيۋەن قولىدىن كەتسە دەرھال ئاتوم بومبىسى ئىشلىتىپ تەيۋەننى تۈزلۈپتەپ، زېڭىرلار بىلەن بىللە تۈگىشىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ تەكلىپ گەرچە تەلۋىلىك بولسىمۇ، بىراق ۋاڭ تىپخېڭ ئاستىرتتىن بۇ يېڭى چىققان گېنرالنىڭ ئۆلۈمىدىن قورقمايدىغان روھىنى ماختاپ قويدى، ئەگەر بۇرۇنقى چاغلار بولىدىغان بولسا، تەيۋەننىڭ ھېلىقى كونا گېنراللىرى ئاللىقاچان نەگە قېچىشىنى بىلمەي قالغان

بولاتتى . يەنە بەزىلەر بۇنى ئەڭ ئەخمىقانه چارە دەپ قارىدى ، تەيۋەن ئارىلىدا 20 مىليوندەك پۇقرا بار ، بۇ پۇقرالارنى زېڭىرلارغا قوشۇپ دەپنە قىلسا بولمايدۇ . دە ! ئىككى تەرەپ تازا تالىشىۋاتقاندا ، مەجلىس خانى ئىشكى ئېچىلىپ ، جۇڭگو ئالەم قىسىملىرىنىڭ قوماندانى لىن خەييۈن كىرىپ كەلدى . ھەممەيلەن ئۇنى كۆرۈپ جىمىپ قېلىشتى ، ئاخىرى ۋاڭ تىپخېڭ بۇ جىمجىتلىقنى بۇزۇپ ، ئورنىدىن تۇرۇپ لىن خەييۈنگە سالام بەردى ، لىن خەييۈن جاۋاب سالىمى قايتۇرۇپ :

— ھازىرقى ۋەزىيەتنى سىلەرمۇ بىلىسىلەر ، گەرچە تەيۋەننىڭ دېڭىز بويى شەھەرلىرى قولىدىن كەتكەن بولسىمۇ ، ئەمما بىزنىڭ قولىمىزدا يەنە نۇرغۇن رايونلار بار ، ھېلىلا بەزىلىرىڭلار ئېيتقان «يا ئۆلۈم ، يا كۆرۈم» دېگەن ئويۇڭلارغا خېلىلا بالدۇرلۇق قىلىدۇ! — دېدى كۈلۈپ تۇرۇپ . ھېلىلا ئاتوم بومبىسى ئىشلىتىش تەكلىپىنى بەرگەن سەركەردىلەر بىردىنلا قىپ . قىزىل قىزىپ يەرگە قاراشتى .

— ئەمەلىيەتتە سىلەرنىڭ ئويۇڭلارنى مەنمۇ ئويلىغان ، يا ئۆلۈم ، يا كۆرۈم دەپ ، ئەمما ھەققانىيەت ئۈچۈن قۇربان بولۇشقا توغرا كەلسىمۇ ، ئۇنى جەڭ قىلىپ ئەڭ ئاخىرقى بىر ئادىمىز قالغاندا دېيىشەرمىز ! بىزنىڭ يەنە قىسىملىرىمىز بار ، ئىككى برونىۋىك گۇرۇپپىۋوي ئەسكىرىي كۈچىمىز بار ، ھەر قايسى چوڭ شەھەرلەر جەڭ تەييارلىق ھالىتىگە كىرىپ بولدى ! بىز يەنىلا ئۇلار بىلەن جەڭ قىلالايمىز! — دېدى ۋاڭ تىپخېڭ . لىن خەييۈن ئۇنىڭغا ئۇلاپلا دېدى : — زېڭىرلار ئەسكىرىي كۈچىنى توپلاپ تەيپىيغا ھۇجۇم قىلىۋاتىدۇ ، بىز بۇنداق پاسسىپ تاياق يەيدىغان ۋەزىيەتتە تۇرۇۋەرسەك بولمايدۇ ! زېڭىرلار بىزنى پەقەت زەربىدىن ئۆزىنى قاچۇرماقچى دەپ ئويلايدۇ ، بىزنىڭ كەڭ كۆلەملىك قايتۇرما ھۇجۇم قىلىدىغىنىمىزنى چوقۇم ئويلاپمۇ قويمايدۇ ، بىز پەقەت ئەسكىرىي كۈچىمىزنى ئازراق يىغىپ ، ئىككى يولغا بۆلۈنۈپ تەيجۇڭ ۋە خۇاليەنگە ھۇجۇم قىلالى ! مەن ئالەم قىسىملىرىنى باشلاپ ئۇلارنىڭ بىر بۆلۈك ئەسكىرىي كۈچىنى تۇتۇپ تۇرۇپ ، ئۇلارنىڭ تەيپىيگە بولغان بېسىمىنى يېنىكلىتەي ، بىز پەقەت مۇشۇ ئىككى جاينى ئالالساقتا ، ئۇلار تەيپىيگە بولغان ھۇجۇمىنى تاشلاپ ، قولىدىن كەتكەن جايلارنى قايتۇرۇۋېلىشقا ئاتلىنىدۇ ، بىز تېخىمۇ كۆپ ۋاقىتنى قولغا كەلتۈرۈلەيمىز ! — سىز قانداقسىگە زېڭىرلارنى تەيپىيگە بولغان ھۇجۇمدىن ۋاز كېچىدۇ دەپ ئويلاپ قالىدىڭىز ؟ ئۇنىڭ ئۈستىگە سىز ئۇلارنى قانداق قىزىقتۇرۇپ ئېلىپ كېتەلەيسىز ؟ — دەپ سورىدى ۋاڭ تىپخېڭ ئەنسىرگەن ھالدا .

— خاتىرجەم بولۇڭ ، زېڭىرلار جەڭ قىلسا ھەممىشە مۇكەممەللىكنى قوغلىشىدۇ ، ئۆزلىرىنىڭ چوڭ قوشۇن بىلەن بۆلۈنۈپ كېتىشىنى ياخشى كۆرمەيدۇ ! ئۇنىڭ ئۈستىگە زېڭىرلار ھازىر مېنىڭ ئالەم قىسىملىرىمنى ئۆزىمنىڭ 1 - نومۇرلۇق دۈشمىنى دەپ قارايدۇ ، ئەگەر بىز يالغاندىن

ئۇلار بىلەن يالغۇز جەڭ قىلساق، ئۇلار چوقۇم بىزنى يوقىتىدىغان بۇ ياخشى پۇرسەتنى ھەرگىز قولدىن بەرمەيدۇ!— دېدى لىن خەييۈن بېشىنى لىگىشىتىپ تۇرۇپ .

— بولمايدۇ! بۇ بەك خەتەرلىك! ئۇلارنىڭ سانى كۆپ، سىلەر تاقابىل تۇرالمايسىلەر!— دېدى ۋاڭ تىپخېڭ بېشىنى چايقاپ تۇرۇپ . لىن خەييۈن كۈلۈپ تۇرۇپ ئۇنىڭغا دېدى :

— ھېچقىسى يوق، مەن ئۇلارنى تېنچ ئوكيان ئۈستىگە باشلاپ بارىمەن، ۋاقتى كەلگەندە ئالەم بوشلۇقىدىكى يەنە بىر ئالەم كېمىسى ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكى بىلەن ئۇلارنى كۈتۈۋالىدۇ .

— ئۇنداقتا تېخىمۇ بولمىغۇدەك! سىلەرنىڭ بۇنداق قىلىشىڭلار ئۆزىنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرگەنلىك، ئۇ نەرسىنىڭ قۇدرىتى كۈچلۈك، ھەتتا سترونتىلارنىمۇ پارچىلىۋېتەلەيدۇ، تەسادىپىي سىلەرگە تېگىپ كەتسە قانداق قىلىمىز؟— ۋاڭ تىپخېڭ لىن خەييۈننىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ سەكرەپ تاشلىغىلى قىل قالدى، باشقا ئوفېتسىپىلارمۇ لىن خەييۈننى جان بىلەن ئوينىشىۋاتىدۇ دەپ قارىدى! لىن خەييۈن قولىنى سىلكىپ قويۇپ :

— خاتىرجەم بولۇڭ، خاتىرجەم بولۇڭ! ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنىڭ فوكۇسىنى ئەڭ كىچىك قىلىپ تەڭشەيمىز، ماگىنت زەررىچە ئوقى يېتىپ كەلگۈچە بىز ئەڭ تېز سۈرئەتتە ئۇلاردىن قۇتۇلۇپ، دولقۇن زەربە دائىرىسىدىن ئايرىلىمىز،— دېدى . لىن خەييۈننىڭ سۆزلىگەن چاغدىكى تۇرقى ناھايىتى ئەركىن بولۇپ، خۇددى بىر ئەركە بالغا ئوخشاپ قالغان بولۇپ، ئىلگىرى تارقىلىپ يۈرگەن مۇزچىراي گۈزەل گېنرالغا زادىلا ئوخشىمايدىغان باشقىچە بىر ئادەمگە ئايلىنىپ قالغان ئىدى !

ئىككىيلەن بۇ پىلاننى توختىماي تالاشتى، مۇنازىرە ئىككى سائەت داۋاملاشتى! ۋاڭ تىپخېڭ ئاخىرى تەسلىم بولۇپ لىن خەييۈننىڭ بۇ جان بىلەن ئوينىشىدىغان پىلانغا قوشۇلدى . يىغىن ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، لىن خەييۈن ئەمدىلا مەجلىس خانىدىن چىقىشىغا بىر توپ ياش ئوفېتسىپىلار ئۇنى دەرھال ئوربۇلۇپ، ئۇنى— بۇنى سوراقتا باشلىدى، يەنە ئاز بولمىغانلىرى ئۇنى بۇ خىيالدىن ۋاز كېچىشكە دەۋەت قىلىشتى! لىن خەييۈن يول بويى توختىماي ھەر خىل سۇئاللارغا جاۋاب بېرىپ كەلدى، ئەسلىدە قوماندانلىق شتابىدىن چىقىشقا پەقەت بىر نەچچە مىنۇتلا كېتەتتى، بىراق بۇ قېتىم لىن خەييۈن توپ— توغرا 20 نەچچە مىنۇت ماڭدى .

ۋاڭ تىپخېڭ ھۆججەتلەرنى كۆرۈپ بولۇپ چىققاندا، لىن خەييۈننىڭ تېخىغىچە ئوربۇلۇنغانلىقىنى كۆرۈپ، ۋاقىراپ ھېلىقى ئوفېتسىپىلارنى تارقىتىۋەتتى . ئالەم كېمىسىگە چىققان لىن خەييۈن ناھايىتى ھارغىن ھالدا يۇيۇنۇۋېلىپلا قاتتىق ئۇخلاپ كەتتى .

لىن خەييۈن شېرىن ئۇيقۇغا كەتكەن بىلەن ۋاڭ تىپخېڭ ئاچچىقلىغىنىچە تاماكا چېكىۋاتاتتى، كۈلدىغان تاماكا قالدۇقلىرى دۆۋىلىشىپ كەتكەن ئىدى !

— سز گېنرال لىن خەييۈننىڭ بىخەتەرلىكىدىن بەك ئەنسىرەۋاتامسىز؟— سورىدى كونۇوي ئاستاغىنە. ۋاڭ تىپخېڭ تاماكىسىنى ئۆچۈرۈۋەتكەندىن كېيىن :

— قۇرۇق گەپ، بۇ پىلان بەكمۇ... بەكمۇ خەتەرلىك، ئۇنىڭدەك كەم ئۇچرايدىغان تالانت ئىگىسى مۇشۇ پىلان ئۈچۈن مۇشۇنداقلا ئۆلۈپ كەتسە بەك ئېچىنغىنلىق بولىدۇ! ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇنى گۆھەر ھېسابلايدىغان قېرى گېنراللار مېنى تىللاپ بىرنېمە قىلىۋېتەر! سىزمۇ بايىلا كۆردىڭىز، ئۇنى قوغلىشىدىغان چوڭ قۇرۇقلۇق ۋە تەيۋەن ئوفېتسىپلىرىغا ئادەتتىكى پۇقرالارنى قوشساق بىرەر مىليوندىن ئارتۇقراق چىقىدۇ! ئەگەر ئۇنىڭغا كېلىشمەسلىك كەلسە مەن ياخشى كۈن كۆرەمتىم؟— دېدى .

— ... قوماندان، ئەڭ ئاخىرىدا دېگەنلىرىڭىز چىن دىلىڭىزدىن چىقتى-ھە!— دېدى كونۇوي .

— ... ئاغزىڭىزنى يۇمۇڭ، بۈگۈن دېيىشكەن گەپلەرنى ھېچكىشىگە تىنغۇچى بولماڭ!— دېدى ۋاڭ تىپخېڭ .

ئۈچ كۈندىن كېيىن تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ ئىككى برونىۋىك گۇرۇپپىۋىي ئارمىيىسى ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ قوغدىشى ئاستىدا تەيجوڭ، خۇاليەنلەرگە تۇيۇقسىز قايتۇرما ھۇجۇم قىلدى، زېگېرلار نېمە قىلىشنى بىلمەي پېتىراپ كېتىشتى! تەيپىي شەھىرىگە ھۇجۇم قىلىۋاتقان زېگېرلارنىڭ كۆپ قىسمى لىن خەييۈننىڭ ئالەم كېمىسىگە ئەگىشىپ كېتىپ قالدى، پۈتكۈل پىلاندىكى پەقەت بىرلا نۇقتا لىن خەييۈننىڭ ئويلىغىنىدەك بولمىدى، ئۇ بولسىمۇ زېگېرلار خۇاليەن، تەيجوڭلارغا قايتىپ مۇداپىئە قىلماستىن، ئەكسىچە تېخىمۇ توپلىنىپ ئالەم كېمىسىگە ھۇجۇم قىلدى! تېنچ ئوكيان ھاۋا بوشلۇقىدا توپ- توپ قارا بۇلۇتلار تېز سۈرئەتتە يۆتكىلەتتى، نۇر دەستىلىرى توختىماستىن ئۇلاردىن ئېتىلىپ چىقاتتى. تېخىمۇ كۆپ زېگېر غەلتە مەخلۇقلىرى ئالەم كېمىسىنىڭ ئىچىگە ھۇجۇم قىلىپ كىردى، ھەر قايسى كىرىش ئىشكلىرىدە نۇرغۇن ئەسكەرلەر پىلىمۇتلارنى تۇتقىنچە زېگېرلارنىڭ يېنىش- يېنىشلاپ قىلغان ھۇجۇمغا قارشىلىق كۆرسىتەتتى .

— 24- رايوننى زېگېرلار ئىشغال قىلدى، 17- ، 32- تۇرمۇش رايونلىرىمۇ قولدىن كەتتى، بىر تۈركۈم غەلتە مەخلۇقلار تېز سۈرئەتتە قوماندانلىق ئۆيىگە قاراپ ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتىدۇ، قوغدىغۇچى قىسىملار ئۇلار بىلەن جەڭ قىلىۋاتىدۇ!— دەپ دوكلات قىلدى بىر قوماندان جىددىيەلەشكەن ھالدا. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ناھايىتى تەمكىنلىك بىلەن دېدى :

— يەنە ئازراق چىداپ تۇرايلى، ھازىر تېخى كۆزلىگەن ئورۇنغا كەلمىدۇق ! تېخىمۇ كۆپ زېگېرلار ئالەم كېمىسى ئىچىدىكى ئوت كۈچى نۇقتىلىرىنى بىر- بىرلەپ بۆسۈپ ئۆتۈپ، قوماندانلىق ئۆيىگە قەدەممۇ- قەدەم قىستاپ كەلدى. جۇڭخۇا دەرىجىلىك

چارلىغۇچى ئالەم كېمىسىمۇ بۇ چاغدا سۈرئىتىنى تېزلەتتى، ئىتتىرگۈچتىن كۆزنى قاماشتۇرىدىغان كۆك نۇر چاقناپ، زېگېرلار توپىنىڭ قاتمۇ-قات مۇھاسىرىسىدىن بۆسۈپ چىقتى .

— تېزراق، يەنىمۇ تېزراق!— دەپ قوماندانلىق قىلدى لىن خەييۈن. قولغا كېلىپ قالغان ئولجىنىڭ قېچىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن غەلىتە مەخلۇقلار خۇددى ئۇۋىسى چۇۋۇلغان ھەرىلەردەك دەرھال قوغلاشقا باشلىدى، غايەت زور كۆك رەڭلىك نۇر دەستىسى ئاسمان بوشلۇقىدىن ئېتىلىپ چۈشتى! تەيۋەن، فىلىپپىندىكى ھەربىي، پۇقرالار مەستخۇش ھالەتتە بۇ غايەت زور نۇر دەستىسىگە قاراپ تۇراتتى، نۇر دەستىسىنىڭ ئەتراپىدىكى دېڭىز سۈيى قايناشقا باشلىدى، زېگېرنىڭ غەلىتە مەخلۇقلىرى نۇر دەستىسى تېگىش بىلەنلا چىقىراشقىمۇ ئۈلگۈرمەي دەرھال كۆيۈپ كۈلگە ئايلاندى. لىن خەييۈن كۆز ئالدىدىكى بۇ مەنزىرنى كۆرۈپ يېنىكلەپ قالدى، دەرھال نىشاننى بۇراپ تەيۋەنگە قايتتى. تەيۋەن ئارمىيىسىنىڭ ھاۋادىن سەكرىگۈچى قىسىملىرى قوراللىق تىك ئۇچارلارغا ئولتۇرۇپ، ئالەم كېمىسىنىڭ پالۇبىسىغا قوندى، ئىچى - تېشىدىن قىستاپ ھۇجۇم قىلىپ تېز سۈرئەتتە ئالەم كېمىسىدىكى غەلىتە مەخلۇقلارنى تەل - تۆكۈس يوقاتتى .

تەيۋەن، زېگېرلارنىڭ ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك لىن خەييۈننىڭ ئالەم كېمىسىنى قوغلاپ كەتكەن ئىدى، تەيۋەن ھاۋا ئارمىيىسى ئەمدى ئاچچىقنى چىقىرىدىغان جايىنى تاپقان ئىدى، نەچچە قېتىملىق بومباردىماندىن كېيىن قولدىن كەتكەن كۆپ قىسىم جايىلار قايتۇرۇۋېلىندى. ۋاڭ تىپخېڭنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەربىي رايوننىڭ بارلىق ئوفىتسېرلارنىڭ كۆزلىرى خۇشاللىقتىن يۇمۇلۇپ كېتىۋاتاتتى، ۋاڭ تىپخېڭ ۋە بەزى ئوفىتسېرلار قوماندانلىق ئۆيىدە توختىماي خۇشخەۋەر تاپشۇرۇۋېلىۋاتاتتى، كۈلكىسى بارغانسېرى جاراڭلاۋاتاتتى. ئىلگىرى قىنىغا پاتماي قىلىۋاتقان زېگېرلار بىردىنلا مەغلۇپ قوشۇندەك بەس-بەستە قېچىۋاتاتتى. بىر ئەسكەر بىر پارچە تېلېگراممىنى كۆتۈرگىنىچە ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ كىرىپ دېدى :

— جىنپىن رايونىدىكى زېگېر قىسىملىرى كۆپلەپ ئۆلۈشكە باشلىدى، گاۋشىۋىڭدىكى زېگېر قىسىملىرىمۇ دېڭىزغا چېكىنىشكە باشلىدى !

ۋاڭ تىپخېڭ بۇنى ئاڭلاپ، دارھال ئورۇندۇقتىن سەكرەپ تۇرۇپ كەتتى :

— نېمە؟ يەنە بىر دېگىنە !

ئەجەپلىنەرلىك خۇشخەۋەرلەر ناھايىتى نۇرغۇن بولسىمۇ، ئەمما بۇ خۇشخەۋەر بەكلا مۇبالىغە بولۇپ كەتكەن ئىدى .

— جىنپىن رايونىدىكى زېگېر قىسىملىرى كۆپلەپ ئۆلۈشكە باشلىدى، گاۋشىۋىڭدىكى زېگېر

قىسىملىرىمۇ دېڭىزغا چېكىنىشكە باشلىدى، ئالدىنقى سەپ قوماندانى قوغلاپ زەربە بېرىپ، جىمپىن ۋە گاۋشيۇڭنى ئىشغال قىلىش - قىلماسلىق توغرىسىدا يوليورۇق سوراۋاتىدۇ، - دېدى ھېلىقى ئەسكەر ئالدىراپ. ۋاڭ تىپخېڭ يېنىدىكى ئوفېتسېرلار بىلەن مەسلىھەتلەشكەندىن كېيىن، ئاۋال جىمپىننى ئىشغال قىلىشنى، گاۋشيۇڭغا يەنە بىر مەزگىل ساقلاشنى قارار قىلدى! پەقەت تەيۋەندىكىلىرىلا ئەمەس، ياپونىيە ئارىلىدىكى زېڭپىلارمۇ زور تۈركۈملەپ ئۆلۈشكە باشلىغان ئىدى، باكتېرىيە قۇرۇلۇشلىرىمۇ ئاستا - ئاستا قۇرۇپ ئۆرۈلۈشكە باشلىدى، دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى زېڭپىلار تۈركۈملەپ ئۆلۈشكە ۋە قېچىشقا باشلىدى، ھەر قايسى دۆلەتلەر توختىماستىن كۆپلەپ خۇشخەۋەر تاپشۇرۇۋېلىۋاتاتتى! ئامېرىكا بىلەن مېكسىكىنىڭ بىرلەشمە قالدۇق قىسىملىرى مېكسىكىنى قايتۇرۇۋالدى، كانادامۇ پۈتكۈل شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىگە يۈرۈش قىلدى، ئاۋسترالىيە يايلىقىدىكى زېڭپىر قىسىملىرى ئۆلۈشكە باشلىدى، ھەممە يەردىكى باكتېرىيە قۇرۇلۇشلىرى خارابىلىققا ئايلاندى. جۇڭگوغا ھۇجۇم قىلغان زېڭپىر قىسىملىرىمۇ پۈتۈنلەي دېڭىزغا چېكىنىپ كىرىپ كەتتى، ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقاتلارمۇ يامغۇردەك تورۇكلاپ يەرگە چۈشۈشكە باشلىدى، تۇيۇقسىز كەلگەن بۇ ئۆزگىرىشتىن ھەرقايسى ئەل باشلىقلىرى تېخىغىچە ھەيرانۇ - ھەس بولۇشاتتى. نەچچە كۈندىن كېيىن، قۇرۇقلۇقتىكى زېڭپىلار پۈتۈنلەي يوقىتىلدى، بىرەر تالمۇ ئېشىپ قالمدى. ھەرقايسى جەڭ رايونلىرىدىكى خەلق يەرئاستى ئاكوپلاردىن چىقىپ، خارابىلىققا ئايلانغان كوچىلاردا تەنتەنە قىلىشاتتى.

تەيۋەن ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى ۋاڭ تىپخېڭ ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇپ، كۈلۈمسىرىگىنچە توختىماي باش لىگىشتاتتى:

- ھەقىقەتەنمۇ ئىشەنگۈسىز بىر ئىش بولدى، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ھەقىقەتەنمۇ بەك ئېشىپ كەتتى ۋە بەك تۇيۇقسىز بولدى..... خەييۈن، سىز بۇ ئىشلارنى بىلەمتىڭىز؟
لىن خەييۈن ھېچنېمىنى بىلمىگەندەك:

- مەن بۇ ئىشلارنى نەدىن بىلەي، ئەمەلىيەتتە مەنمۇ بۇنداق بولۇشنى ئويلاپ باقمايتىكەنمەن... دېدى.

قۇياش سىستېمىسىنىڭ چۆرىشىدىكى رايون، بىردەملىك كۆك نۇر چاقنىغاندىن كېيىن، بەش دانە غايەت زور ئالەم كېمىسى پەيدا بولدى، ۋەن شيوڭفېي يېنىك ئۇھ تارتىۋالغاندىن كېيىن دېدى:

- يول بويى توختىماستىن مۆكۈنۈپ، توختىماستىن ئايلىنىپ مېڭىپ، ئاخىرى ئۆيىمىزگە كېلەي دېدۇق!

ئالەم كېمىسى قوماندانى لىيىستون مېڭىپ كىرىپ دېدى:

— كەچۈرۈڭلار، بىز سىلەرنى مۇشۇ يەرگىچىلا ئۈزىتىپ كېلەلەيمىز، ئالدىمىزدىكى زېڭىپلارنىڭ سانى بەك كۆپ، بىزنىڭ ئالەم كېمىمىز ئاسانلا بايقىلىپ قالىدۇ! سىلەر ئۆزەڭلار كىچىك تىپتىكى قوغدىغۇچى كېمىگە ئولتۇرۇپ قايتىڭلار .

ۋەن شيوڭفېي بېشىنى لىڭشىتىپ تۇرۇپ دېدى :

— چاتاق يوق، سىلەرگە رەھمەت! سىلەرمۇ تېزراق قايتىڭلار، زېڭىپلار بايقاپ قالمىسۇن .
— سىلەرنىڭ راستىنلا قېلىپ قالغۇڭلار يوقمۇ؟— دەپ سورىدى لىيىستون . ۋەن شيوڭفېي كۈلگىنىچە :

— ئۆز دۆلىتىمىز زاۋاللىققا يۈزلىنىۋاتسا، بىز قانداقمۇ بۇ يەردە يايىراپ يۈرەلەيمىز!— دېدى . ئالەم كېمىسىدە ۋەن شيوڭفېيلار يول بويى كىچىك تىپتىكى قوغدىغۇچى كېمىنى ھەيدەشنى ئۆگىنىپ كەلگەن ئىدى، گەرچە زېڭىپلارنىڭ نازارەت دائىرىسىدە ئالەم ھالقىپ سەكرىگىلى بولمىسىمۇ، بىراق كىچىك تىپتىكى قوغدىغۇچى كېمىنىڭ سۈرئىتىگە تايىنىپ، پەقەت بەش كۈندىلا يەر شارغا ئۇچۇپ بارغىلى بولاتتى . ۋەن شيوڭفېيلارنىڭ ئايرىلىشىغا قاراپ تۇرغان لىيىستون دىققەتتە تۇرۇپ ئۇلارغا چاس بەردى !

— ئۇلار ئۈچۈن زېڭىپلار بىلەن ئۇرۇش قىلساق..... مېنىڭچە ئەرزىيدۇ!— دېدى كۈلۈپ تۇرۇپ لىيىستون .

47- باب ئەمەلگە ئاشمىغان سۈيىقەست

تيەننەنمېننىڭ ئالدى، ساناقسىز تانكىلار تىزىلىپ تۇراتتى، نۇرغۇنلىغان ئەسكەرلەر قوللىرىدا ئېغىر تىپلىق پىلىمۇتالارنى تۇتقىنىچە زېڭىپلارنىڭ مۇنتىزىم ئارمىيىسى «يىرتقۇچى» نىڭ ھۇجۇمىغا قارشىلىق كۆرسىتىۋاتاتتى، ئىلگىرىكىگە ئوخشىمايدىغىنى، تانكىلارنىڭ ئېغىر تىپتىكى زەمبىرەكلىرى بۇ غەلتە مەخلۇقلارغا قىلچىمۇ كار قىلمايۋاتاتتى، پەقەت ئۇلارنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇمىغا ئاران تاقابىل تۇرۇۋاتاتتى . شەپەرەگگە ئوخشاش بىر توپ غەلتە مەخلۇقلار ئۇچۇپ كېلىپ، يېشىل رەڭلىك غوزەكلەرنى تانكىلارنىڭ ئۈستىگە چاچتى، غوزەكلەردىن كىچىك پارازىت قۇرۇتلار چىقىپ، تانكىلارنى تېشىپ كىرىپ، ئىچىدىكى ئالاقزادىلىك ئىچىدە نېمە قىلارنى بىلەلمەي قالغان شوپۇرلارنى يەۋەتتى، تانكىلار بىر-بىرلەپ پارتلاشقا باشلىدى، پارازىت قۇرۇتلارنىڭ تېشىپ چىقىشى مۇھاپىزەتچى قىسىملارنى ئىنتايىن ئالاقزادە قىلىۋەتتى، نۇرغۇن «يىرتقۇچى» لار بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ

مۇداپىئە لېنىيىسىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، جۇڭگونىڭ يۈرىكىگە بېسىپ كىردى .....
ئامېرىكا سان فرانسىسكو چوڭ كۆۋرۈكىدە «يىرتقۇچى» ۋە تىكەنلىك يىلانلار(刺蛇)دىن تەشكىل تاپقان چوڭ قوشۇن تېز سۈرئەتتە بۇ يەردىن ئۆتۈۋاتاتتى، سانسىزلىغان ئۇچالايدىغان غەلتە مەخلۇقلار توپى ئامېرىكىنىڭ ھەرقايسى چوڭ شەھەرلىرىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا ئۇچۇپ يۈرەتتى، پېئارل خاربور پورتىدىمۇ غايەت زور چوڭقۇر دېڭىز مەخلۇقلىرى ھەربىي كېمىلەرنى بىر- بىرلەپ دېڭىزغا سۆرەپ چۆكتۈرۈۋېتىۋاتاتتى .....

ئەنگلىيىنىڭ پايتەختى لوندون ئاللىقاچان بىر ئوت دېڭىزغا ئايلىنغان ئىدى، بەلگە خاراكتېرلىق قۇرۇلۇش — چوڭ بېن سائىتىنىمۇ باكتېرىيىلەر قاتمۇ- قات ئورنىۋالغان ئىدى، سانسىزلىغان «يىرتقۇچى» لار خۇددى نامايىش قىلىۋاتقان دەك ئەنگلىيە كوچىلىرىدا مېڭىپ يۈرەتتى، جەڭ ئۇچقۇلىرى زېڭىرنىڭ «يالىماپ قۇرۇتقۇچى» لىرى ئالدىدا ئۈزۈلمەي پارتلاپ، خۇددى يەر يۈزىدىكى زېڭىر قىسىملىرى ئۈچۈن مەخسۇس ئاتقان سالىوتلارغا ئوخشاپ قالغان ئىدى .....

روسىيىنىڭ پايتەختى موسكۋا، يەر يۈزى ئادەملەرنىڭ جەستى بىلەن لىق تولغان ئىدى، ئاز بولمىغان ئەسكەرلەر زېڭىر قىسىملىرىنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇمغا قۇرۇق ئاۋارە بولۇپ قارشىلىق كۆرسىتىۋاتاتتى، ئالەم بوشلۇقىدا ئالەم كېمىلىرى كۈچلۈك ئوت يالقۇنى چىقارغاندىن كېيىن بىر- بىرلەپ كۈچلۈك پارتلاپ كېتىۋاتاتتى، دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا زېڭىرلارنىڭ ئالاھىدە باكتېرىيە قۇرۇلۇشلىرى ئاستا- ئاستا قەد كۆتۈرۈشكە باشلىغان ئىدى .....

بۇلارنى كۆرگەچ مېڭە قۇرۇتى مادېس ئىنتايىن ھايجانلانغاندەك قىلاتتى، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئىككى تەرەپنىڭ ھەربىي كۈچىنى سېلىشتۇرغاندىن كېيىن تەقلىدى ئىشلەپ چىقىلغان كۆرۈنۈشلەر بولۇپ، مادېس يەرشارىلىقلارنىڭ زېڭىرلارنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنىغا تاقابىل تۇرغۇدەك ئۇنچىۋالا يۇقىرى تېخنىكا سەۋىيىسىگە ئىگە ئەمەسلىكىنى ئىنتايىن ئېنىق بىلەتتى، ئەڭ كۆپ بولغاندىمۇ بىر ھەپتە ۋاقىتتا بۇ كۆرۈنۈشلەر ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا رىئاللىقتا نامايەن بولاتتى. ئۇ ئۆزى يۇپىتېر يېنىغا كېلىپ بولغان بولۇپ، قالغان ئۈچ گۇرۇپپىۋوي ئارمىيە ئانچە ھايال بولمايلا كېلىپ بولاتتى، بىراق بىر نۇقتا تېخىغىچە ئۇنىڭغا ئايدىڭ بولمايۋاتاتتى، ئۇ بولسىمۇ باش مېڭە قۇرۇتى نېمىشقا ئۈچ گۇرۇپپىۋوي ئارمىيە ئىشلىتىپ يەرشارىغا ھۇجۇم قىلىدىغاندۇ؟ ھازىرقى ئەسكىرىي كۈچ يەرشارىلىقلارنى يوقىتىشقا تامامەن يېتەتتىغۇ؟

— مېڭە قۇرۇتى مادېس، بېكىتلەرنىڭ بىر كىچىك تېپتىكى قوغدىغۇچى كېمىسى تېز سۈرئەتتە يەرشارىغا قاراپ ئۇچۇپ كېتىۋاتىدۇ، ئۇنى ئېتىپ چۈشۈرۈۋېتەمدۇق؟ — مېڭە قۇرۇتى داستىن جىددىي دوكلات كەلدى .

— نېمە؟ — مادېس ئۆز خىيالىدىن ئويغاندى، تامدا بىر كۆرۈنۈش ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا نامايەن بولدى. كۆرۈنۈشتە دەل ۋەن شيوڭفېيلار قوغدىغۇچى كېمىنى ھەيدەپ ئۇچۇراتتى .
— ئۇلار ئالدىنقى قېتىم بىزنىڭ يەرئاستى بازىمىزغا ھۇجۇم قىلغان ھېلىقى ئادەملەر شۇ .
سۈرەتنى چوڭايتقاندىن كېيىن، مادېس بىر قاراپلا ئۇلارنى تونۇۋالدى. ئاندىن كىچىك دىنوزاۋورنى قۇچاقلىۋالغان ئىدى، ۋەن شيوڭفېي قوغدىغۇچى كېمىنى ھەيدەۋاتاتتى، ئۇلار ئىنتايىن ھاياجانلانغاندەك كۆرۈنەتتى، چۈنكى ئۇلار ئۆيىگە يېتىپ كېلەيلا دەپ قالغان ئىدى، ئۆزلىرىنىڭ باشقىلارنىڭ مۇھاسىرىسىدە قالغىنىدىن قىلچىمۇ خەۋەرسىز ئىدى .
— ئۇلارنى قويۇۋېتىڭلار، ئۇلار بەربىر يەرشارىغا قايتىدۇ، ئۇلارنى ئۆلتۈرۈش پەقەت ئىلگىرى- كېيىنلىك مەسىلىسى، خالاس، — مادېسنىڭ بۇ سۆزى داسنى ئىنتايىن ھەيران قالدۇردى !

— بىزنىڭ يەنە باشقا ئىشلىرىمىز بار، يەرشارىدىكى قىسىملارنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشىمۇ خېلى بىر يەرگە بېرىپ قالدى، بىراق مەن يەنىلا جۇڭگو رەھبەرلىرىگە بىر سوۋغا قالدۇرۇپ قويدۇم! — دېدى مادېس .

يەرشارىدا ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ تەنتەنسى ئۈزۈلمەيۋاتاتتى، چوڭ كوچىلارنىڭ ھەممە يېرىدە ناخشا ئېيتىپ ئۇسسۇل ئوينىۋاتقان ئادەملەر توپىنى كۆرگىلى بولاتتى! تۇيۇقسىز كەلگەن بۇ چوڭ بۇرۇلۇش كىشىلەرنى ھەقىقەتەنمۇ بەك ھاياجانلاندىرۇۋەتكەن ئىدى، بىراق تەنتەنە قىلىشىۋاتقان ئادەملەر توپى بۇنىڭ ۋاقىتلىق تېنچلىق ئىكەنلىكىنى ھەرگىز ئويلىمىغان ئىدى .

ب د ت نىڭ سارىيىدا ھەر قايسى ئەل باشلىقلىرى يىغىلىپ بەس - بەستە ئۆز دۆلەتلىرىدىكى ئەھۋاللارنى دوكلات قىلىشىۋاتاتتى، ھازىر دېڭىزدىكى غەلتە مەخلۇقلاردىن باشقا، يەر يۈزىدە بىرەر تالمۇ غەلتە مەخلۇقنى تاپقىلى بولمايتتى، ھەر قايسى ئەللەرنىڭ تازىلاش، قايتا قۇرۇش خىزمەتلىرىمۇ ئاستا - ئاستا قانات يايدۇرۇلۇۋاتاتتى . ھەرقايسى ئەل باشلىقلىرىنىڭ چېگرىدە زېڭىرلار بىلەن جەڭ باشلانغاندىن بۇيان كۆرۈلمىگەن خۇشاللىق قايتىدىن كۆرۈنۈشكە باشلىغان ئىدى، ئەمما مەجلىسخاندا ئولتۇرغان جۇڭگو، رۇسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى ئانچە خۇشال ئەمەس ئىدى، ئەكسىچە ئىنتايىن غەمكىن ئىدى . ماركس يېنىدىكى چارلىغۇچى ئالەم كېمىسى يوللىغان دوكلاتتىن قارىغاندا، پلۇتون يېنىدىكى زېڭىر چوڭ قوشۇنى يەرشارىغا قاراپ يۆتكىلىشكە باشلىغان بولۇپ، ھازىر يۇپىتېر يېنىدا توختىغان ئىدى . لى رەئىس ئورنىدىن تۇرۇپ مۇنبەرگە چىقتى، ھەرقايسى ئەل باشلىقلىرى ئۇنى كۆرۈپ بىر - بىرلەپ جىمىشقا باشلىدى، ئۇلار چوقۇم مۇھىم بىر ئىشنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىنى بىلىشكەن ئىدى، لى رەئىس گېلىنى قىرىپ قويۇپ سۆزلەشكە باشلىدى :

— كۆپچىلىك، بۇ قېتىم زېگېرلار بىلەن بولغان ئۇرۇش بىز ئىنسانلارغا ئىنتايىن زور بۇزغۇنچىلىق ئېلىپ كەلدى، دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەردىكى چوڭ شەھەرلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك خارابىلىققا ئايلاندى. بىزنىڭ ئىستاتىستىكىمىزغا ئاساسلانغاندا، ھازىرغا قەدەر بىر مىليارد 30 مىليونچە ئادەم بۇ ئۇرۇشتا ئۆلدى، ئىقتىسادىي زىياننى مۆلچەرلىگىلى بولمايدۇ. سۆزلەپ بولۇپ لى رەئىس بېشىنى تۆۋەن سالدى، ھەرقايسى ئەل باشلىقلىرىمۇ سۈكۈتكە چۆمدى. بىردەمدىن كېيىن لى رەئىس سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— ھەرقايسىڭلارنىڭ كۆڭلىدە زېگېرلار پۈتۈنلەي بىر ئەسەبىي ئىرق، قائىدە ئوقمايدىغان، رەھىمسىز، قانخورلار. بىراق مەن ئۇنداق قارىمايمەن.

لى رەئىسنىڭ بۇ سۆزى بىردىنلا تۆۋەندىكىلەرنىڭ نۇرغۇنلىرىنىڭ غولغولا قىلىشىغا سەۋەبچى بولدى. تامدىن ئاستا-ئاستا بىر ئېكران چۈشتى، لى رەئىس خۇرسىنىپ قويۇپ سۆزلەشكە باشلىدى:

— ھازىر مېنىڭ كۆپچىلىككە كۆرسىتىدىغىنىم بىز زېگېرلار بىلەن جەڭ قىلغاندا، ئادەمسىز تەكشۈرگۈچ بىلەن تارتىۋالغان كۆرۈنۈشلەر.

لى رەئىسنىڭ سۆزى تۈگەش بىلەنلا ئېكراندىكى كۆرۈنۈشلەر قويۇلۇشقا باشلاندى. ئاۋسترالىيىدىكى يايلاقتا قويلار توپى زېگېرلار توپى ئارىسىدا غەمسىز ھالدا ئوتلاپ يۈرەتتى، ئاسىيادىكى ئورمانلىقتا سېرىق ياللىق مايمۇنلار غايەت زور غەلتە مەخلۇقلارنىڭ دۈمبىسىدە ئوينىشىۋاتاتتى، ئافرىقا يايلاقلىرىدا، پىل، تاغل ئات، بۆكەنلەر زېگېر غەلتە مەخلۇقلىرىنىڭ ھېمايىسىدە ئوغرىلىقچە ئوۋ ئوۋلىغۇچىلارنىڭ زەھەرلىك قولىدىن ئامان قېلىپ، خۇشال-خۇرام ياشاۋاتاتتى. ياپونىيە دېڭىز تەۋەسى يېنىدا، ھەددىدىن زىيادە كۆپ ئوۋلانغانلىقتىن يوقىلىپ كەتكەن كىتلار بۇ يەرگە قايتا قايتىپ كەلگەن بولۇپ، دېڭىزدا خۇشال ئۈچۈپ يۈرەتتى. ئەينى يىلى مېتروئىتلار چۈشكەن قۇملۇق ۋە قاقاسلىقلار ئاللىقاچان بۆك-باراقسان ئورمانلىققا ئايلانغان ئىدى. ئۇنىڭ ئەكسىچە ئىنسانلار ئۆزلىرى دېڭىزغا ئۆزلۈكسىز كېرەكسىز سۇلارنى تۆكۈۋاتاتتى، ماي پاراخوتى ۋە نېفىت بۇرغىلاش سۇپىلىرىدىن ئېقىپ كەتكەن خام نېفىتلار دېڭىز-ئوكيان جانلىقلىرىنىڭ كۆپلەپ ئۆلۈشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىۋاتاتتى، قانۇنسىز ئوغرىلىقچە ئوۋلاش توختىماي تەكرارلىنىۋاتاتتى، ئورمانلار كۆپلەپ كېسىلىپ، يەرلەر قاقاسلىشىپ قۇملۇققا ئايلىنىۋاتاتتى، ئۇرۇش توختىمايۋاتاتتى!

بۇ كۆرۈنۈشلەرنى كۆرۈپ تۆۋەندە ئولتۇرغان نۇرغۇن ئەللەرنىڭ باشلىقلىرى ياش تۆكۈشتى، ئۇلار ئاللىقاچان لى رەئىسنىڭ نېمە دېمەكچى بولغانلىقىنى بىلىشكەن ئىدى. لى رەئىس ئۇلۇغ-كىچىك تىنىپ قويۇپ، قاقاھلاپ كۈلۈشكە باشلىدى:

— ھا...ھا...ھا... كۆپچىلىك، قاراڭلار، مانا بۇ بىز ئىككى ئىرقنىڭ سېلىشتۇرمىسى. زېگېرلار

پەقەت يوقىتىشنىلا بىلىدىغان جانلىقلار ئەمەس، ئۇلار پەقەت يەرشارىدىكى ئەڭ چوڭ يۇشۇرۇن ئاپەت — بىز ئىنسانلارنى يوقاتماقچى! ئۇلار شۇنى ئىنتايىن ئېنىق بىلىدۇكى، ئەگەر ھېچنېمىگە قارىماي بۇزغۇنچىلىق قىلسا، پۈتكۈل يەرشارى بىر مۇ جانلىق قالمىغان ئۆلۈك پىلانېتقا ئايلىنىپ قالىدۇ، بۇنداق پىلانېتنىڭ ئۇلارغا ھېچقانداق كېرىكى يوق، بۇ ھەقىقەتەنمۇ ناھايىتى زور ھاقارەت ئەمەسمۇ؟! بىز رەھىمسىز ئەسەبىي دەيدىغان بىر جانلىق، تاشقى پىلانېتتىن كەلگەن بىر ئىرق بىزنىڭ ماكانىمىزدا نەچچە مىڭ يىلچە ياشىغان ئىرىقتىنمۇ بەكرەك يەرشارىنى ئاسراشنى، قوغداشنى بىلىدىكەن!!!

— خۇدانىڭ جازاسى..... بۇ خۇدانىڭ بىزگە بەرگەن جازاسى..... ئىتالىيە ئەلباشى توختىماستىن مەيدىسىگە كىرىست سىزىشقا باشلىدى .

— رەھىمسىز، ئەسەبىي، قانخور، بۇ سۆزلەر ئەسلى بىز ئىنسانلارغا لايىقكەن... — گېرمانىيە ئەلباشى چوڭقۇر سۈكۈتكە چۆمدى .

— ئۆھ... ئۆھ... قاتتىق يۆتەلگەن ئاۋاز كۆپچىلىكىنى چوڭقۇر ئويلىنىشتىن ئويغاتتى . كۆپچىلىك بېشىنى بۇراپ نەزىرىنى ياپونىيە كومپارتىيىسىنىڭ باش ۋەزىرىگە تىكتى، ياپونىيە بۇزغۇنچىلىققا ئەڭ ئېغىر ئۇچرىغان دۆلەتلەرنىڭ بىرى ئىدى . ياپونىيە باش ۋەزىرىنىڭ چىرايى ئاقىرىپ، دەلدەڭشىپ قالغان تۇرقىنى كۆرۈپ، بىر نەچچە خىزمەتچى ئەمدى بېرىپ ئۇنى يۆلىمەكچى بولۇپ تۇرۇشىغا، ياپونىيە باش ۋەزىرى تۇيۇقسىز ئازاپلىق ئىگراپ يەرگە يۈكۈنۈپ قالدى، ئىككى دانە غەلىتە قۇرۇت بىردىنلا ئۇنىڭ كۆكسىنى تېشىپ چىقىپ، ئالاقزادىلىكتىن نېمە قىلارنى بىلەلمەي تۇرغان خىزمەتچىنىڭ بەدىنىگە سەكرەپ چىقىپ، ئۇنىڭ بويىنى بىر چىشلەپلا ئۈزۈۋەتتى . پۈتكۈل مەجلىسخانا بىردىنلا قالايمىقانلىشىپ كەتتى، توۋلىغان ئاۋازلار زالىنى بىر ئالدى . ئىشىك سىرتىدىكى قاراۋۇللار بۇنى ئاڭلاپ دەرھال يۈگۈرۈپ كىرىشتى . بىر پارازىت قۇرۇت ئەلباشى فوبۇسنىڭ تېنىغا ئەمدى سەكرەپ چىقىشىغا رۇسىيە ئەلباشى گروزىن ئورۇندۇق بىلەن بىرنى ئۇرۇپ ئۇنى يەرگە چۈشۈرۈۋەتتى، قاراۋۇل دەرھال قولىدىكى ئاپتومات بىلەن ئۇنى ئېتىپ ئۆتمە - تۆشۈك قىلىۋەتتى .

يەنە بىر پارازىت قۇرۇت قالايمىقانچىلىقتىن پايدىلىنىپ تېز سۈرئەتتە تېخىغىچە مۇنبەردە تۇرغان لى رەئىسكە ئېتىلىپ، ئۆتكۈر چىشلىرى بىلەن لى رەئىسنى چىشلەمەكچى بولدى، لى رەئىس دەرھال بۇ قۇرۇتنىڭ بېشىنى تۇتۇۋالغان بولسىمۇ، دەلدەڭشىپ كېتىپ يەرگە يىقىلدى، بىرنەچچە قاراۋۇل دەرھال يۈگۈرۈپ بېرىپ كۈچىنىڭ بېرىپ پارازىت قۇرۇتنى ئاجراتتى، يەتتە دانە ئاپتوماتتىن ئېتىلغان ئوقلار ئۇنى بىردەمدە بىر دۆۋە گۆشكە ئايلاندۇرۇپ قويدى . قاراۋۇل بۇ چاغدا تېخىغىچە ھاسىراۋاتقان لى رەئىسنى يۆلەپ تۇرغۇزدى . ھەر ئېھتىمالغا قارشى، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ باشلىقلىرى بىلەن ب د ت نىڭ

خىزمەتچى خادىملىرىنىڭ ھەممىسى دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىلىپ سالامەتلىكى تەكشۈرۈلدى .

ب د ت سارىيىدا قالايمىقانچىلىق بولۇۋاتقاندا ، جۇڭگونىڭ شىنجاڭدىكى يەرئاستى بازىسى بىر سىگنالنى تاپشۇرۇۋالدى :

— مەن جۇڭگو ئالاھىدە قىسمى 23- تارماق ئەترىتىنىڭ باشلىقى ۋەن شيوڭفېي ، ئاڭلىدىڭلارمۇ ؟ ۋەي !

48- باب ئەڭ ئاخىرقى جىمجىتلىق

— ۋەن شيوڭفېي! — ئالاقىچى بىردەم ئويلىنىپ تۇرۇپ ، بىردىنلا ھەيرانلىقتىن توۋلۇۋەتتى ، — ئۇلار... ئۇلار قۇربان بولغانتىغۇ ؟

بازا قوماندانى يۆچېڭلوڭ خەۋەرنى ئاڭلاپلا قوماندانلىق ئۆيىگە دەرھال يۈگۈرۈپ كىرىپ ، مىكروفوننى ئېلىپ دېدى :

— مەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شىنجاڭ يەرئاستى بازىسىنىڭ قوماندانى يۆچېڭلوڭ ، بىز ئاڭلىدۇق !

ۋاقىتلىق جىمجىتلىقتىن كېيىن ، چاقىرغۇدىن ئاۋاز كەلدى :

— مەن جۇڭگو ئالاھىدە قىسمى 23- تارماق ئەترىتىدىن ۋەن شيوڭفېي ، مەن ئامېرىكا ئالاھىدە قىسمىدىن ۋىتنىك ۋە فرانسىيىدىن ئاندىرىۋىلار بىلەن بىللە تاشقى پىلانېتلىقلارنىڭ بىر كىچىك تىپتىكى قوغدىغۇچى كېمىسىدە ، بىز بازىغا قونماقچى ، بىزگە ئورۇن بوشتىپ بەرسەڭلار !

يۆچېڭلوڭ ھايجانلانغان ھالدا :

— بولىدۇ ، مەن دەرھال قىسىم ئاجرىتىپ سىلەرنى كۈتۈۋالىمەن ، — دېدى . دە ، قولدىكى چاقىرغۇنى قويۇپ ، — شياۋجاڭ ، دەرھال مەركەز بىلەن ئالاقىلەشكىن ، — دېدى .

شىنجاڭدىكى يەرئاستى بازىسىدا بىر توپ ئەسكەرلەر ئاللىقاچان كۈتۈۋېلىش تەييارلىقىنى پۈتتۈرگەن ئىدى . كۆپچىلىك ئىنتايىن ھايجانلانغان ھەم جىددىيلەشكەن ئىدى ! ئۆلۈم خەۋىرى تارقالغان ئۇرۇش قەھرىمانى تېخى ھاياتكەن ، ئۇنىڭ ئۈستىگە تاشقى پىلانېت ئالەم كېمىسىدىن بىرنى ھەيدەپ كېلىۋېتىپتۇ . گۈگۈم ۋاقتى ، كىشىلەر غايەت زور بىر يورۇق نۇقتىنىڭ يەريۈزىگە ئۇچۇپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرۈشتى ! ھەممەيلەن كۆز ئالدىدىكى يورۇق

نۇقتىغا قاراپ ھاڭۋېقىپ قېلىشتى، ئېنىقلا كىچىك تىپتىكى قوغدىغۇچى كېمە دېيىلگەن ئىدى، بىراق كۆز ئالدىدىكى بۇ نەرسە «كىچىك» تىپتىكى قوغدىغۇچى كېمە ھېسابلىنمىدىغاندۇ؟ ئۆلگۈر! بۇ نەرسە ھەربىي پاراخوتتەك چوڭلۇقتا ئىدى!

قوغدىغۇچى كېمە يەرگە قونغاندىن كېيىن، ۋەن شيوڭفېي باشقىلار بىلەن ئەمدىلا كېمىدىن چىقىشىغا، زەپەر قۇچۇپ قايتقان قەھرىماننى كۈتۈۋالغاندەك ھەيۋەتلىك كۆرۈنۈشلەردىن قىلچىمۇ ئەسەر يوق، ئەكسىچە چۆمۈلدەك يوپۇرۇلۇپ كەلگەن ئەسكەرلەر تەرىپىدىن ھىم پېچەتلەنگەن قۇتقۇزۇش ماشىنىسىنىڭ ئىچىگە تاشلاندى. ئاندىن قۇتقۇزۇش ماشىنىسىغا كىرىشتىن بۇرۇن يەنە تېخى ھېلىقى كىچىك دىنوزاۋورنى يارىلاندىرۇپ قويماسلىق توغرىسىدا چۇقان سالدى! ئارقىدىنلا 47 ئادەم بازىغا ئېلىپ بېرىلىپ، ئومۇمىيۈزلۈك سالامەتلىكى تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈش سۆڭەك، ھۈجەيرە قۇرۇلمىسى، DNA تەرتىپى، پارازىت قۇرۇت بارمۇ-يوق..... قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىدى، ئۇلارنىڭ %100 ئىنسانلاردىن ئىكەنلىكى جەزملەشتۈرۈلگەندىن كېيىنلا، ئۇلار ئاندىن قويۇپ بېرىلدى.

— نەس باستى، ئۆيىمىزگە ئەمدىلا كەلسەك بىزنى مۇشۇنداق كۈتۈۋالدى! — بېيجىڭغا قايتىش سەپىرىدە ۋەن شيوڭفېي ئاغرىغا ھالدا دېدى ئاندىرېۋغا. ئاندىرېۋنىڭ قۇچقىدا ئولتۇرغان كىچىك دىنوزاۋورمۇ ھىسسىداشلىق قىلغاندەك بىر نەچچىنى چىقىراپ قويدى، ئۇ بۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ ئېچىنشىلىق تەكشۈرۈشكە ئۇچرىغان بىرى ئىدى، ئۇ ئالىملار ۋە بىئولوگلار تەرىپىدىن تەجرىبىخانىغا ئېلىپ بېرىلىپ، خۇددى پاهىشۋازلار گۈزەل قىزلارغا ئۇچرىغاندەك بىر تالاي تەكشۈرۈشلەرگە ئۇچرىدى.

پايتەخت ئايروپورتىغا يېتىپ كېلىش بىلەنلا، ۋەن شيوڭفېينىڭ ئازرۇلىغىنىدەك قەھرىمانلارنى كۈتۈۋالدىغان ھەيۋەتلىك كۆرۈنۈشلەر كۆز ئالدىدا نامايەن بولدى، پەقەت ئايروپورت سىرتىغا توختىتىپ قويۇلغان تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى ۋە گېزىتخانىلارنىڭ ماشىنىلىرىلا ئايروپورتنىڭ ماشىنا توختىتىش مەيدانىغا لىق تولغان ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ھەممىسىنىڭ بار ئىدى. ئۇچقۇ كۈتۈش زالىدىن چىقىش بىلەنلا، سىرتتا ئۇزۇندىن بېرى ساقلاپ تۇرغان مۇخبىرلار ھەرىلەردەك ئولشىپ كەلدى، قىستا-قىستا چىلىقتىن ۋەن شيوڭفېيلار ئامالسىز قەدەممۇ-قەدەم كەينىگە چېكىندى.

— مەن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى، ۋەن ئەترەت باشلىقى، سىلەر ئەسلىدە جەڭدە قۇربان بولغان دەپ ئېلان قىلىنغان ئىدىڭلار، سىلەر قانداقسىگە ھايات قالدىڭلار؟

— ياخشىمۇسىز، مەن بېيجىڭ گېزىتىنىڭ مۇخبىرى، مەن شۇنى سوراپ باقاي...

— مەن ئامېرىكا CNN ئاخبارات تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى، باشلىق ۋىتىك،

تارقىلىپ يۈرگەن گەپلەردىكىدەك سىلەرنى راستىنلا تاشقى پىلانېتلىقلار قۇتقۇزىۋالدىمۇ؟

— مەن فرانسىيە ئاخبارات تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ ...

بۇ بىرنەچچە يىلەن شۇنداقلا نېمىنىڭ چوڭ سورۇن ئىكەنلىكىنى بىلىشتى، ئاندىن بۇنىڭ قوينىدىكى كىچىك دىنوزاۋور بەك ۋاراڭ-چۇرۇڭ بولغانلىقتىن نارازى بولۇپ بىرنەچچىنى چىقىراپ قويدى، بۇ چىقىرىغان ئاۋاز چىقىشى بىلەنلا ئاندىن ئاڭلىرىمۇ كەتتى .

— تۈگىدى!— ۋەن شيوڭفېي كۆڭلىدە تۇنجى بولۇپ شۇنى ئويلىدى. سورۇندىكى ھەممە مۇخبىرنىڭ نەزىرى ئاندىن ئاۋازغا مەركەزلەشتى، ئارقىدىنلا ئاباقتىنمۇ كۈچلۈكرەك توۋلىغان ئاۋازلار ئاڭلاندى! چاقماق چىراقلار توختىماي چاراسلايتتى!

— ھۆرمەتلىك كۆرۈمەنلەر، فرانسىيە ئالاھىدە قىسمى ئەترەت باشلىقى ئاندىن بۇنىڭ قۇچاقلاپ تۇرغىنى ئەمەلىيەتتە بىر دىنوزاۋور كەن، بۇ ھەقىقەتەنمۇ ئەقىلگە سىغمايدۇ!—

مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى ھاياجانلانغاندىن ۋاقىتقا باشلىدى! بىرنەچچە برونۋىك يېتىپ كەلدى، بىر ئەترەت ئەسكەر ئايروپورت قوغدىغۇچىلىرىنىڭ ياردىمى بىلەن مۇخبىرلارنىڭ قاتمۇ-قات مۇھاسىرىسىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ۋەن شيوڭفېيلارنى برونۋىككە ئېلىپ چىقتى! ۋىتىك يۈز-كۆزلىرىدىكى تەرلىرى سۈرتكەچ دېدى:

— ۋاي خۇدايىم، مەن قەھرىمانلارنى كۈتۈۋالدىغان چوڭ سورۇننىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى ئەمدى بىلىۋالدىم!

بىرنەچچە ساقچى ماشىنىسىنىڭ يول ئېچىشى بىلەن ۋەن شيوڭفېيلار ئۇدۇل جۇڭنەنخەيگە ئېلىپ بېرىلدى. بۇ يەردە ئامېرىكا، روسىيە، جۇڭگو، فرانسىيەلەرنىڭ ئەڭ ئالىي رەھبەرلىرى خەۋەرنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن ئۇلارنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتقىلى خېلى بولغان ئىدى. ۋەن شيوڭفېي، ئاندىن ۋىتىك ئۈچى ئەمدىلا ماشىنىدىن چۈشۈشكە، بىرنەچچە دۆلەت رەھبىرى دەرھال ئۇلارنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇلارنىڭ قوللىرىنى مەھكەم سىقىشتى، ئۈچەيلىن يەنە بىر قېتىم كۆز يېشى قىلىشتى. جۇڭنەنخەيدىكى مەجلىس خانىدا ۋەن شيوڭفېيلار لى رەئىس ۋە باشقا دۆلەت رەھبەرلىرىگە ئۆزلىرىنىڭ يەرئاستىدا ئۇچرىغانلىرى، پولاتۇسلار تەرىپىدىن قۇتقۇزۇلۇشى جەريانى ھەمدە بۇ قېتىملىق ئۇرۇشنى باش-ئاينى قاتارلىقلارنى ئاستا-ئاستا سۆزلەپ بېرىشتى!

ئۇلارنىڭ سۆزى تۈگىگەندىن كېيىن، لى رەئىس سۈكۈتكە چۆمدى، ئامېرىكا، فرانسىيە، روسىيە ئۈچ دۆلەت رەھبەرلىرىمۇ ئارقا-ئارقىدىن ئۇھ تارتىشتى.

— كەچۈرۈڭ رەئىس، مېنىڭ سۆزۈم سەۋەپلىك بىزنىڭ پۈتكۈل يەرشارى مۇشۇنداق زور كىرىزىسكە دۇچ كەلدى،— دېدى ۋەن شيوڭفېي ئۆزىنى ئەيىپلىگەن ھالدا. بۇنى ئاڭلاپ لى رەئىس بېشىنى كۆتۈرۈپ دېدى:

— بۇنى سىزدىن كۆرگىلى بولمايدۇ، ئەگەر سىزنىڭ ئورنىڭىزدا مەن بولسام، مەنمۇ شۇنداق

دەيتتىم !

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە لى رەئىس بىردەم ئويلىنىپ تۇرغاندىن كېيىن ، باشقا ئەلباشلارغا قاراپ دېدى:

— كۆپچىلىك ، بىزنىڭ تەقدىرىمىز ئېنىق بولدى ، ۋەن شيوگىفېينىڭ سۆزى سەۋەپلىك بىز ئاللىقاچان ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىندۇق . مەن بىزنىڭ بارلىق جۇڭگولۇقلارنىڭ قېلىپ ، زېگېرلار بىلەن ئاداقچىچە جان تىكىپ ئېلىشىنى قارار قىلدىم ، سىلەرنىمۇ بۇ ئىشقا چېتىۋالغانلىقىمىدىن ئۆزرە سورايمەن ، بىز بارلىق كۈچىمىز بىلەن سىلەرنى بىخەتەر جايغا يەتكۈزۈپ قويىمىز ، سىلەرچە بولارمۇ ؟

— چاقچاق قىلىۋاتامسىز ؟ بىز روسىيلىكلەر ئۆلۈمدىن قورقاردۇق ؟ سىلەرچە پەقەت سىلەرلا قەھرىمان بولالامسىلەر ؟ بىزمۇ قالدىمىز !— دېدى روسىيە ئەلباشى گروزىن .

— ۋەن شيوگىفېي ئېيتقان ھەربىرىمىز سىلەر بىلەن ئاخىرغىچە كۆرەش قىلىمىز دەپ ، ئۇنتۇماڭ ، ھەربىرىمىز ،— دېدى ئامېرىكا ئەلباشى فوبۇس .

— سۆزلەش كەتمەيدۇ ، بىز ئەلۋەتتە قالدىمىز ،— دېدى فرانسىيە ئەلباشى شراك . ئۇ ئۇھ تارتىپ قويۇپ قوشۇمچە قىلدى :

— ھەي ! بالدۇرراق بۇنداق بولۇشنى بىلسەڭ ، ئەينى چاغدا كىچىككىنە مەنپەئەتنى دەپ قىر- چاپ قىلىپ يۈرمەستۇق .— ھە !

— كېيىنكى پۇشايمان ئۆزەڭگە دۈشمەن... توغرا ، ۋەن شيوگىفېي ، سىز بېكىتلەر بۇرۇنلا بىزنىڭ قىسمىمىزغا ئالاھىدە خادىم ئەۋەتىپتىكەن دېدىڭىزمۇ ؟— دېدى لى رەئىس بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ .

— شۇنداق !— دېدى ۋەن شيوگىفېي بېشىنى لىگىشتىپ . لى رەئىس بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن دېدى :

— بىز چارە تېپىپ ئۇنى تېپىپ چىقالامدۇق ، تىرىشىپ باقايلى ! كېيىنكى كۈنلەردە جاھاندىكى بارلىق ئادەملەرنىڭ ھەممىسى غەلبە شادلىقىغا چۆمۈپ ، قايتا قۇرۇش خىزمىتى تەرتىپلىك ئىشلىنىشكە باشلىدى ، دۇنيادا غەلبە مەخلۇقلار قايتا بايقالمىدى ، نۇرغۇن ئادەملەر ئۇرۇش ئاياقلاشتى دەپ قارىدى ، ئەمما ھەرقايسى ئەللەر باشلىقلىرى ئۇنداق قارىمايتتى ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ھەقىقىي ئۇرۇشنىڭ پەقەت ئەمدى باشلانغانلىقىنى بىلەتتى .

— ۋەن شيوگىفېيۇمۇ تازا بىر ، زېگېرنىڭ باش مېڭە قۇرۇتى بىلەن گەپ تالىشىشقا پىتىنىپتۇ ، مەن تېخى ئەينى چاغدا زېگېر قوشۇنلىرىنىڭ نېمىشقا ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغانلىقىنى بىلەلمەي ئىچىم پۇشۇپ يۈرۈپتىمەن !— دېدى ھېلىقى بېكىتلەر يەرشارىغا ئەۋەتكەن ئالاھىدە خادىم يارپىس

بىلەن بولغان سۆھبەتتە. چاقىرغۇدىن يارىسىنىڭ ئىنتايىن تېرىككەن ئاۋازى ئاڭلاندى :

— بىزنىڭ قىسىملىرىمىز تەييارلىنىپ بولدى، زېڭىلار يەنە ئۈچ گۇرۇپپىۋوي ئارمىيىنى يەرشارىغا ئەۋەتتى، چېگرادا ئۇلار بىرنېمىنى سېزىپ قالغاندەك چارلاشنى كۈچەيتتى. سىز يەرشارىدا تۇرسىڭىز بەك خەتەرلىك، قايتىپ كېلەمسىز؟

— ياق، مېنىڭ داۋاملىق قالغۇم بار، مارشال، ئۇلارنى دەپ زېڭىلار بىلەن قايتىدىن ئۇرۇشىشىمىزغا ئەرزىمدۇ؟— دېدى ھېلىقى ئالاھىدە خادىم. يارىسى بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ كېتىپ سورىدى :

— سىز يەرشارىدا شۇنچە ئۇزۇن تۇردىڭىز، سىزنىڭچە ئەرزىمدۇ؟

— .....، — ھېلىقى ئادەم بىردەم تۇرۇۋالغاندىن كېيىن دېدى، — ئەمەلىيەتتە بۇ پىلانېتنى ئادەملەرنىڭ خاتالىقى گەرچە ئاز بولمىسىمۇ، بىراق ئۇلار كىرىزىسقا دۇچ كەلگەندە، ئاندىن ئىتتىپاقلىشىپ قىلچىمۇ باش ئەگمەيدىكەن، توغرا! ھازىرقىغا بەك ئوخشايدىكەن!

يارىسى بېشىنى لىڭشىتىپ تۇرۇپ دېدى :

— مېنىڭچە، ئۇلارنى دەپ زېڭىلار بىلەن ئۇرۇش قىلىمىغان تەقدىردىمۇ ھامىنى بىر كۈنى بىزمۇ زېڭىلار بىلەن قايتىدىن سوقۇشۇپ قالسىمىز. شۇڭا زېڭىلار بىلەن ئارىنى بۇرۇنراق ئوچۇق قىلىۋەتكەن تۈزۈك!

49- باب تۇرمۇشتىكى قىستۇرما كۆي

كېيىنكى كۈنلەردە دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەر پۈتۈن كۈچى بىلەن قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى باشلىۋەتتى، جۇڭگونىڭ سۈنئىي بىرىكمە يېمەكلىكى بۇ جەھەتتە چوڭ رول ئوينىدى دېيىشكە بولىدۇ، دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئىلگىرىكىدەك ئاپەتتىن كېيىنكى ئاشلىق كەمچىل بولۇش مەسىلىسى كۆرۈلمىدى. جۇڭگو، روسىيە، ئامېرىكا ئۈچ دۆلەتتىن كېيىن، فرانسىيە، ئەنگىلىيە قاتارلىق غەرب دۆلەتلىرىنىڭمۇ ئالەم كېمىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك قويۇپ بېرىلدى .

ئاسىيا رايونىدا دېڭىز قىرغىقىغا يېقىنراق جايلاشقان ۋېتنام، كورىيە، ياپونىيە، فىلىپپىن ھەمدە جۇڭگونىڭ ئۇچرىغان زىيىنى كۆپرەك بولدى، ئۇنىڭ ئىچىدە ياپونىيە پۈتۈنلەي دېڭۈدەك يوقىلىپ كەتتى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى لى شياڭ بۇ بىر نەچچە كۈندىن بېرى ھەرقايسى قايتا قۇرۇش رايونلىرىنى كۆزدىن كەچۈرۈش بىلەن ئالدىراش بولۇپ كەتتى. شياڭگاڭ — ئىلگىرى مال سېتىۋېلىش جەننىتى دەپ ئاتالغان شەھەر — ھازىر بىر پارچە

ئىپتىدائىي ئورمانلىققا ئايلانغان ئىدى. ئورمانلىق ئارىسىدا قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان ۋەيران بولغان بىنالارلا بۇ يەرنىڭ ئىلگىرى گۈللەنگەن چوڭ بىر شەھەر ئىكەنلىكىدىن دېرەك بېرىپ تۇراتتى .

2011 يىلى 23 - ئاپرېل، جۇڭگو دۆلەت رەئىسى لى شياڭ ئاسىيا ئەتراپىدىكى دۆلەتلەر، كورىيە، موڭغۇلىيە، تايلاندى، بېرما قاتارلىق دۆلەتلەرگە دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى، جۇڭگو دۇنيادىكى چوڭام بولۇش سۈپىتى بىلەن پۈتكۈل ئاسىيادىكى دۆلەتلەردىن ھال سوراپ قويمىسا بولمايتتى، ئەلۋەتتە !

ۋېيتنامغا ئۇچقان ئۇچقۇدا لى رەئىس دۆلەت ئىچىدىكى ھەرقايسى رايونلاردىن كەلگەن زىيان دوكلاتىنى كۆرۈۋاتاتتى، ئەتراپتىكى ھەممەيلەن ئاللىقاچان ئۇخلاپ قېلىشقان ئىدى. بىر ھەپتىدىن بېرى ئۇ كورىيىگە باردى، ئارام ئالمايلا تايلاندا باردى، تايلاندىدىن كېيىن يەنە بېرماغا باردى، كۆپچىلىكنىڭ زېھنى كۆپ خورىدى، ئەمما لى رەئىس قارىماققا ھېچقانداق ئىش بولمىغاندەك كۆرۈنەتتى .

— رەئىس، تېخى ئۇخلىمىدىڭىزمۇ؟— لىن خەييۈن ئەسنىڭىچە مېڭىپ كەلدى. زېڭىرلار بىلەن بولغان جەڭدە لىن خەييۈن جۇڭگو ئالەم قىسىملىرىنىڭ تۇنجى قوماندانى بولۇش سۈپىتىدە ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان تالانتلىق بۇ قىزچاق زور تۆھپە كۆرسەتكەن ئىدى، تەيۋەن ئۇرۇشىدا لىن خەييۈن باشچىلىقىدىكى ئالەم كېمىسى قىسمى پۈتۈن كۈچى بىلەن مۇداپىئەگە ياردەملەشمىگەن بولسا، تەيۋەن ئاللىقاچان زېڭىرلار تەرىپىدىن ئىشغال قىلىناتتى. ئۇرۇشتىن كېيىن لىن خەييۈن ناھايىتى تېزلا لېيتېنانت گېنېراللىققا ئۆستۈرۈلدى. نۇرغۇن ھەربىي ئورۇنلاشتۇرۇشلاردا بۇ ياش قىزچاق ئون نەچچە يىل دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى بولغان گېنرال جوۋ تىەنخۇا ۋە شتاب باشلىقى دېڭ جىيەنگودىن قالسىلا مۇھىم رول ئوينىغان ئىدى، شۇڭا بۇ قېتىمىمۇ، ئەلۋەتتە، تەبىئىيلا ئۇنىمۇ بىرگە ئېلىۋالغان ئىدى. يول بويى ئۇ تېخى لى شياڭغا ئوبدانلا ھەمدەمدە بولدى. پەقەت جوۋ تىەنخۇالا لى شياڭغا مەخپىي دادلاپ، لىن خەييۈننىڭ ياردىمى بولغاندىن بېرى گەرچە ئۆزى خېلىلا يېنىكلەپ قالغان بولسىمۇ، ئەمما كۆڭلىنىڭ دائىم بىئارام بولۇۋاتقانلىقىنى، ئۆزىنىڭ ھېچقانداق كېرىكى قالمىغاندەك ھېس قىلىۋاتقىنىنى ئېيتتى .

لى شياڭ شۇندىلا ئۆز خىيالىدىن ئويغاندى، ئۇ كۆزلىرىنى ئۇۋۇلاپ قويۇپ دېدى :

— ھوي، خەييۈنمۇسىز، تېخى ئۇيقۇم كەلمىدى، سىز ئۇخلاۋېرىڭ !

لىن خەييۈن كۆڭۈل بۆلگەن ھالدا دېدى :

— رەئىس، سىز يەنىلا بالدۇرراق ئۇخلاڭ، ئەتە يەنە تېخى ۋېيتنام رەئىسى چېن دېلياڭ بىلەن سۆھبەتلىشىسىز .

ئەمەلىيەتتە ، لىن خەييۈنگە بۇ نەچچە كۈندىن بېرى لى شياڭنىڭ ئۇخلىغان ۋاقتى ھەر كۈنى ئۈچ سائەتتىن ئېشىپ كەتمەيدىغانلىقى ئايان ئىدى . ھەتتا ھاجەتخانىدىمۇ ھۆججەتلەرنى كۆرۈپ ، دوكلاتلارنى تەستىقلايتتى . ھەتتا ئۆزىمۇ ئۇنىڭغا ھەيران قالاتتى . بۇ قېرىغا (لى شياڭ: ئۆتۈنۈپ قالاي ، بۇ يىل مەن ئاران 58 ياشقا كىردىم .) شۇنچىۋالا زېھنى كۈچنىڭ قەيەردىن كېلىدىغىنىنى بىلىپ بولمايتتى . لى رەئىس مۇزلاپ كەتكەن چايدىن بىر ئوتلاپ قويۇپ ، تاماكىدىن بىر تال تۇتاشتۇرۇپ دېدى :

— ھازىر دۆلەت ئىچىدە شۇنچىۋالا ئىشلار ، ماددىي ئەشيا لارنى تارقىتىش ، قايتا قۇرۇش خىزمىتى ، جەڭگە تەييارلىق قىلىش خىزمەتلىرى ماڭا تۇرسا مېنىڭ ئۇخلىغۇدەك نەدىمۇ ۋاقىتم بولسۇن! بىز بۇ قېتىم ئاسىيانى ئايلىنىپ بولغاندىن كېيىن ، يەنە روسىيە ۋە ئامېرىكىغا بىر بېرىپ كېلەيلى .

لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ئۈن چىقىمىدى ، ئۇ كۆز ئالدىدىكى چوڭقۇر ئويغا چۆككەن بۇ قېرىغا (لى شياڭ: مەن قانچە قېتىم دېسەم ، سىز ئاندىن ئۇقسىز!) قاراپ قويدى ، گەرچە چاچلىرىغا تال-تال ئاق كىرگەن بولسىمۇ ، ئېغىر بېسىم ئالدىدا ئۇ بىر دۆلەت رەئىسىدە بولۇشقا تېگىشلىك خىسەلەت ۋە جاسارىتىنى يوقاتمىغان ئىدى . لى رەئىس چوڭقۇر ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن ، لىن خەييۈندىن سورىدى :

— خەييۈن ، سىزنىڭ ياخشى كۆرىدىغان ئادىمىڭىز بارمۇ؟

لىن خەييۈننىڭ يۈزى بىردىنلا قىزىرىپ كەتتى ، ئۇ دۇدۇقلىغان ھالدا :

— سىز... سىز بۇنى سوراپ نېمە قىلىسىز؟— دېدى . لى شياڭ كۈلۈپ تۇرۇپ :

— ئالەم قىسىملىرىنىڭ قوماندانى بولۇش سۈپىتىدە ، سىزمۇ بىلىسىز ، زېڭېرلار بىزگە يېقىندا كەڭ كۆلەملىك ھۇجۇم قىلماقچى ، بىز ئىنسانلار بۇ قۇرۇتلارنىڭ قولىدا يوقىلىشىمىزمۇ مۇمكىن ، سىز بۇنچە ياش ھەم گۈزەل ، ئۇنىڭ ئۈستىگە قابىلىيەتلىك تۇرسىڭىز ، مۇشۇنداقلا ئۆلۈپ كەتسىڭىز ئازاپلانمامسىز؟— دەپ سورىدى . لىن خەييۈن كۈلۈپ قويۇپ ، سوغۇققىنە دېدى :

— ئازراق ، بەربىر مېنىڭ ياخشى كۆرىدىغان ئادىمىم بولمىغاندىن كېيىن ، بىردىنبىر ئەپسۇسلىنىدىغىنىم تېخىمۇ كۆپرەك ۋاقىتتا بۇ دۇنيانى ، بۇ پىلانېتتىكى گۈزەل مەنزىرىلەرنى كۆرەلمىگەنلىكىم .

لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ تۇرۇپلا قالدى ، ئاندىن ئۇ كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى :

— سىز مۇشۇلار ئۈچۈنلا ئەپسۇسلىنامسىز؟ ھا...ھا...ھا... بولدى ، بولدى ، بۇنى دېيىشىمەيلى !

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە لى رەئىس سۈرلۈك ھالدا :

— ۋەن شيوڭفېي قاتارلىقلارنىڭ ئېلىپ كەلگەن خەۋىرىگە قارىغاندا زېڭپىلار بۇ قېتىم ئۆزلىرىنىڭ مۇنتىزىم قىسىملىرىنى ئىشلىتىپ بىزگە ھۇجۇم قىلىدىكەن. ھازىرغا قەدەر ئۇلار ۋاقىتلىق قوراللاندىرغان بۇ قىسىملىرىمۇ بىزنى قىستاپ تۇيۇق يولغا ئەكىرىپ قويماي دېدى، ھازىر بىز ئۇلارنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنلىرىغا دۇچ كېلىۋاتىمىز، بىز ئۇلارغا زادى قانداق تاقابىل تۇرساق بولار؟— دېدى ھەم يېنىكىگە ئۇھ تارتىپ قويدى. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ يۈزىدە ھەسرەت ئەكس ئەتتى .

— بىزنىڭ ھازىرقى كۈچىمىزگە تايىنىپ ھەرگىز غەلبە قىلالمايمىز، بىردىنبىر قىلالايدىغىنىمىز بولسا، ۋەن شيوڭفېينىڭ دېگىنىدەك، مەغلۇپ بولغان تەقدىردىمۇ ئۇلارنى ئېغىر بەدەل تۆلىتىش،— دېدى ئۇ. لى رەئىس بۇنى ئاڭلاپ كۆزلىرىدە ئىلاجسىزلىق ۋە قايىل بولماسلىق ئەكس ئېتىپ :

— شۇنداق... بىراق بىزنىڭ مەغلۇپ بولىدىغىنىمىزغا زادىلا تەن بەرگۈم كەلمەيدۇ. — دە!— دېدى .

— 2011 يىلى 4 - ماي ئەتىگەن سائەت توققۇزدا جۇڭگو دۆلەت رەئىسى لى شياڭ ئولتۇرغان مەخسۇس ئۇچقۇ ۋېيتنام پايتەختى خانويغا قوندى، جۇڭگونىڭ ۋېيتنامدىكى ئەلچىخانا خادىملىرى، مۇھاجىر قېرىنداشلار ۋە شۇ يەردىكى ئاھالىلەر ئايروپورتقا كېلىپ رەئىس لى شياڭ قاتارلىقلارنى كۈتۈۋالدى، ئۇلار ئەمدى ئايروپورتتىن چىقىشىغا ئالاقىسىز سادالىرى بارلىق ئاۋازلارنى بېسىپ چۈشتى، ۋېيتنام رەئىسى چېن دېلياڭ شەخسەن ئۆزى ئايروپورتقا كېلىپ لى رەئىسنى كۈتۈۋالدى. بىراق لىن خەييۈن چىققان چاغدا ئالاقىسىز سادالىرى بىردىنلا كۈچىيىپ كەتتى. ئالاقىسىز سادالىرى ئىچىدىن تۇيۇقسىز «لىن خەييۈن سىزنى سۆيىمەن» دېگەن ئاۋاز ياڭرىدى. لى رەئىس سوغۇق تەزلىگىنىچە رەئىس چېن دېلياڭغا بىللە كەلگەنلەرنى تونۇشتۇرۇشقا باشلىدى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىەنخۇا، ئالەم قىسىملىرى قوماندانى لىن خەييۈن، يەنە ئۆلۈم ئاغزىدىن قۇتۇلغان ۋەن شيوڭفېي. رەسمىيەت يۈزىدىن ئۆتكۈزۈلگەن پارات تۈگىگەندىن كېيىن، لى رەئىس ۋە چېن دېلياڭلار ماشىنىغا ئولتۇرۇپ خانوي شەھىرىدىكى يېڭىدىن سېلىنغان خەلق سارىيىغا كەلدى. بۈگۈن لى رەئىسنىڭ ۋېيتنامغا زىيارەتكە كېلىشىدىكى ئاساسىي مۇددىئاسى بولسا سودا سۆھبىتى ۋە زېڭپىلارنىڭ ئاساسىي قىسىملىرى بىلەن جەڭ قىلىش مەسلىسىنى سۆھبەتلىشىش ئىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ۋېيتنامغا زور بىر تۈركۈم ماددىي ئەشيا ياردىمى بېرىپ، ئۇلارنىڭ دۆلەت ئىچىدىكى ۋەزىيەتنى ۋاقىتلىق مۇقىملاشتۇرۇش ئىدى .

— 5 ماي، بىر تاكسى جۇڭگونىڭ ۋېيتنامدا تۇرۇشلۇق ئەلچىخانىسى ئالدىدا توختىدى، بىر ئەر ئىككى قىزچاق ماشىنىدىن چۈشتى. ئەر كىشى دەل ئالەم كېمىسى ئۇچقۇچىسى چېن

جىكۈن ئىدى، ئىككى قىزچاقنىڭ بىرى بولسا لىن خەييۈننىڭ ئالەم كېمىسىدىكى يېقىن دوستى، يەنە بىرى بولسا ئۇنىڭ كوناۋىيى ئىدى. ئىشك ئالدىدىكى قاراۋۇلغا كېنىشكىلىرىنى كۆرسەتكەندىن كېيىن، ئىككى ۋېيتناملىق ساقچى دەرھال ئۇلارغا سالام بېرىپ ئۇلارنى كىرگۈزۈۋەتتى .

— چېن جىكۈن، خەييۈن راستىنلا مۇشۇ يەردە تۇرامدۇ؟— ستارشى لېيتىنانتلارنىڭ فورمىسىنى كىيگەن بىر قىزچاق سورىدى. چېن جىكۈن جەزىمەلەشتۈرگەن ھالدا جاۋاب بەردى :

— مۇتلەق خاتاسى يوق، مەن لىن خەييۈننىڭ رەئىسلەر بىلەن بىللە تۇرمىغانلىقىنى ئۇقۇشۇپ چىققان .

يەنە بىر كەنجى لېيتىنانتلارنىڭ فورمىسىنى كىيگەن قىزچاق خۇشال ھالدا دېدى :

— ئۇزۇن بولدى خەييۈن ئاچامنى كۆرمىگىلى، ئۇنى بەك سېغىنىپ كەتتىم !

چېن جىكۈن غەلتىلىك ھېس قىلىپ سورىدى :

— ئۇزۇن بولدى؟؟ ئاران بىر ئاي بولدىغۇ، بۇ ئۇزۇن بولۇپ كەتتىمۇ؟! !

— خەييۈن ئاچام ھەم چىرايلىق ھەم قابىلىيەتلىك، شۇنچە ياش تۇرۇپلا لېيتىنانت گېنېرال بولالدى، تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە ھەر قېتىم چېمپىيون بولىدۇ، ناخشا-ئۇسسۇلغا شۇنداق ئۇستا، شۇڭا شۇنچىۋالا كۆپ ئادەم ئۇنى قوغلىشىدۇ! مەن ئۇنىڭغا بەك ھەۋەس قىلىمەن!— سۆزلەۋېتىپ ھېلىقى قىزچاقنىڭ چىرايىدا مەستخۇشلۇق ئەكس ئەتتى. چېن جىكۈن بۇنى كۆرۈپ سوغۇق تەرلەپ كۆڭلىدە «قارىغاندا يەنە بىر ئايال جىنىسداش ھەمراھكەن» دەپ ئويلىدى. ئۇ :

— شۇنداق، بىراق ئۇ مۇز چىراي، قوغلاشماق ھەقىقەتەنمۇ تەس!— دەپ ئۇھ تارتىپ قويدى .

— نېمە؟؟ لىن خەييۈننىڭ نەرى سوغۇق؟— ھېلىقى مەستخۇشلۇق ئىلكىدە تۇرغان قىزچاق بىردىنلا ئاچچىقلاندى. يەنە بىرسىمۇ ئۇنىڭغا ھەمدەمدە بولدى :

— شۇ ئەمەسمۇ! ھەممەيلەن خەييۈن ئاچامنى ناھايىتى ئوچۇق، شوخ دەيدىغان تۇرسا، بىز بۇ قېتىم خەييۈن ئاچام بىلەن بازار ئايلىنىشقا كېلىشىپ قويغانتۇق .

ئىككى قىزچاق بىرى توختىسا بىرى سۆزلەپ چېن جىكۈننى باش كۆتۈرەلمەس قىلىۋەتتى، چېن جىكۈن خۇددى قۇلاق تۇۋىدە ئىككى چىۋىن توختىماي غىڭىلداۋاتقاندا ھېس قىلدى. ئۇ ئۇنلۇك ۋاقتىدى :

— بولدى، ئىككىڭلار سۆزلەپ بولىدۇڭلارمۇ - يوق؟ مۇشۇنداق غوتۇلداۋەرسەڭلار كېيىن ئەرگە تېگەلمەيسىلەر، جۇمۇ .

بۇ گەپ بىلەن ھەممەيلەن جىمىپ قېلىشتى، بىر دەمدىن كېيىن ئىككى قىزچاق ئۇنلۇك

ۋاقراشتى :

— سىز بىزنى ئەرگە تېگەلمەيسىلەر دېيىشكە پىتىندىڭىزمۇ؟
ئارقىدىنلا مۇشتلار ئۇچۇپ كەلدى، بىردىنلا چېن جىكۇننىڭ ئازاپلىق توۋلىغان ئاۋازى
ئاڭلاندى. بىر ئەلچىخانا خادىمى ئاۋازنى ئاڭلاپ مېڭىپ چىقىپ، تېخىغىچە تاياق يەۋاتقان
چېن جىكۇننى كۆرۈپ :

— سىلەر نېمە ئىش قىلىۋاتىسىلەر؟ بۇ يەردە ئۇرۇشماڭلار!— دېدى. ئىككى قىزچاق توختاپ
ئورنىدىن تۇرۇپ دېدى :

— ھوي، بىز لېيتېنانت گېنېرال لىن خەييۈننى ئىزدەپ كەلگەن، سىزنى ئۇنىڭ قەيەردىلىكىنى
بىلەمسىز؟

— لېيتېنانت گېنېرال لىن خەييۈن ئالدىمىزدىن ئوڭغا بۇرۇلغاندىكى 2-ئۆيدە،— دېدى
ھېلىقى خىزمەتچى .

— رەھمەت،— ئىككى قىزچاق كۈلۈمسىرەپ رەھمەت ئېيتقاندىن كېيىن ھەربىرى چېن
جىكۇننىڭ بىردىن پۇتىنى تارتقىنىچە چېن جىكۇننى سۆرەپ ئېلىپ ماڭدى .

— ئۇلار نېمە ئىش قىلىدىغانلار كەن؟— گۈلدەستە كۆتۈرگەن يەنە بىر خىزمەتچى چىقىپ
سوردى .

— لېيتېنانت گېنېرال لىن خەييۈننى ئىزدەيدىكەن، تۇرقىدىن قارىغاندا لېيتېنانت گېنېرال لىن
خەييۈننىڭ ئالەم كېمىسىدىكى خادىملار دەك قىلىدۇ، ئاۋۇ ئەر تېخى پودپولكوۋنىڭ ئىكەن .

— ئۆلگۈر، ئۇلار چاققان چىقىپ كېتىپتۇ، مەن ئاران تەستە ئەتىرگۈل سېتىۋالغان ئىدىم!—
دېدى ھېلىقى ئادەم ئاغرىنغان ھالدا .

50- باب كوچا سەيلىسىدىكى قەلب ساداسى

ئۈچەيلەن ئاۋايلىغان ھالدا بىر ئۆينىڭ ئالدىغا كەلدى، چېن جىكۇن ئەمدى ئىشكىنى چېكەي
دەپ تۇرۇشىغا، بىر قىزچاق ئۇنى توسۇۋېلىپ :

— توختاپ تۇرۇڭ، بىز ئاستاغىنە قاراپ باقايلى، خەييۈن ئاچام نېمە قىلىۋاتىدىكەن؟—
دېدى .

— بۇنداق قىلساق ياخشى بولماس؟— دېدى چېن جىكۇن بېشىنى چايقاپ. يەنە بىرسىمۇ
قىزچاققا بولۇشۇپ :

— ھېچنېمە بولمايدۇ!— دېدى. چېن جىكۈن سۆزلەپ بولغۇچە ئىككىسى ئىشكىنى قىيا ئاچتى. ئۈچەيلەن تەڭلا يۈچۈكتىن قاراشتى، ئۆي ئىچى جىمجىت، پەقەت ئوچۇق قويۇلغان يان كومپيۇتېرلا بار بولۇپ، ئۆي ئىچىدە ئادەم زاتى كۆرۈنمەيتتى.

— سىلەر نېمە قىلىۋاتسىلەر؟— تۇيۇقسىز ئارقا تەرەپتىن ئاۋاز كەلدى. ئۈچەيلەن قورققىنىدىن يەردە ئولتۇرۇپ قېلىشتى، بۇرۇلۇپ قاراپ لىن خەييۈننىڭ ھور ئۆرلەپ تۇرغان بىر ئىستاكان چاينى تۇتقىنىچە ئۆزلىرىنىڭ ئارقىسىدا تۇرغىنىنى كۆرۈشتى.

— خەييۈن ئاچا، بىز بۇ يەرگە سىزنى ئىزدەپ كەلدۇق، سىزنى بەك سېغىندۇق!— دېيىشتى ئىككى قىزچاق لىن خەييۈننى كۆرۈپلا ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇنى ئورنۇپلاپ ئەركىلەپ. ئىككىسىنىڭ ئەركىلگەن تۇرقىنى كۆرۈپ چېن جىكۈن كۆڭلىدە ئەگەر ئۇلارنى سۈرەتكە تارتىپ تارقىتىۋېتىدىغان بولسا، جۇڭگو قىسىملىرى تىكلگەن ئىناۋەتنىڭ شۇ زامات چۈشۈپ كېتىدىغانلىقىنى ئويلىدى، لىن خەييۈن قولىنى تەڭلەپ تېخىغىچە يەردە ئولتۇرغان چېن جىكۈننى تارتىۋالدى. چېن جىكۈن ئورنىدىن تۇرۇپ ئۈستى-بېشىدىكى چاڭ-توزاڭلارنى قېقىشتۇردى. ئاندىن لىن خەييۈنگە قاراپ چاس بەرگەندىن كېيىن:

— ئۇزۇن بوپتۇ كۆرۈشمىگىلى، لېيتېنانت گېنېرال لىن خەييۈن،— دېدى.

— ساختىپەز!— ئىككى قىزچاق بۇنى كۆرۈپ تەڭلا ئويلىدى كۆڭلىدە. لىن خەييۈن جاۋاب سالدى بەرگەندىن كېيىن ئۈچەيلەن ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ئۆيگە كىردى. لىن خەييۈن ئولتۇرۇپ، چايدىن بىر ئوتلىغاندىن كېيىن، ئاچچىقلانغان ھالدا دېدى:

— ئىككىنچى ئوغرىلىقچە ماراشقا بولمايدۇ، بىلىدىڭلارمۇ؟

— خوپ، لېيتېنانت گېنېرال لىن خەييۈن،— دېيىشتى ئۈچەيلەن تەڭلا. لىن خەييۈن ئىستاكاننى قويۇپ سورىدى:

— سىلەر نېمىشقا بۇ يەرگە كەلدىڭلار؟ بىرەر ئىش بارمىدى؟

— خەييۈن ئاچا، بىز دېيىشىپ قويغان، بۈگۈن سىز بىزگە ھەمراھ بولۇپ باراز ئايلىنىۋاتقىڭىزغۇ؟— دېدى ئىككى قىزچاق كۈلۈپ تۇرۇپ. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ئازراق ھەيران بولغان ھالدا سورىدى:

— مەن... مەن قاچان دېگەنتىم؟

— ئۆتكەن ھەپتە، بىز سىزگە تېلېفون قىلغاندا دېيىشىپ قويغانغۇ! سىز ۋېيتنامغا زىيارەتكە كەلگەندە، ئازراق ۋاقىت ئاجرىتىپ بىزگە ھەمراھ بولۇشقا قوشۇلغانغۇ؟ ئەينى چاغدا بۇنى چېن جىكۈنمۇ ئاڭلىغان. ھە!— دېيىشتى ئىككى قىزچاق ئالدىراپ. ئۇلار چېن جىكۈنگە قاراشتى، چېن جىكۈن بېشىنى لىگىشتى. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ بىردەم ئويلىنىپ تۇرۇپ قالدى، ئارقىدىنلا ئۇ كۈلۈپ تۇرۇپ:

— توغرا... توغرا... ئېسىمگە كەلدى، كەچۈرۈڭلار، يېقىندىن بۇيان بەك ئالدىراش بولۇپ كېتىپ ئۇنتۇپ قاپتىمەن، — دېدى ۋە ئورنىدىن تۇرۇپ كومپيۇتېرنى ئۆچۈرۈپ، ئۆي ئىچىنى ئازراق تۈزەشتۈرگەندىن كېيىن ئۇلارغا دېدى:

— بولدى، بىز نەگە بارىمىز؟

— خەييۈن ئاچا، كىيىم يەڭگۈشلىۋالغاندىن كېيىن ماڭايلى، ھەمىشە ھەربىي فورما كىيىۋالسىڭىز بولماس، — دېدى بىر قىزچاق لىن خەييۈنگە قاراپ قويۇپ.

— شۇنداق، شۇنداق! ھەممەيلەن قىز بالا بولغاندىن كېيىن ئازراق ياسىنىۋالايلى! — دېدى يەنە بىرىمۇ بېشىنى لىگىشتىپ.

— بۇنىڭ زۆرۈرىيىتى يوققۇ، — دېدى لىن خەييۈن ئاچچىق كۈلۈمسىرەپ.

— شۇنداق، لىن گېنرال، ياسىنىپ قويسىڭىز ھېچنېمە بولماس، ئۇنىڭ ئۈستىگە لېيتېنانت گېنېراللىق ھەربىي فورمىسىنى كىيىۋالسىڭىز كۆزگە بەك چېلىقىپ قالغۇدەكسىز، — دېدى بىرچەتتە تۇرغان چېن جىكۈن.

— توغرا، چېن جىكۈن توغرا دەيدۇ، يۈرۈڭ خەييۈن ئاچا، بىز سىزگە ياردەملىشەيلى! — دېيىشكىنىچە ئىككىيلەن لىن خەييۈننى قولتۇقلاپ ياتاق ئۆيگە ماڭدى، ئىشكىنى يېپىشتىن بۇرۇن بىرى چېن جىكۈنگە دېدى:

— بىز كىيىم يۆتكەيمىز، ئوغرىلىقچە مارماڭ، بىلدىڭىزمۇ؟

— مېنى نېمە كۆرۈپ قالدىڭىز؟؟؟ — دېدى چېن جىكۈن چىشىنى غۇچۇرلاتقىنىچە.

— قېرى بۇزۇق!! — دېگىنىچە ئىشكىنى قاتتىق يېپىۋەتتى ھېلىقى قىز.

— ئەبلەخ، لېيتېنانت گېنېرال لىن خەييۈننى بار، بىزنى ھېچنېمە قىلالمايدۇ دەپ ئويلاپ قالماڭلار! — دەپ ئويلىدى چېن جىكۈن كۆڭلىدە. ئۇ يالغۇزلۇقتا زېرىكىپ كىرىسلودا ئولتۇرۇپ ئىچكىرىدىن چىقىۋاتقان كۈلۈشكەن ئاۋازلارغا قۇلاق سالدى.

— خەييۈن ئاچا، سىزنىڭ كىيىملىرىڭىز بەك ئازكەنغۇ!

— مەن دېگەن ھەربىي، يا مودېل بولمىسام، ئۇنچىۋالا كۆپ كىيىمنى نېمە قىلىمەن؟

— ئۇنداقتا بىز بۈگۈن سىزگە ياردەملىشىپ بىرنەچچە قۇر چىرايلىق كىيىم تاللاپ بېرىيلى، خەييۈن ئاچا، بۇنى كىيىپ بېقىڭ.

— بۇ كۆك رەڭلىكىمۇ بولىدىكەن، كىيىپ بېقىڭە.

ئالاھىزەل يېرىم سائەتلەردىن كېيىن ئىشك ئاخىرى ئېچىلدى، تېخىغىچە كىرىسلودا يانپاشلاپ ياتقان چېن جىكۈن دەرھال قوپۇپ ئولتۇردى، كىيىملىرىنى يەڭگۈشلىگەن ئىككى قىزچاق لىن خەييۈنگە ھەمراھ بولۇپ ئۆيدىن چىقتى. چېن جىكۈن لىن خەييۈنگە بىر قاراپلا ھاڭۋېقىپ قالدى. لىن خەييۈن ئاسمان كۆكى چاپان كىيگەن بولۇپ، قاپقارا ئۇزۇن چاچلىرى ۋە

چىرايلىق يۈزىگە خۇيمۇ ماسلاشقان ئىدى. گەرچە ئادەتتىكىچە كۈزلۈك ئىشتانغا ماسلاشتۇرۇپ قارا رەڭلىك ئۇزۇن قونچىلىق ئۆتۈك كىيىۋالغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇنى ئىنتايىن مودا كۆرسىتەتتى. ئەسلىدا ھەمىشە ھەربىي اورما كىيىپ يۈرىدىغان لىن خەييۈن بۇنچىۋالا گۈزەلگەن ئەمەسمۇ، ئەمدى ئادەتتىكىچە كىيىنچە ئاياللارغا خاس بىرخىل نازاگەت ئەكس ئېتىپتۇ، چىن جىكۈن ئۇنىڭغا قاراپ ئازراق مەپتۇن بولۇپ قالدى. لىن خەييۈن چىن جىكۈننىڭ تۇرقىغا قاراپ ئاغزىنى توسۇپ كۈلۈپ قويدى. بىر قىزچاق كېلىپ چىن جىكۈننى ئۇرۇپ قويۇپ :

— سىز يەنە قانچىلىك ئۇزاق قارايسىز، قېرى بۇزۇق!— دېدى. چىن جىكۈن شۇندىلا ئېسىنى يىغىپ، كۆز ئالدىدىكى ئوڭايىسىز ئەھۋالغا قاراپ ئىلاجىسىز كۈلۈپ قويۇپ :
— «ئات كۆركى ئىگەر، ئادەم كۆركى ئىگىن» دېگەن شۇكەن- دە، دەپ ئويلىدى. (ئاپتور: ئاساسلىق ئادەمگە باغلىق، ئەگەر دېۋىدەك گۆپەي ئادەمگە كىلدۈرۈپ قويسا، سېنى قورقۇتۇپ ئۆلتۈرمىسە ھېساپ ئەمەس!)
تېخىغىچە لىن خەييۈننىڭ كىيىملىرىنى تۈزەشتۈرۈۋاتقان يەنە بىر قىزچاق نارازى بولغان ھالدا :

— ھەي، بالدۇرراق بىلگەن بولسام بىر نەچچە قۇر كىيىمنى ئارتۇقراق ئېلىۋالارگەنمەن، ئەمەلىيەتتە، خەييۈن ئاچا، سىز نېمە كەيسىڭىز ئوخشاشلا شۇنداق چىرايلىق كۆرۈنسىز!— دېدى. چىن جىكۈن قولىدىكى سائەتكە قاراپ قويۇپ :
— بولدى، بىز تېزراق ماڭايلى، ھېلىمۇ بىر سائەت ھايال بولدۇق،— دېدى .
— توختاپ تۇرۇڭلار!— دېدى بىر قىزچاق تۇيۇقسىز ۋاقىراپ .
— يەنە نېمە بولدى؟— دەپ سورىدى چىن جىكۈن تاقەتسىزلىك بىلەن .
— ھازىر ھەممە ۋېيتناملىقلار خەييۈن ئاچامنى تونۇيدۇ، مۇشۇنداقلا چىقساق ئاۋارىچىلىققا ئۇچراشتىن قورقماسلىرى؟— سۆزى تۈگەپلا بىر ئاق شىلەپنى لىن خەييۈننىڭ بېشىغا كەيدۈرۈپ قويدى، ئاندىن يەنە يۈگۈرۈپ چىقىپ ئەلچىخانا خىزمەتچىلىرىنى ئىزدەپ بىر دانە قارا كۆزەينەكنى ئارىيەتكە ئېلىپ كەلدى .

53 مىنۇت 27 سېكۇنت ۋاقىت ئۆتكەندە، تۆتەيلەن ئاخىرى ئۆيدىن چىقتى. ئەلچىخاندىن چىققاندىن كېيىن ئىككى قىزچاق كۈلۈپ تۇرۇپ لىن خەييۈنگە :
— خەييۈن ئاچا، سىزنىڭ لاتاپتىڭىزنى ھەقىقەتەنمۇ توسۇپ قالغىلى بولمايدىكەن، ھېلىلا ئىشىكتە تۇرغان قاراۋۇللارنىڭ تۇرقىمۇ چىن جىكۈنگە ئوخشاپ قالدى، بەك كۈلكىلىككەن- ھە!— دېيىشتى .

تۆتەيلەن خانوي شەھىرىدىكى ئەڭ ئاۋات سودا كوچىسىغا كەلدى، ئەتراپ بەكمۇ قايىناق

بولۇپ، نۇرغۇن ئادەملەر بالا - چاقا، ئەل - ئاغىنىلىرىگە ھەمراھ بولۇپ بازار ئايلىنىۋاتاتتى. لىن خەييۈن قارىماققا بەكمۇ خۇشال بولۇپ، قالغان ئىككى قىزچاق بىلەن تۆت ئەتراپنى ئايلىناتتى، شۇڭا كوچىدا بىر خىل غەلىتە مەنزىرە پەيدا بولدى، ئۈچ چىرايلىق قىزچاق ئالدىدا كۈلكە - چاقچاق قىلىپ ماڭاتتى، كەينىدە پودپولكوۋنىكىلىق ھەربىي فورما كىيگەن بىرى قولدا بىر تالاي نەرسىلەرنى كۆتۈرۈپ ماڭاتتى. لىن خەييۈن بېشىنى بۇراپ، نەرسىلەرگە كۆمۈلۈپ قالايلادەپ قالغان چېن جىكۈنگە قاراپ قويۇپ، قالغان ئىككى قىزغا دېدى:

— نەرسىلەرنى بەك كۆپ ئېلىۋەتتۇقمۇ - قانداق؟

بىر قىز بارماقلىرىنى پۈكۈپ ساناپ بېقىپ:

— كۆپ ئەمەسقۇ، يەنە تېخى بىر نەچچە خىلنى ئالمدۇق. ھە راست، مايور فېڭ ماڭا بىر نەچچە قۇر كىيىم ئالغاچ كېلىشنى ھاۋالە قىلغان ئىدى، تېخى! — دېدى.

— ۋاي خۇدايىم! — چېن جىكۈن بۇنى ئاڭلاپ يەنە ئۇھ تارتىپ قويدى. دەل مۇشۇ چاغدا لىن خەييۈن ئالدى تەرەپتە يىراقتا تۇرغان بىر ئەرنى كۆرسىتىپ:

— ئاۋۇ ئادەم ۋەن شيوڭفېيدەك قىلىدۇ، بىز بېرىپ قاراپ باقايلى! — دېدى. ئۈچەيلەن يۈگۈرۈپ كېتىشتى، ئارقىسىدىن چېن جىكۈن بىر قۇچاق نەرسىنى قۇچاقلىغىنىچە ھاسىراپ - ھۆمىدەپ ئۇلارغا ئەگەشتى. ھېلىقى ئادەم، دەرۋەقە، ۋەن شيوڭفېي ئىدى، ئۇ بوغماق چاپان كىيىۋالغان بولۇپ، ئۇمۇ قارا كۆزەينەك تاقىۋالغان ئىدى.

— سىزمۇ بازار ئايلانغىلى چىقتىڭىزمۇ، ۋەن شيوڭفېي؟

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ بۇرۇلۇپ قاراپ، ئالدىدا تۇرغان چىرايلىق قىزغا قاراپ يېرىم كۈنگىچە گەپمۇ قىلماي ھاڭۋېقىپ تۇرۇپ قالدى، چېن جىكۈن نەرسىلەرنى قۇچاقلاپ كۆتۈرۈپ يۈگۈرۈپ كېلىپ، ۋەن شيوڭفېينىڭ تۇرقىغا قاراپ، جەينىكى بىلەن ئۇنى تۇرتۇپ قويۇپ:

— ئېسىڭىزنى يىغىڭ، بۇ يەردە ساراڭدەك ھاڭۋېقىپ تۇرۇۋەرمەڭ! — دېدى. ۋەن شيوڭفېي بىردىنلا ئېسىنى يىغدى، ئادەتلەنگىنى بويىچە لىن خەييۈنگە قاراپ سالام بەرمەكچى بولۇشىغا، لىن خەييۈن دەرھال ئۇنىڭ قولىنى تارتىپ:

— بۇنچىۋالا كۆپ ئادەم ئالدىدا ئارتۇقچە تۈزۈت قىلماڭ، — دېدى. ۋەن شيوڭفېي بېشىنى لىڭشىتىپ:

— ياخشىمۇسىز، لىن گېنرال! لى رەئىس بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ۋېيتنام رەئىسى چېن دېلياڭ بىلەن ماددىي ئەشيا ياردىمى ئىشى توغرىسىدا يالغۇز سۆھبەتلەشمەكچى، شۇڭا مېھمانخانىدا بەك زېرىكىپ كېتىپ، مۇنداقلا ئايلانغىلى چىققان ئىدىم، — دېدى. لىن خەييۈن بۇنى

ئاڭلاپ كۈلۈپ تۇرۇپ :

— بىزمۇ بازار ئايلانغىلى چىققان ئىدۇق، ئۇنداقتا بىرگە ئايلىنايلىمۇ؟— دېدى. ۋەن

شىوڭفېي بېشىنى لىڭشىتىپ :

— بولدى، ھوي... يەنە بىرىش بار، رەئىس چېن دېلياڭ بۈگۈن كەچ خەلق سارىيىدا زىياپەت راسلاپ، لى رەئىس ۋە بىزنى كۈتۈۋالماقچى، كەچ سائەت يەتتىگە، ئۇنتۇپ قالماڭ،— دېدى. لىن خەييۈن كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ بېشىنى لىڭشىتىپ، چېن جىكۈن بۇ چاغدا :

— ياخشىمۇسىز! مەن جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى ئالەم كېمىسىنىڭ ئۇچقۇچىسى

پودپولكوۋنىڭ چېن جىكۈن،— دېدى. ۋەن شىوڭفېي كۈلۈپ تۇرۇپ قولىنى ئۇزىتىپ :

— ياخشىمۇسىز! مەن جۇڭگو ئالاھىدە قىسمى 23-تارماق ئەترىتىنىڭ باشلىقى ۋەن

شىوڭفېي،— دېدى ۋە چېن جىكۈننىڭ ئىككىلا قولىدا نەرسىلەرنى قۇچاقلاپ كۆتۈرۈپ

تۇرغانلىقىنى، قولىنى ھەرگىزمۇ سۇنالمىدىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئامالسىز كۈلۈپ قويدى،

بىردەمدىن كېيىن ۋەن شىوڭفېي چېن جىكۈننىڭ قولىدىكى نەرسىلەرنىڭ يېرىمىنى ئېلىپ

كۆتۈرۈۋالدى. ئالدىدا كۈلكە-چاقچاق قىلىپ كېتىپ بارغان ئۇچەيلەننى كۆرۈپ، ۋەن

شىوڭفېي ئىچى ئاچچىق بولغان ھالدا :

— ھەي! ئەينى چاغدىكى ئۇرۇش قەھرىمانى بۈگۈنكى كۈندە ھاممالغا ئايلىنىپ قالدى،

ھەجەپ نەس باسنى-دە...،— دېدى .

— مېنىڭ ئەھۋالىم بەتتەررەك، سىز ھېچبولمىغاندا پۇقراچە كىيىنۋاپسىز، مەن بىر

پودپولكوۋنىڭ تۇرۇپ چوڭ كوچىدا قىزلارغا ياردەملىشىپ كىيىم-كېچەك كۆتۈرۈپ يۈردۈم،

ئەگەر بۇ گەپ تارقىلىپ كەتسە قىسىمدا بىر ئۆمۈر بېشىمنى كۆتۈرەلمەيمەن،— دېدى چېن

جىكۈن. ئىككىيلەن ئۇ بىر ئېغىز، بۇ بىر ئېغىزدىن سۆزلەپ، خۇددى كىمىنىڭ ھالىنىڭ

بەتتەررەك ئىكەنلىكىنى تالاشقاندا كۈلۈشتى .

ئالدىدا كېتىپ بارغان بىر قىزچاق لىن خەييۈنگە دېدى :

— خەييۈن ئاچا، سىز بۈگۈن ماڭا باشقىچىلا بىر ئادەم بولۇپ قالغاندەك تۇيۇلۇۋاتسىز .

— نېمىشقا؟— سورىدى لىن خەييۈن چۈشەنمىگەندەك قىلىپ .

— بىزنىڭ نەزىرىمىزدە، خەييۈن ئاچا، سىز دائىم كۈلۈپلا تۇرىدىغان، شوخ، كىشىگە ئوچۇق

مىجەزلىك تۇيغۇ بېرىدىغان، بىر كەپسىز كىچىك قىزچاقكە بىلىنەتتىڭىز. بىراق بۈگۈن سىز

كىشىگە بىر خىل سوغۇق تەسىر بەردىڭىز، خۇددى ناھايىتى غەمكىن، كۆڭلىدە نۇرغۇن

ئىشلىرى باردەك كۆرۈنىدىڭىز، ئادەمگە بىر خىل ناھايىتى پىشىپ يېتىلگەندەك تۇيغۇ

بەردىڭىز،— دېدى يەنە بىرى. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ سۇس كۈلۈپ قويۇپ دېدى :

— بەلكىم شۇنداقتۇ، بۇ بىر نەچچە كۈندىن بېرى مەن بەك ئالدىراش بولۇپ كەتتىم، ھەر قايسى جەڭ رايونلىرىنىڭ ئەھۋالىنى كۆرگەندىن كېيىن، كۆڭلۈم بىر ئاز بىئارام بولدى .

— بىراق سىز ئەسلىدە قانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىينەزەر ناھايىتى خۇشال يۈرەتتىڭىزغۇ؟— ھېلىقى قىزچاق بېشىنى تۆۋەن سېلىپ ئازراق ئويلانغاندىن كېيىن دېدى،— بولدىلا، بۇلارنى ئويلىمايلى! كىشىنى بىئارام قىلىدىغان ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇنتۇپ كېتەيلى، خەييۈن ئاچا، بۈگۈن بىز راسا بىر خۇشال ئوينىۋالايلى .

لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ قويۇپ، ھېلىقى قىزنىڭ بېشىغا شاپىلاقلاپ قويۇپ دېدى :

— بولدى، مەن سىلەرگە راسا خۇشال بىر ئويناپ كېلىشكە ماقۇل بولاي .

لىن خەييۈن كۆز ئالدىدىكى خۇشال - خۇرام تۇرغان ئىككى قىزچاققا قاراپ :

— تۇنجى قېتىم، شۇنداقلا ئەڭ ئاخىرقى بىر قېتىم خۇشال ئوينايلى، بىر نەچچە قېتىم كۆپرەك ئوينىۋالساق نەقەدەر ياخشى بولاتتى - ھە!— دەپ ئويلىدى كۆڭلىدە .

51- باب كىچىككە قىستۇرما كوي

ۋېيتنام خانوي شەھىرى، لىن خەييۈن ئۇلارغا ھەمراھ بولۇپ شەھەردىكى چوڭ - كىچىك دۇكان - سارايلارنى ئارىلاپ چىقتى، ئاندىن ئۇلار ئۇنى تارتىپ كىنو كۆرگىلى ئېلىپ باردى . كىنو ئانچە قىزىق ئەمەس ئىدى، ئۇنىڭدا يېقىندا زېڭىرلار بىلەن بولغان جەڭ تەسۋىرلەنگەن ئىدى، بىراق جاپاغا قالغىنى يەنىلا چېن جىكۈن بىلەن ۋەن شيوڭفېي بولۇپ، ئۇلار سىرتتا بىر سائەتتىن ئارتۇق ساقلىدى . باغچا، پىيادىلەر كوچىسى، سودا رايونى ھەمدە ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانلارنىڭ ھەممىسى ئۇلار بارغان جايغا ئايلاندى . بىردەمدىن كېيىن ئۇلار بىر قەھۋە خانىغا كىرىپ ئارام ئالدى، تەملىك قەھۋەدىن ھۇزۇرلانغاچ، كۆڭۈل سۆزلىرىنى ئىزھار قىلىشتى !

— كۆپچىلىكنىڭ بۇنداق ئېچىلىپ - يېيىلىپ پاراڭلىشىشى بەكمۇ تەس، بۈگۈن ئايلانغىلى چىققىنىمىز ھەقىقەتەن بەك ياخشى بولۇپتۇ،— دېدى بىر قىزچاق قەھۋە ئوتلىغاچ خۇشال ھالدا .

— شۇنداق، غەم - قايغۇنى ئۇنتۇپ، راسا بىر ئوينىۋالدۇق، بۈگۈن بەلكىم مېنىڭ ئۆمۈمدە ئەڭ خۇشال ئۆتكەن بىر كۈنۈم بولسا كېرەك،— سۆزلەپ بولۇپ لىن خەييۈن يەنە چوڭقۇر سۈكۈتكە چۆمدى . يەنە بىر قىزچاق لىن خەييۈنگە قاراپ كۆڭلىدە :

— ھەي، گېنېرالغا بۈگۈن نېمە بولىدىكەن؟ خەييۈن ئاچام ھەقىقەتەن بەك ھېرىپ كەتكەن ئوخشايدۇ،— دەپ ئويلىدى. ئۇنىڭ ئويلاۋېتىپ كۆزى تۇيۇقسىز ئاچ بۆرىلەردەك نەرسە يەۋاتقان ۋەن شيوڭفېي بىلەن چېن جىكۈنگە چۈشتى، ئۇنىڭ بىردىنلا كەيپى ئۇچتى :

— ئۆتۈنۈپ قالاي، سىپايىراق بولساڭلار بولمامدۇ؟ ئىككى ئاچ قالغان ئېيىق !
ئىككىسى بۇنى ئاڭلاپ خاپا بولغان ھالدا تەڭلا دېيىشتى :

— ھوي! سەن كىمنى ئېيىق دەۋاتىسەن؟ !

ھېلىقى قىزچاق ئىككىيلەننىڭ ئالدىغا دۆۋىلىشىپ كەتكەن چىنە - تەخسىلەرنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ :

— سىلەر ئۆزۈڭلارنى ئازراق تۇتۇۋالساڭلار بولامدۇ؟ سىلەر بۈگۈن ئاز دېگەندىمۇ يۈز نەچچە يۈەنلىك (خەلق پۇلى) تاماق يەۋەتتىڭلار... خۇددى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايوندىكى خەلقتەك !
چېن جىكۈن تورتتىن بىر چىشلەپ :

— قۇرۇق گەپ، بىز ئىككىيلەن سىلەرگە ياردەملىشىپ يېرىم كۈن نەرسە - كېرەك كۆتۈردۇق، يەنە تېخى كىنوخانا سىرتىدا بىر سائەتتىن ئارتۇق ئاپتاپتا قاق بولدۇق، بىز ھازىر ئېنېرگىيە تولۇقلاشقا بەكمۇ ئېھتىياجلىق!— دېدى. ئۇلارنىڭ سوقۇشۇپ قېلىشىغا كۆزى يەتكەن لىن خەييۈن ئالدىراپ گەپنى يىغىشتۇردى :

— بولدى، بولدى، سىلەر تالىشىۋەرمەڭلار! چېن جىكۈنلەرمۇ بۈگۈن بىزگە جىق ياردەم قىلدى، ئازراق بىرنەرسە يېگەنگە نېمە بوپتۇ، بۇ تاماقنىڭ پۇلىنى مەن تۆلۈۋېتەي !
ۋەن شيوڭفېي كۆرەڭلىگەن ھالدا دېدى :

— ئاڭلىدىڭلارمۇ - يوق؟ يەنىلا لىن گېنېرالدىن كۆپرەك ئۆگەنسەڭلار بولغۇدەك، ئەتىدىن كەچكىچە توختىماي كوتۇلداۋېرىدىكەنسىلەر !
ئىككى قىزچاق بۇنى ئاڭلاپ مۇشتۇملىرىنى تۈرۈشتى، بىراق لىن خەييۈننىڭ ئالدىدا ئۇرۇشۇشقا پېتىنالىمىدى !

لىن خەييۈن قەھۋەنى ئاستا ئارىلاشتۇرغاچ ۋەن شيوڭفېيدىن سورىدى :

— ۋەن شيوڭفېي، سىز تاشقى پىلانېتلىقلارنىڭ يېنىدىن قايتىپ كەلگەندىن كېيىن تاشقى پىلانېتلىقلارنىڭ ئارىمىزغا ئالاھىدە خادىم كىرگۈزگەنلىكىنى ئېيتقان ئىدىڭىز، لى رەئىس ئالدىنقى قېتىم بۇ ئادەمنى تېپىپ چىقماقچى بولغان ئىدىڭۇ؟ تېپىلدىمۇ - يوق؟

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ ئاغزىدىكى تورتىنى يۇتۇۋەتكەندىن كېيىن :

— ھازىرغىچە نەتىجىسى يوق، ئۇلارنىڭ مارشالىمۇ ئىشنى قەستەن سىرلىقلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن نەچچە قېتىم سورىسام جاۋاب بېرىشتىن ئۆزىنى قاچۇردى، بىز پەقەت ئۇنىڭ ئارمىيىمىزنىڭ ئىچىگە سوقۇنۇپ كىرىۋالغىنىنىلا بىلىمىز، ئالدىنقى قېتىم پۈتۈن ئارمىيىدىكى بارلىق

ئوڧتسىر - جەڭچىلەرگە نوتۇق سۆزلەپ ، ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ بىز بىلەن كۆرۈشۈشنى ئۈمىد قىلىدىغىنىنى ئېيتقان ئىدى ، ئەمما شۇنچە ئۇزۇن بولسىمۇ بىرمۇ ئادەم ئۆزىنى ئىقرار قىلمىدى .
ھەي! ئۇلار نېمە ئويۇن ئويناۋاتىدىكىن - تاڭ ، - دېدى .

لىن خەييۈن قەھۋەدىن بىر يۇتۇم ئوتلىغاندىن كېيىن :
- شۇنداقمۇ ؟ بەلكىم ئۇلار بىزنى سىناۋاتقان بولسا كېرەك! بىزنىڭ سىز دېگەندەك قورقماس ئىرادىمىز بارمۇ - يوق شۇنى سىناۋاتقان بولسا كېرەك! - دېدى .

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ توختاپ قالدى ، چوڭقۇر سۈكۈتكە چۈمگەن ھالدا :
- ھەممىسى مېنىڭ كاساپىتىم ، مەن بىر ئادەم كۆپچىلىككە زىيانكەشلىك قىلىپ قويدۇم... ، -
دېدى .

لىن خەييۈن ئۇنى شاپلاقلاپ قويۇپ دېدى :
- بۇنى سىزدىن كۆرگىلى بولمايدۇ ، ئەگەر سىزنىڭ ئورنىڭىزدا مەن بولسام ئەينى چاغدا مەنمۇ شۇنداق دەيتتىم .

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ زورلاپ كۈلۈپ قويدى .
قەھۋەخانىدىن چىققاندا كۈن كەچ بولغان ئىدى ، كۆپچىلىك قايتىۋاتقاندا بىر قىزچاق تۇيۇقسىز دېدى :

- ھەي ، بىز خەييۈن ئاچامنىڭ سېھرىي كۈچىنىڭ قانچىلىكىنى سىناپ باقمادۇق ؟
چېن جىكۈن چۈشەنمىگەن ھالدا سورىدى :
- سىز نېمىشقا تۇيۇقسىز بۇنداق قىلماقچى بولۇپ قالدىڭىز ؟ بۇنىڭ سىنىغۇدەك نېمىسى بولسۇن ؟ !

ھېلىقى قىزچاق كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى :
- سىز تېخى بىلمەمسىز ؟ ھېلىلا قەھۋەخانىدىكى ۋاقتىمىزدا ئۇيەرلىق توشقان ئىدى! نۇرغۇن كىشىلەر تېخى باشتىن - ئاخىر خەييۈن ئاچامغا باشتىن - ئاياق توختىماستىن قاراپ چىقتى ، ئەگەر بىز كۆپ بولمىغان بولساق ، ئۇلارنىڭ ... ، - سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە قەستەن سىرلىقلاشتۇرۇپ سۆزدىن توختىۋالدى .

- ياخشىغۇ ، مېنىڭمۇ خەييۈن ئاچامنىڭ زادى قانچىلىق سېھرىي كۈچى بارلىقىنى بىلگۈم بار ئىدى ، بىز سىناپ باقايلى! - دېدى يەنە بىر قىزچاق خۇشاللىقتىن چاۋاك چېلىپ . لىن خەييۈن بېشىنى چايقاپ :

- بولدىلا ، كەچ بولۇپ كەتتى ، بىز تېزراق كېتەيلى! - دېدى .
- ھېچنېمە بولمايدۇ ، ۋاقت تېخى بالدۇر ، كېچىكىپ قالمايمىز! - ئىككىيلەن ئۆتۈنۈش نەزىرىدە لىن خەييۈنگە قارىدى . ئۇلارنىڭ يۇمشىتىشى نەتىجىسىدە ، ئەڭ ئاخىرى لىن خەييۈن

تەسلىم بولغىنىنى جاكارلاپ دېدى :

— بولدى ، بولدى! ئۇنداقتا سىلەر قانداق سىنىماقچى؟

بىر قىزچاق ئالدىدىكى پىيادىلەر كوچىسىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ :

— بىز خەييۈن ئاچامغا ھەمراھ بولۇپ بۇ يەردىن ئۆتىمىز ، سىلەر ئىككىڭلار يىراقراق ئەگىشىپ مېڭىڭلار ، بىزگە ئادەملەر كېلىپ ئېغىز ئاچامدۇ - يوق؟ قاراپ باقايلى ، قانداق؟— دېدى .

چېن جىكۈن سوغۇق تەرلىگەن ھالدا ئويلىدى :

— مۇشۇندا قۇمۇ؟ راستىنلا تېتىقسىز كەن! مېنىڭچە لىن گېنېرالغا ئېغىز ئاچىدىغانلار ئاز ئەمەس ،

ئەمما سىلەرگە ھېچكىم قارىمايدۇ !

ئۇ ئىككىسىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن ، ئۈچ قىزچاق پىيادىلەر كوچىسىغا كەلدى ، كوچىدا ئادەملەر مىغىلدايتتى ، بۇ يەردىكىلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك بىر جۈپلەردىن ئىدى ، ئۈچ چىرايلىق قىزچاق كوچىدا كۆزگە بەكمۇ چېلىقاتتى ، نۇرغۇن ئادەملەر ئۇلار ئۈچىگە تىكىلىپ قاراپ قېلىشتى .

— نېمانداق قاراۋېرىسىز!— بىر قىزچاق ھاڭۋېقىپ قاراپ قالغان ئوغۇل دوستىنى چىمدىدى ، ئاغرىق دەستىدىن ھېلىقى يىگىت توختىماي ئۇلۇغ - كىچىك تىناتتى . ئىككى قىزچاق بۇنى كۆرۈپ پىخىلداپ كۈلۈپ كېتىشتى . لىن خەييۈنمۇ سۇسقىنە كۈلۈمسىرەپ قويدى .

پىيادىلەر كوچىسىنىڭ ئوتتۇرىغا كەلگەندە تۇيۇقسىز ۋېيتنام تىلىدا :

— قىزچاق ، سىز بەك چىرايلىقكەنسز! سىز مودېلمۇ؟— دەپ سورالغان ئاۋاز ئاڭلاندى . بۇرۇلۇپ قاراپ چاچلىرىنى مودا تارىغان بىر ۋېيتناملىق يىگىتنىڭ ئۆزلىرىگە گەپ قىلىۋاتقىنىنى كۆرۈشتى . ئۈچەيلەن ئېسىنى يىغىپ بولغۇچە ياشلارنىڭ كارتون فىلىملىرىدىكى ئەر پېرسوناژلارغا ئوخشاش بىر يىگىت ئۆزىنى كۆرسەتكەندەك قولى بىلەن چاچلىرىنى يانغا ئېتىپ تۇرۇپ سورىدى :

— خېنىمنىڭ بوش ۋاقتى بارمىدۇ؟ دىدارلاشقاچ بىللە غىزالانساق قانداق؟ مەن بۇ ئەتراپتا تامىقى ناھايىتى ياخشى بىر فرانسىيچە ئاشپۇزۇلنى بىلىمەن !!

تەلەپپۇزىدىن ئۈچ قىزچاقنىڭ غىدىقى كېلىپ پۈتۈن بەدىنى تىكەنلىشىپ توخۇ ئەت بولۇپ كېتىشتى .

— فرانسىيە قورۇمىسى دېگەن نېمە ئۇ! ھازىر جۇڭگوچە قورۇمىلارنى يېيىش مودا بولۇۋاتىدۇ ، خېنىم بىرگە بارامدۇق؟

بۇ چاغدا ئۈچەيلەن قاتمۇ - قات قورشاشقا قالغىنىنى بايقاشتى ، ئىككى قىزچاق مەغرۇرانە ھالدا كۈلۈپ قويۇپ ئەمدى جاۋاپ بېرەي دەپ تۇرۇشىغا ، بۇ ئادەملەرنىڭ لىن خەييۈننىڭ ئېغىز ئېچىۋاتقانلىقىنى بايقاشتى... بۇ تەكلىپلەردىن لىن خەييۈننىڭ بېشى ئايلىنىپ كەتتى ،

ئۆزىنى كېلىشكەن ھېسابلايدىغان نۇرغۇن ئەرلەر بۇ نازىنىنى تەكلىپ قىلىشنى تالىشىپ
ئۇرۇشۇپ كېتىشتى .

— ھالىڭغا باقماي ئۇنى تەكلىپ قىلىۋاتامسەن؟ يەنە 100 يىل ساقلىغىن !

— نېمە دەۋاتسەن؟ مەن ئۇنى ئاۋال تەكلىپ قىلغان تۇرسام !

— ئاناڭنى! ئۆتەپ بارە نېرى، ۋاي، خېنىم چىراي، قايتىپ بېرىپ باھنى كۈچلەندۈرىدىغان
دورا يەپ كۈچلىنىپ ئاندىن كەل !

بۇلارنىڭ تالىشىۋاتقان ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، ئىككى قىزچاق لىن خەييۈننى تارتقىنىچە
مۇھاسىرىدىن بۆسۈپ يۈگۈرۈپ قېچىشتى .

— خېنىم، توختاپ تۇرۇڭ !

ئارقىدىن بىر توپ ئادەم دەرھال ئىز بېسىپ قوغلاشقا باشلىدى .

— ھا...ھا...ھا... خەييۈن ئاچا، سىزنىڭ سېھرىي كۈچىڭىزنى ھېچكىم توسۇپ
قالالمايدىكەن!— دېدى بىر قىزچاق خۇشال ھالدا. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ئاچچىق
كۈلۈپ قويۇپ :

— تېزراق يۈگۈرەيلى، بولمىسا ئۇلار يېتىشىۋالىدۇ!— دېدى .

يېرىم سائەتلەردىن كېيىن ئۈچەيلەن ھاسىرىغىنىچە توختاشتى .

— ئاخىرى ئۇلارنى تاشلىۋەتتۇق، ھېرىپ ئۆلەي دېدىم!— دېيىشتى ئىككى قىزچاق
توختىماستىن ئىتتىك نەپەس ئېلىپ .

— ھەممىسى سىلەرنىڭ كاساپىتىڭلار، نەدىكى غەلتە خىيالىنى قىلىپ سىناق ئېلىپ
بارىدىكەنسىلەر!— دېدى لىن خەييۈن كۈلۈپ تۇرۇپ .

— بىراق نەتىجىسى چىقتىغۇ، سىز بەك يامانكەنسىز!— دېيىشتى ئىككى قىزچاق كۈلۈپ
تۇرۇپ. ئۈچەيلەن تەڭلا كۈلۈپ كېتىشتى .

— سىلەر ۋەن شيوڭفېيىلارنى كۆردۈڭلارمۇ؟— سورىدى لىن خەييۈن تۇيۇقسىز. ئىككى قىزچاق
بۇنى ئاڭلاپ ئېسىنى يىغىپ :

— ياق، قارىغاندا ئۇلار بىلەن ئازغىشىپ كەتكەن ئوخشايمىز!— دېيىشتى. لىن خەييۈن
ئۇلارنى شاپلاقلاپ قويۇپ دېدى :

— بولدى، كەچ بولۇپ كەتتى، بىز تېزراق ئۇلارنى تاپايلى، كەچتە تېخى بىر زىياپەتكە
قاتناشمىسام بولمايدۇ .

— خوپ، گېنېرال لىن خەييۈن!— دېيىشتى كۈلۈپ تۇرۇپ ئىككى قىزچاق تەڭلا .

ئۈچەيلەن كەينىگە ئازراق مېڭىپلا، ئالدىدا بىر توپ ئادەمنىڭ ئۆرە-تۆپە بولۇشۇپ
كەتكىنىنى كۆرۈشتى. بىر قىزچاق كىشىلەر توپىدىن ئالدىراش-تېنەش بۆسۈپ چىقتى- دە،

ئالاقزادىلىك ئىچىدە لىن خەييۈن ئۈچىگە سوقۇلۇپ كەتتى .

52- باب قان بىلەن كىرگەن خۇي جان بىلەن چىقار

لىن خەييۈن ئالاقزادىلىككە چۆمگەن قىزچاققا قاراپ ساپ ۋېيتنام تىلىدا :
— قورقماڭ، سىزگە نېمە بولدى؟— دەپ سورىدى . ھېلىقى قىزچاق بېشىنى كۆتۈرۈپ
ئالاقزادىلىك بىلەن :

— ماڭا ياردەم قىلىڭ... بىر توپ لۈكچەكلەر مېنى ئۆزلىرىگە ھەمراھ بولۇپ ئويناشقا
مەجبۇرلاۋاتىدۇ!!— دېدى . ئۇنىڭ سۆزى تۈگەپ تۇرۇشىغا، چاچلىرىنى كۈنگۈنىڭ
شاتۇتلىرىدەك بويىۋالغان، غەلىتە ياسانغان بىر توپ ئادەم كىشىلەر توپىدىن سۇغۇرۇلۇپ
چىقىپ كېلىشتى ، ھېلىقى قىزچاق بۇلارنى كۆرۈپ دەرھال لىن خەييۈننىڭ كەينىگە
مۆكۈنۈپ، قورققان ھالدا ئۇ ئادەملەرگە قاراپ تۇردى . ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى چىچىنى سېرىق
بويىۋالغان ، ئاتامنىغا ئوخشايدىغان بىرى مېڭىپ كېلىپ ھېلىقى قىزچاقنىڭ لىن خەييۈننىڭ
كەينىگە مۆكۈنۈۋالغىنىنى كۆرۈپ، لىن خەييۈننىڭ شەھۋەتلىك نەزەردە بىر قارىۋەتكەندىن
كېيىن :

— خېنىم، دوستلىرىڭىز بىلەن كوچا ئايلىنىڭىزمۇ؟ بولمىسا بىز بىلەن بىللە ئويناپ
كېلىڭ!— دېدى . كەينىدىكىلەر بۇنى ئاڭلاپ شەھۋەتلىك كۈلۈپ كېتىشتى . بۇنى ئاڭلاپ
لىن خەييۈننىڭ يېنىدىكى بىر قىزچاق سېرىق چاچلىقنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ ئاچچىقلىغان ھالدا
تىللىدى :

— نېمە دەۋاتىسەن؟! سېسىق ئاغزىڭنى يۇم !
— ھوي، ھەجەپ ئاچچىقى يامانكىنا، مەن دەل مۇشۇنداقلارغا ئامراق!— ئىسكىلىت سۈرىتى
بېسىلغان كالتە يەڭ كۆينەك كىيگەن كىچىك لۈكچەكتىن بىرى دېدى كۈلۈپ تۇرۇپ،
ئەتراپتىكىلەر غەلىتە كۈلۈشۈپ كەتتى !

ھېلىقى قىزچاق بۇنى ئاڭلاپ، مۇشتۇمنى تۈگۈپ، ھېلىقى لۈكچەكنى ئۇراي دەپ تۇرۇشىغا،
لىن خەييۈن ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇۋېلىپ، بۇ بىر توپ ئادەمگە قاراپ :

— سىلەر ھەمراھ بولمىساڭلارمۇ بولىدۇ، بىز ھازىرلا كېتىمىز،— دېدى . دە ، ھېلىقى قىزچاق
ۋە قالغان ئىككى ھەمراھنى تارتقىنىچە ماڭماقچى بولدى . ئۇلار ئەمدى بۇرۇلۇشىغا سېرىق
چاچلىق شەرەت قىلدى ، بۇ بىر توپ ئادەملەر دەرھال لىن خەييۈن تۆتەيلەننى قورشىۋالدى ،

بۇ چاغدا ئەتراپقا بىر توپ ئادەم يىغىلىپ كەتكەن بولۇپ، ئەمما ھېچكىم ئالدىغا چىقىپ سۆزلەشكە جۈرئەت قىلالىدى. سېرىق چاچلىق مېڭىپ كېلىپ لىن خەييۈنگە قاراپ يالغان كۈلۈپ :

— خېنىم، بىزنىڭ سىلەرنى بىرگە ئويناشقا تەكلىپ قىلغىنىمىز سىلەرنىڭ شەرىپىڭلار، تولا ھۆرمەتلىگەننى بىلىمەي تۇرۇۋالماڭلار،— دېدى. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ سۇسقىنە كۈلۈمسىرەپ قويۇپ دېدى :

— بولىدۇ، سەن پەقەت بۇ قىزچاقنى ئاۋال ماڭغۇزىۋەتسەڭ، بىز ساڭا ھەمراھ بولايلى . سېرىق چاچلىق لىن خەييۈننىڭ كەينىدە مۈكۈپ تۇرغان ھېلىقى قىزچاققا قاراپ قويۇپ : — سىزدەك گۈزەل قىز ھەمراھ بولسا، ئۇنىڭغا كىم قارايتتى؟— دېدى. لىن خەييۈن بۇرۇلۇپ ھېلىقى قىزچاققا قاراپ :

— سىز دەرھال مېڭىڭ، بىزدىن ئەنسىرىمەڭ،— دېدى. ھېلىقى قىزچاق بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىڭشىتىپ قويۇپ، ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ كەتتى. سېرىق چاچلىق بىر قولىنى لىن خەييۈننىڭ مۆرىسىگە ئېلىپ غەلتە كۈلۈپ تۇرۇپ :

— ماڭايلى، گۈزىلىم! بىز بۈگۈن تازا بىر يايىرىۋالايلى!— دېدى. باشقىلار قالغان ئىككى قىزچاقنىڭ ئۇيەر-بۇيەرلىرىنى تۇتقىنىچە مېڭىشتى. ئۇلارنىڭ كەتكىنى كۆرگەن كىشىلەر بەس-بەستە سۆزلەپ قېلىشتى .

— ئۇلار ئېلىپ كېتىلدى، ئۇ ئۈچ قىزچاق بەك بىچارىكەن !

— ساقچىغا تېزراق مەلۇم قىلايلى !

— ئاۋۇ بىر توپ ئادەم بەك بىچارىكەن!— كۆپچىلىك ئاۋاز چىققان تەرەپكە قاراپ، بىر دۆۋە نەرسە كۆتۈرۈۋالغان ئىككى ئادەمنىڭ مېڭىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرۈشتى، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرى ھەربىي فورما كىيىۋالغان ئىدى .

— ئۇ ئىككىيلەن جۇڭگولۇقكەن، ئىچىدە بىرسى پودپولكوۋنىككەن تېخى !

— پودپولكوۋنىك؟ مۇمكىن ئەمەستۇ! پودپولكوۋنىك مۇ شۇنچىۋالا كۆپ نەرسە كۆتۈرەمدۇ؟ كىشىلەر ھەيرانلىق نەزىرىدە بۇ ئىككىيلەنگە قاراپ قېلىشتى. ھېلىقى بىر توپ ئادەمنىڭ يىراقلىشىۋاتقان قارىسىغا قاراپ، ۋەن شيوڭفېي بېشىنى بۇراپ دېدى :

— چېن جىكۈن، بىز لىن خەييۈنلەرگە ياردەم بېرەيلىمۇ؟

چېن جىكۈن بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ كەتتى :

— ھا...ھا...ھا... بولدى، سىز يەنىلا ئاۋۇ بىر توپ ئادەمگە ياردەملىشىپ قۇتقۇزۇش ماشىنىسى چاقىرىپ بېرىڭ !

بىر تار كۆچىدا لىن خەييۈن يول بويى گەپ قىلماي مېڭىۋاتاتتى. سېرىق چاچلىق لىن

خەييۇننىڭ كۆكسىگە بىر قارۋەتكەندىن كېيىن :

— بۇنچە قورقۇپ كەتمەڭ! خاتىرجەم بولۇڭ، مەن سىزگە چوقۇم ئوبدان كۆيۈنمەن،—

دېدى. لىن خەييۇن بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى بۇراپ يېنىكىگە كۈلۈمسىرەپ :

— مەنمۇ سىزگە ئوبدان جاۋاپ قايتۇرمىەن،— دېدى. تۇيۇقسىز لىن خەييۇننىڭ تەرى

تۈرۈلۈپ قاتتىق ۋاقىرىدى :

— سەن قاچانغىچە مۆرەمنى تۇتۇپ تۇرسەن؟

سۆزىنى تۈگىتىپ، سېرىق چاچلىققا كۈچەپ بىر پەشۋا ئېتىپ ئۇنىڭ قورسىقىغا تەپتى، سېرىق

چاچلىق يەرگە يىقىلىپ مىدىرلىيالماستىن، توختىماي ئىنجىقلاپ ۋايساشقا باشلىدى !

— ۋاھ! بۇ بىر تېپىك ئۇنى چوقۇم بەك ئاغرىتىۋەتتى!— دېدى ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن ئەگىشىپ

كېلىپ، ئانچە يىراق بولمىغان جايدا تۇرغان ۋەن شيوڭفېي ھېسسىداشلىق نەزىرى بىلەن

قاراپ. تۇيۇقسىز كەلگەن بۇ ئۆزگىرىشتىن بۇ بىر توپ ئالىقاناتلار دەماللىققا نېمە قىلىشنى

بىلەلمەي قېلىشتى، بۇنى كۆرۈپ قالغان ئىككى قىزچاق ئۆزلىرىگە ياندىشىپ مېڭىۋاتقان

لۈكچەكلەرنىڭ پۇتىغا دەسسەپ تۇرۇپ، يۈزىگە مۇشت ئاتتى، ئۇلارنىڭ ئىككى تال ئۇدۇل

چىشى دەرھال ئۇچۇپ چىقتى. ھېلىلا قوزىدەك يۇۋاش، ئاجىز تۇرغان قىزچاقلار بىردەمدە

قاتتىق ئۆزگەرگەن ئىدى .

— ئاناڭنى! بۇ جالاپلارنىڭ ئەدۋىنى راسا بېرىڭلار!

بۇنى ئاڭلاپ بۇ بىر توپ ئادەم مۇشتلىرىنى پۇلاڭلىتىپ كېلىشتى، لىن خەييۇن ئەڭ ئالدىدا

كېلىۋاتقان ئادەمنىڭ بېلىكىدىن كاپىدە تۇتۇۋېلىپ، ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئېنېرتسىيىسىدىن

پايدىلىنىپ ئۇنىڭ قورسىقىغا قاتتىق بىرنى ئۈستى! قاراسىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ يەنە

بىر ئادەم ياندىكى قىزچاق تەرىپىدىن بېلىكى سۇندۇرۇلۇپ يەرگە يىقىلىپ توختىماي ۋايساشقا

باشلىدى، بۇنى كۆرۈپ ھېلىلا كۆرەڭلەپ كېلىشكەن لۈكچەكلەرنىڭ ھەممىسى توختاپ

قېلىشتى— دە، قورققان ھالدا بۇ ئۈچ قىزچاققا قاراپ قېلىشتى. لىن خەييۇن ئۈچىسى ئۇلارغا

كۈلۈمسىرەپ قاراپ قويۇشتى، ئارقىدىنلا ئۇرۇشقان، چىقىرىغان، يەرگە يىقىلغان ئاۋازلار

ئۈزۈلمەي چىقىشقا باشلىدى، ئۇزۇن ئۆتمەيلا، ئالاقزادىلىككە چۆمگەن ئىككى لۈكچەك

يىقىلىپ— ئۆمىلەپ دېگەندەك يۈگۈرۈپ قېچىپ چىقىشتى .

— قارىغاندا ئاياقلاشقان ئوخشايدۇ،— ۋەن شيوڭفېي بىلەن چېن جىكۈن ئالدىرىماي كوچا

ئېغىزىغا مېڭىپ كېلىپ كوچا ئىچىگە قاراپ قويدى. كوچا ئىچىدە ئادەملەر لىق تولۇپ

ياتاتتى، ئاغرىق دەستىدىن ئۇلار توختىماي ۋايسايتتى. لىن خەييۇن ئۈچىسى مېڭىپ

چىقىۋاتاتتى، بىر قىزچاق ئۇلارنىڭ ئالدىدا مەنسىتمىگەن قىلىپ قوللىرىنى قېقىشتۇرۇپ

قويدى، ئاندىن ۋەن شيوڭفېي بىلەن چېن جىكۈننى كۆرۈپ پاپا بولغان ھالدا :

— قاراڭلار سىلەرنى، تازىمۇ بىر، بىزنىڭ بوزەك بولۇۋاتقىنىمىزنى كۆرۈپ تۇرۇپمۇ بىزگە ياردەم بەرمىدىڭلار!— دېدى .

— مېنىڭ شۇنداق ياردەم بەرگۈم بار ئىدى، ئەمما ھازىر بۇ ئەھۋالدا بۇنىڭ زۆرۈرىيىتى يوقكەن!— دېدى ۋەن شيوڭفېي سوغۇق تەزىلىگىنىچە . چېن جىكۈن بوشقىنە دېدى :
— ئەگەر بىز ياردەم بەرگەن بولساق چوقۇم ئۆلۈم ۋەقەسى چىققان بولاتتى!— سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ئۇ ئالدىراپ سورىدى، — ئۇلاردىن ئادەم ئۆلمىگەندۇ؟
لىن خەييۈن بېشىنى لىڭشىتىپ :

— خاتىرجەم بولۇڭ، مەن ئۇلارغا رەھىم قىلدىم، ئەمما بۇ ئىككىسى ھالىدىن خەۋەر ئالغانلار دوختۇرخانىدا يېرىم ئايلاچە ياتمىسا بولمايدىغان ئوخشايدۇ،— دېگىنىچە ئىككى قىزچاققا قاراپ ئىلاجىسىزلىقتىن كۈلۈپ قويدى، ئىككى قىزچاق بۇنى كۆرۈپ ئوڭايىسىزلانغىنىچە كۈلۈپ قوبۇشتى .

بۇ چاغدا بىر نەچچە ساقچى ماشىنىسى غۇيۇلدىغىنىچە كېلىپ توختىدى، ماشىنا توختاش بىلەنلا بىر توپ ساقچى ئېتىلىپ چۈشتى .

— بۇ يەردە ئىش تېرىۋاتقان كىم؟— باش بولۇپ كەلگەن ساقچى ۋاقىرىدى .
— ئاناڭنى! ساقچىلار نېمىشقا ھەر قېتىم ئىش تۈگىگەندە كېلىدىغاندۇ؟— دېدى ۋەن شيوڭفېي نارازى بولغان ھالدا .

— ئىش تېرىغىنى بۇ يەردە ياتىدۇ،— دېدى چېن جىكۈن قولى بىلەن كوچا ئىچىنى كۆرسىتىپ . ھېلىقى ساقچى چېن جىكۈننىڭ ھەربىي فورما كىيىۋالغىنىنى كۆرۈپ، دەرھال ئېھتىياتچانلىق بىلەن سورىدى :

— سوراڭ باقاي، سىلەر نېمە قىلىدىغان ئادەملەر؟
لىن خەييۈن كۆزەينىكىنى ئېلىۋېتىپ كېلىپ دېدى :

— مەن سىلەرنىڭ دۆلىتىڭىزغا زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگو ئالەم قىسىملىرىنىڭ قوماندانى گېنېرال لىن خەييۈن بولىمەن .

ئۇ سۆزلىگەچ كېنىشكىلىرىنى كۆرسەتتى، ھېلىقى ساقچى ھاڭۋېقىپ تۇرۇپ قالدى، ئۇ لىن خەييۈنگە يەنە بىر قاراپ بىر ھازا تۇرۇۋەتكەندىن كېيىن، ئالدىراش- تېنەش لىن خەييۈنگە بىر ئاز ساقلاشنى ئېيتىپ، ئالدىراشلىق بىلەن تېلېفون قىلىپ يوليورۇق سورىدى، بىر مىنۇتقا يەتمەيلا، ھېلىقى ساقچى قايتىپ كېلىپ، دەرھال سورىدى :

— كەچۈرۈڭ، لىن خەييۈن خېنىم! سىلەر يارىلاندىڭلارمۇ- يوق؟ دوختۇرخانىغا بېرىپ ئوبدانراق تەكشۈرتۈپ باقامسىلەر؟

لىن خەييۈن بېشىنى چايقىغىنىچە :

— ھېچقىسى يوق ، بىزگە ھېچنېمە بولمىدى! پەقەت ئاۋۇ يەردە ياتقانلارلا دوختۇرخانىغا بېرىپ ئوبدانراق تەكشۈرتۈپ كۆرۈشكە مۇھتاج، — دېدى. بۇنى ئاڭلاپ ھېلىقى ساقچى دەرھال يېنىك تىن تارتىپ قويۇپ :

— بىز بىلدۇق ، بۇ... سىزنى ئاۋارە قىلىدىغان بولدۇق ، بىزگە ماسلىشىپ خاتىرە قالدۇرۇپ بەرگەن بولسىڭىز بولامدۇ؟ — دەپ سورىدى. لىن خەييۈن بېشىنى لىگىشتىپ :
— ئەلۋەتتە ، بولدۇم، — دېدى. لىن خەييۈن تۇيۇقسىز بىر نېمە ئېسىگە كەلگەندەك بولۇپ ئالدىراپ سورىدى :

— كەچۈرۈڭ ، سوراپ باقاي ، ھازىر سائەت نەچچە بولدى ؟
— ھە! ھازىر سائەت 6 دىن 37 مىنۇت ئۆتۈپتۇ ، — دېدى ھېلىقى ساقچى سائىتىگە قارىۋېتىپ. لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ئالدىراپ قالدى :

— ئاپلا ، ۋەن شيوڭفېي ، بىز كەچتە زىياپەتكە قاتناشماقچى ئەمەسمىدۇق! كېچىكىپ قالدىغان بولدۇق !

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ جىددىيلىشىپ دېدى :
— مەنمۇ ئۇنتۇپتىمەن ، ھازىر خەلق سارىيغا بارساق ...
— ئەگەر ماقۇل كۆرسەڭلار ، بىز سىلەرنى ساقچى ماشىنىسىدا ئاپىرىپ قويايلى، — دېدى ھېلىقى ساقچى ئالدىغا چىقىپ .

— بۇ... چېن جىكۈن ، سىلەر ماڭا ياردەملىشىپ بۇ ئىشقا چۈشەنچە بەرسەڭلار بوپتىكەن، — دېدى لىن خەييۈن بىردەم ئارىسالدى بولۇپ. چېن جىكۈن بىلەن قالغان ئىككى قىزچاق بېشىنى لىگىشتىپ :

— چاتاق يوق ، گېنېرال ، سىز تېزراق بېرىڭ! — دېيىشتى .
خانوي شەھىرى ، بىر نەچچە ساقچى ماشىنىسى ھۇشقۇيتقىنىچە ماڭماقتا. ماشىنا ئىچىدە لىن خەييۈن بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلماستىن قاپىقىنى تۈرگىنىچە ئولتۇراتتى. ۋەن شيوڭفېي ئۇنىڭغا قاراپ :

— ئەنسىرىمەڭ گېنېرال ، بىز كېچىكىپ قالمايمىز، — دېدى. لىن خەييۈن بېشىنى بۇراپ :
— مەن بۇنىڭدىن ئەنسىرىمدىم ، مېنىڭ ئويلاۋاتقىنىم پەقەت نېمىشقا جەڭ ئەمدى ئازراق توختىسىلا مۇشۇنداق ئادەملەر پەيدا بولىدىغاندۇ؟ زادى نېمىشقا؟ — دېدى.

53- باب ئالاھىدە يېڭى ئەسكەر

بۇ گەپنى ئاڭلاپ ۋەن شيوڭفېي دەماللىققا نېمە دېيىشنى بىلەلمەي قالدى. ئىككىيلەن چوڭقۇر سۈكۈتكە چۆمدى .

— جاراھەت ساقايسا ئاغرىقىنى ئۇنتۇيدىغان ماددىي مەنپەئەتنىڭ قۇللىرى! ئادەملەر تېنچ تۇرمۇشقا ئادەتلەنسلا ھامان مۇشۇنداق ئادەملەر پەيدا بولىدۇ،— دېدى لىن خەييۈن،— دۆلەت بىلەن دۆلەت ئوتتۇرىسىدىمۇ مۇشۇنداق، 2-جاھان ئۇرۇشى مەزگىلىدىمۇ مۇشۇنداق، تېنچ ئوكيان ئۇرۇشىدا ئامېرىكا ياپونىيىنى چەكلەش ئۈچۈن جۇڭگوغا نۇرغۇن ماددىي ئەشيا ياردىمى بەرگەن ئىدى! بىراق ئۇرۇش ئاياقلاشقاندىن كېيىن ئامېرىكا بىلەن ياپونىيە ئىستىراتېگىيىلىك ھەمراھلاردىن بولۇپ قالدى، جۇڭگو بولسا جازالاش ئوبيېكتىغا ئايلاندى، ئەمما ئامېرىكا ياپونىيىنىڭ باكتېرىيە قوراللىرى ئىچىدە مەخسۇس ئۇلارغا تاقابىل تۇرۇشقا تەتقىق قىلىپ ياسالغانلىرىنىڭمۇ بارلىقىنى خىيالغىمۇ كەلتۈرمىگەن .

ۋەن شيوڭفېي ئۇنىڭ سۆزىگە ئۇلاپ دېدى :

— ھەر ئىككى تەرەپ مەنپەئەت ئۈچۈن، ئۇرۇش ۋاقتىدا غەلبىنى بىرىنچى، ئۇرۇشتىن كېيىن مەنپەئەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويدى! ئۇرۇش ۋاقتىدا مەيلى ھەر قانچە ياخشى ئىتتىپاقداش بولۇپ كەتسۇن، ئۇرۇشتىن كېيىن غالجىر بۆرىلەرگە ئايلاندى، پادا باققاندا دوست بولۇپ، ياڭاق چاققاندا ئايرىلدى (جاپادا بىرگە بولۇپ، ھالاۋەتتە ئايرىلدى). ئادەم دېگەن مۇشۇنداق، ئېھتىمال توختىماي ئۇرۇش مالىمانچىلىقى بولسا، بىز ئاندىن ئەڭ ئىتتىپاق ھالىتىمىزنى ساقلىيالايدىغان ئوخشاشمىز !

لىن خەييۈن بېشىنى لىگىشىتىپ تۇرۇپ :

— زېڭىرلارنىڭ نۇقتىسىدىن قارىغاندا، ئۇلار بىز ئىنسانلارنىڭ مۇشۇنداق ھالىتىمىز سەۋەپلىك ھازىرقى ئۆزلىرىنىڭ ئۇچىغا چىققان ھۆكۈمرانلىق شەكلىنى — مۇتلەق بويسۇنىدىغان ھۆكۈمرانلىق شەكلىنى تاللىۋالدى!— دېدى. ۋەن شيوڭفېي بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن دېدى :

— بىز ئىنسانلار ھەقىقەتەن زېڭىرلاردەك ئىتتىپاق ئەمەس، ئەمما بىزنىڭ تەرەققىي قىلىشىمىز ئۈچۈن چوقۇم ئۇرۇشنى باشتىن كەچۈرىشىمىز لازىم، ئۇرۇش بولسا مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ كاتالزاتورى، ئىنسانلارنىڭ نۇرغۇن مۇھىم كەشپىياتلىرىنىڭ ھەممىسى ئۇرۇشنىڭ مەھسۇلى! مەسىلەن: يادرو ئېنېرگىيىسى. ئامېرىكا ئەينى يىلى ياپونىيىگە ئاتوم بومبىسى تاشلىغاندىن

كېيىنلا، ئىنسانلار ئاندىن يادرو ئېنېرگىيىسىنىڭ قۇدرىتىنى بىلدى، ئاندىن ئاستا-ئاستا بۇ خىل كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان قۇدرەتنى خەلق ئىشلىرى جەھەتتە ئىشلەتتى. بۇ خىل كاتالزاتورنىڭ زەھىرىمۇ بار، نەتىجىسى بولسا بىزگە ناھايىتى ئېغىر زىيانكەشلىك ئېلىپ كەلدى.

لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ئۇھ تارتىپ قويۇپ، بېشىنى لىگىشتىنچە دېدى: — دۇرۇس! بىراق زېڭىرلار ئىنتايىن ئەقىللىق ئىكەن، ھېچ بولمىغاندا كاتالزاتور قوشقاندا ئۇنىڭ زەھىرىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرىدىكەن، ئۇلار ئەزەلدىن ئۆز ئارا قىرغىن قىلىشمايدىكەن، ئەكسىچە باشقا ئىرقىلارغا تاجاۋۇز قىلىشقا تايىنىپ ئۆزلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرىدىكەن. بۇنداق بولغاندا ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ چىقىمىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈپلا قالماستىن، يەنە نۇرغۇن بايلىققا ئېرىشىدىكەن، ئەڭ مۇھىمى ئۇلار ئۇرۇش ئارقىلىق غىدىقلىنىپ تەرەققىي قىلىدىكەن، بۇ ھەقىقەتەنمۇ بىر چالغىدا ئۈچ پاختەك سوققان بولىدىكەن! بىراق ئىنسانلار سىز دېگەندەك توختىماستىن ئۆز ئارا قىرغىن قىلىشقا تايىنىپ تەرەققىي قىلىدىكەن، بۇنى زېڭىرلارغا سېلىشتۇرغاندا ئەڭ ئەخمىقانه بىر خىل ئۇسۇل دېيىشكە بولىدۇ!

ۋەن شيوڭفېي بۇنى ئاڭلاپ ماقۇللىغان ھالدا بېشىنى لىگىشتى، ئەمما ئۇ بىر ئاز خالىمىغاندەك قىلىپ دېدى:

— سىزنىڭچە بىز ئىنسانلار ئۇلارنى دوراپ ئىتتىپاقلىشىپ سىرتتىن تاجاۋۇز قىلىپ كەلگەن دۈشمەنلەرگە بىردەك تاقابىل تۇرۇپ، ئۆز تەرەققىياتىمىزنى باشقىلارنى يوقىتىشنىڭ ئورنىغا دەستىشىمىز كېرەككەن-دە؟ بىراق بىز زېڭىرلاردەك ئۆزلۈك ئېڭى يوق جانلىق ئەمەستە! لىن خەييۈن ئۇنىڭغا قاراپ قويۇپ كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى:

— بۇنداق تەرسالىق قىلماڭ! بۇمۇ بىر خىل چارە ئەمەسمۇ، ئويلاپ بېقىڭ، ئەگەر بىز ئىنسانلار بۇ قېتىملىق ئۇرۇشنى باشتىن كەچۈرمەي، ئۆزىمىزدىن ئاجىز ئىرقىنى بايقىغان بولساق، سىز كاپالەت بېرەلمەيسىز، ئىنسانلار ئۇلارنى قۇل قىلماستىدى؟ ئۇلارغا تاجاۋۇز قىلماستىدى؟

— مەن... بۇ... مەن كاپالەت بېرەلمىگۈدەكمەن، بىراق مەن بۇ يەردە شەخسەن ئۆز مەيدانىمنى شەرھىلەپ قوياي، مەن بۇنداق قىلىشقا قەتئىي قارشى تۇرىمەن!— دېدى ۋەن شيوڭفېي دەماللىققا جاۋاپ بېرەلمەي. لىن خەييۈن بېشىنى چايقاپ تۇرۇپ:

— سىزنىڭ قارشىلىقىڭىز پەقەت ئۆزىڭىزگىلا ۋەكىللىك قىلىدۇ، باشقىلارنىڭكىگە بىر نېمە دەپ بولمايدۇ!— دېدى. لىن خەييۈن سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە بىردەم توختىۋالدى، ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— ئەمەلىيەتتە مەن ئىنسانلارنىڭ ئۆزىدىن باشقا ئىرقلارغا تاجاۋۇز قىلىشنى خالايمەنكى،
ئىنسانلارنىڭ ئۆز ئارا قىرغىن قىلىشىنى كۆرۈشنى خالىمايمەن .

لەن خەييۈن سۆزىنى تۈگىتىپ يەنە سۈكۈتكە چۆمدى، ۋەن شيوڭفېيىنىڭ يەنە نېمىلەرنىدۇ
دېگۈسى بار ئىدى، بىراق بوغۇزغا كېلىپ قالغان گەپنى يۇتۇۋەتتى .

ساقچى ماشىنىسى خانوي شەھىرىدە ئۇچقاندەك چاپماقتا، چوڭقۇر سۈكۈتكە چۆمگەن لەن
خەييۈن تۇيۇقسىز بىر نېمىنى ئېسىگە ئېلىپ جىددىيلەشكەن ھالدا :

— ئاپلا، مەن كىيىم يەڭگۈشلىۋېلىشنى ئۇنتۇپ قاپتىمەن!— دېدى. ۋەن شيوڭفېيىمۇ بۇنى
ئاڭلاپ ئېسىنى يىغىپ، ئۇنىڭغا قاراپ دېدى :

— مەن تېخى نېمە ئىشكىن دەپتىمەن! ھېچقىسى يوققۇ، مۇشۇ كىيىملىرىڭىزمۇ يارىشىپتىغۇ .
لەن خەييۈن ناھايىتى جىددىيلەشكەن ھالدا :

— نېمىگە ھېچقىسى يوق، بىز دېگەن ھەربىي تۇرساق، بۇنداق سورۇنلارغا بۇنداق كىيىنىپ
بارساق يۈزىمىز چۈشۈپ كېتىدۇ!— دېدى. ۋەن شيوڭفېيى ھېچنېمە بولمىغاندەك دېدى :

— بۇنداق جاھىل بولۇپ كەتمەڭ، لەن گېنېرال، ناھايىتى بىر كېچىلىك زىياپەتتۇ، بەكمۇ
رەتلىك بولۇپ كەتمىسىمۇ بولۇپرىدۇ .

لەن خەييۈن ئازراق خاتىرجەم بولۇپ بېشىنى لىگىشتى، ئاخىرى سائەت يەتتىدىن بۇرۇن
ئۇلار خەلق سارىيىغا يېتىپ كەلدى، لەن خەييۈن بىلەن ۋەن شيوڭفېيى ماشىنىدىن چۈشۈپلا

سائەتلىرىگە قاراپ قويۇپ، زىياپەت زالىغا قاراپ ئالدىراش يۈگۈرۈپ كېتىشتى. زىياپەت زالى
بۇ چاغدا مېھمانلار بىلەن لىق تولغان بولۇپ، ۋېيتنامدىكى ھەر قايسى ئاساسلىق

ئەمەلدارلارنىڭ ھەممىسى كەلگەن ئىدى، لى رەئىس چېن دېلياڭ بىلەن كۈلكە-پاراڭ
قىلىشقاچ، ئىشك تەرەپكە پات-پات قاراپ قويايتتى .

— لەن خەييۈن نېمىشقا تېخىغىچە كەلمەيدىغاندۇ؟— جوۋ تىەنخۇا خاتىرجەمسىزلىنىپ
قوللىرىنى توختىماي ئۇۋۇلايتتى .

— ماددىي ئەشيانى بىز ئەڭ تېز سۈرئەتتە يەتكۈزۈپ بېرىمىز، ئالەم كېمىسى قۇرۇلۇشى
خىزمىتىدە سىلەردە قانچىلىك ئىلگىرىلەش بولىدىكىن؟— سورىدى لى رەئىس .

— ئالەم كېمىسى قۇرۇلۇشىدا سىلەر جۇڭگونىڭ پۈتۈن كۈچ بىلەن قىلغان ياردىمىڭلار
بولغاچقا، ھازىر بەش دانە ئالەم كېمىسى ياسىلىش پىلانچىدا، بىز %87 ئەتراپىدا تاماملاپ

بولدۇق، ئۇزۇن ئۆتمەيلا پۈتىدۇ،— دېدى چېن دېلياڭ جاۋاپ بېرىپ. لى رەئىس سۈرلۈك
ھالدا :

— بۇنى چوقۇم تېز تاماملاڭلار، بۇندىن كېيىنكى ئۇرۇشتا بىز پۈتۈنلەي مۇشۇ ئالەم
كېمىلىرىگە تايىنىپ ئۇلارغا تاقابىل تۇرىمىز، باشقا ھەربىي تەييارلىقلارمۇ ئەڭ تېز سۈرئەتتە

ياخشى ئىشلەنسۇن، بىز جۇڭگو سىلەرگە پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ياردەم بېرىمىز، — دېدى .
— ئەلۋەتتە شۇنداق بولىدۇ، — دېدى چېن دېلياڭ بېشىنى لىڭشىتىپ. بۇ چاغدا جوۋ
تيەنخۇا كېلىپ :

— رەئىس، گېنېرال لىن خەييۈن بىلەن ۋەن شيوڭفېي كەلدى، — دېدى. لى رەئىس بىلدىم
دېگەندەك قولىنى شەرەتلىدى. ئاڭغىچە لىن خەييۈن بىلەن ۋەن شيوڭفېي يۈگۈرگىنىچە
كېلىشتى. — دە، ئۆزرە. خالىق ئېيتىپ :

— كەچۈرۈڭ رەئىس، كېچىكىپ قالدۇق، — دېيىشتى. جوۋ تيەنخۇا سائىتىگە قاراپ قويۇپ
گۈدۈڭلىدى :

— ئانچە كېچىكىمدىڭلار، دەل ئۈلگۈردۈڭلار، بۇ قېتىم قانداق باھانە كۆرسىتىسىلەر؟
جوۋ تيەنخۇا سۆزلەپ بولۇپ ئۇ ئىككىسىگە كۈلۈپ قاراپ تۇردى .

— ھىم... ئەمەلىيەتتە ئىش مۇنداق... — ۋەن شيوڭفېي ئالدىرىماي بولغان ئىشلارنىڭ
ھەممىسىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەردى، چېن دېلياڭ بۇنى ئاڭلاپ ئاچچىقلانغان ھالدا :

— بۇ ئادەملەر ھەددىدىن بەك ئېشىپ كېتىپتۇ، ئۇلارنى چوقۇم ئوبدانراق ئەدەپلەپ قويۇش
كېرەككەن، — دېدى. لى رەئىسمۇ ئاڭلاپ بېشىنى چايىقاپ ئۇھ تارتىپ :

— ھەي! ئۇرۇش ئەمدى ئازراق توختاپ بولغۇچە بۇنداق ئادەملەر پەيدا بولۇپتۇ، — دېدى.
لىن خەييۈن تەكلىپ بېرىپ :

— مېنىڭ بىر ياخشى ئامال بار، بىلىمدىم، سىلەر خالامسىلەر كىن؟ — دېدى .
— دەپ بېقىڭا! — سورۇندىكىلەر تەڭلا دېيىشتى. لىن خەييۈن ئاستاغىنە ئۇلارغا سۆزلەپ

بەرگەندىن كېيىن، چېن دېلياڭ :
— بۇنداق بولسىمۇ بولغۇدەك، ئەمما بۇنچە قىسقا ۋاقىتتا ئۈلگۈرگىلى بولارمۇ؟ — دېدى. لىن

خەييۈن كۈلۈپ تۇرۇپ :
— بۇنىڭدا چاتاق يوق، قىسىمدىكى نامى چىققان قاتتىق قول مەشقاۋۇللار ئەڭ قىسقا ۋاقىت

ئىچىدە ئۇلارنى ياخشى تەربىيەلەپ چىقالايدۇ، — دېدى .
— بولىدۇ، مۇشۇنداق بولسۇن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھازىر ئەسكەر كەمچىل بولۇۋاتاتتى، — دېدى

جوۋ تيەنخۇا بېشىنى لىڭشىتىپ تۇرۇپ .
خانوي شەھەرلىك ساقچى ئىدارىسى، بىر ساقچى قاماقخانا ئىشىكىنى ئېچىپ ھېلىقى بىر توپ

لۈكچەكلەرگە دېدى :
— سىلەر چىقىپ كەتسەڭلار بولىدۇ .

— بىزمۇ؟ — ئۇلار قۇلاقلىرىغا ئىشىنەلمەيلا قالدى. ھېلىلا ساقچىلار ئۆزلىرى تۇتۇپ
كەلگەندە، ئۇلارنى دۈشكەللەپ، مەسخىرە قىلغىچ نەشتىرىنى سانجىپ دېگەندەك ئېلىپ

كەلگەن ئىدى، شۇڭا ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ يامان ئادەمنىڭ چىشىغا تېگىپ قالغانلىقىنى ھېس قىلىشقان ئىدى، ھازىر تۇيۇقسىز قويۇپ بېرىلىدىغان بولغاچقا، ئۇلار تېخىغىچە تازا ئىشىنىپ كېتەلمەيۋاتاتتى. ھېلىقى ساقچى سەۋر قاچىسى تولۇپ تاشقاندا ك بولۇپ :

— قۇرۇق گەپ، بۇ يەردە سىلەردىن باشقا ئادەم بارمىدى؟— دېدى .

ساقچى ئىدارىسىدىن چىققاندىن كېيىن، ھېلىقى سېرىق چاچلىق ئاتامان ئاچچىقى بىلەن :
— ئاناڭنى! كېيىنكى قېتىم غوجىئاكاڭ ئەگەر ئۇ قىزنى ئۇچرىتىپ قالسا، ئۇنى چوقۇم راسا بىر ئەدەپلەپ قويدۇ!— دېدى .

خانوي شەھىرىدىكى مەلۇم بىر كېچىلىك بەزمىخانا، ئەمدىلا قويۇپ بېرىلگەن بۇ بىر توپ ئادەم بۇ يەرگە ئوينىغىلى كەلگەن ئىدى، سېرىق چاچلىق بەدىنىگە چېكىۋالغان بەستلىك بىرىگە خۇشامەتكۈيلىق بىلەن تاماكا تەڭلەپ :

— ئاكا، ھېلىقى قىزچاقنىڭ بىرەر ئارقا تېرىكى بارمۇ— قانداق؟ مەن ئۇنى نەدىدۇ كۆرگەندەك قىلىمەن،— دېدى .

— ئاناڭنىڭ ئارقا تېرىكى بولامدۇ؟ ئەگەر ئارقا تېرىكى بولسا مەن سىلەرنى شۇنچە تېز كېيىللىككە چىقىرىۋالامتىم؟ بۇ پۇلنى غوجىئاكاڭ مەن چىقارغان، ھەر قايسىڭ مەيلى ئوغرىلىشامسەن، مەيلى بۇلىشامسەن، بىر ھەپتە ئىچىدە بۇ پۇلنىڭ ھەممىسىنى ماڭا قايتۇرۇپ بېرىش، بولمىسا كۆرگىلىكىڭنى كۆرۈشىسەن!— دېدى ھېلىقى ئەر ئاچچىقلاپ .
— ماقۇل! ماقۇل، ئاكا!— دېدى ھېلىقى سېرىق چاچلىق خۇددى توخۇ دان چوقىغاندەك بېشىنى لىگىشتىپ .

قۇلاقنى يارغۇدەك مۇزىكا ئاۋازى ئىچىدە، بەزمىخانا ئىشىكى ئېچىلدى. سېرىق چاچلىق ئۇياققا قاراپ قېتىپ قالدى، چۈشتىن بۇرۇن ئۇلارغا زىيانكەشلىك قىلىپ تۈرمىدە يېتىشقا مەجبۇر قىلغان ھېلىقى قىزچاق ئۇ يەردە تۇرۇپ تۆت ئەتراپقا قاراۋاتاتتى. ھېلىقى قىزچاقنىڭ كۆزى ئۆزىگە چۈشۈشى بىلەنلا، قىزچاق ئىنتايىن خۇشال بولۇپ كەتتى، ئۇ قىزچاق ناھايىتى تېزلىكتە كىشىلەر ئارىسىدىن ئۆتۈپ كېلىپ دېدى :

— سەن ئەسلىدە بۇ يەردىكىكەنسەن— دە؟ مەن ھەممە يەردىن سېنى ئىزلىدىم!

ھېلىقى بەستلىك ئەر لىن خەييۈنگە قاراپ، كۆزلىرىدىن شەھۋەت ئوتلىرى چاچرىغان ھالدا سېرىق چاچلىققا :

— نېمە؟ سېنىڭ ئاشناڭمۇ؟ خەپ سېنى، مۇشۇنداق ياخشى مال تۇرسا ئاۋال ماڭا دەپ قويماپسەن!— دېدى. سېرىق چاچلىق بۇنى ئاڭلاپ ئالدىراپ چۈشەندۈردى :

— ئاكا، ئۇ بىزگە زىيانكەشلىك قىلىپ بىزنى تۈرمىگە كىرگۈزگەن ھېلىقى قىز شۇ!

— نېمە؟— ھېلىقى ئەر ھەيران قالغاندەك لىن خەييۈنگە قاراپ قالدى. بىردەمدىن كېيىن ئۇ

شەرەتلىۋېدى، مۇزىكا دەرھال توختىدى، ھېلىقى بەستلىك ئەر ئورنىدىن تۇرۇپ لىن خەييۈننىڭ يېنىغا كېلىپ :

— سەن مېنىڭ ئىنىمگە زىيانكەشلىك قىلىپ تۈرمىگە سولاتتىڭمۇ؟ ياۋاشلىق بىلەن راستىنى ئېيت، بولمىسا غوجىئاكاڭ سېنى بۈگۈن ھەرگىزمۇ بۇ ئىشكىتىن چىقارمايدۇ!— دېدى. ئۇنىڭ سۆزى تۈگەپ بولغۇچە ھېلىلا تانسا ئوينىشىۋاتقان ئەر— ئاياللار دەرھال لىن خەييۈننى قورشىۋالدى. لىن خەييۈن ئۇنىڭغا قاراپ ئۇھ تارتىپ قويۇپ كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى :

— بولىدۇ، ئەسلى ئىش مۇنداق، چۈشتىن بۇرۇن ئىنىڭىزنىڭ كۈتۈۋالغىنىغا كۆپ رەھمەت ئېيتىمەن، شۇڭا ھازىر ئالاھىتەن بۇ يەرگە سىلەرگە رەھىمىمنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن سىلەرنى ياخشى بىر يەرگە تەكلىپ قىلغىلى كەلدىم!

سېرىق چاچلىق بىلەن بەستلىك ئەر ھاڭزۇق قالىدى. تۇيۇقسىز بىر نەرسىنىڭ مېڭىسىگە تەڭلەنگىنىنى ھېس قىلىشتى .

— تاپانچا!— ئارقىدىكىلەر ئالاقزادە بولۇپ ۋاقىرىشىپ كېتىشتى. دەل مۇشۇ چاغدا، بەزمىخاننىڭ ئىشىكى تېپىپ ئېچىۋېتىلدى— دە، تولۇق قوراللانغان بىر توپ ئەسكەر ئېتىلىپ كىرىپ، ئالاقزادىلىككە چۆمگەن ئادەملەرنى قورشىۋالدى .

— ھەممىڭ قولىڭنى بېشىڭغا ئېلىپ، يەرگە يۈكۈنۈش! قىمىرلاشما!— دېدى ئەسكەرلەرنىڭ باشلىقى ۋاقىرىپ .

— سەن... سەن زادى... زادى نېمە ئادەم؟— سېرىق چاچلىق بىلەن بەستلىك ئەر يەرگە تىزلىنىپ تۇرۇپ خاتىرجەم بولالمىغان ھالدا سورىدى. لىن خەييۈن كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ :

— مېنىڭ كىملىكىم مۇھىم ئەمەس، ھېلىلا سىلەرنىڭ روھىي ۋە جىسمانىي كۈچۈڭلار بەكمۇ ئۇرغۇپ تېشىپتىكەن، مېنىڭچە، سىلەر ئالەم پىيادە قىسىملىرىنىڭ مەشىقىگە بەرداشلىق بېرەلەڭدەكسىلەر، ئەگەر باشقا مەسىلە بولسا، بىز ئاي شارىغا بارغاندا ئالدىرىماي دېيىشەرمىز!— دېدى.

54- باب كىچىككىنە مالىمانچىلىق

ئىككىنچى كۈنى ئەتىگەندىلا بۇ بىر توپ لۈكچەكلەر ئەسكەرلەر تەرىپىدىن ئاي شارىغا ساياھەتكە ئاپىرىدىغان «مەخسۇس ئۇچقۇ» غا يالاپ چىقىرىلدى !

— توختاپ تۇرۇڭلار! مەن ئادۋوكات چاقىرىمەن، سىلەر بۇنداق قىلساڭلار بولمايدۇ !

— مېنى قويۇۋېتىڭلار، سىلەرنىڭ بۇنداق قىلغىنىڭلار خەلقنى باستۇرغانلىق، كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى قىلغانلىق!

— مەن ئاي شارغا بارمايمەن، قۇتقۇزۇڭلار!

— ئاناڭنى! قالايىمقان مېدىراشماي چىقىشە!— بىر توپ ئەسكەر بۇ بىر توپ ئادەمنى دۈشكەللەپ تارتىپ مەخسۇس ئۇچقۇغا چىقىرىپ، ئورۇندۇققا باغلىدى، يالاپ ماڭغۇچىلارنىڭ ئەترەت باشلىقى تېخىغىچە ۋاقىراپ— جاقىراپ غەلۋە قىلىۋاتقان بۇ بىر توپ ئادەمگە قاتتىق ۋاقىردى:

— ئاغزىڭنى يۇمۇش! ئەگەر كىمىدىكىم يەنە زۇۋاننى چىقىرىدىغان بولسا، مەن ئۇنى ئالەم بوشلۇقىغا تاشلىۋېتىمەن!

بۇنىڭ بىلەن ئۇچقۇ بۆلىمىسى دەرھال تېنچلاندى.

— قويۇپ بېرىلىش ئالدىدىكى ئون سېكۇنت، ھەربىرىڭلار بىخەتەرلىك تاسمىسىنى تاقاپ تەييارلىنىڭلار!— بارلىق ئەسكەرلەر بۇنى ئاڭلاپ دەرھال ئۆز ئورۇنلىرىغا ئولتۇرۇشتى، ھېلىلا تېخى قاتتىق ئاچچىقلىغان ھېلىقى ئەترەت باشلىقىنىڭ پۇتى ئازراق تىترەشكە باشلىدى.

— قارىغاندا بەك جىددىيلەشكەندەك قىلىسىز— ھە، ئەترەت باشلىقى؟— سورىدى يېنىدىكى ئەسكەر. ھېلىقى ئەترەت باشلىقى بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ:

— شۇنداق، تۇنجى قېتىم ئالەم بوشلۇقىغا چىقىۋاتقاچقا جىددىيلەشىشتىن ساقلانغىلى بولمايدىكەن! بىراق يەنىلا ئاشۇ ئەخمەقلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن، ئەگەر ئۇلار بولمىسا بىزگە بۇ پۇرسەت نەدە تۇرۇپتۇ؟— دېگەچ ئورۇندۇققا باغلاپ قويۇلغان ھېلىقى بىر توپ لۈكچەكنى كۆرسەتتى.

ئالەم كېمىسىنىڭ قارىسى يۈتكەندىن كېيىن، لى رەئىسلەرنىڭ بۇ قېتىملىق ۋېيتنام زىيارىتىمۇ ئاخىرلاشتى، ئۇلار ئازامۇ ئالماستىن، كېچىلەپ ئامېرىكىغا قاراپ يولغا چىقتى. چېن جىكۈن بىلەن ھېلىقى ئىككى قىزچاق جۇڭگو شىنجاڭ تەۋەسىدە رېمۇنت قىلىنىۋاتقان جۇڭخۇا دەرەجىلىك ئالەم كېمىسىگە قايتتى. شىنجاڭدا ياسىلىپ تەييار بولغان قويۇپ بېرىش سۇپىسىدا ساناقسىز خىزمەتچى خادىملار ئالدىراشلىق بىلەن ئالەم كېمىسىنى رېمۇنت قىلىۋاتاتتى، كىرانلار توختىماي ئالەم كېمىسىگە ماددىي ئەشيانى قانچىلاۋاتاتتى.

— بۇرادەرلەر، غەيرەت قىلايلى! ئەڭ ئاخىرقى بىر تۈركۈم تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرىنى بېسىپ بولغاندىن كېيىن، دەرھال قورال— ياراقلارنى بېسىۋېتەيلى!— ۋاقىردى قوماندان قارا تەرگە چۆمگەن ھالدا. چېن جىكۈنلەر كېمە ئىچىگە چىققاندا كېمىدىن تېخىغىچە سىر پۇرىقى كەتمىگەن ئىدى، ھەر قايسى تېخنىكىلار ئىچكى پروگراممىلارنى تەڭشەۋاتاتتى.

— ھەي! تەيۋەن ئۇرۇشىدىن كېيىن بۇ كېمە ئېغىر ۋەيران بولدى، ھەقىقەتەنمۇ راۋۇرۇس بىر

رېمونت قىلمىسا بولمايدىغان يېرىگە كېلىپ قالغان ئىدى، — دېدى چېن جىكۈن ئۇھ تارتىپ قويۇپ .

— ئالدىنقى قېتىم بىر ئۆلۈمدىن قۇتۇلدۇق، بولمىسا بىز ئاشۇ غەلتە مەخلۇقلار بىلەن بىللە ماگنىت زەررىچە زەمبىرىگە يەم بولغان بولاتتۇق، — دېدى بىر قىزچاق ئاشۇ ئىشنى ئەسلەپ . بۇنى ئاڭلاپ چېن جىكۈن بويىنى ئەگگىنىچە بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن، ئۇمۇ ئىختىيارسىز بېشىنى لىگىشتىپ :

— شۇنداق، بىراق لىن خەييۈن ھېچنېمە بولمايدىغاندەك كۆكرەك كېرىپ دەس تۇردى، ئۇ چاغدىكى ئەھۋالدا مەنمۇ قاتتىق جىددىيلىشىپ تەرلەپ كەتكەن ئىدىم! — دېدى . ئۈچەيلەن كۈلكە - چاقچاق قىلىشقاچ، بىلىپ - بىلمەيلا ئۆزلىرىنىڭ ئۆتۈپ كېتىپ قالغانلىقىنى بايقىمىغان ئىدى .

— توختاڭلار! بىز ھازىر نەگە كېلىپ قالدۇق؟ — سورىدى بىر قىزچاق تۇيۇقسىز ئېسىنى يىغىپ . ئۇنىڭ بۇ گېپى بىلەن قالغان ئىككىسىمۇ ئۆزلىرىنىڭ كېمىنىڭ ئاستىنى قەۋىتىدىكى زاپاس كومپيۇتېرخانا يېنىغا كېلىپ قالغانلىقىنى بايقاشتى .

— ئۆلگۈر، بىز تېزراق كېتەيلى! — دېدى چېن جىكۈن پىشانىسىگە ئۇرۇپ . ئۈچەيلەن ئەمدى بۇرۇلۇپ ماڭاي دەپ تۇرۇشقا، بىر قىزچاق ئۇلارنى تارتىپ ئاۋاز چىقارماسلىقىنى شەرەتلىدى، بوش بىر ئاۋاز ئاڭلاندى، ئاۋاز ناھايىتى پەس بولسىمۇ ئۈچەيلەن ئۇنىڭ كۈنۈپكا تاختىسى باسقان ئاۋاز ئىكەنلىكىنى ئىلغا قىلالىدى . چېن جىكۈن ھەيران بولغان ھالدا پىچىرلاپ :

— بۇ ۋاقىتتا ھېچكىم بۇ يەرگە كەلمەس بولغۇيتتى؟ — دەپ سورىدى .

— ئۇنداقتا كىم خەت بېسىۋاتىدۇ؟ جىنمۇ - يا؟ — دېدى يەنە بىر قىزچاق ئاچچىقلىنىپ . چېن جىكۈن بېلىدىكى تاپانچىسىنى چىقىرىپ :

— يۈرۈڭلار، بېرىپ قاراپ باقايلى، — دېدى . قالغان ئىككى قىز بېشىنى لىگىشتىتى، ئۈچەيلەن ئاۋايلىغان ھالدا ئاۋاز چىققان تەرەپكە قاراپ ماڭدى . ئۇزۇن ئۆتمەي ئۈچەيلەن زاپاس كومپيۇتېرخانا يېنىغا يېتىپ كەلدى، ئۈچەيلەن ئاۋازنىڭ بۇ ئۆي ئىچىدىن چىققانلىقىنى جەزملەشتۈرگەن ئىدى . چېن جىكۈن قالغان ئىككى قىزغا قاراپ بېشىنى لىگىشتىپ قويۇپ، ئىشكىنى ئىتتىرىپ ئېتىلىپ كىرىپ :

— سەن كىم؟ — دېدى . ئىشكىتىن كىرىپلا چېن جىكۈن بىر قارا سايىنىڭ قاپقاراڭغۇ ئۆيىدە كومپيۇتېردا مەشغۇلات قىلىۋاتقىنىنى بايقىدى، ھېلىقى قارا سايىمۇ ھەيران قالدى، ئاندىن كىشىنى ھەيران قالدۇرغىدەك تېز سۈرئەتتە تاپانچىدەك بىر نەرسىنى چىقىرىپ ئۈچەيلەنگەن ئوق ئۇزدى . بىراق تاپانچىدىن ئېتىلگىنى ئوق بولماستىن، توك ئېقىمى ئىدى، ئۈچەيلەن توك ئېقىمى تېگىشى بىلەنلا پۈتۈن بەدىنى تارتىشىپ يەرگە يىقىلىپ مىدىرلىيالمىي قالدى، قارا

سايە دەرھال ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ چىقىپ كەتتى .

— ئەبلەخ، قىمىرلىما!— چېن جىكۈن تىرىشىپ كۈچەپ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۆيدىن چىقتى . دە، يىراقتا قېچىپ كېتىۋاتقان قارا سايغا قارىتىپ ئوق ئۈزدى، «پاڭ! پاڭ! پاڭ!» قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ ئۈچ پاي ئوق ئۇچۇپ كەتتى، بىراق ئىككى پاي ئوق بىكارغا كەتتى، يەنە بىرى قارا سايىنىڭ بەدىنىگە تەگكەندىن كېيىن كۆك نۇر چاقنىدى. قارا سايە كەينىگە قاراپمۇ قويماي قېچىپ كەتتى .

چېن جىكۈن قارا سايىنىڭ قېچىپ كەتكىنىگە قاراپ قالغاندىن كېيىن، زورۇققان ھالدا ئۆيگە قايتىپ كىرىپ گۈدۈكنى باستى، گۈدۈك ئاۋازى ياڭرىغاندىن كېيىن، چېن جىكۈن پۈتۈن بەدىنى ئۇيۇشقان ھالدا يەردە قىمىرلىيالمىي ئولتۇرۇپ قالدى. پۈتكۈل ئالەم كېمىسىدە گۈدۈك ئاۋازى ياڭرىغاندىن كېيىن، بىر توپ ئەسكەر دەرھال ئىش چىققان ئورۇنغا يېتىپ كەلدى .

— سىلەر قانداقراق؟ روھلۇقراق بولۇڭلار!

— دوختۇر! دەرھال كېلىپ بۇلارنى كۆرۈپ بېقىڭ!

ئەسكەرلەر ئالمان - تالمان يەردە ياتقان ئۈچەيلەننى يۆلىدى. چېن جىكۈن چىشىنى چىشلەپ تۇرۇپ:

— جاسۇس باركەن، ئۇ چوقۇم بۇ يەردىكى ماتېرىياللارنى ئوغرىلىدى، دەرھال چىقىش ئىشىكىنى قامال قىلىڭلار!— دېدى. ئەسكەرلەرنىڭ ئەترەت باشلىقى بۇنى ئاڭلاپ، ئۈسكۈنىلەرگە ئۇلانغان يان كومپيۇتېرغا قارىۋەتكەندىن كېيىن، ئالدىراپ يېنىدىكىلەرگە تاپىلدى:

— دەرھال ئۈستىدىكىلەرگە خەۋەر قىلىپ، بارلىق چىقىش ئىشىكلىرىنى قامال قىلىڭلار، گۇمانلىق ئۇنسۇر سوقۇنۇپ كىرىۋاپتۇ! دەرھال ئادەم ئاجرىتىپ تەكشۈرۈپ بېقىڭلار، ماتېرىياللار ئوغرىلاندىمۇ - يوق، تېز!

— ئاگاھلاندىرۇش! بىر گۇمانلىق ئۇنسۇر ئالەم كېمىسىگە سوقۇنۇپ كىرىۋاپتۇ، قاراۋۇللار گۇماندارنى ئىزدەشكە دىققەت قىلىڭلار!— گۈدۈك ئاۋازى بىلەن كېمە ئىچى بىردىنلا ئالدىراش بولۇپ كەتتى، نۇرغۇن ئەسكەر پۈتۈن كېمە ئىچى - سىرتىنى ئاختۇرۇشقا باشلىدى. داۋالاش ئۆيىگە ئېلىپ بېرىلغان چېن جىكۈنلەرنىڭ تەكشۈرۈلگەندىن كېيىن، پەقەت كىچىككەنە توك زەربىسىگىلا ئۇچرىغانلىقى، باشقا خەۋپ يوقلۇقى، ئازراق دەم ئالسلا ئوڭشىلىپ قالىدىغانلىقى جەزملەشتۈرۈلدى. دەل ئۆلگۈرۈپ يېتىپ كەلگەن تېخنىك خادىملار تەكشۈرگەندىن كېيىن ھېچقانداق ماتېرىيالنىڭ ئوغرىلانمىغانلىقىنى، بىراق پروگرامما سىستېمىسىنىڭ قايتا ئۆزگەرتىلگەنلىكىنى جەزملەشتۈردى. بىراق كىشىنى ھەيران

قالدۇرىدىغىنى شۇكى، پروگرامما ئۆزگەرتىلگەن بولسىمۇ، ئون نەچچە ئالىي ئېنژىنېرنىڭ تەكشۈرۈشىدىن مەلۇم بولدىكى، پروگرامما بۇزۇلغان بولماستىن، ئەكسىچە ئەڭ دەسلەپكى ھالىتىدىن ياخشىلانغان ئىدى .

شىنجاڭنىڭ يەرئاستى بازىسىدىكى كېسەلخاندا يۆچىڭلۇڭ بۇ سۆزلەرنى چىن جىكۇنگە سۆزلەپ بېرىپ بولغاندىن كېيىن ناھايىتى سۈرلۈك ھالدا :

— يەنە بىر ئىش، گۇماندارنىڭ كىرگەن ۋاقتتا ئىشلەتكەن شىفىرنىڭ لىن خەييۈن گېنېرال مەخسۇس ئىشلىتىدىغان شىفىر ئىكەنلىكىنى بايقىدۇق، بۇ ئىشنى بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن تەكشۈرۈۋاتىمىز، بىرسى لىن گېنېرالنىڭ شىفىرنى ئوغرىلىدىمۇ-يوق؟— دېدى. كارۋاتتا

ياتقان چىن جىكۇن بۇنى ئاڭلاپ ھەيران قالدى، ئۇ بىردەم ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن :
— بۇ قانداقمۇ مۇمكىن بولسۇن، لىن گېنېرالنىڭ مەخسۇس شىفىرنى پەقەت ئۇ ئۆزىلا بىلىدۇ، ئۇ شىفىرنى ھەرگىزمۇ باشقىلارغا دەپ بەرمەيدۇ! شىفىرنى ئۇنىڭ ئۆزىدىن باشقا ئىككىنچى بىر ئادەم بىلمەيدۇ!— دېدى. يۆچىڭلۇڭ گۇمانسىرىغان ھالدا :

— ئۇ ئۆزى ... چىن جىكۇن، ھېلىقى ئادەمنىڭ سىياقىنى كۆرەلىدىڭىزمۇ-يوق؟— دەپ سورىدى. چىن جىكۇن تېرىككەن ھالدا :

— ئەگەر مەن كۆرەلگەن بولسام، بۇ يەردە قۇرۇق گەپ سېتىپ ئولتۇرامتىم؟— دېدى، سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ئۇ بىردەم تۇرۇپ قالدى، ئاندىن ئۇ ئۆز-ئۆزىگە :

— ھېلىقى ئادەم... ھېلىقى ئادەم قارىماققا ھەقىقەتەنمۇ بىر ئايالغا ئوخشايدۇ!— دېدى. يۆچىڭلۇڭ بۇنى ئاڭلاپ يېنىدىكى كونۇۋىدىن سورىدى :

— ھازىر لىن خەييۈن گېنېرال قەيەردە؟
— كۈندىلىك ۋاقىت جەدۋىلىدىن قارىغاندا، لىن خەييۈن گېنېرال ھازىر رەئىس بىلەن بىللە

ئامبىرىكىغا بارىدىغان مەخسۇس ئۇچقۇدا بولۇشى كېرەك!— دەپ جاۋاب بەردى كونۇۋى .
— دەرھال تېلېفوننى ئۇلاڭلار!— تاپىلدى يۆچىڭلۇڭ. چىن جىكۇن بىر نېمە دېمەكچى

بولۇۋېدى، يۆچىڭلۇڭ قولىنى شىلتىپ :
— مەن گۇمانلانمىدىم، مۇشۇنداق زور ئىش چىققاچقا، مەن پەقەت رەئىسكە دوكلات قىلىپ

قوياي دېدىم!— دېدى. تېلېفون ئۇلانغاندىن كېيىن يۆچىڭلۇڭ :
— مەن شىنجاڭ يەرئاستى بازىسى قوماندانى يۆچىڭلۇڭ بولمىەن، رەئىسكە ئۇلاپ بەرسىڭىز،

دوكلات قىلىدىغان جىددىي ئىش بار!— دېدى. تېلېفوندىن :
— بولىدۇ، سەل تەخىر قىلىڭ!— دېگەن ئاۋاز قايتتى. بىردەمدىن كېيىن لى رەئىس تۇرۇپكىنى

ئېلىپ :
— ۋەي! مەن لى شياڭ!— دېدى .

— ياخشىمۇسىز رەئىس ، شىنجاڭ تەۋەسىدىكى جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىدە گۇمانلىق ئۇنسۇر بايقالدى ، بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئۇنى ئىزدەۋاتىمىز!— دېدى يۆ چىڭلۇڭ .
— گۇمانلىق ئۇنسۇر؟ بىرەر نەرسىنى ئوغرىلاپتىمۇ؟— ئازراق ھەيران بولغان ھالدا سورىدى لى رەئىس .

— بىز تەكشۈرۈۋاتىمىز ، ھازىرچە تېخى ھېچنېمە يۈتمەپتۇ ،— دەپ جاۋاب بەردى يۆ چىڭلۇڭ .
لى رەئىس يېنىك تىنىۋېلىپ :
— چوقۇم تەپسىلىي تەكشۈرۈڭلار ، چوقۇم ھۇشيارلىقنى ئۆستۈرۈڭلار ، ئالدىنى ئېلىشقا دىققەت قىلىڭلار ، بۇنداق ئىش ھەرگىز قايتا يۈز بەرمىسۇن!— دېدى .
— خوپ! ھە راست ، رەئىس ، لىن خەييۈن گېنېرال بارمۇ؟— دېدى يۆ چىڭلۇڭ ئۈزلۈك ھالدا .
— بارغۇ؟ نېمە ئىش بار ئىدى؟

— بىز گۇماندارنىڭ لىن خەييۈن گېنېرال مەخسۇس ئىشلىتىدىغان شىفىرنى ئىشلەتكىنىنى بايقىدۇق ، مەن لىن خەييۈندىن بىر ئىشنى سورىماقچىدىم .
— بولىدۇ ، سەل ساقلاڭ ، خەييۈن ، كېلىپ تېلېفوننى ئېلىڭ !
لىن خەييۈن كېلىپ تېلېفوننى ئېلىپ :

— مەن لىن خەييۈن ، نېمە ئىش بار ئىدى؟— دەپ سورىدى . يۆ چىڭلۇڭ چېن جىكۇنگە كۆز ئىشارىسى قىلىپ قويۇپ :

— ياخشىمۇسىز لىن گېنېرال ، بىز گۇماندارنىڭ ئالەم كېمىسىنىڭ ئىچكى پروگراممىسىنى ئۆزگەرتكىنىنى ھەمدە ئىشلەتكىنىنىڭ سىزنىڭ مەخسۇس شىفىرىڭىز ئىكەنلىكىنى بايقىدۇق!— دېدى .

— مېنىڭ مەخسۇس شىفىرىم؟— ئازراق ھەيران بولغان ھالدا سورىدى لىن خەييۈن .
— شۇنداق!— جەزملەشتۈرگەن ھالدا دېدى يۆ چىڭلۇڭ .

— بۇ مۇمكىن ئەمەس ، مەن شىفىرىمنى ھېچكىمگە ئېيتىپ بەرمىگەن . ھە راست ، سىلەر ھېلىقى ئادەمنى تۇتالىدىڭلارمۇ؟— دېن لىن خەييۈن . يۆ چىڭلۇڭ ئالدىراپ جاۋاب بەردى :
— مەن ۋەقە يۈز بەرگەن جايغا كەلگەندە ، ئۇ ئادەم چېن جىكۇن ئۈچىنى ئايلىاندۇرۇپتېپ قېچىپ كېتىپتەكەن ، بىز ھازىر پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئاختۇرۇۋاتىمىز .

— ئۇنداقتا سىز ماڭا ياردەملىشىپ مېنىڭ مەخسۇس شىفىرىمنى ئۆزگەرتىۋەتسىڭىز بوپتىكەن ، زىيارەت ئاخىرلاشقاندىن كېيىن مەن سىلەرنىڭ تەكشۈرۈشىڭلارغا ماسلىشىپ بېرىمەن!— دېدى لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ .

— خوپ ، چۈشەندۈق!— دېدى يۆ چىڭلۇڭ جاۋاب بېرىپ .
تېلېفوننى قويۇپ يۆ چىڭلۇڭ بۇرۇلۇپ چېن جىكۇنگە قاراپ :

— دوكلات قىلىپ بولدۇم، ئىش قالمىدى! لىن خەييۈن گېنېرال ئىزچىل لى رەئىسلەر بىلەن بىللىكەن، بىردەممۇ ئايرىلىپ باقماپتۇ،— دېدى. چېن جىكۈن خاتىرجەم بولۇپ ياتقاندىن كېيىن :

— ئەلۋەتتە، بۇ ئىشنى تەكشۈرۈش كېتەمدۇ! باشقا نۇقتىدىن قارىغاندا، ئەگەر ھېلىقى ئادەم ئارمىيىمىز ئىچىگە سوقۇنۇپ كىرىۋالغان تاشقى پىلانېتلىق ئادەم بولسا، ئۇ ھەرگىز بىزگە ئەسكىلىك قىلمايدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە تاشقى پىلانېت ئادەملىرىنىڭ بىز ئىنسانلار سىياقىغا كىرىۋېلىشى ناھايىتى ئاسان. — دە! — دېدى .

— مەن ئەلۋەتتە بىلىمەن، شۇغىنىسى بۇ قېتىم ئۇنى تۇتىدىغان ياخشى پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويدۇق،— دېدى يۈ چىڭلۇڭ بېشىنى لىگىشتىپ .

55- باب چوڭ جەڭنىڭ يېتىپ كېلىشى

نەچچە قېتىملىق ئاقتۇرۇشتىن كېيىن، گۇماندارنىڭ ئالەم كېمىسىدىن ئايرىلغانلىقى جەزملەشتۈرۈلۈپ، قامال ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. بۇ قېتىملىق كىچىككەنە ئوڭۇشسىزلىقتىن كېيىن، پۈتكۈل بازى ۋە ئالەم كېمىسىنىڭ قوغدىلىشى زور دەرىجىدە كۈچەيتىلدى. گەرچە بۇ ئىش بازىدا ئاز بولمىغان داۋالغۇشنى كەلتۈرۈپ چىقارغان بولسىمۇ، بىراق نۇرغۇن ئادەم ھېلىقى گۇماندارنىڭ چوقۇم تاشقى پىلانېتلىق ئىكەنلىكىنى ھەمدە ئۆزلىرىگە ياردەمگە كەلگەنلىكىنى جەزملەشتۈردى .

بۇ ئىش ئەسكەرلەرنىڭ تاماقتىن كېيىن سۆزلىشىدىغان سۆز تېمىسىغا ئايلاندى، كۆپچىلىك بىللە ئولتۇرۇپ ئۆزلىرى يىغقان «ئاخبارات» لىرىنى ئۆزئارا ئالماشتۇرۇشۇپ، بۇ سىرلىق تاشقى پىلانېتلىقنى مۇھاكىمە قىلىشقا قىلىشتى .

— ھەي! مېنىڭ ئاڭلىشىمچە ھېلىقى تاشقى پىلانېتلىق ئايالىمىش !

— ئايال ؟ بۇ ئەنچە ھەيران قالارلىق ئەمەسكەن، فانتازىيىلىك فىلىملەردە تاشقى پىلانېتلىقلار دائىم ئادەملەرنىڭ سىياقىغا كىرىۋالالايتغۇ، ئۇنىڭ ئەسلى قىياپىتى... — سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ھېلىقى ئەسكەر زېڭىر غەلتە مەخلۇقلارنىڭ قورقۇنچلۇق قىياپىتىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈردى .

— ئاڭلاشلارغا قارىغاندا ھېلىقى ئادەم ھېچقانداق ماتېرىيالنى ئوغرىلىماپتىمىش، ئەكسىچە پروگرامما سىستېمىسىنى ئۆزگەرتىپ تېخىمۇ ياخشىلاپ قويۇپتىمىش .

— بۇنى مەن بىلىمەن، ئالدىنقى قېتىم ئافرىقىدا جەڭ قىلغان ئالاھىدە قىسىمدىكى ۋەن شيوگىفېي ۋە بىر قىسىم ئادەملەر تاشقى پىلانېتلىقلار تەرىپىدىن قۇتقۇزۇلۇپ بولغان ئەمەسمۇ، خەۋەرلەرگە قارىغاندا، تاشقى پىلانېتلىقلارنىڭ بىر نەچچە ئىتتىپاقى بولغانغا ئوخشاش، بىر قىسىم تاشقى پىلانېتلىقلار ھېلىقى غەلىتە مەخلۇقلارنىڭ بىزگە ھۇجۇم قىلىشىغا بەك قارشىكەن!

— سېنىڭ سۆزۈڭچە باشقا تاشقى پىلانېتلىقلار ھېلىقى ئاڭسىز غەلىتە مەخلۇقلار بىلەن ئىتتىپاق تۈزگەنمىكەن؟— دەپ سورىدى بىر ئەسكەر بۇنى ئاڭلاپ ھەيران بولۇپ .

— مەنمۇ ئانچە جەزملەشتۈرەلمەيمەن، ئەمما ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا مۇشۇنداق تەك قىلدۇ!

بۇنداق تېنچ كۈنلەر ئانچە ئۇزۇن قالماي ئىدى، ئالەمنىڭ ئىچكىرىسىدىكى پىلانېتلار بىرلەشمىسى قىسىملىرىنىڭ كۆپلەپ يۆتكىلىشى سەۋەپلىك، زېگېر قىسىملىرىمۇ چېگرادىكى ھۇشيارلىقنى ئۆستۈرگەن ئىدى. ھەر ئىككى تەرەپكە بۇ تېنچ دەۋرنىڭ ناھايىتى تېزلا ئاخىرلىشىدىغانلىقى، ئىلگىرىكى قانلىق ئۇرۇشنىڭ ناھايىتى تېزلا يېتىپ كېلىدىغانلىقى ئىنتايىن ئېنىق ئىدى. يەرشارىدىمۇ ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ئالەم كېمىلىرىمۇ بىر-بىرلەپ ئۇچۇپ ئۇرۇش تەييارلىقىنى پۈتتۈرۈپ بولغان ئىدى، مارس يېنىدىكى پىلانېتلار ئارا ئالەم پونكىتىدىكى خىزمەتچى خادىملار جىددىيلەشكەن ھالدا يۇپىتېر يېنىدا توختىغان زېگېر زور قوشۇنىنى كۆزىتىۋاتاتتى، راداردا ئەكس ئەتكەن زېگېر قوشۇنلىرىنى ئىپادىلەيدىغان يورۇق نۇقتىلارنىڭ كۆپلۈكى كىشىنى ھەيران قالدۇرۇپ، شۇ يەردىكى ھەر بىر ئادەمنىڭ يۈرىكىنى مۇجۇپ، غەيرىتىنى يوقىتاتتى. ئەمما زېگېرلار پلۇتوندىن ئايرىلىپ بۇ يەرگە كەلگەندىن بۇيان ھېچقانداق ھەرىكەت قىلمىغان ئىدى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ تەۋەسىنى ساقلاپ مېدىرلاپمۇ قويمىدى، بەزى ئادەمسىز كۆزەتكۈچلەر ئۇلارغا يېقىنلىشىپ بولغۇچە ئۇلار ئۇنى دەرھال ۋەيران قىلىۋېتەتتى، زېگېر قىسىملىرى ھەرىكەت قىلمىغانسىمۇ كىشىلەرنىڭ كۆڭلىدىكى بېسىم شۇنچە ئېشىپ بېرىۋاتاتتى .

يەرشارىدىكى 2011-يىلى 16-ئىيۇل، پلۇتون يېنىدىكى قاراڭغۇ ئالەمدىن تۇيۇقسىز سۇس قىزىل رەڭلىك نۇرلار چاقنىدى- دە، خۇددى دوزاقنىڭ ئىشىكى ئېچىلغاندەك قان رەڭگىدىكى نۇرغۇنلىغان غايەت زور يېرىقلار پەيدا بولدى، يېرىقلاردىن خۇددى قاسراقلىق قۇرۇتلاردەك مەخلۇقلار بىر-بىرلەپ چىقىشقا باشلىدى. ئۇلارنىڭ چوڭلۇقى پىلانېتلار ئارا ئالەم كېمىسىنىڭ يېرىمىدەك كېلەتتى، ئۇلار زېپىلارنىڭ مەخلۇق ئالەم كېمىسى ئىدى، ئۇلارنىڭ ھەر بىرى جانلىق مەخلۇق بولۇپ، ئىچكى قىسىمغا نۇرغۇن زېگېر قىسىملىرى ئورۇنلاشقان بولۇپ ئالەمدە ئۇيان-بۇيان يۆتكىلەلەيتتى، بۇ مەخلۇقنىڭ بەدىنىدە يەنە ھەرخىل

كسلاتالىق ۋە غوزەك زەمبىرەكلىرى سەپلەنگەن بولۇپ، ئۇنىڭ ئەسلىگە كېلىش ئىقتىدارىمۇ كىشىنى ئىنتايىن ھەيران قالدۇراتتى، غايەت زور بىر جۈپ قاننىغا تايىنىپ ئىسسىقلىق ۋە يورۇقلۇق قوبۇل قىلىپ ئۆز بەدىنىنىڭ ھەرىكەت ئېھتىياجىنى قامدايتتى ھەمدە يىغقان ئىسسىقلىقنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئېتىپ چىقىرايتتى، ئۈنۈمى ئالەم كېمىسىدىكى ماگنىت زەررىچە زەمبىرىكىگە ئوخشاش ئىدى، ئىلگىرى زېگېرلار دەل مۇشۇ خىل غايەت زور جانلىق قورالىغا تايىنىپ پۈتكۈل پىلانېتلار بىرلەشمىسىگە قارشى تۇرغان ئىدى .

زور قوشۇن كەلگەندىن كېيىن بىردەممۇ ئارام ئالمىدى، ماكان ھالقىپ سەكرەش ئاخىرلىشىشى بىلەنلا بارلىق قىسىملار ئۆزلىرىنىڭ يۆنۈلۈشىنى يەرشارىغا توغرىلىدى. يۇپىتېر يېنىدىكى زېگېرنىڭ بايراقچى كېمىسىدە ئۈچ مېگە قۇرۇتى يىغىلىپ يەنە بىر مېگە قۇرۇتنىڭ كېلىشىنى ساقلاۋاتاتتى. ئۇزۇن ئۆتمەي يەريۈزى ئاستا-ئاستا كۆتۈرۈلۈپ، ئۇلارغا ئوپمۇ-ئوخشاش بىر غوزەك قۇرۇت چىقتى، بىراق بۇ قۇرۇت قېنىق قىزىل رەڭلىك ئىدى. بۇ مېگە قۇرۇتنى كۆرۈپ قالغان ئۈچ مېگە قۇرۇتى ئىنتايىن ھەيران بولدى .

— يۇدىس مېگە قۇرۇتى، سىزنىڭ بۇ يەرگە كېلىشىڭىزنى ئويلىماپتىمەن!— دېدى مادېس .
— مەن كېچىكىپ قالدىم، يېقىندا بېكىتلەرنىڭ پىلانېتلار بىرلەشمىسى قىسىملىرى كۆپلەپ يۆتكەلدى، قارىغاندا ئۇلار بىز بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا تەييارلىنىۋاتقان ئوخشايدۇ، شۇ سەۋەپتىن يولغا چىققان ۋاقىتم كېچىكتى، شۇڭا كېچىكىپ قالدىم!— دېدى يۇدىس بوغۇق ئاۋازدا جاۋاب بېرىپ .

— ئەسلىدە مۇنداقكەن-دە، مېگە قۇرۇتى يۇدىس، سىز بولسىڭىز بېكىتلەر بىلەن جەڭ قىلغاندا ئامان قالغان ئاز سانلىق مېگە قۇرۇتلىرىنىڭ بىرى، باش مېگە قۇرۇتى نېمىشقا سىزنى بۇ يەرگە ئەۋەتتىكىن؟— دېدى مادېس .

— بىز ئىككى تەرەپ سوقۇشۇپلا قالساق، بۇ يەرنىڭ ئەڭ چوڭ جەڭ مەيدانلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالىدىغانلىقىنى باش مېگە قۇرۇتى ئىنتايىن ئېنىق بىلىدۇ. بولدى! بىز ھازىر بۇلارنى دېيىشمەيلى، مەن سىلەرنىڭ بۇ يەرنىڭ ۋەزىيىتىنى تەخمىنىي ئىگىلەپ باقتىم، دەرھال چىرىتكۈچىگە بۇيرۇق قىلىپ ئاۋۇ قىزىل رەڭلىك پىلانېتنىڭ يېنىدىكى ئىنسانلارنى يوقىتىڭلار، ئاندىن سىلەرنىڭ ئاۋانگارت قىسىمىڭلار دەرھال ھۇجۇم قىلىپ، ئىنسانلارنى نېمە قىلارنى بىلەلمەي قالدۇرسۇن، ئۇنىڭدىن كېيىن مېنىڭ زاپاس قوشۇنلىرىم دەرھال جەڭگە قاتنىشىدۇ!— دېدى يۇدىس جاۋاب بېرىپ. ئۈچ مېگە قۇرۇتى تەڭلا جاۋاب بېرىشتى :

— پەرمەندارىبىز، مېگە قۇرۇتى يۇدىس !

پىلانېتلار ئارا ئالەم پونكىتىدا ئادەملەر راداردىكى زېگېر قىسىملىرىنىڭ ھەربىر يۈرۈش-تۇرۇشىغا يېقىندىن دىققەت قىلىپ تۇرۇۋاتاتتى، راداردىكى زېگېر قىسىملىرى

بۇرۇنقىغا ئوخشاش مىدىرلاپمۇ قويمايۋاتاتتى، بىراق چىرىتكۈچىلەر قوشۇنى ئۆزلىرىنىڭ رادار دولقۇنىنى قايتۇرۇش ئىقتىدارىغا تايىنىپ كۆپلەپ يۆتكىلىپ كېلىۋاتاتتى. چىرىتكۈچىلەرنىڭ ئىسمى جىسمىغا لايىق پۈتۈن بەدىنىنى زىچچىدە ئۇششاق تۆشۈكچىلەر قاپلىغان بولۇپ، بۇ تۆشۈكچىلەردىن بىرلا ۋاقىتتا تۆت ئەتراپقا جان ئالغۇچ ئېرىتكۈچى سۇيۇقلۇق ئېتىلىپ چىقالايتتى، ئەڭ ياخشى بىرىكمە برونمۇ ئېرىپ كېتەتتى. پىلانېتلار ئارا ئالەم پونكىتىدىكى قىسىملار زېگېر قىسىملىرىنىڭ تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىپ كەلگىنىنى بايقىغان چاغدا تولىمۇ كېچىككەن ئىدى.

— زېگېرلار ھۇجۇم قىلدى، بارلىق جەڭچىلەر دەرھال ئۆز ئورنۇڭلارغا بېرىڭلار! تېز!— ۋاقىرىغان ئاۋازنى ئاڭلاپ چۈشلۈك تاماق يەۋاتقان ئەسكەرلەر دەرھال قوللىدىكى تامىقىنى تاشلاپ قورال-ياراق ئىسكىلاتىغا يۈگۈرۈشتى، تۇنجى تۈركۈم تىزگىن بومبىلار ھاۋاغا كۆتۈرۈلدى، پارتلاشتىن پەيدا بولغان غايەت زور ئوت يالقۇنى ئالەم پونكىتىنىڭ ئەتراپىنى قاپلىدى، ئوت يالقۇنى ئاجىزلاش بىلەنلا چىرىتكۈچىلەر دەرھال ھۇجۇم قىلىپ كەلدى، سانسىزلىغان ھاۋاغا قارشى پىلىموتلار سايراشقا باشلاپ، ھاۋادا ئوت تورىنى شەكىللەندۈردى، بىراق زېگېرنىڭ مۇنتىزىم قوشۇنلىرى يەرشارىدىكى ۋاقىتلىق تەشكىللىگەن قىسىملىرى بىلەن ئاسمان-زېمىن پەرقلىنەتتى، ھاۋاغا قارشى ئېغىر پىلىموتلارنىڭ ئوقلىرى ئۇلارغا قىلچە زەخمە يەتكۈزەلمەيتتى. تۇنجى بولۇپ ئالەم پونكىتىغا قونغان چىرىتكۈچى دەرھال ئىشقا چۈشۈپ كەتتى، پۈتۈن بەدىنىدىن يېشىل رەڭلىك سۇيۇقلۇق چىقىرىپ سىرتتىكى برونە تاختىنى ئېرىتىشكە باشلىدى، مېتال تاختا چىرىسىلاپ ئېرىشكە باشلاپ، بىردەمدە يوغان بىر تۆشۈك ئېچىلدى، چىرىتكۈچى تۆشۈكتىن ئېتىلىپ ئىچىگە كىرىپ كەتتى. ئۇزۇن ئۆتمەي سىرتقى برونە تاختىلارغا چىرىتكۈچىلەر لىق تولدى، پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇلىرى جېنىنىڭ بېرىچە تۈركۈملەپ كېلىۋاتقان ھۇجۇمغا قارشىلىق قىلىۋاتاتتى، نۇرغۇن خادىملار بۇ يەرگە توختىتىپ قويۇلغان ئوچ دانە ئالەم كېمىسىگە قاراپ يۈگۈرۈپ كېتىشتى، ئۇلار بۇ يەردىن دەرھال چېكىنىش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالغان ئىدى. ئۇچقۇغا چىقىش ئىشكىنىڭ يېنىدىكى ئادەملەر توپىنىڭ ئۈستىدىكى تورۇس تۇيۇقسىز ئۆرۈلۈپ چۈشتى، قېچىشقا ئۈلگۈرەلمىگەن بىر قىسىم ئادەملەر نەق مەيداندىلا ئۈستىدىن چۈشكەن پارچە نەرسىلەر ئاستىدا مەجىلىپ ئۆلدى. ئادەملەرنىڭ تېخى ھەيرانلىقى بېسىلماي تۇرۇپلا پۈتۈن بەدىنىدىن سېسىق سۇيۇقلۇق ئېقىپ تۇرىدىغان يوغان بىر قۇرۇت ئىس-تۈتەك ئارىسىدا پەيدا بولدى. ئادەملەر چىقىرىشىپ تۆت تەرەپكە قېچىشتى. بىر مۇنچە ئەسكەرلەرنىڭ قوللىرىدىكى پىلىموتلاردىن كۆزنى قاماشتۇرىدىغان ئوت يالقۇنى ئېتىلىپ چىقتى. ئوقلار بىر-بىرلەپ قۇرۇتنىڭ بەدىنىگە تېگىشكە باشلىدى. ئەمما ئۇ يارىلانماستىن، ئەكسىچە مېتاللار سوقۇلغان چاغدا چاچرايدىغان

ئوت ئۇچقۇنى پەيدا بولدى. چىرىتكۈچى بەدىنىنى تېزلىكتە يىغىپ كىچىكلىتىپ، ئاندىن يەنە تېزلىكتە كۆپۈرۈپ كېڭەيتتى، بەدىنىدىن تامچە - تامچە سۇيۇقلۇقلار ئېتىلىپ چىقتى، بۇ سۇيۇقلۇقلارنىڭ تېزلىكىدىن ئەسكەرلەرنىڭ بەدىنىنىمۇ تېشىپ ئۆتۈپ كېتەلەيتتى، بىردەملىك ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلاردىن كېيىن چىرايى ئۆزگىرىپ كەتكەن جەسەتلەر يەرگە يىقىلىشقا باشلىدى، بەزى ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ دەرھال يولنىڭ ئىككى قاسنىقىغا دالداندى. پۈتكۈل ئالەم كېمە پونكىتىغا بارغانسېرى كۆپ چىرىتكۈچىلەر تېشىپ كىرىپ، تۆت ئەتراپقا قاچقان ئادەملەرنى قوغلاپ ئۆلتۈرۈشكە باشلىدى. ئىككى دانە مىناميوتنىڭ تەسىرىدە بىر چىرىتكۈچى يەرگە يىقىلدى، بىراق بىرى يىقىلغان بىلەن ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئىككىنچى، ئۈچىنچىلىرى ئۈزۈلمەي كىرىشكە باشلىدى، پۈتۈن ئالەم كېمە پونكىتى بۇ چاغدا ئوت يالقۇنى بىلەن قاپلانغان ئىدى، چىرىتكۈچىلەرنىڭ بىلىدىغىنى پەقەت مېڭە قۇرۇتىنىڭ بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلىش - بۇزۇش ئۆلتۈرۈش، يەنە بۇزۇش ئىدى!

ئاي شاردا، بازىدىكى خىزمەتچى خادىملار زور دۈشمەن قوشۇنى بېسىپ كەلگەن بۇنداق ئەھۋالدا نۇرغۇن كېڭەيگۈچى بروننۇكلار چىقىش يوللىرى ئارقىلىق ئاي يۈزىگە چىقتى - دە، ستىۋوللىرىنى ھاۋاغا توغرىلىدى. نۇرغۇن پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇلىرىغۇ ھاۋاغا كۆتۈرۈلدى.

— قوماندان، مارس يېنىدىكى پىلانېتلار ئارا كېمە پونكىتى زېڭىرلار تەرىپىدىن ۋەيران قىلىۋېتىلدى! ئامان قالغانلار ئەڭ يۇقىرى سۈرئەتتە بۇ يەرگە كېلىۋاتىدۇ، ئۇلار بۇ يەردە توختاشنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ!— بىر ئەسكەر يۈگۈرۈپ كىرىپ ئالدىراش دوكلات قىلدى.

جوۋيۇ بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى بۇراپمۇ قويماستىن ئېكرانغا قارىغىنىچە سۇلغۇن ھالدا: — ئۇلارغا بۇ يەرگە كەلمەسلىكنى ئېيتىپ قويغىن، ئۇلار دەرھال يەر شارغا قايتسۇن! بۇ يەرمۇ ھازىرلا جەڭ مەيدانىغا ئايلىنىدۇ!— دېدى. ھېلىقى ئەسكەر بۇنى ئاڭلاپ ئېكرانغا بىر قاراپ داڭقىتىپ تۇرۇپ قالغاندىن كېيىن:

— خو...خوپ، قوماندان!— دېگىنىچە دەرھال يۈگۈرۈپ چىقىپ كەتتى.

— ۋاي خۇدايىم!— دېدى جوۋيۇ ئۆز-ئۆزىگە ئېكرانغا قارىغىنىچە. ئېكراندا زېڭىرلارنىڭ بىرنەچچە غايەت زور جانلىق ئالەم كېمىسى تېز سۈرئەتتە بۇ يەرگە ئۇچۇپ كېلىۋاتاتتى، بىر نەچچە غايەت زور ھەمدە تىرىك قاسراقلىق قۇرۇت كۆز ئالدىڭىزدا پەيدا بولسا سىز قانداق ئويلايتىڭىز؟ ئاي شارغا كەلمەي تۇرۇپلا بۇ قاسراقلىق قۇرۇتلارنىڭ قورسىقىدىن بىر ئىشىك ئېچىلدى. چۇنغا ئوخشايدىغان بىر قۇرۇت بېشىنى چىقىرىپ ئەتراپقا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، ۋىڭىدە ئۇچۇپ چىقتى، ئارقىدىن دەرھاللا ئۇنىڭغا ئوپمۇ-ئوخشاش قۇرۇتلار تۈركۈملەپ ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ ئۇچۇپ چىقىشتى، ئۇلار گويا پۈتكۈل ئالەمنى

56- باب ئاي شارىدىكى قانلىق جەڭ

— ۋاي خۇدايم! نېمىدېگەن كۆپ!— دېدى بىر ئەسكەر كومپيۇتېر ئىستاتىستىكىلاپ چىققان سانغا قاراپ ھۇلۇققان ھالدا. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ سان توختىماستىن تېز سۈرئەتتە كۆپىيىۋاتاتتى .

— ئاگاھلاندىرۇش! زېگېر قىسىملىرى ھۇجۇم قىلدى، بارلىق ئۇچقۇ ئەترەتلىرى جىددىي ئۇچۇرلار، پۈتۈن كۈچ بىلەن دۈشمەنگە تاقابىل تۇرۇڭلار!

ئۇچۇش يولىدا نۇرغۇن ئۇچقۇچىلار ئۇچقانداك يۈگۈرۈپ ئۆز ئۇچقۇلىرىغا چىقىشتى، يەر يۈزى ئارقا سەپ خادىملىرى ئۇچقۇلارنىڭ ئۇچۇش خىزمىتى بىلەن ئالدىراش بولۇپ كېتىشتى. پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇلىرى قۇيرۇقىدىن كۆك رەڭلىك ئوت يالقۇنى چىقارغىنىچە بىر-بىرلەپ ھاۋاغا كۆتۈرۈلۈپ، تېز سۈرئەتتە قاپقاراڭغۇ ئالەم بوشلۇقىغا ئۇچۇپ كىرىپ كېتىشتى .

بىر ئالاقىچى جوۋيۇگە قاراپ :

— قوماندان، تۆت ZXJ-1 پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇ ئەترىتى ھاۋاغا كۆتۈرۈلدى، تەخمىنەن يەنە ئالتە مىنۇتتىن كېيىن دۈشمەن ئارمىيىسى بىلەن ئۇچرىشىدۇ!— دېدى. جوۋيۇ بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ دېدى :

— ئۇچقۇچىلارغا ئېيتىپ قويغىن، ئۇلار ئامالنىڭ بېرىچە دۈشمەن قوشۇنىنى تۇتۇپ تۇرسۇن، كەينىدىكى قوشۇنلار دەرھال ئۇرۇش تەييارلىقىنى پۈتتۈرسۇن .

ھېلىقى ئەسكەر بېشىنى لىگىشتىپ ئۇچقۇچىلارغا خەۋەر قىلىپ قويۇش ئۈچۈن ئالدىراش چىقىپ كەتتى. ئۇچۇپ كېتىۋاتقان پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇلىرىدىكى ئۇچقۇچىلار خۇددى ھېچنېمىگە پەرۋا قىلمىغاندەك يول بويى چاقچاقلىشىپ كېتىپ بارغاندەك كۆرۈنۈشمۇ، ئەمەلىيەتتە ئۇلارغا بۇ قېتىملىق ۋەزىپىنىڭ خەتەرلىكلىكى ئىنتايىن ئېنىق ئىدى، شۇڭلاشقا ئۇلار ئۆز ئارا چاقچاقلىشىپ ئۆزلىرىنىڭ قورقۇش تۇيغۇسىنى بىردەم بولسىمۇ ئۇنتۇشنى ئويلايتتى .

— تازىمۇ چوڭ ھەم سېمىز قۇرۇتلاركەن، بۇ قېتىمقى رەقىبىمىز ئادەمنىڭ كۆڭلىنى تازىمۇ ئېلىشتۇرىدىكەن!— دېدى بىر ئامېرىكىلىق ئۇچقۇچى كۈلۈپ تۇرۇپ. گېرمانىيىلىك ئۇچقۇچى

ئۇنىڭ سۆزىگە ئۇلاپلا كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى :

— ئۇلارنىڭ پاراشوت سەپلىگەن بولۇشىنى ياكى تەسادىپىي ۋەقە سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان

بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن ، بولمىسا ئۇلارغا بەك چاتاق بولىدۇ !

بۇ گەپ بىلەن ھەممەيلەن پاراقىدە كۈلۈشۈپ كەتتى . جۇڭگو ھاۋا ئارمىيە ئوتتۇرا

ئەترىدىكى ليۇخۇا رادارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن :

— ھوي! بولدى بۇرادەرلەر ، تازا بىر تۇتىشىدىغان بولدۇق! — دېدى . بەزى ئامېرىكىلىق

ئۇچقۇچىلار ھاياجانلانغاندىن توۋلاپ كېتىشتى ، يىراق مۇساپىلىق تىزگىن بومبىلار

بىر - بىرلەپ ئېتىشقا تەييارلاندى ، سانسىز يورۇق نۇقتىلارنىڭ ئاستا - ئاستا ئېتىش دائىرىسىگە

يېقىنلاۋاتقىنىنى كۆرگەن ھەممەيلەن تىن ئالماستىن بارماقلىرىدا قويۇپ بېرىش كۈنۈپكىلىرىنى

تۇتقىنچە جىددىيلىشىپ قاراپ تۇراتتى . تۇنجى يۇتقۇچى ئېتىش دائىرىسىگە كىرگەندىن

كېيىن ليۇخۇا غەزەپ بىلەن ۋاقتىدى :

— راسا ئېتىڭلار !

ئاسمانغا لىق تولغان تىزگىن بومبىلار تال - تال ئاق ئىس چىقارغىنىچە يۇتقۇچىغا قاراپ

ئېتىلدى . ئۆزىگە قاراپ كېلىۋاتقان بومبىلارنى كۆرگەن يۇتقۇچىلار تۆت تەرەپكە چېچىلىپ

قاچماستىن ، ئەكسىچە بىر يەرگە توپلىشىپ ئېغىزىدىن سۆسۈن رەڭلىك سۇيۇقلۇقلارنى تىزگىن

بومبىلارغا قارىتىپ پۈركىدى . بۇ سۇيۇقلۇقلار تىزگىن بومبىلارغا تېگىش بىلەنلا بومبىلار

دەرھال پارتلاشقا باشلىدى . ليۇخۇا رادارغا قاراپ ، ئېتىلغان بومبىلارنىڭ كۆپىنچىسىنىڭ زېگېر

قىسىملىرى تەرىپىدىن توسۇۋېلىنغانىنى كۆرگەندىن كېيىن :

— قارىغاندا تازا قاتتىق تىركىشىپ سوقۇشقۇدەكمىز! — دېدى . ليۇخۇا ئاستاغىنە باشقۇرۇش

دەستىسىنى سىلاپ قويدى . ئۇچۇپ كەلگەن دۈشمەنلەرنى كۆز بىلەن كۆرگىلى بولغۇدەك

بولغاندا ، بارلىق ئۇچقۇچىلار سوغۇق تەرلەپ كېتىشتى . بۇ قانداق مەخلۇقتۇ! قاسراقلىق

قۇرۇتقا ئوخشاش بېشى بار بولۇپ ، تۆت دانە غايەت زور قاننى تېز سۈرئەتتە تەۋرىنەتتى ،

بەدىنى زىيادە سەمرىگەن بولۇپ ، بىر جۈپ قىپقىزىل مۇرەككەپ كۆزنى شۇملۇقتىن دېرەك

بەرگىنىچە ئۇلارغا تىكىلىپ تۇراتتى .

— كۆپچىلىك ، ئۆز ئالدىڭلارغا جەڭ قىلىڭلار ، ئوت ئېچىڭلار! — ئاۋاز ئاياقلىشىپ بولغۇچە ،

ئىككى تەرەپ تەڭ دېگۈدەكلا ئوت ئېچىشتى ، ئىنسانلارنىڭ كۆك رەڭلىك لازېرلىق زەمبىرىكى

بىلەن تىزگىن بومبىلىرى يول - يول ئوت تورىنى شەكىللەندۈرگەن بولسا ، زېگېرنىڭ

چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇقلىرى ئاسمانغا لىق تولۇپ ئۇچاتتى . جەڭ باشلىنىپ ئۇزۇن ئۆتمەيلا

ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ يەتتە دانە پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇسى چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇق

تېگىپ پارتلاپ كەتتى ، بۇ قېتىمقى ھۇجۇمغا چىققان ئۇچقۇچىلارنىڭ ھەممىسى يەر شارىدا

زېږېر قىسىملىرى بىلەن كۆپ قېتىم جەڭ قىلغان مۇنەۋۋەر ئۇچقۇچىلار بولسىمۇ ، بىراق بۈگۈنكى رەقىبى يەر شارىدىكى زېڭىر قىسىملىرىغا سېلىشتۇرغاندا ئاسمان - زېمىن پەرقلىنەتتى . مەيلى جانلىقلىقى ، ئەقلى ئىقتىدارىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلىكى ، قوراللىرىنىڭ ئوت كۈچى ۋە قوغدىنىش كۈچى جەھەتتە بولسۇن ، بۇلارنى يەر شارىدىكى زېڭىر قىسىملىرىغا قەتئىي سېلىشتۇرغىلى بولمايتتى . ليۇخۇا بىر يۇتقۇچىنى قارىغا ئالغاندىن كېيىن ، بىر دانە تىزگىن بومبا يۇتقۇچىغا قاراپ تېز سۈرئەتتە ئۇچۇپ كەتتى ، تېگەي دەپ قالغاندا يۇتقۇچى كۈچەپ يۇقىرىغا ئۇچۇپ تىزگىن بومبىدىن ئۆزىنى قاچۇردى !

— كاساپەت! — ليۇخۇا ئەمدى بۇنى ئويلاپ بولغۇچە ھېلىقى يۇتقۇچى 180 گرادۇس ئايلىنىپ ليۇخۇانىڭ كەينى تەرىپىگە ئۇچۇپ ئۆتتى ، ئادەمنىڭ كۆڭلىنى ئاينىتىدىغان سۆسۈن رەڭلىك چىرىتكۈچ سۇيۇقلۇق ئۇنىڭ ئېغىزىدىن ئېتىلىپ چىقتى ، ليۇخۇا قاتتىق ھەيران بولۇپ ئالدىراش نىشانى ئۆزگەرتتى ، گەرچە نۇرغۇن چىرىتكۈچ سۇيۇقلۇقتىن ئۆزىنى چەتكە ئالالغان بولسىمۇ ، ئەمما يەنىلا ئازراق بىر قىسمى ئۇچقۇ گەۋدىسىگە تەگدى ، بىردەملىك مېتالنىڭ ئېرىپ چىرىلىدىغان ئاۋازىدىن كېيىن ، ئۇچقۇ گەۋدىسىدىكى سىرتقى بىر قىسىم بىر تۆشۈك ئېچىلدى ، تۆشۈكتىن ئىچىدىكى زاپچاسلارنى كۆرگىلى بولاتتى . يۇتقۇچى بۇنى كۆرۈپ قوغلاپ زەربە بېرىشنى كۈچەيتتى ، تېخىمۇ كۆپ چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇقلار ئەسەبىلەرچە ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى . ليۇخۇانىڭ ئۇچقۇسى بىردەم ئۇياققا بىردەم بۇياققا ئۇچۇپ ئۆزىنى شۇنچە قاچۇرسىمۇ ئۆزىگە ئەگىشىۋالغان بۇ قۇيرۇقتىن زادىلا قۇتۇلالمىدى . دەل مۇشۇ ئۆلۈم قاش بىلەن كىرىپكىنىڭ ئارىلىقىدا قالغان ۋاقىتتا ، ھېلىقى يۇتقۇچى ئۆزىگە ئۇچۇپ كېلىۋاتقان بىر دانە تىزگىن بومبىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇش ئۈچۈن ئوڭغا چوڭ ئايلاندى .

— ياخشى پۇرسەت! — مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ليۇخۇا ئۇنىڭ يان تەرىپىگە ئۇچۇپ ئۆتتى . دە ، غەزەپ بىلەن ۋاقىردى :

— بېشىڭنى يە ئۆلگۈر غەلتە مەخلۇق !

بىر دەستە كۆك رەڭلىك لازېر نۇرى غەلتە مەخلۇقنىڭ بېشىنى تېشىپ ئۆتتى ، سۆسۈن رەڭلىك سۇيۇقلۇقلار دەرھال چاچراپ ئېتىلىپ چىقتى ، ليۇخۇا توختىماستىن ئېتىپ بۇ يۇتقۇچىنى پارچە - پارچە قىلىۋەتكەندىن كېيىن ئاندىن توختىدى . ليۇخۇا بۇ چاغدا غەلبىسىدىن خۇشاللانماستىن ، ئەكسىچە قەلبىنى بىر خىل ئۈمىدسىزلىك قاپلىۋالدى .

— بىرىگە تاقابىل تۇرۇش بۇنچىۋالا تەس تۇرسا ، بۇنچىۋالا كۆپىنى قانداقمۇ يوقىتىپ بولارمىز؟ — دەپ ئويلىدى كۆڭلىدە ليۇخۇا ئەتراپتا توختىماستىن پارتلاۋاتقان ئوت يالقۇنىغا قاراپ .

ئاي شارى بازىسىدا جوۋيۇ ئېكراندىن بۇ جىددىي جەڭنى كۆرۈۋاتاتتى، ئىككى تەرەپ مەيلى ئەمەلىي كۈچى ياكى سان جەھەتتە بولسۇن ئىنسانلار زېگېرلاردىن كۆپ تۆۋەن تۇراتتى. بۇ چاغدا بىر ئەسكەر كىرىپ دوكلات قىلدى :

— قوماندان، 7- ۋە 8- ئوتتۇرا ئەترەتلەرنىڭ زىيىنى ئېغىر، 5- ئەترەتنىڭ جەڭ قىلغۇدەك كۈچى قالدى !

جوۋيۇ بۇنى ئاڭلاپ كەيپىياتى بىر ئاز جىددىيلەشكەندىن كېيىن دېدى :
— جەڭ شەكلىنى ئۆزگەرتسۇن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى تېز سۈرئەتتە ئاي شارى ئۈستىگە چېكىنىپ كېلىپ، ئالەم كېمىسىگە ماسلىشىپ جەڭ قىلسۇن، يەر يۈزى قىسىملىرى ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش تەييارلىقىنى ياخشى قىلسۇن !
— خوپ، قوماندان!— ھېلىقى ئەسكەر بۇنى ئاڭلاپ دەرھال قىسىملارغا ئۇقتۇرۇش ئۈچۈن ئالدىراش چىقىپ كەتتى. جوۋيۇ يېنىدىكى يەنە بىر ئەسكەرگە قاراپ :

— مەركەز بىلەن ئالاقىلەشكىن، مەن يادرو قورالى ئىشلىتىشنى تەلەپ قىلىمەن!— دېدى .
ئالدىنقى سەپتە جەڭ قىلىۋاتقان ھاۋا ئارمىيىسى ئاللىقاچان زېگېرلارنىڭ بۇنداق ئۆلۈمگە پىسەنت قىلمىغان ھالدا قىلغان ھۇجۇمغا تاقابىل تۇرالمىي قالغان ئىدى، بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بارلىق پىلانېتلار ئارا ئۇچقۇلار تېز سۈرئەتتە چېكىندى، زېگېرنىڭ بىر تۈركۈم يۇتقۇچىلىرى تېز سۈرئەتتە قوغلاپ كەلدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ قېتىم ئۇلارنىڭ سانى ئالدىنقى قېتىمىدىن كۆپ ئىدى، جوۋيۇ بۇنى كۆرۈپ سوغۇق تەرلەپ كەتتى، بىر ئەسكەر ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ كىرىپ دېدى :

— دوكلات، مەركەز بىزنىڭ يادرو قورالى ئىشلىتىشىمىزگە قوشۇلدى، بىزدىن ھېچقانداق بەدەل تۆلەشتىن قورقماي ئۇلارنى يەر شارى سىرتىدا توسۇپ تۇرۇشنى تەلەپ قىلدى !
جوۋيۇ بۇنى ئاڭلاپ كۈلۈپ تۇرۇپ بېشىنى لىگىشتىنچە :

— ناھايىتى ياخشى، ئۇلار يېقىنلاشماستا دەرھال ئېتىڭلار!— دېدى. ئاي شارى بازىسىنىڭ يەر يۈزىدە بىر دانە غايەت زور قويۇپ بېرىش سۈپىسى يەر ئاستىدىن كۆتۈرۈلۈپ چىقتى، يادرو ئوق بېشى قاچىلانغان بىر ئۇچار بومبا كۆرۈندى .

— قويۇپ بېرىش تەييارلىقى پۈتتى !

— نشان قارىغا ئېلىندى !

جوۋيۇ بۇنى ئاڭلاپ تىزگىن سۈپىسىنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۆز قولى بىلەن قويۇپ بېرىش كۈنۈپكىسىنى باستى، ئاتوم بومبىسى قۇيرۇقىدىن كۆك يالقۇن چىقارغىنىچە ھاۋاغا كۆتۈرۈلۈپ يېقىنلاپ كېلىۋاتقان زېگېر قىسىملىرىغا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى، زېگېرنىڭ چىرىتكۈچىلىرى ئۆزلىرىگە قاراپ ئۇچۇپ كېلىۋاتقان تىزگىن بومبىنى كۆرگەندىن كېيىن

دەرھال چىرىتكۈچ سۇيۇقلۇق پۈركۈپ توسماقچى بولدى ، بىراق بۇ قېتىم بۇ تىزگىن بومبا ئىلگىرىكىلىرىگە ئوخشىمايتتى ، غايەت زور ئوت يالقۇنى قاپقاراڭغۇ ئالەمنى يۇرۇتتى ، پارتلاش دولقۇنى بىلەن پارتلاشتىن چىققان ئىسسىقلىق زېڭىرنىڭ بۇ بىر تۈركۈم يۇتقۇچىلىرىنى كۈلگە ئايلاندۇرۇۋەتتى . كەينىدىن كېلىۋاتقان زېڭىر قىسىملىرى بۇنى كۆرۈپ ئىلگىرىلەشتىن دەرھال توختىدى ، پارتلاش ئاخىرلاشقاندا ئەڭ ئالدىدا ماڭغان زېڭىر قىسىملىرىنىڭ ھەممىسى يادرو بومبىسىغا يەم بولغان ئىدى . ئاي شارى بازىسىدىكى خىزمەتچى خادىملار بۇنى كۆرۈپ بىردىنلا قۇلاقنى يارغۇدەك قىقاس - چۇقان سېلىشتى ، جوۋيۇمۇ بۇنى كۆرۈپ كۈلۈپ كەتتى . ئۇ كۆڭلىدە زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلغاندا زېڭىرلارنىڭ پۈتۈنلەي دېگۈدەك ئۆزىنىڭ كۆپ مىقداردىكى ئەسكىرىي كۈچىگە تايىنىپ قارىغۇلارچە ئېلىشىدىغانلىقىنى ، ئۇلارنىڭ پۈتۈنلەي بىر بىئوخېمىيىلىك جانلىق ئىكەنلىكىنى ، كەم كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللىرىنىڭ يوقلۇقى ، پەقەت كىشىنى ھەيران قالدۇرغۇدەك سانى بىلەن رەقىبى بىلەن ئەسكىرىي كۈچ جەھەتتە جان تىكىپ ئېلىشىدىغانلىقىنى ئويلىدى . بىراق ئۇ زېڭىرلاردىن ئىبارەت بۇ ئىرقنىڭ ئەسلىدە بىرلا ۋاقىتتا ئون نەچچە ئىرق بىلەن جەڭ قىلالايدىغانلىقىنى ، زېڭىرلارنىڭ ھەرگىزمۇ پەقەت ئۆزىنىڭ ساناقسىز ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلۈكى ئاساسىدا ئۆز غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشىنى بىلىپلا قالماي ، ئەمەلىيەتتە ئۆزلىرىنىڭ ئەۋزەللىكى ۋە يېتەرسىزلىكىنىمۇ بىلىدىغانلىقىنى ، ئىلگىرىكى جەڭلەردە پولۇتۇسلارنىڭ گەرچە ئىنتايىن يۇقىرى پەن - تېخنىكىغا ۋە روھىي كۈچكە ئىگە بولسىمۇ ، بىراق پولۇتۇسلارنىڭ ئادەم سانى ئىنتايىن ئاز ، زېڭىرلاردەك بۇنداق بىئوخېمىيىلىك جانلىق بىلەن تىغۇ - تىغ ئېلىشىشنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى ، پەقەت ئۆزلىرى ياسىغان قوراللارنى ئىشلىتىپ جەڭ قىلىپ ، ئامالنىڭ بېرىچە ئۆز ئادەملىرىنىڭ زىيانغا ئۇچرىشىدىن ساقلىنىدىغانلىقىنى ، زېڭىرلارنىڭ دەل ئۇنىڭ ئەكسىچە ئىمكانىيەتنىڭ بېرىچە رەقىبىنىڭ ياسىغان قوراللىرىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ ، ئەسكىرىي كۈچىگە تايىنىپ قارىغۇلارچە ئېلىشىدىغانلىقىنى ، ئەگەر ئەسكىرىي سانىنى سېلىشتۇرسا ئۇلارنىڭ ھەرگىزمۇ ئۆتتۈرمايدىغانلىقىنى بىلمەيتتى . نەچچە مىنۇت ئۆتمەيلا ئاي شارى بازىسىدىكى ھېچكىممۇ كۈلەلمىدى ، راداردا زېڭىرنىڭ تېخىمۇ كۆپ ئەسكىرىنى يىغىپ بۇياققا كېلىشكە باشلىغانلىقى كۆرۈندى !

— مەن سىلەرنىڭ زادى قانچىلىك ئەسكىرىڭلارنىڭ ئۆلگىلى كېلىۋاتقانلىقىنى بىر كۆرۈپ باقاي! ئۇلارغا يەنە بىر ئاتوم بومبىسى ئېتىپ تەمنى تېتىتىپ قويۇڭلار!— دېدى جوۋيۇ قەھرى بىلەن .

ئىككىنچى ئاتوم بومبىسى ھاۋاغا ئۆرلىگەندىن كېيىن زېڭىرلارغا قاراپ تېز سۈرئەتتە ئۇچۇپ كەتتى ، بۇ قېتىم زېڭىرلار توپلىغان ئەسكىرىي كۈچ ئابايىقىدىن نەچچە ھەسسە كۆپ ئىدى ،

ئۆزلىرىگە ئېتىلىپ كېلىۋاتقان يادرو بومبىسىنى كۆرۈپ زېگېرلار تۆت تەرەپكە قاچماستىن ، بىر توپ چىشى چېكەتكىلەر ئۇچۇپ چىقتى ، ئاندىن نۇرغۇن توپا رەڭلىك سۇيۇقلۇقنى يادرو بومبىسىغا پۈركىدى ، بومبا پارتلىماستىن سۇيۇقلۇقلار بومبىغا تېگىپلا قېتىشىپ ، بىر قەۋەت قېلىن سىرتقى قاپ شەكىللەندۈردى ، بىر دەمدىن كېيىن بومبىنىڭ ھەممە يېرى ئورلىپ ، ئالەم بوشلۇقىدا لەيلەپ قالدى .

— نېمىشقا پارتلىمايدۇ؟

— قوماندان ، تىزگىن بومبا بۇيرۇقنى رەت قىلدى .

بازىدىكىلەر بۇنى كۆرۈپ ھۇدۇقۇپ كېتىشتى ، زېگېرلار بۇنى كۆرۈپ ئەكسىچە دەرھال ئەسەبىيلىشىپ كېتىشتى ، بارلىق قىسىملىرى ئىلگىرىلەش سۈرئىتىنى تېخىمۇ تېزلەتتى . جوۋيۇ بۇنى كۆرۈپ :

— ئامال يوق ، ئۇلار بىلەن تىغمۇ - تىغ ئېلىشىدىغان بولدۇق - تە! - دېدى . ئاي شارى ھاۋا بوشلۇقىدىكى توققۇز دانە ئالەم كېمىسى ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنى قوزغاتتى ، كۆك رەڭلىك نۇر ئاستا - ئاستا كېمە ئۇچىغا يىغىلىشقا باشلىدى ، زېگېرنىڭ يۇتقۇچىلىرى ئېتىش دائىرىسىگە كىرگەندىن كېيىن ، توققۇز تال غايەت زور كۆك رەڭلىك نۇر كېمىلەردىن ئېتىلىپ چىقتى ، تېخى يۇتقۇچىلارنىڭ بەدىنىگە تولۇق تەگمەي تۇرۇپلا ، ئۇلارنىڭ بەدىنى ئاستا - ئاستا ئېرىشكە باشلىدى . كۆك رەڭلىك نۇر ناھايىتى تېزلا ئاجىزلىدى ، يۇتقۇچىلار يەنە بىر قېتىم ئېتىلىپ كەلدى ، پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇلىرى دەرھال ئۇلارغا قاراپ ئۇچۇپ چىقىشتى ، كەينىدىكى ئالەم كېمىلىرى دەرھال قايتا ئېنېرگىيە تولۇقلاشقا باشلىدى ، ئاي شارى يەر يۈزىدىكى كېڭەيگۈچى برونىلەر ھاۋا مۇداپىئە قوراللىرىغا ماسلىشىپ ، تۈركۈم - تۈركۈملەپ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىش ھېسابىغا ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان يۇتقۇچىلارغا تاقابىل تۇرماقتا ئىدى ، برونىدىكى پىلموتلار بىردەممۇ توختىماي ئوق ئاتاتتى ، يۇتقۇچىلار چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇق بىلەن برونىلارغا ھۇجۇم قىلاتتى ، ئۆز بەدىنى بىلەن برونىلارغا سوقۇلاتتى ، ئىشقىلىپ قارشى تەرەپنى ئۆلتۈرگىلى بولىدىغانلىكى ئۇسۇللارنىڭ ھەممىسىنى ئۇلار ئىشلىتىپ باقتى ، ھاۋادىكى يۇتقۇچىلارنىڭ سانىنىڭ كۆپلىكىدىن ئاسماننى كۆرگىلى بولمايتتى دەپ تەسۋىرلەشكە بولاتتى ، سانى ئاز پىلانېتلار ئارا ئۇچقۇلار بولسا ئاستا - ئاستا بۇ قارا رەڭلىك دولقۇن تەرىپىدىن يالماپ كېتىلىشكە باشلىدى . يۇتقۇچىلار بولسا زېگېرلارنىڭ مەخسۇس ھاۋادىكى دۈشمەنلەرگە تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن ئۆزگەرتكەن جانلىق ئىدى ، يەر يۈزىدىكى ھۇجۇمدا ئۇلارنىڭ ئارمانغا تۇشلۇق دەرمانى بولمىدى ، زېگېرنىڭ نۇرغۇن يۇتقۇچىلىرى يەر يۈزىدىكى برونىلارغا ھۇجۇم قىلىشتىن ۋاز كەچتى . برونە مەشغۇلاتچىلىرى ئۆزلىرىنىڭ قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنى تاللىغانلىقلىرىنى تەنتەنە قىلىشىۋاتقاندا ،

بىر دانە سېرىق رەڭلىك نۇر شارى ئۇچۇپ كېلىپ يەر يۈزىدىكى بىر زەمبىرەك سۇپىسىغا تەڭدى، كۈچلۈك پارتلاش پۈتكۈل زەمبىرەك سۇپىسىنى پارتلىتىپ ئاسمانغا ئۇچۇرئۈەتتى، ھەممە ئادەم بۇ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان پارتلاش كۈچىدىن داڭقىتىپ تۇرغىنىدا، ئاسماندا شەكلى دېڭىزلاردىكى چوڭ قاپلىق قىسقىچىغا ئوخشايدىغان جانلىقلار يۇتقۇچىلارنىڭ ھېمايىسىدە ئاستا-ئاستا لەيلەپ ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى، ئۇلارنىڭ كۆكرىكىدىن سېرىق رەڭلىك نۇر شارلىرى ئېتىلىپ ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى، يەر يۈزىدىن كىشىنى ئەيمەندۈرگۈدەك پارتلاش ئاۋازلىرى ئارقا-ئارقىدىن ئاڭلىنىشقا باشلىدى. يەر يۈزىدىكى قۇرۇلۇشلار پارتلاش ئاۋازى ئىچىدە بىر-بىرلەپ ئۆرۈلۈپ چۈشۈشكە باشلىدى، پۈتكۈل يەر يۈزى خۇددى ئوت يالقۇنى تەرىپىدىن يالماپ يۇتۇۋېتىلگەندەك ئىدى، بۇنداق ھۇجۇمغا دۇچ كەلگەن برونە قىسمىمۇ قالايمىقانلىشىپ تۆت تەرەپكە قېچىشقا باشلىدى .

— ئەبلەخ، بۇ جىن ئۇرغان نەرسىلەرنى چوقۇم يوقاتمىساق بولىمغۇدەك!— دېدى يەر پوستىنىڭ ئاستىنى قەۋىتىدە قوماندانلىق قىلىۋاتقان جوۋيۇ يېنىك تىترەۋاتقان پولغا قاراپ. پارتلاش كۈچىنى مۇشۇ يەردىمۇ بىلگىلى بولاتتى. بۇ قورقۇنچلۇق مەخلۇقلارنى چوقۇم ئالدى بىلەن يوقىتىش لازىم ئىدى، ئۇلارنىڭ قۇدرىتى راستىنلا ئادەمنى بەك ھەيران قالدۇراتتى!

زېڭىرلارغا بۇ تېخى يەتمىگەندەك قىلاتتى، تېخىمۇ كۆپ چوڭ قاپلىق قىسقىچىلار تېخىغىچە ئېنېرگىيە قاچىلاۋاتقان ئالەم كېمىسىگە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى، ئىككى ئالەم كېمىسى ئېنېرگىيە قاچىلاشنى توختىتىپ، ئۇلارنىڭ ھۇجۇمغا قارشى ئالدىغا قاراپ ئۇچۇپ، تېخىغىچە ئاي شارى بازىسىغا ھۇجۇم قىلىۋاتقان چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارغا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى، بۇ چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارنىڭ قۇدرىتى گەرچە كىشىنى ھەيران قالدۇرمىسۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىنى قوغداش كۈچى ھەقىقەتەنمۇ بەك ئاجىز ئىدى، بىر نەچچە پاي ئوق بىلەنلا بىرنى يوقاتقىلى بولاتتى! بىراق ئۇلارنىڭ يېنىدا قوغداۋاتقان يۇتقۇچىلارنىڭ سانى ھەقىقەتەنمۇ بەك كۆپ ئىدى، ئۇلار ھەتتا ئۆزلىرىنىڭ بەدىنى ئارقىلىق بۇ چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارنىڭ ھۇجۇمغا ئۇچرىشىنى توسايتتى، بىر قىسىم چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارمۇ ھۇجۇم يۈنۈلۈشىنى ئۆزگەرتتى، بىر دانە سېرىق رەڭلىك نۇر شارچىسى ئىككى دانە ئالەم كېمىسىنى ئېغىر يارىلاندى، پالوبىدىكى كېڭەيگۈچىلەرنىڭ ھەممىسى بۇ چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارنىڭ ھۇجۇمى ئاستىدا پۈتۈنلەي تۈگەشتى .

— كېمە باشلىقى، بىز بەرداشلىق بېرەلمەي قالدۇق، ئېغىرلىق كۈچىگە قارشىلىق قىلىش سىستېمىسى پۈتۈنلەي كاردىن چىقتى، بىز قىمىرلىيالمىي قالدۇق!— دېدى بىر ئالاقچى ئالدىراش-تېنەش. بۇ ئامبىرىكىلىق كېمە باشلىقى بۇنى ئاڭلاپ رادارغا قاراپ قويۇپ كۈلۈپ قويدى. ئۇ چاقىرغۇنى ئېلىپ باشقا بىر نەچچە كېمىدىكىلەرگە قىسقىچە بىر ئېغىز

سۆزلىگەندىن كېيىن ئۆز ئورۇندۇقىغا ئاستا - ئاستا ئولتۇرۇپ قالدى، بىر نەچچە تال كۆك رەڭلىك نۇر دەستىسى ئالەم كېمىسىنىڭ ئارقا تەرىپىدىن ئۇچۇپ كېلىپ، ئۇنىڭ كېمىسىنى تېشىپ ئۆتتى، تەڭداشسىز كۈچلۈك زور پارتلاش بىلەن تەڭ كېمىگە ئەتراپتىكى بارلىق زېگېرلار قوشۇلۇپ كۈلگە ئايلاندى .

يەر شارىدا، كېچىدە كىشىلەر ئايغا قاراپ ئايغا قاراپ ئاي ئەتراپىدا تۇرۇپ - تۇرۇپ ئاجىز ئوت ئۇچقۇنىنىڭ توختىماي چاقناۋاتقانلىقىنى كۆرەتتى! 2- قېتىملىق زەمبىرەك ئېتىلغاندىن كېيىن، زېگېر ھۇجۇمنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئاي شارىدىن ئالەم كېمىسىگە يۆتكىدى، قالغان ئالەم كېمىلىرى شار شەكىلدە توپلىنىپ ھۇجۇمغا تەسلىكتە تاقابىل تۇرۇشقا باشلىدى. ئاي شارى يۈزىدىكى چوڭ قاپلىق قىسقىچىچاقىلارمۇ ھۇجۇمنى توختاتتى، بىر تۈركۈم پارازىت ماكان ئىگىلىرى خارابىلىققا ئايلانغان ئاي شارى يۈزىگە قوندى، توپ - توپ يىرتقۇچىلار تېز سۈرئەتتە ئېتىلىپ چىقىپ، ھايات قالغان جانلىقلارنى ئىزدەشكە باشلىدى.

---

57 - باب ھايات - ماماتلىق جېڭى

ئاي شارى يۈزى ئاللىقاچان چوڭ قاپلىق قىسقىچىچاقىلار تەرىپىدىن تۈزلەڭلىككە ئايلاندۇرۇۋېتىلگەن ئىدى، نۇرغۇن يىرتقۇچىلار يەر يۈزىدە ئۇيان - بۇيان مېڭىپ يۈرۈپ، ھايات قېلىش مۇمكىنچىلىكى بار جانلىقلارنى ئىزدەپ يۈرەتتى. بىر قىسىم برونە شوپۇرلىرى چوڭ قاپلىق قىسقىچىچاقىلارنىڭ ھۇجۇمىدا تەلىيىگە يارىشا ھايات قالغان بولسىمۇ، بىراق يىرتقۇچىلارنىڭ ئۆتكۈر قوللىرى ئاستىدا ناھايىتى تېزلا قىيىمغا ئايلاندى. ھېچقانداق بىر ئىنساننىڭ ھايات قالمىغانلىقى جەزملەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، يەنە بىر تۈركۈم پارازىت ماكان ئىگىلىرى ئاي شارىغا قوندى. ئۇنىڭ قورساق خالتىسىدىن تۇرقى چايانغا ئوخشايدىغان بىر توپ قۇرۇتلار - ئەركەك ھەرلەر تېشىپ چىقتى، ئۇلار يەر يۈزىگە چىقىپلا ئىشقا كىرىشىپ كەتتى، ئۇلار تۈركۈملەپ تۆشۈك تېشىپ، يەر پوستىنىڭ ئاستىنى قىسىمىدىكى ئاي شارى بازىسىغا قاراپ يۈرۈش قىلىشقا باشلىدى.

يەر پوستىنىڭ ئاستىنى قىسىمىدىكى بازىنىڭ ئىچى ئالاقزادىلىككە چۆمگەن ئىدى، نۇرغۇن جەڭچىلەر قارشىلىق كۆرسىتىشكە تەييارلاندى، ھەر قايسى چىقىش ئېغىزلىرىغا ئېغىر تىپلىق پىلىمۇتلار تىكلەندى. قوماندانلىق ئۆيىدە جوۋيۇ رادارغا قاراپ زېگېر قىسىملىرىنىڭ ھەرىكىتىنى كۆزىتىۋاتاتتى. زېگېرلار بازىنى كولاپ بىرىكمە مېتالدىن ياسالغان برونە تاختىغا

كەلگەندە ئىلگىرىلەش سۈرئىتى ئاستىلاپ قالدى. پۈتكۈل بازا خۇددى ئادەمخور چۆمۈلىلەر بىلەن قورشۇپىلىنغاندەك ھالغا كەلدى، ئەڭ ئۈستۈنكى قەۋەتتىكى جەڭچىلەر جىددىيەلەشكەن ھالدا تورۇسقا قاراپ تۇراتتى، بازا ئىچى تېپ-تېپ بولۇپ، پەقەت ھەر خىل ئۈسكۈنىلەر چىقارغان ئاۋازلارلا ئاڭلىناتتى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئەڭ ئۈستۈنكى قەۋەتتىكى تورۇستىن مېتاللارنىڭ ئېرىپ چىرىسىلىغان ئاۋازى ئاڭلىنىشقا باشلىدى. تورۇس بىردىنلا غولاپ چۈشتى، بىر ئەركەك ھەرە ئەمدى يەرگە چۈشۈشكە پىلىمۇت ئوقىدا يەر چىشلىدى. ئەركەك ھەرنىڭ قىلچىمۇ قوغدىنىش كۈچى يوق بولۇپ، بىردەمدىلا بىر چىقىراپ جان بەردى، ئەسكەرلەر نېمىشقا زېڭىرلارنىڭ ئاران بىر تال قۇرۇتى كىرگەنلىكىگە ھەيران بولۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنىڭ ئۈستىدىكى تورۇس پۈتۈنلەي غولاپ چۈشتى. كۆپچىلىكنىڭ چىقىراشقان ئاۋازلىرى ئىچىدە نۇرغۇن يىرتقۇچىلار يامغۇر تامچىلىرىدەك تورۇكلاپ چۈشۈشكە باشلاپ، بارلىق ئادەملەرنى زىچىدە ئورۇۋالدى. قىسقىغىنە قارشىلىقتىن كېيىن ئەڭ ئۈستۈنكى قەۋەتتىكى ئۆتۈشمە يوللار پۈتۈنلەي زېڭىرلار تەرىپىدىن ئىشغال قىلىندى، زېڭىرنىڭ يىرتقۇچىلىرى دەرھال تۆت تەرەپكە تارىلىپ بازىنىڭ ھەر قايسى بۇلۇڭ-پۇشاقلىرىغا قاراپ يۈگۈرۈپ كېتىشتى. بىر تۈپ-تۈز كارىدوردا زېڭىرنىڭ يىرتقۇچىلىرى جەڭچىلەرنىڭ جەستىنى دەسسگىنچە تېز سۈرئەتتە ئىلگىرىلەۋاتاتتى، ئەڭ ئالدىدا يۈگۈرۈۋاتقان بىر يىرتقۇچى ئېنېفرا قىزىل نۇرغا دەسسەپ سالدى، پارتلاشتىن پەيدا بولغان ئوت يالقۇنى كارىدورنى بىر ئالدى، ئوت يالقۇنى ئۆچكەندىن كېيىن، يىرتقۇچىلارنىڭ نۇرغۇن كۆيۈپ قارايغان جەستىلا قالغان ئىدى، ھېلىلا تېخى جىمجىتلىققا چۆمگەن بازا ئەمدىلىكتە مىلتىق ئاۋازىدىن لەرزىگە كەلگەن ئىدى، بازىدىكى جەڭچىلەر تار كارىدوردىن پايدىلىنىپ زېڭىرنىڭ زور قوشۇنى شەكىللەندۈرگەن قارا رەڭلىك كەلكۈنى تۈسۈپ تۇرۇۋاتاتتى، بىراق ئۆزلىرىگە بارغانسېرى يېقىنلاپ كېلىۋاتقان يىرتقۇچىلار ھەممەيلەنگە ئۇلارنى ئاران بىر مەزگىللا تۈسۈپ تۇرالايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ قويدى!

ئاي شارى ھاۋا بوشلۇقىدا ئېشىپ قالغان بىر قانچە ئالەم كېمىلىرىنىڭ سىرتقى قېپى چىرىتكۈچىلەرنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇمى ئاستىدا ئۆتمە-تۆشۈك بولۇپ كەتكەن ئىدى، بىر قىسىم چىرىتكۈچىلەر ئالەم كېمىسى ئىچىگە بۆسۈپ كىرىپ ھەممە جايدا بۇزغۇنچىلىق قىلىشقا باشلىغان ئىدى. پۈتكۈل كېمە لەپەڭشىپ چۈشۈپ كېتەيلا دەپ قالغان بولۇپ، كېمە ئىچىدىن تۇرۇپ-تۇرۇپ ئوت يالقۇنى ئېتىلىپ چىقاتتى، يېڭى بىر تۈركۈم پارازىت ماكان ئىگىلىرى تېز سۈرئەتتە يەر شارىغا قاراپ ئۇچۇشقا باشلىدى، بىراق ئۇلارنى تۈسۈپ قېلىشقا ئامال بولمايۋاتاتتى. ئەمدىلا يەرشارىغا يېقىنلىغان پارازىت ماكان ئىگىلىرى تېخى ئىنكاس قايتۇرۇپ بولغۇچە، بىر تۈركۈم يىراقتىن تىزگىنلىنىدىغان بومبىلار ئۇچۇپ كېلىپ ئۇلارنى

جايلىۋەتتى. يەر شارى ئوربېتسىدا ، ھەر قايسى ئەللەرنىڭ يۈزلىگەن ئالەم كېمىلىرى رەتلىك سەپ تۈزۈپ ، بۇ باسقۇنچىلارغا قارشى تەييارلىنىپ تۇرۇشقان ئىدى! بىر قىسىم ئالەم كېمىلىرى ئاستا-ئاستا ئەسلىدىكى ئوربېتسىدىن ئايرىلىپ تېز سۈرئەتتە ئاي شارىغا قاراپ ئۇچتى ، بۇنى كۆرگەن ئاي شارى بازىسىدىكى خادىملار خۇشال ئەنئەنە قىلىشقا باشلىدى. زېگېر قىسىملىرىنىڭ چىرىتكۈچىلىرى بۇ زور قوشۇننى كۆرگەندىن كېيىن قايتا قارىغۇلارچە ھۇجۇم قىلىشقا پىتىنالمىدى. لىن خەييۈن جۇڭخۇا دەرىجىلىك چارلىغۇچى ئالەم كېمىسىدە جەڭگە قوماندانلىق قىلىۋاتاتتى ، كېڭەيگۈچى برونىلەر پالوبىغا بىر-بىرلەپ چىقىپ ئالەم كېمە قېپىغا چاپلىشىۋالغان چىرىتكۈچىلەرگە تاقابىل تۇرۇشقا باشلىدى. بۇ نەچچە ئون ئالەم كېمىسى ئۇچبۇرجەك سەپ تۈزگەن بولۇپ ، ئەمما ئەڭ ئوتتۇرىدىكى ئىككى ئالەم كېمىسى جەڭگە قاتناشمىغان ئىدى! بىر قىسىم چىرىتكۈچىلەر تۆت تەرەپتىن قورشاپ كەلدى ، بىراق ئۇلارنىڭ قالايمىقان ھۇجۇمى ئالەم كېمىلىرىگە قىلچىمۇ زىيان يەتكۈزەلمىدى ، چىرىتكۈچىلەر ئالەم كېمىلىرىدىن ئايرىلىپ بىر يەرگە توپلىنىشقا باشلىدى. خۇددى بىر توپ قاپقارا بۇلۇتتەك قىسىملارغا قاراپ باسۇرۇپ كېلىشكە باشلىدى .

— دەل ۋاقتىدا كەلدى!— ئويلىدى لىن خەييۈن كۆڭلىدە. ئىككى تەرەپتىكى ئالەم كېمىلىرى دەرھال تارىلىپ ، ئوتتۇرىدىكى جەڭگە قاتناشمىغان ئىككى كېمىگە يول بەردى ، ئىككى ئالەم كېمىسىنىڭ باش تەرىپىگە ئاللىقاچان كۈچلۈك كۆك رەڭلىك نۇر يىغىلىپ بولغان ئىدى. بۇنى كۆرگەن چىرىتكۈچىلەر ئەتراپقا تارىلىپ قېچىپ ماگنىت زەررىچە زەمبىرىكىنىڭ ھۇجۇمىدىن پاناھلانماقچى بولدى ، بىراق بۇ چاغدا ئۇلار ئاللىقاچان بەكلا كېچىككەن ئىدى. غايەت زور كۆك رەڭلىك نۇر دەستىسى كېمە بېشىدىن ئېتىلىپ چىقىپ ، قاپقارا بۇلۇتقا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى ، ھەش-پەش دېگۈچە دەستە-دەستە كۆك نۇرلار قاپقارا بۇلۇت ئارىسىدىن ئېتىلىپ چىقىپ ، يوپ-يورۇق ئوت شارى قاپقارا بۇلۇتنىڭ ئورنىنى ئالدى !

زېگېرنىڭ بايراقچى كېمىسىدە يۇدېس بۇ ئىشلارنى جىمجىت ئولتۇرۇپ كۆزىتىۋاتاتتى ، ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇ خىقىرىغان ئاۋازدا :

— سىلەر قىسىمىڭلارنى ئىنسانلارنىڭ ئاۋۇ قىسىمىدىن يىراقراق ئېلىپ كېتىڭلار ، ئۇلارغا ئۆزۈم تاقابىل تۇراي!— دېدى. ئۇنىڭ سۆزى تۈگەش بىلەن تەڭ دانە-دانە سەزگۈچ قوللار سوزۇلۇپ چىقىپ ، يۇدېسنىڭ غوزىكىگە تۇتاشتى .

لىن خەييۈن كېمە ئەترىتىگە قوماندانلىق قىلىپ ئاخىرى زېگېرنىڭ قاتمۇ-قات مۇھاسىرىسىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ ، ئاي شارى ھاۋا بوشلۇقىغا يېتىپ كەلدى ، خارابىگە ئايلىنىپ قالغان ئاي شارى يۈزىگە ، تېخىغىچە ئۇ يەردە ئايلىنىپ يۈرگەن يىرتقۇچىلارغا قاراپ ، لىن خەييۈن بارلىق ئالەم قىسىمى پىيادە قىسىملىرىنى دەرھال ئاي شارىغا چۈشۈپ ، يەر پوستى ئاستىدىكى ئاي شارى

بازىسىغا ياردەم قىلىشقا بۇيرۇق قىلدى. ئالەم كېمىسى ئىچى بىردىنلا ئالدىراشچىلىققا چۆمدى. نۇرغۇن ئەسكەرلەر توشۇغۇچى كېمىلەرگە قاراپ ماڭغاندا سۇس قىزىل رەڭلىك بىر دەستە نۇر ئالەم كېمىسى يېنىدا پەيدا بولدى. ئۇنىڭ ئوتتۇرىسىدىن تال-تال قان رەڭگىدىكى يېرىقلار پەيدا بولدى، ھەممەيلەن داڭقاتقىنىچە كۆز ئالدىدىكى بۇ مەنزىرىگە قاراپ تۇرغىنىدا، يېرىقلاردىن زېڭېرنىڭ جانلىق كېمىلىرى ئېتىلىپ چىقىشقا باشلىدى! بۇ غايەت زور گەۋدىگە قاراپ ھەممەيلەن بىردىنلا ئەس-ھۇشنى يوقاتتى، لىن خەييۈن بۇنى كۆرۈپ ھەيرانلىق بىلەن ۋاقتىدى :

— تېز ماڭايلى، دەرھال كېمىنى ئايلاندۇر!

چېن جىكۈن ئالدىراپ رولىنى بۇردى، ئەمما بۇ چاغدا كېچىككەن ئىدى! باشقا ئالەم كېمىلىرىدىكى خىزمەتچىلەرنىڭ ھەيرانلىق ئىلكىدە تۇلغان ئاۋازلىرى ئىچىدە زېڭېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى جۇڭخۇا دەرىجىلىك كېمىگە قاتتىق سوقۇلدى. كۈچلۈك سوقۇلۇش كۈچىنىڭ تەسىرىدە پۈتكۈل ئالەم كېمىسى ئۇچۇش يۆلۈنۈشىدىن ئېغىپ كەتتى، ئالەم كېمىسى ئىچىدىكىلەر ئوڭتەي-توڭتەي بولۇپ يىقىلىپ كېتىشتى، نۇرغۇنلار سوقۇلغاندا پەيدا بولغان تۆشۈكتىن ۋاكۇئۇملۇق ئالەم بوشلۇقىغا ئۇچۇپ چىقىپ كېتىشتى. لىن خەييۈن ئورنىدىن تۇرۇپ دەرھال ئېسىنى يىغىپ، دەرھال بارلىق تاقاقلىرىنى ئېتىدىغان كۈنۈپكىلارنى باشتى، بۇ چاغدا زېڭېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسىنىڭ كۈچلۈك ئالدى پۇتلىرى تۇيۇقسىز ئالەم كېمىسى ئىچىگە سانجىلىپ كىردى. دە، ئالەم كېمىسىدىن يوغان بىر تۆشۈك ئاچتى!

چېن جىكۈن بۇنى كۆرۈپ ئالدىراپ كەتتى :

— ئۆلگۈر، ئامال قىلىپ ئۇنىڭدىن قۇتۇلساق بولاتتى!

چېن جىكۈن ئۇچقۇچى ئورنىدا ئولتۇرۇپ ئالەم كېمىسىنىڭ ھەرىكەتلىنىشىگە كۈچىنى ئەڭ يۇقىرى چەككە تەڭشەپ، ئەمما زېڭېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى چىرىمىۋالغان جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسى قۇيرۇقىدىكى ئىتتىرىگۈچتىن كۆك رەڭلىك يالقۇن چىقارغىنىچە قىمىرلاپمۇ قويمىدى، ئالەم كېمىسىدىكى بىر قىسىم زەمبىرەك ۋە برونىلەر يۆتكىلىپ، بۇ جانلىق ئالەم كېمىسىنى كۈچلۈك ئوققا تۇتتى، بىراق قېلىن ھەم قاتتىق قاسرىقى بار جانلىق ئالەم كېمىسى بۇنىڭغا پەرۋامۇ قىلمىدى. بىر توپ ئۇزۇن تۇرۇشلار ئۇنىڭ بەدىنىدىن سوزۇلۇپ چىقىپ، جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىنىڭ گەۋدىسىگە چاپلاشتى. بىر تۈركۈم يىرتقۇچىلار بۇ تۇرۇشلار ئارقىلىق ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ ئالەم كېمىسىگە چىقتى. بۇ چاغدا چوڭ قاپلىق قىسقىچىلار ئوت ئۈستىگە ياغ چاپقانداك يۈگۈرۈپ كەلدى، ھوي، ياق! ھەيلىپ كەلدى. دە، ئالەم كېمىسىنى تەلۋىلەرچە بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى، بۇنى كۆرۈپ باشقا قىسىملار بارلىق كۈچى بىلەن لىن خەييۈنلەرگە ياردەملىشىپ ھەرىلەردەك

يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان غەلتە مەخلۇقلارنى توسۇشقا باشلىدى. ئامېرىكا ياسىغان بىر دانە ئالەم كېمىسى ماگنت زەررىچە زەمبىرىكىنىڭ ئېنېرگىيىسىنى تولۇقلاپ بولۇپ، بۇ چوڭ غەلتە مەخلۇقنى توپقا تۇتتى، خاتا يارىلاندىرۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن بۇ ئوق پەقەت زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسىنىڭ گەۋدىسىگە قارىتىپ ئېتىلدى، بىراق بۇ ئوق پەقەت جانلىق ئالەم كېمىسىنىڭ بىر تال قانتىنىلا ئۇزۇۋەتتى، قارامتۇل يېشىل رەڭلىك سۇيۇقلۇق ئالەمگە چاچرىدى، زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى قۇلاقنى پاڭ قىلغۇدەك ئېچىنىشلىق چىقىردى! بىراق ئۇنىڭ ئىككى ئالدى پۇتى ئالەم كېمىسىنى مەھكەم قاماللىغىنچە ئازراقمۇ بوشاشمىدى، تۆت ئەتراپتا لەيلەپ يۈرگەن يۇتقۇچىلارنىڭ ھەممىسى بۇنى كۆرۈپ دەرھال توپلىشىپ ماگنت زەررىچە توپى ئاتقان ئالەم كېمىسىگە قاراپ يوپۇرۇلۇپ ماڭدى!

ئاي شارى بازىسى. بىر كەڭ كارىدورنىڭ ئىچىدە ئەتراپ ئەسكەرلەر ۋە يىرتقۇچىلارنىڭ جەستى بىلەن لىق تولغان ئىدى، زېگېرنىڭ قارامتۇل يېشىل قېنى بىلەن ئىنسانلارنىڭ قىپ-قىزىل قېنى ئارىلىشىپ كەتكەن ئىدى! بىردىنلا ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋاز ئاڭلاندى! ئىككى سايە ئاسماندىن چۈشتى، بىرسى پۈتۈن بەدىنىدىن قارامتۇل يېشىل سۇيۇقلۇق ئېقىۋاتقان، ئاي بازىسىغا ھۇجۇم قىلغان زېگېرنىڭ يىرتقۇچىسى، يەنە بىرى پۈتۈن بەدىنىنىڭ نۇرغۇن جايلىرىدىن كۆك رەڭلىك ئۇچقۇن چاقناۋاتقان ماشىنا ئادەم ئىدى. زېگېرنىڭ ھۇجۇمىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن جوۋيۇ ئاسالىق كىرىش-چىقىش ئېغىزلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېتىۋېتىشكە بۇيرۇق قىلغان ئىدى. بۇ ئىككىسى دەل قاپقاق ئېتىلىۋاتقاندا ئۇچرىشىپ قېلىشقان ئىدى، يىرتقۇچى قارامتۇل يېشىل رەڭلىك كۆزلىرى بىلەن كۆز ئالدىدىكى بۇ مېتال مەخلۇققا غەزەپ بىلەن تىكىلىپ تۇراتتى، ئۆزى يوقاتقان ئاۋۇ ئىنسانلارغا سېلىشتۇرغاندا بۇ نەرسە كۆپ يامان ئىدى! ماشىنا ئادەمنىڭ ئېلىپكىتىر كۆزى توختىماستىن زېگېرنىڭ بۇ جانلىقىنى سايلاپ، سانلىق مەلۇماتقا ئاساسەن ئۇنىڭ كېيىنكى ھۇجۇمىغا ھۆكۈم قىلىۋاتاتتى. بىردەم توختىغاندىن كېيىن يىرتقۇچى ئاۋال ھۇجۇم قىلدى، ئۇ كۈچەپ سەكرەپ ھاۋاغا كۆتۈرۈلۈپ، ئۆتكۈر قوللىرى بىلەن ماشىنا ئادەمنى كەسمەكچى بولدى. ماشىنا ئادەمنىڭ سانلىق مەلۇماتىدا ئۇنىڭ ھۇجۇم شەكلى ئاللىقاچان ھېسابلاپ بولۇنغان ئىدى، ئۇنىڭ قوللىرى ئۆزىگە يېقىنلاپ بولغۇچە شاپپىدە ئۆزىنى چەتكە ئالدى-دە، يىرتقۇچىنىڭ بېشىغا كەلتۈرۈپ بىرنى سالىدى. يىرتقۇچى قاتتىق ئاغرىققا چىداپ ماشىنا ئادەمنىڭ ئۇچلۇق تىكەنلەر قاپلىغان ئارقا تەرىپىدىن سوقۇپ تۆشۈك ئاچتى-دە، ماشىنا ئادەمگە قاراپ ئېتىلدى، كۈچلۈك سوقۇلۇش كۈچى ماشىنا ئادەمنى تامغا قاتتىق سوقتى، مېتال تامغا سوقۇلۇشتىن ئويماپ پەيدا بولدى. زېگېرنىڭ يىرتقۇچىسى ئاغرىق دەستىدىن داۋاملىق ھۇجۇم قىلالىدى، ماشىنا ئادەم ئاستا-ئاستا ئورنىدىن تۇردى، ئۇ بەدىنىدىكى

ئوت ئۇچقۇنى چاچراۋاتقان يېڭىدىن پەيدا بولغان ئىككى تۆشۈككە قاراپ قويدى. يىرتقۇچى قاتتىق ئاغرىق دەستىدىن تېخىمۇ ھايجانلىنىپ كەتكەن ئىدى، ئىككى تەرەپ ئۆزئارا قارىشىپ قويۇپ، بىرلا ۋاقىتتا قوللىرىنى سوزۇشۇپ قارشى تەرەپكە قاراپ ئېتىلىشتى، ئىككىسى پومداقلىشىپ كېتىشتى، ماشىنا ئادەمنىڭ يوغان تۆمۈر مۇشتى يىرتقۇچىنىڭ ئوڭ كۆزىنى قۇيۇۋەتتى، ئەمما يىرتقۇچى ئاغرىققا قىلچىمۇ پەرۋا قىلماي ئۆتكۈر قوللىرىنى ماشىنا ئادەمنىڭ بەدىنىگە تىقتى. ماشىنا ئادەم تەسلىكتە قوللىرىنى ئۈزۈپ يىرتقۇچىنىڭ ئۆتكۈر قوللىرىنى تۇتۇۋالدى. ئاندىن يىرتقۇچىنىڭ ئۆز بەدىنىگە تىققان قولغا كۈچەپ بىرنى ئۇردى، سۆڭەكنىڭ سۇنغان ئاۋازى كىشىنى شۈركەندۈرەتتى. ھازىر بۇ ماشىنا ئادەمنىڭ ئېنېرگىيىسىمۇ جىق خوراپ كەتكەن ئىدى، ئەگەر يېتەرلىك ئېنېرگىيە بولغان بولسا بۇ بىر مۇشت ئاللىقاچان ئۇنىڭ ئۆتكۈر قوللىرىنى ئۈزۈۋەتكەن بولاتتى. يىرتقۇچى ماشىنا ئادەمگە تىققان قولىنى تارتىپ، يەنە بىر قولى بىلەن ماشىنا ئادەمنىڭ بەدىنىدىكى سامان يولى سىستېمىسىنىڭ بەلگىسىگە سانجىپ نەچچە تال تۆشۈك ئاچتى، سۇس كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچ سوزۇلۇپ چىقىپ يىرتقۇچىنىڭ بوينىغا كۈچەپ تىقىلدى، ئاغرىق يىرتقۇچىنىڭ غالجىرانە جەڭ قىلىشى ئىرادىسىنى ئۇرغۇتتى، ئۇ سۇنغان قولىنى كۈچەپ سوزۇپ، ماشىنا ئادەمنى دەس كۆتۈرۈۋالدى، ئۇنىڭ قاتتىق ھۆكۈرىگەن ئاۋازى ئەتراپىنى بىر ئالدى، ئۇ يەنە بىر قولى بىلەن ماشىنا ئادەمنى بېلىدىن ئىككى پارچە قىلىۋەتتى، تۆمۈر پارچىلىرى يەرنى بىر ئالدى! گەرچە بەدىنى ئىككى پارچە بولۇپ كەتكەن بولسىمۇ، ئەمما ماشىنا ئادەم خۇددى يېڭىلىگىنىگە تەن بەرمىگەندەك قوللىرىنى سوزۇپ يەنە ئۇرۇشماقچى بولدى، يىرتقۇچى بۇنى كۆرۈپ، مېڭىپ بېرىپ، ئۆتكۈر قوللىرى بىلەن ماشىنا ئادەمنىڭ بېشىنى پارە-پارە قىلىۋەتتى، قىمىر قىلماي ياتقان ماشىنا ئادەمنى كۆرۈپ يىرتقۇچى ئۆزىنىڭ غەلبە قىلغىنىنى ھېس قىلدى. غەلبە خۇشاللىقى ئۇنى ئەسەبىيلىكتىن ئازات قىلدى، كۈچلۈك ئاغرىقمۇ بۇ چاغدا قايتا تۇتتى. يىرتقۇچى ئاغرىق دەستىدىن يەرگە يىقىلدى، توختىماي قان ئېقىۋاتقان يارىسىغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، يېنىدىكى ئاللىقاچان تۆمۈر-تەسەككە ئايلانغان ماشىنا ئادەمگە يەنە بىر قارىۋېتىپ ئاستا-ئاستا قارامتۇل يېشىل رەڭلىك بىر جۈپ كۆزنى يۇمدى، ئۇ كۆزلىرىنى يۇمۇۋاتقان دەل شۇ پەيتتە ھەر ئىككى تەرەپ ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسىنى — قارشى تەرەپنى يوقىتىشنى تاماملىغان ئىدى!

58- باب يېتىپ كېلىش

— قوماندان! لىن خەييۈن گېنېراللارنىڭ ئالەم كېمىسى زېگېر قىسىملىرى تەرىپىدىن ئوربۇلىنىپ قىمىرلىيالمىي قالدى، بازىنىڭ 7- قەۋىتى زېگېرلار تەرىپىدىن پۈتۈنلەي ئىشغال قىلىندى! 8- قەۋەتتىكى قوغدىنىش قىسىملىرى ئۇلارنى ئۇزۇن توسۇپ تۇرالمىدۇ!— دوكلات قىلدى بىر ئەسكەر چىلىق- چىلىق تەزلىگىنىچە. جوۋيۇ ئېگىنىنى سىلاپ تۇرۇپ:

— ئەھۋالدىن قارىغاندا، بازىنىڭ ئۇلار تەرىپىدىن ھۇجۇم قىلىپ ئېلىنىشى پەقەت ۋاقىت مەسىلىسىدەك قىلىدۇ!— دېدى، ئاندىن ئۇ يېنىدىكى ئەسكەرگە شەرەتلىدى، ھېلىقى ئەسكەر بىر كۈنۈپكىنى باستى، تامدىن بىر چوڭ ئىشىك ئاستا- ئاستا ئېچىلدى! جوۋيۇ ۋە بىر نەچچە يىلەن ئۇنىڭ ئىچىگە كىردى، ئۇنىڭ ئىچىدە ھەرخىل قورال- ياراقلار رەتلىك تىزىقلىق تۇراتتى. جوۋيۇ بىر نەچچە «قىزىل يۇلتۇز» زەربە مىلتىقىنى تاللاپ ئالغاندىن كېيىن چىقىپ دېدى:

— ھەممىڭلار ئۆزەڭلار ياخشى كۆرىدىغان قوراللارنى ئېلىڭلار، بىردەم تۇرۇپ بىز زېگېرلار بىلەن تازا بىر سوقۇشىمىز!

ئۇنىڭ سۆزى تۈگىشىگە ھەممەيلىن يۈگۈرۈپ كىرىپ قۇچاق- قۇچاقلاردا قوراللارنى كۆتۈرۈپ چىقىشتى. ئالدىراش يۈرگەن ئەسكەرلەرنى كۆرۈپ جوۋيۇ تىزگىن سۇپىسىنىڭ ئالدىغا كېلىپ بىر قاتار سانلارنى كىرگۈزدى، كومپيۇتېردا كىرىشتۈرۈلگەن سۈنئىي ئادەم ئاۋازى ئاڭلاندى:

— بازا ئۆزىنى پارتلىتىش پروگراممىسى قوزغىتىلدى، تاللاش شەكلى قولدا پارتلىتىش، بازا قوماندانى جوۋيۇ، قوزغىتىش شىفرىنى كىرگۈزۈڭ!

جوۋيۇ ئەتراپتىكى ئۆزىگە قاراپ تۇرغان خىزمەتچى خادىملارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، كۈلۈپ تۇرۇپ دېدى:

— بۇ مېنىڭ زېگېرلارغا بەرگەن ئەڭ ئاخىرقى سوۋغام، ئەلۋەتتە، بۇنىڭ ئالدىنقى شەرتى ئۇلار بۇ يەرگە ھۇجۇم قىلىپ كېلەلسە!

ھەممەيلىن بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىشتى. ئەمەلىيەتتە ئۇلارنىڭ ھەممىسى جوۋيۇگە ئوخشاش ئويلاۋاتاتتى. جوۋيۇ بېشىنى لىگىشتىپ قويۇپ، بارماق ئىزىنى سېلىشتۇرغاندىن كېيىن كۆتۈرۈلۈپ چىققان تىزگىن سۇپىسى ئالدىدا ئۇزۇن بىر قاتار شىفرىنى كىرگۈزدى.

— شىفر توغرا!— ئاۋاز ئاياقلىشىشى بىلەن تىزگىن سۇپىسىدىن بىر ئاچقۇچ تىقىدىغان تۆشۈك كۆرۈندى، جوۋيۇ يۇشۇرۇپ قويۇلغان بىر شىفرلىق چاماداندىن بىر ئاچقۇچنى ئېلىپ

تۆشۈككە تىقتى، ھازىر ئەگەر ئۇ ئاچقۇچنى تولغىسىلا پۈتكۈل بازا بەش سېكۇنتىلا ئاي شارىدىن مەڭگۈلۈك يوقايتتى!

ئاي شارى ھاۋا بوشلۇقىدا ليۇخۇا لەپپەڭشىپ ئاران قالغان پىلانېتلار ئارا جەڭ ئۇچقۇسىنى ھەيدەپ ساناقسىز چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇقلار ئارىسىدىن بۆسۈپ ئۆتتى. ليۇخۇا ئاللىقاچان توققۇز دانە چىرىتكۈچىنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەن ئىدى، ئەمما ئۆتمە - تۆشۈك بولۇپ كەتكەن جەڭ ئۇچقۇسى ئۇنىڭ تېخىمۇ كۆپ دۈشمەننى يوقىتىشىغا بەرداشلىق بېرەلمەيۋاتاتتى. راداردا ھەممە يەردە زېگېرنىڭ قىسىملىرى كۆرۈنەتتى، ئەتراپتا قىسىملىرىمىزنىڭ جەڭ ئۇچقۇلىرىدىن ئانچە كۆپ قالغان ئىدى، شۇنداقىمۇ نەچچە ھەتتا ئون نەچچە دانە چىرىتكۈچىلەر تەرىپىدىن قوغلىنىۋاتاتتى.

— ئۆلگۈر، ئەجەبا بىز راستىنلا مۇشۇ قۇرۇتلارنىڭ قولىدا ئۆلەرمىزمۇ؟— ليۇخۇا مۇشۇنى ئويلاۋېتىپ تۇيۇقسىز ئالدى تەرەپتىن ئۆزىگە ئۇدۇل ئېتىلىپ كېلىۋاتقان بىر چىرىتكۈچىنى كۆردى، ئۇنىڭ ئاغزىدىن كىشىنى يىرگەندۈرىدىغان چىرىتكۈچ شۆلگەي ئېتىلىپ چىقتى! ليۇخۇا قاتتىق چۆچۈپ چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇقتىن ئۆزىنى ئالدىراش چەتكەن ئالدى، ئۇچقۇ گەۋدىسى قاچالغان بىلەن قاننى قاچالمىدى. چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇق قاناتقا زەربە بىلەن تېگىپ، قاناتنىڭ يوغان بىر پارچە يېرى ئېرىپ كەتتى، پىلانېتلار ئارا ئۇچقۇ خۇددى ھاراق ئىچكەن زابوئىدەك ئوڭ-سولغا ئىغاڭشىپ كەتتى، ليۇخۇا جېنىنىڭ بېرىچە ئۇچقۇنى مۇقىملاشتۇرماقچى بولدى، بىراق يەنە بىر ئۇچقۇم ئېرىتكۈچى سۇيۇقلۇق تەسىرىدە پۈتكۈل ئۇچقۇ ھاۋادا ئوت يالقۇنىغا ئايلاندى.

يەر شارى ئوربىتىسىدا يۈزلىگەن ئالەم كېمىلىرى تۈمەنلىگەن پىلانېتلار ئارا ئۇچقۇلارنىڭ ماسلىشىشى ئارقىسىدا زېگېرنىڭ چىرىتكۈچىلىرىنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇمىغا جېنىنىڭ بېرىچە تاقابىل تۇرۇۋاتاتتى. بارلىق ئۇچقۇچىلار ھەممە تىزگىن بومبىلىرىنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىنمۇ يەنە ھەممە ئۇقلىرىنى ئېتىپ تا بىرەر تال ئوقى قالمىغۇچە جەڭ قىلىپ، خالىمىغان ھالدا قايتىپ ئوق-دورا تولۇقلايتتى! ھەر بىر ئۇچقۇچىنىڭ كەينىدە بىر چىرايلىق كۆك رەڭلىك پىلانېت — ئۇلار تۇغۇلۇپ-ئۆسكەن ئانا پىلانېت بار ئىدى! كۆز ئالدىدا ئۇچۇپ يۈرگەن كىشىنىڭ كۆڭلىنى ئاينىتىپ قۇسقۇسىنى كەلتۈرىدىغان بۇ غەلتە مەخلۇقلارنى كۆرگىنىدە، ئۆزلىرىنى بېقىپ چوڭ قىلغان بۇ گۈزەل پىلانېتنىڭ بۇ كۆڭۈلنى ئاينىتىدىغان غەلتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن دەپسەندى قىلىنىدىغانلىقىنى ئويلاپ، ئۇلارنىڭ كۆڭلىدە ئىختىيارسىز ھالدا غەزەپ ئوتلىرى لاۋۇلدايتتى! ئاخىرغىچە جان تىكىپ ئېلىشىدىغان باتۇرانە روھ ئۇلارنى بارلىق زېگېر قىسىملىرىنى يەر شارى سىرتىدا توسۇپ تۇرۇشقا، زېگېر قىسىملىرىنى بىر قەدەممۇ ئالغا سىلجىش خام خىيالىنى قىلدۇرماسلىققا مۇيەسسەر قىلدى!

يەر شارىدا ھازىر ئەڭ جىددىي ئاگاھلاندىرۇش ئېلان قىلىندى! تېخىغىچە تېنچلىقتىن مەسخۇشت بولۇپ يۈرگەن ئادەملەر چۆچۈپ كېتىشتى! قورقۇنچ ۋە ئالاقىزادىلىك يامراپ كەتمەستىن، ئەكسىچە ھەممەيلەن تېخىمۇ ئىتتىپاقلىشىشقا باشلىدى. ئورتاق دۈشمەن ئالدىدا ئىلگىرىكى ئىنسانلارنى جەڭ مەيدانىدا ئۆزئارا ئەسەبىيلەرچە قىرغىن قىلدۇرغان باھانىلەرنىڭ ھەممىسى نەلەرگىدۇ غايىپ بولغان ئىدى. كىشىلەر خىزمەتچى خادىملارنىڭ يېتەكلىشىدە تەرتىپلىك ھالدا بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى پاناھ جايلارغا كىرىشكە باشلىدى. قېرىلار، ئاياللار ۋە بالىلار ئالدى بىلەن كىردى. ئەرلەر قېپقالدى. بىر مۇ ئەر كىشى كىرىشنى تالاشمىدى. ئەگەر ئۇنداق قىلسا كۆپچىلىك ئۇنى كۆزگە ئىلمايتتى! قېپقالغانلارنىڭ ھەممىسى قىسىملارغا ياردەملىشىپ ئاكوپلارنى ياساشقا باشلىدى، ھەربىي ماشىنىلار بىر-بىرلەپ ھەيدەپ كېلىنىشكە باشلىدى. سەپ بېشىدىكى ئەسكەر ماشىنىدا تۇرۇپ توۋلىدى :

— كۆپچىلىك بۇ يەرگە يىغىلىڭلار، مېنىڭ سىلەرگە دەيدىغان گېپىم بار!
بۇ گەپنى ئاڭلاپ كىشىلەر ئالدىراش يېتىپ كېلىشتى - دە، جىمجىتقىنە بىر يەرگە توپلاشتى. ھېلىقى ئەسكەر قولىغا كاناي ئېلىپ توۋلىدى :

— كۆپچىلىك، بىزنىڭ گۈزەل ماكانىمىز زېگېر غەلىتە مەخلۇقلىرىنىڭ تاجاۋۇزىغا ئۇچراش ئالدىدا تۇرماقتا، بىزنىڭ باتۇر ئالەم كېمىسى قىسىملىرىمىز ئاسماندا پۈتۈن كۈچى بىلەن زېگېر غەلىتە مەخلۇقلىرىنىڭ تاجاۋۇزىغا قارشىلىق كۆرسەتمەكتە! ئەگەر زېگېرلار بىزنىڭ مۇداپىئە لېنىيىمىزنى بۆسۈپ ئۆتۈپ كەتسە، بىزنىڭ گۈزەل ماكانىمىز زېگېر غەلىتە مەخلۇقلىرىنىڭ ئاياق ئاستى قىلىشىغا ئۇچرايدۇ. بىز بۇنداق ئىشنىڭ يۈز بېرىشىغا ھەرگىز يول قويايمىز، بىز بىر تۈركۈم پىدائىي ئەسكەر قوبۇل قىلماقچى! ئەگەر كىمكى بىز بىلەن بىللە زېگېرلارغا قارشى تۇرۇشنى خالىسا، شۇ ئالدىغا چىقسۇن!

سۆز ئاياقلىشىپ بولغۇچە كىشىلەر تەۋرەپ كېتىشتى، نۇرغۇنلار ئالدىغا بىر قەدەم چىقىشتى، گەرچە دەسلەپتە بىر قىسىملار ئازراق ئارىسالدى بولۇپ تۇرۇپ قېلىشقان بولسىمۇ، ئەمما باشقىلارنىڭ ئالدىغا چىققىنىنى كۆرۈپ، ئۇلارمۇ ئالدىغا بىر قەدەم چىقىشتى! كىشىلەر چۇقان سېلىپ توۋلاشتى، ھەممەيلەن «زېگېرلارغا قارشى تۇرۇپ، ئۆز ماكانىمىزنى قوغدايلى!» دەپ توۋلاشتى، بەس-بەستە زېگېرلار بىلەن ئاداققىچە قانلىق جەڭ قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشەتتى. ھېلىقى ئەسكەر بۇنى كۆرۈپ ھاياجانلانغان ھالدا دېدى :

— بىز ھازىر ھەر قايسىڭلارغا قورال تارقىتىپ بېرىمىز، كۆپچىلىك قورالنى ئالغاندىن كېيىن ئەسلى ئورنۇڭلاردىن مىدىرلىماڭلار، بىز قوراللىرىنى ئىشلىتىش ئۇسۇلىنى سۆزلەپ بېرىمىز!

ئۇ قولنى بىر شىلتىۋىدى، ھەربىي ماشىنا يېنىدىكى بىر ئەسكەر :
— كۆپچىلىك، بۇياققا كېلىپ رەتكە تىزىلىڭلار! ھەممىڭلار بۇ يەرگە كېلىڭلار! - دېدى.

كىشىلەر مېڭىپ كېلىپ تىزىلىشتى، ئەسكەرلەر ماشىنىدىن قوراللارنى چۈشۈرۈپ، ھەربىر ئادەمگە بىر - بىرلەپ تارقىتىپ بېرىشكە باشلىدى. بىر قىسىم قورال مەستانىلىرى قوللىرىدىكى قوراللارغا مەستانىلەرچە قاراپ خۇشال ھالدا سىيلاپ كېتىشتى. بەزى ئەسكەرلەر ئۈچ - تۆتتىن توپلاشقان كىشىلەر توپىدا كۆپچىلىككە قوراللارنىڭ ئىقتىدارى ۋە ئىشلىتىش ئۇسۇلىنى سۆزلەشكە باشلىدى!

دەل مۇشۇ پەيتتە ئاي شارى ئاسمىنىدا گېنېرال لىن خەييۈننىڭ جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسى زېڭپېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى تەرىپىدىن چىڭگىدە چىرمىشىپ قېلىپ ئاجرىيالماي قالغان ئىدى، زور بىر تۈركۈم يىرتقۇچىلار جانلىق ئالەم كېمىسىنىڭ تۇرۇبىسى ئارقىلىق ئالەم كېمىسى ئىچىگە يۇپۇرۇلۇپ كىرىپ، كېمە ئىچىدىكى مۇھاپىزەتچى قوشۇن بىلەن كەسكىن ئېلىشىۋاتاتتى! يېقىن ئەتراپتا تۇرغان ئالەم كېمىسى قوماندانى لىن خەييۈننىڭ كېمىسىنىڭ ئاستا - ئاستا زېڭپېرلار تەرىپىدىن يۇتۇلۇپ كېتىۋاتقانلىقىغا ئامالسىز قاراپ تۇراتتى. ئۆزىمۇ ساناقسىز چىرىتكۈچىلەر تەرىپىدىن ئوربۇلىنغاچقا ئارمانغا چۈشلۈك دەرمانى يوق تۇراتتى. چىن جىكۈن كېمىنى ھەيدىگىنىچە جېنىنىڭ بېرىچە سۈرئەتنى تېزلىتىۋاتاتتى، ئەمما زېڭپېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى قىمىرلاپمۇ قويمىدى. چىن جىكۈن تەقەززا بولغان ھالدا دېدى:

— بۇ غەلتە مەخلۇقتىن ئاجراشقا ئامال بولمىدى، گېنېرال!

لىن خەييۈن تەشۋىشلەنگەن ھالدا ئالدى تەرەپتىكى جانلىق ئالەم كېمىسى ۋە ئاسماندا لىق ئۇچۇپ يۈرگەن چىرىتكۈچىلەرگە قاراپ تۇراتتى، كېمىدىن ۋاز كېچىشكە بۇيرۇق قىلغان تەقدىردىمۇ، قېچىپ چىققان ھېچقانداق جەڭ قىلىش ئىقتىدارى يوق قۇتقۇزۇش كېمىلىرىگە ئۆلۈمدىن باشقا يول يوق ئىدى! لىن خەييۈن تازا جىددىيلىشىپ تۇرغاندا، بىلنەر - بىلنىمەس مىلتىق ئاۋازى ئاڭلاندى. لىن خەييۈن ئالدىراپ سورىدى:

— نېمە؟ يىرتقۇچىلار بۇ يەرگە ھۇجۇم قىلىپ كەلدىمۇ؟

بىر ئەسكەر يۈگۈرۈپ كېلىپ دوكلات قىلدى:

— ياق، پەقەت بىرنەچچە يىرتقۇچى 24 - رايوننىڭ ھاۋا ئالماشتۇرۇش تۇرۇبىسىنى بويلاپ ئۆمىلەپ كىرىپ كەلدى. ئۇلارنى يوقىتىپ بولدۇق!

لىن خەييۈن بۇنى ئاڭلاپ ئالدىراش دېدى:

— دەرھال توسۇۋېتىڭلار...

سۆزى تۈگەپ بولغۇچە ئالەم كېمىسى قاتتىق سىلكىنىپ كەتتى. سىرتتىكى جانلىق ئالەم كېمىسى كېمە ئىچىگە كىرىۋاتقان قىسىملىرىنىڭ ئىلگىرىلەش سۈرئىتىنى بەك ئاستا بولۇپ قالدى دەپ ئويلىدى بولغاي، بىراقلا ئۆزى ھەرىكەتكە كېلىپ، بىر دانە ئالدى قولىنى زەربە بىلەن ئالەم كېمىسىگە ئۇردى، ھەربىر ئۇرۇشىدا ئالەم كېمىسىنىڭ سىرتىدىن يوغان بىر تۆشۈك

ئېچىلاتتى . تەۋرىنىش ئىچىدە ئۇچقۇچى بۆلمىسىدىكى بىر قىسىم ئەسۋاپلاردىن ئوت ئۇچقۇنى چاچراپ چىقىشقا باشلىدى . قالايىمقانچىلىق ئىچىدە كىمىنىڭ ئاستاغىنى بىر تىزگىنە كىنى ئېلىپ بىر كۈنۈپكىنى بوشقىنە باسقۇنى بىلگىلى بولمىدى ، ئالەم كېمىسىنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچى پېچى زىيادە كۈچەپ ئايلىنىپ ، ئىتتىرگۈچتىن چىققان كۆك رەڭلىك نۇر كۆزنى بىردىنلا باشقىچە قاماشتۇرۇۋەتتى! زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسىمۇ بۇ پۈتۈن كۈچى بىلەن قۇتۇلماقچى بولغان ئالەم كېمىسىنى تۇتۇپ تۇرالماي قالدى . ھەرىكەتلەندۈرگۈچى پېچىنىڭ كۈچى ئەڭ يۇقىرى چەككە يېتىپ قالغاندا زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى پەقەت تۇتۇپ تۇرالمايدى ، ئالەم كېمىسى كۈچلۈك ئېتىلىپ چىقتى ، بىراق بۇنىڭ بەدىلىگە كېمە گەۋدىسىدە بىر تال ئۇزۇن ئىز قالدى . زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى ئۆز قولىدىكى ئولجىنىڭ قېچىپ كەتكىنىنى كۆرۈپ ئالدىراش قايرىلىپ قوغلاپ كەلدى ، بىراق ماگىنت زەرىچە زەمبىرىكى ئۇنىڭ ئىلگىرىلەش سۈرئىتىنى زور دەرىجىدە ئاستىلىتىپ قويدى ، زىيادە قوپال گەۋدىسى زورۇققان ھالدا ئالەم كېمىسىنىڭ كەينىدىن قوغلاپ كېلىۋاتاتتى !

ئالەم كېمىسىدىكى خىزمەتچى خادىملار ئۈمىدسىزلىكتىن ھەيرانلىققا ، ئارقىدىنلا ھەيرانلىقتىن خۇشاللىققا چۆمدى . ئۆزلىرىگە يېقىندىن ئەگىشىپ ، تاپ بېسىپ كېلىۋاتقان زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسىگە قاراپ ، ئۇلار ھازىر پەقەت ھەرىكەتلەندۈرگۈچى پېچىنىڭ چىقارغان ئېنېرگىيىسىنىڭ ھەرگىزمۇ يوقالماستىنلا تىلىيەلەيتتى ، ئەگەر زېگېرلار قوغلاپ يېتىشىپلا قالسا ئۆزلىرىگە ئۆلۈمدىن باشقا يول يوق ئىدى! بىراق بۇ ئارزۇ ئەمەلگە ئاشمايتتى ، ئېنېرگىيە ئاز - ئازدىن خوراپ ، ئەڭ ئاخىرى ئالەم كېمىسى توختاپ قالدى ، زىيادە كۈچەپ ئايلىنىشنىڭ نەتىجىسىدە ھەرىكەتلەندۈرگۈچى پېچىمۇ ئەمدى پەقەت قوزغىلايمىدى ، كېمە ئىچىدە ھەممە يەردە قېتىراپ يۈرگەن يىرتقۇچىلارنى ، ئۆزلىرىگە بارغانسېرى يېقىنلاپ كېلىۋاتقان جانلىق ئالەم كېمىسىنى كۆرۈپ ، ھەممەيلەن ئەمدى ئۆزلىرىنىڭ تۈگەشكەنلىكىنى بىلىشتى . بىراق ئاللىقاچان ئاستاغىنى قۇياش سىستېمىسىنىڭ سىرتىغا كېلىپ بولغان پولۇتۇسلىرىنىڭ يىراق سەپەر قوشۇنى قىسىملىرى بۇنداق ئويلىمىدى ، نەچچە ئون توشۇغۇچىلار ئۆزلىرىدە ئالاھىدە بار بولغان ماكان ئاتلاپ يەتكۈزۈش ئىقتىدارىنى ئىشلەتتى ، تېخىغىچە قاتمۇ - قات مۇھاسىرىدە تۇرغان جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىدىكى خىزمەتچى خادىملار ئالەم كېمىسىنىڭ ئۈستىدە تۇيۇقسىز پەيدا بولغان كۆك رەڭلىك قاينامنى كۆرۈپ نېمە قىلارنى بىلمەي قېلىشتى ، غايەت زور تارتىش كۈچى پۈتكۈل ئالەم كېمىسىنى يۇتۇپ ئېلىپ كىرىپ كەتتى ، پەقەت بىر ئامبىرىكىلىق خىزمەتچى خادىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر ئېغىز سۆزىلا قېلىپ قالدى :

— خۇدا ساقلىغاي !

زېږېږنښك بايراقچى كېمىسىدىكى مادېس ھەم ئەنسىرىگەن ھەم ئازراق روھلانغان ھالدا دېدى :

— قارىغاندا قاتتىق جەڭدىن ساقلانغىلى بولمىغۇدەك، جەڭ پاتلا پارتلىغۇدەك !
يۇدېسنىڭ غوزىكىدىكى سەزگۈچ قوللار كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە قىسقىراپ كىرىپ كەتتى،
يۇدېسنىڭ غوزىكى تەۋرەشكە باشلىدى، پەقەت ئۇنىڭ خىقىرىغان ئاۋازىلا ئاڭلاندى :
— توغرا! دەل ۋاقتىدا كەلدىڭلار، پولۇتۇسلار! بۇ قېتىم بىز چوقۇم كونا ھېسابىمىزنى
راۋۇرۇس ھېسابلىشىۋالايلى!

59- باب ھەركاللىدا ھەرخىيال

يۇدېس بۇ چاغدا دەرھال بۇيرۇق چۈشۈردى :

— مادېس، دەرھال ئالدىنقى سەپتىكى قىسىملارغا چىقىم بىلەن ھېسابلاشماي تېز سۈرئەتتە يەر
شارى ئۈستىدىكى مۇھاپىزەتچى قىسىملارنى يوقىتىش بۇيرۇقىنى چۈشۈرۈڭ، مەن باشقا
قىسىملارنى باشلاپ پولۇتۇسلارغا تاقابىل تۇراي !
مادېس جاۋاب بەردى :

— خوپ، يۇدېس مېڭە قۇرۇتى! پولۇتۇسلارنىڭ كەلگىنىگە قارىغاندا، بىزنىڭ پىلانېتلار
بىرلەشمىسى بىلەن بولىدىغان بۇ جەڭدىن ساقلىنىشىمىز مۇمكىن بولمايدىغاندەك تۇرىدۇ !
يۇدېس ئاستاغىنە دېدى :

— پىلانېتلار بىرلەشمىسى بىلەن بولغان جەڭ توختىغاندىن بۇيان، بىز ئىككى تەرەپ ئىزچىل
تىرىكىشىش ھالىتىدە تۇرۇپ كەلدۇق، ئېغىزىمىزدا گەرچە تېنچلىق، دوستلۇق دېگىنىمىز
بىلەن، ئەمما ئىككى تەرەپتىكى ھەربىر ئادەم تېنچلىق ۋە دوستلۇقنى پەقەت ئۆز
ئېغىزىمىزدىلا دەپ قويغانلىقىمىزنى، بىراق كۆڭلىمىزدە بۇنداق ئويلىمايدىغانلىقىمىزنى
بىلىمىز! جەڭ توختىغاندىن بۇيان باش مېڭە قۇرۇتى ئىزچىل كېيىنكى قېتىملىق جەڭ ئۈچۈن
تەييارلىق قىلدى، بىراق بۇنداق ناھايىتى تېزلا قايتا جەڭ قىلىدىغىنىمىزنى، يەنە كېلىپ،
جەڭ قىلىشنىڭ باھانىسى بېكىتلەر بىلەن ئوپومۇ- ئوخشاش ئىرق ئۈچۈن بولىدىغانلىقىنى
ئويلاپمۇ باقمىغان ئىدى !

مادېس :

— مېنىڭ بىر ئېغىز سۆز قىستۇرۇپ قويۇشۇمغا ئىجازەت بېرىڭ، بېكىتلەرنىڭ بۇنداق قىلىشى

ئەرزىمدۇ؟ بىز زېگېرلارنىڭ ئەسلىگە كېلىش سۈرئىتى كائىناتتا ھازىر بىز بىلىدىغان ھەرقانداق بىر ئىرقىڭىڭىدىن كۆپ تېز! چوڭ جەڭ ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، بېكېتلەر تەخمىنەن جەڭدىن ئىلگىرىكى سەۋىيىسىدىن ئازراقلا ئاشتى، ھالبۇكى بىزنىڭ سەۋىيىمىز بۇنىڭلىق بىلەن چەكلىنىپ قالغىنى يوق،— دېدى .

يۇدېس بىر ھازا چوڭقۇر ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن :

— بۇ... بىزنىڭ تەپەككۈرىمىز بويىچە بولغاندا ھەقىقەتەنمۇ ئەقىلگە سىغمايدۇ! بىراق مەن پەقەت باش مېڭە قۇرۇتىنىڭ يەر شارىلىقلارنىڭ ئىككىنچى بېكىتلەرگە ئايلىنىشىدىن قورقىدىغانلىقىنىلا بىلىمەن، ئەينى يىللاردا بىز باشقا پىلانېتلارغا ھۇجۇم قىلغاندا ئاشۇ ئىرقلار بىزنىڭ زور قوشۇنىمىز ئالدىدا ئانچە قارشىلىق قىلمايلا، كۈللىكتىن تەسلىم بولۇپ، بىز ئۇلارنى يوقاتتۇق. بىراق بېكېتلەر بىرلەشمە ئىتتىپاق تۈزۈپ بىز بىلەن جەڭ قىلغاندا ئۇلاردىن ئۇرغىغان جاسارەت ھەتتا ھېسسىياتسىز جەڭ ماشىنىسى دەپ ئاتالغان بىزنىمۇ قورقۇتتى، ئەينى چاغدا ئەگەر داۋاملىق سوقۇشساق بەلكىم ھەر ئىككى تەرەپ تەڭلا تۈگەشكەن بولاتتۇق، ئومۇمىيلىقنى نەزەردە تۇتۇپ، باش مېڭە قۇرۇتى ئامالسىز بېكېتلەردىن ئۇرۇش توختىتىشنى تەلەپ قىلدى! گەرچە بىز ئاۋال جەڭ توختىتىشنى تەلەپ قىلغان بولساقمۇ، بىراق زېگېرلارنىڭ ئەينى يىللاردىكى جەڭ ئىپادىسى ھەر قانداق بىر ئىرقنىڭ يۈرىكىدە ئاللىقاچان چوڭقۇر ئىز قالدۇردى، ئۇلارنى بىزدىن قاتتىق قورقۇتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىزنىڭ ئەسلىگە كېلىش سۈرئىتىمىز ئۇلارغا تېخىمۇ چوڭ بىئاراملىق ئېلىپ كەلدى. بېكېتلەرمۇ بىزنى يەنە داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرۇۋەرسە بولمايدىغانلىقىنى، بولمىسا ھامان بىر كۈنى بىزنىڭ قايتىدىن ئۇلارنى يوقىتىۋېتىدىغانلىقىمىزنى بىلدى. ئۇلار بىزدىن بۇرۇنراق ئۇرۇش قوزغاشنى ئويلىغان بولسىمۇ، بىراق بىز زېگېرلار ئۇلار بىلەن تۈزگەن كېلىشىمگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ كەلگەچكە، ئۇلار ھەرىكەت قىلالىمىدى. ۋاقىت ئۇزارغانسېرى ئۇلار بىزنى ئەمدى ئۇرۇش قىلمايدۇ دەپ قاراپ بىزگە بولغان ھۇشيارلىقىنى بوشاشتۇردى، ئەمما يارىسقا ئوخشاش ئادەملەر يەنىلا بىزدىن پەخەس بولۇپ يۈردى، بۇ قېتىم يەنە ئۇلارغا ئوخشايدىغان يەر شارىلىقلار ئۇچراپ قالدى. ئۇلار بۇ پۇرسەتنى ھەرگىز بوش قويۇۋەتمەيدۇ، مۇشۇنىڭدىن پايدىلىنىپ، جەڭ ئوتىنى تۇتاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىرقىنىڭ ئەينى يىللاردىكى جاسارىتىنى قوزغاتماقچى، ھالبۇكى بىزنىڭ قىلماقچى بولغىنىمىز بۇ ئوت ئۇلغىيىپ كەتمەستە ئۇنى ئۆچۈرۈۋېتىش!— دېدى .

تېخىغىچە ئەس- ھۇشنى تاپالمايۋاتقان جۇڭخۇا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىدىكىلەر كۆك رەڭلىك نۇر پەردىسىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن، كۆز ئالدىدا پەيدا بولغىنى تۆت ئەتراپتا تىزىلىپ تۇرغان بېكىتلەرنىڭ سان- ساناقسىز غايەت زور ئالەم كېمىلىرى ۋە پولۇتوسلارنىڭ

ئالتۇن رەڭلىك ئالەم كېمىلىرى بولدى. كۆپچىلىك تېخى ھۇشنى يىغىپ بولغۇچە ئالەم كېمىسىگە بويى ئىككى مېتىردىن ئاشىدىغان، ئالتۇن رەڭلىك دۇبۇلغا ۋە ساۋۇت كەيگەن پولۇتۇسلارنىڭ ئەسەبىي جەڭچىلىرى لىق تولدى! ئۇلار ئالەم كېمىسىنىڭ تۆشۈكلىرىدىن ئالەم كېمىسى ئىچىگە بۆسۈپ كىردى، پولۇتۇسلارنىڭ تۇنجى تۈركۈم ئەسەبىي جەڭچىلىرى تېخىغىچە ئام كېمىسىدە خالىغانچە قىرغىن قىلىۋاتقان زېڭىرنىڭ يىرتقۇچىلىرىنى كۆرگەندە، كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچى ئۇلارنىڭ ئىككى بېلىكىدىكى ساۋۇتتىن ئۇزۇراپ چىقتى! «ھۇ ئىلاھ ياشسۇن!» پولۇتۇس ئەسەبىي جەڭچىلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئورتاق شۇئارىنى توۋلىغىنىچە لازېرلىق قېلىچىلىرىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ يىرتقۇچىلارغا قاراپ ئېتىلدى! مېڭە قۇرۇتىنىڭ كونتروللىقىدىن يىراقلاپ كەتكەن يىرتقۇچىلار ھازىر پۈتۈنلەي پەقەت ئۆز مېڭىسىدىكى تۇغما قابىلىيىتىگە تايىنىپلا جەڭ قىلاتتى، بىر يىرتقۇچى ئۆتكۈر قوللىرىنى شىلتىپ ئەسەبىي جەڭچىنىڭ بەدىنىدە ئاران بىر تال كۆك نۇر سىزىقى پەيدا قىلالىدى، ئارقىدىنلا پولۇتۇس ئەسەبىي جەڭچىسىنىڭ لازېرلىق قېلىچى ھاۋادا ئويناشقا باشلىدى! يىرتقۇچىلارنىڭ پارچە-پۇرات ھۇجۇملىرى پولۇتۇس ئەسەبىي جەڭچىلىرىنىڭ ئالدىدا بىر تېپىككىمۇ يارىمايتتى! ھەتتا ئېغىر تىپلىق پىلىمۇتلارنىڭ ئوقلىرىمۇ تەستە تېشىپ ئۆتىدىغان يىرتقۇچىلارنىڭ سىرتقى قاسىرىقى پولۇتۇس ئەسەبىي جەڭچىلىرىنىڭ لازېرلىق قېلىچى ئالدىدا قايماقتەك يۇمشاق كۆرۈنەتتى، ئالەم كېمىسىدىكى ھەممەيلەن بۇ باتۇر جەڭچىلەرنىڭ يول بويى خۇددى بۇغداي ئورۇغاندەك كېلىۋاتقىنىنى، بىردەمدىلا يىرتقۇچىلارنىڭ خۇددى توغراغان كۆكتات-كاۋىلاردەك پارچىلىنىپ، بىر-بىرلەپ يوقىتىلىۋاتقىنىغا ھەيرانۇ-ھەس قاراپ تۇراتتى!

ئەڭ ئاخىرقى بىر يىرتقۇچى ئۈچ ئەسەبىي جەڭچىنىڭ لازېرلىق قېلىچى ئاستىدا يەرگە يىقىلغاندا، ئالەم كېمىسىنىڭ قوماندانلىق ئۆيىدىكى ھەممەيلەن گۈلدۈراس ئالقىش ياڭراتتى! كۆپچىلىك مۇشۇ پەيتتە بۇ كۈچلۈك جەڭچىلەرنىڭ ئۆزلىرى بىلەن بىر تەرەپتە ئىكەنلىكىنى ئېنىق بىلگەن ئىدى، تېخىغىچە 1-سەپتە جەڭ قىلىۋاتقان جەڭچىلەر ئىچ-ئىچىدىن ھايجانلانغان، روھلانغان ۋە ئانچە-مۇنچە قورققان ھالدا ئۆز ئالدىدا تۇرغان بۇ ئىككى مېتىردىن ئېگىز كەلگەن پولۇتۇسلارنىڭ ئەسەبىي جەڭچىلىرىگە سەپسىلىپ قاراۋاتاتتى، بىراق كېيىنكى كۆرۈنۈش ئۇلارنىڭ دىلىدىكى قورقۇنچىنى پۈتۈنلەي كۆتۈرۈۋەتتى. ھىم ئېتىلىگەن دۇبۇلغا ۋە ساۋۇت كەيگەن، ھەر بىر ساۋۇتقا ئۇلار دائىم كۆرۈپ تۇرىدىغان قىزىل كرىست بەلگىسى چۈشۈرۈلگەن بۇ ئادەملەر ئۇلارنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇلارنىڭ يارىسىغا قاراپ چىقتى ھەم ئۇلارغا ياردەملىشىپ يارىلىرىنى داۋالاشقا باشلىدى!

قوماندانلىق ئۆيىدىكى بىر ئەسكەر كۆزەتكۈچتىن بۇ كۆرۈنۈشلەرنى كۆرۈپ خۇشال ھالدا لىن

خەييۇنگە :

— گېنېرال ، قارىغاندا ئەمدى بىزگە ھېچنېمە بولمىغۇدەك!— دېدى .

لەن خەييۇن بۇنى ئاڭلاپ يېنىك بىر تىنىۋېلىپ ، كۈلۈمسىرىگىنىچە بېشىنى لىگىشتى . يەنە بىر تەرەپتە ۋەن شيوڭفېيلارنى يەر شارىغا يولغا سېلىپ قويغان بېكىتلەرنىڭ ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇنىنىڭ قوماندانى لېيىستون 1- ۋەزىپىنىڭ تاماملانغىنىنى كۆرگەندىن كېيىن ، يېنىدىكى پولوتۇسلارنىڭ قوماندانى مىشۇسدا قاراپ :

— سىلەرنىڭ ياردىمىڭلارغا كۆپ رەھمەت ، مەن باشقا قىسىملارنى باشلاپ تېخىغىچە جاپالىق جەڭ قىلىۋاتقان يەر شارىلىقلارغا ياردەمگە باراي ، سىلەرنى ئاۋارە قىلىدىغان بولدۇق ، بۇلارنىڭ ھالىدىن سىلەر خەۋەر ئېلىپ قويارسىلەر!— دېدى .

مىشۇسدا بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ :

— چاتاق يوق! بىراق ئۇلارغا ئۇقتۇرۇپ قويۇڭلار ، بىرلەشمە ئارمىيىنىڭ چوڭ قوشۇنى تېزراق بولسۇن ، مېنىڭ سەزگۈم ماڭا تېخىمۇ كۆپ زېڭىپلارنىڭ تېز سۈرئەتتە بۇ يۇلتۇزلار سىستېمىسىغا ياردەمگە كېلىۋاتقىنىنى بىلدۈرۈۋاتىدۇ! ئۇلار ئاللىقاچان بىزنىڭ كېلىدىغىنىمىزنى بىلىپ ، ئاللىقاچان بۇ يەردە جەڭ قىلىش تەييارلىقىنى پۈتتۈرۈپ بولدى . بىز ھازىر زېڭىپلارنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدىكى رايونلارنىڭ ئىچكىرىسىدە تۇرۇۋاتىمىز ، بىزنىڭ قىسىملىرىمىزنىڭ سانى ئۇلارنى ئۇزۇن توسۇپ تۇرالمىدۇ!— دېدى .

— خاتىرجەم بولۇڭ! بۇنىسى ماڭا ناھايىتى ئېنىق!— دېدى لېيىستون بېشىنى لىگىشتىپ تۇرۇپ .

بېكىتلەرنىڭ غايەت زور ئالەم كېمىسى بوشلۇق ئاتلاپ يەر شارىغا يۈرۈش قىلىشقا باشلىدى ، لېيىستوننىڭ قىسىملىرى كۆز ئالدىدىن غايىپ بولغاندىن كېيىن ، بىر پولوتۇس ئادىمى كېلىپ مىشۇسدىن ئۇدۇلغا كېلىپ ئۇنىڭغا بىر نەچچە ئېغىز سۆزلىدى ، مىشۇسدىن چىرايى بىردىنلا تۈرۈلدى . دە ، ئاندىن يەنە بىردەمدىن كېيىن ئەسلىگە كېلىپ ، غودۇرىغىنىچە بىر نېمىلەرنى دېدى :

— ئۇنىڭ كونا كېمىسى يەنە قوزغىلىپتۇ . دە ، بولدىلا ، ئۇ ھامان ئازدۇر . كۆپتۈر ھەمدەمدە بولالايدۇ !

ئەسلىدە ئالەم كېمىسىگە تايىنىپ ئازراق بەرداشلىق بېرەلەيدىغان قىسىملار چوڭنى خاتا سوققان ئىدى ، زېڭىپلارنىڭ چىرىتكۈچىلىرىگە ئۇلار بەلكىم ئاران قارشىلىق كۆرسىتىپ تۇرالايتتى ، بىراق زېڭىپلارنىڭ جانلىق ئالەم كېمىلىرى بۆسۈپ كەلگەندە ، جەڭ ۋەزىيىتىدە بىردىنلا ئۆزگىرىش بولدى . زېڭىپلارنىڭ جانلىق ئالەم كېمىلىرىدىن ئېتىلغان كۈچلۈك ئىسسىق لاپزىر نۇر دەستىسى بىردەمدە پۈتكۈل ئالەم كېمىسىنى تېشىپ ئۆتۈپ كەتتى ، پارتلاش

كۈچنىڭ زورلۇقىدىن ئەتراپتىكى ئالەم كېمىلىرىمۇ تەۋرىنىپ كەتتى ، ئادەملەرمۇ ئاجىزلىقىغا تەن بەرمەي دەرھال ئالەم كېمىلىرىنىڭ ماگىنت زەررىچە زەمبىرەكلىرىگە ئېنېرگىيە تولۇقلاشقا باشلىدى ، تال - تال كۆك رەڭلىك لازېر نۇر دەستىلىرى زېڭىرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىلىرىگە قاراپ ئېتىلدى! ئىككى تەرەپ ماگىنت زەررىچە زەمبىرەكلىرىنى ئىشقا سېلىپ ئېلىشىشقا باشلىدى ، بىراق ئىنسانلارنىڭ پەن - تېخنىكىسى زېڭىرلارغا سېلىشتۇرغاندا كۆپ ئارقىدا قالغان بولۇپ ، ئىنسانلار ئىشلەتكەن ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكى زېڭىرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىلىرىگە ئەجەللىك زەربە بېرەلمىدى ، بىراق زېڭىر بىردەمدىلا ئىنسانلارنىڭ بىر ئالەم كېمىسىنى تەلتۆكۈس يوقىتىۋەتتى ، بىر قىسىم پارازىت ماكان ئىگىلىرى ۋە يۇتقۇچىلار مۇداپىئە سېپىنىڭ يۇقۇقىدىن بۆسۈپ ئۆتۈپ ، ئۆز كۆز ئالدىدىكى ئاشۇ كۆك رەڭلىك گۈزەل پلانىتقا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى !

ئاي شارى بازىسىنىڭ ئىچكى قىسمىدا يىرتقۇچىلار قەۋەتمۇ - قەۋەت بۆسۈپ ئۆتۈپ ، قوماندانلىق ئۆيىگە كېلەيلا دەپ قالغان ئىدى ، قۇلاقنى پاك قىلغۇدەك مىلتىق ئاۋازلىرى ، يۈرەكنى ئېچىشتۇرىدىغان ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلار ئەتراپىنى بىر ئالغان ئىدى ، قوماندانلىق ئۆيىنى ساقلاۋاتقان ئازغىنە ئەسكەرلەر بۇ يەردە ساقلانغان زور مىقداردىكى ئېغىر تېپلىق قوراللارنىڭ ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ يىرتقۇچىلارنىڭ تۆت تەرەپتىن قىلىۋاتقان كۈچلۈك ھۇجۇمغا ۋاقىتلىق قارشىلىق كۆرسىتىۋاتاتتى! ھازىر بۇ يەرگە جەسەتلەر لىق تولغان ئىدى ، ئىنسانلارنىڭ قىپقىزىل قېنى بىلەن زېڭىرنىڭ يېشىل رەڭلىك قېنى ئارىلىشىپ كەتكەن ئىدى ، قىزىل ، يېشىل ئارىلىشىپ كەتكەن قان سۇيۇقلۇقى ئارىسىدا ياتقان سان - ساناقسىز ئاقساق - چولاق جەسەتلەر بۇ يەرنى خۇددى دوزاخقىلا ئوخشىتىپ قويغان ئىدى ، ئېلىپ يۈرۈشكە ئەپلىك سېپىرلىما زەمبىرەكنىڭ بىر پاي ئوقى يىرتقۇچىلار توپىنىڭ ئوتتۇرىسىدا پارتلىدى - دە ، قان داغ ئىزلىرى تولۇپ كەتكەن يەر يۈزىگە يەنە نۇرغۇن يېڭى قان ئىزلىرىنى قوشتى .

— بىز يەنە قاچانغىچە ئۇلارنى توسۇپ تۇرالايمىز ، قوماندان؟! — دەپ سورىدى پىلىموتىدىن توختىماي ئوق ئۈزۈۋاتقان ئالاقىچى ئەسكەر .

— مەن نەدىن بىلەي ، سەن ئۇلاردىن سوراپ باققىن! ئىشقىلىپ ئامالنىڭ بېرىچە ئۇلارنى كۆپرەك جەلپ قىلىپ ئەكىلىپ ، بىرنى كۆپرەك ئۆلتۈرۈپ ئۆزىمىزگە سېلىنجا قىلساقلا بولىدۇ! — دەپ جاۋاب بەردى چىلىق - چىلىق تەرگە چۆمگەن جوۋيۇ .

زېڭىرلار ئۇرۇشتا پۈتۈنلەي ئۆزلىرىنىڭ مۇتلەق كۆپ سانغا تايىنىپ غەلبە قازىناتتى ، ئۆلتۈرۈپ تۈگەتكۈسىز يىرتقۇچىلارغا قاراپ جوۋيۇ ئاللىقاچان پارتلاتقۇچىنىڭ يېنىغا يېقىنلاپ كەلگەن ئىدى ، ھازىر ئۇ بۇ كۈنۈپكىنى يېنىكىدە بىرنى باسسلا ئۆزى ، بازا ۋە بۇ ئالۋاستىلار

تەلتۆكۈس غايىپ بولاتتى! ئۇ قايتا زېگېرلار بىلەن قاتتىق جەڭ قىلىۋاتقان جەڭچىلەرگە بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، بارمىقى بىلەن ھېلىقى كۈنۈپكىنى كۈچەپ باستى! بىراق قولى ئەمدى كۈنۈپكىغا تېگەي دەپ تۇرۇشقا، بىر خىل كۆرۈنمەس كۈچ خۇددى بىر جۈپ قولىنى بىرسى تۇتۇۋالغاندەك ئۇنىڭ قولىنى توختىتىپ قويدى!

60- باب زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا

جوۋيۇ ھەيرانلىققا چۆمۈپ تۇرغىنىدا، بىر ئېگىز قارا كۆلەڭگە كۆرۈنەر-كۆرۈنمەس پەيدا بولدى، بىرتال قارامتۇل يوغان قول ئۇنىڭ ئۆزلىكىدىن پارتلىغۇچ كۈنۈپكىسىنى بېسىشقا تەمىشلىۋاتقان قولىنى تۇتۇپ تۇراتتى. قارا كۆلەڭگە بىر جۈپ كۆك رەڭلىك نۇرلۇق كۆزلىرىنى ھەيرانلىق ئىچىدە تۇرغان جوۋيۇگە تىكتى، بىر ئاۋاز ھەر بىرەيلەننىڭ مېڭىسىدە ياڭرىدى:

— قەھرىمان بولماقچىمۇ؟ ھازىر بالدۇرلۇق قىلارمىكىن!

— سەن... سەن نېمە ئادەم؟— جوۋيۇ ئازراق دۇدۇقلىغان ھالدا سورىدى، قانداقلا بولمىسۇن بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ھەقىقەتەنمۇ بەك تۇيۇقسىز يۈز بەرگەن ئىدى. قارا كۆلەڭگە ئاستا- ئاستا جاۋاب بەردى:

— بىز پولاتۇسلارنىڭ زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى، سەن ھازىر پەقەت بىزنىڭ سىلەرنىڭ قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈشۈڭلارغا ياردەم بەرگىلى كەلگەنلىكىمىزگە ئىشەنسەڭلارلا بولىدۇ!

سۆزلەپ بولۇپ قارا كۆلەڭگە قولىنى قويۇۋەتتى- دە، تۆت ئەتراپقا قولىنى پۇلاڭشىتتى، جوۋيۇ شۇندىلا قوماندانلىق ئۆيىدە بۇ پولاتۇس ئادىمىنىڭ يالغۇز ئەمەسلىكىنى بايقىدى، تۆت ئەتراپتا بىر تۈركۈم قارا رەڭلىك يېپىنچا كىيگەن پولاتۇس زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى كۆرۈنەر-كۆرۈنمەس پەيدا بولدى، ئۇلار خۇددى بار بىلەن يوقنىڭ ئارىسىدا ئاشۇ يەردە جىمجىت تۇرۇپ بۇيرۇق كۈتۈۋاتاتتى. باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئوڭ قول بېلىكىدىن بىر كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچىنى چىقارغاندىن كېيىن، كۆلەڭگىسى ئاستا- ئاستا بوشلۇقتا غايىپ بولدى، جوۋيۇ بىردىنلا كۈچلۈك شاماللارنىڭ بىردەم- بىردەم يېنىدىن ئۇچۇپ ئۆتكىنىنى ھېس قىلدى، دەل مۇشۇ پەيتتە كىرىش ئېغىزىدىكى زېگېرنىڭ يىرتقۇچىلىرى توپى ئارىسىدا بىردىنلا تال- تال كۆك رەڭلىك

نۇرلار پەيدا بولدى. ھەر بىر تال كۆك رەڭلىك نۇر يېنىدا دەرھال يىرتقۇچىلارنىڭ جەسەتلىرى ھاۋادا ئۇچۇشقا باشلىدى. گەرچە زېڭىرنىڭ يىرتقۇچىلىرى قانچە قانخور، ئۇرۇشخۇمار بولسىمۇ، بىراق كۆرۈنمەس دۈشمەنلىرى ئالدىدا ئىلاجىسىز قالدى. كۆز ئالدىدىكى ئۆزلىرىگە بارغانسېرى يېقىنلاپ كېلىۋاتقان نۇر قېلىچلىرىغا قاراپ يىرتقۇچىلار ئاستا-ئاستا چېكىنىشكە باشلىدى!

ئاستا-ئاستا چېكىنىشكە باشلىغان زېڭىر چوڭ قوشۇننى كۆرگەندىن كېيىن، زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى دەرھال ھۇجۇم سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، كۆك رەڭلىك تەڭ ئىئونلۇق لازېرلىق قېلىچلار بارغانلا يېرىدە بىر مۇ تىرىك جاننى قويمايتتى، زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى بېسىپ ئۆتكەن جايلار پۈتۈنلەي جەسەت ۋە قان بىلەن قاپلاندى، بىراق ئۇزۇن ئۆتمەي تېسىغىچە چېكىنىۋاتقان يىرتقۇچىلار ئۆز قەدەملىرىنى توختاتتى! زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى بۇنى كۆرۈپ ئىشنىڭ يامانلىقىنى پەملىدى، دەرۋەقە نەچچە ئونلىغان شەپەرەڭگە ئوخشاش غەلىتە مەخلۇقلار — زېڭىرنىڭ «خاننىش قۇرۇتى» ئۇچۇپ كەلدى، باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى دەرھال قولىنى شىلتىپ چېكىنىشكە شەرەتلىدى ۋە كۈچىنى يىغىپ كۈچەپ بىر قېلىچ ئۇردى، كۆك رەڭلىك قېلىچ نۇرى ھۇشقاۋىتىقنىچە بېرىپ ئەڭ ئالدىدا ئۇچۇپ كېلىۋاتقان ئىككى خاننىش قۇرۇتىنى ئىككى پارچە قىلىۋېتىپ، تورۇستىن يوغان بىر يېرىق ھاسىل قىلغاندىن كېيىن ئاندىن توختىدى! كەينىدىن يېقىن ئەگىشىپ كەلگەن خاننىش قۇرۇتنىڭ ئاغزىدىن چىققان شىلمىش سۇيۇقلۇق بومبىسى ھېلىقى باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىگە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى، ئۆزىگە يېقىنلاپ كەلگەن يېشىل رەڭلىك شارچىنى كۆرۈپ، ئۇ سەكرەپ كەينىگە بىر موللاق ئاتتى. دە، يېنىك ھەم خۇشال ھالدا ئۆزىنى قاچۇردى، شىلمىش سۇيۇقلۇق بومبا يەرگە تېگىپ پارتلىدى، يېشىل رەڭلىك شىلمىش سۇيۇقلۇق ھەممە يەرگە چاچرىدى! زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى خۇددى كۆلەڭگىدەك جوۋيۈلەرنىڭ يېنىدا تۇيۇقسىز پەيدا بولدى، باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى:

— زېڭىرنىڭ خاننىش قۇرۇتى كەلدى، ئەگەر بىز بۇ يەردىن ساق-سالامەت چىقىپ كەتمەكچى بولىدىكەنمىز، بىردەم تۇرۇپ بىزنىڭ كۆرسەتمىمىزگە بويسۇنۇشۇڭلار لازىم!— دېدى. جوۋيۈ كۈچەپ بېشىنى لىگىشتى، ئەتراپتىكى ھەممەيلەن قوللىرىدىكى پىلىموتلىرىنى كۈچەپ سىلاپ قويۇشتى. تونپىلدىكى زېڭىرنىڭ يىرتقۇچىلىرى خاننىش قۇرۇتقا ماسلىشىپ باستۇرۇپ كەلدى، ئىشىككە كېلەي دېگەندە، ئىنسانلار تەرەپتىكى پىلىموتلار يەنە سايراشقا باشلىدى، بىراق بۇ قېتىم كۆپچىلىك سانى ئانچە كۆپ بولمىغان خاننىش قۇرۇتلارنى نىشانلىغان ئىدى.

زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ كۆلەڭگىسى يەنە بىر قېتىم كۆپچىلىكنىڭ كۆز ئالدىدىن غايىپ بولدى، كۆك رەڭلىك قېلىچ نۇرلىرى يەنە بىر قېتىم ھاۋادا ئويناشقا باشلىدى. خانىش قۇرۇتلار بۇنى كۆرۈپ دەرھال ھەممىسى ئۇچۇپ كەلدى. دە، دانە - دانە يېشىل رەڭلىك شىلمىش سۇيۇقلۇق بومبىلىرىنى ئېغىزلىرىدىن قېلىچ نۇرلىرى يېنىغا پۈركۈشكە باشلىدى، يېشىل رەڭلىك شىلمىش سۇيۇقلۇقلار پارتلاپ ئەتراپتىكى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ ئۈستى - باشلىرىغا چاچرىدى، بىردىنلا زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ كۆلەڭگىلىرى كۆرۈنۈشكە باشلىدى! بۇ ھالنى كۆرۈپ جوۋيۇلەر ئەھۋالنىڭ يامانلىقىدىن چۇقىرىشىپ كەتتى، ئەمما زېگېرنىڭ يىرتقۇچلىرى روھلىنىپ جانلىنىشقا باشلىدى. دە، زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىگە قاراپ باستۇرۇپ كېلىشكە باشلىدى. زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى بولسا يۇشۇرۇن ئۆلتۈرۈشنى ئاساس قىلىدىغان قوشۇن بولۇپ، يۇشۇرۇنۇش ئىقتىدارىنى يوقىتىش ئۇلارغا نىسبەتەن زور بىر خەتەر ئىدى، بىر يىرتقۇچى كۈچەپ سەكرەپ بىر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىنىڭ تېنىگە چىقىپ ئۇنى چىشلەشكە باشلىدى، ئۆز قېلىچىنىڭ ئۆز دۈمبىسىدىكى يىرتقۇچىغا تەگمەيۋاتقىنىنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۇ دەرھال كۈچەپ كەينىگە مېڭىپ، ئۆز دۈمبىسىدىكى يىرتقۇچىنى تامغا قاتتىق سوقتى، ئۆرۈلۈپلا كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچىنى بىر ئوينىتىپ، يەرگە ئىككى پارچە بولۇپ كەتكەن جەسەتتىن يەنە بىرنى كۆپەيتتى، بىراق يىرتقۇچىلارنىڭ سانى بەك كۆپ بولۇپ، بىرىنچىسى ئۆلسە ئىككىنچى ۋە ئۈچىنچىلىرى دەرھال ئېتىلىپ كېلەتتى! ئۈستى تەرەپتىن شىلمىش سۇيۇقلۇق بومبىلار ئۇچۇپ چۈشۈشكە باشلىدى، شىلمىش سۇيۇقلۇقلار چاپلاشقان زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى چاققانلىق ۋە تېزلىك جەھەتتىن كۆپ كېمىيىپ كەتكەن ئىدى، بىر نەچچە زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى يەرگە يىقىلىپ، ئاستا - ئاستا زېگېرنىڭ يىرتقۇچىلىرىنىڭ ھۇجۇمىغا بەرداشلىق بېرەلمىگىلى تۇردى، جەڭ سېپى يەنە بىر قېتىم زېگېرنىڭ زور قوشۇنى تەرىپىدىن بېسىپ كېلىندى!

— ئۆز قەلبىڭلارنى قويۇۋېتىڭلار، ھۇ ئىلاھ بىلەن قەلبىڭلار بىردەك بولسۇن! — باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى پىسخىكىلىق تەسىر بىلەن باشقا ئىككى نەپەر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىگە دېدى! ئۇ ئىككى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، پۈتۈن بەدىنىدىكى كۆك رەڭلىك نۇر ئاستا - ئاستا ئاجزلاشقا باشلىدى، بارا - بارا قان رەڭگىگە ئايلاندى. جوۋيۇلەر بۇنى ئاڭقىرالماي تۇرغاندا، ئىككى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئۆزلىرىنىڭ لازېرلىق قېلىچى كۆرىكىدىن بىر ئېغىز ئاچتى، «ھۇ ئىلاھ ياشسۇن!» ئىككى نەپەر زۇلمەتلىك مۇقەددەس

ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئۆزلىرىنىڭ شۇئارىنى ئۈنلۈك توۋلىدى، ئۇ ئىككىسىنىڭ بەدىنىدىن پولاتۇسلاردا ئالاھىدە بار بولغان كۆك رەڭلىك قان ئاقماستىن، ئەكسىچە ئىنسانلارنىڭكىگە ئوخشاش قىپقىزىل قان ئېقىپ چىقتى، بۇنى كۆرگەنلەرنىڭ تېنى شۈركىنىپ كەتتى! جوۋيۇ ۋە ئەسكەرلەر ھەيران بولۇپ تۇرغىنىدا، ئۇ ئىككىيلەننىڭ تېنى بىرلىشىپ، ئاستا - ئاستا قىزىل رەڭلىك بىر ئوت شارىغا ئايلاندى، جوۋيۇ قاتارلىقلار بۇنىڭغا ھەيرانۇ - ھەس بولۇپ تۇرغىنىدا، قىزىل رەڭلىك ئوت شارىدىن بىر قارا رەڭلىك پولاتۇس ئادىمىنىڭ كۆلەڭگىسى پەيدا بولدى، قىزىل رەڭلىك ئوت نۇرىنىڭ قورشىشىدىن ئۇ خۇددى ئەزرائىلدەك كۆرۈنەتتى! ئىككى نەپەر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىنىڭ ھاياتى بەدىلىگە بۇ «زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلى» پەيدا قىلىنغان ئىدى!

زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلى تېخىغىچە جىددىي جەڭ بولۇۋاتقان تونپىل ئاغزىغا كەلدى، ئۇنىڭ بىر جۈپ قولىدىن بىر ئالتۇن رەڭلىك ئوت شارى يىغىلىشقا باشلىدى، ئۇ بۇ ئوت شارىنى ئالدى تەرەپتىن باستۇرۇپ كېلىۋاتقان زېڭپىرنىڭ قاپقارا چوڭ قوشۇنى تەرەپكە كۈچەپ ئاتتى! بىر شەكىلسىز روھىي كىشەن كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە ئەڭ ئالدىدىكى زېڭپىرنىڭ يىرتقۇچىلىرى ۋە خانىش قۇرۇتلىرى مەھكەم كىشەنلىنىپ قالدى! بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بۇيرۇق قىلدى:

— دەرھال ئاۋۇ خانىش قۇرۇتلىرىنى يوقتىڭلار، تېز! روھىي كىشەن ئۇلارنى ئۇزاق باغلاپ تۇرالمىدۇ!

سۆزلەپ بولۇپ باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئالدى بىلەن بۆسۈپ چىقتى - دە، كۈچەپ ھاۋاغا بىرنى سەكرەپ، بىر خانىش قۇرۇتنى پارچە - پارچە قىلىۋەتتى، باشقا ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ دەرھال ئۇنىڭغا يېقىندىن ئەگىشىپ ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ چىقىپ، پىلىموتلىرىدىن ئوق ئاتقاچ چېكىنىشكە باشلىدى، ئالدىدا زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى يول ئېچىپ ماڭدى. زېڭپىر قوشۇنىنىڭ خانىش قۇرۇتلىرىنىڭ شىلمىشىق سۇيۇقلۇق بومبىسى بولىمىغاچقا، يۇشۇرۇنۇۋالغان زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىنىڭ ئالدىدا سويۇلۇشقا تەييارلانغان قوزىلارغا، زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بولسا قوي توپى ئارىسىغا كىرىۋالغان قەبىھ بۆرىگە ئوخشاپ قالغان ئىدى. يول بويى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بۇغداي ئورغاندەك كېتىپ باراتتى، كەينىدىكى ئەسكەرلەر بولسا ئۇ ئاچقان قانلىق يولدا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كېتىپ باراتتى. ۋەزىيەت ئەمدىلا ياخشىلىنىۋېدى، بىرنەچچە خانىش قۇرۇت ئۇچۇپ كەلدى، ئۇلار زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلىنى كۆرۈپ، بىر پارازىت قۇرۇت غوزىكىنى ئۇنىڭغا ئاتتى، بىراق غوزەك زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلىنىڭ بەدىنىگە تېگىپ بولغۇچە، ئۇنىڭ سىرتىدا كۆيۈۋاتقان قان

رەڭلىك ئوتتا كۆيۈپ كەتتى! شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلىنىڭ بەدىنىدىكى ئوت يالقۇنى پارتلىغاندەك كۆيۈشكە باشلىدى، ھېلىقى خانىش قۇرۇتلار بۇنى كۆرۈپ ئازاپلىق ھېسسىياتتا چىرايىنى پۈرۈشتۈردى - دە، بەدىنىنى تولغاشقا باشلىدى، ئەڭ ئاخىرىدا چىرىسىلغان ئېچىنىشلىق ئاۋاز ئىچىدە پارتلاپ قان پارچىلىرىغا ئايلىنىدى!

ئەسكەرلەر يول بويى خۇددى ئاسۇرە دوزىخىدىن قېچىپ چىققاندا زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىگە ئەگىشىپ قىرغىن قىلغىنچە مال توشۇش تونىلىغا بۆسۈپ چىقتى، بىراق ئۇلار بۇ يەردە غايەت زور قاپقانىڭ مەھكەم ئېتىۋېتىلگەنلىكىنى كۆرۈشتى! ئىككى نەپەر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى لازېرلىق قېلىچىنى چىقىرىپ قاپقاقتا قارىتىپ شىلتىدى، بىراق قاپقاق بەك قېلىن بولغاچقا، قاپقاقتا ئاران ئىككى تال سىزىق پەيدا بولدى، خالاس. كەينى تەرەپتىن يىرتقۇچىلار بىلەن تىكەنلىك يىلانلار تەرەپ - تەرەپتىن باسۇرۇپ كېلىشكە باشلىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۈستى تەرەپتىن تېخىمۇ كۆپ خانىش قۇرۇتلار ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى!

— ئەمدى قانداق قىلارمىز؟— كۆز ئالدىدىكى بۇ ئىشلارنى كۆرۈپ بىر ئەسكەر ھولۇققان ھالدا سورىدى. يەنە بىر ئەسكەر تەشۋىشلەنگەن ھالدا:

— بۇ قاپقانى ئېچىش ئۈچۈن چوقۇم قوماندانلىق ئۆيىگە بېرىپ تىزگىنلىگۈچىنى ئېچىش كېرەك!— دېدى.

— بۇ يەردىكى مەسىلە، بىز ئەمدى قايتىپ كېتەلمەيمىز - دە!

باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى يېنىدىكى قورقۇپ نېمە قىلارنى بىلەلمەي قالغان بۇ ئەسكەرلەرگە بىر قارىۋېتىپ، كۈچلۈك پىسخىكىلىق كۈچىنى ھەر بىر ئەسكەرنىڭ قەلبىنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىغا يەتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى قورقۇنچىنى ئاستا - ئاستا ھەيدەپ چىقىرىپ، ئۇنىڭ ئورنىغا ئەڭ يۈكسەك جەڭ ئىرادىسىنى تىكلدى.

— ئاناڭنى! ئۇلارغا جاننى تىكىپ قويدۇم!

زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىنىڭ روھى كۈچىنىڭ تەسىرى بىلەن ئەسكەرلەرنىڭ قەلبىدىن غەزەپ ئوتى ئېتىلىپ چىقتى! كۆز ئالدىدىكى بۇ مەنزىرنى كۆرۈپ زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلى ئۆز بەدىنىدە ساقلانغان بارلىق قۇدرىتىنىڭ ھەممىنى قويۇپ بەردى، بۇ چاغدا زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلى ئىنتايىن ئاجىزلاپ كەتكەن ئىدى، بەدىنىدىكى ئېنېرگىيە قالقنىمۇ تەدرىجىي ئاجىزلاپ كەتتى! بىراق زېڭىرلار بۇ چاغدا قالايمىقانلىشىپ كەتكەن ئىدى، بىر تىكەنلىك يىلاننىڭ يېشىل رەڭلىك كۆزلىرى قىزىل رەڭگە ئۆزگىرىپ، ساراڭ بولغاندەك ئۆز يېنىدىكى ھەمراھلىرىغا ھۇجۇم قىلىشقا باشلىدى، يالغۇز ئۇلار ئەمەس بەزى يىرتقۇچىلارمۇ يېنىدىكى ئۆز ھەمراھلىرىنى چىشلەشكە باشلىدى! كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە

61- باب ئىرادە بىلەن قارار

زېگېر قوشۇنلىرى قالايمىقانلىشىپ كەتكەن پەيتتە، ئون نەچچە زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى لازېرلىق قېلىچلىرىنى ئويناقتىنچە قىرىپ ماڭدى، ئەڭ ئالدىدىكى بىر نەچچە يىرتقۇچى ھۇشنى تېپىپ بولغۇچە ئۇلارنىڭ بەدىنى ئۆتكۈر لازېرلىق قېلىچلار تەرىپىدىن پارە-پارە قىلىۋېتىلدى. زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ ئۆزلىرىگە يېقىنلاپ كېلىۋاتقىنى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆز ھەمراھلىرىنىڭ ئەسەبىيلىكىدىن قوشۇننىڭ قالايمىقانلىشىپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەن زېگېر قوشۇنى يېنىدىكى ئەسەبىيلىكى تۇتقان ھەمراھلىرىنى كەسكىنلىك بىلەن پارە-پارە قىلىۋېتىشتى. قالايمىقانچىلىق بېسىققاندىن كېيىن، تىكەنلىك يىلانلار قوشۇنى كىسلاتالىق جان ئالغۇچ سۇيۇقلۇقلىرىنى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىگە قارىتىپ پۈركەشتى. زەھەرلىك سۇيۇقلۇقلار زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ بەدىنىنى چۆرىدەپ تۇرغان ئېنېرگىيە قالقىنىنى چىرىتىشكە باشلىدى، كۆك رەڭلىك نۇرلار ئاستا-ئاستا ئاجىزلاشقا باشلىدى، بەزى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ بەدىنىدىن كۆك رەڭلىك قان ئېقىشقا باشلىدى! ئاغرىق سېزىمى بارا-بارا پۈتۈن بەدەنگە تاراشقا باشلىدى. ئۆلۈمنى كۈتۈپ تۇرۇشنى راۋا كۆرمىگەن زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى ئىنسانلاردىن نەچچە يۈز ھەسسە پىداكارلىق كۆرسىتىپ، زېگېر قوشۇنى بىلەن جاننى تىكىپ ئېلىشتى، كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچلار ۋە ئۇچۇپ كېلىۋاتقان ئوقلار ھاۋادا گىرەلىشىپ كەتتى! ئۆتكۈر قوللار ۋە جان ئالغۇچ كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار ھاۋادا ئويناشقا باشلىدى! بىراق ئۇزۇلمەي يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان زېگېر قوشۇنىنى كۆرگەن ھەممەيلەن ئۆلۈمنىڭ ئۆزلىرىدىن ئانچە يىراق ئەمەسلىكىنى بىلگەن ئىدى!

«گۈلدۈر! گۈلدۈر!» ئارقا تەرەپتىكى چوڭ تاقاق بۇ ۋاقىتتا ئاستا-ئاستا كۆتۈرۈلۈشكە باشلىدى. بۇنى كۆرگەن كۆپچىلىك خۇددى ھاياتلىق نۇرىنى كۆرگەندەك بولۇشتى، تاقاق تولۇق ئېچىلىپ بولغۇچە ئەسكەرلەر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ قوغدىشى ئاستىدا تارقىلىشقا تېزلىكتە ئۆمىلەپ ئۆتۈشكە باشلىدى.

— تېز! تېز! كۆپچىلىك تېزراق بولۇڭلار!

زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ جاننى تىكىپ قوغدىشى ئاستىدا ئەسكەرلەر بۇ يەردىن بىر-بىرلەپ بۇ يەردىن ئايرىلىشقا باشلىدى، ئەڭ ئاخىرقى بىر ئەسكەر يەنە بىر تەرەپكە ئۆتكەندىن كېيىن، زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىگە قاراپ ۋاقىردى :

— بىز ھەممىمىز چىقىپ بولدۇق، سىلەرمۇ تېزراق ئۆتۈڭلار !

ئۇنىڭ سۆزى تۈگىشىگە باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى قولىدا شەرەتلىدى. بارلىق زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى دەرھال جەڭ چەمبىرىكىدىن سەكرەپ ئايرىلىپ، تاقاق تەرەپكە قاراپ ئۇچقاندەك يۈگۈرۈشتى! ئۇلارنىڭ كەينىدىن مىڭلىغان - تۈمەنلىگەن زېگېر قوشۇنى ئەشەددىي ياۋۇزلۇق بىلەن قوغلاپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ئەلپازىدىن قارىغاندا ئۇلارنى ئۆلتۈرۈۋەتمىگۈچە بولدى قىلمايدىغاندەك كۆرۈنەتتى. كەينىدىن قوغلاپ كېلىۋاتقان زېگېر قوشۇنىنى كۆرۈپ، ئەڭ ئاخىرىدا يۈگۈرۈپ كېلىۋاتقان يارىلانغان زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى كەينىگە بۇرۇلۇپ، ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان زېگېر قوشۇنىغا روبرو تۇرۇشتى، ئۇلار پۈتۈن كۈچى بىلەن ئەڭ ئاخىرقى بىر قېتىم ئۆزلىرىنىڭ شۇئارىنى توۋلاپ، لازىملىق قېلىچىنى ئويناقتىنچە زېگېر قىسىملىرىغا قاراپ ئېتىلىشتى! گەرچە ئۇلار ناھايىتى تېزلا زېگېرلارنىڭ قاپقارا دولقۇنى تەرىپىدىن كۆمۈۋېتىلگەن بولسىمۇ، بىراق ئۇلار باشقا زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ قېچىپ چىقىشىغا يېتەرلىك ۋاقىت چىقىرىپ بەرگەن ئىدى، ئىشىك ئالدىغا بارغان زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى بەللىرىنى ئېگىپ، بىر-بىرلەپ قاپقار ئاستىدىن ئۆمىلەپ چىقىپ كېتىشتى، باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى قول ئاستىدىكىلىرىگە قوماندانلىق قىلىۋاتاتتى. ئەڭ ئاخىرقى بىر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئۆتۈپ بولغان چاغدا زېگېرنىڭ تىكەنلىك يىلانلىرىمۇ يېتىپ كەلگەن ئىدى. كۆك رەڭلىك نۇرنىڭ ھاۋادا غىل-پاللا ئۆتۈشى بىلەن، ئىككى پارچە بولۇپ كەتكەن تىكەنلىك يىلان يەرگە چۈشتى، بىراق كەينىدىن كەلگەن تىكەنلىك يىلانلار ئاللىقاچان كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقنى توپلاپ ئۇنىڭغا قارىتىپ پۈركىگەن ئىدى! ئۇ ئۆزىنىڭ ئېنېرگىيە قالىقىنىڭ كىسلاتالىق سۇيۇقلۇق تەسىرىدە كىشىنى ھەيران قالدۇرغىدەك تېز سۈرئەتتە ئاجىزلاۋاتقانلىقىنى ئېنىق ھېس قىلدى، بەزى كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار ھەتتا ئۇنىڭ ئېنېرگىيە قالىقىنى چىرىتىپ ئۆتۈپ، ئۇنىڭ بەدىنىنى چىرىتىشكە باشلىغان ئىدى. تاقاقنىڭ يەنە بىر تەرىپىدىكى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى تاقەتسىزلەنگەن ھالدا ئۆزلىرىنىڭ داھىيىسىنى چاقىراتتى! ئۇنىڭ پۈتۈن بەدىنى يارىلانغانلىقتىن ئاللىقاچان دەسسەپمۇ تۇرالغۇدەك ھالغا كېلىپ قالغان ئىدى، يىقىلىپ قالايلا دېگەندە يوغان بىر كۆلەڭگە ئۇنىڭ ئالدىنى توستى، ئۇ بىر قاراپ ئالدىدا توسۇپ تۇرغۇچىنىڭ زۇلمەتلىك ئوردا

كونسۇلى ئىكەنلىكىنى بايقىدى .

— تېز مېڭىڭ، يولباشچى!— دېگەن روھىي تەسىر ئۇنىڭ مېڭىسىگە كىردى، بەرداشلىق بېرەلمەيلا قالغان زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلىغا قاراپ، ئۇ بېشىنى بۇراپمۇ قويماستىن تاقاقتىن ئۆمىلەپ ئۆتۈپ كەتتى، دەل شۇ پەيتتە ئون نەچچە يىرتقۇچى زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلىنى يەرگە يىقىتقان ئىدى!

تاقاقتىن ئۆتۈپ بولۇشىغا تاقاق دەرھال تۆۋەنلەپ ئېتىلىشكە باشلىدى! قىسىلچاقتىن ئۆمىلەپ ئۆتۈۋالغان بىر نەچچە يىرتقۇچىمۇ ناھايىتى تېزلا زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ قېلىچى ئاستىدىكى ئەرۋاھقا ئايلاندى، تاقاق پۈتۈنلەي ئېتىلىپ بولغاندىن كېيىن، يارىلانغان زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى ھەمراھلىرىنىڭ يۆلىشى بىلەن ئاستا-ئاستا چىقىش ئېغىزىغا قاراپ مېڭىشتى، تاقاقمۇ زېگىر قوشۇنىنىڭ تالاپ تىتىشى نەتىجىسىدە شەكلى ئۆزگىرىشكە باشلىدى! كۆپچىلىك قانغا تولغان كارىدوردا ئۆزلىرى بىخەتەر دەپ قارىغان جايغا قاراپ يۈگۈرۈشكە باشلىدى، ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن كۆپچىلىك ئازراق توختاپ دېمىنى ئېلىۋېلىشتى. بىر نەچچە زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئالدىراش ھالدا ئۆزلىرىنىڭ يولباشچىسىنى داۋالاشقا باشلىدى .

— قوماندانى كىم كۆردى؟— بۇ چاغدا بىر ئەسكەر تۇيۇقسىز ئەتراپتىكىلەردىن سورىدى . ئەمدىلا ئالاقزادىلىكتىن ئازراق ئېسىگە كېلىشكەن ئەسكەرلەر شۇ چاغدىلا قوشۇندا جوۋيۇنىڭ يوقلۇقىنى بايقاشتى .

— ئەجەبا!— ھېلىقى ئەسكەر بىردەم ئويلىنىپ باش قوماندانلىق ئۆيى تەرەپكە قاراپ قويدى . ھازىر باش قوماندانلىق ئۆيىنىڭ ھەممە يېرىدە كۆك رەڭلىك ئۇچقۇنلار چاچراۋاتاتتى، تورۇستىكى چىراقمۇ بىردەم خىرە، بىردەم يورۇق پاللىداۋاتاتتى! قوماندانلىق ئۆيىنىڭ ئەڭ ئىچكىرىسىدىكى گېن كومپيۇتېر خانىسىدا نەچچە ئون ئېغىر ھەم قېلىن بىرىكمە مېتال تاقاقلار بۇ يەرنى چىڭ ھىملىغان ئىدى . ئاي شارى بازىسىنىڭ ئەڭ ئالىي قوماندانى جوۋيۇ بۇ يەردە ئورۇندۇقتا ئولتۇرغىنىچە غايەت زور كومپيۇتېر سىستېمىسىدا مەشغۇلات قىلىۋاتاتتى ، ئۇنىڭ مەيدىسىدە بىر قاراشتىلا كىشىنى چۆچۈتىدىغان يار ئىزى بار ئىدى ، يارىنى تاڭغان داكىدىن قېپقىزىل قان سىرغىپ ئۆتۈپ يەرگە تامچىلاۋاتاتتى .

— مېنىڭ ھاياتلىق ئوتۇم قاچانغىچە كۆپلەر؟ ھا...ھا...ھا... ئاۋۇ ئەخمەق گۈيلىرى، ھەنم بولسا مەن قېلىپ قاپتىمەن، بولمىسا بۇ قېتىم بىرىمىزمۇ قېچىپ كېتەلمەيتتۇق!— جوۋيۇ چىرايى ئاقارغان ھالدا ئۆز-ئۆزىگە سۆزلەۋاتاتتى .

— بۇ ھاۋا ئۆتۈشۈش تۇرۇبىسىدىن ئۆتسەكلا بىز كولىغان تونپىل ئارقىلىق سىرتقا چىققىلى بولىدۇ، بىزنىڭ ئالەم كېمىمىز ئاشۇ يەرگە يۈشۈرۈۋالغۇق!— باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس

ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ھەمراھلىرىنىڭ يۆلىشى بىلەن ماڭغاچ دېدى. كۆپچىلىك ھۇشيارلىق بىلەن ئەتراپنى كۆزىتىپ بۇ كەڭرى تونېلدا كېتىۋاتاتتى، يول بويى ئادەم ۋە قۇرۇتلارنىڭ ئۆلۈكىنى ھەممە يەردە ئۇچراتقىلى بولاتتى، ئەتراپتىكى تام ئوق توشۇكلىرى بىلەن لىق تولغان ئىدى.

— ياق! بىز قومانداننى تاشلاپ قويۇپ بۇنداقلا كەتسەك بولمايدۇ، بىز چوقۇم قايتىپ قومانداننى تېپىشىمىز كېرەك!— دېدى بىر ئەسكەر بېشىنى چايقىغىنىچە. زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى چايقاپ:

— بولمايدۇ، سەن ھازىر قايتىپ بارساڭ بۇ يەردىكى ئۆلۈكلەر قاتىرىغا يەنە بىر دانە ئۆلۈكنى قوشسەن، خالاس، سەن ئۇنى قۇتقۇزالمىيالا قالماستىن، ئەكسىچە ئۇنىڭغا زىيانكەشلىك قىلىپ قويسەن!— دېدى.

— ئاغزىڭنى يۇم! سەن مېنىڭ ھازىرقى ھېسسىياتىمنى چۈشەنمەسەن؟ ئەگەر سېنىڭ قايتىپ بارغۇڭ بولمىسا مەيلى، بىز قايتىپ بارساقلا بولىدۇ!— دېدى ھېلىقى ئەسكەر ئىنتايىن ئاچچىقلانغان ھالدا. ئۇ سۆزىنى تۈگىتىپ كەينىگە بۇرۇلۇپ باشقا ئەسكەرلەرگە قاراپ توۋلىدى:

— جىگىرى بارلار بۇ يەرگە كېلىڭلار، بىز كەينىمىزگە قايتايلى!
ئۇنىڭ بۇ سۆزى بىلەن نۇرغۇن ئەسكەرلەر بىردەك ئاۋاز قوشۇپ توۋلاشتى، بەزى ئەسكەرلەر قوللىرىدىكى قوراللىرىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ قايتىپ بېرىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى، ئۇلار زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنى تاشلاپ ماڭماقچى بولۇپ تۇرغاندا، باشلامچى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ھېلىقى قايتىپ كېتىش تەكلىپىنى ئوتتۇرىغا قويغان ئەسكەرنىڭ مۇرىسىدىن تۇتۇپ تۇرۇپ:

— مەن ھېسسىياتىڭنى چۈشەنمەن، ئازاپ، ھەسرەت، غەزەپ، سەلبىي ھېسسىياتلار قەلبىڭنى چۇلغۇۋالدى. خۇددى زۇلمەتلىك ئوردا كونسۇلى مېنى قوغدىغانغا ئوخشاش، بەلكىم ئەينى چاغدا سىلەر مېنى قورقۇنچاق، ھەمراھىنى تاشلاپ قويۇپ قېچىپ چىقتى دەپ ئويلىغان بولۇشۇڭلار مۇمكىن، ئۇنداقتا سىلەر خاتالاشقان بولسىلەر! ئەگەر ئاشۇ چاغدا مەن ئۇنى تاشلاپ قېچىپ چىقىمىغان بولسام، ئۇنىڭ قۇربانلىق بەرگىنىنىڭ قىلچە قىممىتى بولمىغان بولاتتى! سىلەرنىڭ قوماندانلىڭلارمۇ سىلەرنىڭ بۇ يەردىن قېچىپ كېتەلىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىدۇ، ئەگەر سىلەر قايتىپ بارساڭلار، ئۇنىڭ قۇربانلىق بەرگىنىنىڭ قىلچە قىممىتى بولمايدۇ، چۈشەندىڭلارمۇ؟— دېدى.

— بىراق... بىراق بىز... — ھېلىقى ئەسكەر ياش تۆككىنىچە نېمىلەرنىدۇ دېمەكچى بولغان بولسىمۇ، بىراق بوغۇزىغا كېلىپ قالغان گەپنى دېيەلمىدى!

— نېمە ئۇ بىراق- بىراق دېگەن، قوماندانلىقلارنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويماڭلار! سىلەرنىڭ خەتەردىن قۇتۇلغىنىڭلارنىڭ ئۆزى ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەڭ ياخشى جاۋاب قايتۇرۇشتۇر!— دېدى زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئۇنىڭ مۇرىسىگە يېنىك شاپىلاقلىغىنىچە. ئۇ ھەمراھلىرىنىڭ يۆلىشى بىلەن بىر قەدەم - بىر قەدەمدىن ئالغا قاراپ ماڭدى! ھېلىقى ئەسكەر ياش تۆككىنىچە كەينىدىكى يولغا بىر قارنەۋەتكەندىن كېيىن، باشقا ئەسكەرلەر بىلەن بىللە زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ كەينىدىن چىقىش ئېغىزىغا قاراپ ماڭدى! گېن كومپيۇتېرخانىسى، بۇ يەردە «پىدائىيلار مارشى» ئارقا- ئارقىدىن ئۇلىنىپ قويۇلماقتا ئىدى، جوۋيۇ ئېغىر نەپەس ئالغىنىچە كىشى قەلبىنى ھاياجانلاندىرىدىغان دۆلەت شېئىرىدىن كۈچ ئېلىپ ھەر ۋاقىت ئۆچۈپ قىلىش ئېھتىماللىقى بولغان ھايات شامىنى ياندۇرۇپ تۇراتتى، يارا ئېغىزىدىكى قان ئېقىشتىن توختىغان ئىدى، يەردىكى يوغان قان دېغىدا ئۇنىڭ سىماسى يالترايىتى.

62- باب يۇلتۇزلارغا ئۆزگىرىش

قايقاراڭغۇ شامال ئۆتۈشۈش تۇرۇبىسى ئىچىدە كۆپچىلىك ئاستا- ئاستا ئالغا ئىلگىرىلىمەكتە، ئالدى تەرەپتىكى قايقاراڭغۇ تۇرۇبا يولى خۇددى ماڭسا ماڭسا تۈگىمەيۋاتقان دەك بىلىنەتتى! ئەڭ ئالدىدا ماڭغان ئەسكەرلەر بارغانسېرى جىددىيلىشىۋاتاتتى، تۇيۇقسىز، ئەڭ ئالدىدىكى زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى مېڭىشتىن توختىدى، ئۇنىڭ كەينىدىن كېلىۋاتقان ئەسكەر دىققەت قىلمايلا ئۇنىڭغا سوقۇلۇپ كەتتى.

— نېمە بولدى؟ نېمە ئىش چىقتى؟— ھېلىقى ئەسكەر قولىدىكى قورالنى جىددىيلەشكەن ھالدا سىلاپ قويغاچ سورىدى.

— بوشراق، گەپ قىلما!— دېدى ھېلىقى زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بېشىنى بۇراپ. سۆزلەپ بولۇپ ئۇ تېنچلىنىپ ئەتراپنى تىگىشاشقا باشلىدى. ئەسكەرلەرگە ئەتراپ جىمجىت تۇيۇلاتتى، جىمجىتلىقتىن ھەتتا ئۆزلىرىنىڭ يۈرەك سوقۇشىنىمۇ ئاڭلىيالايتتى، بىراق زېڭىرنىڭ يىرتقۇچىلىرىنىڭ پەس ھۆكۈرىگەن ئاۋازلىرىنى پەقەت زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىلا ئويۇنچۇق ئاڭلىيالايتتى. ھېلىقى زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بوش ئاۋازدا:

— بىز مۇشۇ يەردىن چىقايلى!— دېدى.

— بۇ يەردىن؟ بۇ يەردە چىقىش ئېغىزى بولمىسا؟— سوراشتى ئەسكەرلەر چۈشەنمىگەندەك قىلىپ. ھېلىقى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ئۇلارنىڭ سۆزىگە جاۋاب بەرمەستىن، ئايىقى ئاستىدىكى تۇرۇبىنى كۈچەپ مۇشتلىدى، قاتتىق تاراڭلىغان ئاۋازدىن كېيىن ھەممەيلەن ئۆزلىرىنىڭ خۇددى ئاسماندىن چۈشۈپ كەتكەندەك پەسكە يىقىلغانلىقلىرىنى ھېس قىلىشتى .

— ھە، ئەسلىدە مۇشۇ يەر چىقىش ئېغىزىكەن - دە!— ھەممەيلەن ئورنىدىن تۇرۇشۇپ ھېلىقى زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسىگە نارازى بولغاندەك قاراپ قويۇشتى. قاتتىق تاراڭلىغان ئاۋاز ئاللىقاچان ئەتراپتىكى يىرتقۇچىلارنى ئۈركۈتۈۋەتكەن ئىدى، شۇڭا ئۇلار بىر توپ ھەرلەردەك بۇ يەرگە تەرەپ-تەرەپتىن ئولتۇرۇپ كەلگىلى تۇردى. يەردىكى تۆمۈر پارچىلىرى يىرتقۇچىلارنىڭ يۈگرىگەندە پەيدا بولغان تەۋرىنىشتىن تىترەشكە باشلىدى!

— ھەرىكىتىڭلار چاققانراق بولسۇن، بىزنىڭ ئۇلار بىلەن ھەپىلەشكۈدەك چولمىز يوق، سىلەرنىڭ قوماندانلىڭلارنىڭمۇ كۆپ ۋاقتى قالدى!— زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى سۆزىنى تۈگىتىپ باشقا ئەسكەرلەرنىڭ ۋاپاسلىرىغا پەرۋامۇ قىلماستىن ھەمراھلىرى بىلەن تېزلىكتە بۇ يەردىن ئايرىلدى .

تار، ئۇزۇن تۇرۇبا يوللىرى بىر-بىرىگە تۇتىشىپ كەتكەن ئىدى، ھەممە تۇرۇبا يوللىرى قىپقىزىل قانلار بىلەن بويالغان بولۇپ، خۇددى دوزاخقا تۇتىشىدىغاندەك بىلىنەتتى، دەل مۇشۇ پەيتتە ئۇلارنىڭ كەينىدىن زېڭىر يىرتقۇچىلارنىڭ ئادەم بەدىنىنى تىكەنلەشتۈرىدىغان چىقىرىغان ئاۋازى ئاڭلاندى، نۇرغۇن يىرتقۇچىلار ئەسەبىيلەشكەن ھالدا قېچىپ كېتىۋاتقان ئادەملەرنى خۇددى دوزاختىكى ئەزرائىل ئۆز قولىدىكى ئولجىنى قوغلىغاندەك قوغلاپ كېلىشكە باشلىدى!

— ئۇلار كەلدى!— قورقۇپ ۋاقىرىغان ئاۋازلار ئىچىدە بەزى ئەسكەرلەر تەبىئىيلا ئاپتوماتلىرىنى قولغا ئالدى. توختاۋسىز ئېتىلىۋاتقان ئوقلار بۇ قارا كەلكۈن ئالدىدا ھېچنېمىگە دال بولالمايتتى. زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى تەشۋىشلەنگەن ھالدا قاتتىق توۋلىدى :

— توختاپ قالماي دەرھال مېڭىڭلار، كېلەي دەپ قالدۇق !

بىراق كۆز ئالدىدىكى مەنزىرىدىن ھاڭۋېقىپ قالغان ئەسكەرلەرنىڭ ھېچقانداق ئىنكاسى بولمىدى، ئۇلار تاكى بۇ قارا كەلكۈن تەرىپىدىن يۇتۇۋېتىلگەنگە قەدەر توختىماستىن ئوق ئېتىشتى. زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى ساۋۇتىدىكى كۈنۈپكىنى نەچچىنى بېسىپ قويدى، نەچچە سېكۇنت ئۆتمەيلا بىر ئالتۇن رەڭلىك ئۇچار كېمە تورۇسنى تېشىپ

چۈشۈپ كۆپچىلىكنىڭ كۆز ئالدىدا پەيدا بولدى. ئون نەچچە كۆك رەڭلىك نۇر شارى زەمبىرەك ئېغىزىدىن ئېتىلىپ، ئادەملەرنىڭ كەينىدىكى زېگېر قوشۇنى ئارىسىدا پارتلىدى! — يېتىۋېلىڭلار! — بۇ چاغدا زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى دەرھال ئەتراپىدىكى ئەسكەرلەرنى يەرگە باستى، پارتلاشتىن ھاسىل بولغان زەربە دولقۇنى ھەممەيلەننى دېگۈدەك ئاسمانغا ئۇچۇرۇۋەتتى، يىرتقۇچىلار پارتلاشتىن گاڭگىراپ قېلىشقان ئىدى، زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ئەسكەرلەرنى ئېلىپ كېمىگە چىقىۋالدى. ئەسكەرلەر كېمىگە چىقىپ دېمىنى ئېلىۋالغۇچە، زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى ئاللىقاچان بىر-بىرلەپ تىزگىن ئەسۋاپلىرى ئالدىغا ئولتۇرۇپ بولغان ئىدى، ئارقىدىنلا ئۇلار تېخى ئېسىنى يىغىپ بولالمىغان يىرتقۇچىلارغا قارىتىپ تاكى ئالدى تەرەپتىكى تونېل پارتلاپ ئۆرۈلگەنگە قەدەر نەچچە ئون پاي زەمبىرەك ئاتتى. ئۇچار كېمە زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ باشقۇرۇشىدا تېزلىكتە يەر ئاستى بازىدىن ئېتىلىپ چىقتى، بەزى ئەسكەرلەر سىرتقا قاراپ ئاي شارى يۈزىدىكى قۇرۇلۇشلارنىڭ چوڭ قاپلىق قىسقۇچچاقلىرىنىڭ زەمبىرەك ئوقلىرى ئاستىدا پارتلاپ ھەتتا كۈلمۈ قالمىغان ئىدى، يەر يۈزىدە پەقەت توپ-توپ يىرتقۇچىلار ھۆكۈرەپ يۈرۈشەتتى، توپ-توپ تىكەنلىك يىلانلار ئېرتكۈچى سۇيۇقلۇقلارنى كېمىگە قارىتىپ پۈركەشتى، ئاسماندا نۇرغۇن يۇتقۇچىلار ئۇچۇپ كېلىپ بۇ كېمىنى توسماقچى بولۇشتى، ئۇچار كېمىنىڭ ئېنېرگىيە قالىقىنى كۈچلۈك زەمبىرەك ئوقىدا تېزلىكتە ئاجىزلاشقا باشلىدى. زۈلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىلىرى تىكەنلىك يىلانلار ۋە يۇتقۇچىلارنىڭ كۈچلۈك قوغلاپ زەربە بېرىشىگە پەرۋامۇ قىلماي ھەدەپ يۇقىرى ئۆرلەپ ئاي شارىدىن يىراقلاشماقچى بولۇۋاتاتتى.

ۋەيرانە ئاي شارى يەر ئاستى بازىسىدا جوۋيۇ ئەڭ ئاخىرقى نەپىسىگە تايىنىپ رازىمەنلىك بىلەن ئۇچار كېمىنىڭ ئۇچۇپ كېتىۋاتقانلىقىغا قاراپ تۇرۇۋەتكەندىن كېيىن، پانى ئالەم بىلەن ۋىدالىشىدىغان كۈنۈپكىنى باستى.

يەر شارىدىكى ئالدىراشچىلىققا چۆمگەن ئادەملەر ئاي شارىدا بىر يورۇق نۇقتىنىڭ ئاستا-ئاستا كېڭىيىۋاتقانلىقىنى كۆرۈشتى. جاھاننى زىلزىلىگە سالغان پارتلاش ئاي شارىدىكى زېگېر قىسىملىرىنى ھەش-پەش دېگۈچە كۈلگە ئايلاندۇرۇۋەتتى، ئۆزلىرىگە يېقىنلاپ كېلىۋاتقان زەربە دولقۇنىنى كۆرگەن زېگېر قىسىملىرى قارشىلىقمۇ كۆرسەتمىدى ھەم قېچىپمۇ كەتمىدى، پەقەت ئاشۇ يەردە جىمجىت تۇرغىنىچە بۇ گۈزەل ئۆلۈم نۇرىدىن ھوزۇرلىنىۋاتاتتى. كۈچلۈك پارتلاش تاماملانغاندىن كېيىن ئېشىپ قالغىنى بولسا غايەت زور بىر ئۆڭكۈر ۋە ئۆڭكۈر تۆشۈكىنىڭ ئەتراپىغا لىق تولغان كۆيۈپ كەتكەن زېگېرنىڭ جەسەتلىرى بولدى. شۇندىن

ئېتىبارەن ئاي شارى بازىسى كائىناتتىن مەڭگۈلۈك يوقالدى . يالغۇز بازىلا يوقىلىپ قالماستىن ، بازىدىكى 430مىڭ خىزمەتچى ۋە بازىنىڭ ئەڭ ئالىي قوماندانى جوۋيۇ يوقالغان ئىدى ، ئامان قالغانلاردىن ئاران 23 ئادەملا بار ئىدى !

— قوماندان.....!— بۇلارنى كۆرگەن پولۇتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىسىدىكى ئەسكەرلەر ئازاپلىق ياشلىرىنى تۆكۈشتى .

— قالتىس ئادەمكەن ، كىشىنى قايىل قىلغۇدەك قەتئىيلىكى ۋە كۈچلۈك ئىرادىسى باركەن!— پولۇتۇسلارغا نىسبەتەن بۇ خىل قورقۇمسىز ، قەھرىمانە قۇربان بېرىش ئۇلاردا ھېچقانداق ئازاپلىنىش ھېسسىياتى پەيدا قىلماستىن ، پەقەت ئۇلارنىڭ قەلبىنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىنى قايىللىققا چۆمدۈرەتتى .

بىر زۇلمەتلىك مۇقەددەس ئوردا مۇھاپىزەتچىسى بېشىنى بۇراپ :

— بىر توپ زېگېر قوشۇنى بىزگە يېقىنلاۋاتىدۇ ، ئاتامان!— دېدى .

زېگېر قوشۇنى يېقىنلاپ بولغۇچە ئۇچار كېمە كۆزنى قاماشتۇرىدىغان كۆك نۇر ئىچىدە كۆزدىن غايىپ بولدى ، بۇنى كۆرگەن زېگېر قوشۇنى تېزلىكتە ئۇچۇش يۈنۈلۈشىنى ئۆزگەرتىپ ، يەر شارىغا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى !

يەر شارى ھاۋا بوشلۇقىدا سانسىزلىغان پارازىت ماكان ئىگىلىرى قېلىن ئاتموسفېرا قاتلىمىنى بۆسۈپ ئۆتۈۋاتاتتى ، يەر يۈزىدىكى ھەر قايسى دۆلەت ئەسكەرلىرى ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش تىزگىن بومبىلىرى ۋە زېنىت توپلىرى بىلەن ئاسمانغا قارىتىپ توختاۋسىز ئېتىپ ئۆز غەزىپىنى تۆكۈۋاتاتتى ، ناھايىتى تېزلا ئاسماندىن زېگېر قوشۇنىنىڭ قېنىدىن شەكىللەنگەن قاتتىق يامغۇر يېغىشقا باشلىدى! بىراق بۇنداق كۈچلۈك ئوت كۈچىمۇ زېگېرنىڭ سان - ساناقسىز پارازىت ماكان ئىگىلىرىنىڭ ئارقىمۇ - ئارقا قىلىۋاتقان ھۇجۇمىنى توسۇپ قېلىشقا ئامالسىز ئىدى ، ناھايىتى تېزلا بىرمۇنچە چوڭ قاپلىق قىسقۇچپاقلار ئاتموسفېرا قاتلىمىغا ئۇچۇپ كىرىپ ، سېرىق رەڭلىك كىسلاتا بومبىلىرىنى يەر يۈزىگە ئاتتى ، يەر يۈزىدە ئوت شارلىرى پەيدا بولۇشقا باشلىدى! يەر شارىدىكى ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش ئوت كۈچى نۇقتىلىرى بىر - بىرلەپ چوڭ قاپلىق قىسقۇچپاقلار تەرىپىدىن يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلىنىشقا باشلىدى ، ھاۋادىن مۇداپىئەلىنىش كۈچى بارغانسېرى ئاجىزلاپ ، پارازىت ماكان ئىگىلىرىنىڭ ھۇجۇمىغا بەرداشلىق بېرەلمەي قالدى ، نۇرغۇن پارازىت ماكان ئىگىلىرى ئاخىرى بۇ كۆك رەڭلىك پىلانېتقا قوندى ، يىرتقۇچى ۋە تىكەنلىك يىلانلار دەرھال تاقەت قىلىپ تۇرالماستىن ئېتىلىپ چىقىپ ئالدىغا كېلىۋاتقان برونە قىسىملىرى بىلەن ئارىلىشىپ جەڭگە كىرىشىپ كەتتى .

ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ برونە قىسىملىرى جېنىنىڭ بېرىچە بۇ خىل شىددەت بىلەن قىلىنىۋاتقان ھۇجۇمغا قارشىلىق كۆرسىتىۋاتاتتى . شەھەردىكى ھەممە ئادەم دېگۈدەك

قوللىرىدا پىلىموت تۇتۇۋالغان بولۇپ، ماشىنلار دۆۋىلىنىپ كوجا ئىستېھكامى ياسالغان ئىدى. زېگېر قىسىملىرى بىنالارنىڭ ھەر بىر دەرىزىلىرىدە بىر ئادەمنىڭ پىلىموت ۋە تانكا ئاتار تۇتۇپ ئۇلارنىڭ رەھىمسىز ھۇجۇمىغا قارشى تۇرۇۋاتقانلىقىنى ئېنىق بايقىغان ئىدى. ئاللىقاچان ھاۋانى تىزگىنلەش ھوقۇقىدىن ئايرىلغان ئىنسانلار چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارنىڭ ئارقىمۇ - ئارقا قىلغان كۈچلۈك بومباردىمانغا بەرداشلىق بېرىپ، ئۆز ئىستېھكامىنى ساقلاپ بىر قەدەممۇ چېكىنمەي، زېگېرنىڭ يۈزى قىسىملىرىنى شەھەردە مەھكەم تۇتۇپ تۇراتتى . يېڭى بىر تۈركۈم پارازىت ماكان ئىگىلىرى ئۇچۇپ كېلىپ، شەھەر يېنىغا قوندى، ئۇلاردىن جانلىق تانكا دەپ ئاتىلىدىغان زېگېرنىڭ برونوتېرلىرى چىقىشقا باشلىدى، مېجەزى چۇس برونوتېرلار يەرگە چۈشۈپلا جاھاننى زىلزىلىگە سالغۇدەك نەرە تارتىپ، ئىنسانلارنى قارشىلىق قىلىش پەقەت بېھۇدە ئاۋارىچىلىق ئىكەنلىكىگە ئاگاھلاندىرماقچى بولغاندەك قىلاتتى!

63- باب ۋەھىمگە ۋەھىمە

كېلەڭسىز كەلگەن برونوتېرلار برونە قىسىملىرىنىڭ ئالدىدا پەيدا بولغاندا، ھېلىلا مۇستەھكەم مۇداپىئە قىلىنغان مۇداپىئە سېپى بىردىنلا برونوتېرلارنىڭ ھۆكۈرەشلىرى ئاستىدا بىتچىت بولدى. برونوتېرلارنىڭ قاتتىق قاسرىقىنى ھەتتا ئەڭ ئىلغار برونە توپلىرىمۇ قىلچە زەخمىلەندۈرەلمەيتتى! ئۆزلىرىگە خۇددى ئەزرائىلدەك يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان برونوتېرلارنى كۆرۈپ، ئەسكەرلەر تا برونوتېرلارنىڭ يوغان تۆمۈر تاپىنى ئاستىدا يانچىلىپ كەتكەنگە قەدەر پەقەت قارىسىغىلا ئوق ئېتىشتى، برونە قىسىملىرى ئارىسىغا بۆسۈپ كىرگەن برونوتېرلار خۇددى قوي پادىسى ئارىسىغا كىرىۋالغان ئاچ بۆرىلەردەك خالىغانچە قىرغىن قىلىشقا باشلىدى. تانكىلار بىر- بىرلەپ ھاۋاغا ئۇچۇپ، ئارقىدىنلا يەرگە قاتتىق چۈشۈپ پاقىلىنىشقا باشلىدى!

بۇيرۇققا بىنائەن ياردەمگە كەلگەن تىك ئۇچارلار جەڭ مەيدانىغا كەلگەندىن كېيىن، پەس تەرەپتە قويۇق ئىس - تۈتەكنىلا كۆرەلدى، بۇ يەردە پارتلاشتىن چىققان ئوت يالقۇنى ۋە برونوتېرلارنىڭ ئۇرۇپ - سوقۇپ يۈرگەن يوغان كۆلەڭگىسىدىن باشقا ھېچنېمىنى ئېنىق كۆرگىلى بولمايتتى. تانكىغا قارشى تىزگىن بومبىلار بىر- بىرلەپ برونوتېرلارنىڭ بەدىنىدە پارتلاشقا باشلىدى، بىراق برونوتېرلار قوراللىق تىك ئۇچارلارنىڭ توختىماي قوغلاپ زەربە

بېرىشىگە قىلچىمۇ پەرۋا قىلىپ قويمىدى !

— زېگېرلار مۇداپىئە سېپىنى بۆسۈپ ئۆتتى، بىز ئۇلارنى توسۇپ قالالمىدۇق! — تىت - تىت بولغان ھالدا دوكلات قىلدى مۇداپىئە سېپىنىڭ بروننوتېرلار تەرىپىدىن بۆسۈپ ئۆتۈلگەنلىكىنى كۆرگەن تىك ئۇچار ئۇچقۇچىسى .

بروننوتېرلار شەھەرگە كىرىشى بىلەنلا، كوچا ئىستېھكاملىرى بىر - بىرلەپ ئۇلار تەرىپىدىن بۆسۈپ ئۆتۈلۈپ بىتچىت قىلىندى، ساناقسىز خەلق ئەسكەرلىرى ۋە ھەربىيلەر ئۇلارنىڭ تۆمۈر تاپىنى ئاستىدا بىر ئۇچۇم قان سۇيۇقلۇقىغا ئايلاندى. ئەسكەرلەرنىڭ قولىدىكى ھەرخىل قوراللار بروننوتېرلارغا قىچىشقانچىلىك تەسىر قىلمايتتى، ئاسمان پەلەك بىنا - سارايلار بروننوتېرلارنىڭ ھۇجۇمىدا خۇددى دومىنو قەرتىسىدەك ئارقىمۇ - ئارقىدىن بىر - بىرلەپ ئۆرۈلمەكتە ئىدى، گىرىمىسەن ئىس - تۈتەكلەر پۈتكۈل شەھەرنى قاپلىغان ئىدى! ئىنسانلارنىڭ قورققىنىدىن ۋاقىرىغان ئاۋازلىرى ۋە بروننوتېرلارنىڭ چۈس ھۆكۈرىگەن ئاۋازلىرى شەھەرنى بىر ئالغان ئىدى! ھالبۇكى بۇ ۋاقىتتا شىنجاڭ يەر ئاستى بازىسىدا دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەل باشلىقلىرى بۇ يەرگە يىغىلغان ئىدى، چۈنكى يەر شارىدىكى ھەر قانداق بىر جاي بۇ يەردەك بىخەتەر ئەمەس ئىدى! ھەر قايسى ئەلباشلىرى ئېكراندىكى بارغانسېرى قىزىرىۋاتقان بۆلەكلەرگە قاراپ تۇراتتى، ئامېرىكا ئەلباشى قايغۇرغان ھالدا ئۇھ تارتىپ قويۇپ دېدى : — دەرۋەقە، بىزنىڭ ھەرگىزمۇ مىليون يىلغا يېقىن تارىخقا ئىگە ئىرق بىلەن قارشىلاشقۇدەك مادارىمىز يوق، ئىنسانلارنىڭ يەر شارىغا ھۆكۈمرانلىق قىلىش تارىخى، ئېپتېمال، ئەمدى ئاخىرلىشىدىغان ئوخشايدۇ !

لى رەئىس مېڭىپ كېلىپ ئېكراندىكى بىر كۆرۈنۈشنى كۆرسەتتى، كۆرۈنۈشتە ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى پەلەستىن - ئىسرائىلىيە چېگرىسىدا زېگېر قوشۇنلىرى بىلەن جەڭ قىلىۋاتاتتى، ئۇلارنىڭ كەينىدىكى پەلەستىن خەلقى چوڭ قاپلىق قىسقىچىلارنىڭ ئەسەبىيلەرچە بومباردىمان قىلىشىغا قارىماي ئوق - دورىلارنى ئۈزۈلدۈرمەي توشۇپ ئەكىلىپ بېرىۋاتاتتى. ئىراق خەلقى بولسا ئامېرىكا قوشۇنىغا ماسلىشىپ شەھەردە زېگېر قوشۇنى بىلەن ئېلىشىۋاتاتتى. ئىنسانلار ھەقىقەتەنمۇ بىر خىل ئۆزگىرىشچان مەخلۇق ئىدى، راستىنلا!!! يېقىندىلا ئىنسانلار كىچىككىنە مەنپەئەتنى دەپ ئۆز قېرىنداشلىرى بىلەن جەڭ قىلغان، ئىرقىي ئايرىمچىلىقنى كۈچەپ تەشۋىق قىلىشقان ئىدى، بىراق ھازىر ئورتاق دۈشمەن ئالدىدا ئۇلارنى ئەسەبىيلەشتۈرگەن ئاشۇ سەۋەپلەر نەلەرگىدۇ غايىپ بولغان ئىدى. ئەمما كىشىنى ئەنسىرتىدىغىنى جەڭ ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئىنسانلار ئەسلى ھالىتىگە قايتىپ كېتەرمۇ؟ ئەلۋەتتە، ئىنسانلار بۇ جەڭدە غەلبە قىلالىسا .....

شىنجاڭ يەر ئاستى بازىسىنىڭ سىرتقى قىسمىدىن پارتلاش ئاۋازلىرى توختاۋسىز ئاڭلىنىپ

تۇراتتى، بازا سىرتىدىكى گىرەلەشمە ئوت كۈچى نۇقتىلىرى بىر-بىرلەپ چوڭ قاپلىق قىسقۇچپاقىلار تەرىپىدىن يوقىتىۋېتىلدى، تىزگىنلەش ھوقۇقىدىن پۈتۈنلەي مەھرۇم قىلىندى، ھەر قانداق بىر مۇداپىئە سىستېمىسى زېڭىر قوشۇنغا نىسبەتەن بىر ۋاراق قۇرۇق ئاق قەغەز ئىدى، خالاس! بىر دانە غوزەك بومبىسى تېخىغىچە ئوق ئېتىۋاتقان ئوت كۈچى نۇقتىسىغا چۈشتى، پارتلاشتىن پەيدا بولغان ئوت يالقۇنى ھەش-پەش دېگۈچە ئۇ يەرنى بىر ئالدى .
— ئۆھھۆ...ئۆھھۆ... — بىر نەچچە ئەسكەر يۈز-كۆزلىرى توپا-چاڭغا مىلەنگەن ھالدا ئورنىدىن تۇرۇشتى . بىر ئەسكەر ئەتراپقا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن توۋلىدى :

— قوماندان، سىز ھاياتمۇ؟

ئۇنىڭ سۆزى تۈگەپ تۇرۇشىغا بىرى توپا-چاڭ ئاستىدىن ئورنىدىن تۇردى . گەرچە بەدىنىدىكى دۇبۇلغا-ساۋۇتلىرى تۆتمە-تۆشۈك بولۇپ كەتكەن، پارتلاشتىن يۈز-كۆزلىرى قارىداپ كەتكەن بولسىمۇ، لېكىن بۇ ئادەمنىڭ پىلانېتلار بىرلەشمىسىدىن قايتىپ كەلگىنىگە ئانچە ئۇزۇن بولمىغان ۋەن شىوڭفېي ئىكەنلىكىنى تونۇغىلى بولاتتى . يەر شارغا قايتقاندىن كېيىن، ئۇ ئازراق دەم ئېلىۋالغاندىن كېيىن ئۆز دۆلەتلىرىگە قايتقان ئاندىرېۋ ۋە ۋېتىك (ئەلۋەتتە، ھېلىقى كىچىك دىنوزاۋورمۇ بار) لەر بىلەن خوشلىشىپ، دەرھال قىسىمغا قايتىشنى ئىلتىماس قىلىپ، قوغدىنىش ئۇرۇشىغا قاتناشقان ئىدى . ۋەن شىوڭفېي ئاچچىق كۈلگەن ھالدا دېدى :

— بىكار گەپ، مۇشۇنداقلا ئۆلۈپ كەتسەم ئۇرۇش قەھرىمانى دېگەن نام بىكارغىلا بېرىلگەن بولۇپ قالمامدۇ؟

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ۋەن شىوڭفېي تۇيۇقسىز مىلتىق بېشىنى بۇراپ بىر دىسكا ئوقنىڭ ھەممىسىنى بىر يىرتقۇچىغا قارىتىپ ئاتتى، سۆڭەكنىڭ پارتلىغان ئاۋازىدىن كېيىن، يىرتقۇچىنىڭ ئاپئاق مېڭە قېتىمى بىلەن يېشىل قېنى ھەممە يەرگە چاچرىدى .

— قاراپ تۇرماڭلار، ئۇلار ھۇجۇم قىلىپ كەلدى !

كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلاپ دەرھال ئورنىدىن تۇرۇشۇپ پىلىموتلىرىنى بۇ يەرگە ھەرىلەردەك باسۇرۇپ كېلىۋاتقان زېڭىر قوشۇنغا توغرىلىدى !

زېڭىر قوشۇنغا نىسبەتەن بۇ يەرنى قوغداۋاتقان ئىنسانلارغا ھەقىقەتەنمۇ كىشىنىڭ ئەقلى لال بولاتتى . بۇ يەردە ئەسلىدە بىر تۆپىلىك بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى بومباردىمان قىلغاندىن كېيىن تۆپىلىك تەدرىجىي تۈزلەڭلىككە ئايلانغان ئىدى، بومباردىمان ئاخىرلاشقاندىن كېيىن خارابىلىققا ئايلانغان تۇپراقتا ھەر قانداق نەرسىنىڭ ھايات قېلىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى، بىراق ئۆزلىرى ئەمدى ھۇجۇمغا ئۆتۈشكە، ئىنسانلارنىڭ پىلىموتلىرى يەنە قايتىدىن سايراشقا باشلىدى . نەچچە قېتىملىق كەڭ كۆلەملىك ھۇجۇملىرى مۇشۇنداق

قايتۇرما زەربىگە ئۇچرىغاندىن كېيىن، ئۇلار ئامالسىز ھاۋا ئارمىيىسىنى يەنە بىر قېتىم كەڭ كۆلەملىك بومباردىمان قىلىشقا چاقىردى، زېگېر قىسىملىرى ئىنسانلارنىڭ روھى ۋە بەدەن كۈچىنىڭ بۇنداق بومباردىمانغا بەرداشلىق بېرەلمەيدىغانلىقىنى پۈتۈنلەي جەزملەشتۈرگەن بولسىمۇ، ئەمما قانچە قېتىم بومباردىمان قىلىشىدىن قەتئىينەزەر ئىنسانلارنى بۇ رايوندىن تەلتۆكۈس يوقىتالمايۋاتاتتى! بۇ خىل ئەھۋال زېگېرلارنى ئىلگىرى ئۆزلىرى يىغقان ئىنسانلارنىڭ بەدىنىگە مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللاردا خاتالىق بار-يوقلۇقىنى قايتا جەزملەشتۈرۈشكە مەجبۇر قىلدى .

ئالەم بوشلۇقىدا لېيىستون كائىنات پىلانېتلار بىرلەشمىسى ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قىسىملىرىغا قوماندانلىق قىلىپ زېگېر قىسىملىرىغا ئۇچراپ جەڭ باشلاپ كەتكەن ئىدى، پىلانېتلار بىرلەشمىسى قىسىملىرىنىڭ «ۋاگېرى» ئالەم جەڭ ئۇچقۇلىرى ئالدى بىلەن دۈشمەن سېپىگە بۆسۈپ كىرگەن ئىدى، ئىسسىقلىق دولقۇنى تىزگىن بومبىلىرى ھۇشقۇيتقىنچە يۇتقۇچىلارغا قاراپ ئۇچۇپ ئۇلارغا ئەزرائىلنىڭ سالىمىنى يەتكۈزدى. «بار تاۋىقىم، يان تاۋىقىم»، يۇتقۇچىلارمۇ قىلچە تۈزۈت قىلمايلا نۇرغۇن چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇقلارنى ئۆزلىرى بىلەن نەچچە ئون مىڭ يىل ئەسرا بولۇشقان كونا دوستلىرىغا قارىتىپ پۈركەشتى .

— قوماندان، زېگېرنىڭ بىر توپ پارازىت ماكان ئىگىلىرى بىزگە قاراپ ئۇچۇپ كېلىۋاتىدۇ، — بىر ئالاقىچى لېيىستونغا جەڭ ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى. لېيىستون سۇسقىنە كۈلۈپ قويۇپ : — ئارىدىن شۇنچە ئۇزۇن ۋاقىت ئۆتكەن بولسىمۇ، ئۇلار تېخىغىچە بۇ خىل كونا جەڭ ئۇسۇلىنى ئىشلىتىۋېتىپتىمۇ؟ — دېدى .

پىلانېتلار بىرلەشمىسى مېتېروئىت دەرىجىلىك ئالەم كېمىسىنىڭ توپ ئوقلىرىنىڭ قانچە زىچ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، نۇرغۇن پارازىت ماكان ئىگىلىرى ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلۈكىنى دالدا قىلىپ يەنىلا ئالەم كېمىسىگە قاراپ ھۇجۇم قىلدى، تۇنجى تۈركۈم يىرتقۇچىلار ئالەم كېمىسىنىڭ سىرتىغا قونغاندا، نەچچە 10 مىليون ۋولتلۇق توك بېسىمى ئۇلارنى دەرھال كۆيدۈرۈپ كوكسىقا ئايلاندۇرۇپ قويدى. پارازىت ماكان ئىگىلىرى دېلىغۇل بولۇپ تۇرۇۋېتىپ، دەرھال بۇ خىل ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىش خاراكتېرلىق ھاۋادىن سەكرەشنى توختاتتى، دەسلەپتە لېيىستون زېگېر قوشۇنىنىڭ ئامالسىز ھالىتىگە قاراپ ئازراق ھايجانلانغان ھالدا :

— ناھايىتى ياخشى، پەقەت ئۇلارنىڭ يەر يۈزى قىسىملىرىنى بەنت قىلالىساقلا، ئۇلار بىزگە تەھدىت شەكىللەندۈرەلمەيدۇ، — دېدى. كېيىن ئۇ جەڭ ئەھۋالىنىڭ بىر قەدەر مۇقىملاشقانلىقىنى كۆرۈپ ۋاقىر ئۇچۇر بۇيرۇق چۈشۈردى :

— 4، 7 - ئالەم كېمە ئەترىتى قوماندانلىرىغا بۇيرۇق! دەرھال ماكان ھالقىپ سەكرەپ يەر

شارىدىكى قىسىملارغا ياردەم بېرىڭلار! يەنە بىر ئىش، دەرھال زېگېرنىڭ مېڭە قۇرۇتى تۇرۇشلۇق ئالەم كېمىسىنىڭ ئورنىنى ھېسابلاپ چىقىڭلار، پەقەت ئۇلارنىڭ مېڭە قۇرۇتىنى يوقىتالسا، زېگېر قىسىملىرى خۇددى بىر دۆۋە قۇمغا ئوخشاپ قالىدۇ!

بۇ چاغدا جەڭ ئەھۋالىنى كۆرسىتىۋاتقان ئېكران تۇيۇقسىز قارىيىپ ئۆچۈپ قالدى، بىراق ناھايىتى تېزلا قايتا يۇردى، لېكىن بۇ قېتىم ئېكراندا كۆرۈنگىنى جەڭ مەيدانىنىڭ ئەھۋالى بولماستىن، بەلكى زېگېرنىڭ مېڭە قۇرۇتى ئىدى، كىشىلەر ھەيران بولۇپ تۇرغاندا، مېڭە قۇرۇتىنىڭ بوغۇق ئاۋازى ئاڭلاندى:

— ياخشىمۇسىز، ئالەم پىلانېتلار بىرلەشمىسى بېكىتلەرنىڭ ياش قوماندانى لېيىستون ئەپەندى، مېنىڭ ئىسمىم يۇدېس، مەن بۇ قېتىمقى جەڭگە قوماندانلىق قىلىشقا مەسئۇل مېڭە قۇرۇتى بولىمەن. مەن ھازىر سىزنىڭ بىر خاتالىقىڭىزنى تۈزىتىپ قوياي، بىز زېگېرلار ھازىرغا قەدەر شۇنچىۋالا كۆپ پىلانېتلارنى ئىگەللىدۇق ھەم پۈتكۈل ئالەمنى بىزدىن قورقۇتتۇق، بۇلارنىڭ ھەممىسى ھەرگىزمۇ يالغۇز بىزنىڭ ساپ قېنىمىز بەدىلىگە كەلگەن ئەمەس، بىزدەك تەرەققىي قىلىش ئارقىلىق نام چىقارغان ئىرق مۇشۇ نەچچە ئون مىڭ يىللىق تېنچلىق دەۋرىدە ھېچنېمە قىلماي بىكار تۇرارمىزمۇ؟ بەلكىم بۇ يېڭى ئالەم غەلتە مەخلۇقلىرى سىزنىڭ بىزگە بولغان قارىشىڭىزنى ئۆزگەرتىپ قالار!

سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە سىرتتىكى پالوبىغا ئاللىقاچان يېڭى بىر خىل زېگېر قىسمى «تەرەققىي قىلغۇچى» لار تولۇپ كەتكەن ئىدى، ئۇلار جەڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن خالىغان چاغدا بەدەن قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتەلەيدىغان بىر خىل جانلىق بولۇپ، ئۇلارنى كۆپكە قادىر دەپ تەرىپلەشكە بولاتتى، ئۇلار ھەرقانداق جەڭ مەيدانىغا ماسلىشىپ، ھاۋا، قۇرۇقلۇق، دېڭىز ھەتتا ئالەم بوشلۇقىدا جەڭ قىلالايتتى! توك ئېقىمى ئۇلارنىڭ بەدىنىگە تەككەندىن كېيىن، ئۇلار پەقەت بىردەملىك ئازاپلانغاندىن كېيىن، دەرھال ئىككى قولى ئۆزلۈكسىز ئۇزۇراپ، قوللىرىدا نۇرغۇن شورىغۇچى تەخسىلەر پەيدا بولغاندىن كېيىن، قوللىرىنى ئالەم كېمىسىنىڭ سىرتقى يۈزىگە چاپلاپ، ناھايىتى ھوزۇرلانغان ھالدا ئېلېكتىر ئېقىمىنى سۈمۈرۈشكە باشلىدى!

— توكنى ئۇزۇڭلار! يەنە سۈمۈرۈۋەرسەڭلار بىز توك پۇلى ئالىمىز جۇمۇ!— جەڭ قانچە كەسكىن بولۇشىدىن قەتئىينەزەر لېيىستون باشتىن— ئاخىر ئۆزىنىڭ يۇمۇرستىك خاراكتېرىنى ساقلاپ كېلىۋاتاتتى! ئالەم كېمىسى پالوبىسىدىكى ئېلېكتىر ئېقىمى ئۇزۇلۇش بىلەنلا، ئېغىر قوراللانغان نۇرغۇن زەربىدار پىيادە ئەسكەرلەر قوللىرىدا ئېغىر تىپلىق لازېرلىق مىلتىقىنى كۆتۈرۈپ دوزاق ئوتى زور تىپلىق برونسىغا ماسلىشىپ تەق بولۇپ تۇرۇشتى!

— ئويۇن ئەمدى باشلاندى، سىلەر ئالدى بىلەن ئۇلار ئېلىپ كەلگەن قورقۇنچتىن بەھرىمەن بولغاچ تۇرۇڭلار!— دېدى يۇدېس بوغۇق ئاۋازدا ئاجىز شۇئىرلاپ. لېيىستون ئازراق

ھاياجانلانغان ھالدا :

— ئەلۋەتتە ، ئۇلارنىڭ مېنى ئۈمىدسىزلەندۈرمەسلىكىنى ئۈمىد قىلمەن! — دېدى.

64- باب تەڭلىشىش

پىلانېتلار بىرلەشمىسى بىلەن زېگېرلار تېنچلىق كېلىشىمى ئىمزالانغاندىن كېيىن ، زېگېرلارنىڭ ئەسلىگە كېلىش سۈرئىتىنى تېزلىكتە كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ دېيىشكە بولاتتى ، پىلانېتلار بىرلەشمىسىگە ئەزا ھەربىر ئىرققا يالغۇز «تېنچلىق كېلىشىمى»دىن ئىبارەت بۇ ئارغامچىغا تايىنىپ بۇ يىرتقۇچ ھايۋانلارنى باغلاپ قويغىلى بولمايدىغانلىقى ئايان ئىدى ، ھېچكىم بۇ كېلىشىمنىڭ ئىككى تەرەپكە مەڭگۈلۈك تېنچلىق ئېلىپ كېلىدىغانلىقىغا ئىشەنمەيتتى . ئۆتكەن يىللاردىن بۇيانقى پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ ئەڭ ئالىي مارشاللىرى بۇندىن كېيىنكى زېگېرلار بىلەن يېڭىدىن بولىدىغان جەڭگە تەييارلىق قىلىپ قويۇشقان ئىدى ، زېگېرلارغا تاقابىل تۇرىدىغان ھەر خىل قورال - ياراقلار ئاستىرىتىش تەتقىق قىلىنىۋاتاتتى! ئەلۋەتتە ، زېگېرلارمۇ گالۋاڭ ئەمەس ئىدى ، ئۇلارغا پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ ئۆزلىرىگە ئەڭ زور خەۋپ ئېلىپ كېلىدىغان ئۆزلىرىدەك دۈشمىنىڭ يېنىدا تۇرسا كارى بولماي تۇرالىدىغانلىقى ئىنتايىن ئايدىڭ ئىدى . ئەسلىگە قايتىش جەريانىدا ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەسلىدىكى ئاجىزلىقلىرىنى ئانالىز قىلىپ ، ئۆز بەدىنىگە بولغان ئۆزگەرتىپ ياخشىلاش سۈرئىتىنى تېزەتتى ، يېڭى جەڭ پارتلاشتىن بۇرۇن قارشى تەرەپتىن ئۆتۈپ كېتىشكە كۈچنىڭ بېرىچە تىرىشتى!

ئىككى تەرەپ مانا مۇشۇنداق ساختا تېنچلىق ئىچىدە ئۆزلىرىنىڭ ھەربىي كۈچىنى ئەسەبىيلەرچە تەرەققىي قىلدۇرغان ئىدى ، ھازىر دەل مۇشۇ نەتىجىلىرىنى سىنايدىغان پەيت كەلگەن ئىدى! نەچچە مىنۇت توختىغاندىن كېيىن ، ئېغىر تىپلىق لازېرلىق قوراللار سايراشقا باشلىغاندا ، زېگېرنىڭ تەرەققىي قىلغۇچىلىرىمۇ ئېتىلىپ كېلىشتى! ئەڭ ئالدىدا ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان نەس باسقان بىر نەچچىسى نەچچە سېكۇنت ئىچىدىلا ئېغىر تىپلىق لازېرلىق قورال ئاتقان زىيادە ئىسسىق لازېر نۇر دەستىسى تەسىرىدە كوكسىقا ئايلاندى ، «دوزاق ئوتى» برونغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئاتەش ئىلاھى زەمبىرىكىمۇ ئۆز كارامىتىنى كۆرسەتتى ، تەرەققىي قىلغۇچىلار قانچە كۈچلۈك ھۇجۇم قىلسىمۇ ئۇلارغا قىلچە يېقىنلىشالمىدى . ئالدىدىكى ھەمراھلىرىنىڭ توختىماستىن يىقىلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ پۈتۈن بەدىنىدىكى مۇسكۇللىرى كۈچلۈك تىترەشكە باشلىدى ، ئىككى پۈتۈندىكى مۇسكۇللار تېخىمۇ

كۈچلۈك، تېخىمۇ قاۋۇل بولۇپ ئۆزگىرىشكە، بەدىنىنىڭ سىرتىدىكى قاسىرىقى تېخىمۇ قارىيىشقا باشلىدى. ناھايىتى تېزلا ئەڭ ئالدىدىكى تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئەسكەرلەرنىڭ مىلتىقى ئاستىدا جان بەردى، ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىكى ئۆزگىرىشنى تاماملىغان تەرەققىي قىلغۇچىلار ئۇلارغا ئەگىشىپلا قىرغىنچە چىقىپ كەلدى .

— بېرىپ ئۆلۈڭلار!— ئەسكەرلەر قاتتىق ۋاقىراشتى. زىچچىدە لازىم نۇر دەستىلىرى تەرەققىي قىلغۇچىلارغا قاراپ ئۇچتى، دەل مۇشۇ چاغدا ئەڭ ئالدىدا باستۇرۇپ كېلىۋاتقان تەرەققىي قىلغۇچىلار كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە تۇيۇقسىز غايىپ بولدى، ئەسكەرلەرنىڭ قالىپىدىكى تەكشۈرگۈچىنىڭ ئىستىرىلكىسى دەرھال ئۈستىگە قاراپ يۆتكەلدى، قۇلىقىدا قۇلاقنى يارغۇدەك گۈدۈك ئاۋازى ياڭرىدى !

— ئۇلار ئۈستىدىكەن!— ھەممە ئەسكەرلەر تەڭلا ۋاقىرىشىپ مىلتىق سىتۋوللىرىنى ئاسمانغا قاراتتى، زىچچىدە ئوت كۈچىگە تەرەققىي قىلغۇچىلار پەرۋا قىلمىدى. بىر تەرەققىي قىلغۇچى قوللىرىنى ئېچىپ پىچاق تەك ئۆتكۈر بارماقلىرى بىلەن بىر ئەسكەرنىڭ يۈزىدە چوڭقۇر پىچاق ئىزى قالدۇرۇپ قويدى، قىپقىزىل قان ئوقتەك ئېتىلىپ چىقىپ، ئەسكەرنىڭ ئىككى پۇتى بوشىشىپ يەرگە يىقىلدى، ئىككى قولى ئاغرىق دەستىدىن يېنىكىگە تىترەۋاتاتتى، بىراق تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ يەنە بىر ئۆتكۈر قولى ناھايىتى تېزلا ئۇنىڭ بوغۇزىغا سانجىلىپ، ئۇنىڭ ئاغرىقىنى ئاياقلاشتۇردى. ئۇنىڭ ئارقىسىدىن چۈشكەن بىر توپ تەرەققىي قىلغۇچىلار خۇددى ئەرۋاھلاردەك ئەسكەرلەر ئارىسىدا موكىدەك ئۇياق-بۇياققا ئۆتۈپ، تەڭداشسىز چاققان ماھارىتى بىلەن ئەسكەرلەرنى ئامالسىز قالدۇردى، ئېكراندىن ئۆز قوشۇنىنى خالىغانچە قىرغىن قىلىۋاتقان تەرەققىي قىلغۇچىلارنى كۆرگەن لېيىستوننىڭ قوشۇمىسى تۈرۈلگەن ھالدا :

— چېكىنىڭلار، قايتىدىن سەپ تۈزۈڭلار، ئۆلچەملىك جەڭ سەپ شەكلى بىلەن ئۇلارغا تاقابىل تۇرۇڭلار. بىر بۆلۈك ئۆلۈك دېڭىز يۇشۇرۇن شەكىللىك ئۇچقۇلار ئۇلارغا ياردەملىشىپ پالوبىغا قونغان زېگېر قوشۇنىنى يوقاتسۇن!— دېدى .

— چېكىنىڭلار! بىر قىسىملار قېلىپ داۋاملىق مۇھاپىزەت قىلسۇن، باشقىلار چېكىنىڭلار!— دېدى ئالدىنقى سەپتىكى قوماندان بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ۋاقىراپ، ئۇ پات-پات مىلتىقىنى كۆتۈرۈپ ئالدىغا ئېتىلىپ كەلگەن تەرەققىي قىلغۇچىلارنى ئاتاتتى. قاتتىق ھەربىي مەشقىنىڭ نەتىجىسى كۆرۈلۈشكە باشلىدى، دەسلەپتە بىر ئاز قالايمىقانلىشىپ كەتكەن ئەسكەرلەر بۇيرۇقنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، دەرھال تەرەققىي قىلغۇچىلار بىلەن ئورۇنسىز يېپىشىۋېلىشنى توختاتتى، ئەڭ ئالدىدىكى ئەسكەرلەر چېكىنىمەستىن تەرەققىي قىلغۇچىلار بىلەن داۋاملىق ئېلىشىپ، باشقا ئەسكەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشتى، تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ ئۆتكۈر پەنجىلىرى ئۇلارنىڭ ئالدىغا سوزۇلۇپ كەلگەندىمۇ ئۇلار چېكىنىمىدى. ئانچە ئۇزۇن

ئۆتمەي تەرەققىي قىلغۇچىلار ئۇلارنىڭ مۇداپىئە لېنىيىسىنى بۇزۇپ ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ جەستىنى دەسسەپ - چەيلىگىنىچە ئېتىلىپ كەلدى، بىراق دەل مۇشۇ ئەسكەرلەر جان تىكىپ قارشىلىق كۆرسەتكەچكە تېخىمۇ نۇرغۇن ئەسكەرلەر ئامان قالغان ئىدى، ناھايىتى تېزلا چېكىنگەن ئەسكەرلەر بىلەن ياردەمگە كەلگەن تانكىلار قايتىدىن سەپ تۈزۈپ يېتىپ كەلدى، ئۆلچەملىك مۇداپىئە سەپ شەكلىدە ئېغىر قوراللارغا ئەسكەرلەر ئۆزلىرىدىن خېلى بەك چوڭ بىرىكمە مېتالدىن ياسالغان قالىقنى تۇتۇپ ھەممىنىڭ ئالدىدا قوغداپ تۇرۇشتى، قوللىرىدا ئېغىر تىپلىق لازېرلىق مىلتىق تۇتقان ئەسكەرلەر ئۇلارنىڭ كەينىدە تىزىلىپ تۇراتتى، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا يەنە بىر توپ قىل رەڭلىك دۇبۇلغا ساۋۇت كىيگەن ئەسكەرلەرمۇ بار ئىدى، ئەڭ ئاخىرىدا داۋالغۇچى ئەسكەرلەر، دوزاق ئوتى برونلار ۋە ئاساسلىق ھۇجۇمچى تانكىلار تىزىلغان ئىدى .

بىر توپ تەرەققىي قىلغۇچىلار داۋاملىق ھۇجۇم قىلىپ كەلدى، قالغانلىرى كېيىنقى قېتىملىق ئۆزگىرىشىنى باشلىدى، تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ مۆرىلىرى ئاستا - ئاستا تۆۋەنلەپ كىچىك پۈركۈش ئېغىزىغا ئۆزگىرىشكە باشلىدى! بىردىنلا نۇرغۇن كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار پۈركۈش ئېغىزىدىن ئۇچۇپ چىقىپ، ئالدىدىكى قىسىملارغا ماسلىشىپ ئېغىر قوراللارغا ئەسكەرلەرگە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى. كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار ئەسكەرلەرنىڭ بەدىنىدىكى دۇبۇلغا - ساۋۇتلارغا تېگىش بىلەنلا دەرھال چىرىسىلغان ئاۋاز چىقىرىشقا باشلىدى، دۇبۇلغا - ساۋۇتلار ئاستا - ئاستا چىرىپ تۆشۈك ئېچىلىپ، ئوكسىگېنلار سىرتقا قېچىپ چىقىشقا باشلىدى، ئارقىدىكى داۋالغۇچى ئەسكەرلەر دەرھال يېتىپ كېلىپ پولات دۇبۇلغا - ساۋۇتلارنىڭ تۆشۈكىگە قاتۇرغۇچى سۈركىدى، قاتۇرغۇچىلار ھەش - پەش دېگۈچە تۈشۈكلەرنى ھىم ئېتىۋەتتى! بىردەملىك ئالدىراش ئاياق ئاۋازىدىن كېيىن قوللىرىدا يوغان بىرىكمە قالغان تۇتقان بىر تۈركۈم ئەسكەرلەر يۈگۈرۈپ كېلىپ باشقا ئەسكەرلەرنىڭ ئالدىغا ئۆتۈپ مۇھاپىزەت قىلدى، ئۇلارنىڭ قوللىرىدىكى بىرىكمە مېتالدىن ياسالغان قالىقلار ئالاھىدە ياسالغان بولۇپ، تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلىرى ئۇنىڭغا ئانچە زور تەسىر قىلالمايتتى. ئۆز ئالەم كېمىسىدە جەڭ قىلىۋاتقانلىقتىن، تانكىلار ئۆزلىرىنىڭ ئېغىر تىپتىكى قوراللىرىنى ئىشقا سالالماستىن، پەقەت يېنىك تىپلىق زەمبىرەكلىرىگىلا تايىنىپ ئالدىنقى سەپتىكى قىسىملارغا ياردەم قىلىۋاتاتتى !

تەرەققىي قىلغۇچىلار ئالدىنقى سەپتىكى قىسىملار بىلەن قىزىپ جەڭ قىلىۋاتقاندا، كۈچلۈك يۇشۇرۇنۇش قۇرۇلمىسىنى ئاچقان ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇنلىرى چوڭ ئەترىتى ئارقا تەرەپتىن ئۇلارغا تۇيۇقسىز زەربە بەردى. قوش ستۋوللۇق ئىئونلۇق زەمبىرەكتىن ئېتىلىق چىققان يۇقىرى ھارارەتلىك لازېر نۇر دەستىلىرى بىر تەرەققىي قىلغۇچىنى ھەرە كۆنىكىدەك ئۆتمە - تۆشۈك

قىلىۋەتتى، تەرەققىي قىلغۇچىلار ئۆزلىرى قىلچە كۆرەلمەيدىغان دۈشمەنلىرى ئالدىدا ئىلاجىسىز قالدى، پەقەت كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلىرىنى ئاسمانغا قارىتىپ قارىغۇلارچە پۈركەشتى، ئەمما بۇنىڭ قىلچە ئۈنۈمى بولمىدى. ئارقا سېپى قالايمىقانلىشىپ كەتكەندىن كېيىن ئالدىنقى سەپتىكى تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ ھۇجۇمى خېلى كۆرۈنەرلىك ئاجىزلىدى، ئېغىر قوراللانغان نۇرغۇن ئەسكەرلەر قالغانلىرىنى ئېلىپ چىكىندى، بىرىنچى سەپتىكىلەر يەرگە يۈكۈنۈپ ئارقا تەرەپتىكى ئەسكەرلەرگە ئوت ئاچىدىغان تېخىمۇ كۆپ بوشلۇق ئاجرىتىپ بەردى، لازىم نۇر دەستىلىرى بۇ چاغدا خۇددى چېپەكلەپ قۇيغان يامغۇردەك تەرەققىي قىلغۇچىلارغا قاراپ ئۇچتى، ھەش-پەش دېگۈچە تەرەققىي قىلغۇچىلارنىڭ ئۆلۈكى يەرگە دۆۋىلىشىپ كەتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ مىڭلىغان تۈمەنلىگەن جەسەتلەر ئارىسىدىن بىرەر تال مۇكەممەلەرەك ئۆلۈكنى تاپقىلى بولمايتتى .

بىراق ياخشى كۈن ئۇزاققا بارمىدى، ئانچە ئۇزۇن ئۆتمەيلا تېخىمۇ كۆپ پارازىت ماكان ئىگىلىرى چىرىتكۈچىلەرگە ماسلىشىپ ئالەم كېمىلىرى توپىغا قاراپ ئۇچۇپ كەلدى. لېيىستون بۇنى كۆرگەندىن كېيىن، يېنىدىكى كونۇۋىغا قاراپ :

— ئۇلار بىلەن كىرىشىپ قالماڭلار، بىزنىڭ ئۇلار بىلەن قاتتىق تىرىكەشكۈدەك ئۇنچىۋالا كۆپ ئەسكىرىي كۈچىمىز يوق، ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكى بىلەن يول ئېچىڭلار!— دېدى. كونۇۋى بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ، دەرھال ئالدىراپ چىقىپ كەتتى .

زەمبىرەك ئوتىنىڭ نۇرىدا غايەت زور ئالەم كېمىلىرىنىڭ يوغان ئېتىش ئېغىزىنى ئېچىۋاتقانلىقىنى كۆرگىلى بولاتتى، سىرتتا جەڭ قىلىۋاتقان جەڭ ئۇچقۇلىرى بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ، دەرھال تېزلىكتە ئالەم كېمىسىنىڭ ئەتراپىغا قايتىپ كەلدى. زېگېر قىسىملىرىمۇ ئەھۋالنىڭ چاتاقلىقىنى سەزدى، ئەمما ئۇلار ئالاقىزادە بولۇپ قاچماستىن، ئەكسىچە سۈرئىتىنى تېزلىتىپ ھېچنېمىگە قارىماستىن ئېتىلىپ كېلىپ، ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكى ئېتىلىشتىن بۇرۇن ئېتىش ئېغىزىغا كىرىۋېلىپ، ئۆز ھاياتى بەدىلىگە ئېتىش قۇرۇلمىسىنى بۇزىۋەتمەكچى بولۇشتى. بىراق كۆزنى چاقنىتىدىغان كۆك رەڭلىك ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكى ئوقى ھەش-پەش دېگۈچە يەنىلا ئېتىلىپ چىقىپ كەتتى، ئەمما شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا قېقىزىل پاقىرايدىغان ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىمۇ بېكىتلەرگە قاراپ ئېتىلدى .

— ماگىنت مەيدانى قالغىنىنى تېز قوزغىتىڭلار!— لېيىستون قورققىنىدىن ۋاقىراپ تاشلىدى. ئەمدىلا قوزغىتىلغان قالغان تېخى ناھايىتى ئاجىز بولۇپ، ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنىڭ كۈچلۈك بومباردىمانىنى ھەرگىز توسۇپ قالايمىتتى، كۆك رەڭلىك دولقۇن پۇرمىسى پەيدا بولغاندىن كېيىن دەرھال تېشىلىپ كەتتى! غايەت زور پارتلاش ئاۋازى ئالەم كېمىلىرى توپى ئارىسىدا ياڭرىدى، برونسى نېپىز قوغدىغۇچى ئالەم كېمىلىرى كۈلگە ئايلانمىغان تەقدىردىمۇ

پارتلاپ پارچە - پارچە بولۇپ كەتتى. ئەمما زېگېرلارنىڭ ئەھۋالىنىمۇ ئانچە ياخشى دەپ كەتكىلى بولمايتتى، جانلىق ئالەم كېمىسى ھەر قانچە كۈچلۈك بولغان بىلەنمۇ يەنىلا گۆشتىن تۈزۈلگەن بولغاچقا، بىرىكمە مېتالدىن ياسالغان ئالەم كېمىلىرىگە سېلىشتۇرغاندا چىقىمى لېيىستون قىسىملىرىنىڭكىدىن خېلىلا ئېغىر ئىدى، ئەمما زېگېرلارنىڭ ئەسكەر ياساش سۈرئىتى ئالدىدا بۇنچىلىك چىقىم ھېچنېمە ئەمەس ئىدى.

— بۇ قول تەڭلەشتۈق!— يۇدېسنىڭ بوغۇق ئاۋازى يەنە بىر قېتىم لېيىستوننىڭ قۇلقى تۈۋىدە ياڭرىدى.

65- باب قانلىق يارا

توپ - توپ يۇتقۇچىلار ئالدىدا ۋاگېرى جەڭ ئۇچقۇلىرىنى ئۆزىنىڭ قۇدرىتىنى ئەڭ زور چەكتە جارى قىلدۇردى دېيىشكە بولاتتى، يۇقىرى ھارارەتلىك دولقۇن تىزگىن بومبىلىرى سان - ساناقسىز يۇتقۇچىلارنى قىيىمغا ئايلاندۇرۇۋەتتى، ساناقسىز گۆش قالدۇقلىرى ئالەم بوشلۇقىدا لەيلەپ بۇ رايوننى چەكسىز ئېچىنىشلىق بىر جايغا ئايلاندۇرۇپ قويدى. بىراق ۋاگېرى جەڭ ئۇچقۇ ئۇچقۇچىلىرىنى ئەجەپلەندۈرىدىغىنى شۇكى، يۇتقۇچىلارنى قانچە يوقاتقانسىمۇ ئۇلار ھامان مەڭگۈ ئۆلتۈرۈپ تۈگەتكىلى بولمايدىغاندەك تۈركۈم - تۈركۈملەپ كېلىپ تولۇقلىنىپ تۇراتتى. ئۆلۈمدىن قورقمايدىغان دۈشمەنلەر ئەڭ قورقۇنچىلىق دۈشمەن، بۇ ئىنتايىن توغرا ئېيتىلغان سۆز! زېگېرلارنىڭ بۇ خىل ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشقا ئوخشىشىپ كېتىدىغان ھۇجۇم ئۇسۇلى ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قىسىملارنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى ئاستا - ئاستا يوقاتتى، نۇرغۇن زېگېر قوشۇنى ئۆز بەدىنىنى قورال قىلىپ ئالەم كېمىسىگە قاتتىق سوقۇلدى، ئالدىنقى سەپتىكى ئالەم كېمىلىرىنىڭ ھەممىسى ئاللىقاچان زەخمىلەنگەن بولۇپ، زەخمىسى ئىنتايىن ئېغىر ئىدى!

لېيىستون جەڭ ئەھۋالى خەرىتىسىگە قاراپ ئەھۋالنىڭ ئۆزلىرىگە نىسبەتەن بارغانسېرى يامانلىشىۋاتقانلىقىنى، يەنە مۇشۇنداق كېتىۋەرسە يەر شارىدىكى ئىنسانلارنى قۇتقۇزالمىيالا قالماستىن، ياخشى بىر تەرەپ قىلىمىغاندا پۈتكۈل ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قىسىملارنىڭمۇ زېگېرلار تەرىپىدىن يوقىتىۋېتىلىدىغانلىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى! ھالبۇكى، زېگېرلار جەڭ قىلغانسېرى باتۇرلىشىپ كېتىپ باراتتى، تۈركۈم - تۈركۈم قوشۇنىنى جەڭگە قاتناشتۇرۇپ، قارىماققا ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قىسىملارنى بىر تىنىقتىلا يوقاتماقچى بولغاندەك كۆرۈنەتتى!

— تېخىغىچە زېگېرنىڭ باش مېڭە قۇرۇتى تۇرۇشلۇق بايراقدار كېمىنى تاپالمىدىڭلارمۇ؟—
سورىدى لېيىستون خۇددى سەلدەك تۈركۈم-تۈركۈملەپ كۈچلۈك ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان
زېگېر قوشۇنىغا قاراپ ئىچى ئازراق تىتىلداشقا باشلىغان ھالدا. ئالاقچى ئالدىراشلىق بىلەن
توپلىغان ماتېرىياللارغا قاراپ جاۋاب بەردى:

— كەچۈرۈڭ قوماندان، بىز بار كۈچىمىز بىلەن تىرىشتۇق، بىراق دۈشمەن قوشۇنى بەك كۆپ
بولغاچقا دەماللىققا تاپالمىدۇق.

ئارىدىن ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۇ يەنە تېزلىكتە دوكلات قىلدى:

— قوماندان، مېڭە قۇرۇتى چىقارغان مېڭە دولقۇنى نۇقتىسى يالغۇز بىر ئەمەسكەن، يەنە
باشقا ئۇچى بار ئىكەن!

— ئۇنداقتا جەمئىي تۆت مېڭە قۇرۇتى جەڭگە قاتنىشىپتۇ... دە... لېيىستون سوغۇق تىنىپ
قويدى،— تۆت مېڭە قۇرۇتىنى جەڭگە قاتناشتۇرۇپ باش مېڭە قۇرۇتى زادې نېمىنى
ئويلاۋاتغاندۇ؟

لېيىستونلار بۇ تەرەپتە زېگېرلار بىلەن جەڭ قىلىپ قىزىپ كەتكەندە، يەنە بىر تەرەپتە بىر
ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇن ماكان ھالقىپ سەكرەشتىن پايدىلىنىپ يەر شارى يېنىغا
كەلدى. سان-ساناقسىز ئالەم كېمە پارچىلىرى بۇ يەردە لەيلەپ يۈرەتتى، بۇ مەنزىرنى كىم
كۆرسە يۈرىكىدە چەكسىز ئېچىنىش پەيدا بولاتتى. يەر شارىغا ھەرلەردەك يوپۇرۇلۇپ كېتىپ
بارغان زېگېر قوشۇنى تۇيۇقسىز پەيدا بولغان ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇنىنى كۆرۈپ،
ئامالسىزلىقتىن ھۇجۇمنى ئاجىزلىتىپ، بىر بۆلۈك ئەسكىرىي كۈچىنى ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى
قوشۇنغا تاقابىل تۇرۇشقا ئاجراتتى.

ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇننىڭ ئالەم كېمىسى ئىچى ئالدىراشچىلىققا چۆمگەن ئىدى،
تولۇق قوراللانغان زەربىدار پىيادە ئەسكەرلەر توشۇغۇچى كېمىلەرگە چىقىپ بولۇشقان ئىدى،
غايەت زور دوزاق ئوتى برونلىرى بىلەن تانكىلار چوڭ تىپتىكى توشۇغۇچى كېمىلەرگە ئېلىپ
چىقىلغان ئىدى. كاپىتاننىڭ بىر بۇيرۇقى بىلەن بۇ ئۇچار كېمىلەر ئالەم كېمىسىدىن
ئايرىلىپ، ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرىنىڭ ھېمايىسىدە ئاستى تەرەپتىكى ئاشۇ كۆك رەڭلىك
پىلانېتقا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى. زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى بىلەن ئۇزاققا يۈرۈش
قىلغۇچى قوشۇننىڭ ئالەم كېمىسى ئۆزئارا يېقىن تېگىشىپ، ئىككى تەرەپ ئالەم كېمىلىرىدىكى
زەمبىرەكلەر بىر-بىرىگە قىلچە رەھىم قىلىشماي قارشى تەرەپنى توپقا تۇتۇشتى، گەرچە
زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسى مەيلى قوغدىنىش ياكى ھۇجۇم قىلىش جەھەتتە بولسۇن
ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇننىڭ ئالەم كېمىلىرىدەك ئۇنچە كۈچلۈك بولمىسىمۇ، ئەمما سان
جەھەتتە مۇتلەق ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىگەن ئىدى. جەڭ ئوتى ئۆزلۈكسىز كېڭىيىۋاتاتتى، يەر

شارىدىن ئاي شارىغىچە، ئاندىن مارس، ساتۇرن، پلوتونىغىچە ھەتتا پۈتكۈل قۇياش سىستېمىسىنىڭ ھەممە بۇلۇڭ - پۇچقاقلرىغىچە جەڭ ئوتىنىڭ پارتلىغىنىنى كۆرگىلى بولاتتى، ئۇنىڭ ھەيۋەتلىكلىكى كىشىنى ھەقىقەتەنمۇ ھەيران قالدۇراتتى!

پاراشوت بىلەن سەكرىگۈچى قىسىملار زېگېرلارنىڭ زېنت توپلىرىغىمۇ قارىماي يەر شارىغا سەكرەشكە باشلىغاندا، يەر شارىدىكى ئەھۋال قانداقتۇ؟ نىۋ - يوركتا پەقەت ئۇيەر - بۇيەردە ئاڭلىنىۋاتقان زەمبىرەك ئاۋازلىرى بىلەن يىرتقۇچىلارنىڭ ھۆكۈرىگەن ئاۋازلىرى، برونوتوتېرلارنىڭ يەرنى دەسسەگەندىكى ئاياق ئاۋازىلا قالغان ئىدى، يوغان ئايال ئەركىنلىك ئىلاھى ھەيكىلىمۇ پاچاقلىنىپ دېڭىزدا سوزۇلۇپ ياتاتتى. فرانسىيە پايتەختى پارىژدىكى ئېففېل تۆمۈر مۇنارىمۇ ئىككى پارچە بولۇپ يەردە ياتاتتى، لىۋېرپول سارىيى موزېيىدىكى ئىنسانلار گۆھەر دەپ قارايدىغان قەدىمىي يادىكارلىقلار زېگېرلارنىڭ ئەسەبىيلەرچە بۇزغۇنچىلىق قىلىشى ئاستىدا كۈلگە ئايلىنغان ئىدى! جۇڭگودەك بەش مىڭ يىللىق تارىخقا ئىگە مەدەنىيەتلىك قەدىمىي دۆلەتمۇ بۇلاردەك ئون مىڭ يىلغا يېقىن ياشىغان تۇر ئالدىدا ئىنتايىن ئەزىمەتسىز بىلىنەتتى، يەر - جاھان ئىس - تۈتەككە تولغان، ھەممە يەردە جەسەتلەر دۆۋىلىنىپ ياتاتتى، دۇنيانىڭ ھەرقايسى چوڭ شەھەرلىرىدىكى قارشىلىقمۇ توختىغان بولۇپ، ھەممە يەر ئېچىنارلىق ھەم چۆلدەرەپ قالغان كۆرۈنەتتى، بۇ مەنزىرىلەردىن بۇ پىلانېتنىڭ ئىلگىرى گۈللەنگەن، ئاۋات پىلانېت ئىكەنلىكىنى ھەرگىز ئىلغا قىلغىلى بولمايتتى. ئەگەر دۇنيادا راستىنلا دوزاق بار دېيىلسە، يەر شارىنىڭ ئۆزى دوزاق ئىدى، بىراق دوزاقتا تۇرغانلىق ھەرگىزمۇ ھەممە نېمىنىڭ ئاخىرلاشقانلىقىدىن دېرەك بەرمەيتتى، كەڭ كۆلەملىك جەڭ ئاللىقاچان زېگېرلار تەرىپىدىن تەلتۆكۈس يىمىرىلگەن بولسىمۇ، ئەمما ھەممە يەردە ئۇششاق - چۈششەك قارشىلىق كۆرسىتىش بولۇپ تۇرۇۋاتاتتى.

— بىز سىلەر بىلەن ئاخىرقى بىر ئادىمىمىز قالغۇچە كۈرىشىمىز!

ئىنسانلار ئۆزىنىڭ كۈچلۈك ئىرادىسىگە تايىنىپ بۇ سۆزنى ئىسپاتلىغان ئىدى!

شىنجاڭ، ئىنسانلارنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر مۇھىم قۇرۇلى، شىنجاڭ يەرئاستى بازىسىدا مىللىتى ئاۋازلىرى ياڭرايتتى، بىر تۈركۈم تەرەققىي قىلغۇچىلار بۇ يەردىكى جەڭگە قاتناشقاندىن كېيىن، جەڭ ئەھۋالى ئىنسانلارغا پايدىسىز بولۇپ ئۆزگىرىشكە باشلىدى. بۇ يەردىكى ئەسكەرلەرگە نىسبەتەن ھەر بىر تۈركۈم بۇنداق غەلتە مەخلۇقاتلارنى يوقاتسا، كېيىنكى تۈركۈمدىكىلىرى تېخىمۇ كۈچىيىپ كېتىپ باراتتى. جەڭ مەيدانى بارا - بارا بازار سىرتىدىن بازار ئىچىگە قاراپ يامراۋاتاتتى، پۈتكۈل بازىنىڭ ھەممە يېرىدە زېگېر قوشۇنى بار بولۇپ، ھەرقايسى قەۋەتلەردىكى مۇداپىئە لېنىيىلىرى بىر - بىرلەپ بىتچىت قىلىنىۋاتاتتى، ھەممەيلەنگە ئۆلۈمنىڭ پەقەت ۋاقت مەسىلىسى ئىكەنلىكى ئايان ئىدى!

— ھەممەيلەن 6 - قەۋەت مۇداپىئە لىنىيىسىنى تاشلاپ دەرھال چېكىنىڭلار! — گۈدۈك ئاۋازى ياڭراشقا باشلىدى.

— چېكىنىڭلار، تېز مېڭىڭلار! تېزراق!

ھېچكىم تارتىشىپ تۇرمىدى، بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋېلىپلا بەس - بەستە جىددىي چېكىنىش ئېغىزغا قاراپ يۈگۈرۈشتى، ئارقىدا قالغانلار شۇ ھامان زېڭىرنىڭ زور قوشۇنىنىڭ قارا رەڭلىك دولقۇنى تەرىپىدىن يۇتۇۋېتىلدى. ئۆزلىرىگە يېقىنلاپ قالغان زېڭىر زور قوشۇننى كۆرگەن بەزى ئەسكەرلەر ئۆزلىكىدىنلا قوللىرىدىكى مىلتىقلىرىنى كۆتۈرۈپ قارىسىغا ئېتىشقا باشلىدى، بىراق ئاران نەچچە تال پىلىموت زېڭىر قوشۇنىنى ھەرگىز توسۇپ قالالمايتتى، پەقەت يەردىكى جەسەتلەرگە يېڭىدىن بىر نەچچە جەسەتنى قوشاتتى، خالاس! ئەڭ ئاخىرقى بىر ئەسكەر چېكىنىش ئېغىزىغا كىرگەندىن كېيىن، يوغان قاپقاق ئاستا - ئاستا تۆۋەنلەشكە باشلىدى، نەچچە ئون ئېغىر تىپلىق پىلىموتقا ماسلىشىپ قىزىل يۇلتۇز سېپىرلىما زەمبىرەك ئېتىلىپ كېلىۋاتقان يىرتقۇچىلارغا كۈچلۈك زەربە بېرىۋاتاتتى، كۈچلۈك پارتلاش ساداسى ئىچىدە نەچچە ئون تىپلىق كەتكەن جەسەت يەرگە يىقىلدى، قاپقاق ئېتىلگەندىن كېيىنلا ئەسكەرلەر ئاندىن ھۇجۇمنى توختاتتى. سوقۇلغان ئاۋازلار ئىشىك كەينىدىن ئاڭلىنىشقا باشلىدى، قاتتىقلىقىدىن ھەتتا نەچچە ئون توننا بومبىمۇ قىلچە كار قىلمايدىغان بىرىكمە مېتال ئىشىكتىن يوغان بىر يەر پولىتىيىپ چىقتى!

— بىز تېزراق ماڭايلى!

ئەسكەرلەر ھەتتا ھېچقانداق ياراقلىرىنىمۇ ئالماي دەرھال باشقا ئەسكەرلەرگە ئەگىشىپ لىفىتقا چىقتى، لىفىت ئىشىكى يېپىلغان دەقىقىدە تاقاقمۇ پارچە - پارچە بولۇپ يەرگە يىقىلدى. 7 - قەۋەتتىكى قورال - ياراق زاۋۇتى زالىدا ئەسكەرلەر ئالدىراشچىلىق ئىچىدە مۇداپىئە لىنىيىسى قۇرۇۋاتاتتى، يارىدار ئەسكەرلەر يەرئاستى بازىسىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر يېرىگە يۆتكەلدى. ھەممەيلەن ناھايىتى ئالدىراش بولۇپ، دەھشەت قانلىق جەڭ ھەممەيلەننىڭ كاللىسىنى پالەچلەۋەتكەن ئىدى، كۆپچىلىكنىڭ بىلىدىغىنى پەقەت جەڭ قىلىش ئىدى. يارىدار ئەسكەرلەرنىڭ ۋايسىغان، يىغلىغان ئاۋازلىرى، تۆت ئەتراپتىكى ئالدىراش توۋلىغان ئاۋازلار، ھەر بىر ئەسكەرنىڭ چىرايىدا ئەكس ئەتكەن ئۈمىدسىزلىكلەرنى ئازاپ ئىچىدە كۆرگەن ۋەن شيوڭفېينىڭ قەلبىنى تۇنجى قېتىم چەكسىز ئۈمىدسىزلىك چۇلغۇۋالدى، ئۆزى ئافرىقىدىكى يەرئاستىدا زېڭىر قوشۇنى تەرىپىدىن قورشۇۋېلىنغاندىمۇ بۇنچىلىك ئۈمىدسىزلىك نىمىگەن ئىدى. ئۇ يېنىدىكى بۇزۇلۇپ جۈلۈقى چىقىپ كەتكەن پىلىموتنى كۆتۈرۈپ زورۇقۇپ ئورنىدىن تۇردى!

— كوماندىر، يارىڭىز بەك ئېغىر كەن، قالايىمقان مىدىرلىماڭ! — بىر داۋالغۇچى ئەسكەر ۋەن

شيوغىپىنى كۆرۈپ يۈگۈرۈپ كېلىپ ئۇنى يۆلۈۋالدى. ۋەن شيوغىپى ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ بېلىكىدىن بىر يارىنى سالاپ قويدى. قىپقىزىل قان بىردەمدىلا ئۇنىڭ پەلىپىنى قىپقىزىل بويۇۋەتتى.

— يازام بەك ئېغىر؟— ۋەن شيوغىپى بۇ چاغدىمۇ تېخىغىچە ئانچە ئىشىنىپ كەتمىگەن ئىدى، بەدىنىگە چوڭ- كىچىك يارا ئېغىزلىرى تولۇپ كەتكەن ئىدى، جەڭدە قىپقىزىل قان تەرىپىدىن پالەچلىنىپ كەتكەن مېڭىسى ئۆزىنىڭ يارىلانغانلىقىنى قىلچە سەزمىگەن ئىدى، پەلەيدىكى قىپقىزىل قاننى كۆرگەن ۋەن شيوغىپى چوڭقۇر سۈكۈتكە چۆمدى.

— مەن يارىلىنىپتەن...— گۇدۇڭلىدى ئۇ.

66- باب فرانسىيىدىكى تۇنجى جەڭ

ۋەن شيوغىپى ئېغىر نەپەس ئالاتتى، ئاجىزلاپ كەتكەچكە باشقىلار يۆلەپ تۇرسىمۇ تۇرالمايۋاتاتتى، جەڭ ئەسەبىلىكىدىن ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن پۈتۈن بەدىنى قاتتىق ئاغرىۋاتقانلىقىنى سەزدى، ئىككى پۇتى ئۆزىنىڭ ئەمەستەك قىلاتتى، پۇتلىرى بوشىشىپ يەرگە يۈكۈنۈپ قالدى. داۋالغۇچى ئەسكەر بۇنى كۆرۈپ تەشۋىشلەنگەن ھالدا:

— كوماندىر، سىز يەنىلا ئاۋال ئىچكىرىگە چېكىنىڭ، سىز ھازىر چوقۇم دەرھال داۋالنىشىڭىز كېرەك، بولمىسا ھاياتىڭىز خەۋپكە ئۇچرايدۇ!— دېدى. ۋەن شيوغىپى ھاسىرىغان ھالدا دېدى:

— ھاياتىم خەۋپكە ئۇچرايدۇ؟ ئەگەر زېڭىرلار بۆسۈپ كىرىپ قالسا بىز ھەممىمىز ئۆلىمىز! بىردەم كۈچەپ سۆزلەپ قالغان ۋەن شيوغىپى قاتتىق ھۆتلىپ قان تۈكۈردى. ۋەن شيوغىپىنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ داۋالغۇچى ئەسكەر دەماللىققا ئامالسىز قالدى، بىراق بىر داۋالغۇچى خادىم بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۇنىڭ ۋەزىپىسى ئادەم قۇتقۇزۇش ئىدى، گەرچە كۆز ئالدىدىكى بۇ جاھىل كوماندىرنى قايىل قىلالىمىسمۇ، ئەمما ھېچ بولمىغاندا ئۇنى ئاددىيلا داۋالاپ قويىمىسا بولمايتتى.

— بىراق... بىراق سىزنىڭ يارىڭىز بەك ئېغىر كەن، نېمە بولۇشىدىن قەتئىينەزەر داۋالانىمىسىڭىز بولمايدۇ!— داۋالغۇچى ئەسكەر ئۇنىڭغا ئۈمىدلىك تىكىلدى. داۋالغۇچى ئەسكەرنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ ۋەن شيوغىپى بېشىنى لىگىشتى، داۋالغۇچى ئەسكەر چەبدەسلىك بىلەن ئەڭ تېز سۈرئەتتە ئۇنى تېگىشقا باشلىدى، ۋەن شيوغىپىمۇ ئۆزىنىڭ يارىسىنىڭ بەك ئېغىرلىقىنى،

داۋالانمىسا زېگېرلار ئۇنى ئۆلتۈرۈپ بولغۇچە ئۆزىنىڭ قانسىراپ ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنى بىلدى .

— كوماندىر، بىز يەنە قانچە ئۇزۇن بەرداشلىق بېرەلەيمىز؟— سورىدى داۋالغۇچى ئەسكەر ئازراق ئازاپلانغان ھالدا .

— مەنمۇ بىلمەيمەن . يېڭىدىن كەلگەن بۇ غەلىتە مەخلۇقلار بەك قورقۇنچلۇقكەن . بىرسىنى ئۆلتۈرسەك يەنە بىرى تېخىمۇ يامانلىشىپ كېتىدىكەن،— بۇ چاغدا ۋەن شيوڭفېي قولىدىكى جۈلىقى چىقىپ كەتكەن قىزىل يۇلتۇز زەربە پىلىموتىغا قاراپ قويدى،— ھازىرغا قەدەر ئوقلىرىمىز ئۇلارنى يارىلاندىرالمىۋاتىدۇ، ھازىر شۇنى دېيىشكە بولىدۇكى بۇ جەڭ يالغۇز بىر تەرەپنىڭ قىرغىنىغا ئايلاندى!— سۆزلەپ بولۇپ ۋەن شيوڭفېي قولىدىكى پىلىموتىنى تاشلىۋېتىپ، ئېغىر بىر خۇرسىنىپ قويغاندىن كېيىن،— ماڭا بىر تال يېڭى مىلتىق ئەكىلىپ بەرسەڭلار بوپتىكەن،— دېدى .

يەر شارى ئۈستىدىكى ئاتموسفېرا قاتلىمىدا نۇرغۇن توشۇغۇچى كېمىلەر ھاۋادا سۈركىلىپ قىزىل رەڭلىك ئوت يالقۇنى چىقىرىپ خۇددى مېتېئورئوتلاردەك يەر يۈزىگە قاراپ ئۇچۇپ كېلىشكە باشلىدى . ئېغىر قوراللانغان زەربىدار ئەسكەرلەرگە نىسبەتەن كىشىنى ئەڭ بەك قورقتىدىغىنى مىڭلىغان - تۈمەنلىگەن زېگېر قوشۇنى بولماستىن، بەلكى مانا بۇنىڭدەك «تىرىك جەسەت ساندۇقى» دەپ ئاتالغان توشۇغۇچى كېمىگە ئولتۇرۇش ئىدى! ئۇنىڭغا ئولتۇرغانلىق ئۆزىنىڭ جېنىنى پۈتۈنلەي ئۇچقۇچىغا تاپشۇرغانلىق بىلەن بارابەر ئىدى، ئەسلىدە ئىلگىرى زېگېرلار بىلەن بولغان جەڭدە نۇرغۇن ئەسكەرلەر مۇشۇنداق ھاۋادىن سەكرەش جەريانىدا ئۆلگەن ئىدى، زېگېرنىڭ غوزەك بومبىسى بىلەن پىدائىي قوشۇنغا ئوخشاش چىرىتكۈچىلىرى ھاۋادىن سەكرەش جەريانىدىكى توشۇغۇچى كېمىلەرگە ئىنتايىن زور زىيان ئېلىپ كېلەتتى . گەرچە بېكېتلەرنىڭ تەتقىقاتچى ۋە ئېنژېنېرلىرى توشۇغۇچى كېمىلەرگە ئۈزلۈكسىز تېخىمۇ قېلىن برونە تاختا ۋە بەلگىلىك ساندىكى ھاۋا مۇداپىئە قوراللىرىنى قوشقان بولسىمۇ، ئەمما بۇلارنىڭ ھەممىسى زېگېرنىڭ كۈچلۈك ئوت كۈچى ئالدىدا يەنىلا ناھايىتى ئاجىز ئىدى .

دەل مۇشۇ چاغدا بىر چىرىتكۈچى توشۇغۇچى كېمىگە كۈچلۈك سوقۇلدى، كۈچلۈك پارتلاش ھەش - پەش دېگۈچە كېمىدىكى يۈزگە يېقىن ئەسكەرنى قەبرىگە يولغا سالدى . ھۇشقۇيتقىنىچە كەلگەن يۇقىرى ھارارەتلىك دولقۇن تىزگىن بومبىلىرى چىرىتكۈچىلەرنى ئۈزۈلدۈرمەي سوقۇپ چۈشۈرۈۋاتاتتى . ئىككى تەرەپنىڭ جېڭىدە پەيدا بولغان ئوت يالقۇنى پۈتكۈل زېمىننى دېگۈدەك يورۇتۇۋەتكەن ئىدى . دەرىجىدىن تاشقىرى چاققانلىقى ۋە يۈكسەك دەرىجىدىكى يۇشۇرۇنۇشچانلىقىغا تايىنىپ ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرى ئالدى بىلەن زېگېرلار قامال قىلغان ئاتموسفېرا قاتلىمىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ يەر يۈزىگە يېقىنلىشىشقا باشلىدى، ئۆلۈك دېڭىز جەڭ

ئۇچقۇ ئۇچقۇچىلىرىنىڭ كۆزىگە كۆرۈنگىنى ئىلگىرىكى گۈللەنگەن چوڭ مەركىزىي شەھەر بولماستىن، بەلكى ھەممە يەردىكى ئۆرۈلگەن قۇرۇلۇش خارابىلىرى ۋە تاغدەك دۆۋىلىنىپ كەتكەن جەسەتلەر ئىدى، نۇرغۇن يىرتقۇچى ۋە تىكەنلىك يىلانلار ئۇ يەردە ئۇيان-بۇيان مېڭىپ يۈرۈشەتتى، بۇ يەر خۇددى چەكسىز ئېچىنىشلىق دوزاقتا ئوخشاپ قالغان ئىدى .
— ئەترەت باشلىقى، بىز ھازىر يەر شارىنىڭ نەرىدە تۇرۇۋاتىمىز؟
— ئاخبارات قىسىملىرىنىڭ ماتېرىياللىرىغا ئاساسلانغاندا، بۇ فرانسىيە دەپ ئاتىلىدىغان دۆلەتنىڭ زېمىنى !

— ئۆلگۈر، قارىغاندا بۇ يەردە تىرىك ئادەم قالمىغاندەك قىلدۇ .
— ئۇنداقمۇ ئەمەسكەن، ئاستىغا ئوبدانراق قاراپ باققىن !
ئۇچقۇچى شەرەتلەنگەن يەرگە قارىدى، نۇرغۇن يىرتقۇچى ۋە تىكەنلىك يىلانلار بىر يەرگە قاراپ توپلىشىپ مېڭىپ كېتىۋاتاتتى، بۇنداق كۆلەملىك يۈرۈشتىن ناھايىتى ئېنىقكى، يېقىن ئەتراپتا ئىنسانلار تېخىغىچە زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلىۋاتاتتى. زېڭىرنىڭ ئىلگىرىلەش يۈنۈلۈشىنى بويلاپ ئۇچۇپ ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇ قىسمى ناھايىتى تېزلا جەڭ بولۇۋاتقان جاي — فرانسىيە پايتەختى پارىژغا جايلاشقان بىر چوڭ چېركاۋغا كەلدى. يەر يۈزىگە لىق تولغان قاپقارا يىرتقۇچىلار پۈتكۈل چېركاۋنى قورشاپ تۇراتتى، بۇ يەردىكى ئاز ساندىكى مۇنتىزىم ئەسكەرلەر خەلق ئەسكەرلىرىگە ماسلىشىپ زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلىۋاتاتتى، يىرتقۇچىلارنىڭ تاغنى تالقان قىلغۇدەك كۈچلۈك ھۇجۇمى ئاستىدا ھەممەيلەن چېركاۋنىڭ ئىچىگە چېكىنىپ كىرىۋالغان ئىدى، دەرۋازا ئاللىقاچان ئادەملەر تەرىپىدىن ياغاچ لىم ۋە ئورۇندۇقلار بىلەن مەھكەم توسۇۋېتىلگەن ئىدى. چېركاۋ سىرتىدىكى تام ئاللىقاچان تىكەنلىك يىلانلارنىڭ چىرىتكۈچى سۇيۇقلۇقىدا چىرىپ كۆرگۈسىز بولۇپ كەتكەن ئىدى .
— يارىدارلارنى ئىچىگە ئېلىپ كىرىڭلار !

— ئالدى دەرۋازا، كۆپرەك نەرسە ئېلىپ كېلىپ دەرۋازىنى توسۇڭلار، تېزراق !
بىردەملىك جىددىي سوقۇلغان ئاۋازدىن كېيىن دەرۋازىدىن بىر تۆشۈك ئېچىلدى، بىر تىكەنلىك يىلان بېشىنى تىقىپ دەرھال كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقنى پۈركىدى، بىر خەلق ئەسكىرى ئۇدۇل كېلىپ قالغان ئىدى، ئۇ ئېچىنىشلىق چىقىرىدى، چىرىپ سۆڭىكىلا قالغان بېشى تورۇكلاپ يەرگە چۈشتى. تىكەنلىك يىلان توختىماستىن تۆت ئەتراپقا كىسلاتالىق سۇيۇقلۇق چېچىپ، جېنىنىڭ بېرىچە ئىچىگە كىرمەكچى بولۇۋاتاتتى، بىر ئەسكەر ئالدىراپ ئۇنىڭ بېشىغا بىرنى تېپىپ، ئۇنىڭ بېشىنى كەينىگە قايتۇرۇپ چىقىرىۋەتتى !
— ھۇ ئاناڭنى، ئالۋاستى !

سۆز ئاخىرلىشىپلا بىر رېفىللىق مىللىق تىكەنلىك يىلاننىڭ ئاغزىغا تىقىلدى، مىللىق ئاۋازىدىن

كېيىن تىكەنلىك يىلاننىڭ مېڭىسىدىن يوغان بىر تۆشۈك ئېچىلدى، مېڭە قېتىقى ۋە قېنى ھەممە يەرگە چاچراپ، بەدىنى لاسسىدە بوشىشىپ يېتىپ قالدى، كۆپچىلىك دەرھال ئۇنىڭ ئۆلۈكىنى ئىتتىرىپ چىقىرىۋېتىپ، يۇمىلاق ئۈستەل ۋە ياغاچ لىملار بىلەن تۆشۈكنى ئەتتى! — كۆپچىلىك جەڭ تەييارلىقىنى ياخشى قىلىڭلار، يۈكسەك دەرىجىدىكى يۇشۇرۇنۇش قۇرۇلمىسىنى قوزغىتىپ پەس ئۇچۇڭلار! — ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇ ئەترىتىنىڭ باشلىقى سۆزىنى تۈگەتكەندىن كېيىن، ئۇچقۇ ئوتتۇرا ئەترىتىدىكى ئۇچقۇلار ئاستا-ئاستا ھاۋا بوشلۇقىدا غايىپ بولدى، ئۇچقۇلار چېركاۋغا قاراپ ئۇچقان شۇ پەيتتە ھاۋادىن يەرگە ئېتىلىدىغان تىزگىن بومبىلار ئېتىلىشقا باشلىدى! تىزگىن بومبىنىڭ قۇدرىتىنى كۆزدە تۇتۇپ، بومبىلار پەقەت زېڭىرلارنىڭ ئارقا سېپىنى نىشانلاپ ئېتىلدى، پارتلاشتىن كۆك رەڭلىك زەربە دولقۇنلىرى ھاسىل بولدى، نەچچە ئون يىرتقۇچىلار پارتلاشتىن ھاۋاغا ئېگىز ئۇچۇپ، ئارقىدىنلا يەرگە قاتتىق چۈشۈپ، جان ئاچچىقىدا چىقىراپ كېتىشتى، بۇ تۇيۇقسىز ھۇجۇم يالغۇز زېڭىرلارنىلا ھەيران قالدۇرۇپ قالماستىن، چېركاۋ ئىچىدىكى ئادەملەرنى تېخىمۇ ھەيران قالدۇردى، چۈنكى ھېچكىم ئەتراپتىكى ئۇچقۇلارنى كۆرمىگەن ئىدى، بىراق تىزگىن بومبىلار خۇددى ئاسماندىن چۈشكەندەكلا پەيدا بولۇپ پارتلاۋاتاتتى!

— داۋاملىق ئوت ئېچىپ ئۇلارنى تارقىتىۋېتىڭلار، ئاۋۇ قۇرۇلۇشنى خاتا بومباردىمان قىلىشتىن ساقلىنىشقا دىققەت قىلىڭلار!

67- باب ترەك

ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرى بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دەرھال تارقىلىشقا باشلىدى، تىزگىن بومبىلار كۆك رەڭلىك يالقۇن چىقارغىنىچە يەر يۈزىدىكى نېمە قىلارنى بىلەلمەي تۇرغان زېڭىرلارغا قاراپ بىر-بىرلەپ ئۇچۇشقا باشلىدى، غايەت كۈچلۈك پارتلاش ئاۋازلىرى بىر-بىرىدىن كۈچلۈك ياڭرىماقتا، چېركاۋ ئىچىدىكى ئادەملەر ھەيران بولغىنىچە بۇ كۆز ئالدىدا بولۇۋاتقان بارلىق ئىشلارغا قاراپ تۇرماقتا ئىدى! ئەجەب، ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى ئۆزلىرىنى قۇتقۇزغىلى كەلگەنمىدۇ؟ ناھايىتى تېزلا كۆپچىلىكنىڭ بۇ ئويى يوققا چىقتى، زېڭىرنىڭ كۈچلۈك ھۇجۇمىدا ھاۋا ئارمىيىسى ئاللىقاچان يوقىتىۋېتىلگەن ئىدى، ھېلىغۇ جەڭ ئۇچقۇلىرىكەن ھەتتا موزېيلارغا قويۇلغان 2- جاھان ئۇرۇشىدىكى ئۇچقۇ ۋە ھاۋا كېمىلىرىمۇ سۆرەپ چىقىرىلىپ جەڭگە قاتناشتۇرۇلغان ئىدى! ھازىر يەر شارىدا ئۇچالايدىغانلاردىن قۇشلار

ۋە زېڭېرنىڭ ھاۋا ئارمىيە قىسمىدىن باشقا ھېچنېمە يوق ئىدى. گەرچە ئەھۋال مۇشۇنداق بولسىمۇ بىراق كۆز ئالدىدىكى ئىشلار ئەكسىچە بۇنداق غەلتە ئىدى، ئاسماندا ھېچقانداق ئۇچقۇ يوق، ئەمما تىزگىن بومبىلار توختاۋسىز ئۇچۇپ چۈشەتتى، يەر يۈزىدىكى زېڭېرلار ھەم ئاچچىقلانغان ھەم تېرىككەن ھالدا كۆرەلمەيدىغان دۈشمەنلەرگە ئامالسىز قېلىپ، ئائىلاچ بىردىنلا تۆت تەرەپكە قاراپ قېچىشتى!

— كوماندىر! ئۇلار كەتتى، داۋاملىق قوغاپ زەربە بېرەمدۇق؟— ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇ ئۇچقۇچىسى سورىدى .

— ھاجەتسىز، پارازىت ماكان ئىگىلىرى تېزلا بۇ يەرگە كېلىدۇ، دەرھال كېمە ئەترىتىگە سېگنال يوللاپ بۇ يەردە تېخى ھايات ئادەملەرنىڭ بارلىقىنى ئۇقتۇرۇڭلار، ئۇلار دەرھال ياردەمگە كەلسۇن!

— خوپ، كوماندىر!

كۆز ئالدىدىكى خەۋپ ئاستا-ئاستا تۈگىگەندىن كېيىن، ئادەملەر ئېھتىياتچانلىق بىلەن خانۇ-ۋەيران بولۇپ كەتكەن چېركاۋدىن چىقىشقا باشلىدى، ئەتراپ كۆيگەن ياكى پارتلاپ پارچە-پارچە بولۇپ كەتكەن ئۆلۈكلەر بىلەن تولغان ئىدى، بىر نەچچە كۆيۈپ كەتكەن ئۆلۈك تېخىغىچە بوشقىنە تىرەۋاتاتتى، كۆڭۈلنى ئېلەشتۈرىدىغان سېسىق پۇراق بىر مۇنچە ئادەمنى قۇستۇرۇۋەتتى. ناھايىتى تېزلا كۆپچىلىك ئاسمانغا قاراشقا باشلىدى، كۆپكۆك ئاسمان جىمجىت بولۇپ، ھېلىغۇ ئۇچقۇ تۈگۈل ھەتتا بىرەر تال قۇشۇ يوق ئىدى! بىراق ناھايىتى تېزلا ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بۇ ئوينى يوققا چىقاردى، ئاسماندا خىرە كۆلەڭگىلەر پەيدا بولۇشقا باشلىدى، ئاستا-ئاستا بۇ خىرە كۆلەڭگىلەر ئېنىقلىشىشقا باشلىدى، ھەيرانلىققا تولغان كىشىلەرنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇلىرى بىر-بىرلەپ پەيدا بولۇشقا باشلىدى!

كىشىلەر ھەيران بولۇپ تۇرغاندا بىر نەچچە ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇسى يەرگە قونۇپ، ئىچىدىن ئۇچقۇچىلار يەرگە سەكرەپ چۈشتى، ئۇلار يەر شارىدىكى ئېغىرلىق كۈچىگە ئانچە كۈنۈپ كەتمىگەندەك قىلاتتى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىرى تۇرالماي يەرگە يىقىلدى، يەنە ئىككىسى يېرىم كۈنچە دەلدەڭشىگەندىن كېيىن ئاران مەزمۇت تۇرالىدى، تۇيۇقسىز پەيدا بولغان بۇ كۈلكىلىك كۆرۈنۈشلەرنى كۆرۈپ، ھېلىلا جىددىيلىشىپ، ھۇشيار تۇرغان خەلق ئەسكەرلىرى مېيىغدا كۈلۈپ قويۇشتى. تىتىلىپ كەتكەن ھەربىيچە مۇھاپىزەت كىيىمى كىيىۋالغان بىرەيلەن ئادەملەر توپى ئارىسىدىن سۇغۇرۇلۇپ چىقتى، ئۇ ئالدىدىكى بۇ غەلتە ئادەملەرگە بىر قاراپ، تۇيۇقسىز ئۇلارنىڭ كىيىمىدىكى بەلگىنى كۆرۈپ قالدى، ئۇنىڭ ھېلىلا ئەجەپلىنىش ھېسسىياتى ئىپادىلىنىپ تۇرغان چىرايى بىردىنلا ھاياجان ۋە خۇشاللىققا

چۆمىدى .

— ئاندىرىۋ، سىز بۇلارنى تونۇدىڭىزمۇ؟— توپ ئىچىدىكى بىرەيلەن بوش ئاۋازدا گۇدۇڭلىدى .

— ئەلۋەتتە، تونۇدۇم، ئۇلار ئاخىرى كەلدى!— ئۇنىڭ سۆزى تۈگىگىچە پۇتى ئارىسىدىن بىر كىچىك دىنوزاۋور ئۆمىلەپ چىقىپ، بۇ غەلىتە ئادەملەرگە قىزىقسىنغان ھالدا قاراشقا باشلىدى !

ئەمما مەيداندىكىلەرنى تېخىمۇ ھەيران قالدۇرغىنى شۇ بولدىكى، ئاۋۇ بىر نەچچە غەلىتە ئادەم بۇلاردىنمۇ بەك ھاياجانلىنىپ كەتكەندەك قىلاتتى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىر نەچچىسى بۇياققا يۈگۈرۈپ كەلدى. كىشىلەر تېخى گۇمانسراشتىن ئېسىگە كېلىپ بولغۇچە، ئۇلاردىن بىرى ئاللىقاچان ئاندىرىۋ تۇتۇۋېلىپ ھاياجانلانغان ھالدا :

— ياخشىمۇسىز، ئاندىرىۋ ئەپەندى. مەن سىزنىڭ چوقۇنغۇچىڭىز!— دېدى. ئاندىرىۋ بۇنى ئاڭلاپ ھەيران بولۇپ تۇرۇپ قالدى، ھېلىقى ئادەم ئاندىرىۋنىڭ چىرايى ئىپادىسىگە قاراپ : — سىز ۋە باشقا ئىككى يەر شارلىقنىڭ زېگېرنىڭ باش مېڭە قۇرۇتى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە دېگەن ھېلىقى سۆزىڭىزگە مەن بەك قايىل، شۇنى بىلىشكى، سىلەر بىزنىڭ يۈرەك سۆزىمىزنى دېيەلدىڭلار!— دېدى .

— ھە... ھە... ئەسلىدە مۇنداقكەن - دە،— ئاندىرىۋ بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئاندىن نېمە ئىشلىقنى ئاڭقىرىلدى !

— ئۇ سۆزلەرنى نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ خېلى بۇرۇنلا سۆزلىگۈسى بار ئىدى، ئەمما زېگېرنىڭ كۈچلۈكلىكى سەۋەبىدىن دېيىشكە جۈرئەت قىلالىمىغان، ئەينى چاغدا بۇ سۆزلەرنى تاراتقۇلاردىن ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى نەچچە كۈنگىچە ھاياجانلاندى!— ھېلىقى ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇ ئۇچقۇچىسى سۆزلىگەنسىرى ھاياجانلىنىپ كېتىپ باراتتى، يەنە بىرسى ئۇنى تارتىپ قويىمىغان بولسا ئۇ قاچانغىچە سۆزلەيدىكەن - تاڭ؟! !

— كەچۈرۈڭ، ئاندىرىۋ ئەپەندى، بۇ نېمىنىڭ قۇرۇق گېپى كۆپرەك! مەن ئۆزىمىزنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇۋېتەي، بىز پىلانېتلار بىرلەشمىسىگە قاراشلىق بېكىتلەرنىڭ يىراققا سەپەر قىلغۇچى قوشۇنىنىڭ ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇ قىسمىنىڭ 16 - تارماق ئەترىتىدىن، مەن ئەترەت باشلىقى ئىنفورېت!— دېدى ئىنفورېت ئىسمىلىك ئۇچقۇچى سالام بەرگەچ ئۆزىنى تونۇشتۇرۇپ. ئاندىرىۋ بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىگىشتىپ :

— مېنىڭچە مەن ئۆزەمنىڭ ھېچنېمىسىنى تونۇشتۇرمىساممۇ بولىدىغان ئوخشايدۇ، كۆرۈپ تۇرۇپسىز، بىز ئىنسانلار ھازىر يوقىلىش گىردابىغا بېرىپ قالدۇق،— ئۇ سۆزلەۋېتىپ خارابىلىققا ئايلانغان بۇ چوڭ مەركىزىي شەھەرگە قاراپ قويدى،— زېگېرلار ھەقىقەتەنمۇ

بىزنىڭ ئويلىغىنىمىزدىنمۇ بەك قورقۇنچلۇقكەن ، ئۇلار يەر شارىغا كەلگەندىن كېيىن نەچچە سائەت ئىچىدىلا مۇنتىزىم قوشۇنلىرىمىزنىڭ مۇداپىئە لېنىيىسىنى بۆسۈپ ئۆتتى . ئېھتىمال پۈتكۈل جاھاندىكى ھەر قايسى شەھەرلەرنىڭ ئەھۋالى پارىژنىڭكىگە ئوخشاپ كەتسە كېرەك . ئىنفورېت ۋە ئۇنىڭ ئەترەت ئەزالىرى بۇنى ئاڭلاپ ئۇلۇغ كىچىك تىنىپ قويدى .

— مەن سىزنىڭ ھازىرقى ھېسسىياتىڭىز ۋە تەسراتىڭىزنى ناھايىتى چۈشىنىمەن ، بىراق زېڭىرلار ناھايىتى تېزلا قايتىدىن قىرغىن قىلىپ كېلىدۇ ، بىزنىڭ پاراڭلاشقۇدەك ۋاقتىمىز يوق ، ھازىر بىز سىلەرگە ياردەملىشىپ مۇداپىئە قىلالىلى ، قوشۇنىمىز ياردەمچى قوشۇن ئەۋەتكىچە بەرداشلىق بېرەيلى ، ۋاقتى كەلگەندە سىلەر بىزنىڭ توشۇغۇچى كېمىلىرىمىزگە چىقىپ پىلانېتىڭلاردىن ۋاقىتلىق چېكىنىسىلەر!— دېدى ئىنفورېت .

— سىز بىزنى ماكانىمىزنى تاشلاپ كېتىڭلار دېمەكچىمۇ؟— ئاندىرېۋ ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ ئىنتايىن ھەيران قالدى . ئىنفورېت جەزىمەلەشتۈرۈپ بېشىنى لىگىشتى ، بۇ چاغدا چاقىرغۇدىن ئاۋاز كەلدى :

— ئەترەت باشلىقى ، شەرقىي جەنۇپ تەرەپتىن نۇرغۇن زېڭىرلار تېز سۈرئەتتە بىزگە يېقىنلىشىۋاتىدۇ ، سانى كىشىنى چۆچۈتكىدەك كۆپ ، تەخمىنەن يەنە 20 مىنۇتلاردا بىز بىلەن ئۇچرىشىدۇ !

— بىلىدىم!— دېدى ئىنفورېت دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن . ئاندىن ئۇ ئاندىرېۋغا قاراپ :
— بايقى سۆزىمىزنى ۋاقىتلىق بىر چەتكە قايرىپ قويۇپ تۇرايلى ، نۇرغۇن زېڭىرلار قايتىدىن قىرغىن قىلىپ كېلىۋېتىپتۇ ، ھازىر ئۇلارغا قانداق تاقابىل تۇرۇشنى ئويلاشساق ياخشىراقكەن،— دېدى .

— قوشۇلمەن!— ئاندىرېۋ سۆزىنى تۈگىتىپ ، كەينىگە بۇرۇلۇپ ئادەملەر توپىغا قولىنى شىلتىپ توۋلىدى :

— چېركاۋغا قايتىڭلار ، جەڭ تەييارلىقنى ياخشى قىلىڭلار ، زېڭىرلار كەلدى !
كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلاپ دەرھال قورققىنىدىن ۋاقىرىشىپ كېتىشتى ، ھەممەيلەن دەرھال چېركاۋغا يۈگۈرۈپ كىرىپ قوللىرىدىكى قوراللىرىنى تەقلەشكە باشلىدى .
— بىزنىڭ بۇ ئۆتكەلدىن ئۆتەلىشىمىزنى ئۈمىد قىلىمەن .

— خاتىرجەم بولۇڭ ، بىزنىڭ قىسىملىرىمىز كەلگۈچە بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن سىلەرگە ياردەم بېرىمىز .

سۆز تۈگىگەندىن كېيىن ئىككىيلەن تەڭلا بىر-بىرگە ھەربىيچە چاس بېرىشتى . دە ، كەينىگە بۇرۇلۇپ ئۆز قىسىملىرىغا قاراپ تېزلىكتە يۈگۈرۈپ كېتىشتى . ئىنفورېت ۋە بىر نەچچە ئۇچقۇچى ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇلىرىغا سەكرەپ چىققاندىن كېيىن ، ئىنفورېت توۋلىدى :

— يۇقىرى ئۆزلەڭلار، بۇ قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ چۆرىدەپ تۇرۇڭلار!
ناھايىتى تېزلا ئاسماندا نەچچە ئون ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇسى چەمبەرسىمان تىزىلىپ چېركاۋنى
قورشاپ تۇردى، يىراقتىن قويۇق توپا-چاڭ كۆتۈرۈلدى، زېڭىرلار ئۆزىنىڭ قانخورلۇقىنى
قىلچە يۈشۈرۈشنى خالىمايتتى، ئۇلار پەقەت ئۆز دۈشمەنلىرىنىڭ قەلبىنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىدا
ئۆزلىرىدىن قورقۇش ھېسسىياتى پەيدا قىلىشنىلا ئويلايتتى.

68- باب روھنىڭ غەزىپى

گەرچە زېڭىرلار سان جەھەتتىن مۇتلەق ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىسىمۇ، بىراق ئىنفورېت ۋە ئۇنىڭ
ئەترەت ئەزالىرى ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇسىنىڭ ئىقتىدارى ۋە ئوت كۈچىگە تايىنىپ
ياردەمچى قوشۇن كەلگۈچە ئۆزلىرىنىڭ بەرداشلىق بېرەلەيدىغانلىقىغا ئىشىنەتتى .
يەردىن كۈچلۈك ئاۋاز ئاڭلاندى، ھەتتا ئاسماندا ئۇچۇۋاتقان ئۇچقۇچىلارمۇ بۇ
بىردەم- بىردەم ئاڭلىنىۋاتقان كۈچلۈك ئاۋازنى ئىنتايىن ئېنىق ئاڭلىدى. يەر يۈزى خۇددى
قورقۇنچلۇق غەلىتە مەخلۇق ئۆزىنى دەپسەندە قىلىۋاتقان دەك ئازاپلىق نالە قىلماقتا ئىدى .
— ۋاي، خۇدا! برونوتېر!— توپا- چاڭ ئىچىدىكى غەيەت زور كۆلەڭگىدىن ئۆلۈك دېڭىز جەڭ
ئۇچقۇ ئۇچقۇچىلىرى بۇ قورقۇنچلۇق مەخلۇقنى ئېنىق تونۇيالىدى .
— 1- گۇرۇپپا ماڭا ئەگىشىڭلار، بىز ئالدىنلا ھۇجۇم قىلىپ، ئوت كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ
برونوتېرنى يوقىتايلى!

ئىنفورېتنىڭ كۆڭلىگە ئايانكى، ئەگەر برونوتېر قىرغىن قىلىپ كېلىپ، غايەت زور گەۋدىسىنى
سولغا ئازراق قىيسايىتسىلا، ئاندىن ئۇلار ۋە بۇ چېركاۋ بېسىلىپ گۆشنانغا ئوخشاپ قالاتتى .
سىرتتا قورشاپ تۇرغان 11 دانە ئۆلۈك دېڭىز ئۇچقۇسى بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن
ئىنفورېتقا ئەگىشىپ قىرغىنچە ئۇچۇپ كەتتى، برونوتېرغا يېقىنلاپ قالغاندا ئىنفورېت ۋە
ئۇنىڭ ئەترەت ئەزالىرى سوغۇق تىنىپ قويۇشتى، زېڭىر قىسىملىرى سان ۋە ساپا جەھەتتە
ئۇلارنىڭ ئويلىغىنىدىنمۇ كۆپ بولۇپ، برونوتېرمۇ بىر تاللا بولماستىن، بۇ قېتىم ئۇچى
كەلگەن ئىدى!

ئۈچ برونوتېر دېگەن قانداق ئۇقۇم؟ ئىلگىرى پىلانېتلار بىرلەشمىسى زېڭىرلار بىلەن جەڭ
قىلغاندا، زېڭىرلار 43 برونوتېرنى جەڭگە قاتناشتۇرۇپ يەر يۈزى قىسىملىرى بىلەن
ماسلاشتۇرۇپ، ئۇزۇندىن بۇيان ھۇجۇم قىلىپ ئالالمىغان بېكىتلەر بىلەن پولۇتۇسلارنىڭ

بىرلەشمە مۇداپىئەسىدىكى چوڭ تىپتىكى ھەربىي مۇھىم قورغاننى ئالغان ئىدى، بۇ قېتىمقى جەڭدە برونوتوتېرلاردىن ئاران 17سى چىقىم بولغان بولۇپ، ئەمما پولوتۇسۇلار ۋە بېكىتلەرنىڭ جەستىنى كۆپلىكىدىن ساناپ بولغىلى بولمايتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ مۇھىم ھەربىي قورغان ئىككى تەرەپنىڭ جەڭ سېپىنىڭ مەركىزىگە جايلاشقان بولۇپ، ئەگەر بۇ مۇھىم قورغان قولدىن كەتسە پىلانېتلار بىرلەشمىسى ئەسكەر چېكىندۈرۈپ، پۈتكۈل پىلانېتنى زېگېرلارغا قوش قوللاپ بېرىشكە مەجبۇر بولاتتى. شۇندىن ئىتبارەن پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ ھەرقانداق بىر يەر يۈزى قىسمىنىڭ ھېچقايسىسى برونوتوتېرلار بىلەن جەڭ قىلىشنى خالىمىدى، پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ بىر پىشقىدەم گېنېرالى ئىلگىرى مۇنداق دېگەن ئىدى:

— برونوتوتېرلار بىلەن روبىرو جەڭ قىلغان ئادەم ئەگەر ساراڭ بولمىسا، ئۇ چوقۇم ئۆلۈۋالماقچى!

ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرى ھاۋادىن ئۇچۇپ چۈشۈپ برونوتوتېرنى نىشانلىدى، نەچچە ئون ئۇچار بومبا ئۇدۇل ئەڭ ئالدىدا كېلىۋاتقان بىرىگە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى. كۈچلۈك پارتلاشتىن برونوتوتېر دەلدۈگىنىپ كەتتى، ئۇنىڭ ئاياق ئاستىدىكى ئاشۇ بىچارە زېگېرلار ئۇنىڭ يوغان تاپىنى ئاستىدا دەسسەلىپ مانتا جىلتىسىدىنمۇ نېپىز بولۇپ كەتتى، برونوتوتېر ئۆزىنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇۋالغاندىن كېيىن، بېشىنى سىلكىپ توپا-چاڭلارنى قېقىۋېتىپ، ھېچ ئىش بولمىغاندەك داۋاملىق ئالغا قاراپ ماڭدى. تىكەنلىك يىلانلار قىسمى دەرھال ئۇنىڭغا ئەگىشىپ مېڭىپ، كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلارنى ئاسمانغا لىق پۈركۈپ، ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرىنى يۇقىرىراق ئۇچۇپ ئۆزىنى قاچۇرۇشقا مەجبۇر قىلدى.

ئىنفورېت بۇنى كۆرۈپ ئارقا تەرەپتىكى ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇ قىسمىغا بۇيرۇق قىلدى:

— ئاندىرنۇلار ئۇ يەردىن چېكىنسۇن، بىز برونوتوتېرنى توسۇيالىمغۇدەكمىز!

— خوپ كوماندىر!— ئۇ ئۇچقۇچى جاۋاپ بېرىپ بولۇپ ئۇلۇغ كىچىك تىنىپ قويدى. دە، دەرھال ياڭراتقۇنى ئېچىپ ئاندىرنۇلارغا ئۇقتۇردى. چېركاۋ ئىچىدىكى ئاندىرنۇ بۇنى ئاڭلاپ تۇرۇپلا قالدى.

— بىز قانداق قاچىمىز؟

چېركاۋدا نۇرغۇن ئەسكەرلەر ئوخشىمىغان دەرىجىدە يارىلانغان بولۇپ، يەنە نۇرغۇن ئاجىز، قېرىلار ۋە ھامىلدارلار، بالىلار بار ئىدى، ئۇلار قانداقمۇ زېگېرلاردىن قېچىپ قۇتۇلالسۇن؟ بىراق بۇ يەردە تۇرۇپ ئۆلۈمنى كۈتكەندىن كۆرە، ھېچبولمىسا قېچىپ چىقسا تەلىيى ئوڭدىن كېلىپ ئامان قېلىشى مۇمكىن ئىدى. كىشىلەر بۇلارنى ئويلاپ بىر-بىرىنى يۆلەپ چېركاۋدىن چىقىشتى، ئەسكەرلەرنىڭ ھېمايىسىدە قارىغۇلارچە قېچىشقا باشلىدى. قارىغۇلارچە... شۇنداق، دۇنيادا بىخەتەررەك بىرەر جاي قالمىغان ئىدى، پەقەت ئۆز سېزىمىگە تايىنىپ

قېچىپ ئامالنىڭ بېرىچە ئۆلۈمدىن ئۆزىنى چەتكە ئالسلا بولاتتى ، ئاسماندا ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرى ئۇلارغا ئەگىشىپ ئۇچۇپ ئۇلارنى ھەرۋاقىت قوغداپ تۇرۇۋاتاتتى .

ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇلىرى تىكەنلىك يىلانلارنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغاندىن كېيىن ، بىردەم ئۇيان ، بىردەم بۇياندىن قىلچە رەھىم قىلماستىن تىزگىن بومبىلارنى ئۇلارغا قارىتىپ ئاتتى ، بىراق ، ئەپسۇس ، ئۇلارنىڭ ئاران 11 دانە ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇسى قانچە تىرىشىمۇ زېڭىرنىڭ قەدىمىنى توسۇپ قالالمىدى . تىكەنلىك يىلانلار يەر يۈزىدىكى قۇرۇلۇشلارغا تايىنىپ قوغدانغاچقا زىيىنى ئىنتايىن ئاز ئىدى ، ھالبۇكى ھازىر ئۈچ دانە ئۆلۈك دېڭىز جەڭ ئۇچقۇسى تىكەنلىك يىلانلارنىڭ كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقىدا ئېتىپ چۈشۈرۈۋېتىلگەن ئىدى .

بەدىنى ئەڭ چوڭ برونوتوپىر چېركاۋغا يېقىنلاشقاندا ، بۇ يەرنىڭ ئاللىقاچان قۇرۇقلىنىپ قالغانلىقىنى بايقىدى . ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ قاراپ ، يىراقتا بىر توپ «چۆمۈلىلەر» نىڭ تىرىشىپ - تىرىشىپ قېچىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆردى ، دەل مۇشۇ چاغدا تۇيۇقسىز زەربىدىن ئۇ ئالدىغا قىڭغىيىپ يەرگە يۈكۈنۈپ قالدى ، دۈمبىسىدە بىر ئوت يالقۇنى كۆرۈندى ھەمدە دۈمبىسى توختاۋسىز ئاجىز سانجىپ ئاغرىشقا باشلىدى ، ئەھۋالدىن قارىغاندا بۇ برونوتوپىرغا يەنە بىر تىزگىن بومبا تەككەندەك قىلاتتى . بىر نەچچە ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇسى توختىماستىن قوش ستۇۋوللۇق تەڭ ئىئونلۇق زەمبىرەك بىلەن برونوتوپىرنى كۈچلۈك بومباردىمان قىلماقتا ئىدى ، بۇ برونوتوپىر ئازراق ئاچچىقلاندى ، ئەتراپىدا ئۇچۇپ يۈرگەن «چىۋىن» لار ئۇنى بەك بىزار قىلغان ئىدى ، شۇڭا ئۇ يۇقىرى ئاۋازدا نەچچىنى ھۆكۈرەپ قويدى .

ئاسمان - زېمىننى لەرزىگە سالغان بۇ نەرە ئاۋازىنى ئاڭلاپ قېچىپ كېتىۋاتقانلار توختاپ كەينىگە بۇرۇلۇشتى ، قورقۇپ ۋاقىرىغان ئاۋازلار دەرھال ئادەملەر توپى ئارىسىدا ياڭرىدى . — كۆپچىلىك ، دەرھال تارقىلىڭلار! — ئاندىرېۋ بىر تەرەپتىن يۈگۈرگەچ يەنە بىر تەرەپتىن قوماندانلىق قىلدى . كۆپچىلىك بۇنى ئاڭلاپ دەرھال تۆت تەرەپكە قاراپ قېچىشتى . بىراق كىچىك تاغقا ئوخشاش گەۋدىسى بار برونوتوپىر نەچچە قەدەمدىلا ناھايىتى تېزلا جېنىنىڭ بېرىچە قېچىپ كېتىۋاتقان ئادەملەر توپىغا يېتىشىۋالدى .

ئاسماندىكى نەچچە ئون ئۇچقۇ بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ يۆنۈلۈشىنى ئۆزگەرتىپ ئېشىپ قالغان تىزگىن بومبىلىرىنى ئۇنىڭغا قارىتىپ تەلۋىلەرچە ئېتىشتى . گەرچە برونوتوپىرنىڭ جېنىنى ئالالمىغان بولسىمۇ ، ئەمما ئۇنى پارتلىتىپ كەينىگە مۇدۈرىتىۋەتتى . ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇلىرى برونوتوپىرغا ھۇجۇم قىلىۋاتقان پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ، يىرتقۇچىلار زور قوشۇنى ناھايىتى تېزلا ئوت كۈچى تورىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ ، ئادەملەر توپىغا قاراپ ئۇچقانداك يۈگۈرۈپ كېتىشتى . ئالدى تەرەپتە ھاسىراپ - ھۆمدەپ يۈگۈرۈپ كېتىپ بارغان ئادەملەر ئۆزلىرىگە بارا - بارا يېقىنلاپ كېلىۋاتقان يىرتقۇچىلارنى كۆرۈپ ، ئاشۇ زېڭىرلارنىڭ جىسمانى كۈچىنىڭ

نېمىشقا بۇنچە ياخشىلىقنى راستىنلا بىلەلمەي قالدى. زېگېرلار خۇددى مەڭگۈ ھېرىپ قالمايدىغاندەك قىلاتتى! مىلىق ئاۋازلىرى قايتىدىن ياڭرىشقا باشلىدى، بىر ئەسكەر ئەمدى ئوق ئېتىپ بىر يىرتقۇچىنى ئۆلتۈرۈپ تۇرۇشقا، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كەلگەن تۆت يىرتقۇچى تەرىپىدىن دەرھال يەرگە يىقىتىلدى، ئەجەل شۇ ھامان ئۇنى قوينغا ئالدى!

جەڭ قىلالايدىغانلار ئاستا-ئاستا قەدىمىنى توختىتىشقا باشلىدى، قۇرۇلۇشلارنىڭ دالدىسىدىن پايدىلىنىپ ئاياللار ۋە بالىلارنىڭ قېچىشىنى ھېمايە قىلىشقا مۇۋاپىق ئورۇن ئىزدەشكە باشلىدى، ئۆزلىرى قېلىپ يىرتقۇچىلارنىڭ ئىلگىرىلىشىنى توسۇشتى! بىراق تارقىلىپ كەتكەن ئوت كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈشكە بولمىغانلىقتىن بەك زور زىيان پەيدا قىلالمايتتى، ھازىرقى ئەھۋالدا ئوت كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ھۇجۇم قىلغان تەقدىردىمۇ بۇ زور دېڭىز دولقۇنىدەك باستۇرۇپ كېلىۋاتقان زور قوشۇننى توسۇۋالغىلى بولمايتتى. ناھايىتى تېزلا يىرتقۇچىلار ئاجىز مۇداپىئە سېپىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، قىلچە قارشىلىق كۆرسىتىش ئىقتىدارى بولمىغان ئاشۇ ئاياللار ۋە بالىلارنى قىرغىن قىلدى! ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇلىرى نۇرغۇن تىكەنلىك يىلانلار يېپىشىۋالغانلىقتىن، بىر تەرەپتىن تىكەنلىك يىلانلارغا، يەنە بىر تەرەپتىن غايەت زور بروننوتېرلارغا قارشى تۇرۇشقا توغرا كەلدى، شۇڭا ئۇلارنىڭ ھەقىقەتەنمۇ ئارمانغا چۈشلۈك دەرمانى بولمىدى!

ۋەيرانە بولۇپ كەتكەن تاشيولدا قولدا پىلىموت كۆتۈرۈۋالغان، چېكىلىكسىز شەپكە كىيىۋالغان بىر ئەر 7~8 ياشلار چامىسىدىكى بىر قىزچاقنى يېتىلەپ ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ قېچىۋاتاتتى، گەرچە قىزچاق ئاللىقاچان ھاسراپ كەتكەن بولسىمۇ، ئەمما ئۇ يەنىلا جېنىنىڭ بېرىچە ئىككى پۇتىنى ھەرىكەتلەندۈرۈۋاتاتتى، ئۇ توختاپ قالسىلا ئۆزىنىڭ دەرھال ئاشۇ غەلىتە مەخلۇقلار تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈۋېتىلىدىغانلىقىنى بىلەتتى! ئەتراپتىكى ئۈزۈلمەي چىقىۋاتقان مىلىق ئاۋازلىرى، ئادەملەرنىڭ ئازاپلىق چىقىرىغان ئاۋازلىرى، يىرتقۇچىلارنىڭ قورقۇنچۇق ھۆكۈرىگەن ئاۋازلىرى قىزچاقنىڭ كىچىكىگە گۆدەك قەلبىگە توختاۋسىز زەربە بېرەتتى، بۇ دۇنيا ئاللىقاچان دوزاخقا ئايلانغان ئىدى، دادىسى، ئانىسى، ئاكىسى، ئاچىسى — ھەممىسى ئۆلگەن ئىدى. تاغا-ھەدىلەرمۇ توختىماستىن يەرگە يىقىلاتتى، ئۆزىمۇ ئۆلەي دەپ قالغان ئىدى!

— تېزراق يۈگۈرۈڭ، توختاپ قالماڭ!— ئەر كىشى ئۆزلىرىگە تەدرىجىي يېقىنلاپ قالغان يىرتقۇچىلارنى كۆرۈپ، قىزچاقنى ئالدىغا ئىتتىرىپ، قولدىكى پىلىموتنى كۆتۈرۈپ ئەڭ ئاخىرقى بىر جەڭگە تەييارلاندى، ئۇچقان ئۇقلار بارلىق غەزەپ-نەپرەتنى ئېلىپ يىرتقۇچىنىڭ بەدىنىنى تېشىپ كىردى، يېشىل رەڭلىك قانلار ئۇنىڭ بەدىنىدىن توختىماي چاچراپ چىقتى، بىراق بىر تال پىلىموتنىڭ ئوت كۈچى يىرتقۇچىغا زور تەسىر قىلالمايتتى،

ناھايىتى تېزلا ئۇنىڭ ئۆتكۈر پەنجىلىرى دۈشمىنىڭ كۆكرىكىگە سانچىلدى، ئاندىن ئىتتىك تارتىۋېلىندى، قىپقىزىل قان شۇ ھامان ئوقتەك ئېتىلىپ چىقىپ ھەممە يەرگە چېچىلدى. ھېلىقى قىزچاق قايرىلىپ قاراپ بۇ قانلىق كۆرۈنۈشنى كۆردى، ھېلىقى ئاللىقاچان ئۆلگەن ئەرنىڭ ئازاپ ۋە قورقۇنۇچ چىقىپ تۇرغان بىر جۈپ كۆزى ئۇنى جايىدا تۇرغۇزۇپ قويدى، ئۇ خۇددى بىر كىم ئۇنىڭغا ئەپسۇن ئوقۇۋەتكەندەك جايىدا قىمىر قىلماي ئۆزىگە ئېتىلىپ كېلىۋاتقان بىر يىرتقۇچىغا قاراپ تۇراتتى، ھاۋادا پۇلاڭشىغان ئۆتكۈر قوللار ئۇنىڭ بېشىنى سىيىپ ئۆتۈپ كەتتى، ناھايىتى تېزلا ھاۋادا يەنە بىر قېتىم چاچرىغان قانلاردىن بىر قەۋەت قان تۇمانى پەيدا بولدى!

— ھۇ ئەبلەخلەر!— بىر چەتتە تۇرغان ئاندىرېۋ بۇ ئېچىنشىلىق كۆرۈنۈشنى كۆرۈپ توۋلۇۋەتتى، ئۇنىڭ قۇرغان ھەم قىزارغان بىر جۈپ كۆزلىرىدىن ھازىر بىر تېمىمۇ ياش چىقىمايتتى! ئۇ غەزەپلەندى، بۇ قېتىمقى غەزەپ ئۇنىڭ قەلبىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىدىن ئوخشىغان غەزەپ ئىدى. ئۇ پىلىموتنى كۆتۈرۈپ ھېلىقى يىرتقۇچىنى ئەسەبىيلەرچە ئوققا تۇتقىنىچە ئۇنىڭغا قاراپ يۈگۈرۈپ كەتتى! بىر پاي ئوق دەل ھېلىقى يىرتقۇچىنىڭ كۆزىگە تەككەن ئىدى، يىرتقۇچى ئاغرىق دەستىدىن ئازاپلىق چىقىراپ، ئۆزىنى يارىلاندىرغان بۇ ئادىمىزاتقا غەزەپ بىلەن تىكىلدى، ئۇ قايتىدىن قوللىرىنى كۆتۈرۈپ ئۆزىگە قاراپ يۈگۈرۈپ كېلىۋاتقان ھېلىقى ئادىمىزاتقا قاراپ يۈگۈرۈپ كەتتى!

ئوق بىر پاي - بىر پايدىن تاكى دىسكىدا ئوق قالمىغانغا قەدەر ئېتىلدى، ئاندىرېۋ قولدىكى پىلىموتنى تاشلىۋېتىپ، بېلىغا ئېسىقلىق ھەربىيچە خەنجەرنى سۇغۇرۇپ ئالدى، قارىغاندا ئۇ يىرتقۇچى بىلەن يەككە - يەك قانلىق جەڭگە تەييارلانغاندەك قىلاتتى. يىرتقۇچى يارىلانغان بولسىمۇ، ئەمما ئۆزىنىڭ ئادەمنى ھەيران قالدۇرغۇدەك كۈچىگە تايىنىپ ئاندىرېۋنى يەرگە بېسىۋالدى، ئېغىزىنى ئېچىپ، ئاندىرېۋنىڭ بويىنى چىشلەمەكچى بولدى!

— خام خىيال قىلما، بۈگۈن سېنى ئۆلتۈرۈۋەتسەم ھېساب ئەمەس!— ئاندىرېۋ قاتتىق غەزەپلەنگەن ئىدى، ئۇ بىر قولىدا يىرتقۇچىنىڭ ئېگىكىنى تۇتۇپ تۇرۇپ، يەنە بىر قولىدا خەنجەرنى يىرتقۇچىنىڭ بويىغا كۈچەپ تىقتى! يىرتقۇچى گەرچە ئاجايىپ ئازاپلانغان بولسىمۇ، ئەمما بۇ ئازاپ ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ كۈچ قاتنا قىلغان ئىدى، ئۇ بىر كۈچۈۋېدى، ئاندىرېۋنىڭ يەنە بىر قولى بەرداشلىق بېرەلمىدى، يىرتقۇچى ئۇ قولىنى چىشلەپ ئۈزۈۋالدى! — ۋايىجان!— ئاندىرېۋ ئاغرىقتىن توۋلۇۋەتتى، يىرتقۇچىنىڭ بويىغا تىققان خەنجەرنى سۇغۇرۇۋېلىپ، ئاندىن قايتىدىن يەنە بىر قېتىم تىقتى! ئىككى تەرەپ مانا مۇشۇنداق ئۆزلىرىنىڭ كۈچلۈك ئىرادىسى ۋە ھاياتى كۈچىگە تايىنىپ، ئۆز بەدىنىدىكى ھەر بىر ئەزاسىنى قورال قىلىپ قارشى تەرەپنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن توختىماستىن جان تىكىپ ئېلىشماقتا ئىدى...

ئاخىرلىشاي دېدى، ئۆلتۈرۈشۈش ئاخىرلىشاي دېدى، ۋاقت منۇت - سېكۇنتلاپ ئۆتمەكتە .
ھەر ئىككى تەرەپ قان ئىچىگە يىقىلىپ قوپالمىدى! ھەممە نەرسە ئاخىرلاشقاندا قىلاتتى!

69 - باب ۋازكە چىمەسلىك

— سەزگۈلىرىم بارا-بارا خىرەلىشىپ كەتتى، قارىغاندا مەن ئۆلەي دەپ قالغان
ئوخشايمەن...— ئاندىرېۋ قان ئارىسىدا ياتقىنچە ئەتراپقا لىق تولغان جەسەتلەرگە
قاراۋاتتى، بەلكىم ئۆزىنىڭ كۆزلىرىگە قان تولغان بولسا كېرەك، پۈتكۈل جاھان ئۇنىڭغا
خۇددى دوزاختەك قىپقىزىل كۆرۈنەتتى .

— ئۆھھۆ... ئۆھھۆ...—

ھۆتەلدىن كېيىن ئۇ قان تۈكۈردى. ئۇ ناھايىتى تەسلىكتە ئەڭ ئاخىرقى بارلىق كۈچىنى
ئىشلىتىپ بېشىنى بۇردى، ئۇنىڭ كۆزىگە كۆرۈنگىنى بولسا ھېلىقى قىزچاقنىڭ قان - گۆش
ئارىلىشىپ كەتكەن جەستى ئىدى .

— ھا... ھا... ھا... ئۆھھۆ...—

ئاغزىدىن چاچراپ چۈشكەن قان ئاندىرېۋنىڭ ئېچىنىشلىق كۈلكىسىنى ئۈزۈۋەتتى .

— بۇ... ئۆلۈم دېگەن شۇمىدۇ؟— ئاندىرېۋ گەرچە نائىلاج كۈلۈۋاتسىمۇ، ئەمما ئىككى تامچە
قانلىق ياش ئۇنىڭ كۆزىدىن دۇمىلاپ چۈشتى. بۇنداق دوزاختەك دۇنيادا ياشىغاندىن كۆرە
ئۆلگەنمۇ ياخشىراق ئىدى! بىراق ئۇنىڭ يېنىدا ئۇنىڭغا چىڭ چاپلىشىپ تۇرغان كىچىك
دىنوزاۋور ئۆز دوستىنىڭ بۇنداقلا ئۆلۈپ كېتىشىنى ئۈمىد قىلمايتتى، ئۇ ئاندىرېۋنىڭ روھىنى
ئەجەل دەۋرۋازىسىدىن قايتۇرۇپ كېلىشىنى ئۈمىد قىلغاندەك ئازاپلىق چىقىرايتتى!

بىراق بۇ قېتىم ئەزرائىل يەنە كەلدى، بىر يىرتقۇچى يەردە ياتقان ئاندىرېۋنىڭ تېخىغىچە
تىنىقى بارلىقىنى كۆرۈپ، ئۇچقاندەك يۈگۈرۈپ كېلىپ ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى! كىچىك
دىنوزاۋور ئۆزلىرىگە يېقىنلاپ كەلگەن يىرتقۇچىنى كۆرۈپ ئاندىرېۋنىڭ كىيىمىنى چىشلەپ
جېنىنىڭ بېرىچە ئۇنى سۆرىمەكچى بولدى، ئەمما جۇغى تېخى كىچىك بولغاچقا، ئاندىرېۋنى
قىمىرلىتالمىدى! ئاندىرېۋنىڭ يارىسى بەك ئېغىر ئىدى، ئەگەر ئۇ ئورنىدىن تۇرالىغان
تەقدىردىمۇ جەڭگىۋارلىقى قالمىغاچقا يىرتقۇچى ئۈستىدىن غەلبە قىلالىشى مۇمكىن ئەمەس
ئىدى!

ئاندىرېۋ ئازاپلانغان ھالدا يېقىنلاپ قالغان يىرتقۇچىغا قاراپ قويدى، ئۇ بەكمۇ ھېرىپ

كەتكەن بولۇپ، روھىي ۋە جىسمانىي جەھەتتىنمۇ ھېرىپ ھالى قالمىغان ئىدى !
— تېزراق ... كەتكىن، مەن بىلەن كارىڭ بولمىسۇن! — دېدى ئۇ كۈلۈمسىرىگىنىچە كىچىك
دىنوزاۋورغا قاراپ، بىراق ئۇنىڭ بۇ چاغدىكى كۈلۈمسىرىشى قارىماققا ھەقىقەتەنمۇ بەك
ئېچىنارلىق كۆرۈنەتتى !

كىچىك دىنوزاۋور كەتتى، بىراق يىرتقۇچىغا قاراپ يۈگۈرۈپ كەتتى! بۇ كىچىك شۈمتەكنىڭ
ئۆزىگە ئېتىلىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرگەن يىرتقۇچى ئۇنىڭغا ئانچە ئېرەشمەي قارىۋەتكەندىن
كېيىن، ئۆتكۈر قوللىرىنى بۇ چىمەلتەككە قارىتىپ شىلتىدى! بىراق ئەھۋال ھامان ئويلىغاندەك
بولمايتتى، كىچىك دىنوزاۋور چاققانلىق بىلەن سەكرەپ ئۆزىنى قاچۇردى، يىرتقۇچى پەقەت
يەردە بىر نەچچە تال يول-يول چوڭقۇر ئىز قالدۇردى، خالاس! كىچىك دىنوزاۋور بۇ چاغدا
يىرتقۇچىنىڭ كاللىسىغا سەكرەپ چىقىۋالغان ئىدى، ئۇ ئاغزىنى ئېچىپ يىرتقۇچىنى كۈچەپ
چىشلىدى، گەرچە ئۇ تېخى كىچىك بولسىمۇ، لېكىن ئاغزىدىكى چىشلىرى ناھايىتى ئۆتكۈر
ئىدى، پىل بولغان تەقدىردىمۇ ئۇنىڭ چىشلىشىگە چىداپ تۇرالماستىكى ئىدى! ئەمما يىرتقۇچى
ئۇنىڭغا پەرۋا قىلمىدى، يىرتقۇچىنىڭ قاسرىقى پىلىموتنىڭ ئوقىنىمۇ توسۇۋالالغىچقا،
بۇنچىلىك چىشلار ئۇنىڭغا ھېچنەمەس ئىدى !

يىرتقۇچى كۈچەپ بېشىنى سىلكىپ، بېشىدىكى بۇدۇشقا قىچىق چۈشۈرۈۋەتمەكچى بولدى،
بىراق كىچىك دىنوزاۋور ئېغىزىنى قىلچە بوشاشتۇرماي يىرتقۇچىنى چىڭ چىشلەپ
قويۇۋەتمىدى، ئاندىن بۇنى كۆرۈپ گاڭگىرىغان ھالدا ئويلىنىدى :

— مەن نېمە بولدۇم؟ مەن نېمىشقا ۋاز كېچىشنى ئويلاپ قالدىم؟ ئۇزۇن مۇددەتلىك قانلىق
جەڭ تۇرمۇشى مېنى ھالسىراتقان ئوخشىمادۇ؟ ۋىتىك، ۋەن شيوڭفېي ئۈچمىزنىڭ پىلانېتلار
بىرلەشمىسى يىغىنىدا دېگەن سۆزلىرىمىزنى ئۇنتۇپ قالغاندەنمۇ؟

يىرتقۇچى بېشىدىكى كىچىك دىنوزاۋورنىڭ قويۇۋەتمىگەنلىكىنى كۆرۈپ، يان تەرەپتىكى
يېرىم ئۆرۈلگەن تامغا قاتتىق ئۈسسدى، گۈلۈپىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ تام يېرىلدى،
كىچىك دىنوزاۋور بەرداشلىق بېرەلمەي يەرگە يىقىلدى، ئۇ ئورنىدىن تۇرۇشقا تەمشىلىپ
بولغۇچە بىر دانە ئۆتكۈر قول ئۇنىڭ ئۈستىگە چۈشۈپ ئۇنى يەرگە بېسىۋالدى. كىچىك
دىنوزاۋور جېنىنىڭ بېرىچە تىرەشتى، ئەمما ئازراقمۇ پايدىسى بولمىدى، يىرتقۇچى ئىزاغا
چىدىماي، چىچاڭشىغان ھالدا ئۇنىڭغا بىر قارىۋېتىپ ئۆتكۈر قوللىرىنى ئۇنىڭغا قارىتىپ
شىلتىدى .

— ياق! — ئاندىن ئازاپلانغان ھالدا ۋاقىرۋەتتى، كىچىك دىنوزاۋورمۇ كۆزلىرىنى يۇمغىنىچە
ئەزرائىلنىڭ جېنىنى ئېلىشىنى كۈتۈۋاتاتتى. بىردەمدىن كېيىن سۇيۇقلۇقلار ئۇنىڭ بېشىغا
تامچىلىدى، ئۇ كۆزلىرىنى ئېچىپ يىرتقۇچىنىڭ بېشىنىڭ ئوتتۇرىسىدا بىر تۆشۈكنىڭ

ئېچىلغىنىنى كۆردى، قارامتۇل يېشىل رەڭلىك قان سۇيۇقلۇقى ئۇ يەردىن توختىماستىن ئېقىۋاتاتتى، كۆزلىرىدە تەشۋىش ئىپادىلىنىپ تۇراتتى، ئاستا - ئاستا يىرتقۇچىنىڭ گەۋدىسى قىيىسىپ يەرگە يىقىلدى!

يىراقتا قارا رەڭلىك دۇبۇلغا ساۋۇت كىيگەن نەچچە ئون ئەسكەر ئەسكەر تۇراتتى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىرىنىڭ قولىدا ھېلىلا يىرتقۇچىنىڭ ھاياتىنى ئاخىرلاشتۇرغان يۇقىرى ھەسسەلىك رېفېلىق زەربە مىلتىقى تۇراتتى! ئەتراپتىكى يىرتقۇچىلار بۇنى كۆرۈپ دەرھال ئىنسانلارنى قوغلاپ ئۆلتۈرۈشنى توختىتىپ، ئۇلارغا قاراپ ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ كەلدى! ئەسكەرلەرنىڭ ئاتامىنى قولىنى شەرەتلىۋېدى، ئىككى ئەسكەر دەرھال ئاندىرىۋغا قاراپ يۈگۈرۈپ كەتتى، قالغان ئاتامنىغا ئەگىشىپ يىرتقۇچىلارغا يۈزلەندى. كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىملىرى - يەر شارىدىكى ئالاھىدە قىسىملارغا تەڭداش كېلەتتى، لېكىن ئۇلار ھەقىقىي سەرخىللار ئىچىدىكى سەرخىللار ئىدى، ئۇلار بالىلىقىدىن تارتىپلا ھەر خىل يۇقىرى تېخنىكىلىق مائارىپ ۋە جەڭ مەشقىنى قوبۇل قىلاتتى، ئۇلار پىلانېتلار بىرلەشمىسىدىكى مۇتلەق مەخپىي قىسىم ئىدى، ئالاھىدە ئەھۋال بولمىسا پىلانېتلار بىرلەشمىسى ھەرگىز ئۇلارنى خالىغانچە يۆتكەپ ئىشلەتمەيتتى، ئۇلار ھەرىكەتكە كەلسىلا باشقىلار ئورۇندىيالىمايدىغان ۋەزىپىلەرنى ئورۇنلايتتى!

گۈم، گۈم! بىر نەچچە پاي ئوق ئاۋازىدىن كېيىن نەچچە ئون يىرتقۇچى يەر چىشىلدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ بېشى پارتلاپ ئۆلگەن ئىدى. كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىملىرى ھەقىقەتەنمۇ سەرخىل دېگەن نامغا لايىق بولۇپ، ناھايىتى ياخشى ماسلىشاتتى، ئۇلار گەرچە ئاران ئون نەچچە بولسىمۇ، ئەمما يىرتقۇچىلارنى سوڭۇلدىتىپ ھالسىرىتىۋەتتى!

- ۋاھ... قالىتسەن! - بىر چەتتە تۇرغان ئاندىرىۋ بۇنى كۆرۈپ ھەيرانلىقنى يۇشۇرالمىدى .

- سىزمۇ قالىتسەنسىز، قۇرۇق قول تۇرۇپ بىر يىرتقۇچىنى ئۆلتۈرۋەتتىڭىز، مېنى تېخىمۇ بەك ھەيران قالدۇرغىنى سىزنىڭ تېخى ھايات قالغىنىڭىز بولدى!

ئاندىرىۋ بىردىنلا ئېسىگە كېلىپ يېنىدا بىر نەپەر كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمىنىڭ يۈكۈنۈپ ئولتۇرۇپ ئۆزىنىڭ يارىسىنى تەكشۈرۈۋاتقانلىقىنى بايقىدى. كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ئاندىرىۋنى قانچە ئاۋايلاپ ئۆرسىمۇ، لېكىن ئاندىرىۋ يەنىلا ئاغرىقتىن چىشىنى چىك چىشىلدى، بىر دەمدىن كېيىن كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى يېنىدىن بىر كىچىك بوتۇلكا كۆك رەڭلىك دورا سۇيۇقلۇقىنى ئېلىپ ئاندىرىۋغا ئۆكۈل قىلىپ ئوردى، ئاندىرىۋ ناھايىتى تېزلا ئۆز بەدەن ھارارىتىنىڭ تۆۋەنلەۋاتقانلىقىنى، قېنىنىڭ خۇددى ئۇيۇپ قالغاندەك بولۇۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدى!

- مەن نېمە بولدۇم؟ - ئازراق خاۋاتىرلەنگەن ھالدا سورىدى ئاندىرىۋ. كۈلەڭگە ئالاھىدە

خادىمى ئۇنىڭغا تەسەللىي بېرىپ :

— ئەنسىرىمەڭ، بۇ دورا قان توختىتىدۇ، بولمىسا سىز قانسىراپ ئۆلۈپ كېتىسىز!— دېدى .
بۇ دورا راستىنلا ئۈنۈمنى كۆرسەتتى، ئاندىن ئۇنىڭ بەدىنىدىكى چوڭ-كىچىك يارىلارنىڭ
ھەممىسى قەشەش تۇتۇپ قان توختىدى! يەنە بىر كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى كەلدى، ئۇ
قولدا ئازراق يارىلانغان كىچىك دىنوزاۋورنى قوچاقلاپ كۆتۈرۈۋالغان ئىدى، ئۇ يان تەرەپتە
تۇرغان ھېلىقى قىزچاقنىڭ جەستىگە بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن، ئۇھ تارتىپ قويۇپ،
ئاندىن بۇغا قاراپ :

— ئەگەر سىز ھازىر ۋاز كېچىدىغان بولسىڭىز، ئۇنداقتا تېخىمۇ كۆپ مۇشۇنداق مەنزىرىلەرنى
كۆرىسىز. مەيلى قانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىينەزەر، مەڭگۈ ۋاز كەچمەڭ، پەقەت
زەررىچە ئۈمىد قالغان تەقدىردىمۇ، تىرىشىپ ئۇنى قولغا كەلتۈرۈۋال!— دېدى. ئاندىن بۇنى
ئاڭلاپ سۈكۈتكە چۆمدى، زېمىنى دەسسەگەن كۈچلۈك ئاياق ئاۋازى ئاڭلاندى. كۈلەڭگە
ئالاھىدە خادىمنىڭ چاقىرغۇسىدىن جىددىيلەشكەن ئاۋاز ئاڭلاندى :

— كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى، بىز ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇ ئەترىتى! برونوتېر كەلدى،
سىلەر دەرھال مېڭىڭلار!

ئۇچۇرنى ئاڭلىغاندىن كېيىن كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىملار دەرھال ئاسماندا توختاپ تۇرغان
توشۇغۇچى كېمىلەر بىلەن ئالاقىلىشىشقا باشلىدى، ناھايىتى تېزلا توشۇغۇچى كېمىلەرنىڭ
ئىتتىرگۈچىسىدىن كۆك رەڭلىك يالقۇن چىقىپ ئاسمان بوشلۇقىغا ئۇچۇپ كەتتى!
ئاندىن بۇ پولات ئەينەكتىن پەستە قالغان ماشىنا ئادەملەرگە بىر قارىۋېتىپ سورىدى :
— ئۇلار قانداق قىلىدۇ؟

— ھېچقىسى يوق، ماشىنا ئادەملەر بۇزۇلۇپ كەتسە قايتا يېڭىدىن ياسىغىلى بولىدۇ، بىراق
ئادەم ئۆلۈپ كەتسە ياسىغىلى بولمايدۇ!

70- باب پولۇتۇسلارنىڭ كېلىشى

ئۆزىنىڭ يەر يۈزىدىن بارغانسېرى يىراقلىشىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن ئاندىن ھەددىدىن زىيادە
چارچىغانلىقتىن كۆزلىرىنى يۇمۇپ قاتتىق ئۇيقۇغا كەتتى.

— ئۇنىڭ ئەھۋالى قانداقراق؟— سورىدى بىر كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى يېنىدىكى
داۋالىغۇچى ئەسكەردىن. داۋالىغۇچى ئەسكەر ئالدىراش يارىلارنى تاڭغاچ جاۋاپ بەردى:

— ئەھۋال چاتاق، قان كۆپ ئېقىپ چىقىپ كېتىپتۇ، ئىچكى ئەزالىرى يارىلىنىپتۇ، ئىككى قوۋرغىسى سۇنۇپتۇ، ئۇنىڭ ھازىرغىچە ياشىيالىغانلىقىنىڭ ئۆزى بىر مۆجىزە! ئەگەر ئۇنى دەرھال ئالەم كېمىسىگە ئاپىرىپ كۆپ تەرەپلىك داۋالمىساق، مۆجىزىمۇ ئۇنى قۇتقۇزالمىدۇ!

كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى بۇنى ئاڭلاپ بېشىنى لىڭشىتىپ ئۇچقۇچى بۆلمىسىگە قاراپ ماڭدى، ھايات قالغانلار روھسىز كۆزلىرىنى تىككىنىچە ئولتۇرۇشاتتى، يىغلىغان ئاۋازلار پات-پات ئاڭلىنىپ قالاتتى. ئۇچقۇچى بۆلمىسىگە كىرگەندىن كېيىن، كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى توشۇغۇچى كېمىنى ھەيدەۋاتقان ئۇچقۇچىغا دېدى:

— بىزنىڭ ھازىرقى ئورنىمىز قەيەردە؟

ئۇچقۇچى بۇنى ئاڭلاپ، رادارغا بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن:

— ھازىرلا ئاتموسفېرا قاتلىمىدىن ئۆتتۇق، تېزلا جەڭ رايونىغا كىرىمىز، ئۇ يەر بەك خەتەرلىك، بىزنىڭ ئالەم كېمىمىزگە بىخەتەر يېتىپ بېرىشىمىز ھەقىقەتەنمۇ ناھايىتى مۇشكۈل، ئەگەر ئايلىنىپ ماڭساق بىخەتەررەك بولۇشى مۇمكىن، ئەمما ۋاقىت جىق كېتىدۇ، — دېدى.

— كەينىدىكى ئاۋۇ يارىدارنىڭ ئۈنچە كۆپ ۋاقتى قالمىدى، جەڭ مەيدانىنى ئۇدۇل كېسىپ ئۆتەيلى، ھازىر سىزنىڭ ماھارىتىڭىزنىڭ قانداقلىقىنى كۆرۈپ باقايلى، رولىڭىزنى تولۇق جارى قىلدۇرۇڭ! — سۆزلەپ بولۇپ كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ئۇچقۇچىنىڭ قالىقىغا شاپلاقلاپ قويۇپ بىر چەتتە ئولتۇردى.

— خاتىرجەم بولۇڭ! مەن پۈتۈن كۈچۈم بىلەن تىرىشىمەن! — ئۇچقۇچى قەتئىيلىك بىلەن جاۋاب بەردى.

يىراقتا لېيىستون باشچىلىقىدىكى ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇن يۈدېس باشچىلىقىدىكى زېگېرنىڭ زور قوشۇنى بىلەن شىددەتلىك جەڭ قىلىۋاتاتتى، يۈدېس ھەقىقەتەنمۇ ئۇلۇغ ئۇرۇش دەۋرىدە ھايات قالغان مېڭە قۇرۇتى بولۇشقا مۇناسىپ ئىدى، ئۇزۇن يىللىق ئۇرۇش ھاياتىدا ئۇنىڭ قانچىلىك ئۇرۇش تەجرىبىسى توپلىغانلىقىنى بىلىپ بولمايتتى. پۈتكۈل ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇن يۈدېس تەرىپىدىن توسۇلۇپ قەتئىي ھەرىكەتلىنەلمىدى!

— ئەبلەخ! — ئاچچىقىدىن ۋاقىراپ لېيىستون ئۈستىگە قاتتىق بىرنى مۇشلىدى، — ئۆلگۈر! زېگېر قوشۇنىنىڭ كۆپلىكىدىن خۇددى ئۆلتۈرۈپ تۈگەتكىلى بولمايدىغاندەك قىلىدۇ!

سۆزلەپ بولۇپ ئۇ پۇشۇلداپ ئولتۇرۇپ قالدى. بۇ چاغدا چاقىرغۇدىن ئاۋاز كەلدى:

— قوماندان، ئالدىن ئەۋەتىلگەن قىسىملار يەر شارىغا قونۇشقا باشلىدى، بىز ئىگىلىگەن ئاخباراتلارغا ئاساسلانغاندا، يەر شارىدىكى ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ئاساسىي باشلىقلىرىنىڭ

ھەممىسى دېگۈدەك جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ شىنجاڭ رايونىغا يىغىلىپتۇ، ئۇ يەر ئىلگىرى بىزنىڭ ئالەم كېمىمىز چۈشۈپ كەتكەن رايون ئىدى. زېڭىرلار نۇرغۇن قوشۇننى ئۇ يەرگە يۆتكەپ كۈچلۈك ھۇجۇم قىلماقچى!

لېيىستون بۇنى ئاڭلاپ ئاغرىقتىن پارتلاپ كېتەي دەپ قالغان بېشىنى سىلاشقا باشلىدى، بۇ چاغدا ئېكراندا پولۇتۇسلارنىڭ قوماندانى كۆرۈندى.

— مېشۇسدا!— لېيىستون بېشىنى كۆتۈرۈپ ئۈمىد نۇرىنى كۆرگەندەك بولدى.

— قارىغاندا سىلەرنىڭ بۇ قېتىمقى رەقەبىگىلار بەك يامان ئوخشايدۇ. ھە؟— دېدى مېشۇسدا.

پولۇتۇسلارنىڭ ئاۋازى بىلەنر. بىنمەس خۇددى بىۋاسىتە مېڭىگە قۇيۇلغاندەك ئاڭلىناتتى.

لېيىستون قوشۇلغاندەك بېشىنى لىگىشتىپ:

— يۇدېس ئاتلىق مېڭە قۇرۇتى قوماندانلىقىدىكى قوشۇن، ئۇ بەك كۈچلۈككەن! پۈتكۈل

ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇن ئۇنىڭ دەستىدىن مىدىرلىيالمىي قالدى،— دېدى.

— يۇدېس!!!— لېيىستوننىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ مېشۇسدا بەكلا ھەيران قالدى، ئۇ ئېڭىكىنى

سىلىغىنچە بىر قىسىم ئىشلارنى ئەسلىشىكە باشلىدى...

بىر ئازدىن كېيىن ئۇ تۇيۇقسىز ئېسىنى يىغىپ:

— ئېسىمگە كەلدى، ماتېرىيال ئامبىرىدا يۇدېس ئاتلىق بۇ مېڭە قۇرۇتىنىڭ ماتېرىيالى باردەك

قىلىۋېتىدى،— دېدى.

— ئۇنىڭدا نېمە دېيىلىپتۇ؟— ئالدىراپ سورىدى لېيىستون بۇنى ئاڭلاپ. مېشۇسدا بىردەم

ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن جاۋاپ بەردى:

— يۇدېس، ئىلگىرى پىلانېتلار بىرلەشمىسى بىلەن زېڭىرلارنىڭ چېڭىدە پەيدا بولغان، ھازىرغا

قەدەر ئۇنىڭ قانچىلىك ياشىغانلىقىنى بىلگىلى بولمايدۇ! ئۇ زېڭىرنىڭ داڭلىق ھەربىي ئىشلار

مېڭە قۇرۇتى، ئىلگىرىكى جەڭدە يۈزلىگەن مۇنەۋۋەر قوماندانلار ئۇنىڭ قولىدا ئۆلگەن

ئىدى.

سۆز مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ھەممەيلەن ئەندىكىپ كېتىشتى، لېيىستونمۇ لەۋلىرىنى چىشلەپ

قويدى، ئويلىمىغان يەردىن بۈگۈنكى تۇنجى رەقەبى بۇنچە قورقۇنچىلىق ئىدى!

— بىزنىڭ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى بىرسى بولۇپ قالماستىنمۇ ئۈمىد قىلمەن،— دېدى

لېيىستون چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ.

— مەنمۇ شۇنداق بولۇشنى ئۈمىد قىلمەن!— سۆزى تۈگىگەندىن كېيىن مېشۇسدا

سىماسى ئېكراندىن غايىپ بولدى.

يۇپىتېر ئوربىتىسى يېنىدا بېكىتىلەرنىڭ ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇنى زېڭىرلار بىلەن جان

تىكىپ شىددەتلىك جەڭ قىلىۋاتاتتى، پولۇتۇسلارنىڭ يۈزلىگەن ئالەم جەڭ كېمىلىرى بۇ يەرگە

توپلاشقان ئىدى، ئالەم جەڭ كېمىلىرىدىكى نۇرغۇن پولۇتۇس جەڭچىلىرى ئالدىراش جەڭ تەييارلىقىنى قىلىۋاتاتتى، ئارام ئېلىش ئۆيىدە پولۇتۇسلار بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگەن يەر شارىلىقلار تېخىغىچە نېمە قىلارنى بىلەلمەي كۆز ئالدىدىكى بۇ ئالدىراش مەنزىرىگە قاراپ تۇرۇشاتتى .

— سو... سوراپ باقاي!— بىر ئامپىرىكىلىق ئەسكەر ئاخىرى غەيرەتكە كېلىپ يېنىدىكى پولۇتۇس جەڭچىسىنى تۇرتتى . ھېلىقى پولۇتۇس جەڭچىسى بېشىنى بۇراپ ھەيرانلىق بىلەن ئۇنىڭغا قاراپ سورىدى :

— نېمە ئىش؟

— سىلەر جەڭ قىلماقچىمۇ؟— ئامپىرىكىلىق ئەسكەر ئاۋارە قىلىشتىن قورققانداك بوشقۇن سوردى، گەرچە كۆز ئالدىدىكى پولۇتۇس جەڭچىسىنىڭ ئۆزىگە ھېچقانداق دۈشمەنلىك غەرىزى بولمىسىمۇ، ئۆزى باشقىلارنىڭ ئالەم كېمىسىدە بولغانلىقتىن، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇلار ئىلگىرى ئۆزلىرى كۆرۈپ باقمىغان تاشقى پىلانېتلىقلار بولغانلىقتىن، ئۇ يەنىلا ئېھتىيات قىلىشنى ئەۋزەل بىلدى .

— شۇنداق، زېگېر چوڭ قوشۇنى سىلەرنىڭ پىلانېتلىقلارنى ئاياغ ئاستى قىلىۋاتىدۇ، ئالدىنقى سەپتىكى بېكىتلەرنىڭ ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇنى ئۇلارنىڭ دەستىدىن قىمىرلىيالمىي قالدى، بىز دەرھال ئۇلارغا ياردەم بېرىشىمىز لازىم!

— ئۇنداقتا بىز نېمە قىلساق بولار؟

— سىلەر پەقەت مۇشۇ يەردە قېلىپ ھايات تۇرساڭلارلا بولىدۇ!

— راستمۇ؟ ھايات تۇرساق؟ ئۆز ماكانى ۋە غورۇرنى يوقىتىپ ھايات يۈرگەننىڭ نېمە مەنىسى بولسۇن؟— ئۇ جىمجىتلىق بىلەن ساڭگىلاتتى .

بىر كىيىم ئالماشتۇرۇش ئۆيىدە پىلانېتلار بىرلەشمىسىدىكى ئەڭ ئىلغار قورال - جابدۇقلارنىڭ ھەممىسى رەتلىك تىزىقلىق تۇراتتى، ئىككى ئەسكەر بېكىتلەرنىڭ كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىملىرىنىڭ ئىككى يۈرۈش مەخسۇس دۇبۇلغا - ساۋۇتىنى كۆتۈرۈپ چىقتى، يان تەرەپتە يەنە تېخى يۇقىرى ھەسسەلىك رېفېللىق زەربە مىلتىقىمۇ تۇراتتى، ئىككىيلەن ئالدىراش جابدۇنۇپ، كەينىدىن كىرگەن پولۇتۇس ئادىمىنى قىلچە سەزمىدى .

— ۋاي!— بىرەيلەن تۇيۇقسىز كەينىگە بۇرۇلۇپ كەينىدە تۇرغان پولۇتۇس ئادىمىنى كۆرۈپ قالدى - دە، ئىختىيارسىز بىر توۋلىۋەتكەندىن كېيىن قولىدىكى كىيىملەر بىلەن ئۆز بەدىنىنى توسۇۋالدى . بۇ پولۇتۇس ئادىمىنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۇ بىر تىنىۋەتكەندىن كېيىن ئازراق ئاچچىقلانغان ھالدا :

— باشقىلار كىيىم يەڭگۈشلەۋاتقاندا تۇيۇقسىز كىرىش بەكمۇ ئەدەپسىزلىك!— دېدى .

— مېنى كەچۈرۈڭ، جابدۇنۇپ بولدۇڭلارمۇ؟ بىز ھازىرلا يولغا چىقىمىز!— پولۇتۇس ئادىمى بەكمۇ قىزىقىپ قالدى، نېمىشقا ئىنسانلار، بېكىتلەر ئۆز بەدىنىنى باشقىلارنىڭ كۆرۈپ قېلىشىدىن بۇنچىۋالا قورقىدىغاندۇ؟ ئۇ ئۆزى گەرچە دۇبۇلغا- ساۋۇت كىيىۋالغان بولسىمۇ، بۇ پەقەت ئۆزىنىڭ يارىلانماسلىقى ئۈچۈنلا ئىدى، بەدەن بولسا پولۇتۇسلارغا نىسبەتەن خۇدا ئۆزلىرىگە ئاتا قىلغان ئەڭ گۈزەل نەرسە ئىدى، ئۆزىنىڭ ئەڭ گۈزەل نەرسىسىنى باشقىلارغا كۆرسىتىشنىڭ ھېچقانداق خاتا يېرى يوققۇ؟ دەل مۇشۇ قاراش سەۋەبىدىن پولۇتۇسلار بىلەن دېپلوماتىيە مۇناسىۋىتى ئورناتقاندا پىلانېتلار بىرلەشمىسىدە ناھايىتى چوڭ كۈلكە بولغان ئىدى. تاق جىنىسلىق كۆپىيىدىغان پولۇتۇسلار ئىككى جىنىس ئوتتۇرىسىدىكى ھېسسىياتنى چۈشەنمەيتتى، ئەلۋەتتە .

— بۇ... ئاۋارە قىلدىم، سىز ئاۋال كەينىڭىزگە بۇرۇلۇپ تۇرسىڭىز بولارمۇ؟ پولۇتۇس ئادىمى بۇنى ئاڭلاپ تۇرۇپلا قالدى، بىراق يەنىلا ئۇنىڭ سۆزىگە بويسۇنۇپ كەينىگە بۇرۇلدى. بۇنى كۆرگەندىن كېيىن ئۇ ئىككىسى ئالدىراش كىيىملىرى ۋە دۇبۇلغا- ساۋۇتلارنى كىيىۋالدى، گەرچە ئالدىدا تۇرۇۋاتقىنى پولۇتۇس ئادىمى بولسىمۇ، ئەمما يالڭىچ تۇرۇپ سۆزلىشىش يەنىلا بىئەپ ئىدى .

— بولدى، ئەمدى بىز ماڭايلى!— سۆزىنى تۈگىتىپ ئۇ بىخەتەرلىك قاپلىقىنى كىيىپ، يېنىدا تۇرغان يۇقىرى ھەسسىلىك رېفېلىق زەربە مىلتىقىنى قولغا ئالدى .

— ئۆزىڭىزنىڭ ماڭغان يولىڭىزنىڭ ئىنتايىن خەتەرلىك ئىكەنلىكىنى بىلىپ تۇرۇپ داۋاملىق ماڭسىڭىز، سىزنىڭ باتۇرلىقىڭىزنى ماختىشىم كېرەكمۇ؟ ياكى ئەخمەقلىقىڭىزنى تىللىشىم كېرەكمۇ؟— سورىدى پولۇتۇس ئادىمى ئۇ ئىككى قىزغا ھەمراھ بولۇپ ماڭغاچ . ئۇ ئىككىيلەن پىسەنت قىلمىغاندەك جاۋاب بېرىشتى :

— قانداق خۇش بولسىڭىز شۇنداق قىلىڭ !

ئالەم كېمىسىنىڭ ئىچىدىكى قىيۇپ بېرىش ئورنىغا كەلگەندىن كېيىن، ئۇلار ئۇ يەردە نەچچە تۈمەن پولۇتۇس جەڭچىسىنىڭ رەتلىك تىزىلىپ توشۇغۇچى كېمىلەرگە چىقىۋاتقانلىقىنى كۆرۈشتى. رەتلىك سەپ شەكلى، ئۈستۈن جاسارەتنى كىم كۆرسە كۆز ئالدىدىكى بۇ بارلىق ئىشلارغا قايىل بولاتتى. ئۇ ئىككىيلەننىڭ توشۇغۇچى كېمىگە چىققانلىقىنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۇلارغا ھەمراھ بولۇپ كەلگەن ھېلىقى پولۇتۇس ئادىمى ئۇلارغا قاراپ ئەڭ ئاخىرقى بىر جۈملە سۆزىنى ئېيتتى :

— نېمە بولۇشىدىن قەتئىينەزەر چوقۇم پەخەس بولۇڭلار، ئامالنىڭ بېرىچە تىرىك قايتىپ كېلىڭلار!

71- باب «چېكەتكە» جەڭ كېمىسى

ئالتۇنرەڭ توشۇغۇچى كېمىنى ئىچىدە كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىملىرىنىڭ دۇبۇلغا - ساۋۇتنى كىيگەن ئىككىيلەن تولۇق تەسۋىرلىك پروپېكسىيە ئېكرانىدىكى شىنجاڭ يەر ئاستى بازىسىنىڭ تەكشۈرۈش خەرىتىسىنى كۆرسىتىپ ئەتراپتىكى پولاتتۇس جەڭچىلىرىگە چۈشەندۈرۈۋاتاتتى :
— ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، پۈتكۈل يەر ئاستى بازىسىنىڭ ھەر قايسى قەۋەتلىرىنى زېڭىرلار ئىشغال قىلىپ بويۇتۇ!

سۆز مۇشۇ يەرگە كەلگەندە ئېكراندا يەر ئاستى بازىسىنىڭ ئەڭ ئاستىقى قىسمىدىكى ئالەم كېمىسىنىڭ گەۋدىسى كۆرۈندى .

— بۇ يەردە بىز تۇنجى قېتىم زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلغاندا چۈشۈپ كەتكەن ئالەم كېمىسى بار، مەن بۇ ئالەم كېمىسىنىڭ بىر قىسىم قورال سىستېمىسى پروگراممىسىنى ئۆزگەرتىپ قوزغىتىپ قويدۇم، گەرچە بۇلار ئەسلىدىكى كونا شەكىلدىكى قوراللار بولسىمۇ، ئەمما ماشىنا ئەسكەرلەرگە ماسلىشىپ زېڭىرلارنى بىر مەھەل توسۇپ تۇرالايدۇ!

بىر پولاتتۇس جەڭچىسى تەكشۈرۈش خەرىتىسىگە قاراپ بېشىنى چايقاپ تۇرۇپ :
— بۇ جەڭ ناھايىتى جاپالىق بولغۇدەك! بۇ رايون زېڭىرلار نۇقتىلىق ھۇجۇم قىلىدىغان جايكەن، بىز مۇشۇنداقلا ئۇلار بىلەن تىغىمۇ - تىغ قارىغۇلارچە ئۇرۇشساق چىقىم ناھايىتى زور بولغۇدەك!— دېدى .

— ھەي... — ئۇھ تارتقان ئاۋاز كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمىنىڭ ئاغزىدىن چىقىپ كەتتى، — ئامال يوق، ئەگەر ئۇ يەرنى زېڭىرلار ئىشغال قىلىپ قالسا، پۈتكۈل يەر شارىنى زېڭىرلار ئىشغال قىلغان بولىدۇ، بىز بولساق جەڭ قىلىش ئەھمىيىتىنى يوقاتقان بولىمىز، بۇ قېتىمقى جەڭدە مەغلۇپ بولغان بولىمىز! پۈتكۈل پىلانېتلار بىرلەشمىسىمۇ مۇشۇ سەۋەبتىن چەك - چېكىدىن پارچىلىنىپ كېتىشىمۇ مۇمكىن، شۇڭا بۇ قېتىمقى جەڭدە بىزنىڭ پەقەت غەلبە قىلىشىمىزغا بولىدۇكى، مەغلۇپ بولساق ھەرگىز بولمايدۇ!

سۆزلىگەندە ئۇنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۆزلىرى كۈچلۈك ھەم چەكسىز قەتئىي چىقتى . كېمە ئىچىدىكىلەر تېنچلىنىپ، ھەممەيلەن قەتئىيلىك بىلەن بېشىنى لىگىشتىشتى .

— يەنە 15 مىنۇتتىن كېيىن يەر شارى ھاۋا بوشلۇقىغا يېتىپ بارىمىز، بارلىق توشۇغۇچى كېمىلەر دەرھال قونۇش تەييارلىقىنى ياخشى قىلىڭلار، «ھۇ ئىلاھ» سىلەر بىلەن بىللە باتۇر

پولوتۇس جەڭچىلىرى !

كانايدىن ئاڭلانغان ئاۋاز كېمە ئىچىدىكى جىمجىتلىقنى بۇزدى، ئىككى كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى دەرھال ئۆز ئورنىغا ئولتۇرۇپ، بىخەتەرلىك قۇرۇلمىسىنى پەسكە تارتتى .

يۈزلىگەن پولوتۇس كېمىلىرى جەڭ رايونى يېنىغا يېتىپ كەلگەن ئىدى، بىز گۈزەل كۆك رەڭلىك پىلانېتنىڭ ئەتراپىدا تۇرۇپ - تۇرۇپ پارتلىغان ئوت يالقۇنلىرى كۆرۈنۈپ تۇراتتى، جەڭ ھەممەيلەننىڭ ئويلىغىنىدىنمۇ بەك شىددەتلىك ئىدى، بۇ چاغدا لېيىستوننىڭ قىسىملىرى بىلەن جەڭ قىلىپ قىزىپ كەتكەن زېڭپىرلارنىڭ مېڭە قۇرۇتى يۇدېسى ناھايىتى تېزلا پولوتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىسىنىڭ يېتىپ كەلگىنىنى بايقىدى، ئون نەچچە جانلىق ئالەم كېمىسى ئۇنىڭ قوماندانلىقىدا تەرتىپلىك ۋە سىستېمىلىق ھالدا جەڭ مەيدانىدىن ئايرىلىپ، ئالدى تەرەپتە بىر مۇداپىئە لېنىيىسى قۇرۇپ پولوتۇسلارنى توسماقچى بولدى .

بىراق بۇ تېخى يەتمىگەندەك قىلاتتى، كۆز ئالدىدىكى لېيىستون ياش قورامى جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئۆزى بىلەن تىرىكشىپ كەلگەنلىكىنىڭ ئۆزى چوڭ ئىش ئىدى، ئۇنى بىر قەدەر تەستە قارشى تۇرىدىغان رەقپ دەپ ھېسابلاشقا بولاتتى، شۇڭا ھازىر پولوتۇسلارنىڭ كېمە ئەترىتىنىڭمۇ بۇ جەڭگە قوشۇلۇۋېلىشىنى ھەرگىز ئۈمىد قىلمايتتى. ئون نەچچە جانلىق ئالەم كېمىسى بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دەرھال بىر مۇداپىئە لېنىيىسى تۈزۈپ پولوتۇسلار كېمە ئەترىتىنىڭ ھەرىكىتىنى توسماقچى بولدى .

پولوتۇسلارنىڭ زور قوشۇنىغا قارىتا نۇرغۇن يۇتقۇچىلار جانلىق ئالەم كېمىسىدىن ئۇچۇپ چىقىپ، كېمىنىڭ ئەتراپىنى چۆرىدەپ تۇرۇشتى، 12 دانە غايەت زور ئاۋىئاتىكا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسى ئالدى بىلەن بۆسۈپ چىقىپ پۈتكۈل كېمە ئەترىتىگە يول ئېچىپ ئىلگىرىلىدى. ئاران 12 دانە ئالەم كېمىسى ۋە سانى ئانچە كۆپ بولمىغان كۈرەشچى ئۇچقۇلار بار بولسىمۇ، ئەمما زېڭپىر زور قوشۇنى كىشى ئويلىمىغان دەرىجىدە ئىنتايىن بەك جىددىيلىشىپ كېتىشتى، نۇرغۇن پارتلاتقۇچى پەرۋانلەر پولوتۇسلارنىڭ كېمىلىرىگە قاراپ ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ ئۇچۇپ كېتىشتى، ناھايىتى تېزلا تۇنجى تۈركۈمدىكى يۇتقۇچىلار ئۇلارغا ئەگىشىپ ئۇچۇپ كېتىشتى، كەينىدىكى جانلىق ئالەم كېمىلىرىمۇ قاناتلىرىنى قېقىشىپ، ئېنېرگىيىلىرىنى تېز سۈرئەتتە يىغىپ، ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنى ئېتىشقا تەييارلاندى .

كۆزنى قاماشتۇرىدىغان ئالتۇنرەڭ نۇر چىچىپ تۇرغان پولوتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىلىرى بۇ چاقىرىلمىغان مېھمانلارنى كۆرۈپ، كېمە گەۋدىسىدىكى ھەر قايسى كىچىك ئىشكىلەرنى ئاچتى، ھەش - پەش دېگۈچە نۇرغۇن كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرى ھەرىلەردەك زىچچىدە ئۇچۇپ چىقىپ دۈشمەنگە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى! بۇ كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرىغا يېنىك تىپتىكى لازېرلىق زەمبىرەك سەپلەنگەن، ئۇچۇ

سۈرئىتى ئىنتايىن تېز بولۇپ، ئەمما قىلچىمۇ قوغدىنىش ئىقتىدارى يوق ئىدى! ھەممىسى پولوتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىسىدىكى گېن كومپيۇتېرنىڭ قوماندانلىقىغا تايىنىپ تىزگىنلەنەتتى، ئالەم كېمىسى پارتلىتىۋېتىلسە، بۇ كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرىمۇ دەرھال كېرەكسىز تۆمۈر-تەسەككە ئايلىنىپ قالاتتى!

ئىككى تەرەپ ناھايىتى تېزلا جەڭگە كىرىشىپ كەتتى، نۇرغۇن كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرى ھەر بىر ئالەم كېمىسىنى قوغداپ شامال ئۆتمەس قىلىۋەتكەن ئىدى، ئۇچۇش سۈرئىتىمۇ يۇتقۇچىلاردىن تېز ئىدى، گېن كومپيۇتېرنىڭ دەرىجىدىن تاشقىرى كونتروللىقىدا، گەرچە كۆز ئالدىدىكى دۈشمەن ۋە ئۆز تەرەپ قىسىملىرىنىڭ كۆپلىكىدىن ئادەمنىڭ كۆزى ئالچەكمەن بولۇپ كەتسىمۇ، بىر پاي ئوقنىمۇ زايە قىلمايتتى. زېگېرنىڭ يۇتقۇچىلىرى بۇنىڭ ئەكسىچە بىردەم ئۇياقتىن، بىردەم بۇياقتىن زەربە يەپ، كاللىسى پىقىراپ كېتىشتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرى بىر پاي ئوق ئېتىپلا قاچاتتى، ھەرگىزمۇ كىرىشىپ قالمايتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىرى ئېتىپ چۈشۈرۈۋېتىلسە، ئالەم كېمىسىدىكى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى دەرھال ئۇنىڭ ئورنىغا بىرنى ياساپ تولۇقلايتتى!

بۇ ئالەم كېمىلىرىنىڭ بىر قورقۇنچۇق لەقىمى بار ئىدى — چېكەتكە چوڭ ئانا كېمە. نامىغا مۇناسىپ خۇددى چېكەتكىلەردەك جاھاننى بىر ئالغان ھالدا رەقىبلىرىنى يوقىتاتتى. كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە يېشىللىقنى يالماپ يۈتۈۋېتىدىغان چېكەتكىلەردەك كىچىك ھەم سۈرئىتى تېز كۈرەشچى ئۇچقۇلار رەقىبىگە قايتۇرما زەربە بېرىدىغان پۇرسەت بەرمەيتتى، زېگېرنىڭ يۇتقۇچىلىرىمۇ بۇ چېكەتكىلەرگە ئوخشاش كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلار ئالدىدا ئامالسىز سارغىيىپ-تاتىرىپ ئېتىپ چۈشۈرۈلەتتى، ئاقساق-چولاق ئۆلۈكلەرگە سۆسۈن رەڭلىك قان سۇيۇقلۇقى قوشۇلۇپ ئالەم بوشلۇقىدا لەيلەپ، بۇنى كۆرگەن كىشىنىڭ كۆڭلىنى ئاجايىپ ئاينىتاتتى.

پارتلاتقۇچى پەرۋانلەرمۇ ئانچە چوڭ رول ئوينىيالمايدى، توپ-توپ پەرۋانلەر ھۇجۇم قىلىپ بارغاندىن كېيىن ھەممىسى دېگۈدەك كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلار تەرىپىدىن توسۇۋېلىندى، ئالەم كېمىسىنىڭ ئەتراپىدا ئۇچۇپ يۈرگەن كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلار بىلەن پارتلاتقۇچى پەرۋانلەر ئۆزلۈكسىز سوقۇلۇپ تۇراتتى، كۆك رەڭلىك ئوت يالقۇنلىرى توختىماي ۋالدايتتى، يۇتقۇچىلار خۇددى چېكەتكە يېگەن يېشىل ئوت-چۆپلەردەك بىر-بىرلەپ يوقىتىلىۋاتاتتى، پولوتۇسلارنىڭ ئاساسىي كېمىسىدىكى راداردىكى ئاشۇ كىشىنىڭ قورققىسىنى كەلتۈرگۈدەك زىچچىدە يۆتكىلىۋاتقان يېشىل نۇقتىلار ھەربىر پولوتۇس جەڭچىسىنى چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتقۇزاتتى! ئەينى

چاغدا مۇشۇ ئالەم كېمىلىرىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان تەتقىقاتچىلارغا رەھمەت ئېيتقۇزاتتى، پەقەت ئاشۇلارلا بۇ جەڭدە غەلبە قىلىش ياكى مەغلۇپ بولۇشنىڭ مۇھىم ھالقىسى ئىدى !

يۇتقۇچىلار زەربە يەيدىغان ۋەزىيەتكە چۈشۈپ قالغان چاغدا، ئىككى تال قىزىل رەڭلىك ماگىنت زەررىچە نۇر دەستىسى تېز سۈرئەتتە پۈلۈتۈسلارنىڭ ئالەم كېمىسىگە قاراپ ئېتىلدى، ئەگەر ئالەم كېمىسى ۋەيران قىلىنسا، كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلار كېرەكسىز تۆمۈر- تەسەككە ئايلىناتتى، بۇ پۈلۈتۈسلار بىلەن شۇنچە ئۇزۇن يىل ھەپىلەشكەن زېڭىرلارغا ئىنتايىن ئايدىڭ ئىدى. بىراق پۈلۈتۈسلارمۇ ئۇلارنى مۇنداقلا مۇراد- مەقسىدىگە يەتكۈزۈۋالدى، بارلىق كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرى دەرھال رەقپىلىرىنى تاشلاپ بىر يەرگە توپلىشىپ، خۇددى ئالتۇنرەڭ نۇر چېچىپ تۇرغان غايەت زور قالقانىغا ئايلىندى، ماگىنت زەررىچە نۇر دەستىسى تېخى كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرىغا يېقىنلاشماي تۇرۇپلا، ئۇنىڭ يۇقىرى ھارارىتى بىر قىسىم كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلارنى پارتلىتىۋېتىشكە باشلىدى، ماگىنت زەررىچە نۇر دەستىسى كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرىغا قاراپ زەربە بىلەن ئۇچۇپ كەلگەندىن كېيىن، كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرى بەس- بەستە ئۇچۇپ بېرىپ، ئۆز گەۋدىسى بىلەن بۇ قۇدرىتى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان زەمبىرەك ئوقنى توسۇۋالدى !

سان- ساناقسىز كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرىنىڭ توسقۇنلۇقى نەتىجىسىدە، ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنىڭ كۈچى ئاخىرى ئاستا- ئاستا ئاجىزلاپ، ئەڭ ئاخىرىدا يوقالدى، بۇ چاغدا پۈلۈتۈس ئالەم كېمىسىدىكى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى ئالدىراشلىق بىلەن زىيانغا ئۇچرىغان كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلارنى تولۇقلاپ ياساۋاتاتتى، 12 دانە ئالەم كېمىسى ئىلگىرىلەش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ ئالدىدىكى زېڭىرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىسىگە قاراپ ئېتىلدى .

كۈچلۈك رەقىبى ئالدىدا جانلىق ئالەم كېمىسى قىلچە قورقماستىن جەڭنى كۈتۈۋالدى، غوزەك زەمبىرىكى ۋە كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار توختىماستىن ھاۋاغا ئۇچاتتى، ئەمما كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلار توختىماستىن ئۇلارنىڭ ئەتراپىدا ئۇلارغا ھۇجۇم قىلاتتى، لازىم نۇرلار خۇددى يامغۇردەك ئۇلارنىڭ بەدىنىگە تۆكۈلمەكتە ئىدى، گەرچە بەدىنىدە دەرەجىدىن تاشقىرى قېلىن قاسراق بولسىمۇ، ئەمما بۇ قارا يامغۇردەك يېغىۋاتقان ھۇجۇمغا بەرداشلىق بېرەلمىدى، قارامتۇل يېشىل رەڭلىك قان سۇيۇقلۇقى ئۇنىڭ بەدىنىنى بويدى. نۇرغۇن كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلىرى جانلىق ئالەم كېمىسىنىڭ تېنى

ئىچىگە ئۇچۇپ كىرىپ، ئۇنىڭ تېنى ئىچىدە خالىغانچە ئوق ئېتىپ قىرغىن قىلىشقا باشلىدى، نەچچە ئون جانلىق ئالەم كېمىسى پولوتۇسلارنىڭ ئاران 12 دانە ئالەم كېمىسى تەرىپىدىن تىرىپىرەن قىلىۋېتىلدى.

زېگېرنىڭ بايراقدار كېمىسى ئىچىدە ئۈچ مېڭە قۇرۇتى پىسخىكىلىق تەسىردىن پايدىلىنىپ جەڭنى كۆزىتىۋاتاتتى.

— ھەقىقەتەنمۇ پولوتۇسلار پەخىرلىنىشكە مۇناسىپ ئالەم كېمىسىگەن! ئارىدىن شۇنچە ئۇزۇن ئۆتسىمۇ، ئۇنىڭ قايتا پەيدا بولۇشى خۇددى ئەينى يىللاردا ئۇ تۇنجى قېتىم پەيدا بولغاندىكىدەك مېنى شۇنچىۋالا قورقتىۋەتتى،— سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە يۇدېس سۈكۈتكە چۆمدى. ئەينى يىلى پولوتۇسلارنىڭ نەچچە مىڭ ئاۋىئاتىكا دەرىجىلىك ئالەم كېمىسى پۈتكۈل ئالەم بوشلۇقىنى قاپلىغۇدەك كۆپ كىچىك تىپتىكى ئادەمسىز ھۇجۇمچى جەڭ ئۇچقۇلارنى قويۇپ بەرگەن ئىدى، ئاشۇ قورقۇنچۇق مەنزىرە يەنە بىر قېتىم يۇدېسنىڭ كۆز ئالدىدا پەيدا بولدى، سان-ساناقسىز يىرتقۇچى ۋە يۇتقۇچىلار يەرگە يىقىلماقتا، زېگېرنىڭ باكتېرىيە قۇرۇلۇشلىرى توختاۋسىز ھۇجۇم ئاستىدا يېشىل رەڭلىك قانلىرى ئېقىپ چىقىپ، سولشىپ يىقىلماقتا، نەچچە مىليون ئەسەبىي جەڭچىلەر نۇرلۇق قېلىچىلىرىنى پۇلاڭلاتقىنىچە يىرتقۇچىلار بىلەن جەڭ قىلماقتا، يەنە ئاشۇ قورقۇنچۇق كۆك رەڭلىك چاقماق.....

توغرا! كۆك رەڭلىك چاقماق، پولوتۇسلار بۇ قېتىم ئاشۇ جەڭچىلەرنىمۇ بىللە ئېلىۋالغان ئىدى، زېگېرنى ئەڭ بەك قورقۇتقان بۇ جەڭچىلەر — چاقماقنىڭ كۈچىنى باشقۇرالايدىغان نۇرلۇق ئوردا جەڭچىلىرى ئىدى!!

— زېگېرنىڭ ئەڭ قورقۇنچۇق كۈشەندىسى! — يۇدېس جەڭ باشلانغاندىن بۇيان تۇنجى قېتىم چەكسىز قانخورلۇققا ۋە ئۆچمەنلىككە تولغان ھېسسىياتىنى ئىپادىلىدى.

---

72. باب قانلىق قىيما ماشىنىسى

لېيىستون ئالەم كېمىسىدە تۇرۇپ پولوتۇسلارنىڭ بۇ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان جاسارىتىنى كۆرۈپ تۇرۇۋاتاتتى، قوماندانلىق ئۆيىدىكى ھەممەيلەن كۆز ئالدىدىكى بۇ ئالەم كېمىسىنىڭ قورقۇنچۇق قۇدرىتىدىن ھاڭۋېقىپ قېلىشقان ئىدى، ئۇلار ئۆز رەقبىسىنىڭ

پولوتۇسلار بولۇپ قالغانلىقىدىن ئۆزلىرىنى كۆپ بەختلىك ھېس قىلىشتى ، لېيىستون ئۇزۇن بىر تىنىۋېلىپ ، ئورۇندۇقتا لاسسىدە ئولتۇرۇپ قالدى - دە:

— دەرھال ماڭا مىشۇسىدىنى ئۇلاپ بېرىڭلار،— دېدى. ئالاقىچى بۇنى ئاڭلاپ ھايپاندىن ئېسىگە كېلىپ، دەرھال چاقىرغۇنى ئېچىپ پولوتۇسلارنىڭ بايراقدار كېمىسى بىلەن ئالاقىلىشىشكە باشلىدى. ناھايىتى تېزلا پولوتۇسلار كېمە ئەترىتىنىڭ قوماندانى مىشۇسىد ئېكراندا كۆرۈندى:

— لېيىستون، بىزنىڭ يەر يۈزى قىسىملىرىمىز ھازىرلا يەر يۈزىگە قوندى، سىلەر بىزنى قوغداڭلار.

— چاتاق يوق!— بېشىنى لىگىشتى لېيىستون، ئاندىن ئالاقىچىغا قاراپ:

— 27 ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇ ئوتتۇرا ئەترىتىنى ئەۋەتىپ پولوتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىسىنى قوغداڭلار، بارلىق ئالەم كېمىلىرى يەر شارىغا يېقىنلىشىڭلار!— دېدى.

— خوپ، قوماندان!— ئالدىراپ جاۋاب بەردى ئالاقىچى.

غايەت زور ئالەم كېمە توپى ئاستا-ئاستا يۆنۈلۈشىنى بۇردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا نەچچە مىڭ ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇلار ئالەم كېمىلىرىدىن ئۇچۇپ چىقىپ، «يۈكسەك دەرىجىدە يۇشۇرۇنۇش قۇرۇلمىسى»نى ئېچىپ، پولوتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىلىرىگە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى. گەرچە بۇ چاغدا بۇ يەرنىڭ ھەممە يېرىدە زېگېرنىڭ يۇتقۇچىلىرى ۋە يۇشۇرۇنۇش ئىقتىدارىغا قارشى پارازىت ماكان ئىگىلىرى بار بولسىمۇ، بىراق يۇشۇرۇنۇۋېلىش يەنىلا ياخشىراق ئىدى!

— قوندىغان ۋاقىتقا يەنە ئەڭ ئاخىرقى بەش مىنۇت قالدى!— كانايىدىن سۆز ئاياقلىشىپ بولغۇچە پولوتۇسلارنىڭ ئالتۇنرەڭ ئالەم كېمىسى «چېكەتكە جەڭ كېمىسى»نىڭ يول باشلىشى بىلەن ئالدىن بەلگىلەنگەن نىشان — بۇ كۆك رەڭلىك گۈزەل پىلانېت ھاۋا بوشلۇقىغا يېتىپ كەلگەن ئىدى.

— ھەقىقەتەنمۇ گۈزەل پىلانېتكەن!— يەر شارىغا قاراپ بىر پولوتۇس جەڭچىسى ئىختىيارسىز خۇرسىنىپ قويدى. يەنە بىر پولوتۇس جەڭچىسى بېشىنى لىگىشتىنچە ئۇنىڭ سۆزىنى ماقۇللىغاچ پىچىرىلدى:

— سىرتى يۈزىنىڭ %72 سۇ بىلەن قاپلانغان بۇ پىلانېتنى يەر شارى دېگۈچە، مېنىڭچە، ئۇنى سۇ شارى دەپ ئاتىسا توغرا بولغۇدەك.

غايەت زور ئالەم كېمىسىنىڭ ئاستى تەرىپىدىن چىقىش ئېغىزلىرى ئېچىلىشقا باشلىدى، كانايىدىن ئاڭلانغان تەتۈر ساناققا ئەگىشىپ توشۇغۇچى كېمىلەرنىڭ تىرەكلىرى ئېچىلدى، ئۇلارغا ئولتۇرغان پولوتۇس جەڭچىلىرى ئۆزلىرىنىڭ پەسكە كۈچلۈك تۆۋەنلىگەنلىكىنى ھېس

قىلىشتى، سان-ساناقسىز توشۇغۇچى كېمىلەر ئالەم كېمىسى بۆلىمىسىدىن ئايرىلىپ، جەڭ يالقۇنىغا تولغان ئالەم بوشلۇقىغا يېتىپ كەلدى، ئارقىدىنلا توشۇغۇچى كېمىلەرنىڭ قۇيرۇقىدىن كۆك رەڭلىك يالقۇن چىقىپ، قاناتلىرىنى ئاچقىنىچە يەر شارىغا قاراپ ئۇچۇپ كەتتى!

گەرچە نۇرغۇن كۈرەشچى ئۇچقۇلار قوغداپ تۇرۇۋاتقان بولسىمۇ، ئەمما يەنىلا زېگېرنىڭ بىر قىسىم يۇتقۇچىلىرى ئوت كۈچى مۇداپىئە لېنىيىسىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، توشۇغۇچى كېمىلەرگە قاراپ ئېتىلىپ كەلدى. بۇ جاندىن تويغان يۇتقۇچىلاردىن ئۆزىنى قاچۇرۇش ئۈچۈن، توشۇغۇچى كېمىلەر يەرگە قونۇش جەريانىدا ئىزچىل ئۇياق - بۇياققا قېچىش ھالىتىدە تۇرۇپ كەلدى، گاھدا ھەتتا ئاستا-ئۈستىگە موللاق ئېتىپ، گاھدا ئۇياق-بۇياققا ئايلىنىپمۇ قوياتتى!

ئۇچۇش سۈرئىتى ئىنتايىن تېز توشۇغۇچى كېمىلەر ناھايىتى تېزلا يەر شارىنىڭ ئاتموسفېرا قاتلىمىغا يېتىپ كەلدى، ئەڭ يۇقىرى پەن-تېخنىكىغا ئىگە پولۇتۇسلار ھەقىقەتەنمۇ ئىسمى-جىسمىغا لايىق ئىدى، توشۇغۇچى كېمىلەرنىڭ قوغدىنىشچانلىقى ئىنتايىن يۇقىرى بىرونە تاختىسى بولۇپلا قالماستىن، يەنە سىرتىنى بىر قەۋەت قېلىن ئېنېرگىيە قالىقىنى ئوراپ تۇراتتى، قوش قوغداش ئاستىدا توشۇغۇچى كېمىلەرنىڭ زىيىنى بېكىتەلمەيدىغان كۆپ ئاز بولدى! زېگېرلارمۇ ناھايىتى ئەقىللىق ئىدى، ئۇلار ئاتموسفېرا قاتلىمىدىن پايدىلىنىپ توشۇغۇچى كېمىلەرنى توسماقچى بولدى، نۇرغۇن يېشىل رەڭلىك غوزەك بومبىلىرى يەر يۈزىدىن ئۇدۇل تېز سۈرئەتتە چۈشۈۋاتقان توشۇغۇچى كېمىلەرگە قاراپ ئۇچتى، بۇ كۈچلۈك كىسلاتالىق ۋە پارتلاشچانلىق خۇسۇسىيەتكە ئىگە غوزەكلەر توشۇغۇچى كېمىلەرنى بىراقلا پاقچاقلاپ تاشلىيالايتتى، توختىماستىن كۈچلۈك سىلكىنىش ۋە تېز سۈرئەتتە موللاق ئېتىشتىن ئەگەر ئادەتتىكى ئىنسانلار ئايلىنىپ كەتمىگەن تەقدىردىمۇ قۇسۇپ ھالىدىن كېتەتتى! ئەمما پولۇتۇس جەڭچىلىرى بۇنىڭغا قىلچە پىسەنت قىلمايتتى، پەقەت ئۇلارنىڭ يېنىدىكى ئاۋۇ ئىككى «ۋىجىك» رەك كەلگەن كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىملىرى گەرچە قاتتىق ھەربىي مەشقلەنگەن بولسىمۇ، ئەمما يەنىلا بۇنىڭغا تازا كۆنەلمىدى، ئەگەر بېشىدىكى قالىقى ئۇلارنىڭ چىرايىنى توسۇۋالمىغىنىدا ئىدى، ئۇلارنىڭ چىرايىنىڭ سارغىيىپ تاترىپ كەتكىنىنى كۆرگىلى بولاتتى!

شۇ تاپتا يەر يۈزىگە بىر قەدەر يېقىنلاشقانىسى، زېگېرنىڭ ھۇجۇمى شۇنچە كۈچىيىپ كېتىۋاتاتتى. نۇرغۇن توشۇغۇچى كېمىلەر قونۇش جەريانىدا پاقچاقلىۋېتىلدى.

— يەر يۈزىگە قانچىلىك قالدۇق؟— بىر كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى بىخەتەرلىك تاسمىسىنى بېشىپ، دەلدەڭشىگىنىچە كېمە بۆلىمىسىدىن تەسلىكتە ئۇچقۇچى بۆلىمىسىگە مېڭىپ كىرىپ

ئۇچقۇچىدىن سورىدى .

— ئانچە ئۇزۇن قالدى ، يەنە تەخمىنەن 4000 مېتىر ئەتراپىدا بارمىكىن! — ئۇچقۇچى ئۆزىچە ئۇچقۇچى بۆلمىسىگە كىرگەن بۇ ئادەمگە قارىغۇدەك چولپىسى يوق ھالدا جاۋاب بەردى .
ناھايىتى تېزلا يەر يۈزىنى كۆرگىلى بولدى ، نۇرغۇن قارا رەڭلىك دولقۇن يەر يۈزىدە تېز سۈرئەتتە ھەرىكەتلىنىۋاتاتتى ، يېشىل رەڭلىك غوزەك بومبىلار يەر يۈزىدىن توختىماستىن ئېتىلىۋاتاتتى ، بىر غوزەك بومبىسى بۇلۇتلار ئارىسىدىن توشۇغۇچى كېمىنىڭ ئۇدۇلىدا تۇيۇقسىز پەيدا بولۇپ قالدى .

— پەخەس بولۇڭ!!! — پولۇتۇس ئۇچقۇچىسىنىڭ قورقۇپ ۋاقىرىغان ئاۋازى ئىچىدە ئالتۇنرەڭ توشۇغۇچى كېمە ئۆزىنى جىددىي چەتكە ئالدى ، كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى بىردىنلا يىقىلىپ چۈشتى ، تەلەپكە يارىشا ، بۇ غوزەك بومبا كېمە گەۋدىسىگە ئازراق سۈركىلىپلا ئۆتۈپ كەتتى ، كېمىگە ئانچە زور زىيان كەلتۈرەلمىدى .

خەتەر ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن ، پولۇتۇس ئۇچقۇچىسى بېشىنى بۇراپ ، يەردە يىقىلىپ ياتقان كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمىدىن سورىدى :

— قانداقراق ؟ سىز بىرنېمە بولمىغانسىز ؟

كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى قوللىرىغا تايىنىپ تۇرۇپ يەردە ئولتۇرۇۋالغاندىن كېيىن جاۋاب بەردى :

— ئەنسىرىمەڭ ، ھېچنېمە بولمىدىم !

پولۇتۇس ئۇچقۇچىسى بېشىنى لىڭشىتىپ قويۇپ ، بېشىنى بۇراپ پۈتۈن دىققىتىنى رولغا مەركەزلەشتۈردى .

— يەر يۈزىگە يەنە 1300 مېتىر قالدى ، 1200 مېتىر ، 1100 مېتىر.....

ئۇچقۇچىنىڭ سۆزىگە ئەگىشىپ پولۇتۇس جەڭچىلىرى بىر- بىرلەپ بىخەتەرلىك تاسمىلىرىنى يېشىشكە باشلىدى ، ھەممەيلەن توشۇغۇچى كېمىنىڭ بۆلمە ئىشىكى ئالدىغا بىر- بىرلەپ يىغىلىشتى ، توشۇغۇچى كېمىلەر تېخى يەرگە قونماي تۇرۇپلا ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇچىلىرى ئالدىنئالا ئۇچۇپ چىقىپ كېتىشتى ، تىزگىن بومبىلار خۇددى يامغۇردەك يەرگە چۈشۈشكە باشلىدى ، ئۇلار زېڭىرلار توپى ئارىسىدا پارتلاشقا باشلىدى ! بىردەملىك ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازلاردىن كېيىن ، پەقەت ئاز ساندىكى كۆيۈپ ئاندا- ساندا تىترەپ تۇرغان ئاقساق- چولاڭلىرىدىن باشقىلىرى پاك- پاكىزە تۈگەشتى . ۋاقىتلىق بىكار بولغان بىر پارچە بوش يەرگە توشۇغۇچى كېمىلەر قونۇشقا باشلىدى ، ھەر 70 دانە توشۇغۇچى كېمىدىن تەشكىللەنگەن تارماق ئەترەتلەر بۇ ئەنچە كەڭ بولمىغان بوش يەرگە قونۇشقا باشلىدى ، تۇنجى تۈركۈمدە يەرگە چۈشكەن پولۇتۇس جەڭچىلىرىگە ئۆزلىرىنىڭ يول ئاچقۇچى

ئاۋانگارت قوشۇن بولۇپ بىر يول ئېچىشى لازىملىقى ، ئۆزلىرى تېخىمۇ كۆپ دۈشمەنلەرگە دۇچ كېلىدىغانلىقى ، ھايات قېلىش پۇرسىتىنىڭ ئىنتايىن ئازلىقى ئايان ئىدى! بىراق ئۇلار كەينىگە يېنىۋالسىمۇ بولاتتى ، كېيىنكى بارلىق ئىشلار قولىدىكى لازىملىق قېلىچقا باغلىق ئىدى! — ھۇ ئىلاھ ياشسۇن!

بۆلمە ئىشىكى ئېچىلىش بىلەنلا تۇنجى تۈركۈمدىكى پولۇتۇس جەڭچىلىرى لازىملىق قېلىچلىرىنى پۇلاڭلاتقىنىچە ۋاقىرىشىپ ئالدىدىكى زېڭىر زور قوشۇنغا قاراپ قىرغىن قىلىشقا ماڭدى! جاسارىتى تەڭداشسىز ئۈستۈن بۇ قوشۇن ئالدىدا ئەگەر باشقا قوشۇن بولغان بولسا ، سانى نەچچە ئون ھەسسە كۆپ بولسىمۇ ئالدى - كەينىگە قارىماي بەدەر تىكىۋەتكەن بولاتتى ، ئەمما پولۇتۇس جەڭچىلىرىنىڭ ئالدىدىكى دۈشمىنى بولسا زېڭىرلار ئىدى! زېڭىرنىڭ تۈگىمەس يىرتقۇچىلىرى ئەسەبىيلەرچە ئېتىلىپ كەلدى ، ئۇلار ئۆلۈمدىن قورقمايتتى ئەمەس ، بەلكى ئۆلۈمنىڭ قانداق نەرسە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى!

كۆك ۋە قارا رەڭلىك ئىككى دولقۇن ناھايىتى تېزلا گىرەلىشىپ كەتتى ، ساناقسىز كۆك رەڭلىك لازىملىق قېلىچلار پولۇتۇس جەڭچىلىرىنىڭ غەزەپلىك ھۆكۈرەشلىرىگە قوشۇلۇپ يىرتقۇچىلار توپى ئارىسىدا ئۇچۇپ يۈرەتتى ، يىرتقۇچىلارنىڭ ئۆتكۈر قوللىرى ۋە ئۇچلۇق چىشلىرىمۇ قىلچە تۈزۈت قىلماستىن پولۇتۇس جەڭچىلىرىگە قاراپ تاشلاندى . پۈتكۈل جەڭ مەيدانى خۇددى غايەت زور بىر قىيما ماشىنىسىغا ئوخشاپ قالغان بولۇپ ، ھاۋاغا چاچرىغان قانلار ، ئۆلگۈچىنىڭ قىيمىغان ھالدا ۋاقىراشلىرى بۇ يەردە ھاياتنىڭ قەدىرلىك ئەمەسلىكىنى ، خالىغاندا ساناقسىز ھاياتلىقنىڭ يوقىلىدىغانلىقىدىن دېرەك بېرەتتى ، دۇنيادا بەلكىم بۇنىڭدىنمۇ ھەيۋەتلىك جەڭ بولمىغان بولسا كېرەك!!!

73-باب ئەسەبىي پىلان

— بولدى ، بىز چىقايلى!

2- تۈركۈمدىكى توشۇغۇچى كېمىلەر ئاقىدىنلا يەرگە قونۇشقا باشلىدى ، يەرگە لىق تولغان جەسەت ۋە قول - پۇتلارغا دەسسگىنىچە ئىككى كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى دەرھال كېمىدىن ئېتىلىپ چىقتى .

يۇقىرى ھەسسەلىك رېڧېللىق زەربە مىلتىقىنىڭ كۈچلۈك ئوقى ئېتىلىپ كەلگەن بىر يىرتقۇچىنىڭ پېشانىسىنى تېشىپ ئۆتۈپ كەتتى ، يېشىل رەڭلىك قان سۇيۇقلۇقى ئەتراپقا

چاچرىدى ، بۇ يىرتقۇچى يەردە بىردەم ئازاپلىق تىرىكەشكەندىن كېيىن قايتا مىدىرلىمىدى . پولاتۇس جەڭچىلىرىنىڭ لازىملىق قېلىپلىرىغا ماسلىشىپ ، خۇددى يولۋاسقا قانات چىققاندا ك ئىككى كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى يىرتقۇچىلارنى بىر - بىرلەپ ئۆز مىلتىقى ئاستىدا ئەرۋاھلارغا ئايلاندۇرۇۋاتاتتى!

3- تۈركۈم ، 4- تۈركۈم... بارغانسېرى كۆپ پولاتۇس جەڭچىلىرى جەڭ سېپىگە قوشۇلدى ، زېڭېرنىڭ ھۇجۇمى بۇرۇنقىدەك كۈچلۈك بولالمىدى ، بولۇپمۇ بېكىتىلەرنىڭ بىر تۈركۈم ئېغىر تىپتىكى تانكىلىرى سەپكە قوشۇلغاندىن كېيىن ۋەزىيەتتە ئۆزگىرىش بولدى . غايەت زور زەمبىرەك ئوقلىرى خۇددى غۇيۇلداپ چۈشكەن مېتروئىتلاردا ك زېڭېر زور قوشۇنى ئارىسىغا چۈشەتتى ، ھەر بىرى يەرگە چۈشكەندە يەر يۈزى يېنىك تىترەيتتى ، كۈچلۈك زەربە دولقۇنى ئۈزۈلمەستىن كېلىپ ، يىرتقۇچىلارنى بىر - بىرلەپ تىتما - تىتما قىلىۋېتىۋاتاتتى ، ئالدى تەرەپتىكى زېڭېر زور قوشۇنى تۈگىگەندىن كېيىن ، ئارقا سەپتىن تولۇقلىنىپ كەلگەنلىرىنى پولاتۇس جەڭچىلىرى خۇددى بېلىق سۇغا ئېرىشكەندەك ئۆلتۈرۈپ ھارمىدى ، يەر يۈزى بىردەمنىڭ ئىچىدە يىرتقۇچىلارنىڭ ئۆلۈكى بىلەن لىق تولدى .

— زېڭېرلارنىڭ ھېچ چېكىنگۈسى يوق، — دېيىشتى پولاتۇس جەڭچىلىرى يۈزلىگەن ئېغىر تىپلىق تانكىلارنىڭ كۈچلۈك بومباردىماندا ئۆزلىرىنىڭ يۇقىرى ھارارەتلىك زەربە دولقۇنىنىڭ تەسىرىدە تىتما - تىتما بولۇپ كېتىۋاتقىنىغا پەسەنتىمۇ قىلماستىن تۈركۈم - تۈركۈملەپ ئالغا قاراپ ھۇجۇم قىلىپ كېلىۋاتقان زېڭېر زور قوشۇنىغا قاراپ .

— ئەبلەخ ، ئۇلار ۋاقىتنى قەستەن كەينىگە سۈرۈۋاتىدۇ ، بۇنداق كېتىۋەرسە شىنجاڭ يەرئاستى بازىسىنى ساقلاپ قالغىلى بولمايدۇ! — دېدى بۇ چاغدا كۈلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ئىنتايىن تەشۋىشلەنگەن ھالدا . بىراق كۆز ئالدىدىكى زېڭېر قوشۇنى خۇددى بىر چوڭ تاغدا ك ئۇلارنىڭ ئالدىنى توسۇپ ، ئۇلارنى بىر قەدەممۇ ئالغا سىلجىتىۋاتاتتى!

دەل شۇ چاغدا ئاسماندىكى ئون نەچچە ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇسى شىنجاڭ يەرئاستى بازىسىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا يېتىپ كەلگەن ئىدى .

— ۋاي خۇدايىم! — بىر ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇ ئۇچقۇچىسى ھەيرانلىقتىن توۋلۇۋەتتى ، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاستىدىكى يەر يۈزىنى كۆرگىلى بولمايتتى ، كۆزگە چېلىقىدىغىنى بولسا قاپقارا قارىيىپ تۇرغان زېڭېرنىڭ يىرتقۇچىلىرى ۋە تىكەنلىك يىلانلىرىدىن تەشكىللەنگەن زور قوشۇن ئىدى ، ئۇلار چوڭقۇرلۇقتىن تېگىگە يەتكىلى بولمايدىغان بىز زور ئۆڭكۈرگە قاراپ ئۆزلۈكسىز قىستىلىپ كىرىپ كېتىشىۋاتاتتى ، بۇ يەردە پەقەت ئۆرۈلۈپ كېتەيلا دەپ قالغان ئېلېكتىر مۇنارى ۋە ئاللىقاچان خارابىلىققا ئايلانغان قۇرۇلۇشلارلا قالغان بولۇپ ، ئۇلار ئىلگىرى بۇ يەرنىڭ بىر بازا ئىكەنلىكى ھەمدە كۆلىمىنىڭ ئىنتايىن چوڭ ئىكەنلىكىدىن دېرەك

بېرىپ تۇراتتى، ئەمما بۈگۈن بۇ يەر ئاللىقاچان ئادىمىزاتسىز بىر ماكانغا ئايلانغان ئىدى!
توختىماي ئۆڭكۈر ئىچىگە يوپۇرۇلۇپ كىرىپ كېتىۋاتقان زېگېرلارغا قاراپ، ئۆلۈك دېڭىز
كۈرەشچى ئۇچقۇ ئۇچقۇچىسى گۇدۇڭلىدى:

— قارىغاندا مۇشۇ يەر يەرئاستى بازىسىنىڭ كىرىش ئېغىزىكەن - دە.

— بولمىغۇدەك، بۇ يەر ئاللىقاچان زېگېر تەرىپىدىن قاتتىق قامال قىلىنىپتۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە
بۇنچىۋالا كۆپ يىرتقۇچىلارنىڭ ھۇجۇمىدا ئىچىدە تىرىك ئادەم قالمىغاندەك قىلىدۇ، — دېدى
ئەنسىرىگەن ھالدا يەنە بىر ئۇچقۇچى. بۇنداق ھەرىلەردەك يوپۇرۇلۇپ كىرىۋاتقان
«ئەزرائىل» قوشۇن ئالدىدا ئەگەر ئىلغار قوراللارغا ئىگە بېكىتىلەرنىڭ ئۆزى بولغاندىمۇ
ھەقىقەتەن بىرسىمۇ ھايات قالمىغان بولاتتى، شۇڭا بۇ يەردە ئۇلاردىن نەچچە ھەسسە قالاق
يەر شارلىقلارنى تىلغا ئېلىشقىمۇ ئەرزىمەيتتى، گەرچە ئۇ يەردە ئەينى يىلى بېكىتىلەردىن
قالغان بەزىبىر قوراللار بولسىمۇ، ئەمما يەنىلا ئانچە ئۇزاققا بەرداشلىق بېرەلمەيتتى.

— ياق! — يەر يۈزىدىكى زېگېر قوشۇنىغا قاراپ بىر ئۇچقۇچى دېدى، — تېخى ھايات قالغانلار
باركەن، ئەگەر يەرئاستى بازىسىدىكىلەر ئۆلتۈرۈلۈپ بولۇنغان بولسا، زېگېرلار بۇ يەرگە
بۇنداق داۋاملىق ھۇجۇم قىلمايتتى.

— مەن قوشۇلمەن، بىراق مەسىلە شۇكى، بىز ئۇ يەرگە قانداق كىرەيمىز؟ — سۆزى تۈگىمەي
تۇرۇپلا يەنە بىر ئۇچقۇچى ئۇچقۇ گەۋدىسىنىڭ تۇيۇقسىز كۈچلۈك سىلكىنىشىنى سەزدى،
برونە تاختىدىكى ئىندۇكتۇر بۇ چاغدا سۈرەت ئەۋەتتى، ئېكراندا ئىنسانلارغا ئوخشاش ئۆرە
دەسسەپ تۇرغان بىر مەخلۇق ئۆتكۈر قوللىرى بىلەن ئۇچقۇ گەۋدىسىنى مەھكەم قاماللىغىنىچە
ئۇچقۇچى بۆلمىسىگە قاراپ كېلىۋاتاتتى، ئۇنىڭ دۈمبىسىدە خۇددى چىۋىنىڭكىدەك سۈزۈك
قانتى بار ئىدى.

— تەرەققىي قىلغۇچى! — ئۇچقۇچى ۋاقىرىۋەتتى، كىشىنى ئەجەپلەندۈرىدىغىنى شۇكى، ھازىر
ئۆزى يۈكسەك دەرىجىدىكى يۇشۇرۇنۇش قۇرۇلمىسىنى ئېچىۋەتكەن بولۇپ، تەرەققىي
قىلغۇچى قانداقسىگە بايقاپ قالغاندۇ؟ بىراق ھازىر بۇ مەسىلىلەر مۇھىم ئەمەس ئىدى، ھازىر
قىلىشقا تېگىشلىكى بۇ جىن تەككۈر نەرسىنى چۈشۈرۈۋېتىش ئىدى.

بىردىنلا ماتورنىڭ بارلىق قۇۋۋىتىنى ئېچىۋەتكەن ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇسى خۇددى
يادىن ئايرىلغان ئوقتەك ئاسمانغا قاراپ ئۇچتى، تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ ئىككى قولى ئۇچقۇ
گەۋدىسىنى مەھكەم قاماللىۋالغان بولغاچقا، ئۇچقۇ مەيلى ئوڭ - سولغا ئاغسۇن ۋە ياكى تېز
سۈرئەتتە موللاق ئاتسۇن، تەرەققىي قىلغۇچى خۇددى ئۇچقۇدىن ئۈنۈپ چىققانداك قانچە
قىلىسىمۇ ئۇنى چۈشۈرۈۋەتكىلى بولىدى.

ئالدىدىكى سەبداش كۈرەشچى ئۇچقۇنىڭ ئىنتايىن پەرىشان ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان

ھالىتىگە قاراپ كەينىدىكى بىر نەچچە يىلەن ئىزچىل ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلگەن بولسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭغا ياردەم بەرگۈدەك پۇرسەت بولمىدى:

— قالايىمقان ئىغاڭشىۋەرمە، ئاۋۇ جىن تەككۈر مەخلۇق ساڭا بارغانسېرى يېقىنلىشىپ قالدى، ئامالنىڭ بېرىچە تەڭپۇڭ ئۇچقىن، بىز لازىم نۇرى بىلەن ئۇنى ئېتىپ چۈشۈرەيلى.

— نېمە؟ — چاقىرغۇدىن ھەم ھەيران بولغان ھەم شۈبھىلەنگەن ھالدا سورىغان ئاۋاز كەلدى، — سېنىڭ مۇشۇنداق قىلىشقا ئىشەنچىڭ بارمۇ؟

— ماڭا ئىشەن، بۇرادەر!

چاقىرغۇدىن ئاۋاز كەلدى، ئالدىدىكى ئۇچقۇ گەۋدىسى تەڭپۇڭلىشىشقا باشلاپ، بىر خىل مۇقىم سۈرئەتتە ئۇچۇشقا باشلىدى، تەرەققىي قىلغۇچى بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ دەرھال ئۇچقۇچى بۆلمىسىگە ئۆمىلەپ كېلىپ، ئۆتكۈر قوللىرىنى شىلتىدى، بىر پارچە دەرىجىدىن تاشقىرى بىرىكمە برونە تاختىسى يىرتىلىپ چىقتى، ئەڭ دەسلەپكى مېتالنىڭ كۈچلۈك سۈركەلگەن ئاۋازى ناھايىتى تېزلا سۈزۈك جاراڭلىغان ئاۋازغا ئۆزگەردى، بۇ بىر پارچە برونە تاختا پۈتۈنلەي قومۇرۇلۇپ، تەرەققىي قىلغۇچى تەرىپىدىن تۆت مىڭ مېتىردىن ئارتۇق ئېگىزلىكتىن تاشلىۋېتىلگەن ئىدى.

— بېرىپ ئۆلگەن! ھۇ ئۆلمىگۈر جىن تەككۈر مەخلۇق!

لازىم نۇر دەستىسىنىڭ توغرىلىق دەرىجىسىنى ئەڭ ياخشى ھالەتكە تەڭشىگەندىن كېيىن، بىر پاي ئوق بىلەنلا تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ مېڭىسىدىن بىر تۆشۈك ئېچىلدى، بىر مەھەللىك ئازاپلىق چىقىراشتىن كېيىن تەرەققىي قىلغۇچى تېخى ئۆلمىگەن ئىدى، ئەسەبىيلەشكەن تەرەققىي قىلغۇچى قاناتلىرىنى كەرگىنىچە ئۆزىگە ھۇجۇم قىلغان يەنە بىر ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇغا قاراپ تەلۋىلەرچە ئېتىلىپ ئۇچۇپ كەتتى.

— بۇ جىن تەككۈر مەخلۇق بىزنى قانداق كۆرۈپ قالغاندۇ؟ يۈكسەك دەرىجىدە يۇشۇرۇنۇش قۇرۇلمىسى ئېچىۋېتىلگەن ئىدىغۇ؟ ئۇنىڭ ئۈستىگە ئەتراپتا پارازىت ماكان ئىگىلىرىمۇ يوق ئىدىغۇ؟ — ئۆلۈك دېڭىز كۈرەشچى ئۇچقۇ ئۇچقۇچىسى ئېتىلىپ كەلگەن تەرەققىي قىلغۇچىغا قاراپ ھەيرانلىققا چۆمدى، بىراق ھازىر بۇلارنى ئويلايدىغان چاغ ئەمەس ئىدى، تەرەققىي قىلغۇچى كۈرەشچى ئۇچقۇدىن ئايرىلغاندىن كېيىن ئۇ تۈزۈت قىلىپ ئولتۇرمىدى، بىر مەھەللىك ئوققا تۇتۇلغاندىن كېيىن، تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ پارچە-پارچە بولۇپ كەتكەن ئۆلۈكى يەرگە قاراپ ئۇچقان دەك چۈشۈپ كەتتى.

ئاسماندىكى مەسىلە ھەل بولغاندىن كېيىن نۆۋەت يەر يۈزىگە كەلگەن ئىدى. يۈزلىگەن چوڭ تىپتىكى توشۇغۇچى كېمىلەر يەرگە قونغاندىن كېيىن ئاستا-ئاستا بىر كىچىك تىپتىكى ۋاقىتلىق ھەربىي بازىا شەكىللەندى، بىراق بۇ ھەقىقەتەنمۇ ۋاقىتلىق بازىا بولدى. ئالدى

تەرەپتە ئون مىڭ مېتىرغىمۇ يەتمەيدىغان جايدا زېگېر زور قوشۇنى بىلەن پولۇتۇس ھەم بېكىتلەردىن تەشكىللەنگەن بىرلەشمە قوشۇن كەسكىن جەڭ قىلىۋاتاتتى، زېگېرنىڭ تىكەنلىك يىلانلىرى، يۇتقۇچىلىرى، بۇلغۇچىلىرى، تەرەققىي قىلغۇچىلىرىنىڭ جەڭگە قاتنىشىشى بىلەن ئىككى تەرەپ قاتتىق تىرىشىپ قېلىۋاتاتتى!

— ئالەم كېمىسى ئاڭلىدىڭلارمۇ؟ لېيستون ئاڭلىدىڭىزمۇ؟

بىر دەملىك غاز- غۇزدىن كېيىن چاقىرغۇدىن ئاخىرى بېكىتلەرنىڭ ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇنىنىڭ قوماندانى لېيستوننىڭ ئانچە ئېنىق بولمىغان ئاۋازى كەلدى:

— ئاڭلىدىم، بىز سىگنالنى تەڭشەۋاتىمىز، قېنى سۆزلەڭ.

كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى قوبۇللاش سىگنالنى تەڭشەگەندىن كېيىن دېدى:

— بۇ يەردىكى زېگېرلار بەك كۆپكەن، ئۇلارنىڭ مەقسىدى بىزنىڭ ئىلگىرىلەش سۈرئىتىمىزنى كەينىگە سۈرۈشكەن، بىز ھازىر ئۇلار تەرىپىدىن توسۇۋېلىنىپ، بىر قەدەممۇ ئىلگىرىلىيەلمەي قالدۇق، بۇنداق كېتىۋەرسە يەرئاستى بازىسىدىكى يەر شارلىقلارنىڭ ھاياتىنى ساقلاپ قالغىلى بولمايدۇ!

— سىزنىڭ قانداق ياخشى ئامالڭىز بار؟— دېدى لېيستون بۇ كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمدىن خېلىلا ئۈمىدلىنەن ئىكەن دەپ بولۇپ.

— شۇنداق، ياخشى بىر ئامال بار، سىز مېنىڭ سۆزۈمنى تەپسىلىي ئاڭلاڭ...

74- باب قاچقان مىراس

— نېمە؟ خاتالاشمىغانسىز؟ ساراڭ بولدىڭىزمۇ؟ بۇ بەك خەتەرلىككەن!— چاقىرغۇدىن لېيستوننىڭ ئىنتايىن ھەيران بولغان ئاۋازى ئاڭلاندى.

— ئەگەر سىزنىڭ تېخىمۇ ياخشىراق ئامالڭىز بولسا ئېيتىڭ، مەن ئاڭلاپ باقاي.

لېيستون بىردەم تۇرۇپ قالغاندىن كېيىن دېدى:

— مەن پولۇتۇسلارنىڭ كېمە ئەترىتى بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇلارنى ئىككى ئاۋىئاتىكا ئالەم كېمىسى ئەۋەتكۈزەي، ئۇلار سىلەرگە ياردەملىشىپ، سىلەرگە يول ئېچىپ بەرسۇن.

— بولمايدۇ، پولۇتۇسلارنىڭ ئالەم كېمىسى كېلىپ بولغۇچە يەرئاستى بازىسىمۇ زېگېرلار تەرىپىدىن ئىشغال قىلىنىپ بولىدۇ. يەنىلا مېنىڭ چارەمنى قوللىنىيلى، ئەگەر پۇرسەتنى چىڭ

تۇتالسا قلا ھېچقانداق چاتاق چىقمايدۇ، — دېدى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى لېيىستوننىڭ ئامالىنى رەت قىلىپ. لېيىستون بۇنى ئاڭلاپ كەسكىنلىك بىلەن: — قەتئىي بولمايدۇ، بىزنىڭ ئالەم كېمىمىزدىكى ماگىنت زەررىچە زەمبىرىكىنىڭ قۇدرىتى يەر شارىلىقلار ئىجاد قىلغىنى بىلەن ئاسمان-زېمىن پەرقلىنىدۇ، ئەگەر ھېسابلاشتا ئازراق خاتالىق كۆرۈلسە، سىلەرنىڭ ئۇ يەردىكى ئەتراپتىكى يۈز نەچچە كىلومېتىر دائىرە دەرھال تۈزلەڭلىككە ئايلىنىدۇ، بۇ چارە قەتئىي بولمايدۇ! — دېدى.

— بىراق... ئەگەر بىز تېزراق ھەرىكەتلەنمىسەك، يەرئاستى بازىسى ھەر ۋاقىت... — مەن دېدىم، بولمايدۇ دەپ، — لېيىستون ۋارقىراپ ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلدى، — مەن ھەرگىز بۇ خەتەرلىك چارىنى ئىشلەتمەيمەن، مەن سىلەرنىڭ ئۇ يەردىكى ئەھۋالنىمۇ بىلىمەن. سىلەر ھازىرچە ئۇ يەردە ۋاقىتلىق ساقلاپ تۇرۇڭلار، مەن دەرھال پولۇتۇسلارنىڭ كېمە ئەترىتىگە خەۋەر قىلىپ سىلەرگە ياردەمگە ئەۋەتەي، تۈگىدى!!

— لېيىستون! لېيىستون! — كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى تىت-تىت بولغان ھالدا توۋلىدى، بىراق چاقىرغۇدىن جاۋاب قايتىدى.

— ئەبلەخ، ھۇ كالۋا!!! — كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ئاچچىقىدا چاقىرغۇنى كۈچەپ يەرگە ئېتىپ پارە-پارە قىلىۋەتتى.

بۇ چاغدا كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ھەم تىت-تىت بولغان ھەم ئاچچىقلانغان ئىدى، گەرچە ئۇ لېيىستوننىڭ بۇنداق قىلىشىدىكى سەۋەب ئۆزلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىدە ئىكەنلىكىنى بىلىسىمۇ، بىراق ئۆزى ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىم سۈپىتىدە يەر شارىدا شۇنچە ئۇزۇن بىر مەزگىل تۇرغان بولغاچقا، بۇ ئىنسانلارغا ئاز-تولا مېھرى بار ئىدى، ئۇ ئىنسانلارنىڭ زېڭىرلارنىڭ ئۆتكۈر پەنجىسى ئاستىدىكى ئەرۋاھلاردىن بولۇپ قالغانلىقىنى كۆرۈشنى خالىمايتتى.

— ئەمدى قانداق قىلىمىز؟ ئەگەر پولۇتۇسلارنىڭ ئاساسىي كېمىسى كېلىپ بولغۇچە ساقلايدىغان بولساق، يەرئاستى بازىسىدىكى ھەممەيلەن ئۆلۈپ بىرمۇ تىرىك جان قالمايدۇ، — دېدى يەنە بىر كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى يۈگۈرۈپ كېلىپ. سوئال سورالغۇچى قىزمۇ ئۇن-تىنسىز سۈكۈتكە چۆمدى، بىر ئازدىن كېيىن ئۇ خۇددى قەتئىي نىيەتكە كەلگەندەك بېشىنى كۆتۈرۈپ دېدى:

— ھازىرقى بىردىنبىر بولىدىغان ئامال بولسا يەرئاستى بازىدىكى ئاشۇ ئىلگىرىكى جەڭدە چۈشۈپ كەتكەن ئالەم كېمىسىنى قايتا قوزغىتىپ، ئېشىپ قالغان ئادەملەرنى ئېلىپ بازىدىن ئۇچۇرۇپ چىقىش.

— بىراق ئۇ ئالەم كېمىسىنى يەنە قوزغاتقىلى بولارمۇ؟ ئۇنىڭ ئۈستىگە بىز ھازىر بازىدىكى يەر شارلىقلارغا قانداق خەۋەر قىلىمىز؟

— چاقىرغۇنى ئىشلەتسەكلا بولىدۇ، مېنىڭ ئىلگىرى ماشىنا ئادەملەرنىڭ پروگراممىسىنى ئۆزگەرتكەن چاغدا ئالەم كېمىسى ئىچىگە كىرگىنىمنى ئۇنتۇپ قالماڭ، ئۇ يەردىكى ئاساسىي گېن كومپيۇتېرنى يەنە ئىشلەتكىلى بولىدۇ، مېنىڭچە، ئالاقە چاستوتىسى كودىنىڭ قانچە ئىكەنلىكىنى بىلىۋالساڭلا ئالەم كېمىسى بىلەن ئالاقىلەشكىلى بولىدۇ.

— ئۇنداقتا نېمىگە قاراپ تۇرىمىز؟ دەرھال ھەرىكەتلىنەيلى!!

بۇ ئامالنى ئاڭلاپ كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى خۇشاللىقتىن ئۇنى تارتقىنىچە پولۇتۇسلارنىڭ توشۇغۇچى كېمىسى ئىچىگە يۈگۈرۈپ كىرىپ كەتتى.

يەرئاستى بازى ئىچى خۇددى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىملىرى ئويلىغاندەك ئىدى، ئېشىپ قالغان 200 مىڭچە ئادەمنىڭ ھەممىسى ئالەم كېمىسى ئىچىگە كىرىۋېلىپ ئالەم كېمىسىدىكى قوراللارغا تايىنىپ ئەڭ ئاخىرقى ئالاھىدە قارشىلىقنى كۆرسىتىۋاتاتتى. پۈتكۈل يەرئاستى ئۆڭكۈرگە زېڭىر قوشۇنى لىق تولغان ئىدى، ئالەم كېمىسىنىڭ ئۇدۇلىدىكى يەر يۈزى يىرتقۇچى ۋە تىكەنلىك يىلانلار بىلەن لىق تولغان ئىدى، ھەتتا ئۆڭكۈر دىۋارىغىمۇ خىلمۇ - خىل غەلىتە شەكىلدىكى تەرەققىي قىلغۇچىلار لىق تولغان ئىدى.

— كۆپچىلىك، ھەر قايسىڭلار قورال تۇتالامسىلەر؟— جۇڭگو رەئىسى لى شياڭ قىزىل يۇلتۇز زەربە مىلتىقىدىن بىرنى كۆتۈرۈۋالغىنىچە ئەتراپتىكى ھەر قايسى ئەلباشلىرىدىن سورىدى. — ھىم! چاقچاق قىلىۋاتامسىز؟ مەن ئىلگىرى ئاشۇ «دۇنيا» دا تىرىكچىلىك قىلغان ئادەممەن، كېيىن ئۇزۇن يىل سىياسىي بىلەن ھەپىلەشكەن بولساممۇ، مىلتىقنى قانداق ئىشلىتىشنى ھەرھالدا بىلىمەن،— دېدى روسىيە ئەلباشى گروزىن سوغۇققىنە. فوبۇس قولىدىكى پىلىموتنى سېلىغىنىچە سوغۇق كۈلۈمسىرەپ:

— ئويلىماپتىكەنمەن، شۇنچە ئۇزۇن بوپتىكەن، بۇ نەرسىنى تۇتىدىغان يەنە پۇرسەت چىقتى، بەلكىم بۇ ئەڭ ئاخىرقى بىر قېتىمدۇ،— دېدى. لى شياڭ بۇلارنى ئاڭلاپ قەتئىيلىك بىلەن: — ئەڭ ئاخىرقى بىر قېتىملىقى بولغانىكەن، ئۇنداقتا بىز داغدۇغىلىقراق قىلايلى،— دېدى. — توغرا! ئۆلسەكمۇ داغدۇغا بىلەن ئۆلەيلى، ئاشۇ سېسىق قۇرۇتلارغا بىز ئىنسانلارنىڭ يامانلىقىنى بىر كۆرسىتىپ قويايلى،— ھەر قايسى ئەلباشلىرى كۆتۈرەڭگۈ ھالدا دېيىشتى، بەلكىم بۇ شەيئىلەرنىڭ تەرەققىي قىلىپ چىكىگە يەتكەندە، ئەكسىگە قايتىقنى بولسا كېرەك. — رەئىس! بىز چىقىشقا تەييارلىنايلى،— دېدى دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى جوۋ تىەنخۇا مېڭىپ كېلىپ، ئۇنى ھازىر چىش - تىرىقىغىچە تولۇق قوراللاندۇ دېيىشكە بولاتتى، بېلىگە يەنە تېخى ئون نەچچە گراناتىمۇ ئېسىقلىق ئىدى. ئۇنىڭ سۆزى تۈگەپ بولغۇچە بىرمۇنچە

ئەسكەرلەر ئون نەچچە پىيادە ئەسكەرلەر دۇبۇلغا - ساۋۇتىنى ئېلىپ كېلىپ ئۈستەل ئۈستىگە قويدى، بۇ ئوق ئۆتمەس كىيىملەرگە قاراپ لى شياڭ ئۇلۇغ كىچىك تىنىپ قويدى، زېڭىرلارنىڭ ئۆتكۈر چىش - تىرناقلىرى ئالدىدا بۇ كىيىملەرنىڭ كىيىلگىنى بىلەن كىيىلمىگىنىنىڭ پەرقى يوق ئىدى، بىراق كىيىمگەندىن كىيىۋالغان يەنىلا ياخشىراق ئىدى. گۇم! گۇم! ئىككى قېتىملىق كۈچلۈك پارتلاش ئاۋازىدىن كېيىن، ئىس - تۈتەك ئارىسىدا ئون نەچچە ئادەمنىڭ كۆلەڭگىسى ئالەم كېمىسىدىكى ئاكوپتا كۆرۈندى.

- تېز، ئېتىڭلار! ئېتىڭلار! ئۇلار ھۇجۇم قىلىپ كەلدى! - بىر جۇڭگولۇق ئەسكەر ئەسەبىيلەشكەن ھالدا ۋاقىردى، ئون نەچچە ئېغىر تىپلىق پىلىموت دەرھال تىكىلىنىپ، ئالدى تەرەپتىكى قاپقارا سەلدەك بېسىپ كېلىۋاتقان زېڭىر قوشۇنىغا توغرىلاندى، ئاندىن ساناقسىز ئوقلار ئۇلارنىڭ بەدىنىگە ئۇچۇپ كىردى.

- ئۆڭكۈر دىۋارغا قاراڭلار، ئاۋۇ جىن تەككۈر نەرسىلەر ئۆمىلەپ كەلدى، پەخەس بولۇڭلار. جىددىي يۈگۈرۈپ كەلگەن تەرەققىي قىلغۇچىلار شېرىكلىرىنىڭ ھېمايىسىدە ئاكوپ ئىچىگە سەكرەپ چۈشتى، ئىككى قېتىملىق ئېچىنىشلىق چىقىرىغان ئاۋازدىن كېيىن تەرەققىي قىلغۇچى ئىككى ئەسكەرنىڭ كۆكرىكىنى تېشىپ، ئۇلارنى ئېگىز كۆتۈرۈپ ئارقا تەرەپتىكى زېڭىر زور قوشۇنى ئىچىگە تاشلىدى، باشقا ئەسكەرلەرنىڭ نەزىرىدە ئۇ ئىككىسى خۇددى بىر دەرىجىدىن تاشقىرى قىيىما ماشىنىسىغا تاشلانغاندەك بىردەمدىلا بىر دۆۋە قان - گۆش ئارىلىشىپ كەتكەن ئۇماچتەك قىيىمغا ئايلاندى. دەماللىققا غەلبە قىلغان بولسىمۇ، ئەمما تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ ئەمدىلىكتە دۇچ كەلگىنى قىرىق نەچچە ئېغىر تىپلىق پىلىموتنىڭ نۆۋەتلىشىپ ئوققا تۇتۇشى ئىدى، ۋاي خۇدا! قىرىق نەچچە ئېغىر تىپلىق پىلىموتنىڭ ئوت كۈچى ئاستىدىمۇ تەرەققىي قىلغۇچى ھېچنېمە بولماستىن، يەنە تېخى ئەسكەرلەر ئارىسىغا ئېتىلىپ كىرىپ بىر تەرەپنىڭ يالغۇز قىرغىنىنى باشلىۋەتتى.

- چېكىنىڭلار! كۆپچىلىك چېكىنىڭلار!

ئەسكەرلەر قانچە قورققانسىمۇ تەرەققىي قىلغۇچىلار شۇنچە ۋەھشىيلەشپ كېتىۋاتاتتى. بىر مىنامىوت ئوقى تەرەققىي قىلغۇچىغا قاراپ ئۇدۇل ئېتىلدى، ئەسكەرلەر قورققىنىدىن تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ قولىدا تېخى تىنقى توختىمىغان ئادەم بارلىقىمۇ قارىمىغان ئىدى. گۇم!!! كۈچلۈك پارتلاشتىن كېيىن تېخى ئىس - تۈتەك تارقىماي تۇرۇپلا تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ قارا رەڭلىك كۆلەڭگىسى ئۇچۇپ كېلىپ ئالدى تەرەپتىكى بىر ئەسكەرگە قاراپ ئۆتكۈز قولىنى ساندۇ.

- ۋاي! - كۆز ئالدىدىكى بۇ ئىشلارغا قاراپ ھېلىقى ئەسكەر كۆزلىرىنى يۇمۇپ ئەزرائىلنىڭ ئۆزىنىڭ جېنىنى ئېلىشىنى كۈتتى. تاڭ! مېتالنىڭ سوقۇلغان قۇلاقنى يارغۇدەك قاتتىق ئاۋازى

ئاڭلاندى، ھېلىقى ئەسكەر كۆزىنى ئاستاغىنە ئاچتى، كۆز ئالدىدا بىر ئېگىز ھەم يوغان كۆلەڭگە ئالدىنى توسۇپ تۇراتتى، ئىككى قولى تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ بېلىكىنى مەھكەم تۇتۇۋالغان ئىدى، بىراق ئۆتكۈر قوللار يەنىلا ئۇنىڭ كۆكرىكىنى تېشىپ ئۆتكەن ئىدى، ئەمما قان ئاقماستىن، كۆك رەڭلىك ئېلېكتىر ئۇچقۇنلىرى چىرىسلاۋاتاتتى!

— ماشىنا... ماشىنا ئادەم، — دېدى تېخىغىچە قورقۇنچتىن ئېسىگە كېلەلمىگەن ھېلىقى ئەسكەر كېكەچلەپ.

75- باب ئويغانغان مېراس

ئاللىقاچان ئىنتايىن كۈچلۈك بولۇپ ئۆزگەرگەن تەرەققىي قىلغۇچى بىرلا كۈچۈپىدى، ماشىنا ئادەم ئۇنىڭ بارلىق كۈچى بىلەن سوقۇشى نەتىجىسىدە شۇ ھامان ئۇدۇل ئارقىغا سۈرۈلۈپ كەتتى، مېتالنىڭ سۈركەلگەندە چىققان قۇلاقنى يارغۇدەك ئاۋازى بىلەن ئوت ئۇچقۇنلىرى چاچراپ چىقىۋاتاتتى. مۇداپىئەدىن ھۇجۇمغا ئۆتۈش مۇھىم ئىدى، ماشىنا ئادەم بىردىنلا بارلىق كۈچىنى ئىشقا سېلىپ ئون نەچچە مېتىر سۈرۈلۈپ كەتكەندىن كېيىن ئاندىن توختۇۋالدى. كۈچلۈك ماشىنا قوللار ئۆز بېشىغا قاراپ پۇلاڭلاپ كەلگەن ئۆتكۈر قوللارنى تۇتۇۋالدى، ئارقىدىنلا بار كۈچى بىلەن تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ قورسىقىغا تەپتى، بۇ پەشۋانىنىڭ كۈچى بىرونىۋىكتىن بىر تۆشۈك ئېچىپ قويالايتتى، بىراق تەرەققىي قىلغۇچى ئازاپلىق بىر چىقىراپ قويۇپلا ئۇچۇپ كەتتى، ئۇ تېخى يەرگە قونماي تۇرۇپلا ماشىنا ئادەم خۇددى چاقماقتەك تېز ئۇچۇپ بېرىپ، قولىدىكى كۆك رەڭلىك لازېرلىق قېلىچىنى ئۇنىڭ بوينىغا چاپتى. بۇ ئۆلۈم تەھدىتى ئالدىدا تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ قارامتۇل يېشىل رەڭلىك كۆز قارىچۇقى بىردىنلا يوغىناپ كەتتى، ئۆزىنى قىلچە قاچۇرماستىن ئۆلۈمنى كۈتۈۋالدى، ناھايىتى تېزلا ئازاپ بەدىنىگە تاراپ، ئىسسىق قېنى ھاۋاغا چاچرىدى.

ئۆلدىمۇ؟ ياق! لازېرلىق قېلىچ تەرەققىي قىلغۇچىنىڭ بوينىنى ئازراق كەسكەندىن كېيىن زادىلا كېسەلمىدى، ھازىر بۇ تەرەققىي قىلغۇچى كۈچلىنىپ ئېغىر تىپلىق پىلىموت، مىناميوت، ھەتتا لازېرلىق قېلىچلاردىنمۇ قورقماس بولۇپ كەتكەن ئىدى. ماشىنا ئادەم كۆز ئالدىدىكى دۈشمىنىڭ ئاللىقاچان ئۆزى ھېسابلىغان دائىرىدىن ھالقىپ كەتكىنىنى ھېس قىلدى! ئۇنداقتا لازېرلىق قېلىچقا تاقابىل تۇرالايدىغان تەرەققىي قىلغۇچى ئەمدىلىكتە قانداق قىلار؟ كەينىگە بىر موللاق ئېتىپ يەرگە سىلىق چۈشكەندىن كېيىن، ماشىنا ئادەم بىلەن بەلگىلىك

ئارىلىق ئېچىلدى، تەرەققىي قىلغۇچى ئۆتكۈر قوللىرى بىلەن ئۆز بويىنى بىر سىيلۋەتتى، قارىغاندا ئۇ ئۆزىنىڭ تېخى ھايات ئىكەنلىكىگە تازا ئىشەنمەيۋاتقاندەك قىلاتتى، لېكىن بۇ بىر ھەقىقەت ئىدى، مۇشۇنداق بولغان ئىكەن، ئۇنداقتا كەينىدىن يېتىشىپ كەلگەن ئىككى ھەمراھى بىلەن بۇ تۆمۈر-تەسەكنى بىر تەرەپ قىلىۋەتسە بولغۇدەك!

— ئاۋۇ غەلىتە مەخلۇقتىن ئۈچى كەلدى!— ئېغىر تېپلىق پىلىموت كۆتۈرۈۋالغان ئەسكەرلەر قورقۇپ ۋاقىرىۋېتىشتى. بىرىگە تاقابىل تۇرۇش شۇنداق تەس تۇرسا، ھازىر يەنە ئىككىسى قوشۇلدى، قارىغاندا بۇ يەرنى ساقلاپ قالغىلى بولمىغۇدەك!

كۆز ئالدىدىكى بۇ ئۈچ تەرەققىي قىلغۇچىنى بىر قېتىم مۇنداقلا سىكانىرلاپ تەھلىل قىلغاندىن كېيىن، ماشىنا ئادەم ئۆزىنىڭ مەغلۇپ بولۇش نىسبىتىنىڭ %98.7 ئىكەنلىكىنى خۇلاسىلەپ چىقتى، ھازىر بىردىنبىر تاللاشقا بولىدىغىنى چېكىنىش ئىدى، يېڭىش نىسبىتى ئاران بىر پىرسەنت ئەتراپىدىكى جەڭنى قىلىشنىڭ زۆرۈرىيىتى يوق ئىدى. ئۈچ تەرەققىي قىلغۇچى ئېتىلىپ كەلگەندە ماشىنا ئادەم ئالدى بىلەن ئۇلارنى ئىككى مىنمىوت ئوقى بىلەن مۇكاپاتلىدى، بارلىق ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ دەرھال پىلىموتلىرىنى كۆتۈرۈپ ماشىنا ئادەمگە ماسلىشىپ جەڭ قىلماقچى بولۇشتى، بىراق ماشىنا ئادەم يەردىن تېرىۋالغان مىنمىوتنى تاشلىۋېتىپ ئۇلارغا قوللىرىنى پۇلاڭشىتىپ كەينىدىكى تونىغا يۈگۈرۈپ چېكىنىشىنى شەرەتلىدى.

بۇنىڭ نېمە ئىشلىقىنى كالۋا ئادەممۇ بىلەتتى، ئەسكەرلەر بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى ماشىنا ئادەمگە ئەگىشىپ ئالاقزادىلىك بىلەن تونىل ئىچىگە قاراپ يۈگۈرۈشتى، ئەڭ ئاخىرقى بىرىلەن تونىغا كىرگەندىن كېيىن قېلىن ھەم ئېغىر قاپقاق ئېتىلدى!

بۇ تەرەققىي قىلغۇچىلارنى بىردەملىك توسۇپ تۇرالايدىغان بولغاچقا، ئەسكەرلەر ئەمدىلىكتە ئازراق دېمىنى ئېلىۋېلىشتى. يان تەرەپتە تۇرغان ماشىنا ئادەم بولسا ئۆز بەدىنىدىكى تېخىغىچە ئوت ئۇچقۇنى چاچراۋاتقان يارىسىغا قارىغىنچە بىر نېمىلەرنى ئويلاۋاتقاندەك كۆرۈنەتتى، ياق! بىر نېمىلەرنى ھېسابلاۋاتىدۇ دېيىش كېرەك ئىدى...

يەر ئاستى بازىسىدىكى ئادەملەرنىڭ ھەممىسى ئۆز ھالى بىلەن قالغان ئىدى، ئۇنداقتا يەر ئۈستىدىكى ئەھۋال قانداقتۇ؟

پۈتكۈل پىلانېتلار بىرلەشمىسى قوشۇنى زېڭىرلار تەرىپىدىن بىر بۇلۇڭغا قاپسىلىپ قالغان ئىدى، زېڭىرلار جەڭ تاكتىكىسىنى ئالاھىتەن ئۆزگەرتىپ، ئىلگىرىكىدەك ئەسەبىيلەرچە ئۆزىنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرمەستىن تۆت ئەتراپتا يۇشۇرۇندى، ئۇلار ئاللىقاچان بۇ قېتىمقى جەڭنىڭ مۇھىم ھالقىسىنى بىلگەن ئىدى، ھازىر پەقەت ۋاقىتنى كەينىگە سوزۇپ تۇرسىلا ئۇلار بۇ قېتىمقى جەڭدە غەلبە قىلغانغا بارابەر بولاتتى.

پولوتۇسلارنىڭ ئالتۇن رەڭلىك توشۇغۇچى كېمىسىدە ئىككى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ئالدىدىكى ئۈسكۈنىلەرنى ئۈستىلىق بىلەن باشقۇرۇۋاتاتتى .

— ئەبلەخ! سۈرئىتى نېمانداق ئاستا؟ بىر ئالەم كېمىسىنىڭ ئالاقە كودىنىمۇ شۇنچە ئۇزۇن ئىزدەيدىكەن،— ئاستا ئىزدەش سۈرئىتىگە قاراپ بىر كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى جىددىيەلەشكەندىن مېڭىسىدىن تۈتۈن چىقىپ كەتتى .

يەنە بىرى ئۇنىڭ ئەكسىچە ئېغىر - بېسىقلىق بىلەن ئوخشىمىغان يوللاردىن ئىزدەۋاتاتتى . گېن كومپيۇتېرنىڭ ھېسابلاش سۈرئىتى تېزلىكتە ئاللىقاچان چېكىگە يەتكەن ئىدى ، بۇ يەر بېكېتلەرنىڭ ئانا يۇلتۇزىدىن نەچچە تۈمەن نۇر يىلى يىراقلىقتا ئىدى ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇرۇش سەۋەبىدىن ئالاقە لېنىيىسى تەسىرگە ئۇچراپ ، ئىزدەش سۈرئىتى مانا مۇشۇنداق ئاستا بولۇپ كەتكەن ئىدى .

گەرچە شۇنداق بولسىمۇ كونىراپ كەتكەن ھېلىقى ئالەم كېمىسىنىڭ ئالاقە كودى ئاخىرى تېپىلدى . پىلانېتلار بىرلەشمىسى تۇنجى قېتىم زېڭىر زور قوشۇنى بىلەن جەڭ قىلغاندا ، بۇ كېمە توشۇغۇچى كېمىلەرگە ئەگىشىپ ئۇلارنى قوغدىغان ۋە بىر نەچچە قېتىملىق توشۇش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلغان ئىدى ، بىراق يېرىم يولدا نېمە سەۋەپتىندۇر لېنىيىسى ئاشكارىلىنىپ قېلىپ زېڭىرنىڭ بۆكتۈرمىسىگە ئۇچرىغان ئىدى ، توشۇغۇچى كېمە ئەترىتىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ئۈچۈن بۇ كېمە يالغۇز قېلىپ بارلىق كۈچى بىلەن زېڭىر قوشۇنىنى توسىغان ئىدى ، كېيىن ئالەم كېمىسىنىڭ ماكان ھالقىپ تاقلاش سىستېمىسى بۇزۇلغان ئەھۋال ئاستىدا ، كېمە باشلىقى زېڭىرلارغا كېمە ئىچىدىكى ماددىي ئەشيا ۋە ئاخباراتلارنى تارتقۇزۇپ قويماسلىق ئۈچۈن ، ھاياتىنى دوغا تىكىپ كېمىسىنى ئالەم ھالقىپ تاقلاشقان ئىدى ، گەرچە ئەڭ ئاخىرىدا ئالەم كېمىسى غەلبىلىك ھالدا قۇياش سىستېمىسى يېنىغا تاقلىغان بولسىمۇ ، ئەمما سىستېمىنىڭ مۇقىمىزلىقى تۈپەيلىدىن كېمىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى تاقلاش جەريانىدا ئۆلۈپ كەتكەن ئىدى ، ئەڭ ئاخىرىدا بۇ ئالەم كېمىسى خۇددى سۈنئىي ھەمراھقا ئوخشاش يەر شارى ھاۋا بوشلۇقىدا نەچچە يىل نىشانسىز لەيلەپ يۈرگەندىن كېيىن ، بىر مېتېئورىتنىڭ سوقۇلۇشى سەۋەپلىك ئىلگىرىكى ئوربىتىسىدىن چەتنەپ يەر شارىغا چۈشۈپ كەتكەن ئىدى ، ئاندىن مانا مۇشۇنداق جىمجىتقىنە ئۇيقۇغا كەتكەن ئىدى !

— تېپىلدى ، نومۇرى 27-4-203 ، كېمە تىپى ئېغىر تىپلىق ھۇجۇمچى كېمە ، ئەسلىدە 7-ئالەم كېمە قىسمىغا تەۋە بولۇپ ، قوغداش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىش جەريانىدا كېمە ئەترىتىنى قوغداش ئۈچۈن زېڭىرلار بىلەن جەڭ قىلغان . مېنىڭچە ، ئۇلار ئەڭ ئاخىرىدا يەر شارىغا چۈشۈپ كەتكەن ئوخشايدۇ،— بۇ ئالەم كېمىسىنىڭ ماتېرىيالىنى تاپقاندىن كېيىن كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى دەرھال ئالەم كېمىسى ئىچىدىكى ئالاقە كودىنى ئىزدەشكە

باشلىدى .

پاق! زىل چاۋاك ئاۋازىدىن كېيىن كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى خۇشال ھالدا ئەتراپتىكى پولوتۇس جەڭچىلىرىگە تاپلىدى :

— بولدى ، كۆپچىلىك ، دەرھال ئالاقىلىشىشقا تەييارلىنىڭلار ، چاستوتىنى تەڭشەڭلار ، ھازىر مۇھىم ۋاقتلار باشلاندى .

ئۇنىڭ سۆزى تۈگىشىگە ئەتراپتىكى پولوتۇس جەڭچىلىرى پۈتۈن دىققىتىنى ئۆز ئالدىدىكى ئۈسكۈنىلەرگە يىغدى .

— تېزراق! تېزراق! يەنىمۇ تېزراق! — ئېكراندىكى كۆك رەڭلىك سىزىقچىغا قاراپ كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى قانچە جىددىيلەشكەنسىرى ئۇنى شۇنچە ئاستا مېڭىۋاتقانداك ھېس قىلدى . يەر ئاستى بازىدىكى ئالەم كېمىسىدىكى گېن كومپيۇتېرى قوزغىتىلغان ھەم سىرتتىن كەلگەن سىگنالنى قوبۇللاپ دەرھال ھەرىكەتلىنىشكە باشلىغان ئىدى ، ئالەم كېمىسى ئىچىدىكى ئەسكەرلەرمۇ تازا نورمال ئەمەسلىكىنى ھېس قىلىشقا باشلىغان ئىدى ، ئۇلار نەچچە قېتىم ئالەم كېمىسى چىقارغان بوشقىنە تىترەشنى ھېس قىلىشقان ئىدى ، ئۇلار بۈگۈن ئۇخلىغىلى ئىنتايىن ئۇزۇن بولغان بۇ «مىراس» نىڭ قايتا ئويغانغانلىقىنى بىلمەيتتى .

76- باب ئۆلۈم بىلەن بەسلىشىش

— نېمە ئىش بولدى؟ يەر تەۋرىدىمۇ؟ — بىر ئەسكەر ئالاقزادە بولغان ھالدا توۋلىدى ، ئېھتىمال سىرتتىكى ئاشۇ غەلتە مەخلۇقلار پۈتكۈل يەر ئاستى بازىنى گۆمۈرۈۋېتىپ ئۇلارنى بۇ يەرگە تىرىك كۆمۈۋەتمەكچىمىدۇ؟

ئەمما سىرتتىكى زېگېر قوشۇنى ھاڭۋېقىپ قېلىشقان ئىدى ، تەۋرەۋاتقىنى ئاۋۇ قارىماققا ئاللىقاچان كېرەكتىن چىققان ئالەم كېمىسى ئىدى ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئالەم كېمىسىنىڭ قۇيرۇقىدىكى ئىتتىرگۈچتىن بىردەم — بىردەم كۆك رەڭلىك ئوت يالقۇنى چىقىۋاتاتتى!

— ئەجەب ، بۇ ئالەم كېمىسى ئۇچماقچىمىدۇ؟ بۇ قانداقمۇ مۇمكىن بولسۇن؟ — يەر ئاستىدىكى زېگېر جەڭچى قۇرۇتلىرى كۆز ئالدىدىكى بۇ كۆرۈنۈشنى روھىي ئالاقە ئارقىلىق مېڭە قۇرۇتىغا ئەۋەتتى .

— ئۇنى توسۇۋېلىڭلار! ئالەم كېمىسى ئۇچۇشتىن بۇرۇن ئۇنىڭ ئىتتىرگۈچىسىنى ۋەيران قىلىۋېتىڭلار، — مېڭە قۇرۇتىنىڭ روھىي بۇيرۇق دولقۇنى يەتكۈزۈلۈشى بىلەنلا ، زېگېر قوشۇنى

دەرھال ھۇجۇم يۆنۈلۈشىنى ئۆزگەرتىپ ئوت كۈچىنى پۈتۈنلەي ئىتتىرگۈچ تەرەپكە قاراتتى، يېشىل رەڭلىك كىسلاتالىق سۇيۇقلۇقلار يەر- جاھاننى قاپلىغان ھالدا ئىتتىرگۈچكە قاراپ ئېتىلدى، دىماقنى ئېچىشتۈرىدىغان گازلار ئاپئاق تۈتەككە ئەگىشىپ تاراشقا باشلىدى. ئەسكەرلەرمۇ بۇ ئۆزگىرىشكە دىققەت قىلىشقان ئىدى، ئۇلار دەرھال ئارقا تەرەپكە قاراپ مۇداپىئە كۈچىنى كۈچەيتتى.

— ئارقىغا، كۆپچىلىك، دەرھال ئارقىغا بېرىڭلار، ئاۋۇ نەرسىلەر يېقىنلىشىۋالماستۇن، — يۇقىرى ئاۋازدا ۋاقىردى بىر كوماندىر. بەلكىم ئىچىدىكى خادىملار ئامال قىلىپ بۇ ئالەم كېمىسىنى قوزغاتماقچى بولسا كېرەك! بۇ ھەممە ئەسكەرنىڭ كۆڭلىدىكى ئوي ئىدى، ئەگەر بۇ ئالەم كېمىسىنى ئۇچۇرالىسا، ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ قېچىپ ئاسمانغا چىقىپ كېتىشى پۇرسىتى بولاتتى. كىچىككىنە ئۈمىد نۇرى ئۇلارنىڭ ھاياتلىق ئىستىكىنى قوزغاتتى، قورققان چىرايلىرىنى تەدرىجىي ئەسەبىيلىك قاپلىدى! ياخشى! ھازىر ئۇلار ئېھتىياجلىق بولغىنى دەل مۇشۇنداق ھاياتلىققا بولغان ئەسەبىيلىك ئىدى!

يەر يۈزىدىكى زەمبىرەك ئوقلىرى ئابايىقىدەك كۈچلۈك ئەمەس ئىدى، پولۇتۇس قىسىملىرى ئېغىر قوراللانغان زەربىدار پىيادە ئەسكەرلەرگە ماسلىشىپ، تارىلىپ كەتكەن زېگېر قوشۇنىنى بىر تۈركۈم - بىر تۈركۈمدىن بۆلۈپ يوقىتىۋاتاتتى، زېگېر زور قوشۇنى پارچىلىنىپ كەتكەندىن كېيىن ئاۋالقىدەك ئۇنچىۋالا قورقۇنچلۇق تۇيۇلماس بولۇپ قالغان ئىدى، ئېغىر تېپلىق لازېرلىق مىلتىقنىڭ ماسلىشىشى بىلەن پولۇتۇس جەڭچىلىرى خۇددى بېلىق سۇغا ئېرىشكەندەك يىرتقۇچىلارنى چېپىپ ئۆلتۈرۈۋاتاتتى. ئابايىقىدەك ئاسمان-زېمىننى قاپلىغۇدەك سانى ۋە يەر- جاھاننى ئوڭتەي- توڭتەي قىلىۋەتكۈدەك ئەلپازى قالمىغان زېگېر قوشۇنى ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان تەقدىر بولسا پەقەت ئۆلتۈرۈلۈشلا ئىدى! ئەمما كۆز ئالدىدىكى جەڭ ئەھۋالىنى كۆرۈپ ھېچكىممۇ خۇشاللىنالمىدى، ھەرىكەت پۈتۈنلەي زېگېرلارنىڭ پاراكەندە قىلىش شەكلىدىكى قارشىلىق ھۇجۇمى سەۋەپلىك كەينىگە تارتىلىپ كەتكەن ئىدى، ئىككى قوشۇن ئابايىقىدەك روشەن ئايرىلىپ تۇرۇپ جەڭ قىلىماستىن، ھاۋادىن قارىغاندا ئىككى تەرەپ ئۆز ئارا ئارىلاشتۇرۇۋېتىلگەندەك كۆرۈنەتتى، بۇ خىل ئەھۋال ئاستىدا ئېغىر تېپلىق تانكىلارمۇ خۇددى قەھرىمانغا ماھارەت كۆرسىتىدىغان ئورۇن يوق بولۇپ قالغاندەك ئۆز ماھارىتىنى ئىشقا سېلىشقا ئامالسىز ئىدى، ئەگەر بىرەر پاي زەمبىرەك ئوقى ئاتسا ئۆلگەن ھەر 10 ئادەمنىڭ ئىچىدىكى ئۈچى ئۆز ئادەم بولۇپ چىقاتتى.

پولۇتۇسلارنىڭ ئالتۇن رەڭلىك توشۇغۇچى كېمىسى ئىچىدىكى ئىككى نەپەر كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى پولۇتۇسلار بىلەن بىرلىكتە يەر ئاستى بازىدىكى ئالەم كېمىسىنى يىراقتىن باشقۇرۇۋاتاتتى.

— بولمىدى، ئۇلار ئوت كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىتتىرگۈچكە ھۇجۇم قىلدى، — سۆزىنى تۈگىتىپ ئۇ يېنىدىكى ھەمراھىنى قولى بىلەن تۈرتۈپ تۇرۇپ دېدى، — ماڭا ياردەملىشىپ ئاۋۇ كېمىدە يەنە كېرەككە كەلگۈدەك بىرەر نەرسە بارمۇ. يوق ئىزدىشىپ بەرسىڭىز.

ئۇنىڭ سۆزى تۈگەپ بولغۇچە يېنىدىكى ھەمراھى قاۋاپ بېرىپ بولدى:

— مانا بۇ باركەن!

يەر ئاستى بازىدا ئالەم كېمىسىنىڭ قۇيرۇقىدىن تۆت دانە ئېغىر تىپلىق زەمبىرەك كۆتۈرۈلدى، بۇ خىل مەخسۇس ئېغىر تىپتىكى نىشانلارغا زەربە بېرىدىغان زەمبىرەكنىڭ قۇدرىتى ئېغىر تىپلىق تانكىنىڭكىدىن كۆپ ئۈستۈن تۇراتتى!

— باشلىق! ئاۋۇ... ئاۋۇ قانداق نەرسە؟ — كۆتۈرۈلۈۋاتقان زەمبىرەككە قاراپ بىر ئامبىرىكىلىق نېگېر ئەسكەر جىددىيلەشكەن ھالدا يېنىدىكى كوماندىردىن سورىدى.

— سەن مەندىن سورىساڭ، مەن كىمدىن سورايمەن؟ — مانا بۇ ئۇ ئېرىشكەن جاۋاپ بولدى. — ناھايىتى ياخشى، سىلەر ئىشلەتكەندە پەخەس بولۇڭلار، گەرچە ئۇ يەر ئىلگىرى مۇستەھكەملەنگەن بولسىمۇ، ئۆڭكۈر گۆمۈرۈلۈپ چۈشمىسۇن! — دەپ يېنىدىكى ھەمراھىغا ئەسكەرتتى ھېلىقى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى بۇنى كۆرۈپ.

زەمبىرەك ئېغىزى ئىچى بۇ ۋاقىتتا ئايلىنىشقا باشلىغان ئىدى، بىر كۆك رەڭلىك نۇر شارى ئاستا-ئاستا زەمبىرەك ئېغىزىدا پەيدا بولغاندىن كېيىن، بارغانسېرى يوغناشقا باشلىدى. زېڭىر قوشۇنغا توغرىلانغاندىن كېيىن كۆك رەڭلىك نۇر شارى ئۇچۇپ چىقتى، ئۇچۇپ كېلىۋاتقان كۆك رەڭلىك نۇر شارىغا قاراپ بىر يىرتقۇچىنىڭ كۆز قارىچۇغى بىردىنلا يوغىناپ كەتتى، ئىچىدە ئەكس ئەتكىنى بولسا تەن بەرمەسلىك ئىدى، خالاس.

— كۆپچىلىك، يېتىۋېلىڭلار! — بارلىق ئەسكەرلەر بۇنى كۆرۈپ شەرتلىك رېفلىكسىتەك دەرھال يەرگە يېتىشتى، ناھايىتى تېزلا ئۇلار دەرھال ئۆزلىرىنى خۇددى يەر تەۋرەش مەركىزىدە تۇرغاندەك ھېس قىلىشتى، قۇلاق تۈۋىدە ياغراۋاتقىنى بولسا پەقەت كۈچلۈك پارتلىغان ئاۋاز ۋە زېڭىر قوشۇننىڭ ئېچىنىشلىق نالە ئاۋازىلا ئىدى.

ئاۋاز ناھايىتى تېزلا جىمىدى، پارتلاش مەركىزى نۇقتىسى خۇددى يانار تاغ ئېغىزىغا ئوخشاپ قالغان ئىدى، كۆيۈپ كەتكەن پۇت-قوللار پات-پات مىدىرلاپ قوپاتتى، بىراق ھېچكىمنىڭ بۇ مەنزىرىلەردىن ھوزۇرلانغۇدەك چولسى يوق ئىدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئالدىدا يەنە يېڭى بىر خەتەر تۇراتتى، ئۈستى تەرەپتىن توختىماستىن قورام تاشلار غولاپ چۈشۈۋاتاتتى، بەزىلىرى ھەتتا تانكىدەك چوڭلۇقتا ئىدى. ھېلىقى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى ئازراق ئەنسىرىگەن ھالدا دېدى:

— مەن سىلەرگە ئىشلەتكەندە پەخەس بولۇڭلار دەپ ئېيتقان ئىدىمغۇ.

— شۇنسى سەمگىزدە بولسۇن، بۇ دېگەن ئېغىر تېپلىق زەمبىرەك، بىز ھېلىمۇ ئىنتايىن ئاۋايلىدۇق،— يېنىدىكى يەنە بىر كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى بېشىنى بۇراپ بوشقىنە سورىدى،— سىزنىڭ ئۇ تەرەپتىكى ئەھۋاللار قانداقراق؟

ئېكراندىكى سانلىق مەلۇماتلارغا قاراپ جاۋاب بەردى ھېلىقى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى:
— مانا ھازىر تەييار بولىدۇ، ئېنېرگىيە ئىتتىرگۈچ بىلەن ئېغىرلىق كۈچىگە قارشىلىق قىلىش قۇرۇلمىسىغا جۇغلاندى، تەلپىمىزگە بۇ ئالەم كېمىسى پەقەت سىرتقى يۈزىلا بىر قەدەر ئېغىر زەخمىلىنىپ، ئىچكى قىسمىدا ئالەم ھالقىپ تاقلاش سىستېمىسى ئازراق بۇزۇلغاندىن باشقا جايلىرى بىر قەدەر ساقكەن، بىز ھازىرلا ئۇچىمىز.

— نېمە دېدىڭ؟ يەنە بىر دېگىنە!— يەر ئاستى بازىدا جوۋ تىيەنخۇا مىلتىقىنى تۇتقىنچە ھەيران بولغان ھالدا يېنىدىكى دوكلات قىلىۋاتقان خىزمەتچى خادىمدىن سورىدى.
خىزمەتچى خادىم كۈچەپ بېشىنى لىگىشتىپ:

— شۇنداق، بىز شۇنداق جەزملەشتۈرەلەيمىزكى، بۇ ئالەم كېمىسىنىڭ ئېغىرلىق كۈچىگە قارشىلىق قىلىش قۇرۇلمىسىغا توختىماي ئېنېرگىيە تولۇقلىنىۋاتىدۇ، ئەھۋالدىن قارىغاندا بۇ ئالەم كېمىسى بىر دەم تۇرۇپ ئۇچىدىغان ئوخشايدۇ،— دېدى. بىراق ئۇ بىر يەردە خاتالاشقان ئىدى، بۇ ئالەم كېمىسى بىر دەم تۇرۇپ ئەمەس، ھازىرلا ئۇچاتتى.
— ئۇلارغا ئالەم كېمىسى ئىچىگە چېكىنىپ كىرىۋېلىشقا بەش مىنۇت ۋاقىت بېرىڭلار، بىز يەنە ساقلانۇرەلمەيمىز،— دېدى سوغۇققىنە بىر كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى.

— بەش... بەش مىنۇت؟! ئۇ ھەرگىزمۇ يەتمەيدۇ، ھازىر ئالەم كېمە پالوبىسىدا ئاز دېگەندىمۇ بەش-ئالتە يۈزدەك ئادەم بار تۇرسا، قانداقمۇ بەش مىنۇتتا چېكىنىپ بولالىسۇن؟
— ۋاقتىمىز قالمىدى، ئىتتىرگۈچ ھېلىمۇ ئېغىر بۇزۇلدى، يەنە ئارقىغا تارتساق بىرمۇ ئادەم تىرىك چىقالمايدۇ، دەرھال ئىجرا قىلىڭلار!— بۇ بىر جۈملە سوغۇق ھەم قەتئىي سۆز باشقىلارنىڭ قارشىلىقىنى باستى، يەنە بىر كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمى بېشىنى لىگىشتىغاندىن كېيىن دەرھال ئۇنىڭ دېگىنىدەك قىلىشقا كىرىشتى.

ئالەم كېمىسىنىڭ تەۋرىنىشى بارغانسېرى كۈچىيىشكە باشلىدى، سۈنئىي بىرىكتۈرۈپ ياسالغان كومپيۇتېر «ئەر كىشى» ئاۋازى ياڭراشقا باشلىدى:

— دىققەت، بارلىق خادىملار دەرھال بەش مىنۇت ئىچىدە ئالەم كېمىسى ئىچىگە چېكىنىڭلار، دىققەت، بارلىق خادىملار دەرھال بەش مىنۇت ئىچىدە ئالەم كېمىسى ئىچىگە چېكىنىڭلار، ھازىر تەتۈر ساناق باشلاندى!

— ئۆلگۈر! ساراڭ بولىدۇ نېمە?!— كانايىدىن ئاۋازنى ئاڭلىغاندىن كېيىن بىر نەپەر جۇڭگولۇق ئەسكەر بىر دەم ھاڭۋېقىپ قالغاندىن كېيىن، دەرھال يېنىدىكى ھەمراھىنى تارتىپ

ئۆلە - تىرىلىشىگە قارىماي كېمە ئىچىگە قاراپ يۈگۈردى .
كىرىش ئېغىزىدا لى شياڭ ۋە باشقا بىر نەچچە دۆلەتلەرنىڭ ئەلباشلىرى راسا بىر تۇتۇشماقچى بولۇشقا تەييارلىنىۋاتقاندا كانايدىن بۇ ئاۋازنى ئاڭلىدى ، ئاندىن غەيرىتى پەلەككە يەتكەن ئۇلار تېخى بىرەر پاي ئوق ئاتماي تۇرۇپلا بىر توپ ئەسكەرلەر تەرىپىدىن خۇددى مەجبۇرىي سۆرەلگەندەك ئىچىگە ئېلىپ كىرىپ كېتىلدى .
- تەقدىرگە تەن بېرىلى ، تېخىمۇ كۆپرەك كىشىلەرنىڭ بۇ دوزاختىن قېچىپ چىقىپ كېتەلىشىنى تىلەيمى !- يەر يۈزىدىكى ئادەملەرنىڭ قىلالايدىغان ئىشى پەقەت مانا مۇشۇ ئىدى .

77- باب قايتۇرما زەربە

ئالەم كېمىسىدىكى ئېغىرلىق كۈچىگە قارشىلىق قىلىش قۇرۇلمىسى ئاللىقاچان تېز سۈرئەتتە ئايلىنىشقا باشلىغان ئىدى ، ئاخىرى ئىنسانلارنىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىنى ئۆزگەرتكەن بۇ تاشقى پىلانېت مەدەنىيىتىنىڭ ئالەم كېمىسى ئاستا-ئاستا ئۆزى سانسىز ئاي-يىللارنى ئۇخلاپ ئۆتكۈزگەن زېمىندىن ئايرىلىپ ھاۋاغا قاراپ ئۇچتى .

- ئۇچتى... ئۇچتى ، بۇ ئالەم كېمىسى راستىنلا ئۇچتى!- ئۆز كۆزى بىلەن بۇلارنى كۆرۈۋاتقان ئەسكەرلەرنى ئىلگىگە ئالغىنى پەقەت ھەيرانلىققا بولماستىن ، تېخىمۇ كۆپى خۇشاللىق ئىدى ، قېچىپ ئاسمانغا چىققاننىڭ خۇشاللىقى ئىدى .

كۆزەتكۈچتىن يەر يۈزىدىكى پىلانېتلار بىرلەشمىسى خىزمەتچى خادىملىرى ئالەم كېمىسىنىڭ ئۇچقانلىقىنى بىلىشتى ، بۇ ئالەم كېمىسىنىڭ 1200 مېتىردىن ئارتۇق چوڭقۇر يەر ئاستىدىن قانداق قىلىپ يەر يۈزىگە ئۇچۇپ چىقىشىغا قارىتا ئۇلار ئاللىقاچان ئامال ئويلاپ قويغان ئىدى ، ئۇ ئامال بولسا ئالەم كېمىسىنى تىك ئۆرلىتىپ ، يەر ئاستى بازىدىن مەجبۇرىي بۆسۈپ چىقىرىش ئىدى ، ئەينى چاغدا يەر ئاستى بازىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلمىسى ئەڭ دەسلەپتە تېشىلگەن تونىل ئاساسىدا تىكىگە ئاستىغا قاراپ قەۋەتلەرگە ئايرىپ ياسالغان ئىدى ، تۆت ئەتراپتىكى ئاشۇ قاتتىق قورام تاشلارغا قارىغاندا بۇ ئەڭ ياخشى بۆسۈش ئېغىزى ئىدى ، ئەمما ئۆلەيدىغان بەدەل بولسا پۈتكۈل يەر ئاستى بازىسى مەڭگۈلۈك بىر تارىخقا ئايلىناتتى .

— مەن بۇ ئىككى قىزچاققا ھەقىقەتەن قول قويدۇم، ئۇلار ھەر قېتىم مانا مۇشۇنداق يولسىزلىق بىلەن كوزىرىنى چىقىرىدۇ!— لېيىستون بۇ ئىككى كۆلەڭگە ئالاھىدە خادىمىنىڭ بۇ ئۇلۇغ تەۋەككۈلچىلىكىگە قاراپ جانسىز ھالدا دېدى. ئالاقىچى بۇ چاغدا ئۇنىڭغا دوكلات قىلدى:

— قوماندان، پولۇتۇسلارنىڭ كېمە ئەترىتى يەر شارغا يېتىپ باردى، ھازىر ئاتموسفېرا قاتلىمىدىن ئۆتۈۋاتىدۇ، يەنە تەخمىنەن 18 مىنۇتلاردىن كېيىن يەر يۈزىدىكى قىسىملار بىلەن ئۇچرىشىدۇ.

— بىلىدىم، دەرھال ماڭا پولۇتۇسلارنىڭ كېمە ئەترىتىنى ئۇلاپ بېرىڭلار،— دېدى لېيىستون بېشىنى لىگىشتىنچە.

— خوپ، قوماندان!

نەچچە سېكۇنت ئۆتمەيلا پولۇتۇسلار كېمە ئەترىتىنىڭ قوماندانى مىشۇسىد سىتىرىپئولۇق ئېكراندا كۆرۈندى. لېيىستون سالام بەرگەندىن كېيىن:

— مىشۇسىد، مېنىڭچە سىز ئۇ ئىككىسىنىڭ تەۋەككۈلچىلىكىنى بىلگەنسىز،— دېدى.

— شۇنداق!— پولۇتۇسلارنىڭ ئاشۇ خىرە-شېرە ئاۋازى ياڭراشقا باشلىدى،— ئۇلارنى تازا ئەسەبىيەن دېمەي تۇرالمايمەن، ئەمما قانداقلىكى ئامال بولمىسۇن، پەقەت مۇۋەپپەقىيەت قازانسىلا ئۇ ياخشى ئامال، زېڭىرلار ئىنتايىن غەزەپلەنگەندەك قىلىدۇ، ماكان ھالقىش سىگناللىرى سەزگۈچ رادارنىڭ كۆرسەتكىنىگە قارىغاندا تېخىمۇ كۆپ ئالەم ھالقىپ تاقلاش سىگناللىرى ئۈزۈلمەي پەيدا بولۇۋاتىدۇ.

— بىزنىڭ كېمە ئەترىتىمىز ئەمەستۇ؟— ئېغىزىنى پۈرۈشتۈرگىنىچە سورىدى لېيىستون.

— شۇنداق، زېڭىرلار تېخىمۇ كۆپ قىسىمنى يۆتكەۋاتىدۇ،— بېشىنى لىگىشتىنچە جىددىي رەۋىشتە جاۋاپ بەردى مىشۇسىد.

— ئىككىلەمچى بوشلۇقتىن پايدىلىنىپ يەر شارلىقلارنى بۇ يەرگە بىۋاسىتە يەتكۈزگىلى بولماسمۇ؟

— كەچۈرۈڭ، زېڭىر قوشۇنى ئىنتايىن كۆپ يەرگە ئېغىرلىق كۈچى پەيدا قىلغۇچ ئورنىتىپ، ئىككىلەمچى بوشلۇق كۋانت ئېقىمىنىڭ پەيدا بولۇشىغا توسقۇنلۇق قىلدى، بوشلۇقتا يەتكۈزۈشنى قوزغىتىشقا ئامال بولمىدى،— دېدى مىشۇسىد بېشىنى چايقاپ.

— ئەبلەخ! — لېيستون پەس ئاۋازدا تىللىۋەتتى .

يەر شارى ئوربىتىسىدا پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ ئۇزاققا يۈرۈش قىلغۇچى قوشۇنىنىڭ نۇرغۇن ئالەم كېمىلىرى سەپ تۈزۈپ تۇراتتى ، غايەت زور ئاساسىي زەمبىرەك بىر دەقىمىمۇ توختىماستىن ئوق ئېتىپ تۇراتتى ، ئېغىر تىپتىكى تىزگىن بومبا قويۇپ بېرىش جازىسىدىن يوقىتىشقا ۋەكىللىك قىلىدىغان غايەت زور بومبىلار بىر-بىرلەپ ئېتىلىپ چىقىپ ، زېگېرنىڭ جانلىق ئالەم كېمىلىرىگە قاراپ ئۇچاتتى ، نۇرغۇنلىغان جانلىق ئالەم كېمىلىرى ئاللىقاچان ئۆتمە - تۆشۈك بولۇپ يارىلانغان بولسىمۇ ، ئەمما ئۇلارنىڭ ھېچ چىكىنىش خىيالى يوق ئىدى ، يارىسىدىن ئېقىپ چىققان قارامتۇل يېشىل رەڭلىك قان سۇيۇقلۇقلىرى ئۇلارنىڭ ئارقىسىدا تال-تال قارامتۇل يېشىل رەڭلىك ئۇزۇن لېنتىلارنى ھاسىل قىلغان ئىدى .

— ئوت كۈچىنى ئۇلارنىڭ باش قىسمىغا مەركەزلەشتۈرۈڭلار ، ئۇ يەر ئۇلارنىڭ نېرۋا تۈگۈنى ھەم ئاجىزلىق نۇقتىسى! كۈرەشچى ئۇچقۇ ۋە بىرونە قىسمى قانداق ئامال ئىشلىتىشتىن قەتئىينەزەر ، ئاۋۇ ئۇچۇپ يۈرگەن جىن تەككۈر نەرسىلەرنى بىزدىن يىراقلاشتۇرۇڭلار!

— كوماندىر! ئالەم كېمىسىنىڭ ئوڭ تەرىپىدە ئالەم ھالقىپ تاقلاش سىگنالى پەيدا بولدى ، زېگېر قوشۇنى ئىكەنلىكى جەزمەلەشتۈرۈلدى! — دېدى بىز ئالاقچى ئالدىراپ . كېمە باشلىقى بۇنى ئاڭلاپ ئالاقزادىلىك بىلەن ۋاقىراشقا باشلىدى:

— بارلىق قورال سىستېمىسىنى ئېتىپ ، ئېنېرگىيىنىڭ ھەممىسىنى ئېنېرگىيە قالىقىغا يۈكلەڭلار!
تېز!!!

بىراق خىزمەتچى خادىملار ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلىپ بولغۇچە ، ئالەم كېمىسىنىڭ ئوڭ يېنىدىكى ئالەم بوشلۇقىدىن بىر قىزىل رەڭلىك ئېغىز ئېچىلىپ ، بىر جانلىق ئالەم كېمىسى دەرھال ئۇنىڭ ئىچىدىن ئېتىلىپ ئۇچۇپ چىقتى - دە ، ئۇچقاندەك كېلىپ ئۇلارغا سوقۇلدى .

— ئاپلا! ... چاتاق بولدى!

ئارقىدىنلا غايەت زور سوقۇلغان ئاۋاز ۋە مېتالنىڭ سۈركەلگەندىكى پەيدا بولىدىغان قۇلاقنى يارغۇدەك ئاۋازى ئاسماندا ياڭرىدى...

زېگېر قوشۇنىدىكى مادېس يەر يۈزىدىكى قىسىملارغا قوماندانلىق قىلىپ يەر شارىغا قونغان پىلانېتلار بىرلەشمىسى قوشۇنىغا قورشاپ زەربە بېرىۋاتاتتى ، توساتتىن بىر روھىي تەسىر ئۇنىڭ مېڭىسىگە بۆسۈپ كىردى:

— مادېس، سىلەر نېمە قىلىۋاتىسىلەر؟ نېمىشقا تا ھازىرغىچە ئاشۇ ئىنسانلارنى يوقىتىۋالدىڭلار؟

— مېڭە قۇرۇتى يۇدېس، كەچۈرۈڭ، پىلانېتلار بىرلەشمىسى قىسىملىرى بىزنى ناھايىتى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويدى، مەن ھازىر...

— بولدى بەس! ماڭا سىزنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرىڭىز لازىم ئەمەس، دەرھال ئەتراپتىكى بارلىق قىسىملارنى يىغىپ، ھەرقانداق بەدەلگە قارىماستىن ھۇجۇمغا ئۆتۈڭ، سىز پىلانېتلار بىرلەشمىسىنىڭ بىز بىلەن جەڭ قىلىشىدىكى ئاساسىي سەۋەبىنىڭ نېمىلىكىنى بىلىشىڭىز كېرەك، چۈشەندىڭىزمۇ؟— ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلۈۋەتتى يۇدېس.

— خوپ!— قورققان ھالدا جاۋاب بەردى مادېس.

ندا بىلوگىدىن رەتلەندى.

<http://www.nidablog.com/category/terjimilirim>

رەتلەپ كىتاب ئىشلىگۈچى: يۈسۈپجان

2013 - يىلى 3 - ئاي - 29 - كۈنى ، گېرمانىيە